

ALICE L. BĂDESCU

GRAMATICA LIMBII ENGLEZE

✓
124.744

INSTITUTUL DE ÎNVAȚĂMÎNT
SUPERIOR
PITEȘTI
BIBLIOTECOA

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ ȘI ENCICLOPEDICĂ
BUCUREȘTI, 1984

CUVÎNT CĂTRE CITITOR

*"The territory of English teaching has long been something of a battlefield. Among the many issues now being fought out is that between prescriptive and descriptive attitudes to usage."*¹

Cu aceste cuvinte începe una dintre numeroasele anchete efectuate în ultima vreme asupra limbii engleze actuale în Anglia.

Prima atitudine, aceea „prescriptivă”, este autoritară, normativă, îngrădită de numeroase reguli, stăruint încă în idealurile gramaticii latine ale secolului al XVIII-lea și aparținând azi unei minorități erudite și retrograde; cea de-a doua, atitudinea „descriptivă”, este modernă, evoluată, dinamică, VIE.

Limba unui popor evoluează foarte rapid și contradictoriu dacă nu este controlată. În Anglia nu a existat niciodată o Academie asemănătoare celor de pe continent, „The Royal Academy” fiind fondată în 1768 de regele George al III-lea al Angliei exclusiv pentru încurajarea artelor plastice prin înființarea unei școli de desen și crearea unei expoziții anuale cu lucrările artiștilor plasticieni în viață.

Încurajarea scriitorilor rămăsese, din vremuri străvechi, în scama suveranilor și a nobililor care gravitau în jurul curții regale și adulau „their patrons”. Limba acestora a devenit, firește, modelul rîvnit și astfel numele de „King's English” sau „Queen's English”, cînd era cazul², a ajuns să însemne, timp de secole, „limba engleză, inclusiv regulile gramaticale corecte obligatorii”.

Odată însă cu descoperirea radiotelegrafiei și a televiziunii și cu răspîndirea culturii în mase prin intermediul acestor subite și prestigioase mass media, balanța puterii s-a înclinat spre un nou nume care să oglindească mai apt noile evenimente, și astfel Engleza Model a fost numită „BBC English”³. Foarte curînd însă, faptul că la BBC vorbeau, în diverse dialecte engleze, persoane venite din toate colțurile lumii, limba engleză difuzată la BBC a încetat de a mai putea fi considerată „modelul unice” și s-a adoptat termenul de „Standard English” pentru varianta limbii engleze socotită ca model. Acest nume pare să aibă mai multe șanse de supraviețuire, deoarece se pretează la construcții care pot reda nuanțe multiple, atât foarte subtile, cit și foarte utile. Astfel, gramatica poate fi descriptivă sau prescriptivă, pronunțarea received pronunciation (R.P.), un termen poate fi standard sau substandard, acceptable, accepted, archaic sau banned, unacceptable, preferable sau preferred, obsolescent, obsolete, antiquated, superannuated, superseded, old-fashioned, outworn sau: „it dates [you/her]⁴, it is out of date”; etc. ad infinitum.

La începutul secolului al XX-lea, Daniel Jones, M.A., Professor Emeritus in Phonetics in the University of London, își începe seria de gramatici și dicționare fonetice englezești care aveau să revoluționeze studiul limbii engleze.

¹ W.H. Mitins et alia, Vezi Bibliografia, p. 626.

² În Anglia, tronul țării poate reveni atât bărbaților, cit și femeilor, în ordinea succesiunii.

³ BBC, abreviația numelui radiodifuziunii britanice = „British Broadcasting Corporation”.

⁴ *example*: „Your coat dates you (her/him etc.)” sau simplu: „Your coat dates”, cu o subtilă nuanță de diferențiere între cele două variante (= haina ți-e demodată; haina ți-i dă un aer demodat).

În prefața primului său dicționar fonetic englez, apărut în 1917 „An English Pronouncing Dictionary”, autorul scria: „Aș dori să declar că nu am intenția de a face reforma pronunției ori de a hotărî care pronunție este bună și care este greșită. Scopul acestui dicționar este de a înregistra, cât mai precis posibil, pronunția tipică întrebuințată în mod obișnuit în conversație de către un număr considerabil de persoane școlarizate din sudul Angliei.”¹

“The book is a record of facts not of theories or personal preferences. No attempt is made to decide how people ought to pronounce... I believe that the pronunciation above referred to is readily understood in most parts of the English-speaking world.”

Alfabetul adoptat în transcrierea fonetică a fost și este acel al asociației numite „Association Phonétique Internationale”, cunoscută în Anglia sub numele abreviat I.P.A. (International Phonetic Association). A doua abreviere foarte frecvent asociată cu textele fonetice este R.P. (Received Pronunciation = „Pronunția acceptată”, adică cea corectă).

Cu această ocazie s-a constatat că limba engleză nu era, de fapt, o singură limbă, ci că existau două variante: limba scrisă (care a fost numită **written English**) și limba vorbită (**spoken English**), total deosebite una de cealaltă ca formă și ea uzaj, și neputându-se înlocui reciproc. Ulterior, cu ocazia recențelor anchete postbelice, s-au fixat patru stiluri:

- a) formal speech (stilul formal, ceremonios, vorbit);
- b) formal writing (stilul formal scris), inclusiv stilul livresc², oficial, legal, juridic și gazetăresc;
- c) informal sau colloquial speech (stilul informal sau colocvial³ vorbit);
- d) informal sau colloquial writing (stilul informal sau colocvial scris);

Unii gramaticieni au separat de rest stilul livresc, oficial, legal, juridic de la punctul (b), adăugind astfel un stil în plus. Alți gramaticieni au introdus încă un calificativ la cele specificate mai sus și anume: **educated** (cu negativul **uneducated**).

Se atrage atenția cititorilor că, în limba engleză, **educated** înseamnă școlarizat, cult, iar **uneducated** = neșcolarizat, incult, fără cultură; **education** = școlarizare, învățătură, cultură; iar **educație** (în limba română) = manners (good sau bad): “As to manners, he has none”; a **educa**, a **crește** (un copil) = to bring up; **educație** = upbringing, training; binecrescut = *well brought up*; to train = a antrena, a stila, a instrui, a educa etc.

*

Sarcina pe care mi-am asumat-o a fost uriașă — a mammoth task — cum spun englezii atât de sugestiv și pitoresc. Între limba de la începutul secolului al XX-lea și cea de azi este o prăpastie — s-ar putea spune, fără exagerare, că

¹ Pronunția din sudul Angliei a fost aleasă ca model, deoarece Londra era centrul guvernamental și cultural, iar regiunea era vestită de școli pentru universitățile de la Oxford (fondată în sec. al XII-lea) și Cambridge (fondată în 1209), precum și pentru școlile secundare numite “Public Schools”, colegii pentru băieți, înființate începând cu secolul al XIV-lea: Winchester (1338), Eton (1440), Rugby (1567), Harrow (1571), Charterhouse (1611) etc., care formaseră pe marii bărbați de stat englezi și alte personalități marcante, chiar străine. Aceste școli și universități sînt în ființă și astăzi, cu totul reorganizate.

² stil livresc = stilul cărților, cu excepția pieselor de teatru, care au, în genere, stil colocvial.

³ stil colocvial = stil caracteristic, în genere, conversațiilor obișnuite, familiare (colloquial speech), în contrast cu conversațiile (sau scrisorile și textele) formale.

aproape tot ceea ce era considerat negramatical la începutul acestui secol (înlocuirea nominativului cu acuzativul la pronumele personale; *who* în loc de *whom*; *that's me* pentru *it is I*; locul prepoziției după verb și nu înaintea cuvintului la care se referă (*who is it for?* *Where are you coming from?*) etc., etc., etc., este considerat corect acum. (Vezi capitolele corespunzătoare la **Indice**.)

Și invers, tot ceea ce este acum corect gramatical era considerat sloppyy. Goana după simplificare, dorința de a câștiga timp, cât mai mult timp, a adus și extinderea formelor contrase, a răspunsurilor monosilabice, a sunetelor înjumătățite.

S-a acceptat un alt criteriu: dictatul maselor (*of the man in the street*, simbolul cetățeanului englez obișnuit). Chiar și de la catedrele universitare, profesorii vorbesc același limbaj surprinzător. — De ce? întrebă un naiv. — Nu știu gramatică? — Pentru ca studenții să nu-i trateze drept "old foggies" (= bătrâni demodați).

Henry Sweet, gramaticionul, scria la sfîșitul secolului precedent (în *New English Grammar, Logical and Historical 1892 și 1898*), anticipînd stările de fapt actuale: "The rules of grammar have no value except as statements of fact: whatever is in general use in a language is for that very reason grammatically correct."

Limba se schimbă cu atîtă rapiditate, încît scriitorii anilor '50, '60 au deja un iz învechit. Pentru străini însă, care sînt în marea lor majoritate cititori, însușirea limbii engleze cu ajutorul unei gramatici tradiționale este neapărat necesară, pentru a li se forma o bază solidă și numai după aceea ei își vor putea da seama, în practică, de schimbările prezente sau viitoare din limba engleză.

Tocmai în acest sens se exprimă și Simcon Potter cînd vorbește despre meritele gramaticii lui Otto Jespersen în "The Essentials of English Grammar", 1938, care vede gramatica engleză: "as something living and developing under continual fluctuations, something that is founded on the past and prepares the way for the future, something that is not always consistent or perfect, but progressing and perfectible — in one word, human."

CUVÎNT ÎNAINTE

Gramatica de față este o lucrare concepută pe baze tradiționale.

Sînt tratate aprofundat toate problemele de gramatică, punîndu-se accentul pe fenomenele gramaticale specifice limbii engleze și deci mai puțin accesibile cititorului român.

Este realizată după ultimele lucrări de gramatică scrise în engleză și pe baza unor sondaje, făcute de gramaticieni și lingviști în rîndul unor categorii variate de oameni, pentru a se urmări transformarea, evoluția limbii și uzanța.

S-a urmărit să se adopte o terminologie gramaticală cît mai logică și cît mai apropiată de fenomenul studiat, considerînd că sînt multe elemente deosebite față de gramatica limbii române, cum ar fi: gerundivul, viitorul față de trecut, viitorul perfect față de trecut, prezentul perfect, forma continuă etc.

Toate categoriile gramaticale sînt studiate temeinic, sub toate aspectele, exemplele date tinzînd să pună în valoare, pe cît posibil, toate subtilitățile fenomenului în discuție.

Pentru a agrementa studierea materialului s-au introdus, prin unele exemplificări și note de subsol, cît mai multe date despre cultura și civilizația engleză și despre specificul obiceiurilor tradiționale englezești.

Cartea are paragrafe numerotate de la începutul pînă la sfîrșitul ei, pentru a se putea face trimiteri de la o problemă la alta și pentru a se evita repetările.

La sfîrșitul lucrării se află un indice tematic de gramatică, organizat alfabetic, astfel încît cititorul să poată găsi ușor ceea ce îl interesează. Prin urmare este un instrument util de referință, nu numai un manual pe care să-l parcurgi de la început pînă la sfîrșit.

Lucrarea de față e bazată pe o documentație și pe o experiență pedagogică de o viață a autoarei, pentru care gramatica este o pasiune și o profesie de credință.

Sperăm ca munca depusă de către autoare, cu pasiunea și dăruirea specifice numai unei savante, să fie spre instruirea, interesul și satisfacția cititorului român.

EDITURA

TABLA DE MATERII

Cuvînt către cititor	5
Cuvînt înainte	8

MORFOLOGIA

Substantivul	13
Articolul	91
Adjectivul	121
Pronumele	167
Numeralul	229
Verbul	247
Adverbul	457
Prepoziția	489
Conjuncția	511
Interjecția	520

SINTAXA

Sintaxa propoziției	523
Sintaxa frazei	573

BIBLIOGRAFIA	626
--------------	-----

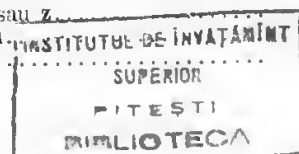
INDICE	629
--------	-----

MORFOLOGIA
(MORPHOLOGY)

SUBSTANTIVUL

	§	pag.
I. CONSIDERAȚII GENERALE		17
Definiție	1	17
II. CLASIFICAREA SUBSTANTIVELOR	3	17
Substantive comune și substantive proprii	4	17
Substantive comune	5	17
Substantive proprii	6	17
Substantive concrete și substantive abstracte	8	18
Substantive concrete	9	18
Substantive abstracte	10	19
Substantive individuale și substantive colective	12	19
Substantive individuale	13	19
Substantive colective	14	19
Nume de materii și de mase concrete	15	19
Substantive numerabile și nenumerbare	18	20
Numerabilitatea	19	20
Substantive numerabile	20	20
Caracteristici	21	20
Categorii de substantive numerabile	22	20
Substantive nenumerbare	23	20
Caracteristici	24	20
Categorii de substantive nenumerbare	27	21
Numele sporturilor	28	21
Numele de materii sau de mase concrete	29	21
Nume de materii sau de mase concrete nenumerbare într-un context și nume- rabile în altul	30	21
Produsele naturale	31	23
Animalele	32	23
Plantele comestibile	33	24
Numele de mase abstracte	35	25
Nume de mase abstracte nenumerbare într-un context și numerabile în altul	38	25
Categorii de substantive (tabel)	39	26
III. GENUL SUBSTANTIVELOR	40	26
Introducere		26
Definiții	41	26
Genurile în gramatica engleză	42	26
Expresia genului		27
Expresia lexicală a genului	49	27
Masculin și feminin	49	27
Genul substantivelor care indică naționalitatea sau proveniența regională	61	32
Genul comun	62	33
Expresia gramaticală a genului	63	33
IV. NUMĂRUL SUBSTANTIVELOR	87	36
Considerații generale		36
Pluralul substantivelor	90	37
Regulă generală	91	37
Substantive terminate în -e mut precedat de e, (d)g, s sau z	92	37
Substantive terminate la singular în -s, -x, -z, -sh, -ch	93	37
Substantive terminate în -y	95	37

124.744

	§	pag.
Substantive terminate la singular în -i sau -fe.....	99	38
Substantive terminate în -o	101	38
Substantive terminate în -th.....	106	39
Plurale neregulate	107	40
Plurale cu aceeași formă cu singularele respective.....	108	40
Pluralul și substantivele colective.....	112	41
Singulare fără plural.....	115	42
Plurale fără singular	118	43
Plurale străine	132	47
Două forme de plural cu înțeles diferit.....	145	50
Două plurale cu aceeași formă, dar cu înțeles diferit	146	50
Două plurale, unul colectiv, celălalt individual.....	147	51
Pluralul în funcție de sens.....	150	53
Plurale diferite ca înțeles de singularele respective.....	151	53
Pluralul substantivelor care arată naționalitatea sau proveniența regională....	157	55
Pluralul denumirilor de animale.....	158	55
Pluralul substantivelor compuse	163	56
Pluralul numelor proprii.....	176	59
Pluralul numeralelor substantivate	181	60
Pluralul numelor de litere.....	183	60
Pluralul abreviațiilor	184	60
Pluralul altor părți de vorbire substantivate	186	61
V. CAZUL SUBSTANTIVELOR	189	62
Considerații generale	190	62
Declinarea substantivului	196	62
Nominativul	198	63
Definiție	199	63
Funcții	200	63
Nominativul vocativ	207	64
Genitivul	208	64
Definiție	209	64
Funcții	210	64
Traducere	221	65
Formă	227	66
<i>Genitivul saxon sau cazul posesiv</i>	228	66
Formă	229	66
Singular	230	66
Plural	240	67
Concluzie	243	68
Cazuri speciale	249	68
Întrebuințarea cazului posesiv.....	263	70
Regulă generală	264	70
Întrebuințarea genitivului saxon în locul genitivului prepozițional.....	278	72
Genitivul saxon înlocuit cu substantive compuse.....	280	72
<i>Genitivul prepozițional</i>	281	73
Formă	282	73
Întrebuințare	283	73
Întrebuințarea genitivului prepozițional în locul genitivului saxon.....	285	73
Genitivul prepozițional nu poate înlocui genitivul saxon în unele situații.....	300	75
Genitivul prepozițional înlocuit cu substantive compuse.....	307	75
Dativul	308	75
Definiție	309	75
Formă	310	76
Dativ și acuzativ.....	314	76
Întrebuințarea dativului prepozițional.....	319	76
Funcții	327	77
Acuzativul	334	78
Definiție	335	78
Funcții	337	78

	<u>§</u>	<u>pag.</u>
VI. ALTE CHESTIUNI REFERITOARE LA SUBSTANTIV		78
Substantivul adjectivat	344	78
Ordinea cuvintelor	345	79
Funcțiile substantivului	347	79
VII. FORMAREA SUBSTANTIVELOR	357	80
Derivarea	359	80
Afixația	360	80
Prefixe	361	80
Sufixe	368	82
Derivarea regresivă	373	84
Reducerea	374	84
Alternanțe fonetice	382	85
Abrevierea	383	85
Schimbarea categoriei gramaticale	384	86
Compunerea	399	88
Substantive telescopate	401	89

SUBSTANTIVUL

(THE NOUN)

I. CONSIDERAȚII GENERALE

Definiție. — Substantivul este partea de vorbire care denumește ,obiectele‘. § 1
 Prin ,obiecte‘ se înțeleg, pe plan gramatical, ființele, plantele, lucrurile, § 2
 însușirile, acțiunile, stările, noțiunile, abstracțiunile etc. existente pe planul real:

Ann	crowd	lamb	hill	walk	redness
man	country	grass	lin	state	peace

II. CLASIFICAREA SUBSTANTIVELOR § 3

A. SUBSTANTIVE COMUNE ȘI SUBSTANTIVE PROPRII § 4

1) **Substantivele comune** (*Common Nouns*) servesc la indicarea tuturor § 5
 ,obiectelor‘ de același fel:

woman	dog	tree	people	water
boy	bird	flower	family	happiness

2) **Substantivele proprii** (*Proper Nouns*) numesc un ,obiect‘ deosebin- § 6
 du-l de toate celelalte ,obiecte‘ din aceeași categorie. Substantivele proprii
 se scriu cu inițială majusculă¹ și denumesc ființe, locuri (numiri geografice
 în genere), naționalități (substantive și adjective), astre și galaxii care sînt
 unicate², uragane, taifune etc. (totdeauna de gen feminin)³, evenimente
 istorice, opere literare, științifice, artistice etc., anumite titulaturi ereditare,
 onorifice, profesionale și culturale, întreprinderi, mărci de fabricație etc.,
 lunile anului și zilele săptămîinii etc.:

Guy	Bucharest	Ben Nevis	Terra	Monday
Jaic	Danube	The Lake District	Selene ⁴	April
Thomson	Romania	Britain	Mars	Spitfire (<i>avion</i>)
Puss	Romanian	Europe	Nina ⁵	Rolls Royce

The War of the Roses
 British Aerospace Aircraft Group

Observații:

Unele substantive proprii au devenit substantive comune și ca atare se § 7
 scriu cu inițială minusculă, ceea ce le distinge de numele proprii respective:

a) obiecte numite după locul de origine:

a bedlam [= un azil de nebuni (propriu și figurat)] < ("St. Mary of) Bethlehem", numele
 unui vechi spital de alienați mintali, din Londra, Anglia)
china (= porțelan) < China
currants (= stafide de Corint) < Corinth (ținut din Grecia)
etons (= uniformă colegiului de la Eton) < Eton (College) (una din marile școli de învă-
 țămînt secundar din Anglia)

¹ Deși nume proprii, unele substantive se scriu cu inițială minusculă: *east, west, north, south* (puncte cardinale), *spring, summer, autumn, winter, the tropics, the equator*.

² Cf. *earth, moon, star, sun* etc., care nu sînt unicate și ca atare au inițiale minuscule, în contrast cu *The Milky Way*, unicat, deși cu înțeles de substantiv comun.

³ Din 1979 încoace se dau acestora și denumiri masculine.

⁴ A se compara sinonimele engleze: *the moon* (pop.) = Luna (personificare latină), originea cuvintelor engleze *lunar, lunar naut, lunacy, lunatic* etc. și *Selene* (personificare greacă), de la care derivă verbul *to aselenize*.

⁵ *Nina, Alice*, numele unor uragane de pe coasta Californiei.

holland (= olandă) < *Holland* (= Olanda)
jersey (= jerseu) < *Jersey* (insulă în Canalul Mincii)
morocco (= marochin) < *Morocco* (= Maroc)
an ottoman [= divan (capitonat), sofa, canapea] < *Ottoman* (ture, cetățean al vechiului imperiu otoman)
oxfords (= pantofi de sport, cu șireturi) < *Oxford* (oraș universitar din Anglia)
sherry (= vin de Xeres) < *Xeres* (localitate în Spania)
an ulster (= un fel de pardesiu lung și larg) < *Ulster* (provincie în nordul Irlandei);

b) obiecte numite după inventatorii, descoperitori, fabricanții, inspi-
 ratorii lor etc.:

a brougham (= un cupen cu patru roți) < (Lord) *Brougham* (om de stat britanic, 1778—1868)
a burberry (= un fel de slofă impermeabilă sau o haină din acest material) < *Burberry* (numele fabricantului)
a chesterfield (= un tip de canapea sau de haină) < (Earl of) *Chesterfield* (om de stat și scriitor britanic, 1694—1773)
a davenport [= mic birou englez sau canapea (amer.)] < *Davenport* (numele fabricantului)
a hansom (= un tip de trăsură cu două roți) < *Hansom* (deținătorul patentei)
a hovercraft (= un vehicul cu pernă de aer) < *Hovercraft* (marca fabricii)
a johnny (pop.) (= un tinăr, un băiat de bani gatu) < *Johnny* (diminutiv masculin foarte obișnuit)
a Land Rover (= automobil-furgoneta pentru teren accidentat) < *Land Rover* (marca fabricii)
a machintosh (= o haină de ploaie) < (Charles) *Macintosh* (1766—1843) (numele inven-
 tatorului materialului cauciucat din care s-au confecționat primele haine impermeabile)
an Oscar (= una din statuetele date anual de Academia de Cinematografie din SUA ca
 premiu pentru merite excepționale în actorie, regie etc.) < *Oscar* (Pierce) (cultivator
 american de grâu și fructe, sec. XX)
a teddy bear [= un urs de pluș (jucărie)] < *Theodore* (Roosevelt) (președinte al SUA,
 1901—1909, mare vânător de urși)
a tommy (= un soldat simplu în armata engleză) < *Tommy* (Atkins) (nume completat
 ca îndrumar în formularele oficiale)
a victoria (= un tip de trăsură cu 4 roți) < (Queen) *Victoria* (regina Marii Britanii și
 Irlandei, 1837—1901, și împărăteasa Indiei, 1876—1901)
a volt (= un volt) < (Alessandro) *Volta* (fizician italian, 1745—1827)
a watt (= un watt) < (James) *Watt* (inginer și inventator scoțian, 1736—1819);

c) lucruri și persoane numite după creatori de opere de artă sau după
 personaje din istorie, legendă, literatură, artă etc.:

a Caesar (= un tiran, un dictator)
a Gainsborough (= un tablou de Gainsborough¹)
a Judas (= un trădător de prieteni)
the Napoleons of finance (= marii financiari)
*a Shylock*² (= un cămătar nemilos)
a Venus (= o statuie a zeiței Venus; o femeie excepțional de frumoasă);

It was a *Landseer*³ of two bloodhounds and a terrier.

§ 8 B. SUBSTANTIVE CONCRETE ȘI SUBSTANTIVE ABSTRACTE

§ 9 1) Substantivele concrete (*Concrete Nouns*) numesc „obiecte”⁴ mate-
 riale (persoane, animale, plante, lucruri, fenomene și evenimente din reali-
 tatea înconjurătoare etc.) de a căror existență ne putem da seama prin sim-
 țurile noastre:

John	astronaut ⁵	lion	heat	factory
moon	miner	tree	rain	ballpoint pen

¹ *Thomas Gainsborough*, celebru portretist și peisagist englez (1727—1788).

² *Shylock* — personajul principal din „*The Merchant of Venice*”, de Shakespeare.

³ *Sir E. Landseer*, celebru pictor animalier englez (1802—1873).

⁴ Vezi § 2.

⁵ *Cosmonaut* [(E. Brit.) = *astronaut*] este titlul rezervat în engleza britanică cosmonauților sovietici.

2) Substantivele abstracte (*Abstract Nouns*) numesc acțiuni, stări, sim- § 10
țăminte, senzații, însușiri, relații etc., considerate ca noțiuni:

walk	dizziness	joy	wisdom
labour	health	love	friendship
rest	ease	force	greatness

Notă

Unele substantive abstracte au și sensuri concrete, uneori cu înțeles § 11
schimbat:

<i>curiosity</i>	{ = curiozitate (abstract) = obiect rar sau neobișnuit (concret)
<i>delicacy</i>	{ = delicatețe (abstract) = delicată, trufandă (concret)
<i>justice</i>	{ = dreptate (abstract) = judecător (concret)
<i>medicine</i>	{ = medicină (abstract) = doctorie (concret)
<i>surgery</i>	{ = chirurgie (abstract) = cabinet medical (concret)

C. SUBSTANTIVE INDIVIDUALE ȘI SUBSTANTIVE COLECTIVE § 12

Substantivele comune, atât concrete cât și abstracte, pot fi:

1) *individuale (Individual Nouns)* când la singular numesc un singur obiect: § 13

<i>concrete</i>	{ child { cat { street { lily { spoon
	{ wife { robin { town { oak { ticket
<i>abstract</i>	{ pride { strength { hope { idea { value
	{ modesty { grace { anger { joy { taste

2) *colective (Collective Nouns)*, când la singular numesc o pluralitate de § 14
'obiecte' identice sau similare, privite ca un tot unitar:

<i>concrete</i>	{ army { audience ¹ { flight ² { flock
	{ fleet { proletariat { galaxy { team
<i>abstract</i>	{ government { majority { association { the public
	{ congress { minority { council { the Press

(Vezi și § 86)

3) *nume de materii și de mase concrete (Names of Matter and Concrete § 15*
Mass) și *nume de mase abstracte (Names of Abstract Mass)*, când numesc
materia, substanța sau masa unui 'obiect':

<i>concrete</i>	{ gold { cotton { milk { dirt
	{ wine { maize { wood { rubbish ³
<i>abstract</i>	{ poetry { knowledge { television { intelligence ⁴
	{ philosophy { music { information ⁴ { nonsense

Observații

a) Unele nume de materii desemnează și obiecte confecționate din mate- § 16
riile respective⁵:

brass (= alamă)

the brass (= alămarie, alămuri) (substantiv colectiv)

brasses (= alămuri, obiecte de alamă, alămuri; instrumente muzicale de alamă)

¹ *audience* = auditoriu (la un concert etc.), asistență, public.

² *flight* = escadrilă de avioane, ploaie de grăunțe, stol de păsări.

³ *rubbish* = (concret) gunoi; (abstract) fleacuri, prostii, nimicuri, nonsensuri.

⁴ *intelligence, information* = (masă abstractă) [NN] = informații, știri.

⁵ Traducerile date sînt exemplificări, deci nu reprezintă toate sensurile cuvintelor englezești respective.

copper (= cupru)
a copper (= un ban, un bănuț; 1 penny, 1 halfpenny; 1 farthing vechi)
coppers (= bani mărunți, mărunțiș)
glass [= sticlă (nume de materie); sticlărie (substantiv colectiv)]
a glass (= un pahar; o oglindă)
glasses (= pahare; oglinzi; ochelari)
iron (= fier)
an iron (= un fier de călcat)
in irons (= în lanțuri)

(Vezi și § 30)

§ 17 *b)* Denumirile produselor naturale, prelucrate sau nu, precum și ale animalelor întrebuințate ca aliment, sint asimilate, din punct de vedere gramatical, cu numele de materii:

b') grass; fruit; corn; wheat, barley, oats (*pl.*);
 milk, butter, cheese, cream, etc; cake, etc.
b'') chicken, duck, goose, turkey, poultry, etc.
 game (= vînat), wild duck, wild goose, grouse, snipe, woodcock, etc.
 fish (generic), carp, cod, pike, salmon, sterlet, trout, etc.

§ 18 D. SUBSTANTIVE NUMERABILE ȘI SUBSTANTIVE NENUMERABILE

§ 19 NUMERABILITATE
 (COUNTABILITY)

În gramatica modernă, la criteriile care stau la baza împărțirii substantivelor în categoriile expuse mai sus, s-a adăugat un criteriu nou, foarte util pentru orientare în gramatică, și deci și în structura limbii engleze: *numerabilitatea substantivelor (Countability of Nouns)*.

§ 20 SUBSTANTIVE NUMERABILE (*abrev. [N]*)
 (COUNTABLE OR COUNT NOUNS)

§ 21 1) Caracteristici. —

a) Substantivele ca: *children, birds, flowers, houses, crowds, families, days, ideals* etc. sint considerate *numerabile* deoarece 'obiectele' pe care le denumesc pot fi numărate.

b) Pe lângă *forma de plural*, substantivele numerabile au și *formă de singular precedat de articolul nehotărît a/an* (sau de înlocuitorii acestuia)¹, două caracteristici care constituie marca distinctivă a substantivelor numerabile.

§ 22 2) Categorii de substantive numerabile. —

Aici intră, în genre, majoritatea substantivelor comune, concrete și individuale, și, în funcție de context, un număr destul de mare de substantive care aparțin celorlalte categorii (vezi § 5, 9, 13), ca:

an airliner — airliners; a brick — bricks; a champion — champions; a cough — coughs;
 an eye — eyes; a hat — hats; a hijacker — hijackers; an hour — hours; a pain — pains;
 a turbojet — turbojets; a winter — winters; a wireless set — wireless sets, etc.

§ 23 SUBSTANTIVE NENUMERABILE (*abrev. [NN]*)
 (UNCOUNTABLE NOUNS)

§ 24 1) Caracteristici. —

Unele nume de materii sau de mase concrete pot fi *nenumerabile* într-un context și *numerabile* în altul (vezi § 30), cu modificarea înțelesului însă (§ 38).

¹ Vezi § 414.

Deosebirea dintre aceste categorii este foarte subtilă și deci greu de sesizat, deoarece limbajul se mulează după intenția vorbitorului și depinde de context.

a) Substantivele ca: *applause, darkness, fun, heat, homework, housework, laughter, light, news*¹, *sunshine, wireless*² etc. nu sunt considerate numerabile, deoarece obiectele pe care le denumesc nu pot fi numărate și deci nu au, în mod obișnuit, formă de plural.

Ele nu au decât forma de singular³, se construiesc cu singularul, sint în genere nume de inanimate și deci de gen neutru.

b) Substantivele nenumerbare nu au articolul nehotărît a/an (= one), care indică unitatea. Astfel nu se poate spune a *darkness*, a *fun*, a *wireless* etc. § 25

2) Categoriile de substantive nenumerbare. — § 26

a) Numele sporturilor: § 27

(association) football, boxing, cricket, hockey, (horse-)riding, (roller-)skating, rugby (rugger), ski(ing), soccer, tennis, tobogganing, (water-)polo, etc. § 28

Acestea nu au decât forma de singular și se construiesc cu singularul.

b) Numele de materii sau de mase concrete (*Material or Concrete Mass Nouns*) ca: *steam, smoke, sugar, bacon, meat, mutton, wheat, silver* etc. au numai forma de singular și sint considerate nenumerbare, deoarece obiectele pe care le denumesc nu pot fi numărate, ci numai măsurate. De asemenea, ele nu au nici articol nehotărît. § 29

A

Nume de materii sau de mase concrete nenumerbare într-un context și numerabile în altul (Vezi § 15) § 30

[NN]		[N]	
numai sg.		sg. și pl.	
<i>coffee</i>	$\left\{ \begin{array}{l} = \text{cafea boabe sau măcinată} \\ \text{(materie)} \\ = \text{băutura (materie)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{sg. } \text{coffee} = \text{o (ceașcă cu) cafea} \\ \text{(concret, individual)} \\ \text{pl. } \text{coffees} = \text{cafele (în cești); ca-} \\ \text{tegorii de cafea (materie)} \end{array} \right.$	
<i>tea</i>	$\left\{ \begin{array}{l} = \text{frunzele de ceai uscate (materie)} \\ = \text{băutura (materie)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{sg. } \text{tea} = \text{(o ceașcă cu) ceai} \\ \text{(concret, individual)} \\ \text{pl. } \text{teas} = \text{cești cu ceai; categorii} \\ \text{de ceai (materie)} \end{array} \right.$	
<i>soup</i>	$\left\{ \begin{array}{l} = \text{supă (lichidul)} \\ \text{(materie)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{sg. } \text{soup} = \text{(o farfurie cu) supă} \\ \text{(concret, individual)} \\ \text{pl. } \text{soups} = \text{porții de supă} \end{array} \right.$	
<i>whisky</i> ⁴	$\left\{ \begin{array}{l} = \text{băutura} \\ \text{(materie)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{sg. } \text{whisky} = \text{(un pahar cu) whisky} \\ \text{(concret, individual)} \\ \text{pl. } \text{whiskies} = \text{(pahare cu) whisky} \\ \text{(concret, individual) (materie)} \end{array} \right.$	

¹ *news*, deși cu formă de plural, are înțeles de singular și se comportă ca atare: "No news is good news". Vezi și § 117, 756.

² *wireless* are un singur înțeles: radiotelegrafie și radiotelefonie. Cf. *radio* (§ 38), care are două înțelesuri.

³ De fapt, aceasta este forma comună (§ 195—197) care se comportă ca un singular, termen întrebuințat aici pentru simplificare.

⁴ *whisky* (în Marea Britanie) este ortografiat *whiskey* în SUA și în Irlanda.

[NN]

<i>beef</i>	{ = carne de vită (materie)
<i>lamb</i>	{ = carne de miel (materie)
<i>meat</i>	{ = carne ca aliment (materie)
<i>fish</i> ¹	{ = carne de pește ca aliment (materie) = (specia)
<i>bread</i>	{ = piine (materie)
<i>toast</i> ²	{ = pine prăjită (materie)
<i>change</i>	{ = rest (bani) = mărunțiș, bani mărunți (masă concretă)
<i>salt</i>	{ = sare naturală (condiment) (materie)
<i>gas</i>	{ = gaze naturale (pentru iluminat, gătit și încălzit) (materie) (în SUA) = benzină pentru automobile ³ (materie)
<i>silver</i>	{ = argint (materie, masă concretă)
<i>lace</i>	{ = dantelă (materie, masă concretă)
<i>fur</i>	{ = blana de pe un animal (materie, masă concretă, indi- viduală)

[N]

pl. <i>beefs</i>	= categorii de carne de vită (materie)
pl. <i>beeves</i>	= vite pentru și în abator (individual — materie)
sg. <i>lamb</i>	(animalul) (concret, individual)
pl. <i>lambs</i>	
pl. <i>meats</i>	= categorii de carne (materie)
sg. <i>a fish</i>	= un pește (concret, individual)
<i>fish</i>	= pești (concret, colectiv)
pl. <i>fishes</i>	= specii de pești (individual)
pl. <i>breads</i>	= (feluri de) piine (materie)
sg. <i>a toast</i>	= un toast (la un banquet etc.) (abstract — individual)
pl. <i>toasts</i>	= toasturi
sg. <i>a change</i>	= o schimbare (abstract, individual)
pl. <i>changes</i>	
sg. <i>a salt</i>	= o sare în chimie și medicină (concret)
pl. <i>salts</i>	= Epsom salts ⁴ , smelling salts ⁵ (individual)
sg. <i>gas</i>	= gaz (în chimie și medicină) ⁶ (masă concretă, individuală)
pl. <i>gases</i>	
sg. <i>argintărie</i>	= obiecte de argint: monede de argint (colectiv)
pl. <i>pieces of silver</i>	= monede de argint (vezi § 117)
sg. <i>a shoe (etc.) lace</i>	= șiret de pantofi etc.
pl. <i>laces</i>	(concret, individual)
sg. <i>fur</i>	= blană pentru confecții: <i>a fur cap, a fur coat, a fur stole</i> etc.
pl. <i>furs</i>	= specii, calități etc. de blănuri confecționate: <i>a coat of furs; Shall I take my furs?</i> (nu "my fur").

¹ Vezi și § 162.² *Idiomatic: She is the toast of the town* (= femeie foarte atrăgătoare sau frumoasă, devenită brusc celebră sau populară).³ *Epsom salts* = sulfat de magneziu, sare amară.⁴ *smelling salts* = săruri de amoniac parfumate (pentru combaterea leșinului, când acesta era în modă).⁵ (*laughing*) *gas* (N₂O) = folosit în stomatologie ca anestezic.⁶ *gas, gasoline*, termen folosit în SUA pentru benzina de automobil, în contrast cu *petrol*, termenul uzitat în Anglia.

[NN]	[N]
<i>air</i> { = aer, atmosferă (masă concretă) <i>to be on the air</i> = a vorbi la radio, la TV; <i>to go off the air</i> = a termina emisiunea; <i>by air</i> = cu avionul	sg. <i>air</i> = aer, aspect: <i>an air of comfort</i> ; pl. <i>airs</i> : <i>to put on airs, to give oneself airs</i> = a-și da aere (masă abstractă)
<i>smoke</i> { = fum (masă concretă)	sg. <i>a smoke</i> (concret; individual sau o partidă de fumat); pl. <i>smokes</i> <i>Do you remember our smokes in the locker-room at school?</i>
<i>silk</i> { = mătase (masă concretă)	sg. <i>silk</i> = mătase (<i>fig.</i> înălțimea al unui ring înalt — masă abstractă); <i>idiom</i> = QC/KC ¹ pl. <i>silks</i> = mătăsuri (categoria: <i>fig.</i> rochii scumpe); <i>idiom</i> = costumul unui jockey (bluza și șapca) în culorile grajdului etc. pentru care aleargă.

Vezi și *flannel, tweed* (§ 146) pentru diverse nume de materiale întrebuințate la plural cu sensul nu numai de (articol de) îmbrăcăminte, ci și ca simbol a ceea ce reprezintă.

c) **Produsele naturale.** — Acestea sint asimilate cu numele de materii, § 31
 fie că sint prelucrate sau nu: *bacon, butter, cream, flour, fat, jam, marmalade, milk, mutton, oil* (= untdelemn), *rice, sugar, timber, veal* etc., nu au decît forma de singular și se construiesc cu singularul. Acolo unde apare (rarori) pluralul, acesta se referă la „categoria” din produsul menționat: “What *breads* (sau *meats*, etc.) have you today?” (Vezi și § 30).

d) **Animalele.** — Pentru observații generale a se vedea § 158 — 162. § 32
 Următoarele animale au, drept nume, dublete întrebuințate după cum contextul se referă la ele ca la exemplare din specia animalelor domestice sau la carnea lor ca aliment²:

nume de animale [N] (origine saxonă)	nume de materie [NN] (origine franceză)
<i>ox, cow</i> (< Ochs, Kuh) <i>calf</i> (< Kalb) <i>swine</i> (nume colectiv) folosit în comerț, zootehnie etc. < <i>Schwein</i> ³ <i>sheep</i> (< Schaf) Tot astfel: <i>flesh</i> (< <i>Fleisch</i>) [NN] carnea animalului viu	<i>beef</i> (< boeuf) <i>veal</i> (< veau) <i>pork</i> (< porc) <i>mutton</i> (< mouton) <i>meat</i> (origine incertă) [NN] carnea animalului ca aliment

¹ *silk* = *Queen's/King's Counsel* = Avocat al Statului, cea mai înaltă funcție în avocatura engleză (*The Crown* = Statul în jurisdicția engleză). Numele de *silk* (substantiv individual) și ‘*Silk*’ (subs. colectiv = Corpul Avocaților Statului) vine de la *silk gown*, roba de mătase pe care o poartă ca semn distinctiv, în contrast cu *stuff*, roba de stofă purtată de ceilalți avocați: *He is silk* (or *stuff*) (fără articol). *To take silk* = a fi numit avocat al Statului.

² Vezi și § 30 (*silks* etc.).

³ Originea acestor dublete datează de la Cucerirea Normandă a Angliei (1066). Clasa dominantă (cuceritorii) cunoștea animalele sub formă conestibilă, denumirea căinii păstrându-se pînă în zilele noastre după originea lor franceză. Clasa dominată (cuceriiții) era cea care creștea animalele și deci s-au păstrat denumirile saxone ale lor. (vezi și Walter Scott, *Ivanhoe*).

⁴ *pig*, denumirea obișnuită a animalului ca exemplar al speciei respective, are etimologie incertă. Există în Engleza Veche și Medie.

§ 33

e) **Plantele comestibile.** — Substantivele care le denumesc sînt asimilate cu numele de materii. Ele au numai forma de singular, construită cu singularul atunci cînd se referă la *specia însăși* sau la produsele ei comestibile (tulpină, frunze, semințe), *toate numerabile*:

e') *cereale*: barley, corn¹, maize, millet, rice, rye, wheat etc.;

Excepție: oats, numai plural și acordat cu verbul la plural².

e'') *verdețuri și plante aromatice*: caraway, celery, dill, fennel, garlic, laurel, mint, peppermint, parsley, rhubarb, rosemary, sesame, spinach, thyme etc³;

e''') *legumele*:

— sînt *nenumerabile* cînd ne referim la *specia însăși*; au deci formă de singular construit cu singularul;

— sînt *numerabile* cînd ne referim la partea comestibilă (rădăcină, căpățină, tubercule, fruct etc., care au o formă compactă cu contur definit) și au deci atît singular precedat de articolul nehotărît, cît și plural;

— au numai plural (*peas, beans*), cu forma de singular în compuși: *peasoup, a beanstalk*:

cabbage [NN] Do you like cabbage?

a cabbage, pl. -s [N] I bought three big cabbages to-day.

cauliflower [NN] I prefer cauliflower to cabbage.

a cauliflower, pl. -s [N] She could hardly carry the huge cauliflowers she had bought.

carrot [NN] There is too much carrot in the soup to-day.

a carrot, pl. -s [N] He loved to watch the rabbits munching at the carrots.

onion [NN] A little onion in your salad dressing would make it just 'it'⁴.

an onion, pl. -s [N] Spring onions have lots of vitamins.

potato [NN] I prefer potato to meat.

a potato, pl. -s [N] Cecily likes her potatoes baked in their skins.

tomato [NN] Won't you have tomato in your salad?

a tomato, pl. -s [N] Tomatoes are 'the' thing in spring.⁵

Brussels sprouts are numai forma de plural.

Unele substantive își schimbă cu totul înțelesul în această situație:

{ pepper [NN] (= piper): This 'is hot'! You've put too much pepper in it.
a pepper, pl. -s (= ardei gras) [N]. I had two stuffed peppers for lunch; but you don't like peppers, do you? You prefer aubergines or (vegetable) marrow.

Observație

§ 34

Toate substantivele de la capitolul e''') păstrează forma de singular cînd au funcție adjectivală (§ 166):

cucumber salad leek green⁷ tomato juice

¹ corn (colectiv) (M. Brit.) grîne, în special grîu, ovăz, secară și (mai ales în SUA) porumb (care în M. Brit. e numit *maize*), de aici: *popcorn* (onomatopee) = floricele (de porumb) și *cornflakes* = fulgi de porumb, porumbul fiind importat la descoperirea Americii.

² Forma de singular *oat* este întrebuintată cu funcție de adjectiv la substantivele compuse (§ 166): *oatmeal, oatcake* etc., verbul acestora acordîndu-se cu substantivul regent, exprimat sau subînțeles: "*Scotch oats* (= *oatmeal porridge*) is on the menu today."

³ *caraway* (= chimen); *celery* (= țelină); *dill* (= mărar); *fennel* (= anason); *garlic* (= usturoi); *laurel* (= dafin); *mint* (= mentă); *peppermint* (= o varietate de mentă); *parsley* (= pătrunjel); *rhubarb* (= rubarbă, revent); *rosemary* (= rosmarin); *sesame* (= susan); *spinach* (= spanac); *thyme* (pronunțat) [tām] = cimbru).

⁴ 'it' = perfect(ă). Vezi și § 868.

⁵ Vezi § 524.

⁶ hot = iute.

⁷ *leek green* = verde ca prazul.

f) Numele de mase abstracte (*Abstract Mass Nouns*)¹ ca : *admiration, applause, approval, architecture, history, literature, music, philosophy, poetry, politics, prose, science, age, epoch, health, homework, knowledge, loneliness, longing, peace, research, stillness, youth* etc. sînt nenumerabile, deci nu au în genere decît formă de singular şi se construiesc cu singularul. § 35

g) Tot aici sînt cuprinse şi numele de continente, ţări, oraşe etc., luni: § 36
Europe, Asia, England, Holland; Boston, New-York;
March, June, etc.

h) La acest capitol traducerea trebuie făcută cu mare grijă şi circumspecţie, deoarece sînt numeroase cazurile în care pluralul din limba română se cere tradus cu un singular în limba engleză, ceea ce îl derutează pe un traducător neavizat. Pentru a se da numai cîteva exemple: § 37

insulte	— <i>abuse</i>
sfaturi	— <i>advice</i>
afaceri	— <i>business</i>
aplauze	— <i>applause</i>
musafiri	— <i>company</i>
dovezi, probe	— <i>evidence</i>
teme (lecţii)	— <i>homework</i>
informaţii	— <i>information</i>
informaţii secrete	— <i>intelligence</i>
cunoştinţe despre	— <i>knowledge of</i>
ştire, ştiri	— <i>news</i>
fleacuri, prostii	— <i>nonsense</i>
progrese	— <i>progress</i>
nimicuri	— <i>rubbish</i>
cumpărături	— <i>shopping</i>
risete	— <i>laughter, etc.</i>

Plurale ca în exemplele de mai jos, întîlnite frecvent în traduceri, sînt inadmisibile:

abuses, advices, applauses, informations, knowledges, progresses, homeworks, shoppings, etc.

B

Nume de mase abstracte nenumerabile într-un context şi numerabile în altul § 38

[NN] numai sg.	[N] sg. şi pl.
<i>absurdity</i> = absurditate (însuşire)	sg. <i>an absurdity</i> (o faptă sau afirmaţie absurdă) (concret, individual) pl. <i>absurdities</i>
<i>beauty</i> = frumuseţe (însuşire)	sg. <i>a beauty</i> = o frumuseţe (concret, individual) pl. <i>beauties</i> Romanian peasant women often are real <i>beauties</i>
<i>company</i> = tovărăşie, companie, societate (abstract); musafiri I hear you had <i>company</i> yesterday.	sg. = (<i>fin.</i>) o companie, o societate comercială (concret, colectiv) pl. <i>companies</i>
<i>humanity</i> = omenie (însuşire)	sg. = <i>omenire</i> (colectiv) (concret): a miserable <i>picce</i> ² of <i>humanity</i> = o biată epavă umană pl. <i>the humanities</i> = ştiinţele umanistice

¹ Pentru substantivele abstracte, individuale... colective, vezi § 10, 13, 14.

² Vezi § 117.

a) Substantivele de *gen masculin (Masculine Gender)* numesc ființe de sex bărbătesc: § 43

man	actor	landlord	cock	peacock
boy	hero	brother	bull	he-goat

b) Substantivele de *gen feminin (Feminine Gender)* numesc ființe de sex femeiesc: § 44

woman	actress	landlady	hen	peahen
girl	heroine	sister	cow	she-goat

c) Substantivele de *gen comun (Common Gender)* au o singură formă pentru ambele sexe: § 45

cousin	child	teacher	deer	turkey
friend	parent	pupil	sheep	trout

d) Substantivele de *gen neutru (Neuter Gender)* numesc obiecte neînsuflite sau ființe al căror sex nu este specificat ori nu interesează: § 46

moon	book	pride	baby	dog
spring	house	care	cub	robin

În limba engleză modernă¹ genul gramatical este *natural*, cu alte cuvinte el reflectă împărțirea ființelor în două categorii biologice după sex — cu unele excepții care, tocmai prin abaterea lor de la regulă, atrag atenția asupra prezenței unei interpretări subtile, semnificative, în intenția vorbitorului (ceea ce englezii numesc *overtones*). Acest procedeu scapă de obicei cititorului neavizat, care îl consideră o simplă excepție de la o regulă obișnuită (Vezi § 59, 60).

Genul gramatical se exprimă prin mijloace *lexicale* sau *gramaticale*. § 48

EXPRESIA GENULUI

A. EXPRESIA LEXICALĂ A GENULUI

Acest capitol cuprinzând titluri de politețe, profesionale, onorifice, nobiliare sau distincții acordate pentru merite excepționale, în genere supuse unor uzanțe și reguli de ortografie protocolare speciale, cititorii se vor referi la § 51—60 pentru cazurile menționate aici. Deși unii scriitori și editori, englezi chiar, pentru simplificare nu respectă astăzi toate indicațiile amintite aici, se recomandă străinilor să le cunoască și să le aplice "to be on the safe side". § 49

1) **Masculin și feminin.** — În contrast cu limba română, unde cele mai multe substantive au forme diferite pentru a marca deosebirea de gen, în limba engleză majoritatea substantivelor au o singură formă atât pentru genul masculin, cit și pentru cel feminin², cu tendință spre o nivelare în favoarea formelor de masculin, preferate celor feminine. Totuși, în cazul unui număr relativ mic de substantive, femininul se deosebește de masculin prin:

- a) un sufix adăugat la forma de masculin cu sau fără altă modificare formală;
- b) întrebuintarea a două cuvinte diferite;
- c) compunerea cu un cuvânt care indică sexul;
- d) alte modalități de a se indica genul (gramaticale, prin context etc.).

¹ Prin „limba engleză modernă“ se înțelege limba engleză de la anul 1500 pînă azi.

² Aparțin deci genului comun.

§ 50

a) Genul marcat prin sufixe:

§ 51

Sufixul -ess:

masculin	feminin	masculin	feminin
abbot	— abbess	master	— mistress
actor	— actress	mayor	— mayoress
adventurer	— adventuress	millionaire	— millionairess
ambassador	— ambassadress*	negro	— negress
author	— (authoress*)	patron	— patroness
baron	— baroness	poet	— poetess* ⁴
benefactor	— benefactress	priest	— priestess
conductor	— conductress* ¹	prince	— princess
count ²	— countess	prior	— prioress
doctor	— doct(o)ress*	prophet	— prophetess
duke	— duchess	proprietor	— proprietress*
emperor	— empress	protector	— protectress*
enchanter	— enchantress	—	— seamstress ⁵
founder	— foundress	shepherd	— shepherdess
giant	— giantess	songster	— songstress
god	— goddess	sorcerer	— sorceress
heir	— heiress	steward	— stewardess
Jew	— Jewess	tiger	— tigress
launderer	— laundress	viscount	— viscountess
lion	— lioness	wailer	— waitress
manager	— manageress	warder	— wardress
{ marquis	— marchioness		
{ marquess ³			

Alte sufixe:

administrator	— (administratrix*)	czar	— czarina ⁶
aviator	— aviatrix*, aviatrix*	sultan	— sultana
director	— (directrix*, directress*)	don	— doña
		(titluri spaniole = domnă, doamnă)	
executor	— executrix*	signor	— signora
		(titluri italiene)	
prosecutor	— prosecutrix*	hero	— heroine
testator	— testatrix*	Paul	— Pauline
undergraduate	— undergraduate; undergraduette (glumet)		
usher	— usherette		
chauffeur	— chauffeuse		

Două substantive au masculinul format de la feminin:

(bride) groom bride widower widow

§ 52

b) Genul indicat prin cuvinte diferite:

Persoane

masculin	feminin	comun
bachelor	{ maid spinster ⁷	[single (adj.)]
boy	girl	baby, child, infant

* Forma de masculin este preferată și la feminin.

¹ *conductress* este în special întrebuințat cu înțelesul de „taxatoare” la vehiculele de transport în comun etc.² *Count* = rom. *conte*, titlu nobiliar în unele țări europene, corespunzător titlului englez *earl* (Cf. pag. 29, nota subsol 2). Forma de feminin *countess* rămâne aceeași în ambele cazuri.³ Sufixul -ess nu indică în acest caz genul feminin, substantivul *marquess* fiind masculin și deci o variantă a substantivului *marquis*. Femininul este același pentru ambele forme masculine.⁴ *poetess* e mai puțin rar decât *authoress*.⁵ *seamstress* sau *sempstress* nu are formă de masculin corespunzătoare.⁶ *czar*, *czarina* sînt ortografiate și *tsar*, *tsarina* sau *tsarina*.⁷ *spinster* (= celibatară) însemna la origine „torcătoare”.

masculin	feminin	comun
brother ¹	sister ¹	
dad ¹ , daddy ¹	mummy ¹ , mum ¹	
earl ²	countess ²	
father ¹	mother ¹	parent
friar }	nun	religious (subst.)
monk }		
gentleman ³	lady ³	
	gentlewoman ³	
husband	wife	spouse
king ⁴	queen ⁴	sovereign
lad	lass	
lord	lady	
landlord	landlady	
man	woman	man
Mr ⁵	Miss, Mrs. ⁵ , Madam(e)	
nephew	niece	
papa ⁶	mamma ⁶	
sir ⁷	madam ⁷	
Lord + nume propriu ⁸	Lady + nume propriu ⁸	
Sir + nume propriu ⁸	Dame + nume propriu ⁸	
son	daughter	child
uncle	aunt	
tutor	governess	
viceroy	vicereine	
wizard	witch	

¹ Când indică un rang religios sau sînt considerate nume proprii ale membrilor unei familii, aceste substantive se scriu cu inițială majusculă: *Brother John, Mother Superior* etc. *Father, Mummy, Sister, Dad* etc.

² *earl* (= rom. *conte*) este un titlu nobiliar englez (cf. *count*), femininul în ambele cazuri fiind *countess*; urmate de nume proprii au inițială majusculă.

³ *gentleman* (fem. *lady*) = bărbat, (resp. femeie), bine crescut(ă), civilizat(ă); (fem. *gentlewoman*) = femeie de neam, de familie bună. Pentru *lady*, vezi și § 54.

⁴ Urmate de nume proprii, titlurile nobiliare sau onorifice se scriu cu inițială majusculă: *Viscount Horatio Nelson, Queen Elizabeth II, Lady Mayoress, Dame Joan Plover-right, Sir John (Gielgud)*.

⁵ *Mr, Mrs, Miss* (primele două scrise numai abreviat) sînt titluri de politețe, care trebuie urmate întotdeauna de un nume propriu, omisiunea acestuia vădînd situația socială inferioară a vorbitorului. În contrast cu limba română și spre deosebire de SUA, în limba engleză numele de profesii nu sînt prefațate de titlurile de politețe: nu se spune *Mr. Doctor, Mrs. Professor, Mr. Captain, Miss Teacher*, ci simplu *Doctor* (mai amical: *Doc*), *Professor, Captain, Teacher* etc., care pot fi, sau nu, urmate de numele proprii. Se spune totuși pentru titluri la un nivel înalt sau foarte formal: *Mr. President, Mr. Chairman* etc.

⁶ Când sînt nume proprii, aceste substantive au inițiale majuscule: *Papa, Mamma, Uncle, Aunt, Nurse* etc. § 465.

⁷ *sir, madam* (= domnule, doamnă), titluri de politețe niciodată însoțite de nume proprii: "*Thank you, sir*"; "*What can I show you, madam*"? În scris au inițială minusculă, în corespondență totdeauna inițială majusculă: (*Dear*) *Sir, (Dear) Madam*. În corespondența formală, *Dear* înseamnă *Stimate, Stîmată, un Dragă*. În cercurile intelectuale mai rafinate, titlul englez *Mrs* este adesea înlocuit cu *Madam(e)* ['mædəm, ma'dam] înaintea numelor de familie străine: *Have you met Madam(e) Cernescu?* (= O cunoașteți pe Doamna Cernescu?).

⁸ *Sir, Lady* (inițială majusculă obligatorie): titluri distinctive prefixate la numele propriu al unui *baronet* (abrev. *Bart.* pus după nume) sau *Knight*. *Sir* este însoțit de prenumele și numele de familie (mai obișnuit numai de prenume, fără ca aceasta să indice neapărat intimitate), niciodată însă de numele de familie singur: *Sir Laurence Olivier*, mai des *Sir Laurence*, niciodată *Sir Olivier*. Soția lui este *Lady Joan*, niciodată *Lady Olivier*. *Lady* este prefixat și la prenumele (cu sau fără nume de familie) fiicelor unui *baronet* sau *knight*. Vezi și *Lord* mai jos.

Dame (inițială majusculă obligatorie și totdeauna urmat de numele propriu): titlu feminin acordat, pentru merite excepționale și servicii aduse Angliei, personalităților decorate cu O.B.E. (*Order of the British Empire*) în cel mai înalt grad. A fost decernat

§ 53

§ 54

§ 55

Animale

Masculin

boar, hog
buck
bull, ox
bullock
steer
cock, rooster
colt
dog, hound
drake
drone
fox
gander
hart
stag
horse, stallion
mallard
ram
wether
sire¹

Feminin

sow
doe
cow
cow
heifer
hen
filly
bitch
duck
bee
vixen
goose
hind
hind
mare
—
ewe
ewe
dam

Gen comun

pig, swine
deer
ox
ox
ox
fowl
foal
dog
duck
bee
fox
goose
(red) deer
(red) deer
horse
wild duck
sheep
sheep
parent (of animal)

§ 56

c) Genul marcat printr-un cuvânt care indică sexul

Persoane

Masculin

bridegroom
boy (s a n man) friend
boy student
schoolboy
shopboy
grandson
male child
male candidate
male nurse
male patient
male servant
manservant
mankind²
menfolk
airman
barman

Feminin

bride
girl friend
girl student
schoolgirl
shopgirl
granddaughter
female child
female candidate
nurse
female patient
female servant
maidservant
womankind²
womenfolk(s)
airwoman
barmaid

Gen comun

spouse³
friend
student
schoolchild
shop assistant
grandchild
child
candidate

patient
servant
servant

pilot
bar attendant

unor actrițe shakespiariene celebre, ca *Dame Sybil Thorndike* și *Edith Evans* etc., *Dame Olivia Newton John*, actriță și cântăreață de muzică ușoară; pictorițe, sculptorițe etc.

Lord, prefixat la numele nobiliar care aparține unuia din cele cinci grade de noblete britanice: *duke*, *marquess*, *earl*, *viscount* și *baron*, este conferit la ceremonii și arhiepiscopilor bisericii anglicane (de exemplu *Lord Bishop of Durham*). Titlul este legat și de anumite funcții înalte: este conferit primarilor marilor orașe din Marea Britanie: *The Lord Mayor of London* (*of York, Liverpool, Manchester, Belfast, Dublin*), unor înalți demnitari, membri în Cabinetul Britanic: *Lord Chancellor*, *Lord Privy Seal*; *the Lord Chamberlain*; *the First Lord of the Admiralty*; *the First Lord of the Treasury* etc.; sau pe viață pentru merite excepționale: *The Beatles* și mai recent actorului *Sir Laurence Olivier*; de asemenea, în sedință, judecătorului, primarului etc. Ca regulă generală protocolară, titlurile însoțite de numele propriu au inițială majusculă obligatorie (vezi și pag. 29, nota 1). Fără nume propriu, aceleași titluri au inițială minusculă.

¹ (a) *Sire* (cu inițială majusculă): titlu de respect adresat unui suveran.

(b) *sire* (cu inițială minusculă) tatăl (*dam* = mama) sînt deminurile părinților unui patruped, în special cal: *The Derby winner was "No Gypsy" sired by "Lightning"*, (= al cărui tată era *Lightning*);

(c) *sire* (stil poetic învechit) tată, străbun.

² Ca și *man* (= om în general, referindu-se și la femele); *mankind* (= omenire (inclusiv femeile); aici (= bărbații).

<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>	<i>Gen comun</i>
chairman	chairwoman	
madman	madwoman	
milkman	milkmaid	
salesman	saleswoman	salespeople (pl.)
shopman	shopwoman	shop assistant
		shopkeeper (mai rar)
juryman	jurywoman	member of jury
policeman	policewoman	police
spaceman	spacewoman	astronaut, space traveller
devil	she-devil	devil
(stag party ¹)	(hen party ²)	

Animale

buck-rabbit	doe-rabbit	rabbit
bull calf	cow-calf	calf
bull elephant	cow elephant	elephant
male elephant	female elephant	elephant
male cat	female cat	cat
tom cat, tom	tabby (cat)	cat
male dog	female dog, bitch	dog
cock pheasant	hen pheasant	pheasant
cock pigeon	hen pigeon	pigeon
cock sparrow	hen sparrow	sparrow
peacock	peahen	peafowl
turkey cock	turkey hen	turkey
dog fox	bitch fox	fox
dog wolf	bitch wolf	wolf
bulldog	bull bitch	bulldog
—	ewe lamb	lamb
he-bear	she-bear	bear
he-bird	she-bird	bird
he-goat	she-goat	goat
billy-goat	nanny-goat	goat
jackass	{ she-ass	ass
	{ jenny (ass)	

d) Alte modalități de indicare a genului feminin

§ 57

Odată cu emanciparea femeilor și cu încadrarea lor pe scară tot mai largă în diferitele sectoare ale vieții economice și sociale rezervate până relativ recent bărbaților, numeroase nume de profesii, funcții sau demnități, precum și multe substantive care arată apartenența la o organizație politică, socială, sportivă etc., au început să fie folosite și la feminin, de cele mai multe ori într-o formă identică cu aceea a masculinului, altcori cu anumite modificări, ca, de pildă, adăugarea unui sufix sau a unui cuvânt (*female, girl, lady, maid, woman*) care să indice sexul:

Accountant, clerk, doctor, (bus-)driver, engineer, farmer, mechanic, player, secretary, teacher, writer, author, poet, leader, M.P. (Member of Parliament), Prime Minister, captain, major, sergeant, communist, socialist, ace, champion etc. sînt denumiri adoptate atît de bărbați, cît și de femei.

§ 58

Ambassadress, authoress, aviatrix sau aviatress, conductress, doctress, editress, inspectorress, mayoress, poetess, girl student, girl typist, lady cashier, lady sau woman doctor, lady reporter, lady typist-secretary, female editor, female sau woman novelist, woman artist, woman aviator, woman clerk, woman councillors, woman customer, woman journalist, woman Member of Parliament, woman writer etc. sînt substantive de genul feminin, dar rar în-trebuințate în engleza actuală.

§ 59

¹ Petrecere exclusiv pentru bărbați.

² Petrecere exclusiv pentru femei.

Pentru desemnarea genului feminin la numele de profesii etc., substantivele de gen feminin compuse din două cuvinte scrise separat, ca în paragraful precedent, fără cratimă, sint înlocuite în mod curent prin substantivele de gen masculin corespunzătoare — mai precis spus de gen comun — fără adăugarea cuvîntului care indică genul feminin. Acesta este adăugat numai atunci cînd nu se înțelege din context că este vorba despre o femeie:

§ 60 Genul feminin indicat prin pronume:

She is a cashier, a reporter, a typist, a farmer, etc.

"Have you met Dr. Smith?" "Who's he?" "She, my dear. A very able G.P.¹"

Cînd genul feminin nu reiese din context, cuvîntul care indică genul este necesar:

They wanted to have a woman doctor, a girl typist, etc.

All my girl friends are very nice.

În Anglia există obiceiul ca prima scrisoare trimisă de o femeie unei persoane necunoscute să aibă menționat în paranteze, după semnătură, *Miss* sau *Mrs*, spre exemplu: „*T.G. Parker (Miss), Editor*“, o practică foarte utilă pentru evitarea erorilor la adresarea răspunsului, în special în cazurile în care profesia este indicată printr-un substantiv de gen comun ca *doctor*, *editor*, *lawyer*, *librarian* etc.

§ 61 2) Genul substantivelor care indică naționalitatea sau proveniența regională. — Substantivele compuse cu terminația — *man*² formează femininul prin adăugarea cuvîntului *woman* sau *girl*:

Masculin

an Englishman
a Dutchman
a Scotsman

Feminin

an Englishwoman (sau *girl*)
a Dutch woman (sau *girl*)
a Scotswoman, etc.

Toate celelalte substantive care indică naționalitatea sau proveniența regională a unei persoane au o singură formă pentru ambele genuri și aparțin așadar genului comun:

African	Burmese	Italian	Siamese
American	Chinese	Magyar	Slovak
Asian ³	Czechoslovak	Malay	Swede
Asiatic	Egyptian	New-Zealander	Swiss
Briton	Finn	Norwegian	Yugoslav
Britisher	German	Pole	Devonian ⁴
Bulgar	Greek	Portuguese	Cantabrigian ⁵
Bulgarian	Hungarian	Russian	Oxonian ⁶ , etc.

Uneori, pentru a se exprima în mod special genul feminin, dacă acesta nu reiese din context, se adaugă *woman* sau *girl* la adjectivul corespunzător:

a Romanian	a Romanian (<i>woman</i> sau <i>girl</i>)
a Japanese	a Japanese (<i>woman</i> sau <i>girl</i>)
a Spaniard	{ a Spaniard
	{ a Spanish (<i>woman</i> sau <i>girl</i>)
a Turk	{ a Turk
	{ a Turkish (<i>woman</i> sau <i>girl</i>)

¹ G.P. = *General Practitioner* (= medic care practică medicina generală).

² Excepțiile sint aceleași ca la § 168.

³ Este preferat actualmente cuvîntului *Asiatic*.

⁴ *Devonian* = din Devonshire.

⁵ *Cantabrigian* = de la Cambridge (< *Cantabrigia* în latină).

⁶ *Oxonian* = de la Oxford (< *Oxoniensis* în latină).

3) Genul comun. — Exemple de substantive de gen comun:

§ 62

adult	cook	novice	singer
artist ¹	cyclist	orphan	socialist
artiste ¹	enemy	president	speaker
clerk	guest	pupil	traveller
communist	lecturer	reader	typist
cousin	motorist	relative	visitor

(Vezi și § 52—59, 61)

Notă

Unele substantive de gen masculin sau feminin pot fi întrebuințate ca substantive de gen comun dacă din context se înțelege clar că este vorba de un substantiv de gen comun și nu de unul masculin sau feminin. Din această categorie fac parte:

man	horse	pig	duck
cat	dog	fox	goose, etc.

B. EXPRESIA GRAMATICALĂ A GENULUI

§ 63

1) Expresia gramaticală a genului constă din:

a) posibilitatea înlocuirii substantivului prin pronumele personal corespunzător, la persoana a 3-a singular, masculin sau feminin:

§ 64

The *doctor* has come, but *she* is late.
My *cousin* is out: *he* left an hour ago.

b) acordul substantivului cu adjectivul posesiv respectiv sau posibilitatea înlocuirii lui prin pronumele posesiv corespunzător, la persoana a 3-a singular, masculin sau feminin:

§ 65

Was your *child* wearing *his* red tie?
The *writer* had done *her* best for the wall-gazette.
The *worker* took home the papers that were *his*.
Give *teacher* these notes: they are *hers*.
The *cat* is eating out of that bowl because it is *his* own.

c) acordul cu pronumele reflexiv sau cu pronumele de întărire respectiv, la persoana a 3-a singular, masculin sau feminin:

§ 66

My *pupil* was very proud of *himself* having been praised by the coach.
Our *guide* seems to be enjoying *herself* on her tour.
The *lecturer* was a soccer fan (= pasionat de fotbal) *himself* and captained the college team.
I was told the *dancer* had designed the costumes *herself*.

2) Cazuri speciale

a) Substantivele *baby*, *infant* și *child* (când acesta din urmă înseamnă „copil mic”) sînt de obicei neutre, mai ales în limba vorbită:

§ 67

Fetch the *baby* from *its* cot: it is crying.
Call that *child* and give it *its* lunch.
“This little *chap* had lived in my arms a good part of *its* small life; often I could get *it* to laugh when *its* mother couldn't.”²
“My mother dandled *me* and sang,
‘How young *it* is, how young’.”³

¹ *artist* și *artiste* sînt substantive de gen comun, deci ambele întrebuințate atât pentru femei, cit și pentru bărbați: *artist* [ˈɑːtɪst] pe lângă înțelesul general de „artist”, „artistă”, adică „om talentat”, „femeie talentată sau cu gust artistic”, mai înseamnă și „pictor”, „pictoriță”, uneori „sculptor”, „sculptoriță”; *artiste* [ɑːˈtiːst] înseamnă „actor”, „actriță”, „cîntăreț”, „cîntăreață”, „dansator”, „dansatoare” de profesie sau orice alt profesionist care dă reprezentații cu public.

² M. Twain, *A Connecticut Yankee in King Arthur's Court*.

³ W.B. Yeats, *The Player Queen*.

Adeseori însă aceste substantive sînt considerate masculine sau feminine, în funcție de sexul copiilor respectivi:

I gave *baby her* milk; *she* was hungry.
That *child* hasn't eaten *his* porridge; *he* will be scolded again.

§ 68 b) Pronumele *he* și *she* indică în general diferența de sex. Uneori înlocuiesc însă neutrul, ca în cazul pronumelor nehotărîte:

If you ask *anybody* in that street, *he* will show you where *she* lives. (Cf. § 4146)

§ 69 c) Substantivele care denumesc animale (inclusiv păsări, pești și insecte) sînt ca regulă generală *neutre*, chiar atunci cînd sexul respectiv este cunoscut:

The *bull* had hurt *its* leg.
A *cock* was sending out *its* triumphant cock-a-doodle-doo.

Se atribuie însă adeseori acestor substantive genul masculin, indiferent de sex:

We looked at the elephant: *he* had thrust *his* trunk through the fence.
We once had a nightingale in the garden: *he* doesn't come any more now.
The title of the story was "The Cat That Walks by *Himself*."¹

Animalele, în special cele domestice, sînt însă desemnate și prin pronume de genul corespunzător sexului lor, mai ales atunci cînd li se menționează numele sau cînd intervin considerente de ordin afectiv:

The *bear* and *her* cubs had left a trail.
They were looking at a *hen* and *her* chickens.
My *cat Topsy* has brought *her* kittens into my room.
Where is *pussy*? *She* was under my chair.
I haven't seen my *dog* for some time; where is *he* hiding?

Semnificativ este și următorul dialog între un părinte și un copil, relativ la jucăria acestuia, o maimuță:

Father. "Do you think *it* feels?"
Child. "Well, I like to think *he* notices."

Cînd un animal este personificat, pronumele corespunzător va fi *he* sau *she*, după sex. În cazul personificărilor în care nu interesează considerațiile de sex, substantivele care desemnează animale mari sau puternice (*eagle, elephant, lion, monkey, tiger, dog, donkey, horse, pig* etc.), și cîteva în afară de acestea (*canary, fly* etc.), sînt de obicei masculine, pe cînd cele care desemnează animale mici sau slabe (*mouse, cat, hare, unele păsări, parrot* etc., insecte etc.) sînt feminine. Fantezia hotărăște însă în majoritatea cazurilor:

The *donkey* complained to *his* master of the treatment he had received.
The *mouse* hung *her* head in shame.
"But the *Raven* sitting lonely on that placid bust spoke only
That one word, as if *his* soul in that one word he did outpour."²

§ 70 d) Alte personificări. — În stilul poetic sau retoric, un număr mare de substantive — nume de obiecte neanimate sau de abstracții, considerate în mod obișnuit *neutre* — își păstrează genul masculin sau feminin din limba engleză veche, atunci cînd noțiunile respective sînt personificate.

§ 71 Sînt, în genere, masculine substantivele care denumesc: *pasiunile intense* și *acțiunile violente*:

anger, fury, fear, terror, love, discord, despair; crime, murder, war, etc.;

¹ R. Kipling, *Just so Stories*.

² E.A. Poe, *The Raven*.

elemente (ale naturii), fenomenele naturale și aspectele din natură impresionante, puternice etc.: § 72

storm, thunder, wind; sun, mountain, ocean, river, stream; summer, autumn, winter, time, day, sleep, death, the grave (= moartea), etc.;

precum și:

danger, law, etc.

numele de *fluvii, riuri:*

the Danube, the Thames, the Rhine, etc.;

§ 73

numele de *munți:*

Ben Nevis, the Cheviots, Scafell, Skiddaw, etc.;

§ 7

Sint feminine substantivele care sugerează o *caracteristică feminină* sau un caracter mai *blînd, dulce, afectuos*, precum și cele care indică *fertilitatea*:

§ 75

dintre *sentimente și însușiri:*

§ 76

affection, devotion, friendship; benevolence, charity, patience, pity; humility, modesty; melancholy; faith, hope, justice, understanding, virtue, wisdom, etc.

unele *trăsături de caracter negative și consecințele lor:*

§ 77

ambition, avarice, envy, folly, jealousy, pride, revenge, treason, vanity, vice, etc.;

dintre *obiectele, fenomenele și aspectele din natură:*

§ 78

earth, moon, nature, sea, world; life, spring, morning, evening, night; darkness, etc.;

citeva nume de *abstracții:*

§ 79

adversity, eternity, experience, fame, fortune, liberty, necessity, peace, plenty, prosperity, truth, victory; conscience, fancy, memory, reason, soul, muse, etc.;

nume comune și proprii *teritorial-administrative* (numele de țări, provincii, ținuturi, localități etc.):

§ 80

country, land, fatherland, motherland, etc.
the Socialist Republic of Romania, Great Britain, the Soviet Union, France, etc.
Scotland, Devon, Lancashire, etc.
Bucharest, London, Moscow, etc.

O situație aparte o au numele de *țări:*

§ 81

d') privite din punct de vedere geografic, acestea sînt de *gen neutru*:
Great Britain is an island. *Its* capital is London. In 1961, *it* had 51,402,623 inhabitants.

d'') privite din punctul de vedere al vieții care le animă — politică, economică, literară, muzicală etc. — mai ales implicînd și legături afective, numele de țări sînt adesea *feminine*:

The Socialist Republic of Romania has considerably developed *her* trade.
Lancashire has not only mountains; *she* has hills.
Rome was then in the days of *her* glory.

d''') în limbaj sportiv, echipele care iau parte la o competiție internațională poartă numele țării pe care o reprezintă, nume care, în gramatică, este considerat ca substantiv personal colectiv, acordat cu *they, their* și *who*:

Romania had *their* try at winning the Davis Cup.
Great Britain are close to winning the "World Championship".

d'''') numele țării este dat și suveranului ei, în special în literatura mai veche (vezi Shakespeare, piesele istorice, "King Lear", etc.), precum și numele de regiuni legate de titlurile nobiliare purtate de personajele respective:

"*Our brother France*", spune regele Henric al V-lea al Angliei "Enter *Cornwall, Kent, Albany*" [= *the Duke of Cornwall, the Earl of Kent, the Duke of Albany* etc.]; "*Gloster's Castle*" în "King Lear", marca 's a genitivului saxon indică o persoană.

- § 82 Numele de *universități* sînt tot feminine:
Cambridge University, Oxford University, Yale University, etc.
- § 83 Numele *artelor* și ale *științelor* etc.
art, philosophy, science, etc.
- § 84 Denumirile de *ambarcațiuni, vehicule, mașini, motoare, strunguri*, tot ee pare a fi înzestrat cu o viață proprie:
double-decker, boat, ship, steamer, submarine, vessel; aeroplane¹, locomotive, carriage, bus, car, coach; motor, engine; mill; gun.

Neutre pentru majoritatea vorbitorilor, denumirile acestor obiecte sînt adesea feminine, în special pentru persoanele care le manipulează și sînt atașate afectiv de ele:

The *boat* was splendid with *her* white funnels and *her* wide decks.
I am very fond of my *car* and I take *her* out every day.
My *engine* was the trouble; *she* coughed and snarled, and then *she* stopped.
What is the matter with your *motor*? Has *she* gone wrong?
I seized the *gun*: *she* was an old-style model.

Distincția între obiectele masculine și cele feminine, așa cum a fost expusă la acest punct, nu este neapărat respectată de toți autorii, fiecare dintre ei lăsînd friu liber imaginației.

- § 85 În rezumat, tot ce are sau pare a avea o personalitate — fie un animal, o plantă sau chiar un lucru — este desemnat prin pronumele personal masculin sau feminin, după caz. Dimpotrivă, ființele lipsite de personalitate — copiii mici, animalele și chiar persoanele mature² — sînt desemnate prin pronumele personal neutru *it*, cu formele corespunzătoare *its* și *itself*, sau disprețuitor *that*.
- § 86 e) Substantivele colective, care desemnează o pluralitate de „obiecte” privite ca un tot și care se construiesc cu singularul³, sînt de genul neutru:

The *crew* has obeyed *its* officers.
The *family* is proud of *its* members.
The *audience* which *was* full of *its* usual enthusiasm, expressed it unreservedly.

(Pentru plural vezi § 112)

§ 87 IV. NUMĂRUL SUBSTANTIVELOR

CONSIDERAȚII GENERALE

- § 88 Substantivele pot avea două numere: singular și plural.
- 1) Un substantiv este la *singular* (*Singular Number*) atunci cînd desemnează un singur obiect:
book	watch	baby	leaf	man	sheep
- 2) Un substantiv este la *plural* (*Plural Number*) atunci cînd desemnează mai multe obiecte:
books	watches	babies	leaves	men	sheep
- Nu au plural decît substantivele numerabile.

¹ *aeroplane* (Brit.); *airplane* (Am.).

² G. Curme, *English Grammar*, § 95 A3, New-York, 1961.

“Would you like to marry *Malcom*? Fancy being owned by *that*. Fancy seeing *it* every day!”

³ Vezi § 112a.

În limba engleză, în mult mai mare măsură decît în limba română, nu există întotdeauna un acord între forma substantivului și numărul lui: cuvinte cu formă de singular pot avea înțeles de plural și invers, cuvinte cu formă de plural pot avea înțeles de singular. § 89

PLURALUL SUBSTANTIVELOR

§ 90

1) **Regulă generală.** — Pluralul substantivelor se formează adăugîndu-se -s la singular. Acest -s se pronunță [s] după consoanele surde¹ și [z] după cele sonore² sau după vocalele care se aud: § 91

book	— books	[s]	head	— heads	[z]	cinema	— cinemas	[z]
top	— tops	[s]	chair	— chairs	[z]	eye	— eyes	[z]
cheque	— cheques	[s]	circle	— circles	[z]	taxi	— taxis	[z]
laugh	— laughs	[s]	heel	— heels	[z]	payee	— payees	[z]

2) Substantivele terminate în **e** mut precedat de literele **c, (d)g, s** sau **z**, pronunțate respectiv [s], [ʒ], [dʒ], [s] sau [z] primesc -s la plural terminația -es fiind pronunțată [ɪz]: § 92

place	— places	village	— villages	house	— houses ³
garage	— garages	judge	— judges	vase	— vases
rouge	— rouges	horse	— horses	breeze	— breezes

3) Substantivele terminate la singular în literele **-s, -x, -z, -sh, -ch** [tʃ] primesc terminația -es la plural: § 93

bus	— buses	chintz	— chintzes
class	— classes	fish	— fishes
fox	— foxes	beach	— beaches
buzz	— buzzes	match	— matches
lez	— lezzes	sandwich	— sandwiches ⁴
quiz	— quizzes	pince-nez	— pince-nez ⁵

A se observa pluralele *plusses* (sg. plus) și rareori *busses* (sg. bus) (venit din SUA).

Observație

Substantivele terminate în **-ch** pronunțat [k] sau [x]⁶ urmează regula generală expusă la începutul acestui capitol: § 94

Czech	[-k]	— Czechs	[-ks]	eunuch	[-k]	— eunuchs	[-ks]
patriarch	[-k]	— patriarchs	[-ks]	conch	[-k]	— conchs	[-ks]
epoch	[-k]	— epochs	[-ks]	loch ⁷	[-x]	— lochs	[-xs]

4) Substantivele terminate în **-y** precedat de consoană formează pluralul în -ies⁸ astfel: § 95

sky — skies	baby — babies	story — stories
-------------	---------------	-----------------

¹ Adică după sunetele [f], [h], [k], [p], [t] și [θ].

² Adică după sunetele [b], [d], [g], [l], [m], [n], [ŋ], [r], [v] și [ð].

³ Substantivul *house* [haus] — *houses* ['haʊzɪz] are o pronunție specială la plural.

⁴ Literele *ch* sînt pronunțate aici [dʒ]: ['sænwidʒ], uneori în SUA și ['sænwitʃ].

⁵ [pæsnɛɪ] — pl. [-z].

⁶ Simbolul [x] redă sunetul [h] din limba română, final după sunetele [a], [o] și [u].

⁷ pronunțat [lɒx].

⁸ terminația -ies constă din -s final (semnul pluralului), provenit din transformarea vocalei finale -y și -e (vocala de legătură).

Excepții: numele proprii și părțile de vorbire substantivate, în mod cu totul excepțional:

our two Luays	the Lylys	stand-bys
all the Henrys	the Terrys	whys

§ 96 Cînd însă **-y** este precedat de vocală, la plural se adaugă numai un **-s** pronunțat [z]:

boy — boys	day — days	key — keys
------------	------------	------------

Notă

§ 97 Substantivele terminate în **-y** nu constituie o excepție, dat fiind că sunetul reprezentat prin litera *u* care precede finala **-y** este o semi-vocală [w], deci asimilat cu consoanele:

colloquy — colloquies	soliloquy — soliloquies
-----------------------	-------------------------

A se observa și formele de plural ale următorului substantiv:

(sg.) alkali — (pl.) alkalis sau alkalis.¹

§ 98 5) Majoritatea substantivelor terminate la singular în **-f** sau **-fe** primesc **-s** la plural:

chief	— chiefs	roof	— roofs
handkerchief	— handkerchiefs	proof	— proofs
grief	— griefs	cliff	— cliffs
muff	— muffs	safe	— safes
gulf	— gulfs	file	— files
dwarf	— dwarfs	strife	— strifes

§ 99 Unele substantive terminate în **-f** sau **-fe** formează însă pluralul în **-ves** pronunțat [vz]:

beef	— <i>beefes</i> ²	elf	— <i>elves</i>
leaf	— <i>leaves</i>	self	— <i>selves</i>
sheaf	— <i>sheaves</i>	shelf	— <i>sheelves</i>
thief	— <i>thieves</i>	wolf	— <i>wolves</i>
loaf	— <i>loaves</i>	knife	— <i>knives</i>
calf	— <i>calves</i>	life	— <i>lives</i>
half	— <i>halves</i>	wife	— <i>wives</i>

§ 100 Un caz special: *still-life* (= natură moartă), pl. *still-lives*.

Cîteva substantive au ambele forme de plural:

scarf — scarfs, <i>scarves</i> ³	hoof — hoofs, <i>hooves</i> ⁵
staff — staffs, <i>staves</i> ⁴	wharf — wharfs, <i>wharves</i> ⁶

§ 101 6) *a)* Substantivele terminate în **-o** precedat de consoană formează pluralul în **-es** cînd sînt cuvinte obișnuite sau introduse de mai multă vreme în limba engleză:

cargo	— <i>cargoes</i>	negro	— <i>negroes</i>
domino ⁷	— <i>dominoes</i>	potato	— <i>potatoes</i>
echo	— <i>echoes</i>	tomato	— <i>tomatoes</i>
fresco	— <i>frescoes</i>	tornado	— <i>tornadoes</i>
hero	— <i>heroes</i>	torpedo	— <i>torpedoes</i>
mosquito	— <i>mosquitoes</i>	veto	— <i>vetoes</i>
volcano — <i>volcanoes</i>			

¹ Pronunțate: sg. [ælkə'laɪ], pl. [ælkə'laɪz]

² Substantivul *beef* are pluralul *beefs* sau *beeves* (= diferite calități de carne de vacă) numai cînd înseamnă „vite pentru abator” sau „în abator”. Vezi § 32.

³ *scarves* e mai frecvent în Anglia, *scarfs* în SUA.

⁴ Vezi § 145.

⁵ Pluralul *hooves* este mai rar.

⁶ *wharves* este mai frecvent decît *wharfs*.

⁷ *domino* ([dɒni])

b) Cind însă -o final este precedat de vocală, pluralul este regulat (adică terminat în -s): § 102

cameo	— cameos	portofolio	— portofolios
curio	— curios	oratorio	— oratorios
embryo	— embryos	radio	— radios ¹
folio	— folios	scenario	— scenarios
nuncio	— nuncios	studio	— studios
bamboo	— bamboos	Hindoo	— Hindoos
cuckoo	— cuckoos	kaugaroo	— kangaroos

taboo — taboos

c) Dintre substantivele terminate în -o provenite relativ recent din limbile străine (în special din limba italiană), unele capătă -s la plural dacă sint mai puțin frecvente sau dacă au o sonoritate prea străină: § 103

albino	— albinos	merino	— merinos
alto	— allos	octavo	— octavos
canfo	— cantos	photo	— photos
casino	— casinos	piano	— pianos
chromio	— chromos	quarto	— quartos
dynamo	— dynamos	rondo	— rondos
magneto	— magnetos	tiro	— tiros ¹

d) Alte substantive străine terminate în -o au ambele forme de plural, fapt care dovedește că sint pe cale de a fi asimilate de limba curentă: § 104

banjo	— banjos, banjoes	lasso	— lassos, lassoos
bravo ²	— bravos, bravoos	manifesto	— manifestos, manifestoes
calico	— calicos, calicoos	memento	— mementos, mementoos
contralto	— contraltos, contralti	motto	— mottos, mottoes
domino ³	— dominos, dominoos	portico	— porticos, porticoos
flamingo	— flamingos, flamingoes	proviso	— provisos, provisoos
fresco	— frescos, frescoos	solo	— solos, soli
ghetto	— ghettos, ghettoos	soprano	— sopranos, soprani
grotto	— grottos, grottoos	stiletto	— stiletos, stilettoos
halo	— halos, haloos	tobacco	— tobaccos, tobaccoos

zero — zeros, zeroos

În limba contemporană, substantivele străine terminate în -o la singular tind să aibă la plural ambele terminații.

e) Abreviațiile terminate în -o primesc la plural sufixul -s sau 's (vezi § 184). § 105

7) Substantivele terminate în -th primesc -s la plural. § 106

Terminația -ths se pronunță [θs]:

a) Cind este precedată de o vocală scurtă sau de o consoană, inclusiv r:

breaths, deaths, moths, smilhs, births, hearths, healths, sixths, months

b) în cuvintele:

heaths, faiths, growths, sloths

c) În celelalte cazuri — ths se pronunță [ðz]:

bath	[bɑ:θ]	— baths	[bɑ:ðz]
mouth	[mauθ]	— mouths	[mauðz]
path	[pɑ:θ]	— paths	[pɑ:ðz]
youth	[ju:θ]	— youths	[ju:ðz]

¹ Ortografiat și *tyro*, *tyros* (= începător, novice).

² = bandi!

³ domino (persoana, haina și masca)

Unele substantive au însă ambele pronunțări:

broth	{	[brɔθ] — broths [brɔθs]	{	[brɔðz], [brɔ:θs]
		[brɔ:θ] — broths		
cloth	{	[klɔθ] — cloths [klɔθs] (= feluri de stofă, pinză sau alte materiale)	{	[klɔðz] (= bucăți de stofă, pinză sau alte materiale) [klɔ:θs] (= feluri de stofă, pinză etc.)
		[klɔ:θ] — cloths		
		— clothes ¹ [klɔndz] (= haine)		
earth	[ə:θ]	— earths	[ə:θs],	[ə:ðz]
lath	[lɑ:θ]	— laths	[lɑ:θs],	[lɑ:ðz]
oath	[ouθ]	— oaths	[ouθs],	[ouðz]
sheath	[ʃi:θ]	— sheaths	[ʃi:θs],	[ʃi:ðz]
truth	[tru:θ]	— truths	[tru:θs],	[tru:ðz]
wreath	[ri:θ]	— wreaths	[ri:θs],	[ri:ðz]

§ 107

8) **Plurale neregulate.** — Următoarele substantive furnează pluralul prin schimbarea vocalci (*Mutation Plurals*):

man	— men	foot	— feet	mouse ²	— mice
woman	— women	tooth	— teeth	louse	— lice
goose — geese					

Trei substantive primesc terminația *-en*:

child — children	ox — oxen	brother — brethren (§ 145)
------------------	-----------	----------------------------

(Pentru substantivele compuse cu aceste cuvinte, vezi § 169—171)

§ 108

9) **Plurale cu aceeași formă ca și singularele respective.**

§ 109

Unele substantive din limba engleză au aceeași formă atât la singular, cit și la plural. Din această categorie fac parte:

- citeva denumiri de *animale* (§ 161);
- substantivele *counsel* (= avocat) și *forceps*³
- citeva substantive în *-ies*: *series*, *species*, *superficies* etc.⁴
- unele substantive care denumesc *unități de măsură*, ca

fathom, *foot*, *pound*, *stone*, uneori *mile* și *ton*, și care, la plural, alături de forma în *-s*, au și o formă de plural colectiv identică cu aceea a singularului, în special în limba vorbită, când sînt urmate de un numeral ce indică subdiviziunile sau de un adjectiv:

The water was ten *feet* (sau *foot*) higher.
 The lake was ten *fathom(s)* deep.
 The depth of the water was four *fathoms*.
 He is six *foot* tall.
 Her coat cost fifty *pound(s)*. It was a fifty *pound* coat.
 Did you pay for that statuette two *pound(s)* fifty (pence)?
 The joint weighed three *pound(s)* six ounces.
 Of the coal we had only about two *ton(s)* left.

(Vezi și § 1289)

Substantivul *stone*⁵, ciud desemnează unitatea de măsură, este invariabil:

She weighs ten *stone*; she has put on weight.
 They bought two *stone* of flour for the canteen.

¹ *clothes* avea la origine singularul *cloth*; cu vremea însă, înțelesul acestor două forme diferențiindu-se a rămas numai forma de plural *clothes* (= haine). Singularul românesc *haină* se traduce în limba engleză prin *coat*, pl. individual *coats* (Cf. cu pluralul colectiv *clothes*).

² *dormouse*, pl. *dormice*.

³ Pluralele *forcepses* și *forceps* sînt încă în uz.

⁴ Aceste substantive, prin faptul că au semnul pluralului și că se construiesc cu verbul atât la singular cit și la plural, sînt încadrate în categoria substantivelor cu *plural zero*.

⁵ Unitatea de măsură numită *stone* (desființată) are diferite valori în funcție de obiectul cîntărit. Pentru măsurarea greutatei persoanelor, 1 *stone* = 6,356 kg = 14 livre.

e) Substantivele *foot, horse, sail* au la plural forma de singular când înseamnă „infanteriști“, respectiv „cavaleriști“, „nave“, cu sens colectiv: § 110

Two thousand *foot* were on the run.
Three hundred *horse* come to the rescue.
Twenty *sail* have won the battle.

f) *Craft, aircraft, seacraft, space-craft* etc. au plural colectiv cu aceeași formă ca aceea a singularului, dar cu verbul la plural: § 111

Our „Mary“ was a graceful little *craft*, very handy for weekends.
The creek was full of holiday *craft* (pl.) of all kinds.

10) Pluralul și substantivele colective.

§ 112

a) Substantivele colective au în genere (vezi § 14) o singură formă — aceea de singular și desemnează o pluralitate de obiecte identice privite ca un tot. Următoarele exemple aparțin acestei categorii, cu mult mai numeroasă în limba engleză decât în limba română:

army	crew	mess ¹	bevy	pack ⁶
assembly	crowd	offspring ²	covey	poultry ⁷
class	family	party ³	drove	school ⁸
club	government	press ⁴	flight ⁵	shoal ⁸
committee	jury	regiment	flock	stud ⁹
company	public	troop	herd	swarm

Substantivele de mai sus au înțeles de singular sau de plural după caz¹⁰. Când denumesc colectivitatea considerată ca un întreg, sint substantive individuale și se construiesc cu *singularul*:

The *class* was taken by a very able teacher.
The *committee* consists of twelve people.
His *family* was small.
Fine *poultry* is now being raised on almost every collective farm.
The book appeals to a large *public*.
The teaching *staff* was large.

Când se referă însă la membrii componenți ai colectivității, substantivele colective se construiesc cu *pluralul*:

Nearly all the *class* were given good marks.
The *committee* have come to an understanding.
His *family* were all asleep in their beds.
These *poultry* are very fine.
The *public* are (sau *is*) requested to keep off the grass.
The teaching *staff* were all expected to be fully qualified.

¹ *mess* = popotă.

² Substantivul *offspring* are și înțeles de singular individual: „He was the *offspring* of a family of miners“. „He had a daughter with *one offspring*“.

³ *party* = partid.

⁴ *press* = presă, ziarele.

⁵ *flight* = stol (de păsări), roi (de insecte), escadrilă (de avioane).

⁶ *pack* = haită (de lupi, ciini etc.).

⁷ În trecut, după un numeral, substantivul *poultry* avea uneori înțeles de plural individual: „He sometimes had *thirty to forty* poultry for sale“. În limba engleză contemporană este însă considerat în genere ca un plural colectiv și se construiește cu singularul sau cu pluralul după cum se stăruie asupra colectivității sau a indivizilor care o alcătuiesc.

⁸ *school* = banc (de pești, delfini, balene), *shoal* idem.

⁹ *stud* = herghelie.

¹⁰ Numărul unui substantiv colectiv este indicat de verbul sau de determinanți respectivi (articol nehotărît, adjectiv demonstrativ etc.).

b) Unele substantive colective, cu verbul întotdeauna la plural (*constabulary, infantry, military, police* etc.), pot fi precedate și de un numeral care le dă sens de plural individual:

Several constabulary are keeping order at the match.
Five thousand French infantry were facing the English.
Some military have stopped to watch the pelicans in the park.
Two police (= policemen) direct the traffic.
The police were after him.

Numeroase substantive colective au și formă de plural individual în -s cu înțelesul de „mai multe grupe de indivizi din categoria respectivă”:

armies	congresses	herds	publics
assemblies	councils	households	senates
cabinets	crowds	juries	societies
cavalries	firms	masses	squadrons
classes	fleets	ministries	teams
committees	flocks	packs	tribes
companies	groups	poulties	trios, etc.

§ 113 c) Substantivul *cattle* are o situație aparte. El avea în trecut și sens de singular, desemnând un singur animal. În limba engleză actuală este construit numai cu pluralul:

Whenever the cattle come to eat their hay, they find the dog in the manger.

§ 114 d) Unii gramaticieni¹ consideră ca fiind colective și substantivele menționate la § 108—109 a, b, d, e, 147 a, b, c, 161, 162, cu alte cuvinte orice substantive cu formă de singular și înțeles de plural.

§ 115 11) **Singular fără plural.** — Unele substantive din limba engleză au numai singular, în vreme ce, în limba română, substantivele corespunzătoare au atât singular, cât și plural:

advice	information	merchandise	progress
business ²	intelligence ³	money	remorse
furniture	knowledge	nonsense	strength
income	luggage	produce ⁴	work ⁵

precum și:

hail, lightning, sleet, thunder, etc.

§ 116 În general, *substantivele abstracte*⁶, *numele de materii*⁷ și *numele unor produse naturale*⁸ (cereale etc.), uneori chiar prelucrate, au numai singular și deci sînt nenumarabile:

busyness ⁹	copper	copra	barley
happiness	cotton	bread	maize
peace	nylon	meat	rice
tuition	sand	tobacco	wheat

¹ H.W. Fowler, *A Dictionary of Modern English Usage*, G. Curme, op. cit. etc.

² *business* = afaceri

³ *intelligence* = informații secrete.

⁴ A nu se confunda cu singularul individual *product* (pl. *products*) care înseamnă „produs în general (natural sau industrial)”, pe cînd *produce* este numai un singular cu înțeles colectiv (= produse naturale, agricole).

⁵ *work* = muncă.

⁶ Vezi și § 10.

⁷ Vezi și § 15.

⁸ Vezi și § 31.

⁹ A nu se face confuzie între substantivele *busyness* ['bɪzɪnɪs] (= faptul de a fi ocupat; activitate intensă) și *business* ['bɪznɪs] (= afaceri), care se deosebesc prin ortografie, pronunție și înțeles.

Her advice was always excellent.

(Sfaturile ei erau întotdeauna excelente.)

The furniture in this room belongs to various periods of style.

(Mobilierul din această cameră are stiluri diferite.)

Much valuable information has followed the launching of manned spacecraft into outer space.

(S-au obținut multe informații prețioase în urma lansării navelor spațiale, cu echipaj uman, în spațiul extraterestru.)

His knowledge of history is very slight.

(Cunoștințele lui de istorie sînt foarte slabe.)

On this train all luggage is to be deposited in the van.

(La acest tren, toate bagajele trebuie depuse la vagonul de bagaje.)

The nonsense that braggart talked was surprising.

(Era surprinzător cite prostii spunea acel lăudăros.)

His progress in English is highly satisfactory.

(Progresele lui la limba engleză sînt foarte satisfăcătoare.)

Her strength was failing fast.

(Puterile o părăseau cu repeziciune.)

We ran home because there was thunder and lightning in the sky.

(Am alergat acasă pentru că tună și fulgera.)

Observații

a) Trebuie reținut faptul că substantivele de mai sus (§ 115) sînt considerate singulare în limba engleză chiar atunci cînd sînt plurale în limba română;

§ 117

b) unele dintre substantivele mai sus menționate (§ 115), avînd un înțeles colectiv, nu pot reda ideea de singular sau de plural și deci nu pot avea nici articolul nehotărît *a* sau *an*, al cărui înțeles este de singular. De aceea, ori de cîte ori ne referim la unul singur dintre elementele componente ale totalității, recurgem la un cuvînt ajutător (*item*, *piece*, etc.) care să redea nuanța de singular.

Astfel:

un sfat	= a <i>piece</i> of advice
o mobilă ¹	= a <i>piece</i> of furniture (an <i>article</i> of furniture) (formal)
un noroc	= a <i>piece</i> of luck
o prostie	= a <i>piece</i> of nonsense
o lucrare	= a <i>piece</i> of [(research) work]
o informație	= a <i>piece</i> of information
	= (an <i>item</i> of information) ²
o pîine	= a <i>loaf</i> of bread
un fulger	= a <i>flash</i> of lightning
un tunet	= a <i>crash</i> of thunder ³
grindină (piatră)	= hail; a <i>hailstone</i> , pl. <i>hailstones</i>

This goblet is a beautiful *piece* of work.

12) Plurale fără singular⁴. În această categorie se află substantivele care au decît forma de plural (majoritatea terminate în -s) fără un singular corespunzător cu același înțeles. Substantivele cuprinse la acest punct numesc:

§ 118

¹ o mobilă = o piesă din mobilier

² A se adăuga la acest exemplu cuvîntul *news*, care aparține unei alte categorii de substantive (§ 756): an *item* of news sau a *piece* of news (= o știre). Cu excepția conținutului a *piece* of furniture, substantivul *piece* dă în celelalte cazuri o nuanță de familiaritate stilului și este înlocuit în limba literară prin substantivul *item* în cazul cuvintelor *science*, *information*, *news*.

³ Substantivul *thunder* poate avea formă de plural cînd este luat în sens figurat: *thunders of applause*, *the thunders of "The Times"*.

⁴ Aici sînt cuprinse și substantivele care au și formă de singular, întrebuintate însă în alt sens (§ 151—154).

§ 119 a) *părți ale trupului:*

bowels, entrails, genitals, giblets, loins, thighs, vitals, etc.;

§ 120 b) *boli și stări de spirit:*

measles, mumps, rheumatics, rickets, shingles; blues (= melancolie, tristețe), doldrums (= deprimare), dumps (= deprimare), fidgets, glooms, hysterics, negrims (= melancolie, tristețe), sulks, etc.;

§ 121 c) *îmbrăcăminte compusă din două sau mai multe părți:*

bloomers, braces, breeches, clothes, drawers, clogs, fleshings, jeans, knickers, knickerbockers, leggings, overalls¹, oxfords, pantaloons, pants, plus-fours, shorts, slacks, sneakers, slays, suspenders, tails, tights, trappings, trousers, trunks, etc.; flannels, nylons, rubbers, tweeds, etc.; greys, khakis, navy-blues, whites, etc.;

§ 122 d) *unelte și instrumente compuse din două părți:*

bellows, binoculars, callipers, compasses, (eye-)glasses, goggles, nippers, nutcrackers, pincers, pliers, scales, scissors, shears, snuffers, spectacles, stocks [= butuc (instrument de tortură)], tongs, tweezers, etc.;

§ 123 e) *jocuri²:*

billiards, cards, chequers (sau SUA checkers), darts, dominoes, draughts, forfeits, marbles, ninepins, quoits, skittles, etc.;

§ 124 f) *științe și obiecte de studiu (substantive terminate în -ics³):*

astrophysics, acrobatics, aerostatics, aesthetics, astronautics, athletics, ballistics, civics, classics, cosmonautics, cybernetics, diplomacy, dynamics, economics, electronics, ethics⁴, exoterics, geophysics, geriatrics, gymnastics, hydraulics, hydrostatics, kinematics, kinetics, linguistics, mathematics, mechanics, informatics, mnemonics, optics, phonetics, physics, poetics, politics, psychics, sonics, statics, statistics, tactics, therapeutics, etc.;

§ 125 g) *nume geografice:*

the Alps, the Carpathians, the Hebrides, the Highlands, the Indies, the Netherlands, the United States of America, etc.;

§ 126 h) *substantive verbale în -ing + s:*

diggings, doings, feelings⁵, earnings, goings-on, leavings, lodgings⁶, parings, pickings, proceedings, savings, scrappings, shavings, settlings, shortcomings, surroundings, slippings, sweepings, tailings, takings, winnings, etc.;

§ 127 i) *adjective devenite substantive prin adăugarea terminației -s:*

antics, betters, bitters, canonicals, chemicals, comestibles, commons, drinkables, edibles, empties, necessities, news, nuptials, odds, Olympics, perishables, regimentals, riches, shorts, slacks, theatricals, tighls, valuables, etc.;

¹ Singularul *overall* are înțelesul de "halat" (pentru personal sanitar, muncitori etc.); *overalls* (pl.) (= salopetă).

² Cu excepția substantivului *billiards*, forma de singular (fără -s) a acestor substantive desemnează una dintre piesele care alcătuiesc jocul respectiv: *a card* (= o carte de joc), *a ninepin* (= o popică) etc.

³ A se observa cu deosebire terminația -ics dată numelor tuturor științelor și obiectelor de studiu intrate recent în limba engleză.

⁴ Există și o formă mai rară, *ethic* (= etică, sistem de principii morale), întrebuințată în filozofie: *the communist ethic*.

⁵ *feelings* = susceptibilitate, simpatie.

⁶ Paralel există și singularul *lodging* (abstract) în expresii ca: *a night's lodging*, *board and lodging* etc.

j) *diverse*¹:

§ 128

alms, amends, annals, archives, arms², assizes, auspices, ban(n)s, barracks, clothes, colours (= steag), confines, contents (= conținut), corps, curds, customs (= vamă), damages (= despăgubiri), digs, dregs, eats, eaves, effects (= efecte, îmbrăcăminte etc.), environs, fetters (= captivitate), fireworks (= foc de artificii), funds, gallows, grits, grounds = zaț, drojdie; parcul unei clădiri), groats, grouts, headquarters, hustings, imponderables, innings, lees, (golf) links, literati, manners, malins, means, molasses, munitions, obsequies, outsquirts, pains (= osteneală), premises (= local, imobil), proceeds, quarters = locuință), receipts, romains, sands, shackles (= cătușe), shambles, slops, spirits [= dispoziție (bună sau rea)], stairs³, suds, summons, teens, thanks, tidings, vespers, viands, wages⁴, whereabouts, works, etc.

k) *substantive cu plural latin sau cu aspect latin*:

§ 129

anecdota⁵, facetiae, impedimenta, imponderabilia, literati, marginalia, memorabilia, trivia, etc.

Acordul cu verbul și cu determinanții. — Substantivele menționate la acest punct (12) se construiesc în genere cu determinanții și verbul la plural. Fac excepție:

§ 130

a) *numele de jocuri*:

Ninepins requires great skill.
Draughts is a very entertaining game.

b) *două nume de boli*: — *measles* și *mumps*:

Sometimes *measles* has severe complications.
Mumps is contagious.

c) *numele științelor și ale obiectelor de studiu terminate în -ics* (cybernetics, electronics, mechanics, physics, etc.) *construite cu verbul la singular*:

Acoustics studies sound.
Ethics is concerned with the principles of morals.
Hydrostatics deals with the pressure of liquids at rest.
Mathematics is indispensable to the study of the exact sciences.
Optics treats of light.

N o t ă

A se observa că unele dintre aceste substantive ca: *acoustics*, *ethics*, *mechanics*, *politics*, *tactics* etc., fiind *nu* desemnează știința respectivă sau obiectul de studiu, se construiesc cu verbul la plural:

The *acoustics* of our new auditorium *leave* nothing to be desired.
His *ethics* *are* above reproach.
The *mechanics* of play writing *are* unknown to him.
Their *phonetics* *are* beneath contempt.

Substantivele *athletics* (= atletism) și *gymnastics* se construiesc:

cu verbul la *singular* când au înțeles abstract, adică atunci când se referă *teoretic* la arta sau la practica sporturilor sau a exercițiilor fizice;

cu verbul la *plural* când au înțeles concret, adică atunci când se referă la sporturile sau la exercițiile înseși.

¹ Aici sint cuprinse și substantivele care au *in mod obișnuit* forma de plural, forma de singular (fără -s) fiind rareori întrebuințată: *antic*, *archive*, *barrack*, *confine*, *curd*, *drag*, *obsequy*, *viand*, *victual* sau avind o accepție diferită (*auspice*, *content*, *custom*, *fetter*, *firework*, *pain*, *premise*, *spirit*, *summon*, *work*).

² Substantivul *arms* (= arme) este de obicei un plural. Singularul *arm* este rar și de preferință înlocuit cu substantivul *weapon*.

³ Are și o formă paralelă de singular, *stair*, cu același înțeles.

⁴ Are și o formă paralelă de singular *wage* întrebuințată numai în anumite cazuri: *a wage of*, *piece wage*, *a living wage*, *a fixed wage*, *a minimum wage* etc.

⁵ *anecdota* = detalii istorice nepublicate.

d) Numele *United States of America* se construiește cu singularul cînd est considerat ca numele unei națiuni, cu pluralul cînd se referă la țările care alcătuiesc națiunea:

The *United States of America* has Washington as the capital.
The *United States of America* have voted their representatives in Congress.

e) *Diverse*. — Substantivul *news* fiind un singular, deși are formă de plural, se construiește numai cu singularul:

What is the *news*? No *news* is good *news*.
Nowadays *news* travels with lightning speed.

Mews și *shambles* sînt construite întotdeauna în limba engleză contemporană cu singularul.

Summons, singular, are pluralul *summonses* și se acordă cu verbul la numărul corespunzător:

There was a *mews* at the back of the square.
A *summons* was served on the guilty party.
The bailiff issued several *summonses*.
After the colonialist attack, the African village was a *shambles*.

§ 131

Substantivele următoare cu formă de plural — *alms*, *amends*, *barracks*¹, *corps*², *gallows*³, *headquarters*, *links*, *means*, *odds*, *thanks*⁴, *tidings*⁵, și *works*⁶ (= atelier, uzină, fabrică) — se construiesc atît cu singularul, cit și cu pluralul în funcție de intenția vorbitorului, forma de plural a substantivului însă rămînînd aceeași pentru ambele numere:

The army *barracks* was (sau were) empty at the moment.
The theatre had a *corps* de ballet which was famous.
The two army *corps* have been advised of the change in tactics.
Where is the army *headquarters*?
The *headquarters* of the two trade-unions were in the same street.
There was a (golf-)links⁷ not far from the motel.
The (golf-)links within easy reach were few.
It was only a *means* to an end.
By this *means* productivity is certain to register a marked increase.
The means of locomotion were ample.
What's the *odds*?
In the championship contest, the *odds* were against the British middleweight.
Thanks! (= Thank you) Thanks very much!
I owe you many *thanks*.
No *thanks* are needed.
The glad *tidings* was (sau were) broadcast last night.
A huge *ironworks* is coming into being in our town.
Numerous *works* have been erected all over the country.

Cîteva nume de unelte și de instrumente (§ 122) sînt uneori construite cu singularul, subînțelegîndu-se cuvîntul *a pair of*: *a pair of scissors*, *of pliers* etc.

Try this *scissors*. It is an old one of mine.
She has bought a new *tweezers* and it is excellent.

¹ *barracks* are și un singular *barrack* (= cazarmă sau casă mare, fără stil, urîtă):
What a *barrack* of a house is up there!

² La substantivul *corps*, invariabil ca formă oricare ar fi înțelesul, pluralul se distinge de singular prin pronunție: sg. [kɔː] pl. [kɔːz].

³ *gallows*, construit de obicei cu singularul, are și pluralul *gallows* (în SUA, și pl. *galiowses*).

⁴ *thanks*, în cuvintele compuse are forma de singular (fără -s) (*thankfulness*, *thanklessness*, *thank-offering*), cu excepția substantivului *thanksgiving*.

⁵ *glad tidings* este literar sau glumeț, uneori puțin ironic.

⁶ *works*: Vezi și § 155.

⁷ Astăzi este mai obișnuit: a golf course.

Observație

Citeva substantive de la § 118—128, printre care numele de *jocuri*, precum și cuvintele *scissors*, *spectacles* (= ochelari), *thanks*¹, *trousers*, *vespers* etc., cînd au funcție adjectivală în formele compuse, pierd sufixul -s, conform regulii de la § 166:

billiard table	barrack room	suspender belt
draught board	bowel complaint	trouser button
ninepin player	scissor case	thank-offering
skittle alley	spectacle frame	vesper bell

Majoritatea celorlalte substantive de mai sus păstrează însă sufixul -s în compunere, în genere pentru că singularul diferă ca sens de plural:

breeches part	Honours List	goods train
customs examination	sports coat	works committee

(Vezi și § 166 pentru completare)

13) **Plurale străine.** — În decursul anilor, numeroase cuvinte străine au intrat în limba engleză, care le-a asimilat — și continuă acest proces — într-un grad mai mic sau mai mare după vechimea în engleză și după extinderea lor de circulație, mai mult sau mai puțin circumscrisă. Și în prezent, chiar la cele mai mult asimilate, patternul după care au fost construite în limba lor de origine rămîne, cu puține excepții, vădit străin de specificul limbii engleze.

Substantivele din această categorie, de fapt “outsiders” foarte utili, fac parte din marea număr de cuvinte savante aflate în sectorul științific, tehnic, medical etc., provenite în special din limbile latină (uneori prin intermediul francezei) și greacă (unele direct, altele prin latină).

Multe din aceste substantive (spre exemplu § 134—137) păstrează pluralul lor originar, dar un foarte mare număr dintre ele (de exemplu § 138—143), pe lângă pluralul lor de origine, azi rezervat mai cu seamă specialiștilor, au și un plural englezesc în -s, semnul rodării și asimilării lor prin popularizare. O a treia categorie (vezi exemplele § 144), cea mai numeroasă, cuprinde cuvintele complet asimilate de limba engleză atât la singular, cit și la plural.

α

Următoarele substantive de proveniență străină, în majoritate savante, își păstrează pluralul originar sau au o formă de plural foarte apropiată de acesta.

a) *plurale latine* (v. și § 139):

(sg. -a; pl. -ae): *alga*, *algae*; *alumna*, *alumnae*; *larva*, *larvae*; *libra*, *librae*; *minutia*, *minutiae*; *persona grata*; *personae gratae*, etc.

(sg. -us; pl. -i): *alumnus*, *alumni*; *anthropophagus*, *anthropophagi*; *bacillus*, *bacilli*; *cothurnus*, *cothurni*; *cumulus*, *cumuli*; *denarius*, *denarii*; *locus*, *loci*; *magus*, *magi*; *papyrus*, *papyri*; *polypus*, *polypi*; *radius*, *radii*; *stimulus*, *stimuli*, etc.;

(sg. -um; pl. -a): *addendum*, *addenda*; *agendum*, *agenda*; *bacterium*, *bacteria*; *corrigendum*, *corrigenda*; *datum*², *data*; *desideratum*, *desiderata*; *erratum*, *errata*; *ovum*, *ova*; *palladium*, *palladia*; *quantum*, *quanta*; *residium*, *residua*; *simulacrum*, *simulacra*; *stratum*, *strata*; *symposium*, *symposia*, etc.

(diverse) *corpus*, *corpora*; (*magnum*) *opus*, (*magna*) *opera*; *codex*, *codices*; *vortex*, *vortices*; *helix*, *helices*; *matrix*, *matrices*; *custos*, *custodes*, etc.;

¹ Substantivul *thanks* păstrează însă forma de plural în cuvîntul *thanksgiving*.

² Singularul *datum* este rar întrebuințat. Pluralul *data* este uneori folosit în locul lui (*This data is very useful*), dar de cele mai multe ori, fraza se construiește la plural pentru a se evita singularul *datum*, care sună prea pedant.

§ 132

§ 133

§ 134

§ 135 *b) plurale grecești (v. și § 140):*

[sg. -is; pl. -es etc.]: *acropolis, acropolises; analysis, analyses; antithesis, antitheses; apotheosis, apotheoses; axis, axes; basis, bases; crisis, crises; diagnosis, diagnoses; ellipsis, ellipses; emphasis, emphases; hypothesis, hypotheses; metamorphosis, metamorphoses; nemesis, nemeses; neurosis, neuroses; oasis, oases; paralysis, paralyses; parenthesis, parentheses; periphrasis, periphrases; synopsis, synopses; apsis, apsides; ephemeris, ephemerides; ephemeron, ephemera; phantasma, phantasmata; phenomenon, phenomena; schema, schemata; atlas, atlantes (arh.) etc.*

§ 136 *c) plurale franceze (v. și § 141):*

[sg. -(e)au; pl. -(e)aux etc.]: *bateau, bateaux; rondeau, rondeaux; Esquimaux¹, Esquimaux; procès-verbal, procès-verbaux; Monsieur, Messieurs; Mr., Messrs; Madam(e), Mesdames etc.*

§ 137 *d) plurale italiene (v. și § 142):*

[sg. -e -o; pl. -i etc.]: *gondoliere, gondolieri; lazzarone, lazzaroni; condottiere, condottieri; amorello, amoretti; amorino, amorini; bambino, bambini; palazzo, palazzi; autostrada, autostrade etc.*

Observație

Se atrage atenția asupra diferenței de pronunție dintre terminația singularului -sis sau -xis [-sis, -ksis] și aceea a pluralului -ses, respectiv -xes [-siz, -ksi:z] la toate substantivele terminate în -sis sau xis (Vezi § 135) spre exemplu:

sg.		pl.	
<i>axis</i>	[¹ æksis]	— <i>axes</i>	[¹ æksi:z]
<i>basis</i>	[¹ beis]	— <i>bases</i>	[¹ bersi:z] ²
<i>crisis</i>	[¹ krais]	— <i>crises</i>	[¹ krais:z]
<i>thesis</i>	[¹ θi:s]	— <i>theses</i>	[¹ θi:si:z]

(β)

§ 138 Numeroase cuvinte de origine străină mai des întrebuințate au căpătat, paralel cu pluralul lor original, și un plural englezesc regulat (în -s), astfel că au două forme de plural, ușor diferențiate ca sens: o formă uneori englezescă mai obișnuită sau familiară, cealaltă străină, folosită în stilul literar, științific sau tehnic. Numărul acestor substantive cu pluralul englezesc în -s crește neîncetat, pe măsură ce ele se încetățenesc în limbă:

§ 139 *a) plurale latine (v. și § 134 a):*

[sg. -a; pl. -s (englez), -ae]: *antenna — antennae, antennae; arena — arenas, arenae; formula — formulas (în științe), formulae; lacuna — lacunas, lacunae; retina — retinas, retinae; vertebra — vertebrae, vertebrae, etc.*

[sg. -us; pl. -es (englez), -i]: *cactus — cactuses, cacti; calculus — calculuses, calculi; colossus — colossuses, colossi; discus, discuses, disci; focus — focuses, foci; fungus — funguses, fungi; gladiolus — gladioluses, gladioli; hippopotamus, hippopotamuses, hippopotami; iambus — iambuses, iambs; isthmus — isthmuses, isthmi; narcissus — narcissuses, narcissi; nimbus, — nimbuses, nimbi; nucleus — nucleuses, nuclei; radius — radiuses, radii; sarcophagus — sarcophaguses, sarcophagi; syllabus — syllabuses, syllabi; terminus — terminuses, termini; tumulus — tumuluses, tumuli, etc.*

[sg. -um; pl. -s (englez), -a]: *aquarium — aquariums, aquaria; candelabrum — candelabrams, candelabra; compendium — compendiums, compendia; curriculum — curriculums, curricula; decennium — decenniums, decennia; dictum — dictums, dicta; effluvium — effluviiums, effluvia; emporium — emporiums, emporia; encomium — encomiums, encomia; gymnasium — gymnasia, gymnasia; interregnum — interregnumis, interregna; lustrum — lustrums, lustra; mausoleum — mausoleums, mausolea; maxi-*

¹ Ortografiat și *Eskimo*, cu pluralul *Eskimo*, *Eskimos* sau *Eskimoes*.

² Se atrage atenția asupra pronunțării diferite pe care o are pluralul *bases* [¹bersiz] când singularul respectiv este *base* [bers].

maximum — *maximums, maxima*; *medium* — *mediums, media*; *memorandum* — *memorandums, memoranda*; *millennium* — *millenniums, millennia*; *minimum* — *minimums, minima*; *moratorium* — *moratoriums, moratoria*; *referendum* — *referendums, referenda*; *sanatorium*¹ — *sanatoriums, sanatoria*; *serum* — *serums, sera*; *spectrum* — *spectrums, spectra*; *stadium* — *stadiums, stadia*; *symposium* — *symposiums, symposia*; *ultimatum* — *ultimatums, ultimata*; *vacuum* — *vacuums, vacua*, etc.

[sg. **-ex, -ix**; pl. **-es** (englez), **-ices**]: *apex* — *apexes, apices*; *appendix* — *appendixes, appendices*; *cicatrix* — *cicatrixes, cicatrices*; *directrix*² — *directrixes, directrices*; *executrix* — *executrixes, executrices*; *index* — *indexes, indices*; *prosecutrix* — *prosecutrices, prosecutrices*; *testatrix* — *testatrixes, testatrices*, etc.

[Diverse]: *stamen* — *stamens, stamina*³; *corpus* — *corpuses, corpora*; *genus* — *genera*; *apparatus* — *apparatuses*,⁴ *apparatus*; *hiatus* — *hiatuses, hiatus*, etc.;

b) plurale grecești:

§ 140

[sg. **-a**; pl. **-s** (engl.), **-ata**]: *trauma* — *traumas, traumata*;

[sg. **-on**; pl. **-s** (engl.), **-a**]: *automaton* — *automatons, automata*; *criterion* — *criteria, criterions, criteria*, etc.

[sg. **-is**; pl. **-es** (englez)]: *acropolis* — *acropolises*; *megapolis* — *megapolises*; *metropolis* — *metropolises*; *necropolis* — *necropolises*, etc.

[sg. **-is**; pl. **-es** (englez), **-ides**]: *chrysalis* — *chrysalises, chrysalides*; *iris* — *irises, irides*, etc.;

[sg. **-x**; pl. **-es** (englez), **-ges**]: *larynx* — *larynxes, larynges*; *sphinx* — *sphinxes, sphinxes*; *syrinx* — *syrinxes, syringes*, etc.;

[Diverse]: *octopus* — *octopuses, octopi*; *Cyclop(s)* — *Cyclops, Cyclop(s)es*⁶, etc.;

c) plurale franceze:

§ 141

[sg. **-e(a)u**; pl. **-s** (englez); **-e(a)ux**]: *adieu* — *adieux, adieux*; *beau* — *beaus, beaux*; *bureau* — *bureaus, bureaux*; *plateau* — *plateaus, plateaux*; *portmanteau* — *portmanteaus, portmanteaux*; *trousseau* — *trousseaus, trousseaux*, etc.;

d) plurale italiene:

§ 142

[sg. **-a**; pl. **-s** (englez) **-e**]: *autostrada* — *autostradas, autostrade*, etc.

[sg. **-e, o**; pl. **-s** (englez), **-i**]: *banditto* — *bandits, banditti*; *ciccone* — *cicconis*; *dilettante* — *dilettantes*, *dilettanti*; *ghetto* — *ghettos, ghettos*; *libretto* — *librettos*; *maestro* — *maestri*; *scherzo* — *scherzos, scherzi*; *solo* — *solos, soli*; *soprano* — *sopranos, soprani*⁷; *tempo* — *tempos, tempi*; *virtuoso* — *virtuosos, virtuosi*, etc.;

e) plurale ebraice:

§ 143

cherub — *cherubs, cherubim*; *seraph* — *seraphs, seraphim*;

f) plurale asimilate în limba engleză:

§ 144

[sg. **-a**; pl. **-s**]: *area*, *areas*⁹; *arena*, *arenas*; *autostrada*, *autostradas*; *dilemma*, *dilemmas*; *diploma*, *diplomas*; *drama*, *dramas*; *encyclopedia*, *encyclopedias*; *era*, *eras*; *idea*, *ideas*; *opera*, *operas*; *panacea*, *panaceas*; *panorama*, *panoramas*; *peninsula*, *peninsulas*; *quota*, *quotas*; *sofa*, *sofas*; *sonata*, *sonatas*; *umbrella*, *umbrellas*; *villa*, *villas*, etc.

[sg. **-us**; pl. **-es**]: *bonus*, *bonuses*; *(omni)bus*, *(omni)buses*; *campus*, *campuses*; *chorus*, *choruses*; *circus*, *circuses*; *genius*, *geniuses*¹⁰; *ignoramus*, *ignoramuses*; *impetus*, *impetuses*; *isthmus*, *isthmuses*; *minus*, *minuses*, etc.

¹ Variantă amer.: *sanitarium* — *sanitariums, sanatoria*.

² (matematică) curbă directoare, directoare.

³ *stamina* (rom. stamine) ca plural este rar întrebuințat.

⁴ Mai obișnuit se spune *pieces of apparatus*.

⁵ Orașele enorme ale viitorului.

⁶ Forma de singular este *Cyclop* sau *Cyclops*.

⁷ *soprani* este o afectare pedantă (F.T. Wood, *The Groundwork of English Grammar*, London, 1957) astăzi, poate, un snobism.

⁸ *cherubs* = copii frumoși, nevinovați; *cherubim* = heruvimi.

⁹ *area*, pl. adesea în biologie *areae*.

¹⁰ Are și pl. *genii*, diferit ca înțeles, v. § 145.

§ 115

14) Două forme de plural cu înțeles diferit:

<i>brother</i>	<i>brothers</i>	(= frați)
	<i>brethren</i> ¹	[= frați de singe (până în sec. XVII); confrăți, membri ai aceleiași comunități, societăți etc.]
<i>cow</i>	<i>cows</i>	(= vaci)
	<i>kine</i> ¹	(= vaci) {arhaic, literar}
<i>die</i>	<i>dies</i>	(= matrite pentru turnarea medaliilor, a monedelor)
	<i>dice</i>	(= zaruri)
<i>genius</i> ²	<i>geniuses</i>	(= genii, oameni de geniu)
	<i>genii</i>	(= spirite, duhuri)
<i>index</i>	<i>indexes</i>	[= indexuri (în cărți)]
	<i>indices</i>	[= indici (în matematică, chimie etc.)]
<i>medium</i>	<i>mediums</i>	[= medii (persoană)]
	<i>media</i>	(= mijloace (de culturalizare a maselor etc.) vezi: <i>mass media</i> și <i>multimedia</i> ³)
	<i>media</i>	
<i>penny</i>	<i>pennies</i>	(= monede de câte un penny) ⁴
	<i>pence</i>	(= valoarea în penny)
<i>staff</i>	<i>staffs</i>	(= mil. statc majore; cadre, personal al unor instituții etc.)
	<i>staves</i>	(prăjini de steag, toiege etc.) [= portative (muz.)] ⁵

Observație

Cloth (= material, stofă, pinză) are pluralul *cloths*⁶ (= feluri sau bucăți de stofă sau pinză). Pluralul *clothes*⁷ (= haine) nu are singular în engleza contemporană:

The salesman showed us various *cloths* to choose from.
The *clothes* she wore were very smart.

§ 116

15) Două plurale cu aceeași formă, dar cu înțeles diferit.⁸

<i>breech</i>	(sg.)	(= chiulasa unei arme), pl. <i>breeches</i>
<i>breeches</i>	(pl.)	[= pantaloni până la sau sub genunchi]
<i>colour</i>	(sg.)	(= culoare), pl. <i>colours</i>
<i>colours</i>	(pl.)	(= drapel)
<i>compass</i>	(sg.)	(= busolă), pl. <i>compasses</i>
<i>compasses</i>	(pl.)	(= compas)
<i>custom</i>	(sg.)	(= obicei), pl. <i>customs</i>
<i>customs</i>	(pl.)	(= vamă)
<i>damage</i>	(sg.)	(= avarie), pl. <i>damages</i>
<i>damages</i>	(pl.)	(= despăgubiri)
<i>draught</i>	(sg.)	(= curent de aer etc.), pl. <i>draughts</i>
<i>draughts</i> ⁹	(pl.)	(construit cu determinanții și verbul la singular) (= jocul de „dame“)

¹ Pluralele *brethren* și *kine* sînt forme literare, desuete, cu excepția substantivului *brethren* cu sensul de *confrăți*.

² *genius* = geniu, om de geniu; *good/evil genius* = geniuul bun/rău al cuiva; *genii* are și sg. *genie*, care, în povestirile arabe are și un pl. *genies*.

³ *mass media* = mijloace de informare și culturalizare a maselor (presă, radio-televiziune, cinematograful etc.) și *multimedia* = mijloace multiple, termen aplicat în învățămînt etc. cu același înțeles.

⁴ Exemplu: "They charged me *twopenny* for the stamp". "Can you give me two *pennies*, for this *twopenny* ['tʌpni] piece, please?" A *fivepence* = o monedă de 5 pence. "Here are two *fivepences*" = iată două monede de 5 pence.

⁵ Cu această accepție, pluralul *staves* are și singularul *stave*.

⁶⁻⁷ Aceste plurale se deosebesc prin pronunția lor: *cloth* [klɒθ], *cloths* [klɒθs], [klɔːθs] (§ 106c); *clothes* [klaʊðz].

⁸ Sensurile arătate aici sînt numai exemplificări: ele nu reprezintă *toate* înțelesurile substantivelor menționate. Pluralele la care singularul nu este menționat nu au singular.

⁹ Vezi § 118, 123, 130a.

<i>drawer</i>	(sg.) (= sertar), pl. <i>drawers</i>
<i>drawers</i>	(pl.) (= indispensabili, izmene, chiloși)
<i>effect</i>	(sg.) (= efect), pl. <i>effects</i>
<i>effects</i>	(pl.) (= efecte, bunuri mobile, îmbrăcămiute)
<i>feeling</i>	(sg.) (= sentiment), pl. <i>feelings</i>
<i>feelings</i>	(pl.) (= sensibilitate, susceptibilitate, simpatie)
<i>flannel</i>	(sg.) (= flanelă), pl. <i>flannels</i>
<i>flannels</i>	(pl.) (= costum de haine de flanelă, în special pantaloni de flanelă, purtați la cricket sau la alte jocuri ¹)
<i>ground</i>	(sg.) (= motiv), pl. <i>grounds</i>
<i>grounds</i>	(pl.) (= zaț; parc în jurul unei clădiri)
<i>letter</i>	(sg.) (= scrisoare: literă), pl. <i>letters</i>
<i>letters</i>	(pl.) (= literatură)
<i>manner</i>	(sg.) (= mod), pl. <i>manners</i>
<i>manners</i>	(pl.) (= manieră, purtare)
<i>megrin</i>	(sg.) (= migrenă), pl. <i>megrims</i> (desuet)
<i>megrims</i>	(pl.) (= melancolie, tristețe)
<i>minute</i>	(sg.) (= minut), pl. <i>minutes</i>
<i>minutes</i>	(pl.) (= proces-verbal al unei ședințe)
<i>number</i>	(sg.) (= număr), pl. <i>numbers</i>
<i>numbers</i>	(pl.) (= versuri, poezie; mulțime)
<i>pain</i>	(sg.) (= durere), pl. <i>pains</i>
<i>pains</i>	(pl.) (= osteneală)
<i>part</i>	(sg.) (= parte; rol), pl. <i>parts</i>
<i>parts</i>	(pl.) (= meleaguri)
<i>premise</i>	(sg.) (= premisă), pl. <i>premises</i>
<i>premises</i>	(pl.) (= local, imobil, incintă)
<i>point</i>	(sg.) (= punct etc.), pl. <i>points</i>
<i>points</i>	(pl.) (= macaz)
<i>preserve</i>	(sg.) (= dulceață de fructe), pl. <i>preserves</i>
<i>preserves</i>	(pl.) (= ochelari de protecție)
<i>quarter</i>	(sg.) (= sfert), pl. <i>quarters</i>
<i>quarters</i>	(pl.) (= locuință; cantonament)
<i>receipt</i>	(sg.) (= chitanță), pl. <i>receipts</i>
<i>receipts</i>	(pl.) (= încasări)
<i>return</i>	(sg.) (= înapoiere), pl. <i>returns</i>
<i>returns</i>	(pl.) (= venituri)
<i>scale</i>	(sg.) [= gamă (muz.); solz], pl. <i>scales</i>
<i>scales</i>	(pl.) (= balanță)
<i>scrap</i>	(sg.) (= bucățică, fragment), pl. <i>scraps</i>
<i>scraps</i>	(pl.) [= resturi (de mâncare), deșeuri (de metal etc.)]
<i>spectacle</i>	(sg.) (= spectacol), pl. <i>spectacles</i>
<i>spectacles</i>	(pl.) (= ochelari)
<i>term</i>	(sg.) (= termen, perioadă, durată; trimestru), pl. <i>terms</i>
<i>terms</i>	(pl.) (= termeni, relații, raporturi; condiții)
<i>tweed</i>	(sg.) (= un fel de stofă de lână), pl. <i>tweeds</i> ²
<i>tweeds</i>	(pl.) (= costum din tweed)
<i>water</i>	(sg.) (= apă), pl. <i>waters</i>
<i>waters</i>	(pl.) (= ape minerale)

16) Două plurale, unul colectiv, celălalt individual. Cîteva substantive § 147
au două forme de plural: o formă este identică cu aceea a singularului și are
înțeles colectiv, adică se referă la *totalitatea* obiectelor pe care le denumește;
celălalt, cu terminația regulată în -s, este un plural individual și desemnează

¹ "You were in your *flannels* last time I saw you." (= Jucai cricket etc. cînd te-am văzut ultima oară.) (Vezi și § 152 b).

² *tweeds* = feluri de tweed.

diferite obiecte sau *feluri de obiecte*¹. Atît forma cu înţeles colectiv, cit şi cea de plural în -s se construiesc cu verbul la plural (cu excepţia substantivului *fruit*²);

a) *cannon* (= tun) — *cannon*³ [= artilerie, tunuri (mil.)], *cannons* (= tunuri);
fruit (= fruct) — *fruit* (= fructe), *fruits* [= fructe; roade (fig.)];
shell (= obuz, bombă) — *shell* [= obuze, bombe (în totalitate)], *shells* (= obuze, bombe);
shot (= glonţ, ghiulea; alică) — *shot* [= gloanţe, ghiulele; alice (în totalitate)],
shots [= proiectile, gloanţe, ghiulele; (+ numeral) = alice]

The enemy *cannon* were abandoned in the field. (Mil.)

"The largest *cannon* were fifty-pounders." (Mil.)

Two *cannons* captured from the enemy are exhibited in the museum.

The *fruit* were⁴ ripe. *Fruit*⁴ is what I like best.

Eat fresh *fruit*⁴ and keep fit!

The self-service store has *fruits* of all sorts that are coming in daily.

There were only three *fruits* on the plate.

Plums, grapes and tangerines are *fruits*.

Let us enjoy the *fruits* of the earth, of work, of peace! (Figurat)

The ship plied the coast with her *shells*.

"They stormed at us with *shot* and *shell*." (Colectiv)

"Hollow *shot* are treated like the ordinary spherical *shells*."

Two *shots* were fired from the frigate.

Some *shot* (= alice) have been found in the jugged hare.

Three *shots* (= alice) are being sold for 6d.

§ 148 b) Substantivele *folk*⁵ (colectiv) şi *folks* (pl. în -s) sînt două forme de plural cu acelaşi înţeles — „persoane“, „oameni“, „familie“, „rude“ (limbaj familiar sau comun) — şi cu verbul la plural:

"Listen, *folks*! Don't go!" (= Ascultaţi, *oameni* buni! Staţi!)

They were sturdy country *folk*(s).

The *womenfolk* were busy about the house, while the *menfolk* were in the fields.
 (= femeile; bărbaţii)

My *folk*(s) (= familia) live in the country.

The old *folk*(s), the young *folk*(s) (= bătrînii; tinerii).

Există şi un singular desuet *folk* (= popor), aflat azi în substantivele compuse: *folk* customs (= datine), *folk* dance(s), *folklore*, *folk* music, *folk* singer, *folk* songs, *folkstories*⁶ sau *folktales*⁶ etc.

§ 149 c) substantivul *people* (= popor, naţiune) este un singular şi are pluralul regulat *peoples* (= popoare, naţiuni):

A *people* is master of its own destiny.

The *peoples* of the world are fighting for peace.

În afară de aceste forme, există şi un substantiv cu formă de singular şi sens de plural, colectiv: *the people* (= poporul, cetăţenii) sau individual (= oameni, lume, persoane, familie):

Clyde Griffiths' trial, in Dreiser's "American Tragedy", began with the District Attorney's announcement: "The *People* (= poporul, cetăţenii) are ready."

¹ Înţeles gramatical (§ 2).

² Substantivul colectiv *fruit* se construieşte cu singularul cînd desemnează colectivitatea în totalitatea ei şi este asimilat cu numele de materie sau cu pluralul cînd se referă la elementele componente ale totalităţii. Vezi § 142a, b şi cf. § 150.

³ Pluralul colectiv *cannon* (mil.) este preferat formei de plural *cannons*. Termenul modern pentru *cannon* (= tun) este *gun*, *guns* (= acelaşi ca şi pentru „puşcă“, „revolver“) (de ex.: *antiaircraft gun*), cu excepţia tunurilor automate pentru lansarea bombelor din avion, care se numesc *cannon*.

⁴ Nume generic de produs natural asimilat cu numele de materie (§ 15 Cf. § § 150 şi 160).

⁵ *folk* pronunţat [fouk].

⁶ *folkstories* sau *folktales* (= povestiri transmise oral în popor).

There were many people (= lume) crowding the World Fair.
The young people (= persoanele tinere, tinerii) were listening in to the sports bulletin.
I will take you down one weekend to meet my people (= familia).

17) Pluralul în funcție de sens¹. — Unele substantive au la *singular* § 150
două sensuri: unul de substantiv *individual*, avind un plural cu același înțeles, altul de substantiv *colectiv*, *abstract* sau *nume de materie*, cu înțeles diferit și neavind plural:

<i>abuse</i>	(sg.)	{= abuz}, pl. <i>abuses</i> [N]
<i>abuse</i>	(sg.)	[= insulte (colectiv)] [NN]
<i>business</i>	(sg.)	{= prăvălie; întreprindere}, pl. <i>businesses</i> [N]
<i>business</i>	(sg.)	[= afaceri, comerț (colectiv, abstract)] [NN]
<i>character</i>	(sg.)	[= personaj (intr-o povestire, piesă etc.); literă], pl. <i>characters</i> [N]
<i>character</i>	(sg.)	[= caracter (abstract)] [NN]
<i>curiosity</i>	(sg.)	{= obiect rar, curios, căutat de colecționari}, pl. <i>curiosities</i> [abrev. <i>curio(s)</i>] [N]
<i>curiosity</i>	(sg.)	[= curiozitate (abstract)] [NN]
<i>delicacy</i>	(sg.)	{= delicată, trufandă}, pl. <i>delicacies</i> [N]
<i>delicacy</i>	(sg.)	[= delicatețe (abstract)] [NN]
<i>game</i>	(sg.)	{= joc}, pl. <i>games</i> [N]
<i>game</i>	(sg.)	[= vinat (colectiv)] [NN]
<i>hair</i>	(sg.)	{= fir de păr}, pl. <i>hairs</i> [N]
<i>hair</i>	(sg.)	[= păr (colectiv)] [NN]
<i>ice</i> ²	(sg.)	{= înghețată}, pl. <i>ices</i> [N]
<i>ice</i>	(sg.)	[= gheață (nume de materie)] [NN]
<i>novelty</i>	(sg.)	[= noutate] (articol de comerț)], pl. <i>novelties</i> [N]
<i>novelty</i>	(sg.)	[= noutate (abstract)] [NN]
<i>paper</i>	(sg.)	{= hîrtie; ziar; comunicare, leză}, pl. <i>papers</i> [N]
<i>paper</i>	(sg.)	[= hîrtii, acte, documente; ziare; teze, comunicări] [NN]
<i>sport</i>	(sg.)	{= sport}, pl. <i>sports</i> [N]
<i>sport</i>	(sg.)	[= jucărie (fig. abstract), distracție (abstract)] [NN]

18) Plurale diferite ca înțeles de singularele respective³. § 151

a) Numele de materii și de produse naturale (cereale, zarzavaturi etc.), § 152
care, prin însăși natura lor, au în mod obișnuit formă de singular⁴, pot avea și formă de plural, dar cu o schimbare de înțeles, însemnând în acest caz, ca și în limba română, „specii ale materiilor sau produselor respective“:

cottons	coffees	foods
linens	teas	meats
silks	wheats	wines
wools	(soft) woods	steels, etc.

(Cf. § 160)

b) Numele de materii desemnează adesea obiecte confecționate sau formate din materiile respective; uneori sînt lipsite de singular, în genere însă au atît singular, cit și plural:

flannel (= flanelă) — *flannels* (pl.) (= flanele de corp — termen desuët; pantaloni sau costum de haine din flanelă)⁵.
nylon (= nailon) — *nylons* (pl.) (= ciorapi de nailon).
rubber (= cauciuc) — *a rubber* (sg.) (= un galoș; o radieră), (pl.) *rubbers* (= galoși).
sand (= nisip) — *sands* (pl.) (= dune de nisip, plajă).

¹ Sensurile arătate sînt numai exemplificări; ele nu reprezintă toate înțelesurile substantivelor menționate.

² *ice* = *ice-cream*.

³ Vezi și § 146.

⁴ Excepție substantivul *oats*, care este un plural. Vezi și § 33 și pag. 24, nota 2.

⁵ Vezi și pag. 51, nota 1.

tin (= cositor, lablă, tinichea) — *a tin* (sg.) (= o cutie de conserve; un bidon), (pl.) *tins*.

tweed (= un fel de stofă)¹ — *tweeds* (pl.) (= costum din tweed).

wood (= lemn) — *a wood* (sg.) (= o pădure), (pl.) *woods* (= pădure, păduri sau specii de lemn).

(Vezi și § 16)

§ 153 *c) Numele de culori au la plural înțelesul de „nuanțe, tonuri ale culorilor respective“:*

“Most so-called *whites* are very light *greys*.”

He loves to paint the *reds* and *browns* of Autumn leaves.

Unele plurale ale numelor de culori au înțelesuri speciale:

a blues (= o melodie tristă; un dans melancolic, trist)

the blues (= deprimare, melancolie)

greens (= verdețuri)

whites (= haine albe; pantaloni de flanelă albă)

greys (= haine gri, pantaloni de flanelă gri; cai cenușii)

§ 154 *d) Numeroase substantive abstracte care, prin natura lor, sînt nenumărabile și deci lipsite de plural (vezi § 116), capătă uneori înțelesul de „un exemplu de...“, „un caz de...“, putînd avea atunci și plural și devenind astfel nenumărabile:*

a beauty (pl. *beauties*) (= o frumusețe, o femeie frumoasă)

a truth (pl. *truths*) (= un adevăr)

an intelligence (pl. *intelligences*) (= o inteligență)

a meanness (pl. *meanesses*) (= o meschinărie)

all his *happinesses* their *distresses*

few *discourtesies* so many *kindnesses*

Some peasant women can be real *beauties*. (concret, numerabil)

I told him the *truth*. (abstract, nenumărabil)

I told him a few *truths*. (numerabil)

§ 155 *e) Alte plurale diferite ca înțeles de singularele respective²:*

advice (sg.) (= sfaturi)

advicees (pl.) (= informații, știri, comunicări, înștiințări, avize)

air (sg.) (= aer)

airs (pl.) [= aere (figurat)]

ash (sg.) [= scum de țigară; cenușă (în știință, comerț)]

ashes (pl.) (= cenușă în general; cenușa unui om mort, a unei case incendiate); (= ruine fig. *the ashes of a fallen empire*)

ash(es) (= cenușa din sobă, cămin)

barrack (sg.) (= clădire mare și simplă ca o cazarmă)

*barracks*³ (sg. și pl.) (= cazarmă, cazărni)

bearing (sg.) [= conduită, purtare, ținută; relație, aspect (al unei chestiuni)]

bearings (pl.) (= direcția; poziția relativă)

*brace*⁴ (sg.) [= pereche (de potirnici, de cîini etc.)]

braces (pl.) (= bretele pentru pantaloni)

content (sg.) ['kɒntent] (= capacitate)

contents (pl.) ['kɒntents], [kən'tents] (= conținut)

cost (sg.) (= cost)

costs (pl.) [= cheltuieli (de fabricație, judecată etc.)]

¹ *tweed* = stofă cu desen caracteristic, țesută de mînă de localnicii din regiunea riului Tweed (granița dintre Anglia și Scoția), de unde și numele materialului.

² Sensurile arătate aici sînt numai exemplificări. Ele nu reprezintă toate înțelesurile substantivelor menționate.

³ Vezi și § 118, 128, 131.

⁴ Substantivul *brace* are pluralul *braces*: “hundreds of *brace* of partridge” (§ 1285)..

<i>ground</i>	(sg.)	(= sol, pământ, teren)
<i>grounds</i> ¹	(pl.)	[= zăţ, drojdii, sediment; teren, parc (al unei clădiri)]
<i>honour</i>	(sg.)	(= onoare, cinste)
<i>honours</i>	(pl.)	(= onoruri; distincţie specială la examenele pentru obţinerea unui titlu academic; curs de specializare pentru un titlu academic.) ²
<i>middle age</i>	(sg.)	(= vîrstă mijlocie, matură)
<i>the Middle Ages</i>	(pl.)	(= evul mediu)
<i>practice</i>	(sg.)	[= clientelă (a unui medic); exerciţiu; practică]
<i>practices</i>	(pl.)	[= maşinaţii, practici (peiorativ)]
<i>respect</i>	(sg.)	(= respect, stimă, consideraţie)
<i>respects</i>	(pl.)	(= omagii, respecte)
<i>work</i>	(sg.)	(= muncă)
<i>works</i> ³	(sg. şi pl.)	[= (sg.) fabrică, uzină; (pl.) fabrici, uzine; (numai pl.) mecanism (al unui ceas, al unei maşini etc.)]

a brickworks, a gasworks, an ironworks, a steelworks, the works council

Toate pluralele de mai sus se construiesc cu verbul la plural, cu excepţia substantivelor *barracks* şi *works*, care se pot construi şi cu singularul fiind au sens de singular. § 156

19) Pluralul substantivelor care arată naţionalitatea sau provenienţa regională. — Substantivele terminate în *-s*, *-ch* [tʃ], *-sh* şi *-ese* au aceeaşi formă la singular şi la plural⁴: § 157

the Iroquois	the French	the English
the Swiss	the Scotch	the Pekin(g)ese

Celelalte substantive formează pluralul regulat în *-s*:

the Czechs ⁵	the Romanians	the Swedes
the Danes	the Spaniards	the Turks

Substantivele compuse cu *-man* sau *-woman* formează pluralul conform regulii de la § 168:

an Englishman	— Englishmen	a Dutchwoman	— Dutchwomen
a Scotchman	— Scotchmen	a Welshwoman	— Welshwomen
a Chinaman — Chinamen			
(Vezi şi § 757—759)			

20) Pluralul denumirilor de animale. § 158

a) Denumirile de animale au, în genere, forma pluralului diferită de aceea a singularului: § 159

pig	— pigs	calf	— calves
cuckoo	— cuckoos	goose	— geese
sole	— soles	mouse	— mice
kipper	— kippers	ox	— oxen

¹ Vezi şi § 118, 128.

² *Birthday Honours, New Year Honours, Honours List* = lista de titluri, decoraţii etc. conferite de Suveran(ă) în M. Brit., cu ocazia zilei Sale de naştere, respectiv la 1 ianuarie.

³ Vezi şi § 118, 128, 131.

⁴ La plural acestea sînt de fapt adjective substantivate, cu înţeles colectiv. Aceste substantive, prin faptul că nu au semnul pluralului şi că se construiesc cu verbul alit la singular-cît şi la plural, sînt încadrate în categoria substantivelor cu *plural zero*.

⁵ În substantivul *Czech*, *-ch* final este pronunţat [k], ceea ce explică pluralul în *-s*.

- § 160 b) Unele substantive din această categorie au însă aceeași formă la singular și la plural, cind denumesc specia, cind sint privite ca aliment¹, ori cind sint întrebuințate în limbajul vânătoresc sau pescăresc:

a number of wild *boar* various mink *ox*
In September there were *swan, goose, duck* and *plover* by the lake.
In the winter he would go out sticking *pig*.

- § 161 c) Cîteva substantive au o singură formă pentru singular și plural² (§ 108, 109 a):

bison	grouse	sheep	plaice
chamois ³	moose	swine ⁴	salmon
deer	reindeer	game ⁵	turbot, etc.

- § 162 d) Alte substantive au o formă de plural cu înțeles colectiv identică cu aceea a singularului, precum și forma de plural regulat (în -s) pentru a desemna diferiți indivizi sau diferite categorii de indivizi din specia denumită⁶:

fish	haddock	eland	perch
carp	halibut	elk	pike
cod	mackerel	roe ⁷	trout, etc.

Are there any fish in this river?
They have caught many fish this morning.
The fish on the stand were fresh.
Those are my fish.
There were five fishes on the table.
The trout to be got there have been overpraised.
Were there any trout in the lake?
The trouts⁸ of the Carpathian brooks are very fine.
"Salmon run up from the sea and there are also brown trout, a few pike and eels."

- § 163 21) Pluralul substantivelor compuse. — Substantivul compus este format în genere dintr-un substantiv principal și unul sau mai multe cuvinte secundare care îi completează înțelesul și care au funcția de adjectiv pe lângă substantivul principal. Pluralul substantivelor compuse în acest mod se formează punindu-se semnul pluralului numai la substantivul principal:

class-fellows	courts martial	brides-to-be
godfathers	cousins-german	coats-of-mail
headaches	heirs apparent	fathers-in-law
lookers-on	heirs general	heirs-at-law
masterpieces	lawsuits	ladies-in-waiting
tax collectors	letters patent	maids-of-all-work

- § 164 Cînd printre elementele unui substantiv compus nu figurează un substantiv principal, se adaugă -s la ultimul cuvînt:

die-hards	ready-mades	the five-per-cents
dugouts	roundabouts	forget-me-nots
grown-ups	the shall nots	50-year-olds

¹ În același mod se comportă și unele nume de legume: "May I have some *potato*?" "You should eat more *carrot*." Vezi § 33 c⁽¹⁾. Cf. § 147, 147a, *fruit*.

² Aceste substantive, prin faptul că nu au semnul pluralului și că se construiesc cu verbul atît la singular, cit și la plural, sint încadrate în categoria substantivelor cu plural zero.

³ Pronunția singularului ['ʃæmwɑ:] se deosebește, în M. Brit., de aceea a pluralului ['ʃæmwəz:], deși ambele forme sint ortografiate cu -s final; în S.U.A. ['ʃænn], în *chamois leather*, este pronunțat și în M. Brit. ['ʃæmi].

⁴ *swine*, aceeași formă sg. și pl. (= porc, porci) în comerț și zootehnie desemnează animalul; în limbajul curent este termen injurios: *to cast pearls before swine*. *He/They ran away, the swine*. Animalul este numit *pig* (pl. *pigs*) în limbajul curent.

⁵ = vinat.

⁶ Cf. § 147, 147a, *fruit*.

⁷ *roe* = căprioară, ciută.

⁸ *trouts* = specii de păstrăvi.

the <i>newborns</i>	show-offs	good-for-nothings
penny <i>dreadfuls</i>	what-nots	merry-go-rounds
plus-fours	young <i>marrieds</i>	siay-at-homes

He made a parcel of "possibly *wanted*s" and one of the "*wherefor*s".
 Her "*did-you-hen*s", "*did-you-know*s" bored me to tears.
 "The war between the *haves* and the *have-not*s."

Substantivele terminate în *-ful* și *-load*¹ formează pluralul în *-s*:

§ 165

cupfuls of cocoa	platefuls of food	boatloads of trippers
handfuls of hay	potfuls of tea	carloads of skiers
mouthfuls of candy	(tea) spoonfuls of medicine	coachloads of tourists
armfuls of flowers		
	carloads of villagers	
	trainloads of weekenders	
	truckloads of coal	

Substantivul secundar al unui substantiv compus păstrează în genere forma de *singular*, chiar atunci când are sens de plural sau când este precedat de un numeral cu sens de plural, deoarece el îndeplinește funcția de adjectiv, care, fiind invariabil (§ 611), rămâne neschimbat la plural:

§ 166

a toothbrush	a book-keeper	a five-pound note
the glove department	a dog show	a five-penny piece
house-building	a flower shop	a three-piece costume
shop-lifting	a vegetable garden	a ten-minute picture

Fac excepție majoritatea substantivelor secundare care au numai forma de plural (§ 118—129), substantivele care, întrebuițate numai la singular, ar putea produce confuzii sau ar fi neclare ca sens, adeseori substantivele compuse din mai multe cuvinte, în special denumirile oficiale, și, din ce în ce mai frecvent, chiar și substantivele obișnuite având sens de plural:

§ 167

a goods train	customs formalities
a newspaper	the games mistress
a sportsman	a savings box
the drinks-table	a crossroads hamlet
the woods-giants	a sweets vendor
the Public Relations Department	the United Nations Organization
the Transport Workers Union	the United States Congress
a communications satellite	
an Indian Airlines airplane	
the Clothes and Shoes Distributing Centres	
the Foreign Languages Publishing Club	
the London Arts Theatre	
Awards Exhibition of Architecture	

(Vezi și § 255-261)

Substantivele compuse cu elementul "man" sau "woman". — Cuvîntul *man*² sau *woman* primește semnul pluralului atunci când este elementul principal al unui substantiv compus, fiind determinat de un adjectiv sau de o altă parte de vorbire adjectivată:

§ 168

alderman	— aldermen	airwoman	— airwomen
fireman	— firemen	businesswoman	— businesswomen
fisherman	— fishermen	charwoman	— charwomen
footman	— footmen	congresswoman	— congresswomen

¹ Cuvintele *-ful* și *-load* au devenit de fapt sufixe, iar substantivele în compunerea cărora intră sînt considerate ca derivate (§ 359). Substantivele astfel formate exprimă măsuri.

² Regula nu se aplică în cazul substantivelor ca: *German*, *Mussulman*, *Norman*, *Ottoman*, *Roman*, *Turcoman*, *cayman*, *talisman* etc., care, deși terminate în *-man*, nu sînt compuse în limba engleză modernă cu semisufixul *man*.

frogman	— frogmen	countrywoman	— countrywomen
gentleman	— gentlemen	Englishwoman	— Englishwomen
Norseman	— Norsemen	forewoman	— forewomen
postman	— postmen	Irishwoman	— Irishwomen
seaman	— seamen	milkwoman	— milkwomen
merchantman ¹	— merchantmen	needlewoman	— needlewomen
Indiaman ²	— Indiamen	policewoman	— policewomen
man-at-arms	— men-at-arms	saleswoman	— saleswomen
man-of-war ³	— men-of-war	sportswoman	— sportswomen
he-man	— he-men	washerwoman	— washerwomen

§ 169 Cînd substantivul *man* sau *woman* servește pentru a arăta distincția de sex, în formele compuse din *man* (sau *woman*) + substantiv, ambii termeni primesc semnul pluralului:

men-children	women councillors
menfolk(s)	women dentists
men milliners	women doctors
men servants	womenfolk(s)
men singers	women drivers
firemen musicians	women teachers

Cînd substantivul secundar *man* sau *woman* nu arată distincția de sex, semnul pluralului este primit numai de substantivul principal:

man-eaters	man-hours	manholes	woman-baiters
man-hunters	man-killers	mantraps	woman-haters

§ 170 Substantivele compuse cu elementul “foot”, “tooth” sau “mouse”, ca substantive principale, formează pluralul în *-feet*, respectiv *-teeth* sau *-mice*:

forefoot	— forefeet	dogtooth	— dogteeth
hind foot	— hind feet	milk tooth	— milk teeth
	dormouse	— dormice	
	field mouse	— field mice	

§ 171 Cînd însă aceste substantive au valoare de adjectiv, ele rămîn invariabile chiar dacă au sens de plural:

footman	— footmen	toothache	— toothaches
footmark	— footmarks	toothbrush	— toothbrushes
footstep	— footsteps	toothpick	— toothpicks
	mouse hole	— mouse holes	
	mouse squeak	— mouse squeaks	
	mouse trap	— mouse traps	

§ 172 Titlaturile compuse.

§ 173 a) La titlaturile în compunerea cărora intră un substantiv determinat de un adjectiv sau de alte părți de vorbire adjectivate, substantivul primește semnul pluralului:

aides-de-camp ⁴	commissioners-general	postmasters general
attorneys general ⁵	comptrollers general	privy councillors
captains general s a u	inspectors general	sergents-at-arms
captain generals	notaries public	sergeants-at-law
chargés d'affaires ⁶	poets laureate	sergeant-majors

¹ merchantman = vas comercial.

² Indiaman = vas care făcea comerț cu Indiile.

³ man-of-war = vas de război.

⁴ Sau aide-de-camps.

⁵ Sau attorney generals (după tipul de la § 174).

⁶ Deosebirea dintre sg. și pl. este și fonetică: sg. *chargé d'affaires* ['ʃa:ʒeidə'fɛə], pl. ['ʃa:ʒeidə'fɛəz].

b) La titulaturile compuse din două substantive, ultimul cuvânt se pune în genere la plural: § 171

<i>brigadier-generals</i> ¹	<i>lieutenant-colonels</i>	<i>Lord Chancellors</i>
<i>judge advocates</i>	<i>lieutenant-generals</i>	<i>Lord Mayors</i>
<i>major-generals</i>	<i>lieutenant-governors</i>	<i>Lady Mayoresses</i>

dar *directors* general sau director *generals*, deși cuvântul care a primit semnul pluralului este un adjectiv.

c) Citeva titlaturi compuse au amândoi termenii la plural: § 175
Knights Templars Lord(s) Justices Lord(s) Lieutenants, etc.

22) Pluralul numelor proprii. — Pluralul numelor de familie urmează regulile pluralului substantivelor comune (§ 92, 93, 98, 106), cu excepția terminațiilor *-o* și *-y*, care se mențin la plural chiar atunci când sint precedate de o consoană: § 176

the Browns	the Wallises (sau the Wallis)
the Walshes	the Coxes the Finches
	the Lelys
	the Marinos

Când numele de familie este precedat de un titlu se pune semnul pluralului fie la numele propriu (în limba vorbită), fie la denumirea titlului (în limba oficială): § 177

Comrade Jones	{ the Comrade Joneses (limba vorbită) Comrades Jones (limba oficială) Comrades D. Jones and S. Murphy
Mr. Price	{ the Mr. Prices (limba vorbită) Messers Price (limba oficială)
Mrs. Brown	{ the Mrs. Browns (limba vorbită) Mesdames Brown (limba oficială)
Miss Smith	{ the Miss Smiths (limba vorbită) the Misses Smith (limba oficială)
Master Moore	{ the two Master Moores the two Masters Moore
frați sau frate și soră	{ the Haleys the Haley brothers ² the brothers Haley
surori	— the Haley sisters
Colonel Crosby	— the two Colonel Crosbys
Dr. J. Terry	{ the Dr. Terrys Drs. J. Terry and F. Benson
Prof. Reed	— Professors Reed and Compton

Prenumele are la plural *-s* (sau *'s* foarte rar în engleza contemporană) (§ 178
& § 179):

our Marys, our Mary's sau Maries
the two Denises sau the two Denis's

În același mod se scrie pluralul conform regulii la prenumele masculine și feminine: Jeffreys, Jerries, Johnnies etc.; Ivies, Jennies, Judies etc., dar numele de luni au: Februaries sau Februarys; Januaries sau Januarys; Julies sau Julys.

¹ Titlu perimat în armata britanică, actual în cea americană.

² Articolul nu se întrebuințează în cazul numelui unei firme: "Haley Brothers".

Numele compuse din mai multe substantive proprii sau dintr-un nume propriu + alte cuvinte primesc semnul pluralului la ultimul cuvint:

the Harry *Haydocks* (= familia Harry Haydock)
all the *Tom, Dick and Harrys* of the world
They are like *Jack-in-the-boxes*.

- § 179 Unii scriitori adoptă 's sau -s ca semn al pluralului pentru toate părțile de vorbire care nu sînt substantive comune, deci și în cazul numelor proprii de familie sau al prenumelor:

The *Grigg's* have asked the *Jones's* to dinner.
He ordered three *Tom and Jerry's*¹.

- § 180 Numele proprii străine au în genere, în limba engleză, pluralul numelor proprii englezești (vezi § 176—179) cu unele excepții în cazul terminației -y:

the Duponts	the Borgias	the Caesars	the Venuses	the Rubenses
the Romeos	the Lorenzos	the Neros	the Julios	the Apollos
the Sicilies	the Ptolemies	the Curies	the Botticellis	the El Grecos

Excepții:

the two *Gracchi*, the *Medici*, the *Pitti* etc.

- § 181 23) Pluralul numeralelor substantivate. — Numeralesle substantivate scrise cu litere urmează regulile substantivelor în privința formării pluralului:

the *Eights*² five-*sixths*
in the *twenties* of the 19th century
They ate at tables in *fours*.
The girls were waiting in *ones* and *twos*.
The rowing crew are at *sixes* and *sevens*.
(Vezi și § 1219, 1233—1235, 1246)

- § 182 Scrise cu cifre, primesc s sau 's la plural:

Your *6's* and *10's* are smudged (sau *6s* and *10s*).
In the *50's* of this century (sau *50s*).
the *1960's* (sau the *1960s*)

- § 183 24) Pluralul numelor de litere. — Numele de litere primesc în genere 's la plural:

Don't roll your *r's*!
Your *i's* are Romanian.
She never crosses her *t's*.
You write "class" with two *s's*.

Unii scriitori omit însă apostroful:

Write "tall" with two *ls*.

Numele de litere pot fi scrise la plural și în întregime, astfel:

"the two *ees*, *efs*, *ells*, *esses*, etc."³

- § 184 25) Pluralul abreviațiilor. — Pluralul abreviațiilor se formează adăugîndu-se în genere un -s la singular:

(sg.) G.P.	(= General Practitioner) — (pl.) G.P.s
(sg.) M.P.	(= Member of Parliament) — (pl.) M.P.s
(sg.) P.G.	(= Paying Guest) — (pl.) P.G.s
(sg.) p.c.	(= postcard) — (pl.) p.c.s

¹ a *Tom and Jerry* = un fel de băutură americană.

² = numele dat concursului de canotaj (*bumping race*) la care iau parte echipele de opt + 1 vîslăși ale colegiilor universității din Oxford, învingătoare fiind echipa care reușește să lovească, cu prora, pupa bărcii din față.

³ Webster's New International Dictionary of the English Language.

sg.) cap.	(= capital) ¹ — (pl.) caps
sg.) hr	(= hour) — (pl.) hrs
sg.) Mt	(= Mountain) — (pl.) Mts
sg.) vol.	(= volume) — (pl.) vols
sg.) amp	(= ampere) — (pl.) amps
sg.) cwt	(= hundredweight) — (pl.) cwt's
sg.) lb.	(= pound < libra) — (pl.) lbs
sg.) yd	(= yard) — (pl.) yds
sg.) Co.	(= Company) — (pl.) Cos
sg.) bro.	(= brother) — (pl.) bros
sg.) G.S.O.	(= General Staff Officer) — (pl.) G.S.O.s
sg.) M.O.	(= Medical Officer; Money Order) — (pl.) M.O.s
sg.) N.C.O.	(= Non-Commissioned Officer) — (pl.) N.C.O.s
sg.) P.O.	(= Post-Office; Postal Order) — (pl.) P.O.s

Unii scriitori formează însă pluralul abreviațiilor alcătuite din inițiale § 185
adăugind 's (apostrof s) la singular (§ 188):

G.P.'s M.P.'s N.C.O.'s P.G.'s

Citeva abreviații dublează la plural litera finală sau inițială:

sg.) MS.	s a u ms. (= manuscript) — (pl.) MSS.
sg.) p.	(= page) — (pl.) pp.
sg.) f.	(= following pages etc.) — (pl.) ff.

Alte două abreviații au un plural special:

sg.) Mr.	(= Mister) ² — (pl.) Messrs ³
sg.) Mrs.	(= Mistress) ⁴ — (pl.) Mesdames ⁵

26) Pluralul altor părți de vorbire substantivate. — Alte părți de vorbire § 186
substantivate formează de obicei pluralul conform regulii generale a sub-
stantivelor (§ 91—106):

Their answer was tempered by *perhapses* and *possiblys*.⁶ (Adv.)
I am tired of your *ifs* and *buts* (conj.), of your *whys* and *wherefores*. (Adv.)
His life was full of *ups* and *downs*. (Adv.)
The *asides* of history. (Adv.)
The *ayes* and *noes* (in Parliament). (Adv.)
The *pros* and *cons* were weighed carefully. (Prep.)
He went out leaving her room *at sixes* and *sevens*. (Numerale)
He listened to an interminable story of "he *said's*" and "she *said's*." (Verbs)
"The flower is one of the what-you-call-*thems* — a Boragy, what-ever they-*ares*."

Unele cuvinte primesc 's: § 187

There was an exchange of how-do-you-do's.
He was letting off terrific "Tally-ho's."
Her aggressive use of repeated *I's*, *myself's*, *my's* and *mine's* was most unpleasant.

Unii scriitori întrebuințează 's ca semn al pluralului la orice cuvânt care § 188
este un substantiv comun:

the *Harry's* the *Jones's* fair *do's*
the *if's* and *but's*, the *pro's* and *con's*, your *yes's* and *no's*
the *he's* and *she's* of this world
I can't put up with her *why's* and *wherefore's*.
People were standing about in *two's* and *three's*.

¹ *capital* = majusculă.

² *Mr* s a u *Mr.* ['mistə].

³ *Messrs* ['mesəz].

⁴ *Mrs* ['misɪz].

⁵ *meɪdəm* (me'dam)].

⁶ Ortografia cuvintelor care nu sînt de fapt substantive nu se conformează regulilor
ortografice proprii substantivelor: *possiblys*, și nu *possiblies*; *carefullys*, și nu *carefullies*
(V. și § 176).

§ 189

V. CAZUL SUBSTANTIVELOR

(THE CASE OF NOUNS)

§ 190

1) **Considerații generale.** — Caz se numește forma sau poziția unui substantiv — sau a echivalentului acestuia¹ — prin care se arată funcția pe care o îndeplinește.

§ 191

În limba engleză există foarte puține părți de vorbire care au astăzi forme deosebite pentru diferențierea cazurilor, și acestea sînt: *pronumele personale*, *pronumele who* și substantivul sau pronumele nehotărît *one* în *cazul posesiv*. Relațiile cazuale sînt arătate în genere prin ordinea cuvintelor în propoziție (pentru nominativ, dativ și acuzativ)² sau prin prepoziții (pentru genitiv și dativ)³.

§ 192

Spre deosebire de gramatica română, care are cinci cazuri — nominativ, genitiv, dativ, acuzativ și vocativ — gramatica engleză cunoaște numai *patru* cazuri: nominativ, genitiv, dativ și acuzativ, vocativul fiind considerat de majoritatea gramaticienilor ca o formă a nominativului și numit în consecință *Nominative of Address* (nominativul vocativ).

§ 193

Unii autori dau numele de *caz prepozițional* (*Prepositional Case*) cazului în care se află substantivul, sau echivalentul acestuia, cînd este precedat de prepoziție. Cazul prepozițional nu este, prin urmare, un al cincilea caz care se adaugă la cele menționate, ci reprezintă un nume comod, adoptat pentru simplificare.

§ 194

Dativul, acuzativul și cazul prepozițional sînt adeseori reunite sub un singur nume colectiv: *cazul obiectiv* (*Objective Case*). Ca și cazul prepozițional, nici acesta nu este un caz distinct de cele patru enumerate mai sus, ci este cazul complementului direct, indirect sau prepozițional — după cum o arată însuși numele său — cuvîntul *Objective*, venind de la *Object*, care înseamnă complement direct (*Direct Object*), indirect (*Indirect Object*) sau prepozițional (*Prepositional Object*).

§ 195

Substantivele avînd o singură formă pentru toate cazurile în afară de genitivul saxon⁴, s-a dat numele de *caz comun* (*Common Case*) formei neflexionare întrebuintată, cu sau fără prepoziție, sub denumirea de nominativ, genitiv prepozițional, dativ sau acuzativ. (Vezi și § 197). Cazul comun nu este, așadar, un caz în plus, ci reprezintă un nume utilizat pentru simplificare.

§ 196

2) Declinarea substantivului

Caz	Singular	Plural
<i>Nominative</i>	boy	boys
<i>Genitive</i>	{ boy's { (of the) boy	{ boys' { (of the) boys
<i>Dative</i>	{ boy { (to the) boy { (for the) boy	{ boys { (to the) boys { (for the) boys
<i>Acuzative</i>	boy	boys
<i>Vocative</i>	boy!	boys!

¹ Echivalentul substantivului este orice cuvînt întrebuintat ca substantiv. El poate fi: un pronume, un adjectiv substantivat, un gerundiv, un substantiv verbal, un infinitiv, o locuțiune, precum și o propoziție, o parte din aceasta sau o frază.

² Vezi § 2652.

³ Vezi § 2388.

⁴ Vezi § 228.

Observație

Această formă unică pentru toate cazurile — cu excepția genitivului § 197 saxon — se numește *forma comună (Common Form)*:

(*Nom.*) The *boy* is writing.
 (*Dat.*) I gave the *boy* a pen.
 (*Ac.*) Mary sees a *boy* in the garden.
 (*Nom. Voc.*) *Boy*, come here!

Cu prepoziție:

(*Gen.*) He is a friend *of the boy* next door.
 (*Dat.*) I gave a pen *to the boy*.

Excepție: genitivul saxon:

The *boy's* pen is in his pencil-box.

NOMINATIVUL

(THE NOMINATIVE CASE)

§ 198

1) **Definiție.** — Nominativul este cazul subiectului¹, al numelui predicativ care determină subiectul (nume predicativ subiectiv — *Subjective Complement*) și al apozitiilor acestora. El răspunde la întrebările *who?* (= cine?) *which?* (= care?) sau *what?* (= ce?). § 199

2) **Funcții.** — Nominativul are funcția de:

§ 200

a) subiect sau parte din subiectul unui verb la un mod personal:

§ 201

The *girls* came home early from school today.
 John and Mark have joined the cooperative.
 All that *herd of cattle* was theirs.

b) nume predicativ care determină subiectul (nume predicativ subiectiv — *Subjective Complement*): § 202

She is my *wife*.
 The next item is the international *radio news*.
 Those who died in the cause of the people are *heroes*.

c) apozitie sau parte din apozitia unui substantiv (sau a unui echivalent al acestuia) care stă în nominativ²: § 203

Ada, his *daughter*, likes my novel.
 This is Ben's teacher, *Fred Porter*.

Dr. M., *Head of the English Department* in the University of Ghana, is now in England again.

d) subiect al unui infinitiv care face parte din predicat în construcția numită *nominativ cu infinitiv*³: § 204

It was supposed *to be* a very good scheme.
 He was heard *to speak* English occasionally.

e) subiect al unui participiu prezent care face parte din predicat în construcția numită *nominativ cu participiu*⁴: § 205

She was noticed *leaving* the house at dawn.
 The space rocket was watched *soaring* into the sky.

¹ Face excepție subiectul în cazul acuzativ al unui verb la o formă impersonală (infinitiv sau participiu) (§ 2504).

² Vezi § 2589 b.

³ Vezi § 4675.

⁴ Vezi § 4721.

- § 206 f) subiect al unui verb la un mod impersonal cu care formează construcția numită *nominativ absolut*¹:

A peace demonstration was planned in London for
1 January, the women to set out from Gaxton Hall.
I turned on the wireless, a concert being on tonight.

- § 207 3) **Nominativul vocativ** (*Nominative of Address*). — Nominativul vocativ este cazul substantivului ce denumește o ființă sau un lucru căruia ne adresăm:

Is that you, *Father*?
Ann, Steve, children, where are you?
Dog, come here! What's your name?
You seemed so beautiful, *house* of my childhood!

Nominativul vocativ nu are rol sintactic.

(Vezi și § 192).

§ 208

GENITIVUL (THE GENITIVE CASE)

- § 209 1) **Definiție.** — Genitivul, cazul atributului, exprimă în primul rând posesiunea sau apartenența și, ca atare, răspunde în principal la întrebările *whose?* (= al cui? a cui? ai cui? ale cui?) sau *which? what?* (= care?).

- § 210 2) **Funcții.** — Genitivul are de obicei funcție de *atribut*. El exprimă diferite raporturi, dintre care cele mai curente² sunt următoarele:

- § 211 a) *genitivul posesiv* (*The Possessive Genitive*) arată posesiunea:

<i>Dick's</i> tools	the <i>schoolchildren's</i> red ties
"His <i>Master's</i> Voice"	the <i>cat's</i> kittens

- § 212 b) *genitivul apartenenței* (*The Genitive expressive of dependence*) arată apartenența:

the wheel <i>of</i> the cart	the key <i>of</i> my door
------------------------------	---------------------------

- § 213 c) *genitivul înrudirii* (*The Genitive expressing family relationship*) arată înrudirea:

<i>Meg's</i> son	the <i>workers'</i> wives
the widow <i>of</i> a great writer	

- § 214 d) d') *genitivul subiectiv* (*The Subjective Genitive*) exprimă subiectul acțiunii denumite de substantivul determinat, cind acesta are origine verbală sau sens verbal:

my <i>father's</i> arrival	<i>somebody's</i> admiration
the passage <i>of</i> time	the crying <i>of</i> the baby

- § 215 d'') *genitivul autorului* (*The Genitive expressing authorship*) desemnează autorul unei opere literare, științifice sau artistice, al unei scrisori etc.:

<i>Dickens' (s)</i> novels	the <i>children's</i> letter to me
<i>Shakespeare's</i> Macbeth	<i>Richard III's</i> "A kingdom for a horse!" ³

¹ Vezi § 1723.

² Locuțiunile construite cu prepoziția *of* nu sînt întotdeauna forme de genitiv: "This statue is made *of* marble." (Cuvintele *of* *marble* nu constituie un genitiv.) De fapt, multe dintre formele de genitiv enumerate în continuare nu reprezintă nici ele, strict vorbind, genitive și nu sînt considerate ca atare de unii autori.

³ W. Shakespeare, *The Life and Death of King Richard III.*

LOCUL ARTICOLULUI

§ 569

- 1) Ambele articole
- precedă*
- substantivul sau atributul acestuia:

§ 570

<i>a boy</i>	<i>a nice girl</i>	<i>a race horse</i>
<i>the boy</i>	<i>the best man</i>	<i>the silver medal</i>

- 2) Ambele articole stau
- înaintea*
- cuvintului
- whole**
- , dar
- după*
- all*
- ¹
- ,
- both*
- ¹
- ,
- quite*
- ,
- just*
- :

§ 571

The whole garden was in bloom.
I worked at it for a whole week.
*All the students were present.*¹
*Both (the) parents were seated at the table.*¹
The study of architecture is quite the (best) thing for you.
We saw quite a number of Shakespeare's plays.
This is just the house I was looking for. (= tocmai)
It is just an ordinary bed-sitting-room. (= numai)

- 3) Cuvintele
- half**
- și
- double**
- sînt
- urmate*
- de articol cînd reprezintă măsuri:

§ 572

<i>half a dozen eggs</i>	<i>double the sum</i>
<i>half a pint of beer</i>	<i>double the number</i>
<i>half a minute's silence</i>	<i>double the size</i>
<i>Half the bottle was empty.</i>	<i>We paid double the value.</i>

- Sînt însă
- precedate*
- de articol atunci cînd formează un
- substantiv compus*
- sau o
- singură idee*
- cu substantivul următor:

§ 573

The half-hour had struck.
We spent a pleasant half-hour reading.
We heard the double knock of the postman.
The word has a double meaning.

A se compara:

half a holiday (= jumătate de concediu sau vacanță)
a half-holiday (= o după-amiază liberă).
the half-holiday (= după-amiaza liberă).
Every year he devoted half a holiday to his parents.
They spent half the holiday in Scotland.
Thursday is a half-holiday.
We went to Mogoșoaia for the half-holiday.

VII. CAZURI ÎN CARE ARTICOLUL LIPSEȘTE

§ 574

Regulă generală

§ 575

Nu primesc articol:

- 1) substantivele întrebunțate cu înțeles *general* [NN]
- 2) substantivele care au un caracter de *unicitate* [NN]

- 1) Substantivele
- nenumerbare**
- cu înțeles
- general**
- nu primesc articol; au așadar articolul zero. — În această categorie intră următoarele substantive cînd sînt întrebunțate cu sens generic:

§ 576

- a) substantivele care denumesc
- abstracții*
- [NN] (§ 35):

§ 577

"Beauty is truth, truth is beauty."
Wisdom comes with experience.

¹ Adjectivele *all* și *both* nu se construiesc cu articolul nehotărît.

e) genitivul obiectiv (The Objective Genitive) exprimă complementul (*Object*) unui substantiv de origine verbală sau cu sens verbal: § 216

a writer of novels	admiration of somebody's work
a great reader of poetry	the translation of a paragraph
punishment of the naughty boy	

f) genitivul descriptiv (The Descriptive Genitive) descrie substantivul determinat: § 217

a feeling of joy	the 'Thirty Years' War
an achievement of merit	a boys' school
"a sea of troubles" ¹	women's gloves
ten ounces of instant coffee	today's paper

g) genitivul apozitiv (The Appositive Genitive), avînd rolul unei simple apozitii, individualizează prin nume proprii substantivul determinat: § 218

the month of May	the city of Winchester
St. Thomas's (Hospital)	the island of Jersey

h) genitivul partitiv (The Partitive Genitive) arată partea în funcție de întreg, substantivul în genitiv indicînd întregul, iar cuvîntul determinat partea: § 219

two of his school-fellows	the best of my pupils
a slice of the cake	part of the audience

i) genitivul instrument al superlativului² (The Genitive of Gradation) § 220
exprimă noțiunea de superlativ:

The day he voted for the first time was the day of days for him.
The quality of all qualities is honesty.
He considered it the poem of poems.

3) Traducere. — Genitivul din limba engleză se traduce în genere în limba română prin: § 221

a) un genitiv (genitivul posesiv al apartenenței, al înrudirii etc.): § 222

Dan's ideas	the roof of the cottage
(= ideile lui Dan)	(= acoperișul casei)
Nick's parents	the virtue of virtues
(= părinții lui Nick)	(= virtutea virtuților)

b) construcția de + substantiv (genitiv descriptiv): § 223

a boy of six	a feeling of joy
(= un băiat de 6 ani)	(= un sentiment de bucurie)
a man of genius	the 'Thirty Years' War
(= un om de geniu)	(= Războiul de 30 de ani)
a writer of novels	children's clothes
(= un scriitor de romane)	(= haine de copii)
today's paper	the students' hostel
(= ziarul de azi)	(= căminul de studenți)

c) cuvintele dintre, din (partitiv) (genitiv partitiv): § 224

several of the workers	many of the peasants
(= cîțiva dintre muncitori)	(= mulți dintre țărani)
one of the best	a great deal of the china
(= unul dintre cei mai buni)	(= o mare parte din porțelan)

¹ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

² G. Curme, *op. cit.* 57.C.8.a. consideră acest genitiv ca „o variantă a genitivului partitiv”.

- § 225 d) o apozitie (genitiv apozitiv):
 the *Isle of Man* the *city of Bucharest*
 (= Insula Man) (= oraşul Bucureşti)
 the *month of January* St. *James's* Park
 (= luna ianuarie) (= parcul St. James)
- § 226 e) un adjectiv (genitiv descriptiv):
 the *whole of his work* all *of the books*
 (= întreaga lui lucrare) (= toate cărţile)
- § 227 4) Formă. — Genitivul are în limba engleză două forme:
 A. *genitivul saxon* (sau flexionar);
 B. *genitivul prepoziţional*.

§ 228

A. GENITIVUL SAXON SAU CAZUL POSESIV
 (THE SAXON GENITIVE OR POSSESSIVE CASE)

- § 229 Formă. — Genitivul saxon, numit şi cazul posesiv, genitivul flexionar sau genitivul sintetic, este singurul caz al substantivelor din limba engleză format prin flexiune. El este o rămăşiţă a vechiului genitiv saxon¹.
- § 230 1) Singular. — La singular, cazul posesiv se formează adăugându-se 's (apostrof s)² la forma de nominativ singular a substantivelor, *indiferent dacă substantivul respectiv se termină sau nu în -s*:

the <i>co-op's</i> members	<i>Mr Smith's</i> job
her <i>friend's</i> name	<i>George's</i> address
a <i>waitress's</i> work	St. <i>Thomas's</i> Hospital
the <i>horse's</i> legs	<i>Chambers's</i> Encyclopedia
<i>ass's</i> ears	<i>Dickens's</i> and <i>Wells's</i> novels
the <i>fox's</i> ³ brush	<i>Alce's</i> transistor radio
an <i>ox's</i> hoofs	the <i>Sphinx's</i> head
our <i>goose's</i> eggs	<i>Blanche's</i> ⁴ child
the <i>judge's</i> verdict	<i>Joyce's</i> timetable
	the huge <i>fish's</i> tail

Excepții

- § 231 Primesc numai apostroful:
- § 232 a) substantivele a căror silabă finală începe şi se termină cu sunetul [s] sau [z]:
 Croesus's treasures *Isis's* temple
- § 233 b) câteva substantive comune terminate în sunetul [s] şi urmate de cuvântul *sake*:
 for *goodness's* sake for *convenience's* sake
 for *conscience's* sake for *my office's* sake, etc.
- § 234 În cazul de faţă, apostroful nu este obligatoriu: la acelaşi cuvânt, acelaşi autor uneori îl întrebuinţează, altcând nu. Întîlnim şi:
 for *goodness* sake for *conscience* sake
 for *convenience* sake for *my office* sake, etc.

¹ Vechiul genitiv saxon (cf. genitivul german de astăzi al substantivelor masculine şi neutre: des *Mannes*, des *Hundes*) se termină în *-es*. La cazul posesiv englez, apostroful indică prezenţa vocalei *e*, dispărute între timp.

² Terminaţia cazului posesiv 's se pronunţă [s] după consoanele surde, [z] după consoanele sonore şi după vocale, şi [ɪz] după sibilante. (Vezi şi § 91, 93, notele 1, 2).

³ Gramaticienii englezi *et alia* (Hornby, Schibshye etc.) numesc, pentru simplificare, sibilante sunetele [s, z, ʃ, ʒ, tʃ, dʒ, ts], la care se adaugă în cazul de faţă litera *x* [ks].

⁴ *Blanche* se pronunţă [blɑːntʃ].

Observație

Numele *proprie* terminate în sibilantă, urmate de *sake*, precum și substantivele *comune* neterminate în sibilantă și urmate de *sake* se supun regulii generale [adică primesc 's (apostrof s)]: § 235

for <i>Thomas's</i> sake	for <i>Fairfax's</i> sake
for <i>Alice's</i> sake	for <i>order's</i> sake
for <i>Louise's</i> sake	art for <i>art's</i> sake

Genitivul numelor proprii străine — moderne sau antice — terminate în sibilantă. — Aceste substantive se comportă ca și cele englezești (§ 230, 235): § 236

<i>Columbus's</i> egg	<i>Hercules's</i> tasks
<i>Septimus's</i> words	<i>Socrates's</i> sarcasms
<i>Louise's</i> whims	<i>Pythagoras's</i> doctrine
<i>Franz's</i> ¹ house	<i>Demosthenes's</i> orations
<i>Max's</i> promise	<i>Ajax's</i> death
<i>Dionysus's</i> beauty	<i>Odysseus's</i> wanderings
<i>Ulysses's</i> guile	<i>Xerxes's</i> kingdom

Această situație se întâlnește în stilul formal întrebuintat în scris (*book English*) și este menționată aici pentru cititorii care doresc să se familiarizeze cu engleza formală scrisă. § 237

Actualmente însă, pentru eufonie, se omite atât în scris, cit și oral -s, marca genitivului, apostroful menținându-se totuși în scris:

<i>Phoebus's</i> name	<i>Hercules's</i> club
<i>Socrates's</i> philosophy	<i>Venus's</i> birth
<i>Alcides's</i> courage	<i>Brutus's</i> attitude

Unii autori recomandă întrebuintarea genitivului prepozițional în special la numele proprii antice lungi și la cele terminate în [i:z]: § 238

the works of *Thucydides*
the principles of *Hippocrates*

Notă

În ultimele decenii s-a încetățenit forma de genitiv saxon apărută până atunci sporadic și caracterizată prin întrebuintarea apostrofului fără s după substantivele terminate la singular în -s, -x sau -z, pronunția finalului în [iz] menținându-se însă: § 239

the *actress's* ['æktɹɪsɪz] part
the *waitress's* ['weɪtrɪsɪz] smile
St. *James's* ['dʒeɪmzɪz] Park
St. *Thomas's* ['təməsɪz] Hospital
Dickens's ['dɪkɪnzɪz] and *Wells's* ['welzɪz] novels

2) **Plural.** — La plural, cazul posesiv se formează în două moduri: § 240

a) la pluralul terminat în litera -s se adaugă apostroful fără s: § 241

her <i>friends's</i> names	the <i>horses's</i> legs
the <i>waitresses's</i> smiles	<i>asses's</i> ears
<i>foxes's</i> tails	the <i>Bennetts's</i> house

b) la pluralul care nu se termină în litera -s se adaugă 's (apostroful s): § 242

<i>men's</i> hats	<i>geese's</i> feathers
<i>children's</i> games	<i>mice's</i> tails

¹ În *Franz* [frænts], litera z, pronunțată ca / românească, se comportă, în această situație, ca și sibilanta z.

§ 243

Concluzie

Cazul posesiv se formează:

1) *la singular*, adăugându-se 's (apostrof s) la toate substantivele comune sau proprii, chiar la cele terminate în -s.

§ 244

Excepții

a) substantivele terminate într-o silabă care începe și se termină cu s;
b) câteva substantive terminate în sunetul s, urmate de *sake*:

2) *la plural*:

a) adăugându-se apostroful fără s la pluralele terminate în -s;

b) adăugându-se 's (apostrof s) la pluralele neterminate în -s.

Atenție!

§ 245

Spre deosebire de limba română, substantivul în cazul posesiv *precedă* numele obiectului posedat, care este precedat, la rîndul său, de attributele sale. Traducerea românească se va face deci începîndu-se cu ultimul cuvînt (substantivul determinat) și continuîndu-se cu cel sau cele care îl precedă, în ordinea apropierii lor de el. Se va ține, bineînțeles, seama de faptul că substantivele determinate alcătuiesc cu attributele lor *un grup* și că ordinea indicată aici se aplică în acest caz nu substantivului determinant izolat, ci întregului grup:

my elder sister's letter (= scrisoarea surorii mele celei mari)	her late husband's brother's house ¹ (= casa fratelui defunctului ei soț)
the children's new toys (= jucăriile noi ale copiilor)	Bob's son's wife's nephew ¹ (= nepotul nevestei fiului lui Bob)

§ 246

Kate's parents' visit¹
(= vizita părinților lui Kate)

§ 247

Substantivul determinat *nu este precedat de articol*:

the postman's knock (nu postman's the knock²)
the children's new toys (nu children's the new toys²)

§ 248

Substantivul în cazul posesiv poate fi însă precedat sau nu de articol³, în funcție de înțeles, dar nu atunci cînd este un nume propriu la singular:

a boy's lessons	the men's tools
children's toys	John's address
a teachers' meeting	Mother's words

(Pentru întrebuițarea articolului cu numele proprii, vezi și § 463).

§ 249

Cazuri speciale

§ 250

1) Grupurile de cuvinte și titulaturile compuse au semnul cazului posesiv adăugat la ultimul cuvînt:

the day before's paper	my mother-in-law's words
two years and a half's delay	the Lord Chief Justice's address
in a minute or so's time	the girl I wanted to write to's mother (fam.)
the well-known American composer George Gershwin's chief work "Porgy and Bess"	

Tot astfel numele (de persoane, de firme etc.) alcătuite din mai multe cuvinte:

in Henry VIII's reign	the Edison Co.'s records
-----------------------	--------------------------

¹ Se recomandă ca această formă, deși destul de frecventă, să fie înlocuită cu un dublu genitiv compus dintr-un genitiv saxon și unul prepozițional (§ 294): *the house of her late husband's brother*.

² Construcție adesea eronat întrebuițată de studenții începători.

³ Articolul care precedă substantivul în cazul posesiv poate aparține determinativului, determinatului sau ambelor substantive: *a boy's lessons*, *a teachers' meeting*, *the hairdressers' hair-dye*.

2) Cind două substantive legate prin "and" reprezintă posesorii aceleiași obiect, semnul cazului posesiv se adaugă la ultimul cuvînt: § 251

With *Mr. and Mrs. Barnardo's* compliments.
Lewis, Smith and Wilson's works (lucrări în colaborare)

Cind însă obiectul nu aparține amîndurora, se spune:

With *Mary's and Jane's* compliments.
Lewis's, Smith's and Wilson's works (lucrări individuale)

3) Apozitia primește semnul cazului posesiv ('s) astfel: § 252

a) dacă genitivul este întrebuintat *attributive*, apozitia are de obicei 's la ultimul ei cuvînt:

These are Peter *the carter's* boys.
 Have you met my sister *Emily's* husband?
 I did this for James *my brother's* sake.
 Henry VIII *the king of England's* many wives.

b) dacă genitivul este întrebuintat *predicative*, semnul posesivului este primit de apozitie sau de substantivul determinat: § 253

These boys are Peter *the carter's*. sau
 These boys are *Peter's* *the carter*.
 The apron is my sister *Emily's*. sau
 The apron is my *sister's* *Emily*.

c) Rareori, semnul posesivului se găsește la ambele substantive: § 254

These boys are *Peter's the carter's*.
 She was going to *Libby's the grocer's*

4) Suprimarea apostrofului la cazul posesiv. — În limba engleză contemporană s-a încetățenit obiceiul ca apostroful genitivului saxon să fie suprimat. Acesta este în special cazul substantivelor cu formă de plural, atunci cind nu există ideea de posesiune, deși exemple de suprimare a apostrofului se întîlnesc în mod curent și la singular, litera *s* menținîndu-se însă: § 255

(sg.) <i>St. Alban's</i> (town)	(pl.) <i>the Five Years Plan</i>
(sg.) <i>St. Andrew's</i> (town)	(pl.) <i>a few hours rest</i>
(sg.) <i>Harrods</i> (store)	(pl.) <i>a two miles distance</i>
(sg.) <i>a dolls-house</i> spirit	(pl.) <i>girls knitwear</i>

Ambele forme, cu sau fără apostrof, se întîlnesc adeseori în același context. Următoarele exemple sînt nume consacrate de teatre și săli de concert etc., spicuite din pagina spectacolelor ziarului "*The Times*", noiembrie 18, 1978: § 256

Duke of York's; *Prince Charles*; *St. Martin's* in *St Martins Lane*;
Wyndhams; *Queens*, etc.

Tot astfel, *St James's Road* din *Enfield*, o suburbie la nordul Londrei, se scrie *St James' Road* în *Sutton*, o suburbie la sud, și *St James Road* în estul Londrei. De fapt, *St James* apare de cincisprezece ori ca numire toponimică în Londra și de fiecare dată cu ortografia și pronunția specifice locului¹.

Suprimarea apostrofului la cazul posesiv a dus la identitatea scriptică și fonetică a trei sufixe substantivale: sufixul genitiv al singularului, sufixul genitiv al pluralului și sufixul pluralului obișnuit cu funcție de adjectiv, sufixe între care s-au produs confuzii, cu următoarele consecințe în engleza contemporană: § 257

a) s-a creat astfel incertitudine în privința locului apostrofului în intenția vorbitorului, deci ambiguitate și confuzie în textul comunicării: § 258

¹ Vezi și Adrian Nicolescu, *Tendințe în engleza britanică contemporană*.

- § 259 *b)* deși numele proprii de instituții, firme (fabrici, magazine, restaurante, edituri etc.) sînt de regulă considerate plurale și tratate ca atare în privința acordului lor cu verbul și cu pronumele etc. respective, rămîne totuși incertitudinea creată în privința numărului — singular sau plural — al numelui propriu și aceasta în domenii în care cea mai mică eroare poate avea consecințe dezastruoase, în domeniul afacerilor:

Fords (= Ford's) have decided to fight the workers' strike
Selfridges (= Selfridge's) are selling children's shoes in the basement.
Cassells (= Cassell's) have brought out a new dictionary.

- § 260 *c)* prezența unor substantive aparent plurale cu rol de adjectiv în formarea substantivelor compuse a produs ezitări la aplicarea regulii conform căreia elementul cu valoare adjectivală într-un substantiv compus nu trebuie să aibă formă de plural (§ 34, 166). S-a ajuns astfel la întrebuintarea din ce în ce mai frecventă a pluralului elementelor secundare în substantivele compuse, uneori paralel cu acelea construite după principiile gramaticale:

<i>a meals service</i>		the twenty-years-olds
the three-weeks old child	alături de	the three-week-old child
<i>parcels post</i>	alături de	<i>parcel post</i>
<i>trousers pocket</i>	alături de	<i>trouser pocket</i>
<i>trades unions</i>	alături de	<i>trade unions etc.</i>

- § 261 *d)* adeseori nu se mai poate deosebi dacă un determinant este considerat din punct de vedere gramatical un simplu plural cu rol de adjectiv, un genitiv saxon singular sau unul plural. Acesta este cazul substantivelor ca:

ten shillings pin money	The United Nations Organization
a few minutes rest	an old Masters sale
the directorate of Woolworths	the out-patients department entrance

e) mai mult încă, această excesivă simplificare a fost cauza întrebuintării nejustificate a unor substantive cu înțeles de singular consacrate în engleza contemporană sub formă de plural:

I've got to go to my bankers.
 My cleaners are the best place for you to go to.
 I've just had my gloves sent to the cleaners.

iar firma acestei categorii de magazine poartă numele B. Smith, *Cleaners*.

- § 262 5) Suprimarea substantivului determinat. — În unele cazuri, substantivul determinat nu se mai exprimă, deoarece el se înțelege din context¹:

We shall meet at my aunt's (house).
 Let's go to Lottie Booth's (place).
 You get hats at the milliner's (shop).
 I bought this coat at Selfridge's (store).
 He went into Simpson's (restaurant).
 Her father is at St Thomas's (Hospital).
 "Whose voice was that?" "Lewis's (voice)."
 Shall we visit St Paul's (Cathedral) today?
 Claridge's (Hotel) St John's (College)
 Madame Tussaud's (Exhibition)
 Lord's (Cricket Club), Queens (Hall).

- § 263

Întrebuintarea cazului posesiv

- § 264

1) Regulă generală. — Cazul posesiv se întrebuintează în genere pentru:

- § 265

a) substantivele care numesc persoane și animale:

<i>mother's call</i>	the cow's horns
<i>John's fault</i>	a mouse's nest

¹ Cuvintele subînțelegse în exemple trebuie însă exprimate atunci cînd sînt precedate de un adjectiv posesiv: "Let's meet at her house!" "Shall we go to your place?"

b) substantivele colective ca: *nation, country, population, government, administration, Parliament, majority, company, jury* etc.: § 266

the *country's* geography
the *nation's* representatives
the *people's* votes
the *jury's* verdict

Practic vorbind, datorită tendinței de simplificare și de nivelare din zilele noastre, aproape orice substantive, chiar cele comune, pot avea la genitiv forma în 's.

c) substantivele care numesc sau sugerează unități de măsură (timp, distanță, dimensiune, greutate, valoare etc.): § 267

a three <i>hours'</i> talk	a two <i>miles'</i> walk
the <i>Thirty Years'</i> War	a ten <i>yards'</i> distance
half a <i>minute's</i> silence	a <i>hair's</i> breadth
a <i>day's</i> journey	at <i>arm's</i> length
a two <i>months'</i> absence	a <i>pound's</i> weight
at a <i>moment's</i> notice	a <i>penny's</i> worth
a <i>stone's</i> throw	three <i>shillings'</i> worth
the <i>cable's</i> length	one's <i>money's</i> worth

(Vezi și § 299)

Formele de genitiv saxon ale substantivelor care denumesc unități de măsură pot fi înlocuite uneori și prin forme adjectivale compuse, ale căror elemente sint unite prin cratimă: § 268

a three-hour talk a two-mile walk

Notă

În categoria unităților de timp intră și: *today, tomorrow, yesterday, week, month, year, morning, afternoon, evening, night*, precum și numele de zile, luni și anotimpuri: § 269

<i>today's</i> news	last <i>week's</i> accounts
<i>yesterday's</i> mail	next <i>month's</i> holiday
<i>tomorrow's</i> promise	A <i>Midsummer Night's</i> Dream
<i>Monday's</i> paper	The <i>Winter's</i> Tale
The sun might have been <i>September's</i> .	
She was reading the <i>day before's</i> paper.	

d) cîteva substantive comune urmate de cuvîntul *sake*: § 270

for <i>obedience's</i> sake	for <i>patience's</i> sake
for <i>goodness's</i> sake	for <i>peace's</i> sake
for <i>old acquaintance's</i> sake	for <i>my office's</i> sake
for <i>conscience's</i> sake	for <i>order's</i> sake
for <i>mercy's</i> sake	for <i>pity's</i> sake

(Vezi și § 233, 234)

e) substantivele, nume de obiecte inanimate, care pot avea genul masculin sau feminin (§ 70); § 271

e') unele substantive care denumesc abstracții, sentimente, acțiuni, însușiri (§ 71) etc.: § 272

<i>truth's</i> victory	<i>Beauty's</i> rights	<i>Love's</i> Labour's Lost
------------------------	------------------------	-----------------------------

e'') unele obiecte și aspecte din natură, sau elemente și fenomene naturale, uneori personificate etc. (§ 72): § 273

the <i>earth's</i> crust	the <i>sun's</i> heat
the <i>ocean's</i> roar	the <i>water's</i> bank
the <i>river's</i> ripples	the <i>world's</i> end

¹ *shilling*-ul, monedă perimată, totuși menționată ca valoare nu numai în trecut, ci și azi.

the <i>night's</i> coolness	the <i>wind's</i> whip
the <i>moon's</i> cold aloofness	<i>Land's</i> End
<i>Time's</i> ruthlessness	<i>life's</i> joy
<i>Autumn's</i> gay garment	the <i>storm's</i> violence
<i>Nature's</i> many wonders	at <i>death's</i> door

- § 274 *c''*) unele nume geografice (de continente, țări, regiuni, orașe, riuri etc. (§ 73, 81):

<i>Africa's</i> problems	<i>London's</i> famous parks
<i>India's</i> form of government	the <i>Danube's</i> course
<i>Britain's</i> geographic position	<i>Cornwall's</i> fascinating atmosphere

- § 275 *c'''*) unele substantive concrete, nume de obiecte inanimat care par înzestrate cu o viață proprie (§ 84):

my <i>car's</i> whims	the <i>vessel's</i> crew
the <i>engine's</i> stammer	the <i>ship's</i> mast
a <i>doll's</i> house	

- § 276 *f*) unele expresii consacrate, ca:

at one's <i>fingers'</i> ends	a <i>needle's</i> eye
out of <i>harm's</i> way	a <i>pin's</i> head
her <i>heart's</i> desire	at <i>swords'</i> points
the <i>journey's</i> end	at one's <i>wits'</i> end

- § 277 *Notă*

Formă de genitiv saxon au și unele pronume nehotărâte, ca: *another*, *either*, *neither*, *one* etc., formele compuse cu *some*, *any*, *no*, *every* etc. și adverbul *else*:

<i>another's</i> claim	<i>somebody's</i> advice
<i>either's</i> offer	<i>anyone's</i> opinion
<i>neither's</i> name	<i>nobody's</i> fault
<i>one's</i> best friends	<i>everyone's</i> wish

Who *else's* proposal shall we consider now?

- § 278 2) Întrebuințarea genitivului saxon în locul genitivului prepozițional. — Pentru concizie, ziarele preferă genitivul saxon genitivului prepozițional, mai ales la titluri:

<i>Tramcar's</i> Somersault ¹	<i>France's</i> difficulties
--	------------------------------

- § 279 De fapt, în limba ca și în scrierile contemporane se întâlnește în mod curent forma de genitiv saxon întrebuințată și pentru inanimat din cauza conciziei ei, procedeu condamnat însă de puriști:

the <i>house's</i> front door	a <i>room's</i> walls
the <i>letter's</i> meaning	in the <i>sound's</i> direction
the <i>mirror's</i> reflection	the <i>stair's</i> head
in the <i>pillow's</i> shelter	one of the <i>train's</i> jerks

- § 280 3) Genitivul saxon înlocuit cu substantive compuse. — Substantivul în cazul posesiv, când posesorul nu este o ființă, se înlocuiește adeseori cu un substantiv compus:

ocean waves	seacoast	the earth satellite
river bank	sunbeam	the water-level

¹ Citat în A.M. Clark, *Spoken English, An Idiomatic Grammar for Foreign Students*, London, 1958.

B. GENITIVUL PREPOZIȚIONAL
(THE PREPOSITIONAL GENITIVE)

§ 281

1) **Formă.** — Genitivul prepozițional, numit de unii autori și „genitivul francez” sau „normand” (*Norman Genitive*), ori genitivul analitic, este format dintr-un acuzativ precedat de prepoziția *of*:

the future of mankind the leaves of the trees

2) **Întrebuințare.** — Genitivul prepozițional este prin excelență genitivul substantivelor neutre și se întrebuințează așadar de preferință în cazul substantivelor care nu numesc ființe:

the roof of the house the quality of his intelligence

A se observa în special întrebuințarea genitivului prepozițional la *date*, după cuvîntul *month*, precum și după unele denumiri geografice (continent, stat, oraș, sat, insulă etc.) urmate de un nume propriu:

the 23rd of August the city of London
the month of December the village of Clodelly
the continent of Asia the Gulf of Mexico
the Socialist Republic of Romania the Isle of Man

Excepții: numele de riuri

the river Danube the river Thames the river Mersey

3) **Întrebuințarea genitivului prepozițional în locul genitivului saxon.** — Genitivul prepozițional este uneori întrebuințat și pentru substantivele care numesc ființe, înlocuind genitivul saxon în special în următoarele cazuri:

a) la titluri în general și în stilul formal, genitivul prepozițional dă mai multă importanță substantivului determinat, un echilibru și o mai mare amploare stilului:

Poetical Works of Robert Browning (Titlu)
The Writings of Man (Titlu)
They toiled for the welfare of the people. (Stil livresc)

Pentru același motiv, într-o construcție scurtă este preferat genitivul saxon [*Shelley's Poetical Works* (titlu), *Fred's sister*, *King Henry's wives*], în vreme ce un determinant lung cere, pentru echilibru, genitivul prepozițional (*the sister of Fred and Jill*; *the six wives of King Henry the Eighth*).

b) cînd un adjectiv este întrebuințat substantival:

the daring of the young the revolt of the poor
the estate of the deceased the language of the English

c) cînd numele posesorului este însoțit de un atribut lung sau de o propoziție atributivă:

the beauty of the girl in the house opposite
the mother of the child I am going to see tomorrow¹

d) în genere atunci cînd întrebuințarea genitivului saxon ar fi forțată (la paranteze, ghilimele etc.) și trebuie deci evitată:

The lessons of Mr. Smith (our sometime teacher) were very interesting.
The language of the "Sports Bulletin" reporter is often obscure to the layman.

e) uneori în cazul genitivului subiectiv² (în afară de situațiile menționate la § 285—290. 293—294):

The needs of the younger generation were considered when polytechnical training was introduced in our schools.
The achievements of the Socialist regime speak for themselves.

¹ În limba vorbită se aud și forme de genitiv ca: "The child I am going to see tomorrow's mother." "The authors of the paper's work." "The best actor in the drama's wife."

² Vezi § 214, 285—290.

§ 292 f) în cazul genitivului obiectiv¹:

the calling of the jury
the exploitation of the natives
a praise of somebody
for love of Ann

§ 293 g) când numele obiectului posedat este precedat de un adjectiv demonstrativ sau de articolul nehotărit:

Those clothes of the girls were meant for the sports contest.
He is a friend of my uncle David.²

§ 294 h) pentru a forma, împreună cu genitivul saxon, un *dublu genitiv*, folosit atunci când posesorul are mai multe exemplare similare celui menționat. Acest dublu genitiv poate fi precedat de articolul nehotărit, de un adjectiv demonstrativ, de un numeral, de un adjectiv negativ etc.:

a cousin of his wife's
this play of Bernard Shaw's
three papers of his best pupils'
no word of my father's

§ 295 Forma de dublu genitiv este în special întrebuințată pentru înlăturarea anumitor confuzii. Astfel:

a description of Dickens (simplu genitiv)
(= în care este descris Dickens)
a description of Dickens's (dublu genitiv)
(= o descriere făcută de Dickens)
a portrait of Sargent (simplu genitiv)
(= un portret în care este pictat Sargent)
a portrait of Sargent's (dublu genitiv)
(= un portret pictat de Sargent)

§ 296 Precedată de un adjectiv demonstrativ, forma de dublu genitiv poate fi întrebuințată și fără a avea sensul de „un exemplar din mai multe”, fiind numai descriptivă sau căpătînd o nuanță emotivă (dispreț, neplăcere, laudă etc.), întocmai ca în limba română:

Put on that red coat of your mother's.
That child of May's is a nuisance.
I don't know what to do about this girl of my sister's.
Everyone praised that fine achievement of Sir John Gielgud's.

§ 297 Când un genitiv determină un altul, ambii posesori fiind ființe, primul genitiv are forma prepozițională, iar al doilea păstrează forma de genitiv saxon:

the photograph of Jill's mother
(= fotografia mamei lui Jill)
the birthday of my sister-in-law's baby
(= ziua nașterii copilului cumnatei mele)

§ 298 Dublul genitiv este recomandat în locul formei, destul de freevente, de la § 246.

§ 299 *Notă*

Unele dintre substantivele care numesc unități de măsură (§ 267) pot avea și forma de genitiv prepozițional:

a walk of two miles a delay of two days

¹ Vezi § 216.

² În acest caz, forma întrebuințată de obicei este dublul genitiv (§ 294): „He is a friend of my uncle David's.”

- 4) Genitivul prepozițional nu poate înlocui genitivul saxon în unele situații: § 300
 a) în cazul substantivelor ca *Father, Mother, Uncle, Aunt, Grannie, Nanny, Cook, Nurse* (§ 465), asimilate cu numele proprii, când nu sint precedate de un adjectiv posesiv: § 301

Father's wishes *Cook's inventive spirit*
Aunt Mary's trip *Nurse's care*

- b) în cazul numelor proprii de localități, piețe, clădiri, instituții, magazine etc.: § 302

St. Albans (= *St. Alban's town*) *Dr. Johnson's House*
St. James's Square *Queen's (Theatre)*
Lincoln's Inn Fields *Woolworth's (store)*

- c) în cazul substantivelor în genitiv urmate de un gerundiv¹: § 303

Mary's coming was a great surprise.
 She remembered her *sister's* telephoning before the New Year.

- d) precum și în cazurile menționate la § 276. § 304

Concluzie. — În vreme ce genitivul saxon are avantajul de a fi mai scurt, genitivul prepozițional accentuează ideea, scoate mai mult în evidență substantivul determinant sau dă echilibru, ampleare și o mai mare claritate stilului. Acest fapt explică întrebuințarea genitivului saxon în locul celui prepozițional — chiar dacă posesorul nu este o ființă — atunci când stilul cere o formă de genitiv scurtă (§ 278, 279, 287) și invers, întrebuințarea genitivului prepozițional în locul celui saxon, pentru a da ampleare stilului în scris, în vorbirea ceremonioasă sau la titlurile de lucrări etc., iar în cazul atributelor lungi, pentru a da claritate și echilibru frazei (§ 285—293). § 305

Pe lângă aceasta, genitivul saxon este un genitiv subiectiv, în vreme ce genitivul prepozițional este un genitiv obiectiv și, numai în mod excepțional, în cazul denumirilor de ființe, poate fi și subiectiv. § 306

A se compara:

My wife's description (genitiv subiectiv)
 (= descrierea făcută de nevasta mea)
A description of my wife (genitiv obiectiv)
 (= o descriere în care este înfățișată nevasta mea)
Ida's fear at sea (genitiv subiectiv)
 (= teama Idei pe mare)
Our fear of Ida (genitiv obiectiv)
 (= teama noastră de Ida)

- 5) Genitivul prepozițional înlocuit cu substantive compuse. — Genitivul prepozițional este adeseori înlocuit cu o formă mai simplă: un substantiv compus, în care substantivul în genitiv capătă valoare de adjectiv, precedând așadar substantivul determinat: § 307

a writer *of prose* — a *prose* writer
 the cover *of the book* — the *book* cover
 the equipment *of a farm* — the *farm* equipment

DATIVUL § 308

(THE DATIVE CASE)

- 1) Definiție. — Dativul, de obicei cazul complementului indirect, arată cui i se adresează acțiunea exprimată de verb sau denumită de substantivul determinat. El răspunde la întrebarea *to whom? for whom? of whom?* sau *to what* (= cui?), *to which?* (= cărui?). § 309

¹ Pentru termenul gerundiv, vezi § 1725.

- § 310 2) Formă. — În limba engleză dativul este exprimat în două moduri:
 § 311 a) printr-un substantiv (sau prin echivalentul acestuia) neînsotit de prepoziție, cazul fiind indicat, în această situație, de locul substantivului așezat imediat după verb:

Give *Jane* my best regards.
 Tell the *messenger* to come in!

- § 312 b) printr-un acuzativ precedat de prepoziția *to*, rareori *for*¹, *of*¹ sau *from*¹:

Give my best regards *to Jane*.
 They were talking *to the secretary*.
 Get the ball *for the waiting boys*.
 I inquired *of Alec* what the subject for debate at today's seminar was.
 I snatched his handkerchief *from him* to wave at the winning team.

- § 313 Construcția fără prepoziție este cea mai obișnuită. Construcția prepozițională, când nu este neapărat cerută în unele situații (§ 323), se întrebuițează pentru accentuare².

- § 314 3) Dativ și acuzativ. — În limba engleză modernă, dativul este însoțit în genere de un acuzativ. De poziția dativului față de acuzativ depinde întrebuițarea sau suprimarea prepoziției.

- § 315 *Dativul fără prepoziție* precedă acuzativul:

Give my *sister* (dat.) a *seat* (ac.)!
 Show my *friends* (dat.) your *stamp collection* (ac.)!

- § 316 *Dativul cu prepoziție* stă după acuzativ:

Give the *seat* (ac.) *to* my *sister* (dat.)!
 Show your *stamp collection* (ac.) *to* my *friends* (dat.).
 Get the *tea* (ac.) *for* *father* (dat.)!

- § 317 Puținele verbe cu care dativul se poate întrebuița fără acuzativ cer dativul prepozițional:

"The future *belongs to* socialism" is the slogan.
 Talk *to* your audience now!
 Didn't she write *to* John?
 I wanted *to read to* Grannie.

- § 318 Spunem însă ea mai sus (§ 315—316):

Didn't she write *John* (dat.) a *letter* (ac.)?
 Didn't she write a *letter* (ac.) *to* *John* (dat.)?
 I wanted *to read Grannie* (dat.) the *news* (ac.).
 I wanted *to read the news* (ac.) *to* *Grannie* (dat.).

- § 319 4) Întrebuițarea dativului prepozițional. — Dativul prepozițional este întrebuițat:

- § 320 a) când dativul este precedat de un acuzativ:

Send *word* (ac.) *to* the street *delegate* (dat.)!
 We bought *roses* (ac.) *for* *Teacher* (dat.).
 They asked a *favour* (ac.) *of* the *author* (dat.).

- § 321 b) când o propoziție începe cu dativul:

To her husband (dat.) she writes a letter every day, but never *to* *Father* (dat.).
For *Baby* (dat.) she always buys the best there is.

¹ Următoarele verbe cer dativul construit cu prepozițiile indicate mai jos: *to bring, to buy, to do, to get, to leave, to make, to order, to procure, to spare* etc. cer dativul cu prepoziția *for*; *to ask something, to beg something, to crave, to inquire* etc. cer dativul cu *of*; *to require, to snatch, to steal, to take, to tear* etc. cer dativul cu prepoziția *from*.

² Prezența prepoziției *to* nu marchează neapărat un dativ. Substantivul precedat de *to* poate sta și în acuzativ precedat de prepoziție: "Will you attend *to* your business?" "We went *to school*." "I helped him *to* some tea."

- c) cu verbele însoțite de dativ fără acuzativ (§ 317): § 322
 They spoke *to the crowd* (dat.).
 An idea occurred *to Guy* (dat.).
 They appeared *to their children* (dat.) right.
 Write *to your people* (dat.) soon!
 We read *to Grandfather* (dat.) every evening.
- d) după anumite verbe (§ 2614) care cer întotdeauna dativul prepozițional, chiar atunci cînd acesta precedă acuzativul: § 323
 I described *to the class* (dat.) the flower show (ac.) I had visited.
 He proposed *to his colleagues* (dat.) an *outing* (ac.) for the following weekend.
 We mentioned *to the manager* (dat.) a *plan* (ac.) already tested in our factory.
- e) după adjective în genere: § 324
 He is *cruel to animals*.
 Be *kind to Lucy*!
 Is her opinion *worth*¹ so much *to Francis*?
- f) în special după adjectivele de comparație, ca: *adequate, corresponding, equal, equivalent, similar, tantamount, inferior, superior, proportionate* etc.: § 325
 He got a sum *equivalent to* the *quality* of his work.
 Man is *superior to* all the *animals*.
 The result was not *proportionate to* the *effort*.
- g) după substantive și pronume: § 326
 I cannot forget my *duty to* my *children*.
 You have been like a *daughter to* the poor *woman*.
 What is her *attitude to* art?
 Tell me, what are *they to* your *brother*?
 (Vezi și § 2612—2617)
- 5) Funcții. — Un substantiv (sau un echivalent al lui) în cazul dativ poate fi: § 327
- a) complement indirect pe lingă un verb: § 328
Send your mother a present!
Give Gladys my message!
- b) complement indirect prepozițional pe lingă un verb: § 329
 I *spoke my mind to* *Luke*.
 We *sent an article to* the *papers*.
- c)² complement indirect prepozițional² pe lingă un substantiv sau o interjecție: § 330
 The part of Lavinia, *daughter to* *Titus Andronicus*, was fine.
 He was a great *help to* his *co-workers*.
 He kept his *promise to* his *pupils*.
Hurray for the *holidays*!
- d) complement indirect pe lingă un adjectiv: § 331
 You are *like* your *mother*.
Unlike *Andrew*, he was never shy.
- e) complement indirect prepozițional pe lingă un adjectiv: § 332
 His house was *opposite to* the *school*.
 I cannot but feel *grateful to* the *comrades* who helped me in my work.
- f) apozitia unui substantiv în cazul dativ (§ 2589 b): § 333
 I gave my *friend Basil* your letter to read.
 Have you *spoken to Roy*, our new *room-mate*?

¹ *worth* este singurul adjectiv care poate avea un complement direct. (§ 342).

² În gramatica română este considerat atribut substantival în dativ cu funcție de complement indirect (*Gramatica limbii române*, Ed. Acad. R.P.R., București, 1954, vol. II, pp. 89, 90).

§ 334

ACUZATIVUL
(THE ACCUSATIVE CASE)

§ 335 1) **Definiție.** — Acuzativul este cazul substantivului (sau al echivalentului acestuia) asupra căruia se transmite direct acțiunea exprimată de un verb tranzitiv. El este prin excelență cazul complementului direct. Acuzativul răspunde în principal la întrebările: *whom?* (= pe cine?) și *what?* (= ce?).

§ 336 Substantivul sau echivalentul lui, cînd este precedat de o prepoziție, se află în cazul acuzativ.

§ 337 2) **Funcții.** — Acuzativul îndeplinește funcția de:

§ 338 a) complement direct al unui verb tranzitiv:

He saw my *sister* in the street.

§ 339 b) complement prepozițional¹:

At the meeting, he turned over the floor *to* Smith.
Who is looking *after* Brian?

§ 340 c) nume predicativ care determină un complement direct (nume predicativ obiectiv — *Objective Complement*):

The manager appointed *him* secretary.
She calls *Margaret* "consin".

§ 341 d) apozitie a unui substantiv (sau a unui echivalent al acestuia) în cazul acuzativ (§ 2588):

I called in my *friend Clayton*.
We sent for *Dr. Hicks*, the local surgeon.
He spoke to *Mills*, the foreman.

§ 342 e) complement direct al adjectivului *worth*²:

His voice is *worth* a fortune.

§ 343 f) complement circumstanțial, ori parte dintr-un complement circumstanțial, al unor verbe intransitive sau cînd substantivul este determinat de adjective, numerele ori adverbe, exprimînd, ca și adverbele, locul, timpul, distanța, valoarea, greutatea, modul, gradul etc. [numit *acuzativ adverbial* (*Adverbial Accusative*) sau *substantiv adverbial* (*Adverbial Noun*)]:

They went *home*. (Loc)
I've known her *for years*. (Timp)
The celebration of the winning athletes lasted *four hours*. (Timp)
The children go *to* a picture *every week*. (Timp)
He ran *the whole way*. (Distanță)
They drove *twenty miles*. (Distanță)
He obtained *a large sum* for the copyright. (Valoare)
The joint of meat weighed *four pounds*. (Greutate)
The horses ran *full speed*. (Mod)
The temperature was *a trifle* too low for the experiment. (Grad)
The dye was *several shades* too dark. (Grad)

VI. ALTE CHESTIUNI REFERITOARE LA SUBSTANTIV

§ 344 1) **Substantivul adjectivat.** — În limba engleză, substantivul poate avea funcție de adjectiv, adică poate caracteriza un alt substantiv pe lingă care stă:

<i>nylon</i> stockings	<i>morning</i> tea	<i>party</i> dress
<i>fur</i> coat	<i>spring</i> fashions	<i>penny</i> stamp

¹ Vezi § 2621.

² Vezi pag. 77, nota 1.

Cuvintele *nylon, fur, morning, spring, party, penny*, deși substantive, sînt întrebuințate aici ca adjective.

Ordinea cuvintelor. — Partea de vorbire care caracterizează substantivul și care are, prin urmare, valoare de adjectiv se pune, ca și acesta, înaintea substantivului. Se atrage în mod special atenția asupra acestui lucru, deoarece înțelesul se modifică după ordinea cuvintelor. Astfel: § 345

a *race horse* înseamnă "un cal de curse"

a *horse race* înseamnă "o cursă de cai"

a *square metre* = 1 m² (o suprafață pătrată cu latura de 1 m)

an *area of 4 square metres* = o suprafață de 4 m²

a *carpet 4 metres square* = un covor de 16 m² (4×4) (un pătrat cu latura de 4 m)

Cînd un substantiv are mai multe atribute, cele mai apropiate de el ca sens se pun imediat înaintea lui. În limba română ordinea cuvintelor fiind diferită, deoarece substantivul precedă adjectivul, traducerea din limba engleză va începe cu ultimul atribut din grupul de cuvinte de tradus și va merge înapoi spre începutul grupului, luîndu-se atributele pe rînd în ordinea apropierii lor de substantivul determinat:

a *quick-step folk-dance music*

(= o muzică pentru un joc popular cu pași repezi)

a *thousand-pound golden yellow brocaded velvet drop curtain*

(= o cortină de antrac din brocat (de culoare) galben-aurie și care a costat o mie de lire sterline)

(Vezi și § 245)

Notă

Adjectivul neavînd plural, substantivul adjectivat nu are *în principiu* forma de plural nici chiar atunci cînd logica o cere, de exemplu după un numeral cu sens de plural etc.: § 346

the *Five-Year Plan*
a *nine-man committee*

a *six-month old child*
a *twopenny stamp*

(Vezi și § 131 *Observație*, 166—167, 260—261)

2) **Funcțiile substantivului.** — Substantivul poate îndeplini funcția de: § 347

a) subiect sau parte din subiect, al unui verb la un mod personal sau impersonal: § 348

Cooperation is the secret of success.

I came home early, *Father* being out tonight.¹

A complete *list* of candidates was submitted to the dean.

b) nume predicativ sau parte dintr-un nume predicativ: § 349

He was a nice *youth*.

She became an *actress* of repute.

His exertions in the cause of the people made him a popular *hero*.

c) complement direct: § 350

Have you seen the new *plastics*?

d) complement indirect: § 351

Give *baby* its dinner!

I told the *boy* a story.

e) complement indirect prepozițional: § 352

Send the parcel *to your mother*!

Paul is a great asset *to* the varsity *footballers*.

The referee was fair *to* both *teams*.

¹ Numit și nominativ absolut (§ 1723).

- § 353 *f) atribut:*
A mosaic floor was discovered under the debris.
Dan's application was accepted.
Her love of nature was manifest in her paintings.
- § 354 *g) apozitie:*
Our foreman, David George, is a great debater of evening-classes. (Subiectivă)
I met your brother Ralph in the street. (Completivă directă)
I asked your coach Willie his advice. (Completivă indirectă)
Give this note to Jones, the substitute delegate. (Completivă indirectă prepozițională)
- § 355 *h) complement prepozițional:*
She longed for good music.
Gillian¹ wants to go in for maths.²
- § 356 *i) complement circumstanțial (§ 2633):*
We stayed at the rest-house (for) a fortnight. (Timp)
He was paid a penny for the paper. (Valoare)
Ada was sitting at the table. (Loc)

§ 357 VII. FORMAREA SUBSTANTIVELOR (FORMATION OF NOUNS)

- § 358 Un număr mare de substantive provin *tale quale* din limbile popoarelor care au contribuit la alcătuirea națiunii engleze sau cu care aceasta a venit în contact. Restul substantivelor s-au format, în majoritatea lor, conform celor trei procedee curențe, adică prin:
- A. derivare
 - B. schimbarea categoriei gramaticale
 - C. compunere

§ 359 A. DERIVAREA (DERIVATION)

- § 360 1) Afixația. (*Affixation*). — Substantivele derivate s-au format în decursul vremurilor din alte substantive sau părți de vorbire, prin adăugarea unui prefix sau a unui sufix la o rădăcină. Prefixele și sufixele cele mai obișnuite în limba engleză aparțin, în ordinea frecvenței lor de întrebuințare, următoarelor limbi: *a) germanice; b) romane; c) greacă.*

Dăm mai jos câteva dintre prefixele și sufixele curențe.

§ 361 Prefixe (Prefixes)

§ 362 a) Germanice:

fore-³: *forefather, forefoot, forelock, forepart, forerunner, etc.*
mid-³ < *middle* (semi-prefix): *midair, midafternoon, midday, midnoon, midnight, midpoint, midSeptember, midsummer, midwinter; mid-river, mid-ocean, midwest; midway; midgear; midshipman, midland, the Midlands;*
out-³: *outburst, outcast, outcome, outcry, outhouse, outlaw, outlook, outpatient, outpost, output;*

¹ *Gillian* ['dʒɪliən] (prenume feminin); (abrev. *Gil* [dʒɪl]).

² *maths* abrev. = *mathematics*.

³ Acestea sînt, de fapt, cuvinte de sine stătătoare întrebuințate ca prefixe, deci semiprefixe.

over-¹ : *overall, overcoat, overshoes; oversight; overcharge, overdose, overfulfilment, overstatement, overtone, overman, overseer, etc.*

under-¹ : *underclothes, undercurrent, underestimate, underground, undergrowth, underplot; Under-Secretary, undergradate, understudy; underdevelopment, underdose, underpayment, understatement, undertone, etc.*

up- (semiprefix) : *upbringing, upcountry, upgrade, upgrowth, upheaval, upkeep, upland, uplift, uprising, uproar, upshot, upstart, etc.*

Substantive cu sens negativ :

§ 363

un- : *unbelief, undress, unemployment, unlawfulness, unrest, untruth, etc.*

mis-² : *miscarriage, misconception, misconduct, misdemeanour, misfit, misgiving, mishap, misfortune, misprint, mistake, mistrust, etc.*

b) Romanice :

§ 364

a-, ad-, al-, an-, ap-, as- : *achievement, aspect, avenue; address, allusion, announcement, appendage, assurance, etc.*

ab-, a-, abs- : *abduction, absence, abuse, aversion, abstention, etc.*

ante-, anti- : *antecedent, antechamber, antedate, antepenult, anticipation, etc.*

be-, by- : *behalf, belief, bequest; by-election, by-law, bypass, by-path, by-product, by-way, by-word, etc.*

com-, col-, con-, cor-, co- : *combination, collaboration, concentration, correlation, co-operation, etc.*

di-, de-, dis- : *digression, dimension, diminutive, division, deferment, dismissal, etc.*

ex-, ef-, es-, e- : *excision, exclusion; exoneration; excess, exasperation; ex-president; effusion, escape, evasion, etc.*

inter- : *interloper, intermarriage, interplay, interrelation, etc.*

post- : *postdate, posterity, postern, poshche, postposition, postgraduate, postfix, postscript, etc.*

pre- : *precedent, pre-election, prepayment, prerequisite, preview, etc.*

pro-, pur- : *pro-Britisher, prologue, pronoun, pro-rector; propeller, process, protest, proposal, proscenium, purchase, purport, purpose, etc.*

se- : *secrecy, security, selection, separation, etc.*

super-, sur- : *superficiality, superiority, superstructure; surcharge, surname, surplus, etc.*

trans- : *transaction, transfer, transition, translation, etc.*

Substantive cu sens negativ :

§ 365

dis- : *disability, disbelief, discontent, dislike, distaste, distrust, etc.*

im-, il-, im-, ir- : *inaccuracy, inaction, illegibility, illegitimacy, imbalance, impermanence, imprecision, irreconcilability, irrelevance, etc.*

mis-³ : *misadventure, mischance, mischief, miscreant, etc.*

non- : *nonadhesion, nonadvertence, nonarrival, noncombatant, etc.*

c) Grecești :

§ 366

amph(i)- : *amphibian, amphibrach, amphitheatre, amphora, etc.*

an-, ana- : *anchorite, aneurism; analogy, analysis, anatomy, etc.*

ant-, anti- : *antagonism, Antaretic; antibiotic, anticlimax, antimacassar, antiseptic, etc.*

ap(o)- : *apostrophe, apothecary, apotheosis, aphorism, etc.*

arch- : *archduke, archenemy, arch-liar, archetype, archipelago, architect, etc.*

auto- : *autobiography, autocar, autochthon, autonomy, autotoxin, etc.*

cata-, cat- : *cataclysm, catalogue, catastrophe, category, cathode, etc.*

dia- : *diabetes, diadem, diagnosis, diagonal, dialogue, etc.*

di- : *digamy, dilemma, diphthong, diptych, etc.*

en-, em- : *energy, enthusiasm; emblem, emphasis, etc.*

ex-, ec- : *exegesis, exodus; eccentricity, eclipse, ecstasy, etc.*

hyper- : *hyperbole, hypercritic, hypertension, hypertrophy, etc.*

hypo- : *hypoacidity, hypochondria, hypourisy, hypodermic, hypothesis, etc.*

meta-, met-, meth- : *metabolism, metamorphosis, metaphor, metempsychosis, method, etc.*

¹ Vezi § 362, nota 3.

² *mis-* (vechea teutonică) prefix al substantivelor verbale; intensifică sensul negativ al verbului.

³ *mis-* (fr.) prefix al substantivelor; același sens ca în nota 2.

para-, par- : *parable, paragraph, paralysis; parasite, parenthesis, parody, paroxysm.*
etc.;

peri- : *perimeter, period, periphery, periscope, etc.*;

proto- : *protocol, proton, protoplasm, prototype, protozoan, etc.*;

syn-, synt-, syl-, sy- : *synonym, synthesis, symbiosis, sympathy; syllable; system, etc.*;

tele- : *telecast, telefilm, telegraph, telephony, televiewer, television, etc.*;

§ 367 Substantive cu sens negativ:

a-, an- : *abyss, astigmatism; analphabetism, anarchy, anecdote, etc.*

§ 368

Sufixe (Suffixes)

§ 369

a) Germanice:

-craft : *handicraft, priestcraft, statecraft, witchcraft, etc.*;

-dom : *boredom, wisdom, freedom; kingdom, baseballdom, fandom, filmdom, officialdom, professordom, stardom, tommydom, etc.*;

-er¹, -ar, -yer : *crooner, doer, player, theatre-goer, writer; duster, poker, rubber, scooter; astronomer, fruiterer²; Britisher, Londoner, foreigner, northerner, villager; fiver, tinner; Cunarder; heggar, liar; lawyer, sawyer, etc.*;

-hood : *boyhood, childhood, motherhood; falsehood, likelihood, etc.*;

-ing : *speaking, smoking; soldiering; a drawing, a reading, a sitting, a writing; bedding, quilting, roofing, tubing; sacking; colouring; breakings, peelings, etc.*;

-le : *beadle; bridle, bundle, handle, ladle, thimble, etc.*;

-ling : *darling, firstling, nurs(e)ling, sapling, starveling, youngling, etc.*;

-ness : *carelessness, cheerfulness, goodness, shyness, up-to-dateness; tiredness, wilderness, etc.*;

-scape : *airscape, cityscape, landscape, seascape, skyscape, waterscape, etc.*;

-ship : *authorship, friendship, kinship, ownership; hardship, township; horsemanship, headship, professorship; laureateship, etc.*;

-ster : *brewster, huckster, songster, spinster; bolster, roadster; youngsters and oldsters, etc.*;

-th : *birth, breadth, growth, health, truth, warmth, wealth; drought³, height³, etc.*

§ 370

b) Romanice:

-age : *average; marriage; passage, postage, towage; footage, mileage, poundage, etc.*;

-al : *animal, proposal, recital, refusal, removal, trial, etc.*;

-ian, -an : *Romanian, Russian; Cantabridgian, Liverpoolian, Mancunian, Oxonian; historian, musician; Wagnerian, Spenserian; barbarian, equestrian, reptilian; American; republican, etc.*;

-ant, -ent : *commandant, peasant, tyrant; agent, current, president, etc.*;

-ary : *adversary, dictionary, granary, salary, etc.*;

-cy⁴ : *advocacy; bankruptcy, captaincy, obstinacy, etc.*;

-ee⁵ : *absentee, addressee, bargee, debauchee, evacuee, refugee; indorsee, legatee, lessee, payee, vendee; committee; contee; (glumeŭ) the biographer and the biographee, the educators and the educatees, the laughers and the laughees⁶, etc.*;

-eer : *auctioneer, engineer, mountaineer, musketeer, profiteer, racketeer, volunteer, etc.*;

-ence, -ance : *diligence, prudence; appearance, assistance, nuisance; forbearance, riddance, etc.*;

-er⁶, -or, -ier : *butler, grocer, usher; chancellor, doctor, elector; accumulator, elevator, razor, reactor; cashier, financier, furrier; courier, etc.*;

-ese : *Bengalese, Congo(l)ese, Chinese, Portuguese; Milanese, Viennese; Carlylese, Johnsonese, journalese, officialese, telegraphese, translationese, etc.*;

-ess⁷ : *authoress, editress, goddess, huntress, manageress, etc.*;

¹ Sufixul -er din limba saxonă provine din limba latină (-arius).

² Dublul sufix -erer.

³ În substantivele *drought* și *height*, din sufixul -th a rămas numai litera -t.

⁴ Sufix latin și grec.

⁵ Harrap's Standard French and English Dictionary, 1959.

⁶ Sufixe -ee și -er sînt corelative: primul indică obiectul acțiunii pe care substantivul format cu cel de-al doilea o îndeplinește.

⁷ Sufix care formează substantive de genul feminin (§ 51).

-ine¹: discipline, medicine; heroine, Caroline; chlorine, gasoline, nicotine, quinine, etc.;
 -ion, -tion, -sion, -xion, -afion, -ition, -son: legion; ignition, vacation; extension, commission, suspension; flexion; explanation; repetition; arson, etc.;
 -ive, -iff: accusative, explosive, ingitive, locomotive; bailiff, plaintiff, etc.;
 -le, -el: angle, battle, bottle, castle, cattle, couple; chapel, satchel, tunnel, etc.;
 -men, -ment: acumen, regimen, specimen, stamen; adornment, basement, merriment, shipment, etc.;
 -mony: acrimony, alimony, matrimony, parcimony, etc.;
 -(t)ory: ambulatory, dormitory, factory, laboratory, observatory, etc.;
 -ery, -ry: finery, foolery, piggery, robbery; husbandry, jewelry, poultry, poetry, rivalry, cavalry; rocketry, etc.;
 -tude: altitude, aptitude, attitude, desuetude, fortitude, etc.;
 -ty, -ity, -ety: beauty, plenty, loyalty, penalty; authority, superiority; variety, etc.;
 -ure: censure, culture, legislature, picture, procedure, signature, etc.;
 -y: assembly, delivery, deputy, ditty, treaty, etc.

c) Grecești:

§ 371

-cracy²: autocracy; bureaucracy; plutocracy; (colloq.) cottonocracy, snobocracy, etc.;
 -cy (vezi § 370):
 -ct, -ete: comet, epithet, poet; aesthete, athlete, exegete, paraclete, etc.;
 -ism²: plagiarism; alcoholism, heroism, jingoism, no-goism, realism; barbarism, colloquialism, mechanism, etc.;
 -ist²: Marxist, socialist; philologist, physicist, pianist; artist, humorist; antagonist, plagiarist, etc.;
 -ite²: bedlamite, Jacobite, Kiplingite, Preraphaelite; anthracite, dynamite, ebonite, graphite; (Chimie³) chlorite, sulphite, etc.;
 -itis: appendicitis, bronchitis, colitis, sinusitis, tonsillitis, etc.;

d) Sufixe diminutive sau depreciative (diverse origini):

§ 372

-ard, -art (germ.): hasterd, coward, drunkard, laggard, sluggard, wizard⁴, braggart, etc.;
 -aster (lat.): criticaster, medicaster, musicaster, poetaster; oleaster, etc.;
 -r(u)le (fr. și lat.): animaleule, corpusc(u)le, homunc(u)le, poecule; versicle; article⁴, fascicle(u)le⁴, furuncle⁴, molecule⁴, etc.;
 -en (germ.): chicken, kitten, maiden, etc.;
 -et (fr.): coronet, islet, leveret, midget, owl; billet⁴, bullet⁴, fillet⁴, hatchet⁴, pullet⁴, pocket⁴, sonnet⁴, etc.;
 -ette (fr.): cigarette, kitchenette, maison(n)ette, widowette; conductorette⁴, (a drum) majorette⁴, undergraduette⁴, usherette⁴; flannelette, leathrette, plushette, etc.;
 -ie³ (origine obscură): Annie, Archie, Jeanie, Johnnie, Willie; cookie; dearie, doggie, laddie, etc.;
 -kin(s) (olandeza medie): catkin, lambkin, manikin, Peterkin; sonnikins, Mollikins, etc.;
 -le⁴, -el⁴ (germ.): bramble, knuckle; kernel, etc.;
 -let (fr.): booklet, eyelet, flatlet, fruitlet, leaflet, piglet, rivulet, starlet, woodlet; bracelet⁴, chaplet⁴, hamlet⁴, wristlet⁴, etc.;
 -ling (germ.): catling, duckling, gosling, hunchbackling, suckling, lordling, princeling, hireling, underling, weakling, etc.;
 -ock (germ.): bittock (dialectal), bullock, hillock, etc.;
 -(e)rel (fr.): cockerel, mongrel, wastrel, etc.;
 -ster (germ.): dabster, dopester, gamester, gangster, punster, rhymester, lipster, trickster, etc.;
 -y (origine obscură): Billy, Fatty, Johnny, Peggy, Whitey; bobby, cabby, cooky; ducky, piggy (-wiggy), pussy, sonny, tummy; hanky, nighty, etc.

¹ Sufix care formează și substantive de genul feminin.² Prin intermediul limbilor latină și franceză.³ Paralel cu sufixul -ate.⁴ Înțelesul diminutiv sau depreciativ al sufixului s-a pierdut cu vremea.⁵ Vezi și sufixul -y mai jos.

- § 373 2) **Derivarea regresivă** (*Back-Formation*). — Unele substantive s-au format prin derivare regresivă, adică prin suprimarea unei părți eronat privite ca un sufix:

trivia < trivial ¹	pup — puppy
greed < greedy	pet < petty
typewrite < typewriter	donate < donation

- § 374 3) **Reducerea** (*Reduction, Shortening, Clipping*). — Acest procedeu, foarte productiv în limba engleză, constă în suprimarea unei părți (început, sfârșit sau sunete mediane) dintr-un cuvânt, din care se obține astfel o formă nouă. Uneori această creație nu este de fapt decât o simplă prescurtare a cuvântului inițial, alteori însă capătă un înțeles oarecum deosebit sau o întrebuințare proprie:

- § 375 u) **suprimarea începutului cuvântului** [afereză — (engl.) *uphaercesis*]:

bacey (pop.)	< tobacco	phone	< telephone
bus	< omnibus	plane	< aeroplane
car	< motor car	size	< assize
coach	< motor coach	sport	< disport
cycle	< bicycle	squire	< esquire
fence	< defence	story	< history
Ma	< Mamma (pop.)	varsity	< university
Pa	< Papa	wig	< periwig

- § 376 b) **suprimarea sfârșitului cuvântului** [apocopă — (engl.) *apocope*]:

ad < advertisement; bra < brassiere; cab < cabriolet; cable < cablegram; champ < champion; cig < cigarette; congrats < congratulations; doc < doctor; extra < extraordinary; fan < fanatic²; knickers < knickerbockers; mac < mackintosh; marge < margarine; miss < mistress; movie(s) < moving picture(s); pash < passion; perm < permanent wave; photo < photograph; piano < pianoforte; prefab < prefabricated house; pro < professional; prom < promenade concert; prop < property³; recap < recapitulation; ref < referee; rep < reputation; repertory theatre or company; san < sanatorium; specs < spectacles; sub < subway; talkie(s) < talking picture(s); taxi < taxicab; telly < television; vet < veteran, veterinary; Old Vic < Royal Victoria Hall; walkie-talkie < walking + talking (radio set)⁴; zoo < zoological garden etc.

a gin and it < a gin and Italian vermouth

- § 377 **jargon școlăresc**:

col < college; digs < diggings⁵; exam < examination; lab < laboratory; math(s) < mathematics; matric < matriculation; prep < preparation; prof < professor; trig < trigonometry; vac < vacation etc.

- § 378 **cu adăugarea unui sufix**:

diner (fam.)	< dining-car
sleepers (fam.)	< sleeping car
soccer (fam.)	< association football
rugger (fam.)	< Rugby football
smoker (fam.)	< smoking-carriage
non-smoker (fam.)	< non-smoking carriage
two-decker (fam.)	< (bus, boat etc. with two decks)
two-seater (fam.)	< (car with) two seats

¹ *trivial* = neînsemnat, superficial, nu trivial. *Trivia* = lucruri neînsemnate, fleacuri, mărunțișuri.

² *fan* = mare admirator (sau admiratoare), pasionat(ă) după filme, fotografii, sport etc.: *film fan, camera fan, handball fans* etc.

³ *property* = recuzită.

⁴ *walkie-talkie* = aparat de radio emițător-receptor portativ.

⁵ = (colocvial) locuință.

c) *căderea unor sunete din interiorul cuvîntului* § 379
[sincopă — (engl.) *syncope*]:

bike	< <i>bicycle</i>	curtsy	< <i>courtesy</i>
fancy	< <i>fantasy</i>	mike	< <i>microphone</i>
	dormouse	< <i>dormant mouse</i>	
	motorbike	< <i>motorbicycle</i>	
	motorcade	< <i>motorcavalcade</i>	

d) *căderea unor sunete în mai multe poziții:* § 380

Brm	< <i>Birmingham</i>	pram	< <i>perambulator</i>
flu	< <i>influenza</i>		

cu adăugarea unui sufix:

Babs	< <i>Barbara</i>	ninny	< <i>innocent</i> (= prostănac)
------	------------------	-------	---------------------------------

e) *comprimarea mai multor cuvinte:* § 381

Americanadian (= <i>American</i> + <i>Canadian</i>)	electrocution (= <i>electric execution</i>)
Amerind (= <i>American</i> + <i>Indian</i>)	electrolier (= <i>electric chandelier</i>)
Bakerloo = <i>Bakerstreet</i> and <i>Waterloo</i>	Eurasia (= <i>Europe</i> + <i>Asia</i>)
(<i>Underground Railway</i>)	fortnight (= <i>fourteen nights</i>)
Benelux (= <i>Belgium</i> + <i>Netherlands</i> + <i>Luxembourg</i>)	magnetron (= <i>magnet</i> + <i>electron</i>)
cam-knickers. (= <i>camisole</i> + <i>knickerbockers</i>)	moped (= <i>motorized pedal cycle</i>)
	motoneer (= <i>motor</i> + <i>engineer</i>)
	radar (= <i>radio detection and ranging</i>)

4) *Alternanțe fonetice (Gradation, Mutation).* — Unele substantive se deosebesc de alte părți de vorbire (adjective, verbe etc.) prin modificarea unui sunet vocalic median (*Vowel Gradation*), însoțită sau nu de modificări consonantice ale terminației și cu eventuala adăugare a unui sufix:¹ § 382

Substantiv	Verb	Substantiv	Adjective
breath	— to breathe	breadth	— broad
cloth	— to clothe	depth	— deep
loss	— to lose	length	— long
song	— to sing	width	— wide
sight	— to see	young	— youth

¹(Vezi și § 2217)

5) *Abrevierea (Abbreviation).* — Mult mai frecvent decît în limba română se întrebuințează în limba engleză abrevierea, adică reducerea unor cuvinte la inițialele lor: § 383

TV (= television), B.B.C. (= British Broadcasting Corporation), £.s.d.² (= pounds, shillings, pence), p.c.³ (= postcard), an N.B. (= nota bene), a P.S. (= postscript), the G.P.O. (= General Post-Office), a B.A. (= Bachelor of Arts), an M.Sc. (= Master of Science), a G.P. (= General Practitioner (doctor) medic care practică medicina generală, an M.P. (= Member of Parliament), an N.C.O. (= Non-commissioned Officer), a WAAF (= member of the Women's Auxiliary Air Force), U.S.S.R. (= Union of the Soviet Socialist Republics), USA (= United States of America), UNO (= United Nations Organization), UNESCO (= United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) etc., UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund), etc.

¹ Această modificare este numită de unii gramatici și *ablaut*.

² £.s.d. [*latină*: librae, solidi, denarii] fig. = bani, bogăție, vișelul de aur. *L.S.Deism* (= felișismul banilor, adorația vișelului de aur.)

³ Ortografiat și cu majusculă: P.C. = postcard.

§ 384

B. SCHIMBAREA CATEGORIEI GRAMATICALE
(CONVERSION)

Unele substantive s-au format prin substantivarea altor părți de vorbire, adică prin întrebuințarea acestora cu rol de substantiv:

§ 385

a) fără nici o schimbare de formă:

§ 386

adjective

a daily	the great	the abstract
an initial	the idle	the past
a minor	the Irish	white
my portable	the legless	colloquial <i>English</i>
a spare	the observant	a darling
an Asiatic	the powerful	my <i>dearest</i>
a friend in <i>good</i> and <i>ill</i>	to take the <i>bad</i> with the <i>good</i>	
<i>Much</i> will have <i>more</i> .	to be at one's <i>best</i> (sau) <i>worst</i>	

The *least* (the *most*) you can do is to apologize.
The *worst* of the trip was the bad weather.

(Vezi și § 750—760)

§ 387

participii

a being	the accused	the knowing
a building	their beloved	the living
handwriting	the deceased	the missing
a printing	the departed	the learned
a turning	her intended	the unemployed
my washing	the unknown	the stricken

§ 388

*numerales*¹

a four	a first	a third
a ten	a second	a fourth
	the Nine	

§ 389

verbe

a crawl	a drink	a fight	the to-be
a dance	esteem	a fix	a has-been
a dress	a glimpse	the result	a might-have-been

to have a bite of something, a good cry, a poor feed, a go at, a look in, a rest, a row (in a boat), a shot at, a swim, a good think, a try, a walk, a wash, etc. (Vezi și § 1898):

to make a <i>hit</i>	It was a steep <i>climb</i> .
to give one the <i>push</i>	He had had his <i>say</i> .
to go for a <i>run</i> in the car	It was a <i>sell</i> .
to keep <i>watch</i> on something	It is my <i>serve</i> (at tennis).
to stand any amount of <i>wear</i>	I feel like a <i>smoke</i> .

Give me a *ring* (= ring me up) tomorrow!
They had two more *goes* of port.
His scooter is an old *has-been*.

§ 390

adverbe, prepoziții, conjuncții, articol

at the back of <i>beyond</i>	the <i>aside</i> of an actor
the <i>how</i> and the <i>why</i> of it	the <i>inside</i> of an affair
It is a very big <i>if</i> .	the <i>outside</i> of the house

He told me the *how*, the *when* and the *wherefore* of it.
"There were very few *THE'S*, and I was one of them."²

¹ a *four* = o bareă cu patru vîslași; o echipă de patru vîslași; un automobil de patru C.P.; a *ten* = un automobil de zece C.P.; a *first* = nota cea mai mare (la examen); un loc la clasa I (la tren); a *second* = o notă mediocră (la examen); un loc la clasa a II-a (la tren); a *third* = notă la limită (la examen); un loc la clasa a III-a (la tren); a *fourth* = un sfert; cvartă (muz.); the *Nine* = muzee.

² *THE'S* = persoane importante (M. Twain, *op. cit.*).

onomatopée

§ 391

a <i>cuckoo</i>	the <i>hiss</i> of the serpent
a <i>peewit</i>	the <i>honk</i> of the cars
a <i>fizz</i>	a <i>hum</i> of surprise
a <i>babble</i> of gratitude	the <i>rustle</i> of silk
the <i>buzz</i> of flies	the <i>swish</i> of the broom
the <i>chirp</i> of birds	the <i>twitter</i> of swallows
the <i>clang</i> of buses	the <i>whir</i> of cogwheels

the *bleep*¹ of the Soviet earth satellite*b) cu adăugarea literei -s, marca pluralului:*

§ 392

adjective

§ 393

a blues	news	the ancients
the commons	riches	the elders
goods	shorts	the <i>likes</i> of us

(Vezi și § 127)

forma în -ing

§ 394

comings and goings	earnings	filings
doings	emptyings	parings
lodgings	savings	scrapings
surroundings	takings	sweepings
	winnings	

(Vezi și § 126)

numeral²

§ 395

firsts	in two <i>twos</i>	tens
seconds	to walk on all <i>fours</i>	dozens
thirds	to take <i>sizes</i> in gloves,	scores
elevenses	shoes, etc.	hundreds
the Eights	to be at <i>sizes</i> and <i>sevens</i>	thousands
	to dress up to the <i>nines</i> (fam.)	

(Vezi și § 1246, 1264)

verbe

§ 396

amends	proceeds	eats
contents	one's <i>likes</i> and <i>dislikes</i>	remains

the *shalts* (sau *shalls*) of morality*adverbe, conjuncții, prepoziții*

§ 397

the <i>ayes</i> and <i>noes</i> (in Parliament)	the <i>ins</i> and <i>outs</i> of the case
the <i>hows</i> and the <i>whys</i> of the matter	the <i>pros</i> and <i>cons</i>
his <i>ifs</i> and <i>buts</i>	the <i>ups</i> and <i>downs</i> in one's life

If *ifs* and *ans*³ were pots and pans there'd be no need for tinkers.
We didn't know her *whereabouts* and couldn't forward your letter.

c) cu modificarea accentului (însoțită uneori și de modificarea fonetică respectivă), substantivele fiind accentuate pe prima silabă, verbele pe a doua (§ 2215). § 398

¹ Semnal sonor caracteristic primului satelit sovietic.

² *firsts, seconds* = articole (de comerț) de calitate 1, respectiv a II-a; *thirds* = articole de calitate inferioară; *tens* = zeci; *the Eights* (vezi pag. 69, nota 2); *elevenses* = gustare luată curînd după ora 11 a.m.

³ *an* este forma veche a conjuncției *if*.

C. COMPUNEREA (COMPOSITION)

Compunerea este un procedeu de formare a cuvintelor, foarte frecvent utilizat în limba engleză. El constă în unirea a două sau mai multe părți de vorbire, din care se creează astfel un cuvânt nou. Elementele care intră în compunerea acestuia se scriu separat, legate prin liniuță de unire sau într-un singur cuvânt:

a bus stop	a motor-bus	a busman
a down train	a rock-and-roll	a sweetheart

În acest mod se pot forma substantive din:

subst. + subst.: aircraft, air hostess, air liner, cub reporter, frogman, jet plane, plough-land, post-office, sports-ground, sky way, work study, etc.;
 adj. + subst.: coldcream, Everyman, highbrow, redbreast, twin set, etc.;
 pron. + subst. sau pron. + pron.: he-goat, she-bear, non(e)-such, etc.;
 gerunziu + subst.: dining-room, fencing-match, swimming-pool, sowing-time, etc.;
 part. + subst.: generating station, moving picture, paying-guest, working man; animated cartoon, reinforced concrete, etc.;
 verb + subst.: breakfast, cry-baby, cutthroat, killjoy, stop-gap, etc.;
 adv. + subst.: best seller, down platform, entry, overcoat, uproar, etc.;
 numer. — subst. (+ -er): a fourscore, a hundredweight, the trizone, a fourposter, a two-wheeler, a six-footer, a three-master, etc.;
 majusculă + subst.: A-bomb, D-Day, H-bomb, H-hour, I-beam, T-iron, U-boat, X-ray, etc.;
 subst. — verb (+ -er): baby-sitter, boot-maker, screwdriver, watchkeeper, etc.;
 subst. + gerundiv: air conditioning, floodlighting, housekeeping, sightseeing, window-dressing, etc.;
 subst. + adv.: diner-out, hanger-on, listener-in, looker-on, passer-by, etc.;
 verb + adv.: breakup, fade-out, farewell, go-between, hangover, knowhow, lie-down, look-in, make-up, pull-up, shutdown, walkover, etc.;
 adv. + verb: bypass, forbear, income, offspring, outbreak, upkeep, etc.;
 verb + verb: a has-been, make-believe, a makeshift, a might-have-been, etc.;
 substantive compuse + -er: old-timer, three-decker, down-and-outer, reaper-and-binder, struggle-for-life, penny-a-liner, etc.;
 reduplicate: chit-chat, fiddle-faddle, flim-flam, flip-flap, hanky-panky, locus-pocus, humdrum, hurly-burly, knick-knacks, namby-pamby, ruff-raff, slip-slop, tit-bit, tittle-tattle, whipper-snapper; hits and pieces, flash and dash, odds and ends, etc.;
 onomatopee: how-wow, clip-clop, ping-pong, pitter-patter, rat-tat-tat, tick-tack, tomtom, whizz-bang, etc.;
 diverse: four-in-hand, good-for-nothing, lily of the valley, etc.;
 propoziții și fraze: avoirdupois, devil-may-care, hug-me-tight, merry-go-round, ne'er-do-well, pick-me-up, reach-me-down, stay-at-home, touch-me-not, give and take, hide and seek, rock-and-roll, touch and go, catch-as-catch-can, etc.

Crearea substantivelor derivate sau compuse este astăzi tot atât de productivă ca și în trecut, contribuind la formarea unui stil foarte personal, viguros, plin de subtilități și de pitoresc. Următoarele cuvinte sînt exemple în speță:

his fedupness ¹	his hardupness ¹
Johnny-head-in-air	his man-of-the-world-iness
a don't-split-your-infinitivist ²	the anti-preposition-at-ender ²

It was not much of a *muchness*³.
 His profession was the *be-all* and *end-all* of his life.¹
 "The place had been attacked by *villa-itis*."³

¹ Cuvinte intrate în limbă.

² H.W. Fowler, *op. cit.*, "ly".

³ A. Bell, *Corduroy*.

"He spoke with a good amount of *head-of-the-family-ness*."¹

"Fellows with *sticktoitiveness* that get the work done."²

"*But me no buts*! Offer me no objections!!"³

"The partisans of the *doing-what-grandpa-did-and-let's-pretend-it's-all-lovely*."⁴

Substantive teleseopate (*Portmanteau words*). — Tipul de cuvînt numit § 401
în limba engleză *a portmanteau word*⁶ sau a *blend-word* (un cuvînt „telescopat”)⁷
este o creație artificială, foarte sugestivă adeseori, care combină în mod arbi-
trar parte din sunetele și sensurile a două cuvinte legate între ele prin înțeles:

brunch (= breakfast + lunch)	rustle (amer.) (= rush + hustle)
chortle (chuckle + snort)	scurry (= scutter + hurry)
insinendo (= insinuation + innuendo)	smog (= smoke + fog)
liger (= lion + tiger)	snark (= snake + shark)
motel (= motorists' hotel)	whirlcane (= whirlwind + hurricane)
slithy (= lithe + slimy)	

De fapt, acest procedeu de formare a cuvintelor stă la baza vocabularului nou, întrebuințat extensiv atît în reclame, cît și într-un anumit gen modern de literatură.

¹ A. Bell, *Corduroy*.

² S. Lewis, *Main Street*.

³ Cuvinte intrate în limbă.

⁴ M. Twain, *op. cit.*

⁵ R. Aldington, *Death of a Hero*.

⁶ Nume dat de Lewis Carroll cuvintelor din această categorie inventate în *Alice's Adventures in Wonderland*, *Through the Looking-Glass* și *The Hunting of the Snark* și intrate în limbă.

⁷ *Harrap's Standard French and English Dictionary*, 1959.

ARTICOLUL

	§	pag.
I. CONSIDERAȚII GENERALE		93
Definiție	402	93
Formă	403	93
Caracteristici	404	93
Funcții	405	93
II. ARTICOLUL ȘI SUBSTANTIVELE NUMERABILE SAU NENUMERABILE	411	94
Regulă generală	412	94
Articolul nehotărît	413	94
Substantivele numerabile	414	94
Substantivele nenumerbare	420	95
Concluzie	421	95
III. LIPSA ARTICOLULUI	427	95
Omisinea articolului	428	95
Articolul zero	429	96
Inexistența articolului	433	96
IV. ARTICOLUL HOTĂRÎT	437	97
Formă	438	97
Pronunție	439	97
Funcțiile articolului hotărît	443	97
<i>Considerații generale</i>	<i>443</i>	<i>97</i>
Demonstrativ	444	97
Funcții	445	97
Adverb	450	98
Studiu contrastiv	451	98
<i>Articolul hotărît și substantivele abstracte sau concrete</i>	<i>452</i>	<i>98</i>
Substantivele <i>bad, break, camp, 'Change</i> (abstracte)	453	98
Numele zilei	458	99
Mijloacele de locomotie	461	100
Substantivele abstracte	462	100
<i>Articolul hotărît și nume proprii</i>	<i>463</i>	<i>100</i>
Regulă generală	464	100
Nume proprii de persoane sau animale	465	100
Nume proprii însoțite de titluri	475	102
Numele geografice	483	103
Numele de străzi, parcuri, clădiri	496	104
Numele de zile, luni, ani, anotimpuri, sărbători	502	105
Numele limbilor	511	106
Numele obiectelor de studiu, ale jocurilor și ale sporturilor	513	106
Numele ziarelor	514	106
<i>Alte funcții ale articolului hotărît</i>	<i>515</i>	<i>107</i>
V. ARTICOLUL NEHOTĂRÎT	529	108
Formă și pronunțare	530	108
Articolul nehotărît și pluralul	532	109
Articolul nehotărît și o construcție cu formă de plural	533	109
Întrebarea articolului nehotărît	535	109
Înaintea titlurilor, a numelor de profesii, meserii, naționalitate	538	109
După cuvintele <i>the business of, the part / role of, the profession of, the trade of</i>	540	110

	s.	pag.
Înainte numeralelor <i>hundred, thousand, million, dozen, score</i>	541	110
Înainte cuvintelor <i>little</i> și <i>few</i>	542	110
Înainte locuțiunilor adjectivale <i>good many, great many, lot of</i>	543	110
După adjectivele precedate de <i>so, as, too, how, however</i>	544	110
După <i>many, quite, rather</i> , urmate de un substantiv la singular.....	545	110
După <i>without, such</i> și <i>what</i> , urmate de un substantiv la singular.....	547	110
Înainte unui substantiv precedat de conjuncția <i>as</i> sau de locuțiunea <i>no less</i>	550	111
În unele expresii.....	551	111
"A", "One".....	553	112
<i>Alte cazuri în care articolul s-a hotărât lipsește</i>	554	112
VI. CONSIDERAȚII SPECIALE ASUPRA AMBELOR ARTICOLE	557	113
Substantive concrete care denumesc o specie sau categorie.....	558	113
Substantive care denumesc părți ale trupului.....	559	113
Numele de boli și unele stări de spirit.....	560	113
Numele de măsuri.....	563	113
Apoziția.....	564	114
Atributul și articolele.....	565	114
Repetarea articolului.....	567	114
Locul articolului.....	569	115
VII. CAZURI ÎN CARE ARTICOLUL LIPSEȘTE	574	115
Regulă generală.....	575	115
Substantivele nenumerbare cu înțeles general.....	576	115
Substantivele cu caracter de unicitate.....	581	116
<i>Alte cazuri în care articolul lipsește</i>	596	118

ARTICOLUL (THE ARTICLE)

I. CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiție.** — Articolul este un instrument gramatical care servește, în principal, la individualizarea 'obiectelor' asupra cărora se oprește atenția vorbitorului sau scriitorului, 'obiecte' denumite, pe plan gramatical, cu ajutorul substantivului însoțit sau nu de articol. § 402

2) **Formă.** — Gramatica engleză are două articole¹: § 403
 articolul hotărît **the**
 articolul nehotărît **a** sau **an**

<i>the</i> man	<i>the</i> teachers	<i>a</i> ring
<i>the</i> woman	<i>the</i> years	<i>an</i> idea

3) **Caracteristici.** — Spre deosebire de limba română, în limba engleză articolele sînt *proclitice*, cu alte cuvinte ele precedă substantivele pe care le însoțesc, fără a face corp cu ele. În genere, articolele nu sînt accentuate: § 401

<i>the</i> 'day	<i>the</i> 'hours	<i>a</i> 'child
<i>the</i> 'wife	<i>the</i> Euro'pean 'countries	<i>an</i> 'able 'man

(Vezi însă § 440, 524)

4) **Funcții.** — Articolul nu stă singur; el însoțește întotdeauna un substantiv sau un echivalent al acestuia, fapt pentru care unii gramaticieni îl consideră o particulă. § 405

'Obiectele' existente se împart în două categorii: *definite* (adică specificate, individualizate) sau *indefinite*.

a) **Definirea** obiectelor, adică *individualizarea lor*, se face cu ajutorul articolului **hotărît**, **the** (*the Definite Article*), care stă pe lingă substantivele ce le denumesc și al cărui rol este de a semnală faptul că obiectul în cauză este sau va fi cunoscut. § 406

The, care la origine însemna *this, that, these, those*, mai păstrează încă, atenuat, acest înțeles, împreună cu funcțiile corespunzătoare: **the** poate însoți toate substantivele, numerabile sau nenumerabile, atît la singular cît și la plural, în funcție de context; § 407

b) **restul** substantivelor, adică acelea care denumesc 'obiectele' nedefinite, neindividualizate, sînt însoțite de **articolul nehotărît** (*the Indefinite Article*). Acest articol **a** sau **an**, care însemna la origine **one**, adică **unitatea**, nu poate deci însoți decît forma de **singular** a unui substantiv nedefinit. Așadar, pentru forma de plural corespunzătoare neexistînd un înlocuitor posibil, s-a dat numele de **articol zero** articolului care *ar trebui* să existe în acel loc, dar care *lipsește*. Lipsa aceasta este tot atît de importantă ca și prezența unui articol, deoarece ea are funcții distincte și hotărîtoare. (Vezi § 429). § 408

Articolul nehotărît nu însoțește niciodată substantivele nenumerabile. § 409

¹ Unii gramaticieni consideră articolul hotărît ca pe un *adjective*, iar articolul nehotărît ca pe un *adjective nehotărît* (vezi *The Concise Oxford Dictionary*, **a, an, the**).

§ 411

II. ARTICOLUL și SUBSTANTIVELE NUMERABILE [N] sau NENUMERABILE [NN]¹

§ 412

Regulă generală

Substantivele numerabile [N] pot primi la singular ambele articole, iar la plural numai articolul hotărît. *Substantivele nenumerbare* [NN], care nu au în mod normal plural, pot primi la singular numai articolul hotărît.

§ 413

1) **Articolul nehotărît** este întrebuințat numai la *singular* înaintea *substantivelor numerabile* [N]:

<i>a woman</i>	<i>a watch</i>	<i>an hour</i>
<i>a man</i>	<i>a year</i>	<i>an idea</i>

§ 414

2) **Substantivele numerabile**, cînd se află în context, *trebuie* să aibă în mod normal² la *singular* un articol — hotărît sau nehotărît — dacă nu au un alt determinant:³

John is *a* boy but I am *a* girl.
My father is *a* lawyer and Mother is *a* teacher. Gwen, *the* friend I like best, is *an* air hostess. Her brother used to be *a* peasant, but he is *a* worker in *a* factory now. Lassie is *a* collie, *a* sheepdog, not *a* lapdog. *A* cuckoo is *a* bird. *A* cod is *a* fish. *A* table has four legs.

§ 415

Foarte important: a se compara formele englezești de mai sus — în care un articol este în mod normal prezent la singular — cu textul românesc, unde articolul nehotărît nu există, o ocazie prea frecventă de greșeli în traduceri din limba română în cea engleză, din cauza omisiunii eronate a articolului în această situație.

Cf. versiunea română în contrast cu cea engleză:

Ion este băiat, eu sînt fată. Tata e avocat, mama profesoară. Gwen, prietena la care țin cel mai mult, este stewardesă. Fratele ei a fost țăran, dar acum e lucrător în fabrică.

Lassie este ciine ciobănesc, nu cățeluș de ținut în poală. Cucul este pasăre. Codul este pește. Masa are patru picioare.

Concluzie:

Nici un articol nehotărît în tot textul românesc. Numai articole nehotărîte în textul englezesc.

§ 416

Excepții la regula (2) § 414:

§ 417

(a) **Vocativul:**

Boy, a whisky-and-soda, please!
Cook, is (the) dinner ready?

§ 418

(b) **structuri paralele:**

Mother and girl were both good-lookers.⁴
They walked hand in hand.

Man or woman were all one to the manager provided they proved equally efficient in the tasks allotted to them.

¹ *Numerabile* [N] = care pot fi numărate. *Nenumerbare* [NN] = care nu pot fi numărate, ci numai măsurate. (Vezi § 20, 23).

² Vezi excepțiile la § 416—419.

³ Pentru **Determinanți**, vezi § 427—436, 441—450, 451—462, 526.

⁴ (*coloco.*) = good-looking.

- 3) La plural, *substantivele numerabile* [N] nu primesc articol nehotărît: § 419
women	watches	hours
men	years	ideas
- 4) *Substantivele nenumerable* [NN] nu au, în mod normal, nici plural și nici articol nehotărît: § 420
- Perseverance* is a great quality.
 You can't like all kinds of *music*.
Copper is a metal.
Air is indispensable to man.
 Cf. The *air* in this room is fresh.
- 5) **Concluzie.** — Din cele expuse pînă aici reies cîteva reguli de bază: § 421
- a) dacă un substantiv este *numerabil*, deci are plural, el va avea și singular, care poate fi precedat de articolul nehotărît. Articolului nehotărît (*a* sau *an*) de la singular îi corespunde *absența articolului*¹ la plural. § 422
- { sg. As I passed the school, *a* young girl was coming out.
 { pl. *Girls* were swarming out after her.
- Substantivele numerabile au articolul hotărît *the* atît la singular, cît și la plural: § 423
- { sg. *The* young girl was *the* gym coach.
 { pl. *The* girls were all going to Wimbledon to watch *the* International Tennis Tournament Finals.
- b) *Substantivele nenumerable* — adică abstracțiunile, numele de materii și de mase, precum și substantivele asimilate cu acestea — nu au plural și deci nu pot avea decît o *singură formă*, cea de *singular*², *fără articol nehotărît*. Primesc însă articolul hotărît *the* în funcție de context: § 424
- No one could live without *hope*.
Knowledge of his success was spread by the press.
Meat was the mainstay of his diet.
The meat you sent me was delicious.
- c) Unele substantive *nenumerable* pot deveni *numerabile* în funcție de intenția vorbitorului și sint tratate ca atare (§ 30). § 425
- d) Deși unii autori indică adjectivul nehotărît *some* ca plural al articolului nehotărît, lipsa acestuia la plural³ nu are exact același înțeles ca *some* și deci înlocuirea lor reciprocă nu se poate face în toate situațiile, sfera înțelesului adjectivului *some* fiind mai restrînsă decît aceea a absenței articolului nehotărît: § 426
- { sg. I saw *a* baby playing in the park.
 { pl. { There were *babies* playing in the park.
 { There were *some* (= cîțiva) babies playing in the park.

III. LIPSA ARTICOLULUI

§ 427

Lipsa articolului este tot atît de importantă ca și prezența lui. Plecînd de la acest punct de vedere, gramatica modernă stabilește trei situații distincte, și anume: „*omisiunea articolului*“, „*articolul zero*“ și „*inexistența articolului*“.

- 1) **Omisiunea articolului** este deliberată. Ea nu înseamnă încălcarea regulilor gramaticale și deci nici o greșeală gramaticală, ci numai dorința de a se realiza o *concizie*, care obține adeseori, pe de o parte efecte stilistice § 428

¹ = articolul ZERO [Ø]. Vezi § 429.

² Aceasta este de fapt *forma comună* (§ 27—38), care se comportă ca un singular.

³ = articolul zero (vezi § 429).

remarcabile prin aștarea curiozității cititorului (vezi ermetismul titlurilor articolelor din presă), pe de altă parte o economie de timp, spațiu și efort (ca în legende, figurile, schemele, în stilul științific sau gazetăresc, în reclame, afișe etc.) (Vezi § 434)

§ 429 2) **Articolul zero.** — Articolul zero este un nume, aparent paradoxal, inspirat din matematică¹ și creat ad-hoc pentru a se marca importanța *absenței* articolului, tot atât de semnificativă ca și prezența lui, datorită funcțiilor gramaticale și semantice pe care le capătă în această situație.

§ 430 Făcându-se abstracție de cazurile de „omisiune” a articolului în general, care constituie o situație aparte (§ 428), calificativul „zero” indică lipsa articolului hotărât sau nehotărât înaintea următoarelor categorii:

a) substantivele *nenumerbare* cu formă de *singular* (nume de materii sau de abstracții):

I prefer *coffee* in the morning.
Go get *help* before it's too late!

b) substantivele *numerabile* la *plural*:

Yic is mad about *cars*.
I like to drink tea out of china *cups*.

§ 431 Absența articolului dă astfel substantivului respectiv un *înțeles generic*, caracteristică articolului zero. Așadar, ori de câte ori dorim să dăm un *caracter de generalitate* substantivelor din categoriile menționate la (a) și (b), suprimăm articolul acestora (hotărât sau nehotărât). Astfel:

Chocolate is what I like best.

[*chocolate* = substantiv sg. nenumărabil, nume de materie; este vorba de ciocolată în general, nu de o anumită ciocolată].

Give me *a chocolate*, please. There's a box of *chocolates* on the table.

[*chocolates*: substantiv numărabil pl. = bomboane de ciocolată, neprecizându-se ce fel anume]. În contrast cu: *a chocolate* (articolul se referă la anumite bomboane — cele din cutia de pe masă — dar articolul e *nehotărât* pentru că nu se precizează care anume dintre bomboanele din cutie este cea dorită, ci una oricare; „*the big chocolate in the corner*” ar avea articolul *hotărât*].

§ 432 Articolul zero nu poate fi întrebuințat decât în cazul substantivelor care pot primi în mod normal cel puțin unul din articole: *a (an)* sau *the*.

§ 433 3) **Inexistența articolului.** — În contrast cu substantivele precedente (a) și (b), un substantiv ca *Ann*, nume propriu, nenumărabil și cu caracter de unicitate, deci fără plural și, în mod obișnuit², fără articole, are o singură formă, aceea de singular: se spune în acest caz că substantivul *Ann* nu are articol³.

Tot astfel *London*, *Warwickshire*, *Great Britain*, *Leslie*, *Annabel* etc., toate nume proprii, nu au articol.

Concluzie. — Lipsa articolului are așadar trei interpretări:

§ 434 1) **Omisiunea** articolului, < a omite, a lăsa intenționat la o parte (pentru concizie, efect etc.) (§ 428);

§ 435 2) absența semnificativă a articolului, numită „articolul zero”, datorită funcțiilor sale de indicator gramatical și semantic, pe care le îndeplinește lipsind din context în loc de a fi prezent³ (§ 429);

§ 436 3) **Inexistența articolului**, când acesta nu este întrebuințat cu substantivele proprii cu caracter de unicitate.

¹ Simbolul articolului zero este 0, care reprezintă în matematică „mulțime vidă” (= *an empty set*).

² Dar vezi și § 463.

³ Unii gramaticieni consideră că limba engleză are, pe plan gramatical, *trei* articole

IV. ARTICOLUL HOTĂRÎT

§ 437

(THE DEFINITE ARTICLE)

1) **Formă.** — Articolul hotărît este *the*, invariabil în scris, indiferent de gen, număr sau caz: § 438

<i>the boy</i>	<i>the boys</i>
<i>the girl</i>	<i>the girls</i>
<i>the teacher's address</i>	<i>the teachers' room</i>
<i>the house you saw</i>	<i>the houses we visited</i>

The prizes were given to the boy and the two girls.
They saw the town in the distance.

2) **Pronunție.** — Articolul *the* se pronunță: § 439

a) [ði:] (*strong form* — forma tare¹) cînd este accentuat sau cînd se vorbește rar: § 440

The definite article is "the".
*Is he "the" Shaw?*²
 (Este el celebrul Shaw?)
Is he "the" specialist in stomatology?

b) [ði:] (*strong form* — forma tare) sau [ði] (*weak form* — forma slabă)¹ înaintea unei vocale sau a unui *h* mut³: § 441

<i>the earth</i>	<i>the hour</i>	<i>the honour</i>
<i>the inn</i>	<i>the heir</i>	<i>the honesty</i>

c) [ðə], [ð], forme slabe, înaintea unei consoane sau a unui *h* aspirat⁴ și a semivocalelor [w] și [j], asimilate cu consoanele⁵: § 442

<i>the sky</i>	<i>the wall</i>	<i>the year</i>	<i>the union</i>
<i>the host</i>	<i>the one</i>	<i>the ewe</i>	<i>the European</i>

FUNCTIILE ARTICOLULUI HOTĂRÎT

§ 443

CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Demonstrativ.** — Articolul *the*, la origine adjectiv demonstrativ (= *this, that, these, those*), păstrează și astăzi valoarea, atenuată, a unui demonstrativ, avînd uneori chiar și funcția acestuia: § 444

It is just what I want at the (= this) moment.
Many happy returns of the (= this) day.
He was a child at the (= that) time.
Don't do anything of the (= that) kind/sort.
It was a used car and cheap at the (= that) price.
The (= those) children there are yours?
"Come home!" the (= these) words were John's, I heard them.

2) **Funcții.** — Articolul hotărît va însoți așadar substantivele care denumesc: § 445

a) obiecte *anumite, cunoscute*, fie în ambianța în care se află obiectele, fie menționate anterior sau particularizate prin determinanți⁶ ori atribute; § 448

¹ *Forma tare* este forma accentuată. *Forma slabă* (ði) este forma neaccentuată.

² Vezi și § 524.

³ *h* inițial este mut în cuvintele: *hour, heir, honest, honour*, cu derivatele lor, și slab pronunțat în substantivele ca *hotel, heroic* etc.

⁴ *h* aspirat se pronunță ca *h* din limba română în cuvintele *hoină, hartă*.

⁵ Semivocala [w] se află inițială în cuvintele care încep cu litera *w* (*word, wood*), precum și în *one* [wʌn], *once* [wʌns]. Semivocala inițială [j] se găsește în cuvintele care încep cu literele: *y* (*yard, year*), *u* + consoană + vocală (*university, union*), *eu* (*European, euphemism*), *ew* (*ewe, ewer, Ewing*).

⁶ Vezi și § 524, 526, 451—462.

§ 449

b) *unicate*, indeobşte cunoscute:*The door is shut, but the windows are open.*Turn off *the radio* and turn on *the TV*!Put out *the lights*, please! We don't want waste here.Are you going to fetch *the child* from school?Take *the* (= this) *postcard* to *the post-office*, there's a good girl!Thank you for *the audition*. I'll have *the hi-fi tape*¹, please.I mentioned chess: he was proficient in *the game*.*The pictures on the wall* are his own.*The highlights of the week's events* are on *the air* at seven.In England, cars drive on *the left* and pass on *the right*.*The Cosmos* is a well-ordered system.*Atenție!*

§ 450

3) **Adverb.** — *The* este articol hotărît numai cînd stă pe lingă un substantiv; cînd însă însoțește un *adjective* sau un *adverb*, în gradul comparativ sau superlativ, în spezial cînd sint două adjective sau adverbe ecorelate traduse prin „cu cit..., cu atît...”, *the* este *adverb*:

The more, the merrier! (Adverb)He has had a rest and feels *the better* (for it). (Adverb)*The younger* the child, *the greater* the care. (Adverb)(He) who remembers *(the) longest*, grieves *(the) most*. (Adverb)

The este însă articol cînd preceedă un superlativ relativ + substantivul exprimat sau subînțeleș, deoarece, în acest caz, el determină substantivul. (Vezi § 724).

§ 451

STUDIUL CONTRASTIV

§ 452

ARTICOLUL HOTĂRÎT ȘI SUBSTANTIVELE ABSTRACTE SAU CONCRETE

*Example:**Generosity and humour* were his greatest assets. (Abstracte)*The aircraft carrier* was sunk by *the explosion* of a mine. (Concrete)

O serie de substantive pot fi uneori abstracte, alteori concrete — deci nu pot sau pot avea articol hotărît — în funcție de intenția vorbitorului.

§ 453

1) Substantivele *bed, break* (= recreație), *camp, 'Change, church, college, court, harbour, home, hospital, jail, mass, market, port, prison, school, sea, shore, table, term, town, work* etc., nenumarabile, nu primesc articol (au adică articolul ZERO) cînd înțelesul lor este abstract, deci atunei cînd ne referim la noțiunea respectivă:

to lie in <i>bed</i>	to take to <i>market</i>
to learn in <i>break</i>	to reach <i>port</i>
to break (up) <i>camp</i>	to send to <i>prison</i>
on <i>Change</i>	to leave <i>school</i>
to have been to <i>college</i>	to put to <i>sea</i>
to bring into <i>court</i>	to sit down to <i>table</i>
to leave <i>harbour</i>	to live in <i>town</i>
away from <i>home</i>	to leave <i>town</i>
to admit into <i>hospital</i>	to cease <i>work</i>

to go to *bed, to camp, to class, to college, to court, into harbour, home*² (fără prepoziție), into *hospital, to market, into port, to prison/jail, to school, to sea, to table, to town, to university, to work, etc.;*

¹ (*Abbr. coloc.*) pronunțat ['hai 'fai] = *high fidelity* of rendering music, speech, etc.

² În *to go home, home* (adverb) constă dintr-un substantiv precedat de prepoziția subînțeleasă *to* (cf. "*He went to their home*"). și ca atare face parte din categoria de substantive care, împreună cu o prepoziție, au valoare de adverbe.

to be in bed, in camp, in Fifth Form, in Sixth Class, at college, at home, in hospital, in port, in prison/jail, at school, at sea, on shore, at table, in/out of town, at work, etc.

Town, fără articol, pe lângă sensurile de la § 453 și § 455 mai înseamnă § 454
centrul (comercial al) orașului:

Shall we have dinner *in town* today (= în oraș, la restaurant sau la club)? She went *into town* to do her shopping (= s-a dus în oraș după cumpărături — locuiește în oraș sau în suburbii). She went (*up*) *to town* (= s-a dus la cel mai apropiat oraș mare). Uneori: She went *up to Town* (= s-a dus la Londra). You knew I'd be *in/out of town* if you called on a Friday.

Se întrebuițează însă articolul hotărît atunci cînd ne referim la înțelesul § 455
concret al substantivelor de mai sus devenite numerabile, la un anumit oraș, o anumită școală etc.:

They looked at *the bed*: it was empty.
The *college* stood at a crossroads.
The listeners in *the court* were not interested.
The chemist's was near *the hospital*.
At Dofitana, *the prison* has been turned into a museum.
We saw *the school* before us.
At *the sea* he bathed in the sun all day.
The girls were sitting at *the table*, deep in their books.
He was satisfied with *the work* in prep.
She went for a walk outside *the town*.
We were approaching *the town*.

Articolul hotărît se întrebuițează și în următoarele construcții: § 456

to go to *the* Institute, *the* laboratory, (*the*) university¹, go down into *the* country², etc. (substantive care numesc 'obiecte' concrete).
to go to *the* cinema, *the* circus, *the* concert, *the* opera, *the* pictures, *the* theatre etc. (substantive care numesc o anumită categorie de distracții).

School. — Ada started *primary school* when she was six. She went to a *primary school* in Jassy, and spent four years *at school*. Then she went to *secondary school*. When she finished *the secondary school*, she went up to *university* in Bucharest, to *The University of Bucharest* (nume oficial) [sau to (the) *Bucharest University* — curent în limba vorbită¹]. § 457

2) Numele date meselor zilei (= *meals*) urmează aceeași regulă: (au deci § 458
articolul zero):

a) nu sînt articulate cînd ne referim la noțiunea abstractă:

Breakfast is my favourite *meal*.
Come to *lunch* tomorrow!
Tea is at five today.
(The) *dinner* is served.
Won't you stay for *supper*?
At *dinner* she was as gay and chatty as at *tea*; what is the matter with her now?

b) Cînd însă noțiunea este concretă, substantivul poate avea ambele § 459
articole și devine numerabil, adică are și plural:

She put *the breakfast* on the table.
The lunch was getting cold — such a nice *lunch* too!
Fetch *the tea*, please!
Come on, you will enjoy *the dinner*.
We sold a hundred *breakfasts* and two hundred *teas* today.

¹ Mai ales sub influența presei, se aude și *to go to university*, *to study at university*; dar construcția cu *the* este deocamdată preferată, mai ales în SUA, unde e curentă. (Vezi M.H. Mittins et alia, *op. cit.*, p. 68.)

² Vezi și § 528.

- § 460 c) În aceeași categorie (b) intră și următoarele substantive, care pot avea plural și oricare din cele două articole, dar cu o modificare semantică, atunci când se referă la o invitație la masă, o petrecere etc.:

They gave a *dinner* (party) last night.
 The *dinner* was a great success.
 Helen has been to *two dinners* this week.
 We had a lovely *lunch* at a Soho¹ restaurant.

- § 461 3) *Mijloacele de locomoție*. — Aceeași uzanță este urmată și în cazul verbelor *to go, to come, to leave, to travel*, urmate de prepoziția *by* (= rom. *cu*), care precedă, fără articol hotărît, noțiunea fiind abstractă, numele mijloacelor de locomoție ca *bicycle, bike, boat, bus, car, plane, taxi, train, tube, underground* etc.:

I sent the parcel *by air*.
 They left for London *by train* yesterday. The boy is going *by motorbike* to join them, and the girl *by car* with some friends.
 Go *by underground* to *Piccadilly Circus*?²

Spunem însă, întrebându-ne prepozițiile *in, on* + articolul hotărît cînd noțiunea este concretă:

She took the *tube* to Oxford Circus.
 The *boat train* was in.
 We had lunch *on the train*.
 There was only standing room *in the train*.
 There was no one we knew *on the plane*.
 I was *on the bus* when you got in.

- § 462 4) *Substantivele abstracte* sînt articulate atunci cînd, conform regulii de la § 455, numesc 'obiecte' anumite, cunoscute, menționate anterior sau particularizate prin determinanți³:

He proposed *reconsidering the poem*, and the *suggestion* was accepted.
 Though young, he has the *wisdom of an old sage*.
 She had the good sense of seeing the *justice of our criticism*.
 The *idea* occurred to him that they might have an outing.

§ 463

ARTICOLUL HOTĂRÎT ȘI NUMELE PROPRII

§ 464

Regulă generală

Numele proprii cu formă de singular, prin faptul că reprezintă un exemplar unic, nu primesc articolul hotărît, acesta servind pentru a desemna un anumit exemplar dintr-o categorie. (Vezi § 433 Inexistența articolului).

Numele proprii își pierd însă caracterul de unicitate, și deci primesc articolul hotărît, cînd sînt întrebuite la plural, sau ca substantive comune, sau cînd sînt particularizate de un determinant (atribut sau propoziție atributivă, apozitie sau propoziție apozitivă).

- § 465 1) Numele proprii de persoane sau animale, împreună cu substantivele comune asimilate lor (membrii familiei, persoanele apropiate etc.: *Father, Mother, Mummy, Daddy, Aunt, Uncle, Baby, Cook, Nurse, Teacher* etc.).

¹ *Soho* = cartier din Londra, celebru pentru restaurantele sale cu bucătărie străină.

² *Piccadilly Circus* — *Piccadilly* ['pikədɪli] dar ['pɪkədɪli] cînd e urmat de *Circus* ['sə:kəs] — piață considerată centrul Londrei. *Circus* este o piață rotundă sau ovală unde converg mai multe străzi; *Square* este o piață pătrată sau dreptunghiulară. Ex.: *Oxford Circus, Russell Square, Trafalgar Square*.

³ Cf. § 444–450, 451–462, 524, 526.

nu au articol la singular, nu au plural și se scriu cu inițială majusculă (Vezi § 301):

Is *Tom* on the Factory Committee?
*Augustus John's*¹ "Washing Day" hangs in the Tate Gallery.
Father is in now.
Uncle (John) didn't ring up yesterday.
 Tell *Cook* the canteen lunch is at three today.
 Did *Teacher* call the roll?
Snooky is a wise cat.

Aceeași comportare și la *Vocativ*:

I shan't be a minute, *Mummy*!
*Doggie*², fetch the ball! That's a good boy!

§ 466

Numele de familie este de fapt un determinant născut din necesitatea de a se particulariza prenumele (vezi originea numelor scoțiene, irlandeze, scandinave etc., care au prefixat la prenumele străbunului clanului, în scoțiană *Mac* sau *Mc* (= fiu), în irlandeză *O'* (= of) [(descendent) al lui...], iar în scandinavă sufixul *-son* sau *-sen* (= fiul lui...). Astfel *MacDonald* = fiul, descendentul lui *Donald*; *O'Donovan* = descendenții lui *Donovan*; *Christophersson* sau *Christophersen* = descendenții lui *Christopher*.

§ 467

Primesc articolul hotărât numele proprii care au pierdut caracterul de unicitate:

§ 468

a) numele proprii cu formă de plural:

§ 469

We met *the Browns* and *the Smiths* at the London Philharmonic Orchestra Concert.

b) numele proprii devenite substantive comune (§ 7):

§ 470

I was driving *the Austin* = automobilul (cu marca Austin).
 We got *the Gladstone* (bag) for our clothes (= geamantanul).
 Did you see *the Gauguin* at the Tate (= tabloul de Gauguin)?
 She was sitting on *the chesterfield* (= canapea).

c) numele proprii particularizate printr-un atribut sau printr-o propoziție atributivă:

§ 471

substantiv precedat de un atribut:

the celebrated John Galsworthy
the famous Mrs. Siddons

substantiv urmat de un atribut:

I could hardly recognize *the Bucharest of prewar days*.
 I didn't like *the Ophelia in the modern version of the play*.

substantiv urmat de o propoziție atributivă:

The Ann I married was not *the Ann I had known* in my childhood.
The Venus you saw was the Callipygian Venus.

Excepții

Substantivele proprii precedate de adjective cu nuanță afectivă, sau de cuvinte care constituie o poreclă sau exprimă o singură idee împreună cu substantivul, nu primesc articolul hotărât (Vezi § 433):

§ 472

darling Mother, dear Susan, good old Jones, poor little Ann (nuanță afectivă)
 crazy Tom, lazy Mary, brave Robin Hood (porecle)
 Saint Joan, Young Fred, Old Mrs Brown, Little Dorrit,
 Modern Greek, Victorian England, ancient Rome, Old English, } (o singură idee
 Romanian literature, colloquial English, medieval Sibiu. } cu substantivul)

¹ *Augustus Edwyn John* (1879—1961) pictor și gravor originar din Wales.

² = cățelușe, cățelușule (diminutiv tandru); nu javră.

- § 473 Cînd numele propriu este urmat de un adjectiv sau de un substantiv apozitiv care constituie o poreclă, articolul precedă porecla:

John the Great¹
Charles the Bald²
Edward the Confessor³ Henry the Navigator⁴
Richard the Lion-Heart⁵

- § 474 *Excepții*: John Lackland⁶, Edward Longshanks⁷

- § 475 2) **Numele proprii însoțite de titluri**⁸. — Titlurile (de politețe, profesionale, academice, nobiliare etc.) urmate imediat de un nume de persoană, prin faptul că au un caracter de unicitate, nu sînt articulate (Vezi § 53—54):

Miss Smith King Lear
Colonel Brown Queen Mab
Doctor Robinson Prince Charming
Count⁹ Gonzalo of Lara

- § 476 *Excepții*: titlurile străine (*Emperor, Empress, Sultan* etc.) au articolul:

the Archduke Franz Josef
the Calif¹⁰ Harun-al-Rashid
(the) Czar¹¹ Peter the Great

- § 477 *Construcții perimate*:

the lady Marion, the lady Rowena.
"I marry with the lady Anne" (*Richard III* de W. Shakespeare)¹²; the Lord Risingham
în "The Black Arrow", film TV.

- § 478 Titlurile primese însă *articolul hotărît* atunci cînd își pierd caracterul de unicitate sau cînd sînt însoțite de determinanți:

- § 479 a) titlurile fără nume proprii:

The colonel inspected the troops.
The doctor was sent for.
The President addressed the meeting.

- § 480 b) titlurile la plural sau urmate de nume proprii cu formă de plural:

The Miss Browns (sau the Misses Brown) lived next door.

- § 481 c) titlurile precedate de un adjectiv sau urmate de prepoziția *of*:

the brave Admiral Nelson the King of Denmark
the kind Dr. Moore the Prince of Wales
the wise King Solomon the President of the College

- § 482 Cînd însă titlul urmat de *of* are funcție de apozitie, articolul nu se exprimă:

Edward, Prince of Wales, succeeded to the throne.

¹ Ioan I ('cel Mare') (1357—1433), rege al Portugaliei (1385—1433).

² Carol I ('cel Mare') (823—877), rege al Franței (840—877), și, sub numele de Carol II, împărat al Sfîntului Imperiu Roman (875—877).

'The Bald' este o poreclă (= „cel chel“).

³ Eduard Confesorul (1004—1066), rege al Angliei (1042—1066).

⁴ Henric Navigatorul, prinț de Portugalia (1394—1460), promotor al explorărilor geografice.

⁵ Richard I, Inimă de Leu (1157—1199), rege al Angliei (1189—1199); a luat parte la cruciada a treia.

⁶ Ioan fără-de-Tară (1167?—1216), rege al Angliei 1199—1216, care a semnat Magna Carta în 1215.

⁷ Edward I (1239—1307), rege al Angliei (1272—1307), fiul regelui Henric III. *Longshanks* este poreclă (= „picioare lungi“).

⁸ A se compara cu § 476.

⁹ Count e titlu străin anglicizat (vezi § 51, nota 2).

¹⁰ Calif poate fi ortografiat și caliph sau khalif.

¹¹ Czar poate fi ortografiat și tsar sau tsar.

¹² Citatul are savoarea limbii lui Shakespeare, dar nu e dat ca model pentru cititorii zilelor noastre.

3) Numinile geografice. —

§ 483

a) Substantivele care numesc *întinderi de pământ* (continente, țări, regiuni, provincii, localități, districte, munți și insule) (Vezi § 433):

§ 484

a') când au formă de singular nu au articol:

Europe	Wales	Bucharest
Asia Minor	Moldavia	London
Romania	Central Africa	Hammersmith
Great Britain	Snowdon	Piccadilly
Western Europe	Cyprus	South Kensington
Ben Nevis	Northern Ireland	Greenland

§ 485

Excepții

<i>the</i> Argentine ¹	<i>the</i> Ruhr	<i>the</i> Riviera
<i>the</i> Congo	<i>the</i> Sudan	<i>the</i> Peloponnese
<i>the</i> Levant	<i>the</i> Transvaal	<i>the</i> Hague
<i>the</i> Palatinate	(<i>the</i>) Tyrol	<i>the</i> Ukraine

a'') când au formă de plural sînt articulate cu articolul hotărît:

<i>the</i> Americas	<i>the</i> Low Countries	<i>the</i> Alps	<i>the</i> Balears
<i>the</i> United States of America	<i>the</i> Netherlands	<i>the</i> Cheviots	<i>the</i> Bermudes
<i>the</i> Carpathians	<i>the</i> Highlands	<i>the</i> Grampians	<i>the</i> Hebrides
<i>the</i> West Indies	<i>the</i> Lowlands	<i>the</i> Pennines	<i>the</i> Orkneys
<i>the</i> East Indies	<i>the</i> Uplands	<i>the</i> Rockies	<i>the</i> Shetlands

Observații

Numele *șirurilor de munți* primesc articolul chiar dacă au formă de singular: *the Atlas*, *the Caucasus*, *the Pennine Chain*. § 486

Numele a trei munți: *the Jungfrau*, *the St. Bernard* și *the St. Gothard* sînt articulate.

b) Substantivele care numesc *întinderi de apă* (ocean, mări, estuare, riuri) primesc articolul hotărît: § 487

<i>the</i> Atlantic	<i>the</i> (English) Channel	<i>the</i> Danube
<i>the</i> Pacific	<i>the</i> Solent	<i>the</i> Neva
<i>the</i> Baltic	<i>the</i> Wash	<i>the</i> Nile
<i>the</i> Mediterranean	<i>the</i> Suez Canal	<i>the</i> Rhine
<i>the</i> Avon	<i>the</i> Thames	<i>the</i> Trent
	<i>the</i> Tyne	

Notă

În cazul substantivelor proprii *compuse*, articolul nu este exprimat înaintea numelor engleze de riuri (Vezi § 433): § 488

Burton-on-Trent	Newcastle-on-Tyne	Stratford-on-Avon
-----------------	-------------------	-------------------

c) Substantivele *cape*, *lake/loch*, *mount*, *port*, urmate imediat de un nume propriu sau comun în apozitie, nu au articol (Vezi § 433): § 489

Cape Finisterre	Lake Windermere	Mount Everest	Port Arthur
Cape Canaveral	Loch Lomond	Mount Sinai	Port Said

Cînd sînt însă însoțite de un *atribut*, ele sînt articulate: § 490

<i>the</i> Cape of Good Hope	<i>the</i> Lake of Geneva
<i>the</i> North Cape	<i>the</i> Lake of Como

d) În genere, cînd un *substantiv comun* este determinat de un *nume propriu geografic* sau de *adjectivul corespunzător* acestuia, substantivul comun se articulează chiar dacă el este numai subînțeles: § 491

<i>the</i> Basque Provinces	<i>the</i> Kirghiz Steppe
<i>the</i> Soviet Union	<i>the</i> Straits Settlements
<i>the</i> British Empire	<i>the</i> Gold Coast

¹ Se spune însă *Argentina*, fără articol; ea și *Tyrol*, preferat în Austria.

the Channel Islands
the Irish Channel
the Panama Canal
the Bohemian Forest
(the) USSR
the Persian Gulf
the Como (Lake)
the Firth of Forth

the Isle of Wight
the Strait of Gibraltar
the town of Guildford
the Bay of Naples
(the) USA
the Gulf of Cadix
the Panama Canal
the Sahara (Desert)

§ 492 *Excepții*

Substantivele *bay, firth, head, point, ness, harbour, haven, hill, land, territory*, cînd sînt precedate de nume proprii sau comune, nu au articol (Vezi § 433):

Hudson Bay
Moray Firth
Spurn Head

Lizard Point
Fife Ness
Pearl Harbour

Milford Haven
Gilmour Hill
Tonga Land

§ 493 *c) Numele punctelor cardinale și ale regiunilor respective primesc articolul hotărît:*

the east, the west (= puncte cardinale)
Italy has seen many peasants' risings in *the south*.
To *the north*, the house overlooks the sea.
the West = Occidentul; *the East* = Orientul; *the Middle East* = Orientul Mijlociu;
the Near East = Orientul Apropiat; *the Far East* = Extremul Orient;
la Londra, *the West End* = cartierul bogat, aristocratic; *the East End* = cartierul nevoiaș.

Excepții

§ 494 *a) numele punctelor cardinale întrebuițate adverbial, arătînd direcția, nu au articol (Vezi § 493):*

The wind blows *east*.
We went due *south*. (Nautic)

§ 495 *b) în expresiile de tipul § 602:*

We scoured the wood from *north* to *south* and from *east* to *west*.

§ 496 *4) Numele de străzi, parcuri, clădiri, vapoare etc.*

§ 497 *a) numele formate din două substantive (nume propriu sau comun + nume comun ca street, square, park, palace, abbey, cross etc.) nu sînt articulate (Vezi § 433):*

Fleet Street
Park Lane
Birdcage Walk
Cheyne Row
Trafalgar Square
Oxford Circus
Scotland Yard

Waterloo Bridge
Hyde Park¹
Kew Gardens
Hampstead Heath
Buckingham Palace
Windsor Castle
Petticoat Lane²

Hampton Court
Westminster Abbey
Somerset House
Portland Place
Marble Arch
Charing Cross
China Town

§ 498 *b) primesc însă articolul hotărît:*

§ 499 *b') numele proprii formate dintr-un adjectiv + un nume comun:*

the Green Park
the Zoological Gardens

the British Museum
the National Gallery

¹ Dacă cel de-al doilea substantiv este concret, primește articolul hotărît cînd se află singur la singular: *I met her in the street. Children were playing in the park. We entered the square*, etc.

² *Petticoat Lane*, un fel de talcioc londonez.

Excepții

Broad Street	Cheapside
Broadway	Whitehall
Suburban Paris	Greater London ¹

b) unele nume de cartiere, străzi, clădiri, monumente etc., prin faptul că sînt foarte cunoscute: § 500

<i>the Admiralty Arch</i>	<i>the Adelphy</i> (Theatre)
<i>the Cenotaph</i>	<i>the Aldwych</i> (Theatre)
<i>the City</i> ²	<i>(the) Drury Lane</i> (Theatre)
<i>the Mall</i> ³	<i>the Old Vic</i> ⁵ (Theatre)
<i>the Mansion House</i> ⁴	<i>the Cecil</i> (Hotel)
<i>the Monument</i>	<i>the Savoy</i> (Hotel)
<i>the Strand</i>	<i>the Ascot</i> (races)
<i>the Tower of London</i>	<i>the Derby</i> (race)
<i>the Tate (Gallery)</i>	<i>the SS "Titanic"</i>
<i>the Zoo</i>	<i>the Concorde</i>

dar fără articol, deși foarte cunoscute (Vezi § 433): § 501
*Pall Mall*⁷, *Covent Garden*⁸, *Soho*, *Belgravia*⁹, *Mayfair*⁹.

5) *a*) Numele de zile, luni, ani, anotimpuri, sărbători au o situație aparte. § 502
 Aceste substantive sînt nume proprii, deci numesc unicate, și *nu au* în genere articol (Vezi § 433):

The lectures on dialectical materialism are due to start on *Monday*.
 On *New Year's Eve* we had a party.
 On *New Year's Day* the blizzard raged and crippled all traffic.
Independence Day — July 4th — is the most important festival in the USA.
 I like *Spring*. This year we spent *May Day* in the country.

b) Totuși, cu excepția citorva nume de sărbători, substantivele de mai sus sînt numerabile în unele situații și pot deci avea plural, precum și articol hotărît sau nehotărît, după cum urmează:

cînd articolul *the* are valoare de adjectiv demonstrativ, se spune: § 503
The (= that) autumn was beautiful.
 We shall go to the seaside in *the (= this) summer*.

cînd substantivul nu exprimă timpul în raport cu prezentul: § 504
 On *the Monday* he went to work as usual.

cînd articolul este întrebuițat contrastiv: § 505
 Those were his pastimes in *the winter*; in *the summer*, he used to go mountaineering.

¹ *Greater London*, Londra împreună cu suburbiile.

² *the City*: centrul comercial și financiar londonez, situat în partea cea mai veche a orașului.

³ *the Mall*, pronunțat [mæl], bulevardul care duce la Palatul Buckingham, reședința regală de la Londra.

⁴ *the Mansion House*, reședința (din City) a lordului primar al Londrei (The Lord Mayor of London).

⁵ *Old Vic* < (*Old*) *Victoria Theatre* (1818). Din toate avaturile prin care a trecut, a rămas cu reputația de "*The Home of Shakespeare*", unde au jucat cei mai mari actori repertoriul englez clasic, în special Shakespeare, pentru masele populare de pe malul de sud al Tamisei.

⁶ SS = steamship.

⁷ *Pall Mall*: stradă londoneză celebră pentru cluburile ei exclusive; pronunția curentă este ['pæl'mæl], cu excepția membrilor cluburilor din West End, care pronunță ['pel'mel]. Numele țigărilor cu același nume este pronunțat ['pel'mel].

⁸ *Covent Garden* < *convent garden*, grădina unei mănăstiri, transformată cu timpul în celebra piață de flori și legume din fața clădirii Operei "The Royal Opera House, Covent Garden" de azi. Apare ca fundal în *Fygmation* de G.B. Shaw și în *My Fair Lady*, musicalul lui F. Loewe.

⁹ *Belgravia*, *Mayfair* = cartiere luxoase aristocrate.

- § 506 cînd aceste substantive sînt *particularizate printr-un atribut*:
In the winter of 1941, Leningrad withstood the siege of the Hitlerite armies heroically.
On the Wednesday following, he came home.
- § 507 c) Cînd însă aceste substantive au *înțeles general*, există fluctuație în privința articolului, după cum vorbitorul privește anotimpul ca noțiune sau concret:
In 1979, the winter had been terrible; snow had fallen in masses from Oslo to Athens and paralyzed much of the Continent.
The spring was slow to come.
Suddenly spring was there in all its beauty.
- § 508 d) Articolul *nehotărît* este întrebuințat cînd substantivul este însoțit
 § 509 de un *adjectiv calificativ*, cu excepția lui *early* și *late*:
That year we had a lovely autumn, followed by an intensely cold winter.
 dar:
It is now late winter. About this time last year it was already early spring. (Considerate in abstractu)
- § 510 *Atenție!*
 Numele zilelor, lunilor și sărbătorilor se scriu cu *inițială majusculă*, dar numele anotimpurilor au *inițială minusculă*. (Vezi exemple mai sus).
 Numele zilelor, lunilor, anotimpurilor și sărbătorilor pot avea însă *articol nehotărît* cînd timpul e nedefinit, după cum pot avea uneori și *plural*:
On a Sunday in December, I felt suddenly fed up at the idea of all the autumns¹ and winters spent in town, and decided to enjoy a New Year's Eve in the mountains by myself.
- § 511 6) Numele limbilor vorbite de popoare nu au articolul hotărît, cu excepția cazurilor cînd sînt însoțite de un substantiv exprimat sau subînțeles (Vezi § 433):
My native tongue is Romanian.
What is 'fair play' in French?
He translated the book from German into English.
- § 512 Se spune însă:
Is the English language very difficult?
What is the Romanian (phrase) for 'fair play'?
I have read a novel translated from the Russian (language).
- § 513 7) Numele obiectelor de studiu, ale jocurilor și ale sporturilor nu primesc articolul hotărît decît atunci cînd sînt particularizate printr-un atribut (Vezi § 28):
I learn geography, chemistry, drawing, etc.
He was fond of rugby and tennis, she played chess and both watched a game of billiards when they had a chance.
Favourites with the public were football, cricket, hockey, swimming and skating.
 Se spune însă:
He wants a book on the chemistry of metals.
I cannot forget the hockey we played when boys: it was so funny.
- § 514 8) Numele ziarelor au articol hotărît:
The Times, The Guardian, The News Chronicle, The Observer, The Daily Telegraph, etc.
 Numele magazinelor și ale altor periodice nu au articol (= inexistența articolului):
Punch, Time, Language, Life, Newsweek, Vogue, etc.

¹ În S.U.A., *autumn* este numit *fall*; ex. ... *in fall* ...

ALTE FUNCȚII ALE ARTICOLULUI HOTĂRÎT

§ 515

Articolul hotărît însoțește și alte părți de vorbire în afară de substantiv.
El poate să preceadă:

1) numeralul cardinal întrebuințat cu valoare de substantiv:

§ 516

*the Big Five*¹

*the Eleven*²

2) numeralul ordinal (la date, capitole, lecții, nume de monarhi etc.):

§ 517

the first son

the third chapter

March the 12th

the tenth lesson

the 7th of November

Edward the Fifth

Nota 1

§ 518

A se observa lipsa articolului hotărît atunci cînd substantivele *book, chapter, lesson, part, volume, act, scene, line, page, number* etc. precedă numeralul, care, în acest caz, este numeralul cardinal cu valoare de apozitie:

This is Book Two, Chapter Seven; Lesson Six, Part One.

Let's read from Scene Five, Act Three, (on) page ten, line four.

This is Number 10, Fleet Street, Block 7, Floor 5, Flat 53.

La hotel: Floor 5, room 51.

(Vezi și § 1259)

Nota 2

§ 519

În situațiile din § 500, 503, 504, 506, *the* este *articol demonstrativ*, ea și în gramatica română (= cel, cea, cei, cele, acel(a), ace(e)a etc.), fapt care arată originea articolului hotărît.

3) un adjectiv, căruia îi dă astfel caracterul de substantiv abstract: § 520
the sublime (= sublimul), *the beautiful* (= frumosul), *the ineffable* (= inefabilul), *the abstract*, *the concrete*, *the pretty-pretty* etc.

4) un adjectiv, un participiu, un gerundiv etc., care capătă în această § 521
situație valoare de substantiv colectiv construit cu pluralul, rar un singular:

the English, the rich, the poor, the jolly, the old, the young, the elder(s), the elderly, the few, the many (= masele); *the little* (sg.) (puținul); *the contented, the learned, the well-known, the sleeping, the suffering*, etc. și cu singularul: *the beloved, the betrothed, the intended* (trei întrebuințate ca substantive individuale la singular, dar de cele mai multe ori precedate de un adjectiv posesiv); *the accused, the deceased, the departed; the elder, the eldest*;

The little that comes my way is sufficient for my needs. Every little helps.

Under the socialist system the blind and the disabled can lead a useful existence.

(Vezi detalii § 750 și *Indicele alfabetic*, la cuvîntul SUBSTANTIVAT)

5) comparativul, cînd acesta are valoare de pozitiv sau de superlativ³:

§ 522

Pliny the Younger.

He is the nicer of the two.

6) superlativul relativ:

§ 523

She is the nicest of all.

Eric is the least talkative individual I ever met.

He is the most interesting man I know.

¹ (= Cele Cinci Mari Puteri) SUA, Marea Britanie, Franța, Italia și Japonia în primul război mondial și la Conferința de Pace de la Paris, 1919.

² *the Eleven* = echipa de unsprezece jucători (la soccer, cricket, hochei etc.).

³ Vezi § 729.

- § 524 7) un substantiv, pentru a arăta că persoana sau lucrul la care se referă sint foarte bine cunoscute sau singurele de o valoare incontestabilă (în acest caz *THE* se scrie uneori cu litere majuscule, este accentuată și se pronunță [ði:]¹):

I did not speak of *THE* Chesterton, but of one of my friends.
(Nu am vorbit despre celebrul scriitor Chesterton, ci de un prieten al meu.)
"Cotnari" is *THE* wine.
(Cotnariul este vinul cu adevărat excelent.)
It's *THE* thing at present, isn't it?
(Aceasta este moda, nu-i așa?)

- § 525 8) denumirile de instrumente muzicale:

To play the *banjo*, the *violin*, the *electric guitar*, the *harp*, the *flute*, the *oboe*, etc.
Do you play the *piano*?
He performed on the *cello* like a virtuoso.

- § 526 9) sau poate să fie un demonstrativ, referindu-se la o noțiune anterioară²:

She promised to help me: the *thought* was encouraging.
She brought in a tray with a cup and a teapot: the *teapot* and the *cup* were blue.

- § 527 10) sau este pus după un verb reflexiv, înaintea substantivelor care denumesc părți ale trupului sau atunei când acestea nu se referă la subiect (§ 914):

Annie hurt herself in the *hip*.
You keep patting yourself on the *back*, don't you?

sau au un înțeles mai general, mai impersonal:

You don't turn the *other cheek* when you get hurt, do you?

- § 528 11) sau apare în unele expresii idiomatice § 562, 563, 572:

to put to the <i>test</i>	in the <i>country</i>
to become the <i>fashion</i>	to pass the <i>time</i>
on the <i>whole</i>	on the <i>right</i> (or the <i>left</i>) ³
on the <i>one</i> (or the <i>other</i>) <i>hand</i>	
on the <i>right</i> (or the <i>left</i>) <i>hand</i>	

V. ARTICOLUL NEHOTĂRÎT (THE INDEFINITE ARTICLE)

§ 529

- § 530 1) Formă și pronunțare. — Articolul nehotărît este *a* și *an*, invariabil pentru toate patru genurile și întrebuințat numai la singular.
A (pronunțat [eɪ] când este accentuat și [ə] când este neaccentuat) se întrebuințează atunei când stă singur sau înaintea unei consoane, a unui *h* aspirat⁴ și a sunetelor semivocalice [w] și [j] (asimilate cu consoanele)⁵:

a <i>book</i>	a <i>war</i>	a <i>uniform</i>
a <i>horse</i>	a <i>yard</i>	a <i>ewe</i>
a <i>one-legged stool</i>	a <i>unity</i>	a <i>eulogy</i>

An (pronunțat [æn] când este accentuat și [ən, n], neaccentuat) se întrebuințează înaintea unei vocale și a unui *h* mut⁶:

an <i>inkstand</i>	an <i>hour</i>
an <i>envelope</i>	an <i>heir</i>

¹ Există însă tendința ca acest *THE* (accentuat) să nu se mai deosebească de articolul hotărît obișnuit în ceea ce privește pronunția și accentuarea.

² *The* are aici înțelesul de demonstrativ pe care îl avea la origine (= *this, that*) (§ 444). Această funcție este numită în gramatică: *anaforică*.

³ Se spune însă "he went *right* (or *left*)", fără articol, când are valoare adverbială.

⁴ Vezi pag. 97, nota 4.

⁵ Vezi pag. 97, nota 5.

⁶ Vezi § 97, nota 3.

Notă

Forma *an* era frecvent întrebuințată și înaintea unui *h* aspirat în silabă neaccentuată, astăzi mai rar. Astfel: § 531

<i>a</i> 'history	<i>d a r</i> :	<i>an</i> his'torical picture
<i>a</i> 'habit		<i>an</i> ha'bitual drunkard
<i>a</i> 'hero		<i>an</i> he'roic sergeant

Tot astfel se auzca până recent:

<i>an</i> ho'tel	<i>an</i> hys'terical child
<i>an</i> hy'pothesis	<i>an</i> he'reditary illness
<i>an</i> his'torian	<i>an</i> Ha'waiian guitarist

În substantivele 'history, 'habit și 'hero, prima silabă fiind prea puțin accentuată, sunetul [h] era atât de slab încît nu se auzca.

Excepție: a Hun'garian.

2) **Articolul nehotărît și pluralul.** — Articolul nehotărît, neputînd însoți decît substantivele cu sens de singular, acestea primesc la plural *articolul zero*, cu alte cuvinte în această situație articolul lipsește: § 532

He is <i>a boy</i> .	— They are <i>boys</i> .
She is <i>a girl</i> .	— They are <i>girls</i> .

3) **Articolul nehotărît și o construcție cu formă de plural.** — Articolul nehotărît exprimă unitate; poate însă însoți o construcție cu formă de plural ce exprimă o măsură și este considerată ca un tot unitar: § 533

A four months is sufficient to get this work done.
We spent *a pleasant three days* in the country.
The show was postponed for *another two weeks*.

(Cf. § 2557)

4) **Articolul nehotărît nu se întrebuințează decît cu substantivele numerbare, nu și cu cele nenumerbare, care nu primesc articol nehotărît.** § 534

ÎNTEBUIŢAREA ARTICOLULUI I NEHOTĂRÎT § 535

Articolul nehotărît se întrebuințează înaintea substantivului pentru a desemna *un exemplar oarecare dintr-o specie sau categorie*: § 536

At the snap-meeting today *a man* rose and demanded the floor.
This is *a* micro-groove record.
A Mrs Smith has called.

Cazuri speciale. — Articolul nehotărît este întrebuințat și în următoarele cazuri: § 537

1) înaintea *titlurilor*, a numelor de *profesii, meserii, naționalitate* sau a altor substantive similare, cînd acestea reprezintă *exemplare oarecare dintr-o categorie și sînt nume predicative cu formă de singular*: § 538

She became <i>a teacher</i> .	She <i>is a student</i> .
(S-a făcut <i>profesoară</i> .)	(Este <i>studentă</i> .)
He was <i>a turner</i> by trade.	He <i>is a boy</i> .
(Este <i>strungar</i> de meserie.)	(Este <i>băiat</i> .)

I am *an Englishman*.¹
(Sînt *englez*.)

A se observa că, în limba română, substantivele respective nu au articol.

(Vezi § 60, 414—415)

¹ Se spune însă: *I am English* pentru că *English* este un adjectiv și adjectivul nu are articol.

Observație

- § 539 Aceleași substantive, cînd au caracter de unicitate sau înțeles abstract nu mai sînt articulate (§ 581, 584):

He was elected *President of the Trade(s) Union*.
 He had been *Headmaster* of Eton for several years.
 Dickinson was *manager* of the works.
 This book is by John Smith, *Lecturer in English*.
 She got a job as *waitress*.
 He acted as *interpreter*.
 He held the office of *secretary*.
 He was awarded the rank of *colonel*.
 He had turned *soldier*¹.
 We met Miss Shaw, *daughter*² of the celebrated writer.

- § 540 2) după cuvintele *the business of, the part/role of, the profession of, the trade of*:

He was acting *the part of a judge*.
 He had followed *the trade of a potter*.

- § 541 3) înaintea numeralelor *hundred, thousand, million, dozen, score*:

A hundred / a thousand, etc. men attended the show.
 I bought *a dozen* handkerchiefs.
 There were *a score* of people present at the airport.

- § 542 4) înaintea cuvintelor *little* și *few*, exprimîndu-se în acest mod aproape contrariul înțelesului pe care îl au aceste cuvinte cînd sînt nearticulate (§ 687).

- § 543 5) înaintea locușunilor adjectivale *good many, great many, lot of*:

A good many athletes were taking part in the demonstration.
A great many apprentices had been tutored by the foreman.
 We couldn't drive fast because there were *a lot of* hairpin bends in the road.

- § 544 6) după adjectivele precedate de *so, as, too, how, however*:

She is not *so qualified a worker* as you.
 They moved to *as nice a house* as yours.
 It is *too difficult an exercise*.
How perfect a view!
However truthful a girl (she may be), this time she told me a lie.

- § 545 7) după *many, quite, rather*, urmate de un substantiv cu formă de singular:

*Many a*³ traveller has admired the Danube Delta.
 They were allotted *quite a nice house*.
 She is *rather a dear*.

Notă

- § 546 Idiomul *many a* se construiește cu verbul la singular.⁴

- § 547 8) după *without, such* și *what* (exclamativ), urmate de un substantiv cu formă de singular (cu sau fără adjectiv), deci numerabil, *care poate însă avea plural*:

He brought me a seat *without a back*.
Such a brilliant performance was to be expected of a varsity champion.
Such a scatter-brained candidate!
What an idea!
What a magnificent achievement the Danube-Black Sea Canal is!

¹ Cînd este însă însoțit de un atribut se spune: *an excellent soldier, a soldier of fortune* (cf. § 481).

² Forma fără articol denotă un ton plin de considerație. Forma cu articol hotărît, "*the daughter of*"... este o simplă afirmație. În anunțurile din presă însă (căsătorii, logodne, decese etc.), pentru concizie forma fără articol este singura întrebuințată.

³ *Many a + substantiv singular* are o nuanță literară și de aceea este înlocuită, în stilul colocvial, cu *many + substantiv plural* cu verbul la plural. *Many men are...*

⁴ A se observa însă și forma: *Many's (= is) the time we've been on trips together*.

Notă

Articolul nehotărît nu este însă exprimat cînd cuvintele mai sus-menționate (8) precedă plurale sau substantive care nu au în mod normal formă de plural, deci nenumărabile (nume de materii, substantive colective și anumite substantive abstracte):

Man cannot live *without friends*.
 A living organism cannot last *without food*.
 She was *without money or luggage*, having come on a flying visit.
 Nothing great can be achieved *without enthusiasm*.
Such lovely September days!
 One of the museum show-cases contains *such* exquisite old silver.
Such fine cattle were raised on the collective farm!
 We had *such* fun!
What interesting folk dances!
What fine paper!
What good news!
What trouble you took!

§ 548

Cînd adjectivul *such* este precedat de *some* sau *no*, ori cînd *what* este adjectiv interogativ, substantivul respectiv nu are articol nehotărît în nici un caz:

I had *some such* itinerary in my mind when I started on my present trip.
 There is *no such* thing.
What day of the month is this?

§ 549

9) înaintea unui substantiv precedat de conjuncția *as* sau de locuțiunea *no less*:

The children used the chair *as a locomotive*.¹
 He acted *as a father* at the Registry Office.
 She appeared at the ball dressed *as a page*.
 They sent her a doll *as a present*.
As a child, Mozart already was a great composer.
 He was *no less a man* than the mayor himself.

§ 550

10) în unele expresii eufemice care nu au articol în limba română:

§ 551

as a reward	(= ca răsplată)
at a distance	(= la distanță)
a long/short time	(= multă/scurtă vreme)
in a loud/low voice	(= cu voce tare/scăzută)
on an average	(= în medie)
on a large/small scale	(= pescară largă/redușă)
on an equal footing	(= pe picior de egalitate)
with a view to	(= în scopul de a)
it is a pity!/a shame! ¹	(= e păcat!)
to be in a hurry	(= a fi grăbit)
to be in a position	(= a fi în situația)
to have an answer for everything	(= a avea răspuns la toate)
to have an appetite	(= a avea poftă de mâncare)
to have a head for (philosophy, etc.)	(= a avea cap de (filozof etc.))
to have a fancy for	(= a avea chef de)
to have an opportunity	(= a avea prilejul)
to have a right to	(= a avea drept la)
to have a talent for	(= a avea talent la, pentru)
Have a care!	(= Ai grijă!)
to keep it a secret	(= a ține secret)
to keep up a correspondence	(= a întreține corespondență)
to make an end of	(= a pune capăt la)
to make a fire	(= a face foc)
to make a fortune	(= a face avere)
to make a noise	(= a face zgomot)
to make a fuss	(= a face caz)

¹ *It is a shame!* are și înțelesul: "E rușine!"

to send <i>an answer</i>	(= a trimite răspuns)
to take <i>a seat</i>	(= a lua loc)
to go for <i>a walk/a sail/a drive/a ride</i> , etc.	(= a se duce la plimbare/pe jos/cu yola sau cu vaporul/cu trăsura/cu automobilul etc.)

Notă

§ 552 A se observa construcția foarte asemănătoare celei românești, din care lipsește însă articolul nehotărît:

That rascal of *a* brother of mine.
(Ștrengarul acela de frate al meu.)
She is an angel of *a* woman.
(Este un înger de femeie.)
A shrimp of *a* man.
(O stîrpitură de om.)

§ 553 11) „A”, „One”. — Între aceste două cuvinte se face adesea confuzie prin faptul că, în limba română, articolul nehotărît și numeralul *un* sau *o* au aceeași formă; din această cauză trebuie să se dea multă atenție deosebirii dintre ele:

a este articol, iar one numeral:

I have *a* dog.
I have *one* dog.

În primul exemplu se are în vedere *felul* substantivului — „am un cîine, nu o pisică”; în al doilea exemplu se insistă asupra *numărului* animalelor — „am numai *un* cîine, nu mai mulți”.

Uneori se întrebuintează însă și articolul *a* cu înțelesul numeralului *one*; niciodată însă numeralul *one* nu are înțelesul articolului *a*:

It should be longer by *a* metre.
The horse was beaten by *a* whole head.
She could not say *a* single word.
Wait *a* minute!
He is my elder by *a* year.
A large mug of coffee was 25 p.¹

sau în proverbe ca:

A bird in the bush is worth two in the hand.
A stitch in time saves nine.

§ 554 ALTE CAZURI ÎN CARE ARTICOLUL NEHOTĂRÎT LIPSEȘTE

Următoarele substantive nu primesc articolul nehotărît — cu alte cuvinte *au articolul zero*:

§ 555 1) în genere substantivele care nu au plural, ca: *advice, health, furniture, permission, produce, progress, work* (= lucru, muncă, slujbă) etc. [NN]:

He gave me *some* good *advice* (nu *a* good advice = „un sfat bun”).
They have bought very fine *furniture*² (nu *a* very fine furniture = „o mobilă foarte frumoasă”).

She enjoys radiant *health* (nu *a* radiant health = „o sănătate înfloritoare”).
I was given written *permission* to enter the hospital outside visiting-hours (nu *a* written permission = „o autorizație scrisă”).
We found very interesting medical *work* in the country (nu *a* very interesting work = „o muncă/o slujbă foarte interesantă”).

(Vezi și § 115)

¹ p. pronunțat [pi:] (= penny sau pence).

² Vezi și § 115.

2) substantivele cu funcție de subiect precedate imediat de adverbele *ever* sau *never*: § 556

If ever author was harder to translate!
Never husband had a more faithful wife.

există paralel cu:

If ever an author was harder to translate!
Never had a husband a more faithful wife.

VI. CONSIDERAȚII SPECIALE ASUPRA AMBELOR ARTICOLE § 557

1) Substantivele concrete care denumesc o specie sau categorie primesc articolul hotărît sau nehotărît și numărul singular sau plural fără deosebire, oricare dintre aceste forme indicînd *specia*: § 558

The lion (s a u *a lion*) is one of the strongest animals.
The lions (s a u *Lions*) are some of the strongest animals.

Toate cele patru forme sînt curențe, cu preferință pentru pluralul nearticulat:¹

Lions are some of the strongest animals.

2) Substantivele care denumesc părți ale trupului au articolul hotărît, acesta desemnînd un exemplar dintr-o categorie: § 559

The head contains the brain.
The hands have five fingers each.
The feet have five toes each.

Substantivele din această categorie, fiind concrete și numerabile, pot avea ambele numere și articole, în funcție de context:

That horse has a beautiful head, and the coat a very fine colour.
All the horses in this stud have well-groomed long manes and tails.

3) Numele de boli și unele stări de spirit sînt substantive pînă recent supuse unor uzanțe tradiționale foarte complicate privind întrebuițarea articolului care le determina. În limbajul actual, scris sau vorbit, în care simplificarea dictează regula, *articolul hotărît* nu mai apare decît sporadic, o rămășiță în curs de dispariție: § 560

a) cu articolul nehotărît: § 561

to catch (*a*) cold, to have *an* appetite, *a* cold, *a* cough, *a* headache, *a* pain in the neck/in one's back/in the head, *a* sore throat/finger/foot, *a* temperature/*a* high fever (= *to be* feverish), *a* touch/*an* attack of indigestion, etc.;

b) cu sau fără articolul hotărît: § 562

to have earache, (*a/the*) toothache, measles, mumps, stomachache, influenza, (*the*) flu, rheumatism, (*the*) gout; *the* hump; (*the*) plague, cholera, leprosy, etc.; în limba vorbită sau în slang, cînd substantivul are numai formă de plural: *to suffer from/to have the blues; the creeps, the dumps, the fidgets, the horrors, rickets, etc.*

4) Numele de măsuri (dimensiuni, greutate, cantitate, timp etc.) pot avea oricare din cele două articole, cu înțeles distributiv și cu preferință pentru *the*: § 563

35 p *a/the* dose² of beer.
 40 p *a/the* ham sandwich
 £ 525,90 *a/the* bottle of Johnny Walker (whisky) red label.
 Eggs are 50 p *a/the* dozen.
 Potatoes are 10 p *a/the* pound³.

¹ Adică pluralul cu articolul zero.

² *dose* = (conținutul din) cutia în care se conservă berea, sucurile de fructe etc.

³ *pound* (abrev. lb.) = 0,454 kg (măsură de greutate tradițională, încă neschimbată).

Shoes are £ 45.95 *a/the* pair.
 once *a* week, twice *a* fortnight
 to work by *the* day¹
 to be paid by *the* month
 to rent a house by *the* year
 to hire a boat by *the* hour

- § 561 5) **Apoziția**². — În apoziții se întrebuintează oricare din cele două articole sau nici unul, conform regulilor generale expuse mai sus:

The Thames, *the* river which flows through London, is spanned by many bridges.
 (§ 449)

I saw Swift, *a* fine horse, win the Derby. (§ 536)

The essay was by W. Hazlitt, British critic and essayist. (§ 539, Cf. § 482).

- § 565 6) **Atributul și articolele**. — Atributul este o modalitate gramaticală foarte eficientă și subtilă pentru particularizarea unui substantiv. El poate preceda sau urma substantivul pe care îl determină.

Cînd unui substantiv fără articol³, exprimînd așadar genericul, i se adaugă unul sau mai multe atribute *cu care formează un tot, o singură idee*, prezența atributului (sau atributelor) nu influențează întru nimic ideea de generalitate exprimată de substantiv, acesta rămînînd tot nearticulat:

Man is an intelligent being.

Antiquities are now in the forefront of interest.

Greek antiquities are in the forefront of interest nowadays.

Modern French fashions in clothes, both feminine and masculine, are still *the*⁴ (s a u a) standard of taste in certain circles. (Atribut multiplu, pre- și postsubstantival, care nu schimbă sensul generic al substantivului.)

- § 566 Dar cu un atribut care aduce o idee în plus substantivului, apare articolul hotărît dacă substantivul exprimă acum o idee precisă, sau articolul nehotărît dacă substantivul e nedefinit:

*The*⁵ *Cro-Magnon*⁶ *man* is believed to have belonged to the same species as (the) *modern man*.

The Greek antiquities found in the Balkan Peninsula are in the forefront of interest.

- § 567 7) **Repetarea articolului**. — Cînd două sau mai multe substantive sau adjective sînt unite prin *and*, numai primul primește în mod obișnuit articolul:

She reads in *a slow and distinct* voice.

A little boy and girl cross the road against the lights.

The father, brother and uncle were all smelters.

He placed *the jam, meat, salt, sugar, rice and flour* on the shelf.

Turn to *the fifth and sixth* pages.

- § 568 Pentru *accentuare* însă, sau atunci cînd substantivele ori adjectivele se referă la persoane sau lucruri *diferite*, articolul se repetă înaintea fiecăruia:

The new furniture I bought is *the smartest and the best*. (Accentuare.)

A se compara:

The professor and poet lectures on Monday. (O singură persoană)

The professor and the poet lecture on Monday. (Două persoane)

A Romanian and English dictionary. (Un singur obiect)

A Romanian and an English dictionary. (Două obiecte)

¹ Cf. *by day* = în timpul zilei; *by the day* = cu ziua.

² Pentru definiția apoziției, vezi § 2587.

³ Avînd adică articolul zero.

⁴ *the* este aici accentuat și înscamă „unicul”.

⁵ În limbajul științific, unde articolul este adesea omis, *the* poate lipsi.

⁶ *Cro-Magnon*, peșteră în Dordogne, Franța, unde s-au descoperit rămășițele unui om preistoric, care ar fi aparținut aceleiași specii cu și omul modern.

LOCUL ARTICOLULUI

§ 569

- 1) Ambele articole
- precedă*
- substantivul sau atributul acestuia:

§ 570

<i>a boy</i>	<i>a nice girl</i>	<i>a race horse</i>
<i>the boy</i>	<i>the best man</i>	<i>the silver medal</i>

- 2) Ambele articole stau
- înaintea*
- cuvintului
- whole*
- , dar
- după*
- all*
- ¹
- ,
- both*
- ¹
- ,
- quite*
- ,
- just*
- :

§ 571

The whole garden was in bloom.
I worked at it for a whole week.
*All the students were present.*¹
*Both (the) parents were seated at the table.*¹
The study of architecture is quite the (best) thing for you.
We saw quite a number of Shakespeare's plays.
This is just the house I was looking for. (= tocmai)
It is just an ordinary bed-sitting-room. (= numai)

- 3) Cuvintele
- half*
- și
- double*
- sint
- urmate*
- de articol cind reprezintă măsuri: § 572

<i>half a dozen eggs</i>	<i>double the sum</i>
<i>half a pint of beer</i>	<i>double the number</i>
<i>half a minute's silence</i>	<i>double the size</i>
<i>Half the bottle was empty.</i>	<i>We paid double the value.</i>

- Sint însă
- precedate*
- de articol atunci cind formează un
- substantiv compus*
- sau o
- singură idee*
- cu substantivul următor: § 573

The half-hour had struck.
We spent a pleasant half-hour reading.
We heard the double knock of the postman.
The word has a double meaning.

A se compara:

half a holiday (= jumătate de concediu sau vacanță)
a half-holiday (= o după-amiază liberă).
the half-holiday (= după-amiaza liberă).
Every year he devoted half a holiday to his parents.
They spent half the holiday in Scotland.
Thursday is a half-holiday.
We went to Mogoșoaia for the half-holiday.

VII. CAZURI ÎN CARE ARTICOLUL LIPSEȘTE

§ 574

§ 575

Regulă generală

Nu primesc articol:

- 1) substantivele întrebuințate cu înțeles *general* [NN]
- 2) substantivele care au un caracter de *unicitate* [NN]

- 1) Substantivele nenumerbare cu înțeles
- general*
- nu primesc articol; au așadar articolul zero. — În această categorie intră următoarele substantive cind sint întrebuințate cu sens generic: § 576

- a) substantivele care denumesc
- abstracții*
- [NN] (§ 35): § 577

"Beauty is truth, truth is beauty."
Wisdom comes with experience.

¹ Adjectivele *all* și *both* nu se construiesc cu articolul nehotărît.

- § 578 b) numele de materii, produse naturale¹ și culori [NN]:

Ink is used for writing.
The coin was made of *silver*.
Wheat is a cereal.
Red and *blue* are the colours of our team.

- § 579 c) substantivele *man*², *woman*², *mankind*, *womankind*, *Nature*, *society*, *posterity*, considerate ca abstracții [NN]:

Man and *woman* are intelligent beings.
Curiosity, as an incentive to discovery, is common to both *mankind*² and *womankind*.²
Nature has been harassed by *man*.
We have duties to *society* as well as to ourselves.
Posterity appreciated Purcell's music.

- § 580 d) precum și substantivele numerabile cu formă sau înțeles de plural [N]:

Boys love football matches.
He liked to watch *machinery* in motion.
They had often seen *duck*³ in that place.

- § 581 2) Substantivele cu caracter de unicitate [NN] nu au articol. — În această categorie intră:

- § 582 a) numele proprii la singular (§ 6);

- § 583 b) numele zilelor, lunilor, anotimpurilor, anilor, sărbătorilor, obiectelor de studiu, jocurilor, sporturilor și ale bolilor (§ 510, 513, 120, 123, 124, 502);

- § 581 c) titulaturile (de politețe, profesionale, academice etc.) în anumite situații (§ 53—54, 475);⁴

- § 586 d) substantivele abstracte nenumerabile, ca *heaven*, *hell*, *purgatory*, *paradise*, *providence* etc.; (vezi § 35).

- § 587 *E x c e p ț i i*⁵

Substantivele *earth*, *sun*, *moon*, *sky*, *world*, *universe*, *cosmos*, deși au un caracter de unicitate în ambianța în care se află, sînt substantive concrete îndeobște cunoscute și ca atare primesc articolul hotărît:

The sun was hot.
We saw *the moon* coming out of *the sea*.
There is nothing in *the world* he'd prize more than to carry out his scheme on automation.
We saw a turboprop high up in *the sky*.

În limbaj literar sau poetic, substantivele *sky* și *sea* au și plural:

"Under Western *Skies*" is the title of a novel.
He sailed the Seven *Seas*⁶.

De fapt, în astronomică, toate substantivele de mai sus (cu excepția substantivului *cosmos* deocăndată) au și plural.

- § 585 ¹ Cu alte cuvinte, numele produselor naturale, prelucrate sau nu, precum și substantivele asimilate cu numele de materii sau de produse naturale (§ 31): "I don't like fat *meat*", "There is vitamin A in *carrot*", "We had *duck* for dinner."

² Cu sensul de *mankind*, respectiv *womankind*.

³ Vezi și § 160, 17, 55.

⁴ A se compara cu § 476—477.

⁵ Excepțiile se referă la regula generală de la § 575.

⁶ (cu inițiale majuscule) = cele 7 oceane — Arctic, Antarctic, Pacific de sud, de nord, Atlantic de sud, de nord și oceanele indiene; (cu inițiale minuscule) toate mările pămîntului (fig. poetic).

Observație

§ 588

Îndată ce *caracterul de generalitate sau de unicitate dispăre* — fie prin faptul că unele substantive sînt puse la plural (spre exemplu numele proprii)¹, fie prin adăugarea unui atribut sau a unei propoziții atributive, care le particularizează — substantivele *primesc articolul* hotărît sau nehotărît:

a) *hotărît*, atunci cînd ne referim la un *anumit exemplar* concret aparținînd unei categorii: § 589

When *the lion* saw the flames, he ran away.
She was polishing *the silver*².
Do you mind passing *the sugar*?
The ink in my inkstand is dry.
The blue of the sky was intense.
He is *the man* in charge of the wall-gazette.
The woman next door is an art student.

b) *nehotărît*, atunci cînd ne referim la un *exemplar oarecare* aparținînd unei categorii: § 590

A *lion* was roaring.
I saw *a man* at the door.
A *full moon* was rising out of the sea.

Observație generală

§ 591

Cînd un substantiv *nenumărabil* apare cu formă de plural — cînd devine adică numărabil — și nu intră în vreuna din categoriile tratate pînă aici, urmează să fie înțeles ca referindu-se la diferite *categorii, feluri, spețe, varietăți, sorturi* sau *calități* ale substantivului nenumărabil:

bread	— breads	steel	— steels
ink	— inks	earth	— earths
velvet	— velvets	water	— waters ³

Exemplu

§ 592

Substantivul *earth*, care are un caracter de unicitate⁴, ilustrează pregnant întrebuintarea articolului:

a) *nu primește articol* cînd înțelesul lui este *abstract*: § 593

He moved heaven and *earth* to find out your present address.
The criticism passed on his scheme soon brought him back to *earth*.

sau cînd este nume de *materie*:

It was fat (or heavy) *earth*.
They filled the pit with *earth*.

b) *primește articolul hotărît* cînd înțelesul lui este *concret și cunoscut sau precizat*: § 594

The earth is round. (= Terra — unicitate)
They were tilling *the earth*. (= solul)
The air was full of the fragrance of *the earth*.
(= țărîna — masă concretă cunoscută).

c) *primește articolul nehotărît* atunci cînd reprezintă un *exemplar dintr-o categorie*: § 595

An *earth* on which there would be peace among peoples is an ideal worth striving for.

¹ Vezi § 469.

² *the silver* = argintăria.

³ La plural înscamnă ape minerale sau ape (riuri, lacuri, mări, oceane etc.) și intră în numeroase expresii figurate.

⁴ *earth*, pînă recent scris cu inițială majusculă, astăzi minusculă, păstrează inițiala majusculă cînd e nume de planetă (= Terra).

§ 596 ALTE CAZURI ÎN CARE ARTICOLUL LIPSEȘTE

Articolul hotărît nu este exprimat în următoarele cazuri:

§ 597 1) după un substantiv în cazul posesiv (§ 247):

Elgar's *oratorios*
the workers' *rule*
today's *news*

§ 598 2) înaintea substantivelor determinate de adjectivele posesive sau demonstrative:

my baby *their* children *that* mountain *these* towns

§ 599 3) înaintea adjectivei *last* și *next* (+ un substantiv) când acestea exprimă timpul în raport cu prezentul (= articolul zero):

He came home *last Monday* (= luna trecută).
They are leaving for the seaside *next week* (= săptămîna viitoare).

Notă

§ 600 Dacă însă adjectivele *last* și *next* nu sînt considerate în raport cu prezentul, ele exprimă ordinea într-o serie și au următorul înțeles: *last* = ultimul; *next* = următorul. În acest caz sînt precedate de articol, atunci cînd însoțesc un substantiv exprimat sau subînțeles, și nearticulate cînd sînt singure sau au valoare de adverb ori de prepoziție (aceasta din urmă în cazul lui *next*):

The last Monday of this month is a holiday. (+ subst.)
He was here on Tuesday, but left *the next day*. (+ subst.)
Jerry was *the next* patient to be seen by the doctor, while Will was *the last*. (+ subst.)
She was (*the*) *last*/(*the*) *next* on the list of proficient gymnasts. (Singur sau + subst. subînțeles)
When I *last* met Lena, she was flourishing. (Adv.)
I should like to see you when *next* you come this way. (Adv.)
He was wearing a flannel *next* his skin. (Prep.)

§ 601 4) pentru a se da *concluzie* și *relief* stilului:

§ 602 a) în unele locuțiuni adverbiale sau verbale în care substantivul are înțeles *abstract* (= articolul zero):

at best	to be of opinion
at (the) worst	to be at sea
at hand	to be at water
at sight	to change colour
by hand	to change sides
by heart	to declare war against
in (the) future	to find employment
in honour of	to lose courage
on condition that	to send word
on foot	to strike work
on board ship	to trample under foot

§ 603 b) în unele *cuvînte compuse* (= articolul zero):

downhill	indoors	outside	down-at-heel
in-shore	upstairs	upside-down	up-to-date

§ 604 c) în unele *expresii construite simetric*, în care două substantive sînt unite prin prepoziții sau conjuncții (= articolul zero):

from beginning to end	arm in arm
from day to day	day by day
from hand to mouth	hand in hand
from head to foot	husband and wife
from right to left	year in year out
from time to time	by hook or by crook
from top to bottom	over mountain and plain
through thick and thin	to finish neck and neck

d) în stilul științific, în telegrame, titluri (de capitole, articole de ziar etc.), în legende de ilustrații, hărților sau planurilor, în anunțurile din presă, *agony column*¹, indicațiile de regie, dicționare, notițe etc. (= omisiunea articolului): § 605

Please, send money school fee. (Telegramă)
 Invasion of Scotland. Defeat at Bannockburn. (Titlu de capitol)
 Thief picks pocket of woman in crowded boat train. (Titlu de articol de ziar)
 North door of screen, inner face. (Legendă de ilustrație)
 Section along equator. (Hartă)
 Enters by door left, goes to telephone on table right, picks up receiver, dials number and speaks. (Indicații de regie)
 Designer required by company. (Anunț ziar)
Attic story: upper story of house. (Dicționar)
 Finance Minister to Increase Tax on Petrol² before End of Month. (Titlu articol ziar)

Foarte adeseori titlurile din ziare, excesiv de concise și de fanteziste, sînt înțeleșibile înainte de citirea articolului.

Un exemplu:

A Swimsuit Summit. — Titlul unui reportaj despre conferința la nivel înalt a șefilor de stat ale celor Patru Mari Puteri, ținută, nu în eostum de baie, cum ar sugera titlul, ci în Guadclupa (Newsweek, January, 15, 1979).

¹ "Agony Column" (colocv.) = rubrica anunțurilor personale, la mica publicitate: persoane dispărute, întâlniri ratate, regrete etc. Iată un anunț apărut la această rubrică în *The Times*, 20 mai 1977, referitor la ultima cursă a Orient Expresului, tren de mare lux, cu ruta Paris-Istambul, pus în circulație în 1883: "In affectionate remembrance of the Direct Orient Express which passed away quietly in Paris last night. Deeply lamented by a large circle of friends and acquaintances at the Raleigh Club. Ride on! Ride on in Majesty! In lowly pomp ride on to die."

² *petrol* ['petrl] în Anglia, (= *gas* [gæs] < *gasoline* în SUA) înseamnă benzină pentru motoare cu combustie internă. *Petrol* (rom.) se traduce cu *oil* în engleză, iar *gaz*, *petrol* (rom.) se traduce *petroleum*.

ADJECTIVUL

	§	pag.
CONSIDERAȚII GENERALE		
Definiție	606	123
Clasificare	607	123
ADJECTIVELE CALIFICATIVE		
	608	123
I. CONSIDERAȚII GENERALE		123
Definiție	609	123
Caracteristici	610	123
Funcții	615	124
II. COMPARAȚIA ADJECTIVELOR	622	124
Comparația de superioritate	635	126
<i>Comparația adjectivelor scurte</i>	639	126
Adjectivele de o singură silabă.....	640	126
Adjective de două silabe.....	641	127
Alte părți de vorbire adjectivate.....	652	128
Concluzie		128
<i>Comparația adjectivelor lungi</i>	653	129
Adjective mai lungi de două silabe.....	655	129
Adjective bisilabice cu accentul pe prima silabă.....	656	129
Participii adjectivale și adjective cu sufixe participiale.....	657	129
Alte părți de vorbire adjectivate.....	659	130
<i>Ortografie</i>	661	130
<i>Adjective cu forme de comparație neregulată</i>	666	131
Observații asupra adjectivelor cu grade de comparație neregulată		132
<i>III</i>	672	132
<i>Little, A little. — Few, A few</i>	676	133
<i>Much, Many. — Much, Long</i>	690	135
<i>Elder, Eldest. — Older, Oldest</i>	697	136
<i>Farther, Farthest. — Further, Furthest</i>	704	137
<i>Nearest, Next</i>	706	138
<i>Fore, Former. — Foremost, First</i>	707	138
<i>Later, Latest. — Latter, Last</i>	710	139
<i>Out</i>	715	140
<i>Comparația adjectivelor compuse</i>	717	140
Comparația de egalitate	718	141
Comparația de inferioritate	720	142
Observații asupra comparației adjectivelor în general		142
Construcția propoziției comparative		
Cazul celui de-al doilea termen al comparației.....	721	142
Comparativele latine	722	143
Construcția propoziției cu superlativul relativ.....	723	143
Superlativul și articolul hotărât.....	724	144
Comparația cu un singur termen.....	726	144
Propoziția comparativă eliptică.....	727	144
Comparația a două obiecte.....	728	144
Comparația dintre un obiect și un grup.....	730	145
Dublul comparativ. Dublul superlativ.....	733	145
Comparația comparativului și superlativului	734	145
Construcții idiomatice cu două comparative sau superlative.....	735	146
Procedee pentru exprimarea superlativului absolut.....	740	146

	§	pag-
III. ALTE GHESTIUNI REFERITOARE LA ADJECTIVE.....		148
Schimbare de funcție. Adjectivele substantivate.....	750	148
Adjectivele și adverbele identice ca formă.....	761	151
Adjectivele atributive și adjectivele predicative.....	763	151
Adjectivul care califică mai multe substantive.....	770	153
Adjectivul și prepoziția următoare.....	771	153
<i>One</i> (pl. <i>ones</i>).....	772	153
<i>Very. Much</i>	773	154
Construcții adjectivale echivalente cu unele construcții impersonale sau adverbiale din limba română.....	774	154
IV. ECHIVALENȚII ADJECTIVALI	775	154
Substantiv	776	154
Gerundiv	777	155
Participiu prezent.....	778	155
Participiu trecut	779	155
Infinitiv	780	155
Adverb	781	155
Genitiv	782	155
Articol.....	783	155
Numeral.....	784	155
Locuțiune prepozițională.....	785	155
Apoziție	786	156
Propoziție relativă	787	156
V. FORMAREA ADJECTIVELOR.....	789	156
Derivarea	790	156
Prefixe	791	156
Sufixe	792	157
<i>Adjective cu înțeles negativ</i>	793	157
Prefixe	794	157
Sufixe	795	157
<i>Ortografie</i>	796	158
Dublarea consoanei finale.....	797	158
-e — mut final	798	158
-y final	799	158
Schimbarea categoriei gramaticale	800	159
Participii adjectivate	801	159
Substantive adjectivate.....	804	160
Verbe adjectivate.....	806	160
Adverbe adjectivate.....	807	160
Articolul și numeralul cu valoare de adjectiv.....	808	160
Compunerea	809	161
ADJECTIVELE DETERMINATIVE SAU PRONOMINALE	814	162
Adjectivele posesive	817	163
Adjectivele demonstrative	818	163
Adjectivele interogative	819	164
Adjectivele relative	820	164
Adjectivele nehotărâte.....	821	164

ADJECTIVUL (THE ADJECTIVE)

CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiție.** — Adjectivul este partea de vorbire care califică¹ sau determină² un substantiv sau un echivalent³ al acestuia: § 606

a <i>clever</i> woman	my beloved
<i>fine</i> reading	<i>some</i> chalk
<i>poor</i> me	the <i>same</i> ideas
a <i>young</i> man and a <i>wise</i> one	

2) **Clasificare.** — Adjectivele se împart în două categorii: § 607

A. adjective calificative (§ 608)

B. adjective determinative, numite și adjective pronominale (§ 814).

A. ADJECTIVELE CALIFICATIVE § 608 (DESCRIPTIVE ADJECTIVES)

I. CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiție.** — Adjectivul calificativ, care este de fapt adjectivul propriu-zis, arată o însușire a unui obiect⁴, deci îl califică⁵: § 609

a <i>little</i> son	the <i>square</i> box
<i>brown</i> eyes	<i>last</i> year
<i>remote</i> control	

2) **Caracteristici.** — § 610

a) **Formă.** În limba engleză, adjectivul are, cu câteva excepții, o singură formă, indiferent de gen, număr sau caz. El nu se poate deci acorda cu substantivul (sau cu echivalentul acestuia) pe care îl califică: § 611

A *young* boy was working at the new lathe. (Nom. masc. sg.)
 We saw the *young* girls at the sewing-class. (Ac. fem. pl.)
 The leaves of the *young* trees were out. (Gen. neutru pl.)
 I addressed myself to the *young*. (Dat. gen comun pl. adj. substantival)

Excepții § 612

Comparativul și superlativul adjectivelor scurte sînt singurele forme adjective flexionare:

young — younger (comparativ) — youngest (superlativ)
 good — better (comparativ) — best (superlativ)
 (Cf. și unele adjective pronominale § 817—819)

¹ *A califica* = a descrie, a arăta existența unei anumite însușiri, stări etc. a unui obiect de pe planul real, denumit de substantiv, pe plan gramatical.

² *A determina* = a preciza, a lămuri înțelesul unui cuvînt.

³ Vezi § 190, nota 1.

⁴ Sens gramatical (§ 2).

⁵ Vezi nota 1.

§ 613 *Locuțiunea adjectivală (Adjectival Phrase).* Locuțiunea adjectivală¹ constă dintr-un grup de cuvinte fără predicat care luate împreună au valoare de adjectiv:

The peonies *in that garden* are all pink.
The girl *working at the weaving-loom* is an evening-class student.
Where is the novel *lent to Marian*?
Haven't you found anyone *glad to help you*?

§ 614 *b) Locul adjectivului. Adjectivul atributiv* este pus în genere înaintea substantivului pe care îl califică:

a <i>good</i> man	— <i>good</i> men
an <i>able</i> woman	— <i>able</i> women
the <i>nice old</i> house	— the <i>nice old</i> houses

(Pentru detalii vezi § 2668—2683)

Adjectivul predicativ este pus după verb sau după complementul direct cînd acesta există (vezi exemple § 767, 769).

§ 615 3) *Funcții.* — Adjectivul are *trei* funcții sintactice:

§ 616 a) poate fi *atribut*:

Madge, a *fine* girl, was coming to tea.
I bought some *woollen* gloves.
He is a man *hard* to please.

§ 617 b) poate face parte din *predicat*:

§ 618 b') *ca nume predicativ [(Predicate) Complement]*:

The sky is *blue*.
It grew *dark*.
An old shoe feels *easy*.
I got *ready* in a very short time.

§ 619 b'') pentru *a completa înțelesul unui verb cauzativ*, arătînd rezultatul acțiunii verbului asupra unui complement direct al cărui calificativ este (*Predicate of Result*²):

We painted the walls *white*.
The gardener rolled the lawn *smooth*.
I boiled an egg *soft*.

§ 620 c) poate fi *complement circumstanțial* de mod:

They came home *tired*.
The wind blew *cold*.

§ 621 Adjectivul substantivat (§ 750—760) are funcțiile substantivului (§ 347—358).

§ 622

II. COMPARAȚIA ADJECTIVELOR (COMPARISON OF ADJECTIVES)

§ 623 1) Compararea adjectivelor poate fi realizată în *două* moduri: *între obiecte*³ (stări, însușiri etc.) sau *în timp*, privind același obiect:

<i>obiecte</i>	{	He was an <i>abler</i> workman than his brother.
		He was the <i>ablest</i> workman in the factory.
<i>timp</i>	{	Her health had been growing <i>better</i> and <i>better</i> ;
		it was <i>best</i> last Sunday.

¹ Această locuțiune adjectivală constă de fapt dintr-o propoziție relativă fără pronume relativ și fără verb: *The peonies (which are) in that garden...* *The girl (who is) working...* etc.

² Considerat în gramatica română ca un complement circumstanțial de mod. (Vezi § 2530).

³ Sens gramatical.

- 2) O comparație poate fi făcută din *trei* puncte de vedere: § 624
 a) pentru a se arăta *egalitatea*: § 625
 He is *as kind as* Jane.
 b) pentru a se arăta *superioritatea*: § 626
 He is *kinder* than Jane.
 He is the *kindest* of all.
 c) pentru a se arăta *inferioritatea*: § 627
 He is *less kind* than Jane.
 He is *not so/as kind as* Jane.
 He is *the least kind* of all.
- 3) Pe plan gramatical se deosebesc **trei grade de comparație**: § 628
 a) *gradul pozitiv*, când adjectivul nu a suferit nici o comparație: § 629
 cold beautiful
 b) *gradul comparativ*, când adjectivul arată o însușire într-un grad superior sau inferior aceluia exprimat prin gradul pozitiv, sau egal cu acesta: § 630
 colder more beautiful (superioritate)
 less cold less beautiful (inferioritate)
 as cold as as beautiful as (egalitate)
 not so/as cold as not so/as beautiful as (inferioritate)
 c) *gradul superlativ*, când adjectivul exprimă o însușire în gradul cel mai înalt sau cel mai scăzut: § 631
 coldest most beautiful (superioritate)
 least cold least beautiful (inferioritate)
- Superlativul poate fi:
 c') *superlativ relativ*, când exprimă gradul cel mai înalt sau cel mai scăzut al însușirii unui obiect în comparație cu alte obiecte sau în timp: § 632
 He is our *most reliable* tractor driver.
 Dick was the *least successful* of the candidates.
 I have been very ill all week but I feel *worst* today.
- c'') *superlativ absolut*, când arată o însușire într-un grad înalt fără stabilirea unei comparații directe: § 633
 Dearest Father!
 Thank you for your *most kind* letter.
 They were *most rude* to him.
 She is *most attractive*.

Superlativul absolut analitic¹ se deosebește de cel relativ și prin *accent*; superlativul absolut, fiind descriptiv, are accentul pe adjectiv, însușirea exprimată de acesta aflându-se pe primul plan al interesului; superlativul relativ are accentul pe adverbul *most*, acesta exprimând „relația” în care se află obiectele comparate: § 634

This is the *'most interesting* of the books in the library. (Superl. rel.)
 She has the *most 'interesting* face. (Superl. abs.)
 Her remarks were *most 'interesting*. (Superl. abs.)

¹ Vezi § 633 și 653.

§ 635

COMPARAȚIA DE SUPERIORITATE (COMPARISON OF SUPERIORITY)

§ 636 Comparativul și superlativul de superioritate se formează în două moduri, după cum adjectivele sint scurte sau lungi.

§ 637 A. Adjectivele scurte primesc sufixele *-er* (pentru comparativ) și *-est* (pentru superlativ) adăugate la adjectivul în gradul pozitiv (metoda sintetică sau flexionară saxonă):

Violet is a *tall* girl. (Pozitiv)

Violet is *taller* than Maud. (Comparativ)

Violet is *the tallest* of all my friends. (Superlativ)

§ 638 B. Adjectivele lungi primesc adverbele *more* (pentru comparativ) și *most* (pentru superlativ), care precedă adjectivul în gradul pozitiv (metoda analitică sau neflexionară franceză):

My son is *intelligent*. (Pozitiv)

My son is *more intelligent* than my daughter. (Comparativ)

My son is *the most intelligent* boy in his class. (Superlativ)

Indicații exacte în privința comparației adjectivelor sint imposibil de dat în stadiul în care se află limba engleză actuală, întrucât cei mai autorizați să se pronunțe asupra formelor curente se contrazic ei înșiși chiar în contextul pe care îl folosesc pentru explicații, ceea ce denotă o fluctuație intensă și crescândă în uzanța curentă.

În gramatici și dicționare, capitoul comparației adjectivelor este evitat sau expedit sumar cu exemple anacronice. Este totuși esențial pentru străini să aibă trasate unele repere, chiar instabile, contradictorii, anarhice sau absurde. Ținând seama de datele expuse mai jos, cititorii vor întâlni, desigur, ulterior, exprimări diferite, opinii contrarii, dar nu vor risca să nu fie înțeleși sau să fie acuzați de lipsă de considerație pentru interlocutorii lor. *They will be on the safe side.*

§ 639

A. COMPARAȚIA ADJECTIVELOR SCURTE (COMPARISON OF SHORT ADJECTIVES)

Această categorie cuprinde:

- a) adjectivele *monosilabice*;
- b) adjectivele *bisilabice* terminate în *-y*, *-ly*, *-er*, *-le*, *-ow*, *-some* și alte câteva adjective cu accentul pe prima silabă;
- c) numeroase adjective *bisilabice* cu accentul pe ultima silabă;
- d) adjectivele *trisilabice* cu prefix negativ.

Majoritatea acestor adjective au ambele forme de comparație:

- a) *flexionară* (cu sufixele *-er* și *-est*) care este și *forma preferată*;
- b) *neflexionară* (cu *more* și *most*), mai lungă și mai formală.

Exemple

Următoarele adjective formează în mod normal comparativul în *-er* și superlativul în *-est*:

§ 640

1) Adjectivele de o singură silabă (*monosilabice*):

clear	fine	soft
fat	gay	thin, etc.

E x e m p l e :

clear	— clearer	— clearest
fat	— fatter	— fattest
gay	— gayer	— gayest
rare	— rarer	— rarest, etc.

2) Adjectivele de două silabe (*bisilabice*) terminate în *-y* și *-ly*: § 641

busy	happy	lively
early	jolly	manly
easy	likely	sickly, etc.

Exemple:

busy	— busier	— busiest
easy	— easier	— easiest
friendly	— friendlier	— friendliest
sickly	— sicklier	— sickliest
lonely	— lonelier	— loneliest

Observație

Actualmente pot avea *ambele forme* de comparativ și superlativ, *cu preferință pentru formele flexionare*, următoarelor adjective: § 642

a) majoritatea adjectivelor *monosilabice*: § 643

calm	free	large	scarce
cross	glad	mild	snug
dead	grave	old	sore
drunk	huge	pale	sound
fit	just	plain	stiff
fond	keen	prompt	true
frank	kind	rare	vague, etc.

b) dintre adjectivele *bisilabice* terminate în *-y* sau *-ly*, accentuate pe prima silabă: § 644

angry	funny	risky	sunny
chilly	happy	rocky	steady
clumsy	hilly	shady	stony
cloudy	lucky	showy	stormy
cosy	misty	sleepy	tidy
dingy	naughty	snowy	windy
foggy	rainy	sorry	worthy, etc.

c) adjectivele *bisilabice*, terminate în *-er*, *-le*, *-ow*, *-some* și *-ure*: § 645

bitter	feeble	hollow	gruesome
clever	gentle	narrow	handsome
slender	humble	sallow	lonesome
sober	noble	shallow	wholesome
tender	subtle	yellow	mature
			obscure, etc.

d) alte câteva adjective *bisilabice* cu accentul pe prima silabă: § 646

able	common	quiet
idle	cruel ¹	real
supple	pleasant	stupid, etc.

e) numeroase adjective *bisilabice* cu accentul pe ultima silabă: § 647

absurd	concise	remote
discreet	minute ²	severe
profound	polite	sincere, etc.

f) adjectivele *trisilabice* cu prefix negativ, acestea comportându-se ca și adjectivele *bisilabice* din care au fost formate prin sufixare: § 648

uncanny	unkindly	ignoble
uneasy	unlikely	impolite
unfriendly	unlucky	incomplete

¹ Formele flexionare sînt ortografiate în limba engleză: *crueller*, *cruellest*, iar în SUA și: *crueler*, *cruellest*.

² *minute* [maɪˈnju:t] (= minuscul) este aici adjectiv (cu pronunția diferită de aceea a substantivului).

<i>unhappy</i>	<i>unpleasant</i>	<i>insecure</i>
<i>unhealthy</i>	<i>untidy</i>	<i>insincere, etc.</i>
Ex.: <i>unhappy</i>	— <i>unhappier</i>	— <i>unhappiest</i>
<i>impolite</i>	— <i>impoliter</i>	— <i>impolitest</i>

§ 649 *E x e p Ț i i*: adjective *mono-* și *bisilabice* cu grade de comparație formate analitic (numai cu *more* și *most*):

worth (monosilabic);
eager, proper, docile, fertile, fragile, hostile (cu prima silabă accentuată);
antique, bizarre, burlesque (cu a doua silabă accentuată);
content, intact (terminate în două consoane) totuși *exact* (-er, -est); *abrupt* (-est);
correct (-est); *distinct* (-est) etc. paralel cu formele analitice (*more, most*). precum și adjectivele predicative construite cu prefixul *a-*: *afraid, alive, alone, aloof, aware* etc.¹

§ 650 Normele comparației adjectivelor nu au fost stabilite la întâmplare sau fantezist, ci după anumite criterii naturale și judicioase. În mod normal comparația adjectivelor bisilabice mai obișnuite se face cu ajutorul formelor flexionare (în -er și -est), pe cînd adjectivele bisilabice mai puțin obișnuite fac gradele de comparație cu ajutorul formelor neflexionare (construite cu *more* și *most*).

§ 651 În ceea ce privește adjectivele cu ambele forme de comparativ și superlativ, alegerea între acestea este în mare măsură dictată de eufonie, ritm și expresivitate. Pe lingă aceasta, în limba vorbită sînt preferate formele flexionare, pe cînd în limba literară se folosesc mai mult formele construite cu *more* și *most*, unele adjective cu nuanță exclusiv literară — ca *antique, bizarre, burlesque* etc. — avînd, așa cum s-a arătat (§ 649), numai formele neflexionare.

§ 652 3) Alte părți de vorbire adjectivate se conformează aceluiași uzanțe de mai sus:

Who live on the *upper* floor?
 Her shyness was her *chiefest* trouble.
 Our plan includes the production of the *choicest* wines.
 Weren't the little boy's words the *veriest* nonsense?

4) Concluzie. — În engleza contemporană au spart tiparele, în comparația adjectivelor, pe lingă mono- și bisilabele flexionare, forme ca *more glad, more sorry, more able, more proud, more sad* sau *more hot, more cloudy* — curente în buletinele meteorologice de la BBC — chiar *more bad, more good, more well-known, most well-advised, most well-informed, most well-dressed* — pînă și forme în -ing și -ed cu grade de comparație flexionare², toate, trebuie să mărturisim, dovedindu-se uneori mai fericit inspirate și interesante, mai elocvente și frapante cînd se abat de la normă decît conformîndu-se, cumînți, acesteia. Este de fapt era noului, a ruperii tuturor lanțurilor, a încercărilor celor mai îndrăznețe și „trăsnete“, din care izbucnesc adesea idei geniale.

E x e m p l e :

(...) One of the *most good* people that he knew.³ (Iris Murdoch, *the Ball*)
 If the last three symphonies (of Mozart) are the *best-known*, the G minor is perhaps *more best-known* than the other two.⁴ (H. Keller, *The Symphony*).
 They have certainly done their *darnedest*.⁵ (The Times Literary Supplement, 22 Aug 1968).

(...) London was on the way to being the *leadingest* place.⁶ (John Osborne, *Time Present*).

The *swingiest* of all London clubs is in Park Lane.⁷ (The Surrey Comet, 3 Dec 1966).

(Pentru ultimele trei citate, cf. § 658).

¹ Vezi § 763.

² Vezi R. Quirk et alia, *A Grammar of Contemporary English*.

³⁻⁷ Adrian Nicolescu, *Tendințe în engleza britanică contemporană*, 1977, pag. 265.

„Iar pe cotorul cărții *Guinness Book of Records 1971*, printre alte superlative este dat **mostest**.”

Evident că aceste citate nu constituie modele de urmat. Ele aparțin unui domeniu al tuturor licențelor — domeniul scriitorului, care în acest caz nu poate decât să ne edifice, pe unii șocându-ne, pe alții încintindu-ne.

B. COMPARAȚIA ADJECTIVELOR LUNGI (COMPARISON OF LONG ADJECTIVES)

§ 653

Următoarele adjective și participii formează comparativul și superlativul cu ajutorul adverbelor *more*¹ și *most*² precedind adjectivele și participiile în gradul pozitiv:

§ 654

1) adjectivele mai lungi de două silabe:

§ 655

attractive	creative	despondent	objectionable
beautiful	curious	important	reluctant, etc.

Exemplu :

attractive	— more attractive	— most attractive
dependable	— more dependable	— most dependable

2) numeroase adjective bisilabice cu accentul pe prima silabă:

§ 656

agile	acid	constant	prudent
docile	candid	eager	sudden
fertile	livid	frugal	tiresome, etc.
fragile	abject	nervous	
hostile	adverse	proper	

În special adjectivele bisilabice terminate în *-ic*, *-ish*, *-ive*, *-less* și *-ous*:

comic	active	gracious
foolish	faithless	joyous, etc.

Exemple :

active	— more active	— most active
comic	— more comic	— most comic
foolish	— more foolish	— most foolish

(Vezi și § 644—646)

3) participiile adjectivate și adjectivele cu sufixe participiale:

§ 657

worn	skilled	charming
upset	learned	convincing, etc.

Exemple :

worn	— more worn	— most worn
skilled	— more skilled	— most skilled
charming	— more charming	— most charming

Excepții : *crooked* și *wicked*, care pot avea și formele flexionare.

Notă

În *stilul familiar*, pentru a se accentua și mai mult ideea de superlativ, numeroase adjective, în special cele terminate în *-able*, *-ed*, *-ful*, *-id* și *-ing*, deși nu au comparativul în *-er*, formează totuși superlativul în *-est*, paralel cu forma neflexionară:

§ 658

awkwardest	cogentest	candidest	cunningest
barrenest	fragilest	limpidest	winningest
brutalest	damnablest	placidest	swingingest
cheerfulest	legiblest	timidest	doggedest
	loyalest	tiredest	drunkenest, etc.
	Do your <i>damnedest</i> !		
	He was the <i>raggedest</i> child.		

¹ Comparativul adverbului *much*.

² Superlativul adverbului *much*.

§ 659 4) alte părți de vorbire adjectivate:

They didn't come: the *more fools* they!
 You are *more at home* on this topic than I.
 He loved his nephew so much that he felt *more¹ father*
 than uncle to him.

Notă

§ 660 Un substantiv sau echivalentul său poate fi însoțit de două comparative cu forme diferite, unul terminat în *-er*, celălalt construit cu adverbul *more*. În acest caz, forma sintetică (în *-er* sau *-est*) precedă pe cea analitică (construită cu *more* sau *most*):

She looked *braver* and *more enterprising* than ever.
 He was the *older*, the *quicker* and the *more clever* of the two.

Pentru simplificare însă, pentru redarea ideii de progresie sau pentru accentuare, adjectivele scurte care primesc în mod obișnuit sufixul *-er* la comparativ pot avea și forma construită cu adverbul *more*:

The landscape was *more ugly* and *naked* than ever.
 He was far *more jolly* and *able* than his fellows.
 The boldest dreams of our young become daily *more true* and *real*.
 Every day she grew *more and more gay*.
 She was never *more happy* than when painting.
 He felt *more dead* than alive.

§ 661

ORTOGRAFIE

§ 662 a) Adjectivele terminate într-o consoană² precedată de o singură vocală scurtă și accentuată dublează consoana înaintea sufixelor *-er* și *-est*:

big	— bigger	— biggest
thin	— thinner	— thinnest

În celelalte cazuri (adică atunci când consoana finală este precedată de două vocale ori de o altă consoană, sau când vocala precedentă nu este accentuată), consoana finală nu se dublează:

sweet	— sweeter	— sweetest
deaf	— deafer	— deafest
soft	— softer	— softest
quiet	— quieter	— quietest

§ 663 b) Adjectivele terminate în *-e* mut sau în *-ee* pierd pe *-e* final înaintea sufixelor *-er* sau *-est*:

nice	— nicer	— nicest
true	— truer	— truest
free	— freer	— freest

§ 664 c) La adjectivele terminate în *-l* precedat de o vocală neaccentuată, *-l* final este dublat în limba engleză (nu și în cea americană):

careful	— carefuler	— carefullest
cheerful	— cheerfuller	— cheerfullest
cruel	— crueller	— cruellest

§ 665 d) Adjectivele terminate în *-y* precedat de o consoană schimbă pe *-y* în *-i* înaintea sufixelor *-er* și *-est*:

dry	— drier ³	— driest ³
lazy	— lazier	— laziest

¹ Unii scriitori interpretează în acest caz comparativul *more* ca fiind sinonim cu adverbale *rather*, *sooner* (= mai degrabă), deci un comparativ de sine stătător și nu semnul comparativului pe lângă substantivul *father*.

² Cu excepția consoanelor *-h*, *-v* și *-x*.

³ Uneori scris și *dryer*, *dryest*.

Cînd însă *-y* final este precedat de o vocală, el se menține:

gay	— gayer	— gayest
coy	— coyier	— coyest

Excepții:

shy	— shyier	— shyest
sly	— slyier	— slyest
spry	— spryier	— spryest
dry ¹	— dryer	— dryest
wry ¹	— wryier	— wryest

ADJECTIVE CU FORME DE COMPARAȚIE NEREGULATĂ

§ 666

Următoarele adjective au forme neregulate pentru gradele de comparație:

<i>Positiv</i>	<i>Comparativ</i>	<i>Superlativ</i>
good	{ better	best
well ²		
bad	{ worse	worst
ill ²		
little	{ less lesser	{ least littlest
few	{ less fewer	fewest
much	{ more	most
many		
old	{ older elder	{ oldest eldest
far	{ farther further ³	{ farthest, farthestmost furthest ³ , furthestmost
near ⁴	nearer ⁴	{ nearest next ⁴
fore	former ⁵	{ foremost ⁵ first ⁵
late	{ later latter	{ latest last
hind	hinder	hindmost, hindermost

Următoarele cuvinte, cînd sînt la gradul pozitiv, au funcție de adverb, § 667
iar la gradele comparativ și superlativ au funcție de adjectiv:

(beneath)	nether	nethermost
(in)	inner	inmost, innermost
(out)	{ outer utter	{ outermost ulmost, uttermost
(up)	upper	upmost, uppermost

¹ Comparativul și superlativul adjectivelor *dry* și *wry* sînt adeseori ortografiate și *drier*, *driest*; *wrier*, *wriest*.

² Pentru *well* și *ill*, cu valoare de adjectiv, vezi și § 764 a'', 769 b.

³ *Further* a fost probabil, la origine, comparativul adverbului *fore* sau, după unii autori, al lui *forth*; *furthest* este un superlativ format după *further*.

⁴ *Near* fiind la origine comparativul adverbului *nigh*; *nearer* este un dublu comparativ; *next* a fost superlativul adverbului *nigh*.

⁵ *Foremost* și *first* au fost la origine superlative formate din rădăcina adverbului *fore*; *former* este un comparativ format după adverbul *formest* (= *foremost* în limba engleză modernă).

§ 668 Adjectivele referitoare la punctele cardinale au următoarele grade de comparație:

east, eastern	more eastern	eastmost ¹ , easternmost
north, northern	more northern	northmost ¹ , northernmost
south, southern	more southern	southmost ¹ , southernmost
west, western	more western	westmost ¹ , westernmost

§ 669 În afară de aceste forme, mai există o serie de superlative cu forme neregulate, construite prin adăugarea superlativului *most* ca terminație la unele adjective sau adverbe:

aftermost ²	highermost	topmost ⁵
lowermost ³	midmost ⁴	undermost ⁶ , etc.

the *topmost* book of the pile
the *oceanmost* side of the city
the *southernmost* peak of the range

Notă

§ 670 Ca și în limba română, unele adjective *nu pot avea grade de comparație* fie pentru că însușirea exprimată nu poate suferi comparație (*equal, optional, oval, principal, general, wrong, entire* etc.), fie pentru că adjectivele sint ele însele absolute, adică exprimă un comparativ sau cel mai înalt grad posibil. Printre acestea se află o serie de câteva cuvinte provenite tale quale din limba latină sau foarte apropiate ca formă și înțeles de cuvântul de origine:

inferior	major	anterior	ultima	considerable
superior	minor	posterior	ultimate	extraordinary
junior	interior	ulterior	excellent	supreme
senior	exterior	optimum	splendid	unique

§ 671 În limbajul familiar englez, caracterizat prin prezența a numeroase superlative absolute, se întâlnesc totuși în mod curent, în special în graiul feminin — adeseori și în cel masculin — forme ca:

the *most perfect* little hat
the *divinest* music
the *wizzardest* jazz band
a *very unique* child

I have never seen a *more perfect* poise in anyone. (or heard a *more perfect* musical.)⁷
Given her opportunity, she will do *very remarkable* work.

Observații asupra adjectivelor cu grade de comparație neregulată

§ 672

III

§ 673 1) Adjectivul *ill* (= bolnav) are formele de comparație neregulate *worse* și *worst*:

She was *worse* when I saw her last: she had called up her doctor.
She was *worst* on Friday, when she was taken to hospital.
She was *more ill* (*worse*) than we thought.

§ 674 2) *Ill* și *sick*. — Sinonimul adjectivului *ill* este *sick*. În SUA, *ill* este echivalentul mai formal al adjectivului *sick*, ambele adjective având același înțeles:

¹ Forme rar întrebuințate.

² *aftermost* = *hindmost*.

³ *lowermost* = *lowest*.

⁴ *midmost* = *in the very middle*.

⁵ *topmost* = *at the very top*.

⁶ *undermost* = *lowest*.

⁷ Vezi și ancheta W.H. Mittins et alia, *op. cit.*, pag. 51.

bolnav. În Anglia, *ill* (= bolnav) este întrebuințat numai predicativ. Atributiv și ca adjectiv substantivat¹, este înlocuit prin *sick* (= bolnav):

- (*predicativ*) "You look *ill*." "I feel *ill*. I was taken *ill* yesterday."
 (*atributiv*) He is a *sick* man, he is on *sick*-leave and on *sick*-allowance.
 (*substantiv*) The *sick* must be cared for.

Cînd însă *sick* este întrebuințat predicativ, *to be sick* are în Anglia nuanța de: a avea greață (la propriu), (iar la figurat) a fi sătul peste măsură de cineva sau de ceva:

- (*predicativ*) "You look livid, are you *sick*?"
 "As *sick* as a cat! I am always *seasick* when I cross the Channel²
 — it's always rough, and I am such a bad sailor."³
 (*fig.*) I'm *sick* (and tired) of telling her to do her job properly.

3) Antonimul adjectivului *ill* este *well* sau *in good health*. *In bad health* § 675
 este sinonim cu *ill*. *Healthy* nu este antonimul adjectivului *ill*, înseamnă „sănătos” în sensul de a fi întotdeauna sănătos, rezistent la boli, robust.

4) *Ill* și *worse*, *worst* pot fi și substantive și adverbe:

- I won't have you think *ill* of your fellow. (Subst.)
 I'll think *worse* of him if he doesn't come. (Subst.)
 Let him do his *worst*. (Subst.)
 It will go *ill* with you if you don't obey your doctor. (Adv.)
 Percy played *badly*, Fiona played *worse* and Elsie played *worst*. (Adv.)

Little. A little⁴. — Few. A few⁴ § 676

1) Little. — *Little* are cinci înțelesuri principale: § 677

a) *little*⁵ (fără substantiv plural) (contrar: *much*) = „puțin(ă)” (= insuficient), se referă la cantitate sau durată, are comparativul *less* și superlativul *least* și este întrebuințat cu substantive nenumerbare (nume de materii, de abstracții etc.): § 678

- little* money, *little* wine, *little* time, *little* interest
 She has *little* (= prea puține) knowledge of English, so she can't read this book.
less joy, *less* air, *less* work, *less* English, *less* noise
 He took the line of *least* resistance and accepted to be put on a diet.

b) a *little*⁵ întrebuințat cu substantive nenumerbare (deci fără substantiv plural și grade de comparație) = „puțin(ă)” (= „ceva”, „niște”; sinonim: *some*), este întrebuințat cu substantivele care nu au plural: § 679

- a *little* money, a *little* wine, a *little* while, a *little* interest
 She has a *little* (= ceva) knowledge of English, so she can read this book.
 A se compara { I can't buy this handbag because I have *little* (= puțini)
 money. (Nuanță negativă)
 { I can buy this handbag because I have a *little* (= ceva)
 money. (Nuanță pozitivă)
 (Vezi și § 687)

c) *little* (+ subst. pl.) = „mic(ă)”⁶ se referă la vîrsta copiilor mici și a animalelor tinere (= pui); are comparativul *younger* și superlativul *youngest* (în stilul familiar, *littler* și *littlest*): § 680

- Jim is a *little* boy; he is my *youngest* son, much *younger* than your Willy.
 Look well after your *little* ones!

¹ Vezi § 750.

² *The (English) Channel* = Canalul Mîneei desparte Anglia de Franța.

³ *to be a bad sailor* = a suferi totdeauna de rău de mare.

⁴ *little* și *few* sînt adjective cantitative sau nehotărîte (determinative); a *little* și a *few* sînt adjective nehotărîte (determinative) (vezi § 821).

⁵ Adjectiv determinativ (§ 821).

⁶ Adjectiv calificativ (§ 609).

The sparrow was feeding her *little ones*. (= puii).
 The *littler* kids shrieked in delight.
 He is our *littlest* (one) (fam.).

- § 681 *d) little* (+ și subst. pl.)¹ = „mic(ă)“, „puțin important(ă)“ (fig.) „mic(ă)“², „meschin(ă)“² se referă la dimensiune, importanță, și are ca grade de comparație comparativele *less* (puțin uzitat astăzi) sau *lesser*³, și superlativul *least* (în stilul familiar, *littlest*):

the *little* toe, a *little* (= short) man, *little* minds (fig.)
 He met no *less* a man than the manager.
 They fought with no *less* daring than skill.
 the *lesser* rogue, the *lesser* towns of Devon, the *lesser* Antilles
 the *Lesser* Bear⁴
 his *lesser* works, the *lesser* poets
 Of two evils choose the *lesser*. (Proverb)
 Last but not *least* was Shakespeare.
 I haven't the *least* idea about it.
 Cinderella had the *littlest* feet.
 The *littlest* things of daily life.

- § 682 *e) Cind little* se referă la vîrstă sau dimensiune, capătă o nuanță afectivă și se traduce cu un diminutiv:

My darling *little* girl!
 (Fetița mea dragă!)
 Bless your *little* heart!
 (Ce inimioară bună!)
 "She had the most delightful *little* voice, the gayest *little* laugh, the most fascinating *little* ways."⁵

- § 683 În limba engleză modernă, *little* este înlocuit prin *small*, cu gradele de comparație *smaller* și *smallest*, atunci cînd se referă la simpla dimensiune, mai ales cînd însoțește un substantiv concret:

I saw a sweet *little* house, much *smaller* than yours; the *smallest* house I have ever seen.

- § 684 *f) Cuvîntul little* poate fi și:
substantiv:

The *little* (subst.) I can give you is, I'm afraid, too *little* (adj.)
 Every *little* helps.
 The warmongers' efforts have come to *little*.
 A *little* goes a long way. (Proverb)

- § 685 *adverb*:

Trashy literature is *little* read in this house.
 She came *little* more than half an hour ago.
 You *little* know the joys of motherhood.

Atenție!

- § 686 Spre deosebire de punctele (a) și (b) de mai sus, la celelalte puncte [(c) — (e) inclusiv], după cum se constată și din exemplele respective, trebuie ținut seama că *little* este întrebuițat cu substantive *numerable* și că poate deci însoți un plural și avea grade de comparație.

- § 687 2) *Few. A Few.* — Deosebirea dintre *few* (+ subst. pl.) — „puțini“, „puține“ (= insuficienți, insuficiente) și *a few* (+ subst. pl.) = „cîțiva“, „cîteva“ este aceeași ca și deosebirea dintre *little* și *a little* (§ 677). Formele *little* și *few*

¹ Adjectiv calificativ (§ 609).

² Precum și pluralele respective.

³ *lesser* este întrebuițat întotdeauna atributiv, niciodată predicativ.

⁴ *Lesser Bear* = *Ursa Mică* sau *Carul Mic* (constelație).

⁵ Ch. Dickens, *David Copperfield*.

au o nuanță negativă și sint de fapt opusul construcțiilor *a little* și *a few*, care au o nuanță pozitivă:

He had made *few* (= puțini) friends and felt very lonely.
 He had made *a few* (= câțiva) friends and felt his life full.
 He had made *quite a few* friends (= o mulțime de prieteni). (idiom.)

3) **Less și fewer. Least și fewest.** — Dat fiind că *little* (+ subst.sg.) exprimă cantitatea, iar *few* (+ subst.pl.) numărul, *less* și *least* sint formele de comparație pentru cantitate, *fewer* și *fewest* pentru număr. Totuși, comparativul *less*, deși se recomandă să fie evitat pentru înlocuirea formei *fewer*, se mai întâlnește uneori și în limba engleză contemporană pentru a exprima numărul, deci ca un comparativ al pozitivului *few*: § 688

less troops *less* clothes *less* people
 There were *less* than ten people in the waiting-room.

4) **Little și much** sint antonime, ca și pluralele respective *few* și *many*. § 689

Much. Many¹. — Much. Long § 690

1) **Much. Many.** — *Much* (+ subst.sg.) este întrebuințat cu substantive *nenumarabile* și exprimă cantitatea; dimpotrivă, *many* (+ subst.pl.), întrebuințat cu substantive *numerabile*, exprimă numărul. Deosebirea dintre aceste adjective este așadar aceeași ca și deosebirea dintre adjectivele *little* și *few*, contrariile lor: § 691

much pleasure *much* sand
many roses *many* new ideas

2) **Înlocuirea cuvintelor "much" și "many" prin sinonimele lor.** — Cuvintele *much* și *many* sint adeseori înlocuite prin sinonimele lor: *a great* (sau *a good*) *deal* (*of*), *plenty of*, *a lot* (*of*) (fam.), *lots* (*of*) (fam.). § 692

Pentru *many*, la aceste sinonime se adaugă *a good* (sau *a great*) *many* și *a large* (sau *a great* / *a good*) *number* (*of*):

They had dispatched to the cooperative *a great* (sau *a good*) *deal* of the maize.
 The new mechanized bakery is now able to supply *plenty of* bread to the population.
 There was *a lot of* food for the children (fam.).
 The papers publish *a great* (sau *a good*) *deal* of the important data on the remarkable achievements in our industry.
 There were *a lot of* food supplies ready to be sent off to the canteens (fam.).
A large (sau *a great* / *a good*) *number* of the factory hands attend evening classes.

Întrebuințarea acestor sinonime în locul cuvintelor *much* și *many* este mai idiomatică. A se evita cu totul *a lot of*, *lots of* în limbajul formal atit scris, cit și vorbit.

3) **Much. Long.** — *Much* și *long* sint uneori sinonime și se traduc în limba română prin „mult(ă)“, cu următoarea deosebire: § 693

much exprimă cantitatea, numărul, *more* sugerind ideea de „adițional“, „în plus“;

long exprimă „durată“ în timp:

There isn't too *much* work to do now.
 I'd like some *more* cake.
 We expected *more* guests to come.
 Won't you give me some *more*² time?

¹ *much* și *many* sint adjective cantitative sau nehotărâte (determinative) (§ 821).

² Deși comparativul *more* este întrebuințat aici în legătură cu timpul, nu este vorba de „durată“, ci de înțelesul de „adițional“, „în plus“ pe care îl are cuvintul *more*. Alte exemple: "They decided not to call on him any *more*." "Will you listen in a moment *more*?" "I'd rather not discuss it any *more*." "There was nothing in which he could take any *more* pleasure, seeing that he was so ill."

Most people like children.
 It is (a) *long* (time) since I last saw him.
 (The time) he took over it (was) *longer* than he expected.
 The *longest* (time) I ever stayed there was a week.

§ 691 4) Schimbare de funcție. — *Much* poate avea și funcția de:

a) substantiv:

Much (sau *more*) will have *more*. (Proverb)
Much of the land had been tilled.

b) adverb:

He is *much* better today.
Much the best idea was yours.
 We thanked her very *much* for her kindness.

§ 695 5) *Most*. — Este forma de superlativ al adjectivelor pozitive *much* și *many* și se întrebuintează cu substantivele *nenumerable* (*much*) și cu substantivele *numerabile* (*many*).

Most are funcție de adjectiv, de substantiv sau de adverb:

Those who have (the) *most* money are not always (the) happiest. (Adj.)
Most people like music. (Adj.)
 Make the *most* of what you have got. (Subst.)
 The *most* I can do is coach him. (Subst.)
 (He) who remembers longest grieves *most*. (Adv.)
 Your letter was *most* interesting. (Adv. — Superlativ absolut)

§ 696 6) *Most* și *least* sint antonime, ea și comparativele *more* și *less*.

§ 697 Elder. Eldest. — Older. Oldest¹

§ 698 1) Elder. Eldest. — Formele *elder* și *eldest* arată superioritatea de vîrstă și se aplică în genere membrilor familiei restrinse (fii, fiice, frați, surori):

I was an *elder* son.
 She is my *eldest* sister.
 I am the *eldest* of three children.
 Both William Pitt, the *Elder*², and William Pitt, the *Younger*, were renowned British statesmen.

Uneori, aceste forme se aplică și persoanelor din afara cercului familial restrins, dar atunci au de obicei o nuanță în plus: (mai) în vîrstă și deci mai competent (cf. *senior-junior counsel*³, *civil servants*, *clerks*, *partners* etc.):

The *elder* boys at school were coaching the younger.
 The *elder* peasants had talked first.
 Pliny the *Elder*⁴ was a Roman naturalist.
 The *elder* women had retired to another room.
 He was an *elder* contemporary of Shaw's.
 I want to talk to the *eldest* man here.
 An *elder* officer. An *elder* statesman.
 You should see Vida Geza's arresting sculpture of the 'Village *Elders*'.

¹ Pentru traducerea în limba română a acestor adjective și a celor ce vor urma pînă la § 715 inclusiv se va da aici numai forma de masculin nominativ singular. Se atrage însă atenția că aceste adjective avînd în limba engleză aceeași formă pentru toate genurile și cazurile, și pentru ambele numere, urmează ca cititorul să completeze singur traducerea cu formele românești corespunzătoare.

² William Pitt, 1st Earl of Chatham, 1708—1778, numit *the Elder*, pentru a nu fi confundat cu fiul său, William Pitt, 'the Younger', 1759—1806.

³ *counsel*, aici la plural, este invariabil ca formă.

⁴ Numit *the Elder*, pentru a fi deosebit de *nepotul* (nu de fratele sau fiul) său, Pliny the Younger.

Elder poate fi și substantiv cu același înțeles lărgit: § 699

My brother is my *elder* by three years.

You should consider your *elders*.

She resisted the advice of her *elders*.

Comparativul *elder* nu poate fi urmat de conjuncția *than*, este numai atributiv și nu e întrebuințat pentru animale și lucruri. El e substantiv, sau însoțește întotdeauna un substantiv, și este în genere precedat de articol ori de un adjectiv posesiv sau demonstrativ atunci când califică un substantiv la singular. Cu un substantiv la plural poate fi lipsit de determinanți (vezi exemplele citate mai sus). § 700

2) **Older. Oldest.** — Formele *older* și *oldest* sînt întrebuințate atît pentru ființe, cît și pentru lucruri, *older* fiind folosit atunci cînd este, sau poate fi, urmat de *than*: § 701

His *elder* sister is ten years *older* (than he/him).¹

My dog is *older* than yours.

Your copy of Milton's works is considerably (s a u much) *older* than the Museum exhibit.

She is the *oldest* woman I ever met.

În vreme ce *elder* și *eldest* sugerează în genere o comparație între frați sau surori, fii sau fiice, formele *older* și *oldest* sînt întrebuințate atunci cînd comparația nu se face între membrii familiei restrinse, atunci cînd comparația nu constituie obiectivul principal sau atunci cînd menționarea vîrstei mai are o altă implicație decît cea comparativă². Astfel: § 702

She had an *elder* sister.

(Avea o soră mai mare decît ea.)

She had an *older* sister.

(Avea o soră mai în vîrstă decît aceea despre care este vorba.)

Is there no *older* son?

(Nu există un alt fiu mai competent prin vîrsta lui decît acesta?)

My *elder* (s a u *eldest*) *cousin* în mod obișnuit nu înseamnă „un văr mai mare (respectiv cel mai mare) al meu“, ci „cel mai în vîrstă dintre doi (sau mai mulți) frați, veri ai mei“. My *older cousin* este în genere preferat pentru înțelesurile „vărul meu mai mare decît mine“ sau „cel mai în vîrstă dintre doi veri ai mei care nu sînt frați“³.

Formele *older* (cînd nu este urmat de *than*) și *oldest* indică vîrstă înaintată sau durată de timp îndelungată: § 703

She is an *older* woman [= o femeie (mai) în vîrstă, în etate].

The *oldest* building in this town is the Guildhall.

She is my *oldest* friend (= cea mai veche prietenă)⁴.

Farther. Farthest. — Further, Furthest

1) **Farther, farthest** și **further, furthest** sînt adeseori întrebuințate fără deosebire, pentru *distanță* (= mai depărtat, cel mai depărtat): § 704

I swam to the *farther* bank of the river. (Distanță)

We could see the *further* end of the street. (Distanță)

¹ Vezi § 698.

² H.W. Fowler, *op. cit.*, *elder*, -est.

³ H.W. Fowler, *op. cit.*, *elder*, -est. *Cousin* fiind un substantiv de genul comun (= „văr“ sau „vară“), interpretarea dată aici pentru genul masculin este valabilă și pentru cel feminin.

⁴ Pentru a se evita ambiguitatea din această propoziție, care poate avea două înțelesuri: a) „cea mai veche prietenă“; b) „prietena cea mai în vîrstă“, se recomandă să se spună: „She is the *oldest* of my friends“ cînd ne referim la vîrstă. (C. Miller, *A Grammar of Modern English for Foreign Students*, London, 1955).

În limba engleză contemporană, *farther* și *farthest* sînt legate de ideea de distanță cuprinsă în *far*, rareori înlocuind formele *further*, *furthest* cînd ideea de distanță lipsește:

There was a statue at the *farther* end of the room.
We headed for the *farther* shore.
The *farthest* house from the school is mine.

Further și *furthest* se referă în mod obișnuit la timp, cantitate sau grad, comparativul sugerînd ideea de „adîitional“, „suplimentar“, „în plus“ (tradus uneori prin „alt“, „mai“ etc.):

There is no need for *further* examples.
Upon *further* consideration he decided to answer the letter.
I am told there is no *further* news.
I'll give you a *further* reason for my decision.
They left without *further* delay.
I want to stay here for a *further* six months.
This is the *furthest* point he could reach in his conclusions.

În limba engleză contemporană se tinde însă ca formele *further* și *furthest* să înlocuiască în toate cazurile formele *farther* și *farthest*.

The town is ten kilometres away at the *furthest*.

§ 705 2) Superlativele *farthermost* și *furthermost* exprimă un grad mult mai înalt decît formele corespunzătoare *farthest* și *furthest*:

Soviet expeditions are studying the *farthermost* (sau *furthermost*) ends of the Antarctic.

3) Pentru *far* cu valoare de adverb vezi § 2283 c.

§ 706

Ncarest. Next

1) **Nearest** (= cel mai apropiat) se referă la spațiu sau rudenie, *next* (= următorul) se referă la timp sau la ordinea în care se află obiectele¹ comparate:

We rang up the *nearest* doctor.
We took the *nearest*² road.
They are my *nearest* relations.³
Next time you see your parents remember me to them.
To be continued in our *next* number.
Fetch in the *next* patient!
He is my next of kin. (Îmi este ruda cea mai apropiată.)
They are my next of kin. (Îmi sînt rudele cele mai apropiate.)

2) Pentru *near* cu valoare de adverb vezi § 2283 c.

3) Pentru întrebuițarea articolului hotărit înaintea superlativului *next* vezi § 600.

Fore. Former. — Foremost. First

§ 707 1) **Fore**, cu valoare de adjectiv, este întrebuițat mai mult în formele compuse:

foreleg foreman foreword forerunner

§ 708 2) **Former**, deși comparativ ca formă, nu exprimă întotdeauna o comparație:

a *former* teacher of mine (= un fost profesor al meu/o fostă profesoară a mea)

¹ Sens gramatical.

² *nearest* = cel mai scurt.

³ *relations* = rude.

3) Superlativele *first* și *foremost* sînt aproape sinonime, amîndouă însemnînd „primul”. *Foremost* se referă însă la poziție, calitate, importanță sau rang și stăruie asupra ideii de întîietate, avînd nuanța de: *a*) „cel mai avansat”; *b*) „principalul”, „cel mai important, distins, bun, mare etc.”; „primul dintre cei dintîi”; pe cînd *first* arată ordinea într-o serie: § 709

The *foremost* troops had reached the river.
Foremost on the list of great playwrights is Shakespeare.
 Gainshorough is *foremost* among British painters.
 The *first* bus passes at five o'clock.
 I will take the *first* train.
 They were the *first* to come.
 Mine is the *first* place on your right.
 It was a *first* night (performance).

Întrebuințarea ambelor superlative în expresia *first and foremost* accentuează ideea de întîietate:

The two brothers were *first and foremost* in the struggle for better quality goods.

4) Pentru *fore* cu valoare de adverb vezi § 2283 c.

Later. Latest. — Latter. Last

1) **Later. Latest. Latter. Last.** — Formele *later* (= mai tîrziu, mai recent) și *latest* (= ultimul pînă acum, cel mai recent) sînt considerate în funcție de timp: § 710

Later rumours say that he is dead.
 This is the *latest* fashion.

Latter (*a*) = ultimul (din doi), al doilea (opus lui *former*); *b*) referindu-se la sfîrșitul unei perioade de timp; *c*) = modern, actual, prezent]; **last** [= ultimul (din mai mulți) (opus lui *first*); ultimul definitiv] se referă la *locul* pe care îl ocupă *în timp* sau *într-o serie* substantivul determinat:

- a*) The tractors and combines had been overhauled; the *latter* (= the combines) were already working.
 The *latter* half of January was very cold.
b) *Latter*-day fashions are hardly becoming.
c) The *latter* poets are taking part in the fight for liberty and peace.
 These were his *last* words.
 He came here *last* Friday three weeks.
 The *last* house on the right is your friend's.
 The *last* guest to come was Mr Thomson.

2) **Former. Latter.** — După enumerarea a două obiecte¹, comparativele corelative *former* și *latter* sînt întrebuințate pentru a arăta: *former* primul obiect, *latter* ultimul obiect menționat: § 711

There were two suggestions for the weekend trip: the mountains or the seaside; we preferred the *former* proposal (= the mountains) to the *latter* (= the seaside).

(Vezi și § 965 — 966)

3) **First. Last.** — Cînd enumerarea cuprinde mai mult de două obiecte¹, superlativele corelative *first* și *last* sînt întrebuințate pentru a arăta: *first* primul obiect, *last* ultimul obiect menționat: § 712

Th. Hardy, G.G. Byron and G.B. Shaw are three great British writers: the *first* is a novelist, the second a poet, the *last* a dramatist.

Oricare dintre adjectivele *former*, *latter*, *first* și *last* pot fi întrebuințate și singure, fără corelativul respectiv. § 713

¹ Sens gramatical (vezi § 2).

- § 714 4) **Latest. Last.** — Aceste două superlative se deosebesc prin faptul că **latest** (= cel mai recent, ultimul *pînă acum*) se referă la *împ*, pe cînd **last** (= ultimul *definitiv*) arată *ordinea într-o serie*:

This is Graham Green's *latest* work.

(= cea mai recentă lucrare, nu însă și ultima, autorul fiind în viață)¹.

This is Dickens's *last* work.

(= ultima lucrare, după care autorul, murind, nu a mai scris o alta).

The *latest* buses are very fast.

I caught the *last* bus home.

- 5) Pentru *late* cu valoare de adverb, vezi § 2283 e.

Out

- § 715 1) Adjectivele *outer* (= exterior) și *outermost* (= cel mai dinafară) au înțeles concret, pe cînd adjectivele *utter*, *utmost* și *utmostest* (=complet, total; extrem) au înțeles abstract:

the <i>outer</i> man	the <i>out(er)most</i> wall
<i>outer</i> clothes	the <i>out(er)most</i> wrapping
<i>utter</i> confusion	the <i>utmost</i> happiness
an <i>utter</i> stranger	the <i>utmost</i> dignity

Forma de superlativ *utmostest* exprimă un grad mult mai înalt decît forma *utmost*:

It is in the *utmostest* degree improbable.

He was ready to go to the *utmostest* ends of the earth.

- § 716 2) Comparativul *outer* este antonimul comparativului *inner*, iar superlativul *out(er)most* antonimul superlativului *in(ner)most*.

§ 717

COMPARAȚIA ADJECTIVELOR COMPUSE (COMPARISON OF COMPOUND ADJECTIVES)

- 1) Adjectivele compuse, al căror prim element este un adjectiv sau un adverb, formează gradele de comparație în modul următor:

a) cu ajutorul formelor de comparație ale primului element atunci cînd acesta păstrează sensul său propriu, distinct de înțelesul celui de-al doilea element:

ill-paid, *worse*-paid, *worst*-paid
low-priced, *lower*-priced, *lowest*-priced
well-known, *better*-known, *best*-known
intelligent-looking, *more intelligent*-looking, *most intelligent*-looking

He is *greyer-eyed* than his portrait.

She is *stronger-minded* than I expected her to be.

His prejudices are *deeper-rooted* than I thought.

"Plugușorul" is one of our *oldest-established* customs.

He was the *softest-mannered* man I ever met.

- b) cu ajutorul adverbelor *more* și *most* atunci cînd primul element formează, ca sens, un tot indisolubil cu al doilea:

far-fetched, *more far*-fetched, *most far*-fetched
ill-advised, *more ill*-advised, *most ill*-advised
narrow-minded, *more narrow*-minded, *most narrow*-minded
old-fashioned, *more old*-fashioned, *most old*-fashioned
outlandish, *more outlandish*, *most outlandish*
short-sighted, *more short-sighted*, *most short-sighted*
upright, *more upright*, *most upright*

¹ Distincția făcută aici nu este însă respectată întotdeauna, *last* fiind adeseori înlocuit în locul formei *latest* chiar atunci cînd autorul este încă în viață. A se compara cu: "She bought the very *latest* thing in coats." și "It is the *last* thing (s a u word) in coats."

They adopted a *more high-minded* policy.
 It was the *most out-of-the-way* place you could think of.
 The newly built SRI Palace Concert-Hall is the *most up-to-date* in this country.

2) Adjectivele compuse, al căror prim element este un cuvânt care nu are grade de comparație, formează comparativul și superlativul cu ajutorul adverbilor *more*, respectiv *most*:

double-faced, *more double-faced*, *most double-faced*
heartbroken, *more heartbroken*, *most heartbroken*
offhand, *more offhand*, *most offhand*
soul-stirring, *more soul-stirring*, *most soul-stirring*
stand-offish, *more stand-offish*, *most stand-offish*

I found him *more downhearted* today than yesterday.
 She is the *most self-conscious* girl I ever came across.

COMPARAȚIA DE EGALITATE (COMPARISON OF EQUALITY)

1) **Comparația de egalitate.** — Egalitatea se exprimă printr-un adjectiv § 718
 în gradul pozitiv încadrat de construcția:

*as*¹ *as*

David is *as* pleased *as* I/me².

Construcția *as ... as* se menține în propozițiile interogative, negative și interogativ-negative:

Is David *as* pleased *as* I/me?
 { David is not *as* pleased *as* I/me.
 { David is not *so* pleased *as* I/me.
 Isn't David *as* pleased *as* I/me?

2) **Comparația negativă.** — În construcția *not so...as*, *so* este din ce în ce mai des înlocuit cu *as* în propozițiile negative, în special imediat după o formă contrasă ca *isn't*, *wasn't*, *weren't*, *didn't* etc., în vreme ce *so* este mai mult întrebuințat după adverbe ca *really*, *quite* etc.: § 719

He is not *so* kind *as* Erica.
 He isn't *as* kind *as* Erica.
 Our task *was not so* hard/*wasn't as* hard *as* we expected.
 The new musicals *weren't as* popular *as* the old (ones).
 They *didn't go as* far (adv.) *as* (they did) yesterday.
 He cannot *really* be *so* bad *as* all that.
 The gardens are *not quite so* vast *as* I thought.

Probabil că la răspîndirea construcției *as...as* a contribuit nu numai tendința de simplificare atât de activă actualmente, ci și influența sonorității pitoreștilor locuțiuni idiomatice de largă circulație, mult apreciate de spiritul anglo-saxon, și constînd din jocuri de cuvinte (*puns* = r o m. calambururi) asupra sensurilor adjectivelor, năstrușnic combinate cu substantivele respective, precum:

as blind as a bat, *as close as an oyster*, *as dead as mutton*, *as deaf as a (door) post*,
as dumb as a fish, *as good as gold*, *as keen as mustard*, *as mad as a March hare*, *as sharp as a needle*, etc. etc. etc.

¹ Adeseori adverbul *as*, care precedă adjectivul, nu se exprimă: *The child is sharp as a needle*. *The book is dry as dust*. *He is thin as a rake*.

² *as I* este corect gramatical întrebuințat în scris și formal; *...as me* este curent în limbajul colocvial scris sau vorbit. (Vezi și § 877)

Ancheta *Mittins* (*op. cit.*, p. 24—25) ajunge la concluzia că ambele forme *not so...as*¹ și *not as...as*, atît de discutate, sînt acceptabile, prima în stilul formal, cea de-a doua în limba vorbită și în stilul familiar, de fapt o etapă în lenta dispariție finală a formei *not so...as*.

COMPARAȚIA DE INFERIORITATE (COMPARISON OF INFERIORITY)

§ 720

Inferioritatea se exprimă prin adverbele *less*² și *least*³ puse înaintea adjectivului în gradul pozitiv, oricare ar fi lungimea adjectivului:

John is *less pleased* than I/me. (Comparativ)

John is the *least pleased* of us all. (Superlativ)

Forma negativă a comparativului de egalitate (*not as...as*, *not so...as*) corespunde ca înțeles comparativului de inferioritate și este preferată acestuia în limbaj colocvial, în special în cazul adjectivelor scurte, comparativul de inferioritate fiind socotit mai pedant.

OBSERVAȚII ASUPRA COMPARAȚIEI ADJECTIVELOR ÎN GENERAL

§ 721

1) Construcția propoziției comparative. Cazul celui de-al doilea termen al comparației. — Într-o propoziție care conține un comparativ, al doilea termen al comparației este legat de primul prin conjuncția *than* (= decît) și, din punct de vedere *teoretic gramatical*, se află în același caz cu termenul cu care este comparat (vezi § 881, 882):

They gave me better reasons than *she* [did]. (Nominativ)

They gave *me* better reasons than [they did] *her*. (Obiectiv)

În engleza contemporană însă, accastă regulă nu este respectată. În următoarele exemple întîlnim *două* forme pronominale, ambele curențe după *than*:

He is kinder than *she/her*.

He is less kind than *she/her*.

He is not so kind as *she/her*.

Cazul *nominativ* (*she*) al pronumelui, obligatoriu în această situație după *than*, este *gramatical corect* și se întrebuintează în stilul formal și în limbajul îngrijit, în vreme ce cazul *obiectiv* (*her*) este folosit curent în limbajul colocvial și în stilul neglijent, ori în cel familiar al scrisorilor către prieteni sau rude apropiate.

Întrebuintarea cazului obiectiv în locul nominativului ercează însă ambiguități, mai ales în scris, unde lipsesc tonul și accentul care pot lămuri situația în conversație.

Spre pildă, exemplul clasic:

(a) I like her more than *him*.

Acest text, completat cu porțiunea omisă și interpretat corect gramatical înseamnă evident:

(b) I like her more than [I like] *him*.
(= Îmi place ea mai mult decît el.)

¹ Construcția *not so...as* era pînă relativ recent *singura* considerată corectă în manualele de gramatică. Ea este treptat înlocuită de construcția *not as ... as*.

² Comparativul adverbului *little*.

³ Superlativul adverbului *little*.

Totuși, tendința actuală de înlocuire a cazului nominativ cu cel obiectiv¹, adăugată la omisiunea unei părți din context, face ca același text (a) de mai sus:

[(a) I like her more than him.]

să fie folosit în mod curent și cu înțelesul necorespunzător gramatical astfel:

(c) I like her more than he [likes her].
(= Îmi place mie ea mai mult decât lui)

ceea ce este cu totul altceva, fiind ambiguu.

A.S. Hornby² scrie: „În stilul colocvial, vorbitorii *nu își dau întotdeauna osteneala să aleagă pronumele corect* cînd nu există riscul ambiguității. *Is she as tall as me?* Corect gramatical este *as I* [am]. *Greșeala aici nu este gravă*. Cf. întrebuintarea lui 'It's me', 'That's him/her', *destul de corectă în stilul colocvial*.”

Dar ce se întâmplă cu limba engleză în cazurile cele mai numeroase, în care vorbitorii „*nu își dau osteneala*” să fie atenți la ceea ce spun (sau, mai mult încă, au uitat sau n-au vrut să știe niciodată deosebirea între un text corect gramatical și altul incorrect)?

Același proces se petrece și dacă, după *than*, pronumele sînt înlocuite cu nume proprii. Propoziția (a) va fi atunci:

(a) I like Agatha more than Fred.

unde interpretarea ambiguă poate fi:

(a') = Îmi place Agatha mai mult decât Fred.

s a u

(a'') = Agatha îmi place mie mai mult decât lui Fred.

Clarificarea intenției vorbitorului în acest caz se poate face numai completîndu-se omisiunile din context astfel:

(a') I like Agatha more than (I like) Fred.

s a u

(a'') I like Agatha more than Fred (likes her).

(A se vedea însă neapărat și § 881)

2) **Comparativele latine.** — După cîteva comparative provenite din limba latină (*anterior, inferior, junior, posterior, prior, senior, superior* etc.), conjuncția *than* este înlocuită cu prepoziția *to*: § 722

Their goods were *inferior to* ours.
Our team were *superior to* our opponents.
His claim was *prior to* yours.
He is the *junior* partner in the firm.

3) **Construcția propoziției cu superlativul relativ.** — Într-o propoziție care conține un superlativ relativ, al doilea termen al comparației este de obicei precedat de o prepoziție [*of* (= dintre), *in*, *on*, *under* etc.]: § 723

Lilies are the *most fragrant of* flowers.
These are the *finest apples in* our orchard.
He is the *best man on* earth.
She was the *happiest woman under* the sun.

¹ A se compara cu § 877.

² A.S. Hornby, *Guide to Patterns and Usage in English*, pag. 224.

- § 724 4) **Superlativul și articolul hotărît.** — Superlativul relativ este aproape întotdeauna precedat de articolul hotărît al substantivului calificat când acesta nu este însoțit de un adjectiv determinativ¹:

He was one of *the most devoted fighters* in the cause of the people.
Here is *the least satisfactory* paper.

Cînd substantivul calificat este însoțit de un adjectiv determinativ, articolul nu este exprimat:

They put on *their best* clothes to go to the Winter Tree party.
All the factory hands, even *those least skilled*, had been praised for their work.

Lipsa articolului *the* înaintea superlativului dă uneori o nuanță poetică stilului, exprimînd o profundă emoție:

Oh, *most faithful* of friends!
Athens, *loveliest* of ancient cities!

De obicei, superlativul absolut nu este precedat de articolul hotărît (vezi și exemplele de la § 633):

Learning a foreign language requires time and *most zealous* assiduity.

- § 725 Cînd un substantiv este însoțit de mai multe superlative, articolul hotărît nu se repetă decît atunci cînd dorim să accentuăm fiecare superlativ în parte:

He is *the cleverest, sweetest and most affectionate* of children.
He is *the cleverest, the sweetest and the most affectionate* of children. (Accentuat)

- § 726 5) **Comparația cu un singur termen.** — Cel de-al doilea termen al unei comparații poate lipsi atît în cazul comparativului, cît și în cel al superlativului:

He couldn't be *worse* (than he is).
She is *much better* today (than she was yesterday).
She is *most interesting* (at times).
He is *happiest* when at work on some innovation.
It was before dawn when it is *stillest*.

- § 727 6) **Propoziția comparativă eliptică.** — Verbul din propoziția secundară care constituie al doilea termen al unei comparații adeseori lipsește (§ 2727—2728, 882—883).

- § 728 7) **Comparația a două obiecte².** — O comparație între două obiecte, chiar și numai subînțeleasă³, cere comparativul în locul superlativului sau al pozitivului⁴:

Gordon was the *elder* and *graver* of our two colleagues. (Superlativ)
I couldn't decide whether Rex or Bob was the *taller*. (Superlativ)
He wasn't listening during the *better* part of the lecture. (Superlativ)
I spent the *greater* part of the week practising my piano. (Superlativ)
The *upper* part of the wall was white, the *lower* grey. (Pozitiv)
His *upper* lip protruded over the *lower*. (Pozitiv)
The Academy of *Higher* Commercial Studies. (Pozitiv)
(pentru că sînt două feluri de studii: superioare și inferioare (*higher and lower*))

A se compara:

He is the *keenest* of the two. (= cel mai zelos) (Două persoane)
He is the *keenest* of all my students. (= cel mai zelos) (Mai multe persoane)

- § 729 Comparativul cu înțeles de superlativ se deosebește de comparativul propriu-zis prin faptul că este precedat de articolul hotărît, ca și superlativul:

Who is *faster*. Nick or Daniel? (= mai iute) (Comparativ)
Who is *the faster*. Nick or Daniel? (= cel mai iute) (Superlativ)

¹ Pentru definiția adjectivului determinativ, vezi § 814.

² Sens gramatical.

³ Vezi exemplele de comparație cu valoare de pozitiv de la acest punct.

⁴ Forma aceasta de comparativ cu valoare de pozitiv este numită de unii autori *comparativ absolut*.

Totuși, se întâlnește uneori și în comparația dintre două obiecte superlativul în locul comparativului:

She is *the eldest* of the *two* sisters.
Of the *two poems* quoted by him, this is *the best*.

Această construcție este, în genere, considerată laxă, neglijentă, stil familiar. neingrijit: "slipshod English".

8) **Comparația dintre un obiect și un grup.** — Când un obiect este comparat cu grupul din care face parte, obiectul trebuie *exclus* din grup atunci când întrebuițăm *comparativul* și *inclus* în grup când întrebuițăm *superlativul*. § 730

Excluderea din grup se face prin introducerea unor cuvinte ca: *the rest of. the other etc.* § 731

Comparativul:

(*Incorrect*) Joan is *more diligent* than the *whole* of the class.
[Joana nu poate fi mai silitoare decît elevele „întregii clase“, printre care se află și ea.]

(*Correct*) Joan is *more diligent* than the *rest* of the class.

(*Incorrect*) She was *less skilled* than *all* the factory hands.

(*Correct*) She was *less skilled* than the *other* factory hands.

(*Incorrect*) They were *as well-behaved as* any children in the park.

(*Correct*) They were *as well-behaved as* any *other* children in the park.

Dimpotrivă, într-o propoziție cu un *superlativ*, obiectul supus comparației trebuie *inclus* în grupul cu care este comparat: § 732

Superlativul:

(*Incorrect*) Joan is the *most diligent* of all the *other* girls in her class.
[Joana nu poate fi cea mai silitoare dintr-un grup din care nu face parte.]

(*Correct*) Joan is the *most diligent* of *all* the girls in her class.

(*Incorrect*) They were the *nicest* of *any* children in the park.

(*Correct*) They were the *nicest* of the children in the park.

sau:

(*Correct*) They were the *nicest* children in the park.

(*Incorrect*) She is the *cleverest* of her sisters.

[Nu poate fi cea mai isteată dintr-un grup din care nu face parte, ea nefiind propriu ei soră.]

(*Correct*) She is *cleverer* than her sisters.

sau:

(*Correct*) She is the *cleverest* of the (Jones) sisters.

9) **Dublul comparativ. Dublul superlativ.**¹ — Formele de dublu comparativ (*more easier, more finer*) și dublu superlativ (*most noblest, most boldest*) trebuie evitate. Deși curent întrebuițate în vremea lui Shakespeare și cîtva timp după aceea, actualmente trădează lipsă de cultură. § 733

10) **Comparația comparativului și a superlativului.** — Atît comparativul, cit și superlativul pot suferi la rîndul lor o comparație, care este folosită ca procedeu stilistic pentru accentuarea ideii exprimate de ele. § 734

Pentru aceasta comparativul este precedat de adverbele (*very*) *much* sau *far*, ori urmat de *by far* etc.:

The weather is (*very*) *much* worse today.

Ann is *far* gentler than her brother.

Ann is gentler *by far* than her brother.

The play was a *great/good deal* more interesting than I expected.

They are *lots/a lot* less active than usual. (familiar)

¹ Unii gramaticieni actuali dau acestor termeni înțelesul de la § 735. În gramatica de față s-a păstrat sensul lor tradițional, consacrat prin uzanță și prin faptul că este mai adecvat și deci mai clar.

Comparația superlativului se face, fie punindu-se înaintea adjectivului în gradul superlativ adverbul *very* sau locuțiunea adverbială *by far*, fie punindu-se după substantivul determinat unul dintre adjectivele *conceivable*, *imaginable*, *possible* etc., sau prin repetarea unui adverb ca *too*:

She is the *very nicest* kind of girl.
They are my *very best* friends.
It is *by far the most interesting* play I have yet seen.
I have read the *worst* novel *imaginable*.
I hope you'll have the *finest* weather *possible*.
Oh, my dear! This is the *loveliest* little flat.
It's *too, too* charming (for words).

§ 735 11) Construcții idiomatiche cu două comparative sau superlative. — În limba engleză se găsesc adeseori grupe de câte două comparative, care se traduc în limba română în două moduri:

§ 736 a) când comparativele se află în aceeași propoziție și sint unite prin *and*, ele se traduc cu „din ce în ce mai...“:

My English lessons are getting *more and more difficult*.
The novel grew/got¹ *less and less interesting*.

§ 737 b) când comparativele sint precedate de adverbul *the* și se găsesc în poziții diferite despărțite prin virgulă, ele se traduc prin „cu cât... mai... cu atât... mai...“:

The shorter the days are, *the colder* they become/get².
The more obedient a child, *the more pleased* his parents.
The lazier he is, *the less satisfactory* his studies.
The less time you give to it, *the worse* results you will get.
The wider the variety, *the less* the difficulty.
The harder the task, *the greater* the satisfaction.

§ 738 În construcția (b), atunci când ambele propoziții conțin verbul *to be* la același timp și mod, verbul poate lipsi cu totul sau numai într-una din propoziții. Unele fraze de acest tip, prin concizia astfel câștigată, au devenit adevărate zicători:

The fewer, the better.
The more, the merrier.
The more hurry, *the less* speed.
(The) more haste, *(the) less* speed.

§ 739 Două superlative pot fi uneori de asemenea întrebuințate în astfel de construcții, traducându-se însă în limba română cu două comparative:

Least (subst.) said, *soonest* (adv.) mended. (Proverb)

§ 740 12) Procedee pentru exprimarea superlativului absolut. — Ca și în limba română, în limba engleză există diferite procedee pentru exprimarea superlativului absolut. Printre cele mai obișnuite se află următoarele:

§ 741 a) întrebuințarea adverbilor *very*, *much*, *very much* *indeed* și, într-o măsură restrinsă, *too*³:

You are a *very naughty* child.
The play was *very good indeed*.
I am (*very*) *much obliged*.
Thank you *very much indeed*!
Oh Mother, you look *too lovely*!

¹ *got*, în locul lui *grew* (formal), este colocvial.

² *get*, în locul lui *become*, este colocvial.

³ *too*, în situația aceasta, nu înseamnă „prea...“, ci „grozav de...“, redând nuanța de superlativ absolut din limba engleză.

b) folosirea unui număr foarte mare de adverbe echivalente cu adverbele de mai sus. care dau stilului mai multă expresivitate: § 742

admirably, alarmingly, arrestingly, awfully¹ (fam.), colossally, completely, considerably, dreadfully (fam.), entirely, exceedingly, exceptionally, excessively, extraordinarily, extravagantly, extremely, fully, frightfully (fam.), greatly, highly, horribly, hugely, immoderately, infinitely, inordinately, perfectly, remarkably, shockingly, singularly, staggeringly (fam.), strikingly, stupendously, terribly (fam.), thoroughly, uncommonly, unusually, unutterably, utterly, vastly (fam.), wonderfully, etc.

Întrebuințarea adverbelor exagerat de expresive este una dintre caracteristicile stilului familiar în limba engleză:

She was *awfully* pleased.
It was *frightfully* kind of her.
I am *dreadfully* sorry.
It was *perfectly* awful.
That's *terribly* nice of you.

c) utilizarea unor adverbe cu nuanță de superlativ absolut, ca: *just*, § 743
quite, *positively*, *really*, *simply* etc.:

It was *just* splendid.
I was *quite* disappointed.
It was *positively* (s a u *really*) disgraceful.
She was *simply* awful.

d) folosirea unor anumite prefixe sau a altor cuvinte la formarea adjectivelor: § 744

<i>extra-dry</i>	<i>hypersensitive</i>	<i>superannuated</i>
<i>extra-strong</i>	<i>overbusy</i>	<i>superfine</i>
<i>hyperconscientious</i>	<i>oversized</i>	<i>ultra-critical</i>
		<i>ultra-short</i> , etc.

e) folosirea superlativului relativ într-o propoziție în care al doilea termen este foarte general sau lipsește cu totul: § 745

He has the *worst* of tempers. (= He is extraordinarily bad-tempered.)
I saw the *sweetest* baby (= most sweet).
She is the *funniest* child (= extremely funny).
He wasn't the *tiniest* bit moved (= not in the least).
That cheeky brat² of my sister's is *most annoying*; he's the *noisiest* creature (I've yet come across).

(Cf. § 633, 724)

f) întrebuințarea unor construcții exclamative, cu sau fără interjecții: § 746

What a fine speech!
Oh, Father, you are *so kind* to me!
*"How Green Was My Valley!"*³
Isn't she the *most exquisite* actress!⁴

g) întrebuințarea unui substantiv sau superlativ urmat de prepoziția of într-o construcție genitivală de tipul următor (§ 220): § 747

The landowner was a *knave of knaves*.
He proclaimed courage as the *virtue of all virtues*.
"Nothing would surprise me on this *night of nights*."⁵
In her *heart of hearts* she knew he was right.
He was the *lowest of the low*.

¹ *awfully* are două pronunțări în funcție de înțeles: ['ɔ:flɪ] când înseamnă *very* și ['ɔ:fulɪ] când înseamnă *terribly*.

² *cheeky brat* = obraznicătura aceea mică...

³ Titlul unui roman de R. Llewellyn.

⁴ Tonul interogativ exclamativ exprimă un grad mai înalt decât simplul superlativ absolut afirmativ.

⁵ G.B. Shaw, *Caesar and Cleopatra*.

§ 748 h) lungirea și accentuarea vocalelor:

He's the 'rudest ['ru:ɪdɪst] fellow.
I haven't got the 'least ['li:st] idea.

procedeu pe care îl regăsim și în românește la auzirea unei anecdote: *Buună!*

§ 749 i) repetarea unui adjectiv sau adverb:

The *never-never* system = a) the hire-purchase system, sistemul de cumpărare cu plata în rate; b) sistemul de a nu restitui niciodată cărțile împrumutate.

She's *goody-goody* (= mironosiță).

He's *clever-clever* (= foarte abil, mare șmecher).

They were adepts of the *pretty-pretty* in art (= le plăcea în artă frumosul dulceaș, de carte poștală).

Naughty-naughty! (= „Nu ești cuminte!” Exclamație glumeață când înțilnești o față plimbându-se cu un tânăr.)

III. ALTE CHESTIUNI REFERITOARE LA ADJECTIVE (MISCELLANEOUS REMARKS)

§ 750 1) Schimbare de funcție. Adjectivele substantivate.

a) Adjectivul poate fi întrebuințat ca substantiv și, în acest caz, este în genere (nu exclusiv) precedat de articolul hotărât. Astfel utilizat, desemnează persoană și are sens colectiv (= toți indivizii care posedă însușirea exprimată de adjectiv). Deși forma lui rămâne neschimbată, are aproape întotdeauna înțeles de plural și se construiește atunci cu verbul la plural:

the wise (= înțelepții)
the deaf (= surzii)
the living (= viii)
the aged¹ (= bătrînii)
the criminal [= criminal(ii)]
the unemployed (= șomerii)
the workless (= șomerii)
the jobless (= șomerii)
the military (= militarii)

the judiciary (= magistrații)
the English (= englezii)
the more interesting (= persoanele mai interesante)
the noble [= nobilii]
the less enthusiastic (= cei mai puțin entuziaști)
the best informed (= cei mai cu lți s a u informații)

The papers published lists of *the dead* and *the missing*.

The greyhaired were many, and as many *the suffering*.

In the hospital parlour *the well* and *the sick* were talking in whispers.

Old and *young* were present at the party.

Many were proposed but *few* accepted in the varsity handball team.

“The battle was not to *the strong*, but the race was to *the swift*”².

Cîteva adjective, devenite substantive de gen comun, sînt întrebuințate și cu înțeles de singular: *the accused*, *her beloved*, *his betrothed*, *the deceased*, *the departed*, *his intended* etc.

Cînd ne referim la un singur individ sau la un număr restrîns de indivizi caracterizați prin însușirea arătată de adjectiv, adjectivul trebuie însoțit de un substantiv:

The *Englishman* was talking to the two *Scotchmen*.

I saw a *military man* standing by the gate.

She was an *aged*³ woman.

Some *Irish girls* were singing folk songs.

It is a pleasure to talk to *intelligent people*.

¹ Se pronunță ['eɪdʒɪd]; ca participiu trecut ['eɪdʒɪd]: *He had aged* = îmbătrînise;
aged ['eɪdʒɪd] wine; *my daughter aged* ['eɪdʒɪd] nine.

² G.B. Shaw, *op. cit.*

³ ['eɪdʒɪd]

b) Adjectivul întrebuințat ca substantiv cu înțeles numai de singular § 751
desemnează în genere o abstracție sau limba unui popor:

Slow and steady wins the race. (Proverb)
He has no sense of *right and wrong*.
The *unknown* holds no terrors for him.
Kindly *meant* is kindly taken. (Proverb)
We know little *English* but speak good *French*.

(*noțiuni*)
the sublime, the beautiful, the fashionable (in art, etc.), the extreme, the terrible
(in films, etc.), the criminal;

(*unele superlative*)
the newest, the latest, the very best/worst, the most thrilling, etc.

Notă

A se observa adjectivele substantivate întrebuințate în construcții idiomatice, ca: § 752

They were £ 50 *to the bad*.
Things were going *from bad to worse*.
Events are *taking a turn for the better*.
I'll *do my best* to help.
They came *at dead of night*.
Have you *given me this for good*?
He was *stung to the quick* by their words.
I found myself *in the thick* of things.
He was quite pleased *on the whole*.
Let him *do his worst*.

Alte construcții idiomatice

cu un adjectiv substantivat:

in *the abstract*, to go *to the bad*, to take *the bad with the good*, it is for *the best*, in *general*, in *the main*, in *the open*, in *short*, all of *a sudden*, etc.;

și cu formă de *plural*:

goods, *shorts*, *mains*, *news*, etc.

c) Adjectivele substantivate care denumesc culori au atît singular, cit § 753
și plural:

Violet happens to be the colour I like.
She painted the *oranges* and *browns* of autumn leaves.
He is a *blue*¹, quite soon he will be an *old blue*¹, (the) more's the pity.
*The Dark Blues*², the *Light Blues*²

d) Unele adjective au devenit adevărate substantive și pot avea formă § 754
de plural, articole, genitiv și determinanți ca și substantivele propriu-zise:

a capital	a criminal	an equal
a constituent	a lunatic	an inferior
a daily	a liberal	a superior
an excitant	a native	a junior
an initial	a patient	a senior
a particular	a progressive	a minor
a sweet	a proletarian	a major
a vegetable	a socialist	a third, etc.

Rather *a dear*, isn't she!
Come here, *my darlings*! They are *such dears*!
Let me look at you, *my pretties*!
We deal in first-quality *ready-mades*.
She does not defer to the judgement of *her elders*.

¹ *a blue* = sportiv care joacă (sau a jucat) [= *an old* (= fost) *blue*] în reprezentativa Universității de la Oxford (*a dark blue*), sau Cambridge (*a light blue*).

² (Sport) *The Dark Blues* = reprezentativa Universității de la Oxford; *the Light Blues* = reprezentativa Universității de la Cambridge.

- § 755 e) Unele adjective, prin adăugarea terminației -s, devin substantive întrebuințate numai la plural:

my betters	catables	regimentals
bitters	greens	riches
braces	goods	shorts
chemicals	knickerbockers	slacks
the commons	valuables	theatricals
movables	necessaries	tights

Have you put on your *woollies* (= woollen clothing) yet?

He didn't reach the *finals* (= last games in athletics).

There were no *firsts* on that train (= first class carriages).

He always plays the *heavies* (= villains; pompous, important characters).

- § 756 *Excepții*: substantivul *news*, care, deși cu formă de plural, este un singular fără plural; *a blues* (= un cîntec melancolic), care are singularul în -s identic cu pluralul.

(Pentru detalii vezi și § 127)

- § 757 f) Numele de naționalități

f') Adjectivele care arată naționalitatea sau proveniența regională și sînt terminate în -ch [tʃ], -sh, -(s)s, -ese pot fi întrebuințate ca substantive cu înțeles colectiv de plural (toți locuitorii din acea țară, regiune sau oraș):

the French (= francezii)	the Swiss (= elvețienii)
the Scotch (= scoțienii)	the Chinese (= chinezii)
the Welsh (= locuitorii din Wales)	the Genoese (= genovezii)
the Irish (= irlandezii)	the Vietnamese (= vietnamezii)
the Flemish (= flamanzii)	the Viennese (= vienezii)

- § 758 Cînd este însă vorba de unul singur sau de mai mulți locuitori, adjectivele terminate în -ch [tʃ] sau -sh sînt urmate de substantivele *man* (pl. *men*), *woman* (pl. *women*) sau *people* (colectiv, bărbați și femei):

a Frenchman	an Englishwoman
two Scotchmen	several Irishwomen
many Dutch people	

Excepții

Danish — a Dane	Spanish — a Spaniard
Finnish — a Finn	Swedish — a Swede
Polish — a Pole	Turkish — a Turk
Jewish — a Jew ¹	

Adjectivele terminate în -(s)s, -ese rămîn însă neschimbate și în acest caz:

a Swiss — several Swiss	a Japanese — some Japanese
an Iroquois — two Iroquois	a Pekinese — many Pekinese

- § 759 f'') Adjectivele cu alte terminații decît cele arătate pînă aici sînt întrebuințate ca substantive cu formă de singular și primesc un -s la plural:

an American — Americans	a Malay — Malays
an Asian — Asians	a Pole — Poles
a Czechoslovak — Czechoslovaks	a Serb — Serbs
a Dane — Danes	a Slav — Slavs
a Finn — Finns	a Spaniard — Spaniards
a Greek — Greeks	a Swede — Swedes
a Jew — Jews	a Turk — Turks

Observație

- § 760 Spre deosebire de limba română, în limba engleză atît adjectivele care arată naționalitatea sau proveniența regională, cît și substantivele respective se scriu întotdeauna cu inițială majusculă.

(Vezi și § 61, 157)

¹ Jew masc., Jewess fem.

2) **Adjectivele și adverbele identice ca formă.** — Unele adjective au aceeași formă ca și adverbele corespunzătoare: § 761

We took a *fast* train. (Adj.)
The train runs *fast*. (Adv.)

(Pentru detalii vezi § 2257)

Același cuvânt poate avea valoare de adjectiv când determină un substantiv, sau valoare de adverb când determină un verb, un adjectiv sau un alt adverb: § 762

*Adjective*¹

"Little *Mary* quite contrary..."² (Subst.)
Titian's women have *reddish hair*. (Subst.)

*Adverb*¹

I see her very little nowadays. (Verb)
It doesn't much *matter* whether he is young or old. (Verb)
(Vezi și § 767)

I like the *reddish brown* colour of her hair. (Adj.)
She was wearing a *light blue* frock. (Adj.)
The sky was *blue-grey* in the distance. (Adj.)

We drove home *very* fast. (Adv.)
They ran *straight* home. (Substantiv cu valoare de adv.)

3) **Adjectivele atributive și adjectivele predicative.** — Adjectivele atributive³ precedă substantivul determinat; adjectivele predicative⁴ sint legate de substantiv printr-un verb, făcând astfel parte din predicat: § 763

The students were carrying a *red* flag. (Adj. atributiv)
The background of the picture was *red*. (Adj. predicativ)

a) Unele adjective sint întrebuințate numai *predicativ*. Printre ele se află următoarele cuvinte: § 764

a') adjectivele compuse cu prefixul *a-*:

<i>ablaze</i>	<i>aghost</i>	<i>amiss</i>
<i>afire</i>	<i>ajar</i>	<i>ashamed</i>
<i>afame</i>	<i>akin</i>	<i>askew</i>
<i>afoot</i>	<i>alight</i>	<i>asleep</i>
<i>afoot</i>	<i>alike</i>	<i>awake</i>
<i>afraid</i>	<i>alive</i>	<i>aware</i>
<i>agape</i>	<i>alone</i>	<i>awry, etc.</i>

a'') cîteva adjective ca:

<i>drunk</i>	<i>ill</i>	<i>well</i>	<i>worth, etc.</i>
--------------	------------	-------------	--------------------

Unele adjective din acest grup (*a*) au și un sinonim cu valoare atributivă: § 765

<i>Adj. predicativ</i>	<i>Adj. atributiv</i>	<i>Adj. predicativ</i>	<i>Adj. atributiv</i>
<i>ablaze</i>	<i>blazing</i>	<i>alight</i>	<i>lighted</i>
<i>afire</i>	<i>burning, fiery</i>	<i>alike</i>	<i>like, similar</i>
<i>afame</i>	<i>burning, flaming</i>	<i>alive</i>	<i>living</i>
<i>afoot</i>	<i>floating</i>	<i>alone</i>	<i>lonely, lonesome</i>
<i>agape</i>	<i>walking</i>	<i>askew</i>	<i>oblique</i>
<i>agape</i>	<i>gaping</i>	<i>asleep</i>	<i>sleeping</i>
<i>aghost</i>	<i>amazed, terrified</i>	<i>awake</i>	<i>waking</i>
<i>aglow</i>	<i>glowing</i>	<i>aware</i>	<i>conscious, knowing</i>
<i>agog</i>	<i>eager, expectant</i>	<i>awry</i>	<i>crooked</i>
<i>akin</i>	<i>kindred, similar</i>	<i>drunk</i>	<i>drunken</i>
		<i>ill</i>	<i>sick, etc.</i>

¹ Aldinele reprezintă adjectivul sau adverbul, cursivul cuvintul determinat menționat în paranteză.

² *A Nursery Rhyme.*

³ Adjectivele cu funcție de atribut.

⁴ Adjectivele cu funcție de *nume predicativ* [numit (*Predicate Complement*) în gramatica engleză]. Vezi § 2520.

- § 766 b) Alte adjective nu pot fi întrebuințate decît *atributiv*:
 b') adjectivele terminate în *-en* provenite de la numele de materii:
an <i>earthen</i> vessel	a <i>leathern</i> purse	<i>wooden</i> shoes
<i>flaxen</i> linen	<i>leaden</i> balls	a <i>woollen</i> jumper
	<i>wheaten</i> flour	

Aceste adjective nu pot fi întrebuințate predicativ decît atunci cînd au înțeles figurat. Nu se poate spune: "Her jumper was woollen" sau "The shoes were wooden", cînd sensul este propriu, ci:
 "Her jumper was made of wool", sau "The shoes were made of wood".
 Se spune însă, cu sens figurat:

In the sun his hair had turned *golden*.
 The sky was *leaden*.
 His movements were *wooden*.
 Her tresses shone *silken*.

- b'') adjectivele derivate de la numele punctelor cardinale:
the <i>southern</i> hemisphere	the <i>western</i> countries

Nu se poate spune:

The hemisphere was *southern*.
 The countries were *western*.

- § 767 Verbele care cer adjective predicative. — Unele verbe intransitive cer adjective predicative în loc de adverbe:

You look <i>splendid</i> .	She was <i>sitting silent</i> .
I feel <i>wonderful</i> .	Helen <i>turned red</i> at the news.
Roses <i>smell sweet</i> . ¹	They left for the <i>seaside happy</i> .
The whole thing <i>sounds perfect</i> .	Jack <i>felt ill</i> .
The milk <i>tastes good</i> .	At college he <i>came out first</i> .

Cuvintele scrise cu aldine² în exemplele de mai sus nu arată *cum este* *îndeplinită acțiunea* exprimată de verb, ci *cum este subiectul*, cu alte cuvinte nu au funcție de adverb, ci de adjectiv și, în consecință, întrebuințarea unui adverb în asemenea cazuri trebuie evitată cu grijă. Verbele în această situație sînt copulative (sinonime cu *to be*), iar adjectivul este predicativ. (Vezi și § 2517—2518).

- § 768 Aceleași verbe pot fi însoțite de adverbe care să arate *cum îndeplinește subiectul acțiunea* exprimată de verb:

She *looked* me up and down *meditatively*.
 The nurse *felt* my ankle *carefully*.
 They were *smelling* the hay *delightedly*.
 He *sounded* the gong *furiously*.
 She *tasted* the food *slowly*.
 She *sat* down *carefully*.
 We *left* the house *hurriedly*.
 The temperature is *falling rapidly*.
 He *came* out of the room *quickly*.

A se observa că verbele legate de percepțiile senzoriale devin tranzitive cînd sînt urmate de un adverb în locul adjectivului.

- § 769 Verbele care cer adjective în loc de adverbe sînt următoarele:

¹ Adjectivul *sweet*, cînd se referă la un miros sau la un parfum etc., nu înseamnă „dulce“, ci „frumos“: *sweet-smelling* = parfumat.
² *aldine* = litere grase (caractere tipografice).

a) verbele copulative arătate la § 2515: *to be, to seem, to become* și *to continue* împreună cu sinonimele lor; spre exemplu¹:

to be quiet, young, old; *to hold* aloof, good; *to stand* alone, still, etc.;
to seem nice; *to appear* sad; *to look* fine [vezi și (b)], etc.;
to become fat; *to grow* hungry, thirsty, sleepy; *to get* old, tired; *to go* red, white;
to run dry; *to turn* sour, etc.;
to continue impenitent; *to keep* good, silent; *to remain* loyal; *to stay* true, etc.

b) verbele care exprimă percepții senzoriale:

to feel cold, hungry, sleepy, thirsty; *to feel* hard, painful, rough, soft; *to look* awful, fine, ill, nice, pretty, well; *to smell* good, nice, nasty, sour, strong, sweet; *to sound* beautiful, good, perfect, strange, tired, etc.; *to taste* bitter, good, sour, etc.;

c) precum și:

to die innocent, (un)happy; *to fall* dead, ill; *to guess* right, wrong; *to lie* buried, dead; *to paint* green, white; *to prove* correct, wrong; *to shine* bright, clear; *to sit* quiet, still, etc.

Adjectivul poate fi întrebuințat în locul adverbului numai dacă determină un substantiv², fie subiectul (cînd este nume predicativ subiectiv — *Subjective Complement*)³, fie complementul direct (cînd este nume predicativ obiectiv — *Objective Complement*)⁴:

He feels *bad*⁵ (uu badly). (Subjective Complement)
 He looks *ill* (sau *well*⁶). (Subjective Complement)
 The lane smells *sweet* with the scent of lilac. (Subjective Complement)
 Her voice sounds *harsh*. (Subjective Complement)
 The cake tastes *delicious*. (Subjective Complement)
 I poured the glass *full*. (Objective Complement)
 We saw her face grow *pale*. (Objective Complement)

4) Adjectivul care califică mai multe substantive. — Adjectivul care § 770
 califică două sau mai multe substantive nu se repetă înaintea fiecărui
 substantiv:

Prizes had been given to the **clever** boys and girls.
 At the end-of-term festivity, teachers and students alike wore their **smartest** clothes,
 shoes and hats.

Repetarea adjectivului se face pentru accentuarea ideii exprimate de el:
 The collective farmers had planned to have *new* tractors and *new* combines.

5) Adjectivul și prepoziția următoare. — Ca și verbele, adjectivele nu § 771
 pot fi urmate decît de anumite prepoziții (prepoziții condiționate):

deficient <i>in</i> wit	keen <i>on</i> learning
different <i>from</i> anyone	liable <i>to</i> a tax
fond <i>of</i> a child	popular <i>with</i> everybody
impatient <i>at</i> the delay	qualified <i>for</i> the job

6) *One* (pl. *ones*). — Aceste pronume se pun după un adjectiv pentru a § 772
 se evita repetarea substantivului odată exprimat⁷:

It was a nice *name* for him, and a good *one* too.
 I'll take the red *tulips*; you take the white *ones*.

(Vezi și § 1164 pentru detalii)

¹ Adjectivele citate nu sînt decît exemple: ele nu epuizează lista adjectivelor de care pot fi urmate verbele respective.

² Sau un echivalent al substantivului.

³ Vezi § 2524.

⁴ Vezi § 2526.

⁵ *He feels bad* = se simte rău (cînd ne referim la sănătate) sau *colocvial* = se simte prost, regretă (stare de spirit).

⁶ Vezi § 764 a", 769 b.

⁷ Pentru *one* pronume vezi G. Curme, *op. cit.* § 103 A, 104 A.

§ 773 7) **Very. Much.** — Adverbul *very* precedă adjectivul propriu-zis (în gradul pozitiv sau superlativ); înaintea unui participiu trecut însă, adverbul *very* este înlocuit prin *much* sau *very much*:

very nice, very plain, very pretty, etc. (adj. gr. pozitiv)
the very best, the very worst, the very easiest, etc. (adj. gr. superlativ)
(very) much changed, (very) much liked, (very) much obliged, etc. (participii)

Numeroase participii trecute, devenite adevărate adjective, sînt precedate de adverbul *very*:

very complicated, very distinguished, very pleased, very tired, etc.

Procedeul acesta s-a extins în engleza contemporană chiar și la simple participii trecute.

Comparativele sînt precedate de adverbele *much, very much* sau *far*:

It is getting much colder.
He is feeling very much warmer.
It is far better to sit for the scholarship now.

(Vezi și § 2377)

§ 774 8) **Construcții adjectivale echivalente cu unele construcții impersonale sau adverbiale din limba română.** — Unele construcții impersonale sau adverbiale din limba română sînt redată în limba engleză prin propoziții în care adjectivul respectiv, întrebuintat predicativ împreună cu verbul *to be*, califică un subiect personal. Cea mai frecventă construcție de acest tip este formată dintr-un adjectiv urmat de un infinitiv:

She's certain to be in.
 [Sigur că (ea) e acasă.]
He isn't likely to come so soon.
 [Nu e probabil ca (el) să vină așa curînd.]
This poem is difficult to learn by heart.
 (Această poezie este greu de învățat pe dinafară.)
They're sure to be away.
 (Sigur că sînt plecați din oraș.)
Was she quick in dressing?
 [(Ea) s-a îmbrăcat repede?]
Don't be long about it!
 (Termină repede!)
You're hard to please.
 (Este greu să te mulțumească cineva. Ești greu de mulțumit.)

§ 775

IV. ECHIVALENȚII ADJECTIVALI

Funcția adjectivului poate fi îndeplinită și de următoarele părți de vorbire sau construcții adjectivale:

§ 776 1) un substantiv sau o construcție substantivală cu valoare de adjectiv atributiv sau predicativ — în genere cu formă de singular, chiar cînd sensul e de plural (v. § 166):

a film fan¹; a baby sitter; a top secret; a transistor radio; the Times agony column²; a pressure cooker; Lyons' Corner House in the Strand; John Ruskin, the world's famous nineteenth century English art critic and social reformer;

Din ce în ce mai mult însă se accentuează tendința întrebuintării pluralului substantivelor chiar cu rol de adjectiv (v. § 167):

The home affairs committee, the United States constitution, the United Nations building; a five-day sit-in (= students' strike) at the London School of Economics;

¹ *film fans* = cinefili pasionați (*fan* abrev. < fanatic).

² *agony column* = rubrica anunțurilor personale la Mica publicitate din ziare (vezi și pag. 119, nota 1).

- 2) un gerundiv: § 777
a swimming pool, a reading-room, a landing field, an adding machine, a dishwashing machine, a sleeping bag, the broadcasting corporation, etc. (v. și § 1729);
- 3) un participiu prezent: § 778
the accompanying note, the coming storm, running water, the incoming train, the outgoing tide, etc. (v. și § 1709);
- 4) un participiu trecut: § 779
an updated grammar, settled opinions, a broken leg, an unexpected reward, a newly-married couple, a longwinded (-for) trip, premises with a lived-in air, etc. (v. și § 1760 c);
- 5) un infinitiv: § 780
an impulse to sing; the last to leave; my wish to go to the pictures;
- 6) un adverb: § 781
the downstairs (s) rooms, the up¹ (sau down¹) trains, the then headmistress, the off side, in after years, the ride home, the swans there, the week before, the half-past-five boat, etc. (v. și § 2359—2361, § 2353);
- 7) un genitiv: § 782
the heroine of the play; my friends' son; half-a-minute's silence; BBC London Calling's 40th Year; Vic. Tim and the twins' mother has called up; Graham Greene's² "Quiet American" was set in Vietnam. (v. și § 228, 281).
- 8) un articol: § 783
a (an) = oue: To have two children: a boy and a girl; a hundred; a thousand; a million; (v. și § 553, 2359)
the (demonstrativ):
"The Woolsack³ is against strong measures". ("The Times"). — "Meet Mr Durrell.⁴"
"Mr Durrell? Are you the [ði:] poet?" (v. și § 524);
- 9) un numeral: § 784
fourteen squatters⁵; the third door on the left; Fifth Avenue⁶; the Second World War;
- 10) o locuțiune prepozițională: § 785
The hotel in the next street is just what you want. Tim was a navigator on a nuclear submarine; room at the top (v. și § 2384 e);

¹ *up trains*: care circulă spre Londra sau spre un oraș mare; *down trains*: care vin de la Londra sau de la un oraș principal (același înțeles și pentru *up platform* și *down platform*; *platform* = peron).

² *Graham Greene*, foarte cunoscut și apreciat romancier englez, născut în 1904.

³ *the Woolsack*: (a) a fost, la origine, un simplu sac cu lână (ulterior căpătând forma unui divan acoperit cu postav roșu) care este și azi locul oficial al Lordului Cancelar [= Lord (High) Chancellor] în Camera Lorzilor, când aceștia sînt în ședință; aceasta pentru a se aminti perpetuu lorzilor faptul că lina era *their "staple trade"*, adică articolul care sta la baza comerțului britanic; (b) denumirea de *Woolsack* simbolizează și funcția de Lord Cancelar, acesta reprezentînd *Vocea Camerei Lorzilor* (*The Voice of the House of Lords*) în timpul cît el stă pe *Woolsack* (de unde și expresia *to sit on the Woolsack* = a avea funcția de Lord Cancelar). Lordul Cancelar îndeplinește însă și alte funcții (el este ministru al justiției, membru în Cabinet, președintele Supremei Curți de Apel, Păstrătorul Marelui Sigiliu etc.), pe lângă faptul că este lord pair și are deci locul lui personal în Camera Lorzilor. Așadar, ori de cîte ori trebuie să vorbească în cadrul atribuțiilor sale adiționale sau în propriul său nume ca pair, se îndepărtează cu cîțiva pași de *Woolsack* pentru a marca faptul că a intrat în cuprinsul Camerei Lorzilor, că nu mai reprezintă *Vocea Camerei*, ci pe a sa proprie și că are de tratat chestiuni care privesc atribuțiile sale oficiale sau opinia sa personală. (c) *The Woolsack* esto și simbolul funcției de Președinte al Curții Supreme de Apel (întrebuințat ca atare în presă și de către public: "What is the opinion of the Woolsack?" (în ziarul *Times*)). (d) este folosit pentru a desemna în genero funcția de judecător.

⁴ *Lawrence George Durrell* (pronunțat engl. ['dʌrəl], amer. [dʒuə'rel] născut în 1912, poet și romancier englez foarte apreciat.

⁵ *squatter*: persoană care ocupă, fără acte de proprietate ori drepturi, pămînt sau o casă aflată liberă.

⁶ *Bulevard* din New York, unde numele principalelor bulevarde sînt numerele ordinale.

- § 786 11) o apozitie:
 Sir Nevill Mott, *winner of the 1977 Nobel Prize*, was knighted in 1962 for his scientific activity.
 Charles, a *budding barrister* (apozitie), is the hero of the play (genitiv care determină play) which is on the air tonight at 0030¹ (propoziție relativă care determină play);
- § 787 12) o propoziție relativă:
 Lord Rutherford, *who was awarded the 1908 Nobel Prize*, was the first scientist to split the atom (in 1919). (v. și § 2740)
- § 788 *Observație*
 Majoritatea echivalențelor adjectivali sint de fapt propoziții relative prescurtate:
an adding machine: a machine which adds up sums; *the accompanying-note* = note which accompanies flowers sent, etc.; *settled opinions*: opinions which are settled; *the last to leave* = the last guest who left, etc.

§ 789 V. FORMAREA ADJECTIVELOR
 (FORMATION OF ADJECTIVES)

Limba engleză, ca și limba română, cunoaște cele trei procedee obișnuite de formare a adjectivelor:

- a) derivarea
- b) schimbarea categoriei gramaticale
- c) compunerea

(Cf. § 357, 2201)

§ 790 DERIVAREA
 (DERIVATION)

Prin derivare se formează adjective din alte adjective sau părți de vorbire, la care se adaugă un prefix sau un sufix. Printre prefixele și sufixele adjectivale cele mai obișnuite în limba engleză se află următoarele²:

§ 791 Prefixe

Germanice:

a- : ajar, akin, alike, alive, alone, asleep, etc. (Vezi și § 764 a');
 out- : outdoor, outgoing, outlying, outspoken, outstanding, etc.;
 over- : overbearing, overcast, overconfident, overcritical, overdue, overfull, over-polite, overpopulated, oversubscribed, overnight, oversea(s), etc.

Romanice:

a-, ab-, abs- : achromatic, adamant; abnormal, absent, abstemious, etc.;
 ante- : antecedent, antediluvian, antemeridian, ante-war, etc.;
 bi- : biennial, bifurcate, bigamous, bilingual, bimonthly, etc.;
 circum- : circumflex; circumjacent, circumpolar, circumsolar, circumspect, circumstantial, etc.;
 col-, com-, con-, cor- : collateral; compassionate, component, concave, conspicuous; correct, corrupt, etc.;
 contra- : contradictory, contrapuntal, contrary, contrasty, etc.;
 ex-, ef-, e- : expensive, expert; effete, efficient; egregious, etc.;
 extra- : extramural, extraneous, extraordinary, extraterrestrial, extravagant, etc.;

¹ Ora citită la BBC ['ou 'ou 'θri: 'ou] = ora GMT (= Greenwich Mean Time = ora meridianului Greenwich).

² Numai prefixele și sufixele au originea indicată, cuvintele citate ca exemple pot avea altă origine.

inter-: *interallied, interchangeable, intercollegiate, international, etc.*;
per-, pel-: *perfunctory, permanent, perpetual; pellucid, etc.*;
pre-: *prefatory, premature, premonitory, present, pre-Victorian, previous, pre-war, etc.*;
retro-: *retroactive, retroflex, retrograde, retrogressive, retrospective, etc.*;
sub-, suc-: *subordinate, subsequent, subsidiary, subterranean; succinct, etc.*;
super-, sur-: *superabundant, supercilious, supercivilized; surrealist, superfine, etc.*;
trans-: *transatlantic, transient, transitive, translucent, transoceanic, etc.*;
ultra-: *ultraconventional, ultra-fashionable, ultramarine, ultramontane, ultramundane, ultraplanetary, ultra-short, ultrasonic, ultraviolet, etc.*

Sufixe

§ 792

Germanice:

-ed: *celebrated, jaundiced, moneyed, tired, wretched, etc.* (Vezi § 801, 805, 811)
-en: *ashen, earthen, golden, leaden, wooden, woollen, etc.*;
-er (formează comparativul): *harder, outer (space), upper, etc.*
-ern: *eastern, northern, southern, western, etc.*;
-ful: *beautiful, careful, cheerful, grateful, peaceful, thankful, etc.*;
-ing: *amusing, exacting, exciting, loving, obliging, etc.*;
-ish¹: *babyish, fortyish, foolish, oldish, uppish, whitish, etc.*;
-le: *brittle, fickle, idle, nimble, etc.*;
-like: *bell-like, childlike, homelike, lifelike, warlike, etc.*;
-ly²: *bodily, daily, elderly, homely, leisurely, likely, manly, sickly, weekly, etc.*;
-som(e): *handsome, quarrelsome, tiresome, wholesome; lissom(e), etc.*;
-ward: *backward, homeward, inward, onward, outward, wayward, etc.* (Cf. § 2254);
-y: *angry, funny, rainy, watery; catchy, catty, headache, second-classy, etc.*

Romanice:

-able, -ible: *agreeable, drinkable, peaceable, remarkable; forcible, terrible, etc.*;
-ic(al): *comic(al), economic(al), geographic(al), heroic(al), historic(al), etc.*;
-al: *annual, autumnal, constitutional, cordial, colossal, tidal, etc.*
-an, -ian: *American, crustacean, Elizabethan, European, amphibian, Georgian, Grecian, republican, Russian, Shavian³, etc.*;
-ant: *defiant, discordant, distant, malignant, pliant, etc.*;
-ent: *dependent, diligent, evident, innocent, permanent, persistent, etc.*;
-ial: *celestial, dictatorial, fluvial, judicial, sartorial, etc.*;
-ie: *Byronic, classic, historic, public, sulphuric, Teutonic, etc.*;
-ive: *active, coercive, conclusive, illusive, fugitive, pensive, restive, etc.*;
-le: *able, brittle, gentle, humble, nimble, etc.*;
-ous: *courageous, ferocious, glorious, joyous, precious, tremendous, etc.*

ADJECTIVE CU ÎNȚELES NEGATIV

§ 793

Prefixe

§ 794

Germanice:

un-: *uncut, unhappy, unintelligent, unpleasant, untrue, unwise, etc.*

Romanice:

dis-: *disagreeable, disarming, dishonest, dishonourable, displeased, etc.*;
in-, ig-, il-, im-, ir-: *indefinite, ignoble, illegal, immovable, irrational, etc.*;
mis-: *misapplied, mischievous, miscreant, misdated, mislaid, etc.*
non-: *non-British, nondescript, nonmoral, nonpareil, nonsense, non-smoking, non-stop, non(e)such, etc.*

Sufixe

§ 795

Germanice:

-less: *careless, ceaseless, countless, hopeless, penniless, pitiless, tireless, etc.*

¹ Sufixul *-ish* are în genere o nuanță depreciativă.

² Sufixul *-ly* este caracteristic pentru adverb (§ 2250).

³ Referitor la G.B. Shaw.

ORTOGRAFIE

§ 796

§ 797

1) Dublarea consoanei finale.

a) La cuvintele terminate într-o consoană precedată de o singură vocală accentuată, consoana finală se dublează înaintea unui sufix care începe cu o vocală, dacă accentul se menține pe aceeași silabă:

dot — dotted	gas — gassy	for'get — for'gettable	snap — snappish
red — reddish	star — starry	re'cur — re'current	up — upper

Excepții:

in'ferable, trans'ferable.

b) Consoana finală nu se dublează în celelalte cazuri (când este precedată de o altă consoană, de două vocale, de o vocală neaccentuată sau când accentul nu se menține pe aceeași silabă):

drink — drinkable	book — bookish	'riot — 'riotous
eat — eatable	need — needy	'fever — 'feverish

c) Terminația în -l precedat de un sunet vocalic scurt face excepție de la regula de mai sus, -l final fiind dublat indiferent de locul accentului sau de ortografierea sunetului vocalic scurt (care poate fi redat și prin două litere):

com'pel — com'pelling	libel — 'libellous
con'trol — con'trollable	'marvel — 'marvellous
re'bel — re'bellious	'scoundrel — 'scoundrelly
ex'cel — 'excellent	'travel — 'travelling
'gambol — 'gambolling	un equal — un'equalled
wool — 'woollen	

Excepții:

'perilous, un'paralleled.

§ 798

2) -e mut final.

a) -e mut final cade înaintea unui sufix care începe cu o vocală:

love — lovable	blue — bluish	fame — famous
race — racy	scare — scared	bride — bridal

Excepție:

igneous, gluey, bluey.

b) -e mut final se menține însă înaintea unui sufix care începe cu o consoană:

awesome	entirely	hopeful
careless	homelike	lovely
	gracious ¹	

Excepție:

awful.

c) -e mut final precedat de consoana c sau (d)g (pronunțat [s] sau [ʃ], respectiv [dʒ]), se menține înaintea unui sufix care începe cu litera a sau o:

peaceable	advantageous	herbaceous
knowledgeable	courageous	gorgeous
manageable		outrageous

§ 799

3) -y final.

a) La cuvintele terminate în -y precedat de consoană, -y final se schimbă în -i înaintea sufixelor -able, -ant, -ful, -less și -ous:

pity — pitiable	defy — defiant	beauty — beautiful
rely — reliable	rely — reliant	plenty — plentiful

¹ În acest caz -e mut s-a transformat în -i- sub influența formei latine *gratiosus* (fr. *gracieux*).

penny — penniless	fury — furious	beauty — beauteous ¹
pity — pitiless	industry — industrious	pity — piteous ¹

b) -y final se menține însă atunci când este precedat de vocală:

enjoyable	playful	joyless
buoyant	moneyless	joyous

c) -y final se schimbă întotdeauna în *i* înaintea sufixului -ly:

day — daily	body — bodily
-------------	---------------

d) -y final se menține întotdeauna înaintea sufixelor -ish și -like:

baby — babyish	country — countrylike
grey — greyish	boy — boylike

e) La cuvintele terminate în -y se introduce un *e* mut înaintea sufixului -y:

clay — clayey	sky — skyey
---------------	-------------

SCHIMBAREA CATEGORIEI GRAMATICALE² (CONVERSION)

§ 800

Acest procedeu este caracteristic pentru limba engleză prin frecvența lui. În ceea ce privește formarea adjectivelor, părțile de vorbire cele mai obișnuit adjectivate sînt: participiile, substantivul și adverbul.

1) **Participii adjectivate.** — Multe participii trecute și prezente sînt întrebuițate adjectival, unele devenind adevărate adjective considerate ca atare în dicționare:

§ 801

bent	astonished	pleased
forsworn	disabled	shrivelled
laden	involved	stunned
unknown	learned	unemployed
charming	taking	upset
exciting	uninteresting	ready-made ³
pressing	willing	good-looking ³

Uneori participiile au fost atît de mult identificate cu adjectivele încît, ca și acestea, formează adverbe prin adăugarea sufixului -ly:

§ 802

amusedly, learnedly, surprisedly, good-humouredly, etc.
daringly, knowingly, takingly, lovingly, willingly, etc.

(Vezi și § 792, 1711)

Unele participii trecute, în majoritatea lor forme verbale mai vechi, sînt întrebuițate numai adjectival în limba engleză contemporană, deosebindu-se de formele corespunzătoare ale participiului trecut propriu-zis (vezi § 1756, 1758, 1760):

§ 803

on bended knees
my bounden duty
a carven statue (poetic)
a cloven hoof
in a drunken torpor
ill-gotten gains
a lighted lamp

molten glass
an unproven accusation
close-shaven cheeks

She had *bent* her knees, ready to fall.
They were *bound* in duty to overfulfill the plan.
He had *carved* a head in the marble.
"Oh Hamlet, thou hast *cleft* my heart in twain."⁴
I had *drunk* my glass cheerfully.
He had *got* his degree by hard work.
The lamp has not been *lit* (sau *lighted*)
Time to *light up*.
The heat has *melted* the butter.
It had *proved* my good faith.
He had *shaved* in the morning.

¹ Înaintea sufixului -ous, -y precedat de consoană se ortografiază uneori -e-, pronunția rămînînd aceeași ca și în celelalte cazuri.

² Vezi și *Echivalenții adjectivali* § 775.

³ Vezi și capitolul Compunerea § 809.

⁴ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

<i>shrunk</i> material	The material has <i>shrunk</i> in the washing.
a <i>sodden</i> coat	The coat was <i>sodden</i> with rain.
<i>staid</i> opinions	The course of events was <i>stayed</i> .
panic- <i>stricken</i>	They were <i>struck</i> with panic.
<i>stringed</i> instruments	Who has <i>strung</i> my violin?
<i>sunken</i> wreck/garden	The storm had <i>sunk</i> the ship.
an <i>overwrought</i> girl	She had <i>overworked</i> .

(Vezi și § 1849)

§ 804 2) Substantive adjective. — Numele de materii pot fi în genere întrebuințate ca adjective:

a <i>bronze</i> statue	<i>paper</i> covers	a <i>silk</i> thread
<i>fur</i> caps	<i>rubber</i> tyres	a <i>silver</i> spoon

Celelalte substantive pot fi și ele adesea adjective:

the <i>Bucharest</i> streets	a <i>football</i> team	<i>farm</i> equipment
<i>business</i> hours	the <i>return</i> fare	a <i>steel</i> works

§ 805 Altcori substantivul devine adjectiv prin adăugarea sufixului *-ed* a participiului trecut regulat:

a <i>cultured</i> woman	<i>horsed</i> carriages	the <i>moneyed</i> interests
<i>dogged</i> resolution	a <i>lettered</i> man	a <i>pillared</i> gallery
a <i>gifted</i> pupil	<i>mannered</i> style	<i>unskilled</i> labour

The World Bowling championship was *hosted*¹ by South Africa in 1976.
 The home affairs committee *chaired*² by the Home Secretary had sat the day before.
 He looked like a *whiskered* walrus.
 "We admired his *flannelled* and *sweatered* person."
 "And there, *overcoated* and *muffled*, stood Abel."

(Vezi și § 811)

§ 806 3) Verbe adjective. — Unele verbe pot avea valoare de adjectiv:

She talked with *mock* solemnity.
 He was only a *sham* captain.
 They saw in her the actress *to-be*.
 Our pupil, the *would-be* orator, has a bent for poetry.

§ 807 4) Adverbe adjective. — Cîteva adverbe sînt întrebuințate și ca adjective, unele avînd chiar grade de comparație:

the <i>above</i> remarks	the <i>off-side</i> play	the <i>then</i> leader
the <i>after</i> ages	his <i>only</i> son	the <i>under</i> dog
an <i>inner</i> court	<i>outside</i> work	the <i>upper</i> lip
<i>inside</i> information	<i>late</i> winter	this <i>very</i> minute
a <i>down</i> (sau <i>up</i>) line/train	<i>early</i> summer	the <i>once</i> province of Britain
these <i>hitherto</i> results	<i>outer</i> space	the <i>outermost</i> defence lines.

This is our *sometime* teacher.
 Is this a *through* train?
 She told me the *veriest* nonsense.

(Vezi și § 2359 b, 667)

§ 808 5) Articolul și numeralul cu valoare de adjectiv. — Cele două articole și adeseori numeralele au valoare de adjective:

the <i>fridge</i> there	<i>ten</i> operatives	a <i>double</i> strike
a <i>pound</i> a week	the <i>second</i> speaker	a <i>twofold</i> screen

(Vezi și § 520, 1245)

¹ = găzduit
² = prezidat

COMPUNEREA (COMPOSITION)

§ 809

În limba engleză se formează adjective compuse (*Compound Adjectives*) atât din adjective, cât și din alte părți de vorbire:

subst. + subst.: *front-wheel drive*, the *hire-purchase* system, a *shoestring*¹ majority, *soundwave* system, *stream-line* shape, *water-safety* rules, etc.;

subst. + adj.: *brand-new*, *cocksure*, *dog-tired*, *knee-deep*, *lily-white*, *seaworthy*, *soundproof*, etc.;

subst. + part.: *heart-rending*, *peace-loving*; *airborne*, *air-conditioned*, *egg-shaped*, *heartfelt*, *thoughtworn*, etc.;

adj. + subst.: *freshwater* fish, *hot-air* heating, *last-minute* farewells, a *light-weight* champion, etc.;

adj. + part.: *deep-toned*, *hard-boiled*, *high-coloured*, *pleasant-spoken*, etc.;

adv. + adj.: *downright*, *ever-sharp*, *outboud*, *upright*, etc.;

adv. + part.: *easy-going*, *hard-working*, *outstanding*, *overbearing*, *well-meaning*; *downcast*, *fresh-shaven*, *heavy-laden*, *newborn*, etc.;

verb + subst.: the *tell-tale* blush, etc.;

verb + verb: *make-believe* soldiers, a *make-do* expedient, a *would-be* actress, etc.;

verb + adv.: a *hideaway* cottage, *put-on* dignity, a *runaway* match, a *turn-down* collar, etc.;

prep. + subst.: an *after-dinner* wine, an *offhand* manner, *outdoor* games, the *oversea* (s) trade, an *uphill* road, etc.

adj. compuse + prefix sau sufix: an *unheard-of* remark; *stond-offish* conduct, etc.;

mai multe cuvinte: an *egg-and-spoon* race, a *hard-and-fast* rule, a *life-and-death* struggle, an *out-and-out* liar, a *Punch-and-Judy* show; a *day-by-day* life, *down-at-heel* shoes, the *half-past-eight* performance, *out-of-date* theories, an *out-of-the-way* place, etc.;

construcții verbale: a *get-rich-quick* villain, a *give-and-take* policy, a *stay-at-home* wife, a *wouldn't-hurt-a-fly* type of man, to be *hail-fellow-well-met* with everyone, the *stop-and-go* sign, to be *up-and-coming*, it was *touch-and-go*, *too-much-longed-for* news, etc.

Elementele care intră în compunerea unui adjectiv sînt în general sau § 810
serise într-un singur cuvînt, sau unite prin cratimă:

I went there *every day*.

An *Everyday* (adj.) English Course.

It is a *long distance* away.

He had a *long-distance* (adj.) call.

There were faint *blue-and-grey* shadows.

The *lace*, the *flower-* and the *candle-spread* table.

Liniuța de unire și locul unde se află ea prezintă foarte mare importanță pentru înțelesul cuvintelor respective.

A se compara:

a <i>small-hotel</i> room	(= o cameră de hotel mic)
a small <i>hotel-room</i>	(= o cameră de hotel mică)
a <i>crumpled-rose</i> leaf	(= petala unui trandafir strivit)
a crumpled <i>rose-leaf</i>	(= o petală de trandafir strivită)
the <i>old-coach</i> horse	(= calul vechii diligențe)
the old <i>coach-horse</i>	(= bătrînul cal de diligență)

Foarte adesea în limba engleză, un substantiv precedat de un adjectiv § 811
sau de un echivalent al acestuia primește sufixul participial *-ed* (chiar atunci cînd nu există un verb corespunzător în limbă), formînd astfel un adjectiv compus (cf. § 805):

back-handed	feather-brained	many-sided
bare-footed	gilt-edged	old-fashioned
down-hearted	level-headed	white-faced
a <i>one-legged</i> man	a <i>double-barrelled</i> gun	a <i>three-wheeled</i> car

The chair had an *upended* box for one leg.

The restaurant was *over-tabled*.

¹ *shoestring* = mic.

§ 812 Adjective telescopate (*Portmanteau Words*). — (Vezi § 401 pentru explicarea termenului):

galumphing (= galloping + triumphing)
 mingy (= mean + stingy)
 slithy (= slimy + lithe)

§ 813 Crearea adjectivelor moderne. — Crearea de adjective noi, realizată cu atita ușurință în limba engleză, este foarte mult folosită ca procedeu stilistic pentru accentuarea subtilității, plasticității și expresivității în scris și în vorbire.

Iată câteva exemple de asemenea adjective, unele intrate în limbă, altele creații literare izolate, câteva avind chiar grade de comparație conform procedeelelor curente:

an <i>unclubbable</i> ¹ man	a <i>statuey</i> garden
<i>un-get-at-able</i> ¹ places	<i>pyjamaed</i> and <i>dressing-gowned</i> guests
a <i>puckish</i> ¹ creature	the <i>wizardest</i> ¹ jazz-band
<i>puddingy</i> ¹ meals	her most <i>Alice-ish</i> ² air
He was <i>Bond-Streety</i> .	It was a <i>newsy</i> ¹ paper.

"She could be quite *Stonehengey* at times."³
 "The intellectuals aesthetic and *Oscarish*, or aesthetic and *Burne-Morrisy*, or Utilitarian and *Huxley-Darwinish*."⁴
 "Here's a *fun-to-use* 'how-to' book."⁴

Iată și adjective formate dintr-o locuțiune sau dintr-o frază întreagă:

This *here-again-gone-again* friend of his.
 "The *you-mind-your-own-business-and-I-will-mind-mine* spirit."⁵
 "He belonged to the *people-like-to-amuse-themselves-when-they-come-to-a-place* school of hosts."⁵

Notă

Adjectivul trebuie studiat paralel cu adverbul.

§ 814 B. ADJECTIVELE DETERMINATIVE SAU PRONOMINALE (PRONOMINAL ADJECTIVES)

În afară de adjectivele propriu-zise, există în limba engleză, ca și în limba română, o categorie de pronume care nu mai țin locul substantivelor, ci le însoțesc și le determină ca și adjectivele. Ele nu mai au, așadar, funcție de pronume, ci devin adevărate adjective și de aceea sînt numite *adjective pronominal*. Spre a se deosebi de adjectivele calificative, ele mai poartă și numele de *adjective determinative*:

This portrait is more interesting than *that*.

That este un pronume deoarece înlocuiește substantivul *portrait*; *this* este însă adjectiv pentru că determină cuvîntul *portrait*.

Aproape toate pronumele — cu excepția celor personale, reflexive, a pronumelui interogativ sau relativ *who*⁶, a pronumelui relativ *that* și a citorva pronume nehotărîte — au și un corespondent adjectival.

¹ Adjective intrate în limbă.

² O aluzie la personajul principal din *Alice's Adventures in Wonderland* de Lewis Carroll.

³ R. Aldington, *op. cit.*

⁴ „Iată o carte amuzantă care vă învață cum să fotografiați”. (*Photography*, May 1960).

⁵ P.G. Wodehouse, *Something Fresh*.

⁶ Genitivul *whose* poate fi întrebuințat și adjectival.

Adjectivele pronominale se împart, ca și pronumele respective, în *cinci* § 815 categorii:

- 1) adjective posesive
- 2) adjective demonstrative
- 3) adjective interrogative
- 4) adjective relative
- 5) adjective nehotărâte

Adjectivele pronominale sînt invariabile, cu excepția adjectivelor posesive, demonstrative și a citorva adjective nehotărâte. § 816

(Pentru studierea comparativă mai amănunțită a adjectivelor pronominale, vezi pronumele respective § 900, 919, 1012, 1048, 1152).

1) **Adjectivele posesive** (*Possessive Adjectives*) sînt: § 817

sg.	{	<i>my</i> (= meu, mea, mei, mele) <i>your</i> (= tău, ta, tăi, tale)	pl.	{	<i>our</i> (= nostru, noastră, noștri, noastre) <i>your</i> (= vostru, voastră, voștri, voastre)
sg.	{	<i>his</i> (= lui) (masculin)	pl.	{	<i>their</i> (= lor) (masculin, feminin, neutru și comun)
		<i>her</i> (= ei) (feminin)			
		<i>its</i> (= lui, ei) (neutru)			

(Pentru detalii vezi § 900)

2) **Adjectivele demonstrative** (*Demonstrative Adjectives*) sînt: § 818

the (= acel, aceea, acei, acele) (Vezi § 444)

I didn't know them at *the* time.

Is he *the*¹ Cronin?

this (= acest, această) (sg.)

This boy goes to a day-nursery.

these (= acești, aceste) (pl.)

Are *these* cigarettes yours?

that (= acel, aceea) (sg.)

That rest-home has just been built.

those (= acei, acele) (pl.)

Don't put *those* things on the table!

the other (= celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte)

Give me *the other* photo; this one is no good.

I'll have *the other* apples; I don't like these, they're green.

the former [= primul (din două obiecte² sau din două grupuri de obiecte²)]

Doesn't he prefer *the former* alternative to the latter?

the latter (= ultimul din două obiecte² sau din două grupuri de obiecte²)

Aren't *the latter* proposals more attractive than the former?

the first [= primul, primele (din mai multe obiecte²)]

The first title he suggested was the best of the three.

the last [= ultimul, ultimele (din mai multe obiecte²)]

Of all the plays you mentioned, only *the last* one sounds thrilling.

Such (= acest, această, acești, aceste; asemenea, astfel de)

Where did you find *such* a perfect piece of old china?

Such were his words.

Such goodness is rare.

Such horses are good for field work.

¹ Pronunțat [ði:]. Vezi § 524.

² Sens gramatical (§ 2).

Same (= același, aceeași etc.)

The *same* day I went on a trip to the seaside.

Very (= chiar acel/acea/acei/acele)

We are standing on the *very* spot where the battle was fought.

Yon, yond și yonder pot fi adjective (=acel, acea, acei, acele) sau adverbe (= acolo) și sint astăzi desuete, întrebuințate dialectal sau în stilul poetic:

In *yonder/yon/yond* woods he found Death waiting. (Adj.)
The troops were ambushed in the valley *yonder*. (Adv.)

(Vezi pentru detalii § 939)

§ 819

3) **Adjectivele interogative** (*Interrogative Adjectives*) sint:

Which? = (pe) care dintr-un grup? (înțeles restrins, selectiv)

Which video cassette do you prefer?

Which friend of yours did you say was touring the country?

Whose? (= al cui? a cui? ai cui? ale cui?)

Whose son was he?

Whose voice did I hear?

What? = ce? care? pe care? (înțeles larg, general)

What relatives have you got in Bucharest?

What letter came first?

What character did he impersonate?

How much? (= cit? cită?)

How much English do you know?

How much interest did he show?

How many? (= câți? câte?)

How many people were there on the promotions committee?

How many trees did you plant?

(Vezi pentru detalii § 1012)

§ 820

4) **Adjectivele relative** (*Relative Adjectives*) sint:

Which = (pe) care

The librarian introduced me to two of the readers, Brent and Jones, *which* latter was a frontranker.

We told him to go to bed, *which* advice he followed.

Whose (= al cui, a cărei, ai căror, ale cărei etc.).

The man *whose* name has just been mentioned is one of our greatest scientists.
This is the novel *whose* cover is my work.

What [= ce, (pe) care]

What relatives he has are out of town.

I don't know *what* work he did.

What little tobacco remains is at your disposal.

Cuvintele compuse din *what* și *which* + *ever* sau *soever* pot fi pronume ori adjective:

What (so)ever faults she may have, she must be told to correct.
Whichever patient comes first may enter.

(Vezi pentru detalii § 1037)

§ 821

5) **Adjectivele nehotărâte** (*Indefinite Adjectives*) sint:

a certain (= un / o oarecare, un anumit, o anumită)

He brought *a certain* Dan Bart with him.

His work was to *a certain* extent satisfactory.

certain (= unii, unele; oarecare)

Certain people have no taste for jazz music.

He has *certain* books that might interest you.

some¹ (= *cițiva, câteva; unii, unele; niște, ceva, puțin, puțină, puțini, puține* etc.)

We saw *some* peasants at work in the fields.

She will buy *some* rice.

The exhibition contained *some* rare pictures.

some ... or other (= *vreun, vreo ... oarecare*)

He is always sure to make *some* excuse *or other*.

We must find *some* reason *or other* for our absence from the party.

any { *a*) (in propozițiile interogative, negative sau ipotetice)=*vreun, vreo; (+ negație) nici un, nici o; sau nu se traduce;*
 Have you *any* rare books?
 They won't let in *any* child under seven.
 If you have *any* flour, bring me some, please.
 b) = *orice, oricare*
 Any child could do this.
 You may take *any* two magazines you like.

several (= *cițiva, câteva: mai mulți, mai multe; diferiți, diferite; respectiv*)

Several pieces of jewelry were missing.

I have been to Venice *several* times.

We called there on three *several* days.

The guests said good-bye and went their *several* ways.

sundry (= *diferiți, diferite*)

We have met on *sundry* occasions.

There were *sundry* reasons for his attitude.

one (= *un, o*)

One day the cosmos will hold no secrets for man.

There was *one* weaver in particular whose rugs were works of pure art.

another (= *un alt, o altă; mai, încă*)

One of the men had bought *one* horse, *another one* another.

May I have *another* cup of tea, please?

Stay *another* five minutes, will you? (§ 533)

other (= *alt, altă, alți, alte*)

When *other* people called her attention to it, she realized her mistake.

Other days, *other* ways.

much (= *mult, multă*) (vezi § 690—694)

There wasn't *much* snow in the morning.

You know how *much* work I did yesterday.

many (= *mulți, multe*) (vezi § 690—694)

Many were the results following upon the launching of the earth satellites into outer space.

I have *many* radio hams² among my friends.

(a) little (= *puțin, puțină*) (vezi § 677—686)

I gave him *a little* advice on his work.

He knows *little* German and *less* Italian.

(a) few (= *cițiva, câteva; puțini, puține*) (vezi § 687)

A few words are often more eloquent than a long speech.

We know *few* people in Bucharest.

¹ *some* este de obicei neaccentuat în context — are deci forma slabă [səm]. Are forma tare [səm] fiind este accentuat în mod special sau dacă se află la sfârșitul propoziției. Vezi și § 1178, 1185.

² *radio hams* = radioamatori (colocvial).

enough (= destul, destulă, destui, destule)

We have food *enough* for our outing.
There aren't *enough* cakes to go round.

each [= fiecare în parte (accentuându-se partea, nu întregul)]

We should see a future promise in *each* child.
Each appliance should be overhauled before it is switched on.

every [= fiecare (înțeles colectiv); toți, toate]

Every Sunday they drove out into the country.
(În fiecare duminică, deci în toate duminicile.)
Every Jack had his Jill.

all (= tot, toată, toți, toate; fiecare)

He worked hard *all* day at the portrait of an academician.
All peoples struggle for peace.

either (= amândoi, amândouă; oricare din doi sau două)

Flowers grew on *either* side of the road. (= ambele)
She may have *either* room, whichever she prefers. (= oricare din două)

neither (= nici unul, nici una din doi sau două)

Neither Irontranker was over twenty-five years of age.
Neither scheme was accepted.

both (= amândoi, amândouă)

Both my children are at school.
Let me have *both* test-tubes for the experiment.

no (= nici un, nici o)

No man knew about gardening as much as he.
The postman brought *no* letters yesterday.

none (= nici un, nici o, deloc)¹

Practical experience he had *none* being yet too young.
Backward children there were *none* in the orphanage.
Genius he is *none*.

(Vezi și § 4197)

Notă

Adjectivele determinative trebuie studiate paralel cu pronumele respective. (Vezi § 4152)

¹ *none*, când este adjectiv, stă în genere despărțit de substantivul pe care îl determină (stil literar).

PRONUMELE

	§	pag.
CONSIDERAȚII GENERALE		171
Definiție	822	171
Clasificarea pronumelor.....	824	171
Acordul pronumelui	825	171
Formă	827	171
Funcții	828	172
Locul antecedentului pronumelui.....	838	172
Pronumele personale, posesive și reflexive și adjectivele posesive.....	839	172
Pronumele și adjectivele pronominale. Pronunție.....	839	173
I. PRONUMELE PERSONAL	840	174
Definiție	841	174
Formă	842	174
Funcții	844	174
<i>Numărul pronumelui personal</i>	845	174
Persoana 1 singular	846	174
Persoana a 2-a singular	849	174
Persoana a 3-a singular neutru	853	175
Pluralul autorității și al modestiei.....	869	178
<i>Cazul pronumelor personale</i>	870	178
Cazul nominativ	873	179
Nominativul vocativ.....	887	181
Cazul genitiv	888	181
Cazul obiectiv.....	890	181
<i>Locul pronumelui personal</i>	896	182
II. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV.....	900	183
Definiție și formă.....	901	183
Înțelesul pronumelui și al adjectivului posesiv.....	907	183
Gen, număr și persoană.....	909	184
Caz	910	184
Adjectivul posesiv	911	184
Adjectivul posesiv și gerundivul.....	918	185
III. PRONUMELE REFLEXIV ȘI PRONUMELE DE ÎNTĂRIRE.....	919	185
Definiție	920	185
Formă	921	186
Pluralul autorității și al politeții.....	922	186
Principalele funcții ale pronumelui reflexiv și ale pronumelui de întărire....	923	186
Funcțiile pronumelui reflexiv.....	927	187
Pronumele reflexiv cu valoare de pronume personal.....	928	187
Pronumele reflexiv în comparații.....	929	188
Lipsa pronumelui reflexiv.....	930	188
Pronumele reciproce.....	931	188
Pronumele reflexiv și pronumele sau adjectivul nehotărît.....	934	189
<i>Oneself. Întrebuintare</i>	935	189
Locul pronumelui reflexiv și al pronumelui de întărire.....	936	189
IV. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV.....	939	189
Definiție	940	189
Formă	942	189
Repetarea adjectivului demonstrativ.....	944	190

	§	pag.
<i>THIS (THESE), THAT (THOSE)</i>	945	190
Funcții	946	190
Formă. Gen. Număr. Caz	948	190
Întrebuințare	949	191
„This” și „That” + pronumele relativ	960	193
Adverbe compuse	962	193
„This” și „that” adverbe	963	194
<i>THE FORMER, THE LATTER</i>	965	194
Funcții	966	194
Formă	967	194
Întrebuințare	969	194
<i>THE FIRST, THE LAST</i>	970	195
<i>THE OTHER, THE OTHERS</i>	971	195
<i>SAME</i>	972	195
Funcții	973	195
Formă	978	195
Accentuare	980	195
Corelație	981	195
<i>SO</i>	982	196
Funcții	983	196
<i>So and so</i>	987	196
<i>So-so</i>	988	196
<i>SUCH</i>	989	196
Funcții	990	196
Formă	991	196
Înțeles	993	196
„Such” + pronumele relativ	997	197
<i>Such and such</i>	1001	197
<i>SUCHLIKE</i>	1002	197
<i>ONE, ONES</i>	1005	197
Funcție	1006	197
Formă și înțeles	1007	197
Întrebuințare	1009	197
Construcții idiomatice cu pronume și adjective demonstrative	1011	198
V. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV	1012	198
Definiție	1013	198
Formă	1014	198
Pronunție	1016	199
Gen. Număr. Caz	1017	199
Întrebuințare	1018	199
<i>Situația actuală</i>	1023	200
Interogația directă și indirectă	1026	201
Auxiliarul DO în interogații	1028	201
Locul prepoziției	1030	202
Pronumele interogativ compus	1032	202
Construcții idiomatice	1035	203
VI. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL RELATIV	1037	203
<i>Generalități</i>		203
Formă	1038	203
Definiție și funcții	1039	203
Persoană și număr	1043	204
Caz	1045	204

	§	pag.
<i>Descrierea pronumelor și adjectivelor relative</i>	1048	205
Pentru persoane.....	1049	205
Pentru animale și lucruri.....	1050	205
Pentru persoane, animale și lucruri.....	1051	206
Cu înțeles nehotărît.....	1052	206
<i>Observații</i>		206
WHO	1053	206
WHICH	1059	207
Înțeles	1060	207
Genitiv	1061	208
Funcție	1062	208
Sinonime adverbiale	1063	208
THAT	1064	208
Întrebuintare	1065	208
Cazurile în care se întrebuintează pronumele "that".....	1066	208
Cazurile în care nu se întrebuintează pronumele "that".....	1075	209
Pronumele "that" zero [Ø]	1081	210
WHAT	1083	210
Întrebuintare	1084	210
Caz	1087	211
Funcții	1088	211
<i>What. That</i>	1091	211
<i>What. Which</i>	1092	211
<i>What</i> idiomatic	1093	211
AS	1094	212
Funcții	1095	212
Întrebuintare	1096	212
BUT	1097	212
Înțeles	1098	212
Întrebuintare	1099	212
Funcții	1100	212
<i>Alte chestiuni referitoare la pronumele și adjectivele relative</i>		212
Substantivul colectiv și pronumele relativ	1101	212
Elipsa pronumelui relativ. (Pronumele relativ zero [Ø]).....	1102	213
Locul pronumelui relativ.....	1106	213
Pronumele relativ și prepoziția.....	1109	214
Pronumele relativ cu funcție de substantiv.....	1114	215
Tablou rezumativ al utilizării pronumelor relative	1115	215
<i>Pronumele și adjectivul relativ compus</i>	1120	216
Formă	1121	216
Declinare	1125	216
Adjectivele relative compuse.....	1128	217
Construcția cu subjonctivul.....	1129	217
Alte construcții speciale.....	1130	217
<i>Pronumele corelative</i>	1133	217
Formă	1134	217
Persoana a 3-a plural.....	1135	217
Acordul pronumelor corelative.....	1136	217
Pronumele corelative și stilul colocvial.....	1137	218
<i>Pronumele relativ independent</i>	1138	218
VII. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRÎT	1141	218
Definiție	1142	218
Pronume și adjectiv.....	1143	218
Principalele pronume și adjective nehotărîte.....	1144	218
Acordul pronumelor și al adjectivelor nehotărîte cu alte pronume și cu verbul	1145	221

	§	pag.
Citeva pronume și adjective nehotărâte.....		222
<i>EACH. EVERY</i>	1152	222
Înțeles	1153	222
Întrebuintare	1155	222
"Every". Alte întrebuintări.....	1156	222
Acordul cu verbul.....	1157	222
Locul cuvintului "each" în propoziție.....	1158	222
<i>ALL</i>	1159	223
<i>All. Whole</i>	1160	223
<i>All. Every</i>	1161	223
Forme și construcții idiomatice.....	1162	223
Funcții	1163	224
<i>ONE</i>	1164	224
Formă și întrebuintare	1165	224
Înțeles	1167	224
Acordul cu alte pronume.....	1170	224
Funcții	1174	225
Construcții idiomatice	1175	225
<i>SOME, ANY, NO, NONE</i>	1176	225
<i>SOME</i>	1178	225
Înțeles	1179	225
Întrebuintare	1180	225
Pronunție	1185	226
Funcții	1186	227
<i>ANY</i>	1187	227
Înțeles	1188	227
Întrebuintare	1189	227
<i>NO, NONE</i>	1197	227
Forme compuse cu "some", "any" și "no".....	1205	228

PRONUMELE

(THE PRONOUN)

CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiție.** — Pronumele este partea de vorbire care ține locul unui substantiv sau al unui echivalent¹ al acestuia. § 822

Substantivul (sau echivalentul lui) înlocuit de pronume se numește în limba engleză *antecedentul* pronumelui (*Antecedent* sau *Principal*). Deși nu într-un totuș satisfăcătoare, această denumire va fi întrebuințată pentru simplificare în lucrarea de față în locul perifrizei folosite în acest caz de gramatica limbii române. § 823

2) **Clasificarea pronumelor.** — Se disting de obicei șapte categorii de pronume: § 824

a) Pronumele personale	{ (nom.) I, you, he, she, it, we, you, they { (ob.) me, you, him, her, it, us, you, them
b) Pronumele posesive	{ mine, yours, his, hers, its own { ours, yours, theirs, one's
c) Pronumele reflexive și de întărire	{ myself, yourself, himself, herself, itself, ourselves { yourselves, themselves; onself { Reciproce: each other, one another
d) Pronumele demonstrative	{ this, these, that, those, the former, the latter, { the first, the last, the other(s), same, such, { suchlike, so, one(s)
e) Pronumele interogative	who? whose? whom? which? what?
f) Pronumele relative și corelative	who, whose, whom, which, what, that, as, but
g) Pronumele nehotărâte	{ each, all, one, another, other(s), either, neither, { both, it, we, you, they, several, sundry, (a) few, { some, any, none, somebody, someone, something, { anybody, anyone, anything, nobody, no one, { everybody, everyone, everything

3) **Acordul pronumelui.** — Pronumele se acordă în *gen, număr și persoană* cu antecedentul său: § 825

A *girl* came in; *she* was my daughter.
The *miners* had taken *their* lamps before going down the shaft.

În privința *cazului* însă, pronumele este independent de antecedent, cazul pronumelui fiind determinat de rolul acestuia în propoziția din care face parte: § 826

A *girl* (nom.) came in; I saw *her* (ac.) talk to you.
The *students* (nom.) were working at the test given *them* (dat.).
I spoke to the *postman* (dat.), *who* (nom.) had just arrived.
She met the *woman* (ac.). *whose* (gen. ob.) son I knew.

4) **Formă.** — Pronumele personale, posesive, reflexive și de întărire au, cu câteva excepții, forme diferite pentru persoană, număr (la persoana a 3-a sg.) și gen, iar cele personale și pentru caz. Pronumele interogativ-relativ § 827

¹ Vezi pag. 62, nota 1.

who are forme diferite pentru caz. Patru pronume demonstrative (*this, that, one, the other*) și unul nehotărit (*other*) au pluralul diferit de singular. Celelalte pronume sînt invariabile.

§ 828 5) **Funcții.** — Formele cu valoare de pronume au în genere și valoare de adjectiv.

Excepții

§ 829 Nu au forme adjectivale corespunzătoare: pronumele personale și reflexive; pronumele demonstrativ *so*; pronumele interogativ-relativ *who*, cu cazul obiectiv *whom*; pronumele relative *that, as* și *but*; pronumele nehotărite compuse cu *some, any, no* și *every*.

§ 830 Adjectivele corespunzătoare pronumelor posesive diferă ca formă de acestea, cu excepția persoanei a 3-a sg. masc.

§ 831 Următoarele cuvinte pot fi și:

§ 832 *substantive*: all, but, no, one, somebody, someone, something, anybody, anyone, anything, nobody, no one, nothing; (*adjective substantivate*) little, much, few, many

§ 833 *numerele*: one, first

§ 834 *adverbe*: all, any, as, both¹, but, either¹, neither¹, little, much, no, none, nothing, some, something, (the) same

§ 835 *conjunții*: as, both, but, either, neither

§ 836 *prepoziție*: but.

§ 837 Funcțiile sintactice ale pronumelui sînt aceleași ca și acelea ale substantivului (§ 347—356).

§ 838 6) **Locul antecedentului pronumelui.** — Substantivul (sau echivalentul lui) înlocuit de pronume *precedă* de cele mai multe ori pronumele. În rare cazuri însă, îl și urmează:

When the *chief-engineer* (antec.) spoke, I knew *him* (pron.) at once.
Shaw is a *writer* (antec.) *whom* (pron.) everyone reads here.
Who (pron.) is the *man* (antec.) at the door?
I'll see to *it* (pron.) *that* you get your theatre tickets (antec.)

§ 839 7) **Pronumele personale, posesive și reflexive și adjectivele posesive**

		<i>Personale</i>			<i>Possive</i>		<i>Reflexive</i>
(Număr)	(Pers.)	(Gen.)	(Nom.)	(Ob.)	(Adj.)	(Pron.)	(Pron.)
Sg.	1	toate	I	me	my	mine	myself
	2	toate	you	you	your	yours	yourself
	3	masc.	he	him	his	his	himself
		fem.	she	her	her	hers	herself
Pl.		neutru	it	it	its	its own	itself
	1	toate	we	us	our	ours	ourselves
	2	toate	you	you	your	yours	yourselves
	3	toate	they	them	their	theirs	themselves
<i>Impersonal</i>			one	one	one's	one's own	oneself

Pentru formele arhaice ale pronumelor vezi § 851.

¹ Adverb sau conjuncție.

8) Pronumele și adjectivele pronominale

§ 839 a

Pronunție. Forme tari și forme slabe

1) Forma lexicală Forma tare (accentuată) Forma slabă (neaccentuată)

he	/hi:/	/hi, i:, ɪ, hi/
her	/hə:/	/hə*, ə:*, ə*/
him	/him/	/ɪm/
his	/hɪz/	/ɪz/
me	/mi:/	/mi[mi]/
my	/maɪ/ forma normală	/mi/ formă slabă frecventă
she	/ʃi:/	/ʃi[ʃi]/
some	/sʌm/	/səm, sm/
that (pron. relativ) ¹	/ðæt/ rar	/ðæt/
their	{ /ðeɪ + consoană /ðeɪr + vocală	/ðər/ + vocală
them		/ðəm, əm, m/
they	/ðeɪ/	/ðə/
us	/ʌs/	/əs, s/
we	/wi/	/wi, wi/
your (adj.)	/jɔ:*, jə*, juə/ (forme normale)	/jɔə*, juə, jə/
yours	/jɔ:z/	/jɔəz, juəz/

2) Pronumele menționate mai jos au o singură formă: *forma tare*, care este și cea normală.

* = r final al pronumelui este pronunțat [r] înaintea unei vocale și este mut înaintea unei consoane.

hers	/hə:z/	
mine	/maɪn/	
our	/aʊə*/	
ours	/aʊəz/	
that	/ðæt/	pronume și adjectiv demonstrativ
theirs	/ðeəz/	
whose	/hu:z/	pronume interogativ ²

3) Pronumele reflexive

herself	/hə:'self/	/hə'self; ə:'s-, ə's-/
himself	/hɪm'self/	/ɪm-/ când nu e inițial
itself	/ɪt'self/	
myself	/maɪ'self/	/mi'self, mə'self/
ourselves	/'aʊə'selvz/	/ɑ:'self/
ourselves	/'aʊə'selvz/	/ɑ:'selvz/
yourself	/jɔ:'self/	/jɔə's-, juə's-, jə's-/
yourselves	/jɔ:'selvz/	/jɔə'selvz, juə's-, jə's-/
themselves	/ðəm'selvz/	

Notă

My. — În colegiile universitare și la Eton College se obișnuiește să se folosească forma slabă [mi] pentru *my* în expresiile speciale *my tutor*³ și *my dame*⁴. Foarte frecventă este însă și pronunțarea lui *my* [mi] și în unele expresii comune ca: *never in my life*, dar nu în alte cazuri. Pe scenă, în piesele serioase, există o tradiție, respectată înăd de mulți actori, de a pronunța [mi] ori de câte ori *my* este neaccentuat. (Din "English Pronouncing Dictionary" by Daniel Jones.)

¹ Vezi și *that*, pronume și adjectiv demonstrativ, la INDICE.

² Vezi *whose*, pronume interogativ, la INDICE.

³ *tutor* = îndrumător, unul dintre profesori, membru al unui colegiu, care se ocupă de activitatea studenților sau elevilor dintr-un colegiu ca Eaton College.

⁴ *dame* = îngrijitoare la garsonierele studenților din incinta colegiului.

§ 840

1. PRONUMELE PERSONAL (THE PERSONAL PRONOUN)

§ 841

1) **Definiție.** — Pronumele personal înlocuiește un substantiv sau echivalentul acestuia, desemnând în același timp și persoana.

§ 842

2) **Formă.** — Pronumele personale sînt următoarele:

Număr	Pera.	Gen.	Nom.	Traducere	Ob.	Traducere
Sg.	1	toate	I	(= eu)	me	(= mie, mi; pe mine, mă)
	2	toate	you	(= tu, d-ta, dv.)	you	(= ție, ți; d-tale, dv.; pe tine, te; pe d-ta, pe dv.)
	3	masc.	he	(= el)	him	(= lui, i; pe el, il)
		fem.	she	(= ea)	her	(= ei, i; pe ea, o)
Pl.	3	neutru	it	(= el, ea)	it	(= lui, ei, i; pe el, il, pe ea, o)
	1	toate	we	(= noi)	us	(= nonă, ne, ni; pe noi, ne)
	2	toate	you	(= voi, dv.)	you	(= vouă, vă; pe voi, vă, vi; dv., pe dv.)
	3	toate	they	(= ei, ele, dumnealor)	them	(= lor, le; pe ei, ii, pe ele le; pe dumnealor)

§ 843

Observație

Cu excepția persoanei a 3-a singular, care are cîte o formă pentru fiecare gen, pronumele personale au aceeași formă pentru toate trei genurile, diferind numai după persoană, număr și caz.

§ 844

3) **Funcții.** — Pronumele personale *it*, *we*, *you* și *they* pot fi și pronume nehotărâte. (Vezi § 1144)

Pronumele personale nu pot avea și funcția de adjective.

§ 845

NUMĂRUL PRONUMELUI PERSONAL

§ 846

4) **Persoana 1 singular.**

§ 847

a) Pronumele *I* (= eu) este întotdeauna scris cu literă mare, chiar în mijlocul propoziției:

I know I forgot to mention it.

§ 848

b) În stilul colocvial, adeseori pronumele *I* nu se exprimă, verbul respectiv lipsind uneori și el:

Wish I'd met him! Beg pardon!
Can't say I like it. Sorry to've kept you waiting.
Thank you kindly! Hope you're all right now.

See you tomorrow.

Notă

În *Please, come!* este omis pronumele de persoana a 2-a (= "If you please"), iar în "Beg pardon?" = (I) beg (your) pardon! "Sorry to've kept you waiting" = (I am) sorry...

§ 849

5) **Persoana a 2-a singular.** —

§ 850

a) Pronumele de persoana a 2-a singular are aceeași formă ca și pronumele de persoana a 2-a plural:

Nom. { (sg.) *You are* my daughter
 { (pl.) *You are* their children.
Ob. { (sg.) I gave *you* your hat.
 { (pl.) We saw *you* look at one another.

b) Formele arhaice ale pronumelor de persoana a 2-a sint:

§ 851

Sg.	Nom.	<i>thou</i> (= tu) (pron. pers.)
	Gen.	<i>thy</i> (= al tău, ta, tăi, tale) (adj. pos.) <i>thine</i> (= (al) tău, (a) ta, (ai) tăi, (ale) tale (adj. și pron. pos.)
	Ob.	<i>thee</i> (= ție, pe tine) (pron. pers.)
Pl.	Nom.	<i>ye¹</i> <i>you</i> } = voi; dv. (pron.pers.)
	Gen.	<i>your</i> } = vostru, voastră, voștri, voastre (adj. pos.) <i>yours</i> } = al vostru, a voastră, ai voștri, ale voastre (pron. pos.)
	Ob.	<i>you</i> <i>ye¹</i> } = vouă; pe voi, (pe) dv. (pron. pers.)

Pronumele reflexiv { sg. *thymself* = te (refl.); însuși, însăși (de întărire)
și de întărire { pl. *yourselves* = vă (refl.); înșivă, însevă (de întărire)

Aceste forme nu se mai găsesc în limba modernă decât în stilul literar, iar *thee*, *ye* și în stilul dialectal sau în cel colocvial.

c) Pronumele de politețe (= dumneavoastră, dumneata) este pronumele personal de persoana a 2-a: § 852

You are a member of the Union of Artists?

(*Dumneata ești / Dumneavoastră sînteți membru al Uniunii Artiștilor Plastici?*)

You are members of the Union of Artists?

(*Dumneavoastră sînteți membri ai Uniunii Artiștilor Plastici?*)

6) Persoana a 3-a singular neutru. — Pronumele *it* este întrebuințat: § 853

a) pentru a înlocui numele obiectelor³ inanimate, pe acel al ființelor § 854
al căror sex nu este specificat sau nu interesează⁴, precum și substantivele colective primate ca un tot, uneori chiar și numele de persoane considerate ca abstracții:

I rang the bell; did you hear it?

She looked at the baby; it was asleep.

He called the dog, and it came at once.

The jury addressed itself to the task before it.

She knew the Irishman in him would assert itself when it had an opportunity.

(Vezi și § 67–69, 85, 1060 c)

b) ca subiect al verbelor unipersonale⁵ referitoare la timp, vreme și distanță: § 855

it dews, *it* drizzles, *it* freezes, *it* hails, *it* lightens, *it* rains, *it* sleets, *it* snows, *it* thaws, *it* thunders

it is chilly/cool/warm/hot/fine/dull

it has gone 5 o'clock; *it* is early/late

it is Sunday, *it* is the 2nd of July, *it* is spring

"What time is *it*?" "*It* has struck six."

It is three miles to the next town.

It is a long way to my office.

It is three weeks since you wrote last.

A se compara:

It is [= este (impersonal — pentru timp, vreme și distanță)]:

it is dark, *it* is late, *it* is Monday, *it* is 2 o'clock, *it* is far, *it* is a long way

There is (there are) [= este (sint) (= se află, se găsește, există) + subiectul (= *il y a* în limba franceză; *es gibt* în limba germană)] (întrebuințat cînd subiectul vine după predicat):

There is a garden round the house.

There are people in the garden.

(Vezi și § 2505)

¹ *ye* este pronunțat [ji:], uneori [ji].

² Vezi *artist* pag. 33, nota 1.

³ Sens gramatical (vezi § 2).

⁴ Vezi § 67–69.

⁵ Vezi § 2196.

și tradusă cu construcția românească:

Eu sint acela care...
Acolo este locul unde...
Copernic este acela care...
(Vezi și § 2559)

g) pentru a înlocui o întreagă propoziție precedentă sau următoare: § 862

The show has been put off, but it doesn't matter.
He was ill and had a very bad time of it.
If it isn't asking too much, could you lend me your umbrella?

Notă

It este în genere omis după *as* și *than* în propozițiile comparative ¹ în § 863
care *it*, subiect, înlocuiește o întreagă propoziție:

As (it) has been mentioned, all the candidates were accepted.
I will help you as far as (it) lies within my power.
He did as (it) seemed best.
He exerted himself more than (it) was good for his health.
Our team weren't in training longer than (it was) necessary.

h) (numit și *preparatory*² "*it*" = *it* introductiv) ca subiect gramatical § 864
al unei propoziții al cărei subiect logic este un infinitiv³ (sau o construcție cu
infinitivul), un gerundiv (sau o construcție cu gerundivul), ori o propoziție
în apozitia lui *it*:

It is good of you to help.
It takes me an hour to get here.
When will it be possible for us to learn the result?
It's no use sulking.
It was foolish your entering the competition when you were out of training.
It was necessary that a rocket should be launched.
It occurred to them that it was too late in the day to get a ticket.
It is immaterial to us whether we live on the ground floor or higher up.
Does it matter who speaks first?

(Cuvintele și propozițiile scrise cu caractere cursive sint subiectele logice
ale verbelor al căror subiect gramatical este *it*.)

i) (*preparatory* "*it*" = *it* introductiv) cu funcție de complement direct § 865
sau prepozițional pentru a anunța un complement direct (un infinitiv, un ge-
rundiv, o construcție cu infinitivul sau cu gerundivul) ori o propoziție predi-
cativă sau completivă directă în apozitia lui *it*:

I found it hard to sleep.
We thought it well to let them know the doctor's verdict.
He hasn't got it in him to appreciate music.
We considered it a mistake for you not to accept his help.
She thinks it dangerous your swimming in icy water.
I take it that they don't agree to my proposal.
I put it to you whether he was right.
There's nothing for it but to begin all over again.
I'll see to it that the public are advised of the change in the programme.
You may rely on it that the necessary bibliography can be had in the University

Library.

Notă

A se observa *ordinea cuvintelor* în acest pattern : *it* introductiv, precedat § 866
sau nu de prepoziție, este pus imediat după verb, iar complementul direct

¹ Vezi § 2724.

² Numit și *introductory* "*it*" sau *anticipatory* "*it*".

³ Când subiectul logic al verbului *to be* este un infinitiv sau o propoziție care începe
cu conjuncția *that* urmată de un subjonctiv, este preferată construcția cu *it* introductiv.

apozitional¹ vine la sfârșitul propoziției: în cazul unei completetive directe, locul acesteia se află la sfârșitul frazei.

- § 867 j) (cu valoare de pronume nehotărît — în stilul colocvial) cu funcție de complement direct, în special al unor verbe care au aceeași formă ca și substantivul respectiv, sau după o prepoziție:

to cab <i>it</i>	to leg <i>it</i>	to rough <i>it</i>
to foot <i>it</i>	to lord <i>it</i>	to tramp <i>it</i>
to go <i>it</i>	to make <i>it</i> up	to walk <i>it</i>
	to pig <i>it</i>	

You'll catch <i>it</i> !	How goes <i>it</i> ?
Now for <i>it</i> !	He's in for <i>it</i> .
To make a night of <i>it</i> .	That's the truth of <i>it</i> .
To have a good/bad/rough time of <i>it</i> .	Take <i>it</i> easy!

- § 868 k) (cu valoare de substantiv avînd o pronunțată nuanță afectivă² — în stilul colocvial) pentru a exprima „dispreț“, „antipatie“ ori dimpotrivă „admirație“, „entuziasm“, sau cu înțelesul de „importanță“, „farmec“³:

Is this a friend of yours? Where did you pick *it* up? (Dispreț)
 I can't stand her: she is a perfect “*it*”. (Antipatie).
 Isn't her picture absolutely “*it*”? (Admirație)
 Oh yes, it's the *it* of *its*. (Entuziasm)
 You must meet him: he's the “*it*” of the theatre world. (Importanță)
 No wonder she's a success: she's got “*it*”. (Farmec)⁴

- § 869 7) Pluralul autorității și al modestiei. — Ca și pronumele de persoană 1 plural în limba română, *we* poate avea în limba engleză înțeles de singular atunci cînd se referă la o singură persoană și este întrebuițat de autorități, suverani, conferențieri, autori, editori etc. În acest caz și în limba engleză verbul are formă de plural:

“We are not amused...” (Regina Victoria).

“I am about to weep, but thinking that We are a Queen...”⁵

We are persuaded that the struggle for peace will result in ultimate success. (Editorial)

§ 870

CAZUL PRONUMELOR PERSONALE

În ceea ce privește cazul pronumelor personale, gramatica actuală face o demarcație netă între:

- § 871 a) *stilul formal*, întrebuițat atît în scris (= *Book English* — stilul livresc și epistolar), cit și în vorbirea cultă, formală, rafinată, gramaticală;

- § 872 b) *stilul informal, colocvial*, întrebuițat în vorbirea curentă și în scrisorile scrise în stil familiar sau neglijent.

Totuși, aceste două stiluri se suprapun în unele compartimente, stilul colocvial îndepărtînd chiar forme gramaticale esențiale (ca *whom* înlocuit cu *who*; sau nominativul pronumelor personale *I, he, she, we, they*, înlocuit cu formele de acuzativ *me, him, her, us, them*). Astfel, formele colocviale au cîștigat și cîștigă rapid teren și în stilul formal vorbit, în oarecare măsură și în stilul scris, chiar în cel oficial.

¹ Complementul direct expus la acest punct este considerat în limba engleză în apozitia pronumelui *it*.

² Adeseori scris cu inițială majusculă: *He believes himself to be “It”*.

³ A se observa în acest caz pauza care intervine în vorbire înaintea pronumelui “*it*” anunțînd și accentuînd astfel o semnificație insolită a pronumelui.

⁴ Echivalentul din limba franceză (“*Elle a du chien*” = *E năstăiește*) redă exact nuanța acestei expresii.

⁵ W. Shakespeare, *The Life of King Henry VIII*.

Locul prepoziției după verb sau la sfârșitul propoziției, atît de controversat înaintea ultimului război mondial, s-a încetățenit acum definitiv, atrăgînd după sine și schimbările de caz ale pronumelor, chiar în absența prepoziției.

Evident că în piesele de teatru, precum și la orice redare a conversațiilor, se va ține seama de cele expuse mai sus, păstrîndu-se deci textului stilul colocvial corespunzător.

1) **Cazul nominativ.** — În stilul gramatical *formal*, pronumele personal se află în cazul nominativ în următoarele situații: § 873

a) cînd este *subject*: § 874

I am your son.

We came first.

Cedric's family are at the play, *he* being cast for the part of Hamlet¹.

b) cînd este *nume predicativ* (după *to be*) acordat în caz cu subiectul (nume predicativ subiectiv — *Subjective Complement*): § 875

It is *I* who am² your friend.

I am *he* who takes charge after you.³

That was *she* who spoke.

Notă

Numele predicativ al verbului *to be* se acordă în caz cu subiectul verbului copulativ: § 876

It is only *I*: don't trouble to get up! (Nom.)

"Mr. Smith?", he asked. "I am *he*", I answered. (Nom.)

"I'll have no father if *you* be not *he*."⁴ (Nom.)

Whoever it is, *it* isn't *she*. (Nom.)

We believed *it* to be *her*. (Ac.)

The judge declared the *culprits* to be *them*. (Ac.)

Acastă regulă trebuie respectată în *stilul formal scris*.

În *limba vorbită*, regula de mai sus nu este însă aplicată decît atunci cînd e necesară o formulare ceremonioasă, protocolară, sau cînd cel care vorbește are (ori vrea să pară că are) un mod de exprimare îngrijit, cult. Între prieteni însă, fără formalism, sau în stilul neglijent, numele predicativ al verbului *to be*, exprimat sau subînțeles, ia forma acuzativului în locul nominativului⁵, în special în propozițiile scurte sau fără verb, sau cînd pronumele se află la sfârșitul propoziției: § 877

"Who's there?" "*It's* me."

"Inspector Knox!" "*That's* me."

"*It's* only I'm so nervous!" "*Me* too!"

"See if *that's* him."

"Jane wants *you* on the phone." "Oh, *her*!"

"I'm afraid *it wasn't* them."

"(I) wish *it had been* us."

"You're always fighting him." "*It's* us or him."

sau precedînd un gerundiv, în locul unui adjectiv posesiv: § 878

"Go and see." ("*It's* no good *me* going" (= *my* going).

The glove may have dropped without *him* noticing (= *his* noticing).

¹ Construcție numită *Nominativ absolut* (§ 1723) (cf. § 206).

² Se spune: "It is I who am", și nu "It is I who is", pentru că verbul propoziției relative se acordă în număr și persoană cu antecedentul pronumei relativ în nominativ.

³ *Preferabil*: I am to take charge after you, sintagma *he who* fiind evitată pentru că sună teatral.

⁴ W. Shakespeare, *As you Like It*.

⁵ Pentru „nume predicativ“ vezi § 2520. Numele predicativ al verbului *to be* este întotdeauna, în *gramatica de bază a limbii*, acordat în caz cu subiectul, deci stă în nominativ.

§ 879 Cînd însă numele predicativ care stă pe lingă verbul *to be* în expresia impersonală *it + to be* este însoțit de un pronume relativ, el se acordă în caz cu acesta¹ în stilul formal și în mod normal:

- (Nom.) { It is **I** *who am* the delegate. (Formal)
 It's² **me** *who am* the delegate. (Colocvial).
 (Dat.) { It was **me** *to whom* the caretaker gave the keys. (Formal)
 (prep.) { It was **me** { *who*
 whom
 that } the caretaker gave the keys to. (Colocvial)
 (Ac.) { It was **him** *whom* we saw at the play. (Formal)
 { *who*
 (whom)
 (that)
 \emptyset } we saw at the play. (Colocvial)

§ 880 Versiunile cu pronumele *whom*, *that* sau \emptyset ³ aparțin unui stil mai îngrijit. c) după *as* și *than* în propozițiile comparative în care primul termen stă în cazul nominativ:

John is taller than I (am). (Formal) ... *than me.* (Colocvial)
Ann came earlier than we (did). (Formal) ... *than us.* (Colocvial)
He can speak English as well as she (can). (Formal) ... *than her.* (Colocvial)

§ 881 *Regulă*

În comparații, după *as* și *than*, pronumele personal este în același caz cu substantivul sau pronumele cu care este comparat.

Se va spune deci și:

His suggestion was far more interesting than mine.
Their knowledge of English is as good as ours.
I value them more than [I value] him.
She understands you better than [she does] me.
Your fellow students will help you as much as [they will help] her.

§ 882 A se compara:

I know her better than he [knows her].
I know her better than [I know] him.

În cazul celui de-al doilea exemplu, propoziția ar câștiga în claritate dacă verbul omis ar fi exprimat, fie chiar și printr-un înlocuitor:

I know her better than I do him.
 (Vezi și § 1918)

§ 883 Al doilea verb trebuie întotdeauna exprimat atunci cînd diferă de primul ca timp sau mod, sau cînd însuși verbul este altul. Propoziția următoare, deși uzitată, este incorectă, pentru că timpurile verbelor sînt diferite:

He is at twenty less serious minded than you at fifteen.

Corectată, propoziția devine:

He is at twenty less serious minded than you were at fifteen.

A t e n ț i e !

§ 884 Pentru a se cunoaște cazul pe care trebuie să-l aibă pronumele personal după conjuncțiile *than* și *as*, se va completa propoziția cu verbul omis:

They consider him more competent than she [considers him].
They consider him more competent than [they consider] her.

(Vezi și § 2724)

¹ Această regulă și cele de la § 880—884 sînt valabile și pentru substantive.

² *it's = it is.*

³ \emptyset = lipsa (pronumelui relativ).

Notă

În stilul colocvial, nominativul după conjuncțiile *than* și *as* este înlocuit prin cazul acuzativ, construcție condamnată de puriști. Se spune totuși în mod curent:

She was younger than *me*.
He is an inch taller than *us*.
We are as clever as *them*.

(Vezi și § 877)

d) **Concluzie.** În stilul colocvial, pronumele personal, chiar când este subiect (deci în cazul nominativ) sau nu este determinat de nici o prepoziție, ia, în locul nominativului, forma acuzativului, nu numai la persoana 1, ci la toate persoanele:

It was *us* who had been singing¹.

We saw him at the concert; at least I think it was *him*.

We — Mother and *us* — went for a trial run in our new car.

El: "I am sorry. I regret."

Ea (exploziv): "Me too! Me too! Me too!" (Negramatical și tautologic; dar ce instrument eficace pentru crearea atmosferei încărcate de emoție, tocmai prin derogarea de la regulile gramaticale, care i-ar fi dat un ton formal și rece: "I regret." "So do I.") (Gramatical corect și fără pleonasm) (Scenă din serialul TV — *Rich Man, Poor Man*).

Dr. P. Gurrey, Reader in Education and Head of the English Department in the University of London Institute of Education, etc. etc., etc., scrie:

"The use of the *Non-Nominative* form of a Pronoun after 'is' in *correct colloquial speech* is 'Who is that?' 'It's *me*'².

2) **Nominativul vocativ** (*Nominative of Address*) (§ 192). — Pronumele este în cazul nominativ vocativ când se referă la animate sau inanimate cărora ne adresăm:

Hey, *you*! What are you doing there?

Memories of my childhood! Why do you come unwanted?

3) **Cazul genitiv.** — Pentru forma de genitiv a pronumelor personale vezi „Pronumele și adjectivul posesiv“ (§ 900).

O formă idiomatică de genitiv, întrebuințată în stilul foarte familiar, constă din pronumele personal în cazul obiectiv precedat de prepoziția *of*:

You will be the death of *me*!

I wouldn't do it for the life of *me*.

4) **Cazul obiectiv**³. — § 890

a) Pronumele personal în cazul dativ sau acuzativ este pus după verb. Când acuzativul este un pronume, el precedă în genere dativul: § 891

I gave *it* (ac.) (to) *her*⁴ (dat. pron.).

I gave *it* (ac.) to the *child* (dat. subst.).

Când însă acuzativul este un substantiv, el vine după dativul pronominal:

I gave *her* (dat.) a *sweet* (ac.).

¹ Mittins, *op. cit.*, pag. 90.

² P. Gurrey, *Teaching English Grammar*, p. 135.

³ Dativ, acuzativ și prepozițional (§ 194). Regulile gramaticale care privesc substantivul fiind în genere valabile și pentru pronume (echivalentul substantivului), vezi § 309 pentru definiția dativului, § 310 pentru forma acestuia, § 327 pentru funcțiile lui, § 335 pentru definiția acuzativului, § 337 pentru funcțiile acestuia, § 193 pentru definiția cazului prepozițional.

⁴ În limba vorbită, când pronumele *it* stă în acuzativ, se spune uneori și: "I shall send *you* (dat.) *it* (ac.)." "Don't you give *her* (dat.) *it* (ac.)." etc.

Excepție

Substantivul în acuzativ *precedă* pronumele în dativ când se urmărește în mod special accentuarea dativului, care este, în această situație, precedat de prepoziția *to*:

I gave the *book* (ac.) to *her* (dat.), not to *him* (dat.).

- § 892 *b)* După prepoziții, pronumele stă în cazul acuzativ:
about *him*, by *her*, of *us*, to *me*, with *them*. etc.

Excepție

- § 893 Prepoziția *of* poate fi urmată și de un genitiv:

That child *of mine* is a realist.

(Vezi și § 296)

- § 894 *c)* Pronumele personal în cazul obiectiv este întrebuințat idiomatic în unele interjecții din limba vorbită:

Dear *me!*

(Vai! Adevărat? Nu mai spune!)

Ah *me!*

(Vai! Vai de mine!)

Poor *me!*

(Săracul/săraca de mine!)

Poor *you!*

(Săraca/săracul de tine!)

- § 895 *d)* Pronumele personal în cazul obiectiv este uneori întrebuințat (cu o nuanță desuetă sau poetică) și cu vechia lui valoare de pronume reflexiv:

I laid *me* (= myself) down to sleep.

He had built *him* (= himself) a house.

The canary took to *it* (= itself) a mate.

"Little stars may hide *them* (= themselves) when they list." (W. Shakespeare)

- § 896 **LOCUL PRONUMELUI PERSONAL**

- § 897 *a)* Pronumele personal este pus de obicei cit mai aproape de antecedentul lui.

Pronumele de persoana a 3-a (*he, she, it, they*) dau adeseori naștere la confuzii în această privință. Trebuie deci multă atenție la întrebuințarea lor:

Ann's mother moved to Ulster when *she* was in kindergarten.

[Nu mama era la grădiniță când s-a mutat în Ulster, ci Ana.

Fraza trebuie refăcută astfel: "When Ann was in kindergarten her mother moved to Ulster".]

Nick told his brother *he* didn't know English.

[Nu fratele, ci Nick era acela care nu știa englezește. Fraza trebuie refăcută astfel: "Nick said to his brother: 'I don't know English.'"]

Pentru același motiv, pronumele personal de persoana a 3-a nu trebuie introdus într-o propoziție înainte ca antecedentul lui să fi fost menționat:

When we saw *him*, we went up to the *peasant* and talked to him. (incorct)

When we saw the *peasant*, we went up and talked to *him*. (corect)

- § 898 *b)* Pronumele de persoana 1 singular, când apare însoțit de pronumele care se referă la celelalte persoane sau la un substantiv, *nu precedă*, ci urmează aceste cuvinte:

Ann as well as I/me¹ has to go at once.

You and I/me are friends.

He and I/me come to breakfast early.

- § 899 La plural, ordinea este următoarea: *we, you, they*:

We, you and *they* have many tastes in common.

¹ Vezi § 886.

II. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV (THE POSSESSIVE PRONOUN AND ADJECTIVE)

§ 900

1) Definiție și formă. — Genitivul pronumelui personal are două forme, una pronominală (pronumele posesiv) și alta adjectivală (adjectivul posesiv).

§ 901

Pronumele posesiv ține locul unui substantiv, arătând totodată și posesiunea:

§ 902

This coat is *mine*.

Adjectivul posesiv determină un substantiv, indicînd în același timp și posesorul obiectului¹:

§ 903

This is *my* coat.

Atenție!

Pronumele posesiv nu stă niciodată pe lingă un substantiv, spre deosebire de adjectivul posesiv, care însoțește întotdeauna un substantiv sau un gerundiv.

§ 904

Adjectivele și pronumele posesive sînt următoarele:

Pronume personale	Adjective posesive	Pronume posesive
<i>I</i> have a dog	It is <i>my</i> dog	It is <i>mine</i>
<i>You</i> have a dog	It is <i>your</i> dog	It is <i>yours</i>
<i>He</i> has a dog	It is <i>his</i> dog	It is <i>his</i>
<i>She</i> has a dog	It is <i>her</i> dog	It is <i>hers</i>
<i>It</i> has a dog	It is <i>its</i> ² dog	It is <i>its</i> ² own
<i>We</i> have a dog	It is <i>our</i> dog	It is <i>ours</i>
<i>You</i> have a dog	It is <i>your</i> dog	It is <i>yours</i>
<i>They</i> have a dog	It is <i>their</i> dog	It is <i>theirs</i>

Observații

a) Formele vechi *thy* (adj. pos.) și *thine* (pron. pos.) sînt astăzi desuete și întrebuințate numai în stilul poetic, cu excepția cîtorva expresii consacrate:

§ 905

Mine and *thine* (= al meu și al tău).

What is *mine* is *thine* (= Ce e al meu e și al tău).

b) Formele vechi ale adjectivului posesiv, *mine* și *thine*, sînt întrebuințate în engleza modernă după un vocativ sau înaintea substantivelor ori adjectivele care încep cu o vocală sau cu un *h*, pentru a da o nuanță poetică sau arhaică stilului:

§ 906

mine eyes, *mine* ears, *mine* host, *mine* only son, uncle *mine*!
mine own, Lady *mine*! *thine* eyes, *thine* heart, etc.

I want to do things in *mine* own way.
I was welcomed by *mine* host.

2) Înțelesul pronumelui și al adjectivului posesiv. — Deoarece pronumele și adjectivul posesiv se acordă în limba engleză cu substantivul care denumește posesorul, ele se traduc în limba română cu toate pronumele sau adjectivele posesive referitoare la persoana corespunzătoare posesorului, indiferent de genul și numărul obiectului posedat. Spre exemplu:

§ 907

mine (= al meu, a mea, ai mei, ale mele)
theirs (= al lor, a lor, ai lor, ale lor)
your (= tău, ta, tăi, tale)
our (= nostru, noastră, noștri, noastre) etc.

¹ Înțeles gramatical (vezi § 2).

² Atenție! *Its* (pronume sau adjectiv posesiv) nu se scrie niciodată *it's*, care înseamnă *it is* și este o formă contrasă, nu un posesiv.

Notă

- § 908 Ca și în limba română, pronumele posesiv poate avea și înțelesul de „familie, rude, prieteni” sau „proprietate”:

He will always think very kindly of you and *yours*.
I make no distinction between *mine* and *thine*.

(Pentru adjectivele posesive în special, vezi și § 817, 911)

- § 909 3) Gen, număr și persoană. — Pronumele și adjectivele posesive se acordă în gen, număr și persoană, cu substantivul care denumește *posesorul*, nu și cu obiectul posedat, cum se acordă în gen și număr în limba română:

She has *her* child; it is *hers*.
(Ea are copilul ei; este al ei.)
She has *her* children; they are *hers*.
(Ea are copiii ei; sînt ai ei.)

[Adjectivul și pronumele posesiv *her*, respectiv *hers*, sînt la persoana a 3-a feminin singular ca și posesorul *she*; ele nu sînt acordate și cu obiectul posedat *child*, care este neutru și, în primul exemplu, la singular, iar în al doilea la plural.]

- § 910 4) Caz. — Deși pronumele posesiv reprezintă genitivul pronumelui personal, el are *cazul propriu* (independent de cazul antecedentului său) determinat de rolul jucat de el în propoziția din care face parte (vezi și § 826):

Will you lend me *your coat* (adj., ac.)? *Mine* (pron., nom.) [= *my coat* (nom.)] is at home.

That *brother of hers* (dublu genitiv = pron., nom.) is a great responsibility.

For the New Year she gave *her son* (adj., dat.) a fishing line, but they gave *theirs* (pron., dat.) just toys.

Cazul adjectivului posesiv în propoziție este determinat de rolul substantivului (sau al echivalentului acestuia) pe lângă care stă și cu care formează un *grup sintactic*. (Vezi exemplele de mai sus indicate prin cursiv.)

I've brought *my papers* (adj., ac.); have you got *yours* (pron., ac.)?

We've been through *our tests* (adj., ac. prep.); let's look at *his* (pron., ac. prep.) now.

Notă

“That brother of *hers*” (= fratele acela al ei) este un dublu genitiv.

Alte exemple:

I met a friend of *yours*. (...un prieten de-al tău)

That's no business of *hers*. (...treaba ei).

No picture of *his* was ever rejected by the Hanging Committee. (Nici un tablou de-al lui...)

(Vezi, pentru detalii, § 294—296, 298)

- § 911 5) Adjectivul posesiv (*The Possessive Adjective*). —

- § 912 a) Adjectivul posesiv însoțește întotdeauna un *substantiv* sau un *gerundiv*:

This is *my sister*. (+ subst.)

Do you mind *my smoking*? (+ gerundiv)

- § 913 b) Ca orice adjectiv în limba engleză, adjectivul posesiv *precedă* substantivul pe care îl determină, nu îl urmează ca în limba română:

This is *my hat*.

(Aceasta este pălăria mea.)

Have you passed *your exam* in maths?

(Ți-ai trecut examenul la matematică?)

¹ Vezi și § 918.

c) Adjectivele posesive înlocuiesc articolul substantivelor cu funcție de subiect care denumesc *părți ale trupului* sau *articole de îmbrăcăminte*. În celelalte cazuri se întrebuintează articolul hotărît: § 914

She shook her head.
I asked *you* to put on *your* coat.

Se spune însă:

I took *her* by *the* arm.
I can never look *him* in *the* face again.
They thumped *him* on *the* back.

(Vezi și § 527)

d) Se atrage în special atenția asupra propozițiilor în care adjectivele posesive din limba engleză se traduc în limba română prin forme de *dativ-genitiv* neaccentuate: § 915

<i>I put on my coat.</i> (Îmi pun haina.)	<i>Our children have left for the Pioneers' Camp.</i> (Ne-au plecat copiii în tabăra de pionieri.)
Are we not <i>your</i> friends? (Nu-ți sîntem prieteni?)	<i>She lost her head.</i> (Și-a pierdut cumpătul.)
He took off <i>his</i> hat. (Și-a scos pălăria.)	I have paid <i>my</i> share. (Mi-am plătit partea.)

e) Într-o *enumerare*, adjectivul posesiv nu se repetă înaintea fiecărui substantiv decît pentru clarificare sau pentru accentuare: § 916

She hung up her hat and coat.
I have not met *her* uncle, aunt and cousins.
His secretary and typist (aceeași persoană) *has* gone home.
His secretary and *his* typist (două persoane) *have* gone home.
You are *my* teacher and *my* friend. (Accentuare)

f) Adjectivul posesiv este adesea însoțit de cuvîntul *own* (= propriu)¹, care întărește ideea posesivului respectiv, dar care nu se traduce întotdeauna în limba română: § 917

"The Girl's <i>Own</i> Book." ² (Carte pentru fete.)	I do <i>my own</i> cooking. (Gătesc singură.)
Their interests are <i>my own</i> . (Interesele lor sînt și ale mele.)	She makes <i>her own</i> dresses. (Își face singură rochiile.)

6) Adjectivul posesiv și gerundivul. — Pentru obținerea unui stil lapidar, în limba engleză verbul predicativ se înlocuiește adeseori cu un gerundiv, pe lângă care subiectul stă sub forma unui adjectiv posesiv sau a unui pronume personal în acuzativ: § 918

devine: { Do you mind *if I smoke*?
 { Do you mind *my smoking*?
devine: { Will you excuse *them for the fact that they went away so soon*?
 { Will you excuse *their/them going away so soon*?

(Vezi și § 912)

III. PRONUMELE REFLEXIV ȘI PRONUMELE DE ÎNTĂRIRE § 919

(THE REFLEXIVE AND THE EMPHATIC PRONOUNS)

1) Definiție. — Pronumele care, întrebuintat pe lângă un verb activ, arată în principiu că acțiunea exprimată de verb se răsfrînge asupra subiectului se numesc *pronume reflexiv*. § 920

¹ Uneori adjectivul *own* capătă o nuanță afectivă pronunțată: *My own brother!* (Scumpul meu frate!)

² Manual de limba engleză foarte apreciat pe vremuri, care avea și perechea respectivă *The Boy's Own Book*.

- § 921 *Pronumele de întărire* însoțește antecedentul pentru a-l accentua.
2) **Formă.** — Pronumele reflexiv și pronumele de întărire au aceeași formă în limba engleză:

Număr	Persoană	Gen	Pronume reflexiv și de întărire	Traducere
Sg.	1	toate	myself (= mă)	{ = însumi = însămi
	2	toate	yourself (= te)	{ = însuți = însăși
	3	masc.	himself (= se)	{ = însuși = însăși
		fem.	herself (= se)	{ = însuși = însăși
Pl.	1	toate	ourselves (= ne)	= înșine
	2	toate	yourselves (= vă)	= înșivă
	3	toate	themselves (= se)	{ = înșiși = înseși
	impersonal		oneself (= se)	= însuși

Pronumele reflexiv și cel de întărire sînt singurele pronume care, la persoana a 2-a, au forma de singular diferită de forma de plural:

(sg.) *yourself* — (pl.) *yourselves*

- § 922 3) **Pluralul autorității și al politeții.** —

Cînd pronumele *we* sau *you* se referă la o singură persoană (pluralul autorității și al politeții¹), forma reflexivă este *ourselves* și *yourselves* (nu *ourselves* și *yourselves*):

We ourselves believe this to be the truth.

You said so Yourself, Your Honour. (Cuvinte adresate judecătorului.)

- § 923 4) **Principalele funcții ale pronumelui reflexiv și ale pronumelui de întărire.** — În ultima vreme, pronumele reflexiv *myself* a căpătat o întrebuintare foarte răspîdită și nediscriminatorie. Fie că motivul este modestia, întrebuintarea pronumelui de persoană 1, *I* sau *me*, fiind considerate în genere ca o dorință a vorbitorului de a se pune în evidență, fie că, dimpotrivă, *myself* fiind un cuvînt mai lung și accentuat, dă stilului un aspect mai pompos — fie din alte motive posibile — cuvîntul *myself* se aude prea des azi și prea mult fără discernămint. Pronumele reflexiv nu trebuie folosit ca subiect:

Mother and I/me (nu myself) had tea together.

Pronumele reflexiv servește:

- § 924 a) la formarea *conjugării reflexive* a verbelor²:

I enjoy myself. (Verb reflexiv) (Mă distrez.)

The umbrella opened and shut itself. (Verb accentuat) (Umbrella se deschidea și se închidea singură.)

- § 925 b) (în *expresii idiomatice*) + *prepoziții*. Precedat de prepozițiile *by*, *of* și *for*, pronumele reflexiv are înțelesul de „singur”, dar cu nuanțe diferite:

by oneself [= singur (neînsoțit sau neajutat)]

I came (all) by myself.

(Am venit singur de tot — neînsoțit de nimeni).

She did it by herself.

(A făcut-o singură, neajutată.)

¹ Vezi § 869.

² Vezi și § 1776.

of oneself (= singur, de la sine)
The cup cracked *of itself*.
(Ceașca a crăpat de la sine.)

for oneself [= singur (tu însuși etc.)]
You can see *for yourselves* the vast scale on which building is going on in this country.
[Puteți vedea singuri/voi înșivă pe ce scară uriașă se construiește în țara noastră.]

Cu alte prepoziții:

She came <i>to herself</i> . (Și-a revenit.)	He kept himself <i>to himself</i> . (Se ținea deoparte.)
What are you doing <i>with yourself</i> tonight? (Ce faci astă-seară?)	Speak <i>for yourself</i> ! (Vorbește pentru tine/tu însuși/în numele tău!)
I took it <i>upon myself</i> to convene the meeting. (Mi-am luat sarcina de a convoca ședința.)	

c) **Pronumele de întărire** este întrebuințat pentru a da mai multă tărie § 926
unui substantiv sau unui pronume:

They heard the news from the witness *himself*.
(Au auzit vestea chiar de la martor.)

I did it *myself*. (Am făcut-o eu însumi.)

When in England, I prefer to wash my clothes *myself* at a launderette¹, rather than have them washed at a laundry¹.

5) **Funcțiile pronumelui reflexiv.** — Pronumele reflexiv se întrebuințează § 927
în genere când este nume predicativ sau *Object*² și la aceeași persoană cu subiectul:

Ann was not *herself* last night. (Nume predicativ)

Bob hurt *himself*. (Compl. dir.)

He gave *himself* a mental kick. (Compl. indir.)

She repeated the number *to herself*. (Compl. indir. prepozițional)

Peter said that *to himself*, how she managed to get so much done in so short a time was a mystery. (Compl. indir. prepozițional)

She thought *to herself*: "How nice!" (Compl. indir. prepozițional)

She refers *to herself* as Jenny. (Compl. prepozițional)

6) **Pronumele reflexiv cu valoare de pronume personal.** — Pronumele § 928
reflexiv este întrebuințat în locul celui personal pentru a se evita ambiguitatea creată atunci când folosirea unui pronume personal ar da un alt înțeles propoziției:

She knew that *her* daughter was preferred *to herself*.
(Știa că fiica ei îi era preferată.)

[*"was preferred to her"* ar fi însemnat „era preferată unei alte persoane decît aceleia la care se referă subiectul“.]

His brother was as capable as *himself*.
(Fratele său era tot atît de capabil ca și el.)

[*"as he"* s-ar fi referit la o altă persoană decît aceea de al cărei frate era vorba.]

She asked *me* to look after *myself*.
(Mi-a cerut să am grijă de mine.)

[*"She asked me to look after me"* ar fi însemnat: „Mi-a cerut să aibă ea grijă de mine“.]

Cînd confuzia nu este posibilă, se întrebuințează pronumele personal:

He gave *me* the apples.
We saw *him* in the street.

¹ *launderette* = spălătorie cu aparate automate unde publicul își spală și calcă singur rufe; *laundry* = spălătorie; rufe de spălat sau spălate.

² Complement direct, indirect sau prepozițional (§ 259t).

- § 929 7) Pronumele reflexiv în comparații. — A se observa și întrebuințarea pronumelui reflexiv cu valoare de pronume personal în comparații după *like, than* și *as* în locul pronumelui personal:

He is hot-headed *like myself*.
She is much younger *than myself*.
They are not as (sau so) keen *as ourselves*.

- § 930 8) Lipsa pronumelui reflexiv. — În contrast cu limba română, tendința limbii engleze este de a înlătura pronumele reflexiv acolo unde acesta nu este necesar pentru elaritatea frazei. Verbele reflexive sînt așadar foarte puține la număr în limba engleză. Chiar și unele verbe cu formă reflexivă, care au o circulație mai mare, sînt înlocuite de preferință cu o formă alternativă intransitivă:

"I wash in the morning" este preferat lui "I wash myself..."
Același lucru este valabil pentru: "I shave" în loc de "I shave myself", "I dress" în loc de "I dress myself" etc.

(Vezi și „Diateza reflexivă“ § 1776).

- § 931 9) Pronumele reciproce. — În limba română, uneori pronumele reflexiv nu arată o acțiune care se răsfrînge asupra subiectului, ci acțiuni reciproce a două sau mai multe subiecte. În acest caz, limba engleză nu mai întrebuințează pronumele reflexiv, ci *pronumele reciproce*, care sînt următoarele:

each other cînd este vorba numai de două persoane sau lucruri, sau de o acțiune reciprocă între două persoane sau lucruri dintr-un grup;

one another pentru mai mult de două persoane sau lucruri:

The two friends will not see *each other* again for a long time.

(Cei doi prieteni nu se vor mai vedea multă vreme.)

In the wood we heard a party of tourists calling out to *each other*.

(În pădure am auzit un grup de turiști care se strigau unul pe altul.)

If we all help *one another*, our team is certain to win the competition.

(Dacă ne vom ajuta reciproc, echipa noastră va câștiga cu siguranță întrecerea.)

Notă

One another este adeseori întrebuințat și pentru două persoane sau lucruri:

She and her brother are very fond of *one another*.

Husband and wife were sitting near *one another*.

A se compara:

They knew *themselves*. (Reflexiv)

[Se cunoșteau (pe ei înșiși).]

They knew *each other*. (Reciproc — două persoane)

[Se cunoșteau (unul pe altul).]

They all knew *one another*. (Reciproc — mai mult de două persoane)

[Se cunoșteau cu toții.]

- § 932 Unele verbe cu acțiune reciprocă în limba română sînt exprimate în limba engleză prin verbe fără pronume reciproce (§ 931):

We met in the park, said a few words, shook hands and parted.

(Ne-am întâlnit în parc, ne-am spus cîteva cuvinte, ne-am strîns mîna și ne-am despărțit.)

Observație

- § 933 Prepoziția se pune *înaintea* pronumelor reciproce, nu între ele ea în limba română:

They talked to *one another*.

(Vorbeau unul cu altul/între ei.)

They couldn't part from *each other*.

(Nu se puteau despărți unul de altul.)

10) Pronumele reflexiv și pronumele sau adjectivul nehotărît. — Pentru § 934
pronumele reflexiv corespunzător pronumelor și adjectivelor nehotărîte, vezi
§ 1145—1151.

11) Oneself. Întrebuințare. — *Oneself* este întrebuințat în legătură cu § 935
one sau cu un mod impersonal (infinitiv sau gerundiv) care nu are subiect:

To have a thing well done one must do it oneself.

To speak at length of oneself is bad manners.

Hiking by oneself is the best way to see a country.

12) Locul pronumelui reflexiv și al pronumelui de întărire. — În contrast § 936
cu limba română, în care pronumele reflexiv precedă verbul, în limba engleză
pronumele reflexiv se pune *după verb*:

I burnt myself with the match. *We enjoyed ourselves a great deal.*

(*M-am ars cu chibritul.*) (*Ne-am distrat foarte bine.*)

Pronumele de întărire se pune *imediat după cuvîntul* pe care îl întărește: § 937

I myself wrote the words for the song.

(*Eu însumi am scris cuvintele cîntecului.*)

He had news from Uncle Vincent himself.

(*A avut vești chiar de la unchiul Vincențiu.*)

Uneori un pronume de întărire s-ar putea referi la cuvinte diferite din
propoziție. El va fi tradus în legătură cu cuvîntul pe care îl urmează:

She herself had done the exercises given by the teacher.

(*Făcuse ea însăși exercițiile date de profesoară.*)

She had done the exercises given by the teacher herself.

(*Făcuse exercițiile date chiar de profesoară.*)

Notă

Cînd propoziția este scurtă și nu dă loc la confuzii, pronumele de întărire § 938
care se referă la subiect poate fi pus și la sfîrșitul ei, această construcție fiind
cu deosebire preferată în limba vorbită:

I did it myself.

(*Am făcut-o eu însumi.*)

They went there themselves.

(*Chiar ei s-au dus acolo.*)

She lived in the block of flats she had designed herself.

(*Locuia în blocul pe care ea însăși îl proiectase.*)

Come yourselves!

(*Veniți voi înșio!*)

I saw Mary herself.

(*Am văzut-o chiar pe Maria.*)

I saw Mary myself.

(*Chiar eu am văzut-o pe Maria.*)

IV. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV § 939 (THE DEMONSTRATIVE PRONOUN AND ADJECTIVE)

1) Definiție. — *Pronumele demonstrativ* înlocuiește un substantiv (sau un § 940
echivalent al acestuia) exprimat sau subînțeles, precizîndu-i totodată conținutul în spațiu sau în timp.

Adjectivul demonstrativ stă pe lîngă un substantiv (sau un echivalent al § 941
acestuia) pentru a arăta locul ocupat de obiect în timp sau în spațiu în raport
cu vorbitorul. Pronumele și adjectivele demonstrative se acordă în număr cu
substantivele la care se referă.

2) Formă. — Pronumele demonstrative sînt următoarele: § 942

this (these), that (those), the former, the latter, the first, the last, the other (the others),
same, such, suchlike, so, one (ones).

§ 943 Cu excepția lui *so* și *one* (*ones*), toate celelalte pronume demonstrative pot fi și *adjective demonstrative*¹.

[Vezi exemplele și traducerea la fiecare pronume în parte, precum și la § 827—829, 837, iar pentru adjectivele demonstrative (vezi § 818).]

§ 944 3) **Repetarea adjectivului demonstrativ.** — Cînd adjectivul demonstrativ determină mai multe substantive unite prin conjuncțiile *and* sau *but*, el nu se repetă înaintea fiecărui substantiv în parte:

These boys and girls want to cross the road.

That night was cold, but *the* morning was warmer.

The amateur players were the *same* men and women we had seen at work in the fields.

Such paintings are common, but *the* sculptures are seldom found.

§ 945

THIS (THESE), THAT (THOSE)
(PRONUME SAU ADJECTIVE DEMONSTRATIVE)

§ 946 1) **Funcții.** — *This* (*these*), *that* (*those*) pot fi pronume sau adjective:

<i>This</i> is my book. (Pron.)	<i>These</i> are my books. (Pron.)
<i>This</i> book is mine. (Adj.)	<i>These</i> books are mine. (Adj.)
<i>That</i> is my son. (Pron.)	<i>Those</i> are my sons. (Pron.)
<i>That</i> boy is my son. (Adj.)	<i>Those</i> boys are my sons. (Adj.)

(Pentru adjective vezi și § 818)

Atenție!

§ 947 Cuvîntul *that* are patru funcții principale:

a) este *pronume sau adjectiv demonstrativ* (= acela, acel, cel, aceea, cea, cea). pronunțat întotdeauna [ðæt]²:

That is my boy.
That bike is mine.

b) *pronume relativ* (= care), pronunțat [ðæt] (forma tare), [ðət, ðt] (forma slabă):

This is the founder [*that*] the papers were writing about.

c) *conjuncție* (= că) pronunțată [ðæt] forma tare (rar întrebuințată), [ðət] forma slabă:

He told me *that* he had been there.

d) *adverb* (= atît de), pronunțat întotdeauna accentuat [ðæt]:

The snow was *that* high. (arătînd înălțimea cu mîna)

§ 948

2) **Formă. Gen. Număr. Caz.** — *This, these, that, those* au o singură formă pentru toate genurile și cazurile³; ele nu sînt diferențiate decît în privința numărului:

<i>this</i> (sg.)	{	(pron.)	{	(pe)	acela	<i>these</i> (pl.)	{	(pron.)	{	(pe)	aceștia
			(pe)	aceasta				(pe)	acestea		
	{	(adj.)	{	(pe)	acest		{	(adj.)	{	(pe)	acești
			(pe)	această				(pe)	aceste		
<i>that</i> (sg.)	{	(pron.)	{	(pe)	acela		{	(pron.)	{	(pe)	aceia
			(pe)	aceea				(pe)	acelea		
	{	(adj.)	{	(pe)	acel		{	(adj.)	{	(pe)	acei
			(pe)	cel				(pe)	cei		
			{	(pe)	aceea				{	(pe)	acele
				(pe)	cea					(pe)	cele

(Pentru traducerea adjectivei, vezi § 818)

¹ *One*, cu valoare de adjectiv, este numeral sau adjectiv nehotărît.

² Pronunția dată în toate patru cazurile este cea utilizată în frază. Forma tare (adică forma accentuată) [ðæt] este aceeași în toate trei cazurile (a), (b) și (c).

³ Dativul este format și cu prepoziția *to*.

3) Întrebuințare. —

§ 919

a) *This (these)* înlocuiesc sau determină obiecte¹ apropiate în timp sau spațiu în raport cu vorbitorul; *that (those)* obiecte¹ depărtate în timp sau spațiu în raport cu vorbitorul:

T i m p:

This is fine weather *we are* having. (Prezent)
That was fine weather *we had* last Sunday. (Trecut)
That will be fine! (Viitor)
These are my remarks. (Prezent)
Those were his words. (Trecut)
I shall talk to those present. (Viitor)

S p a ț i u

Who is *this*? (Apropiere). Who's *that*? (Depărtare)
That picture by the door is yours. (Depărtare)
These (apropiere) are my flowers, *those* (depărtare) are yours.

Cînd se referă la timp, demonstrativele **this, these** sînt în genere legate de *prezent*, iar **that, those** de *trecut* sau de *viitor*.

Cînd se referă la spațiu, demonstrativele **this, these** desemnează numai obiecte din *imediată apropiere* a vorbitorului, obiecte pe care acesta le poate atinge.

Cînd înlocuiesc o propoziție sau parte din aceasta, **this, these** sînt în genere întrebuințate numai în cazul în care cuvintele la care se referă precedă imediat sau urmează în aceeași frază.

Potrivit acestei reguli, foarte adeseori în limba engleză se întrebuințează **this, these** § 950
that (those) acolo unde limba română folosește demonstrativele opuse „acesta”, „aceasta” („aceștia”, „acestea”):

That was our decision at the time.
 (Aceasta a fost hotărîrea noastră în acel moment.)
That was a fortnight ago.
 (Aceasta se petrecea acum două săptămîni.)
 Is *that* all the luggage you are taking?
 (Este acesta tot bagajul pe care-l iei?)
 We all think *that*.
 (Toți gîdim astfel.)
That is my opinion.
 (Aceasta este părerea mea.)
 What do you mean by *that*?
 (Ce vrei să spui cu aceasta?)

Aplicarea regulii de mai sus, valabilă în oarecare măsură și în limba română, este mult mai strictă în limba engleză. *That* în primele două exemple se referă la un fapt trecut; în al treilea exemplu se referă la un obiect care nu se află în *imediată apropiere* a celui care vorbește; în ultimele trei exemple se referă la cuvinte spuse înaintea propoziției în care se află *that*.

This is what I advise you to do: make a list...

This este întrebuințat aici pentru că se referă la o propoziție explicativă care urmează în aceeași frază.

That are însă o mult mai largă întrebuințare decît *this*, luîndu-i acestuia adeseori locul. În asemenea cazuri idiomatiche, el scapă regulilor, și poate fi învățat numai prin observație și notare.

La telefon: “Who's *that*?” [= Cine-i acolo? (la distanță)] — “*This is* Gene” (= Aici e Gene). Aproape toți, inconștient, ridică tonul, strigă chiar, cînd vorbesc la telefon, atît de vie e impresia depărtării. Rareori alții întreabă

¹ Sens gramatical (§ 2).

“Who’s *this*?”; probabil pe un ton scăzut și poate sub impresia apropierii inconștient create de vocea care le vorbește la ureche.

§ 951 *b)* *This (these)* sînt întrebuintate în corelație cu *that (those)*:

Which do you prefer, *this* or *that*?

Are your stamps *these* or *those*?

§ 952 *This* este legat de noțiunea adverbului *here*, *that* de aceea a adverbului *there*:

Put *this* picture *here* and *that* one *there*.

A t e n Ț i e !

Puriștii condamnă ca fiind un pleonasm întrebuintarea demonstrativelor *this* și *that* însoțite atributiv de *here* și *there*. Construcțiile *this here* și *that there* se recomandă să fie evitate.

Se aude totuși adesea, ca și în limba română: *this man here*, *that child there* etc. (= omul acesta de aici, copilul acela de acolo) ca o accentuare sau clarificare.

§ 953 *c)* Ca și în limba română, *this (these)* și *that (those)* sînt întrebuintate și pentru a se evita repetarea unui substantiv:

He showed me some fine old glass, but *this* was all cracked.

I prefer your terra-cotta figurines to *those* we saw yesterday.

§ 954 *d)* Pronumele *this (these)*, *that (those)* sînt întrebuintate și în locul demonstrativelor *the latter*, *the former*:

He disliked both *arrogance* and *humility*; for *this* is as much of an extreme as *that*.

The parents reached home long after the children; *these* (the children) had run all the way, while *those* (the parents) had walked slowly.

E x c e p Ț i e :

La singular, pronumele *this* și *that* nu pot înlocui în acest caz substantivele care denumesc persoane:

We couldn’t decide between *the girl* and *the boy*; *the latter* was as intelligent as *the former*.

§ 955 *e)* *This* și *these* sînt întrebuintate împreună cu unități de timp pentru a se referi la prezent sau pentru a desemna o perioadă de timp, trecută sau viitoare, legată de prezent. În limba română, această construcție nu se traduce decât rareori prin *acesta*, *aceasta*:

There is a strong breeze *these* evenings. (Pre-

zent)

(Vîntul este puternic seara.)

He has been away *this* week. (Trecut)

(Este plecat de o săptămîină.)

(A fost plecat săptămîina aceasta.)

They have been working hard *this* last

few days. (Trecut)

(Au lucrat foarte mult în ultimele zile.)

See you again *this* day week. (Viitor)

(Ne revedem de astăzi într-o săptămîină.)

She is going to Sinaia *this* month.

(Se duce la Sinaia luna aceasta.)

You will regret it one of *these*

days! (Viitor)

(Ai s-o regreți într-o zi!)

N o t ă

§ 956 A se observa întrebuintarea adjectivelor *this* și *that*, care, ca și articolul nehotărît (§ 529), deși cu formă de singular, pot determina numele unei perioade de timp cu sens de plural, privită ca un tot:

They’ve been very busy *this* last few days.

This stormy three weeks has been very hard on tourists.

I’ve been expecting you *this* twenty minutes.

sau, pentru trecut:

That last two months was endless.

Aceeași întrebuintare o au și cu alte plurale care pot fi privite colectiv:

Better have **this** two pound(s) sixty *p*¹ (s a u *pence*) now.

Did he return **that** three pounds?

They could hardly walk **that** last two kilometres, they were so tired.

(Vezi regula la § 2557—2558 cf. § 533)

Notă

A se observa forma de *singular* a substantivului în următoarele expresii idiomatice:

We have lived here *this* seven year a happy couple.

He has been *this* seven month a doctor.

f) *This* și *that* înlocuiesc adesea o întreagă propoziție precedentă sau § 957
parte din ea:

She writes *she has been put up for promotion*, and I know *this* to be a fact.

I promised to ring them up. *This* I did the following morning.

They must go home and *that* at once.

He has the reputation of a wit, but *that* he certainly is not.

g) *This*, *these* sint folosite și la prezentări: § 958

This is John Smith.

These are my children.

(Îți/Vă prezint pe John Smith.)

(Îți/Vă prezint pe copiii mei.)

h) *This* (*these*) și *that* (*those*) + *to be* se traduc prin „iată”: § 959

This is what he told me.

These are his things.

(Iată ce mi-a spus.)

[Iată-i lucrurile (alei).]

“Which is your portfolio?” “*This* is it.”

Those are his parents.

(Care este servietă ta? — Iată-o.)

[Iată-i părinții (acolo).]

That's how we heard about it.

(Iată în ce fel am auzit despre aceasta.)

4) “*This*” și “*that*” + pronumele relativ. — Toate pronumele demonstra- § 960
tive putind fi urmate de pronume relative, exprimate sau subînțelese, *this* și *that* sint supuse aceleiași uzanțe:

What is *this that*² I see?

This is a different problem from *that* (*which*) we discussed before.

Those are your tennis-balls in *that* locker; *these* (*which* are) on the bench are mine.

The announcement that the plan had been fulfilled drew cheers from all *those* (*who* were) present.

Notă

Construcției *those who* îi corespunde la singular *he* (s a u *she*) *who*: § 961

He/She who does not submit to college discipline shall be expelled. (sg.)

Those who do not submit to college discipline shall be expelled. (pl.)

Acestor construcții, socotite acum prețioase, le sint preferate următoarele considerate mai puțin pretențioase:

The student who does not submit...

Students who do not submit...

5) Adverbe compuse. — *This* și *that*. precedate de prepozițiile *after*, *at*, § 962
by, *in*, *of*, *on*, *to*, *upon*, *with*, sint uneori înlocuite în limba literară, scrisă ori oficială cu adverbe compuse din adverbele *here* sau *there* + prepoziția respec-
tivă:

Astfel:

hereafter = after this
thereafter = after that
hereat = at this
thereat = at that

thereof = of that
hereon = on this
thereon = on that
hereto = to this

¹ *p* pronunțat [pi:] (= abrev.) *penny* (sg.) s a u *pence* (pl.), în moneda nouă.

² *that* este, în acest caz, pronume relativ, pronunțat [ðət].

hereby = by this
 thereby = by that
 herein = in this
 therein = in that
 hereof = of this

thereto = to that
 hereupon = upon this
 thereupon = upon that
 herewith = with this
 therewith = with that

- § 963 6) "This" și "that" adverbe. — În stilul familiar, *this* și *that* pot fi și adverbe demonstrative (= *so*). Ele sînt atunci urmate de un adjectiv sau de un adverb care exprimă înălțimea, cantitatea, distanța, timpul etc.:

This (sau *that*) much. (Cantitate) (= Atît.)

This (sau *that*) high. (Înălțime).

[Pînă aici (sau acolo)]

This (sau *that*) far. (Distanță)

[Pînă aici (sau acolo)]

The water was *that* high.

I know *this* much, that you won't find English easy.

He went *that* far and no farther.

Did we stay there *that* long?

A t e n ț i e !

- § 964 *This* și *that* cu înțeles exclamativ (= atît de...) sînt expresii vulgare ori dialectale:

I was *that* cold!
 (Mi-era atît de frig!)

§ 965

THE FORMER, THE LATTER
 (PRONUME SAU ADJECTIVE DEMONSTRATIVE)

§ 966

1) Funcții. — Demonstrativele *the former* [= primul (din doi), prima (din două), primii sau primele (din două grupuri)] și *the latter* [= ultimul (din doi), ultima (din două), ultimii sau ultimele (din două grupuri)] pot fi *pronume* sau *adjective*:

I have read Bob's work and Jane's. I prefer *the former* (Bob's work) to *the latter* (Jane's). (Pron.)

We were asked to choose between Shaw and O'Casey: *the former* subject (Shaw) was the easier, *the latter* (one) (O'Casey) the more interesting. (Adj.)

§ 967

2) Formă. — Demonstrativele *the former* și *the latter* au o singură formă, fără distincție de gen, număr sau caz:

Cecil and Alice are brother and sister; *the former* (Cecil) is younger than *the latter* (Alice). (Masc. și fem. sg. nom.)

I saw the boys racing behind the girls, *the former* (the boys) at a distance from *the latter* (the girls). (Masc. și fem. pl. ac.)

§ 968

Demonstrativele *the former* și *the latter*, fiind două *comparative*, sînt folosite numai atunci cînd se referă la două obiecte¹. În cazul unei enumerări care conține mai mult de două ființe sau lucruri, întrebuițarea acestor două demonstrative este incorectă².

§ 969

3) Întrebuițare. — Atît demonstrativul *former*, cît și demonstrativul *latter* pot fi întrebuițate și independent unul de altul, dar cu modificări semantice:

my *former* teacher (= fosta mea profesoară)

my *former* pupils (= foștii mei elevi)

the *former* dean (= fostul decan)

in *former* times (= pe vremuri)

the *latter* half of the century (= a doua jumătate a secolului)

the *latter* part of the novel (= ultima parte a romanului)

in these *latter* days (= în ultimul timp, în zilele noastre)

latter-day views (= concepții actuale, opinii de ultimă oră)

¹ Sens gramatical (§ 2). Pentru detalii vezi § 970.

² Pentru o enumerare a mai mult de două obiecte vezi § 970.

THE FIRST. THE LAST
(PRONUME ȘI ADJECTIV DEMONSTRATIV)

§ 970

Adjectivele *the first* (= primul, prima, primii, primele) și *the last* (= ultimul, ultima, ultimii, ultimele), fiind două *superlative*, sint întrebuințate ca pronume și adjective demonstrative în cazul unei enumerări care conține mai mult de două ființe sau lucruri. (Pentru detalii vezi § 965—968).

THE OTHER
(PRONUME SAU ADJECTIV DEMONSTRATIV)

THE OTHERS
(PRONUME DEMONSTRATIV)

§ 971

Forma de singular *the other* (= celălalt, cealaltă) este considerată ca îndeplinind uneori funcția de adjectiv sau pronume demonstrativ, iar forma de plural *the others* (= ceilalți, celelalte) ca fiind numai pronume demonstrativ:

Bring the blue vase here and leave *the other* one there. (Adj.)
I'll take this half of the apple, you take *the other*. (Pron.)
The first girl in each row sang and *the others* danced. (Pron.)

SAME
(PRONUME SAU ADJECTIV DEMONSTRATIV)

§ 972

1) **Funcții.** — *Same* [= același (lucru), aceeași, aceiași, aceleași] poate fi pronume sau adjectiv demonstrativ: § 973

"Happy New Year!" "The *same* to you!" (Pron.)
They behaved in the *same* way. (Adj.)

Atenție!

Întrebuințarea pronominală a cuvîntului *same* este condamnată în unele cazuri ca ncliterară sau desuetă, dovedind uneori chiar lipsă de cultură, spre exemplu în vechiul stil comercial: § 974

We have your velvet and will send *same* at once.

Same poate avea și valoare de *adverb*, cu sensul de „la fel”, „întocmai”: § 975

In his absence work went on just *the same*.
I feel *the same* as you about teaching.

Dimpotrivă, locuțiunea *all the same* (= totuși) exprimă opoziție: § 976

All the same, I don't like her.

Same poate înlocui și o *întreagă propoziție sau frază*: § 977

They applied the new method of work, and I did the *same*.

2) **Formă.** — *Same* are o singură formă, fără distincție de gen, număr sau caz: § 978

They all said the *same*. (Pron. neutru sg. ac.)
The *same* people were his daily companions on the bus to his office.
(Adj. masc. și fem. pl. nom.)

Same este aproape întotdeauna precedat de articolul hotărît. § 979

3) **Accentuare.** — Pentru accentuarea idcii, *same* poate fi precedat de cuvintele *very* sau *self* (= chiar acela, identic): § 980

This is the *very same*¹ bag I lost.
She was the *selfsame* girl I had met on the train.

4) **Corelație.** — *Same* poate fi corelat cu pronumele relativ *as* (v. § 1094). § 981

¹ Demonstrativul *same* poate lipsi cînd este precedat de adverbul *very*: "This is the *very* bag I lost".

§ 982

SO
(PRONUME DEMONSTRATIV)

§ 983 1) **Funcții.** — Demonstrativul *so* (= aceasta etc.) este întrebuințat ca pronume și atunci înlocuiește o întregă propoziție precedentă:

I knew she wasn't right, and I told her *so*.
"Can she help us?" "I think *so*."

§ 984 Verbele cu care pronumele *so* este în special întrebuințat în acest caz sint:
to be afraid, to believe, to do, to fear, to hope, to say, to suppose, to tell, to think etc.

§ 985 *So* poate înlocui și un adjectiv:

He is *English* and *so* are we.
I used to be *nervous*, but I am *so* no longer.
"It was *cold* yesterday." "*So* it was."

§ 986 *So* este și adverb sau conjuncție:

So many men, *so* many minds. (Adv.)
She is *so* pretty! (Adv.)
He spoke *so* calmly! (Adv.)
His television blared *so*, I could hardly work. (Adv.)
They weren't in, *so* I went away. (Conj.)

§ 987 2) **So and so.** — Locuțiunea *so and so* (substantiv) se traduce prin „cutare”:
We stayed over the weekend with the *So-and-sos*. (Subst. pl.)

§ 988 3) **So-so.** — *So-so* (adjectiv și adverb) înseamnă „așa și așa”:

As a clerk she is *so-so*. (Adj.)
He sings *so-so*. (Adv.)

§ 989

SUCH
(PRONUME SAU ADJECTIV DEMONSTRATIV)

§ 990 1) **Funcții.** — *Such* [= atare, astfel de, asemenea, așa, atît (de), acest(a), această, acești(a), aceste(a) etc.] poate fi pronume sau adjectiv demonstrativ:

He was a clever man and well known as *such*. (Pron.)
Such results are very unsatisfactory. (Adj.)

§ 991 2) **Formă.** — *Such* are o singură formă, fără distincție de gen, număr sau caz:

I can't bear slackers and all *such*. (Pron. masc. și fem. pl. ac.)
Such music is always welcome. (Adj. neutru sg. nom.)

§ 992 Articolul nehotărît al substantivului determinat de adjectivul *such* se pune după acesta:

Did you ever see *such a* thing?
It was *such a* fine day!

§ 993 3) **Înțeles.** —

§ 994 a) *Such* poate fi sinonim cu demonstrativele *this (these), that (those)*:

Such (= this) is the penalty for disobeying one's doctor. (Adj.)
Such (= those) only who are in good training may enter the competition. (Pron.)

§ 995 b) *Such* are și înțeles exclamativ (= atît de, așa):

The Agricultural Production Cooperative had *such* a bumper crop, this year!
Such fine students' hostels are being put up in Bucharest!
(Vezi și § 547)

§ 996 c) Adeseori *such* nu apare în traducerea românească:

It is desirable to translate *such* passages as are appropriate.
(Este de dorit să se traducă pasajele potrivite.)

They were asked to stop at the club until *such* time as the feast came to an end.
(Au fost invitați să rămînă la club pînă la terminarea mesei festive.)

- 4) "Such" + pronumele relativ. § 997
 a) Când *such* este urmat de un pronume relativ, acesta este aproape întotdeauna *as* (= *care*), rareori *who*: § 998
 He was shown *such* new products *as* might interest him.
 We will devote to the project *such* time *as* you think necessary for its fruition.
Such only *who* have heard the lectures on the new technology, realize its vast possibilities.
 b) *Such as* este sinonim cu *those who*, *those which*: § 999
 Let all *such as* (= *those who*) want peace work in its defence.
 I possess few works on art, but I will gladly lend you *such as* (= *those which*) I have.
 c) *Such as* poate avea și înțelesul „ca de exemplu”: § 1000
 The State store advertised toys *such as* balls, dolls, drums a.s.o.
 Do you know there is *such* a picturesque place *as* Clovelly?
 5) *Such and such*. — Locuțiunea *such and such* se traduce prin „cutare”: § 1001
 On *such and such* a date, in *such and such* a place...

SUCHLIKE § 1002

(ADJECTIV) (= asemenea) § 1003

I've never heard *suchlike* impudence!

(PRONUME) (= asemenea lucruri) § 1004

He enjoyed reading a lot: novels, short stories, plays, thrillers and *suchlike*.

ONE, ONES § 1005

(PRONUME DEMONSTRATIVE)

1) **Funcție.** — *One* și *ones* sint pronume demonstrative. Ele pot fi și substantive (§ 1264). Singularul *one* poate fi numeral (§ 1212), pronume nehotărît sau adjectiv nehotărît (§ 1164). § 1006

2) **Formă și înțeles.** — Pronumele *one* și *ones* au o singură formă pentru toate genurile și cazurile. Ele nu se deosebesc decît în privința numărului. § 1007

Ca pronume demonstrative au următorul înțeles: § 1008

one (= acela, aceea, cel, cea) (sg.)
ones (= accia, acelea, cei, cele) (pl.)

3) **Întrebuințare.** — Pronumele *one* și *ones* sint întrebuințate pentru a se evita repetarea unui substantiv: § 1009

I gave her the red ribbon and kept the blue *one*.
 She took off her old gloves and put on some new *ones*.

One nu înlocuiește decît substantivele care pot avea și formă de plural: § 1010

Speak to that little boy, the fair *one*.
 Look at those photos! Wouldn't you like to have *ones* like them?

Se spune însă, cînd substantivul nu poate avea plural:

I like cold milk better than hot.
 I'll take the fat meat not the lean.

Uneori pronumele *one* precedat de un adjectiv nu are antecedent. Acesta este însă evident:

My little *one*! (Puiul meu!)
 Our little *ones* (= copiii noștri)
 The young/little *ones* (of animals) [= pui (animalelor)]

§ 1011 CONSTRUCȚII IDIOMATICE CU PRONUME ȘI ADJECTIVE DEMONSTRATIVE

Before this (= până acum, mai)
 We had heard of it *before this*.
 (Mai auzisem noi despre aceasta.)
Like this/that (= astfel)
 The thing is *this*... (= Chestiunea stă astfel...)
 This many a day (= de multă vreme)
 And *that's that*! (Și cu asta, gata! Basta! Am terminat!)
That's it! (Așa! Asta-i! Bine!)
That is... (= adică, mai bine zis)
 I like jazz music, *that is* I don't dislike it.
 (Îmi place, *mai bine zis* nu-mi displace, muzica de jaz.)
 She is only a little girl, and weak *at that*.
 (Nu-i decît o fetiță mică, și *pe deasupra* și slabă.)
With that, she ran out.
 (Spunînd *aceasta*, fugi afară.)
 Let's go to the pictures, *that's a good girl!*
 (Fii *drăguță* și hai la cinema!)
 You did it! *That's a good boy!*
 (Ai reușit! *Bravo!*)
 It was always John *this* and John *that*.
 (Meru Ion *în sus*, Ion *în jos*.)
 "What has brought you here?" "Oh, *this and that*."
 (Ce te-a adus aici? — Ei! Una, alta.)
This, that and the other (= ba una, ba alta; cînd una, cînd alta; și-așa și pe dincolo).
 It's *all the same* (s a u *just the same*) to me. (Mi-e egal.)
Same here! (Popular) *Și eu* (la fel). *Și mie* (la fel).
 Mr. *So and So* (= domnul *Cutare*).
 On *such and such* a day, in *such and such* a town... (= în *cutare* zi, în *cutare* oraș...)
 There's *no such thing!* (Nu există așa ceva!)

§ 1012

V. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV (THE INTERROGATIVE PRONOUN AND ADJECTIVE)

§ 1013

1) Definiție. — *Pronumele interogativ* este partea de vorbire care, într-o propoziție interogativă, înlocuiește substantivul (sau echivalentul acestuia) exprimat în răspuns:

"Who came first?" "My brother."
 "Which of the books do you prefer?" "Those."
 "Which of your daughters is more gifted for music?" "Edith."

Adjectivul interogativ stă pe lingă un substantiv și servește la formularea unei întrebări:

"Which pen did you buy?" "The blue ballpen."
 "Whose children are these?" "Mine."

§ 1014

2) Formă. — Pronumele și adjectivele interogative sînt următoarele:

<i>Who?</i> (= cine?) (Nom.)	<i>Who</i> came yesterday? (Pron.)
{ <i>Whose?</i> (= al cui? a cui? ai cui? ale cui?) (gen.)	{ <i>Whose</i> is it? (Pron.) <i>Whose</i> boys came first? (Adj.)
{ <i>To whom</i> (= cui?) (dat. formal)	{ <i>To whom</i> did you speak? (Pron. dat. formal ²)
{ <i>Who to?</i> (= cui?) (dat. colocv.)	{ <i>Who</i> did you speak <i>to</i> ? (Pron. dat. colocvial) ²

¹ Prescurtat: i.e., din limba latină: *id est*.

² Formal, colocvial v. § 871, 872.

{ <i>Whom?</i> (= pe cine?) (ac. formal) <i>Who...?</i> (= pe cine?) (ac. colocv.)	{ <i>Whom</i> did you see there? (Pron. ac.) (formal) ¹ <i>Who</i> ² did you see there? (colocv.)
<i>Which?</i> = (pe) care dintre?	{ <i>Which</i> of the plays is the best? (Pron.) <i>Which</i> forms did you have to fill in? (Adj.)
<i>What?</i> (= care?) (Nom. sing.) <i>What?</i> (= care?) (Nom. pl.)	{ <i>What</i> is the meaning of this word? (Pron.) <i>What</i> are the reasons he gave? (Pron.)
<i>What</i> = ce? (pe) care? (idiom) cit Idiomatie	{ <i>What</i> name(s) did he call? (Adj.) <i>What</i> age is he? (Adj.) (= How old is he?) <i>What</i> are tomatoes today? (Pron.) [= <i>What</i> (price) are tomatoes...?]

Observații

§ 1015

a) Pronumele și adjectivele interogative pot avea sens atât de singular, cit și de plural.

b) *Who* și *whom* nu sînt decît pronume.

c) *Whose*, *which* și *what* sînt pronume cînd stau singure, ori adjective cînd însoțesc un substantiv sau un echivalent al acestuia (§ 190, nota 1).

Pentru exemple, a se vedea în continuare punctul (5).

d) Pronumele și adjectivele interogative *who* (*whose*, *whom*), *which* și *what* au aceleași forme ca și principalele pronume și adjective relative (v. § 1037), dar se deosebesc în special în privința funcțiilor respective.

3) **Pronunție.** — Cu excepția interogativelor *who* [hu:], *whose* [hu:z] și *whom* [hu:m], care au în Anglia [h] inițial aspirat³, celelalte forme ce încep cu *wh-* se pronunță fără [h] inițial, astfel: *which* [wɪtʃ]; SUA [hwɪtʃ]; *what* [wɒt]; SUA [hwat]. § 1016

4) **Gen. Număr. Caz.** — Pronumele și adjectivele interogative au o singură formă, indiferent de gen și număr. Pentru diferențierea cazurilor, ele au următoarele forme: § 1017

(Nom.)	who?	which?	what?
(Gen.)	whose?	of which?	of what?
(Dat.)	to whom? who to?	to which?	to what?
(Ac.)	who(m)?	which?	what?

5) **Întrebuintare.** — a) *Who* (*whose*⁴, *who(m)*, *to whom*) sînt întrebuintate numai pentru persoane: § 1018

"Who is this man?" "Uncle Tom."
 "Who are those girls?" "Friends of mine."
 "Who⁵ was/were at the party?" "A funny crowd."
 "Whose is it?" (pron.) "The nextdoor neighbours."
 "Whose voice was that?" (Adj.) "Steve's."
 "I wonder whose these socks are." (pron.) "My baby's."
 "Who(m) did you see there?" "Tony Andrews and his wife."
 "I don't like her." "Who?" (= Whom?)
 "Who(m) did you speak to?" "Christine."
 "There's a taxi at the door." "Who for?" "Us."

b) **Which** interogativ este selectiv (= care dintre) — presupune alegere sau preferință — și se întrebuintează atât pentru *animate*, cit și pentru *inanimate*. Este adjectiv cînd însoțește un substantiv sau un echivalent al acestuia și este pronume cînd stă singur sau este urmat de prepoziția *of*: § 1019

Which of your brothers is your favourite? (Pron.)
Which of this week's films have you seen? (Pron.)
Which horses won the race? (Adj.)
Which drawing do you prefer? (Adj.)

¹ Formal, colocvial v. § 871, 872.

² *whom* nu poate forma singur dativul, ci trebuie să fie precedat de prepoziția *to*. Dacă prepoziția se află după verb, *whom* ia forma *who* (colocvială).

³ Pentru [h] inițial aspirat vezi: articolul, pag. 97, nota 4.

⁴ Vezi și § 1038.

⁵ Forma de singular a verbului este preferată pluralului.

Which fiind invariabil ca formă, sint situații în care numărul (sg. sau pl.) trebuie totuși specificat:

I've found some snapshots; *which* (pron.) would you have?

Ambiguitatea întrebării creează o situație dificilă: trebuie ales un singur instantaneu sau mai multe? Soluția:

Which one would you have? sau

Which ones would you have?

§ 1020 c) **What**, ca pronume, se referă numai la inanimate¹ și indirect la animate; ca adjectiv se referă atât la animate (inclusiv persoane), cât și la inanimate:

"*What* (pron.) did she see on the piano?" { "A cat."
"A bunch of lilies".

"*What* (adj.) *dog* bit him?" "The butcher's."

"*What* (adj.) *colour* do you prefer?" "Violet."

"*What* (adj.) *girls* did you talk to in the hall?" "To Jill and Amy."

"*What* (pron.) 's the *time*?" "(It's)² just gone five."

"*What* (pron.) did it *cost*?" "Two pounds".

"*What* (pron.) is your *name, nationality, profession, telephone number, address*?"

"*What* (pron.) 's your wife *like*?"¹ "Sweet and cosy to be with".

A se compara { "*Who* are you?" "Alec Jones, your brother's friend, come from
the States (= SUA)".
"*What* are you?"¹ "A private detective."

§ 1021 *Atenție!*

Se atrage atenția asupra întrebuirii incorecte a adjectivului interogativ *which*, adesea eronat folosit de studenții români pentru traducerea adjectivului interogativ „care” din limba română. *Which* interogativ este selectiv (= care dintre...) . Când adjectivul interogativ „care” nu este selectiv, el este tradus prin *what*, al cărui înțeles în limba română nu este numai „ce”, ci și „care”:

Care scriitor îți place cel mai mult?

= *What* writer do you like best?

Care dintre scriitorii secolului al XIX-lea îți place?

= *Which* of the 19th century writers do you like?

§ 1022 **What** exclamativ.

What a wise saying!

Vezi § 746, 1090, 2894.

SITUAȚIA ACTUALĂ

§ 1023 a) **Who—Whom**. După cum s-a mai arătat înainte, tendința de simplificare din limba vorbită și din stilul colocvial scris apare și în relația casuală *who—whom*, forma nominativului *who* tinzând să înlocuiască în toate situațiile forma obiectivului *whom*, atât la pronumele și adjectivele interogative, cât și la cele relative. Prin 1928, Edward Sapir scria în „Language”, cap. 7:³ “It is safe to prophesy that within a couple of hundred years from now not even the most learned jurist will be saying ‘*Whom* did you see?’ ” Evoluția actuală a acestui pronume confirmă adevărul profeției citate.

¹ La întrebarea “*What is he?*” “An engineer”, *what*, pronume, privește o ființă, referința este însă la *profesia* ei, deci la un obiect inanimat. Aceeași situație și în “*What's your wife like?*” Se cere o *descriere* a ei. Pe plan gramatical, *what*, pronume, nu înlocuiește substantivul “your wife”.

² *What's the time?* [= *What is...?*]. *It's just gone five.* [= *It has gone...*] v. § 1852 1867.

³ Citat de Brian Foster, *The Changing English Language*, p. 220, 1974.

Whom se mai menține numai *după o prepoziție* și în stilul formal, scris sau vorbit — foarte rar la tineret — fiind înlocuit, în vorbirea curentă și în stilul colocvial scris, prin forma *who*.

Așadar, în *toate* exemplele din lucrarea de față, *who(m)* reprezintă forma *whom* din stilul formal și *who*, forma corespunzătoare din stilul colocvial. Astfel:

Stilul formal (scris sau vorbit)		Stilul informal/colocvial (vorbit sau scris)	
(Nom.)	who	(Nom.)	who
(Gen.)	whose	(Gen.)	whose
(Dat.)	to whom	(Dat.)	who... to
(Ac. și după prep.)	whom	(Ac. și cu prep.)	who
	for whom...		who... for, etc.

Exemple:

"Who did they take on their trip?" "Their niece." (Ac.)
 Yesterday at Jean's, who should I meet but Laura? (Ac.)
 Who are you writing to? (Dat.)
 Who is this book by? (Ac. prep.)
 Who were you with in the street the other day? (Ac. prep.)
 Who is the parcel from (sau for)? (Ac. prep.)
 "How's Paula?" "Fine. Going to get married." "Who to?" "Me".
 Did he tell you who he had got it from? (Ac. prep.)
 Do you know who he was thinking of? (Ac. prep.)

b) **Which și what** se mențin ca mai sus (§ 1019—1022), fără schimbări nici în stilul formal, nici în cel colocvial. Singura foarte neașteptată surpriză este rezultatul unei anchete care, contrar afirmațiilor repetate ale tuturor gramaticienilor, a înregistrat marea putere de circulație a lui *which*, ce depășește cu mult pe aceea a pronumelui *that*¹. De fapt, *that* este aproape întotdeauna omis (zero) în stilul colocvial.

c) **Which — whose**. Genitivul *of which*, fiind o formă prea greoaie, este de cele mai multe ori înlocuit cu alte construcții: § 1024 § 1025

The cottage *of which* the shutters are green is Rob's.

Este înlocuit cu:

The cottage *the shutters of which* are green... sau:
 The cottage *with the green shutters*... (cea mai bună versiune).
 The room *whose bay window* is so charming.
 The room *with the charming bay window*...

6) **Interogația directă și indirectă**. — Întrebările care conțin pronume și adjective interogative sunt de două feluri: directe și indirecte. § 1026

În cazul *interogației directe*, pronumele sau adjectivul se află într-o propoziție *principală* care se termină cu semnul întrebării:

What is the man's name?
 Who(m) did you ring up?
 Who will meet her train?

În cazul *interogației indirecte*, pronumele sau adjectivul interogativ se află într-o propoziție *subordonată* care nu se termină cu semnul întrebării:

I ask you *what* the man's name is.
 Tell me *who(m)* you rang up.
 She wondered *who* would meet her train.

¹ Vezi R. Quirk et alia.

Atenție!

- § 1027 Ca în orice propoziție interogativă, în *interogația directă* verbul sau auxiliarul *precedă* subiectul:

What language *can you* speak?
 Who(m) *did she* find at the door?
 Who(m) *had he* sent the wire to?

În *interogația indirectă*, care nu este o propoziție interogativă, ci declarativă, verbul se pune *după* subiect:

Tell me what language *you can* speak.
 I asked her who(m) *she had found* at the door.
 She doesn't know who(m) *he had sent* the wire to.
 (Vezi și § 2652, 2891, 2951)

- § 1028 7) Auxiliarul *DO* în interogații. — Când pronumele interogativ este subiect sau când adjectivul interogativ determină subiectul, nu se întrebunțează auxiliarul *DO* în propozițiile interogative pozitive¹:

Who thinks so?
 Whose son came out top?
 Which woman looked in just now?
 What happened yesterday?

- § 1029 Se spune însă (în cazul obiectiv sau în propozițiile interogativ-negative):

Who(m) *did you* give it to?
 Whose *cooperation did* he accept?
 Which *way did* the postman go?
 What *do you* want this for?
 Who *does not* understand English here?

- § 1030 8) Locul prepoziției. — Conform regulilor gramaticale, în *stilul formal* prepoziția *precedă* pronumele sau adjectivul interogativ:

By whom is this book?
 From which school does he come?
 For whom did he want it?
 At what are you laughing?

- § 1031 Acesta este locul pe care prepoziția îl ocupă în *scris în stilul formal*. În *vorbirea curentă* însă, prepoziția este pusă la sfârșitul propoziției:

Who is this book *by*?
 Which school does he come *from*?
 Who did he want it *for*?
 What are you laughing *at*?
 "You should go home." "Who *with*?"
 "Send this parcel, please." "Who *to*?"
 "He was furious." "What *about*?"
 "He got a good hiding."² "What *for*?"

- § 1032 9) Pronumele interogativ compus. — În *stilul familiar* se întâlnesc forme compuse: *who ever*, *which ever* și *what ever*, care exprimă surprindere, nedumerire, indignare etc.:

Who *ever*? (= oare cine): Who *ever* told you this story?
 Which *ever*? (= oare (pe) care): Which *ever* shall I choose?
 What *ever*? (= oare ce): What *ever* is the matter?

¹ Interogația cu caracter pozitiv nu cuprinde o negație: „Cine crede aceasta?“, pe cînd interogația negativă cuprinde o negație: „Cine nu crede aceasta?“
² a good hiding = o bătaie zdravănă.

Serise într-un cuvânt (*whoever, whichever, whatever*)¹, pronumele interogative denotă lipsă de cultură. În scris, *ever*, întrebuințat pentru a se accentua pronumele interogativ, nu este pus lângă pronume: § 1033 § 1034

Who ever could have known the reason? devine în scris:
Who could *ever* have known the reason?

10) Construcții idiomatice

§ 1035

Can you tell me *who's who*?
 [Poți să-mi spui cine sînt cei de față
 (sau cei despre care se vorbește?)]
 "*Who's who*?"
 (Anuarul notabilităților)
What time is it?
 (Cît e ora?)
What time did he come?
 (La ce oră a venit?)
What's his name?
 (Cum îl cheamă?)
What's the English for this?
 (Cum se spune la aceasta în engle-
 zește?)
What about you?
 (Dar tu?)

What about it?
 (Ei și? Ce-i cu asta? sau: Ce zici despre
 asta?)
What about a show?
 (Ce-ai zice să mergem la un spectacol?)
 Johnny's drawer was full of marbles, ribs,
 nails and *what not*.
 (Sertarul lui Ionică era plin de bile,
 penițe, cuie și cîte altele.)
What of that? sau *What then*?
 (Ei și? Ce-i cu asta?)
 I don't know *which is which*.
 (Nu le pot deosebi.)
 He knows *what's what*.
 (Știe el să se descurce!) sau (El le
 știe pe toate.)
 He told me *what was what*.
 (Mi-a explicat dedesubturile chestiunii.)
 (M-a pus la curent.)

Atenție!

În limba engleză se spune: "*What do you call this in English?*" (Cum § 1036
 numești aceasta în englezește?) și nu, cum se spune curent de către români,
 prin analogie cu limba română: "*How do you call this in English?*"

VI. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL RELATIV (THE RELATIVE PRONOUN AND ADJECTIVE)

§ 1037

GENERALITĂȚI

1) Formă. — Pronumele relative sînt următoarele:²

§ 1038

who (*whose, whom*), *which, what, that, as, but*.

Ca și în limba română, *who, whom, which* și *what* pot fi atât pronume interogative, cît și pronume relative, după funcția pe care o îndeplinesc.

Whose, which și *what* pot fi și adjective relative.

Pentru simplificare, relativcle, interogativele și adverbale care încep cu literele *wh* — sînt grupate în gramatica engleză sub denumirea de "*wh-forms*" (formele cu inițialele *wh-*), la care se adaugă și *how*.

2) Definiție și funcții. — Pronumele relativ are două funcții simultane: § 1039

a) ține locul unui substantiv (sau al unui echivalent al acestuia³), le- § 1040
 gîndu-l de o propoziție atributivă care explică⁴ sau determină⁵ înțelesul antecedentului;

¹ A nu se confunda aceste pronume interogative cu pronumele *relative* compuse, care se scriu întotdeauna într-un singur cuvînt: *whoever, whichever, whatever* (§ 1121—1127).

² Pentru traducere, vezi: (pronume) § 1049—1052, (adjective) § 820.

³ Vezi § 190, nota 1.

⁴ Numită propoziție *explicativă* (§ 2743).

⁵ Numită propoziție *determinativă* (§ 2742).

- § 1041 *b)* este subiectul sau complementul direct ori indirect al propoziției atributive:

The man *who* lectured yesterday is my brother.

[“who lectured yesterday” este o propoziție atributivă, care determină subiectul “the man” și în care pronumele “who”, înlocuitorul lui “the man”, este subiect.]

The girl [*that*] you gave the book to is the head librarian.

He is responsible for the wall-gazette *which* today's local paper mentioned.

- § 1042 [Pronumele “which”, înlocuitorul lui “the wall-gazette”, este complement direct în propoziția atributivă “which today's local paper mentioned”.]
Cele două funcții (*a*) și (*b*) ale pronumelui relativ determină:

- a)* persoana și numărul acestuia,
b) cazul lui.

- § 1043 3) **Persoană și număr.** — Pronumele relativ (*who*, *which*, *that*) nu este pronume de persoană a 3-a singular, ci, ca înlocuitor al unui substantiv (sau al unui echivalent al acestuia), se acordă cu antecedentul său în persoană și în număr:

Bob, *who* is always late, gets often scolded.

I, *who* am a mother, cannot favour war.

Those *who* are early risers win the day.

The dogs *which* were running after the rabbit soon caught up with it.

The baby grand (piano) *that* stands in the bow window needs tuning up.

Observație

- § 1044 Pronumele relative, cu excepția lui *who*, au o singură formă, indiferent de persoană, gen sau număr. Acordul lor cu antecedentul se constată la verbul cu care se construiesc.

- § 1045 4) **Caz.** — Cazul pronumelui relativ este determinat de rolul pe care acesta îl joacă în propoziția din care face parte. Pronumele relativ nu se acordă așadar în caz cu antecedentul său, cum se acordă în număr și persoană, ci va fi în cazul nominativ dacă este subiectul propoziției, sau obiectiv dacă este complement direct sau indirect.¹

He (nom.) *who* (nom.) laughs at misfortune is wise. (Proverb)

He (nom.) *whom* (ob.) they cheered was a frontrunner.

We had to choose *him* (ob.) *who* (nom.) was to sit on the board of examiners.

I remember *her* (ob.) *whom* (ob.) you had married.

The victory would be *his* (gen.) *whose* (gen.) competence was greatest.

The prize was to be *hers* (gen.) *who* (nom.) came out top in the exam.

The initiative will be *hers* (gen.) *whom* (ob.) we want to have for a delegate.

- § 1046 Declinarea pronumelor relative este următoarea:

Nominativ	Genitiv	Dativ	Acuzativ
who	whose	to whom	whom
which	{ of which whose	to which	which

Celelalte pronume relative nu se declină.

(Vezi și „Pronumele corelative” § 1133)

Atenție!

- § 1047 Se atrage atenția asupra greșelilor de caz care se pot ivi când pronumele relativ este urmat de o propoziție incidentă:

He was the boy *whom* I felt had told the truth.

¹ Exemplele de la acest punct aparțin acum stilului livresc (*Book English*). Ulterior, în lucrarea de față, s-au menționat, în paranteze, și echivalentele colocviale, pentru a se evidenția evoluția limbii în această direcție (v. și § 1050—1051).

whom trebuie înlocuit prin *who*, propoziția, fără incidenta "I felt", fiind: "the boy *who* had told the truth".

There are some people here *whom* I know very well have a talent for music.

whom trebuie înlocuit prin *who*, propoziția, fără incidenta "I know very well", fiind: "people *who* have a talent for music".

Fraza trebuie construită făcându-se abstracție de propozițiile incidente, ca: *I felt, I noticed, they said, he thought, we know etc.*

În exemplul următor însă, propoziția "I believed to be the culprit" nefiind o incidentă, *whom*, pronume interogativ, este complementul direct al verbului *believed*. Ca atare, se spune corect:

He asked me *whom* I believed to be the culprit.

(...*who* I believed to be...) (eolocr.)

DESCRIEREA PRONUMELOR ȘI ADJECTIVELOR RELATIVE

§ 1048

Pronumele relative sînt întrebunțate, în general, după cum urmează: (Vezi observațiile § 1053)

1) pentru persoane:

§ 1049

who (= care) (nom.)

The man *who* spoke to you just now came from the country.

*whose*¹ (= al cărui, a cărei, ai cărui, ale cărui etc.) (gen.)

I don't know *whose* (pron.) this bag is. (sau ... *whose* (adj.) bag this is.)

whom (= pe care) (ac.); *to whom* (= căruia, căreia, căror) (dat.)

The agricultural engineer (*whom* sau *that*) we met on the State farm is a quite well-known expert.

The woman *to whom* you were talking is an artist (sau The woman you were talking to...)

which [= (pe) care, care dintre (selectiv sau înlocuind substantivele colective)] (nom. și ac.) și anumite substantive ca *ship*², *baby*³ etc.:

He had two brothers, one *of which* was still little.

She wondered *which* of the sisters was the eldest.

I can't tell *which* I would rather hear you play — Chopin, Tchaikovsky or one of the moderns.

The crowd *which* had collected cheered the foreign delegation.

The *baby which* was brought in today has pneumonia, hasn't it?

She's the ship which is taking us to Dover.

2) pentru animale și lucruri:

§ 1050

which (= care) (nom).

The dog *which* bit you has run away.

Is the cupboard *which* stands on your left full?

*of which*⁴, *whose* (= al cărui, a cărei, ai cărei, ale cărui etc.) (gen.)

The room, the door *of which* (sau *of which* the door) is open, is mine.

The room, *whose* door is open, (sau the room *with the open door...*) is mine.

The horse, the coat *of which/of which* the coat was dappled-grey, was beautiful.

The horse, *whose* coat was dappled-grey (sau *with the dappled-grey coat*) was beautiful.

(Vezi și § 820)

¹ *whose* este urmat imediat de un substantiv fără articol fiind este adjectiv.

² *ship* este desemnat în mod curent prin pronumele personal feminin *she* (v. § 84), pronumele relativ corespunzător fiind însă impersonal, *which* (pentru lucruri).

³ *baby* este desemnat de orice persoană (în afară de părinți și aceasta nu întotdeauna), prin pronumele impersonal *it*, cu pronumele relativ impersonal corespunzător *which* (v. § 854).

⁴ *of which* este precedat sau urmat de un substantiv articulat.

- which** (= pe care) (ac.); **to which** (= căruia) (dat.)
 Is the motor-bike *[which]* you were riding yours? [Ø]
 The monkey *[which]* we threw nuts *to* at the Zoo came from Africa. [Ø]
- § 1051 3) **pentru persoane, animale și lucruri:**
which¹ [= (pe) care] (nom. și ac.)
 They remembered the people and the places *[which]* they had seen together. [Ø]
 The farm raised the finest cattle *[which]* was to be got. [Ø]
that [= (pe) care] (nom. și ob.) se referă mai des la inanimate decât la animate:
 I knew *[that]*² the photo *that* stood on your desk was your son's.
 It's a good horse *that* never stumbles. (Proverb)
 The undergraduates *[that]* we have just crossed on the lawn are freshers. [Ø]
 There's one girl *[that]* I haven't yet said goodbye *to*. [Ø]
as [= (pe) care] (nom. și ob.)
 He prefers not to see *such* wild beasts *as* are at a circus.
 There aren't many travel books in the library, but I will borrow *such as* they have.
 We have brought *the same* kind of lunch *as* [we had] for our last picnic.
but (= care să nu) (nom.)
 Not one of those present *but* remembered some of Eminescu's verse.
 There was no leaf *but* stirred in the breeze.
- § 1052 4) **cu înțeles nehotărât:**
what (= ce, ceea ce) (nom. și ob.)
What happened then was recorded in the documents of the time.
 She did not know *what* to decide.
 Don't listen to *what* she says: it's only child's talk.

OBSERVAȚII

- § 1053 **WHO**
 (PRONUME RELATIV)
- § 1054 1) Pronumele *who* (nominativ) se poate referi nu numai la persoane, ci și la lucruri personificate, ori la animale când li se menționează numele propriu sau când sînt desemnate prin pronumele *he* ori *she*³:
 Spring, *who* had spread *her* mantle over the earth, was gone.
 London, *who* had been enthusiastic over his music, was now lukewarm.
 Puss, *who* is a mere kitten, fought *his* battle bravely.
- § 1055 2) Uneori *who* este sinonim cu *he who*; este așadar un pronume independent:
Who sleeps dines. (Proverb)
Who will not work, shall not eat.⁴ (Proverb)
- § 1056 3) Pronumele relativ în cazul nominativ — deci și *who* — nu poate fi omis sau înlocuit cu altă construcție (§ 1054).
- § 1057 4) **Whose.** — Pronumele și adjectivul relativ *whose* (genitiv) se referă la ființe și, adeseori în engleza contemporană, la plante și lucruri (§ 1061):
 My friend, *whose* son is mad about stamp collecting, ...
 The she-bear, *whose* cub had strayed too far away, ...

¹ *which* se referă la persoane când sînt menționate împreună cu animale sau lucruri (§ 1060 b).

² *that* este aici conjuncție (= că), omisă însă pentru eufonie.

³ Pronumele personal întrebuințat în genere pentru animale este *it*. Exemplu: "He called the dog in and gave *it* a piece of meat". (§ 69—70; vezi și § 71—85 în general).

⁴ A se reamăna deosebirea semantică dintre *will* (= a voi) și *shall* (exprimînd interdicție, amenințare) în aceeași frază și avînd același subiect.

The tree, *whose* leaves fluttered in the breeze, ...
The hut, *whose* lights shone in the darkness, ...

5) **Whom.** — În limba engleză actuală, pronumele relativ *whom* nu mai § 1058
este determinat de prepoziții decât atunci când acestea îl precedă imediat,
situație în care prezența lui devine obligatorie:

She wondered *for whom* Tom had bought the flowers.

Ca și la pronumele interogative însă, în stilul colocvial *whom* este înlocuit
prin *who*, schimbându-se ordinea cuvintelor pentru ca prepoziția să vină după
verb:

Helen, *who* (= *whom*) he had lent his skis *to*, was binding them on.

She received confirmation *from* I forget *who*. [Ø]

We have no idea *who* collaborates *with who*. [Ø]

I don't know *who* he is writing *about*. [Ø]

Uneori chiar și precedat de prepoziție:

"It is very important." "To *who*?" [Ø]

Pentru a se evita întrebuintărea pronumelui *whom*, în curs de dispariție,
who sau [Ø]¹ îl înlocuiește chiar și în lipsa unei prepoziții:

Tell me *who* you want. (= *whom*)

There is no one (*who*) you don't know here. (= *whom*)

At the club *who* should I find but Gerald! (= *whom*)

He is never in *to people* he dislikes. (= *whom*, Ø înlocuit prin substantiv)

She's always happier babysitting *to children* she's known (for) some time. (= *whom*,
Ø înlocuit prin "children")

Whom poate însă fi și pronume individual, de sine stătător, fără ante-
cedent (= *he whom*, *those whom*), în care caz nu mai este înlocuit, ci preferat:

Whom the gods love die young. (Proverb)

WHICH

§ 1059

(PRONUME ȘI ADJECTIV RELATIV)

1) **Înțeles.** — Pronumele *which* este întrebuintat:

§ 1060

a) când antecedentul denumește un animal² sau un obiect inanimat:

The tigers *which* he had seen performing came from Bengal.

We tested the *tape-recorder which* had been in the shop-window.

At the meeting *which* had just been called, he took the floor.³

London, *which* is the capital of the United Kingdom, is a metropolis on the Thames.

For the human body, *which* had inspired ancient Greek art, Michelangelo⁴ felt
unbounded admiration.

b) când antecedentul denumește în același timp atât ființe, cât și lucruri:

We talked about the *friends and experiences which* we had had in common.

There were *events and people which* stood out in one's memories.

c) când antecedentul, care denumește de obicei o ființă, este luat ca
noțiune:

I made of her the *woman which* I wanted my daughter to become.

(Cf. § 854)

d) când antecedentul este un substantiv colectiv (§ 1101):

He had been listened to by large *audiences which* had felt enthusiastic.

¹ = lipsa lui *who*.

² Uneori pentru animalele domestice dragi se întrebuintează relativul *who*: "Martha
had a young deer *who* used to follow her about like a pet puppy."

³ = a luat cuvântul, a vorbit (la o întrunire).

⁴ *Michelangelo Buonarroti* [ˌmaɪkəl'ændʒələ], celebru sculptor, pictor, arhitect și poet
italian, 1475—1564.

e) când antecedentul se referă la un copil mic:

She couldn't forget the *baby which* she had seen at the hospital.

(Cf. § 67, 84, 854).

f) când înlocuiește o întreagă propoziție sau frază precedentă (= ceea ce):

At school, he helped the slackers, *which* was a praiseworthy pioneer's action.
They played and sang, *which* lasted three hours.

§ 1061 2) **Genitiv.** — Relativul *which* are în cazul genitiv forma *of which*, construcție greoaie în curs de dispariție, înlocuită din ce în ce mai mult în limba vorbită prin genitivul *whose*. Substantivul determinat, care este pus după pronumele *whose*, precedă forma *of which*; o poate însă și urma atunci când substantivul determinat stă în cazul nominativ:

I have a room *the walls of which* (sau *of which the walls*) are white.

I have a room *whose walls* are white.

I have a room *with white walls* (cel mai uzitat).

§ 1062 3) **Funcție.** — *Which* poate fi și *adjectiv relativ*, în care caz se poate întrebuința atât pentru ființe, cât și pentru lucruri:

We talked to the girl at the polyclinic, *which girl* proved to be a student of medicine.

We left the plough at the agricultural mechanization station for a week, during *which time* it was overhauled.

§ 1063 4) **Sinonime adverbiale.** — *Which* precedat de o prepoziție poate fi uneori înlocuit prin adverbele *when*, *whence* (poetic și literar), *where*, *whither* (desuet, poetic și literar), *why* etc.:

I can't forget the day *when* I first met them (= *on which*).

This is the direction *whence* he came (= *from which*); [(colocv.) the direction *he came from*].

Show me the place *where* you saw him (= *in which*).

We put up at a hotel *whither* we had been sent (= *to which*) [(colocv.) a hotel *we had been sent to*].

That is the reason *why* he never wrote (= *for which*).

That's *why* I don't like this poem (= the reason *for which*).

§ 1064

THAT

(PRONUME RELATIV)

§ 1065 1) **Întrebuințare.** — Pronumele relativ *that* poate înlocui pronumele *who*, *whom*, *which*, însă numai înaintea unei propoziții determinative¹, care, după cum se știe, este absolut necesară pentru claritatea frazei:

(*who*) The women *that came here* were all good swimmers.

(*whom*) Is this the actor *that you so highly praised*?

(*which*) I want to see the film *that everyone is talking about*.

§ 1066 2) **Cazurile în care se întrebuințează pronumele "that".** — *That* poate înlocui celelalte pronume relative cu deosebire în următoarele cazuri:

§ 1067 a) după un cuvânt precedat de *the same*:

(*who*) These are *the same people that* called before.

(*whom*) Find me *the same actor that* I cast for this part last week.

(*which*) This is *the same seat that* I had last time.

§ 1068 b) după numeralele ordinale:

She was *the fourth student that* did not know what 'mass media'² meant.

§ 1069 c) după un substantiv calificat de un adjectiv în gradul superlativ:

It was *the brightest day [that]* we had on our trip.

¹ Vezi § 2742.

² *mass media* = totalitatea mijloacelor tehnice de comunicare în masă a informațiilor (radio, televiziune, cinematograf, publicații, disc, magnetofon etc.). Se pronunță [mæs 'mi:diə].

Notă

§ 1070

De remarcă construcția idiomătică de mai jos, în care pronumele *that*, împreună cu verbul respectiv, e înlocuit printr-un infinitiv atunci când antecedentul lui este (ori este precedat de) un numeral ordinal, un superlativ sau una din expresiile *the only, the very*:

Champollion was *the first to decipher* the hieroglyphs on the Rosetta¹ stone.
(Champollion a fost primul care a descifrat hieroglifele de pe piatra de la Rosetta.)
Her sister was *the first woman to drive* a bus.
(Sora ei a fost prima femeie care a condus un autobuz.)
The last volume to have come out of the press was Lamb's "Tales".²
(Ultimul volum care a ieșit de sub tipar a fost „Povestirile” lui Lamb.)
The easiest English books to recommend to beginners are Oscar Wilde's plays.
(Cărțile englezești cele mai ușoare care pot fi recomandate începătorilor sînt piesele de teatru ale lui Oscar Wilde.)
She was *the only one to speak* English well.
(Era singura care vorbea bine englezește.)
He was *the very man to do the job*.
(Era omul indicat ca să îndeplinească sarcina dată.)

d) după pronumele nehotărîte: *all*³, *everything, some, any, no, none, no one, something, anything, nothing* și după cuvintele *much, little, the, the only, the very*: § 1071

All that glitters is not gold. (Proverb.)
Everything [that] I find here is perfect. [Ø]
I had seen *something [that was] worth seeing.* [Ø]
Nothing [that] you do is a failure. [Ø]
"Have you got any good novels?" "None [that] you would like." [Ø]
He introduced me to *the only people [that] I didn't know.* [Ø]
On the shelf I saw *the very book [that] I wanted.* [Ø]

e) după pronumele interogativ *who*, pentru a se evita o repetiție: § 1072
Who was it that rang just now?

f) după construcția impersonală *it is, it was* etc.: § 1073
He was sure *it was I/me that* had rung him up.

g) cînd antecedentul este compus din două (sau mai multe) substantive, unul cerînd *who*, altul *which*: § 1074

I will write about *the people and the events that* have made the world what it is.

3) Cazurile în care nu se întrebuițează pronumele "that" —. *That* nu poate fi întrebuițat: § 1075

a) în propozițiile explicative⁴, deoarece *that* are sens restrictiv: § 1076

My mother, *who* arrived yesterday, was away on holiday.
Nicholas, *who(m)* you taught at evening classes, is now an engineer.
[Nu se poate spune: "My mother, *that* arrived...", "Nicholas, *that* you taught..."]

b) În locul unui genitiv (*whose, of which* sau *of whom*), dat fiind că nu are formă de genitiv: § 1077

This is Vincent, *whose* sense of humour you will appreciate.
[Nu se poate spune: "...Vincent, *of that* sense of humour..."]

¹ Rosetta, localitate lângă Cairo, Egipt, unde s-a găsit, în 1799, lespeda de granit cu hieroglif, descifrate pentru prima oară în 1822 de egiptologul J.F. Champollion.

² Charles Lamb (1775—1834), critic literar și remarcabil eseist ale cărui "Tales from Shakespeare" (1807) au trezit în marele public interesul pentru Shakespeare.

³ Cînd pronumele *all* se referă la persoane, este în genere urmat de relativul *who*: "All *who* were present agreed."

⁴ Care nu sînt absolut necesare pentru claritatea frazei (§ 2743).

- § 1078 c) cînd pronumele relativ este precedat de o prepoziție, deoarece *that* nu poate fi precedat de prepoziții:

The man *about whom* you've been told is our manager.
[Nu se poate spune: "The man about *that* you've been told..."]
The exhibit *at which* she is looking was brought from India.
[Nu se poate spune: "The exhibit at *that* she is looking..."]

- § 1079 Construcții în care pronumele relative sînt precedate imediat de prepoziție [ca în (c)] nu se mai întîlnesc decît în limba scrisă și în stilul formal.
În stilul colocvial se poate însă schimba ordinea cuvintelor în propoziție astfel ca prepoziția să vină după verb:

The man [*that*] you've been told about... [Ø]
The exhibit [*that*] she's looking at... [Ø]

(Vezi și § 2390)

- § 1080 d) după numele proprii și după substantivele precedate de adjective posesive și demonstrative, deoarece înțelesul acestora nu poate fi restrîns, iar *that* are rol restrictiv:

Paul, who is away, couldn't come to my party.
I will write to *my* brother, *whom* you know.
This rose which you see on my desk comes from our garden.

- § 1081 4) Pronumele "*that*" zero [Ø]¹. — De obicei, pronumele relativ *that* nu este exprimat cînd stă în cazul obiectiv, în special în limba vorbită de persoanele de origine engleză:

The child [*that*] you sent the toys to is Will's son. [Ø]
The setter [*that*] you gave me was a wonderful hunter. [Ø]
That was one thing [*that*] I had forgotten. [Ø]
Take me to the room [*that*] you have been telling me about. [Ø]
This is the window [*that*] the woman fell out of. [Ø]

Observații

- § 1082 În limba curentă se tinde astăzi să se înlocuiască pronumele relativ *that* prin *who* pentru ființe, sau foarte adeseori prin *which* cînd este cazul ², *that* căpătînd din ce în ce mai mult o nuanță foarte formală, inclînind spre desuet. În special formele *he who*, *she who*, *those who* înlocuiesc în mod curent formele *he that*, *she that*, *they who*³ — păstrate acum în stilul livresc — și sînt la rîndul lor înlocuite în limba vorbită prin *a boy* (sau *a man*) *who*, *a girl* (sau *a woman*) *who*.

- § 1083

WHAT (PRONUME SAU ADJECTIV RELATIV)

- § 1084 1) Întrebuintare. — *What* = *that which*. Cuprinzînd deci antecedentul în sine, pronumele *what* se întrebuintează atunci cînd antecedentul nu este exprimat:

What belongs to you shall be yours.
We'll tell you *what* we saw.

Observație

- § 1085 Pronumele *what* este întrebuintat numai atunci cînd antecedentul este neprecizat, vag:

I don't know *what* to say.
Come *what* may, he sleeps like a log.

¹ Cf. pluralul zero (§ 108, 157, 161), articolul zero (§ 429) etc.

² Cînd întrebuintarea relativelor *that* și *which* coincide (§ 1059, 1064).

³ Construcția *they that* este o formă arhaică.

That which se întrebuițează atunci când antecedentul se referă la un obiect precis [*that which* = (pe) acela care, ceva ce] sau când antecedentul trebuie accentuat (*that which* = ceea ce, ce): § 1086

They read all the meanings in the dictionary and finally found *that which* they wanted.
There was *that* in him *which* made everyone like him.
*That which*¹ he said was no news to anyone.

2) **Caz.** — Pronumele *what* este de gen neutru, cu înțeles de singular și se întrebuițează în cazul nominativ sau obiectiv: § 1087

What is to be done must be well done. (Nom.)
I ate of *what* you had given me, and I liked it very much indeed. (Ob.)

3) **Funcții.** — *What*, în afară de faptul că are valoare de pronume după cum s-a arătat până aici, poate fi și adjectiv relativ când determină un substantiv: § 1088

What prizes they got were all earned.

Adjectivul *what* poate fi întrebuițat și exclamativ: § 1089

What a fine day!
What nonsense!
What healthy babies!
(Vezi și § 746, 1022, 1090, 2894)

Atenție!

În exclamații, *what* exclamativ nu redă cuvântul „ce” din limba română decît atunci cînd acesta însoțește un substantiv: § 1090

What a pretty girl! *What* dreadful manners he has!
(Ce fată frumoasă!) (Ce maniere oribile are!)

Cînd cuvîntul „ce” însoțește un adjectiv, el se traduce prin adverbul *how*:

How pretty she is! *How* dreadful!
(Ce frumoasă el) (Ce îngrozitor!)

A se observa că în propozițiile care conțin cuvintele *how* și *what* cu sens exclamativ, în genere subiectul, în contrast cu limba română, precedă predicatul.

4) **What. That.** — Adeseori pronumele „ce” din expresiile „tot ceea ce”, „ceva ce”, „nimic ce” etc. se traduce greșit prin cuvîntul *what*. După *all, everything, something, nothing*, pronumele române „ce” nu se redă prin *what*, ci prin *that* (de obicei neexprimat în cazul obiectiv): § 1091

All that glitters is not gold. Give me *something* [*that*] I can use.
(Proverb) (Dă-mi *ceva* de care să pot să mă folosesc.)
(Nu tot *ceea ce* strălucește este aur.)
I put down *everything* [*that*] she said. *Nothing that* he does is badly done.
(Am notat *tot ce* a spus.) (Nimic din *ceea ce* face nu e prost făcut).

5) **What. Which.** — Relativele „ce”, „ceea ce” se pot traduce în limba engleză prin *what* sau prin *which*, ambele aceste pronume ținînd locul unei propoziții sau al unei părți din ea.² *What* este însă întrebuițat atunci cînd propoziția urmează, *which* cînd ea precedă: § 1092

What I couldn't understand was *why they had not written*.
They had not written, which I couldn't understand.

6) **“What” idiomatic.** — Pronumele *what*, repetat, se traduce în limba română prin „ba... ba...” în următoarea construcție: § 1093

What with eating and (*what*) with drinking, the New Year had come in before they had realized it.

¹ *That which* este înlocuit prin pronumele *what* în stilul colocvial: *What he said was no news...*

² Cu alte cuvinte, atunci cînd antecedentul este o propoziție sau parte din aceasta.

§ 1094

AS
(PRONUME RELATIV)

- § 1095 1) **Funcții.** — *As* [= (pe) *carc*], corelat cu demonstrativele *the same* și *such* pe care le urmează, este pronume relativ sinonim cu relativele *who*, *which* și *that*:

We had *the same* ideas as he had.
Such children as we saw were flourishing.

În orice alt caz *as* este adverb sau conjuncție:

You look as fine as ever (you do). (adv. în propoziția principală)
 You'll do as I say. (conj. sau adv. relativ în propoziția secundară)

- § 1096 2) **Întrebuintare.** — Pronumele relativ *as* se întrebuințează atât pentru animate, cit și inanimate.

§ 1097

BUT
(PRONUME RELATIV)¹

- § 1098 1) **Înțeles.** — *But* cu valoare de pronume relativ, are înțeles negativ și anume „*carc* să nu”:

Who among you *but* remembers our old teacher!
 There is no one *but* knows of their achievements.

- § 1099 2) **Întrebuintare.** — *But*, cu valoare de pronume relativ, este rar întrebuințat și atunci numai în limba scrisă în stilul formal sau literar, rar în stilul colocvial.

- § 1100 3) **Funcții.** — În afară de pronume relativ, *but* mai este:

a) **conjuncție** (= dar, însă):

She was a lovely *but* much too spoilt baby.

b) **adverb** (= decit, numai) (= *only*):

He is (nothing) *but* a little boy.

c) **conjuncție sau prepoziție** (= afară de, decit) (= *except*):

There is no one *but* you to do this work.

d) **substantiv** [= dar, însă (obiecție)]:

Your talk is full of *buts*.

ALTE CHESTIUNI REFERITOARE LA PRONUMELE ȘI ADJECTIVELE RELATIVE

- § 1101 1) **Substantivul colectiv și pronumele relativ.** — Substantivele colective care denumesc *persoane* și au formă de singular sint înlocuite prin pronumele relativ *who* dacă verbul este la plural sau *which* dacă verbul este la singular:

The jury, *who were* divided in their opinions, could not reach a decision.
 The jury, *which was* small, sat in the box on his right.

(Vezi și § 112)

În primul caz (*who*), substantivul colectiv referindu-se la persoanele care alcătuiesc colectivul, este considerat *personal* și are verbul la *plural*; în al doilea caz (*which*), substantivul colectiv este privit ca un tot *impersonal* și are verbul la *singular*:

The BBC, *who were* looking for a free-lance² pianist, found him in 1979.
 The BBC, *which has* an all-night program(me), can satisfy all tastes.

¹ Unii autori consideră că în această situație cuvântul *but* nu are funcție de pronume, ci funcție de conjuncție cu înțeles negativ.

² Ziarist, cântăreț etc. care profesează pe cont propriu.

Alegerea între *personal* și *impersonal* în cazul substantivelor colective este făcută în genere în funcție de intenția vorbitorului sau a scriitorului.

2) **Elipsa pronumelui relativ. (Pronumele relativ zero [Ø])¹.**

§ 1102

a) Pronumele relativ poate fi eliptic atunci când stă în cazul *obiectiv* și când propoziția din care face parte este *determinativă*, deci *indispensabilă* înțelesului frazei. Această elipsă se constată aproape întotdeauna în stilul colocvial și constituie o caracteristică a limbii vorbite de englezii născuți în Anglia:

The boy we met just now is my nephew.
[În loc de: "The boy *whom* we met..."]
The factory we visited was erected quite recently.
[În loc de: "The factory *which* we visited..."]
The child you spoke to is my daughter's.
[În loc de: "The child to *which* you spoke..."]
I didn't find the papers you were looking for.
[În loc de: "... the papers for *which* you were looking".]

b) Pronumele relativ *nu poate însă fi omis* când este *subiect* sau când poziția este *explicativă*, deci *nu este necesară* înțelesului frazei:

§ 1103

The boy *who* greeted me just now is my nephew.
[Nu se poate spune: "The boy greeted me just now..."]
Let's visit the factory *which* is on our way.
[Nu se poate spune: "Let's visit the factory is on..."]
The paper *that* is on the table is today's.
[Nu se poate spune: "The paper is on the table is today's".]
Call in Father, *whom* I saw in the garden.
[Nu se poate spune: "Call in Father I saw in the..."]
Thank you for your note *which* I received yesterday.
[Nu se poate spune: "Thank you for your note I received yesterday."]

Excepții

A se observa unele expresii eliptice, foarte colocviale, întâlnite în vorbirea curentă, din care lipsesc pronumele relative chiar în cazul nominativ, după *it is*, *there is*, *who is*²:

§ 1104

It's the early bird [which] catches the worm. [Ø]
It's the result [that] matters most. [Ø]
There's a woman on the phone [who] wants to talk to you. [Ø]
Who was that [who] knocked at the door? [Ø]

c) **Construcții idiomatice.** — În unele construcții, prepoziția lipsește odată cu pronumele relativ:

§ 1105

I can't stand *the way* [in which] you talk. [Ø]
He saw me *the instant* [in which] he came in. [Ø]
I'll let you know *the moment* [in which] the manager is here. [Ø]
She answered *the day* [on which] she received my letter. [Ø]

3) **Locul pronumelui relativ.**

§ 1106

a) Pronumele relativ trebuie pus, pe cât posibil, *îngă antecedentul său*. Nerespectarea acestei reguli dă naștere la mari confuzii:

He took an *apricot* from the table, *which* he ate with relish.
(*Incorrect*)
[Nu a mîncat masa, ci caisa.]
From the table he took an *apricot which* he ate with relish.
(*Correct*)

¹ = Zero relative pronoun [Ø] (adică elipsa pronumelui relativ). Pentru simbolul [Ø] (= zero barat) vezi § 429.

² Propozițiile care conțin construcțiile *there is*, *it is*, *who is* etc. sînt numite în gramatica engleză modernă: *propoziții existențiale* (Quirk, *A Grammar of Contemporary English*, 14. 29).

I saw the man in the street *that* you know.
[„Strada” este „cunoscută”, *street* fiind substantivul cel mai apropiat de pronumele relativ.]

In the street, I saw the man *that* you know.
[„Omul” este „cunoscut”, *man* fiind substantivul apropiat de pronume.]

- § 1107 *b)* Numerele și cuvintele care exprimă cantitatea (*all, both, many, most, much, several, some*, etc.) se pun de obicei înaintea pronumelui (precedat de prepoziția *of*) *of whom, of which*, mai ales cînd sînt subiecte:

The university secretariate employed six clerks, *two of which* were university graduates.

He expounded to us a number of recent technological methods, *most of which* we already knew.

The two girls, *both of whom* took the floor at the conference, spoke of the necessity of having a pooling of experience in farming.

- § 1108 *c)* Spre deosebire de limba română, în limba engleză sînt posibile construcții în care propoziția relativă poate, în unele situații, să stea departe de antecedentul ei atunci cînd nu există ambiguitate:

A picture was produced *which* was a moving plea against racial discrimination.
“I explained to *the lady* how it was, *who* then rang a bell...”

(Vezi și § 2751)

- § 1109 4) Pronumele relativ și prepoziția. — Conform regulilor gramaticale, prepoziția trebuie să *precedă* pronumele relativ pe care îl însoțește². Această regulă rămîne însă valabilă numai în limba scrisă. În stilul colocvial, prepoziția se pune întotdeauna *după* verbul respectiv sau după complementul lui direct:

The painting *at which* you were looking is a Degas. (Gramatical corect în stilul formal tradițional).

The painting [which] you were looking *at* is a Degas. (Stil colocvial)

There is the secretary *to whom* I gave your letter. (Gramatical corect în stilul formal tradițional).

There is the secretary [who(m)] I gave your letter *to*. (Stil colocvial)

(Vezi și § 2390)

Cazurile în care prepoziția stă întotdeauna *după* verb sînt următoarele:

- § 1110 *a)* cînd pronumele relativ nu este exprimat³.

There's nothing [which] to cry *for*.

The author of the first Phonetic Dictionary is THE Prof. Daniel Jones⁴ [who(m)] you must have heard *about*.

- § 1111 *b)* cînd pronumele relativ întrebuintat este *that* (dat fiind că nu poate fi precedat de prepoziție):

The nurse *that* they sent *for* was on duty at the hospital.

The animals *that* we show kindness *to* are always grateful.

- § 1112 Pronumele *what* este un caz special deoarece cuprinde în sine și antecedentul. *What* = *that which*, *that* fiind antecedentul, iar *which* pronumele relativ.

- § 1113 Dacă prepoziția se referă la antecedent (*that*), ea este pusă numai înaintea pronumelui *what*; dacă se referă la pronumele relativ (*which*), ea poate fi pusă înaintea pronumelui *what* sau după verb (adică se conformează regulii generale și uzanței de mai sus):

He never agreed *to what* you suggested.

¹ Ch. Dickens, *David Copperfield*.

² Pronumele relative *that* și *as* nu sînt însoțite de prepoziții.

³ Cu alte cuvinte, în cazul pronumelui relativ zero.

⁴ *Daniel Jones* ['dæniəl'dʒəʊnz], 1881—1967, fonetician englez, a publicat primul Dictionar fonetic englez în 1917.

[Prepoziția *to* se referă la antecedent: "...to that which you suggested" și nu poate fi pusă decît înaintea pronumelui *what*.]

We don't know *to what* he referred. (Gramatical corect, stil formal)

We don't know *what* he referred *to*. (Stil colocvial)

[Prepoziția *to* se referă acum la pronumele relativ: "We don't know that *to which* he referred" și este pusă, conform regulilor gramaticale, înaintea pronumelui relativ, iar în vorbirea curentă, după verb.]

5) Pronumele relativ cu funcție de substantiv. — Flexibilitatea limbii engleze permite creații de cuvinte noi, frapante prin concizie și eufonie. *The Who's Who*, anuarul numelor de persoane marcante în diferite domenii este de mult cunoscut și publicat chiar în versiunile transatlantice, iar *The Times* are o întreagă pagină de „Mică publicitate” intitulată „*The Who's Who of What's Where*”, în care apar anunțuri 'for hiring services', de la *babysitters* pînă la *Portable Buildings*, *Roulcabin Instant Buildings*¹ etc.

În limba engleză este curent rolul de substantiv dat pronumelui *who* și relativelor în genere — dovadă articolul hotărît care îl însoțește:

Carl Sandburg², întrehat referitor la ultimele știri, a răspuns: "I shall ask the next banana peddler *the who* and *the why*³ of it."

Whatfor = pedeapsă, ceartă:

She gave him *whatfor* when he did not eat his food. (colocv.)

Whatnot, pl. -s = nimicuri, fleacuri, tot felul de mărunțișuri; dulap, raft pentru acestea etc.

Tablou rezumativ al utilizării pronumelor relative who, whose, whom, which, that

§ 1115

Pentru întrebuițarea cazului pronumelor relative din limba engleză trebuie ținut seama de următoarele două considerente:

- 1) stilul — *formal* sau *colocvial* — pe care îl alegem (§ 871, 872);
- 2) caracterul propoziției relative — *determinativă* sau *explicativă* — căreia îi aparține pronumele întrebuițat (§ 2742, 2743).

I. Propoziția determinativă (necesară înțelesului)

§ 1116

Caz	Animate	Inanimate
Nominativ ...	who, (that)	that, which
Acuzativ ...	[that]	[that], (which)
Cu prepoziție ⁴ ...	[that] ... prepoziție	[that], (which) ... prepoziție
Genitiv ...	whose	... (of which), whose ...

II. Propoziția explicativă (necesară înțelesului)

§ 1117

Nominativ ...	who, which ...
Acuzativ	who(m), (which), [that] ...
Cu prepoziție ⁴ ,	prepoziție + whom, prepoziție + which ...
...	who(m) ... prepoziție,	..., [which] ... prepoziție
Genitiv ...	whose, of which (whose) ...

¹ *The Times*, August 8, 1978, pag. 22.

² *Carl Sandburg* ['ka:'sæn(d)bə:g], 1878—1967, poet, biograf și scriitor american.

³ *why* (adv. relativ), aici substantiv; are și plural: "*the whys and wherefores*". (§ 397).

⁴ *Dativul* este cuprins la acest punct, deoarece relativele nu au decît forma prepozițională cu *to* sau *for* în cazul dativ.

Rezumat foarte schematic (stil colocvial)

		Nom.	Gen.	Acc.
Propoziția determinativă {	Animate	who	whose	(that)
	Inanimate	which	whose	(that)

omise whom, which (înlocuite prin *that* omis în acuzativ).

() alternative acceptabile, în genere înlocuite prin *that*, omis în acuzativ.

[] de obicei omise în vorbire [Ø].

Notă

- § 1118 Propoziția explicativă, nefiind esențială înțelesului, este omisă din vorbirea foarte abreviată, eventual apărind ca o explicație în câteva cuvinte detașate de rest, deoarece stilul colocvial este format din propoziții scurte, nelegate între ele, adeseori neavând nici subiect, nici verb. (§ 2743).

Atenție!

- § 1119 În propoziția *determinativă*, deși pentru persoane pronumele în cazul nominativ este *who*, următoarele cuvinte sînt foarte adeseori urmate de *that*:

all, any, only; it is; superlativele —

All the sportsmen that have come to the competition are first class.

Any man that is qualified for the job can find employment here.

That girl is the only one that has won so many distinctions in such a short time.

It is always mother that makes all the important decisions in our family, not ourselves.

She is the wisest woman that has ever come my way.

§ 1120

PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL RELATIV COMPUS
(THE COMPOUND RELATIVE PRONOUN AND ADJECTIVE)

- § 1121 1) Formă. — Relativele *who*, *which* și *what*, împreună cu adverbele *ever* și *soever*, formează pronume relative compuse, care au un caracter mai general, mai nehotărît decît formele simple¹. Unii autori consideră aceste forme ca fiind pronume nehotărîte compuse:

whoever [= (pe) oricine]. — *Whoever* said so didn't know what he was talking about.

whichever [= (pe) oricare]. — We shall take *whichever* is ours.

whatever [= orice, (pe) oricare]. — Keep quiet *whatever* she says.

- § 1122 Formele compuse cu *soever* — *whosoever* [= (pe) oricine], *whichever* [= (pe) oricare] și *whatsoever* (= orice) — sînt literare și desuete.

- § 1123 Formele abreviate — *whosoe'er*, *whicheoe'er* și *whatsoe'er* — sînt întrebuintate în stilul poetic.

- § 1124 Pronumele relative compuse au antecedentul cuprins în ele:

whoever (= orice persoană care)

whichever (= orice ființă sau lucru care)

whatever (= orice lucru care)

- § 1125 2) Declinare. — Pronumele relative compuse au aceeași declinare și sînt supuse aceluiași reguli ca și formele simple corespunzătoare:

(Nom.)	whoever	whosoever
(Gen.)	whosever	whosesoever
(Ob.)	who(m)ever	who(m)soever

- § 1126 Cazul pronumelui *whoever* este, ca și cazul pronumelui *who*, determinat de rolul pe care îl are pronumele relativ în propoziția din care face parte:

We greeted *whoever* passed. (Nom.)

We greeted *who(m)ever* we passed. (Ac.)

They spoke to *whoever* entered. (Dat.)

They spoke to *who(m)ever* they saw. (Dat.)

¹ Cf. cu pronumele interogative compuse, § 1032.

Formele compuse cu acuzativul *whom* sint rare, *whom* fiind în curs de dispariție.

Relativele *whichever*, *whichsoever*, *whatever* și *whatsoever* au o singură formă. § 1127

3) **Adjectivele relative compuse.** — Cu excepția formelor *whoever* și *who-soever*, pronumele relative compuse sint întrebuințate și ca adjective: § 1128

Every article, of *whatever* description, shall be entered in the ledger.

Whichever way we turn in Bucharest, building is in progress.

4) **Construcția cu subjonctivul.** — Cînd acțiunea are în special un caracter nesigur, nehotărît, ireal, verbul este pus la modul subjonctiv sau se întrebuințează formele echivalente subjonctivului (construite cu *should*, *may*, *might* etc.): § 1129

Trespassers, *whoever* they be, shall be prosecuted.

Whatever you may say, she will not listen to you.

5) **Alte construcții speciale.** — § 1130

a) După forma *whatever*, verbul *to be* poate uneori lipsi: § 1131

I am going to buy the camera, *whatever* the cost.

Whatever his reasons, his conduct was most unsatisfactory.

b) Adjectivul relativ *whatever*, pus după un pronume sau un adjectiv nehotărît negativ, are uneori înțelesul de „absolut nimic”. „deloc” (= at all), „oricît de neînsemnat” etc.: § 1132

There's *nothing whatever* (= absolut nimic) to be got from him.

Is there *any* chance *whatever* (= vreo posibilitate oricît de mică) of finding her at home?

PRONUMELE CORELATIVE (CORRELATIVE PRONOUNS)

§ 1133

1) **Formă.** — Construcțiile românești:

§ 1134

aceia (sau *cel*) *care*, *aceia* (sau *cea*) *care* se traduc în limba engleză prin: *he who* (masc.), *she who* (fem.), *the one* (sau *that*) *which* (neutru):

I/me who understand her, can hardly put up with her tantrums.

You who are an ace at tennis, can apply for admission to the club.

You leave us stranded *who* can be trusted not to let you down.

He who laughs at misfortune is wise. (Proverb.)

It was *she who* lectured on the successful launching of the first artificial satellite.

Your parcel is *the one* [or *that*] *which* is on the table.

(Vezi și § 879)

2) **Persoana a 3-a plural.** — Pluralul acestor construcții în limba engleză actuală nu este *they who* (desuet), ci *those who*, uneori *such who*, *such as* (= cei sau cele care): § 1135

Those who fight for the banning of nuclear weapon tests have won broad popular support.

Such only who have known her work can talk about it.

The Museum possesses few old masters, but *such as* there are rank among the best.

3) **Acordul pronumelor corelative.** — Ca și în limba română, cele două pronume corelative nu se acordă între ele decît în ceea ce privește persoana și numărul, cazul lor fiind determinat de funcția pe care o îndeplinesc în propoziția din care face parte fiecare: § 1136

He who addressed us was our teacher.

I want to see *him whose* work is best.

We appealed to *her who* had always been our friend.

I shall give it to *him whom* you praised.

All those [*who(m)*] you sent greeting cards to were away.

(Vezi și § 826)

Aceste construcții sint întrebuințate în stilul formal.

- § 1137 4) Pronumele corelative și stilul colocvial. — Pronumele corelative nu sint întrebuințate în stilul colocvial. Aici pronumele personal este înlocuit în genere prin substantivul corespunzător:

The man who addressed us was our teacher.
 I want to see *the student whose* work is best.
 We appealed to *the woman who* had always been our friend.
 I shall give it to *the student who(m)* you praised.
 All *the friends who* you sent greeting cards to were away.

§ 1138

PRONUMELE RELATIV INDEPENDENT
 (THE INDEPENDENT RELATIVE PRONOUN)

- § 1139 Uneori antecedentul pronumelui relativ nu este exprimat, pronumele relativ devenind astfel independent:

Who [= he (sau she) who] is nearest answer the telephone, please!
Who [= he who] works hard deserves success.
 You may write to *whom* [= to him (sau her) whom] you like.

- § 1140 Alteori antecedentul este cuprins chiar în pronumele relativ (cazul lui *what* și al pronumelor relative compuse¹):

I don't know *what* (= that which) he wants.
Whoever (= he who) is honest pays his debts.

§ 1141

VII. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL NEHOTĂRÎT
 (THE INDEFINITE ADJECTIVE AND PRONOUN)

- § 1142 1) Definiție. — Pronumele nehotărît ține locul unei denumiri de ființă sau de lucru la care se referă în mod vag, neprecis.

Adjectiveul nehotărît dă un caracter vag, nedefinit substantivului pe care îl determină.

- § 1143 2) Pronume și adjectiv. — Majoritatea pronumelor nehotărîte pot fi și adjective. (Vezi exemplele și excepțiile la pronumele respectiv.)

- § 1144 3) Principalele pronume și adjective nehotărîte sint:

(a) *certain* [= (un, o) oarecare, anumit(ă)] (adj.) (vezi și § 824)
*each*² (= fiecare)

The children were given two apples each. (Pron.)
Each one of the peasants had his share of the produce. (Adj.)

*every*³ [= fiecare, toți (adj.)]

Every working man has a personal library.
 He spends *every* penny he has on books.

all (= tot, toată, totul, toți, toate)

I had seen it *all* before. (Pron. sg.)
All the students were there. (Adj. pl.)

*one*⁴ (= un, unul, una, o; cineva, se) (sg.)

One cannot always be right. (Pron.)
One day he will get his degree. (Adj.)

¹ Vezi și § 1112, 1120.

² Vezi și § 821, 1152.

³ *Every* este numai adjectiv (vezi și § 821, 1152), pronumele corespunzător fiind: *everybody, everyone, everything*.

⁴ Vezi și § 821, 942, 943, 1005—1009, 1164—1175.

another [= (un) alt, altul, altă, alta; mai ...încă un(ul)]

One child played, *another* worked. (Pron.)
 Won't you have *another* sandwich? (Adj.)

other (= alt, altă, alți, alte) (sg. și pl.)

the other (= celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte) (sg. și pl.)

Other arguments are not necessary. (Adj.)
 Don't take this pen; I have no *other*. (Pron.)
 They came in one after *the other*. (Pron.)
 He lectured on Milton *the other* day. (Adj.)

others¹ (= alții, altele) (pron.) (pl.)

the others¹ (= ceilalți, celelalte) (pron.) (pl.)

We haven't listened in to the concert, but *others* have.
 Some of them were late, but *the others* had come in good time.

either² (= oricare din doi sau două; amândoi, amândouă)

"Which of the two do you want?" "*Either* will do." (Pron.)
 I had a child on *either* side of me. (Adj.)

neither [= nici un, nici unul, nici o, nici una (din doi sau două)]

They both got up, but *neither* of them spoke. (Pron.)
Neither story appeared in print. (Adj.)

both (= amândoi, amândouă)

Both are away. (Pron.)
Both children were at school. (Adj.)

it³ (netradus) (impersonal) (pron.):

It is Monday.
It has gone six.

we (= noi) (impersonal) (pron.):

We can't work if *we* are tired. (Vorbind în general)

you⁴ (= pers. a 2-a) (impersonal) (pron.)

You feel your day has not been wasted when *you* have done a good day's work.

they⁴ (= se) (impersonal) (pron.)

They say he is a successful artist.

several (= câțiva, câteva, mai mulți, mai multe)

There were *several* of them. (Pron.)
Several men came in. (Adj.)

much (pron. și adj.) (vezi § 690—694)

many (pron. și adj.) (vezi § 690—692)

(a) little (pron. și adj.) (vezi § 676)

(a) few (pron. și adj.) (vezi § 687)

some⁵ [= ceva, niște, puțin, puțină, unii, unele, cit(ă)va, cițiva citeva, parte, vreun, vreo, un (o)... oarecare]

Some say she is clever. (Pron.)
 It took me *some* time to get there. (Adj.)

¹ *others*, *the others* nu sînt decît pronume. Adjectivele corespunzătoare sînt *other* și *the other*.

² Vezi și § 821.

³ Vezi și § 855.

⁴ Vezi și § 1168.

⁵ Vezi și § 821, 1178—1186, 2938—2943.

any¹ [= oricare, orice; ceva, vreun, vreunul, vreo, vreuna, vreunii, vre-
unele; (cu o negație) nimic, nimeni, nici unul etc.]

I have no money on me; have you got *any*? (Pron.)
If she had *any* tea, she would give me some. (Adj.)

no² (= nici un, nici o) (adj).

There were *no* flowers in the garden.

none³ (= nici unul, nici una) (deloc)

Patience he had *none* for what he didn't like. (Adj.)
None of them spoke. (Pron.)

somebody⁴ {
someone⁴ { (= cineva) (pron.)

There is *someone* at the gate.
Somebody rang the bell.

something⁴ (= ceva) (pron.)

Something was wrong there.

anybody⁵ {
anyone⁵ { = cineva; oricine; (cu o negație) nimeni (pron.)

Did *anybody* (sau *anyone*) come?
Anybody (sau *anyone*) could have done it.
I don't want to see *anyone* (sau *anybody*).

anything⁵ = ceva; orice; (cu o negație) nimic (pron.)

Did you say *anything*?
Anything is better than ill health.
I couldn't see *anything* in the dark.

nobody⁶ {
no one⁶ { (= nimeni) (pron.)

Nobody spoke for a long time.
No one answered the door when I rang.

nothing⁶ (= nimic) (pron.)

Nothing matters now that she has gone.

everybody⁷ {
everyone⁷ { (= fiecare, toți) (pron.)

The lecturer spoke to *everybody* after the lecture.
Everyone was there.

everything⁷ (= tot) (pron.)

I have told you *everything*.

Notă

A se compara:
(pentru două obiecte)⁸

Which do you prefer? — *Neither* (= nici unul)
— *Either* (= oricare) will do.

¹ Vezi și § 821, 1187—1196, 2938—2943.

² *no* este numai adjectiv, pronumele corespunzător fiind *none* (§ 821, 1197—1201).

³ Vezi și § 821, 1202—1204.

⁴ Vezi și § 1145—1148, 1205—1206, 2943.

⁵ Vezi și § 1145—1150, 1205—1206, 2946, 2948.

⁶ Vezi și § 1145—1148, 1150, 1205, 2947.

⁷ Vezi § 1145, 1146—1150, 1161.

⁸ Sens gramatical: atât ființe, cât și lucruri.

(pentru mai mult de două obiecte)

Which (of them) do you prefer? — *None* (= nici unul).
— *Any* (= oricare) will do.

4) Acordul pronumelor și al adjectivelor nehotărâte cu alte pronume și § 1145 cu verbul.

Pronumelor nehotărâte cu înțeles de singular le corespund formele *he*, § 1146
his, *him* și *himself*, sau *she*, *her*, *hers* și *herself* dacă se referă la persoane, *it*,
its și *itself* dacă se referă la lucruri sau la ființe al căror sex nu este specificat.
Verbul respectiv este la singular:

a') *Somebody* (sau *someone*) has injured *himself*. *Anybody* (sau *anyone*) may
enjoy *himself* quietly if *he* likes, but *nobody* (sau *no one*) is allowed to disturb the
others, to please *himself* and *his* family. (persoană)

Everyone (sau *everybody*) is obliged to pay *his* taxes.

"*Everyone* [= fiecare (sg.)] for *himself*," say the selfish. (persoană)

b') In the dark, *something* falls of *itself*; I can hear *it* roll and knock against a
chair in *its* course. (lucru)

c') Each of the girls *cooks* for *herself* in *her* spare time. (feminin). *Either* of the
babies *is* big enough to stand on *its* legs and speak for *itself*. (neutru—ființă). *All* of *her*
mind *is* busy with *its* speculations. (neutru — obiect inanimat). (At a women's meeting)
Everyone *looks* *her* best today and pleased with *herself*. (feminin)

Observații

a) Se obișnuiește să se întrebuințeze *he*, *his*, *him* și *himself* chiar atunci § 1147
când pronumele nehotărât se referă în același timp la persoane de sex masculin
și la persoane de sex feminin [vezi exemplele de la punctul (a')]¹.

b) Când pronumele nehotărât înlocuiește substantive de gen feminin sau § 1148
neutru, el se acordă cu pronumele personale, posesive² sau reflexive cores-
punzătoare [vezi exemplele de la punctul (b') și (c')].

c) Pronumele nehotărâte cu înțeles de plural³ au în genere *they*, *their*. § 1149
them și *themselves* ca adjective și pronume corespunzătoare, verbul fiind și el
la plural:

All of the boys *were* agreed to find *themselves* behind *their* camp at five o'clock.
Some of them *know* *they* have taken *themselves* too seriously.

Când celelalte pronume nehotărâte (*everybody*, *everyone*, *anybody*, *anyone*, § 1150
nobody, *no one*) au înțeles de plural, deși se recomandă ca pronumele perso-
nale, posesive⁴ și reflexive să fie puse la *singular*, acestea sînt totuși adeseori
întrebuințate cu forma lor de *plural*, verbul păstrîndu-se însă la *singular*:

Everyone [= toți (pl.)] *appears* to be enjoying *themselves*.

Everybody [= toți (pl.)] *expects* to be taken at *their* own valuation.

When *everyone* *hears* the plan has been exceeded, *they* will simply burst with pride.

Was *anyone* in *their* senses going to work *themselves* into a rage over a trifle?

Nobody (sau *no one*) *was* able to find *their* places.

d) Adjectivele nehotărâte au pronumele personal, posesiv⁵ sau reflexiv § 1151
corespunzător acordat cu substantivul pe lângă care stau:

Every man *is* obliged to do *his* duty to *himself*.

Either girl could wash *her* clothes *herself*.

Neither story has in *itself* anything to commend *it* to the public.

¹ Unele persoane întrebuințează în acest caz locuțiunile nerecomandabile "*he* or *she*", "*his* or *her*" etc.: "*Everybody* had *his* or *her* application ready."

² Și cu adjectivele posesive.

³ Cu excepția celor menționate la § 1150.

⁴ Și adjectivele posesive.

⁵ Și adjectivul posesiv.

CÎTEVA PRONUME ȘI ADJECTIVE NEHOTĂRIȚE

§ 1152

EACH

(PRONUME ȘI ADJECTIV NEHOTĂRIȚ)

EVERY

(ADJECTIV NEHOTĂRIȚ)

§ 1153

1) Înțeles. — Atît *each*, cît și *every* înseamnă în limba română „fiecare”, cu o nuanță de deosebire însă:

each se referă în special la „fiecare unitate în parte” dintr-un grup;

every se referă la unitățile respective ca alcătuind „un tot, fără excepție”, uneori și cu caracter nedefinit, de generalitate. De aceea se și traduce de cele mai multe ori în românește prin *tot*, *toată*, *toți*, *toate*. Aceași traducere o au și cuvintele compuse respective: *everybody* (*everyone*) = toți, toate; *everything* = tot; *everywhere* = peste tot, pretutindeni¹. Rareori are și *each* același înțeles²:

§ 1154

We gave *each* his due.
(Am dat *fiecăruia* ceea ce i se cuvenea.)
He went there *every* day.
[(Se ducea acolo în fiecare zi (adică în toate zilele).)]

There is a misprint in *every* sentence.
(Toate propozițiile au greșeli de tipar.)
Every child likes sweets. (Generalitate)
(*Tuturor* copiii le plac bomboanele.)

In their brigade, *each* member loved and trusted *every* other.
(Toți membrii brigăzii lor țineau unul la altul și se bucurau de încredere reciprocă.)

Everybody was present.
(Toți erau de față.)
Everything is wrong in your exercise.
(*Totul* este greșit în exercițiul tău.)

Everywhere the farmers had tilled the soil.
(*Pretutindeni* țăranii colectivști araseră pămîntul.)

§ 1155

2) Întrebuințare. — Pronumele și adjectivele nehotărite *each* și *every* sînt întrebuințate pentru un număr mai mare de două ființe sau lucruri. Spre deosebire de *every* însă, *each* poate fi folosit și în cazul a două obiecte³:

Each of her parents has his own plan for her.
(*Fiecare* dintre părinții ei are proiectele lui pentru ea.)
Every member of the amateur theatrical company is an excellent dancer.
(*Toți* membrii echipei artistice de amatori sînt dansatori excelenți.)

§ 1156

3) “Every”. Alte întrebuințări. *Every* poate fi urmat de un numeral cardinal sau ordinal, sau de adjectivul *other*:

There was a delegate for *every* fifty members.
(La fiecare cincizeci de membri era cîte un delegat.)
The State store receives fresh supplies *every* third day.
(Magazinul de stat primește mărfuri noi la fiecare trei zile.)
Every other day he lunched at the canteen.
(O dată la două zile lua prînzul la cantină.)

§ 1157

4) Acordul cu verbul. — *Each* și *every*, cînd sînt subiecte sau fac parte din subiect, au verbul la singular:

Each of the girls was awarded an honourable mention.
Every girl was awarded an honourable mention.

§ 1158

5) Locul cuvîntului “each” în propoziție. — Locul pe care îl ocupă *each* în propoziție depinde de accentul pe care îl primește. Dacă se stăruie asupra înțelesului distributiv, *each* se pune după verb, iar substantivul, pronumele sau adjectivul posesiv respectiv se află la singular:

The boys want to have *each* his own ball.

¹ Vezi și § 1144.

² Vezi exemplul § 1154 și § 1157.

³ Sens gramatical: ființe sau lucruri.

Dacă nu se accentuează în mod deosebit înțelesul distributiv, *each* se pune înaintea verbului, iar substantivul, pronumele sau adjectivul posesiv respectiv se află la plural:

As regards the competitors for the world championship, they *each* are students (nu a student) in *their own countries*.

§ 1159

ALL

(PRONUME ȘI ADJECTIV NEHOTĂRÎT)

1) **All. Whole.** — *All* exprimă totalitatea obiectelor¹ menționate și se § 1160 traduce prin „tot”, „toată”, „toți”, „toate”:

All's well that ends well. (pron.) (Proverb)
All the children had gone home. (adj.)

Whole exprimă întregul și se traduce prin „întreg”, „întreagă”, „întregi”, „tot”, „toată”:

I have read the *whole* of the first act. (pron.)
 We fight for peace in the *whole* world. (adj.)

Notă

Ideea de întreg este uneori redată și prin *all* la singular urmat de articolul hotărît:

All the house was upside down.
 We stayed there *all (the) morning/all (the) evening*.

Locuțiunile adverbiale *all day, all night, all year, with all speed* etc. nu au articol:

I can't be here *all day*.
 The whole thing had to be done with *all possible speed*.

2) **All. Every.** — Pronumele și adjectivul nehotărît *all* era folosit mult § 1161 mai frecvent în trecut. În limba engleză modernă, *every* a înlocuit în multe cazuri forma *all*, *everything* fiind preferat locuțiunii *all (the) things, everyone* sau *everybody* locuțiunii *all (the) people* și *everywhere* (adverb) locuțiunii *all (the) places*.

Întrebuintarea cuvintelor compuse cu *every* este însă legată de înțelesul lor oarecum diferit de al lui *all*. *All* este folosit cînd se stăruie asupra totalității, *every* cînd se indică mai mult individualitatea. În limba română, toate cuvintele compuse cu *every* se traduc în acest caz cu „tot”:

All of them had joined the cooperative (= toți).
All that glitters is not gold (= tot). (Proverb)
 Your room, of *all places*, to be untidy (= toate)!
Everyone knows him (= toți).
 They showed me *everything* (= tot).
 We looked for him *everywhere* (= peste tot).

§ 1162

3) Forme și construcții idiomatice:

all + adjectiv: all-absorbing, all-important, all-embracing, all-merciful, all-powerful, all-round, almighty;
all + comparativ (= cu atît mai): all the better, all the worse, all the happier, all the longer:

We thought *all the better* of her for her attitude.
Diverse: all right, all the same, all one, in all, all in all, (not) at all, for all I know:

I'm *all for* going to bed.
 It was *all but* done.
 When *all comes to all*, she is a nice girl.

¹ Sens gramatical: atît animate, cît și inanimate. (Vezi § 2).

- § 1163 4) **Funcții.** — Pe lingă valoarea de pronume sau adjectiv nehotărit, cuvîntul *all* are și valoare de substantiv sau de adverb:

All you have to do for the moment is to watch the work of the qualified turners.
(subst.)

Her work is not all bad. (adv.)

§ 1164

ONE

(PRONUME ȘI ADJECTIV NEHOTĂRÎT)

- § 1165 1) **Formă și întrebuițare.** — Cuvîntul *one* este pronume sau adjectiv nehotărit și are o singură formă — cea de singular — indiferent de gen, număr sau caz:

a) *There were two men in the room: one¹ was old and one¹ young.*

b) *One² Sunday my teacher is sure to meet one³ of my sisters.*

c) *One⁴ never knows.*

She was so shy and embarrassed, one couldn't help feeling sorry for her.

[Pronumele și adjectivul în exemplele (a) și (b) sînt *pronume* și *adjectiv nehotărit* cu caracter de *numeral*; în exemplul de la punctul (c) pronumele este *nehotărit* sau *impersonal* (= *on* în limba franceză; *man* în limba germană; *cineva*, *se* în limba română)].

- § 1166 d) = *un oarecare* (necunoscut):

He introduced me to one Prof. Reed. (pron.)

- § 1167 2) **Înțeles.** — *One* (impersonal) este întrebuițat aproape întotdeauna numai atunci cînd înțelesul este foarte general, aproape axiomatic:

One should always go for a walk after dinner.

- § 1168 Cu cît înțelesul devine mai restrîns, pentru redarea ideii impersonale sînt preferate alte forme și pronume nehotărite: *it, a man, men, people, they, we, you* și, cel mai frecvent, *forma pasivă*⁵:

It is hard to imagine a grander sight than the Pass of Bicas.

Can a man live in such a place and not be happy!

Men think he is a genius.

People believe him to be a great artist.

They say she is a good singer.

We must always provide against a rainy day.⁶

You never can tell.

He is said to be a man for all weathers.⁷

- § 1169 *One* (impersonal) este puțin întrebuițat în limba engleză. Folosirea abuzivă a acestui pronume este considerată ca o greșală de stil.

- § 1170 3) **Acordul cu alte pronume.**

- § 1171 a) *One* (pronume nehotărit cu valoare de numeral) este întotdeauna acordat cu *he, she, it* și cu formele corespunzătoare *his, him, himself, her, herself, its, itself*:

One of the girls said she had enjoyed herself greatly when I had taken her and her girl friend to the water-polo match.

- § 1172 b) *One* (pronume impersonal) are forma de genitiv *one's* și pronumele reflexiv corespunzător *oneself*:

To look after oneself is one's duty.

¹ Pronume masculin în nominativ.

² Adjectiv neutru.

³ Pronume feminin în acuzativ.

⁴ Pronume impersonal în nominativ.

⁵ Vezi și § 1774.

⁶ Strînge întotdeauna bani albi pentru zile negre.

⁷ = un om pe care te poți bizui la nevoie.

Notă

One (impersonal) este și el uneori acordat (mai ales în versiunea americană a limbii engleze) cu *he*, *his*, *him* și *himself*, dar această construcție nu este recomandată¹.

A se compara:

One of the workers prided himself on his achievements. (pron. — numeral)

(Unul dintre muncitori se mândrea cu realizările sale.)

One always prides oneself on one's achievements. (pron. impersonal)

(Sintem totdeauna mândri de realizările noastre.)

4) Funcții. — *One* poate fi:

a) numeral:

He counted from *one* to three.

Only *one* lamp was burning.

b) adjectiv nehotărit cu caracter de numeral:

One winter night he went to the skating-rink.

c) pronume nehotărit cu valoare de numeral:

One of them spoke.

d) Pronume nehotărit impersonal:

One should play fair.

e) pronume demonstrativ:

She had a green tam o'shanter and a grey *one*.

Can you see those women? The *one* in black is in mourning.

f) substantiv:

He wrote a hundred and eleven with three *ones*.

5) Construcții idiomatice:

<i>one and all</i>	[= cu toții (fără excepție)]
<i>one by one</i>	[= unul câte unul]
<i>I for one</i>	[= întrucât mă privește]
<i>at one time</i>	[= într-o vreme]

SOME. ANY. NO. NONE

(PRONUME ȘI ADJECTIVE NEHOTĂRITE)

Some, *any* și *none* pot fi atât pronume, cât și adjective. *No* este numai § 1177

adjectiv. Toate sint invariabile, indiferent de persoană, număr, gen sau caz:

Some of us were absent. (pron.)

He made *some* mistakes in his work. (adj.)

Have *any* of you seen her? (pron.)

Have you *any* children? (adj.)

I have *no* friends here. (adj.)

None of them came after me. (pron.)

Hurry there was *none*. (adj.)

SOME

§ 1178

1) Înțeles. — *Some* are înțeles afirmativ și restrictiv, adică pune acentul § 1179

pe existența unui număr (restrins) sau a unei cantități (restrinse) dintr-un obiect², și se traduce prin „câteva“, „cîteva“, „unii“, „unele“, „niște“, „puțin(ă)“, „ceva“, „parte“. În acest sens este întrebuințat numai cu substantive la plural, cu nume de materii (deci cu obiecte² din care se poate detașa o parte) și cu substantive abstracte.

¹ H.W. Fowler, op. cit., „One“.

² Sens gramatical: atât animate, cât și inanimate.

- § 1180 2) Întrebuintare. — *Some* este întrebuințat:
 § 1181 a) în propozițiile afirmative:
 I have *some* flowers on my desk. (Număr restrins)
 (Am *cîteva* flori pe biroul meu.)
 He speaks *some* English. (Cantitate restrinsă.)
 [Vorbește *ceva* (*puțină*) engleză.]
 I'll have *some* of that cheese, please. (Cantitate restrinsă)
 (Dă-mi, te rog, din brinza aceea.)
- § 1182 b) în propozițiile interogative:
 b') în care se pune accentul pe *parte* din obiectul sau obiectele menționate:
 Have you got *some* of the recommended dictionaries?
 (Ai *unele* din dicționarele recomandate?)
 Se spune însă (fără interes pentru cantitate, ci numai pentru obiect):
 Have you got *any* of the recommended dictionaries?
 (Ai *vreun* dicționar din cele recomandate?)
 b'') în care se oferă un lucru sau se adresează o rugămintă ori se face o sugestie:
 Shall I help you to *some* cake? (Ofertă)
 (Să te servesc cu prăjitură?)
 May I have *some* coffee? (Rugămintă)
 (Poți să-mi dai *puțină* cafea?)
 Why don't you buy *some* apples? (Sugestie)
 (De ce nu cumperi *niște* mere?)
 b''') în care interogația nu se referă la *some*:
 Did you ask Mary to let me have *some* tea?
- § 1183 c) în propozițiile negative și negativ-interogative în care se stăruie asupra numărului sau a cantității (vagi) a obiectului:
 I never see a florist's without wanting to buy *some* flowers.
 (Niciodată nu văd o florărie fără să vreau să cumpăr *cîteva* flori.)
 Dar se spune (cînd numărul sau cantitatea nu interesează, ci numai obiectul):
 I never buy *any* flowers.
 (Nu cumpăr *niciodată* flori.)
 A se compara:
 She hasn't read *some* of O'Casey's plays.
 (Nu a citit *unele* piese ale lui O'Casey.)
 She hasn't read *any* of O'Casey's plays.
 (Nu a citit *nici* o piesă de O'Casey.)
- d) cu sens nehotărît (= vreun, vreo)¹:
 I wish you would marry *some* nice girl!
 (Aș dori să te însori cu *vreo* fată bună.)
- § 1184 e) adverbial, înaintea unui numeral, pentru a arăta aproximația:
 The "23 August" stadium in Bucharest can seat 80,000 people plus *some* 20,000 standing room.
 (Stadionul „23 August” din București are 80 000 de locuri, plus *vreo* 20 000 în picioare.)
- § 1185 3) Pronunție. — Cuvîntul *some* are o formă accentuată sau „tare” și una neaccentuată sau „slabă”. Forma tare [səm] are înțelesul de „unii, unele, parte”; forma slabă [səm] înseamnă „cîteva”, „cîteva”, „ceva”, „niște”, „puțin(ă)”, „puțini”, „puține”:
Some [səm] girls think she is efficient (= unele).
Some [səm] of it is mine (= parte).

¹ În acest caz *some* poate fi întrebuințat și cu singulare individuale.

I want *some* [səm] apples (= câteva, niște).
 She bought *some* [səm] paper [= (niște) hîrtie].

4) **Funcții.** — În afară de pronume și adjectiv (sau numeral)¹ nehotărît, § 1186 *some* este și adverb (§ 1184).

ANY

§ 1187

1) **Înțeles.** — *Any* (= vreun, vreo); (cu o negație) [= nici un(ul), nici o, nici una] este *nehotărît* și se întrebuițează atunci cînd nu interesează cantitatea sau numărul, ci obiectul. În traducere românească adeseori *any* chiar dispăre (vezi exemplele care urmează).

2) **Întrebuițare.** — *Any* este întrebuițat: § 1189

a) în propozițiile afirmative (= oricare, orice): § 1190

Any but he would have acknowledged himself in the wrong.
 (Oricare altul și-ar fi recunoscut greșeala.)
Any man could do this.
 (Orice bărbat ar putea face aceasta.)

b) în propozițiile interogative și negative (după o negație) cu accentul pe obiect, nu pe număr sau cantitate: § 1191

Have you got *any* news? (Interogativ) He hasn't got *any* friends. (Negativ)
 (Ai vești?) (Nu are prieteni.)

c) în propozițiile ipotetice: § 1192

If I had *any* lemons, I should give you some.
 (Dacă aș avea lămii, ți-aș da.)
 Had I heard *any* of Bartok's music tonight, I should have recognized it.
 (Dacă aș fi auzit muzică de Bartok astă-seară, aș fi recunoscut-o.)

d) ca adverb:

d') *any* + *more* (pentru cantitate), *any* + *longer* (pentru timp) sau *any* + § 1194
other se traduc în românește prin adverbul „mai”:

Have you got *any* more cream? (Cantitate) I can't see you *any* longer. (Timp)²
 (Mai ai frîscă?) [Nu vă *mai* pot vedea (nu *mai* am timp).]
 He can't stay *any* more. (Cantitate)² Has he got *any* other sisters?
 (Nu *mai* poate sta.) [Mai are (alte) surori?]

d'') + un comparativ, *any* nu se traduce:

They couldn't go *any* further. Do you feel *any* better?
 (Nu au putut merge *mai departe*.) (Te simți *mai bine*?) § 1195

d''') + *the* + un comparativ:

Are they *any the* happier for it? She didn't feel *any the* better for your
 (Sînt oare *mai fericiți* din acest motiv?) medicine.
 (Nu s-a simțit deloc *mai bine* după doctoria ta.) § 1196

NO

(ADJECTIV NEHOTĂRÎT)

NONE

(ADJECTIV ȘI PRONUME NEHOTĂRÎT)

§ 1197

1) **No** este:

a) *adjectiv* (= nici un, nici o) atunci cînd determină un substantiv sau § 1198
 echivalentul acestuia: § 1199

They were here in less than *no* time.
 We have *no* oranges in stock.

Cînd verbul *to be* sau *to have* etc. este urmat de un substantiv, cuvîntul negativ întrebuițat este adjectivul *no* care precedă substantivul. Dacă însă

¹ Vezi și § 1302.

² Vezi § p. 195 adj. nota 1.

substantivul este determinat de un alt adjectiv (*any, enough, much* etc.),
negația întrebuintată este adverbul *not*:

There are *no* bananas today.
There aren't *any* bananas today.
He had *no* breakfast this morning.
He hadn't *enough* (sau *not much*) breakfast this morning.

§ 1200 b) *adverb* (= nu) atunci când determină un verb, un adjectiv sau un alt adverb:

Whether you like it or *no(t)*, you must speak to him now.
She is *no* shorter than I/me.
He was *no* longer at his office when I called.

În genere, *no* cu funcție de adverb este întrebuintat înaintea unui comparativ.

§ 1201 c) *substantiv* (= nu) atunci când are valoare de substantiv¹:

She will not take *no* for an answer.
The *noes* were in the majority.

§ 1202 2) *None* este:

§ 1203 a) *adjectiv* (= nici un, nici o, deloc) (sg. sau pl.) atunci când determină un substantiv sau echivalentul acestuia:

Peace we had *none* in the house. (lit.)
Foreigners there were *none* in those parts.

§ 1204 b) *pronume* (= nici unul, nici una, nimic, nimeni) (sg. sau pl.) atunci când ține locul unui substantiv sau al echivalentului acestuia:

None of us like cheating.
I know that *none* of you, girls, were absent from the meeting.
She wanted to miss *none* of the history of the place.
Buy some apples, there are *none* in the larder.
None but a young man could have spoken thus.

A se compara:

none (= nimeni, nici unul, nici una, nimic) (sg. sau pl.) întrebuintat atât pentru animate, cât și pentru inanimate:

He was *none* other than the president of the cooperative.
None are so deaf as those who will not hear. (Proverb)
None of the swallows had left yet.
None of this interests us.

no one (= nimeni) (sg.) întrebuintat numai pentru persoane:
No one remembered the incident.

c) *adverb* (= nu) atunci când determină un alt adverb:
You come *none* too soon. [= la țanc (idiomatic)]

§ 1205 **Forme compuse cu "SOME," "ANY" și "NO"**

Some, any și *no* intră în compunerea următoarelor cuvinte:

<i>somebody</i> (= cineva)	<i>something</i> (= ceva)
<i>anybody</i> (= cineva; oricine)	<i>anything</i> (= ceva; orice)
<i>nobody</i> (= nimeni)	<i>nothing</i> (= nimic)
<i>someone</i> (= cineva)	<i>somewhere</i> (= undeva)
<i>anyone</i> (= cineva; oricine)	<i>anywhere</i> (= undeva; oriunde)
<i>no one</i> (= nimeni)	<i>nowhere</i> (= nicăieri)

(Pentru întrebuintarea acestor forme vezi § 2937—2947)

§ 1206 **Notă**

Somebody, anybody și *nobody* sînt sinonime absolute ale pronumelor *someone, anyone* și *no one*, singura deosebire fiind aceea că, în stilul familiar, *somebody, anybody* și *nobody* sînt preferate formelor *someone, anyone* și *no one*.

¹ Vezi § 1.

NUMERALUL

	§	pag.
CONSIDERAȚII GENERALE.....		231
Definiție	1207	231
Clasificare	1208	231
I. NUMERALUL CARDINAL	1209	231
Definiție	1210	231
Formă	1211	231
Forme și construcții speciale.....	1226	233
Întrebuințare	1243	235
Funcții	1244	235
Numeralul cardinal și articolul.....	1249	235
II. NUMERALUL ORDINAL	1250	235
Definiție	1251	235
Formă	1252	235
Forme și construcții speciale.....	1254	236
Întrebuințarea numeralelor cardinale și a celor ordinale.....	1257	236
Funcție	1262	237
Numeralul ordinal și articolul.....	1266	237
III. NUMERALUL FRAȚIONAR.....	1267	237
Definiție	1268	237
Formă	1269	237
Alte numere fracționare.....	1279	239
Expresii matematice curente.....	1281	239
IV. NUMERALUL COLECTIV	1282	239
Definiție	1283	239
Formă	1284	239
Funcție. Număr.....	1287	240
V. NUMERALUL MULTIPLICATIV	1290	241
Definiție	1291	241
Formă	1292	241
Funcții	1295	241
VI. NUMERALUL DISTRIBUTIV	1296	241
VII. NUMERALUL ADVERBIAL.....	1297	242
VIII. NUMERALUL NEHOTĂRÎT	1302	242
FORME ȘI CONSTRUCȚII SPECIALE		243
Aproximația numerică.....	1306	243
Depășirea unei cifre rotunde.....	1307	243
Exprimarea cifrelor mari nedefinite.....	1308	243
Plusul sau minusul față de un număr dat.....	1308a	244
Forme idiomatice.....	1309	244
Întrebuințarea conjuncției "and" cu numerele.....	1310	244
Moneta	1315	244

NUMERALUL

(THE NUMERAL)

CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiție.**¹ — Numeralul este partea de vorbire care exprimă un număr § 1207
abstract, o determinare numerică a obiectelor sau ordinea obiectelor prin
numărare:

*Five and twelve are seventeen.
This is the twelfth of the month.*

2) **Clasificare.** — Numerales se împart în următoarele categorii: § 1208

numerales cardinale
numerales ordinale
numerales fracționare
numerales colective
numerales multiplicative
numerales distributive
numerales adverbiale
numerales nehotărâte

I. NUMERALUL CARDINAL § 1209

(THE CARDINAL NUMERAL)

1) **Definiție.** — Numeralul cardinal exprimă un număr întreg abstract § 1210
sau un număr determinat de obiecte:

*Nine and seventeen are¹ twenty-six.
They brought thirty chairs and one table.*

2) **Formă.** — § 1211

a) **Unitățile** (*The Units*): § 1212

nought, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine.

Notă

Numeralul *O* (zero) este numit *nought*² în limba curentă (formală), *zero* § 1213
în știință (fizică, matematică etc.) și *O* (pronunțat [ou]) la telefon, la TV,
radio:

302 (three nought two sau three hundred and two)

She got a *nought* in her exam.

32 degrees above *zero*; 10 degrees below *zero*.

b) Cu excepția numerelor *eleven* și *twelve*, celelalte *numerales* până la 19 § 1214
se formează adăugându-se terminația *-teen* la unități, cu unele modificări orto-
grafice și fonetice:

thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, seventeen, eighteen, nineteen

Notă

Numerales terminate în sufixul *-teen* sînt accentuate pe ambele silabe § 1215
cînd stau izolate: *eighteen* ['ei'ti:n]. În propoziție însă sînt accentuate pe

¹ Se poate spune și *is*, *make(s)* sau *equal(s)*.

² Cf. *naught* = 'nothing' (= nimic); *to come to naught* = a eșua; *to bring to naught* = a zădărnici etc.

ultima silabă cînd se găsesc singure și pe prima cînd sint urmate de un substantiv sau un numeral:

She is *eighteen* [ei'ti:n].
 She is *eighteen* [ei'ti:n] years old.
 There is music on the air at 13 [θə:'ti:n] and 13.30 [θə:'ti:n 'θə:ti].
 'Sixteen people were asked, but only *fifteen* came.

- § 1216 c) *Numeralele care exprimă zecile (the tens) de la 20 la 90 se formează adăugîndu-se terminația -ty la unități:*

twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety.

A t e n ț i e

- § 1217 Zecile sint legate de unități printr-o *liniuță de unire*:
 twenty-one, thirty-two, forty-four, ninety-six

N o t ă

- § 1218 Unele persoane inversează modul de numărare al zecilor și unităților, dar numai pînă la 50, spunînd "one and twenty", "two and thirty", "six and forty" etc. în loc de "twenty-one", "thirty-two", "forty-six" etc., o metodă cu o nuanță desuetă în limba engleză contemporană:

- § 1219 Numeralesle care exprimă zecile pot avea și formă de plural:

some *tens* of masterpieces
 to count by *tens*
 The *twenties* (anii între 20 și 29 inclusiv)¹
 the *sixties* (anii între 60 și 69 inclusiv)¹

- § 1220 d) *Sutele, miile și milioanele (the hundreds, the thousands, the millions):*

a/one hundred, two hundred, three hundred, etc.
 a long hundred (= 120)
 a/one thousand, two thousand, three thousand, etc.
 a/one million, two million, three million, *sau* 1 m, 2 m, 3 m, etc.

- § 1221 Ca și zecile, aceste numerales pot avea formă de plural:
 to count by *hundreds*, by *thousands*, by *millions*, etc.
sau by the hundred, by the thousand, by the million, etc.

- § 1222 Cifrele care indică sutele, miile și milioanele etc. se despart între ele prin *virgulă* (nu prin punct) sau printr-un spațiu alb ca în majoritatea țărilor continentale europene: 1.275,349 (în limba engleză) = 1.275.349 (sau = 1 275 349) (de la 10 000 în sus).

- § 1223 *Numerale cu ortografie specială²:*

three	<i>dar</i>	thirteen		thirty	third
five	<i>dar</i>	fifteen		fifty	fifth
eight		eighteen		eighty	eighth [eɪtθ]
four		fourteen	<i>dar</i>	forty	(ordinale)

- § 1224 e) *A (sau one) billion* înseamnă bilion (sau miliard) în Statele Unite ale Americii, dar trilion în Marea Britanie.

¹ Formă întrebuințată în special pentru indicarea vîrstei și a decadelor respective dintr-un anumit secol: "She was in the early (late) *twenties*." "They were men in their *fifties*." "In the *eighties* of the sixteen century."

² *three* devine *thir-* înaintea sufixelor *-teen* și *-ty* (*thirteen*, *thirty*) vezi și numeralul ordinal *third*; *-ve*, finalul lui *five*, devine *-f* înaintea sufixelor *-teen* și *-ty* (*fifteen*, *fifty*) (vezi și numeralesle ordinale *fifth* și *twelfth*); *-t* final din *eight* este asimilat cu *t-* inițial din sufixele *-teen* și *-ty* (*eighteen*, *eighty*) (vezi și numeralul ordinal *eighth*); *-ou* din *four*, care se nuanțează în *fourteen*, devine *o* în *forty*.

*Marea Britanie
și alte țări europene*

S U A

§ 1225

a/one thousand	=	a/one billion	$10^9 = 1\ 000\ 000\ 000$
million(s)	=	(billion)	$10^{12} = 1\ 000\ 000\ 000\ 000$
a/one billion	=	a/one trillion	
a/one thousand	=	a/one quadrillion	$10^{15} = 1\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000$
billion(s)	=	a/one quintillion	$10^{18} = 1\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000$
a/one trillion	=	a/one septillion	= 1 + 21 zerouri
a/one quadrillion	=	a/one nonillion	= 1 + 30 zerouri
a/one quintillion	=		

Notă

Cifrele de la un trilion în sus interesează numai pe specialiști.

3) Forme și construcții speciale. —

§ 1226

a) Numeralele *a half, two* și *three*, în compunere cu substantivele *penny* și *pence*, capătă o pronunție specială, cele două substantive din urmă nefiind accentuate:¹

§ 1227

a halfpenny [ə'heipni];
twopence ['tʌpens], twopenny adj. ['tʌpni];
threepence ['θri:pens];
threepenny adj. ['θri:pəni], abbrev. 3p [pi:] (moneda nouă);
3d² (moneda veche)

b) Numeralul *hundred* este întotdeauna legat prin *and* de numerele care denumesc zecile sau unitățile, aceasta chiar atunci când *hundred* este subînțeles:

§ 1228

two hundred and sixty-four
a thousand three hundred and six sau thirteen hundred and six
one thousand and twenty-seven (hundred subînțeles).

c) Pentru simplificare, se obișnuiește ca miile să fie transformate în sute, astfel:

§ 1229

a thousand one hundred and five sau eleven hundred and five
eight thousand and fifty-six sau eighty and fifty-six

d) Numeralele *hundred, thousand, million* etc. sint invariabile la plural când sint întrebuințate adjectival sau când sint precedate de un numeral cardinal ori nehotărît cu sens de plural (*a few, several* etc.), cu excepția adjectivului *some* (= cîtiva, cîteva)³:

§ 1230

He was born in nineteen hundred.
Several hundred were at the meeting.
Some hundred women in the factory had met the set of quotes assigned to them.
Many hundred thousand tons of coal were extracted over and above the plan.
How many million inhabitants are there in Romania?

§ 1232

Aceste numere pot fi însă și substantive, primind deci -s la plural, când stau singure (neprecedate de un numeral), când sint urmate de prepoziția *of* sau atunci când au un înțeles nedefinit:

§ 1233

Thousands had read the article.

In our country the number of books published monthly amounts to hundreds of thousands.

The whole amounted to some hundreds.

The order was for some thousands of copies.

(Vezi și § 1221, 1308)

¹ *pence* este pronunțat ['pens] după o silabă neaccentuată ['twenti: pens] și [p(ə)ns] după o silabă accentuată ['sɪkspens] ['tenpens].

² ["d"] (= simbolul vechi pentru *penny, pence*), în contrast cu ["p"] simbolul nou, nu se pronunță cînd este scris abreviat, de exemplu: 4p ['fo: pi:], dar 4d se citește ['fo: p(ə)ns].

§ 1231

["d"] este simbolul pentru *penny/pence* și vine din latinul *denarius*, rămas din timpul ocupației romanilor, ca și simbolul £, pentru lira sterlină, care amintește *libra* latină.

³ A se face deosebire între adjectivul *some* (= vreo cîteva) [*some hundreds, thousands* etc. (§ 821)] și adverbul *some* (= vreo) [*some hundred books, some thousand people* etc. (§ 834)]. În acest din urmă caz, numerele *hundred, thousand* etc., fiind adjective (= *vreo sută de cărți, vreo mie de persoane* etc.), rămîn invariabile.

- § 1234 Când numerele *hundred* și *thousand* sint considerate ca unități individuale, ele primesc terminația -s la plural chiar precedate de un numeral:

Ten *hundreds* are one thousand.
I had a few *hundreds* in my pocket.
How many *thousands* are there in a million?
It had cost him two *thousands* of pounds.

- § 1235 e) *Million* este singurul numeral care, precedat de un alt numeral, poate avea și formă de plural, cu condiția să fie urmat de prepoziția *of* sau să nu fie așezat înaintea unui alt numeral:

three *million* people
five *million* two hundred

Se spune însă:

two hundred and fifty *millions* sterling (Vezi § 1315)
three *millions* of people
one thousand *million(s)* (= un miliard)
The house is worth five *millions*.
Tens of *millions* died in the last two wars.

Notă

- § 1236 În stilul colocvial se spune și relativ la numeralul *thousand*:

I paid two *thousands* for it.

- § 1237 f) Numerele *hundred*, *thousand* și *million* sint precedate de numerele *a*¹ sau *one*.

- § 1238 One se întrebuițează:

- § 1239 f') când se accentuează unitatea:

Of the seeds tested only *one* hundred sprouted.
This is the *one* (= only) Romney² in the collection.

- § 1240 f'') când înaintea numeralului precedat de *one* se găsește un număr superior:

a thousand *one* hundred and sixty³

f''') la date, numai pentru ani:

It was in the year *one* thousand.
The first Russian revolution occurred in *one* thousand nine hundred and five.

Modul de citire a numelor de ani din ultimul exemplu este învechit. În limba engleză contemporană, anii se citesc transformându-se miile în sute (stil formal) sau despărțindu-se numărul care desemnează anul în grupe de câte două cifre citite separat (stilul colocvial):

1902 — nineteen hundred and two (stil formal)
nineteen two (stil colocvial)
1961 — nineteen hundred and sixty-one (stil formal)
nineteen sixty-one (stil colocvial)

- § 1241 În toate celelalte cazuri, *a* sau *one* se întrebuițează fără deosebire:

There were *a* (sau *one*) hundred people present.
(Vezi și § 541, 553)

Atenție!

- § 1242 Forma de singular a numerelor *hundred*, *thousand* și *million* este întotdeauna precedată de articolul nehotărît sau de un numeral; ea nu stă deei niciodată singură.

¹ *a* este de fapt articolul nehotărît cu valoare de numeral.

² *George Romney* (1734—1802), pictor de scene istorice și celebru portretist englez.

³ Numeralul *hundred* este precedat de *one* pentru că înaintea lui se găsește un număr superior, adică *thousand*; *thousand* este precedat de *a* pentru că înaintea lui nu se află un număr mai mare.

Nu se spune:

hundred and twenty-four
thousand three hundred
million four hundred

Se spune corect:

a hundred and twenty-four
a thousand three hundred
a million four hundred

4) **Întrebuintare.** — Vezi § 1257—1261. § 1243

5) **Funcții.** — Numeralul cardinal poate fi: § 1244

a) *adjectiv*, când determină un substantiv: § 1245

One lump of sugar is enough.
There were *nine* people on the roll.

b) *substantiv*, când are valoare de substantiv, în care caz poate avea și formă de plural: § 1246

Write eleven with two *ones*.
I soon put *two* and *two* together.
She is on the wrong side of *forty*¹.
They were walking in pairs or threes (by twos and *threes*).
He is in his *eighties*².
It was in the *fifties*³ of the tenth century.
... in *two twos*⁴.

(Vezi și § 384, 395, 1233—1236)

c) Numeralul *one* poate fi și *pronume*. (§ 942—943, 1005, 1164) § 1247

N o t ă

Ca și numerele, sufixul *-teen* poate avea valoare de adjectiv sau de substantiv: *teens* (pl.) = (aproximativ) adolescență (adică totalitatea anilor cu numele terminate în *-teen*, între 13 și 19 ani inclusiv): § 1248

The choir consisted of *teenage* pupils. (adj.) [= *teenagers* (subst.)]
He is still in his *teens*⁵. (subst.)
He is *just* out of his *teens*⁶. (subst.)
He is *out of* his *teens*⁷. (subst.)

6) Numeralul cardinal și articolul. — Numeralul poate fi precedat de articolul hotărît sau nehotărît (§ 518, 541, 1237, 1241—1242). § 1249

II. NUMERALUL ORDINAL (THE ORDINAL NUMERAL)

§ 1250

1) **Definiție.** — Numeralul ordinal indică numeric ordinea într-o serie: § 1251

He came out *second* in his exam.
She put on her *third* best (dress).

2) **Formă.** — Numerele ordinale se formează adăugându-se terminația *-th* la numerele cardinale sau la echivalenții lor: § 1252

fourth, sixteenth, twenty-seventh, hundredth: the *n*th power

¹ = A trecut de patruzeci de ani.

² = Are peste optzeci de ani.

³ *The fifties of the tenth century* = între anii 950 și 959 inclusiv; *the sixties of the twentieth century* = între anii 1960 și 1969 inclusiv.

⁴ = Cît ai bate din palme. (colocvial).

⁵ = Nu are încă 20 de ani (sau are între 13 și 19 ani), e adolescent.

⁶ = Abia a împlinit 20 de ani.

⁷ = A trecut de 20 de ani.

Excepții: primele trei numere, precum și numerele compuse cu ele:

first, second, third
twenty-first, thirty-second, sixty-third, etc.

La numerele compuse, numai ultimul termen primește terminația *-th*:

the two hundred and fifty-fourth
the one thousand three hundred and thirty-third

§ 1253 Numerele ordinale care conțin cuvintele *hundred*, *thousand* sau *million* nu sînt precedate decît de numeralul *one* și nu de *a* (cf. § 1237), sau pot să nu aibă decît articolul nehotărît:

the (one) hundred and thirty-first
the (one) thousand one hundred and second

Numerele cu ortografie specială¹:

fifth, eighth, ninth, twelfth, twentieth, thirtieth, etc.

§ 1254 3) Forme și construcții speciale. —

§ 1255 a) Numerele ordinale scrise cu cifre au ultimele două litere adăugate la cifra:

1st	21st	4th
2nd	42nd	10th
3rd	63rd	100th

§ 1256 b) Numeralul ordinal precedă numeralul cardinal:

The *first ten* years of the century².

§ 1257 4) Întrebuințarea numeralelor cardinale și a celor ordinale. —

Numerele cardinale și cele ordinale se întrebuințează pentru a arăta:

§ 1258 a) data (numerele ordinale pentru zile, numerele cardinale pentru ani):

the tenth of February sau February (the)³ tenth, nineteen sixty-one
(scris: 10th February, 10 February, February 10th sau February 10th, 1961;
sau 10/2/61)

On 3rd June (se citește: on the third of June)

În stilul colocvial: June first, September twelve.

§ 1259 b) *ordinea într-o serie* (în special în cazul substantivelor care denumesc diviziunile unui text), atunci cînd numeralul ordinal *precedă*, aceleași denumiri fiind însă *urmate* de numeralul cardinal⁴:

the *Second* World War (*World War Two*)
the *Third* Book (dar *Book Three*)
the *Second* part. (dar *Part Two*)
the *Tenth* Lesson (dar *Lesson Ten*)
the *Seventh* Chapter (dar *Chapter Seven*)
the *Fourth* Act (dar *Act Four*)
the *Sixth* Scene (dar *Scene Six*)
the *Ninth* paragraph (dar *paragraph nine*)
the *third* item (dar *item three*)
The new word is on *page one*, *line eight*.
Mine is *room two* on the *third floor*.

¹ Înaintea sufixului *-th*: *-ve* final din *five* și *twelve* devine *-f* (*fifth*, *twelfth*); *-t* final din *eight* se asimilează cu *-t* inițial din sufixul *-th* (*eighth*), pronunțîndu-se totuși separat [eɪtθ]; *-e* mut final din *nine* cade (*ninth*); *-ty* final din *twenty*, *thirty* etc. devine *-tieth* împreună cu sufixul *-th*. (Vezi și § 1252)

² Compară cu: "the *last ten* years of the century", "the *next two* years of the decade" etc.

³ Omisiunea articolului la citirea datelor, numeralul ordinal fiind plasat înainte sau după numele lunii, este un americanism. În scris însă, articolul poate fi omis.

⁴ La scrierea modernă a datelor, forma preferată este numeralul cardinal scris, citit ca un ordinal. Se scrie: *July 15* și se citește *July the fifteenth*.

⁵ În acest caz, numeralul cardinal are funcție de apozitie, iar numeralul ordinal are funcție de atribut adjectival.

c) *ordinea succesiunii capilor* unui stat, ai bisericii, ai unei familii, exprimată de numeralul ordinal: § 1260

William the *Fourth*; Pope Alexander the *Sixth* Borgia;
Queen Elizabeth the *First*; John Smith the *Third*

d) *numitorul unei fracții ordinare* este indicat de numeralul ordinal, § 1261
numărătorul fiind exprimat prin numeralul cardinal (§ 1272).

5) **Funcție.** — Numeralul ordinal poate avea valoarea de: § 1262

a) *adjectiv*: Henry VII¹ was the first King of the house of Tudor. § 1263

b) *substantiv*: cînd poate avea ambele articole și pluralul terminat în -s: § 1264

He came in an easy *first*.
We have sent you only *firsts*.
She got a *second* in her exam.
We booked *two seconds*² to Brașov.

(Vezi și § 395)

c) *adverb*: § 1265

When I *first* came here I was a child.

6) **Numeralul ordinal și articolul.** — Numeralul ordinal poate fi precedat de ambele articole, articolul hotărît fiind însă acela care îl însoțește în mod obișnuit (§ 517). Numeralul ordinal poate sta și nearticulat: § 1266

He left for the seaside on the *twelfth* of the month.
Ho was the *third* to come.
A *twelfth* innovation was added to the others.
Shakespeare's comedy "As You Like It" was performed on *Twelfth* Night.

III. NUMERALUL FRAȚIONAR § 1267 (THE FRACTIONAL NUMERAL)

1) **Definiție.** — Numeralele fracționare exprimă fracții, adică una sau mai multe părți egale dintr-un întreg. § 1268

2) **Formă.** — Frația (*the Fraction*) este de două feluri: fracție ordinară sau fracție zecimală. § 1269

a) *Fracția ordinară (the Vulgar Fraction).* Frația ordinară are doi termeni: § 1270

numitorul (the Denominator), un număr întreg care arată în câte părți egale s-a împărțit unitatea;

numărătorul (The Numerator), un număr întreg care arată câte din aceste părți sînt în fracție.

Numărătorul este despărțit de numitor printr-o linie orizontală sau oblică, numărătorul aflîndu-se deasupra ei, iar numitorul dedesubt: § 1271

$$\frac{7}{10} \frac{\text{Numărător (Numerator)}}{\text{Numitor (Denominator)}} \quad 7/10$$

Fracția se poate exprima și prin cuvinte: în limba engleză numărătorul constă dintr-un numeral cardinal legat prin liniuță de unire de numitor, care este un numeral ordinal, cu semnul pluralului cînd este cazul: § 1272

$$\begin{array}{lll} \frac{1}{3} \text{ (a sau one third)} & \frac{3}{4} \text{ (three quarters sau three-fourths)} & \frac{5}{8} \text{ (five-eighths)} \\ \frac{1}{31} \text{ (a thirty-first)} & \frac{7}{10} \text{ (seven-tenths)} & \frac{9}{40} \text{ (nine-fortieths)} \end{array}$$

¹ A se citi "Henry the Seventh".

² = două bilete de tron la clasa a 2-a.

§ 1273 Substantivul determinat de o fracție ordinară se află la singular:

$$\frac{1}{2} \text{ hour [se citește: half an hour sau a half-hour]}$$

$$\frac{3}{4} \text{ mile [se citește: three quarters of a mile]}$$

§ 1274 Substantivul determinat de numeralul 1 (*one*), în compunere cu o fracție ordinară, stă la plural în scris, dar este citit fie la singular când se citește după întreg, fie la plural când se citește după fracție:

$$1 \frac{3}{4} \text{ tons (one/a ton and three quarters sau one and three quarter tons)}$$

$$1 \frac{1}{2} \text{ acts of a play (one/an act and a half sau one and a half acts)}$$

§ 1275 Substantivul determinat de un numeral cu sens de plural și compus cu o fracție ordinară se află la plural:

$$10 \frac{1}{2} \text{ kilometres}^1 \text{ (se citește: ten and a/one half kilometres sau ten kilometres and a half).}$$

Fracții mai complicate:

$$\frac{4}{526} \text{ sau } 4/526; \frac{30}{97} \text{ } 30/97$$

se citește: *four over five — two-six;*

respectiv: *thirty over ninety-seven*

§ 1276 b) *Fracția zecimală (The Decimal Fraction)*. În unele cazuri fracția se mai poate exprima și printr-un număr zecimal (*The Decimal Number*), partea întreagă a numărului fiind despărțită de partea zecimală printr-un *punct* și nu printr-o virgulă ca în limba română:²

0.75 sau 0-75 se citește: (nought) decimal (*sau point*) seven five.

3.25/3-25 se citește: three point two five.

451.628/451-628 se citește: four hundred and fifty-one decimal (*sau point*) six two eight.

Observație

§ 1277 Numeralesle înainte de punct se citesc ca un singur număr, după punct fiecare cifră se citește separat. Minutele se citesc ca un singur număr și după punct:

the 12.15 (twelve fifteen) train.

A se compara:

187.243 (se citește: one hundred and eighty-seven point two four three)

187 $\frac{243}{1\,000}$ (se citește one hundred and eighty-seven and two hundred and forty-three-thousandths)

§ 1278 Substantivul determinat de o fracție zecimală se află la singular dacă partea întreagă a fracției este 0 (zero), și la plural dacă partea întreagă a fracției este un alt numeral:

0.75 *metre* [(nought) point seven five of a/one *metre*]

5.25 *metres* (five point two five *metres*)

¹ În Anglia se scrie *kilometre*, iar în SUA *kilometer*.

² În scrierea engleză, virgula și punctul sînt întrebuințate pentru despărțirea numerelor invers decît în limba română: la fracțiile zecimale, unde avem *virgulă* în scrierea română, scrierea engleză are *punct*; iar despărțirea între sute, mii și milioane se face în scrierea română prin spațiu, în scrierea engleză prin *virgulă*: 2.75 sau 2-75 (în scrierea engleză) = 2,75 (în scrierea română); 3,756,921 (în scrierea engleză) = 3 756 921 (în scrierea română).

3) *Alte numere fracționare sint:*

§ 1279

$\frac{1}{4}$ (a fourth sau a quarter); $\frac{1}{2}$ (a half; pl. halves); $4\frac{3}{4}$ (four and three quarters)

a quarter of an hour; three quarters of an hour, four and a quarter; half an hour, half a crown¹, half a dozen; four and a half; ten pounds and a half/ten and a half pounds;

Half a loaf is better than none.

a good half of it, the first half of the year, one half of it; the two halves of an apple; to go halves; to do things by halves.

Atenție!

Numeralul *half* [ha:f] în compunere cu substantivul *penny* este pronunțat ['heipni]². § 1280

Expresii matematice curente

§ 1281

+	plus/and	$\sqrt[3]{}$	cube root
—	minus/take away	X^2	X [eks] squared
\pm	plus or minus/approximately	X^3	X [eks] cubed
\times	(is) multiplied by/times (sau by pentru dimensiuni)	X^4	X [eks] to the power four/to the fourth
\div	(is) divided by	$n!$	n [en] factorial
$=$	(is) equal to/equals	\int	the integral of
\neq	is not equal to/does not equal	\angle	angle
$<$	is less than	\perp	right angle
$>$	is more than	∇	triangle
π	pi [pai]	\parallel	is parallel to
r	[a:] = radius of circle	\perp	is perpendicular to
%	per cent	$^\circ$	degree
∞	infinity	'	minute (of an arc)
\emptyset	is an empty set	'	minute (of time)
log.	logarithm	"	second (of an arc)
$\sqrt{}$	(square) root	"	second (of time)

IV. NUMERALUL COLECTIV
(THE COLLECTIVE NUMERAL)

§ 1282

1) **Definiție.** — Numeralul colectiv exprimă ideea numerică de plural în formă de singular. § 1283

2) **Formă.** — Numeralesle colective sint: *couple, pair, brace, span, team, yoke, dozen, score, gross, quire* etc. § 1284

a) Numeralesle *couple, pair, brace, span, team, yoke* numesc grupe de doi astfel: § 1285

couple [= doi (sau mai mulți)³ (neasortați)]:

a *couple* of seconds, a *couple* of drinks; the young *couple*⁴; ten *couple* of eggs
I'll give you a *couple* of apples (= două).

pair [= doi (asortați), pereche]:

a *pair* of gloves, a *pair* of trousers, etc.

two *pair(s)* of horses, a carriage and *pair*

They are a *happy pair*.

They walked in *pairs* (or *couples*) = „perechi, perechi” sau „doi câte doi”.

brace [= doi (neasortați)] (termen vânătoresc):

a *brace* of dogs, of pistols

a *brace* of ducks, of pheasants

three *brace* of partridges

¹ *half a crown* = 2 s 6d, valoare monetară perimată, în circulație înaintea introducerii sistemului decimal (1971).

² Vezi și § 1227.

³ Cu această accepțiune este numeralul nehotărît = cîtiva, cîteva.

⁴ *the young couple* = tinăra pereche (asortați), sinonim cu *pair* (excepție).

span [*<* Africa de Sud = doi cai, catiri, cițiva boi etc., înhămați (respectiv înjugăți) împreună]:

a span of horses, two span of oxen

team [= doi cai, boi etc. înhămați / înjugăți împreună; pereche; echipă (de sportivi etc.); echipă (ca noțiune); echipă (în fabrică) etc.]:

twenty team of cattle

We are a team, we two.

yoke (= două animale înjugate; pereche):

five yoke of oxen

§ 1286

b) dozen, score, gross, quire numesc grupe mai mari de doi:

dozen [duzină (12)]:

two dozen handkerchiefs, socks

some dozen eggs, etc.

a long (sau *round, baker's, devil's, printer's*) *dozen* (= 13):

They were selling eggs in baker's dozens.

gross [= gros (12 duzini)]; *great gross* [= 12 grosuri (144 duzini) (termen comercial) (abrev. g. gr.)]:

We bought six gross pens.

She wanted two gross of buttons.

A great gross is twelve gross or 144 dozen.

score (= 20):

half a score (= 10)

three score years and ten (= 70 de ani)

some two score people (= vreo 40 de persoane)

quire [= coală (mare, de 4 sau 24 etc. foi) de hîrtie]:

The paper was in quires.

§ 1287

3) **Funcție. Număr.**— Majoritatea numeralelor colective au valoare de

§ 1288 *substantiv.*

§ 1289

La plural, numerele colective au două forme paralele:

a) cînd sînt precedate de un numeral cardinal sau nehotărît se consideră că au funcție adjectivală și deci sînt preferate formele fără terminația -s, cu deosebire în limba vorbită:

eight couple(s) of dogs

several pair(s) of sheets

two dozen of those eggs

some dozen handkerchiefs

many team(s) of cattle

A few score(s) of hands went up.

He was three score (= 60) years old.

b) cînd numerele cu valoare de substantiv colectiv *nu* sînt precedate de un numeral, fie că stau singure sau că sînt urmate de prepoziția *of*, primesc terminația -s ca și substantivele obișnuite:

The guests walked into the dining-room in couples.

They stood about in pairs.

I had heard him lecture dozens of times.

He had bought some dozens¹ of napkins.

Scores of his colleagues had seen the snapshot.

c) substantivul *quire* are la plural numai forma terminată în -s;

d) numerele *brace, gross, span* și *yoke* au aceeași formă la plural ca și la singular:

three brace of pheasants

two gross of pencils

five span of mules

several yoke of oxen

¹ A se compara *some dozens of socks* (= cîteva duzini de șosete) și *some dozen socks* (= vreo duzină de șosete). Vezi pag. 233, nota 3.

V. NUMERALUL MULTIPLICATIV (THE MULTIPLICATIVE NUMERAL OR MULTIPLIER)

§ 1290

1) **Definiție.** — Numeralul multiplicativ arată proporția în care crește o cantitate sau se îndeplinește o acțiune. § 1291

2) **Formă.** — Cu excepția primului numeral, restul numeralelor multiplicative se formează adăugându-se sufixul *-fold* la numerele cardinale: single, double (*sau twofold*), triple (*sau treble, threefold, fourfold, tenfold, a hundredfold, etc.*) § 1292

Cu funcție de adjective sint uneori întrebuințate și formele latine: quadruple, quintuple, sextuple, septuple, octuple, etc.

Ca adverbe, formele terminate în *-fold* se întâlnesc astăzi numai în stilul literar, tehnic sau oficial. În limba curentă, ele au fost înlocuite prin: once, twice, thrice¹ sau three times, four times, ten times, a hundred times (as much, as many, as great etc.). § 1293

Notă

Numeralele multiplicative din această ultimă grupă (§ 1293), cu excepția primelor trei [*once, twice, thrice*], se formează punându-se cuvântul *times* (= ori) după numeralul cardinal. § 1294

3) **Funcții.** — Numeralul multiplicativ are valoare de *adjectiv* sau de *adverb*, uneori și de *substantiv*: § 1295

The suitcase had a *double* bottom (adj.).
Behind the sofa was a *fourfold* draught-screen (adj.).
Industrial production has increased *threefold* (*sau three times*) (adv.).
Fifty is *ten times* as much as five (adv.).
Nine is the *treble* of three (subst.).
She won in the women's *doubles* (subst.).

VI. NUMERALUL DISTRIBUTIV (THE DISTRIBUTIVE NUMERAL)

§ 1296

Numeralul distributiv arată repartizarea în grupe egale de obiecte²:

one at a time, two at a time, three at a time, etc.
one by one, two by two, three by three, etc.
by twos, by threes, by tens, by thousands, etc.
by the dozen, by the hundred, by the million, etc.
two and two, three and three, four and four, etc.
in ones (*sau singly*), in twos (*sau in pairs*), in threes, in tens, etc.
every day, every other (*sau second*) day, every three days (*sau every third day*),
every ten days (*sau every tenth day*)
They arrived in *twos and threes* (*sau by twos and threes, in pairs and threes*).
There was a table for *every twelve* students.
She ran down *three steps* at a time.
We were given *two pounds each*.
There were four groups of *six men each*.

¹ Numeralul *thrice* este rar întrebuințat, în limba curentă este înlocuit prin numeralul *three times*.

² Sens gramatical (vezi § 2).

§ 1297

VII. NUMERALUL ADVERBIAL (THE ADVERBIAL NUMERAL)

§ 1298

Numeralul adverbial îndeplinește funcția de *adverb* și arată:

- a) frecvența sau periodicitatea unei acțiuni;
b) locul ocupat într-o serie:

§ 1299

- a) *once, twice, three times* (sau *thrice*¹), *ten times, a hundred times; bis, once more, once again, twice as fast (as quick)*, etc.

The elections for the People's Councils are held *once* in every two years.

My children used to have an English lesson *three times* a week.

I have told you a *hundred times* not to go there.

Notă

§ 1300

Once, twice, three times etc. sint și *numerele multiplicative*. Deosebirea dintre numeralul adverbial și cele multiplicative stă în înțeles:

Once bitten, *twice* shy.

[*Once* este numeral adverbial pentru că arată frecvența acțiunii, *twice* este numeral multiplicativ pentru că arată măsura în care a crescut prudența.]

§ 1301

- b) *first, firstly, secondly, thirdly, eighthly*, etc., in the first (or second, third, fifth, etc.) place:

Ladies *first*! Safety *first*!

The only questions on the agenda were *first(ly)*² the route to be followed, *secondly* the number of men necessary, and *lastly* the transport of the expedition.

§ 1302

VIII. NUMERALUL NEHOTĂRÎT (THE INDEFINITE NUMERAL)

§ 1303

Numeralul nehotărît exprimă un număr nedefinit de obiecte³. Numerele nehotărîte sint următoarele:

*several, many, (a) few*⁴, *some, a number* (of), *a couple*⁵ (colocv.), *a lot*⁶ (colocv.), *lots*⁶ (colocv.), *a great/good many*⁷, *plenty*⁶, etc.

Several of the boys in the school had won scholarships.

Many people can't speak English properly.

Few men could understand him.

I shall be back in *a few* days.

They have been staying at the same hostel *some* months now.

A number of the peasants had been chosen to represent the cooperative at the conference.

A couple of men were already in the lecture hall.

A lot of the women were qualified workers.

Lots of people had come to the meeting.

§ 1304

Formele de singular ale unora dintre aceste numere, și anume: (*how*) *much, (a) little, a great/good deal*⁸, *a lot* (colocv.), *lots, plenty*⁶ servesc la exprimarea cantității în cazul numelor de materii sau al substantivelor abstracte:

You have no idea *how much* scrap-iron we have collected.

There was very *much* tea left in the caddy.

A little money goes a long way.

He had *little* knowledge of literature and less of music.

The boy had *a great/good deal* of courage.

A lot of his assurance was due to the support his comrades gave him.

¹ *thrice* este desuț sau literar.

² Forma *firstly* este considerată prețioasă.

³ Sens gramatical (§ 2).

⁴ Vezi și § 1144, 687—688.

⁵ *a couple* = cîțiva. *A couple* este și numeral colectiv (= doi, două) (§ 1285).

⁶ Vezi și § 692, 2548.

⁷ Vezi și § 692, 2546.

Notă

Sens nehotărît au şi:

§ 1305

a) numerele (cardinale, colective etc.) însoţite de cuvinte care exprimă aproximaţie (vezi § 1306):

We stopped there for *about twenty* minutes.

b) numerele (cardinale, colective etc.) care exprimă cifre mari (vezi § 1308):

They came in *hundreds* to the meeting.

FORME ŞI CONSTRUCŢII SPECIALE

1) Aproximaţia numerică se exprimă prin: *about, almost, nearly, something like, some, somewhere about, a few, roughly, approximately, odd, a couple, a dozen, one or two, two or three, or so* etc., sau, în stilul familiar, prin sufixul *-ish* adăugat la numerele scurte:

§ 1306

We walked *about/nearly* a mile.
They lost *almost* twenty minutes looking for a taxi.
All the volumes will cost *something like* two hundred lei.
She was married *some* five years back.
That will cost him *somewhere about* five pounds.
A few of the candidates had already finished the paper.
Roughly/Approximately ten of the audience knew the play.
{ She paid for it twenty thousand *odd*. (= 20.000 şi cîteva sute)
{ She paid for it twenty *odd* thousand. (= între 20.000 şi 30.000)
A *couple* (= cîţiva) of our men attend evening classes.
She gave me a *dozen* reasons for what she had done.
I have told you *dozens* of times not to eat green fruit.
In his youth he had published a *couple of dozen* (of) poems.
They will be back in a day or two.
Two or three months is sufficient to learn your trade.
Only ten or so came to class today on account of the blizzard.
"What time shall we meet?" "*Fivish/ninish, tennish*" etc.

2) Depăşirea unei cifre (rotunde) se exprimă: *over, more than, and more, above, upwards (of)* etc.:

§ 1307

He is *over* sixty.
She lost *over* twenty pounds in weight.
You were at the public library *over* an hour.
More than a dozen sculptures had been on show.
There were girls of eight *and more* in the choir.
The story was meant for children *above* ten.
Towns that have *upwards of* two million inhabitants.

3) Exprimarea cifrelor mari nedefinite se face întrebuintîndu-se cuvintele *hundred, thousand, myriad¹, million, dozen, score* etc. neprecedate de numerele şi de cele mai multe ori în forma lor de plural:

§ 1308

They went in *hundreds* to the conference.
Hundreds and thousands marched past the rostrums.
Thousands upon thousands signed the appeal of the World Peace Council.
"A *thousand times NO* to the warmongers!"
A *thousand* apologies! A *thousand* thanks!
I have a *thousand and one* things to tell you.
Myriads of stars had appeared in the sky.
The forces of peace comprise *millions* and *millions* of people.
I have met them *dozens/scores* of times.
They fled by the *score/by scores* before the storm.
Numbers of oarsmen were training for the regatta.
They had joined the cooperative in *great numbers*.

¹ a *myriad* = zece mii.

- § 1308a 4) Plusul sau minusul față de un număr dat se exprimă astfel:
one (two, three, etc.) too many [= (cu) unul (doi, trei etc.) mai mult, unul (doi, trei etc.) în plus]
one (two, three, etc.) too few [= (cu) unul (doi, trei etc.) mai puțin, unul (doi, trei etc.) în minus]
 There is *one* figure *too many* for a phone number.
 He gave me *two* shillings *too few*.
- § 1309 5) Forme idiomatice. — A se observa următoarele forme idiomatice:
last but one (= penultimul)
second best (= de toate zilele)
 (colocv.) He's *five foot nothing*. (= exactly five foot tall)
- § 1310 6) Întrebuințarea conjuncției "and" cu numerele. — Conjuncția *and* este întrebuințată pentru a lega:
- § 1311 a) numărul unităților de numărul zecilor când acesta din urmă este precedat — dar nu și urmat — de primul (§ 1217—1218):
one and twenty twenty-one
two and thirty thirty-two
- § 1312 b) numărul unităților și al zecilor de numărul sutelor sau al miilor (§ 1228):
three hundred and one
eight thousand and thirty-two
nine thousand four hundred and fifty-seven
- § 1313 c) numărul fracțiilor de numărul întregilor:
two and three quarters
a pound and a half
five hours and forty minutes
four and sixpence (s a u în vorbirea curentă: *four and six*)
- Notă*
- § 1314 În genere însă, nu se întrebuințează conjuncția *and* ca să lege numărul unităților de numărul subdiviziunilor acestora în cazul măsurilor ale căror denumiri diferă de acelea ale subdiviziunilor respective:
five pound(s) ten shillings (s a u *five pound ten*)
two pound(s) four ounces (s a u *two pound four*)
three foot five inches
9.30 (nine thirty¹) (referitor la timp — limbaj oficial)

§ 1315

Moneta
în Marea Britanie

100 pence [pens] (100p) = 1 pound sterling [paund 'sto:liŋ] (£1 slg) [rom. = liră (serlină)]

valoare

moneda

$\frac{1}{2}$

p a halfpenny ['heɪpni], half a

a halfpenny ['heɪpni]

penny

1p a penny ['peni], (colocv.)

a penny

one p [pi:]

2p twopence ['tʌpns], two

a twopenny ['tʌpni] piece

pence, (colocv.) two p [pi:]

5p five pence

a fivepenny piece

10p ten pence

a tenpenny piece

50p fifty pence

a fifty pence piece

£1 a pound, (slang) a quid [kwɪd]

a pound note

£5, £10, £20 five/ten/twenty

a five/ten/twenty pound note, (slang) a

pounds, (slang) five/ten/twenty

fiver/tenner

quid

£3.82 three pounds eighty-two pence

¹ Sau *half past nine* în limba curentă.

Moneta
in Statele Unite

§ 1316

100 cents [sents] (100¢) = 1 dollar ['dɒlə] (\$1) (rom. = dolar)

valoare

moneda

1¢ a cent

a penny

5¢ five cents

a nickel ['nɪkl]

10¢ ten cents

a dime [daɪm]

25¢ twenty-five cents

a quarter

50¢ half a dollar, (*slang*)

a half-dollar

half a buck

\$1 a dollar, (*slang*) a buck [bʌk]

a dollar bill

\$5, \$10, \$20 five/ten/twenty

a five/ten/twenty dollar bill

dollars; (*slang*) five/ten/twenty

bucks

\$3.82 three dollars eighty-two cents

VERBUL

	§	pag.
CONSIDERAȚII GENERALE.....	1317	255
Definiție	1318	255
Verb tranzitiv și verb intransitiv.....	1319	255
Diateză	1329	256
Persoană. Număr. Timp. Mod.....	1333	257
Verb principal și verb auxiliar.....	1341	258
Aspect	1343	258
CONJUGAREA	1354	260
CARACTERISTICI GENERALE		260
Indicații metodice	1355	260
Timpuri (indicativul). (tabel)	1356	260
Forme verbale.....	1367	262
Forme simple	1368	262
Forme compuse	1369	262
Concluzie	1377	263
CONJUGAREA SIMPLĂ A UNUI VERB REGULAT (la diateza activă).....	1378	264
DIATEZA ACTIVĂ	1380	265
MODURILE PERSONALE	1381	265
I. Indicativul	1382	265
Prezentul simplu.....	1384	265
Definiție	1385	265
Formă. Persoana a 3-a singular.....	1386	266
Persoana a 2-a singular.....	1387	266
Întrebuintarea prezentului simplu.....	1388	267
Traducerea indicativului prezent din limba română în limba engleză.....	1405	269
Prezentul simplu în contrast cu prezentul continuu.....	1806	270
Trecutul simplu	1411	270
Formă	1412	270
Ortografie	1413	270
Funcție	1414	270
Alte funcții ale trecutului simplu.....	1421	271
Stilul colocvial.....	1428	273
Traducerea în limba română.....	1429	273
Trecut și viitor	1437	274
Comparație între trecutul simplu și trecutul continuu.....	1439	274
Două acțiuni simultane.....	1440	274
Prezentul perfect.....	1443	275
Formă	1444	275
Funcții	1445	275
Anterioritatea	1446	275
Rezultatul.....	1447	275
O acțiune sau o stare începută în trecut care durează până în prezent.....	1448	276
Prezentul perfect simplu și prezentul perfect continuu.....	1455	277
Trecutul simplu și prezentul perfect.....	1461	278
Adverbele de timp întrebuintate atât cu trecutul simplu, cât și cu prezentul perfect.....	1462	279
Ever și never, recently.....	1463	279
Adverbele și locuțiunile adverbiale de timp neprecis.....	1465	280

	§	pag.
Adverbele și locuțiunile adverbiale care arată o perioadă de timp neterminată	1466	280
Adverbele de timp și locuțiunile adverbiale continuative sau repetitive....	1467	281
<i>Since</i>	1468	281
<i>Just now</i>	1469	282
Alte funcții ale prezentului perfect.....	1472	283
<i>Prezentul perfect</i> (tabel).....	1476	284
<i>Trecutul perfect</i>	1477	285
Formă	1478	285
Întrebuintare	1479	285
Trecutul perfect și trecutul simplu.....	1481	286
Trecutul perfect în stilul indirect.....	1485	286
Înlocuirea trecutului perfect cu trecutul simplu.....	1486	286
<i>Timpurile perfecte</i>	1488	287
Formă	1489	287
Timpurile perfecte construite cu auxiliarul to BE.....	1493	288
<i>Viitorul simplu</i>	1494	288
Definiție	1495	288
Formă	1496	289
<i>Shall. Will</i>	1497	289
Înțeles	1498	290
Viitorul perfect	1501	290
Viitorul față de trecut și viitorul perfect față de trecut.....	1502	290
Viitorul volitiv	1507	292
Modalități de exprimare a viitorului.....	1517	294
Viitorul în întrebări.....	1528	297
II. Subjonctivul	1537	299
<i>Subjonctiv sau indicativ trecut?</i>	1538	299
<i>Timpuri</i>	1540	300
<i>Forma veche a subjonctivului</i>	1541	300
Formă	1542	300
Timp	1543	300
Înțeles	1544	300
Întrebuintare	1545	301
Traducere	1550	301
<i>Subjonctivul modern</i>	1551	301
Subjonctivul prezent.....	1552	301
Formă	1553	301
Înțeles	1554	302
Funcții	1555	302
Traducere	1558	303
Subjonctivul perfect.....	1559	303
Formă	1560	303
Înțeles	1561	303
Întrebuintare	1562	303
Traducere	1563	303
<i>Întrebuintare și înțeles</i>		303
Întrebuintare	1564	303
Înțeles	1565	304
Subjonctivul verbelor auxiliare modale cu două forme.....	1580	306
<i>Construcțiile care înlocuiesc subjonctivul</i>	1583	307
LET	1584	307
Formă	1585	307
Înțeles	1586	307
Forma contrasă. <i>Let's</i>	1588	308
Forma negativă	1589	308
Accentuare	1590	308

	\$	pag.
MAY	1591	308
MIGHT	1592	309
SHOULD	1593	309
Formă	1594	309
Înțeles	1595	340
Funcții	1596	340
WOULD	1605	311
Formă	1606	311
Întrebuintare	1607	312
Infinitivul	1612	312
Indicativul	1614	313
Recapitulare	1616	313
III. Condiționalul	1617	314
Condiționalul prezent	1618	314
Condiționalul perfect	1619	314
Condiționalul verbelor defective modale	1620	314
Condiționalul modestiei sau politeții	1621	314
IV. Imperativul	1622	315
Definiție	1623	315
Formă	1625	315
Timp	1628	315
Aspect. Diateză	1629	316
Imperativul negativ	1630	316
Alte întrebuintări	1631	316
Forma accentuată	1634	317
Traducere	1635	317
Subiectul imperativului	1636	317
Nuanțarea imperativului	1637	318
MODURILE IMPERSONALE	1638	349
I. Infinitivul	1639	319
Formă	1640	319
Aspect. Diateză. Timp	1643	319
Traducere	1646	320
Funcții	1647	320
Infinitivul incomplet	1658	322
Infinitivul cu adverb intercalat	1666	323
Acuzativul cu infinitiv	1667	324
Construcția "for" + substantiv (sau pronume) + infinitiv	1674	326
Nominativul cu infinitiv	1675	327
Acordul infinitivului	1679	328
Repetarea particulei infinitivale	1680	329
Infinitivul care exprimă scopul	1683	329
Infinitivul negativ	1684	330
II. Participiul	1685	330
Considerații generale		330
Participiul privit comparativ în gramatica engleză și în cea română	1686	330
Diateză. Timp. Aspect	1687	331
Participiul (tabel)		331
Forma în -ing	1689	331
Denumire	1690	331
Timp. Diateză	1691	332
Participiul prezent și gerundivul	1692	332
Formă	1693	332
Ortografie	1694	332
Participiul prezent și gerundivul	1695	333

	§	pag.
<i>Participiul prezent</i>	1700	334
Caracter și funcții.....	1701	334
Verb	1702	334
Adjectivele provenite din participii prezente.....	1709	335
Adverb	1714	336
Construcții participiale	1715	336
Acuzativul cu participiu.....	1716	336
Nominativul cu participiu.....	1721	337
Nominativul absolut	1723	337
Participiul absolut.....	1724	337
<i>Gerundivul</i>	1725	338
Formă	1726	338
Caracteristici și funcții.....	1727	338
Alte funcții	1733	339
Funcții sintactice	1737	340
Gerundivul și posesivele.....	1744	340
Semigerundivul	1747	341
Gerundivul și substantivul verbal.....	1748	342
Gerundivul cu înțeles pasiv.....	1750	342
Traducere.....	1751	342
Gerundivul perfect.....	1753	343
Infinitiv. Participiu prezent. Gerundiv.....	1754	343
<i>Participiul trecut</i>	1755	343
Formă	1756	343
Pronunțare	1757	343
Ortografie	1759	344
Funcții	1760	345
Traducere	1761	345
<i>Participiul perfect</i>	1762	346
Formă. Diateză	1763	346
Înțeles. Funcții	1764	346
Înlocuirea participiului perfect cu participiul prezent.....	1765	346
<i>Participiul pasiv</i>	1766	346
Timp	1767	346
Formă.....	1768	346
Întrebuintare	1769	347
CONJUGAREA SIMPLĂ A UNUI VERB REGULAT (la diateza pasivă).....	1770	347
<i>Diateza</i>	1771	348
Definiție	1772	348
Diateza activă.....	1773	348
Diateza pasivă.....	1774	348
Diateza reflexivă.....	1776	349
Patternul diazezelor	1780	349
Formarea conjugării pasive.....	1781	349
Verbul complex	1782	350
Verbul activ cu două complemente.....	1784	351
Verbe active cu valoare de pasiv.....	1791	353
CONJUGAREA CONTINUĂ A UNUI VERB REGULAT (la diateza activă).....	1794	353
(la diateza pasivă).....	1795	355
<i>Conjugarea continuă</i>	1796	355
Formă	1797	355
Traducere	1798	355
Funcții	1799	356
Conjugarea continuă și conjugarea simplă.....	1806	358
Perfectiv și imperfectiv.....	1807	359
Alte caracteristici ale formei continue.....	1808	359
Situațiile în care verbul nu poate avea aspect continuu.....	1816	361
Comparație contrastivă între forma simplă și forma continuă a conjugării engleze	1826	365

	§	pag.
Forma frecventativă	1827	365
Formă	1828	365
Funcții	1829	365
Traducere	1830	365
Clasificarea conjugărilor	1832	366
Conjugarea slabă	1834	366
Conjugarea tare	1838	366
Conjugarea mixtă	1839	366
Verbe regulate și verbe neregulate	1840	367
Principalele verbe neregulate	1842	367
Generalități	1843	368
Timpurile principale ale verbelor neregulate (tabel)	1847	368
Verbele neregulate compuse	1848	373
Observații asupra verbelor neregulate	1849	373
Citeva observații fonctice asupra verbelor neregulate	1849a	382

DIFERITE CATEGORII DE VERBE

I. VERBELE AUXILIARE	1850	383
Definiție	1851	383
Auxiliarele în gramatica engleză	1852	383
Formele personale	1856	383
Verbe defectivă	1858	383
Verbe auxiliare și verbe principale	1861	384
Funcții	1862	384
Auxiliarele în interogații, negații și în răspunsurile scurte	1863	385
Caracteristicile verbelor auxiliare	1864	385
Forme tari și forme slabe	1865	386
Verbele auxiliare (tabel) (forme tari și forme slabe)	1866	386
Verbele auxiliare (tabel) (formele afirmative contrase)	1867	387
Verbele auxiliare (tabel) (formele negative contrase)	1868	387
Verbele semiauxiliare	1869	388
TO BE	1870	388
A. Conjugarea simplă		388
Diateza activă	1871	388
B. Conjugarea continuă		390
Diateza activă	1872	390
Funcții	1873	390
Ca verb principal	1874	390
Ca verb auxiliar	1876	391
Ca verb copulativ	1880	391
Ca verb modal	1881	392
Expresii idiomatice	1888	393
Formele contrase	1889	393
TO HAVE	1891	394
A. Conjugarea simplă		394
Diateza activă	1892	394
B. Conjugarea continuă		396
Diateza activă	1893	396
C. Formele contrase	1866, 1867	397
Funcții	1894	397
Ca verb principal	1895	397
Ca verb auxiliar	1899	398
Ca verb modal	1902	398
Verbul "to have" în interogații și negații	1905	399
DO zero	1906	399
Se folosește auxiliarul DO	1910	399

	§	pag.
TO DO	1913	400
Funcții	1914	400
Ca verb principal	1915	400
Ca verb auxiliar	1916	401
TO LET	1922	402
Funcții	1923	402
Ca verb principal	1924	402
Ca verb auxiliar	1925	402
Cazul complementului auxiliarului LET	1926	402
Infinitivul după verbul "to let"	1927	402
Formele contrase	1928	402
DO accentuat și verbul to LET	1929	403
SHALL, WILL, MAY	2074, 2088, 2020	403
II. VERBELE DEFECTIVE MODALE	1930	403
Verbe modale primare	1931	403
Verbe defective	1932	403
Verbe modale	1933	403
Conjugarea verbelor defective modale	1934	404
Caracteristicile auxiliarelor defective modale	1935	405
II. AUXILIARELE DEFECTIVE MODALE	1940	405
(I.) CAN	1942	406
Considerații generale		406
Forme	1943	406
Modurile unipersonale și impersonale	1944	406
Formele compuse	1946	406
Pronunțare	1947	406
Interogația și negația	1948	407
Funcții	1949	407
(II.) COULD	1954	408
Considerații generale		408
Pronunțare	1955	408
Interogația și negația	1956	408
Funcții	1957	408
CAN. COULD. BE ABLE TO	1958	410
Studiu contrastiv		410
Timpuri și caracteristici		410
CAN	1959	410
COULD și WAS/WERE ABLE TO	1962	410
Funcții		410
Could și trecutul simplu	1963	410
Capacitate de durată	1964	410
BE ABLE	1965	411
TO MANAGE	1966	411
BE ABLE TO și MANAGE TO	1967	411
Caracteristici	1968	411
Negativul COULDN'T	1969	411
Trecutul simplu COULD	1970	411
Preferință	1972	412
COULD în stilul indirect	1973	412
Conjugarea modalului CAN	1974	412
Timpul viitor	1975	413
Timpul viitor și condițional	1977	413
Viitorul față de trecut	1987	414

	§	pag.
<i>COULD</i> . Trecut simplu. Condițional (prezentare contrastivă practică).....	1989	414
<i>CAN/COULD</i> și înlocuitorii respectivi.....	1997	416
<i>BE ABLE TO</i>	1998	416
<i>MANGE TO</i>	2007	417
<i>USED TO</i>	2008	417
<i>TO GET</i>	2009	418
Marca zero	2010	418
<i>ZERO CAN/COULD</i>	2011	418
<i>BE SUPPOSED TO</i>	2012	419
Imperativul politeții	2013	419
Concluzie	2014	420
(III.) <i>MAY/MIGHT</i>	2020	420
Considerații generale	2021	420
Forme	2022	420
Modurile unipersonale și impersonale.....	2023	421
Interogația și negația.....	2024	421
<i>MAY</i>	2026	421
Funcții	2027	421
Întrebuintare		
Ca auxiliar modal.....	2030	421
Ca simplu auxiliar.....	2033	422
Trecut	2034	422
Trecut	2037	423
<i>MAY/MIGHT</i>	2038	423
Funcții	2044	423
<i>COULD = MIGHT</i>	2045	423
<i>MIGHT</i> = condițional	2046	424
Propoziția ipotetică.....	2046	424
<i>MIGHT</i> = viitor față de trecut.....	2048	424
<i>MIGHT</i> = viitor față de trecut.....	2049	424
<i>MUST</i> în contrast cu <i>MAY</i>	2049	424
(IV.) <i>MUST</i>	2052	425
Formă	2053	425
Formele compuse	2055	425
Interogația și negația.....	2058	426
Pronunțare	2059	426
Funcții	2060	426
<i>MUST ZERO</i>	2061	427
<i>MUST NEEDS</i>	2062	427
<i>MUST</i> în contrast cu <i>HAVE TO</i>	2063	427
<i>MUST</i> în contrast cu <i>NEED</i>	2068	427
(V.) <i>OUGHT</i>	2068a	428
Alte verbe defective.....	2069	429
<i>BEWARE</i>	2070	429
<i>MESEEMS</i>	2071	429
<i>METHINKS</i>	2072	429
<i>QUOTH</i>	2073	429
(VI.) <i>SHALL</i>	2074	429
Formă	2076	429
Interogația și negația.....	2077	429
Funcții	2078	429
Ca verb auxiliar	2079	429
Ca verb modal	2080	430
(VII.) <i>SHOULD</i>	2081	430
Formă	2082	430
Interogația și negația.....	2083	430
Funcții	2084	431
Ca verb auxiliar		
Ca auxiliar modal		

	§	pag.
(VIII.) WILL	2088	431
Formă	2089	431
Interogația și negația	2090	431
Funcții	2091	431
Ca verb principal	2092	431
Ca verb auxiliar	2095	432
Ca auxiliar modal	2096	432
(IX.) WOULD	2103	433
Funcții	2104	433
Ca verb principal defectiv	2105	433
Ca verb auxiliar	2106	434
Ca auxiliar modal	2114	435
SHALL (SHOULD), WILL (WOULD)	2118	435
Alte întrebări	2118	435
(X.) TO DARE	2124	437
Forme. Funcții	2125	437
Verb lexical regulat	2126	437
Auxiliar defectiv modal	2134	437
(XI.) TO NEED	2145	439
Forme. Funcții	2146	439
Verb lexical tranzitiv regulat	2147	439
Auxiliar defectiv modal	2153	439
(XII.) USED TO	2166	441
Formă	2167	441
Timp	2168	441
Înțeles. Traducere	2169	442
Interogația și negația	2173	443
Pronunțare	2178	444
III. VERBELE REFLEXIVE	2179	444
Definiție	2180	444
Traducerea din limba română	2181	445
Alte verbe reflexive în limba engleză	2191	447
IV. VERBELE COMPLEXE	2192	448
Verbe complexe cu particulă adverbială	2193	448
Verbe prepoziționale	2195	448
V. VERBELE IMPERSONALE SAU UNIPERSONALE	2196	448
VI. VERBE CARE SE CONFUNDĂ	2200	449
FORMAREA VERBELOR	2201	452
Verbe primare	2202	452
Verbe derivate	2203	452
Verbe compuse	2207	453
Verbe complexe	2208	453
Locuțiunile verbale	2211	453
Schimbarea categoriei gramaticale	2212	453
Verbe imitative	2218	455
Reducerea	2219	455
Verbe telescopate	2220	455
Verbe noi	2221	456

VERBUL

(THE VERB)

CONSIDERAȚII GENERALE

§ 1317

1) **Definiție.** — Verbul exprimă o acțiune sau o activitate, o stare sau o existență, apariția, manifestarea sau modificarea unei însușiri, o atitudine etc.:

to work	to sit	to weaken
to speak	to be	to dare
to think	to bloom	to unbend

Pentru simplificare, ne vom referi în continuare numai la acțiunea sau starea exprimată de un verb, subînțelegând prin aceasta și celelalte noțiuni cuprinse în definiția verbului la acest punct.

2) **Verb tranzitiv și verb intransitiv.** — Verbul poate fi tranzitiv sau intransitiv. § 1319

a) Verbul a cărui acțiune se răsfrânge nemijlocit asupra unui obiect sau are ca rezultat un obiect, numit *complement direct*, este **tranzitiv** (*Transitive Verb*):

Meg has watered the garden.	Fred is writing a letter.
We saw him coming.	They are enjoying themselves.

Verbele tranzitive pot avea *diateză pasivă* (§ 1774). § 1320

b) Verbul a cărui acțiune etc. nu se răsfrânge asupra unui obiect este **intransitiv** (*Intransitive Verb*):

He walks slowly.
And they lived happily ever after.

Verbele *impersonale* sau *unipersonale* (§ 2196) sînt intransitive. § 1321

Verbele intransitive nu au *diateză pasivă* decât atunci cînd au devenit tranzitive (§ 1324—1328). § 1322

În unele situații, verbul tranzitiv poate fi întrebuințat astfel ca acțiunea lui să nu se răsfrîngă asupra unui obiect, deoarece nu prezintă interes decât acțiunea verbului, nu și obiectul asupra căruia se răsfrînge ea. În acest caz verbul devine intransitiv¹: § 1323

He stood the mirror on a table. (Tranz.)
He stood there staring. (Intr.)
He was painting a portrait. (Tranz.)
I saw him painting at his easel. (Intr.)
Write down your name! (Tranz.)
She was sitting at her desk writing. (Intr.)
The barber stopped the razor to shave himself. (Tranz.)
He sometimes shaved twice in the day. (Intr.)

Un verb *intransitiv* devine *tranzitiv* în următoarele cazuri: § 1324

a) dacă este urmat de un pronume reflexiv:

Do as you please! (Intr.)
I only want you to please yourself. (Tranz.)

b) dacă este urmat de un complement prepozițional. În acest caz verbul este numit *verb prepozițional* (*Prepositional Verb*) (§ 2193—2195), deoarece § 1325

¹ Unii autori consideră că verbul în această situație este verb tranzitiv întrebuințat în mod *absolut*, adică desprins de un obiect precis.

prepoziția următoare se integrează atât de mult verbului încît devine o *particulă verbală* care transformă verbul din intransitiv în tranzitiv:

Everyone *was going* to the Dynamo Sports Park. (Intr.)

The translation *went through* ten editions. (Tranz.)

We *got* hungry and had a sandwich. (Intr.)

We *got over* our surprise. (Tranz.)

§ 1326 c) dacă are un complement intern (*Cognate Object*) (§ 2603), care repetă ideea verbului¹.

He *was sleeping* with one eye open. (Intr.)

He *was sleeping the sleep* of the man who had done a good day's work. (Tranz.)

She *was always laughing*. (Intr.)

The child *was laughing* a happy laugh. (Tranz.)

§ 1327 Numeroase verbe pot fi *uncori tranzitive, alteori intransitive*:

He *was running* a workshop for shoe repairs. (Tranz. activ)

Excursion trains *were run* to Snagov on Sundays. (Tranz. pasiv)

The car *was running* at sixty miles an hour. (Intr.)

The owner of the plantation *worked* his labourers very hard. (Tranz. activ)

They *were being overworked*. (Tranz. pasiv)

The machine *is worked* by electricity. (Tranz. pasiv)

He *was working* hard for his exams. (Intr.)

Fred *speaks* English. (Tranz. activ)

Spanish *is spoken* a great deal in Latin America. (Tranz. pasiv)

He looked on without *speaking*. (Intr.)

He took her arm and began *to walk* her up the hill. (Tranz. activ)

She *has been walked* off her legs shopping for the holidays. (Tranz. pasiv)

He *was walking* fast. (Intr.)

This cottage can *sleep* twelve people. (Tranz.)

She *sleeps* like a top. (Intr.)

§ 1328 Unele verbe își schimbă cu totul înțelesul după cum sint tranzitive sau intransitive:

to do	{ (tranz.)	= a face (= a curăța):	She <i>did</i> the room.
	{ (intr.)	= a fi de ajuns:	Stop! That <i>will do</i> .
to give	{ (tranz.)	= a da:	She <i>gave</i> me a present.
	{ (intr.)	= a ceda:	The dike <i>is giving</i> .
to hold	{ (tranz.)	= a ține:	I <i>held</i> the basket in my hand.
	{ (intr.)	= a fi valabil:	My promise still <i>holds</i> .
to tell	{ (tranz.)	= a spune:	He <i>was telling</i> the truth.
	{ (tranz.)	= a povesti:	<i>Tell</i> the children a story!
	{ (intr.)	= a avea efect:	Their words <i>told</i> .
	{ (intr.)	= a fi (în favoarea etc.):	This <i>tells</i> in your favour.
to wear	{ (tranz.)	= a purta:	She <i>was wearing</i> overalls.
	{ (intr.)	= (despre timp) a trece încet:	The night <i>was wearing</i> to its end.

§ 1329 3) *Diateză* (Voice). — Diateza este forma pe care o poate lua un verb pentru a arăta raportul dintre subiect și complementul direct exprimat sau subînțeles:

§ 1330 a) subiectul gramatical poate îndeplini acțiunea exprimată de verb (*diateza activă — Active Voice*):

I *teach* English.

She *hurt* me.

§ 1331 b) subiectul gramatical poate suferi acțiunea exprimată de verb și îndeplinită de complementul direct (*diateza pasivă — Passive Voice*):

I *was taught* English at school.

She *was hurt* (by me).

¹ Unii autori consideră verbul în această situație intransitiv.

c) subiectul gramatical poate în același timp îndeplini și suferi acțiunea exprimată de verb, care în acest caz se numește *verb reflexiv (Reflexive Verb)*¹: § 1332

I *teach myself* English.
She *hurt herself*.

4) Persoană. Număr. Timp. Mod. § 1333

a) *Persoană (Person)*. Persoana este forma pe care o ia verbul pentru a arăta că acțiunea este îndeplinită de cel care vorbește (persoana 1), de cel cărui i se adresează vorbitorul (persoana a 2-a) sau de un alt obiect² animat sau inanimat (persoana a 3-a). § 1334

b) *Număr (Number)*. Numărul este forma pe care o ia verbul pentru a arăta dacă acțiunea exprimată de el are un singur autor (*număr singular*) sau mai mulți (*număr plural*). § 1335

c) *Timp (Tense)*. Timpul arată momentul sau perioada în care se petrece acțiunea exprimată de verb. Gramatica engleză, ca și cea română, cunoaște trei „timpuri de bază“ (*Primary Tenses*)³: *prezent, trecut și viitor*. Pe lângă aceasta, verbul mai poate exprima și nuanțe ale timpurilor de bază cu ajutorul timpurilor perfecte, numite și „timpuri secundare“ (*Secondary Tenses*⁴). (A se vedea *Conjugarea*, § 1354) § 1336

d) *Mod (Mood)*. Forma verbală care arată *modul* cum este concepută acțiunea exprimată de verb este numită *mod gramatical*. În gramatica engleză se vorbește de *patru* moduri: indicativul, subjonctivul, condiționalul și imperativul⁵. § 1337

În principiu, acțiunea exprimată prin *indicativ* este reală, sigură; prin *subjonctiv*, ireală, presupusă; prin *condițional*, condiționată sau dorită; prin *imperativ*, poruncită sau sugerată direct:

I *speak* English. (Indicativ)
It is high time you *spoke* English after so many lessons. (Subjonctiv)
He *would speak* English if he could. (Condițional)
Speak English at your lessons! (Imperativ)

Aceste patru moduri sint numite *moduri personale (Finite Forms)*, deoarece formele lor sint legate de persoane. Pe lângă persoană, modurile personale au număr, timp, aspect, diateză și sint *predicative*, adică pot forma singure predicatul unei propoziții (§ 2511). § 1338

În afară de modurile personale, în gramatica engleză verbul are și *forme impersonale (Non-Finite Forms of a Verb sau Verbals)* care, nefiind legate de persoane, sint invariabile. Ele corespund modurilor impersonale din gramatica română și sint următoarele: § 1339

infinitivul, care denumește acțiunea, starea etc., exprimată de verb;
participiul prezent, care arată o acțiune în desfășurare ori o stare în curs, exprimind verbul sub forma de însușire rezultată dintr-o acțiune sau arătind circumstanța (de mod, de timp, de cauză etc.) în care se petrece acțiunea verbului;

gerundivul, care denumește acțiunea verbală;

¹ În gramatica engleză nu se vorbește despre o „diateză reflexivă“. De fapt și „Gramatica limbii române“, Ed. R.P.R., are rezerve în privința unei atare denumiri.

² Sens gramatical (§ 2).

³⁻⁴ „Timpurile de bază“, raportind acțiunea la momentul vorbirii, se mai numesc și „timpuri absolute“, iar „timpurile secundare“, punind momentul exprimat de ele în raport cu un moment prezent, trecut sau viitor, se mai numesc și „timpuri relative“.

⁵ Unii autori deosebesc și un „mod infinitiv“ (*Infinitive Mood*).

participiul trecut, care exprimă verbul sub forma de însușire rezultată dintr-o acțiune:

To work well is not difficult. (Infinitiv)
They were seen working feverishly. (Part. prezent)
She enjoys working in the garden. (Gerundiv)
This is the wrought iron we received last week. (Part. trec.)

§ 1340 Formele nepersonale nu au persoană sau număr și sint *nepredicative* (§ 2511). Au însă timp, mod și diateză, iar infinitivul și participiul prezent au și aspect.

5) Verb principal și verb auxiliar. — După funcție, verbul poate fi principal sau auxiliar.

§ 1341 a) *Verbul principal* (*The Principal Verb*) are înțeles propriu¹ și este ajutat de verbul auxiliar la formarea modurilor și a timpurilor compuse:

I have a son. *The house was to let.*
They are at the play. *She did the room.*

§ 1342 b) *Verbul auxiliar* (*The Auxiliary Verb*) ajută la construirea formelor verbale compuse, prin aceasta pierzându-și înțelesul propriu total sau parțial:

He has called. *I shall speak.* *I knew I should see you again.*
I am writing. *He will go on.* *They would have come.*
Do you speak English? *May you live long!* *Let me look at you!*

Notă

Toate auxiliarele pot fi și verbe principale/lexicale.

§ 1343 6) *Aspect (Aspect)*. — „Aspect“ se numește caracterul unui verb ori al unei forme verbale, care arată durata sau gradul de realizare a acțiunii exprimate.

a) *Aspectul verbelor*. Din punctul de vedere al duratei acțiunii exprimate, verbele se impart în trei categorii:

§ 1344 a') verbe cu caracter *momentan* (*Verbs of Momentaneous Aspect, Point-Time-Verbs*), care exprimă o acțiune sau o stare fără referire la durată, acțiunea fiind terminată sau petrecându-se într-un singur moment al începerii sau terminării ei:

to begin *to catch* *to reach*² *to send*
to end *to arrive* *to seize* *to start*

§ 1345 a'') verbe cu caracter *durativ* (*Verbs of Durative Aspect*), care exprimă acțiuni sau stări ce durează:

to continue *to keep* *to listen* *to love*
to exist *to know* *to live* *to own*

§ 1346 a''') verbe cu caracter *dublu* (*Verbs of Double Aspect*), care au caracter momentan sau durativ în funcție de context:

I said, "Go!" and she went. (Momentan)
You can give me your message as we go. (Durativ)
I heard a noise. (Momentan)
You heard him his lessons for an hour yesterday. (Durativ)
He stopped short. (Momentan)
He stopped in the village (for) two days. (Durativ)

¹ Pentru acest motiv verbul principal este uneori numit în gramatica limbii engleze *a Full Verb* sau *a Notional Verb* (verb lexical), în contrast cu verbul auxiliar care este lipsit de înțeles individual (*An Empty Verb*), cu excepția verbelor modale (vezi § 1940).
² = a ajunge într-un punct.

Observație

Unele verbe își schimbă caracterul din durativ în momentan¹ prin adău- § 1347
garea particulei adverbiale sau prepoziționale care le transformă în verbe
complexe, insistându-se astfel asupra începutului, sfârșitului sau rezultatului
acțiunii ori stării exprimate.

<i>to get</i>	(= a deveni) (durativ)
<i>to get up</i>	(= a se scula) (momentan)
<i>to lie</i>	(= a fi culcat, a zace) (durativ)
<i>to lie down</i>	(= a se culca, a se întinde) (momentan)
<i>to make</i>	(= a face) (durativ)
<i>to make off</i>	(= a fugi) (momentan)
<i>to sit</i>	(= a șede) (durativ)
<i>to sit down</i>	(= a se așeza) (momentan)
<i>to stand</i>	(= a sta în picioare) (durativ)
<i>to stand up</i>	(= a se scula în picioare) (momentan)

Notă

To sit down, to stand up au uneori și înțeles durativ (respectiv a șede, a sta în picioare) în funcție de context: *a stand-up buffet* (= bar sau bufet la care se mănincă stînd în picioare); *a stand-up meal* (= gustare luată stînd în picioare) etc.

b) Aspectul formelor verbale. Majoritatea formelor verbale § 1348
din limba engleză au două aspecte:

b') aspectul perfectiv (*The Common Aspect or Perfective Aspect*), care § 1349
exprimă acțiunea însăși a verbului, eliminîndu-se noțiunea de durată și de desfășurare;

b'') aspectul imperfectiv (durativ sau continuativ) (*The Continuous or § 1350*
Progressive Aspect), care arată că acțiunea verbului este în curs sau că se repetă.

Acestor două aspecte le corespund două forme de conjugare:

c') conjugarea simplă (*The Simple Conjugation*) cînd acțiunea verbului § 1351
este perfectivă:

I go home and lie down when I am tired.
She has slept well.
I saw her come in.
They had had such fun!

c'') conjugarea continuă (*The Continuous or Progressive Conjugation*) § 1352
cînd acțiunea verbului este imperfectivă:

"What are you doing?" "I am looking at the new jet air liner."
She has been sleeping for an hour.
He had been mending the electric fan.
How long have you been catching colds like this? (Repetitive)

Atenție!

§ 1353

Numele de conjugare sau formă progresivă este impropriu, deoarece în limba română „progresiv” înseamnă „care crește sau se dezvoltă treptat” (opus regresiv), ceea ce nu e cazul aici. Forma continuă este numele indicat, în limba engleză *to be in progress* însemnînd a fi în curs, în desfășurare, în continuare, de unde: „progressive”.

¹ Verbele complexe cu caracter momentan pot deveni durative în funcție de context.

§ 1354

CONJUGAREA

CARACTERISTICI GENERALE

§ 1355

INDICAȚII METODICE

Între conjugarea engleză și cea română există deosebiri fundamentale, de aceea conjugarea engleză trebuie studiată ca fiind *de sine stătătoare*, fără a se căuta în mod continuu corespondențe cu formele verbale din limba română. *Comparația* cu limba română este indicată, necesară chiar, pentru a se lămurii și a se scoate în evidență specificul limbii engleze; studierea conjugării engleze se va face însă *independent* de limba română și nu pornindu-se de la aceasta, cum se procedează în mod obișnuit cînd se învață, prin traducere, formele verbale echivalente în limba engleză. În acest mod se vor evita și unele deficiențe curente, ca neglijarea unor forme foarte uzitate cum este viitorul față de trecut, căruia i se acordă în mod obișnuit o importanță secundară pentru că nu are corespondent în limba română, deși acest timp are în gramatica engleză aceeași însemnătate ca și viitorul față de prezent.

Tot în acest scop s-au adoptat în lucrarea de față denumirile cele mai apropiate de terminologia engleză actuală, pentru a se păstra specificul conjugării engleze și a se scoate în relief în mod pregnant structura acesteia, structură care constituie un tot organic și unitar.

Atenție!

Conjugarea prezentată în tabelele următoare stă la baza limbii engleze *gramatical corecte în stilul formal* — livresc, oficial, epistolar sau vorbit — deci acela care o interesează în special pe marea majoritate a străinilor ce doresc să cunoască limba engleză. Modificările modale sau colocviale intervenite în plus, îndeosebi în perioada ante și postbelică, sint tratate în capitolele respective, indicate în indicele alfabetic de materii la pag. 629, precum și în sumarele ce preced fiecare capitol în parte.

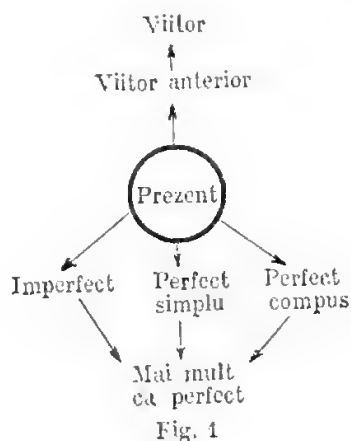
§ 1356

§ 1357

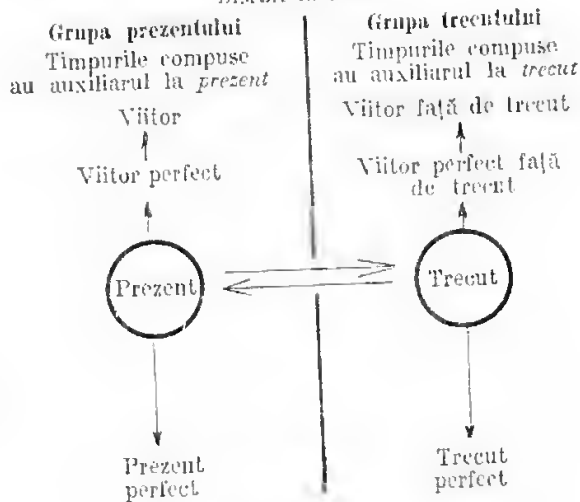
TIMPURI

INDICATIVUL

LIMBA ROMÂNĂ

LIMBA ENGLEZĂ

Analiza fig. 1 și 2

Conjugarea română este un sistem centrat în prezent (vezi Fig. 1). Pentru exprimarea trecutului față de prezent, conjugarea română are trei timpuri trecute: *imperfectul*, *perfectul simplu* și *perfectul compus*, și un timp anterior acestora: *mai mult ca perfectul*. Pentru exprimarea viitorului, conjugarea română are *viitorul* și un timp anterior acestuia, *viitorul anterior*. § 1358

Conjugarea engleză este un sistem construit pe două axe paralele (vezi Fig. 2). Sistemul este axat pe două timpuri: pe de o parte prezentul (*Present Tense*), pe de alta trecutul (*Past Tense*). § 1359

Redarea unei întâmplări sau a unei stări poate fi făcută:

- 1) fie la prezent, întrebuițându-se *prezentul indicativului*; § 1360
- 2) fie la trecut, întrebuițându-se *trecutul indicativului*; § 1361

He knocks, waits a little and then opens the door. (Prezent)
He knocked, waited a little and then opened the door. (Trecut)

Ambele timpuri sint timpuri *simple*.

Ele au fiecare *trecutul* și *viitorul* lor *distinct*, exprimate prin timpuri *com-puse*.

1) Față de prezent (*Present Tense*), *prezentul perfect* (*Present Perfect*) exprimă o acțiune anterioară, iar *viitorul* (*Future*) și *viitorul perfect* (*Future Perfect*), acțiuni viitoare: § 1362

I call (Prezent)	{	I have called	{	— prezent perfect (acțiune anterioară prezentului)	{	față de prezent
		I shall call		— viitor		
		I shall have called		— viitor perfect		

Exemplu:

You know I have called on her and shall call again.
By five o'clock I shall have called twice.

Atenție!

Toate aceste timpuri, fiind raportate la prezent, au auxiliarul respectiv la prezent. § 1363

2) Față de trecut (*Past Tense*), *trecutul perfect* (*Past Perfect*) exprimă o acțiune anterioară, iar *viitorul față de trecut* (*Future in the Past*) și *viitorul perfect față de trecut* (*Future Perfect in the Past*) acțiuni viitoare: § 1364

I called (trecut)	{	I had called	{	— trecut perfect (acțiune anterioară trecutului)	{	acțiuni viitoare față de trecut
		I should call		— viitorul față de trecut		
		I should have called		— viitorul perfect față de trecut		

Exemplu:

I told you I had called on her and would call again.
You knew that by five o'clock I should have called as agreed.

Atenție!

Toate aceste timpuri, fiind raportate la trecut, au auxiliarele respective la *indicativul trecut*. § 1365

Observație

Ambele serii de timpuri — grupa prezentului pe de o parte și grupa trecutului pe de alta — formează un sistem *perfect simetric*. § 1366

§ 1367

FORME VERBALE

Economia de forme în conjugarea engleză este extremă. La verbele regulate, care constituie marea majoritate a verbelor, o **singură formă**¹ — aceea a *infinitivului prezent* — stă la baza întregii conjugări. Este deci suficient să se știe *infinitivul* unui verb pentru a se afla și conjugarea lui, dacă se cunosc următoarele reguli de bază:

- § 1368 1) **formele simple** ale conjugării derivă de la *infinitiv* (§ 1639);
to call (infinitiv) — *call, calls* (indicativ prezent) — *call* (imperativ) — *called* (indicativ trecut, subjonctiv prezent, participiu trecut) — *calling* (participiu prezent).
- § 1369 2) **formele compuse** se construiesc cu următoarele auxiliare:
- § 1370 a) **SHALL** și **WILL** (cu trecutul **SHOULD** și **WOULD**) + infinitivul sint caracteristice pentru viitor (modul indicativ);

Viitorul

I shall call, etc. (persoana 1 sg. și pl.)
you will call, etc. (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.)

Viitorul față de trecut

I should call, etc. (persoana 1 sg. și pl.)
you would call, etc. (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.)

- § 1371 b) **SHOULD** și **WOULD** + infinitivul formează și condiționalul:

I should call, etc. (persoana 1 sg. și pl.)
you would call etc. (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.)

- § 1372 c) **to HAVE** + *participiul trecut* ajută la formarea tuturor timpurilor perfecte:

Prezentul perfect

I have called, etc.

Trecutul perfect

I had called, etc.

Viitorul perfect

I shall have called, etc.

Viitorul perfect față de trecut

I should have called, etc.

Condiționalul perfect

I should have called, etc.

Subjonctivul perfect (forma modernă)

I had called, etc.

Infinitivul perfect

to have called

Participiul perfect

having called.

- § 1373 d) **to BE** formează conjugarea continuă și conjugarea pasivă:

+ *participiul prezent* = conjugarea continuă:

I am calling, etc.

+ *participiul trecut* = conjugarea pasivă:

I am called, etc.

¹ Această formă de bază este numită în gramatica engleză „forma comună“ (*The Common Form. The Base*).

Observație

Nomenclatura actuală a conjugării engleze prezintă aceeași simetrie și economie ca și conjugarea. La toate modurile, toate timpurile *anterioare* celor trei timpuri de bază (trecut, prezent sau viitor), au cuvântul *perfect* adăugat la numele timpului sau modului respectiv; astfel, *toate timpurile de bază* au un *perfect* corespunzător¹: § 1374

Prezentul	— Prezentul perfect
Trecutul	— Trecutul perfect
Viitorul	— Viitorul perfect
Viitorul față de trecut	— Viitorul perfect față de trecut
Condiționalul prezent	— Condiționalul perfect
Subjonctivul prezent	— Subjonctivul perfect
Infinitivul prezent	— Infinitivul perfect
Participiul prezent	— Participiul perfect

Excepție: Imperativul, care nu are perfect decît în mod cu totul excepțional. (Vezi § 1622). § 1375

Atenție!

§ 1376

A se observa identitatea de formă a următoarelor timpuri și moduri, și deci simplitatea și concizia conjugării engleze.

a) Infinitivul prezent (fără *to*), indicativul prezent (fără pers. a 3-a sg.), subjonctivul (forma veche) și imperativul.

b) Indicativul trecut și subjonctivul prezent (forma modernă).

c) Trecutul perfect și subjonctivul perfect (forma modernă).

d) Viitorul față de trecut și condiționalul prezent.

e) Viitorul perfect față de trecut și condiționalul perfect.

Diferențierea acestor forme este determinată de *context*, care subliniază *intenția* vorbitorului. Acesta are astfel la dispoziție o gamă infinită de subtilități (*overtones*) cu care poate jongla pentru a-și exprima cele mai fine nuanțe ale gândirii sau simțirii.

Concluzie

§ 1377

Sistemul conjugării engleze cuprinde la modul **indicativ**:

1) *trei timpuri de bază ale conjugării simple* — prezent, trecut și viitor — care exprimă o acțiune prezentă, trecută sau viitoare, nelimitată la momentul vorbirii;

2) *trei timpuri de bază ale conjugării continue* — prezent continuu, trecut continuu și viitor continuu — care exprimă o acțiune în curs la un moment², dat prezent, trecut sau viitor;

3) *trei timpuri perfecte ale conjugării simple* — prezent perfect, trecut perfect și viitor perfect — care exprimă acțiuni terminate, anterioare unui moment dat exprimat prin prezent, trecut sau viitor;

4) *trei timpuri perfecte ale conjugării continue* — prezent perfect continuu, trecut perfect continuu și viitor perfect continuu — care exprimă acțiuni în curs pînă la un moment dat prezent, trecut sau viitor și continuînd sau nu în acel moment.

Celelalte moduri au toate un prezent și un perfect, participiul avînd în plus și un timp trecut.

¹ Denumirea de *perfect* are, în această situație, și sensul de perfectat, terminat, deci anterior unui alt timp: prezent, trecut sau viitor.

² Pentru aprofundarea acestui aspect al limbii engleze, vezi *Verbele defective modale* § 1930.

§ 1378

CONJUGAREA SIMPLĂ A UNUI VERB REGULAT (SIMPLE CONJUGATION OF A REGULAR VERB)

§ 1379

DIATEZA ACTIVĂ¹ (ACTIVE VOICE)

TO CALL (A CHEMA)² INFINITIV (INFINITIVE)

Prezent (Present)
to call (= a chema)

Perfect (Perfect)
to have called (= a fi chemat)

PARTICIPIU (PARTICIPLE)

Prezent (Present)
calling (= chemînd)

Trecut (Past)
called (= chemat)

Perfect (Perfect)
having called (= chemînd)³

MODUL INDICATIV (INDICATIVE MOOD)

Prezent (Present)

I call (= chem)
you call
he }
she } calls
it }
we call
you call
they call

Trecut (Past Tense)

I called (= chemam, chemai, am chemat)
you called
he }
she } called
it }
we called
you called
they called

Prezent perfect (Present Perfect) Trecut perfect (Past Perfect)

I have called (= am chemat)
you have called
he }
she } has called
it }
we have called
you have called
they have called

I had called (= chemasem)
you had called
he }
she } had called
it }
we had called
you had called
they had called

Viitor

Viitor perfect

Viitorul față de trecut

Viitorul perfect față de trecut

(Future)

(Future Perfect)

(Future in the Past)

(Future Perfect in the Past)

I shall call
(= voi chema)
you will call
he }
she } will call
it }
we shall call
you will call
they will call

I shall have called
(= voi fi chemat)
you will have called
he } will
she } have
it } called
we shall have called
you will have called
they will have called

I should call
(= voi chema)
you would call
he } would
she } call
it }
we should call
you would call
they would call

I should have called
(= voi fi chemat)
you would have called
he } would have
she } called
it }
we should have called
you would have called
they would have called

¹ Vezi § 1772—1773.

² Pentru simplificare, se va menționa în lucrarea de față un singur înțeles al verbului *to call*, verb care are însă și alte accepțiuni: a striga, a numi, a vizita etc. — în funcție de context.

³ Cu sensul „după ce a chemat“. Acest timp lipsește în gramatica limbii române (Vezi § 1762).

MODUL SUBJONCTIV (*SUBJUNCTIVE MOOD*)

Forma veche (<i>Independentă de timp</i>)	Prezent (<i>Present</i>)	Forma nouă Perfect (<i>Perfect</i>)
I call (= să chem)	I called (= să chem)	I had called (= să fi chemat)
you call	you called	you had called
he } call	he } called	he } had called
she }	she }	she }
it }	it }	it }
we call	we called	we had called
you call	you called	you had called
they call	they called	they had called

MODUL CONDIȚIONAL (*CONDITIONAL MOOD*)

Prezent (<i>Present</i>)	Perfect (<i>Perfect</i>)
I <i>should</i> call (= aș chema)	I <i>should</i> have called (= aș fi chemat)
you would call	you would have called
he } would call	he } would have called
she }	she }
it }	it }
we <i>should</i> call	we <i>should</i> have called
you would call	you would have called
they would call	they would have called

MODUL IMPERATIV (*IMPERATIVE MOOD*)

(Persoana a 2-a sg. și pl.)

call (= cheamă, chemați)

(Vezi și § 1622)

CONJUGAREA ACTIVĂ CONTINUĂ

(Vezi § 1794)

DIATEZA¹ ACTIVĂ

§ 1380

(ACTIVE VOICE)

MODURILE PERSONALE

§ 1381

(FINITE FORMS OF A VERB)

I. INDICATIVUL

§ 1382

(THE INDICATIVE)

Definiție. — Modul indicativ prezintă acțiunea, starea sau existența exprimată de verb ca *reală, sigură*. § 1383

PREZENTUL SIMPLU

§ 1384

(THE SIMPLE PRESENT)

1) **Definiție.** — În principiu, timpul gramatical numit "Present" exprimă o acțiune sau o stare ca existind în prezent. În fapt însă, perioada de timp la care se referă verbul este nelimitată; începe în trecut și durează și în viitor, inclusiv momentul prezent în care se află vorbitorul. § 1385

¹ Vezi § 1772—1773.

§ 1386 2) **Formă. Persoana a 3-a singular.** — Prezentul simplu are aceeași formă ca și infinitivul, la toate persoanele cu excepția persoanei a 3-a singular, care are un -s ca terminație distinctivă:

(sg.) I call; you call; he, she, it calls;
(pl.) we call; you call; they call.

Ortografia persoanei a 3-a singular.

Intrucit situația în această chestiune este aceeași ca și în problema ortografiei pluralului substantivelor, se vor studia regulile respective la § 90, cu adăugarea următoarelor exemple ilustrative pentru verb:

(a) (§ 91):

to look — he looks	[s]	to grow — he grows	[z]
to read — he reads	[z]	to taxi — he taxis	[z]
to bear — he bears	[z]	to eye — he eyes	[z]
		to take — he takes	[s]
		to plague — he plagues	[z]
		to circle — he circles	[z]

(b) (§ 92):

to face — she faces	to pledge — he pledges	to rise — it rises
to rouge — she rouges	to purse — he purses	to freeze — it freezes

(c) (§ 93):

to dress — he dresses	to blitz — it blitzes
to mix — he mixes	to fizz — it fizzes
to push — he pushes	
to reach — he reaches	
to match — he matches	

(d) (§ 95):

to try — he tries	to carry — he carries
-------------------	-----------------------

(§ 96):

to say — he says	to toy — he toys
------------------	------------------

(e) (§ 101):

to go — he goes	to do — he does
-----------------	-----------------

(f) (§ 102):

to shoo — he shoos ¹	to shoe — he shoes ¹
to halloo — he halloos	to radio — he radio(e)s

§ 1387 3) **Persoana a 2-a singular.** — Verbul la persoana a 2-a singular² are aceeași formă ca și la persoana a 2-a plural și la pluralul politeții.

Această caracteristică a limbii engleze cere foarte mult tact și bun-simț în traduceri, pentru păstrarea atmosferei de bună-euviință și intuirea relațiilor dintre persoanele din original. Există, în special la titrarea filmelor, o persistență și penibilă disonanță față de originalul englez la transpunerea persoanei a 2-a a pluralului politeții. Întrebările din textul englez: "How are you?" (sau și mai formal "How do you do?"³). Într-un magazin: "What can I do

¹ *to shoo* = a încălța; a poteovi; *to shoo* (onomatopoe = hiș!) = a speria; a goni (păsări, persoane).

² Pentru pers. a 2-a sg. există o formă arhaică, azi dialectală sau literară: *thou callest* (= tu chemi). Vezi și § 851.

³ Formula "*How do you do?*", întrebuințată atît ca salut, cît și ca răspuns la salut, este obligatorie cînd o persoană este prezentată alteia. Aceași formulă este uzitată în stilul formal (= respectele mele) pentru a saluta o doamnă sau un bărbat superior ca vîrstă ori rang profesional sau social. În stil *colloccial*, echivalentul este "How are you?" (= Ce mai

for you, Madam?" La restaurant: "What will you have, sir?" etc. sînt traduse cu „Ce mai faci?“, „Cu ce te serveșe?“, „Ce vrei să iei?“ în loc de: „Respectele mele“. În magazin: „Cu ce vă pot servi?“. La restaurant: „Ce doriți să luați?“ etc.¹

4) **Întrebuințarea prezentului simplu.** — Prezentul indicativului este § 1388 întrebuințat pentru a exprima, în funcție de context, atât timpul prezent, cit și timpul trecut sau viitor.

α) *Exprimă Timpul prezent:* § 1389

Prezentul simplu, cînd redă timpul prezent — cea mai frecventă întrebuințare a sa — exprimă:

a) un adevăr general, universal (*an eternal truth*), fără specificarea timpului (numit în acest caz și „prezent etern“)², foarte indicat în proverbe: § 1390

The Earth *turns* on its axis.
A friend in need *is* a friend indeed. (Proverb)
The sun *rises* in the east and *sets* in the west.
Two and two *are*³ four.
Babies *are* very sweet.
"The child *is* father of the man."

b) o acțiune sau o stare care caracterizează subiectul: § 1391

The Danube *flows* into the Black Sea.
This tent *holds* four people.
He *is* a very quick worker.
I *can't swim fast*.
He *loves to camp out*.
I believe she *just likes cooking*.
He *has a farm*.

c) o acțiune sau o stare permanentă care constituie un obicei sau care este repetată⁴ (adesea cu adverbe sau locuțiuni adverbiale repetitive, ea: *always, often, seldom, usually, ever, never, whenever, every day, on weekends* etc.): § 1392

We *fight* for Peace!
One *lives and learns*. (Proverb)
She *sends* her letters by air mail.
He *sleeps* too little, doesn't he?
"London Calling"⁵ *begins* with the news bulletin and *ends* with the weather forecast.
We *always enjoy* ourselves on weekends.
Peggy *is often in* in the afternoon.
We *seldom listen in to* thrillers.
Doesn't she usually stay up late?
Do you ever remember what I say?
Uncle *never misses* the *World News* on the TV.
Whenever Linda calls, she brings Grannie flowers.

faci? / faceți?), nu neapărat familiar, la care răspunsul nu trebuie să depășească 4—7 cuvinte ("Very well, thank you"; mai intim: "And how are you?"). Formula de salut familiar, prietenesc este: "Hello [hə'ləu] Jean!" sau "Hello, Ian!" cu răspunsul respectiv: "Hello!"

¹ Alte trei exemple de traduceri total necorespunzătoare, apar în serialul TV *Dallas Ewing Oil Company*: (a) cuvintelor atât de afectuoase ale soției sale, Bobby, „cel mai delicat și manierat“ din familie, le răspunde uluitor: „Nu fi proastă!“ (*Don't be silly!*) (b) leșind din restaurant, Pamela spune: „Am mâncat ca o spartă“ (= *I am full*); (c) *What made him do such a dreadful thing?* [= Ce l-a făcut să facă un lucru atât de murdar? (*dreadful* = îngrozitor)].

² Acest prezent, care exprimă o acțiune ce se îndeplinește indiferent de timp, se numește *prezent gnomic* (*Gnomic Present*).

³ În locul pluralului *are* se mai poate spune în acest caz și *is* sau *make(s)*.

⁴ Formă numită în gramatică *prezent iterativ* (*Iterative Present*).

⁵ "London Calling" (= Vorbește Londra) este numele transmisiei TV a BBC-ului.

- § 1393 d) o acțiune sau o stare care are loc în momentul vorbirii, dar care nu este arătată ca fiind în desfășurare, ci numai ca existind:

"You *say* nothing. *Are* you tired?" "No, I *have* a cold and toothache."
 She *has* deft hands and *works* so fast that the other girls in her team *can* hardly keep up with her.
 "Your sister (*is*) in?" "No, she's out."
 Daphne *is* happy married.
 Don't *do* that! You *drive* so fast.
 We *acknowledge* receipt of your letter of even date.

- § 1394 e) o acțiune în curs sau o stare existentă în momentul vorbirii, cînd verbul nu poate avea forma continuă (§ 1816):

They *feel* old and would like to *see* their grandson.
 I *see* what you *mean* now.
 I *remember* the incident now that you *mention* it.
 They *are* glad you've come.

- § 1395 f) Prezentul se mai întrebuițează cu verbe de mișcare, care se referă la un fapt ce are loc în prezent:

Here *comes* the winner of the Cup.

comentarii, interviuri, descrieri (la radio, televiziune etc.) de evenimente sportive; exclamații (cu sau fără ordinea subiect-verb inversată):

I <i>now call</i> upon the chairman to take the chair.	There <i>walks my</i> luck away!
Here <i>we come</i> a-carolling! ¹	There <i>goes the</i> dinner bell!
There <i>goes your</i> cab!	There <i>speaks another</i> Napoleon!
	Here <i>comes my</i> father! Let's sneak out! ²

- § 1396 g) De asemenea, prezentul simplu introduce un citat în mod direct sau indirect, cînd verbul introductiv are un caracter momentan (§ 1344) și nu exprimă o acțiune în desfășurare în momentul vorbirii:

Hamlet's advice on acting *is*: "Do not *saw* the air too much..."
 John's letter *says* their cooperative has a bumper crop.
 Dan *tells* me you are an architect.

- § 1397 h) este întrebuițat în indicațiile scenice, în rezumatul pieselor, al filmelor și povestirilor, la titlurile articolelor din ziare, al legendelor fotografiilor din ziare etc.:

Olivia *goes* up-stage.
 Nicholas *comes* in, *sits* down, *takes* up teacup and *drinks* slowly.

- § 1398 β. *Exprimă Timpul trecut*:

- § 1399 a) (*Prezentul narativ sau istoric — Historic or Narrative Present*) — Pentru a se da mai multă vioiciune stilului, întâmplările trecute sînt povestite la prezent, uneori chiar în continuarea unui timp trecut, ceea ce contribuie la reliefaarea faptelor povestite:

I *went* in and *closed* the door. Suddenly a voice *calls* out of the dark and *startles* me. I *feel* faint and *can* hardly walk.

Of all the events of that day I remembered one vividly: Mother *is* in the sitting-room. and I *come* in and *talk* to her for a while; but all the time I *feel* that all *is* not as it should *be*, and yet I *dare* not ask her about the doctor's visit.

Prezentul narativ este foarte rar întrebuițat în engleza vorbită.

- § 1400 b) În cazul unor verbe care se referă la informații, ca: *to forget*, *to hear* (= a afla), *to learn* (= a afla), *to tell*, *to be told*, *to understand*, *to write* etc., se întrebuițează de preferință prezentul simplu în locul prezentului perfect:

I *forget* what day it was.
 (Am uitat ce zi era.)

¹ Pe o ilustrată de Anul Nou: „Iată-ne, venim să vă colindăm.“

² *sneak out* = a pleca pe furiș.

I hear new TV sets are on view at this year's Bucharest International Fair.
(Am aflat că la Tîrgul Internațional București din acest an sînt expuse televizoare noi.)

I learn you've won the Prize.
(Am aflat că ai cîștigat Premiul.)

Audrey tells me you've got your degree.
[Audrey mi-a spus că ți-ai luat diplomă (universitară).]

I am told you are very busy.
(Mi s-a spus că ești foarte ocupat.)

I understand he is a mathematician of repute.
(După cît am înțeles, este un matematician reputat.)

Mother writes she's (= has) crossed the Channel by hovercraft.
(Mi-a scris Mama că a traversat Canalul Mîneei cu o ambarcație pe pernă de aer.)

γ. *Exprimă Timpul viitor:*

§ 1401

a) În limba vorbită, cînd există un adverb de timp viitor în propoziție, prezentul simplu exprimă uneori o acțiune sau o stare viitoare, așteptată ori proiectată, sau care constituie un obicei: § 1402

Tomorrow is July 27.

Term begins on Monday.

The postman doesn't call on Sunday.

b) Prezentul simplu este întrebuințat în special cu referire la programe, orare, mersul trenurilor, al vapoarelor, avioanelor etc.: § 1403

What time is the music lesson today?

We land at five this afternoon. The York train is due in at 11 a.m.

The mass demonstration is at 8 a.m. sharp tomorrow.

Professor Morris is due to lecture on Friday week.

"When does next Sunday night's BBC programme end?"

"It doesn't. It's an all-night non-stop broadcast."

They have round-the-clock programmes every day."

There is a bus to Heathrow Airport¹ every half hour.

De fapt, ca și în limba română, programarea, planificarea sau interesul există în prezent, adesea și în trecut, cu realizarea în viitor.

Mother leaves for the seaside next week.

c) Prezentul simplu este întrebuințat în *propozițiile secundare* — temporale sau condiționale — pentru a exprima o acțiune sau stare viitoare care are loc *concomitent*, sau aproape concomitent, cu *altă acțiune* sau stare viitoare (§ 2852): § 1404

Ring me up as soon as he gets home.

(Telefonează-mi îndată ce va sosi acasă.)

Don't go until they ask you to.

(Nu te duce pînă ce nu-ți vor cere să vii.)

I shall buy a TV set when the new models are in.

(Voi cumpăra un televizor cînd vor sosi noile modele.)

If Vivian comes on Monday, I'll look him up.

(Dacă Vivian va veni luni, am să mă duc să-l văd.)

Unless you send the parcel tomorrow, I shall no longer be here to get it.

(Dacă nu vei trimite coletul mîine, n-am să mai fiu aici să-l primesc.)

She will look after Wayne while I am away.

(Va avea grijă de Wayne cît voi lipsi.)

5) Traducerea indicativului prezent din limba română în limba engleză. § 1405
— Se atrage deosebi atenția asupra traducerii următoarelor cazuri cu totul speciale:

¹ *Heathrow Airport* este aeroportul pentru Londra.

- § 1406 a) Indicativul prezent din limba română tradus în limba engleză cu *indicativul trecut simplu* sau *continuu* (§ 1411, 2838):
 (Ea) a spus că își *face* lecțiile și că nu *poate* veni.
 (= She said she *was doing* her homework and *couldn't* come.)
- § 1407 b) Indicativul prezent tradus cu *viitorul față de trecut* (§ 2838):
 (Ea) mi-a spus că-i *scrie* să vină.
 [= She told me she'd (= *would*) *write* him to come.]
- § 1408 c) Indicativul prezent tradus cu *prezentul* sau cu *viitorul continuu*, redând viitorul în stilul familiar (§ 1522):
 Mă *duc* la plimbare peste o oră.
 (= I'm *going* for a walk in an hour.) s a u
 (= I'll *be going* for a walk in an hour.)
- § 1409 d) Indicativul prezent tradus cu *trecutul* sau cu *viitorul față de trecut continuu*, redând viitorul în stilul familiar (§ 1523):
 A spus că se *duce* la plimbare peste o oră.
 (= He said he *was going* for a walk in an hour.) s a u
 [= He said he'd (= *would*) *be going* for a walk in an hour.]
- § 1410 e) Indicativul prezent tradus cu construcția idiomatică *to be going to* (exprimă certitudine):
 Vremea se schimbă.
 (= The weather *is going to* change.)
 Grăbește-te, pierzi trenul!
 (= Look sharp! You're *going to* miss your train.)
 (Stil indirect) I-a spus că are să piardă trenul dacă nu se grăbește.
 (= He told her she *was going to* miss her train if she *didn't* look sharp.)
 (Exprimă intenția) Am de gând s-o iau spre casă.
 (= I'm *going to* go home.)
- 6) **Prezentul simplu în contrast cu prezentul continuu.** — Vezi Conjugarea continuă § 1806.

§ 1411

TRECUTUL SIMPLU
(THE SIMPLE PAST TENSE)¹

- § 1412 1) **Formă.** — Trecutul simplu are o singură formă pentru toate persoanele, cu excepția verbului *to BE*. Trecutul simplu al *verbelor regulate* se formează adăugându-se sufixul *-ed* la infinitiv:
to call { (sg.) I called; you called; he, she, it called;
 { (pl.) we called; you called; they called.
- Trecutul simplu al *verbelor neregulate* este foarte divers. (Vezi lista verbelor neregulate la § 1847).
- § 1413 2) **Ortografie.** — Vezi § 1759.
- § 1414 3) **Funcție.** — Trecutul simplu exprimă o acțiune sau o stare complet terminată, care a avut loc într-un *moment trecut* precis sau într-o *perioadă de timp trecută determinată*. În toate cazurile, acțiunea sau starea la care se referă este *complet separată de prezent printr-un interval de timp*.
- § 1415 Dat fiind înțelesul său specific, trecutul simplu este timpul întrebuițat la povestirea întâmplărilor trecute (*Trecutul narativ* sau *istoric* (*Narrative* or *Historic Past*]):
 George *paused* at this and *glanced* across at the Chief Engineer.
 He *pulled* himself together and then *continued*...

¹ *Preterite*, denumire de mult depășită și rezervată gramaticii latine de unde provine, este totuși întrebuițată de unii gramaticieni actuali în locul numelui de *Past Tense* (= *Timpul trecut*), deși dăunează perfectiei simetriei aduse conjugării engleze de nomenclatura modernă adoptată în lucrarea de față.

Timpul în care s-a petrecut acțiunea exprimată de verb poate fi precizat § 1416
în următoarele moduri:

a) printr-un adverb de timp precis sau printr-un adjectiv, ca: *yesterday*, § 1417
(*two days, a week, a few years* etc.) *ago*, *last* (*week, month, year, June* etc.),
then, when etc., sau prin orice alte adverbe ori locuțiuni adverbiale care preci-
zează timpul în trecut, ca: *in 1935, as soon as, at the time, at that time, at the*
*moment, just now*¹ (= *adineauri*); *the day before, the other day, the day before*
*yesterday, yesterday week, recently*², *this day last year* etc.:

I called there yesterday.
He saw me five minutes ago.
*She left for the Continent*³ *last year.*
When I rang up, she was out.
As soon as he spoke, I recognized him.
I met him just now in the street.
You were here the other day, weren't you?
"Macbeth" was first published in 1623.
We came in at 10.30 today.
As a boy, I used often to play football.
I got the letter on Wednesday.
I didn't sleep at all that night.
From that day he began to recover.
I bought the tickets on my way to the office.
The Houses of Parliament in London were built at various periods.

b) printr-un verb la un timp trecut (care aparține grupei trecutului § 1418
§ 1356):

They were going when we arrived.
Hardly had we mentioned his name when he entered the room.
They watched the boat as long as they could see it.
He talked to the painter while we looked at the paintings.
She said she liked music (= "I like music"). (Stil indirect, conform
correspondenței timpurilor.)

c) prin orice alt indicator de timp trecut precis, care să nu fie adverb de § 1419
timp sau construcție temporală: *where, there, that, to say, to tell, to get, to buy,*
to cost, to pay, to last etc.:

Where did you get this burgundy?
They did not reach an agreement there.
Was that the milkman who rang?
Who said so?
Who told you that?
I bought this coat at Harrod's.
What did your television cost?
How much did you pay for the Agfa cassette?
How long did the show last?

d) prin context sau numai în intenția celui care vorbește: § 1420

Was she at home?
He came every day for weeks.
The play was televised.
Did you hear that noise?
Were you at the party?
What did you say? I haven't heard you.
You didn't see me in the club.
I met him at a first night: he was a regular first-nighter.

4) Alte funcții ale trecutului simplu. — Trecutul simplu înlocuiește urmă- § 1421
toarele timpuri:

¹ Dar nu și *just* (= *toemai*), adverb de timp, construit cu *prezentul perfect* (§ 1450).

² *recently* se construiește și cu *prezentul perfect* (§ 1463) în funcție de context.

³ "*The Continent*" (= Europa, în contrast cu Anglia), nume întrebuitat curent de englezi, chiar și azi, pentru a marca insularitatea lor.

- § 1422 a) *prezentul simplu*, deși mai rar, ca o formă politicoasă în întrebări și solicitări:

"What *can* I do for you?"
 "I *wanted* to see you for a moment."
 [Voiam (= vream) să vă văd o clipă.]
 "What *did* you want to talk to me about?"
 [Despre ce *voiai* (= vrei) să-mi vorbești?]

Cf. în limba română același procedeu (cu imperfectul în locul prezentului) întrebuințat în același scop, ilustrat prin traducerea din parantezele de mai sus.

- § 1423 b) *trecutul perfect*, în locul căruia este uneori întrebuințat pentru simplificare sau pentru evitarea unei repetiții:

He thought he *discovered* (= had discovered) a fox's mark on a tree.
 (Credea că *descoperise* urma unei vulpi pe un copac.)
 She had been at the hut since Monday. The snow *started* (= had started) the day after her arrival and had not stopped for two days.
 (Era la cabană de luni. Ninsorea *incepuse* a doua zi după sosirea ei și nu stătuse timp de două zile.)
 "She said she had thrown the bun down there before she *met* (= had met) Harris."¹
 (Spunea că aruncase chifla acolo înainte de a-l *fi întâlnit*/a-l întâlni pe Harris.)
 (Vezi și § 1481)

- § 1424 c) *prezentul simplu* (în special în stilul indirect) într-o propoziție secundară, după un verb la un timp din grupa trecutului² sau cu formă de trecut² (conform regulii corespondenței timpurilor — § 2834):

- § 1425 c') (după un trecut simplu)³:

I *thought* you *had* a sister.
 (Credeam că ai o soră.)
 He *asked* me just now how you *were*.
 (M-a întrebat adineauri ce mai faci.)
 "What does he want?" "He *wouldn't* tell me what he *wanted*."
 („Ce vrea?" „N-a vrut să-mi spună ce vrea.")
 She is a good skier. Nobody ever *said* she *wasn't/isn't*.
 (E o bună schioare. Nimeni n-a spus niciodată că nu este.)

- § 1426 c'') (după viitorul față de trecut) conform regulii corespondenței timpurilor (§ 2834):

We *were* told to wait until the bus *was* there.
 (Ni s-a spus să așteptăm până *ce va sosi* autobuzul.)
 She *asked* me to replace her while she *was* on holiday.
 (M-a rugat să-i țin locul cât timp *va fi* în concediu.)
 They *promised* they *would show* us the snapshots next time they *came*.
 (Au făgăduit că ne vor arăta instantaneele când *vor mai veni* la noi.)

- § 1427 c''') (după un condițional)⁴:

I *should/would*⁵ say her name *was/is*⁵ Ada.
 (Cred că numele ei *este* Ada.)

¹ J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*.

² Vezi § 1356, 1364—1365; cu formă de trecut: condiționalul.

³ De fapt, întrebuințarea trecutului simplu în limba engleză, în locul prezentului folosit în limba română, este mai îndreptățită în aceste cazuri, deoarece: (exemplul 2) în acel moment trecut m-a întrebat *ce făcea atunci*, nu *ce faci azi*; (exemplul 3) nu mi-a spus *ce voia atunci* când l-am întâlnit; (exemplul 4) are însă o primă propoziție cu verbul la prezent, care justifică varianta *isn't*.

⁴ Trecutul simplu întrebuințat după un condițional nu trebuie confundat cu subjonctivul din propoziția condițională (§ 2752). Dovada că aici este vorba de un trecut și nu de un subjonctiv o face, pe lângă înțeles, și forma verbului *to be*: *was* (trecutul) și nu *were* (subjonctivul).

⁵ Forme coloeviale.

We *should/would*¹ like to believe he *was/is*¹ a poet.
(Ne-ar plăcea să credem că *este* poet.)

5) Stilul colocvial. — Prin derogare de la regula corespondenței timpurilor², în limba vorbită și prin contaminare cu noțiunea de prezent existentă în mintea celui ce vorbește, prezentul este din ce în ce mai des întrebuițat în propoziția secundară, în locul trecutului, atunci când timpul din propoziția secundară se referă și la prezent sau viitor: § 1428

She *told* me she *is* going to be married soon.
I *knew* she *is* a clever woman.
They *said* the plane *leaves* at 5.
He *complained* (that) his children *are* far too independent.
(Vezi și variantele exemplurilor de la § 2841, 2842, 2844).

Desigur că redarea unor acțiuni sau stări trecute, exprimate în stilul direct prin prezent fără implicații viitoare, păstrează totuși forma de *trecut* conform regulii corespondenței timpurilor:

He *said* he *was* too sleepy for words. (= I *am* too sleepy...)
She *complained* he *was* working too hard. (= You *are* working too hard).

6) Traducerea în limba română. — Din schemele de la § 1356 și 1357 se constată că, la modul indicativ, noțiunea de trecut este exprimată în limba engleză printr-o *singură* formă verbală³ și anume prin indicativul trecut (*Past tense*) (Fig. 1356), iar în limba română prin *trei* forme verbale diferite: *perfectul simplu*, *perfectul compus* și *imperfectul* (Fig. 1356). Indicativul trecut din conjugarea engleză se va traduce deci cu cele *trei* timpuri care îi corespund în limba română, astfel: § 1429

a) cu *perfectul simplu* sau cu *perfectul compus* la redarea întâmplărilor trecute când acțiunea exprimată de verb are caracter momentan (§ 1344, 1346—1347): § 1430

She *called* Sally and *told* her to fetch the tea.
(O *chemă* pe Sally și-i *spuse* să aducă ceaiul.)
We *went* to a play yesterday.
(Ne-am *dus* ieri la teatru.)

b) cu *imperfectul* în cazul acțiunilor sau stărilor cu caracter durativ (§ 1345) sau repetitiv: § 1431

He *sat* there waiting. (Durativ)
(*Sedea* acolo așteptînd.)
The Agricultural Production Cooperative *used* three tractors. (Durativ)
(Cooperativa Agricolă de Producție *folosea* trei tractoare.)
She *was* a clever weaver. (Durativ)
(*Era* o țesătoare pricepută.)
We *usually had* a meeting every month. (Repetitiv)
(*Aveam* de obicei ședință în fiecare lună.)

Pe lângă aceasta, trecutul simplu exprimînd, după cum s-a arătat mai sus (§ 1421—1428), atît un trecut anterior, cît și prezentul sau viitorul, se traduce în limba română cu timpurile respective astfel: § 1432

a) cu *mai mult ca perfectul* în cazul unei acțiuni sau stări anterioare unui moment dat trecut (§ 1423): § 1433

b) cu *indicativul prezent* cînd noțiunea este de prezent (în cadrul corespondenței timpurilor) (§ 1424); § 1434

¹ Forma colocvială I *would like*, pleonastică și ca atare considerată incorectă gramatical, a pătruns totuși actualmente chiar și în corespondența oficială a unei edituri ca Oxford University Press sau în reclamele din presă.

² Vezi regula corespondenței timpurilor la § 2834.

³ Trecutul perfect exprimă noțiunea de trecut anterior unui moment dat trecut sau anterior unei acțiuni trecute.

- § 1435 c) cu viitorul cînd noțiunea este de viitor (în cadrul corespondenței timpurilor) (§ 2834).

Atenție!

- § 1436 A nu se confunda trecutul simplu cu subjonctivul prezent, cu care are formă identică. (Vezi § 1553).

Exemplele de mai jos conțin subjonctivul și nu trecutul (după conjuncția *that*¹ și în construcții care exprimă preferința):

It's time [that] you *went* to bed.
(Ar fi timpul să te duci la culcare.)
You *had better* say 'yes'.
(Mai bine ai spune „da.”)²
They wish [that] they *could* see you.
(Ar dori să te poată vedea.)
He *would* rather marry her than let her go.
(Ar prefera să se însoare cu ea decît să se despartă.)

- § 1437 7) Trecut și viitor. — Din Fig. 2 (§ 1357) se vede că *indicativul* trecut ocupă centrul sistemului de timpuri care aparțin trecutului. Așadar, pentru redarea unei acțiuni anterioare aceleia exprimate prin *indicativul* trecut, verbul se pune la *trecutul perfect* (*Past Perfect*), iar pentru o acțiune viitoare față de aceea exprimată prin *indicativul* trecut, verbul se pune la *viitorul față de trecut*. (*Future in the Past*):

He <i>told</i> me he <i>had seen</i> her. (trecut)	He <i>told</i> me he <i>would</i> see her. (Viitor)
(Mi-a spus că o văzuse.)	(Mi-a spus că o va vedea.)

Observație

- § 1438 Atît *trecutul* anterior *indicativului* trecut, cît și *viitorul* față de acesta sînt timpuri construite cu *ajutorul formei trecute a auxiliarelor respective*, formă impusă de corespondența timpurilor, care cere ca un verb *ce se află în raport temporal cu un trecut* să aibă tot formă de trecut (§ 2838).

- § 1439 8) *Comparație între trecutul simplu și trecutul continuu*³. — Forma simplă a *indicativului* trecut exprimă o acțiune sau o stare *terminată* într-un moment dat trecut; forma continuă sugerează *continuitatea* unei acțiuni sau a unei stări trecute, deci și faptul că aceasta *nu a fost desăvîrșită*.

Dacă întreabă cineva:

“Did you hear about Lord Mountbatten's tragic death in Ireland?”

Se poate răspunde cu *trecutul simplu*:

“Yes, I *heard* the news on the TV.”

Răspunsul sugerează că informațiile auzite la TV sînt suficiente și că vorbitorul consideră chestiunea încheisă.

Se poate însă răspunde și cu *trecutul continuu*:

“Wasn't it dreadful!” (dacă vorbitorul se gîndește la momentul atentatului) sau “Isn't it dreadful” (dacă gîndește, „În ce vremuri îngrozitoare trăim!”) “They *were talking* about it in the Staff Room today.” — sugerîndu-se astfel că interesul vorbitorului *continuă încă* și că acesta ar dori o continuare a discuției.

- § 1440 9) Două acțiuni simultane. — Două sau mai multe acțiuni trecute care se desfășoară în același timp pot fi exprimate prin *indicativul* trecut continuu⁴ dacă ceea ce interesează este continuitatea lor la un moment dat:

They *were going* into the town and I *was coming* from it.
(Se duceau la oraș și eu veneam de acolo.)

¹ Care nu se exprimă niciodată în acest caz (numit “that zero”).

² Se traduce cu *condiționalul*, care traduce adesea subjonctivul englez în limba română.

³ Pentru studiarea construcției și înțelesului formei continue, vezi § 1796.

When I tuned in to the five o'clock news, the announcer *was reading* the names of the winning teams, while crowds *were cheering* and music *was being played*.
(Cînd am pus radioul pentru ştirile de la ora cinci, crainicul *transmitea* numele echipelor cîştigătoare, în timp ce mulţimea *aclama* şi se *auzea* muzică.)

Foarte adeseori însă, una din cele două forme continue este înlocuită § 1441
prin trecutul simplu, însoţit de un adverb care exprimă continuitatea sau/şi
simultaneitatea, ca *as, on* (= continuitatea), *while* (= simultaneitatea) etc.:

As the show *proceeded*, late-comers *were pouring* in.
He *talked on*, while the noise outside *was growing* in volume.

Dacă însă nu continuitatea acţiunilor interesează, ci simplul fapt că § 1442
acestea au avut loc la un moment dat, verbele respective se pun la trecutul
simplu (*Narrative or Historic Past*):

They *went* down town¹ and I *came* home.
(*S-au dus* în oraş, iar eu *am venit* acasă.)
After the five o'clock news, the announcer *read* the names of the cast in the pan-
tomime² following, soft music *was played* and special sound-effects *were given*.
(După ştirile de la ora cinci, crainicul *a citit* numele interpreţilor feeriei *ce urma*,
s-a *transmis* în surdina muzică şi s-au *introdus* efecte sonore speciale.)

PREZENTUL PERFECT (THE PRESENT PERFECT)

§ 1443

a. Formă

§ 1444

Prezentul perfect, ca şi perfectul compus din limba română cu care are
puncte de asemănare, se formează cu ajutorul indicativului prezent al auxi-
liarului to HAVE, urmat de *participiul trecut* al verbului de conjugat:

I have called; you have called; he, she, it has called; we have called; you¹ have
called; they have called.

b. Funcţii

§ 1445

Din Fig. 2, § 1356, se constată că prezentul perfect face parte din grupa
de timpuri care au în centrul lor *prezentul indicativului* şi sint construite cu
prezentul auxiliarelor respective.

Prezentul perfect exprimă aşadar o acţiune sau o stare trecută, anterioară
prezentului, dar atît de strîns legată de acesta încît înţelesul verbului este în
fapt de *prezent*, prezentul perfect fiind uneori chiar tradus cu prezentul în
limba română (§ 1475 b).

Prezentul perfect are *trei* întrebuintări *principale*. El arată:

1) anterioritatea unei acţiuni terminate înaintea altei acţiuni exprimate § 1446
prin prezent:

On Sundays, when he *has finished* breakfast, he always *reads* the papers.
(Duminicile, după ce *a terminat* micul dejun, *citeşte* întotdeauna ziarul.)
At five, when I *have done* a good stretch of work, I *stop* for a cup of tea.
(La cinci, după ce *am lucrat* o bună bucată de timp, mă *opresc* ca să beau o ceaşcă
de ceai.)

2) rezultatul în prezent al unei acţiuni anterioare, de cele mai multe ori § 1447
cu implicaţii ulterioare, *momentul săvîrşirii acţiunii* respective *nefiind indicat*
deoarece nu interesează:

Day *has broken*.
[S-a crăpat de zi. (= Este zi, deci ne putem scula.)]

¹ Expresie mai mult americană.

² *pantomime* = feerie vorbită, cîntată şi dansată (nu numai *mimată*, cum s-ar crede
după titlu), inspirată din basmele cele mai cunoscute şi care constituie evenimentul tradi-
ţional al sărbătorilor de iarnă.

What *has brought* you here?

[Ce te-a *adus* aici? (De ce ești aici? Ce vrei de la mine?)]

Who *has broken* the teapot?

[Cine a *spart* ceainicul? (= Ceainicul este *spart*, deci nu putem face ceai.)]

I *have seen* the most beautiful picture.

[Am *văzut* un tablou minunat. (Nu spun *cînd* am văzut tabloul, căci nu interesează decît rezultatul în prezent: faptul că îl cunosc, cu implicația că sînt entuziasmat.)]

Why *have you opened* the window?

[De ce ai *deschis* fereastra? (Momentul acțiunii nu este arătat, căci nu interesează *cînd* a fost deschisă fereastra, ci faptul că fereastra este deschisă și că de aceea este curent.)]

"Have you *posted* the letter?" "No, I *haven't been able to get* a stamp. Everything *was closed*."

(— Ai pus scrisoarea la cutie? — Nu, n-am putut găsi timbre. Peste tot era închis.)¹

"Have you *met* the Flemmings?" "No". "I'd like *you to meet* them."

(— Cunoști familia Flemming? — Nu. — Aș vrea să te *prezint*.)

§ 1448 3) o acțiune sau o stare începută în trecut care durează pînă în prezent (sau pînă într-un moment trecut atît de apropiat de prezent încît se confundă cu acesta), continuînd sau nu în prezent sau în viitor. Se deosebesc următoarele cazuri:

§ 1449 a) durata perioadei de timp în care s-a petrecut acțiunea nu este arătată, se subînțelege însă cuvintele „pînă în prezent“:

She *has been* all along the seacoast and *has seen* all the new buildings.

[(Pînă în prezent) a fost pe tot litoralul și a văzut toate noile construcții.]

He *has been known* to win ten games in succession.

[Se știe că (pînă în prezent) a cîștigat și zece reprize succesiv.]

The concert *hasn't begun*.

[Concertul nu a început (pînă în prezent) — deci nu te grăbi.]

Adverbele *ever* și *never* accentuează ideea, nu sînt deci obligatorii:

Have you (*ever*) *seen* a gazelle?

[Ai văzut (vreodată) o gazelă?]

I have (*never*) *had* the opportunity.

[N-am avut (niciodată) prilejul.]²

§ 1450 b) durata acțiunii exprimate de verb este arătată prin adverbe sau locuțiuni adverbiale al căror înțeles este legat de prezent (sau atît de apropiat de prezent încît se confundă cu acesta), ca: *just* (= toemai, abia), *lately*, *of late*, *recently*³, *during the / these last three years* (*few weeks, two months* etc.), *this last year*, *these / this twenty minutes*, *as yet*, *yet* etc.:

He *has just arrived*.

[Toemai (acum, abia) a sosit.]

She *hasn't been well lately*.

(Nu s-a simțit bine în ultima vreme.)

During the/these last two years he *has had* much to learn.

[În ultimii doi ani a avut mult(e) de învățat.]

We *have tried to reach you this/these forty minutes*.

(Încercăm de patruzeci de minute să dăm de tine.)

§ 1451 c) durata acțiunii exprimate de verb este o perioadă de timp indicată de un adverb de timp neprecis, sau de o locuțiune adverbială (precedate sau nu de prepoziția *for*): (*for*) *some time, some weeks, several years, a fortnight, an hour or two, a few minutes, (for) a long time, how long...* etc.:

We *have been married (for) a week*.

(Sîntem căsătoriți de o săptămînă.)

¹ A se observa trecerea semnificativă de la prezentul perfect la trecutul simplu din ultima propoziție, care se referă la un moment precis din trecut.

² Sînt perfect valabile și: "Have you *seen* a gazelle?" "I *haven't had* the opportunity."

³ *recently* este un adverb care se construiește și cu trecutul simplu (§ 1463 a).

Nice to meet you! I *haven't seen* you for ages.
(Ce plăcere să te întâlnesc! Nu te-am văzut de secole.)

Have you *known* them long?
(Îi cunoști de mult?)

How long have you *been* with us?
(De când ești la noi?)

d) Începutul perioadei de timp în care s-a petrecut acțiunea exprimată de verb este precizat printr-un adverb sau o locuțiune adverbială care exprimă timpul precis, ca: *since 1950. since Monday (since 12 o'clock, since lunch, since the 25th of June etc.), from a boy (from his childhood, from 1950. from that day) etc.*: § 1452

They *have been* in Bucharest *since 1957*.

[(Ei sau ele) *sint* în București din 1957.]

He *has lived* away from home *from a child*.

[(El) *trăiește* departe de casă de când era copil.]

From that day she *has never been* late again.
[Din acea zi (ea) nu a mai *întrziat* niciodată.]

Atenție!

Se atrage în special atenția să nu se *întrebuințeze niciodată* în limba engleză *indicativul prezent* atunci când un verb este însoțit de un adverb de timp trecut precedat de *since* (= de când, de atunci, de, din), *for*, *from* etc. (vezi și §1455, 2361).

e) Începutul perioadei de timp în care s-a petrecut acțiunea exprimată de verb este precizat printr-un verb la *trecutul simplu*: § 1453

You *have been* my friend ever *since I was* born.

(Îmi ești prieten de când m-am născut.)

She *came* here as a child and *has been* with us ever *since*.

(A venit aici de copil și *stă* la noi mereu de atunci.)

We *haven't heard* from them *since I last met* them at Sinaia.

(Nu *avem* vești de la ei de când i-am întâlnit ultima oară la Sinaia.)

We *have been* here (for) two years now, ever *since we came* in 1979.

(Ne *aflăm* aici de doi ani, de când *am venit* în 1979.)

f) durata perioadei în care s-a petrecut acțiunea exprimată de verb este indicată de un alt verb la *prezentul perfect*, care semnalează o acțiune paralelă: § 1454

He *hasn't stopped* typing *since he has been* in this room.

(N-a încetat să scrie la mașină de când *se află* în această cameră.)

I *have never been* disappointed in her *since I have known* her.

(Nu m-a dezamăgit niciodată de când o *cunosc*.)

We *have been* in high spirits all the time we *have worked* at the barrage.¹

(Sintem mereu foarte entuziaști de când *lucrăm* la baraj.)

We *have been* very happy *since we have been married*.

(Sintem foarte fericiți de când *sintem* căsătoriți.)

c. Prezentul perfect simplu și prezentul perfect continuu § 1455

a) La verbele durative care pot avea forme continue (§ 1345) prezentul perfect continuu accentuează ideea de continuitate sau de durată a unei acțiuni terminate în prezent sau într-un trecut foarte recent: § 1456

He *has been teaching* English (for) two years.

(*Predă* engleza de doi ani.)

How long have you *been waiting* for me?

(De când mă *aștepti*?)

¹ Dacă în această propoziție prezentul perfect *have been* și *have worked* (= sintem încă la baraj) este înlocuit prin *trecutul simplu*, formele *were* și respectiv *worked* indică faptul că „nu mai sintem la baraj“.

It's this increase in productivity we've *been working for* this three months.
(Pentru realizarea acestei creșteri a productivității am lucrat noi în ultimele *trei* luni.)

- § 1457 *b)* Uneori forma continuă a prezentului perfect exprimă continuarea unei acțiuni în prezent, eventual și în viitor, în contrast cu prezentul perfect simplu, care arată o acțiune terminată în prezent:

Here you are at last! I'm afraid I *have been eating* your lunch.
[Iată-te în sfârșit! Ți-am consumat din mîncarea ta de prînz (nu am terminat-o).]
I am afraid I *have eaten* your lunch.
[Ți-am mîncat prînzul (nu a mai rămas nimic).]

- § 1458 *c)* Prezentul perfect continuu al verbelor momentane (§ 1344) exprimă acțiuni repetate:

They *have been meeting* like this for years on their way to the factory.
(Se *întîlnesc* astfel de ani de zile în drum spre fabrică.)
We *have been stopping* every workman we met to tell him the news of our brigade's achievement.
(*I-am oprit* pe toți muncitorii pe care i-am întîlnit, ca să le spunem vestea realizării brigăzii noastre.)

- § 1459 *d)* Prezentul perfect continuu dă uneori textului o nuanță emoțională:

You *have been going* to the pictures again!
[Sigur că iar te-ai dus la cinema! (De aceea vii așa de tirziu!)]
He *has been sitting up* reading till all hours again!
[Sigur că iar a citit pînă tirziu noaptea! (De aceea e obosit!)]

A se compara în contrast:

A *scries* o simfonie. = He *has written* a symphony.
(Momentul acțiunii este neprecizat, căci nu interesează *cînd* a scris simfonia, ci numai *rezultatul* acțiunii în prezent: el *este* autorul unei simfonii.)
A *scrie* o simfonie anul trecut. = He *wrote* a symphony last year.
(Momentul acțiunii este precizat: anul trecut.)
A *scrie* o simfonie anul acesta. = He *has written* a symphony this year.
(Acțiune începută și terminată în acest an.)
Scrie o simfonie anul acesta. = He *has been writing* a symphony this year.
(Acțiunea începută în acest an durează și în prezent.)

Notă

- § 1460 Deoarece prezentul perfect exprimă ideea de anterioritate față de prezent, dar există ambiguitate în privința continuării acțiunii verbului în prezent sau viitor, este de dorit să se înlătorească această nesiguranță întrebuintîndu-se *întotdeauna* pentru indicarea continuității acțiunii verbului *prezentul perfect continuu*, care aduce precizarea necesară dacă aceasta nu reiese nici din context (cf. § 1455).

- § 1461 *d. Trecutul simplu și prezentul perfect*

Deosebirea dintre trecutul simplu și prezentul perfect prezintă mari dificultăți pentru studenții români, obișnuiți cu conjugarea română, asemănătoare cu cea engleză și în același timp foarte diferită de ea. De aceea, făcîndu-se abstracție de timpurile gramaticale din limba română, se va studia *direct* structura conjugării engleze în Fig. 2 § 1357, avîndu-se în vedere *întelesul* verbului din propoziția engleză, și nicidecum traducerea din limba română.

O comparație între trecutul simplu și prezentul perfect va lămurii mai bine întrebuintarea acestor timpuri.

Trecutul simplu este *adevăratul timp trecut* în limba engleză. El exprimă o acțiune care a avut loc într-un *moment precis* sau într-o *perioadă precisă din trecut*, acțiune *terminată atunci și fără nici o legătură cu prezentul*.

Prezentul perfect este esențialmente un *timp prezent*. El exprimă o acțiune trecută, care are *legătură cu prezentul* și care a fost săvârșită într-un *moment neprecizat*.

Trecutul simplu îndreaptă atenția asupra *momentului trecut* în care s-a săvârșit acțiunea: **prezentul perfect**, asupra *rezultatului acțiunii în prezent*:

I lost my book ten days ago.

[Mi-am pierdut cartea acum zece zile. (Timpul trecut precizat: *ten days ago*. Acțiunea se referă numai la acel moment: cartea pierdută poate să fi fost găsită până în prezent.)]

I have lost my book.

[Mi-am pierdut cartea. (Momentul pierderii nu este precizat căci nu interesează; importanță are doar faptul că *în prezent* cartea este pierdută și că *deci nu pot* lucra fără ea.)]

I switched off the lights when I left, but I see somebody has switched them on again.
(Am stins lumina când am plecat dar văd că cineva a aprins-o iar.)

I was in Bucharest last year.

[Am fost anul trecut la București. (Timpul precizat: *last year*. Acțiunea fără legătură cu prezentul: nu mai sint acum în București.)]

I have now been in Bucharest (for) a year.

[Sint (acum) la București de un an. (Acțiune trecută care continuă în prezent și probabil în viitor.)]

"Did you ever go to Czechoslovakia as a child?" "No, I didn't, I only went to Hungary once."

[— Ai fost vreodată în Cehoslovacia *când erai copil*? — Nu, nu am fost. Am fost numai *o dată* în Ungaria. (Timp trecut precizat de cuvintele *as a child*.)]

"Have you ever been to Czechoslovakia?" "No, I have only been to Hungary."

[— Ai fost vreodată în Cehoslovacia? — Nu, am fost numai în Ungaria. (Se subînțelege „până în prezent.”)]

Did you do your work before going to the pictures?

[Ți-ai terminat lucrarea înainte de a te duce la cinematograful? (Timpul acțiunii precizat de cuvintele *before going to the pictures*.)]

Have you done your work?

[Ți-ai terminat lucrarea? = Lucrarea este gata (în prezent) (Subînțeles: „Dacă este gata, poți acum să te distrezi.”)]

I heard Gershwin's "Rhapsody in Blue" yesterday at the concert.

[Am auzit „Rapsodia albastră” a lui Gershwin ieri la concert. (Moment trecut precizat de cuvintele *yesterday at the concert* și *fără legătură cu prezentul*.)]

I have heard Gershwin's "Rhapsody in Blue" five times.

[Am auzit „Rapsodia albastră” a lui Gershwin *de cinci ori* (până în prezent). (Momentul acțiunii *neprecizat*, perioada de *timp are legătură cu prezentul*.)]

"Have you read 'Hamlet'?" "No, but I have seen it. I saw the picture during the 'Youth Festival.'"

[— Ai citit „Hamlet” (*până în prezent*)? — Nu, dar l-am văzut (*până în prezent*). Am văzut filmul în timpul Festivalului tineretului. (Moment trecut precizat.)]

She went up to them and asked: "Why have you come? Why did you say you weren't coming?"

[S-a apropiat de ei și a întrebat (*trecut narativ*): „De ce ați venit?” (= De ce *sînteți* aici (*în prezent*)?) „De ce ați spus (într-un anumit moment subînțeles (din trecut) că nu veniți?”)]

Adverbele de timp întrebuințate atît cu trecutul simplu, cît și cu prezentul perfect. — Atît trecutul simplu, cît și prezentul perfect pot fi întrebuințate cu următoarele adverbe de *timp neprecis*, dar în situații diferite: § 1462

1) **ever** și **never**, **recently**, sint folosite cu:

§ 1463

a) *Trecutul simplu*, cînd se subînțeleg cuvintele „în trecut”:

*"Did you ever find out the name of the goal keeper?"*¹

"I did, just before I left the stadium."

[— Ai aflat cum se numea portarul? — Da, chiar înainte de plecarea mea de pe stadion.]

She was the prettiest girl I ever saw.

(Era cea mai drăguță fată pe care am văzut-o vreodată.)

¹ (sport) = *portar* (la fotbal, hochei etc.).

He **never** repeated the offence for which he had been censured.
(Nu a repetat niciodată greșeala pentru care fusese criticat.)

Never was a man born so jolly as he.
(N-am pomenit niciodată un om atât de vesel ca el.)

The committee held a meeting **recently**.
(Comitetul a ținut recent ședință.)

§ 1464 b) *Prezentul perfect*, cînd se subînțeleg cuvintele „pînă în prezent“:

Have you **ever** visited the Hermitage Museum in Leningrad?

(Ai vizitat vreodată Muzeul Ermitage din Leningrad?)

It is the most interesting proposal he **has ever** made for an innovation.
(Este cea mai interesantă propunere de inovație pe care a făcut-o vreodată.)

I have **never** been to the seaside.
(Nu am fost niciodată la mare.)

We've **never** seen or heard of him since he moved to Glasgow.
(Nu l-am văzut, nici n-am auzit de el, de cînd s-a mutat la Glasgow.)

§ 1465 2) Adverbele și locuțiunile adverbiale de timp neprecis care exprimă ideea de „pînă la un moment dat trecut sau prezent“ ca: *already, still, yet, so far, up to now¹, (up) to this / that² day* etc., sînt folosite cu:

a) *Trecutul simplu*, cînd se subînțeleg cuvintele „pînă într-un anumit moment trecut“ (tradus în limba română cu imperfectul):

He **was** already tired.
(Era deja obosit.)

There **were** articles **still** not written.
(Erau articole încă nescrise.)

There **were** jobs not **yet** done.
(Erau sarcini încă neîndeplinite.)

So far things **were** all right with the newly-wedded couple.
(Pînă atunci noii însurații se împăcau bine.)

Up to now everything **seemed** difficult.
(Pînă acum/atunci totul părea greu.)

b) *Prezentul perfect*, cînd se subînțeleg cuvintele „pînă în prezent“ (tradus în limba română cu *perfectul compus*):

He's **seen** the exhibition **already**.

(A și văzut expoziția.)

Have you **bought** the tickets **yet**?

[Ai cumpărat biletele (pînă în prezent)?]

She **still** **hasn't** come.

(Tot n-a venit.)

She **hasn't** come **yet**.

(Nu a venit încă.)

Up to now/so far the experiment **has been** a success.

(Pînă în prezent experiența a avut succes.)

§ 1466 3) Adverbele și locuțiunile adverbiale care arată o perioadă de timp neterminată, ca: *today, this week / month / year / morning, all day, all night* etc. sînt folosite cu:

a) *trecutul simplu*, cînd perioada de timp sau acțiunea exprimată de verb s-a terminat:

I **didn't** have coffee **this morning**.

(N-am băut cafea azi dimineață.) (Vorbesc după-amiază sau spre seară.)

It **rained** **today**.

A plouat azi. (Nu mai plouă acum.)

¹ *now* nu se referă numai la prezent, dar și la un moment dat trecut, considerat ca prezent de vorbitor.

² *to this day* = pînă azi; *to that day* = pînă atunci.

He *was* here for a few hours **this week**.

[A fost aici câteva ore săptămîna aceasta (dar a plecat.)]

b) *prezentul perfect*, cînd perioada de timp sau acțiunea verbului durează încă:

I *haven't had* coffee **this morning**.

(N-am băut cafea azi dimineață.) (Vorbesesc dimineața.)

Today *has been* a fine day.

(Azi a fost o zi frumoasă.) (Este seară și încă frumos.)

You *have been* here only once **this week**.

[N-ai fost aici decît o dată (pînă acum) săptămîna această]

În afară de cazurile menționate la acest punct, unde timpul verbului respectiv este impus de necesitatea clarificării înțelesului, atunci cînd situația reiese limpede din context cele două timpuri sînt adeseori folosite fără deosebire, ne mai respectîndu-se distincția dintre ele stabilită mai sus. Astfel se spune în mod egal, înțelesul fiind același în ambele cazuri:

She *has worked* hard all day. sau She *worked* hard all day.

He *has written* to his wife this week. sau He *wrote* to his wife this week.

4) **Adverbele de timp și locuțiunile adverbiale continuative sau repetitive,** § 1467
ca: *always, generally, occasionally, regularly, usually, frequently, often, rarely, seldom, sometimes, several times, time and again, now and again, every day, every other day, every fortnight, every few weeks, once* (= odinioară, pe vremuri, cîndva), *once* (= o dată), *three times, several times, many times* etc. sînt folosite cu:

a) *trecutul simplu*, cînd se subînțeleg cuvintele „în trecut” (trecut indicat printr-un adverb de timp precis¹):

Our folk-dances group *frequently won* great applause when we performed in the factories.

(Echipa noastră de dansuri populare era adeseori foarte aplaudată cînd dădeam spectacole în fabrici.)

In my childhood, we *often spent* the holidays at the seaside.

(În copilăria mea, petreceam adeseori vacanța la mare.)

As a boy, I *sometimes played* in the school football team.

(Cînd eram copil, jucam uneori în echipa de fotbal a școlii.)

She *used to live* in this house *once*.

(Locuia pe vremuri în această casă.)

b) *prezentul perfect*, cînd se subînțeleg cuvintele „pînă în prezent”:

I *have always thought* she was shy.

(Am crezut întotdeauna că este/era timidă.)

He *has often been* here.

(A venit adeseori aici.)

I *have seen* “Othello” *many times*.

(Am văzut de multe ori „Othello”.)

She *has been* here only *once*.

(A fost aici o singură dată.)

5) **Since** (adverb, conjuncție sau prepoziție) se întrebuințează cu: § 1468

a) *trecutul simplu*, cînd acțiunea sau starea la care se referă are loc într-un moment dat din trecut:

I *haven't seen* him *since* he *came* here as a child. (Conj.)

(Nu l-am văzut de cînd a venit aici, un copil.)

It is three days *since* he *was* here last. (Conj.)

(Sînt trei zile de cînd a fost aici ultima oară.)

¹ Sau prin echivalentul lui, adică o locuțiune adverbială, o propoziție circumstanțială etc. Acest trecut este numit *iterativ* (sau *repetitiv*).

This fine building *was* a ruin not long since. (Adv.)
(Această frumoasă clădire era nu de mult o ruină.)

(Vezi și § 2361)

b) presentul perfect, cind se subînțelege cuvintele „pînă în prezent“:

He *has held* a professorship since 1950. (Prep.)
(Deține o catedră din 1950.)

(Adv.)
Ravel's "Bolero" was broadcast last September, but *has not been repeated* since.
(„Bolero-ul“ lui Ravel a fost difuzat la radio în septembrie, dar nu a fost repetat de atunci.)

Production *has gone up* by leaps and bounds since automation was introduced. (Conj.)
(Producția a sporit vertiginos de cind s-a introdus automatizarea.)

I *have learnt* a great deal since I have been in this office. (Conj.)
(Am învățat multe de cind sînt în acest birou.)

§ 1469 6) just now poate avea două înțelesuri cind se referă la o acțiune trecută:¹

a) = adinecure;

acțiunea petrecindu-se într-un anumit moment din trecut, timpul gramatical întrebuițat este *trecutul simplu*:

She rang me up *just now*.
(Mi-a telefonat *adinecure*.)

b) = tocmai, chiar acum:

acțiunea avînd loc într-un moment care se confundă cu prezentul, timpul gramatical întrebuițat este *prezentul perfect*:

They *have just now come* in.
(Au intrat *chiar acum*.)

Observație

§ 1470 Este posibil ca în propozițiile care conțin trecutul simplu sau prezentul perfect să nu existe nici un adverb pentru indicarea timpului în care se desfășoară acțiunea verbului, dar dacă în mintea vorbitorului această acțiune este legată de un moment sau de o perioadă din trecut, el va întrebuița *trecutul simplu*, iar dacă se gîndește la rezultatul acțiunii în prezent, va întrebuița *prezentul perfect*.

Moment trecut

You *said* you didn't like it.
What *did* they ask for that hat?

Where *did* you see them?

The rain *stopped* for ten minutes and then *began* again.

How *did* you spoil your dress?

I *lent* you my mac.

What *did* you say?

"Did you hear about Helen?"

Acțiune trecută legată de prezent

You've *said* it twice already.
What *has* she asked you? You look so pleased.

I've *seen* them sad and I've *seen* them happy.

The rain *has stopped*, I am so glad.

What *have* you done? You've *spoilt* your dress.

Have you brought it back?

I *haven't heard* you.

"What about her?" "She's (= *has*) got the scholarship for London."

A se compara:

I *am* here for a week.

[Sînt aici pentru o săptămînă. (= Stau aici o săptămînă.)]
(Ideea exprimată de verb se prelungește în viitor.)

I *have been* here (for) a week.

[Sînt aici de o săptămînă. (Stare trecută, legată de prezent)]

¹ Vezi și § 2367.

I was here for a week.
[Am fost aici o săptămână (dar nu acum, ci oindva, într-un trecut depărtat de prezent printr-o perioadă de timp, după care m-am întors.)]

Timpul gramatical pe care îl alege vorbitorul în aceste exemple — și nu neapărat prezența adverbilor de timp — este cheia intenției sale.

O metodă simplă pentru aflarea timpului gramatical necesar — prezent § 1471 simplu, prezent perfect sau trecut simplu — constă în folosirea celor două întrebări indicate mai jos:

a) *Exemplu* :

„El este la mare pentru o lună“.	
<i>Întrebare</i>	<i>Răspuns</i>
Este acum la mare?	— Da.
A fost și în trecut?	— Nu.

Se va întrebuința deci un simplu prezent — prezentul simplu (prezent care se prelungește și în viitor).

He is at the seaside for a month.

b) *Exemplu* :

„El este la mare de două luni.“	
<i>Întrebare</i>	<i>Răspuns</i>
Este acum la mare?	— Da.
A fost și în trecut?	— Da, două luni.

Se va întrebuința un timp trecut care are legătură cu prezentul — prezentul perfect:

He has been at the seaside for two months.

c) *Exemplu* :

„El a fost la mare în iunie.“	
<i>Întrebare</i>	<i>Răspuns</i>
Este acum la mare?	— Nu.
A fost în trecut?	— Da, în iunie.

Se va întrebuința deci un timp trecut care nu are legătură cu prezentul — trecutul simplu:

He was at the seaside in June.

e. Alte funcții ale prezentului perfect § 1472

1) Prezentul perfect înlocuiește viitorul perfect¹ în propozițiile secundare, § 1473 în special în cele temporale și condiționale (§ 2853):

I shall go to my office when I have had lunch.
(Mă voi duce la birou după ce voi fi luat masa de prinz.)
If I have seen her before noon, I shall leave at five.
[Dacă o voi fi văzut-o până la prinz, voi pleca la (ora) cinci.]
You can't go and play till you have done your homework.
(Nu te poți duce să te joci până ce nu-ți vei fi făcut¹ lecțiile.)

2) Construcția idiomatică have got (= have), deși avind forma de prezent § 1474 perfect, are înțeles de prezent, deoarece verbul to get nu îndeplinește aici decît rolul de a întări ideea exprimată prin verbul to have:

I have got a watch (= I have a watch). (Posesiune)
(Am un ceas.)
He has got to pay now (= He has to pay now). (Obligație)
(Trebuie să plătească acum.)

Această construcție nu este întrebuințată decît în stilul colocvial.

¹ Vezi § 1501.

§ 1475 3) Traducerea în limba română. — Prezentul perfect se traduce în limba română astfel:

a) cu *perfectul compus* în toate cazurile (§ 1446—1454), cu excepția punctelor § 1475 b și c:

I have finished writing.
(Am terminat de scris.)

We have just met them.
(I-am întâlnit adineauri.)

b) cu *indicativul prezent* în cazul unei acțiuni începute în trecut, care durează până în prezent și probabil și în viitor (§ 1448):

I have known her for a year.
(O cunosc de un an.)

How long have you been here?
(De când ești aici?)

c) cu *viitorul anterior*¹ (§ 2853):

You will feel better when you have been here a week.
(Te vei simți mai bine după ce vei fi stai¹ aici o săptămână.)

§ 1476

Prezentul perfect

Întrebuintare	Exemple	Traducere
1) Exprimă o acțiune anterioară prezentului (§ 1446)	<i>Every day when I have finished work I go for a walk.</i>	În fiecare zi, după ce am terminat lucrul, mă duc la plimbare.
2) Moment trecut neexprimat — rezultatul în prezent interesează (cu implicații ulterioare) (§ 1447).	<i>I have brought you a new novel.</i>	Ți-am adus un roman nou. (Deci bucură-te!)
3) Acțiunea are loc într-o perioadă de timp trecută care durează până în prezent.		
a) fără adverb (se subînțelege „până în prezent“) (§ 1464)	<i>Have you read „Hamlet“?</i>	Ai citit „Hamlet“?
b) cu <i>ever, never</i> (§ 1464)	<i>Have you ever climbed a mountain?</i>	Te-ai urcat vreodată pe munte?
[Cf. Trecutul simplu (§ 1463a)]	<i>I have never even seen one.</i>	Nici n-am văzut vreodată vreunul.
c) cu un adverb care sugerează ideea de „până în prezent“: <i>already, yet, so far etc</i> (§ 1465)	<i>You have already told me this story.</i> <i>Have you met my sister yet?</i>	Mi-ai mai spus povestea aceasta. Ai cunoscut-o până acum pe sora mea?
[Cf. Trecutul simplu (§ 1441)]	<i>I have still not/not yet had the opportunity.</i>	N-am avut încă prilejul.
d) cu un adverb care exprimă un timp apropiat sau legat de prezent: <i>just, lately, these twenty minutes etc.</i> (§ 1448—1449)	<i>The train has just come in.</i> <i>We haven't seen you lately.</i>	Trenul a sosit chiar acum. Nu te-am văzut în ultima vreme.
e) cu un adverb care arată o perioadă de timp neterminată: <i>today, this week, all day etc.</i> (§ 1466b)	<i>Today has been a fine day.</i> <i>I have worked very hard this week.</i>	Astăzi a fost o zi frumoasă. Am lucrat foarte mult săptămîna aceasta.
[Cf. Trecutul simplu (§ 1411)]	<i>Where have you been all day?</i>	Unde ai fost toată ziua?

¹ Viitorul anterior în limba română, ca și viitorul perfect în limba engleză, nu este de fapt decît un timp *gramatical*, înlocuit în genere prin prezent sau printr-un viitor colocvial, mai ales în limba vorbită. În propozițiile de mai sus, traducerea curentă ar fi: „Mă duc la birou după ce iau masa.“ „Dacă o văd până la prînz, plec la cîinci.“ „Nu te poți duce să te joci dacă nu ți-ai făcut lecțiile.“ „Ai să te simți mai bine după ce (ai să) stai aici o săptămînă.“

Întrebuintare	Exemple	Traducere
f) (cu <i>for</i>) + un adverb care arată o perioadă de timp terminată (sau continuând) în prezent, poate și în viitor (§ 1451):	She <i>hasn't been</i> here (for) a year. How long <i>have you been</i> in Bucharest now? For some years he <i>has been working</i> on an invention.	(Ea) <i>n-a fost</i> aici de un an. De când ești în București? De câțiva ani (el) <i>lucrează</i> la o invenție.
g) începutul perioadei de timp terminate (sau continuând) în prezent este precizat de un adverb (§ 1452):	The garden <i>has improved</i> since April. The play <i>has been</i> a success from the beginning.	Grădina <i>s-a făcut</i> mai frumoasă decât în aprilie. Piesa <i>a avut succes</i> de la început.
Cf. Trecutul simplu § 1411		
h) începutul perioadei de timp, terminate (sau continuând) în prezent, este precizat de un trecut simplu (§ 1411):	We <i>have lived</i> here since we moved in from Jassy.	Locuim aici de când ne-am mutat din Iași.
i) cu un prezent perfect, ambele forme de prezent perfect exprimând acțiuni paralele (§ 1454):	His health <i>has been</i> better since he <i>has been taking</i> the waters at the Slănic spa. ¹	Sănătatea lui <i>s-a ameliorat</i> de când face cura la Băile Slănic.
j) cu un adverb de timp continuativ sau repetitiv: <i>always, often, sometimes, many times</i> etc. (§ 1467, 1467b):	I <i>have always believed</i> her to be a student. We <i>have often been</i> to the seaside. I <i>have seen</i> "Hamlet" several times.	Am crezut întotdeauna că este studentă. Am fost adeseori la mare. Am văzut „Hamlet” de mai multe ori.
Cf. Indicativul trecut § 1467 și 1467a		

TRECUTUL PERFECT
(THE PAST PERFECT OR PLUPERFECT)

§ 1477

1) **Formă.** — Trecutul perfect este un timp compus, format cu ajutorul trecutului auxiliarului *to HAVE* urmat de participiul trecut al verbului de conjugat:

§ 1478

I *had called*; you *had called*; he, she, it *had called*; we *had called*; you *had called*; they *had called*

2) **Întrebuintare.** — Trecutul perfect din gramatica engleză îi corespunde în gramatica română *mai mult ca perfectul*. Ca și acesta, trecutul perfect exprimă o acțiune trecută anterioară altei acțiuni trecute sau unui moment dat trecut, și se traduce în limba română în acest caz cu mai mult ca perfectul, cu perfectul simplu sau cu perfectul compus:

§ 1479

I knew Guy, but I *had not seen* him since my marriage.
(Îl cunoșteam pe Guy, dar nu-l *văzusem* de la căsătoria mea.)
When they *had said* good-bye, they walked on to the factory.
(După ce și-au *luat/și luat* rămas bun, și-au continuat drumul spre fabrică.)

Notă

Trecutul perfect într-o propoziție cere trecutul simplu sau continuu în cealaltă:

§ 1480

They *had gone* before I *came*.
I *told* you he *had been* travelling.

¹ a spa [spa:], pl. spas = stațiune sau izvor de ape minerale (întrebuintare specială a numelui propriu SPA, oraș din Belgia, celebru pentru apele sale minerale).

§ 1481 3) Trecutul perfect și trecutul simplu. — Trecutul perfect are, față de trecutul simplu, rolul pe care-l îndeplinește prezentul perfect față de prezentul simplu. Ca atare, el mai are următoarele funcții:

§ 1482 a) tradus în limba română, cu *imperfectul*, *perfectul simplu* sau *perfectul compus*, arată că o acțiune sau o stare începută înaintea unui anumit moment trecut, indicat prin trecutul simplu, a durat o perioadă de timp până în acel moment (cf. § 1448):

He said he *had been* there (for) two hours.
(Spunea/spusc/a spus că era acolo de două ore.)

§ 1483 b) tradus în limba română cu *viitorul anterior*, înlocuiește viitorul perfect față de trecut în propoziția subordonată (§ 2856):

They promised they would come when they *had finished* work.
[Făgăduiră că vor veni cînd *vor fi terminat*¹ (sau *vor termina*) lucrul.]

§ 1484 c) este folosit cu adverbele *just*, *still* și *yet* (cf. § 1448, 1450, 1465, 1465 b):

He *had just finished* lecturing when he was called away.
She told me she *still hadn't seen* you.
She told me she *hadn't seen* you yet.

A se compara următoarele fraze pentru a se vedea rolul trecutului perfect față de trecutul simplu, identic cu rolul prezentului perfect față de prezentul simplu:

She *writes* she *has been married* (for) a year.
(Scrie că *este* măritată de un an.)
She *wrote* she *had been married* for a year.
(Scris/a scris că *este/era* măritată de un an.)
Dan *is* confident he *will be given* a job when he *has got* his degree.
(Dan este sigur că i se va da o slujbă după ce își *va fi trecut/va trece* examenul de stat.)
Dan *was* confident he *would be given* a job when he *had/got* his degree.
(Dan era sigur că i se va da o slujbă după ce își *va fi trecut/va trece* examenul de stat.)

A se remarca elasticitatea cu care limba engleză sparge tiparele, conformîndu-se totodată lor cînd e cazul:

She *was thinking* on her way to the cemetery: "Today her child *had been* dead a year."²

§ 1485 4) Trecutul perfect în stilul indirect. — În stilul indirect, după un verb cu formă de trecut, deci aparținînd grupei trecutului³, trecutul perfect înlocuiește trecutul simplu sau prezentul perfect din stilul direct:

I said: "I *was* a representative at the last World Peace Congress."
I said I *had been* a representative at the previous World Peace Congress.
She asked me: "Have you *seen* today's paper?"
She asked me whether/if⁴ I *had seen* that day's paper.

§ 1486 5) Înlocuirea trecutului perfect cu trecutul simplu. — Pentru simplificare, în unele situații trecutul perfect este înlocuit cu trecutul simplu, spre exemplu înaintea unei propoziții secundare introduse prin conjuncția *before* sau în propozițiile secundare în care anterioritatea acțiunii exprimate în mod normal prin trecutul perfect rezultă clar și fără întrebuintărea acestuia:

The plane *left* (= had left) before we reached the airport.
When he *obtained* (= had obtained) his G.C.E.⁵, he spent a week's holiday in the mountains.

She carried the parcel with the doll I *bought* (= had bought) her.
(Vezi și § 1423)

¹ Vezi § 1475 c, vezi și nota.

² *The Longest Journey*, F.M. Forster.

³ Vezi § 1356.

⁴ *whether* = corect gramatical, dar formal; *if* = popular, dar curent.

⁵ Pentru G.C.E. vezi pag. 360, nota 2.

Atenție!

§ 1487

Trecutul perfect are aceeași formă ca și subjonctivul perfect, care exprimă o presupunere ireală după *if* în propoziția condițională¹ și cu care nu trebuie confundat. În limba română se traduce în această situație cu condiționalul (§ 2762):

I had seen him before, but I didn't know his name. (Trecut perf.)

(Îl mai văzusem, dar nu știam cum îl cheamă.)

If I had seen him, I should have told you. (Subjonctiv perfect)

(Dacă l-aș fi văzut, ți-aș fi spus.)

(Vezi și § 2763)

TIMPURILE PERFECTE

§ 1488

(THE PERFECT TENSES)

1) Formă. — Timpurile perfecte se construiesc cu ajutorul auxiliarului *to HAVE*, la modul și timpul de bază² respectiv, urmat de participiul trecut al verbului lexical de conjugat (§ 1372, 1378). § 1489

Observație

Între construcția viitorului perfect, a viitorului perfect față de trecut și a condiționalului perfect pe de o parte, și construcția verbelor defectiv modale urmate de un infinitiv perfect pe de alta, există identitate de forme, deși structura respectivă diferă. Cu alte cuvinte, în cazul de față se suprapun două interpretări: § 1490

a) conform regulii de formare a timpurilor perfecte, viitorul perfect, viitorul perfect față de trecut și condiționalul perfect sint formate din *viitorul* (respectiv *viitorul față de trecut* sau *condiționalul*) auxiliarului *to HAVE* + *participiul trecut al verbului lexical*³: § 1491

Viitor perfect { *I shall have* (= viitor *to have*) + *called* (part. trecut)
 { *you will have* (= viitor *to have*) + *spoken* (part. trecut)

Viitor perfect față de trecut { *I should have* (= viitor față de trecut *to have*) + *slept* (part. trecut)
 { *you would have* (= viitor față de trecut *to have*) + *seen* (part. trecut)

Condițional perfect { *I should have* (= condițional *to have*) + *walked* (part. trecut)
 { *you would have* (condițional *to have*) + *run* (part. trecut)

b) pe de altă parte, cînd trebuie redată idcea de timp perfect, verbele defectiv modale, deci și *SHALL* și *WILL*, sint urmate de un *infinitiv perfect*: § 1492

I shall (defectiv modal) *have called* (infinitiv perfect).

you will (defectiv modal) *have spoken* (infinitiv perfect).

I should (defectiv modal) *have slept* (infinitiv perfect).

you would (defectiv modal) *have seen* (infinitiv perfect).

Identitatea formelor de la § 1491 cu formele de la § 1492 este perfectă, cu toată structura lor diferită.

¹ „Propoziția condițională” este *subordonata* care conține *if* în fraza condițională § 2752.

² Prezent, trecut sau viitor (§ 1336).

³ În fiecare din exemplele ce urmează, verbul lexical este schimbat pentru a se constata persistența regulii respective la toate formele de perfect menționate.

În lucrarea de față, pentru consecvență și o mai metodică predare a conjugării verbului în general, se vorbește de utilizarea auxiliarului *to HAVE* la formarea *tuturor* timpurilor perfecte, celălalt aspect al construcției cerute de verbele *SHALL* și *WILL* fiind arătat în cadrul verbelor defective modale.

§ 1493 2) Timpurile perfecte construite cu auxiliarul *to BE*. — Timpurile perfecte (prezentul perfect și trecutul perfect) ale unor verbe intransitive [*to become, to come, to do* (= *to finish*), *to get, to go, to grow, to meet, to melt, to set, to sit, to rest, to return, to rise* etc.] au uneori o formă paralelă, în care auxiliarul *to HAVE* este înlocuit cu *to BE*, participiul trecut primind astfel aproape valoare de adjectiv.

Această comportare există și în limba română:

She **has** come. (Ea a venit.)
 She **is** come. Ea a venit. (= *Este venită*, deci poți s-o vezi.)
 The sun **had** risen. (Soarele răsărise.)
 The sun **was** risen. Soarele răsărise. (= *Era răsărit*, deci nu mai puteau vedea răsăritul).

Construcția *to BE* + participiul trecut, fiind în genere întrebuințată cu verbe care exprimă în mod obișnuit acțiuni, arată starea subiectului rezultată din acțiunea verbului respectiv. Astfel:

{ He **has** gone. (El a plecat.)
 (Atenția este îndreptată asupra acțiunii în sine.)
 { He **is** gone. [E plecat. (= *Este plecat*, nu mai este aici.)]
 (Atenția este îndreptată asupra rezultatului acțiunii verbului. „El nu mai este aici, așa că nu-i poți vorbi“)

Grandfather **had** grown old. Grandfather **was** grown old.
 (Bunicul îmbătrânise.) (Bunicul era bătrîn.)

Formele de perfect construite cu auxiliarul *to BE* — mai vechi în limbă — au reușit să se mențină în oarecare măsură, alături de formele noi de perfect construite cu auxiliarul *to HAVE*, prin faptul că, deși uneori aproape perfect sinonime cu acestea, pot fi întrebuințate pentru a reda totuși nuanțe care contribuie la o exprimare mai subtilă a gândirii. Astfel:

{ Have you rested? (V-ați odihnit?)	{ The butter has melted. (Untul s-a topit.)
{ Are you rested? (Sînteți odihnit? Putem pleca acum?)	{ The butter is melted. (Untul este topit.) (= Nu mai am ce să-ți dau de mâncare.)
{ I have heard he has returned. (Am auzit că s-a întors.)	{ They had met in the street. (Se întîlniseră pe stradă.)
{ I have heard he is returned. (Am auzit că s-a întors.) (= Este aici, îl putem vedea acum.)	{ This was the case they were met to consider. (Acesta era cazul pentru discutarea căruia se întîlniseră.)

§ 1494

VIIITORUL SIMPLU (THE SIMPLE FUTURE)

§ 1495 1) Definiție. — Viitorul (*The Future*) exprimă o acțiune sau o stare care va avea loc *după* momentul vorbirii:

I know she *will be* here on time.
 (Știu că *va fi* aici la ora fixată.)

2) **Formă.** — Viitorul simplu se formează cu ajutorul auxiliarelor **SHALL** § 1496 (la persoana 1 sg. și pl.) și **WILL** (la persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.), urmate de *infinitivul prezent* al verbului de conjugat:

I shall call; you will call¹; he, she, it will call.
we shall call; you will call; they will call.

3) **SHALL. WILL.** — Această utilizare tradițională a auxiliarelor **SHALL** § 1497 (pers. 1 sg. și pl.) și **WILL** (pers. a 2-a și a 3-a sg. și pl.) la formarea viitorului, expusă la punctul (2), *este corectă gramatical în stilul formal* (scris sau vorbit). În stilul colocvial (scris sau vorbit), **WILL** a înlocuit în foarte mare măsură auxiliarul **SHALL** în Anglia² propriu-zisă și, „din sec. XVII, aproape exclusiv în Scoția, Irlanda, Wales, în provincie și în teritoriile extrabritanice“³ — ca SUA, Australia și Commonwealthul Britanic vechi și nou — unde engleza este a doua limbă vorbită.

O altă soluție preconizată de gramaticieni pentru găsirea unei căi de acces în „jungla atât de confuză“⁴ a problemelor create de cea mai mică modificare a raportului **SHALL/WILL** este întrebuințarea formelor contrase *I'll, you'll* etc., valabile pentru ambele auxiliare. Acest expedient, foarte seducător prin simplitatea lui și a minimului de efort cerebral necesar, a adăugat, grație succesului avut, o nouă sursă de ambiguități semantice, contribuind totodată la o foarte importantă sărăcire a limbii prin pierderea marelui număr de nuanțe implicite în contrastul **SHALL/WILL**.

Unii gramaticieni marchează această schimbare prin totală excludere a auxiliarului **SHALL** (respectiv **SHOULD**) din tabela conjugării. Alții au adoptat un compromis: în urma diverselor anchete de tipul aceleia a lui Mittins⁵, ei au inserat în gramatici prezența ambelor auxiliare în ordinea frecvenței de întrebuințare, astfel: *I will / shall call* și *we will/shall call*, și iarăși alții, luând drept criteriu marile dezavantaje aduse de această schimbare, inscriu: *I shall / will call* și *we shall / will call*, un mare număr dintre aceștia înregistrând cînd *I / we shall / will call*, cînd *I / we will / shall call* fără discriminare.

S-au făcut foarte mari eforturi și pe scară întinsă cu rezultate „considerabile“ după cit se pare⁶, pentru prelucrarea maselor în vederea menținerii raportului **SHALL / WILL** tradițional.

În această situație, gramatica de față adoptă formele de viitor și de condițional tradiționale, arătate la § 1496 și § 1618, ca fiind singurul punct de plecare posibil pentru expunerea clară și metodică a numeroaselor subtilități semantice (*overtones*) care apar odată cu orice modificare a raportului **SHALL / WILL**, respectiv **SHOULD / WOULD**, rămînînd să se indice ulterior separat modificările apărute grație intervenției stilului colocvial actual.

¹ *Thou wilt* este forma veche pentru persoana a 2-a singular, formă întrebuințată astăzi numai în stilul poetic sau religios.

² Numele *Anglia* (= *England*) este în genere întrebuințat greșit. *England* este, geografic, numai partea de sud a insulei Marii Britanii (*Great Britain*), fără Wales și Scoția; iar politic, face parte din *Regatul Unit* (*United Kingdom*), abrev. *U.K.*, nume oficial: (*United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*), împreună cu Scoția, Wales și Irlanda de Nord. În această lucrare, *Anglia* (= *England*) va fi numită Anglia propriu-zisă.

³ *O.E.D.* (*Oxford English Dictionary*).

⁴ W. Follett scrie în 1966 că problema aceasta este „as confused a jungle as the user of English is ever called on to clear a way through.“ (*Modern American Usage*.)

⁵ W. H. Mittins et alia, *Attitudes...*, Item 48, pag. 97.

⁶ R. Quirk et alia, *A. Grammar...* § 3.28.

§ 1498 4) **Înțeles.** — Viitorul simplu este întrebuințat pentru a exprima:

§ 1499 a) o acțiune sau o stare viitoare față de un moment prezent:

I *shall/will see* them on Friday.
(Îi voi vedea vineri.)

§ 1500 b) probabilitatea unei acțiuni sau stări în prezent sau în trecut:

Conductor, please, that *will be* St. Thomas's?
(Taxator, vă rog, acesta *este probabil* spitalul St. Thomas?)
What a hullabaloo at the door! That *will be* the children.
(Ce târâhoi la ușă! *Probabil* că *sînt* copiii.)
If any of the boys has eaten the jam, *that will be* John.
(Dacă vreunul dintre băieți a mîncat marmelada, acela *trebuie* să fie Ion.)
As you *will already know* from her letter, she is going to Jassy.
(După cum *probabil* că *știi* din scrisoarea ei, pleacă la Iași.)

§ 1501 5) Viitorul perfect (*The Future Perfect*) se formează cu ajutorul viitorului auxiliarului to HAVE urmat de *participiul trecut* al verbului de conjugat¹:

I *shall/will have called*; you *will have called*; he, she, it *will have called*;
we *shall/will have called*; you *will have called*; they *will have called*.

Viitorul perfect exprimă, ca și în limba română:

a) o acțiune sau o stare viitoare, *anterioară* altei acțiuni ori stări viitoare sau unui moment dat viitor:

Come at once! I *shall/will have finished* tea before you are here.
(Vino imediat! *Am să termin*² de băut ceaiul pînă ce voi sosi/vii.)
He *won't have done* the translation by this time tomorrow.
(Nu *are să termine* traducerea pînă mîine la această oră.)

b) *probabilitatea* unei acțiuni sau stări terminate fie în trecut, fie în viitor.
În acest caz viitorul perfect se traduce în limba română cu viitorul anterior și este de obicei înlocuit printr-o construcție în care apare adverbul *probabil*:

You *will have heard* the name: it is so famous.³
(*Probabil* că ai auzit acest nume: este atît de celebru.)
She *will have finished* by nine o'clock.⁴
(*Probabil* că va fi terminat/va termina pînă la ora nouă.)

§ 1502 6) Viitorul față de trecut și viitorul perfect față de trecut (*Future in the Past and Future Perfect in the Past*). — Acestea sînt două timpuri, inexistente în limba română, care au aceeași construcție ca și viitorul față de prezent, cu deosebirea că sînt formate, nu cu prezentul, ci cu *trecutul* auxiliarelor SHALL și WILL:

Viitorul față de trecut (*Future in the Past*):

I *should/would call*; you *would call*; he, she, it *would call*; we *should/would call*;
you *would call*; they *would call*.

Viitorul perfect față de trecut (*Future Perfect in the Past*):

I *should/would have called*; you, he, she, it *would have called*; we *should/would have called*; you *would have called*; they *would have called*.

¹ Vezi § 1490—1492.

² Vezi § 1475 și nota de la pag. 284.

³ Cînd intervine ideea de „probabilitate”, viitorul perfect poate exprima și o simplă acțiune viitoare anterioară unui moment dat viitor, fără ca propoziția respectivă să conțină un adverb de timp viitor precis.

⁴ În această propoziție, viitorul perfect poate exprima și o simplă acțiune viitoare față de un trecut, dar anterioară unui moment dat viitor și tradus cu viitorul în limba română: „Va termina pînă la ora 9”. (§ 1501 a)

În limba română, aceste timpuri se traduc cu *viitorul*, după cum urmează: § 1503

Future in the Past cu *viitorul*,

Future Perfect in the Past cu *viitorul anterior*

Cele două timpuri exprimă o acțiune considerată ca *viitoare* față de un § 1504
moment dat din *trecut* sau *viitor*:

I said I'd/should/would write to Mother. (Viitor)

(Am spus că-i voi scrie mamei.)

My holiday was over; on the morrow¹ I should/would be back to work again. (Viitor)

(Vacanța mi se terminase; a doua zi aveau să reîncepe lucrul.)

She had written she'd/would be able to come on the following Sunday. (Viitor perfect)

(Scrisese că ea putea veni duminica următoare.)

I told you I'd/should/would have fulfilled my task before the appointed time. (Viitor perfect)

(Ți-am spus că îmi voi îndeplini sarcina înainte de expirarea termenului acordat.)

I thought you would have read his books.

[Am crezut că îi vei fi citit (probabil) cărțile]

Viitorul perfect față de trecut exprimă probabilitatea și fără prezența unui adverb de timp viitor precis:

Ted was sure you'd (= would) be feeling like going home by the time you'd (= had) graduated.

(Ted era sigur că ți se va face dor de casă când îți vei fi luat/vei lua diploma de absolvire a universității.)

În limba vorbită astăzi, esto curentă înlocuirea auxiliarului **SHOULD** cu **WOULD** la pers. 1 sg. și pl. Pentru a se evita problemele gramaticale ce se ivesc astfel, se întrebuintează în genere forma contrasă *I'd* (= *I should / would*) și respectiv *we'd* (= *we should / would*) în limbajul colocvial numai, fie vorbit sau scris. (Cf. cu *viitorul simplu* § 1496 și cu formele contrase *I'll* și *we'll* (§ 1507 volitiv).

Avind aceeași formă ca și *condiționalul*, cele două timpuri viitoare se deosebesc de el numai prin înțeles. Contextul ne va arăta deci dacă avem de-a face cu *viitorul* sau cu *condiționalul*, *viitorul* față de trecut fiind corelat cu un *trecut simplu* de care depinde, iar *condiționalul* depinzând de o propoziție condițională (*if clause*), exprimată sau subînțeleasă. Același procedeu va indica *viitorul perfect față de trecut* în contrast cu *condiționalul perfect*: § 1505

I understood you'd/would come at once. (Viitor)

(După cit am înțeles, ai să vii imediat.)

If I could ring you up, you'd/would come at once. (Condițional)

(Dacă ți-aș putea telefona, ai veni imediat.)

A se compara în contrast:

§ 1506

a) *You will have received my greetings in spite of the holiday rush.* (Probabilitate — fără adverb de timp precis) (Viitor perfect).

They will have learnt the news of Ted's marriage by tomorrow. (Probabilitate — cu adverb de timp precis) (Viitor perfect).

b) *I knew you'd/would fuss over Dickie if you got a chance.* [Viitorul față de trecut cerut de un trecut simplu (*knew*), *got* fiind tot un trecut.]

c) Un *condițional prezent* corelat cu un *subjonctiv prezent*, după *if*, în funcție de situație sau de intenția vorbitorului:

If the letters were a fake they'd certainly not be addressed to you by your pet name.

¹ *morrow* = mâine; a doua zi (stil literar).

§ 1507 7) Viitorul volitiv (*Volitive Future*). — Auxiliarele SHALL (SHOULD) și WILL (WOULD) pot fi întrebuințate și la toate persoanele astfel:

Viitorul față de prezent

*Intenția celui care vorbește*¹

I shall call
you shall call
he, she, it shall call
we shall call
you shall call
they shall call

Intenția celui adresat sau despre care se vorbește

I will call²
you will call
he, she, it will call
we will call²
you will call
they will call

Viitorul față de trecut

I should call
you should call
he, she, it should call
we should call
you should call
they should call

I would call²
you would call
he, she, it would call
we would call²
you would call
they would call

Această formă exprimă, pe lângă noțiunea de viitor, o idee modală³ în plus: *intenție, voință, hotărîre, promisiune, ordin, amenințare*.

§ 1508 a) Cînd intenția sau hotărîrea o are cel care vorbește, SHALL este întrebuințat la toate persoanele:

We shall leave tomorrow. (Intenție)
(Vom pleca mâine.)
I 'shan't miss that film if I can help it.
(Am să fac tot posibilul să nu scap filmul acela.)
I tell you I 'shall be an actor whatever you say. (Hotărîre)
(Îți spun că sînt hotărît să mă fac actor orice ai spune.)
We 'shall be there, in time, don't worry! (Promisiune)
(Vom fi sigur acolo la timp, nu-ți fie teamă!)
They 'shall have all my support. (Promisiune)
(Le făgăduiesc că vor avea tot sprijinul meu.)
You 'shall go home at once! (Ordin)
(Ai să pleci acasă imediat!)
He 'shall be punished if he disobeys. (Amenințare)
(Are să fie pedepsit dacă nu ascultă.)

Forma de viitor construită cu SHALL la toate persoanele mai exprimă și *obligație, previziune certă* etc., în toate aceste noțiuni existînd un element subiectiv de hotărîre, convingere etc. (primele două exemple sînt tipice pentru anunțuri oficiale, instrucțiuni, obligații formale etc.):

Applicants shall fill in a form. (Obligație)
(Candidații trebuie să completeze un formular.)
The insurance policy shall provide against accidents. (Promisiune)
(Această poliță de asigurare va prevedea/prevede despăgubiri în caz de accident.)
You 'shall catch cold if you don't put on your coat. (Previziune certă)
(Ai să răcești cu siguranță dacă nu-ți îmbraci haina.)
We 'shall get through, you'll see. (Previziune certă)
[Vom reuși cu siguranță (la examen etc.), ai să vezi.]

¹ Vezi și nota 2, care se referă tot la „intenția celui care vorbește”: *I will call* și *we will call*.

² Excepție pers. 1 sg. și pl. (§ 1512), intenția fiind a celui care vorbește.

³ Vezi § 1507. Tot viitorul volitiv este colorat modal.

Notă

La persoana 1, deosebirea formală între simplul viitor (necolorat) și cel expus aici stă în faptul că, în cazul de față, *shall* este **colorat modal**, accentuat sau nu¹, pe când la simplul viitor nu este nici accentuat:

I *shall* [ʃl] come now. (Simplu viitor)
(Voi veni acum.)

I tell you I 'shall [ʃæl] come. (Hotărîre)
(Îți spun că sînt hotărît să vin.)

Viitorul construit cu *SHALL* întrebuințat la toate persoanele se găsește și în propozițiile subordonate după verbele sau construcțiile care exprimă *hotărîre, intenție, voință, un ordin*: § 1510

It has been decided that Telstars² *shall be used* for the transmission of TV programmes across the Atlantic.

Your wife is determined that you *shall have* a camping holiday this year.

He intends to ensure that all keen supporters of the New Wave Music³ *shall attend* the concert.

b) Când intenția aparține persoanei *căreia* te adresezi sau despre care se vorbește, auxiliarul întrebuințat este *WILL* la toate persoanele (§ 1507): § 1511

You say you 'will speak to her in spite of everything. (Hotărîre)

[Spui că ești *hotărît* să-i vorbești, în ciuda celor întîmplate (s-a u orice s-ar întîmpla.)]

I'm not asking you whether he can help me, but whether he 'will help me. (Voință)
(Nu te întreb dacă poate, ci dacă *vea* să mă ajute.)

I know they 'will carry out their task whatever the difficulties. (Persistență)
(Știu că vor persevera pentru a-și îndeplini sarcina oricît de mari ar fi greutățile.)

Excepție

Verbul la persoana 1, prin însuși faptul că este la persoana 1, exprimă intenția, hotărîrea, promisiunea *aceluia care vorbește*: § 1512

I will 'tell him what I think. (Intenție) (Accent neutru)

(Am intenția să-i spun ce gîndesc.)

I 'won't go out now, no use insisting! (Hotărîre)

(Nu vreau să ies acum, degeaba stăruie!)

We will let you 'know as soon as we are back. (Promisiune)

(Îți *făgăduim* că îți vom da de știre îndată ce ne vom înapoia.) (Accent neutru)

Notă

La persoana a 2-a și a 3-a, deosebirea formală între simplul viitor necolorat și viitorul colorat modal expus la acest capitol stă în faptul că, în cazul de față, *WILL* este accentuat, pe când la simplul viitor nu este: § 1513

You'll/will 'see her. (Simplu viitor)

(O vei vedea.)

He'll/will understand. (Simplu viitor.)

(Va înțelege.)

You say you 'will speak. (Hotărîre)

(Spui că ești hotărît să vorbești.)

I don't know whether he 'can't or 'won't go to the first night. (Voință)

(Nu știu dacă nu poate sau nu *vea* să se ducă la premieră.)

¹ Cu modificarea respectivă în ceea ce privește pronunția: forma accentuată [ʃæl], forma neaccentuată [ʃl]. Forma tare [ʃæl], **chiar neaccentuată, funcționează ca un accent mai slab.**

² *Telstars* = sateliți de comunicație utilizați în transmisiunile telefonice și televizate transatlantice.

³ *New Wave* (= *nouvelle vague*) denumire dată unei grupe de cineaști francezi, ale căror filme se caracterizează prin anarhism mic burghez și nonconformism de suprafață. Termenul este utilizat tale quale și în limba engleză în cercurile intelectuale.

- § 1514 c) *Viitorul volitiv față de trecut* are și el forma de viitor expusă mai sus, cu deosebirea că auxiliarele sînt la trecut (SHOULD, WOULD):

He said it *should* be as we would. (Promisiune)
 (Ne făgădui că va fi așa cum vom voi.) (Accent neutru)
 Ann told me 'nothing *should* hinder her in her studies. (Hotărîre)
 (Ana mi-a spus că *era* hotărîtă ca nimic să n-o împiedice de la studiile ei.)
 They said they '*would* climb no further. (Hotărîre)
 (Au spus că *erau* hotărîți să nu mai continue urcușul.)
 I knew you '*would* have your own way. (Persistență)
 (Știam că *vei* persista să faci ce vrei.)

(Pentru completarea acestor indicații generale, vezi și § 1517).

- § 1515 Traducerea în limba română. — Această formă de viitor colorat modal, neexistînd în limba română, este tradusă cu *viitorul*, la care se adaugă adesea cuvinte ce redau ideea adițională. (Vezi traduceri la exemplele de mai sus.)

Notă

- § 1516 Numele de *viitor volitiv (Volitive Future)*, dat acestui timp pentru faptul că toate formele sugerează, în mai mare sau mai mică măsură, o manifestare a voinței celui care vorbește, căruia i se vorbește sau despre care se vorbește, este aplicat în genere numai următoarelor forme:

I will call	we will call
you shall call	you shall call
he, she, it shall call	they shall call

Această interpretare este incompletă, pentru că nu ține seamă de formele neaccentuate, sau mai mult ori mai puțin accentuate, construite cu SHALL la persoana 1 și WILL la persoana a 2-a și a 3-a, care au același înțeles ca și restul formelor construite cu același auxiliar la celelalte persoane. Numele de *viitor volitiv* trebuie deci extins pentru a cuprinde, în modul expus mai sus, și formele omise, și este întrebuințat astfel în lucrarea de față (cf. § 1507).

- § 1517 S) Modalități de exprimare a viitorului:

a) (ideea de viitor pur nu conține nici o implicație modală): *viitor față de prezent* exprimat prin *viitorul simplu (Simple Future)* și *viitorul perfect (Future Perfect)*:

I shall call you when he comes.
 (Te *vei* chema cînd va veni.)
 He will have had his bath by the time you get up.
 (Își va fi făcut/ea face baia pînă ce te vei scula.)¹

- § 1518 *viitor față de trecut* exprimat prin *viitorul față de trecut (Future in the Past)* și *viitorul perfect față de trecut (Future Perfect in the Past)*:

He told me he *would* be there.
 (Mi-a spus că *va* fi acolo.)
 I knew I *should* have gone out before they came.
 (Știam că *voi* fi plecat în oraș înainte de venirea lor.)

- § 1519 b) (*viitor + ideea de hotărîre, promisiune etc.*) exprimat prin *viitorul volitiv (Volitive Future)* (§ 1507—1513) (colorat modal):
față de prezent:

I won't go to the match yet, it is still early.
 (Nu *creau* să plec de pe acum la meci; este încă devreme.)
 You shall have what you *will*. (Stil formal)
 (Vei avea tot ce *vei* voi, ți-o făgăduiesc.)

¹ *Viitorul perfect* din limba română este, ca și în limba engleză, numai un timp gramatical și este adesea înlocuit cu *viitorul simplu*.

față de trecut:

§ 1520

I said I *wouldn't* go to the match yet, it was still early.
 (Am spus că nu *vreau* încă să *plec* la meci; este devreme.)
 I promised they *should* have what they *would*.
 (Le-am făgăduit că *vor* avea ce *vor* voi.)

c) (viitorul cert sau programat) exprimat prin prezentul simplu:

§ 1521

They *leave* for Bath¹ next month.
 (Plecă la Bath luna viitoare.)
 On Monday, I go to Exeter² and *fetch* my wife back.
 (Luni mă duc la Exeter să-mi *aduc* soția acasă.)

utilizat în special la date, orare etc.:

Tomorrow *is* the eighth of March.
 (Mîine este 8 martie.)
 The up-train *comes* in at five.
 (Trenul de Londra sosește la cinci.)
 What time *does* the down-train leave?
 (La ce oră pleacă trenul care vine de la Londra?)

Întrebuințat în mod curent în subordonatele temporale sau condiționale (§ 2717, 2752):

You won't be ready before we *leave*.
 (N-ai să fii gata înainte de plecarea noastră.)
 What shall I do if you *are* not back by dinner time?
 (Ce să fac dacă nu te întorci pînă la cină?)

d) (viitor colocvial — acțiune proiectată) exprimat prin prezentul sau viitorul continuu:

§ 1522

We *are dining* out tonight.
 (Mîncăm în oraș astăzi-seară.)
 What *are* you *doing* on Sunday?
 (Ce faceți duminică?)
 I *shall be going* to the seaside on Friday.
 (Plec vineri la mare.)
 You *will be seeing* him tomorrow.
 (Ai să-l vezi mîine.)

Prezentul continuu referindu-se și la prezent, un adverb de timp viitor este necesar în acest caz spre a se deosebi viitorul de prezent:

That's the girl you *are looking* for. (Prezent)
 (Iată fata pe care o cauți!)

I'm *looking forward* to seeing you next Tuesday week. (Viitor)
 (Aștept cu plăcere să te văd de marți într-o săptămînă.)

Față de trecut, viitorul acesta este exprimat prin trecutul continuu sau prin viitorul față de trecut continuu:

§ 1523

He said he *was spending* his holiday in the country.
 (A spus că își *vu* petrece vacanța la țară.)
 They wrote they *were going* to the mountains for the weekend.
 (Au scris că se *duc* la munte să-și petreacă sfîrșitul de săptămînă.)
 I said we *should be leaving* for Venice on Monday.
 (Am spus că *plecăm* luni la Veneția.)
 He promised he *would be coming* to see us in a week or so. (Colorat modal)
 (A făgăduit că *va veni/are să vină* să ne vadă peste vreo săptămînă.)

În genere, prezentul (respectiv trecutul) continuu și viitorul continuu au același, sau aproape același, înțeles. În unele situații există însă o deosebire de sens subtilă între aceste două forme:

§ 1524

¹ Bath — oraș în Somerset, Anglia, renumit pentru vestigiile romane și pentru apele sale minerale.

² Exeter — oraș în Devon, Anglia; celebră catedrală datînd din sec. XI și universitate fondată în 1955.

Prezentul (respectiv trecutul) continuu exprimă o acțiune hotărâtă mai dinainte, în vreme ce viitorul continuu (respectiv viitorul față de trecut continuu) conține implicația că îndeplinirea acțiunii exprimate de verb are anumite consecințe:

We *are dining* with Mother tomorrow.
(Luăm mine masa la mama.) (Program hotărât)
We *shall be dining* with Mother tomorrow. (Implicații modale)
[Luăm mine masa la mama. (Așa că am să-i spun ce m-ai rugat, n-avea grijă!)]
We *are having* a rehearsal at nine today.
(Azi avem repetiție la ora 9.) (Program hotărât)
We *shall be having* a rehearsal in a minute.
[Avem repetiție peste câteva minute. (Deci, pregătește-te!)] (Implicații modale)
"I must be off. So long!"¹ "I'll be seeing you soon!" (Implicații modale)
[(= Pe curind! Mai corbim noi!) La încheierea unei conversații neconcludente, cuvinte spuse, în funcție de situație și ton, fie conciliant, în continuarea salutului, fie amenințător din partea celui salutat (= Să nu crezi că am terminat cu tine!) pentru a atrage atenția că el nu consideră nicidecum chestiunea închisă)]

§ 1525 e) (*Viitor imediat sau exprimând intenția, hotărârea, o probabilitate care este aproape o certitudine, o situație în pregătire*) cu ajutorul formei *to be going*, urmată de infinitivul verbului de conjugat²:

She felt she *was going to cry*. (Viitor imediat) (Colorat modal.)
(Îi venea să plângă.)
I *am going to study* in the library all next week. (Intenție) (Colorat modal.)
(Am de gînd să studiez la bibliotecă toată săptămîna viitoare.)
You *were going to say* something. (Intenție) (Colorat modal.)
(Voiai să spui ceva.)
She *was going to have* her own way. (Hotărîre) (Colorat modal.)
(Era hotărîtă să nu facă decît ce voia.)
The cold *isn't going to last*. (Probabilitate, aproape certitudine) (Colorat modal.)
(Nu cred ca frigul să mai dureze.)
At home, holidays *were going to be* pleasanter for her. (Colorat modal.) (Situație în pregătire)
(Acasă, vacanța ei avea să fie mai plăcută.)

N o t ă

Viitorul *to be going to* nu se întrebuintează în regenta unei propoziții condiționale, ci este înlocuit cu *viitorul simplu*. 'll / *shall* / *will*, deoarece verbul nu exprimă, în această situație, decît o simplă relație viitoare:

If she does what I say, she'll thank me for it.

§ 1526 f) (*Viitor probabil sau stabilit anterior sau predestinat*) cu ajutorul auxiliarului *to BE* urmat de infinitivul complet al verbului de conjugat (tradus prin „trebuie“, „e vorba“, „urmează să“, „a avea sarcina“ etc.). Spre deosebire de viitorul volitiv, această formă arată un viitor stabilit de altcineva decît de persoana care vorbește, sau de aceasta în înțelegere cu altcineva:

His mother *is to come* tomorrow.
(E vorba ca mama lui să vină mîine.)
Teacher said we *were to begin* at once.
(Profesorul a spus că trebuie să începem imediat.)
The horse "Lightning" *was to start* first.
(Calul „Fulger“ era programat să pornească primul.)

¹ "I must be off. So long!" (colocv.) = "I must go now. Goodbye!"

² Această formă de viitor corespunde viitorului volitiv, cu deosebirea că este întrebuintată în limba vorbită, iar viitorul volitiv mai mult în limba scrisă. A nu se confunda "I am going to the pictures tonight." [Viitorul în stilul colocvial: I am going + un adverb de loc (§ 1522)] cu "I am going to tell you something." [Viitor intențional, probabil sau imediat: "I am going + un infinitiv" (§ 1527)].

I was to tutor the newcomers.

[Urma (era sarcina mea) să instruiesc pe noii veniți.]

They were very happy for a while, but he was soon to die in the "phon(e)y war".¹
(Au fost fericiți o vreme, dar curînd el avea să moară în „războiul ciudat“.)

g) (Viitor imediat) to be about + infinitiv complet:

§ 1527

He is about to leave for Scotland.

(Este pe punctul de a pleca în Scoția.)

You were about to say something.

(Erai pe punctul de a spune ceva. / Tocmai voiai să spui ceva.)

Viitorul imediat este exprimat în stilul coloquial prin forma *to be going* + infinitivul complet, în vreme ce forma *to be about* + infinitivul complet este întrebuițată mai mult în scris, în stilul formal și se referă la un viitor și mai apropiat (= pe punctul de a). (Cf. și § 1525)

9) Viitorul în întrebări. —

§ 1528

a) SHALL la persoana 1 și a 2-a și WILL la persoana a 3-a exprimă uneori și dorința vorbitorului de a afla ce gîndește interlocutorul (Viitor colorat):

§ 1529

Shall I find her in if I go now?

Shall you be in time if you hurry?

Will it rain, do you think?

b) în întrebări se întrebuițează de obicei auxiliarul pe care îl așteptăm în răspuns: § 1530

"Shall I go home now?" "Yes, you shall." („Îți dau voie.“) (Viitor volitiv — colorat)

"Let us stop now, shall we?" "No, we shan't." (Viitor colorat)

"Shall you be able to lecture tomorrow?" "Yes, I shall." (Viitor colorat)

"Will you speak to him now?" "I will." („Vreau“) (Viitor volitiv — colorat)

"Shall she put on her new dress?" "No, she shall not." („Nu-i dau voie.“) (Viitor volitiv — colorat)

"Will she put on her new dress?" "No, she won't." („Nu vrea ea.“) (Viitor volitiv — colorat)

"Shall she come?" (Vrei să vină?) "She shall." (Viitor volitiv — colorat.)

"Will she come?" (Va voi să vină?) "She won't." (Viitor volitiv — colorat)

Actualmente însă se tinde, mai ales în limba vorbită, să se evite aceste distincții în întrebări și să se întrebuițeze ambele auxiliare fără discriminare (cu preferință pentru WILL) în special în engleza americană, care se bucură de o mare influență în toate țările unde se vorbește sau se învață limba engleză: § 1531

"Will/shall you be in when I call tomorrow?" "Yes, I will/shall."

(Vezi și § 1535)

c) SHALL întrebuițat la toate persoanele servește pentru a se afla intenția persoanei căreia îi este adresată întrebarea: § 1532

Shall I book seats for tonight?

(Să cumpăr bilete pentru astăzi-seară?)

Shall they come to the meeting?

(Să vină la ședință? sau Ei au să vină la ședință?)

Shall you be in tomorrow?

(Ai să fii mâine acasă?)

Shall she lay the table for five?

(Să pună masa pentru cinci persoane?)

Shall we wash up for you?

(Să-ți spălăm vasele?)

¹ Vezi pag. 418, § 2010, nota 3.

- § 1533 De fapt, în unele țări în care limba engleză este limba oficială (în SUA și în fostul și actualul Commonwealth britanic), SHALL este pe cale de a cădea în desuetudine fiind înlocuit cu WILL sau cu sinonime ca:

Would you like me to book seats for tonight?
 (= *Shall I book seats...?*)
Do you want her to lay the table for five?
 (*Shall she lay the table...?*)

(Vezi și § 2396—2903)

- § 1534 d) WILL la pers. I sg. și pl. — Construcția *will I* sau *will we* (interogativ) este din ce în ce mai mult întrebuințată pe măsură ce SHALL dispare:

Will I do?
 “Will you come with me to the opera?” “Will I come with you? Will I? Of course I will.” (exclamativ, ca o repetare a întrebării puse.)

Acestea sînt două din puținele cazuri considerate la început ca acceptabile în gramatica tradițională. Cu timpul însă uzanța acestei forme s-a extins foarte mult în limbajul colocvial actual, mai ales prin contaminare cu engleza americană unde este preferată construcției *shall I / we*:

Why will I have to stay late?
When will we move in?
Where will I take your stuff to?
What will I carry it in?
Will we ever know the meaning of all this?

Adeseori, această construcție *will I / we* exprimă un sentiment deprimant de neajutorare:

If so, what will I do?
How will we reach him in time?
*What train will we take?*¹

Dacă în unele cazuri înlocuirea auxiliarului SHALL cu WILL în interogații, avînd consecințe semantice minore, se poate face fără prejudiciu pentru înțeles, ca în:

Shall you be in tomorrow?
Will you be in tomorrow?

sau în:

Shall you see her at 5?
Will you see her at 5?

această schimbare creează însă adesea ambiguități importante, ca în:

Shall they come to the meeting? (Ei să vină la ședință?)
Will they come to the meeting? (Au să vrea să vină la ședință?)

sau necesită lungimi în exprimare, pentru clarificarea înțelesului.

(Vezi § 2099, 2115 — exemplele)

- § 1535 e) WILL la persoana a 2-a sau a 3-a (interogativ) are înțelesul de „a voi”:

“Will you take a tram?” “No, I will take a bus.”
 “Will she speak to me?” “No, she won’t.”

- § 1536 f) La persoana a 3-a WILL poate exprima și un simplu viitor pur (§ 1494)
 Pentru întrebările formulate cu politețe, vezi § 2099, 2115, 2088, 2074.

¹ Vezi și unele exemple precedente.

II. SUBJONCTIVUL (THE SUBJUNCTIVE)

§ 1537

SUBJONCTIV SAU INDICATIV TRECUT?

§ 1538

Există o atitudine contemporană destul de răspîdită, care evită problemele modului subjonctiv fie ignorîndu-le, fie negînd însăși existența subjonctivului în actualitate.

Un mod gramatical însă, de o atît de mare importanță, care exprimă *irealitatea*, în contrast cu *realitatea* redată de *modul indicativ* — cele două aspecte fundamentale ale existenței umane — este cu neputință să dispară, mai cu seamă într-o epocă în care preocupările în toate domeniile, fiind axate pe descoperirea necunoscutului, a raportului *realitate / irealitate*, au nevoie de instrumente de exprimare adecvate.

Este cert că vechiul subjonctiv, astăzi vetust — adică forma BE la toate timpurile și persoanele, și lipsa sufixului -s la persoana a 3-a sg., ca indicator subjonctival — s-a menținut totuși în anumite expresii fixe tradiționale și în limbajul formal, livresc, științific, juridic, gazetăresc etc., unde necesitatea preciziei și clarității date de subjonctiv este esențială. Subjonctivul însă nu a dispărut ca *mod gramatical*. El și-a schimbat numai veșmîntul cu altul mai simplist și mai familiar, adaptîndu-se noilor cerințe de simplificare concepute și difuzate de *the man in the street* și de *mass media*. A căpătat astfel, prin cale lingvistică, un *prezent* similar formei propriului său *trecut* și un *perfect* similar *trecutului său perfect*, după cum era firesc conform corespondenței timpurilor. Singura excepție a fost verbul *to BE*, al cărui subjonctiv prezent s-a format cu auxiliarul *were*, extins la toate persoanele, pentru simplificare.

Aceste forme nu mai sînt astăzi substitute pentru subjonctiv, ci au devenit într-un tot subjonctivul modern colocvial al tuturor verbelor, inclusiv al auxiliarelor modale.

Numai această concepție poate rezolva toate complicațiile ce se ivesc continuu în interpretările invariabil neconcludente ale unor *construcții subjonctivale* care, tăgăduite ca atare, au *aparența* trecutului simplu, dar nu și *înțelesul acestuia*. Sintagme verbale ca¹:

You **had better** go now. *It's time* he **went** to bed.

I **had rather** return in a day or two. I **would sooner** you **came** with me, etc. (Vezi § 1548)

considerate ca forme ale indicativului, ar trebui să exprime *realitatea* unor acțiuni *trecute*, interpretări care nu rezistă la o analiză gramaticală serioasă, deoarece ele se referă la *prezent* sau *viitor*. Aceleași patternuri sînt perfect consecvente și gramatical corecte dacă sînt interpretate ca expresii subjonctivale ce redau *irealul*. (Vezi § 1554)

Definiție. — Spre deosebire de indicativ, care exprimă o acțiune sau o stare *reală*, subjonctivul exprimă o acțiune sau o stare *ireală*, realizabilă sau nu, care nu există decît în gîndul celui ce vorbește: § 1539

She *was* here yesterday. (Indicativ)
(A fost ieri aici.) (Realitate)
I wish she *were* here. (Subjonctiv)
[Aș dori să fie aici (dar nu este.)]

¹ Sintagmele sînt marcate cu aldine, reprezentînd subjonctivul, iar cursivele completarea sintagmelor.

§ 1540

A. TIMPURI

În afară de forma veche a subjonctivului, care este independentă de timp, în limba engleză modernă subjonctivul are două timpuri: *present* și *perfect*.

§ 1541

FORMA VECHIE A SUBJONCTIVULUI

§ 1542

1) **Formă.** — Forma veche a subjonctivului este aceeași pentru toate persoanele, singular și plural. Ea are aceeași formă ca și *infinitivul prezent*:

to call { I call; you call; he, she, it call;
we call; you call; they call;
to be { I be; you be; he, she, it be;
we be; you be; they be.

Observație

Făcându-se abstracție de prezentul *to be*, la toate verbele engleze acest mod se confundă formal cu prezentul indicativului, cu excepția persoanei a 3-a singular, care la subjonctiv nu are terminația -s.

§ 1543

2) **Timp.** — Forma veche a subjonctivului, redind o acțiune sau o stare nesituată precis în timp, poate fi întrebuințată în frazele care se referă la orice timp, trecut, prezent sau viitor:

I doubt if he *be* among the O.N.T. weekenders. (Subj. prezent)¹ (livresc)
[Mă îndoiesc că (el) s-ar afla (condițional în traducere românească) printre excursioniștii plecați prin O.N.T. la sfârșit de săptămână.]]
He *moved* that the request *be* accepted. (Trecut) (Stil oficial — încă valabil.)
[(El) a propus ca să fie acceptată cererea.]
It is decided that he *take* part in the motor-scooter race next week. (Viitor) (Stil ziaristic — încă valabil.)
(S-a hotărât ca el să ia parte săptămîna viitoare la cursa motocicletelor.)

§ 1544

3) **Înțeles.** — Forma veche a subjonctivului este întrebuințată pentru a arăta o stare de lucruri *presupusă* sau *inexistentă*, dar *realizabilă*. El exprimă o *presupunere*, o *condiție*, o *îndoială*, un *scop*, o *temere*, o *sugestie*, o *cerere*, un *ordin*, o *urare*, o *dorință*:

Supposing water *be* poured on chloric acid, what is the reaction? (Presupunere)
[Presupunînd că s-ar turna (Condițional) apă peste acid clorhidric, care ar fi reacția?]
Let him demonstrate the apparatus if it *work* so efficiently. (Condiție)
(Să facă el demonstrația practică a aparatului, dacă acesta funcționează într-adevăr atât de eficient.)
I doubt the touring company *be* here tomorrow. (Îndoială)
[Mă îndoiesc ca trupa plecată în turneu să fie aici mîine. (sau cu condiționalul)]
Mă îndoiesc că trupa plecată în turneu ar fi aici mîine.]
Sprint lest the next runner *overtake* you. (Scop, temere)
[Mărește viteza, să nu te ajungă (conjunctiv) alergătorul următor.]
It was suggested that the new technical process *be* applied. (Sugestie)
[S-a propus să se aplice (conjunctiv) noul procedeu tehnic.]
We asked that there *be* a lecture on the menace of nuclear weapon tests. (Cerere)
[(Noi) am cerut să se țină (conjunctiv) o conferință asupra pericolului experiențelor cu armele nucleare.]
Orders were given that the new machinery *be* installed. (Ordin)
[S-au dat dispoziții ca noile mașini să fie (conjunctiv) instalate.]
Long live he! (Urare)
[Să trăiască (conjunctiv) mulți ani!]

¹ (colocv.) = I don't think he is among the O.N.T. weekenders. — Versiunea aceasta cu indicativul, ca și transpunerile celorlalte exemple în engleza colocvială, pierde toate nuanțele de presupunere, îndoială, temere etc. exprimate prin subjonctiv.

4) **Întrebuințare.** — Vechea formă a subjunctivului englez este puțin folosită în limba engleză modernă. Este frecventă însă în Statele Unite ale Americii. § 1545

Acest subjunctiv se menține astăzi în engleza britanică în următoarele situații:

a) *în stilul oficial și în genere în limba formală scrisă* (frazologie juridică, limbaj ziaristic și parlamentar, procesele verbale ale ședințelor, în știință și tehnică etc.), pretutindeni unde este necesar un limbaj formal precis, clar, fără ambiguități: § 1546

The judge demands that the prisoner *be* brought in.
(Judecătorul cere ca acuzatul să fie introdus.)

If these *be* all we can muster, it were better to leave the sculptures galleries empty.
("The Times" — stil ziaristic)

[Dacă acestea *ar fi într-adevăr* toate (operele) pe care le putem aduna, ar fi mai bine să lăsăm galeriile de sculptură goale.]

I move that an appeal *be* made to the parties concerned.
(Propun să se facă apel la părțile în cauză.)

b) *în poezie și în proza literară:* § 1547

"The tree will wither long before he *fall*." (Byron)
Though she *be* so young, I will confide in her.

c) *în unele expresii fixe, ca:* § 1548

if need *be* (= dacă este nevoie)
be it so s a u so *be* it (= așa să fie)
be that as it *may* (= oricum ar fi)
far *be* it from me to... (= departe de mine gindul de a...)
be it said without meaning to *be* rude (= *fie spus* fără a vrea să fiu nepoliticos)
as it *were* (= ca să spun așa, ea și cum ar fi)
come what *may* (= fie ce-o fi, oricce s-ar întâmpla)
a year *come* Monday (= se împlinește luni un an)
Come winter and he will learn to skate.
(Să vină iarna, că va învăța el să patineze.)
Suffice it to say... (Este de ajuns să spun...), etc.

d) *în izbucniri injurioase, imprecății, proteste vehemente sau nu:* § 1549

Curse you! *Drat* the fellow!
(Fie-ai blestemat să fii!) (Fire-ai să fii de individ!)
Expenscs be hanged!
(Dă-le încolo de cheltuieli!)
That *be* hanged for a tale!
(Ce născocire năstrușnică!)

5) **Traducere.** — Forma veche a subjunctivului se traduce în limba română prin conjunctiv, prin condițional sau printr-un indicativ cu o nuanță de reticență. (Vezi traducerea exemplurilor de la § 1544). § 1550

SUBJONCTIVUL MODERN § 1551

SUBJONCTIVUL PREZENT § 1552
(PRESENT SUBJUNCTIVE)

1) **Formă.** — Subjunctivul prezent are o singură formă pentru toate persoanele, atât la singular, cât și la plural: § 1553

to call { I called; you called; he, she, it called;
we called; you called; they called.

to be { I were; you were¹; he, she, it were;
we were; you were; they were.

¹ *thou wert* este forma veche a persoanei a 2-a singular, astăzi arhaică sau poetică.

Observație

Subjonctivul prezent al verbelor englezești se confundă ca formă cu trecutul simplu (*Past Simple*). Face excepție verbul *to be*, la care persoana 1 și a 3-a singular diferă de trecut:

<i>Indicativ</i>	<i>Trecut simplu</i>	<i>Subjonctiv prezent</i>
	$\left\{ \begin{array}{l} \text{I was,} \\ \text{he, she, it was} \\ \text{we, you, they were} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{I were,} \\ \text{he, she, it were} \\ \text{we, you, they were} \end{array} \right.$

§ 1554 2) **Înțeles.** — Subjonctivul prezent exprimă o acțiune sau o stare ireală, realizabilă sau nu, care are loc în prezent sau în viitor:

If she *were* here, she would win the championship.
[Dacă (ea) ar fi aici, ar câștiga campionatul (dar nu este).]
She wouldn't come even though I *were* to send her a note.
[(Ea) nu ar veni/voi să vină chiar dacă ar fi să-i trimit un bilet.]

Notă

Cînd acțiunea corespunde realității, se întrebuințează indicativul:

If she *is* here, she will win the championship.
[Dacă *e* aici (cum se spune), va câștiga campionatul.]
She won't come, though I *have sent* her a note.
(Nu vrea să vină, deși i-am trimis un bilet.)

§ 1555 3) **Funcții.** — Subjonctivul prezent este întrebuințat atît în stilul formal, cit și în cel colocvial.

§ 1556 Există însă o tendință foarte pronunțată ca subjonctivul *were* să fie întrebuințat în stilul formal, scris sau vorbit, iar în stilul colocvial să fie înlocuit, la persoana 1 și a 2-a, prin indicativul trecut *was*:

If I *was* (în loc de *were*) you, I should go home.
(Dacă aș fi în locul tău, m-aș duce acasă.)
I wish I *was* (în loc de *were*) an airman!
[Aș dori să fiu aviator!]
She wishes she *was* (în loc de *were*) me.
(Ar dori să fie în locul meu.)
If it *wasn't* that he has promised to be on time, we wouldn't wait for him.
(Dacă nu ne-ar fi făgăduit să fie punctual, nu l-am aștepta.)

§ 1557 Limbajul cult păstrează însă distincția dintre indicativul trecut *was*, care exprimă o acțiune reală, și subjonctivul *were*, care se referă la o acțiune ireală, deoarece această deosebire dă stilului o mai mare precizie și subtilitate pe care indicativul nu le poate reda:

If she *was* in her office, I didn't see her. (Indicativ trecut)
[Dacă a fost în biroul ei (cum spui), nu am văzut-o.] (Situatie reală)
If she *were* in her office, I should see her. (Subjonctiv)
[Dacă ar fi în biroul ei, aș vedea-o (dar nu e).] (Situatie ireală)
I wouldn't sing, though I *were* asked to. (Subjonctiv)
(N-aș cînta, chiar dacă aș fi solicitat.) (Presupunere)

Observație

Înlocuirea subjonctivului *if I / he were* cu indicativul trecut *if I / he was* este considerată *substandard*¹ cînd nu e cerută de context în unele situații:

if I/he *were* you (corect) (presupunere)
if I/he *was* you (inacceptabil)²

Corect, dar cu înțelesuri diferite:

if it *were* so = dacă ar fi așa (presupunere — subjonctiv)
if it *was* so = dacă a fost așa (realitate — indicativ)

¹ Vezi R. Quirk, *A Grammar...*

² *Inacceptabil* deoarece nu este posibil ca eu să fiu tu. Nu poate fi decît o *presupunere*, care trebuie deci exprimată prin subjonctiv, ca în primul exemplu.

4) **Traducere** — Subjonctivul prezent se traduce în limba română prin § 1558
conjunctivul prezent sau prin condiționalul prezent:

I wish I *were* you.
(Aș dori să *fiu* în locul tău.) (Conjunctiv)
Suppose he *came*!
(Îchipuiește-ți că *ar veni*.) (Condițional)
Suppose we change the subject! (Colocvial)
(Ce-ar fi să schimbăm subiectul!) (Propunere incertă)

SUBJONCTIVUL PERFECT (PERFECT SUBJUNCTIVE)

§ 1559

1) **Formă**. — Subjonctivul perfect are o *singură formă* pentru toate per- § 1560
soanele, atât la singular, cât și la plural. Această formă *se confundă cu aceea a*
trecutului perfect la toate verbele, inclusiv verbul *to be*:

to call { I had called; you had called; he, she, it had called
we had called; you had called; they had called
to be { I had been; you had been; he, she, it had been;
we had been; you had been; they had been

2) **Înțeles**. — Subjonctivul perfect exprimă o *acțiune sau o stare contrară* § 1561
realității.

Ea poate fi:

a) *anterioară* acțiunii sau stării exprimate prin verbul din propoziția
principală:

He wishes he *had not been* so careless of his duty.
[Ar dori să *nu fi fost* atât de neglijent în îndeplinirea sarcinii lui (dar a fost.)]

b) *simultană* cu un verb la un timp perfect din principală:

If he *had been* in the workshop, he *would have helped* you.
[Dacă *ar fi fost* în atelier, te-ar fi ajutat (dar nu era sau nu este.)]

3) **Întrebuintare**. — Subjonctivul perfect este întrebuintat atât în stilul § 1562
formal sau literar, cât și în cel familiar, colocvial.

4) **Traducere**. — Subjonctivul perfect se traduce în limba română cu § 1563
conjunctivul perfect sau cu condiționalul perfect:

I wish I *had been* there.
(Aș dori să *fi fost* acolo.) (Conjunctiv perfect)
If he *had known*, he would have come
(Dacă *ar fi știut*, ar fi venit.) (Condițional perfect)

Observație

După *if*, în propoziția condițională, se întrebuintează *subjonctivul*, modul
care exprimă o presupunere, și nu *indicativul trecut*, ceea ce ar fi un nonsens.

B. ÎNTREBUIȚARE ȘI ÎNȚELES

1) **Întrebuintare**. — Subjonctivul este întrebuintat după următoarele § 1564
cuvinte:

if (= dacă), *as if*, *as though* (= ca și cum), *(al)though* (= deși), *that* (= ca), *so that*
(= să, ca să), *lest*¹ (= ca să nu), *for fear* (= de teamă să nu, ca să nu), *before* (= înainte),
*ere*¹ (= înainte), *however* (= oricât de), *whatever* (= orice, oricare), *till*, *until* (până ce, până
când), *provided* [= dacă (nu), cu condiția], *but* (= decît; dacă nu, să nu), *except* (= dacă nu,
decît), *save* sau *saving*¹ (= dacă nu), *supposing* (= presupunînd), *unless* (= decît, dacă nu,
numai dacă), *whether* (= fie, dacă).

și după verbele:

suppose (= a presupune) și *to wish* (= a dori).

¹ Vezi pag. 313, nota 2.

- § 1565 2) Înţeles. — Subjonctivul exprimă¹:
- § 1566 a) o comparaţie ireală sau o preferinţă (după *as if*, *as though*, *rather than*, *than if*, *than that* etc.) (în propoziţiile comparative):
- Mother treats me *as if* I were a little girl.
(Mama mă tratează ca şi cum aş fi o fetiţă.)
Mother used to treat me *as though* I had been a little girl.
(Mama mă trata ea şi cum aş fi fost o fetiţă.)
With us he feels happier *than if* he lived by himself.
(La noi se simte mai fericit decât dacă ar locui singur.)
I should/would like to hear a concert *rather than* go to Ted's.
(Aş prefera să ascult un concert decât să merg la Ted.)
In case of illness, it is more important that you should be told the truth, *rather than* / *than* that you *should* be kept in ignorance.
(În caz de boală, este mai important să ți se spună, decât să ți se ascundă adevărul.)
- § 1567 b) o concesie, după *even if*, (*even*) *though*, *however*, *whatever*, *whichever*, *whoever* etc. (în propoziţiile concesive):
- So be it! *Come what may!*
(Aşa să fie!) (Fie ce-o fi!)
Even though he had come early, he would have missed her.
(Chiar dacă ar fi venit devreme, n-ar mai fi găsit-o.)
His manner, stern *though it be*², was not unkind. (Arhaic)
(Felul lui de a se purta, deşi sever, nu era lipsit de bunătare.)
Even if it were so, this is no easy matter.
(Chiar dacă ar fi așa, nu este lucru ușor.)
Whoever they be, he was never at home to anyone. (Arhaic)
(Oricine ar fi venit, el nu primea acasă niciodată pe nimeni.)
- § 1568 c) o condiție ireală, realizabilă sau nu (în propozițiile condiționale):
- If your mother *could* come, she would soon set matters right.
(Dacă mama ta ar putea veni, ar aranja imediat lucrurile.)
If your wife *were* with us, she would see to everything.
(Dacă soția ta ar fi la noi, ar avea grijă de toate.)
If you *had met* them, you would have liked them.
(Dacă i-ai fi cunoscut, ți-ar fi plăcut.)
- § 1569 d) o dorință (în propozițiile optative):
- I *wish* I *were* a student again!
(Aș dori să fiu iar student.)
Don't you *wish* you *had* a son?
(Nu ai vrea să ai un fiu?)
They *wished* they *had not come* so late.
(Doreau să nu fi venit așa târziu.)
She *wished* she *had been* a dancer.
(Dorea să fi fost dansatoare sau Ar fi dorit să fie dansatoare).
- § 1570 e) o exclamație, o formulă retorică:
- Oh! that it *were* possible!
(Ah! Dacă ar fi posibil!)
- Oh! that he *had come* yesterday!
(Ah! Să fi venit el ieri!)
- § 1571 f) imprecății, proteste vehemente sau nu:
- Drat the fellow! *Hang it all!*
(La naiba cu el!) (Las-o încolo!)

¹ Diferitele înțelesuri ale subjonctivului sint ordonate aici alfabetic pentru a fi mai ușor consultate.

² = His manner, though stern, was not unkind.

Curse the man! Blast him!

(Fir-ar blestemat să fie!)

Go on with you!

(Las-o baltă! s a u Cum am să cred așa ceva!)

Confound him!

(Ducă-se la naiba!)

g) o îndoială:

§ 1572

I doubt if he be in. (Arhaic)

(Mă îndoiesc că ar fi acasă.)

Cf. I don't think he's in. (Indicativ)]

They do not believe that the painting be genuine. (Arhaic)

(Ei nu cred că pictura ar fi originală.)

(...is genuine.) (Indicativ)]

h) o presupunere (în propozițiile condiționale etc.):

§ 1573

If this be true, he is a clever man.

[Dacă acest lucru ar fi/este adevărat (după cum spui), e un om deștept.] (Prezența subjonctivului *be* exprimă îndoială.)

Suppose she called here!

(Încipuieste-ți că ar veni aici!)

If she were you, she would go in for medicine.

(Dacă ar fi în locul tău, ar studia medicina.)

Supposing this task had been yours, wouldn't you have been glad?

(Presupunând că aceasta ar fi fost sarcina ta, nu ți-ar fi părut bine?)

i) o propunere, o sugestie, un îndemn, o cerere, un ordin:

§ 1574

He moved that the meeting be adjourned. (Arhaic) (colocv. = *should be*)

[(El) a propus să se amâne ședința.]

It was suggested that she give a specimen lesson. (Arhaic) (colocv. = *should give*)

(S-a propus ca ea să țină o lecție de probă.)

Someone come here and sing!

(Să vină cineva aici să cînte!)

It is requested that union members pay their subscriptions regularly. (Formal) (colocv.

= *should pay*)

(Membrii sindicatului sînt rugați să își achite cu regularitate cotizațiile.)

j) un scop (după that, in order that, so that, lest) (în propozițiile finale):

§ 1575

He put in an application that Mary be accepted to evening classes. (Arhaic) (colocv. = *should be*)

(A făcut cererea ca Maria să fie primită la cursul seral.)

They wouldn't let her go, for fear she lose her way in the dark. (would/might lose...)

(Nu voiau s-o lase să plece, ca să nu rătăcească drumul pe întuneric.)

k) o temere (după lest, for fear, to be afraid, to fear):

§ 1576

She feared lest she be caught in the storm. [(colocv.) *She was afraid she might be...*]

(Îi era teamă să nu o prindă furtuna.)

l) o urare:

§ 1577

Long be she happy!

(Să fie mulți ani fericită!)

În afară de cazurile mai sus citate, subjonctivul se mai întrebuițează:

m) după construcțiile impersonale introduse prin it: it is necessary § 1578
(s a u *essential*), *it is probable* (s a u *likely, possible*), *it is a pity*¹ (s a u *a shame*¹, *fortunate* s a u *unfortunate*), *it is right* (s a u *wrong, proper*)²:

It is necessary that he be told his colleagues' opinion. [(colocv.) *should be*.]

(Trebuie să i se spună părerea colegilor săi.)

¹ *It is a pity / a shame...* = este păcat că... *What a pity! / a shame!* = ce păcat!
În aceste expresii, *pity* nu înseamnă „milă”, nici *shame* „rușine”. „In the rush of things, what a pity/shame he should have forgotten to thank her for her kindness.”

² Toate aceste construcții cer subjonctivul deoarece sînt urmate de conjuncția *that*, exprimată sau subînțeleasă (§ 1564).

Notă

It is (high) time este urmată de subjonctivul prezent:

It is (high) time (that) you *were* in bed, Nan.

[Ar fi trebuit (de mult) să te culci, Nan.]

Isn't it time you *stopped* playing?

(N-ar fi timpul să termini cu joaca?)

It is high time you *had* grown up.

(Ar fi trebuit să ai mai multă minte la vîrsta ta.)

- § 1579 *n)* în construcțiile idiomatice *had better*, *had rather*, *would rather*, *would sooner*, verbele *had* și *would* fiind aici la modul subjonctiv:

You *had better* *speak* to him.

(Ai face mai bine să-i vorbești.)

My son *had rather* *play* than *work*.

(Fiul meu ar prefera să se joace decît să lucreze.)

I *would rather* we *week-ended* at Windermere.¹

(Aș prefera să petrecem sfîrșitul de săptămîină la Windermere.)

I *would sooner* you *came* with me.

(Aș prefera să vii cu mine.)

- § 1580 SUBJONCTIVUL VERBELOR AUXILIARE MODALE CU DOUĂ FORME
CAN · MAY · SHALL · WILL

Pentru studiul complet al verbelor auxiliare modale, vezi § 1930—2178.

<i>Present</i>		<i>Trecut</i>
(modal <i>present</i> + infinitiv <i>present</i>)		(modal <i>trecut</i> + infinitiv <i>present</i>)
<i>can</i> call	} toate trei persoanele	<i>could</i> call
<i>may</i> call		<i>might</i> call
<i>shall</i> call		<i>should</i> call
<i>will</i> call		<i>would</i> call

Condițional și subjonctiv prezent și perfect

<i>Present</i>		<i>Perfect</i>
(modal <i>trecut</i> + infinitiv <i>present</i>)		(modal <i>trecut</i> + infinitiv <i>perfect</i>)
<i>could</i> call	} toate trei persoanele	<i>could have called</i>
<i>might</i> call		<i>might have called</i>
<i>should</i> call		<i>should have called</i>
<i>would</i> call		<i>would have called</i>

Observație

- § 1581 1) A se observa că modalele au aceeași formă la indicativul trecut, subjonctivul prezent și condiționalul prezent, deci o singură formă la trei moduri diferite și la timpuri diferite.
- § 1582 2) Modalele au un *timp prezent* și un *timp trecut*, deci diferența de formă apare la modale, care sînt urmate la ambele timpuri de un infinitiv prezent (o singură formă).

¹ *Windermere*, cel mai întins lac din Anglia. Situat în NV, în *Lake District*, parc național, muntos, celebru pentru pitorescul lacurilor și pentru grupul de poeți romantici "The Lake School", stabiliți în regiune: *William Wordsworth* (1770—1850); *Samuel Taylor Coleridge* (1772—1834) și *Robert Southey* (1774—1843).

În schimb, condiționalul și subjunctivul avind un *present* și un *perfect*, diferența de formă (anterioritatea sau trecutul) apare la *perfectul verbului lexical*, auxiliarul modal rămânând același în ambele cazuri, ca marcă distinctivă a acestor două moduri:

<i>Subjunctiv present</i>	$\left\{ \begin{array}{l} \text{should (= ar trebui), would} \\ \text{ (= aș vrea etc.)} \\ \text{could, might (= aș putea etc.)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} + \text{ Infinitivul present (call) = să} \\ \text{chem, chema} \end{array} \right.$
<i>Subjunctiv perfect</i>	$\left\{ \begin{array}{l} \text{should (= ar trebui), would} \\ \text{ (= aș vrea etc.)} \\ \text{could, might (= aș fi putut etc.)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} + \text{ Infinitivul perfect (have} \\ \text{called) = să fi chemat} \end{array} \right.$

You *should tell* the truth.

(Ar trebui să spui adevărul.)

I *would rather talk* to you than dance.

(Aș prefera să stau de vorbă cu tine decât să dansez.)

No one *could have done* it more competently than you.

(Nimeni nu ar fi putut-o face cu mai multă competență decât tine.)

You *might have come* sooner!

(Ai fi putut să vii mai devreme!)

Pentru celelalte auxiliare modale a se vedea situația la fiecare modal în parte.

C. CONSTRUCȚIILE CARE ÎNLOCUIESC SUBJONCTIVUL § 1583

În limba engleză contemporană, cu excepția celor câteva cazuri arătate la § 1544, forma veche a subjunctivului este înlocuită prin construcții formate cu ajutorul auxiliarelor: LET, MAY, MIGHT, SHOULD, WOULD, precum și prin *infinitiv* sau *indicativ*.

LET

§ 1584

* 1) **Formă.** — LET + infinitivul incomplet¹ formează un echivalent al subjunctivului pentru toate persoanele — singular și plural — cu excepția persoanei a 2-a²: § 1585

to call $\left\{ \begin{array}{l} \text{let me call; let him, her, it call;} \\ \text{let us call; let them call.} \end{array} \right.$

Observație

LET este urmat de un pronume în *cazul acuzativ*:

Let *her* and *me* go for a walk!

Don't let *me* see you again!

Don't let's start yet, will you? sau

Let's not start yet, will you?

2) **Înțeles.** — Construcția formată cu ajutorul auxiliarului LET este § 1586 întrebuințată pentru a exprima o propunere, un îndemn, un *ordin indirect*, o presupunere, o concesie:

Let's *me speak* now! (Propunere)

(Să vorbesc eu acum!)

Let us *go* home! (Îndemn)

(Hai să mergem acasă!)

Let's let bygones be bygones! (Îndemn)

(Hai să uităm trecutul!)

¹ Infinitivul incomplet nu are particula *to*.

² La persoana a 2-a se întrebuințează *imperativul*: *Call!* deoarece acesta exprimă un ordin direct.

Let him start work at once! (Ordin indirect)

(Să înceapă lucrul imediat!)

Let her drive the motor-boat and there will be an accident. (Presupunere)

(Numai să conducă ea barca cu motor și se va întâmpla un accident.)

Let' im read/go in for the law, I won't object if he likes it. (Concesie)

(Nu are decît să studieze dreptul, nu mă voi împotrivi dacă îi place.)

N o t ă

§ 1587 Un *ordin* adresat *direct* se exprimă prin imperativ, persoana a 2-a.
(§ 1622—1624).

§ 1588 3) Forma *contrasă*. *Let's*. — *Let* us poate avea sau nu formă contrasă după înțelesul pe care îl are în intenția vorbitorului:

a) cînd verbul principal *to let* are toată forța sa de verb lexical (= *a permite, a lăsa*), el este accentuat și nu poate avea formă contrasă:

Teacher, please, *'let us go on a trip by ourselves!*

b) cînd *LET* este însă auxiliarul unui echivalent subjonctival¹, deci neaccentuat, forma contrasă este aproape obligatorie, accentul căzînd pe verbul lexical:

Let's all go on a trip.

(Hai să mergem cu toții în excursie)

(A se vedea și exemplele de la § 1928)

§ 1589 4) Forma negativă. — *Let's* are două forme negative:

Don't let's (colocv.) sau

Let's not... (mai cult).

Don't let's wait for him. Get going!

Let's not wait for him. Better get going!

Don't let's do such a thing! (colocv.)

Let's not do such a thing!

§ 1590 5) *Aceenturare*. — *Let's*. — Auxiliarul *DO* servește la accentuarea unui consimțămînt entuziast:

"Shall we have crayfish² for supper?" "Oh! *'do let's!*"

§ 1591

MAY

MAY + infinitivul incomplet este întrebuințat în construcțiile echivalente cu subjonctivul, pentru a exprima (cu o nuanță de formalism):

a) o dorință sau o urare:

May I never see you ill again!

May you live long!

(De nu te-aș mai vedea niciodată bolnav!) (Să trăiești! La mulți ani!)

b) o temere sau o speranță, de cele mai multe ori după conjuncția *that*, exprimată sau subînțeleasă, și tradus cu modul conjunctiv (marcat de conjuncția *să*):

I am afraid we *may miss* the signpost in the dark.

(Mi-e teamă că nu vom putea vedea indicatorul rutier pe întuneric.)

Don't go (for fear)³ you *may be caught* in the storm.

(Nu pleca, *să* nu te prindă furtuna.)

I hope you *may be* right.

(Sper *să* ai dreptate.)

c) un scop:

I have come so that you *may tell* me the news.

(Am venit ca *să*-mi spui vestea.)

¹ § 1585, 1928.

² *crayfish*, sg. și colectiv; pl. *crayfishes* = raci.

³ (*for fear*) desuet în conversație.

d) o concesie (după *however, whatever* etc.) sau absența ei:

However much I may like you, I can't overlook your mistakes.
(Oricât aş ţine la tine, nu pot să trec cu vederea greşelile tale.)

Construcția cu MAY se mai întrebuințează:

e) în comparații (după *as if, as though*):

She looks as if/as though she may cry.
(Are aerul că este gata să plingă.)

f) după construcțiile *it is possible, it is probable, it is likely*:

It is possible/probable/likely that he may be there.
[Este posibil/probabil ca el să fie acolo.]
(Vezi şi § 2026—2034)

MIGHT

§ 1592

MIGHT are aceleaşi funcţii ca şi MAY (§ 1591); este însă folosit în frazele în care verbul din propoziția principală se află la trecut, sau pentru a sugera o stare de lucruri foarte problematică, în care caz are rol de subjonctiv după *that* exprimat sau subînţeles:

She wished she might never know illness again. (Dorinţă)
(Dorea să nu mai ştie niciodată ce e boala.)
I was afraid we might miss the signpost in the dark. (Temere)
(Mi-era teamă că s-ar putea să nu vedem indicatorul rutier pe întuneric.)
I hoped you might be right. (Speranţă)
(Speram să ai dreptate.)
He closed the shutters so that the light might not come in. (Scop)
(A închis obloanele ca să nu intre/nu poată intra lumina.)
It was possible (that) he might be there. (După *it is possible that* etc.)
(Se putea să fie acolo.)

Observație

a) MIGHT întrebuințat într-o frază a cărei propoziție principală conține un prezent — uneori chiar şi un trecut — arată circumstanțe a căror realizare este foarte problematică:

I know you are very busy, but I wish you might come here.
(Ştiu că ești foarte ocupată, dar mult aş dori să vii aici.)
He was afraid we might get lost in the woods.
(Îi era teamă că ne-am putea rătăci în pădure.)

b) MIGHT + infinitivul perfect exprimă o acțiune nerealizată:

She wishes, she might have seen you.
[Doreşte să te fi văzut¹, (dar nu te-a văzut).]

Atenție!

Ca auxiliare care formează construcțiile echivalente cu subjonctivul, MAY şi MIGHT şi-au pierdut cuprinsul noțional propriu (= a putea) şi, de cele mai multe ori, nici nu se traduc în altă limbă. În limba română există însă posibilitatea de a se reda (în funcție de context sau de intenția vorbitorului) nuanțele subtile ale subjonctivului, întrecute abilitate cu sugestii, însinuări modale, chiar şi intenții nerealizate etc. (Vezi traduceri exemplelor.)

SHOULD

§ 1593

1) **Formă.** — O altă expresie echivalentă cu subjonctivul, dar întrebuințată şi colocvial, este aceea formată cu ajutorul auxiliarului SHOULD la toate persoanele şi timpurile, şi la ambele numere.

§ 1594

¹ sau „Doreşte să te fi putut vedea“, după situație sau conform intenției vorbitorului.

Se folosesc următoarele construcții:

pentru a se exprima prezentul sau viitorul — SHOULD + infinitivul prezent;

pentru a se exprima trecutul — SHOULD + infinitivul perfect.

Don't disobey him *lest* he *be* angry. (Subjonctiv) (arhaic)

(Nu fi neascultător, *să* nu se supere.)

Don't disobey him *lest* he *should be* angry. (Prezent) (arhaizant)

(Nu fi neascultător, *să* nu se supere.)

If he *should get* angry, I'll explain. (Viitor)

(Dacă se va supăra cumva, îi voi explica.)

It is impossible (that) you *should have been* angry. (Trecut)

[Este cu neputință (ca tu) *să* te fi supărat/*să* fi fost supărat!]

- § 1595 2) **Înțeles.** — SHOULD, ca auxiliar utilizat la formarea unui echivalent al subjonctivului, este întrebuințat uneori pentru a arăta că o acțiune sau o stare este problematică, dar nu și irealizabilă:

If you *should meet* him, tell him to ring me up (*sau* to give me a ring.)

(Dacă s-ar întâmpla cumva *să-l* întâlnești, spune-i *să-mi* telefoneze.)

- § 1596 3) **Funcții.** — În limba engleză modernă, atât scrisă cât și vorbită, construcția cu SHOULD înlocuiește forma veche a subjonctivului în următoarele cazuri:

- § 1597 a) după *if, lest, for fear, till, until*:

If he *should come*, let him know the news. (Presupunere)

(Dacă ar fi *să* vină, spune-i vestea.)

She works hard *lest* she *should fail* in her exam. (Scop, temere)

(Lucrează foarte serios ca *să* nu cadă la examen.)

Lest we (*should*) *forget*¹ (Scop, temere)

(Ca *să* nu uităm!)

We dare not stir *for fear* she *should wake* up. (Temere)

(Nu îndrăznim *să* ne mișcăm de teamă că are *să* se trezească.)

Stay *until* you *should get* through your work. (Scop, timp)

(Rămii *să-ți* termini/până ce îți vei termina lucrarea.)

- § 1598 b) după (*so*) *that*, pentru a exprima un scop, un ordin, o propunere sau o sugestie:

I am writing this *so that* you *should act* accordingly. (Scop)

(Îți scriu aceasta ca *să* procedezi în consecință.)

The owners gave orders *that* the mine *should be* closed. (Ordin)

(Patronii au dat ordin *să* se închidă mina.)

I propose/suggest *that* they *should be* punished. (Propunere, sugestie)

(Propun *să* fie pedepsiți.)

- § 1599 c) în frazele care exprimă păreri sau simțăminte subiective, după conjuncția *that* exprimată sau subînțeleasă, precedată de: *to be glad* (sau *a sorry, surprised, annoyed*), *to regret, it is a pity* (sau *a shame*), *it is not fair, it is strange* (sau *odd, fortunate*), *it is necessary | essential* (sau *a possible, probable, likely, out of the question*), *it is (high) time, there is every reason* etc.:

I am *sorry* (that) you *should say* so.

(Regret că spui aceasta.)

Such a pity (that) he *should have given* up training for the championship!

(Ce păcat că a renunțat *să* se mai antreneze pentru campionat!)

It is necessary (that) you *should know* the truth.

(Este necesar *să* cunoști adevărul.)

It was impossible (that) she *should have guessed* where you were.

(Era cu neputință ca ea *să* fi ghicit unde te aflai.)

¹ Inscripție pe monumentul croului necunoscut "The Cenotaph" de la Londra.

It was out of the question (that) *she should walk* there.
(Era exclus *să* meargă pe jos până acolo.)
It is (high) time (that) *he should be* in bed.
[(El) trebuia *să* fie (de mult) în pat.]

d) în stilul exclamativ, retoric:

§ 1600

That *she should behave* like this!
(Să se poarte ea astfel!)
"Do you like it?" "I *should think* so!"
(Îți place? — Cred și eu!)
You *should have heard* them praising him!
(Să-i fi auzit laudându-l!)
Yesterday in the street, who *should I see* but Mary!
(Ieri, pe stradă, pe cine s-o văd? Pe Maria!)

e) în unele propoziții secundare condiționale, în care acțiunea arătată ca posibilă în viitor este considerată foarte problematică (propoziția principală poate conține un indicativ, un condițional sau un imperativ): § 1601

If *she should get up* a game of ping-pong, I *will let you know*.
(Dacă va organiza *cumva* o partidă de ping-pong, îți voi da de știre.)
Should he accept to lecture, they *would be interested*.
(Dacă ar accepta *să* țină o conferință, i-ar interesa.)
Should he ring up, put him through to the secretary!
(Dacă se va întâmpla *cumva să* telefoneze, dă-i legătura cu secretarul.)

f) pentru a arăta o concesie, cînd subjonctivul exprimă o acțiune viitoare: § 1602

I will speak my mind, *even though you should laugh* at me.
(Voi spune ce gîndesc chiar dacă ar fi *să* rîzi de mine.)
However hard he should have to study, he will never give up.
(Oricît de mult ar avea de studiat, (el) nu va renunța niciodată.)
Whatever her parents should say, she will submit to their decision.
(Orice ar spune părinții ei, ea se va supune hotărîrii lor.)

g) în unele propoziții comparative, după *as if*, *as though*:

§ 1603

It looks *as if we should miss* our train.
(Mi se pare că avem *să* pierdem trenul.)

h) în unele propoziții comparative introduse de cuvintele *than* (*that*): § 1604

It is better *she should realize* her failings now rather *than (that) you should go on* putting up with them.
(Este mai bine *să*-și dea seama de lipsurile ei acum decît *să* continue a i le tolera.)
There is nothing he dislikes more *than that¹ people should discuss* him.
(Nimic nu-i displace mai mult decît *să* se vorbească despre el.)

WOULD

§ 1605

1) Formă. — Auxiliarul WOULD este întrebuințat la formarea unui echivalent al subjonctivului numai la persoana a 2-a și a 3-a, la ambele numere și la toate timpurile. § 1606

{ WOULD + *infinitivul present* exprimă prezentul și viitorul.
{ WOULD + *infinitivul perfect* exprimă trecutul.

I wish you *would sit* down! (Prezent)
[De ce nu stai jos! (= Aș dori *să* stai jos.)]
I wish she *would come* tomorrow! (Viitor)
[De-ar veni mîine! (= Aș dori *să* vină mîine.)]
I wish you *would have seen* him! (Trecut)
(Să-l fi văzut!)

¹ Conjunția *that* nu poate fi omisă aici ca în exemplul precedent.

§ 1607 2) Întrebuințare.

§ 1608 a) WOULD este folosit în mod obișnuit în stilul colocvial după verbul *to wish* pentru a exprima o dorință realizabilă:

I wish you *would come* early!
[(Tare) aş dori să vii devreme! (De ce nu vii devreme?)]

§ 1609 b) Când însă dorința exprimată este *irealizabilă*, se întrebuințează subjonctivul prezent:

I wish you *were* here!
[Aş dori să fii aici (dar nu ești).]

Observație

§ 1610 a) WOULD poate sugera el însuși o dorință, dar atunci exprimă o dorință *irealizabilă*, fiind urmat de un subjonctiv:

I *would* I *were* you! *Would it had not been* so!
(Aş dori să fiu în locul tău.) (De n-ar fi fost așa!)

§ 1611 b) WOULD cu valoare de subjonctiv-condițional, exprimă și voință:

What *would* you *have* me do?
(Ce-ai vrea să fac?)
Look at it as I *would*, I could not see the difference.
(Oricum aş fi privit-o (= aş fi vrut s-o privesc), nu puteam vedea nici o deosebire.)

§ 1612

INFINITIVUL

În limba engleză modernă, infinitivul înlocuiește adeseori subjonctivul. El se traduce de cele mai multe ori prin conjunctivul din limba română:

I shall get up early *lest* I *be* late. (Subj. forma veche) (perimat)
I shall get up early *not to be* late. (Infinitiv)
(Mă voi scula devreme ca să nu întârzii.)
He put up his hand as if he *would* speak. (Subj. prezent) (formal)
He put up his hand as if *to speak*. (Infinitiv) (formal)
He put up his hand as if he *wanted* (Subj. prez.) *to speak*. (colocvial)
(Ridică mîna ca și cum ar fi voit să vorbească.)
She speaks loud that she *may* be heard. (Echivalent subj.) (formal)
She speaks loud *to be* heard. (Infinitiv)
(Vorbește tare ca să fie auzită.)
He closed one eye that he *might* see better. (Echivalent subj.) (formal)
He closed one eye *to see* better. (Infinitiv)
(A închis un ochi ca să vadă mai bine.)
The children deserve that they *should* go to the pictures. (Echivalent subj.) (formal)
The children deserve *to go* to the pictures. (Infinitiv)
(Copiii merită să se ducă la cinematograful.)
Oh! that I *should* be young again. (Echivalent subj.) (formal)
Oh! *to be* young again! (Infinitiv)
(Ah! să fiu iar tinăr!)

§ 1613 Uneori subjonctivul este preferat infinitivului pentru a da o nuanță diferită înțelesului:

Suppose the distance *were* one mile! (Presupunere ireală)
(Închipuiește-ți că distanța ar fi o milă.)
Suppose the distance *to be* one mile. (Presupunere certă)
(Să presupunem că distanța este o milă.)

INDICATIVUL

§ 1614

Subjonctivul, avînd majoritatea formelor moderne identice cu acelea ale indicativului, este înlocuit de acesta în foarte multe cazuri *în stilul colocvial*:

I wish I *was*¹ you (în loc de "I *were* you").

Suppose he *was*¹ your father (în loc de "he *were* your father").

I shall uphold my point of view whether he *is* on my side or not (în loc de "whether he *be* on my side or not" = perimat)

He does not look poetic although he *is* a poet (în loc de "although he *be* a poet" = perimat).

I am afraid he *will be* late for the opening night (în loc de "I am afraid lest he *be* late..." = perimat)

Deosebirea dintre subjonctiv și indicativ fiind însă fundamentală în ceea ce privește înțelesul, sînt cazuri în care subjonctivul e preferat, fiind necesar pentru claritatea stilului (§ 1557). § 1615

RECAPITULARE

În afară de vechinul subjonctiv, care are o singură formă, aceea a infinitivului incomplet, și care s-a menținut în unele cazuri în limba engleză modernă, subjonctivul modern are două timpuri: *prezent* și *perfect*. § 1616

Forma veche a subjonctivului este puțin folosită în limba engleză actuală; ea este întrebuințată mai mult în Statele Unite ale Americii. În stilul colocvial, scris sau vorbit, cu excepția citorva expresii idiomatice, a dispărut aproape cu totul. S-a menținut în limba scrisă în diferite domenii (literatură, poezie, știință, tehnică, ziaristică) și în stilul oficial (juridic, parlamentar, în procese-verbale, dări de seamă etc.). Fiind independentă de timp, forma veche a subjonctivului este întrebuințată în propozițiile care se referă la *orice* timp. *prezent, trecut sau viitor*.

Subjonctivul *prezent* și subjonctivul *perfect* modern sînt folosite în mod curent atît în stilul colocvial, cit și în stilul formal sau oficial, ori în scris.

În afară de cîteva expresii fixe (§ 1548, 1579), unde s-a menținut, și de construcțiile cu unele conjuncții [*as if, ere*², *if, lest save*², *saving*², *that* etc. (§ 1564)] care cer subjonctivul, acesta este înlocuit:

a) fie prin *indicativ*, cu care are forme comune, confundîndu-se adesea: *subjonctivul prezent* cu *indicativul trecut*;

subjonctivul perfect cu *trecutul perfect*;

b) fie prin construcții formate cu ajutorul auxiliarelor LET, MAY (MIGHT), SHOULD, WOULD;

c) fie prin *infinitiv*.

Întrebuințarea subjonctivului dă o precizie și o subtilitate de înțeles care nu pot fi obținute prin indicativ, subjonctivul fiind preferat pentru a exprima improbabilitate, relicență, îndoială, nesiguranță, presupunere etc.

¹ Vezi și § 1556. Considerat substandard, totuși utilizat adesea chiar și în limbajul cult.

² *ere* (= before) arhaic, poetic; *lest* (= for fear) (= de teamă să nu, ca să nu) arhaic și destul de formal; *save, saving* (= except, but for) (= în afară de, cu excepția) arhaic.

§ 1617

III. CONDIȚIONALUL
(THE CONDITIONAL)

- § 1618 1) **Condiționalul prezent** (*the Present Conditional*) se formează cu ajutorul auxiliarelor SHOULD (la persoana a 1 sg. și pl.) și WOULD (la persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.), urmate de infinitivul prezent al verbului de conjugat:

I should call; you would call¹; he, she, it would call;
we should call; you would call; they would call.

Condiționalul prezent se traduce în limba română cu același timp și mod.

- § 1619 2) **Condiționalul perfect** (*the Perfect Conditional*) se formează cu ajutorul auxiliarelor SHOULD (la pers. 1 sg. și pl.) și WOULD (la pers. a 2-a și a 3-a sg. și pl.), urmate de infinitivul perfect al verbului de conjugat.

I should have called; you, he, she, it would have called;
we should have called; you, they would have called.

Condiționalul perfect se traduce în limba română cu același timp și mod.

- § 1620 3) **Condiționalul verbelor defective modale.** — Condiționalul verbelor CAN și MAY are aceeași formă ca și trecutul lor: COULD, respectiv MIGHT, urmat de infinitivul prezent pentru condiționalul prezent, sau de infinitivul perfect pentru condiționalul perfect (§ 1580—1582):

can	{	I could call; you could call; he, she, it could call; we could call; you could call; they could call	}	Cond. prezent
		I could have called; you could have called; he, she, it could have called we could have called; you could have called; they could have called		Cond. perfect
may	{	I might call; you might call; he, she, it might call; we might call; you might call; they might call	}	Cond. prezent
		I might have called; you might have called; he, she, it might have called we might have called; you might have called; they might have called		Cond. perfect

OUGHT redă el însuși ideea de condițional al modalului MUST, urmat de infinitivul prezent pentru condiționalul prezent, sau de infinitivul perfect pentru condiționalul perfect:

ought	{	I ought to call; you ought to call; he, she, it ought to call; we ought to call; you ought to call; they ought to call	}	Cond. prezent
		I ought to have called; you ought to have called; he, she, it ought to have called we ought to have called; you ought to have called; they ought to have called		Cond. perfect

(Vezi și § 2057)

- § 1621 4) **Condiționalul modestiei sau politeții.** — Condiționalul prezent al verbelor defective modale este adeseori întrebuințat pentru exprimarea condiționalului modestiei sau politeții:

Could you tell me the time, please?
We might watch the game on your TV (set).
Would you care for a show tonight?
You shouldn't do that, you know!
Ought you to go for a walk in this weather?

¹ *thou wouldst* este forma veche pentru pers. a 2-a sg., formă întrebuințată astăzi numai în stilul poetic.

A se compara aceste forme în contrast cu formele indicativului:

Can you tell me the time, please?
Let's watch the game on your TV (set).
Do you care for a show tonight?
Don't do that!
Must you go for a walk in this weather?

IV. IMPERATIVUL (THE IMPERATIVE)

§ 1622

1) **Definiție.** — Imperativul exprimă *direct* un ordin, un îndemn, o sugestie, o rugămintă, o urare, o recomandare, un sfat, o dorință, o amenințare, o concesiune etc., motiv pentru care nu are în genere subiect. § 1623

<i>Go!</i>	<i>Be quiet!</i>	<i>Look out!</i>
<i>Go home!</i>	<i>Sleep well!</i>	<i>Tell John a story!</i>
<i>Keep calm!</i>	<i>Mind the step!</i>	<i>Have it your own way!</i>
<i>Stay put!</i>	<i>Enjoy yourselves!</i>	<i>Leave the child alone!¹</i>
<i>Look here!²</i>	<i>Up and shoot!</i>	<i>Let him be!</i>

Nota 1

Subjonctivul are, printre alte funcții, și pe acelea ale imperativului § 1624
 (§ 1544, 1567, 1569, 1573, 1577), arătate la § 1623, dar nu adresate *direct* la persoana a 2-a, ci *indirect*, la persoana 1 sau a 3-a (§ 1584), ceea ce îl deosebește de imperativ.

2) **Formă.** — Imperativul, prin însăși definiția lui, nu poate avea decât § 1625
persoana a 2-a singular și plural, a cărei formă este identică cu aceea a infinitivului incomplet (deci fără *to*):

Dive! Run along now! Have a cup of tea!
Be good³, all of you!

Nota 2

§ 1626

Unii gramaticieni consideră ca imperativ și forma de subjonctiv construită cu imperativul auxiliarului LET¹ (§ 1584) și vorbesc de un *imperativ direct* (adresat persoanei a 2-a) și de un *imperativ indirect* (adresat persoanei 1 și a 3-a). Această interpretare nu corespunde însă nici semnificației modurilor respective (imperativul exprimând un ordin *direct*, iar subjonctivul un ordin *indirect*), nici traducerii în limba română.

Nota 3

Verbele defective modale *nu* au imperativ, nici nu funcționează ca auxiliare ale unui imperativ. § 1627

3) **Timp.** — Imperativul nu are decât prezent, trecutul lipsește, iar § 1628
 forma de perfect este un idiom rar, ca în:

Have done with it! (Termină odată!)

¹ *leave the child alone!* s a u *leave / let the child be!* = lasă copilul în pace!

² *look here!* = ascultă!

³ *good* nu înseamnă întotdeauna „bun“, ci de cele mai multe ori se traduce prin „cumințe“, în funcție de intenția vorbitorului. „Bun“ se traduce cu *kind*. „*Lady Be Good*“, titlul unei piese cu mare succes de casă, s-a tradus: „Cuniță, fii cumințe!“ „*Good*“ = „bun“ (contrar „rău“) denotă o însușire de caracter: *He is a good man. Children, have you been good?* (= cuminți).

§ 1629 4) **Aspect. Diateză.** — Imperativul nu are aspect continuu, nici diateză pasivă decât în mod cu totul excepțional:

Aspect continuu	{ <i>Be preparing</i> the dinner when he comes in! ¹ "Up, <i>be doing</i> everywhere!" (T. Carlyle) ¹
Pasiv	{ be prepared ¹ be dressed be reassured ¹ be seated be comforted ¹

§ 1630 5) **Imperativul negativ** se construiește cu auxiliarul DO urmat de infinitivul incomplet, chiar în cazul verbelor *to be* și *to have*:

Don't be so selfish! *Do not go* home yet!
Don't have her in now! *Don't do* that!

În stilul poetic se întâlnește și forma fără DO, care dă azi textului o savoare voit arhaică:

Call not thyself a slave to man!
Fie! Charity! *Speak not* in spite.²
O heart, *lose not* thy nature!³

Atunci când în propoziția imperativă se folosește o altă negație decât adverbul *not*, la formarea construcției negative nu se întrebuințează auxiliarul DO:

Never say die!
None of you goes away!
Nobody/No one stays behind!

Formele de subjonctiv construite cu auxiliarul LET, și considerate de unii scriitori ca imperativ, pot, sau nu pot, să primească auxiliarul DO la forma negativă:

do not/don't let me call sau *let me not call*, etc.

Formele negative construite cu auxiliarul DO sînt cele întrebuințate în mod normal atît în limba scrisă, cit și în cea vorbită, chiar pentru verbele *to be* și *to have*:

Don't let me keep you from your work!
Don't let's go home yet!
Don't let her be a burden to you!
Do not/don't let them have their own way!
Don't let's do such a thing!
Let's not do such a thing!

Formele negative construite fără auxiliarul DO sînt întrebuințate în limba literară ori în stilul formal, oficial sau oratoric:

Let us not seek vain arguments.
Let them not be unkind to her.
Let's not miss seeing that extraordinary stunt man⁴.

§ 1631 6) **Alte întrebuințări.** — Imperativul mai este întrebuințat:

§ 1632 a) pentru a exprima o sfidare, o amenințare:

Sleep now, if you can!
Go there, and you'll see what happens!

¹ Citate de R. Quirk, *A Grammar of Contemporary English*, 7.72.

² W. Shakespeare, *King Henry VI*.

³ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

⁴ *stunt man* = cascadeur.

b) într-o propoziție cu înțeles condițional, final sau concesiv, adesea § 1633 unită prin *and* cu propoziția următoare care cuprinde un indicativ sau un imperativ:

Give her an inch and she'll take an ell. (Proverb)

(Îi dai degetul, ei îți apucă mina.)

Eat fruit and keep fit! (Reclamă)

(Măncați fructe ca să fiți sănătoși.)

Come and see me tomorrow!

(Vino să ne vedem mâine!)

Let work be ever so hard, he will overfulfil his pledge.

(Oricât ar fi de grea munca, el își va depăși angajamentul.)

Talk as much as you like, you shan't convince me you did your best.

(Oricât de mult ai vorbi, nu mă vei convinge că ai făcut tot ce ai putut.)

7) Forma accentuată. — Forma accentuată a imperativului se construiește cu auxiliarul DO accentuat (§ 1920): § 1634

'Do be calm!

'Do sit down!

'Do stop snivelling!

'Do have another cake!

*'Do let me see you home!'*²

8) Traducere. — Imperativul se traduce în limba română tot printr-un imperativ: § 1635

Stop that noise! (Nu mai face zgomot! *Taci!*)

Be quiet! (*Taci!* *Stai cuminte!* *Stai liniștit!*)

Don't worry! (Nu-ți face griji!)

9) Subiectul imperativului. — După cum s-a menționat la § 1623, prin definiție imperativul nu are în genere subiect. § 1636

Există însă situații excepționale în care subiectul, fiind totuși necesar, s-a menținut puternic accentuat:

a) pentru evitarea unei confuzii;

b) pentru a se atrage atenția persoanei adresate;

c) în cazul cel mai interesant și mai caracteristic englez, atunci cînd prezența subiectului semnalează o nuanță afectivă neexprimată — agasare, nemulțumire, supărare sau, dimpotrivă, tandrețe, duioșie etc. Subiectul este atunci prin definiție la persoana a 2-a: pronumele *you*, un nume propriu sau chiar comun.

Exemple:

a) și b) *Children, hurry up! You Eve³ fetch the sandwiches, and you, Hugh³, the drinks⁴. Ted, mind you don't upset everything in the fridge! And Claire — where are you; Claire — ring for a taxi! (Outside: horn, laughter) Oh, here are your guests — sharp on time! Bye-bye, sweeties! Have a good time everybody!*

c) *Don't you worry!*

[Nu avea tu grijă! (Ne ocupăm noi de aceasta.)]

Never you mind!

[Nu te preocupa tu! (E treaba mea!)]

Do you leave him alone!

[Dar lasă-l tu în pace (să termine lucrul)!]

Now you all go home!

[Acum plecați cu toții acasă! (E destul!)]

You speak up!

[Tu de colo, vorbește mai tare (să auzim ce ai de spus)!]

You try that and you'll see!

[Încearcă tu asta și ai să vezi (ce pățești)!]

¹ Vezi și § 1683.

² *to see home* == a conduce (pe cineva) acasă.

³ În construcțiile subiective *you Eve...*, *you Hugh...*, *Eve* și *Hugh* sînt apoziiții și se comportă așadar ca și subiectul.

⁴ *drinks* — băuturi alcoolice; *soft drinks* == băuturi fără alcool.

Leave the child alone, <i>you</i> !	<i>You</i> try to get a nice long sleep!
[Lasă copilul în pace, <i>tu</i> de colo (I-ai necăjit destul)]	[Hai, încearcă <i>tu</i> să dormi!]
	[Ai să vezi ce bine îți face.]]
Now <i>you</i> run along and be a good boy!	<i>You</i> stay put!
[Du-te <i>tu</i> acum și fii cuminte!]	[Tu să stai unde te-am pus. (Să nu cumva să te miști de aici.)]
[Ai stat destul!]]	

Confuzia între subiectul unui imperativ și subiectul unui vocativ poate fi evitată dacă se consideră accentul lor, precum și locul pe care îl ocupă fiecare în propoziție conform regulilor sintactice.

În mod normal, subiectul precedă întotdeauna predicatul în propoziția enunțiativă¹, regulă respectată și în cazul imperativului:

You come here!
Dinny, don't be afraid!

Subiectul vocativului are un accent distinctiv — *fall-rise* — și, ca și în limba română neavînd o topică fixă, poate sta la începutul, la mijlocul sau la sfîrșitul propoziției, fiind despărțit prin virgulă de rest².

Roy, come here!
 Come here, *Roy*, at once!
 Come here at once, *Roy*!
You there, where are you from?
 'Kiddies, let's have icecream now!
 Let's have icecream now, ' *kiddies*!

§ 1637 10) Nuanțarea imperativului. — Imperativul neavînd decît o singură formă gramaticală și o singură persoană, a 2-a, este unul dintre modurile cele mai susceptibile de a fi „colorate” în cele mai subtile nuanțe printr-o multitudine de mijloace. Cel mai des întrebuintat este *intonația*, care, asociată cu privirea și gestică, poate parcurge o întreagă gamă, de la tonul cel mai aspru, dur și amenințător, pînă la cel mai politicos, dulce sau suav:

³*Go*! ⁴*Stop*! *Go* a'way! 'Never come back again as long as you live! 'You there, *say* that again⁴ and I'll knock you down! *Be*'ware of pickpockets! 'Mind your own business! 'Mind your head! 'Mind the step!

Cu asocierea unor cuvinte — diminutive, apelații afectuoase etc. — care să tempereze duritatea imperativului⁵:

Here, kiddies, wash your faces! *Have* your medicine, my sweet! *Darling*, please, don't forget to be early! *Just* come here and talk to me, *will* you? *Won't* you, please, shut that window! *Now*, don't do that again!

Dispoziții oficiale (= *must*, to BE + infinitivul etc.):

These books *are required* reading.
 They *are not to be taken* away.
No smoking! *No* parking!
 Walking on the grass *not allowed*!
 Parking *prohibited* in this area!

Imperativul este forma ideală pentru proverbe și reclame dată fiind concizia acestora:

Love me⁶, *love* my dog! (Proverb)
Try before you trust. (Proverb)
Love not at the first look. (Proverb)
Eat fruit and *keep* fit! (Reclamă)
Discover the world's finest taste in cigarettes. (Reclamă)
Pick up the receiver and you'll get the beauty aids you want. (Reclamă)

¹ Vezi § 2477, propoziția enunțiativă.

² Vezi § 207, vocativul.

³ Cuvintele cu care se dau startul și oprirea la sport.

⁴ = *if you say...* (propoziție condițională).

⁵ Numite *imperative persuasive* de R. Quirk în *A Grammar...* 7.73

⁶ = *If you love me* (prop. condițională), you must love my dog too.

MODURILE IMPERSONALE (NON-FINITE PARTS OF A VERB. VERBALS)

§ 1638

I. INFINITIVUL (THE INFINITIVE)

§ 1639

1) **Formă.** — Marea infinitivului englez este particula *to*¹, care îl precedă, deosebindu-l astfel de celelalte forme verbale asemănătoare: § 1640

Infinitiv { <i>to call</i>	Infinitiv { <i>to have called</i>
prezent { (<i>a chema</i>)	perfect { (<i>a fi chemat</i>)

Nu toate verbele au însă infinitiv. Verbe fără infinitiv — deci și fără particula *to* — aparțin categoriei *verbelor auxiliare modale*. Acestea sînt: CAN, MAY, MUST, OUGHT, SHALL, WILL, etc. § 1641

Infinitiv complet și infinitiv incomplet. — Infinitivul precedat de particula *to* este numit *infinitiv complet* (*Complete Infinitive*), în contrast cu infinitivul fără particula *to*, numit *infinitiv incomplet* (*Incomplete Infinitive*)². § 1642

2) **Aspect. Diateză. Timp.** — Infinitivul are aspect atît perfectiv (conjugarea simplă), cît și imperfectiv (conjugarea continuă), ambele diateze și două timpuri: prezent și perfect. § 1643

Diateza activă

Conjugarea simplă

<i>to call</i> (Inf. prezent) (= <i>a chema</i>)	<i>to have called</i> (Inf. perfect) (= <i>a fi chemat</i>)
--	---

Conjugarea continuă

<i>to be calling</i> (Inf. prezent) (= <i>a chema</i>)	<i>to have been calling</i> (Inf. perfect) (= <i>a fi chemat</i>)
--	---

Diateza pasivă

<i>to be called</i> (Inf. prezent) (= <i>a fi chemat</i>)	<i>to have been called</i> (Inf. perfect) (= <i>a fi fost chemat</i>)
---	---

a) *Infinitivul prezent* exprimă același timp (prezent, trecut sau viitor) ca și verbul care îl precedă: § 1644

They make (made or will make) her laugh.
[O fac (au făcut-o sau o vor face) să rîdă.]
I can (could or shall be able to) see clearly.
[Pot (am putut sau voi putea) să văd clar.]

Infinitivul prezent poate exprima și o acțiune *viitoare* față de aceea a verbului care îl precedă:

We hope to call tomorrow.
(Sperăm că vom putea veni mâine.)
I promised to return the book at once.
(Am făgăduit că voi restitui imediat cartea.)

¹ Regăsim același procedeu în gramatica română, unde particula *a* este marca infinitivului românesc.

² Denumirile „infinitiv lung“ (= complet) și „infinitiv scurt“ (= incomplet), întrebuintate uneori, pot crea confuzii, numele de „infinitiv lung“ desemnînd, în gramatica română, forma terminată în *-ire*, *-are* etc.: *scribere*, *plecare* etc.

- § 1615 *b)* *Infinitivul perfect* exprimă un timp *anterior* aceluia la care se referă verbul precedent:

He *hopes to have done* well in his work.
 [(El) speră să fi obținut rezultate bune în munca sa.]
 She *left too early to have met* them.
 [(Ea) a plecat prea devreme ca să-i fi întâlnit.]
 You *will want to have finished* your lessons before going to bed.
 (Vei voi probabil să-ți fi terminat/termini lecțiile înainte de a'te duce la culcare.)

- § 1646 3) *Traducere.* — Infinitivul se traduce în limba română cu:

a) *infinitivul* în timpurile și modurile în compunerea cărora intră (§ 1649);

b) *infinitivul* la timpul corespunzător:

To *err* is human. (Inf. prezent)
 (A greși este omenește.)
 She is too short-sighted *to have seen* you. (Inf. perfect)
 (Este prea mioapă pentru a te fi văzut.)

c) *conjunctivul* la timpul corespunzător (§ 1651):

I want *to give* you a present.
 (Vreau să-ți dau un cadou.) (Conj. prezent)
 He seems *to have told* you the truth.
 (Pare să-ți fi spus adevărul.) (Conj. perfect)

d) *gerunziul*:

I heard him *close* the door.
 (L-am auzit *închizînd* ușa.)

e) *supinul*:

There is much *to do* in the house!
 (Sînt atît de multe *de făcut* în casă!)

f) *un verb la un mod personal* într-o propoziție subiectivă sau completivă directă¹:

She is said *to overfulfil* her pledge every month. (Subiectivă)
 (Se spune că își *depășește* angajamentul în fiecare lună.)
 We know him *to have received* a bonus for his merits. (Completivă)
 [Știm că (el) a primit o primă pentru meritele sale.]

- § 1647 4) *Funcții.* — Infinitivul este *forma de bază* a conjugării engleze, numită și „forma comună” (*Common Form, Base*). Ca atare:

- § 1648 *a)* găsim timpuri și moduri *identice* ca formă cu el:

Indicativul prezent: (toate persoanele, cu excepția persoanei a 3-a sg.) I call, you call, etc.
Imperativul (persoana a 2-a sg. și pl.): Call!
Forma veche a subjonctivului: (toate persoanele) I call, he call, etc.

- § 1649 *b)* precedat de un auxiliar, intră în compunerea următoarelor forme verbale:

I shall *call*; you, he will *call*, etc. (Viitor)
 I shall *have called*; you, he will *have called*², etc. (Viitor perfect)
 I should *call*; you, he would *call*, etc. (Viitorul față de trecut și condiționalul prezent)
 I should *have called*; you, he would *have called*², etc. (Viitorul perfect al trecutului și condiționalul perfect)

¹ Propozițiile corespunzătoare în limba engleză sînt: “*That she overfulfils her pledge every month is said of her.*” (Subiectivă) și “*We know that he received a bonus for his merits.*” (Completivă directă.)

² Vezi § 1490—1491.

c) + un sufix formează următoarele forme verbale: § 1650

-s	calls	(persoana a 3-a sg. indicativul prezent al tuturor verbelor cu excepția auxiliarelor modale)
-ed	called	(trecutul simplu al verbelor regulate)
-ed	called	(subjunctivul prezent al verbelor regulate)
-ed	called	(participiul trecut al verbelor regulate)
-ing	calling	(participiul prezent și gerundivul tuturor verbelor cu excepția auxiliarelor modale)

d) înlocuiește subjunctivul (§ 1612—1613): § 1651

I asked him *to open* the door.
(L-am rugat să deschidă ușa.)

în loc de:

I asked him *that he (should) open* the door.

e) este întrebuințat ca substantiv (*Noun Infinitive* = infinitiv substantival): § 1652

To have a sense of humour is a great quality. (Subiect)
(A avea simțul umorului este o mare calitate.)

To promote (subiect) the new technique is *to further* (nume predicativ) economic progress.
(A promova tehnica nouă înseamnă a contribui la progresul economic.)

f) este întrebuințat ca adjectiv (*Gerundial Infinitive* = infinitiv adjectival): § 1653

an actress *to-be* things *to-come* (atribut)
(o viitoare actriță) (evenimentele viitoare)
In the non-smoker there was no one *to talk* to. (Atribut)
(În compartimentul pentru nefumători nu era nimeni cu care să pot sta de vorbă.)

g) este întrebuințat ca adverb¹ (*Gerundial Infinitive* = infinitiv adverbial): § 1654

I called on her only *to learn* she was away. (*Infinitive of Result*)
[M-am dus la ea ca să aflu (= și am aflat) că era plecată.]
We went into the restaurant *to get* some food. (*Complement circumstanțial de scop*).
(Am intrat la restaurant ca să luăm ceva de mâncare.)
I was sorry *to go*. (*Complement circumstanțial de cauză*)
(Mi-a părut rău că plec.)
She went home *to study*. (*Complement circumstanțial de scop*)
(S-a dus acasă să studieze.)

h) face parte din anumite construcții speciale numite „nominativ cu infinitiv“ (§ 1675—78) sau „acuzativ cu infinitiv“ (§ 1667), cu varianta precedată de prepoziția *for* (§ 1674): § 1655

They were reported *to have reached* the arctic regions. (Nominativ cu infinitiv)
(S-a anunțat că ajunseseră în ținuturile arctice.)
We wanted *him to join* our basket-ball team. (Acuzativ cu infinitiv)
(Doream ca el să intre în echipa noastră de baschet.)
It is *for you to begin* reading. (For + acuzativ cu infinitiv)
(Este rindul tău să începi să citești.)

i) este întrebuințat într-o construcție incidentă folosită în mod absolut¹: § 1656

It was, *to say* the least, very careless of him.
(A fost, ca să nu spun mai mult, o mare neglijență din partea lui.)
He became, so *to speak*, a technical adviser to all his friends.
(A devenit, ca să spun așa, consilierul tehnic al tuturor prietenilor săi.)

¹ Fără relații sintactice cu restul propoziției.

- § 1657 j) introduce o construcție exclamativă:
To say such a thing to you!
 (Să-ți spună așa ceva!)
To think that she is only a child!
 (Când te gindești că nu e decît o copilă!)
- § 1658 5) Infinitivul incomplet se întrebuințează:
- § 1659 a) după verbele auxiliare și defective modale, cu excepția verbelor *to BE*, *to HAVE*¹ și *TOUGHT TO* :
I do think this is wonderful progress.
 (Gădesc într-adevăr că acesta este un progres minunat.)
Let everyone attend to his work!
 (Să-și vadă fiecare de munca lui!)
The project could be worked out in the Designing Institute.
 (Proiectul ar putea fi elaborat la Institutul de Proiectări.)
I must see them at once.
 (Trebuie să-i văd imediat.)
They decided they would swap experiences.
 (Au hotărît să facă schimb de experiență.)
He wouldn't dare² say so to my face.
 (N-ar îndrăzni să-mi spună aceasta în față.)
You need² not gather in the crop yet.
 (Nu este încă nevoie să strîngeți recolta.)
- § 1660 După verbele *to BE*, *to HAVE* și *TOUGHT* se întrebuințează însă infinitivul *complet*:
They are to be married next week.
 (Urmează să se căsătorească săptămîna viitoare.)
I have to go there first thing in the morning.
 (Trebuie să mă duc acolo dis-de-dimineață.)
You ought to accept the proposal.
 [Trebuie/ar trebui să accepți propunerea.]
- § 1661 b) după verbele *to make* și *to HAVE*, cînd au sens cauzativ:
The news made her cry for joy.
 (Vestea a făcut-o să plîngă de bucurie.)
I'll have him answer for his carelessness.
 (Am să-l trag la răspundere pentru neglijența lui.)
- § 1662 c) după verbele care exprimă percepții senzoriale: *to feel*, *to hear*, *to see*, *to observe*, *to perceive*, *to watch*, *to behold*³:
I felt him start when his name was uttered.
 (L-am simțit tresărind cînd i s-a pronunțat numele.)
You heard her speak on the subject.
 (Ai auzit-o vorbind în legătură cu această chestiune.)
She saw him come home.
 [(Ea) l-a văzut venind acasă.]
We watched her win the match.
 (Am urmărit-o cu interes cum a cîștigat meciul.)
I beheld³ the sun rise from the sea.
 (Am văzut soarele răsărind din mare.)

¹ *to HAVE* este urmat atît de infinitivul complet, cit și de cel incomplet. (Vezi și § 1903).

² Cînd *to dare* (§ 2126—2133) și *to need* (§ 2147—2152) sînt verbe regulate, ele apar urmate de infinitivul complet. Așadar, în această situație și formele lor compuse sînt urmate tot de infinitivul complet.

³ *to behold* este un verb arhaizant utilizat în stilul formal, literar sau colocvial glumeț, cînd e spus pe un ton emfatic: "*Behold the bride!*", "*Behold my masterpiece!*" (etc. = „Iată, priviți...“)

d) după trei verbe: *to bid*¹, *to let* [(verb lexical) = a lăsa, a permite] și § 1663 uneori *to help*²:

She *bade* him *learn* his lessons.
(I-a spus să-și învețe lecțiile.)
The children wouldn't *let* me *go* out.
(Copiii nu au vrut să mă lase să ies.)
He *helped* me *cross* over.
(M-a ajutat să traversez.)

Notă

Forma pasivă a verbelor de la § 1662—1663 și a verbului *to make* § 1664 (§ 1661) este însă urmată de infinitivul *complete*³:

She *was heard to sing*. They *were biddea*⁴ (*to*) *learn* their lessons.
(A fost auzită cântând.) (I s-a spus să-și învețe lecțiile.)
He *was seen to come*. In my childhood I *was never let to go* my own way.
(A fost văzut venind.) (În copilărie n-am fost niciodată lăsat să fac ce voiam.)
She *was made to consent*.
(A fost făcută să consimtă.)

e) după *had* (sau *would*) *rather*, *had better*, *would sooner*, *better than*, § 1665 *rather than*, *sooner than*, *more than*, *can (not) but*, *nothing but* etc.:

She *would rather stay* in tonight.
(Ar prefera să stea acasă astă-seară.)
I *had better go* now, it is getting late.
(Aș face mai bine să plec acum, s-a făcut târziu.)
He *would sooner speak* than *do* nothing.
(Preferă să vorbească decît să nu facă nimic.)
Rather *than suffer*, I *would sooner see* a dentist.
(Decît să sufăr, mai bine mă duc la dentist.)
I *cannot but believe* your words.
(Nu pot decît să cred ce spui.)

6) Infinitivul cu adverb intercalat (*Split Infinitive*). — *Split Infinitive* § 1666 este numele dat în limba engleză infinitivului între ale cărui părți componente s-a intercalat un adverb:

to even say *to really put* *to fully appreciate*

Infinitivul fiind considerat ca un tot integral, această construcție a fost condamnată în trecut ca fiind proprie limbajului incult sau neglijent, unde întrebuintarea ei este de fapt frecventă și adesea nejustificată. Soluția recomandată era așezarea adverbului înaintea sau în urma infinitivului, astfel:

even to say *really to put* *fully to appreciate*
..... *Rightly to be great*,
Is not to stir without great argument,
But *greatly to find* quarrel in a straw...⁵

Există însă situații în care despărțirea particulei infinitivului de verbul propriu-zis este inevitabilă, în special atunci cînd infinitivul este urmat de un complement direct (care, după cum se știe, nu poate fi separat de verbul res-

¹ Formele compuse ale verbului *to bid* sînt urmate de infinitivul complet: "He has not *bid* us *to start* work yet." "The children were *bidden to come* in to supper. Verbul *to forbid*, compus cu *to bid*, este urmat întotdeauna de infinitivul complet: "He says he *forbids* me *to smoke*." "He has forbidden me *to come* again."

² *to help* poate fi urmat și de infinitivul complet: "*Help me to do* the room."

³ Cu excepția verbelor *to watch* și *to behold*, care sînt urmate, la diateza pasivă, de participiul prezent.

⁴ Uneori, destul de rar însă, verbul *to bid* la diateza pasivă este urmat și de infinitivul incomplet: "The postilion *was biddea proceed*." (Harrap's Standard French and English Dictionary).

⁵ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

pectiv) sau atunci cînd, prin așezarea adverbului înainte sau după infinitiv, s-ar compromite sau s-ar îngreua înțelegerea textului. Spre exemplu:

They met again to express their appreciation.

Înțelesul acestei construcții nu este clar, adverbul *again* putîndu-se referi fie la verbul *met*, fie la infinitivul *to express*. În cazul cînd *again* se referă la infinitiv, în limba engleză modernă, numeroși scriitori preferă construcția cu adverb intercalat, înlăturînd astfel posibilitățile de ambiguitate:

They met to again express their appreciation.

Tot astfel:

He asked me kindly to forward the parcel.

Propoziția este greșită pentru că: *a)* este ambiguă, *kindly* putînd determina alît verbul *asked*, cit și infinitivul *to forward*; *b)* adverbul *kindly* desparte verbul *asked* de complementul lui direct (*to forward the parcel*). Construcția corectă este:

He asked me to kindly forward the parcel.

Alte exemple de *Split Infinitive*:

*To slowly trace the forest's shady scene.*¹

My father had power to greatly influence my opinion.

It is foolish to even think of this solution.

It is not necessary to further insist upon the subject.

*He had been known to more than compensate for it later.*²

Foarte frecventă în engleza americană și în engleza britanică actuală, construcția infinitivală cu adverb intercalat a căpătat drept de cetățenie, fiind întrebuințată de unii dintre cei mai buni scriitori, începînd chiar cu Byron, numit și „tatăl infinitivului cu adverb intercalat”. Robert Browning și alții i-au apreciat posibilitățile de exprimare mai corectă și mai clară, sau mai interesantă spărgînd regulile gramaticale.

§ 1667 7) **Acuzativul cu infinitiv.** — A se observa în contrast următoarele două propoziții:

(a) *I want to switch on the light.*

(Vreau să aprind lumina).

Propoziția are două verbe care au același subiect.

(b) *I want her to switch on the light.*

(Vreau ca ea să aprindă lumina.)

În acest caz avem aceleași două verbe, fiecare cu subiectul propriu. Între verbul predicat *want* și infinitivul *to switch* care urmează a interveni un complement direct „*her*” (deci în acuzativ) al verbului predicat, complement care este totodată și subiectul infinitivului următor (*to switch*). Nu eu (*I*) îndeplinesc acțiunea infinitivului *to switch*, ci ea (*her*).

Această construcție specifică limbii engleze, numită „acuzativ cu infinitiv” (*Accusative with Infinitive*) și formată dintr-un complement direct care este totodată și subiectul unui infinitiv următor — *plus acest infinitiv*, are funcție de *nume predicativ obiectiv* (*Object Complement*)³.

Alți autori consideră că infinitivul din această construcție face parte dintr-un *complement direct complex* (*Complex Object*)⁴.

I want her to tune in to the radio Bucharest wavelength.

[Vreau (ca ea) să pună postul de radio București.]

¹ G.G. Byron, *Poems*.

² R.C. Sherriff and Vernon Bartlett, *Journey's End*.

³ = *nume predicativ raportat la un complement direct (Direct Object)*: § 2526.

⁴ M. Ganshina și N. Vasilevskaya, *English Grammar*, Moscova, 1954, p. 305.

They didn't expect *his poems to be* such a success.
(Nu s-au așteptat ca poeziile lui să aibă atît de mare succes.)
We asked for *the wire to be brought in* at once.
(Am cerut ca telegrama să fie adusă imediat.)
His carelessness will cause *him to be reproved*.
(Neglijența lui îi va aduce mustrări.)

„Acuzativul cu infinitiv” este întrebuințat, pentru simplificare și cursivitate, în locul unei propoziții complementive directe, care ar începe cu conjuncția *that* urmată de un *subjonctiv* și al cărei subiect diferă de subiectul regentei¹.

Să considerăm primul exemplu menționat mai sus. Înțelesul lui ar putea fi redat prin fraza neidiomatică și greoaie a cărei construcție este mai apropiată de limba română: “I want *that she should tune in* (to) the Bucharest wavelength”. Propoziția subordonată “*that she should tune in...*” este transformată în „acuzativ cu infinitiv” astfel:

subiectul propoziției: *she* (nom.), devine *her* (ac.), complementul direct al verbului regentei; predicatul ei, *should tune in*, devine infinitivul *to tune in*; iar conjuncția *that* nu se mai exprimă. Se obține astfel forma mai concisă și mai alertă:

I want *her to tune in...*

În același mod, propoziția următoare:

They didn't expect *that his poems should be* such a success.

devine:

They didn't expect *his poems to be* such a success.

Această construcție este întrebuințată după numeroase verbe, dintre § 1668 care principalele sint:

a) verbe care exprimă o dorință, o permisiune, un ordin: *to desire, to expect, to want, to wish; to allow, to let, to permit, to suffer* (= to permit); *to recommend, to command, to order* etc.:

I expected you to know me better than that.
(Mă așteptam de la tine să mă cunoști mai bine.)
She'll soon want you to come back.
(Curînd are să vrea ca să te întorci.)
I can't allow things to go on like that in this house.
(Nu pot permite ca lucrurile să continue astfel în această casă.)
He recommended the potion to be taken in the evening.
(A prescrie ca poțiunea să fie luată seara.)
The manager ordered an enquiry to be made into the matter.
(Directorul a dat dispoziții să se ancheteze chestiunea.)

b) verbe legate de simțuri și sentimente: *to feel, to hear, to see, to notice, to observe, to perceive, to watch; to hate, to dislike, to like, to prefer* etc.:

They felt her chuckle to herself.
(Am simțit-o rîzînd pe înfundate.)
I heard the baby cry.
(Am auzit copilășul plîngînd.)
We saw him ring off and leave the room.
(L-am văzut punînd receptorul în furcă și plecînd din cameră.)
The child watched the bird leave its nest.
(Copilul urmărit cu privirea pasărea ce-și părăsea cuibul.)
She'd hate you not to write often.
(I-ar dispăcea grozav să nu-i scrii des.)

¹ A se compara în contrast: “I should like to see a puppet show.” (Un subiect: I); “I should like them to see a puppet show.” (Două subiecte: I și them. = Acuzativ cu infinitiv)

I'd like the food to be hot.
 (Mi-ar plăcea ca mâncarea să fie fierbinte.)
We should prefer her to be less sensitive.
 [Am prefera (ca ea) să fie mai puțin susceptibilă/sensibilă.]

- § 1670 c) verbe care exprimă activități mintale: *to assume, to believe, to consider, to declare, to find, to guess, to imagine, to intend, to judge, to know, to mean* (= *to intend*), *to suppose, to suspect, to think, to understand* etc.:

They believed him to be single.
 (Credeau că este neînsurat.)
I consider you to have been my best friend.
 (Consider că mi-ai fost cel mai bun prieten.)
I opened the envelope and found it to contain New Year's greetings.
 (Am deschis plicul și am găsit în el felicitări de Anul nou.)
I have never known her (to) be slack in her work.
 [Nu știu (ca ea) să fi fost vreodată neglijentă în muncă.]
We are sure you didn't mean Johnnie to speak disrespectfully.
 (Știm siguri că nu ai avut intenția ca Ionică să vorbească nerescuțit.)
He understood her to be a dancer.
 (După cit înțelesese, ea era dansatoare.)

- § 1671 d) verbe de afirmație, negație, declarație etc.: *to acknowledge, to declare, to deny, to pronounce, to state* etc.:

Everyone declared him to be qualified for his job.
 (Toți au afirmat că este calificat pentru munca lui.)
Did he deny the statement to have been his?
 [A tăgăduit (el) că afirmația era a lui?]
The critics pronounced the play to have been a success.
 (Criticii au declarat că piesa fusese un succes.)

- § 1672 e) unele verbe ca: *to bear, to prove, to report* etc.:

Subsequent events proved him to have been wrong.
 [Evenimentele următoare dovediră că (el) nu avusese dreptate.]
The grammar book reported this mistake to be quite common.
 (Gramatica semnala această greșeală ca foarte obișnuită.)

- § 1673 f) unele verbe urmate de un complement prepozițional, ca: *to belong to, to care for, to count on, to depend on, to look for, to look to, to rely on, to send for, to wait for* etc.:

It belongs to Helen to decide in the matter.
 (Elena trebuie să decidă în această chestiune.)
I don't care for children to behave like that.
 (Nu-mi place să se poarte copiii astfel.)
I depend on him to do the right thing.
 (Contez pe el să procedeze în mod just.)
We rely on you to solve the problem satisfactorily.
 (Contăm pe tine să rezolvi chestiunea în mod satisfăcător.)
Send for the car to be brought round at once!
 (Trimite să fie adusă îndată mașina.)
We'll wait for her to speak first.
 (Vom aștepta să vorbească ea mai întâi.)

- § 1674 8) Construcția „for + substantiv (sau pronume) + infinitiv. — Construcția „acuzativ cu infinitiv” este precedată de prepoziția *for* cînd stă pe lingă unele verbe neprepoziționale sau pe lingă alte părți de vorbire care nu pot fi determinate de un acuzativ decît prin intermediul unei prepoziții:

I hoped for everyone to get a theatre ticket.
 (Speram ca toți să capete bilete de teatru.)
They will be delighted for you to join the Institute choir.
 (Vor fi încântați să faci parte din corul institutului.)

They were quite content *for their son to choose* his own career.
(Erau foarte mulțumiți ca fiul lor să-și aleagă singur cariera.)

Pentru obținerea unei mai mari concizii, această construcție înlocuiește o propoziție subiectivă (cu sau fără *it* introductiv), atributivă, completivă, cauzală, finală, consecutivă etc., și este utilizată în mod obișnuit și după construcțiile impersonale cu *there*¹ sau *it*¹ [*it is (im)possible, necessary, difficult, easy, right, wrong, (un)usual, (un)common* etc.]:

It is customary *for there to be* an excursion every Sunday. (Subiectivă în apozitia lui *it*)
(Este obiceiul să se organizeze o excursie în fiecare duminică.)

There is a patch of grass *for you to lie* on. (Atributivă)
(Iată acolo un petic de iarbă pe care să te întinzi.)

I'll arrange *for my sister to take* you to the concert. (Completivă)
(Voi aranja ca sora mea să te însoțească la concert.)

His innovation must have been very important *for the wall-gazette to praise* it so highly.
(Cauzală)
(Inovația lui trebuie să fi fost foarte importantă pentru ca gazeta de perete să o elogieze atât de mult.)

The Roman mosaic floor unearthed at Constanța was on view *for everyone to see*.
(Finală)
(Podeaua de mozaic roman dezgropată la Constanța a fost expusă pentru a fi văzută de toată lumea.)

It is time *for the children to have* lunch. (După construcție impersonală)
(Este vremea să ia copiii dejunul.)

There will be nothing *for you to say*. (După construcție impersonală)
(Nu vei avea nimic de spus.)

9) **Nominativul cu infinitiv.** — Această construcție constă dintr-un infinitiv care face parte din predicat și al cărui subiect coincide cu subiectul verbului predicat: § 1675

The *girl* was heard *to sing*. *He* is said *to be* intelligent.
(Fata a fost auzită cîntînd.) (Se spune că este inteligent.)

În gramatica engleză, infinitivul are în această situație funcție de *nume predicativ subiectiv* (*Subjective Complement*) (cf. § 1667, 2524):

a) Construcția numită „nominativ cu infinitiv“ amintește construcția „acuzativ cu infinitiv“ (§ 1667—1673) și reprezintă varianta acesteia la diateza pasivă. Astfel: § 1676

They **expected** *us to be* there in time. (Ac. cu inf.) (Verb activ)
(Se așteptau ca noi să fim acolo la timp.)

We **were expected** *to be* there in time. (Nom. cu inf.) (Verb pasiv)
(Trebuia să fim acolo la timp.)

Everyone **supposed** *him to be* a gifted actor (Ac. cu inf.) (Verb activ)
(Toți îl considerau un actor talentat.)

He **was supposed** *to be* a gifted actor. (Nom. cu inf.) (Verb pasiv)
(Era considerat un actor talentat.)

Do you **intend** *this measure to secure* a higher standard for your goods? (Ac. cu inf.)
(Verb activ)
(Scopul acestei măsuri este să vă asigure produse de calitate superioară?)

Is *this measure* **intended** *to secure* a higher standard for your goods? (Nom. cu inf.)
(Verb pasiv)
(Această măsură are drept scop să vă asigure produse de calitate superioară?)

Așadar, verbele enumerate la § 1668—1672 ca putînd fi urmate de „acuzativ cu infinitiv“ pot fi însoțite și de construcția „nominativ cu infinitiv“, bineînțeles cu excepția acelor care nu pot fi întrebuințate la diateza pasivă.

¹ Aceste construcții introduc de cele mai multe ori propoziții subiective.

§ 1677 Traducerea *verbului predicat* însoțit de această construcție se face în limba română în modul următor:

a') eu pasivul:

He *was seen* to go home.
(A fost văzut ducându-se acasă.)

They *were known* to be industrious.
(Erau cunoscuți ca oameni harnici.)

a'') cu o construcție impersonală:

The house *was believed* to be empty. They *were suffered* to stay.
(Se credea că acea casă era goală.) (Li s-a îngăduit să rămână.)

(Vezi și § 1787)

Infinitivul din această construcție se traduce în limba română cu:

a') gerunziul:

She was heard *to open* the door.
(A fost auzită deschizând ușa.)

The house was felt *to have trembled*.
(S-a simțit casa cutremurându-se.)

a'') conjunctivul:

He wasn't expected *to be* such a success.
(Nimeni nu s-a așteptat ca el să aibă așa succes.)

It was meant *to be* read.
(Destinația ei era să fie citită.)

a''') un verb la un mod personal:

She was believed *to be* capable.
(Se credea că este capabilă.)

He had been known *to do* clever work.
(Se știa că fusese foarte capabil.)

§ 1678 b) În afară de verbele la diateza pasivă arătate la § 1676, construcția „nominativ cu infinitiv” mai poate însoți și unele verbe la:

b') diateza activă: *to chance, to happen: to appear, to seem; to prove, to turn out* (= to prove) etc.:

He *happens to know* English.
(Din întâmplare știe englezește.)

They *seemed to have understood* the position.
(Păreau să fi înțeles situația.)

She *turned out to be* a first class pilot.
(Se dovedi a fi un pilot de elită.)

b'') precum și verbul copulativ *to be* urmat de adjective ca: *certain, sure likely, unlikely* etc.:

He is *sure to be* late as usual.
(Sigur că are să întârzie ca de obicei.)

Are they *likely to have heard* the TV announcement?
[Este posibil (ca ei) să fi auzit anunțul la televizor?]

§ 1679 10) **Acordul infinitivului.** — O eroare destul de frecventă constă în acordul greșit al infinitivului cu subiectul respectiv. Astfel, este greșit a se spune:

*To write well, a thorough knowledge of grammar is necessary*¹.
*To be always gay, a sense of humour is essential*¹.

Nu „cunoștințele temeinice de gramatică” trebuie „să scrie bine” și nici „simțul umorului” nu „este întotdeauna vesel”.

Propozițiile de mai sus trebuie refăcute, fie schimbându-se subiectul verbului predicat spre a fi acordat și cu infinitivul respectiv, fie schimbându-se locul infinitivului sau înlocuindu-se infinitivul cu o propoziție secundară, astfel:

To write well, one should have a thorough knowledge of grammar.

¹ Această construcție greșită se numește „*A Dangling Infinitive*” (un „infinitiv ne atașat”, deci neacordat corect, de la *to dangle* = a se balansa).

sau:

It is necessary to have a thorough knowledge of grammar *in order to write well*.
It is essential to have a sense of humour *in order to be always gay*.

sau:

A sense of humour is essential *if we want to be always gay*.

11) Repetarea particulei infinitivale.

§ 1680

a) Într-o propoziție în care două sau mai multe infinitive care se succedă se găsesc în aceeași situație sau în situații similare, de obicei numai primul infinitiv este precedat de particula *to*:

§ 1681

They decided *to organize* the cooperative, *admit* members and *start* work at once.
She had asked you *to either come or write*.¹
When you lecture, it is better *to speak* than *read*.

Particula infinitivului se repetă atunci când:

a') infinitivul respectiv trebuie accentuat sau contrastat cu un altul:

They wanted a holiday both *to have a break* and *to enjoy* themselves.
I don't want you *to talk* but *to listen*.
He promised not only *to come* but also *to read* some of his poems.

a'') între infinitivele care se succedă intervin mai multe cuvinte sau când construcția întregii propoziții este complicată:

He asked her not only *to look* through the papers he had brought, but also *to correct* what she didn't approve of.

b) În unele situații (ca în răspunsuri la întrebări în fraze duble etc.), în care se evită repetarea unui infinitiv, particula *to* se menține chiar dacă verbul lipsește:

§ 1682

"Did he want to come with us?" "He didn't seem *to*."
(— A vrut să vină cu noi? — Nu părea să vrea.)
"Why didn't you go to Jimmy's party?" "I was not allowed *to*."
(— De ce nu te-ai dus la petrecerea lui Jimmy? — N-am avut voie.)
I don't want to sit for the exam in June, but I have *to*.
(Nu vreau să dau examen în iunie, dar trebuie s-o fac.)
You don't obey your parents, and yet you ought *to*.
(Nu-ți ascuți părinții și totuși ar trebui s-o faci.)
He'd like to take up archeology, but he was told not *to*.
(Ar vrea să se înscrie la arheologie, dar i s-a spus să renunțe.)
"Why did you leave yesterday?" "Was I not supposed *to*?"
(De ce ai plecat ieri? — Nu trebuia?)
You could've² dropped in for a minute if you'd³ wanted *to*.
(Ai fi putut să treci o clipă pe la noi dacă-ai fi vrut.)

Prezența particulei infinitivale *to* în această situație indică existența unui complement direct în propoziția anterioară, a cărui repetiție este astfel evitată.

12) Infinitivul care exprimă scopul. — După unele verbe ca: *to be quick, to hurry (up), to make haste, to call, to come, to go, to run, to stop, to ring up, to wait, to write* etc., infinitivul care exprimă scopul se transformă de obicei într-un mod personal, legat de verbul precedent prin conjuncția *and*, atunci când acest verb este la viitor, la modul imperativ sau un echivalent al acestuia (o invitație, un indemn etc.):

§ 1683

I'll call and ask him myself.
(Am să trec să-l întreb eu însumi.)

¹ sau ... *either to come or write* (pentru a se evita un "Split Infinitive").

² *could've* = could have.

³ *you'd wanted* = *you had wanted*.

I'll ring her up and tell her the news.
(Am să-i telefonez ca să-i spun vestea.)

Come and play with them!
(Vino să te joci cu ei!)

You ought to come and see us.
(Ar trebui să vii să ne vezi.)

Go and get your hat and coat!
(Du-te de-ți ia haina și pălăria.)

Hurry up and finish your work!
(Grăbește de-ți termină treaba!)

Excepție

Infinitivul care exprimă scopul se menține atunci când verbul predicat este la alt mod sau timp decât cele menționate la § 1683:

It makes us so happy when we go to see him.
(Sintem atât de fericiți când ne ducem să-l vedem.)

I called to inquire, but no one was in.
(Am trecut să mă interesez, dar nu era nimeni acasă.)

She stopped to ask me how I was.
(S-a oprit să mă întrebe ce mai fac.)

He could've gone to see Fanny if she'd¹ told him to.
[S-ar fi putut duce (sau s-ar fi dus) la Fanny dacă i-ar fi spus ea.]

Ask him to come to see me.²
(Spune-i să vină să mă vadă.)

§ 1684 13) **Infinitivul negativ.** — Locul negației care caracterizează un infinitiv este *înaintea* infinitivului:

"To be or not to be, that is the question."³
I told her it was a mistake not to tell Jan⁴ the truth.
For you not to have answered by a frown was significant.
It's for them to decide or not (to decide) on the subject.

§ 1685

II. PARTICIPIUL (THE PARTICIPLE)

CONSIDERAȚII GENERALE

§ 1686 1) **Participiul privit comparativ în gramatica engleză și în cea română.** — Gramatica limbii engleze diferă foarte mult de gramatica limbii române în ceea ce privește modul de tratare a participiului, deci și a terminologiei respective. Spre exemplu:

a) în gramatica limbii engleze termenului de *participiu* (*Participle*) i se dă un înțeles mai larg decât în gramatica limbii române, deoarece el cuprinde toate formele participiale: participiul prezent, participiul perfect și participiul trecut sub ambele aspecte, perfectiv și imperfectiv, și la ambele diateze; termenul „participiu” din gramatica română are drept corespondent în gramatica engleză numai termenul „participiu trecut” (*Past Participle*);

b) în gramatica limbii engleze există două forme verbale: *participiul prezent* (*Present Participle*) și *gerundiul* (*Gerund*), care, deși nu se

¹ *she'd* = *she had* (colocvial).

² Sau: "Ask him to come and see me", care este formula recomandată pentru evitarea efectului fonic dezagreabil produs de repetarea particulei infinitivale — repetare totuși curentă chiar și în scris. Vezi și § 1633, 1680.

³ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

⁴ Prenume masculin [dʒæn].

deosebesc formal, au funcții diferite. Se atrage atenția cititorului să studieze această chestiune *în cadrul gramaticii engleze*, unde participiul prezent îndeplinește funcțiile atribuite gerunziului românesc, și să facă distincția cuvenită între gerundivul¹ (*Gerund*) englezesc și gerunziul românesc;

c) gramatica limbii engleze are un *participiu perfect* (*Perfect Participle*), inexistent în limba română;

d) în gramatica limbii engleze nu există modul „supin”², ale cărui funcții le îndeplinește gerundivul.

2) **Diateză. Timp. Aspect.** — În gramatica limbii engleze, participiul are două diateze (activă și pasivă), trei timpuri (prezent, trecut și perfect) și, în cazul participiului prezent, două aspecte (perfectiv și imperfectiv). § 1687

Participiul

Diateză	TIMP		
	Prezent simplu și continuu	Trecut	Perfect
Activă	starting (= pornind)	started (= pornit)	having started (= pornind)
Pasivă	being started (= fiind pornit)	started (= pornit)	having been started (= fiind pornit)

Observație

Participiul trecut al verbelor tranzitive are în genere *sens pasiv*, iar participiul trecut al verbelor intransitive *sens activ*. Forma participiului trecut al verbelor regulate este aceeași (infinitiv + *-ed*), în ambele cazuri: § 1688

Once *started* (activ), there was no stopping him.

(Odată *pornit*, nu-l mai putea opri nimeni.)

Called (pasiv) home by wire, he took the night train.

(*Chemat* acasă telegrafic, a luat trenul de noapte.)

FORMA ÎN -ING (THE -ING FORM)

§ 1689

1) **Denumire.** — În gramatica tradițională, participiul prezent, gerundivul (*Gerund*), substantivul verbal și adjectivul verbal au primit, pentru simplificare, numele cuprinzător; „*forma în -ing*”, pentru faptul că toate patru au aceeași formă terminată în sufixul *-ing*, iar deosebirile dintre ele sint foarte subtile. De fapt însă, substantivul verbal era o variantă a gerundivului (§ 1748—1749), cu distincții foarte controversate, iar adjectivul verbal reprezenta o funcție a participiului prezent. Pentru acest motiv, în lucrarea de față chestiunea formei în *-ing* va fi tratată în raport cu cele două forme principale: participiul prezent și gerundivul, problema substantivului verbal și aceea a adjectivului verbal fiind expuse în legătură cu forma principală respectivă. § 1690

¹ În această lucrare s-a adoptat numele *de gerundiv* ca traducere a termenului *Gerund* din gramatica engleză, deoarece acesta din urmă nu putea fi adaptat construcțiilor din limba română fără a suna barbar: gerundul, gerundiile. Termenul *gerundiv* există atât în gramatica latină, cât și în gramatica franceză (*le gérondif*) și corespunde semantic satisfăcător ambelor limbi, engleză și română.

² Supinul apare atât de rar în limba engleză încât poate fi considerat inexistent. Vezi un exemplu § 1731, 1734.

- § 1691 2) Timp. Diateză. — Atît participiul prezent, cit şi gerundivul au două timpuri — prezent şi perfect — şi două diateze — activă şi pasivă:

Diateza activă: calling (present) — having called (perfect)

Diateza pasivă: being called (present) — having been called (perfect).

§ 1692

PARTICIPIUL PREZENT ŞI GERUNDIVUL

(THE PRESENT PARTICIPLE AND THE GERUND)

- § 1693 1) Formă. — Participiul prezent şi gerundivul se construiesc adăugîndu-se sufixul *-ing* la infinitiv:

to see — seeing

to go — going

- § 1694 1) Ortografie.

a) Verbele terminate într-o consoană precedată de o singură vocală accentuată dubleză consoana înaintea terminaţiei *-ing*:

to run — running

to get — getting

to rub — rubbing

to star — starr¹ing

to be'gin — be'ginning

to for'get — for'getting

to pre'fer — pre'ferring

to ad'mit — ad'mitting

În celelalte cazuri, consoana finală nu se dubleză:

to look — looking

to sing — singing

to feed — feeding

to drink — drinking

to 'offer — 'offering

to 'listen — 'listening

to de'avour — de'avouring

to re'main — re'maining

Excepție:

to 'worship — 'worshipping.

Cuvintele compuse terminate în *-p* urmează regula de mai sus aplicată numai la cuvîntul final:

to 'horsewhip — 'horsewhipping

to 'sideslip — 'sideslipping

to 'kidnap — 'kidnapping

to cap a bottle — 'bottlecapping

b) *-l* final este întotdeauna dublat, oricare ar fi locul accentului:

to 'equal — 'equalling

to com'pel — com'pelling

to 'travel — 'travelling

to an'nul

to ful'fil — ful'filling

to con'trol — con'trolling

to 'gambol — 'gambolling

— an'nulling

c) *-ic* devine întotdeauna *-ick*:

to bivouac — bivouacking

to mimic — mimicking

to traffic — trafficking

to picnic — picnicking

d) *-e* mut final cade înaintea terminaţiei *-ing*:

to have — having

to make — making

to sneeze — sneezing

Excepții:

do dye — dyeing¹

to eye — eyeing

to singe — singeing¹

to tinge — ting(e)ing

to canoe — canoeing

to hoe — hoeing

to shoe — shoeing

to toe — toeing

to queue — queueing

e) *-ie* final se schimbă în *-y*:

to die — dying¹

to lie — lying

to tie — tying

¹A se compara: *dying* ['daɪŋ] (= murind), cu *dyeing* ['daɪŋ] (= vopsind); *singing* ['sɪŋɪŋ] (= cîntînd), cu *singeing* ['sɪndʒɪŋ] (= pîrlînd).

f) -y final se menține înaintea terminației -ing:

to annoy — annoying	to play — playing
to cry — crying	to obey — obeying

3) **Participiul prezent și gerundivul.** — Din cauza formei lor identice, se face adeseori confuzie între participiul prezent și gerundiv. Distincția între aceste părți de vorbire este însă foarte importantă, deoarece ele au origini și funcții diferite. Deosebirea dintre participiul prezent și gerundiv sînt următoarele:

a) funcțiile gramaticale:

participiul prezent este verb cu valoare de *adjectiv* și de *adverb*.

gerundivul este verb cu valoare de *substantiv*.

Primul servește pentru a *califica* un substantiv sau un verb, al doilea *numește* acțiunea exprimată de verbul respectiv:

I can't stand *crying* children. (Part. — adj.)

(Nu pot suferi copiii care plîng.)

She went away *crying*. (Part. — adv.)

[(Ea) plecă plîngînd.]

They were seen while *walking* in the park. (Part. — adv. de timp)

(Au fost văzuți în timp ce se plimbau prin parc.)

Crying doesn't help anyone. (Gerundiv — subst.)

(Plînsul nu ajută nimănui.)

Walking is good for the health. (Gerundiv)

(Mersul este sănătos.)

a *walking-stick*¹ (Gerundiv)

(= un baston)

a *walking dictionary* (Part. — adj.)

(= un dicționar ambulant)

b) întrebuințate atributiv, participiul prezent și gerundivul se deosebesc de cele mai multe ori și prin **accent**:

substantivul precedat de un *participiu* are în genere accentul principal, participiul respectiv putînd avea accent principal sau secundar;

substantivul precedat de un *gerundiv* are în genere accent secundar, gerundivul respectiv avînd accentul principal:

Participii prezente (= adjective)

a 'bullying 'man
the 'coming 'year
an 'erring 'judgment
a 'falling 'star
a 'moving 'staircase
the 'passing 'hour
a watch in 'going 'order

the Re'clining 'Venus
a 'running 'commentary
a 'sporting 'offer
'talking 'pictures
a 'travelling 'library
a 'working 'man
the de'veloping/'moving countries²

Gerundivele (= substantive)

a 'bathing-resort	a 'reading-room
the 'carrying trade	'riding-boots
a 'drawing-room ³	a 'sleeping-car
a 'fishing-rod	a 'swimming-pool
a 'frying-pan	a 'travelling-rug
a 'leaving certificate	a 'watering-place
(un certificat de <i>absolvire</i> a unei școli).	(stațiune balneară sau climaterică)

¹ Cuvîntul *walking* este aici gerundiv, deoarece *numește* acțiunea pentru care este întrebuințat bastonul. Numele întreg ar fi: *a stick for walking*. Cuvîntul *walking* din acest exemplu nu este prin urmare adjectiv, căci nu se subînțelege *a stick that walks*, cum se subînțelege în exemplul următor: *a dictionary that walks*.

² Țările în curs de dezvoltare.

³ *drawing-room* > *withdrawing-room* = saloană (*to withdraw* = a se retrage)

- § 1698 c) Participiul prezent poate fi precedat numai de conjuncții, gerundivul de prepoziții (§ 1734).

Notă

- § 1699 În unele situații nu se poate preciza în mod incontestabil funcția unui euvint terminat în *-ing* și anume, dacă este vorba de un participiu prezent sau de un gerundiv:

the *Hanging* Committee [poate fi: comisia pentru „alegerea tablourilor“ (gerundiv) sau „care alege tablourile“ (participiu prezent)];

a *harvesting* machine [poate fi: o mașină pentru „secerat“ (gerundiv) sau „care secără“¹ (participiu prezent)]

În asemenea cazuri, un criteriu concludent pentru interpretare este accentul (§ 1697). Astfel, în dicționarele engleze, euvintele citate la § 1697 sînt considerate substantive, funcție indicată de accentul care cade numai pe forma în *-ing*.

§ 1700

PARTICIPIUL PREZENT (THE PRESENT PARTICIPLE)

- § 1701 **Caracter și funcții.** — Participiul prezent are pe de o parte valoare de verb, pe de altă valoare de adjectiv și de adverb.

- § 1702 1) Ca verb:

a) are forme verbale (timp și diateză):

calling	being called
having called	having been called

b) poate fi determinat de un adverb:

She went away *laughing silently*.
(Plecă rîzînd încet.)

Having spoken convincingly, he was a success.
(Cum vorbise convingător, a avut succes.)

c) poate avea un complement direct:

Having a large family, she was very busy.
(Avînd o familie numeroasă, era foarte ocupată.)

Having been awarded a prize, his work was reviewed in all the papers. (Pasiv)
(Fîind premiată, lucrarea lui a fost recenzată în toate ziarele.)

- § 1703 Avînd caracter de verb, participiul prezent cunoaște următoarele întrebări:

- § 1704 a) Împreună eu auxiliarul to BE, formează conjugarea continuă:

Don't disturb her! She *is working*. (Prezent)
(Nu o deranja! Lucrează.)

She *was having* a walk when I met her. (Trecut)
(Se plimba cînd am întîlnit-o.)

They *will be telephoning* very soon now. (Viitor)
[Trebuie să telefoneze foarte curînd. (N-avea grijă.)]

- § 1705 b) după un verb la un mod personal arată că ambele acțiuni sînt simultane:

The demonstration *went* on, the crowd *cheering*, the children *singing*.
(Manifestația a continuat, mulțimea aclamînd, copiii cîntînd.)

He *stood looking* at us.
(Stătea privindu-ne.)

¹ În limba română, interpretarea dată în acest caz diferă de interpretarea engleză, denumirea adoptată fiind „o secerătoare“ (= o mașină *care secără*).

c) poate fi întrebuințat în construcția numită „nominativ absolut” § 1706
(§ 1723):

The lift *being* out of order, I had to walk upstairs.

(Liftul fiind defect, am fost silit să urc pe scări.)

The road having *been mended*, we were able to drive on. (Pasiv)

(Șoseaua fiind reparată, ne-am putut continua drumul.)

d) poate înlocui o întreagă propoziție secundară:

§ 1707

Strictly speaking, he had no right to object (= if we speak strictly).

(Strict vorbind, el nu avea nici un drept să ridice obiecții.)

We have decided to reorganize our dairy farm, *circumstances allowing* (= if circumstances allow).

(Am hotărât să reorganizăm ferma noastră pentru creșterea vacilor de lapte, dacă ne vor permite condițiile.)

Notă

Participiul prezent înlocuiește o întreagă propoziție secundară, în special după conjuncțiile (*al*) *though, when, while* etc.: § 1708

Though going on for sixty, he was as active as ever (= though he went on...).

(Deși mergea pe șaiszeci de ani, era mai activ ca oricând.)

He occasionally drops in *when passing* (= when he passes).

(Uneori vine la noi cînd trece pe aici.)

She read *while eating* (= while she ate).

([Ea] citea în timp ce mîncea.)

2) Adjectivele provenite din participii prezente sînt considerate în dicționarele și gramaticile actuale ca simple adjective, criteriul actual fiind *funcția* pe care o îndeplinește un cuvînt sau o construcție¹. Ele au deci caracteristicile adjectivelor obișnuite: § 1709

a) au grade de comparație dacă este cazul:

§ 1710

amusing

flaming

invigorating

stimulating

exacting

interesting

satisfying

terrifying

He is *more amusing* than I can tell.

(Nu pot spune cît este de amuzant.)

I found her *the most interesting* person I had ever met.

(Am găsit-o cea mai interesantă persoană pe care o întîlnisem vreodată.)

b) pot fi folosite la formarea adverbelor respective prin adăugarea sufixului *-ly*: § 1711

He answered *laughingly*.

(El răspunse rîzînd.)

We looked *understandingly* at each other.

(Ne-am privit cu înțeles.)

c) au funcție de atribut sau pot face parte dintr-o construcție participială cu funcție de atribut: § 1712

greying hair

a *flying* visit³

a *balding* man²

the *grounding* plane⁴

the *rising* generation

running water

the *bathing* children

the *setting* sun

Everything is in *working* order. (în stare de funcționare)

This is no *laughing* matter.

The *picture-going* public has increased considerably.

The girl *smiling* (= who is smiling) *so happily* is my daughter.

There is someone *ringing* (= who is ringing) *the bell*.

¹ Vezi și echivalenții adjectivali (§ 775—787).

² = un bărbat care chește.

³ = o vizită grăbită.

⁴ = avionul care ateriza (sau aterizează).

Construcțiile participiale *smiling so happily, ringing the bell* sînt atribute ale subiectelor *girl*, respectiv *someone*, deoarece reprezintă propoziții relative atributive.

§ 1713 d) poate face parte din predicat (= *adjectiv predicativ*):

They are *wanting* in patience. (Nume predicativ subiectiv)

We found him *heavy-going*. (Nume predicativ obiectiv)

§ 1714 3) Ca **adverb**, participiul prezent are funcție de complement circumstanțial, poate face parte dintr-o construcție cu funcție de complement circumstanțial sau poate determina un adjectiv:

She lay down *reading*. (Circ. de mod)

When *going* to the club, he met his son. (Circ. de timp)

Not being conversant with the subject, he did not understand the lecture. (Circ. de cauză)

Even supposing her to be in the right, she should not have used that tone. (Circ. concesivă)

Strictly speaking, the term was not appropriate. (Circ. de condiție)

The milk was *boiling* hot. (Determină un adjectiv)

Put on your heavy coat: it is *piercing* cold. (Determină un adjectiv)

§ 1715

Construcții participiale

(Participial Phrases)

§ 1716 1) **Acuzativul cu participiu** (*Accusative with Participle*).

§ 1717 a) Verbele referitoare la simțuri — *to feel, to hear, to listen, to see, to look at, to behold, to notice, to observe, to perceive, to watch, to smell* etc. — pot avea, ca și în gramatica română, un complement direct care să fie subiectul unui participiu prezent următor:

I felt the child *trembling*.

(Am simțit copilul tremurînd.)

He watched us *coming*.

(Ne privea cum veneam.)

I can smell the milk *burning*.

(Miroase a lapte ars.)

§ 1718 Acest participiu, considerat în gramatica limbii engleze ca fiind un nume predicativ obiectiv¹ (cf. § 2526), formează împreună cu subiectul lui o construcție echivalentă cu o propoziție completivă directă:

I felt the child *trembling* (= that the child was trembling.)

He saw her *coming* (= that she was coming).

I can smell *something burning* (= that something is burning).

§ 1719 b) Alte verbe urmate de un acuzativ cu participiu: *to catch, to find, to get, to have, to imagine, to keep, to leave, to set, to start* etc.:

You *find* me *packing* for the holidays.

(Mă găsești făcînd bagajele pentru plecarea în vacanță.)

They *kept* me *waiting* (for) an hour.

(M-au făcut să aștept o oră.)

I can't *have* her *spoiling* my children.

(Nu o pot lăsa să-mi răzgîie copiii.)

Imagine me *sun-bathing* on the beach!

(Mă vezi pe mine făcînd băi de soare pe plajă!)

¹ În gramatica română, în aceeași construcție: „Am văzut-o venînd“, forma verbală „venînd“ este considerată ca *atributul* complementului direct „o“.

c) Unde verbe din această categorie pot fi urmate și de un infinitiv (§ 1669), dar cu o subtilă schimbare de înțeles: infinitivul se referă la o noțiune abstractă, acțiunea ca noțiune, pe cînd participiul sugerează ceva concret, acțiunea în curs la un moment dat: § 1720

I have often seen him *run* the race.

[L-am văzut adesea disputînd (= că disputa) această cursă.]

I was crossing over, when I saw him *running* to catch a bus.

[Traversam strada cînd l-am văzut alergînd (= cînd alerga) să prindă autobuzul.]

I heard you *speak* to him.

[Te-am auzit vorbindu-i (= că i-ai vorbit).]

I heard you *speaking* to him.

[Te-am auzit vorbindu-i (= cînd îi vorbeai).]

2) **Nominativul cu participiu.** — În această construcție, identică în limba română, subiectul verbului predicat la diateza pasivă este totodată subiectul unui participiu prezent care îl însoțește și care face parte din predicat ca *nume predicativ subiectiv* (cf. § 2524). Construcția este întrebuințată cu verbele care exprimă percepții senzoriale (§ 1717), precum și cu alte câteva verbe (§ 1719), și reprezintă *versiunea pasivă* a verbului predicat însoțit de un „acuzativ cu participiu“ (§ 1716): § 1721

The man was seen saving a child from drowning. (Nom. cu part.) (Verb pasiv)

(Omul fu văzut salvînd un copil de la înec.)

Someone *saw the man saving* a child from drowning. (Ac. cu part.) (Verb activ)

(Cineva văzu omul salvînd un copil de la înec.)

She was heard mentioning your name. (Nom. cu part.) (Verb pasiv)

(A fost auzită menționînd numele duminică.)

Someone *heard her mentioning* your name. (Ac. cu part.) (Verb activ)

(Cineva a auzit-o menționînd numele duminică.)

Construcția numită „nominativ cu participiu“ amintește construcția „nominativ cu infinitiv“ (§ 1675), deosebirea dintre cele două forme fiind aceeași ca și deosebirea dintre „acuzativul cu participiu“ și „acuzativul cu infinitiv“ (§ 1667): § 1722

A boat loaded with trippers was seen to leave the landing-stage. (Nom. cu inf.)
[O barcă încărcată cu excursioniști a fost văzută plecînd (= că pleca) de la debarcader.]

A boat loaded with trippers was seen leaving the landing-stage. (Nom. cu part.)
[O barcă încărcată cu excursioniști a fost văzută plecînd (= cînd pleca) de la debarcader.]

3) **Nominativul absolut (Nominative Absolute).** — În construcția numită „nominativ absolut“, un participiu prezent, întrebuințat independent de un verb predicat, are ca subiect un nominativ care nu este și subiectul propoziției: § 1723

We shall have a picnic on Saturday, *weather permitting*.

(Îleșim la iarbă verde sîmbătă dacă este vreme bună.)

The children having gone to bed, I was now able to relax.

(Copiii fiind culcați, puteam acum să mă odihnesc.)

This being understood, we passed on to the next item on the agenda.

(Acestea fiind înțeles, am trecut la punctul următor de pe ordinea de zi.)

4) **Participiul absolut (Absolute Participle).** — În unele expresii curente, subiectul participiului prezent lipsește: § 1724

Counting from tomorrow, it is twenty days to the New Year.

(Începînd de mîine, mai sînt douăzeci de zile pînă la Anul nou.)

Generally speaking, the results are satisfactory.

(Vorbind în general, rezultatele sînt satisfăcătoare.)

His work is quite good, *considering*.

[El lucrează bine de tot, dacă îți seamă de circumstanțe.]

Alte expresii similare:

barring accidents
beginning with our next issue
*considering*¹ the circumstances
going (sau *judging*) by appearances
including tomorrow
reckoning from today
*regarding*¹ your application
seeing that (locuțiune conjuncțională)
strictly (sau *properly*) speaking
taking everything into account, etc.

§ 1725

GERUNDIVUL
 (THE GERUND)

§ 1726 1) **Formă.** — Gerundivul are aceeași formă ca și participiul prezent, cu care este adeseori confundat din această cauză.

§ 1727 2) **Caracteristici și funcții.** — Gerundivul este o formă *verbală* cu valoare de *substantiv* și, ca atare, are atit caracterele verbului, cit și pe acelea ale substantivului.

§ 1728 Ca **verb**:

a) are forme deosebite după *timp* și *diateză* :

I don't mind her *seeing* me. (Prezent activ)

[Nu mă supără că mă vede (m-a văzut sau mă va vedea)².]

I don't mind her *having seen* me. (Perfect activ)

(Nu mă supără că m-a văzut.)

I don't mind *being seen* by her. (Prezent pasiv.)

[Nu mă supără să fiu/să fi fost văzută de ea.]

I don't mind *having been seen* by her. (Perfect pasiv)

(Nu mă supără că am fost văzută de ea.)

b) poate avea *complement direct*:

Singing folk-songs is her greatest accomplishment.

(În interpretarea cîntecelor populare stă marele ei talent.)

c) poate fi caracterizat de un *adverb*:

This is worth *doing well*.

(Acest lucru merită să fie făcut bine.)

§ 1729 Ca **substantiv** (singur sau făcînd parte dintr-o construcție gerundivală³):

§ 1730 a) are funcție de *subiect*, de *nume predicativ* sau de *complement direct*:

Her *being* young was an asset. (Subiect)

(Faptul că era tinără constituia un avantaj.)

Seeing is *believing*. (Nume predicativ)

(Dacă văd, cred.)

She enjoys *smoking* a cigarette after breakfast. (Compl. dir.)

[(Ei) îi place să fumeze o țigară după micul dejun.]

§ 1731 b) poate fi *însoțit de adjective*:

Some of the books were *hard reading*.

(Unele cărți erau greu de citit.)

¹ *considering* și *regarding* au devenit adevărate prepoziții, considerate ca atare în dicționare.

² Gerundivul prezent poate exprima toate timpurile de bază (prezent, trecut sau viitor).

³ Construcțiile gerundivale din exemple sînt: *her being young* și *smoking a cigarette after breakfast*.

c) poate fi precedat de un *adjectiv posesiv* sau de un *substantiv* în cazul § 1732
posesiv:

His playing the piano after *Jane's performing* on the violin added interest to the programme.

(Faptul că el a cântat la pian după ce Ioana a executat o bucată la vioară a făcut programul mai interesant.)

3) **Alte funcții.** — Gerundivul se mai folosește:

§ 1733

a) după o prepoziție¹:

§ 1734

I am tired *of singing*.

(M-am săturat de cântat.)

On leaving the house, I looked round.

(Părăsind casa, am privit împrejur.)

He was punished *for being* late.

(A fost pedepsit pentru că a întârziat.)

That goes *without saying*.

(Se înțelege de la sine.)

Notă

Evident că *to* face excepție de la această regulă atunci când este particula infinitivului, deoarece este prin definiție urmată de infinitiv. În celelalte cazuri însă, *când are funcție de prepoziție*, este ea însăși urmată de un gerundiv:

I am looking forward *to seeing* you.

(Aștept cu nerăbdare să te văd.)

She is used *to sleeping* on the couch.

(Este obișnuită să doarmă pe dormeză.)

There is no objection *to your working* in this department.

(Nimeni nu are nimic de obiectat dacă vrei să lucrezi în această secție.)

b) după unele verbe:

§ 1735

abhor	discontinue	intend ²	purpose ²
admit	dislike ²	keep (on)	put off
advise ²	dread ²	leave off	recollect
avoid	endure ²	like ²	regret ²
bear ²	enjoy	love ²	remember ²
begin ²	escape	mind	risk
burst out	fancy	miss	spend (time, money)
cease ²	finish	neglect ²	can(not) stand
consider	forbear ²	need ²	start ²
continue ²	forget ²	omit ²	stop ²
decline ²	give up (= stop)	postpone	suggest
defer	go on	practise	try ²
delay	hate ²	prefer ²	understand
deny	have done (= finish)	prevent	want (= need),
detest ²	can(not) help	propose ²	etc.

She *enjoys teasing* me.

[(Ei) îi place să mă tachineze.]

How *can I help loving* my sister?

(Cum pot să nu-mi iubesc sora?)

I have *finished writing* my letter.

(Am terminat de scris scrisoarea.)

You *keep repeating* the same mistake.³

(Faci mereu aceeași greșeală.)

She *proposed leaving* everything as it was.

(Ea avea de gând să lase totul așa cum se afla.)

I *remember hearing* the noise.

(Mi-aduc aminte că am auzit zgomotul acela.)

Stop running!

(Nu mai alerga!)

¹ Prepozițiile *except*, *but* și *than* (când acestea două din urmă sînt sinonime cu prima) pot fi urmate și de un infinitiv: "*She does nothing except / but / than sing all day.*"

² Aceste verbe pot fi urmate de un gerundiv sau de un infinitiv, în majoritatea cazurilor, însă, cu o schimbare de înțeles (cf. § 1720).

³ A se compara în contrast cu exemplul: "*They kept me waiting*", unde *waiting* este un participiu prezent care face parte din construcția „acuzativ cu participiu“ (§ 1716—1720), verbul *to keep* avînd alt înțeles decît aici.

§ 1736 c) după unele cuvinte și expresii:

busy, like, near, worth(while), that is, there is, there is little, there is much, there is no, there was, it is no good, (it is) no use, it is useless, etc.:

They are busy experimenting the new methods.
(Sunt ocupați cu experimentarea noilor metode.)

I don't feel like¹ going out tonight.
(N-am chef să ies din casă astă-seară.)

She looks near crying.
(Are aerul că este gata să plingă.)

If a thing is worth doing, it is worth doing well.
(Dacă un lucru merită să fie făcut, merită să fie făcut bine.)

There is no denying it; you made a success of your job.
(Nu se poate tăgădui că ți-ai îndeplinit cu succes sarcina.)

There was dancing and singing every Sunday at the rest-home.
(Se dansa și se cânta în fiecare duminică la casa de odihnă.)

No use scolding her; you should make her realize her mistake.
(N-are nici un rost s-o cerți; ar trebui s-o faci să înțeleagă că a greșit.)

§ 1737 4) Funcții sintactice. — Gerundivul (sau construcția gerundivală) are în genere funcțiile sintactice ale substantivului (§ 347). Astfel, el poate fi:

§ 1738 a) subiect:

Hiking is his best relaxation.
(Excursiile pe jos sint pentru el cea mai bună recreare.)

§ 1739 b) nume predicativ:

Her greatest pleasure is going to concerts.
(Cea mai mare plăcere a ei este să se ducă la concerte.)

§ 1740 c) complement direct:

Have you given up smoking?
(Te-ai lăsat de fumat?)

§ 1741 d) complement indirect:

I came pretty near winning in the competition.
(A lipsit foarte puțin ca să câștig concursul.)
Do you feel like going anywhere for the weekend?
(Ți-ar plăcea să mergi undeva la sfârșit de săptămână?)

§ 1742 e) atribut:

I don't like his way of living.
(Nu-mi place felul lui de viață.)

§ 1743 f) complement circumstanțial după o prepoziție exprimind modul, timpul, cauza, o concesie etc.:

We went in without ringing the front-door bell. (Mod.)
(Am intrat fără să sunăm la ușa din față.)

On my speaking to her, she agreed at once. (Timp)
(Cînd am vorbit cu ea, a fost imediat de acord.)

We couldn't say a word for laughing. (Cauză)
(Nu puteam scoate o vorbă de tare ce rideam.)

For all your sleeping so badly, you are always active. (Concesiv)
(Deși dormi așa de prost, ești întotdeauna activ.)

§ 1744 5) Gerundivul și posesivele. — Cînd o propoziție secundară din limba română este tradusă în limba engleză printr-un gerundiv (§ 1752), subiectul ei este pus în cazul genitiv și precedă gerundivul:

Her being late was remarked upon. (Adj. posesiv)
(Faptul că a întârziat a fost comentat.)

¹ Sau cu gerundivul neexprimat: "I feel like a cigarette [= like *smoking* (a cigarette)].

They disliked *Jean's smoking* so much. (Subst. în cazul posesiv)
(Le plăcea că Ioana fuma atât de mult.)

Această construcție este absolut necesară atunci când subiectele celor două verbe (predicat și gerundiv) diferă:

You may depend upon his coming.
(Poți fi sigură că va veni.)

There is *nothing* to prevent *our going* in for mountaineering.
(Nimic nu ne împiedică să practicăm alpinismul.)

Când însă cele două verbe au același subiect, posesivul trebuie evitat înaintea gerundivului:

I don't like *waiting*. *Go on singing!*
(Nu-mi place să aștept.) (Continuă să cântă!)

A se compara:

Do **you** mind *shutting* the door? (Subiect comun)
(Fii bun și închide ușa!)

Do **you** mind **my** *shutting* the door? (Subiecte diferite)
(Te supără dacă închid ușa?)

We stopped *laughing*. (Subiect comun)
(Am încetat să mai râdem.)

We stopped **their** *laughing*. (Subiecte diferite)
(Le-am interzis să mai râdă. sau I-am făcut să nu mai râdă.)

Substantivele *core* pot avea cazul posesiv (nume de ființe etc.¹) primesc § 1745 înaintea gerundivului forma posesivă:

I couldn't help *Maggie's laughing*.
(Nu sint vinovat dacă Maggie a râs. sau N-am putut s-o împiedic de-a râde.)
You may depend on your children's coming today.
(Poți fi sigur că azi vor veni copiii tăi.)

Substantivele *neutre*, întrucât nu au cazul posesiv, păstrează în această § 1746 construcție forma comună²:

No one opposed *my plans being* carried out.
(Nimeni nu s-a împotrivit realizării proiectelor mele.)
We can't rely on *the weather turning* fine.
(Nu ne putem bizui (pe faptul) că vremea se va îmbunătăți.)

6) **Semigerundivul** (*The Half-Gerund or Fused Participle*). — Tendin- § 1747
ța actuală a limbii engleze *vorbite* este ca substantivele, chiar atunci când pot avea formă posesivă, să păstreze forma comună² înaintea gerundivului:

I don't understand *your colleague opposing* the proposals of his co-workers.
(Nu înțeleg opoziția colegului tău la propunerile făcute de colectivul lui.)
Please, oblige me by *all attending* to what I say.
(Vă rog aveți bunăvoința să fiți cu toții atenți la ceea ce spun.)

Aceeași tendință face ca și pronumele personale să nu aibă formă de adjectiv posesiv, ci să-și păstreze forma lor de acuzativ:

Excuse *me yawning*.
(Iartă-mă că am căscat.)
Fancy *him being* so early!
[Cine s-ar fi așteptat (ca el) să vină așa devreme!]
It's no use *us going* to bed yet.
(N-are rost să ne ducem de pe acum la culcare.)
Their work prevented *them being* present.
(Nu au putut fi de față pentru că au avut de lucru.)

¹ Vezi § 263.

² Forma unică a substantivelor pentru nominativ și obiectiv (§ 197).

Forma aceasta verbală, care amintește construcția gerundivului precedat de un posesiv, dar care are și funcție de participiu prezent, a primit numele de *semigerundiv*. Întrebuințarea lui este *colocvială*. În contrast, formele corecte de la § 1744—1745 dau o nuanță formală stilului.

§ 1748 7) **Gerundivul și substantivul verbal** (*Verbal Noun*). — Unii gramaticieni fac deosebire între gerundiv și substantivul verbal, deși ele au aceeași formă.

Gerundivul are nu numai caracterul unui substantiv, ci și pe acela al unui verb, pe cînd *substantivul verbal* este un simplu substantiv. Fiind o formă verbală, gerundivul prezintă caractere de verb, care lipsesc substantivului verbal propriu-zis; are timpuri și diateză activă și pasivă, poate fi caracterizat de un adverb și poate avea un complement direct. Nu are însă caracteristicile substantivului propriu-zis (articol și plural):

He told her about my *having been married* before.

(Are forme verbale: perfect și pasiv.)

I don't understand her *leaving so early*. (+ adv.)

Fancy *meeting you*! (+ compl. dir.)

Substantivul verbal, nefiind decît substantiv, poate avea ambele articole, și formă de plural, poate fi caracterizat de un adjectiv și determinat de un genitiv (saxon sau prepozițional):

The number of tennis-players showed a *slight falling off*. (+ art. nehot. și adj.)

He told me about *the goings-on of his relatives* and about *Thomson's doings*. (+ art. hot., pl. genitiv prepozițional și saxon)

It was a day full of *comings and goings and telephonings*. (Pl.)

§ 1749 Substantivul verbal a devenit de fapt un adevărat substantiv și este considerat ca atare în dicționare, după cum reiese și din următoarele exemple:

an engraving

(= o gravură)

the fitting

(= proba)

the launching

(= lansarea)

a saying

(= o zicală)

shipping

(= nave) (termen nautic)

his standing

(= reputația lui)

leavings

(= resturi)

merrymakings

(= petreceri)

rejoicings

(= bucurie, sărbătorire)

§ 1750 8) **Gerundivul cu înțeles pasiv**. — Gerundivul este uneori întrebuințat cu înțeles pasiv:

The child needs *looking after* (= being looked after).

The room wants *dusting* (= being dusted).

Is the exhibition worth *seeing* (= being seen)?

§ 1751 9) **Traducere**. — Gerundivul englez poate fi tradus în limba română printr-un:

a) gerunziu:

On *seeing* them, I waved.

(Văzîndu-i, le-am făcut semn cu mîna.)

She answered by *nodding* assent.

(Răspunse dînd din cap afirmativ.)

b) *substantiv*:

Reading is an instructive pastime.

(Lectura este o distracție instructivă.)

She burst out in a fit of *crying*.

(Izbucni într-un acces de plîns.)

c) *infinitiv sau conjuncție*:

Ann stood without *looking* at me.

[Ana stătea (în picioare) fără a mă privi (= să mă privească).]

One can't help *liking* them.

(Nu poți să nu-i îndrăgești.)

d) *timp personal* într-o propoziție principală sau secundară:

There is no *saying* what he can do.

[Nu poate nimeni *spune* ce este (el) în stare să facă. s a u Te poți aștepta la orice de la el.]

I remember *telling* her the story.

(Îmi amintesc că i-am spus povestea.)

e) Gerundivul *precedat de un posesiv* (§ 1744—1746) și *semigerundivul* § 1752 (§ 1747) sint redacte în limba română printr-o propoziție secundară în care cuvântul în cazul posesiv sau acuzativ devine un nominativ:

Your *answering* without thinking was a mistake.

(Faptul că ai răspuns fără să te gîndești a fost o greșeală.)

He wasn't aware of *Dan's watching* him.

(Nu-și dădea seama că Dan îl observa.)

I don't understand *him going* home so soon.

[Nu înțeleg de ce (el) a plecat așa devreme acasă.]

10) Gerundivul perfect. — Gerundivul perfect exprimă o acțiune, o exis- § 1753
tență sau o stare anterioară aceleia exprimate prin verbul predicat:

Her chief handicap is her *having been* ill.

(Principala ei piedică este *faptul de a fi fost* bolnavă.)

I wondered at his *having had* the initiative.

(M-am mirat că *inițiativa fusese* a lui.)

11) Infinitiv. Participiu prezent. Gerundiv. — Dosebirea dintre infini- § 1754
tiv, participiu prezent și gerundiv se poate observa mai bine din următoarele exemple:

He *stopped to look* about him. (Infinitiv)

(S-a oprit pentru a privi împrejur.)

He *stopped, looking* about him and *exclaiming*, "How fine it is!" (Part. prezent)

(S-a oprit uitîndu-se împrejur și exclamînd: "Ce frumos el!")

He *stopped looking* about him and went away. (Gerundiv)

(A încetat de a mai privi împrejur și a plecat.)

He *came to talk* to them. (Infinitiv) (Circ. de scop)

(A venit să vorbească cu ei.)

He *came talking* to them. (Part. prezent) (Circ. de mod)

(A venit vorbind cu ei.)

I remembered *to go* to Emily's. (Infinitiv)

(Mi-am adus aminte să mă duc la Emilia.)

I remembered *going* to Emily's. (Gerundiv)

(Mi-am adus aminte că (sau cînd) am fost la Emilia.)

PARTICIPIUL TRECUT (THE PAST PARTICIPLE)

§ 1755

1) Formă. — Participiul trecut al *verbelor regulate* se formează adăugîndu-se terminația *-ed* la infinitiv: § 1756

called (= chemat) asked (= întrebat) printed (= tipărit)

Participiile trecute ale *verbelor neregulate* se găsesc în lista de la § 1847.

2) Pronunțare. — Terminația *-ed* se pronunță: § 1757

a) [d] la verbele terminate în *vocală* sau în *consoană sonoră*¹ (excep-
tînd *-d*):

to carry	—	carried	[ˈkæɪɪd]
to hang	—	hanged	[ˈhæŋd]
to travel	—	travelled	[ˈtrævlɪd]
to dine	—	dined	[ˈdaɪnd]
to discover	—	discovered	[dɪsˈkʌvəd]

¹ Vezi § 91, nota 2.

b) [t] la verbele terminate în *consoană surdă*¹ (exceptînd *-t*):

to ask	—	asked	[ɑ:skt]
to pass	—	passed	[pɑ:st]
to tap	—	tapped	[tæpt]
to box	—	boxed	[bɒkst]
to fetch	—	fetched	[fetʃt]

c) [ɪd] la verbele terminate în *-d* sau *-t*:

to add	—	added	[ˈædɪd]
to hand	—	handed	[ˈhændɪd]
to pat	—	patted	[ˈpætɪd]
to start	—	started	[ˈstɑ:tɪd]

Notă

§ 1758 a) Cînd participiul trecut a devenit cu adevărat adjectiv, terminația *-ed* a adjectivului, pentru a se deosebi de terminația verbului, este uneori pronunțată [ɪd] oricare ar fi sunetul precedent:

an *aged* [ˈeɪdʒɪd]² woman
my *beloved* [bɪˈlʌvɪd] wife
“the *Blessed* [ˈblesɪd] Damsel”³
a *crabbed* [ˈkræbɪd] face
by *crooked* [ˈkruːkɪd] means
a *curled* [ˈkɜ:slɪd] nuisance
dogged [ˈdɒɡɪd] persistence
a *jagged* [ˈdʒæɡɪd] shore
a *learned* [ˈlɜ:nɪd] scholar
the *naked* [ˈneɪkɪd] truth
ragged [ˈræɡɪd] children
rugged [ˈrʌɡɪd] features
wicked [ˈwɪkɪd] scandal⁴
wretched [ˈretʃɪd] weather, etc.

Cînd aceleași cuvinte sînt întrebuițate ca participii verbale, terminația *-ed* nu se pronunță [ɪd], ci conform regulii generale de mai sus (§ 1757 a, b):

He had *aged* [ˈeɪdʒd] considerably.
My plans for the excursion were *crabbed* [ˈkræbd].
She has *crooked* [kruːkt] her little finger and there he is.
He had *curled* [kɜ:st] roundly on the slightest provocation.
Sleep had *dogged* [dɒgd] his eyes for some time now.
The sea has *jagged* [dʒægd] the shore.
Have you *learned* [lɜ:nt] your lesson?
Haven't you *loved* [lʌvd] your profession?
They had *ragged* [rægd] him till he cried, poor child!

b) În mod excepțional, în poezie, atunci cînd rima sau metrul o cer, terminația *-ed*, chiar și aceea a participiului întrebuițat verbal, este uneori pronunțată [ɪd], această pronunțare fiind de obicei indicată printr-un accent grav:

With twenty *trenched* [ˈtrentʃɪd] gashes on his head⁵.

§ 1759 3) Ortografie.

a) Verbele terminate într-o consoană precedată de o singură vocală accentuată dubleză consoana înaintea terminației *-ed*:

to rub	—	rubbed	to pre'fer	—	pre'ferred
to knit	—	knitted	to de'mit	—	de'mitted
to bias	—	biased	to re'gret	—	re'gretted

¹ Vezi § 91, nota 1.

² și predicativ aceeași pronunție “the woman is aged” [ˈeɪdʒɪd], dar se spune “an aged [eɪdʒɪd] wine”. (Quirk, 5.16)

³ Titlul unei poezii și al unui tablou de Dante Gabriel Rossetti (1828—1882), poet și pictor englez, fondator al „romantismului estetic”, *The Preraphaelite Brotherhood* (1848).

⁴ scandal = discreditare, bîrfă, calomnie.

⁵ W. Shakespeare, *The Tragedy of Macbeth*.

În celelalte cazuri, consoana finală nu se dublează:

to sent	—	seated	to order	—	ordered
to hang	—	hanged	to pardon	—	pardoned
			to thicken	—	thickened

Excepție:

'worshipped.

Observație

Cuvintele compuse terminate în -p urmează regula de mai sus aplicată numai la cuvântul final:

to 'horsewhip	—	'horsewipped	to 'kidnap	—	'kidnapped
to 'sideslip	—	'sideslipped	to cap a bottle	—	'bottle-capped

b) -l final este totdeauna dublat, oricare ar fi locul accentului:

to 'equal	—	'equalled	to ful'fil	—	ful'filled
to 'rival	—	'rivalled	to con'trol	—	con'trolled
to com pel	—	com'pelled	to 'gambol	—	'gambolled
to 'travel	—	'travelled	to an'nul	—	an'nulled

Excepție:

un'paralleled.

c) -ic devine -ick:

to bivouac	—	bivouacked
to mimic	—	minicked
to traffic	—	trafficked

d) -y final precedat de o consoană se schimbă în -i:

to cry	—	cried
to carry	—	carried

-y precedat de o vocală se menține:

to play	—	played
to disobey	—	disobeyed

e) -e mut final cade înaintea terminației -ed:

to dance	—	danced	to tie	—	tied
to stripe	—	striped	to dye	—	dyed

4) Funcții. — Participiul trecut se întrebuințează:

§ 1760

a) la formarea timpurilor perfecte ale verbelor (după auxiliarul to HAVE):

I have seen	I shall have seen ¹
I had seen	I should have seen

b) la formarea conjugării pasive (după auxiliarul to BE):

I am seen	I shall be seen	I am being seen
I was seen	I let me be seen	I was being seen

c) ca adjectiv:

the promised reward	long-forgotten memories
guided missiles	a jet-propelled plane

Cu funcție de adjectiv, participiul trecut are și grade de comparație:

decided	— more decided	— most decided
shaken	— more shaken	— most shaken

(Vezi și § 801—802, 2378)

5) Traducere. — Participiul trecut se traduce în limba română:

§ 1761

a) cu participiul trecut atunci când are rol de adjectiv:

the written page (= pagina scrisă)
a learned man ¹ (= un om învățat)

¹learned (adjectiv) este pronunțat ['lɜ:nɪd].

b) cu *timpul* și *modul* respectiv, atunci cînd intră în compunerea timpurilor perfecte sau a diatezei pasive (împreună cu auxiliarul cînd e cazul):

I have seen him (= l-am văzut, il văzui)

I had seen him (= îl văzusem)

I have been seen by him (= am fost văzut de el)

A se compara:

He has *gone* fifty. (A împlinit 50 de ani.)

He is *going* fifty. (Merge pe 50 de ani.)

§ 1762

PARTICIPIUL PERFECT (THE PERFECT PARTICIPLE)

§ 1763 1) **Formă. Diateză.** — Participiul perfect este format din participiul prezent al auxiliarului to HAVE, urmat de participiul trecut al verbului de conjugat.

Participiul perfect are diateză activă și pasivă:

having called (activ)

having been called (pasiv)

§ 1764 2) **Înțeles. Funcții.** — Participiul perfect exprimă anterioritatea unei acțiuni și îndeplinește funcția unui circumstanțial de timp, de cauză etc. Întrucît această formă verbală nu există în limba română, ea se traduce printr-un timp perfect al indicativului într-o propoziție temporală ori cauzală, sau printr-un gerunziu:

Having finished her work, she went out.

(După ce și-a terminat lucrul, a ieșit. sau Ea a ieșit deoarece își terminase lucrul.)

She tore the letter to pieces, *having read* it.

(Rupse scrisoarea în bucăți, deoarece o citise.)

The coach hurried to the stadium, *having been told* that he was wanted. (Pasiv)

(Spunîndu-i-se că era nevoie de el, antrenorul alergă la stadion.)

Participiul perfect are avantajul de a da o mai mare cursivitate stilului prin faptul că înlocuiește o întreagă propoziție.

§ 1765 3) **Înlocuirea participiului perfect cu participiul prezent.** — Uneori, în locul participiului perfect se întrebuințează participiul prezent pentru a se exprima o acțiune care a precedat imediat acțiunea verbului predicat:

Arriving (= having arrived) at my office early today, I stopped to look at the wall-gazette.

(Sosind devreme astăzi la birou, m-am oprit să privesc gazeta de perete.)

Entering (= having entered) the concert hall, she looked for a seat.

(Intrînd în sala de concert, căută un scaun liber.)

Saying (= having said) goodbye, he left the house.

(Luîndu-și ziua bună, plecă.)

§ 1766

PARTICIPIUL PASIV (THE PASSIVE PARTICIPLE)

§ 1767 1) **Timp.** — Participiul pasiv are două timpuri: prezent și perfect.

§ 1768 2) **Formă.** — Participiul pasiv este format cu ajutorul participiului prezent, respectiv perfect, al auxiliarului to BE, urmat de participiul trecut al verbului de conjugat:

being called (prezent)

(fiînd chemat)

having been called (perfect)

(fiînd chemat)

Notă

Prin termenul „participiu“ se înțelege aici și *gerundivul*, acesta confundîndu-se formal cu participiul prezent sau perfect, atît la diateza activă, cît și la cea pasivă.

3) **Întrebuințare.** — A se vedea întrebuințarea participiului prezent pasiv la § 1700—1708, a participiului perfect pasiv la § 1764, iar a gerundiului cu înțeles pasiv la § 1750.

Participiul trecut al verbelor tranzitive are sens pasiv cînd este întrebuințat atît verbal, cit și adjectival (§ 1688).

CONJUGAREA SIMPLĂ A UNUI VERB REGULAT

§ 1770

TO CALL (A CHEMA)

DIATEZA PASIVĂ
(PASSIVE VOICE)

INFINITIV (*INFINITIVE*)

Prezent (*Present*)

to be called (= a fi chemat)

Perfect (*Perfect*)

to have been called (= a fi fost chemat)

PARTICIPIU (*PARTICIPLE*)

Prezent (*Present*)

being called (= fiind chemat)

Trecut (*Past*)

called (= chemat)

Perfect (*Perfect*)

having been called (= fiind chemat)

MODUL INDICATIV (*INDICATIVE MOOD*)

Prezent (*Present*)

I *am* called (= sint chemat)

you are called

he
she } *is* called
it

we are called

you are called

they are called

Trecut (*Past Tense*)

I *was* called [= eram (fusei, fui, am fost) chemat]

you were called

he
she } *was* called
it

we were called

you were called

they were called

Prezent perfect (*Present Perfect*)

I have been called (= am fost chemat)

you have been called

he
she } *has* been called
it

we have been called

you have been called

they have been called

Trecut perfect (*Past Perfect*)

I had been called (= fusesem chemat)

you had been called

he
she } had been called
it

we had been called

you had been called

they had been called

Viitor (*Future*)

I *shall* be called (= voi fi chemat)

you will be called

he
she } will be called
it

we *shall* be called

you will be called

they will be called

Viitor perfect (*Future Perfect*)

I *shall* have been called (= voi fi fost chemat)

you will have been called

he
she } will have been called
it

we *shall* have been called

you will have been called

they will have been called

Viitorul față de trecut*(Future in the Past)*I *should* be called (= voi fi chemat)

you would be called

he

she } would be called

it

we *should* be called

you would be called

they would be called

Viitorul perfect față de trecut*(Future Perfect in the Past)*I *should* have been called (= voi fi fost chemat)

you would have been called

he

she } would have been called

it

we *should* have been called

you would have been called

they would have been called

MODUL SUBJUNCTIV (SUBJUNCTIVE MOOD)**Forma veche***(Independentă de timp)*

I be called

(= să fiu chemat)

you be called

he

she } be called

it

we be called

you be called

they be called

Forma modernă**Prezent (Present)**

I were called

(= să fiu chemat)

you were called

he

she } were called

it

we were called

you were called

they were called

Perfect (Perfect)

I had been called

(= să fi fost chemat)

you had been called

he

she } had been called

it

we had been called

you had been called

they had been called

MODUL CONDIȚIONAL (CONDITIONAL MOOD)**Prezent (Present)**I *should* be called (= aş fi chemat)

you would be called

he

she } would be called

it

we *should* be called

you would be called

they would be called

Perfect (Perfect)I *should* have been called (= aş fi fost chemat)

you would have been called

he

she } would have been called

it

we *should* have been called

you would have been called

they would have been called

MODUL IMPERATIV (IMPERATIVE MOOD)*Persoana a 2-a sg.*

be called (= fi chemat)

Persoana a 2-a pl.

be called (= fiți chemați)

CONJUGAREA PASIVĂ CONTINUĂ

(Vezi § 1795)

§ 1771

DIATEZA

(VOICE)

§ 1772

Definiție. — Diatezele sint categorii gramaticale verbale care indică raporturile dintre subiect și complementul direct.

§ 1773

1) *Diateza activă (The Active Voice)*. — Diateza *activă* arată că subiectul propoziției este autorul acțiunii exprimate de verb:

Cathy called yesterday to see you.

§ 1774

2) *Diateza pasivă (The Passive Voice)*. — Diateza *pasivă* arată că subiectul propoziției (subiectul gramatical) nu este autorul acțiunii verbului, ci că el suferă acțiunea al cărei autor este complementul direct (subiectul logic), cînd verbul e tranzitiv:The electric meter *was read* last week (by the usual man).

Complementul (*by the usual man*), numit *complement de agent*, poate fi § 1775
exprimat când este indispensabil sensului, dar în genere lipsește, în special
în limba engleză modernă:

The tractors *had been overhauled* in the winter months.
The foreign visitors *were shown* all the sights.
I *was told* to come at once.

3) **Diateza reflexivă**, existentă în limba română [mă spăl, te îmbraci, se § 1776
rade = *I wash (myself)*, *you dress (yourself)* *he shaves (himself)*] este atit de
rară în limba engleză încît poate fi considerată ea inexistentă. (Vezi și § 2180)

Observație

Numai verbele tranzitive, inclusiv cele prepoziționale (§ 1319, 1325, 2195), § 1777
pot avea diateză pasivă.

Notă

Toate modurile și timpurile *conjugării simple*¹ pot avea formă pasivă. § 1778
La *conjugarea continuă* însă, numai *prezentul* și *trecutul indicativului*, precum
și *prezentul subjonctivului* pot avea formă pasivă. (Vezi tabelul de la § 1795).

4) **Patternul diatezelor** este: § 1780

a) *la diateza activă* = subiectul + verbul predicat activ (eventual pre-
cedat sau urmat de complementul indirect) + complementul direct;

b) *la diateza pasivă* = subiectul + verbul predicat pasiv (eventual pre-
cedat sau urmat de complementul indirect) + eventual complementul de
agent.

Exemple:

Diateza activă: Two professors have come to welcome their foreign colleagues.
They are showing (to)² the visitors the new Polytechnic buildings.

Diateza pasivă: The visitors are shown the new Polytechnic buildings.

5) **Formarea conjugării pasive**. Trecerea de la conjugarea activă la cea § 1781
pasivă se face în modul următor: *complementul* verbului activ devine *subiect*
(în cazul nominativ); subiectul verbului activ devine (eventual) *complement*
(în cazul acuzativ) precedat de prepoziția *by*; *verbul activ* este înlocuit cu auxi-
liarul *to BE*, la același timp și mod, urmat de *participiul trecut* al verbului
activ:

{	<i>Indicativul prezent</i>	{ He <i>writes</i> his mother a letter every week. (Activ)
		{ The letter <i>is written</i> by him. (Pasiv)
{	<i>Indicativ trecut</i>	{ I <i>taught</i> them. (Activ)
		{ They <i>were taught</i> by me. (Pasiv)
{	<i>Present perfect</i>	{ Who <i>has brought</i> this paper? (Activ)
		{ It <i>has been brought</i> by Celia. (Pasiv)
{	<i>Trecut perfect</i>	{ The whole family <i>had heard</i> the news. (Activ)
		{ The news <i>had been heard</i> by them all. (Pasiv)
{	<i>Viitor</i>	{ She <i>will call</i> me up in the morning. (Activ)
		{ I <i>shall be called</i> up in the morning by her. (Pasiv)
{	<i>Viitor perfect</i>	{ I <i>shall have seen</i> him before the week is out. (Activ)
		{ The matter <i>will have been seen</i> to by then. (Pasiv)

¹ „Conjugarea simplă” este conjugarea obișnuită a verbului, în contrast cu „conjugarea § 1779
continuă”.

² *Complementul indirect* cu *to* precedă complementul direct. Prepoziția *to*, care mar-
chează complementul indirect, este adesea subînțeleasă.

{	<i>Viiitor față de trecut</i>	{ I was told I <i>should sound</i> the gong for dinner. (Activ)
		{ I thought the dinner gong <i>would be sounded</i> by him. (Pasiv)
{	<i>Viiitor perfect față de trecut</i>	{ They <i>should have caught</i> the poacher before nightfall. (Activ)
		{ The thief <i>should have been caught</i> by now. (Pasiv)
{	<i>Condițional prezent</i>	{ They <i>would excuse</i> me if I explained. (Activ)
		{ I <i>should be excused</i> if I explained. (Pasiv)
{	<i>Condițional perfect</i>	{ I'd <i>have called</i> in a doctor if I (had) needed one. (Activ)
		{ A doctor <i>would have been sent</i> for if help had been necessary. (Pasiv)
{	<i>Subjonctiv prezent</i>	{ It is high time we <i>asked</i> her to lunch. (Activ)
		{ It is high time she <i>were asked</i> to lunch. (Pasiv)
{	<i>Subjonctiv perfect</i>	{ Suppose they <i>had laughed</i> at you! (Activ)
		{ Suppose you <i>had been laughed</i> at! (Pasiv)
{	<i>Imperativ (direct)</i>	{ <i>Do it</i> at once! (Activ)
		{ Take the whole and <i>be done</i> with it! (Pasiv)
{	<i>Imperativ indirect</i> (= <i>Subjonctiv</i>)	{ Let me <i>call</i> her! (Activ)
		{ Let her <i>be called</i> (by me)! (Pasiv)
{	<i>Indicativ prezent continuu</i>	{ We <i>are helping</i> her. (Activ)
		{ She <i>is being helped</i> by us. (Pasiv)
{	<i>Trecut continuu</i>	{ They <i>were fetching</i> the children. (Activ)
		{ The children <i>were being fetched</i> by them. (Pasiv)

§ 1782 6) **Verbul complex.** — Când verbul activ este urmat de o particulă adverbială sau de o prepoziție condiționată¹, la diateza pasivă acestea sint puse imediat după verb:

cu *particulă adverbială*:

We *should try* them *on first*. (Activ)
They *would be tried on first* by us. (Pasiv)

cu *prepoziție*:

They *are speaking to* you. (Activ)
You *are being spoken to*. (Pasiv)
She *had looked after* him. (Activ)
He *had been looked after* (by her.) (Pasiv)

verb cu *particulă adverbială și cu prepoziție*:

I must *do away with* it. (Activ)
It must *be done away with*. (Pasiv)
No one can *put up with* her any longer. (Activ)
She can't *be put up with* any longer. (Pasiv)

§ 1783 În limba engleză sint frecvente formele caracteristice de pasiv ale unor verbe prepoziționale al căror complement lipsește:

They were laughed at.
(Ridea lumea de ei.)
A taxi was sent for.
(S-a trimis după un taxi.)
Can't he be spoken to?
(Nu i se poate vorbi?)
The sum couldn't be accounted for.
(Suma n-a putut fi justificată.)
Are you being attended to?
(Sinteți servit?)
He isn't easy to explain things to.
(Nu este omul cărnia să-i explici ușor lucrurile.)

¹ Vezi § 2393.

I was made an April fool of.
(Am fost păcălit de 1 aprilie.)
An agreement was arrived at.
(S-a ajuns la o înțelegere.)

7) Verbul activ cu două complemente. — Când un verb activ are două § 1784
complemente, unul direct și celălalt indirect, *complementul direct* devine adeseori subiectul verbului pasiv, construcție preferată în limba literară:

She handed them (compl. indir.) the prize (compl. dir.). (Activ)
The prize (subiect) was handed them (compl. indir.) by her. (Pasiv)

We sent the winning champion (compl. indir.) a present (compl. dir.). (Activ)
A present (subiect) was sent to the winning champion (compl. indir.) by us all. (Pasiv)

În acest caz, complementul indirect rămâne ca atare în propoziția pasivă și este numit în limba engleză *Retained Dative* (= dativ reținut).

În unele cazuri însă, în special în limba vorbită, adeseori și în stilul formal, *complementul indirect* devine subiectul verbului pasiv, complementul direct rămânând ca atare (*Retained Accusative*) (= acuzativ reținut): § 1785

They were all granted scholarships.
(Li s-a acordat tuturor burse.)
The children were offered ices.
(Copiilor li s-a dat înghețată.)
I was set an interesting task.
(Mi s-a trasat o sarcină interesantă.)
You have been allotted a sum of money.
(Vi s-a alocat o sumă de bani.)
She will be spared the journey there.
(Va fi scutită de călătoria pînă acolo.)
The girl is going to be told the truth.
(Fetei i se va spune adevărul.)

Principalele verbe active al căror complement indirect poate deveni subiectul verbului pasiv, în vreme ce complementul direct este păstrat ca atare, sînt: *accord, allot, allow, award, cause, command, deny, give, grant, leave, offer, order, pay, permit, promise, refuse, save, show, spare, teach, tell* etc.

8) Verbele *to bid, to make, to see, to watch, to hear, to feel, to let*, care § 1786
la diateza activă sînt urmate de infinitivul incomplet (= fără particula *to*), cer la diateza pasivă infinitivul precedat de *to* (§ 1662—1664).

9) Forma impersonală din limba română „se spune“, „se face“, „se crede“ § 1787
etc. este redată adeseori în limba engleză prin același verb la diateza pasivă, subiectul acestuia fiind complementul indirect al verbului impersonal sau subiectul propoziției complementive directe din limba română:

Mi s-a arătat ferma = *I was shown over the farm.*
Mi s-a dat un carnet de economii. = *I was given a Savings Book.*
I s-a acordat Ordinul Muncii. = *He was awarded the Order of Labour.*
I s-a spus că sînt aici. = *He was told I was here.*
Se cere studenților să trimită cererile. = *Students are required to send in their applications.*
Ni s-a cerut să cîntăm. = *We were asked to sing.*
Se spune că (el) este (un) savant. = *He is said to be a scholar.*
Se crede că (ei) au șanse. = *They are believed to have a chance.*
Intrarea fără legitimație nu este permisă. = *You are not supposed to come in without a card. s a u For members only.*
S-a anunțat că filmul românesc a cîștigat medalia de aur. = *The Romanian picture is reported to have won the gold medal.*

Alte construcții impersonale traduse cu pasivul în limba engleză:

Lumea își va da seama că invenția lui este epocală.
= *It will be realized that his invention is momentous.*
Nu se poate nimeni bizui pe ea.
= *She is not to be relied upon.*

Cîteva forme uzuale de pasiv:

<i>I am (sau was) told...</i>	(Mi s-a spus...)
<i>Do as you're told.</i>	(Fă ce ți se spune.)
<i>I was met (at the station)</i>	[A(u) venit să mă ia de la gară.]
<i>I was given to understand...</i>	(Mi s-a dat a înțelege...)
<i>I was shown to the door.</i>	(Am fost condus pînă la ușă.)
<i>I was kept waiting.</i>	(M-au făcut să aștept.)
<i>You are wanted (on the phone etc.)</i>	[Vă caută cineva (la telefon etc.)]
<i>It is (sau was) said...</i>	[Se spune(a)...]
<i>It is (sau was) thought sau believed...</i>	[Se crede(u)...]
<i>To be called for.</i>	(Pe scrisori) (Destinatarul va veni să ridice scrisoarea.)
<i>The house is to be let.</i>	(Casa este de închiriat.)
<i>What is to be done?</i>	(Ce este de făcut?)

§ 1788 10) Verbele **to HAVE**, **to BE** și **to GET** pot fi întrebuințate în unele forme speciale cu nuanță de pasiv și înțeles cauzativ:

to HAVE:

Why don't you have your shoes shined for once?
(De ce nu te duci măcar o dată la lustragerie să-ți lustruiești pantofii?)

He had his trousers pressed.
[Și-a călcat pantalonii (la croitor).]

She had a dress made.
[Și-a făcut o rochie (la croitoreasă).]

They had their gloves cleaned.
[Și-au curățat mănușile (la spălătorie).]

I'll have you know that I'm a qualified worker.
Țin să știți că sint muncitor calificat.)

Jim had his plane hijacked.
(Avionul pilotat de Jim a fost deturnat.)

Have the secretary announce you.
(Cere/cereți secretarului să te / vă anunțe.)

The government has up-to-date workers' flats built all over the country.
(Statul construiește în toată țara apartamente moderne pentru muncitori.)

to BE

She wanted her dress to be made at home.
(Voia să i se facă rochia acasă.)

They ordered a cake to be brought, flowers to be arranged, and everything to be done before the wedding.
(Au comandat să se aducă un tort, să se aranjeze flori și totul să fie gata înainte de cununie.)

to GET

Get this done quickly!
(Dă să se facă aceasta repede!)

Where do you get your shoes mended?
(Unde îți dai ghetele la reparat?)

You must get the tractor attended to.
(Trebuie să te ocupi să se repare tractorul.)

În aceste exemple, acțiunea nu este îndeplinită de subiect, ci de altcineva, și nici suferită de el ca în construcția pasivă obișnuită, ci de complementul direct. Această formă de pasiv se traduce cu: „a dat să-i facă“, „a pus pe cineva să-i facă“ (fr.) (*se*) *faire faire*; (germ.) *machen lassen*.

Observații

§ 1789 a) În cazurile acestea de pasiv, interogația și negația verbului **to HAVE** se face cu ajutorul auxiliarului **DO** (§ 1910—1913):

Where did you have your dress made?
They didn't have their gloves cleaned.

b) Verbul *to GET* mai poate fi utilizat și ca auxiliar al unui pasiv: § 1790

He *got killed* during the war in an air raid (= was killed).
The boy *got caught* crossing against the lights¹ (= was caught).
They *got shipwrecked* in a heavy storm (= were shipwrecked).

Întrebuințarea auxiliarului *GET* în locul auxiliarului *BE* aduce, cum e și firească, un element mai dinamic contextului.

11) Verbe active cu valoare de pasiv. — Unele verbe intransitive, deși § 1791
cu formă activă, au valoare de pasiv. Cele mai caracteristice sînt arătate
în următoarele propoziții:

a) Smith's play won't *act* (= cannot be acted). § 1792

Ham *eats* well with mustard (= is good when eaten with mustard).
Your skin *feels* smooth (= is smooth when felt).
Nylons don't *iron* (= cannot be ironed).
These plums don't *peel* easily (= cannot be peeled).
It is a comedy that *performs* well (= can be performed).
His poem *reads* all right (= sounds all right when it is read).
The pottery *sells* well (= is easily sold).
This medicine *tastes* bitter (= is bitter when tasted).
His coat had a collar that *turned down* (= was turned down).
The silk is guaranteed *to wash* (= can be washed).
You will find the dress *wear* well (= will be worn a long time).

(Vezi și § 2187)

b) Unele verbe au adesea valoare de pasiv la forma continuă a verbului: § 1793

The cottage *is building* (= is being built).
The trumpets *are blowing* (= are being blown).
(There's) nothing *doing* (= is being done).
He came to see what *was doing* (= was being done).
Great discoveries *are preparing* (= are being prepared).
The book *is printing* (= is being printed).

CONJUGAREA CONTINUĂ A UNUI VERB REGULAT² TO BE CALLING (A CHEMA)

§ 1794

DIATEZA ACTIVĂ (ACTIVE VOICE)

INFINITIV (INFINITIVE)

Prezent (*Present*)

to be calling (= a chema)

Perfect (*Perfect*)

to have been calling (= a fi chemat)

MODUL INDICATIV (*INDICATIVE MOOD*)

Prezent (*Present*)

I *am* calling (= chem)

you are calling

he } *is* calling

she }

it }

we are calling

you are calling

they are calling

Trecut (*Past Tense*)

I *was* calling (= chemam)

you were calling

he } *was* calling

she }

it }

we were calling

you were calling

they were calling

¹ to cross against the lights = a traversa pe roșu / nereglementar.

² Pentru studierea acestui fenomen gramatical vezi § 1796, 1805.

Prezent perfect
(*Present Perfect*)

I have been calling (= chem; am chemat)
you have been calling
he } has been calling
she }
it }
we have been calling
you have been calling
they have been calling

Viitor (Future)

I shall be calling (= voi chema)
you will be calling
he } will be calling
she }
it }
we shall be calling
you will be calling
they will be calling

Viitorul față de trecut
(*Future in the Past*)

I should be calling (= voi chema)
you would be calling
he } would be calling
she }
it }
we should be calling
you would be calling
they would be calling

Trecut perfect
(*Past Perfect*)

I had been calling (= chemam; chemasem)
you had been calling
he } had been calling
she }
it }
we had been calling
you had been calling
they had been calling

Viitor perfect (Future Perfect)

I shall have been calling (= voi fi chemat)
you will have been calling
he } will have been calling
she }
it }
we shall have been calling
you will have been calling
they will have been calling

Viitorul perfect față de trecut
(*Future Perfect in the Past*)

I should have been calling (= voi fi chemat)
you would have been calling
he } would have been calling
she }
it }
we should have been calling
you would have been calling
they would have been calling

MODUL SUBJUNCTIV (SUBJUNCTIVE MOOD)

Forma veche

(*Independentă de timp*)

I be calling (= să chem)

you be calling
he } be calling
she }
it }
we be calling
you be calling
they be calling

Prezent (Present)

I were calling (= să chem)

you were calling
he } were calling
she }
it }
we were calling
you were calling
they were calling

Perfect (Perfect)

I had been calling (= să fi chemat)

you had been calling
he } had been calling
she }
it }
we had been calling
you had been calling
they had been calling

MODUL CONDIȚIONAL (CONDITIONAL MOOD)

Prezent (Present)

I should be calling (= aș chema)
you would be calling
he } would be calling
she }
it }
we should be calling
you would be calling
they would be calling

Perfect (Perfect)

I should have been calling (= aș fi chemat)
you would have been calling
he } would have been calling
she }
it }
we should have been calling
you would have been calling
they would have been calling

MODUL IMPERATIV (IMPERATIVE MOOD)

be calling (= cheamă)

DIATEZA PASIVĂ
(PASSIVE VOICE)

§ 1795

MODUL INDICATIV (*INDICATIVE MOOD*)

Prezent (*Present*)

I *am* being called (= sînt chemat)
 you are being called
 he } *is* being called
 she }
 it }
 we are being called
 you are being called
 they are being called

Trecut (*Past Tense*)

I *was* being called (= eram chemat)
 you were being called
 he } *was* being called
 she }
 it }
 we were being called
 you were being called
 they were being called

MODUL SUBJUNCTIV (*SUBJUNCTIVE MOOD*)

Prezent (*Present*)

I were being called (= să fiu chemat) wo were being called
 you were being called you were being called
 he, she, it were being called they were being called

CONJUGAREA CONTINUĂ

§ 1796

(THE CONTINUOUS OR PROGRESSIVE¹ FORM)

1) **Formă.** — În limba engleză, spre deosebire de limba română, există o conjugare numită „continuă”, care are toate modurile și timpurile conjugării active (cu excepția participiului), precum și câteva forme ale conjugării pasive (§ 1795). Conjugarea continuă se formează cu ajutorul auxiliarului *to BE* la toate timpurile și modurile, urmat de participiul prezent al verbului de conjugat:

to be going	to have been going
I am going	I had been going
I was going	I shall be going
I have been going	I should be going, etc.

(Vezi tabelul conjugării continue la § 1794)

2) **Traducere.** — În limba română imperfectul fiind singurul timp care are aspect continuu, toate celelalte timpuri și moduri ale conjugării continue engleze se traduc cu timpurile și modurile conjugării simple, după cum urmează:

Limba engleză	Limba română
<i>Conjugarea activă continuă</i>	<i>Conjugarea activă</i>
Infinitiv prezent	Infinitiv prezent
Infinitiv perfect	Infinitiv perfect
Indicativ prezent	Indicativ prezent
Prezent perfect	{ Indicativ prezent
	{ Perfect compus
	{ Imperfect
Indicativ trecut	{ Perfect simplu
	{ Perfect compus

¹ Numele de **Progressive Form** nu poate fi tradus cu *Forma progresivă*, deoarece, în limba română, *progresiv* înseamnă „care progresează, crește treptat”, noțiune necorespunzătoare celei englezești în cazul de față. În limba engleză, *to be in progress* (de unde și adjectivul *progressive*, aplicat acestui aspect al conjugării) are înțelesul de a fi în desfășurare, în curs, în continuare.

Limba engleză
Conjugarea activă continuă

Limba română
Conjugarea activă

Trecut perfect

{ Imperfect
Perfect simplu
Perfect compus
Mai mult ca perfect

{ Viitor
Viitor față de trecut
Viitor perfect
Viitor perfect față de trecut

{ Viitor
Viitor anterior

{ Condițional prezent
Condițional perfect
Subjonctiv — forma veche
Subjonctiv prezent
Imperativ

{ Condițional { Prezent
Perfect

{ Conjunctiv prezent
Condițional prezent
Imperativ

{ Diateza pasivă { Indicativ prezent
Indicativ trecut

{ Indicativ prezent pasiv
Indicativ imperfect pasiv

(Pentru ilustrare a se vedea traducerea exemplelor ce urmează pină la sfîrșitul capitolului.)

§ 1799 3) Funcții. — Conjugarea continuă este întrebuințată pentru a exprima o acțiune temporară în desfășurare / în curs, sau o stare temporară existentă în momentul vorbirii sau în cursul unei perioade date:

A t i v .

I am writing a letter.

(*Scriu o scrisoare.*)

She had been lying ill for a week.

(*Zăcea bolnavă de o săptămână.*)

P a s i v .

The tractor is being overhauled.

(*Tractorul este în revizie.*)

A party of foreigners were being shown the sights.

(*Unui grup de străini i se arăta orașul.*)

§ 1800 *Timpurile de bază* ale conjugării continue (prezentul, trecutul și viitorul) exprimă acțiunea în desfășurare la un *moment dat* (prezent, trecut sau viitor) sau într-o *perioadă* dată (prezentă, trecută sau viitoare):

A c t i v .

Look! It is raining.

(*Uite! Plouă.*)

She was born in Scotland, but she is working in Plymouth¹ now.

(*S-a născut în Scoția dar acum lucrează la Plymouth.*)

When I came in, they were listening to the weather forecast.

(*Cînd am intrat, ascultau buletinul meteorologic.*)

She was filing papers all afternoon.

(*Ea a aranjat hîrțile în dosare toată după-amiază.*)

He will be travelling to Deva at five tomorrow.

(*El va fi în drum spre Deva mîine la ora cinci.*)

I shall be reading in the library for a few days yet.

(*Voi mai citi la bibliotecă încă timp de cîteva zile.*)

¹ *Plymouth* ['plɪməθ] (*a*) oraș și port la mare (bază navală) în Devon, Anglia; (*b*) cel mai vechi oraș fondat de coloniștii englezi (*The Pilgrim Fathers*) în Massachusetts, SUA, în 1620; (*c*) veche marcă de automobil.

P a s i v.

We *are having* costs cut down substantially.
 (Obținem o reducere substanțială a prețului de cost.)
 In the school the children *were being* well looked after.
 (La școală, copiii erau bine îngrijiți.)

Foarte important :

A se observa că *adevăratul timp prezent* este *indicativul prezent continuu* și nu *indicativul prezent simplu*:

What *are you doing* there?
 I *am knitting* a sweater.
 [Ce faci acolo (în acest moment)?
 Împletesc un jersey.]

Chiar dacă timpul prezent constă dintr-o perioadă mai îndelungată (ca în exemplul de față), dacă ne referim la momentul *prezent* verbul va avea forma *prezentului continuu*.

"Look at her! What *is she doing*?" "She *is doing* tap dancing¹."

Întrebuințarea indicativului prezent (vezi § 1806) are cu totul alte implicații.

Timpurile continue perfecte exprimă acțiunea în desfășurare în cursul unei *perioade de timp anterioare* unui moment dat: § 1801

a) *Prezentul perfect* exprimă o acțiune sau o stare începută în *trecut* și continuată până în *prezent* sau până într-un trecut atât de recent încât poate fi considerat ca prezent: § 1802

She *has been working* on that job for quite a while now.
 (Lucrează de destul de multă vreme la problema ce i s-a încredințat.)
 How long *have you been waiting* for us here?
 (De cînd ne aștepți aici?)

(Vezi și § 1455—1460)

Acțiunea sau starea exprimată de verb poate continua sau nu în prezent și viitor.

b) *Trecutul perfect* exprimă o acțiune sau o stare începută în trecut și continuată până într-un moment dat *trecut*, precizat de un adverb² sau de un verb la indicativul trecut: § 1803

He told me he *had been touring* the mountains for a week.
 [(El) mi-a spus că *hoinărea* prin munți de o săptămînă.]
 She went to see a doctor because she *had not been feeling* well.
 [(Ea) a consultat un doctor pentru că nu *se simțea* bine de cîtăva vreme.]

Acțiunea sau starea exprimată de verb poate continua, sau nu, și după acel moment trecut.

c) *Viitorul perfect* arată o acțiune sau o stare care continuă până într-un moment dat *viitor* și care mai poate dura, sau nu, după aceea: § 1804

By the end of May, I *shall have been staying* with you (for) six months.
 (La sfîrșitul lui mai, se vor împlini șase luni de cînd stau la voi.)
 In another twenty minutes we *shall have been working* (for) six hours.
 (Peste 20 de minute vor fi șase ore de cînd umblăm.)

¹ tap dancing = step (dans).

² sau de echivalenți adverbiali.

Conjugarea continuă

§ 1805 Acțiune temporară în desfășurare la un moment dat sau într-o perioadă de timp.

Timp de bază	Prezent	Trecut	Viitor
Forma continuă	I am calling	I was calling	I shall be calling

Acțiune anterioară în desfășurare într-o perioadă de timp

Timp perfect	Prezent perfect	Trecut perfect	Viitor perfect
Forma continuă	I have been calling	I had been calling	I shall have been calling

§ 1806 4) Conjugarea continuă și conjugarea simplă. — Înțelesul verbului la conjugarea continuă are două particularități care îl deosebesc de înțelesul lui la conjugarea simplă:

- a) acțiunea sau starea exprimată de verb este *momentană* sau *temporară*;
b) acțiunea se află *în continuare* la un moment dat sau în cursul unei perioade de timp.

Așadar, când acțiunea verbului nu va întruni aceste elemente, ea va fi exprimată prin *conjugarea simplă*:

I am reading Shakespeare in English.
[Îi citesc pe Shakespeare în engleză. (= Am cartea în mână, o citesc *în acest moment* și *pot termina* cititul oricând.)]
I read Shakespeare in English.
[Îi citesc pe Shakespeare în engleză. (= Nu am cartea în mână, nu o citesc în acest moment, ci: a) o citesc când sint acasă, când am timp; sau b) îl pot citi pe Shakespeare în engleză.)]

În exemplul în care s-a întrebuințat prezentul simplu, acțiunea *nu se desfășoară* în acel moment și *nu este temporară*.

Alte exemple:

People sleep when they are tired.
[Oamenii dorm când sint obosiți. (Timp nelimitat, acțiunea se referă la un fapt general.)]

Mary is sleeping.
[Maria doarme. (Acțiunea este în curs și temporară, timpul fiind limitat la momentul prezent: Maria se poate trezi oricând.)]

We're studying French at the University.
[Studiem franceza la Universitate. (Perioadă de timp prelungită; acțiune în curs în prezent.)]

He went there yesterday.
[S-a dus acolo ieri. (Acțiune terminată, săvârșită într-un moment trecut determinat.)]

He was going there when I met him.
[Se ducea acolo când l-am întâlnit. (Acțiune în curs la un moment dat trecut.)]

She has lived there (for) three years.
[Locuiește acolo de trei ani sau a locuit acolo trei ani. (Ambiguitate.)]

She has been living there (for) three years.
[Locuiește acolo de trei ani. (Amândouă formele se referă la o stare trecută și neterminată, a doua accentuând ideea de continuitate și precizând continuarea ei în prezent, poate și în viitor — § 1807.)]

I met my cousin; he told me he had nursed his brother, who was well again.
[L-am întâlnit pe vărul meu; mi-a spus că și-a îngrijit fratele, care era acum sănătos. (Acțiune trecută, complet terminată, anterioară unei stări tot trecute.)]

I met my cousin; he told me he *had been nursing* his brother who was still far from well.

[L-am întâlnit pe vărul meu; mi-a spus că-și *ingrijea* (de citva timp) fratele, care era încă departe de a fi sănătos. (Acțiune trecută și *neterminată*, anterioară altei acțiuni trecute; ideea de *continuitate* este accentuată.)]

I *shall see* you tomorrow.

[Te *voi vedea* mâine. (Acțiune viitoare.)]

This time tomorrow I *shall be seeing* some friends.

[Mâine la ora aceasta *voi vedea/am să văd* niște prieteni. (Acțiunea va fi *în curs* la un moment dat viitor.)]

I *should go* there if I were you.

[M-aș *duce* acolo dacă aș fi în locul tău. (Timp nelimitat.)]

I *should be going* there if I were you.

[Aș fi *pe drum* într-acolo dacă aș fi în locul tău. (Timp limitat la momentul prezent; acțiunea în curs acum.)]

5) **Perfectiv și imperfectiv.** — Conjugarea engleză are așadar, spre deosebire de conjugarea română¹, două *aspecte* contrarii: § 1807

aspectul perfectiv (conjugarea simplă) și
aspectul imperfectiv (conjugarea continuă)¹

I am, I exist, I know, I understand,
sînt forme verbale care exprimă fiecare o singură noțiune *perfectivă*¹, ca o clapă de pian al cărei unic sunet poartă în sine — clar, hotărît, decisiv — începutul și sfîrșitul.

În contrast însă, *I am singing, I am crying, I was joking, I shall be seeing you*, exprimă acțiunea verbului *imperfectiv*¹, ca un arcuș care, lunecînd pe o singură coardă de la un capăt la celălalt, obține o gamă infinită de tonuri nuanțate ce se sting treptat.

Aceste efecte aparțin numai formei continue, care nu se limitează întotdeauna la prezentul în care se află vorbitorul — prezentul actual, real, în contrast cu prezentul etern, ireal — ci se poate prelungi nu numai în trecut, ci și în viitor, chiar dincolo de viitor, deoarece exprimă și acțiuni sau stări fără sfîrșit ce se pierd în necunoscut. Forma continuă deschide drum larg incertitudinii, dă friu liber speculațiilor gîndirii, reticențelor, visurilor, amintirii, temerilor, intuițiilor — inexprimabilului — creează o atmosferă colorată, încărcată de reținerile sau de inhibițiile vorbitorului, care pot fi numai intuite și nu exprimate.

You *aren't going* away for good, are you? (= I am afraid you are)

s a u

You *won't be going* away for good,² will you? (= angoasa crescînd odată cu introducerea viitorului în locul prezentului).

I'm sure I *shall be having* the time of my life. (= so why not go on that trip?)

He's afraid his English *is getting* rusty (= He'll have to start brushing it up.)

Get up and *be doing*! (= Aren't you ashamed of yourself?)

"I'll *be waiting* on the sea walk, Dad (= so hurry)."

"You'll *be leaving* for Miss Stockington's (school) in September", said Tom, and he meant, "I'm lonely, and I'm your father and I love you, and I'll be more lonely when you're gone." "Stir up the fire, will you, Dad?"³

6) **Alte caracteristici ale formei continue.**

a) *Viitorul colocvial*, care în limba română este exprimat prin indicativul prezent, este redat și în limba engleză tot prin indicativul prezent, însă la forma lui continuă (§ 1522, 1524):

She *is dining* here tomorrow.
[(Ea) *ia masa* aici mâine seară.]

¹ Vezi explicarea acestor termeni la § 1355.

² *for good* = pentru totdeauna.

³ Din Taylor Caldwell, *A Prologue to Love*.

§ 1808

§ 1809

- § 1810 Tot astfel, *indicativul trecut continuu* înlocuiește viitorul față de trecut (*Future in the Past*) în stilul familiar (§ 1523—1524):

I told him I *was leaving* for the seaside the following day.
(I-am spus că *plec* la mare în ziua următoare.)

- § 1811 b) Forma continuă *to be going + un infinitiv* complet exprimă o intenție pentru viitor (*viitor intențional*) sau un *viitor imediat* (§ 1525):

I *am going* to work hard from now on. (Viitor intențional)
(Am de gând să studiez serios de acum înainte.)

You *were going* to tell me your name. (Viitor intențional)
(Voi ai să-mi spui numele d-tale.)

- § 1812 c) *Viitorul continuu* mai poate exprima și o acțiune hotărâtă dinainte sau care are loc în mod normal (§ 1522—1524):

You needn't talk to her tonight, because I *shall be seeing* her tomorrow.
[Nu este nevoie să-i vorbești astă-seară pentru că o voi vedea mâine (pentru că am hotărât astfel sau pentru că este normal să ne întâlnim).]

What *shall* you *be doing* tomorrow?

[Ce ai hotărât să faci (sau ce faci în mod normal) mâine?]

I've learnt my lesson: I *shan't be doing* this again in a hurry!
(M-am învățat minte! Nu mă mai prinzi făcând așa ceva!)

Notă

Atât *prezentul continuu*, cât și *prezentul simplu* pot exprima acțiuni viitoare, hotărâte anterior, deci făcând parte dintr-un program prezent, eu deosebirea că *prezentul continuu* se referă în genere la hotărâri luate de înseși persoanele în cauză, în vreme ce *prezentul simplu* depinde de hotărârea unui terț sau de împrejurări obiective:

This evening I'm *going* to a lecture on flying saucers. (*Prezent continuu*)
(Astă-seară mă duc la o conferință despre farfuriile zburătoare.)

This evening he *is on duty* at his office. (*Prezent simplu*)
(Astă-seară e de serviciu la birou.)

They're *leaving* for Rome by jet plane this day week. (*Prezent continuu*)
(Pleacă la Roma cu avionul cu reacție de azi într-o săptămână.)

She *takes up* her duties as air hostess next Monday. (*Prezent simplu*)

The Thomases¹ *are hiring* a flat on the seafront for the bathing season (*Prezent continuu*), but Juliet *must* stay behind and work for her G.C.E.² (*Prezent simplu*).

- § 1813 d) *Viitorul continuu* este întrebuințat și pentru a se formula cu mai multă considerație, discreție sau tact o întrebare, un salut etc.:

When *will* your Mother *be coming* to see us?

Shall we *be seeing* you soon?

When *will* your book *be coming* out?

So long! I'll *be seeing* you (soon).

(La revedere pe curind.)³

Toate aceste formule sînt mai puțin abrupte decît viitorul simplu și deci mai politicoase.

- e) Într-o propoziție ambiguă ea:

We'll *work* very hard.

¹ Thomas ['tóməs] (= Toma rom.) poate fi prenume masc. sau nume de familie.

² G.C.E. ['dʒi:'si:'fi:] (abrev.) = *General Certificate of Education*. — Certificat de absolvire a cursurilor învățămîntului secundar, obținut în urma unui examen aproximativ echivalent cu bacalaureatul românesc și care a înlocuit în Anglia și Wales fostul examen numit *Matriculation* (abrev. the *Matric*), existent pînă relativ recent.

³ Includerea adverbului *soon* ar indica și intenția de a continua convorbirea avută. Un salut fiind în genere utilizat colocvial, el poate fi colorat de privire, ton, gestică și deci poate fi amabil, cu mai sus, sau dimpotrivă amenințător.

care poate avea:

(*e'*) înțelesul unui viitor pur¹ (*'ll = shall*):

[*Vom lucra foarte serios.*]

dar și (*e''*) înțelesul viitorului volitiv (*'ll = will*):

[*Sintem hotărâți/Vrem să lucrăm foarte serios.*]

ambiguitatea va dispărea dacă se utilizează viitorul continuu, care nu are aici decât o singură interpretare: aceea de viitor pur:

We'll be working very hard.

f) Când verbul are caracter momentan (§ 1344), forma continuă exprimă § 1814 acțiuni sau stări repetate: .

She had been nodding by the fire all the morning.

You have been dropping things while I was asleep.

g) Cu adverbe ca: *always, for ever, continually, constantly, perpetually, usually* etc., forma continuă exprimă o acțiune sau o stare care se repetă § 1815 mereu, care constituie un obicei:

You are always scolding me.

(Mereu mă cerți.)

Don't be for ever putting off.

(Nu amîna mereu.)

They are continually arguing.

(Au întruna discuții.)

He was constantly grumbling.

(Era mereu nemulțumit.)

Notă

Dacă verbul nu are caracter momentan (§ 1814) sau nu este determinat de nici unul din adverbele de la § 1815, nu poate avea formă continuă cînd exprimă o acțiune repetată sau un obicei.

Nu se poate spune :

I am often spending Saturday afternoon at the play.

He was going to the Institute *every day*.

Se spune corect, întrebuițîndu-se forma simplă pentru a se evita pleonasmul:

I often spend Saturday afternoon at the play.

He went to the Institute *every day*.

Situațiile în care verbul nu poate avea aspect continuu.

§ 1816

Întrebuițarea formei continue arată că acțiunea sau starea denumită de verb este „imperfectivă“, adică „neterminată“, „trecătoare“, „temporară“, „în curs“ sau „în desfășurare“.

Există însă verbe care nu pot avea aspect continuu, sau situații care nu permit întrebuițarea formelor continue.

1) Verbele nu pot avea aspect continuu cînd acțiunea lor nu este trecătoare: § 1817

The stream *flows* from West to East.

He *writes* a clear hand.

Nu se poate spune: „The stream *is flowing* from West to East“, și nici: „He *is writing* a clear hand“, pentru că acțiunea verbului nu este temporară.

¹ = viitorul pur. Vezi Quirk, *A Grammar of Contemporary English* 3.32 “the future-as-a-matter of course.”

Se poate însă spune:

The stream is flowing smoothly.
He is writing to his fiancée; don't disturb him.

pentru că ambele acțiuni sint temporare în contextele respective.

Tot astfel se zice: "Where are you living?" cînd persoana căreia îi este adresată întrebarea se află într-un loc în mod trecător, chiar dacă șederea acolo e prelungită (de exemplu pentru studii în străinătate) și: "Where do you live?" cînd ne interesăm de adresa ei permanentă.

§ 1818 2) Pentru același motiv, nu pot avea aspect continuu verbele care exprimă sentimente, activități mintale sau percepții senzoriale independente de voința individului, asupra cărora el nu poate deci acționa¹:

a) *sentimente*: to care (= a ține la cineva sau ceva), to matter, to like, to love, to dislike, to detest, to hate, to please, to prefer, to mind [= a (se) supăra], to satisfy etc.

§ 1819 b) *activități mintale*: to agree, to believe, to think (that), to suppose, to fancy, to know, to intend, to mean, to notice, to recognize, to remember, to forget, to seem, to suit, to surprise, to understand, to need, to require, to want, to wish etc.

§ 1820 c) *percepții senzoriale*: to feel², to hear, to see, to smell, to sound, to taste, to look like (= a semăna cu), to resemble etc.

§ 1821 d) *verbele legate de obiecte care au însușiri relativ permanente*: to belong, to comprise, to contain, to hold (= to contain), to consist of, to cost, to have (= to possess), to own, to possess, to measure (intr.), to weigh (intr.) etc.

§ 1822 e) *alte verbe care nu sugerează ideea de „temporar“*: to depend, to deserve, to equal, to result, to signify, to suffice etc.

Is this a new suit? I like it.
I prefer it to the old one.
I can't understand what you are saying.
I see now what you mean.
I heard the dog bark.
Don't sit in that armchair: it belongs to father.
She has green eyes: she is a witch.

Notă

§ 1823 În engleza colocvială modernă, verbele de la § 1820, care se referă la percepții senzoriale, sint de obicei precedate de auxiliarul modal CAN:

(În timpul unei plimbări în pădure):
Can you hear the birds?
(Auzi păsările?)
I can smell the acacias.
(Simt parfumul salcîmilor.)
Can you see the lighthouse too?
(Vezi și tu farul?)
I can understand your difficulty.
(Înțeleg dilema în care te afli.)

Modalul CAN, ca orice auxiliar, nu păstrează calitatea de verb noțional și nu se traduce așadar în limba română în această situație.

Construcția alternativă, fără CAN, este totuși încă preferată uneori:

Do you hear the birds?
I smell the acacias.
I see the lighthouse too.
I understand your difficulty.

§ 1824 Aproape toate verbele menționate la § 1818—1822 pot avea și formă continuă, dar atunci sensul lor lexical se schimbă, ideea de „permanentă“ dispărînd:

¹ Putem spune: I am listening (acțiune voită), dar nu I am hearing (acțiune independentă de voința noastră); I am looking, dar nu I am seeing.

² Vezi § 1824.

to depend (= a depinde de) devine „a conta (pe)“:

We *are depending* (sau *we depend*) on you for the seats.
(Contăm pe tine pentru locuri.)

to have pierde ideea de „posesiune“ și devine *a lua* (= a bea, a minca etc.):

To *have* tea, a drink, a whisky;

What will you *have*, Sir?

to have a bath, a swim, a nap, a party, a smoke, a laugh, etc. (vezi și § 1897)

to mind (= a supăra, a lua în seamă etc.) devine „a avea grijă de“:

Do you *mind* my smoking?

(Vă supără dacă fumez?)

Never *mind* what Clara says: no one *minds* her.

(Nu lua în seamă ce spune Clara: nimeni nu-i dă atenție.)

Who *is minding* the children?

(Cine are grijă de copii?)

to feel poate fi întrebuințat pentru a exprima o stare temporară:

He *is feeling* much better now. (Verb momentan)

(Se simte mult mai bine acum.)

dar atunci când sentimentul sau senzația nu se limitează la momentul prezent, se poate spune numai:

He *feels* an interest in you. (Verb durativ)

(Îl interesezi.)

The room *feels* damp. (Verb durativ)

(Se simte că odaia are igrasie.)

How do you *feel* when somebody pays you a compliment?

(Verb interativ)

to hear devine „a audia“; „a asculta“ (lecțiile etc.):

They *were hearing* a course of lectures.

(Audiau un curs.)

I *was hearing* him his lessons.

(Îl ascultam să văd dacă știe lecțiile.)

to look (= a arăta) (stare temporară):

You *are looking* poorly (= peaky, peaked).

(Arăți cam rău, ești palid.)

dar numai (= a semăna cu) (stare permanentă):

You look like an artist. Who are you?

You *look* like your mother.

[Semeni cu mama ta (la înfățișare).¹]

to see devine: „a se întâlni“, „a vizita“, „a conduce“, sau se întrebuințează cu *prepoziții* ori *adverbe* care îi schimbă înțelesul:

“How *is* Chris *getting* on?”

“He’s OK.² We *are seeing* him tonight.”

They *were seeing* the sights of the city.

(Vizitau locurile interesante din oraș.)

I *was seeing* her to the door when you rang.

(O conduceam la ușă când ai sunat.)

Who *is seeing* Mother off?

(Cine o conduce pe mama la gară?)

My husband *is seeing* to the tickets.

(Soțul meu are grijă de bilete.)

¹ Cf. You are like your mother in everything (= to resemble) = a semăna (în orice privință). You are like your mother, you like music and travelling and painting.

² OK (ortografiat okay în USA) (= bine).

to smell (verb tranzitiv) poate fi întrebuințat pentru a exprima o stare temporară:

She was smelling a rose.
[(Ea) mirosea un trandafir.]

dar se poate spune numai:

These flowers don't smell. (Verb intransitiv durativ)
(Florile acestea nu au miros.)
The park smelt (sau was) sweet¹ with the scent of the limes. (Verb durativ)
(Parcul era înmiresmat de parfumul teilor.)

§ 1825

Notă

Aceleași verbe care se referă la percepțiile senzoriale sînt urmate de *adjective* în loc de adverbe:

The scrambled eggs on toast taste excellent. (= are excellent when tasted)
The roast smells wonderful. (= has a wonderful smell)
Lamb's wool feels extra soft. (= is soft when felt)
(Vezi și § 769)

to taste poate fi întrebuințat pentru a exprima o situație temporară:
Cook was tasting the gravy when she dropped the spoon. (Verb momentan)
(Bucătăreasa gusta sosul fripturii cînd i-a căzut lingura.)

dar se poate spune numai:

The meat tastes of garlic. (Verb durativ)
(Carnea are gust de usturoi.)
The wine tastes sour, doesn't it?
(Vinul e acru, nu-i așa?)
Doesn't the butter taste rancid?
(Nu găsești că untul are gust rînced?)

Și totuși majoritatea verbelor enumerate la § 1816—1822, cu toate interdicțiile gramaticale, pot avea și aspect continuu, fie cu o schimbare semantică (după cum s-a arătat mai sus), fie pentru a exprima nuanțe subtile, adesea colorate personal de vorbitor, deci pretindu-se la mai multe interpretări — sau la nici una — “to outsiders”². Ce efecte foarte rafinat subtile se pot obține jonglindu-se cu uzanțele rigide și totuși flexibile, cînd le cunoști jocul! Dar și ce bine trebuie să-și fi însușit cititorul limba engleză pentru a-și putea îngădui el însuși asemenea abateri!

Două exemple. Palliser, deschizînd brusc ușa, exploziv: “What on earth are you supposed to be doing?” — Lady Glencora: “I was acting a story for Planty and he was just loving³ it.” Nici un procedeu stilistic nu putea comunica mai frapant încîntarea scenei la care asistasem noi, spectatorii, decît aceste cuvinte ce își permiteau libertăți cu regulile gramaticale.

“I am liking you very much”, “I am loving you”, “I am hating it”, trei forme verbale tabu — s-ar fi zis imuabil ferecate în rigiditatea lor de interdicțiile gramaticienilor — au reușit să spargă tiparele pentru a exprima inexprimabilul, a sugera inefabilul. În “*This Above All*”⁴, ele redau, printr-o simplă construcție agramată, efemerul patetic al unui sentiment abia înfiripat sub amenințarea bombelor, sortit — credeau ei — a nu avea urmări.

¹ sweet = parfumat, dulce.

² = pentru cei neavizați.

³ Vezi serialul TV “*Familia Palliser*”, după romanele scriitorului englez Anthony Trollope (1815—1882).

⁴ “*This Above All*” (= Mai presus de toate), roman postbelic al romancierului Eric Mowbray Knight.

Comparație contrastivă între forma simplă și forma continuă a conjugării § 1826
engleze. (Text exemplificativ.)

"Who's making that racket¹ in the living-room?" "The children *are watching* the 'Sports Round-Up'² on the TV." "How *can* you stand it? *I'm hating* it." "Well, they're *having* the time of their lives³. I don't *want* to spoil their fun."⁴ "Righto⁵, you *win*. My nerves *are* all on edge⁶. *I'm going* out for a walk to relax."

FORMA FRECVENTATIVĂ (THE FREQUENTATIVE FORM)

§ 1827

1) Formă. — Forma frecventativă are numai două timpuri — prezent și § 1828
trecut. Ea se construiește cu ajutorul auxiliarului WILL la prezent (toate persoanele) și WOULD la trecut (toate persoanele), la care se adaugă *infinitivul* incomplet al verbului de conjugat:

<i>Prezent</i>	{ I will see; you will see; he, she, it will see; we will see; you will see; they will see.
<i>Trecut</i>	{ I would see; you would see; he, she, it would see; we would see; you would see; they would see.

2) Funcții. — Forma frecventativă exprimă o acțiune care se repetă § 1829
sau care constituie un obicei și este adesea însoțită de adverbele repetitive:
often, seldom, frequently etc.

3) Traducere. — În limba română, forma frecventativă se traduce: § 1830
la *prezent* cu indicativul prezent
la *trecut* cu imperfectul

Prezent.

Of an evening, I *will* often *stroll* along the river.
(Mă plimb adeseori seara pe malul râului.)
When the cat is away, the mice *will play*.
[Cind pisica nu-i acasă, șoarecii joacă (= au obiceiul să joace) pe masă.]
She *will spend* hours over her books.
(Stă ore întregi citind.)

Trecut.

Every Sunday Jeff⁸, on his new motor bike, *would ride* out into the outskirts of Bucharest (= used to ride).
(În fiecare duminică, Jeff se plimba pe noua lui motocicletă prin împrejurimile Bucureștiului.)
When young, they *would* sometimes *join* in amateur theatricals (= they used to join).
(În tinerețe, aveau uneori în teatru de amatori.)

Notă

Forma frecventativă este întrebuințată în limba scrisă. La trecut, este § 1831
înlocuită adeseori în scris, și întotdeauna în limba vorbită, cu verbul *used to*
(§ 2166).

¹ = tărahoi.

² = cronica evenimentelor sportive.

³ = se distrează grozav.

⁴ = Nu vreau să le stric distracția.

⁵ = *All right!* (exclamație) De acord!

⁶ = Mă calcă pe nervi.

⁷ Forma frecventativă la pers. 1 sg. și pl. este mai puțin întrebuințată.

⁸ *Jeff* (abrev.) = *Jeffrey* ['dʒefri].

§ 1832

CLASIFICAREA CONJUGĂRIILOR

§ 1833 În limba engleză există *trei* conjugări — conjugarea slabă, conjugarea tare și conjugarea mixtă — care se deosebesc între ele prin formele indicativului trecut și participiului trecut.

§ 1834 1) Conjugarea slabă (*The Weak Conjugation*). — Formele principale ale verbelor care aparțin acestei conjugări — adică indicativul trecut și participiul trecut — se formează prin adăugarea sufixului *-d* sau *-t*¹ la infinitivul verbului respectiv, care poate avea sau nu, origine germanică ori franceză:

to learn	— learnt	— learnt
to pay	— paid	— paid

§ 1835 a) La majoritatea acestor verbe, adăugarea sufixului *-d* se face prin intermediul literei mute *-e*:

to call	— called	— called
to play	— played	— played
to stop	— stopped	— stopped

§ 1836 b) După unele consoane, în genere după cele inițial surde sau devenite surde, sufixul *-d* a devenit *-t*, de obicei precedat de scurta vocalei rădăcinii:

to mean	— meant	— meant
to sleep	— slept	— slept
to leave	— left	— left
to feel	— felt	— felt

§ 1837 c) Cîteva verbe la care s-a adăugat sufixul *-d* sau *-t* au suferit și modificarea vocalei rădăcinii:

to sell	— sold	— sold
to tell	— told	— told
to buy	— bought	— bought
to think	— thought	— thought

Conjugarea slabă este actualmente singura foarte productivă. Numeroase verbe tari au devenit total sau parțial slabe, iar toate verbele noi primesc flexiunea slabă, numită în prezent *regulată*: *-s*, *-ed*, *-ed*, *-ing*. (Vezi exemple § 1835).

§ 1838 2) Conjugarea tare (*The Strong Conjugation*). — La verbele care aparțin acestei conjugări — verbe de origine germanică —, indicativul trecut se formează de obicei prin modificarea vocalei infinitivului, iar participiul trecut prin adăugarea sufixului *-en* sau *-n*², care a dispărut însă la unele verbe:

to fall	— fell	— fallen
to draw	— drew	— drawn
to get	— got	— got (arh. și amer. ³ gotten)
to strike	— struck	— struck (arh. ³ stricken)

§ 1839 3) Conjugarea mixtă (*The Mixed Conjugation*) are indicativul trecut terminat în *-ed* (caracteristica conjugării slabe), iar participiul trecut în *-n* sau *-en* (caracteristica conjugării tari):

to sow	— sowed	— sown
to swell	— swelled	— swollen

¹ Sufixul *-t* s-a dezvoltat în anumite situații din sufixul *-d*.

² Cu sau fără modificarea vocalei rădăcinii.

³ *arh.* = arhaic; *amer.* = engleza americană.

VERBE REGULATE ȘI VERBE NEREGULATE
(REGULAR AND IRREGULAR VERBS)

§ 1840

Sînt considerate **regulate** toate verbele care au indicativul trecut și participiul trecut terminate cu sufixul *-ed*, iar **neregulate**, toate celelalte verbe de conjugare slabă, tare sau mixtă:

Regulate:

to ask	— asked	— asked	to call	— called	— called
--------	---------	---------	---------	----------	----------

Neregulate:

to draw	— drew	— drawn	to learn	— learnt	— learnt
to fall	— fell	— fallen	to pay	— paid	— paid
to feel	— felt	— felt	to seek	— sought	— sought
to get	— got	— got	to sow	— sowed	— sown

Citeva verbe *neregulate* au și forme paralele *regulate*, unele păstrînd același înțeles, altele cu înțeles deosebit:

to learn	{ learnt — learnt learned — learned	} (= a învăța)
to spill	{ spilt — spilt spilled — spilled	} (= a vărsa un lichid)
to hang	{ hung — hung hanged — hanged	} (= a atîrna) (= a spînzura)

Pentru aceste particularități, a se vedea mai jos lista verbelor neregulate și observațiile aferente (§ 1847—1849).

Marea majoritate a verbelor din limba engleză sînt verbe *regulate* și § 1841 aproape toate verbele nou create¹ aparțin acestei categorii. Astfel:

to telegraph, to (tele)phone, to televise, to program(me), to compute, to computerize, to radio, to xerox, etc.

to wireless	(= a transmite prin radio)
to motor, to taxi	(= a merge cu automobilul, cu taxiul)
to steam	(= a funcționa sau a călca cu aburi)
to cinematograph	(= a cinematografia)
to streamline	(= a da o linie aerodinamică)
to service	(= a curăța un automobil etc., a călca, a îngriji îmbrăcămintea clientelei etc.)
to waterproof	(= a impermeabiliza)
to pipeline	(= a transporta prin conductă; a instala o conductă de petrol)
to atomize	(= a descompune în atomi; a vaporiza) (<i>atomizer, spray</i> = vaporizator pentru parfum, fixativ pentru păr etc.)
to x-ray	(= a radiografia)
to radio	(= a transmite prin radio)
to star	(= a avea/prezenta un actor mare sau o actriță în rolul principal)

PRINCIPALELE VERBE NEREGULATE

§ 1842

În această listă nu sînt cuprinse decît verbele *simple*, precum și citeva verbe *compuse* (*beget, beseech, forget*), ale căror forme principale diferă de acelea ale verbelor simple care intră în compunerea lor.

Pentru *verbele neregulate compuse* a se vedea § 1848.

¹ Indicativul trecut și participiul trecut al acestor verbe sînt *ortografiate* conform regulilor de la § 1759. Spre exemplu: *telegraphed, telephoned, televised, programmed, wirelessed, taxied, cinematographed, waterproofed, atomized, x-rayed, radioed, starred* etc.

<i>Infinitiv</i>	<i>Trecut simplu</i>	<i>Participiu trecut</i>	<i>Pronunțare</i>	<i>Traducere</i>
bless	blest ¹	blest ¹	[bles, blest, blest]	a binecuvînta
blow	blew	blown	[bləu, blu:, bləun]	a sufla
break	broke	broken	[breik, brəuk, 'brəukən]	a (se) sparge
breed	bred	bred	[bri:d, bred, bred]	{ a crește, a da naștere la, a se înmulți
bring	brought	brought	[brɪŋ, brɔ:t, brɔ:t]	a aduce
build	built	built	[bɪld, bɪlt, bɪlt]	a clădi
burn	burnt ¹	burnt ¹	[bɜ:n, bɜ:nt, bɜ:nt]	a arde
burst	burst	burst	[bɜ:st, bɜ:st, bɜ:st]	{ a izbucni; a crăpa, a plesni
buy	bought	bought ²	[baɪ, bo:t, bo:t]	a cumpăra
can	could	—	[kæn, kud]	a putea
cast	cast	cast	[kɑ:st, kɑ:st, kɑ:st]	a arunca
catch	caught	caught	[kætʃ, kɔ:t, kɔ:t]	a (se) prinde
chide	{ chid ³ chided	{ chid, chided chidden ³	{ [tʃaɪd, tʃɪd, 'tʃaɪdɪd, 'tʃɪd(n)]	a mustra
choose	chose	chosen	[tʃu:z, tʃəuz, 'tʃəuzn]	a alege
cleave ³	{ cleft clove (arh.lit.)	{ cleft cloven	{ [kli:v { kleft, kleft kləuv, 'kləuvn]	a (se) despica, a tăia
cling	clung	clung	[kɪŋ, klɪŋ, klɪŋ]	a se agăța
clothe	clad ³	clad ³	[kləʊð, klæd, klæd]	a îmbrăca
come	came	came	[kʌm, keɪm, kʌm]	a veni
cost	cost ³	cost ³	[kɒst, kɒst, kɒst]	a costa
creep	crept	crept	[kri:p, krept, krept]	a se tîri, a se furișa
crow	{ crew ¹ (lit. arh.)	crowed	[kraʊ, kru:, kraʊd]	(despre cocoș) a cînta
cut	cut	cut	[kʌt, kʌt, kʌt]	a tăia
dare	{ dare ³ durst (invechit)	dared	[deə, də:st, deəd]	a îndrăzni
deal	dealt	dealt	[di:l, delt, delt]	{ a face comerț a avea de-a face
dig	dug	dug	[dɪg, dʌg, dʌg]	a săpa
do	did	done	[du:, dɪd, dʌn]	a face
draw	drew	drawn	[drɔ:, dru:, drɔ:n]	a trage; a desena
dream	dreamt ⁴	dreamt ⁴	[dri:m, dremt, dremt]	a visa
drink	drank	drunk ²	[drɪŋk, dræŋk, drʌŋk]	a bea
drive	drove	driven	[draɪv, drəʊv, 'drɪvn]	a mîna, a goni
dwel	dwelt ³	dwelt ³	[dwel, dwelt, dwelt]	a locui
eat	ate	eaten	[i:t, et/et(SUA), 'i:tn]	a mîncea
fall	fell	fallen	[fɔ:l, fel, 'fɔ:lən]	a cădea
feed	fed	fed	[fi:d, fed, fed]	a (se) hrăni
feel	felt	felt	[fi:l, felt, felt]	a (se) simți
fight	fought	fought	[faɪt, fɔ:t, fɔ:t]	a se bate; a se lupta
find	found	found	[faɪnd, faʊnd, faʊnd]	a găsi
flee ²	fled	fled	[fli:, fled, fled]	a fugi
fling	flung	flung	[flɪŋ, flʌŋ, flʌŋ]	a zvrîli
fly ²	flew	flown	[flaɪ, flu:, floun]	a zbura
forget	forgot	forgotten	[fə'get, fə'got, fə'gotn]	a uita
forsake	forsook	forsaken	[fə'seɪk, fə'suk, fə'seɪkən]	a părăsi
freeze	froze	frozen	[fri:z, frauz, 'freuzn]	a îngheța

¹ Timpul respectiv are și formă regulată, în special întrebuințată în SUA, forma neregulată fiind caracteristică englezei literare.

² Vezi Observații § 1849.

³ Paralel cu forma neregulată există și o formă regulată, dar diferită ca înțeles sau întrebuințare. (Vezi Observații § 1849).

⁴ Forma regulată, întâlnită pe vremuri în limba scrisă, iar astăzi numai la unii poeți mai puțin importanți și în unele expresii consacrate, este pronunțată în genere ca și cea neregulată, deosebirea fiind, în majoritatea cazurilor, numai ortografică.

<i>Infinitiv</i>	<i>Trecut simplu</i>	<i>Participiu trecut</i>	<i>Pronunțare</i>	<i>Traducere</i>
get	got	{ got gotten ¹ (am.)	[get, gɒt, gɒt] [ˈgɒtɪn]	a obține
gild	gilt ²	gilt ²	[gɪld, gɪlt, gɪlt]	a auri
gird	girt ³	girt ³	[gə:d, gə:l, gə:t]	{ a (se) încinge în jurul taliei
give	gave	given	[gɪv, geɪv, ˈgɪvɪn]	a da
go	went	gone	[gəʊ, went, gɒn]	a se duce, a pleaa
grind	ground	ground	[graɪnd, graʊnd, graʊnd]	a măcina
grow	grew	grown	[grəʊ, gru:, grəʊn]	a crește
hang	hung ³	hung ³	[hæŋ, hæŋ, hæŋ]	a atârna; a spânzura
have	had	had	[hæv, hæd, hæd]	a avea
hear	heard	heard	[hiə, hə:d, hə:d]	a auzi
heave	hove ³	hove ³	[hi:v, həʊv, həʊv]	{ a (se) ridica a (se) umfla a arunca
hew	hewed	hewn ³	[hi:u, hju:d, hju:n]	{ a tăia (eu securea, sabia etc.)
hide	hid	{ hidden ¹ hid	[haɪd, hɪd, ˈhɪdn]	a (se) ascunde
hit	hit	hit	[hɪt, hɪt, hɪt]	a (se) lovi
hold	held	held	[həʊld, held, held]	a (se) ține
hurt	hurt	hurt	[hə:t, hə:t, hə:t]	a vătăma, a jigni
keep	kept	kept	[ki:p, kept, kept]	a (se) păstra
kneel	knelt ³	knelt ³	[ni:l, nelt, nelt]	a îngenunchea
knit	knit	knit ¹	[nɪt, nɪt, nɪt]	{ a împleti, a tricota a uni strins etc.
know	knew	known	[nəʊ, nju:, nəʊn]	a cunoaște, a ști
lade	laded	laden ¹	[leɪd, ˈleɪdɪd, ˈleɪdn]	a încărca, a împovăra
lay	laid	laid	[lei, leɪd, leɪd]	a pune
lead	led	led	[li:d, led, led]	a (con)duce
lean	leant ⁴	leant ⁴	[li:n, lent, lent]	a se rezema
leap	leapt ⁴	leapt ⁴	[li:p, lept, lept]	a sări
learn ¹	learnt ⁴	learnt ⁴	[lə:n, lænt, lænt]	a învăța
leave	left	left	[li:v, left, left]	a părăsi, a pleaa
lend	lent	lent	[lend, lent, lent]	a da cu împrumut
let	let	let	[let, let, let]	a lăsa, a închiria
lie	lay	lain	[lai, lei, leɪn]	a zace, a sta culcat
light	lit ³	lit ³	[laɪt, lɪt, lɪt]	{ a (se) aprinde a (se) lumina
lose	lost	lost	[lu:z, lɒst, lɒst]	a pierde
make	made	made	[meɪk, meɪd, meɪd]	a face
may	might	—	[meɪ, maɪt]	{ a putea (= a avea voie)
mean	meant	meant	[mi:n, ment, ment]	a însemna, a înțelege
meet	met	met	[mi:t, met, met]	{ a (se) întâlni; a face cunoștință
mow	mowed	mown ²	[məʊ, məʊd, məʊn]	a cosi
must	(must)	—	[mʌst, mʌst]	trebuie
ought	(ought)	—	[ɔ:t, ɔ:t]	ar trebui
pay	paid	paid	[peɪ, peɪd, peɪd]	a plăti
put	put	put	[put, put, put]	a pune
quit	quit ³	quit ³	[kwɪt, kwɪt, kwɪt]	{ a pleca, a părăsi a înceta
read	read	read	[ri:d, red, red]	a (se) citi

¹ Vezi Observații § 1849.² Timpul respectiv are și formă regulată.³ Paralel cu forma neregulată există și o formă regulată, dar diferită ca înțeles sau întrebuințare. (Vezi Observații § 1849)⁴ Forma regulată, întâlnită pe vremuri în limba scrisă, iar astăzi numai la unii poeți mai puțin importanți și în unele expresii consacrate, este pronunțată în genere ca și cea neregulată, deosebirea fiind, în majoritatea cazurilor, numai ortografică.

<i>Infinitiv</i>	<i>Trecut simplu</i>	<i>Participiu trecut</i>	<i>Pronunțare</i>	<i>Traducere</i>
rend	rent	rent	[rend, rent, rent]	{ a (se) sfișia { uz a (se) rupe { restrîns
rid	rid ¹	rid ¹	[rid, rid, rid]	{ a scăpa (tranz.) de cineva sau de ceva
ride	rode	ridden	[raid, raʊd, 'ridn]	a călări
ring	rang	rung	[riŋ, ræŋ, rɒŋ]	a suna
rise ²	rose	risen	[raiz, rəʊz, 'rizn]	a se ridica
rive	rived	riven ³	[raiv, raivd, 'rivn]	{ a (se) despica a (se) crăpa
run	ran	run	[rʌn, ræn, rɒn]	a alerga
saw	sawed	sawn ³	[sɔ:, sɔ:d, sɔ:n]	a tăia eu ferăstrăul
say ²	said	said	[sei, sed, sɒd]	a spune, a zice
see	saw	seen	[si:, sɔ:, si:n]	a vedea
seek	sought	sought	[si:k, sɔ:t, sɔ:t]	a căuta
sell	sold	sold	[sel, səʊld, səʊld]	a (se) vinde
send	sent	sent	[send, sent, sent]	a trimite
set	set	set	[set, set, set]	a așeza, a pune
sew	sewed	sewn ¹	[səʊ, səʊd, səʊn]	a coase
shake	shook	shaken	[ʃeɪk, fuk, 'ʃeɪkən]	a scutura; a tremura
shall	should	—	[ʃæl, fud]	trebuie (și auxiliar)
shear ²	sheared	{ shorn ¹ sheared (tehn.)	{ [ʃiə, ʃiəd, ʃɔ:n] [ʃɒd]	a tunde (oi etc.)
shed ²	shed	shed	[fed, fed, fed]	a vărsa (lacrimi etc.)
shew ²	shewed	shewen ³	[ʃəʊ, ʃəʊd, ʃəʊn]	a (se) arăta
shine	shone ¹	shone ¹	[ʃaɪn, ʃɒn, ʃɒn]	a (stră)luci
shoe	shod	shod	[ʃu:, ʃɒd, ʃɒd]	a potcovi, a încălța
shoot	shot	shot	[ʃu:t, ʃɒt, ʃɒt]	a împușca
show	showed	shown ³	[ʃəʊ, ʃəʊd, ʃəʊn]	a arăta; a se vedea
shred	shred ³	shred ³	[ʃred, ʃred, ʃred]	a rupe în fișii, a sfișia
shrink ²	shrank	shrank	[ʃriŋk, ʃræŋk, ʃrɒŋk]	{ a intra /a se strînge/ (la apă); a ezita, a se codi
shrive	shrove ¹	shriven ¹	[ʃraiv, ʃrəʊv, 'ʃrivn]	a (se) spovedi; a ierta
shut	shut	shut	[ʃʌt, ʃʌt, ʃʌt]	a (se) închide
sing	sang	sung	[siŋ, sæŋ, sæŋ]	a cînta
sink	sank	sunk ¹	[siŋk, sæŋk, sæŋk]	a (se) scufunda
sit	sat	sat	[sit, sæt, sæt]	a sta jos
slay	slew	slain	[slei, slu:, sleɪn]	a ucide
sleep	slept	slept	[sli:p, slept, slept]	a dormi
slide	slid	{ slid slidden	[slaid, slid, 'slidn]	a (a)lunecca
sling	slung	slung	[slɪŋ, slæŋ, slæŋ]	a azvîrli, a arunca
slink	{ slunk slank (rar, arh.)	slunk	{ [slɪŋk, slæŋk, slæŋk] [slæŋk]	{ a se furișă a se strecura
slit	slit	slit	[slit, slit, slit]	{ a (se) crăpa a (se) spinteca
smell	smelt ¹	smelt ¹	[smel, smelt, smelt]	a miroși
smite	smoto	smitten	[smaɪt, smout, 'smitn]	a izbi, a lovi
sow	sowed	sown ¹	[səʊ, səʊd, səʊn]	a semăna
speak	spoke	spoken	[spi:k, spəʊk, 'spoukən]	a vorbi
speed	sped ¹	sped ¹	[spi:d, sped, sped]	a (se) grăbi
spell	spelt ¹	spelt ¹	[spel, spelt, spelt]	a ortografia, a silabisi
spend	spent	spent	[spend, spent, spent]	{ a cheltui, a petrece (timpul)
spill	spilt ³	spilt ³	[spɪl, spɪlt, spɪlt]	a (se) vărsa

¹ Paralel cu forma neregulată există și o formă regulată, dar diferită ca înțeles sau întrebuințare. (Vezi Observații § 1849)

² Vezi Observații § 1849.

³ Timpul respectiv are și forma regulată.

<i>Infinitiv</i>	<i>Trecut simplu</i>	<i>Participiu trecut</i>	<i>Pronunțare</i>	<i>Traducere</i>
spin	{ spun span (rar, arh.)	spun	[spin, span, spæn] [spæn]	a toarce
spit ¹	spat	spat	[spit, spæt, spæt]	a scuipa
split	split	split	[split, split, split]	a (se) despica
spoil	spoilt ²	spoilt ²	[spoil, spoilt, spoilt]	a (se) strica; a răsfăța
spread	spread	spread	[spred, spred, spred]	a (se) întinde
spring	{ sprang sprung (engl. am.)	sprung	[sprɪŋ, spræŋ, spræŋ]	a sări
stand	stood	stood	[stænd, stud, stud]	a sta în picioare
stay	staid ² (arh.)	staid ² (arh.)	[stei, steid, steid]	a sta, a rămîne; a opri
steal	stole	stolen	[sti:l, stəul, 'stəulən]	a fura
stick	stuck	stuck	[stɪk, stæk, stæk]	a (se) lipi; a (se) înfige
sting	stung	stung	[stiŋ, stæŋ, stæŋ]	a înțepa
stink ³	{ stank stunk(rar)	stunk	[stri:k, stæŋk, stæŋk] [stæŋk]	a mirosi rău
strew	strewed	strewn ²	[stru:, stru:d, stru:n]	a răspindi, a presăra
stride	strode	strid(den) rar	[straɪd, strəud, 'strɪdn]	a merge cu pași mari
strike	struck	struck ¹	[straɪk, stræk, stræk]	{ a (se) lovi, a (se) izbi etc. a face grevă; a desco- peri (petrol, aur etc.)
string	strung	strung ²	[striŋ, stræŋ, stræŋ]	a înșira
strive	strove ³	striven ³	[straɪv, strəuv, 'strɪvn]	a se sili
swear	swore	sworn	[swæə, swɔ:, swɔ:n]	a (in)jura
sweat	sweat ²	sweat ²	[swet, swet, swet]	a transpira
sweep	swept	swept	[swi:p, swept, swept]	a mătura
swell	swelled	swollen ²	[swel, sweld, 'swəulən]	a (se) umfla
swim	swam	swum	[swɪm, swæm, swam]	a înota
swing	swung	swung	[swɪŋ, swæŋ, swæŋ]	a (se) legăna
take	took	taken	[teɪk, tuk, 'teɪkən]	a lua
teach	taught	taught	[ti:tʃ, tɔ:t, tɔ:t]	a învăța (pe altul)
tear	tore	torn	[teə, tɔ:, tɔ:n]	a (se) rupe; a sfîșia
tell	told	told	[tel, təuld, təuld]	{ a spune (cuiva) a povesti
think	thought	thought	[Oɪŋk, θɔ:t, θɔ:t]	a gândi; a crede
thrive	throve ³	thriven ³	[θraɪv, θrəuv, 'θrɪvn]	a prospera
throw	threw	thrown	[θrəu, θru:, θrəun]	a arunca
thrust	thrust	thrust	[θrɒst, θræst, θræst]	a viri, a băga
tread	trod	trodden	[tred, trod, 'trɒdn]	a călca (în picioare)
wake ³	{ woke waked	{ waked woke(n)	[weɪk, wəuk { weɪkt 'wəukən]	a (se) trezi
wear	wore	worn	[weə, wɔ:, wɔ:n]	a (se) purta; a dura
weave	wove	woven ¹	[wi:v, wəuv, 'wəuvən]	a țese
wed	wedded	wedded	[wed, 'wedɪd, 'wedɪd]	a se căsători
weep ¹	wept	wept	[wi:p, wept, wept]	a plinge
wet ⁴	wet	wet	[wet, wet, wet]	a (se) uda
will	would ⁵	—	[wɪl, wud]	a voi (și auxiliar)
win	won	won	[wɪn, wæn, wæn]	a câștiga
wind	wound	wound	[waɪnd, waund, waund]	a șerpui; a înfășura
work ²	wrought ²	wrought ²	[wɔ:k, rɔ:t, rɔ:t]	a lucra; a forja
wring	wrung	wrung	[rɪŋ, ræŋ, ræŋ]	a frînge; a stoarce
write	wrote	written	[raɪt, rəut, 'rɪtn]	a scrie

¹ Vezi Observații § 1849.² Paralel cu forma neregulată există și o formă regulată, dar diferită ca înțeles sau întrebuintare. (Vezi Observații § 1849)³ Timpul respectiv are și forma regulată.⁴ Wet are și forme regulate: *wetted* ['wetɪd].⁵ Vezi § 2103.

VERBELE NEREGULATE COMPUSE

§ 1848

Cîteva verbe neregulate sînt formate prin adăugarea unui prefix la unul dintre verbele simple cuprinse în lista de mai sus. Trecutul simplu și participiul lor trecut sînt identice cu acelea ale verbelor simple folosite în compunerea lor.

Exemple de asemenea verbe sînt¹:

a-	to <i>arise</i> conjugat ca <i>to rise</i> ; to <i>awake</i> ² , conjugat ca <i>to wake</i> ;
back-	to <i>backbite</i> , <i>backslide</i> ;
be-	to <i>become</i> , <i>befall</i> , <i>begird</i> , <i>behold</i> ² , <i>beset</i> , <i>bespeak</i> ³ , <i>bestrew</i> , <i>bestride</i> , <i>betake</i> ;
broad-	to <i>broadcast</i> ⁴ ;
for-	to <i>forbear</i> , <i>forbid</i> , <i>forgive</i> , <i>forswear</i> ;
fore-	to <i>forecast</i> , <i>forego</i> , <i>foresee</i> , <i>foretell</i> ;
in-	to <i>inlay</i> ;
inter-	to <i>interweave</i> ;
mis-	to <i>misgive</i> , <i>mishear</i> , <i>mislay</i> , <i>mislead</i> , <i>misspell</i> , <i>misspend</i> , <i>mistake</i> , <i>misunderstand</i> , <i>miswrite</i> ;
out-	to <i>outbid</i> , <i>outdo</i> , <i>outgrow</i> , <i>outride</i> , <i>outrun</i> , <i>outshine</i> , <i>outwear</i> ;
over-	to <i>overbear</i> , <i>overbid</i> , <i>overbuy</i> , <i>overcast</i> , <i>overcome</i> , <i>overdo</i> , <i>overdraw</i> , <i>overdrive</i> , <i>overeat</i> , <i>overfeed</i> , <i>overgrow</i> , <i>overhang</i> , <i>overhear</i> , <i>overlade</i> , <i>overlay</i> , <i>override</i> , <i>overrun</i> , <i>oversee</i> , <i>overshoot</i> , <i>oversleep</i> , <i>overspread</i> , <i>overtake</i> , <i>overthrow</i> , <i>overwork</i> ;
re-	to <i>rebuild</i> , <i>repay</i> , <i>retake</i> , <i>retread</i> (tehn.), <i>rewind</i> ;
un-	to <i>unbend</i> , <i>unbind</i> , <i>unbuild</i> , <i>undo</i> , <i>undraw</i> , <i>ungird</i> , <i>unhang</i> , <i>unlade</i> , <i>unlearn</i> , <i>unmake</i> , <i>unsay</i> , <i>unstring</i> , <i>unwind</i> ;
under-	to <i>underbid</i> , <i>undercut</i> , <i>underdo</i> , <i>underfeed</i> , <i>undergo</i> , <i>underlay</i> , <i>underlet</i> , <i>underlie</i> , <i>underpay</i> , <i>underrun</i> , <i>undersell</i> , <i>underset</i> , <i>understand</i> , <i>undertake</i> , <i>underwrite</i> ;
up-	to <i>upbear</i> , <i>uphold</i> , <i>uprise</i> , <i>upset</i> ;
way-	to <i>waylay</i> ;
with-	to <i>withdraw</i> , <i>withhold</i> , <i>withstand</i> .

OBSERVAȚII ASUPRA VERBELOR NEREGULATE

§ 1849

Abide. — Formele neregulate sînt arhaice⁵ și rar întrebuițate în literatura contemporană. Verbul însuși este întrebuițat numai în limba literară și e înlocuit în limba vorbită prin: *to continue*, *to stop*, *to remain*, *to stay*, *to live*, *to wait for* sau cu *to stand*, *to put up with*, *to tolerate*.

Awake, wake, awaken, waken⁶. — *Wake (up)*, *woke*, *waked*, *waked* este întrebuițat în limba vorbită; *awake*, *awaken*, *waken*, în limba scrisă:

limba vorbită	{ <i>Wake up!</i> It is getting late. She wants <i>to be waked</i> at 6.
limba scrisă	{ The world seemed <i>to awake</i> and listen. His reproach <i>awakened</i> her sense of duty. It was a noise fit <i>to waken</i> the dead.

Awake și *awaken* sînt preferate cînd sensul este figurat:

<i>to awake</i> to the realities of life	<i>to awake</i> suspicion
<i>to awake</i> to one's danger	What an <i>awakening</i> !

¹ Verbele simple care intră în compunerea verbelor din această listă sînt indicate prin litere cursive.

² Vezi Observații § 1849.

³ Verbul este arhaic.

⁴ Paralel cu forma neregulată există și o formă regulată, dar diferită ca înțeles sau întrebuițare. (Vezi Observații § 1849)

⁵ În limba engleză, *archaic* = perimat sau învechit, totuși întrebuițat în unele sensuri sau literar, sau dialectal.

⁶ *Awake* și *wake* au și forme neregulate și regulate (vezi lista verbelor neregulate la § 1847). *Awaken* și *waken* sînt regulate.

Awake are în genere trecutul regulat cînd este tranzitiv și neregulat cînd este intransitiv:

He *awoke* at ten because no one had *awaked* him.

Awaken și *waken* tind să fie întrebuițate numai tranzitiv:

He was (a)*wakened* by the noise.

Bear are trecutul *bore* și două forme de participiu trecut: *born* și *borne*.

Born (= născut) este întrebuițat cu sens *pasiv* (fără *by*):

to be *born* (= a se naște)

He was *born* in 1916.

This is philosophy *born* of discouragement.

Borne (= născut) este întrebuițat cu sens *activ* (sau *pasiv* urmat de *by*):

She had *borne* him two children.

He had two daughters *borne* him *by* his wife.

Borne mai are și înțelesul de „suportat, purtat, transportat“:

This cannot be *borne*.

He was *borne* on their shoulders.

Airborne traffic has developed considerably.

În limba vorbită, *bear* (= a purta) este înlocuit cu *to carry* cînd înseamnă a duce în mînă / mîini / spîinare un obiect care are oarecare greutate, de la umbrelă, mănuși, pălărie etc., pînă la cele mai mari greutăți (lăzi încărcate etc.).

Cf. *to bear* = a avea la suprafață, a purta etc.: The door *bore* a notice / his name. The letter *bore* her signature. She *bears* my name.

Cf. și cu *to wear* = a purta îmbrăcăminte / încălțăminte / mănuși / pălărie etc.

Beholden. — Participiu trecut arhaic al verbului *to behold*, întrebuițat acum numai ca adjectiv predicativ în limba literară, cu înțelesul de „îndatorat, obligat, recunoscător (față de ...)“:

I was *beholden* to him for his kindness.

Bend. — Vechiul participiu trecut *bended* nu este întrebuițat decît adjectival și numai în expresia *on bended knees* (= cu genunchii plecați):

The slave was killed because he had not *bent* his head and asked on *bended* knees for mercy.

(Selavul a fost ucis pentru că nu își plecase capul și nu ceruse în genunchi iertare.)

Forma participială contrasă mai nouă este însă preferată și adjectival:

a *bent* twig

a *bent* head

Bereave { (*regulat*) = a răpi (prin moarte etc.) numai concret
(*neregulat*) (= a lipsi, a priva, a deposea)

regulat { An accident *bereaved* him of his wife.
(Un accident i-a răpit soția.)
The *bereaved* mother was in mourning.
(Mama, căreia moartea îi răpise fiul, era în dol.)

neregulat { To be *bereft* of speech, of reason, of one's senses, of one's possessions.
(A rămîne mut; a-și pierde mințile; a leșina; a-și pierde averea.)
The blow *bereft* him of consciousness.
(Lovitura îl făcu să-și piardă cunoștința.)

Participiul *bereaved* este întrebuițat curent în sensul de „îndoliat“.

Participiul *bereft* (și uneori *bereaved*) este întotdeauna urmat de prepoziția *of*.

Beseech. — Verb desuet sau literar, înlocuit în limba engleză actuală prin: *to ask earnestly*, *to implore*, *to entreat*.

Bet. — Formele principale regulate *betted, betted*, sînt întrebuițate adeseori în engleza britanică.

Bid { *bid, bade, bidden* (= a spune, a ordona, a invita, a convoca)
 { *bid, bid, bid* = a licita, a oferi (preț la licitație)

We *bade* them good night.
 (Le-am spus noapte bună.)
 I was *bidden* to dinner.
 [Am fost chemat (sau invitat) la masă.]
 The *bidden* guests were numerous.
 (Musașirii invitați erau numeroși.)
 He *bid* £ 100 for the painting.
 (El oferi la licitație 100 de lire pentru tablou.)

Verbul este întrebuițat numai în limbajul formal sau în scris, fiind înlocuit în limba vorbită prin *to say, to tell, to order*.

To forbid (= a interzice), compus cu verbul *to bid*, este întrebuițat însă și în limba vorbită.

Bite. — Participiul trecut *bit* este întrebuițat astăzi numai în:

The biter *bit*. Once *bit*(ten), twice shy. (Proverb)

Bounden. — Participiul trecut arhaic al verbului *to bind* este întrebuițat astăzi numai adjectival în expresia:

bounden duty (= datorie, obligație imperioasă)
 It is my *bounden* duty to look after his children.

Broadcast. — Acest verb are următoarele forme:

broadcast, broadcast, broadcast, utilizat astăzi atât în sensul general de „a difuza, a răspîndi o știre” etc., cit și cu sensul de „a radiodifuză”, „a transmite prin radio”:

The news was *broadcast* from Bucharest.

broadcast, broadcasted, broadcasted = (radio) a radiodifuză, a transmite (utilizat la începuturile radiofoniei)

Boughten. — Participiul trecut arhaic al verbului *to buy*, întrebuițat adjectival și dialectal în engleza americană. Spre deosebire de *bought*, participiul trecut curent, *boughten* are nuanța de „cumpărat la prăvălie, de duzină, nu lucrat de mină îngrijit”.

a *boughten* jumper *boughten* socks

Carven. — Participiul trecut arhaic al verbului *to carve* (regulat) este întrebuițat numai adjectival în stilul poetic:

carven images *carven* idols

Participiul regulat *carved* este participiul verbal întrebuițat în mod curent atât în limba scrisă, cit și în cea vorbită.

Chide. — Acest verb este întrebuițat numai în limba scrisă și este înlocuit în limba vorbită prin verbul *to scold*.

Forma regulată *chided* (indicativ trecut și participiul trecut) este mai frecvent întrebuițată decît cea neregulată.

Cleave. — *Cloven*, participiul trecut arhaic, este întrebuițat numai adjectival:

a *cloven* foot (sau hoof) *cloven* timber.

Se folosește însă adjectival și forma *cleft*:

a *cleft* stick a *cleft* palate

Acest verb este rar întrebuițat astăzi (cu excepția participiilor trecute *cleft* și *cloven*) și este înlocuit prin *to split* (= a despică).

Clothed. — Formele neregulate ale indicativului trecut și participiului trecut (*clad*) sînt literare sau arhaice, cu excepția participiului trecut întrebuițat adjectival:

lightly *clad* vine-*clad* walls iron-*clad* (adj.)¹
warmly *clad* clad in glory an ironclad (subst.)¹

Cost { (intr. neregulat) (= a costa)
 { (tranz. regulat) (= a evalua prețul de cost)
 It *cost* me 5 shillings.
 He *costed* before the evening all the items on the list.

Crow = a ginguri; (despre cocoș) a cînta. Verbul este astăzi aproape întotdeauna regulat. Trecutul *crow* este desuet și întrebuițat în literatură numai referitor la cîntatul cocoșului.

Dare { (regulat și neregulat) (= a îndrăzni)
§ 2124 { (regulat) (= a desfide, a sfida, a înfrunta)

La trecut, verbul are trei forme, așezate aici în ordinea frecvenței întrebuițării lor: *dared*, cea mai frecventă; *dare*, literară; *durst*, arhaică și literară.

Dive. — Verb regulat, în limba engleză, are indicativul trecut *dove* și participiul trecut *dived* în varianta americană a limbii engleze.

Drink. — *Drunken* este un participiu trecut întrebuițat numai ca adjectiv atributiv, *drunk* fiind participiu verbal și adjectiv predicativ:

He was in a *drunken* state, having *drunk* too much on an empty stomach.
She was *drunk* with happiness.

Dwell. — În sensul de „a locui”, *to dwell* este înlocuit în limba vorbită prin *to live*. Forma regulată *dwelled* este rară.

Flee. Fly. — Verbul *to flee* este întrebuițat în limba scrisă, fiind înlocuit în limba vorbită prin *to run away* sau *to fly (away)*. În acest caz, *to fly* (= a fugi) este întrebuițat numai la infinitiv sau la indicativul prezent, timpurile trecute fiind *fled*, *fled* ale verbului *to flee*.

Fraught (= plin). — Participiu neregulat al verbului regulat *to freight*, întrebuițat numai adjectival:

Their remarks *fraught* with malice surprised me.

Gird. — Formele neregulate sînt întrebuițate mai rar decît cele regulate.

Gotten. — Participiu trecut al verbului *to get*, întrebuițat numai adjectival în limba engleză și în mod curent ca participiu trecut verbal în engleza americană:

Ill-*gotten* gains seldom prosper. (Proverb.)
Part of the stage was *gotten* up as a study. (Amer.)

Se găsește și în compunere ca participiu trecut al verbului *to forget* (*for-gotten*).

Graven. — Participiu neregulat desuet al verbului regulat *to grave* (= a grava, a ciopli), întrebuițat numai în limba literară sau în poezie:

It was *graven* on his memory.
Graven images.

Hang { (regulat) (= a spînzura)
 { (neregulat) (= a atîrna, a agăța; a spînzura) (stil familiar)

The pirate was caught and *hanged*.
He *hung* his hat and coat on a peg.

¹ iron-clad (adj.) (= blindat); an ironclad (subst.) (= un cuirasat).

Heave = a (se) ridica, { (*regulat*) (sens general)
a (se) umfla; a arunca { (*nerregulat*) (în special sens nautic)

Her bosom *heaved* with sighs.
The ship *hove* the anchor.

Hew = a tăia cu toporul, a ciopli cu dalta etc. (piatră, lemne, cărbuni; un drum etc.), a ciopli etc., spre deosebire de *to saw* (= a tăia cu ferăstrăul), a tăia în bucăți, a doborî. Participiul trecut regulat *hewed* este mai rar întrebuințat decît forma neregulată *hewn*:

He had *hewn* (s a u *hewed*) his way through the forest.
(Și-a tăiat cu secura drum prin pădure.)

Hewn este și forma participiului întrebuințat adjectival:

The foundation was made of *hewn* stone.
It was a rough-*hewn* statue of a man.

Hide. — Participiul trecut *hid* este întrebuințat și astăzi, cu o ușoară nuanță desuetă, în limba literară. *Hidden*, participiul trecut obișnuit, este întrebuințat atît verbal, cît și adjectival:

Where have you *hidden* the key?
hidden thoughts a *hidden* light

Kneel. — Formele regulate sînt întrebuințate mai rar decît cele neregulate.

Knit. — Trecutul și participiul trecut regulat *knitted* ['nɪtɪd] sînt formele verbale întrebuințate în mod obișnuit. Participiul trecut *knit* nu mai este întrebuințat decît adjectival sau figurat:

well-*knit* *knit*(ted) scarf hand-*knit*(ted)
with *knit*(ted) brows closely *knit* sentences

Participiul trecut *knitted* este preferat în cazul obiectelor tricotate, mai ales cînd nu este însoțit de un determinant.

Load. — Acest verb este întrebuințat astăzi aproape exclusiv ca termen nautic la încărcarea vaselor și e înlocuit în limba curentă cu verbul *to load* (regulat) pentru celelalte sensuri. În afară de unele cuvinte compuse și de expresii consacrate, ca:

a well-*laden* tree
heavy-*laden* buses (d a r *loaded* buses)
a hay-*laden* lorry (d a r a lorry *loaded* with hay)

Participiul trecut *laden* (= încărcat, împovărat) are o ușoară nuanță desuetă și e deci preferat formei *loaded* cînd este luat în sens figurat sau e întrebuințat în limba literară:

laden with grief sorrow-*laden*

Learn. — *Learned* ['lɔ:nɪd] (= învățat, erudit) este participiul trecut devenit adjectiv:

a *learned* man a *learned* company the *learned* Counsel

Cf. pronunția adjectivului *learned* ['lɔ:nɪd] cu aceea a formelor verbale *learned* ['lɔ:nd, 'lɔ:nt]

Light. — a) = a aprinde, a (i)lumina. La indicativul trecut, alegerea între forma regulată și cea neregulată este dictată de preferințe personale. Participiul trecut regulat *lighted* este întrebuințat atît verbal, cît și adjectival:

a *lighted* lamp the *lighted* end of a match
The fire is *lighted* (s a u *lit*).

Participiul neregulat *lit* este întrebuințat numai verbal și, ca atare, în formele adjectivale compuse, ca:

a starlit sky¹ a floodlit building²

b) = a lumina calea cuiva, a conduce pe cineva cu o lampă aprinsă (un felinar aprins) etc. Formele principale ale acestui verb sînt regulate:

She lighted them to the door.
An old man had lighted us to the car.

Melt. — Participiul trecut *molten* este un arhaism întrebuințat astăzi numai adjectival, referitor la metale sau la alte obiecte pentru topirea cărora este nevoie de temperaturi înalte:

molten metal molten glass molten iron

La formarea timpurilor compuse nu apare decît în poezie. În literatura secolului al XIX-lea era foarte adesea întrebuințat în sens figurat:

the molten murmur of song (A.C. Swinburne)
molten arguments (W.S. Landor)
molten passion (F. Harris)

Participiul trecut regulat *melted* este folosit la formarea timpurilor compuse și adjectival în cazul substanțelor care se topesc ușor:

The salt had melted in the jar.
melted butter melted snow
melted ice melted wax

Proven. — Participiu trecut arhaic și dialectal al verbului regulat *to prove* (= a dovedi), întrebuințat adjectival în special în limbajul juridic (pronunțat [ˈpruvn]):

Not proven. (= lipsese probele.) (jur.)
This is a scientifically proven fact.

Quit (= a pleca, a părăsi; a înceta) se conjugă și regulat (*to quit, quitted, quitted*).

Rid { *ridden* (participiu trecut adjectival)
 { *rid* (participiu trecut verbal)

She has been bedridden now for a year.
He was rid of his old habits.

Formele principale regulate (*ridden*) sînt rare.

Rise (= a se scula) nu e întrebuințat decît în limba scrisă și e înlocuit în limba vorbită prin *to get up, to stand up*. Cu înțelesul de „a răsări” (despre soare, lună etc.) este întrebuințat și în limba vorbită.

Roast { *roast*³ (adjectiv atributiv) este întrebuințat numai referitor la carne.
 { *roasted* (participiu regulat al verbului *to roast*) este întrebuințat la formarea timpurilor compuse, precum și referitor la alte alimente decît carnea:

<i>roast meat</i> (= carne friptă)	<i>roast beef/pork</i> (= friptură de vacă/porc)	<i>roast duck</i> (= rață friptă)
<i>roasted chestnuts</i> (= castane prăjite)	<i>roasted apples</i> (= mere coapte)	<i>roasted coffee</i> (= cafea prăjită)

The beef has been roasted.

¹ *starlit* = luminat de stele.

² *floodlit* = luminat de reflectoare, cf. subst. și verb. *floodlight* și *spotlight*.

³ Există și substantivul *roast* (= friptură): “a roast of veal” (= friptură de vițel); “to rule the roast” (= a fi stăpîn la el acasă), de la obiceiul englez ca bărbatul (care stă în capul mesei) să taie la masă felurile de friptură din bucata întreagă de carne adusă din

Rotten (= putred) este adjectiv:

<i>rotten wood</i> (= lemn putrezit)	<i>rotten fruit</i> (= fructe putrede)	<i>a rotten society</i> (= o societate putredă)
---	---	--

Rotted (= putrezit). Participiul trecut al verbului regulat *to rot* (= a putrezi), are întrebuințare verbală:

The wood has *rotted* away.
(Lemnul a putrezit.)

În stilul familiar, *rotten* este întrebuințat în mod obișnuit pentru a califica ființele și lucrurile de foarte proastă calitate (= lamentabil, mizerabil, groaznic, afurisit etc.):

<i>a rotten play</i>	<i>rotten luck</i>
<i>rotten weather</i>	<i>to feel rotten</i>
<i>rotten borough</i> ¹	<i>Rotten Row</i> ²

Salt. — Adjectiv întrebuințat pentru a arăta o însușire:

<i>salt meat</i>	<i>salt water</i>
<i>salt butter</i>	<i>to weep salt tears</i>

Participiul *salted* este întrebuințat atât adjectival (numai cu înțeles pasiv³), cit și verbal:

<i>salted meat</i> (adj.)	<i>salted butter</i> (adj.)
<i>salted herring</i> (adj.)	<i>salted pork</i> (adj.)

She hadn't *salted* the meat. (Verbal)

Say. — *Say*, *pay* și *lay* sint singurele verbe care au trecutul și participiul trecut terminate în *-aid*. Celelalte verbe, ca *play*, *stay*, au forme regulate în *-ayed* (*played*, *stayed*) pentru indicativul trecut și participiul trecut.

Sewn. — Participiu trecut neregulat al verbului *to sew*, întrebuințat atât ca participiu verbal, cit și ca adjectiv.

She had *sewn* a button on my coat.
hand-sewn *machine-sewn*

Shapen. — Participiu trecut arhaic al verbului regulat *to shape* (= a forma), întrebuințat astăzi numai ca adjectiv:

brass-shapen *well-shapen*
I looked at his *misshapen* hands and wondered.

Shaven. — Participiu trecut al verbului regulat *to shave* [= a (sc) rade], întrebuințat adjectival:

a shaven chin *smooth-shaven cheeks*
a clean-shaven man *a close shaven lawn*

Shaved are întrebuințare verbală, adică servește la compunerea timpurilor verbului:

He had *shaved* off his moustache.

Shear. — Trecutul *shore* este arhaic. (Vezi și *shorn*)

Shed (= a vărsa) este întrebuințat pentru „singe“, „lacrimi“:

To *shed* blood to *shed* tears

cuptor și să le pună el însuși pe farfuriile ce i se întind pe rind de membrii familiei; *idem* pentru decanul/rectorul unui colegiu etc. și sinonim cu *to rule the roast* = a comanda, a fi șef, a dispune.

¹ *rotten borough* (istoric) = înaltea legii electorale (*Reform Bill*) din 1832, circumscripție electorală engleză cu câțiva alegători, care avea totuși reprezentanți în Parlament.

² *Rotten Row*, numele unei alei din Hyde Park, Londra, rezervată călăreților [derivat din franceză: *route du roi* (?)]

³ Se poate decide: *salted meat* (*butter, herring, fish* etc.) pentru obiectele (sens gramatical) care pot fi supuse acțiunii tranzitive exprimate de verbul *to salt*, dar nu și *salted water, salted lake, salted tears* etc., aceste obiecte neputând fi „sărate“ de cineva.

Este înlocuit cu *to spill* pentru alte lichide:

To *spill* the milk Not a drop was *spilt*.
Much ink has been *spilt* about the matter.

sau cu *to vomit*, *to spew* pentru „a vărsa“ (= a voma):

to *vomit* blood to *vomit* smoke
The volcano *spews* its lava.

Shedded (= adăpostit), participiu adjectival regulat.

Shew, shewed, shewn. — Ortografic arhaică pentru *show*, *showed*, *shown*.

Shine { (intr. neregulat) (= a străluci)
 { (tranz. regulat) (= a lustrui) în special în engleza americană
The sun *shone* brightly.
He *shined* his shoes every day.

Shorn. — Participiu trecut neregulat al verbului *to shear*, întrebuințat atât verbal, cât și adjectival, forma regulată *sheared* fiind folosită rareori și atunci numai ca participiu verbal:

He has *sheared* (sau *shorn*) the sheep.
a *shorn* lamb *shorn* wool a *shorn* crown¹

Cu sens figurat nu se întrebuințează decât forma *shorn* (= privat de..., deposedat de...) atât verbal, cât și adjectival:

shorn of strength, of power, of money, etc.

În tehnică se întrebuințează numai forma regulată *sheared* (= tăiat, forfecat):

The bar was *sheared* into equal lengths.
"The pressure has *sheared* the rivets."

Shrink. — Participiile trecute sint *shrunk*, întrebuințat ca participiu verbal și ca adjectiv predicativ, și *shrunk*, întrebuințat ca adjectiv atributiv:

The coat has *shrunk* in the washing.
The child's *shrunk* (sau *shrunk*) cheeks had paled.
He looked at the *shrunk* cloth.

Shrive. — Verb arhaic înlocuit prin *to confess* sau *to absolve*. Formele regulate sint mai rar întrebuințate.

Sink. — *Sunk* este un participiu utilizat ca verb și ca adjectiv, iar *sunken* numai ca adjectiv:

They had *sunk* the boat.
Sunk in thought, in sleep, in debt, in vice
a *sunken* (sau *sunk*) ship *sunken* eyes
a *sunken* (sau *sunk*) rock *sunken* cheeks
a *sunken* (sau *sunk*) road a *sunken* wreck

Smell. — Formele neregulate sint mult mai des întrebuințate decât cele regulate.

Smite. — Este arhaic, cu excepția participiului trecut: *smitten with her charms*.

Sodden. — Participiu trecut desuet al verbului *to seethe*², *sod*, *sod(den)*, întrebuințat adjectival, participiul *soddened* al verbului regulat *to sodden* (= a îmbiba cu apă; a abrutiza) fiind întrebuințat ca verb:

sodden ground *sodden* with drink
She slipped off her *sodden* shoes.
The rain had *soddened* the ground.

¹ a *shorn* crown = cap tuns chilug.

² Verbul *to seethe* (= a fierbe; a colcăi) este astăzi regulat.

Sow. — Participiul trecut regulat este întrebuințat mai rar decât cel neregulat.

Speed { (*intr. neregulat*) (= a se grăbi)
 { (*tranz. regulat*) (= a accelera)

They *sped* down the street.

He *speeded* (up) the engine (the car, the traffic, etc.).

Spell. — Formele regulate sint întrebuințate în scris, formele neregulate fiind însă preferate atât în scris, cât și, mai ales, în limba vorbită.

Spit. — Participiul trecut *spit* (= scuipat) este arhaic, iar *spit* (trecut simplu și participiu) este și în engleza americană.

Spoil. — În sensul de „a prăda, a spolia“, este numai regulat. În celelalte sensuri („a strica, a avaria“ etc.) poate fi atât regulat, cât și neregulat. *Spoilt* este forma întrebuințată adjectival:

spoilt goods

spoilt fruit

a *spoilt* child¹

Stay. — Formele regulate sint întrebuințate ca forme verbale. Participiul trecut *staid* este întrebuințat în engleza modernă numai ca adjectiv, cu înțelesul de „așezat, serios, grav“:

a *staid* person

Ca formă verbală, participiul *staid* este perimat.

Stink. — Termen vulgar, înlocuit, la propriu, cu *to smell nasty* (sau *bad*), *to have a bad smell*. Totuși virulența lui protestatară și concizia explozivă i-au mărit aria de circulație reducându-i totodată din vulgaritate.

Strew. — Participiul trecut regulat *strewed* este întrebuințat mai rar decât forma neregulată *strewn*.

Stricken. — Participiul trecut arhaic al verbului *to strike* (= a lovi), astăzi întrebuințat numai ca adjectiv și în unele expresii consacrate:

stricken in years
(= împovărat de ani)

panic-stricken
(= cuprins de panică)

stricken with grief
(= prădă durerii)

horror-stricken
(= îngrozit)

conscience-stricken
(= cu muștrări de cuget)

poverty-stricken
(= în mizerie)

thunderstruck
(= lovit de trăsnet)

Struck este participiul întrebuințat la formarea timpurilor compuse.

String. — Participiul regulat *stringed* este întrebuințat numai în expresia *stringed instruments* (= instrumente cu coarde).

Sweat. — Termen vulgar, (= a asuda) întrebuințat mai mult în forma regulată a verbului. Este înlocuit în limbajul îngrijit prin *to perspire*². Participiul trecut regulat *sweated* are și înțelesul de „exploatat“:

sweated children

Swell. — Participiul trecut *swollen* a înlocuit aproape cu totul forma regulată *swelled*, care mai este întrebuințată numai în expresia *a swelled head* și tranzitiv:

They had *swelled* expenses.
(Unflaseră cheltuielile.)

Se spune însă adjectival:

a *swollen* cheek
tear-swollen eyes

a *swollen* budget
a *swollen* river

¹ *to spoil* = a răsfăța, a răzgăia.

² Se atrage în mod special atenția cititorilor că *a transpire* în sens concret se traduce în limba engleză prin *to perspire*, *to transpire* fiind sensul figurat: „He *perspired* freely“. (El) *transpira* abundant. „Nothing *transpired*.“ (Nu s-a aflat nimic. Nu a transpirat nimic.)

Thrive. — Formele regulate ale indicativului trecut și participiului trecut sînt rar întrebuițate și mai mult în SUA.

Weave. — Participiul trecut neregulat *woven* este întrebuițat atît la formarea timpurilor compuse, cit și adjectival:

The thread *had been woven* into cloth.
woven wire closely *woven* fabric

Participiul trecut *wove* este întrebuițat numai adjectival și în special în comerț:

wire-*wove* *wove* (s au *woven* paper) cream *wove*paper

Wed. — Participiul trecut neregulat *wed* al verbului regulat *to wed* este rar întrebuițat și niciodată adjectival. Forma regulată *wedded* este folosită atît verbal, cit și adjectival:

In this poem, realism and romanticism are happily *wedded*.
 the newly *wed(ded)* couple the newly*wed(s)* *wedded* bliss a *wedded* life

Acest verb este întrebuițat numai în limba literară sau în stilul retoric, cu excepția formelor colocviale compuse cu *wed* prescurtate, fiind înlocuit în limba curentă prin sinonimul lui, *to marry*.

Weep. — Întrebuițat mai mult în limba literară, este în genere înlocuit în limba vorbită prin *to cry*.

Work { (*regulat*) = a lucra (sens general)
 { (*neregulat*) = (fig.) a produce, a realiza, a avea efect, influență; a lucra (artistic), a fasona, a prelucra metale, a forja

Participiul neregulat *wrought* este în special întrebuițat adjectival:

He had *worked hard* all his life. (= *muncise din greu*)
 The enthusiasm of the working men had *wrought* wonders in our country. (= a realiza)
 The change *wrought* in her surprised me. (= a cizela)
 wrought iron to be *wrought-up*
 wrought steel *overwrought*
 wrought in leather, oils, distemper

§ 1849a CÎTEVA OBSERVAȚII FONETICE ASUPRA VERBELOR NEREGULATE

1) **Pay, play, say.** — Diferitele forme ale verbelor *pay* și *play* au același diftong cerut de reguli, pe cînd *say* face excepție.

Astfel:

pay, paid se pronunță [peɪ, peɪd], *he pays* [peɪz]
play, played se pronunță [pleɪ, pleɪd], *he plays* [pleɪz]

Se spune însă:

say, said pronunțat [seɪ, sed], *he says* [sez].

2) **Sew, sow.** — Verbul *to sew, sewed, sewn* (= a coase) este pronunțat [sou, soud, soun], ca și verbul *to sow, sowed, sown* (= a semăna).

3) Toate formele de trecut simplu terminate în -ew (*blew, crew, flew, grew, slew, threw*) au terminația -ew pronunțată [u:] : [blu:, kru:, dru: etc.].

Singura excepție este *knew* [nju:].

Acceași pronunțare o are și verbul *to strew, strewed, strewn* [stru:, stru:d, stru:n].

4) **Shew, show.** — Formele arhaice *to shew, shewed, shewn* [ʃou, ʃoud, ʃoun] au aceeași pronunțare ca și formele moderne *to show, showed, shown*.

DIFERITE CATEGORII DE VERBE (VERB CLASSES or CATEGORIES)

I. VERBELE AUXILIARE (AUXILIARY VERBS)

§ 1850

1) **Definiție.** — Auxiliarul este un verb care ajută la construirea formelor verbale compuse. Ca auxiliar, verbul își pierde, total sau parțial, conținutul noțional. § 1851

2) **Auxiliarele în gramatica engleză.** — Auxiliarele folosite în gramatica engleză sint: § 1852

a) **auxiliarele primare** (*Primary Auxiliaries*): **to BE, to HAVE, DO, LET**; § 1853

b) **auxiliarele modale** (*Modal Auxiliaries*): **CAN, MAY, SHALL, WILL, MUST, OUGHT TO, NEED, DARE, USED TO**. § 1854

3) Auxiliarele engleze sint numite **Anomalous Finites** (*Auxiliary anomalous*)¹ sau **Special Finites** (*Auxiliary speciale*) deoarece, datorită mai ales evoluției istorice și influenței avute de vorbitori asupra lor, ele se depărtează foarte mult de tipul prevalent al conjugării celorlalte verbe. § 1855

4) **Formele personale** (*The Finite Forms*)² și **formele impersonale** (*The Non-Finite Forms*)³ ale verbelor auxiliare sint după cum urmează: § 1856

a) 24 forme **personale** (simple) (**Finites**): *am, are, was, were; have, has, had; do, does, did; let; shall, should; will, would; can, could; may, might; must; ought to; need; dare; used to*;

b) 9 forme **impersonale** (simple) (**Non-Finites**): *be, being, been; have, having, had; do, doing, done*.

5) Cele 24 de forme verbale anormale menționate la § 1856 nu sint toate sau întotdeauna auxiliare: **to BE** poate fi și copulă (§ 1880) sau verb lexical al existenței (= a fi); **to have** poate fi verb lexical cu sens de „posesiune” (= a avea) sau influențat semantic de complementul direct care îl însoțește (§ 1896); **to need, to dare** sint și verbe lexicale regulate (§ 2147, 2126); **to let** este și verb lexical neregulat (= a lăsa). § 1857

6) „**Verbe defectiv**” este numele rezervat numai auxiliarelor care nu au toate formele: **CAN, COULD; MAY, MIGHT; MUST; OUGHT to; SHALL, SHOULD; WILL, WOULD; NEED⁴; DARE⁴; USED to**. § 1858

Unii gramaticieni⁵ consideră însă ca fiind auxiliare anormale sau speciale numai grupul verbelor defectiv (§ 1940).

Observații:

(1) Auxiliarele modale nu au forme impersonale — adică nu au infinitiv prezent sau perfect, participiu prezent sau perfect, nici gerundiv și nici modul imperativ;

(2) **to BE, to HAVE, DO, LET, NEED și DARE** pot fi și verbe lexicale, în care caz pot avea și formele impersonale, *let* ca verb neregulat⁶, cu modificare semantică, *need* și *dare* ca verbe regulate⁷;

(3) auxiliarele **LET, MUST, OUGHT to, USED to** au o singură formă, indiferent de timp sau de persoană;

¹ *anomal* = prezentînd anomalii, neregulat.

² Vezi § 1338 *personal* = care marchează diferența dintre cele trei persoane.

³ Vezi § 1339—1340 *impersonal* = cu o singură formă pentru toate trei persoanele.

⁴ cînd nu sint verbe lexicale regulate.

⁵ R. Quirk, *A Grammar of Contemporary English*.

⁶ Vezi § 1924.

⁷ Vezi § 2126, 2147.

(4) formele verbale *personale* (*Finites*) sînt indicatoare de mod, timp, aspect și diateză, iar formele *impersonale* (*Non-Finite*), deși nu indică modul sau timpul, pot însă marca aspectul și diateza.¹

§ 1859

7) Verbele *to BE* și *to HAVE* pot fi urmate de un participiu² sau, ca modale, de un infinitiv complet, iar celelalte auxiliare, de infinitivul incomplet (fără *to*), cu excepția modalului *OUGHT to*:

<i>I am coming</i>	<i>I am called</i>
<i>I have seen</i>	<i>I have been seeing</i>
<i>I do not care</i>	<i>Do you hear?</i>
<i>I shall go</i>	<i>I should speak</i>
<i>he will write</i>	<i>He would know</i>
<i>...that I may sleep</i>	<i>...that I may read</i>

Let's have a nap!

§ 1860

8) Auxiliarele se pot ajuta și reciproc la formarea timpurilor compuse ale verbelor principale:

He will have been coming. (Viitor perfect continuu)

[*WILL* (care este întotdeauna urmat de un infinitiv) stă pe lingă *HAVE*; *HAVE* (care în această situație este întotdeauna urmat de un participiu trecut) stă pe lingă *been*; *been* (care este întotdeauna urmat de un participiu) stă pe lingă *coming* — verbul principal. Se pot deci folosi *trei auxiliare* la construirea unei singure forme verbale.]

Un auxiliar nu poate însă fi ajutat de altul pentru construirea unei forme verbale de sine stătătoare fără prezența unui verb principal, decît atunci cînd acesta este subînțeles.

§ 1861

9) Verbe auxiliare și verbe principale. — Toate verbele auxiliare pot fi și verbe principale, păstrîndu-și în acest caz conținutul noțional (lexical).

Auxiliare

She is going home.
He has written.
I did not see it.
Let's sit down.
I fear he may get lost.
I should like to come too.
He will soon leave.

Principale

Why are you here?
He has an academic degree.
I did my duty.
*There are no more rooms to be let at Penzance.*³
You may sit up late tonight. (permisiune)
You should do as you're told.
He has no power to will.

§ 1862

10) Funcții. — Verbele auxiliare au funcții multiple. Ele contribuie la construirea următoarelor forme verbale, influențînd uneori chiar structura contextului:

a) *to BE* — conjugarea continuă; diateza pasivă; timpurile perfecte ale citorva intransitive. Poate fi și auxiliar modal (§ 1876, 1881),

b) *to HAVE* — timpurile perfecte ale tuturor verbelor; o formă de pasiv cu *have* cauzativ. Poate fi și auxiliar modal (§ 1899, 1902).

c) *DO* — interogația, negația și interogația negativă a verbelor lexice și ale verbului *to have*⁴ lexical în anumite situații; înlocuiește un alt verb pentru evitarea repetării acestuia⁵; ajută la inversarea subiectului cu predicatul⁶; accentuează ideea verbului pe care îl însoțește (*Emphatic DO*) (§ 1920).

¹ R. Quirk. *A Grammar of Contemporary English*.

² Urmate de infinitivul complet, auxiliarele *to BE* și *to HAVE* au funcție modală (§ 1881, 1903). *HAVE* + infinitivul incomplet ajută la construirea unei forme de pasiv (§ 1901).

³ *Penzance* [pen'zæns], oraș pe malul mării în Cornwall, Anglia, foarte apreciat de vilegiaturiști.

⁴ Vezi § 1910.

⁵ Vezi § 1918.

⁶ Vezi § 1919.

d) LET — auxiliar modal: un echivalent al subjonctivului (§ 1584—1590); imperativul indirect.

e) MAY — auxiliar modal; un echivalent al subjonctivului (§ 1591).

f) MIGHT — auxiliar modal; un echivalent al subjonctivului (§ 1592).

g) SHALL — auxiliar modal; viitorul (față de prezent) pers. 1. sg. și pl.; viitorul volitiv (față de prezent) toate persoanele (§ 2079).

h) SHOULD — auxiliar modal: viitorul față de trecut, pers. 1 sg. și pl.; viitorul volitiv față de trecut, toate persoanele; condiționalul (pers. 1 sg. și pl.); un echivalent al subjonctivului; condiționalul volitiv (toate persoanele).

i) WILL — auxiliar modal; viitorul (față de prezent), pers. a 2-a și a 3-a sg. și pl.; viitorul volitiv (față de prezent), toate persoanele; prezentul formei frecventative; un echivalent al subjonctivului (§ 2095).

j) WOULD — auxiliar modal: viitorul față de trecut (pers. a 2-a și a 3-a, sg. și pl.); viitorul volitiv față de trecut (toate persoanele); condiționalul (pers. a 2-a și a 3-a, sg. și pl.); condiționalul volitiv (toate persoanele); trecutul formei frecventative; un echivalent al subjonctivului (§ 1605—1611).

11) Auxiliarele în interogații, negații și în răspunsurile scurte. — § 180
Vezi § 1939, 2918, 2923, 2937, 2949—2956

12) Caracteristicile verbelor auxiliare. —

a) Verbele defective modale — CAN, MAY, MUST, SHALL, WILL și OUGHT to — nu au la persoana a 3-a sg. a prezentului sufixul -s, caracteristic în cazul tuturor celorlalte verbe, inclusiv to BE, to HAVE, DO și LET:

thinks	is	can	shall
gives	has	may	will
pays	does	must	ought
goes	lets		
etc.			

USED to, fiind un trecut, nu are în mod normal sufixul -s la pers. a 3-a sg.

b) Cu excepția auxiliarelor to HAVE, NEED și USED to¹ în unele situații (§ 1863), nici un auxiliar nu formează interogația, negația, interogația negativă și răspunsul scurt cu ajutorul auxiliarului DO, care nu le înlocuiește nici pentru evitarea repetării lor. (§ 1918).

b') Interogația tuturor auxiliarelor se face prin inversarea acestora cu subiectul (§ 1939);

b'') Negația prin adăugarea negației not sau prin alipirea formei contrase n't (= not) la auxiliar² (§ 1939).

b''') Răspunsul scurt prin repetiția auxiliarului afirmativ sau negativ. (§ 2956).

c) Do accentuat (Emphatic Do) nu poate însoți auxiliarele modale; poate însă ajuta la accentuarea lor fiind nu sînt defective modale. (§ 1920):

Do be quiet!
He did have another mug of beer.
Do do your best this time!
Do let me go on a fly-drive³ to Scotland!
Don't let me keep you!⁴

d) Auxiliarele sînt singurele verbe care au forme negative contrase, acceptate nu numai în limba vorbită, ei și în corespondența oficială informală, unde aduc o nuanță de intimitate.

¹ Auxiliarul DO este întotdeauna urmat de un infinitiv, iar USED to nu are infinitiv.

² Excepții: I'm not, can't, shan't și won't.

³ fly-drive = excursie individuală combinată: (aici) avion pînă în Anglia și automobil de la aeroportul de sosire pînă în Scoția.

⁴ Don't let me keep you! = Să nu te rețin! Nu vreau să te rețin!

e) Auxiliarele influențează chiar și structura contextului, locul unor categorii de adverbe fiind fixat în funcție de prezența sau de absența auxiliarelor. (§ 2297—2299)

§ 1865 13) **Forme tari și forme slabe** (*Strong and Weak Forms*). — Auxiliarele au și caracteristici fonice pentru care sint plasate, împreună cu alte câteva părți de vorbire monosilabice — articole, pronume, prepoziții, conjuncții, adjective, substantive chiar etc. — într-o categorie aparte, după forma pe care o iau cînd sint accentuate sau nu.

În construcția (*pattern*) limbii engleze, accentul tonic principal¹ revine la intervale de timp mai mult sau mai puțin egale, dînd astfel o impresie generală de scandare. Accentele principale cad pe cuvintele absolut necesare înțelesului, care ar fi, prin analogie, cuvintele întrebuintate în stilul telegrafic, adică: substantivele, adjectivele, verbele, adverbele, numerele, negația etc.

Aceste părți de vorbire își păstrează forma lexicală, neinfluențată decît gramatical.

Cuvintele monosilabice care pot eventual lipsi, își modifică forma după cum sint: *accentuate* (*strong form*² — *forma tare*) sau *neaccentuate* (*weak form*³ — *forma slabă*). În vorbire, aceste modificări sint impuse de necesitatea de a se păstra cit mai egali timpii dintre silabele accentuate, între care pot exista una sau multe silabe neaccentuate, sau nici una. Vocalele acestora capătă atunci forma neaccentuată, în care ele sint scurtate după uzanțe acceptate (vezi Tabelul C), pornindu-se de la un sunet neutru peste care se poate ușor luneca — în genere [ə, ɪ, ʊ, u] — vocale ce pot dispărea cu totul, împreună cu una sau câteva consoane. Cu cit rostirea e mai rapidă, cu atît dispar mai multe sunete, silabe sau chiar cuvinte întregi și înțelegerea dintre indivizi depinde în ultimă instanță de răspunsul la care te aștepți, al cărui *pattern*, bazat pe accentele tonice, îl cunoști și care poate fi, în cel mai fericit caz, "Yes" sau "No", sau într-un cod pe care îl recunoști din obișnuință și poți umple golurile, sau un răspuns sibilic și poți face apel la agerimea ta mintală, sau câteva sunete indistincte, "mumbled and mangled vowels and missing consonants"⁴ bruiaate și de pipa din colțul gurii — și atunci "you throw up the sponge", adică te dai bătut și abandonezi ringul.

§ 1866

14) Tabelul A — VERBELE AUXILIARE : FORME TARI ȘI FORME SLABE

<i>Forme ortografice</i>	<i>Forme tari (accentuate)</i>	<i>Forme slabe (neaccentuate)</i>
am	/æm/	/m, əm/
are	/ɑː* ⁵ /	/ə* ⁵ /
be	/biː/	/bɪ/
been	/biːn/	/bɪn/
can	/kæn/	/kən, kn, kɪ/
could	/kud/	/kəd, kd/
did	/dɪd/	/dd, d/
do	/duː/	/du, də, d/
does	/dəz/	/dəz, dz, z, s/
had	/hæd/	/həd, əd, d/
has	/hæz/	/həz, əz, z, s/
have	/hæv/	/hæv, əv, v/

¹ Există și *accente secundare*, care nu aparțin însă subiectului acestui capitol.

² Numită în fonetica actuală și *fortis* ['fɔːtɪs].

³ Numită în fonetica actuală și *lenis* ['liːnɪs].

⁴ Citat de A.C. Gimson în alt context, (op. cit., 6.3), fără indicarea sursei.

⁵ * = *asteriscul* (în această situație) indică prezența unui *r* final care se pronunță cînd precedă o vocală și este mut înaintea unei consoane. Vezi pag. 387, nota 1.

Forme ortografice	Forme tari (accentuate)	Forme slabe (neaccentuate)
is	/ɪz/	/s, z/
may	/meɪ, me/	/mɪ, mə/
must	/mʌst/	/mɒst, məs, ms/
shall	/ʃæl/	/ʃəl, ʃl/
was	/wɒz/	/wəz, wɜz/
were	/wəː* ¹ /	/wə* ¹ /
will	/wɪl/	/l/
would	/wʊd/	/wəd, əd, d/

15) Tabelul B — VERBELE AUXILIARE: FORMELE AFIRMATIVE CONTRASE § 1867

<i>I'm</i> /aɪm/	= I am ;
<i>'re</i> /ə* ¹ /	= are : <i>we are</i> /wɪə*, wɪ*, wə*/; <i>you're</i> /juə*, jə*, jə*/; <i>they're</i> /ðeɪə*, ðeɪə*, ðə*/;
<i>'s</i> /z, s/	= is, has, does : <i>he's</i> /hi:z/; <i>she's</i> /ʃi:z/; <i>it's</i> ² /ɪts/; <i>what's</i> /wɒts/; ³ <i>who's</i> /hu:z/; (<i>when's</i> /wenz/); (<i>where's</i> /weəz/); (<i>let's</i> /lets/); <i>he's</i> /he does/;
<i>'ve</i> /v/	= have : <i>I've</i> /aɪv/; <i>we've</i> /wi:v/; <i>you've</i> /ju:v/; <i>they've</i> /ðeɪv/;
<i>'d</i> /d/	= had, should, would : ³ <i>I'd</i> /aɪd/; <i>he'd</i> /hi:d/; <i>she'd</i> /ʃi:d/; <i>it'd</i> /ɪd/; <i>we'd</i> /wi:d/; <i>you'd</i> /ju:d/; <i>they'd</i> /ðeɪd/;
<i>'ll</i> /l/	= will, shall : <i>I'll</i> /aɪl/; <i>he'll</i> /hi:l/; <i>she'll</i> /ʃi:l/; <i>it'll</i> /ɪl/; <i>we'll</i> /wi:l/; <i>you'll</i> /ju:l/; <i>they'll</i> /ðeɪl/.

16) Tabelul C — VERBELE AUXILIARE: FORMELE NEGATIVE CONTRASE § 1868

<i>ain't</i> /eɪnt/	= am not, are not, is not, has not, have not ; frecvent în SUA: considerat în genere substandard; circula și în Anglia. (<i>Vezi și aren't</i>)
<i>aren't</i> /ɑ:nt/	= are not ;
<i>aren't I</i> /'ɑ:nt aɪ/	[= am I not? (amn't I?)/'æmət aɪ/ (în Scoția și Irlanda)] formă larg răspândită în Anglia, unde nu există echivalent acceptat în propozițiile declarative sau interogative. (<i>Vezi și ain't</i>).
<i>can't</i> /kɑ:nt/	= cannot /'kænɒt/, can not /kæn nɒt/ /nɒt/
<i>couldn't</i> /kudnt/	= could not
<i>daren't</i> /'deɪnt/	= dare not
<i>didn't</i> /'dɪdnt/	<i>didn't</i> cînd [t] nu e final/ = did not
<i>doesn't</i> /'dɒznt/	<i>doesn't</i> cînd [t] nu e final/ = does not
<i>don't</i> /dəʊnt/	<i>don't</i> , <i>dəʊn</i> , <i>dən</i> , <i>dɪn</i> cînd [t] nu e final/ = do not
<i>durstn't</i> /'dɜ:snt/	= durst not (arhaic)
<i>hadn't</i> /'hædnt/	<i>hadn't</i> cînd [t] nu e final/ = had not
<i>hasn't</i> /'hæznt/	<i>hasn't</i> cînd [t] nu e final/ = has not
<i>haven't</i> /'hævnt/	<i>haven't</i> cînd [t] nu e final/ = have not
<i>isn't</i> /'ɪznt/	<i>isn't</i> cînd [t] nu e final/ = is not
<i>mayn't</i> /'meɪnt/	= may not (rar și întrebuințat numai în Anglia)
<i>mightn't</i> /'maɪnt/	= might not
<i>mustn't</i> /'mʌsnt/	<i>mustn't</i> cînd [t] nu e final/ = must not

¹ * asteriseul (în această situație) indică prezența unui *r* final care se pronunță cînd precedă o vocală și este mut înaintea unei consoane: *We were absent* /... wə'æbsnt/; *We were present* /... wə'preznt/.

² Cf. *its* cu *it's*. Vezi § 1890.

³ *'s* (= *is, has, does*): (a) (= *is*) cînd e urmat de un participiu prezent sau de alte părți de vorbire: *He's going home. He's here* [hɪz]. (b) (= *has*) cînd e urmat de un participiu trecut: *He's gone home.* (c) (= *does*) interogativ: *What's he like? / What's (= does) he like?* (= Ce-i place?). cf. *What's he like?* (*What's... like?* = *What is... like?*) (*Cum este?*)

⁴ *when's* = *when is*; *where's* = *where is*; *let's* = *let us* (auxiliar)

^{5,6} Auxiliare.

needn't /'ni:dnt, 'ni:tnt; 'ni:dn, 'ni:tn cînd [t] nu e final/ = *need not*
oughtn't /'o:tnt; 'o:tn/ cînd [t] nu e final/ = *ought not*
shan't /ʃɑ:nt/ = *shall not* /ʃæl, ʃl, ʃə, ʃ/
shouldn't /'ʃʊdnt/ = *should not*
use(d)n't /ju:snt; [t] final pronunțat cînd nu e urmat de *to*/ = *used not*
wasn't /'wɒznt; 'wɒzn cînd [t] nu e final/ = *was not*
weren't /wə:nt; wɜ:nt/ = *were not*
won't /wəʊnt; wəʊn cînd [t] nu e final/ = *will not*
wouldn't /'wʊdnt/ = *would not*

FORME CONTRASE CU PRONUNȚIE SPECIALĂ

do /du:/, *does* /dɪz/ — *don't* /dəʊnt/, *doesn't* /'dɒznt/
shall not /ʃæl nɒt/ — *shan't* /ʃɑ:nt/
will not /wɪl nɒt/ — *won't* /wəʊnt/
cannot /'kænɒt/ — *can't* /kɑ:nt/
must not /mʌst nɒt/ — *mustn't* /'mʌsnt/
use(d)n't /'ju:snt/
(durstn't /'dɜ:snt/)

§ 1869 17) Verbele semiauxiliare — Vezi verbele modale § 1933.

§ 1870 TO BE (A FI)

§ 1871 A. CONJUGAREA SIMPLĂ
(SIMPLE CONJUGATION)

DIATEZA ACTIVĂ (ACTIVE VOICE)

INFINITIV (INFINITIVE)

Prezent (<i>Present</i>)	Perfect (<i>Perfect</i>)
to be (= a fi)	to have been (= a fi_fost)

PARTICIPIU (PARTICIPLE)

Prezent (<i>Present</i>)	Trecut (<i>Past</i>)	Perfect (<i>Perfect</i>)
being (= fiind)	been (= fost)	having been (= fiind, după ce a fost)

MODUL INDICATIV (INDICATIVE MOOD)

Prezent (<i>Present</i>)	Trecut (<i>Past Tense</i>)
I <i>am</i> (= sint)	I <i>was</i> (= eram, fusei, am fost)
you <i>are</i> ¹	you <i>were</i> ¹
he } <i>is</i>	he } <i>was</i>
she } <i>is</i>	she } <i>was</i>
it } <i>is</i>	it } <i>was</i>
we <i>are</i>	we <i>were</i>
you <i>are</i>	you <i>were</i>
they <i>are</i>	they <i>were</i>

¹ *thou art* (pers. a 2-a sg. indicativ prezent) și *thou wast* (pers. a 2-a sg. trecut simplu) sînt forme arhaice, întrebuițate în engleza contemporană numai dialectal sau în stilul poetic.

Prezent perfect
(*Present Perfect*)

I have been (= am fost)
 you have been
 he }
 she } *has* been
 it }
 we have been
 you have been
 they have been

Trecut perfect
(*Past Perfect*)

I had been (= fusesem)
 you had been
 he }
 she } had been
 it }
 we had been
 you had been
 they had been

Viitor (Future)

I *shall* be (= voi fi)
 you will be
 he }
 she } will be
 it }
 we *shall* be
 you will be
 they will be

Viitor perfect (Future Perfect)

I *shall* have been (= voi fi fost)
 you will have been
 he }
 she } will have been
 it }
 we *shall* have been
 you will have been
 they will have been

Viitorul față de trecut
(*Future in the Past*)

I *should* be (= voi fi)
 you would be
 he }
 she } would be
 it }
 we *should* be
 you would be
 they would be

Viitorul perfect față de trecut
(*Future Perfect in the Past*)

I *should* have been (= voi fi fost)
 you would have been
 he }
 she } would have been
 it }
 we *should* have been
 you would have been
 they would have been

MODUL SUBJUNCTIV (*SUBJUNCTIVE MOOD*)**Forma veche**

(independentă de timp)

I be (= să fiu)
 you be
 he }
 she } be
 it }
 we be
 you be
 they be

Forma modernă**Prezent (Present)**

I were (= să fiu)
 you were
 he }
 she } were
 it }
 we were
 you were
 they were

Perfect (Perfect)

I had been (să fi fost)
 you had been
 he }
 she } had been
 it }
 we had been
 you had been
 they had been

MODUL CONDITIONAL (*CONDITIONAL MOOD*)**Prezent (Present)**

I *should* be (= aş fi)
 you would be
 he }
 she } would be
 it }
 we *should* be
 you would be
 they would be

Perfect (Perfect)

I *should* have been (= aş fi fost)
 you would have been
 he }
 she } would have been
 it }
 we *should* have been
 you would have been
 they would have been

MODUL IMPERATIV (*IMPERATIVE MOOD*)*Persoana a 2-a sg.*

be(= fii)

Persoana a 2-a pl.

be(= fiți)

§ 1872

B. CONJUGAREA CONTINUĂ
(THE CONTINUOUS CONJUGATION)DIATEZA ACTIVĂ (ACTIVE VOICE)
MODUL INDICATIV (INDICATIVE MOOD)

Prezent (Present)

I *am* being (= sînt)
 you are being
 he }
 she }
 it } *is* being
 we are being
 you are being
 they are being

Trecut (Past Tense)

I *was* being (= eram)
 you were being
 he }
 she }
 it } *was* being
 we were being
 you were being
 they were being

MODUL SUBJUNCTIV (SUBJUNCTIVE MOOD)

Prezent (Present)

I were being (= să fiu)
 you were being
 he }
 she }
 it } were being
 we were being
 you were being
 they were being

C. FORMELE CONTRASE (Vezi Tabel § 1867)

§ 1873 Funcții. — Verbul *to be* poate fi verb principal, auxiliar, copulativ sau modal (în acest din urmă caz fiind urmat de un infinitiv complet).

§ 1874 1) Ca verb principal¹ este verb lexical cu sens existențial:

a) = *a fi*, *a exista*:

To be or not *to be*, that is the question.²

(A fi sau a nu fi, aceasta e întrebarea.)

I think, therefore I *am*.³

(Cuget, deci exist.)

He is the greatest poet that ever *was*.

(Este cel mai mare poet care a existat vreodată.)

b) (+ un adverb ori o locuțiune adverbială sau prepozițională) = *a fi*,
a avea loc, *a se afla*, *a se găsi*, *a sta*, *a locui*:

They *are* at home in the evenings.

[(Ei) sînt acasă seara.]

He *is* on the staff.

(Face parte din personal.)

Your bike *is* there, by the door.

(Bicicleta ta este acolo, lângă ușă.)

The demonstration *was* yesterday.

(Demonstrația a avut loc ieri.)

When and where *is* the meeting?

(Cînd și unde are loc ședința?)

¹ Înțelesurile menționate sînt numai cîteva indicații, sensurile verbului *to be* fiind prea numeroase pentru ca această chestiune să poată fi epuizată în cadrul capitoului de față.

² W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

³ R. Descartes, *Discours de la Méthode*. "Cogito, ergo sum."

Father and mother *were* downstairs.
(Tata și mama se aflau jos.)
There *is* a fine garden round the house.
(În jurul casei se află o grădină frumoasă.)
The milk *is* in the larder.
(Laptele se găsește în cămară.)
He *has been* here all his life.
(Stă /este/ se află aici de o viață întreagă.)

c) = a fi, a se duce, a veni:

Have you ever *been* to England?
(Ai fost vreodată în Anglia?)
Has he *been* to see George?
(A fost pe la George?)
I *had been* all over the museum.
(Fusesem prin tot muzeul.)
Is he for Dover?
(Merge la Dover?)

d) Verbul lexical **to be** poate avea imperativul format cu DO emfatic § 1875 pentru accentuare:

Do be sensible!¹
Don't be so sensitive!²

e) Pentru formele contrase vezi § 1867.

2) Ca verb auxiliar formează:

§ 1876

a) (+ participiul prezent) *conjugarea continuă* (§ 1797):

§ 1877

This child *is* always crying.
(Copilul acesta plinge mereu.)
We *have been* waiting for you a long time.
(Te așteptăm de mult.)
I *shall be* seeing him tomorrow.
(Am să-l văd mâine.)

b) (+ participiul trecut) *conjugarea pasivă* (§ 1781):

§ 1878

She telephoned asking *to be* met.
(A telefonat rugînd să vină cineva s-o ia de la gară.)
He *will be* stopped if he crosses against the lights.
(Are să fie oprit dacă traversează pe roșu.)
They *were* called away.
(Sînt plecați, au fost chemați.)

c) (+ participiul trecut) *timpurile perfecte* ale citorva verbe intransitive § 1879 (§ 1493):

<i>Is</i> she come?	<i>They were</i> gone.
([Ea] a venit?)	(Erau plecați.)
The sun <i>is</i> set.	I <i>am</i> done to the world.
(Soarele a apus.)	(Sînt epuizat.)

3) Ca verb copulativ, face legătura între subiect și numele predicativ: § 1880

She *is* a singer.
(Este cîntăreață.)
If you *were* he/him (colocv.) you would be successful.
(Dacă ai fi în locul lui, ai reuși.)
You *are* early today.
(Ai venit devreme azi.)

¹ *sensible* = cuminte, înțelept, cu bun simț.

² *sensitive* = sensibil.

To work *is* to be content.
(A munci înseamnă a fi mulțumit.)
He *would be* as well to come at once.
(Ar face mai bine să vină imediat.)

Se atrage atenția asupra următoarelor construcții:

a) (+ anumite adjective) = *a se simți*:
to be cold, warm, hungry, thirsty, sleepy, afraid, ashamed, angry, right, wrong, etc.
[= a-i fi (cuiva) frig, cald, foame, sete, somn, frică, rușine; a fi supărat, a avea dreptate,
a fi greșit etc.]

b) (+ substantive care se referă la vîrstă, formă, culoare, măsuri etc.)
= *a avea*:

How old <i>is</i> she? (Ce vîrstă are?)	What <i>is</i> the time? (Cit e ceasul?)
She <i>is</i> twenty (years old). (Are douăzeci de ani.)	What colour <i>are</i> the walls of your room? (Ce culoare au pereții odăii tale?)
What shape <i>is</i> the hall? (Ce formă are antreul?)	The carpet <i>is</i> three metres in breadth. (Covorul are trei metri lățime.)
How tall <i>is</i> he? (Ce înălțime are?)	"Who <i>is</i> he?" "He <i>is</i> my brother Tim." (Persoană) "What <i>is</i> he?" "He <i>is</i> an <i>artiste</i> ?" ¹ (Profesie)

§ 1881 4) Ca verb modal (+infinitivul complet) exprimă ideea de viitor, arătînd:

§ 1882 a) un fapt stabilit anterior (§ 1526):

They *are to work out* a new scheme.
[(Ei) trebuie să elaboreze un nou proiect.] (așa s-a hotărît).
She *was to meet* them on the following day.
(Rămăsese înțeles ca ea să-i întâlnească a doua zi.)
Last night there *was to be* a big party.
(Ieri seară era vorba să fie o mare petrecere.) (care a și fost).

§ 1883 *Urmat de infinitivul perfect* se referă la un fapt care nu a avut loc în trecut sau chiar și în viitor:

I *was to have seen* him last night.
(Urma să-l văd ieri seară.) (dar nu l-am văzut).

dar și (rar):

I *was to have seen* him tomorrow.
(Rămăsese înțeles să-l văd mâine.) (dar am renunțat.)

§ 1884 b) obligație, datorie, ordin, dispoziție:

They *are to finish* that at once.
(Trebuie să termine aceasta imediat.)
She opened the letter because you said she *was to*.
(A deschis scrisoarea deoarece i-ai spus că trebuia să o facă.)
You *are not to come* in here.
(Nu e voie să intri aici. s a u Intrarea interzisă.)
The club members *are to come* to the official dinner in tie² and jacket.
(Ținuta obligatorie pentru membrii clubului, la dineul oficial, este sacou și cravată.)

§ 1885 c) posibilitate:

The house *is to be reached* from the road.
(Se poate ajunge la casă din șosea.)
What *am I to do* if the voucher doesn't turn up in time?
(Ce pot face³ dacă recipisa nu sosește la timp?)

¹ Vezi § 538. și pag. 33. nota 1.

² La ceremoniile unde se cere ținută de gală în Anglia sau la ambasade etc., pe cartonul invitației se menționează: *white tie* sau *black tie*, însemnînd *frac* sau respectiv *smocking*, ținuta feminină fiind corespunzătoare celei masculine: ținută de gală și respectiv de seară.

³ Sau „Ce (trebuie) să fac...“? (cu înțelesul de la § 1884).

The runners *were to be identified* by the numbers on their backs.
(Alergătorii urmau să fie identificați după numerele de pe spate.)

How *were we to cross* the river if there was no bridge?
(Cum puteam traversa riul dacă nu era pod?)

Tickets *are to be had* at the entrance.
(Biletele se pot obține la intrare.)

There *is nothing to be done* about it.
(Nu este nimic de făcut în această chestiune.)

Where *is this record¹ to be found*?
(Unde poate fi găsit acest disc?)

d) necesitate:

§ 1886

You *are to walk* across the garden to reach the entrance.
(Trebuie/este necesar să traversezi grădina ca să ajungi la intrare.)

She *is to be praised* for her achievement.
(Trebuie/merită să fie lăudată pentru realizarea ei.)

e) inevitabilitate, soartă:

§ 1887

Our quarrel was fierce but eventually we made it up, and Ann *was to be* my closest friend through all our lives.

(Cearta noastră a fost aprigă, dar am sfinșit prin a ne împăca și Ana avea să-mi fie toată viața cea mai apropiată prietenă.)

I *was never to see* the old tumble-down house again: it was replaced by an up-to-date block of flats.

(Nu aveam să mai revăd niciodată vechea casă ruinată: fusese înlocuită cu un bloc modern.)

After her accident, she went home and we *were never to meet* again.

(După accident, a plecat acasă și nu ne-a mai fost dat să ne întâlnim niciodată.)

5) Expresii idiomatice:

§ 1888

her husband *to-be* (= viitorul ei soț)
as it *were* (= ca să spun astfel)
there *is*, there *are* (= este, sînt)
There *will be* dancing. (Se va dansa.)
Let *me be*! (Lasă-mă în pace!)

{ How *is* she? (Ce mai face?)

{ What *is* she like? [Cum este (ea)?]

What *is to become* of her? [Ce se (va) face?]

Where *is* she to go? [Unde (trebuie) să se ducă?]

How *is* it that...? (Cum se face că...?)

Write this letter and *don't be* all day about it!

(Scrie această scrisoare și nu pierde toată ziua cu ea!)

What's *up*? (Ce se întimplă?)

What *have you been up to*? (Ce poznă ai mai făcut?)

6) Formele contrase. — Vezi și § 1867—1868.

§ 1889

Cuvintul la care se alipește, ca un sufix, forma contrasă a auxiliarului *to be* sau a negației ce îl însoțește poate fi, practic vorbind, orice parte de vorbire:

Claire's out.

Your friend's enjoying his holiday a lot.

The street *she's* looking for is on your right.

"Your train's in." "When's it going?"

They're never tired.

There's no doubt about it.²

*There's*³ the man *you're* afraid of.

¹ record = și „înregistrare“ etc.

² there neaccentuat este particulă introductivă „existențială“ (adică următoarea formă a verbului *to be* cu sensul de a exista) (Quirk, 14.24 Grammar...) și este întrebunțată când subiectul urmează predicatul în propoziția declarativă.

³ there accentuat este adverb de loc (= acolo) (iată).

Mine's red: *what's* yours? (= What colour's yours?)
 And *that's* that!¹
I'm not the odd man out.²
Eight's the number of your guests tonight. *One's* missing.
*Who's*³ the man in grey and *what's*⁴ he?
Where's Irene⁵? *Why's* she gone⁶?
It's nothing to write home about.⁷
 Come on! *Here's* Helen.

7. *Trecut simplu* { He *wasn't* asleep.
 They *weren't* all men.

A se remarca însă că *trecutul simplu* al verbului *to be* nu are formă contrasă când nu e negativ. Negativa capătă forma contrasă când îl însoțește în limba vorbită.

Observații:

(a) *I'm not* este preferată formei *I ain't*, iar *aren't I?* formei *ain't I?* (§ 1868), *ain't* fiind considerată substandard în ambele cazuri.

(b) Formele negative contrase ale verbului *to BE* au două aspecte paralele. Exceptind persoana I (*I am not*, *aren't I?*, *ain't I?*), cele două serii de forme uzitate sînt:

<i>I'm not</i>	<i>I ain't</i>
<i>you're not</i>	<i>you aren't</i>
<i>he's, she's, it's not</i>	<i>he, she, it isn't</i>
<i>we're not, they're not</i>	<i>we, they aren't</i>

Practic vorbind, diferența dintre aceste două serii este neglijabilă.

§ 1890 (c) *it's* și *its* — se face adeseori confuzie între aceste două forme, pronunția lor fiind aceeași [its].

it's = *it is* (două cuvinte contrase: pronume neutru + verb) = (el sau ea) este; *its* (un singur cuvint: adjectiv posesiv neutru) = (al) lui, (al) ei.

§ 1891 TO HAVE (A AVEA)

§ 1892 A. CONJUGAREA SIMPLĂ
 (SIMPLE CONJUGATION)

DIATEZA ACTIVĂ (ACTIVE VOICE)

INFINITIV (INFINITIVE)

Prezent (*Present*)

Perfect (*Perfect*)

to have (= a avea)

to have had (= a fi avut)

PARTICIPIU (PARTICIPLE)

Prezent (*Present*)

Trecut (*Past*)

Perfect (*Perfect*)

having (= avînd)

had (= avut)

having had (= avînd; după ce a avut)

¹ "And *that's that!*" (ton categoric) = Și cu asta basta! s a u Și asta-i tot.

² *odd(-)man(-)out* = riscă (joc); *fig.* superfluu, inutil.

³ "Who's...?" = Cine este...? Răspuns: "My brother" s a u "Ray".

⁴ *What's...* = ce este? *What is...* = ce e? Ce profesie s a u ocupație are?

⁵ *Irene*: pronume feminin pronunțat [aɪə'ri:nɪ] (s sofisticat), imitînd pronunția engleză a numelui zeiței păcii în mitologia greacă.

⁶ *Why's she gone?* (= *Why is...*?) (s a u *Why has...*?) ambele fiind forme de perfect (§ 1489, 1493).

⁷ = *It's nothing interesting (or out of the ordinary).*

MODUL INDICATIV (*INDICATIVE MOOD*)Prezent (*Present*)

I have (= am)
 you have¹
 he }
 she } *has*¹
 it }
 we have
 you have
 they have

Trecut (*Past Tense*)

I had (= aveam, avui, am avut)
 you had¹
 he }
 she } had
 it }
 we had
 you had
 they had

Prezent perfect
(*Present Perfect*)

I have had (= am avut)
 you have had
 he }
 she } *has* had
 it }
 we have had
 you have had
 they have had

Trecut perfect
(*Past Perfect*)

I had had (= avusesem)
 you had had
 he }
 she } had had
 it }
 we had had
 you had had
 they had had

Viitor (*Future*)

I *shall* have (= voi avea)
 you will have
 he }
 she } will have
 it }
 we *shall* have
 you will have
 they will have

Viitor perfect (*Future Perfect*)

I *shall* have had (= voi fi avut)
 you will have had
 he }
 she } will have had
 it }
 we *shall* have had
 you will have had
 they will have had

Viitorul față de trecut
(*Future in the Past*)

I *should* have (= voi avea)
 you would have
 he }
 she } would have
 it }
 we *should* have
 you would have
 they would have

Viitorul perfect față de trecut
(*Future Perfect in the Past*)

I *should* have had (= voi fi avut)
 you would have had
 he }
 she } would have had
 it }
 we *should* have had
 you would have had
 they would have had

MODUL SUBJUNCTIV (*SUBJUNCTIVE MOOD*)

Forma veche

(*Independentă de timp*)

I have (= să am)
 you have
 he }
 she } *have*
 it }
 we have
 you have
 they have

Forma modernă

Prezent (*Present*)

I had (= să am)
 you had
 he }
 she } *had*
 it }
 we had
 you had
 they had

Perfect (*Perfect*)

I had had (= să fi avut)
 you had had
 he }
 she } had had
 it }
 we had had
 you had had
 they had had

¹ *thou hast*, indicativ prezent, și *thou hadst*, indicativ trecut, formele vechi pentru persoana a 2-a sg.; precum și *he / she / it hath* forma veche pentru persoana a 3-a sg., indicativ prezent, sînt întrebuițate numai în stilul poetic.

MODUL CONDIȚIONAL (*CONDITIONAL MOOD*)Prezent (*Present*)

I *should* have (= aș avea)
 you would have
 he } would have
 she }
 it }
 we *should* have
 you would have
 they would have

Perfect (*Perfect*)

I *should* have had (= aș fi avut)
 you would have had
 he } would have had
 she }
 it }
 we *should* have had
 you would have had
 they would have had

MODUL IMPERATIV (*IMPERATIVE MOOD*)

Persoana a 2-a sg.

have (= ia! poștește!
 luați! poftiți!)

Persoana a 2-a pl.

have (= luați! poftiți!)

§ 1893

B. CONJUGAREA CONTINUĂ
(*CONTINUOUS CONJUGATION*)DIATEZA ACTIVĂ (*ACTIVE VOICE*)INFINITIV (*INFINITIVE*)Prezent (*Present*)

to be having (= a avea)

Perfect (*Perfect*)

to have been having (= a fi avut)

MODUL INDICATIV (*INDICATIVE MOOD*)Prezent (*Present*)

I *am* having (= eu am)
 you *are* having
 he }
 she } *is* having
 it }
 we *are* having
 you *are* having
 they *are* having

Trecut (*Past Tense*)

I *was* having (= eu aveam)
 you *were* having
 he } *was* having
 she }
 it }
 we *were* having
 you *were* having
 they *were* having

Prezent perfect
(*Present Perfect*)

I have been having
 (= eu am avut)
 you have been having
 he } *has* been having
 she }
 it }
 we have been having
 you have been having
 they have been having

Trecut perfect
(*Past Perfect*)

I had been having
 (= eu avusesem)
 you had been having
 he } had been having
 she }
 it }
 we had been having
 you had been having
 they had been having

Viitorul (*Future*)

I *shall* be having (= voi avea)
 you *will* be having
 he } *will* be having
 she }
 it }
 we *shall* be having
 you *will* be having
 they *will* be having

Viitorul perfect (*Future Perfect*)

I *shall* have been having (= voi fi avut)
 you *will* have been having
 he } *will* have been having
 she }
 it }
 we *shall* have been having
 you *will* have been having
 they *will* have been having

Viitorul față de trecut
(*Future in the Past*)

I *should* be having (= voi avea)
 you would be having
 he } would be having
 she }
 it }
 we *should* be having
 you would be having
 they would be having

Viitorul perfect față de trecut
(*Future Perfect in the Past*)

I *should* have been having (= voi fi avut)
 you would have been having
 he } would have been having
 she }
 it }
 we *should* have been having
 you would have been having
 they would have been having

MODUL SUBJUNCTIV (*SUBJUNCTIVE MOOD*)

Forma veche

(*independentă de timp*)

I be having (= să am)

you be having
 he } be having
 she }
 it }
 we be having
 you be having
 they be having

Prezent (*Present*)

I were having (= să am)

you were having
 he } were having
 she }
 it }
 we were having
 you were having
 they were having

Forma modernă

Perfect (*Perfect*)

I had been having (= să fi avut)

you had been having
 he } had been having
 she }
 it }
 we had been having
 you had been having
 they had been having

MODUL CONDIȚIONAL (*CONDITIONAL MOOD*)

Prezent (*Present*)

I *should* be having (= aş avea)
 you would be having
 he } would be having
 she }
 it }
 we *should* be having
 you would be having
 they would be having

Perfect (*Perfect*)

I *should* have been having (= aş fi avut)
 you would have been having
 he } would have been having
 she }
 it }
 we *should* have been having
 you would have been having
 they would have been having

C. FORMELE CONTRASE (Vezi tabel § 1867)

Funcții. — Verbul *to have* poate fi verb principal, auxiliar sau modal: § 1894

1) Ca **verb principal** (+ un complement direct) este verb lexical și are § 1895 următoarele înțelesuri de bază¹:

a) exprimă ideea de posesiune sau de apartenență: § 1896

You *have* a good name.
 The door *has* a lock.
 They *had* a mutual aid fund at their factory.

b) este sinonim cu *to eat* sau *to take*² când se referă la substantivele care § 1897 denumesc mese, alimente etc.:

Will you *have* some breakfast?
 Do *have* another cup of tea!
 He hasn't *had* anything since Monday.
 You ought to have *had* your medicine some time ago.

¹ Înțelesurile menționate sînt simple indicații generale. Chestiunea semanticii verbului *to have* nu poate fi epuizată în cadrul acestui capitol.

² A lua, întrebuințat în limba română în aceste cazuri, trebuie tradus prin *to have* și nu prin *to take* (cu anumite excepții): "Do you *take* sugar?" (= „Obișnuieți zahăr?").

§ 1898 c) urmat de substantivele care au aceeași formă ca și verbele de la care sint derivate, formează sinonime ale acestor verbe (§ 389): *to have a bath, a bathe, a chat, a drink, a drive or a ride, a fall, a laugh, a run in the car, a shave, a smoke, a snooze etc.* Toate aceste forme sint traduse cu verbele corespunzătoare: a se înbăia (a face o baie în cadă), a se scălda (în lac, riu, mare), a sta de vorbă (a face o șuotă), a bea un pahar, a face o plimbare cu automobilul, trăsura (*a drive, a ride*), călare sau cu bicicleta (*ride*), a cădea, a ride, a face o plimbare cu automobilul, a se rade, a fuma, a trage un pui de somn, a ațipi etc.

§ 1899 2) Ca verb auxiliar

§ 1900 a) (+ participiul trecut) formează timpurile perfecte:

<i>to have called</i>	<i>having called</i>
<i>I have called</i>	<i>I had called</i>
<i>I shall have called</i>	<i>I should have called</i>

§ 1901 b) are rol *cauzativ (causative)*: arată că o altă persoană sau un alt agent săvârșește acțiunea în locul subiectului (o formă de pasiv) (§ 1788). În acest caz, HAVE este urmat imediat de complementul direct intercalat între auxiliar și participiul trecut sau infinitiv:

I have cleaned my shoes. (Prezent perfect)

[Mi-am curățat (eu însumi) ghetele.]

I have my shoes cleaned.

[Mi-am dat ghetele la curățat.]

She had her wrist sprained.

[Și-a scruțit mina.]

Have the cake brought in!

[Spune să se aducă tortul!]

The applicants were having their memory tested.

[Candidaților li se testa memoria.]

Have my luggage taken to the taxi, please!

[Te rog spune să mi se ducă bagajul la taxi.]

Janet had her bangle stolen.

[Ioanei i s-a furat brățara.]

We love to have our friends come to see us.

[Ne place mult ca prietenii noștri să vină să ne vadă.]

We'll have him overhaul the engine every week.

[Avem să-i cerem să facă revizia motorului în fiecare săptămână.]

What will you have her do? It is too late for a show.

[Ce vrei să facă? E prea târziu pentru un spectacol.]

§ 1902 3) Ca verb modal:

§ 1903 a) (+ infinitivul complet) este sinonim cu *must* (= trebuie):

My shoes will have to be mended.

[Pantofii mei vor trebui reparați.]

We had to tell him to change his attitude.

[A trebuit să-i spunem să-și schimbe atitudinea.]

You don't have to go yet: it is only five o'clock.

[Nu trebuie să pleci încă: nu e decât ora cinci.]

(Vezi și § 1901, 2063)

A se compara:

She says I am to go at once and arrange the exhibits.

[(Ea) spune că trebuie să mă duc imediat să aranjez exponatele.] (pentru că a fost hotărât astfel).

I have to go at once, it is getting dark.

[Trebuie să plec imediat, se întuneacă.] (Obligație fără alternativă).

b) Subjonctivul prezent *had* urmat de comparativele *better* sau *sooner*, § 1901
de adverbul *rather* sau de locuțiunea *as soon*, plus un infinitiv incomplet, for-
mează construcțiile idiomatice *had better*, *had sooner*, *had rather*, *had as soon*
(= mai bine, prefer):

You *had better* do something about it.
(Mai bine ai face ceva în această privință.)
I *had rather* (s a u *sooner*) practise medicine in the country.
(Prefer să practic medicina la țară.)
We *had as soon* walk the distance.
(Am prefera să ne ducem pe jos pînă acolo.)

Cf. cu I *would'd rather* sau *just as soon*. (§ 1579)

Verbul "to have" în interogații și negații. § 1905

În formele de interogație și negație, verbul *to have* poate fi construit sau
nu cu auxiliarul DO, conform următoarelor uzanțe:

1) DO zero. — Nu se întrebuițează auxiliarul DO (= DO zero): § 1906

a) cînd verbul HAVE este folosit ca auxiliar la formarea timpurilor per- § 1907
fecte:

Have you opened the letter?
(Ai deschis scrisoarea?)
We *hadn't seen* the new factory yet.
[(Noi) nu văzusem încă noua fabrică.]

b) cînd verbul *to have* exprimă posesiunea sau apartenența: § 1908

Have you a cigarette?
(Ai o țigară?)
I *haven't* any friends in your town.
(Nu am prieteni în orașul duminică.)

Coloecial, HAVE este de obicei însoțit de verbul *got*, care și-a pierdut
conținutul noțional și nu are decît rolul de a accentua ideea de posesiune sau
apartenență exprimată prin *to have* (§ 1474):

Have you got a cigarette?
(Ai o țigară?)
I *haven't got* any friends in your town.
(Nu am prieteni în orașul duminică.)

c) cînd verbul *to have* poate fi înlocuit cu *to be*: § 1909

Has this factory (*got*) 500 workers? (= *Are there* 500 workers in this factory?)
(Are această fabrică 500 de lucrători?) (= *Stat* 500 de lucrători în această fabrică?)
They *hadn't (got)* many old books in the library. (= *There weren't* many old books
in the library.)
(Nu aveau multe cărți vechi în bibliotecă.) (= Nu erau multe cărți vechi în bibliotecă.)

2) Se folosește auxiliarul DO: § 1910

a) cînd verbul *to have* are altă întrebuintare decît aceea arătată la § 1911
§ 1907—1909 și este sinonim cu alte verbe, pierzîndu-și astfel înțelesul propriu
de „a avea“:

Did the children *have* a nice lunch? (= to eat)
Helen *didn't have* her usual cup of cocoa. (= to drink)
What time *did you have* your bath? (= to take)
I *didn't have* much trouble to get here. (= to experience)
Did you have a good time on your trip? (= to enjoy oneself)
Why *don't you have* your health attended to? (= to ask a doctor to look after it)
We've (= have) *got* to stick together, *don't* we? (= Must)
She *didn't have* her skirt pressed. (= To ask someone to press it) (*Have* cauzativ
vezi § 1901)

Do you always have to go to bed at ten? (= Must)
I *don't have* to work as a rule in the afternoon. (= to be obliged)

§ 1912 b) cînd verbul *to have* se referă la o acțiune sau o stare permanentă sau obișnuită:

Do you often have colds?
Do they usually have music in the evenings?
We don't have enough hockey in winter.
If the shop doesn't have the books you want, you may order them by post.

Prin contrast, cînd *to have* se referă numai la o ocazie anumită, lipsa auxiliarului DO (*DO zero*) indică această situație (§ 1906):

It is a wonder you haven't (got) a cold after such a long tramp in the rain.
Have we (got) any music tonight on the TV?
We hadn't enough skating this morning.

Notă

În engleza americană, verbul *to have* formează întotdeauna interogația și negația cu ajutorul auxiliarului DO, singura excepție fiind cazul în care *to HAVE* este întrebuințat ca auxiliar la formarea timpurilor perfecte (§ 1907):

Do you have a cigarette?
I don't have any friends in your town.
Plastics did not have a readily classifiable resistivity.

Această întrebuințare a verbului DO s-a extins foarte mult și în Anglia contemporană.

§ 1913

TO DO (A FACE)

§ 1914 Funețu. — Verbul *to do* poate fi verb principal sau auxiliar.

§ 1915 1) Ca verb principal nu este anomal, ci urmează patternul conjugării verbelor lexicale, folosind chiar și forma DO auxiliar acolo unde aceasta este necesară (vezi exemplele următoare):

a) = a face (sens generic), a îndeplini, a realiza, a se ocupa cu, a executa, a termina:

How do¹ you [dju:]² do³ (= Bună ziua!)
What are you doing now? Are you busy?
 (Ce faci acum? Ești ocupat?)
What does she do for a living?
 (Ce ocupație are?)
"What did you do yesterday?" "I did my room."
 (Ce-ai făcut ieri? — Mi-am făcut curat în cameră.)
You haven't done⁴ your hair yet.
 (Nu te-ai pieptănat încă.)
She 'did do this piece remarkably well. (accentuat)
 (A executat într-adevăr remarcabil această bucată.)
I'll do my best. (Voi face tot posibilul.)
When in Rome, do as the Romans do. (Proverb)

¹ Acest verb este auxiliarul DO. Numai infinitivul *do*³ (scris aici cu litere cursive) este verb principal. Oriunde există două forme ale verbului *do* într-o construcție verbală, prima formă este auxiliarul DO, a doua (la infinitiv) este verbul principal.

^{2 3} *How do you do?* (pronunțat numai cu forma contrasă [dju:] a auxiliarului *do you*. Este o simplă formulă de salut adaptată ocaziei respective (= Bună ziua; bună seara; respectele mele etc.), întrebuințată în special atunci cînd o persoană este prezentată alteia; și nu înseamnă: „ce mai faci?”. Răspunsul este același: „*How do you do?*” Este adresată tot ca formulă de salut doamnelor și persoanelor mai în vîrstă sau superiorilor, și utilizată în stilul formal, în care caz nu este prescurtată. [Vezi „*My Fair Lady*” (= „*Pygmalion*” de G.B. Shaw) în scena prezentării florăresei la cursele de cai].

⁴ *to do one's hair* = a se pieptăna, a-și aranja părul, a se coafa.

b) = a conveni, a fi potrivit, a fi de ajuns (în special la viitor și condițional):

"Will I *do*?" said the gardener. "I'm sure you will."
 (Vă convin? spuse grădinarul. — Sînt sigură că da.)
 This building *would do* for a day-nursery.
 (Această clădire ar fi bună pentru creșă.)
 That *will do*!
 (De ajuns! Asta e tot! Poți pleca! s a u dimpotrivă: Merge, e bine!)
 You never *do* your work properly. That *won't do* at all!
 (Niciodată nu lucrezi cum trebuie. Așa nu merge deloc!)

c) = a termina (în special la timpurile perfecte și la participiul trecut):

When she *has done*, we'll go to bed.
 One more sandwich and I *had done*.
 Be *done* (s a u *have done*) now! It is getting late.
 I *have done* with you!
 Have *you done* with my compasses?
 His work *done*, he went to see a film.
 Well begun *is* half *done*. (Proverb)

2) Ca verb auxiliar (+ infinitivul incomplet): § 1916

a) ajută la construirea formei interogative, negative și interogativ-negative (§ 2913, 2920, 2936); § 1917

b) înlocuiește un alt verb, pentru evitarea repetării acestuia, procedeu numit de unii gramaticieni contemporani englezi IN CODE (= în COD): § 1918

We never thought he would *ski* as well as he *does*.
 "Did you *read* this?" "Yes, I *did*."
 "Why didn't they *join* in the competition?" "But they *did*!"
 He *spoke* first, *didn't* he?
 She didn't *recognize* me, *did* she?
 "You *put* the folder on the table." "Ah yes, so I *did*!" s a u "Oh, no! I *did not*!"
 We thought he would never *return* to his studies; but go back he *did*.

c) este întrebuințat atunci cînd, pentru a se da mai multă vioiciune și expresivitate stilului, se inversează ordinea obișnuită a cuvintelor, adverbul (sau echivalentul acestuia) fiind adus la începutul propoziției, iar auxiliarul DO pus înaintea subiectului, ceea ce dă un ton mai formal contextului: § 1919

Never *did* I see such sportsmanlike behaviour!
 Well *do* I remember him!
 Only when he called out *did* we notice him.

d) accentuează ideea verbului pe lîngă care stă (*Emphatic DO*):¹ § 1920

He *does* look kind!
 (Parc într-adevăr om bun.)
Do be quiet!
 (Tăceți, vă rog!)
 We really *did* try very hard.
 (Te asigur că am încercat într-adevăr foarte stăruitor.)
 You say I wasn't there, but I *did* go!
 (Spui că nu eram acolo, cu însă m-am dus, te asigur!)
 "I hope you don't mind!" "But I *do* mind."
 (Sper că nu te supără. — Ba te înșeli, mă supără, te asigur.)
Do come tomorrow!
 (Te rog, vino mîine negreșit!)

3) Pentru comparația contrastivă între verbele *to do* și *to make* vezi § 2200. § 1921

¹ DO este în acest caz puternic accentuat.

§ 1922

TO LET (A LĂSA)

§ 1923 Funcții. — Verbul *to let* este întrebuințat ca verb principal sau parțial auxiliar.

§ 1924 1) Ca verb principal
a) = a lăsa, a permite:

Live and let live!
Let me be! (Lasă-mă în pace!)
He let the dogs loose.
Let me have your answer at once!
Let me know when you want to come!
We may go if the weather will let us.
The usher let no one in.
Let sleeping dogs lie! (Proverb)
Let bygones be bygones! (Proverb)

b) = a (se) închiria:

I was looking for a house to let. (=de închiriat)
It is why the house has never let.

§ 1925 2) Ca verb auxiliar (+ un substantiv sau pronume în cazul obiectiv + infinitivul incomplet) LET ajută la formarea unui echivalent al subjonctivului persoana 1 și a 3-a, sg. și pl.¹

Let me see! is this right?
Don't/do not let her go slack just now!²
Let's hurry!
Don't let me catch you here again!
Don't let's sing now!
Let X be equal to Y. (Mathematics)

§ 1926 Cazul complementului auxiliarului LET. — To LET fiind un verb tranzitiv, este urmat de un pronume sau substantiv în cazul acuzativ chiar și atunci când el este auxiliar:

Let me think! Isn't he a doctor?
Let's spend our holidays in the mountains!

Se atrage atenția asupra greșelii frecvente de a se pune acest complement în cazul nominaliv sub influența verbului următor, al cărui subiect este:

Let him and me go in for teaching.
("Let he and I" este incorrect)
If anyone is responsible for the omission, let it be us.
("Let it be we" este incorrect)

§ 1927 Infinitivul după verbul "to let". — Verbul *to let* este urmat la diateza activă de infinitivul incomplet, iar la diateza pasivă (când înseamnă „a permite”) în genere de infinitivul complet (1663—1664):

Let them do what they want. (Activ)
They were never let to do what they wanted. (Pasiv)

§ 1928 Formele contrase. — Modalul LET, când este auxiliar, are o singură formă acceptată: *let's* (= let us), exprimând un îndemn, în contrast cu verbul lexical *to let* (= a permite), care nu are formă contrasă în această situație:

Let's have a swim! (Auxiliar)
(Hai să facem o partidă de înot!)
Father, please, let's go for a swim. (= hai să mergem să înotăm)

¹ Unii autori consideră aceste forme construite cu LET ca fiind la modul imperativ. Imperativul nu poate exprima decât ordine directe, nu poate deci avea decât pers. a 2-a sg. și pl. Ordinele indirecte se construiesc cu subjonctivul (la pers. 1 și a 3-a). Vezi § 1585, 1625.

² Sensul propoziției este: „Să nu-și încetinească tocmai acum ritmul muncii!” sau, ca la § 1924 a „Nu o lăsa să-și încetinească tocmai acum ritmul muncii!” *Depinde de intenția vorbitorului.*

În limbajul colocvial sînt și alte exemple de forme contrase ale auxiliarului LET, considerate *substandard*, totuși curente chiar și în limbajul cult colocvial:

Let'm [= him] go!
Let'm [= them] speak out!

Pentru formele contrase, vezi și § 1867.

Do accentuat (*Emphatic DO*) și verbul *to let*. — DO accentuat poate însoți verbul *to let*, fie acesta verb lexical sau modal: § 1929

Mother, *do let* us go biking in the mountains this weekend, Ellen and me!
 "Dinny, shall we go surf-riding today?" "Oh, 'do let's!"

SHALL. WILL. MAY.

Aceste auxiliare, fiind verbe defective modale, sînt tratate la capitolul verbelor defective modale (§ 1930).

II. VERBELE DEFECTIVE MODALE

§ 1930

(MODAL DEFECTIVE AUXILIARIES or THE MODALS)¹

VERBELE MODALE PRIMARE

§ 1931

(PRIMARY MODAL VERBS)

CAN. MAY. MUST. OUGHT. SHALL. WILL.

1) Verbe defective. — Aceste verbe sînt numite *defective* deoarece nu au modurile și timpurile: § 1932

a) următoarele verbe au numai două forme:

<i>Prezent (Present)</i>	<i>Trecut (Past)</i>
can	could
may	might
shall	should
will	would

b) MUST și OUGHT nu au decît o singură formă: aceea de prezent, întrubuințată uneori și cu referire la trecut.

Atenție!

Toate verbele defective sînt *transitive*, complementul lor direct fiind infinitivul care le urmează.

2) Verbe modale. — Verbele modale sînt astfel numite deoarece au și funcție *modală*²: însoțind verbe care nu pot fi decît la modul infinitiv³, ele joacă un rol aproape asemănător cu acela al auxiliarelor propriu-zise, exprimînd atît *modalitatea*, cît și *timpul*⁴ verbului *dependent* de ele. Cu alte cuvinte, în propozițiile: § 1933

I *can* speak, you *might* go, etc.

verbele dependente *speak* și *go*, neputînd avea decît formă de infinitiv în construcțiile cu verbele modale, nu pot reda ideea exprimată în mod obișnuit prin

¹ În gramatica engleză aceste verbe au diferite numiri după autori: *Modal Defective Verbs*, *Modal Auxiliary Verbs* (ultimul, nume impropriu, acesta nefiînd decît un aspect al lor) etc.

² *Modal* = „care se referă la un mod gramatical”. (*Dicționarul limbii române literare contemporane* publicat de Academia R.P.R.) Vezi și § 1337—1340.

³ Verbele modale nu pot fi urmate decît de un infinitiv: verbul modal este *verbul regent*, iar infinitivul următor este *verb dependent*.

⁴ Vezi § 1336.

indicativ, condițional sau subjonctiv. Această idee modală este redată în exemplele de mai sus de verbe defectiv regente CAN (indicativ) și MIGHT (indicativ trecut, condițional sau subjonctiv). Verbul defectiv regent servește așa-dar ca *indicator modal*: spre exemplu, chiar dacă acțiunea lui este reală și ar trebui deci exprimată prin indicativ, el este pus la modul condițional sau la subjonctiv pentru a se arăta că acțiunea la care se referă verbul dependent nu este reală.

Pentru funcția modală și aceea temporală pe care o îndeplinesc păstrându-și totuși propriul înțeles, verbele modale, în contrast cu acelea auxiliare, sînt considerate ca *semiauxiliare*.

§ 1934 3) Conjugarea verbelor defectiv modale.

Can

Prezent, viitor

I	can
you	can
he, she, it	can
we	can
you	can
they	can

Trecut, Condițional și Subjonctiv

I	could
you	could
he, she, it	could
we	could
you	could
they	could

May

Prezent

I	may
you	may
he, she, it	may
we	may
you	may
they	may

Trecut, Condițional și Subjonctiv

I	might
you	might
he, she, it	might
we	might
you	might
they	might

Must

Prezent¹

I	must
you	must
he, she, it	must
we	must
you	must
they	must

Ought

Prezent

I	ought
you	ought
he, she, it	ought
we	ought
you	ought
they	ought

Shall

Prezent

I	shall
you	shall
he, she, it	shall
we	shall
you	shall
they	shall

Trecut, Condițional și Subjonctiv

I	should
you	should
he, she, it	should
we	should
you	should
they	should

Will

Prezent

I	will
you	will
he, she, it	will
we	will
you	will
they	will

Trecut, Condițional și Subjonctiv

I	would
you	would
he, she, it	would
we	would
you	would
they	would

¹ Uneori și *trecut*.

Pentru timpurile compuse ale auxiliarelor defective modale primare vezi § 1946, 1961.

Pentru subjonctivul și condiționalul auxiliarelor defective modale, vezi § 1581, 1620.

Pentru auxiliarele modale secundare vezi § 2069—2073.

4) Caracteristicile auxiliarelor defective modale. — Auxiliarele defective modale fac parte din categoria *verbelor anormale* (sau *speciale*) (vezi § 1855) și ca atare au următoarele caracteristici:

a) sînt defective: nu au infinitiv¹, participii, gerundiv sau imperativ. § 1936 iar două dintre ele (*must* și *ought to*) nu au nici formă de trecut:

<i>Prezent</i>		<i>Trecut</i>	<i>Prezent</i>		<i>Trecut</i>
can	—	could	shall	—	should
may	—	might	will	—	would
must	—	—	ought	—	—

b) nu au terminația -s la persoana a 3-a singular a indicativului § 1937 prezent:

he may	she must	it shall
he can	she ought	it will

c) neputînd forma singure predicatul, sînt întotdeauna urmate de un § 1938 infinitiv incomplet (fără *to*), cu excepția lui *ought*, după care infinitivul este precedat de particula *to*:

I can dance.	She must stand.	We shall see now.
You may sit down.	It ought to work.	They will object.

d) formele lor *interogative* și *negative* sînt construite, ca la auxiliarele BE § 1939 și HAVE, prin inversarea subiectului cu modalul predicatului, deci fără intervenția auxiliarului DO (§ 2918):

Can she do it?	I can't see you soon.
May I come in?	She may not be away.
Shall I fetch you a cup of tea?	You mustn't be late.
Will you ring me up?	I shall not lie down.
Ought we to begin without him?	They will not write now.
	We ought not to walk home.

II. AUXILIARELE DEFECTIVE MODALE (MODAL DEFECTIVE AUXILIARIES or THE MODALS)

§ 1940

În această categorie intră un număr de auxiliare disparate — deosebite § 1941 total de restul verbelor din limba engleză — care, în decursul îndelungatei și zbuciumatei lor istorii, au pierdut treptat din caractere, rămînînd astăzi unele cu două forme, altele cu una singură — sau chiar numai cu o frîntură de formă — și reușind să supraviețuiască în măsura în care au izbutit să satisfacă nevoile de exprimare ale oamenilor ce le întrebuițau. Pentru completarea funcțiilor dispărute, s-a apelat la sinonimele respective, dîndu-li-se astfel un cumul de funcții (vezi COULD, MIGHT), atît ale lor proprii, cît și în contrast cu CAN, MAY, MUST, BE TO sau HAVE TO din aceeași categorie.

Rezolvarea ambiguităților astfel create a dat însă acestor fragmente de verbe alte sensuri cu implicații foarte subtile. Noilor auxiliare, cminamente colocviale, li s-au adăugat efecte obținute prin mijloacele specifice vorbirii: modificări sintactice și semantice, abrevieri, forme contrase caracteristice modalelor, accent, intonație și ritm alert, toate modalele fiind monosilabice.

¹ Modalele neavînd infinitiv, formele *to can*, *to may*, *to must*, *to ought*, adesea întîlnite la autodidacți, sînt total *erone*, particula *to* fiind marca infinitivului.

§ 1942

(I) CAN

CONSIDERAȚII GENERALE

§ 1943 1) **Forme.** — CAN [= a (se) putea]¹, avînd numai două forme, face parte din categoria verbelor defective.

Cele două forme ale verbului sînt:

CAN — forma de *prezent* (toate persoanele)², întrebuintată și cu referire la *viitor*. (Vezi § 1949)

COULD — forma de *trecut*, în anumite limite, exprimînd și *viitorul față de trecut*, *condiționalul* și *subjonctivul* (toate persoanele).

Aceste forme sînt urmate de *infinitivul incomplet* (= fără particula *to*)³ al *verbului lexical dependent* (§ 1938, 1933).

§ 1944 2) **Modurile unipersonale și impersonale.** — Modalul CAN, ca orice auxiliar defectiv modal, nu are imperativ, infinitiv, participii, nici gerundiv.

§ 1946 3) **Formele compuse.** — CAN, neavînd infinitiv și participii, nu poate avea nici forme verbale compuse. Atît acestea, cît și modurile impersonale care îi lipsesc (§ 1944), sînt împrumutate de la sinonimul său BE ABLE TO (vezi § 1998), (*negativ*: NOT TO BE ABLE sau to BE UNABLE).

Înlocuirea modalului CAN prin BE ABLE nu se poate însă face decît atunci cînd aceste două verbe sînt *perfect sinonime*, adică atunci cînd CAN înseamnă „a putea” = *a fi în stare* (vezi și § 1949).

§ 1947 4) **Pronunțare.** — CAN se pronunță:

accentuat [kæn] = forma tare (vezi § 1866);

neaccentuat [kən, kn, kŋ] = forma slabă (vezi § 1866).

a) CAN, fiind auxiliar, este în mod normal *neaccentuat* în context, accentul căzînd pe verbul principal:

You *can* [kən] go to sleep now.

All we *can* [kən] do is to keep smiling.

b) CAN este *accentuat* în mod normal în următoarele situații:

— cînd stă singur, neurmat *imediat* de un infinitiv:

CAN ['kæn] is a modal verb.

“Can ['kæn] you tell me where she is?” “Of course I *can* ['kæn].”

— interogativ:

She can't scold you, *can* ['kæn] she?

— urmat de negația *not* (forma necontrasă):

I *cannot* ['kænnt] tell you his name.

— pentru a exprima un protest, contrastul sau o contrazicere:

He can't do acrobatics, but you *can* ['kæn]. (cu tonul urcînd pe *can* final).

— admirativ (cu tonul coborînd pe silaba finală):

Your son *can* ['kæn] act!

— cînd, fiind însoțit de un adverb de timp neprecis, precia accentul care revenea acestuia (vezi § 2298—2299):

You always *can* ['kæn] find the right word in a crisis, *can't* ['kɑ:nt] you?

You never *can* ['kæn] tell!

¹ De fapt această traducere, inexactă în limba română, nu este decît o convenție indispensabilă, deoarece CAN nu are infinitiv. Observația este valabilă pentru toate modelele.

§ 1945

² Formele pers. a 2-a sg.: *canst* [kænst — forma tare, kænst — forma slabă] pentru prezent și *could(e)st* [kudst] pentru trecut etc. — negativ *canst not* și *could(e)st not* — sînt arhaice, și întrebuintate în limba contemporană numai dialectal și în stilul poetic.

³ Cu excepția modalului *ought to*, care este întotdeauna urmat de infinitivul complet.

5) Interogația și negația. — Formele de interogație și negație sint: § 1948

Can I/you/he/she/it/we/you/they?

I/you/he/she/it/we/you/they cannot ['kænət] [-ət]; *forma contrasă:* *can't* [kɑ:nt]¹.

6) Funcții. — CAN (= a putea, a avea posibilitatea — referindu-se la § 1949
prezent și viitor) are următoarele funcții principale:

a) exprimă *capacitate, competență, pricepere, putință fizică, intelectuală, § 1950*
morală etc. *caracteristică, deci de durată* (= a fi capabil de ceva, a avea pu-
terea, dreptul, calificările, mijloacele etc.): [negativ = a nu putea: exprimă
incapacitate, neputință, imposibilitate etc.] :

I am told you can tame bears.

*That woman can be a (good) sport*².

She will do what she can.

(Vinzător în magazin:) "What *can* I do for you, madam?" (Cu ce vă pot servi?)

Can you carry that crate up the steps?

He can't mend the puncture, nor change the fuse.

Notă

Uneori CAN poate reda (în funcție de intenția vorbitorului) și o caracteris-
tică trecătoare (= „Iată de ce sint în stare oamenii!“ „Se întâmplă uneori.“):

Jane can be very obliging when she chooses.

People³ can often be very unfeeling.

The crossing Dover-Calais can be very rough at this time of (the) year.

My flat can be terribly hot in the summer.

b) este sinonim cu „a ști“ (= *kennen* în limba germană): § 1951

He can play the cello like a virtuoso.

His students can read books in phonetic script.

Can you skate?

Tom can't speak English at all.

(Vezi și *to BE ABLE* § 1998)

c) exprimă *posibilitate, deci și deducție, presupunere* (= MAY)⁴, (negativ: § 1952
imposibilitate):

Edith can come with you on your trip.

Can it be that you've already seen them?

She can't be married. She had no wedding ring on her finger yesterday.

We can't give up, whatever the cost.

They can't have recognized him. The lights were out.

"Doc please, *can* you prescribe a pick-me-up for poor Minnie? She's feeling so down-
-and-out just now!"

d) în limba vorbită CAN exprimă în mod curent, pentru prezent ori § 1953
viitor, solicitarea sau acordarea unei *permisiuni* (= MAY⁴); (negativ: *refuz, interdicție*), înlocuind astfel modalul MAY, care până la al doilea război mon-
dial era considerat, în limbajul cult, singurul acceptabil în această situație:

Formulele obișnuite sint:

"*Can* I use your phone?" "Of course you can." s a u "You *can't* just now. Angy is
doing her shopping by phone and it usually takes hours."

"*Can* I smoke?" (sau numai arătând țigara deja aprinsă) "*Can* I?"

¹ *can't* [kɑ:nt] este pronunțat [kænt] în engleza americană.

² (despre o persoană) *to be a (good) sport* = a fi un om amabil, cumsecade, de treabă.
Într-un context ca acesta, în care modalul CAN este puternic accentuat, CAN se traduce
„este cu adevărat...“, „știe într-adevăr...“, exprimând admirație superlativă pentru o reali-
zare optimă.

³ *people*, în acest caz subst. colectiv fără -s, deși cu sens de plural, și cu verb și pronume
la plural — *fără articol* (= lumea, oamenii, înși). A nu se confunda cu *the people* (cu articol
hotărât), subst. colectiv plural (= poporul), sau cu *a people*, pl. *peoples* (= popor, popoare):
"the peoples of the world" (= popoarele lumii).

⁴ MAY (= posibilitate) vezi § 2032; MAY (permisiune) § 2031.

Can I see you a moment? (ton neutru — cel mai frecvent)
Could I see you (for) a moment? (ton mai politicos)
May I see you for a moment? (ton manierat, formal)
You can go now! (formulă pentru a marea sfârșitul unei conversații cu un inferior ca vîrstă, rang, treaptă socială etc.)

De fapt traducerea în limba română ilustrează aceste nuanțe:

"*Can* I smoke?" (= *Pot* fuma?) "You *can*."
 "*Could* I smoke?" (= *Aș putea* fuma?) "You *can*."
 "*May* I smoke?" (= *Îmi permiteți* să fumez?) "You *can*."

Răspunsul: „*You can*“, același la toate întrebările, inclusiv la „*May...*“ și la „*Could...*“, este simptomatic pentru evoluția viitoare a verbului CAN.

Mai edificator este răspunsul devenit elastic, tăios, nu lipsit de umor, dat adesea la întrebarea '*Can I smoke?*' în epoca antebelică, atunci cînd se încerca să se stăvilească aceeași invazie a verbului CAN, considerată '*sloppy*'¹:

"You *can*, young man, but you *may* not."²

Patternul „CAN... MAY not...“ este încă întrebuințat în mod curent pentru a se sublinia o situație contrastivă indicată de context.

De fapt, evoluția verbului CAN, departe de a fi sărăcit limba engleză, după cum s-ar părea din cele expuse mai sus, i-a adăugat o nuanță subtilă în relațiile dintre oameni: diferența dintre CAN, mai popular, mai dezinvolt, și MAY, mai formal, și mai „respectabil“.³

§ 1954

(II) C O U L D

CONSIDERAȚII GENERALE

§ 1955 1) Pronunțare. — COULD este pronunțat [kud] forma tare și [kəd] forma slabă:

How *could* ['kud] you! (foarte accentuat) (Exclamativ)
 He was as nice as *could* [kəd] be.

§ 1956 2) Interogația și negația. —

Could I/you/he/she/it/we/you/they?
 I/you/he/she/it/we/you/they *could not* [kud not].
 Forma negativă contrasă: *couldn't* ['kudnt].

§ 1957 3) Funcții. — COULD poate exprima:

a) *trecutul simplu* (PAST SIMPLE) al modalului CAN, în anumite limite impuse de celelalte funcții ale formei **COULD**⁴:

When young, Ned *could* speak French like a Parisian. (= capacitate)
 I never '*could* ski' properly. (= a ști)
 We thought he *could* play rugger⁵, but he *couldn't* really. (= a ști)
 How '*could* she say that! (= posibilitate) (Exclamativ)
 I simply '*couldn't* believe it when I was told the news. (=imposibilitate).
 At my party, Martin said I *could* play (on) his guitar, and I did. (=permisiune).

¹ *sloppy* — incorect și neglijent.

² rom. „Ești în stare, tinere, dar nu-ți este permis“.

³ Calificativul *respectabil* este al lui G.N. Leech în "*Meaning of the English Verb*", p. 70.

⁴ Vezi § 1943.

⁵ *ski* este pronunțat [ski:] sau [ʃi:], ultima fiind pronunția norvegiană adoptată și în Anglia.

⁶ În Anglia există trei variante: 1. *football*, abrev. *footer*; 2. *Association football*, abrev. *soccer* ['sɒkə]; 3. *rugby* ['rʌɡbi] abrev. *rugger* ['rʌɡə] = rom. rugbi, *coloco*, ruibi. Formele abreviate sînt colocviale.

b) *Could* (+ infinitivul perfect al verbului dependent) ajută la formarea trecutului perfect al verbului lexical:

Freddy was positive you *could/couldn't/have met* her.
I *could have told* you that myself. (posibilitate nerealizată)

c) poate exprima viitorul față de trecut al modalului CAN:

They *said* they *could* (= vor putea) help us move in on Monday week.
Gene *knew* you *could/couldn't* come (the) next week¹.

d) ajută la formarea viitorului perfect față de trecut al verbului lexical:

He told me he *couldn't* possibly *have come* the following week².

e) poate fi condiționalul prezent sau poate ajuta la formarea condiționalului perfect al verbului lexical:

He *could* (= ar putea) *take* more exercise; he's (= has) put on weight. (Condițional prezent independent) (posibilitate)

They *could come* if they *got* your letter in good time. (Condițional prezent corelat cu subjonctivul prezent) (posibilitate)

Could you let me have next week's "London Calling"³ by tomorrow? (Condițional referindu-se la viitor) (posibilitate) (cerere politicoasă)

They *could have come* if they *had received* your letter in time for the wedding. (Condițional perfect corelat cu subjonctivul perfect — posibilitate trecută nerealizată)
(Vezi și § 1620)

f) poate fi subjonctivul modalului COULD după: *if, suppose, imagine, as though, I wish* etc. (§ 1580):

If only that Aussie⁴ *could come* again! (Subjonctiv independent)

If you *could* (subjonctiv prezent) *draw*, you *could* (condițional prezent) *have* your name *entered* for the coming competition yourself. (Posibilitate)

Suppose we *could* (subjonctiv prezent) *have* a real weekend all to ourselves, where would you like to go?

I wish I *could have played* (subjonctiv perfect) the score at sight as well as you! (Dorință)

Atenție!

Subjonctivul englez se traduce de cele mai multe ori în limba română prin *-condițional*; deci identificarea subjonctivului *nu* se poate face conform traducerii, ci conform funcției pe care o îndeplinește. (Vezi § 1581)

g) înlocuiește prezentul CAN în *stilul indirect*:

(La telefon):

I wondered if you *could* hear me all right.

(Mă întrebam dacă mă auzi bine.)

Stil direct: "Can you hear me all right?"

They asked us if we thought we *could* reach an understanding.

(Ne-au întrebat dacă ne gândeam că *am putea* ajunge la o înțelegere.)

Stil direct: "Do you think we *can* reach an understanding?"

h) în exclamații:

How *could* she! (Cum a putut face așa ceva!)

^{1 2} next week (fără articolul hotărît *the*) = „săptămîna viitoare“ față de momentul prezent în care se află vorbitorul;

the next week = „săptămîna următoare“, adică aceea care urma momentului trecut în care se afla vorbitorul cînd a spus că nu vine; această sintagmă în care apare articolul *the* este sinonimă cu *the following week*.

³ "London Calling" (= "BBC London Calling"): Titlul programului emisiunilor Corporației de Radio și Televiziune Londoneze BBC (= "British Broadcasting Corporation").

⁴ Aussie, diminutiv prietenos [= *Australian*(ă)].

§ 1958

CAN. COULD. BE ABLE TO

(STUDIU CONTRASTIV)

TIMPURI ȘI CARACTERISTICI

§ 1959

CAN

Forma CAN exprimă:

§ 1960

1) Prezentul modalului CAN:

Maud *can* make beautiful lace.*Can* she belong to our club, and me¹ not having met her yet!I *can't* believe Hugh is very musical. He doesn't look it, does he.Why *can't* you take your umbrella for once? It's going to pour (with rain).

§ 1961

2) Trecutul modalului CAN, atunci cînd CAN este urmat de infinitivul perfect al verbului lexical dependent (Cf. 1957 b). Această construcție dă oricărui modal noțiunea de *trecut*, colorată în genere cu ideea de nesiguranță, de irealitate, care aparține modalului regent:

I don't think he *can have been* a prodigy; with his looks, he *can't even have won* a prize as the finest baby in a beauty contest, *can he?*

[În aceste exemple, formele (*can*) *have been*, (*can*) *have won*, *can he (have won?)* pot fi traduse în două moduri:

a) cu *trecut* + *infinitiv*: ...a putut fi..., ...a putut câștiga...; b) cu *conjunctivul*:... (se) poate să fi fost...; ...nu poate să fi câștigat..., conjunctivul exprimînd *nesiguranță, îndoială*.]

You *can have met* him some time ago, *can't you?* (Posibilitate)

(L-ai fi putut cunoaște (s-a nîntîlni) cîndva, nu-i așa?)

Can he have gone to sleep and not heard anything? (Posibilitate)

(E posibil să fi adormit și să nu fi auzit nimic?)

They *can't have seen* us walking in the park, *can they?* (Imposibilitate incertă)

(Nu se poate să ne fi văzut plimbîndu-ne prin parc, nu-i așa?)

§ 1962

COULD ȘI WAS/WERE ABLE TO

Funcții

§ 1963

1) COULD ȘI trecutul simplu. — COULD este *întotdeauna* forma întrebîntă pentru redarea trecutului simplu atunci cînd exprimă *permisiune*, (*adeseori*) *posibilitate* și *oricînd* este cerută de *corespondența timpurilor* (*Sequence of Tenses*):

Topsy knew she *could* do whatever she liked. (Permisiune)*Could* that gaunt man be our Fatty? (Posibilitate certă — exclamativ)They told me they *couldn't* live in London because the cost of living was too high. (Stil indirect — imposibilitate)

§ 1964

2) Capacitate de durată. — Întrucît privește *capacitatea* — *sensul principal al modalului CAN* (§ 1950) — COULD nu poate exprima această însușire decît atunci cînd ea este o *caracteristică de durată*, eventual *neîntreruptă decît rareori* și pentru *scurt timp*:

She *could* be a charming singer of pop songs in spite of her tantrums when the playbacks didn't come up to her expectation. When she calmed down, her winning smile *could* make everyone forgive her and forget.

¹ *me*, pronume în cazul obiectiv, întrebîntat în locul nominativului *I*. — Formă de mare circulație actuală în limbajul colocvial. (Vezi § 885).

3) **BE ABLE** — realizare prin efort. — Cind însă verbul se referă la o § 1965
realizare în trecut, obținută printr-un *efort*, **COULD** este înlocuit cu forma **BE ABLE TO** (= a fi în stare; a reuși; a izbuti), care marchează ideea unei *difficultăți învinse*:

Gwen *was able to* ski (= a reușit) sau *could* ski [= a putut (posibilitate)] better when she had had some coaching.¹

Emma was told she *could* leave the vase on the table, but *she got up on a stool* and *was then able to* put the peonies² on the tallboy³, out of reach of the children.

(Vezi și § 1992)

4) **TO MANAGE** — Pentru accentuarea *difficultății* efortului depus, se § 1966
 întrebuițează verbul **to MANAGE** (= a reuși, a izbuti; a se descurca) în locul formei **COULD**:

It was very dark and raining hard but we nevertheless *managed to* reach home in time for bed.

By putting in a lot of extra work, we *managed to* pay off the debt on the car.

5) **BE ABLE TO** și **MANAGE TO**. — Aceste forme, care marchează o § 1967
 realizare dificilă, pot fi întrebuițate la toate timpurile — *present*, *trecut* sau *viitor* — **MANAGE** chiar în combinație cu formele **CAN** și **COULD** (*present* și respectiv *conditional* cu referire la *viitor*) — situație în care pleonasmul "*can manage*" contribuie la accentuarea ideii:

"You have no one to help you. How *can* you *manage* (= te poți descurca) by yourself?"

"Oh, *I have been able to* so far. I think I *can* (*present*)/*could* (*conditional* — ambele cu referire la *viitor*) *manage* a good while to come."

CARACTERISTICI

§ 1968

1) Negativul **COULDN'T** poate fi întrebuițat ca negație a ambelor forme § 1969
 — **COULD** și **WAS ABLE TO** — dar la întrebuițarea lui în acest caz trebuie multă atenție pentru ca el să corespundă în toate detaliile. De pildă, în exemplul de la punctul (5) precedent, folosirea negației **COULDN'T** în locul verbului **BE ABLE TO** (sau **MANAGE TO**) ar constitui o eroare, deoarece **COULDN'T** nu îndeplinește condițiile necesare: *I have been able* nu este negativ și nu exprimă capacitate caracteristică și continuă.

2) *Trecutul simplu* **COULD** poate fi utilizat în *propozițiile negative* (§ § 1970
 1969) sau *interogative* chiar în cazurile în care **WAS ABLE TO** este singura formă afirmativă posibilă (§ 1965), cu condiția însă ca ambii termeni — înlocuit și înlocuitor — să se suprapună perfect. (§ 1946)

He climbed up to the top of the tree but *couldn't* see the lake.

Could he see the lake when he climbed up to the top of the tree?

Could John have a holiday on Friday last?

He *couldn't* feel happy in the town because he was too lonely.

Atenție!

§ 1971

Prin „*propoziție negativă*” se înțelege orice propoziție care capătă sens negativ datorită prezenței unei părți de vorbire — sau chiar a unei alte propoziții — cu sens negativ sau *seminegativ*. (§ 2933):

I *couldn't* say anything, I was simply tongue-tied.

The following day I didn't feel all right and *couldn't* get up.

They *could hardly* (*seminegativ*) see through the mist.

¹ Uneori sensurile verbelor **COULD** și **BE ABLE** se suprapun în același context, acesta fiind un exemplu de acest gen.

² *peony*, -ies ['pi:ni, -z] (= bujor, -i).

³ *tallboy*, -s ['tɔ:l, bɔi, -z] substantiv numerabil (= scrin).

A nicer woman *could scarcely* (seminegație) be found.

Nobody (pronume negativ) *could* understand him.

He *could* have *never* (adv. negativ de timp) met her.

- § 1972 3) **Preferință.** — Cînd timpul în care are loc acțiunea verbului este precizat printr-un *adverb de timp trecut* ca: *yesterday, last week, two days ago, etc.*, WAS ABLE TO este preferat formei COULD, care, marcînd ea însăși trecutul, sună dezagreabil, ca un pleonasm, alături de adverbele de timp trecut precis:

Dan *was able* to finish the collation of his manuscript *a week last Monday*, long before the date appointed for delivery.

Stan *was able* to improve his photographing when he started practising it on us.

De la această preferință există totuși abateri, după fantezia vorbitorului și, mai ales, după diferența de înțeles care există între cele două exprimări. (Vezi și § 1963—1965)

- § 1973 4) **COULD în stilul indirect.** — În transpunerea unei declarații din stilul direct în cel indirect și invers, din stilul indirect în cel direct, apar și în cazul modalelor aceleași modificări inerente regulilor corespondenței timpurilor (§ 2834—2838).

CAN din stilul direct devine COULD în stilul indirect (și invers):

She said, "*Can* you come with me and help mend a fuse?"

She asked me if I *could* go with her to help mend a fuse.

(Vezi și § 1957g)

§ 1974

Conjugarea modalului CAN¹

Mod. timp.	Formă
Infinitiv :	
<i>present</i>	to be able to
<i>perfect</i>	to have been able to
Participiu trecut	been able to
Forma în -ing :	
<i>present:</i>	being able to
<i>perfect:</i>	having been able to
Indicativ :	
<i>present</i>	can (am/are/is able to)
<i>trecut simplu</i>	could (was/were able to)
<i>present perfect</i>	have/has been able to
<i>trecut perfect</i>	had been able to
<i>Viitor:</i>	
(a) față de prezent	{ <i>present</i> can// shall/will be able to <i>perfect</i> shall/will have been able to
(b) față de trecut	{ <i>present</i> could//should/would be able to <i>perfect</i> could//should/would have been able to
Condițional :	
<i>present</i>	could ² //should/would be able to
<i>perfect</i>	could ³ //should/would have been able to
Subjonctiv :	
<i>present</i>	could ¹ //was/were able to
<i>perfect</i>	had been able to

¹ Pentru formele verbale care lipsesc modalului CAN s-a folosit sinonimul său BE ABLE TO urmat de:

² Infinitivul prezent al verbului lexical dependent.

³ Infinitivul perfect al verbului lexical dependent.

TIMPUL VIITOR

§ 1975

Introducere. — În contrast cu limba română, în structura limbii engleze există două atitudini temporale fundamentale față de momentul în care se află vorbitorul: 1) față de prezent pe de o parte și 2) față de trecut pe de alta.

Această situație se reflectă în gramatică, unde toate formele conjugării sînt construite pe două axe paralele, perfect simetrice și logice, conform unor reguli reunite sub numele de *corespondența timpurilor* (*Sequence of Tenses*). Pentru aprofundare, vezi Schema conjugării § 1356. § 1976

Aceste afirmații sînt valabile numai pentru gramatica așa-numită tradițională, adică aceea a stilului formal sau livresc și sînt modificate din ce în ce mai mult în gramatica informală sau colocvială actuală.

TIMPUL VIITOR și CONDIȚIONALUL

§ 1977

CAN, COULD, BE ABLE TO

§ 1978

1) Față de momentul prezent în care se află vorbitorul, viitorul (= posibilitate) este exprimat prin: § 1979

- a) CAN (indicativ prezent)
- b) COULD (condițional prezent independent)
- c) SHALL/WILL BE ABLE TO

"Can/Could you come to lunch with us, say tomorrow?"

"So sorry! I can't." "How about the day after?"

"Righto! That'll/will be fine, thank you." "So long."

"We missed 'Rebecca' on the TV last night. Can/Could we see the repeat, please?"

"You can. Friday 17.30." "Friday will do nicely. See you then. Bye-bye."

Analiza exemplelor precedente.

Cînd modalele CAN și COULD exprimă *posibilitate* și se referă la *viitor*, deosebirea dintre aceste două forme verbale este aceeași ca și în traducerea respectivă în limba română: § 1980

a) *indicativul prezent* (CAN = pot, puteți etc.) exprimă o acțiune sau o stare de lucruri sub forma unei întrebări sau a unei declarații *precise, ferme, categorice*; § 1981

b) *condiționalul prezent independent* (COULD = aș putea, ați putea etc.) introduce două nuanțe diferite: incertitudine, ezitare; sau/și o formulă mai politicoasă decît CAN, eventual cu sondare pentru aflarea părerii interlocutorului. (Vezi exemple § 1953) § 1982

Alte forme de viitor și de condițional (= viitor incert)

§ 1983

CAN — The Joneses *can/can't* come to the "Peoples March for Jobs" tomorrow. — When *can* you bring your proofs for revision? Why *can't* you do it sooner? (ton categoric, precis)

COULD — The Joneses *could* come any other day. (condițional). — When *could* you bring your proofs for revision? *Couldn't* you do it soon? (ton mai politicos; incertitudine). — Could you let me have a fiver?² — *Could* I take Helen out tomorrow? (solicitare mai politicoasă, sondare) — The Dean *cannot* see you now (ton categoric), but he *could* (condițional) tomorrow, *any time you wish*. (sondare)

¹ = All right! OK.

² 5 (five pounds) (slang)

- § 1984 c) SHALL/WILL BE ABLE TO exprimă un viitor mai precis, adesea mai depărtat de prezent, sugerind intervenția unui fapt intermediar de care va depinde realizarea acțiunii indicate de verb:

*I shall/will/’ll be able to (sau I can¹) get my work done by teatime.
They’ll/will be able to improve their stroke when they’ve been coached.
I shall/will/’ll be able to see you on Tuesday. (subînțeles: sint ocupată până atunci)*

Atenție!

- § 1985 (a) Cind posibilitatea viitoare este în funcție de *capacitate* și nu de împrejurări, iar data indicată este desemnată printr-un *adverb de timp viitor*, SHALL/WILL BE ABLE TO este singura formă posibilă:

Don’t worry about Jenny! When she has been in England for some time², she’ll be able to pass the qualifying exam all right.

Întrebuințarea formei CAN în această situație ar însemna *permisiune*.

- § 1986 b) Cind în context nu există nici o indicație de viitor, SHALL/WILL/’LL este în genere singura formă preferată.

- § 1987 Viitorul față de trecut (*Future in the Past*). — Această formă exprimă viitorul atunci cind vorbitorul se află într-un moment dat din *trecut*. Cele două forme de viitor se deosebesc prin auxiliarele lor: viitorul față de prezent este

- § 1988 construit cu auxiliarele SHALL/WILL (deci prezentul auxiliarelor caracteristice viitorului), iar viitorul față de trecut cu auxiliarele SHOULD/WOULD (trecutul auxiliarelor respective), în toate cazurile, auxiliarele fiind urmate de infinitivul verbului principal:

I know I	{ shall will ’ll ³	be able to meet them again.
I knew I	{ should would ’d ⁴	be able to meet them again.

Aceste exemple sint valabile la toate persoanele.

§ 1989 COULD. TRECUT SIMPLU. CONDIȚIONAL

(PREZENTARE CONTRASTIVĂ PRACTICĂ)

Scopul acestui capitol este aprofundarea unor date cu caracter general, expuse în capitolul precedent, pentru lămurirea dificultăților la prima vedere ireductibile.

Cititorul este sfătuit să nu treacă la citirea acestui capitol fără a-și fi însușit încă, *în detaliu*, materialul cuprins în capitolele § 1940—1988.

- § 1990 Cea mai dificilă problemă pe care o întâmpină studentul străin este legată de funcționalitatea plurivalentă a modalului COULD, sursa complexității ambiguităților survenite atât de frecvent cind străinii folosesc limba engleză.

¹ CAN se referă și la viitor. (§ 1949)

² *some time* = *cîtva timp*, timpul este „nespecificat“, dar înseamnă și „destul de mult“, „considerabil“.

³ ’ll = *shall* sau *will* (abrev.)

⁴ ’d = *should* sau *would* (abrev.)

COULD este în principal un trecut îngrădit în anumite limite, nu numai de faptul că poate exprima și viitorul față de trecut, condiționalul, optativul, prezumtivul sau subjonctivul — chiar prezentul când acesta este cerut de corespondența timpurilor — dar pentru că și în sferele acestor sensuri este supus unor numeroase tabuuri și interpretări complicate, care îi dau subtilități numite în limba engleză *overtones*, iar în limba română — cu aproximație — subînțelesuri, sugestii, insinuări, implicații. § 1991

Profesorii englezi deploră în special întrebuințarea greșită a formei § 1992
COULD ca trecut simplu narativ (*Past Simple Narrative*), cu alte cuvinte ca forma de trecut utilizată în expunerea întâmplărilor trecute, caracteristica de bază a trecutului simplu.

W. Stannard Allen, autorul uneia dintre cele mai apreciate lucrări practice pentru uzul studenților străini¹, menționează nedumerirea studenților care, citind în manuale că forma COULD este trecutul sau condiționalul modalului CAN, întrebuințează COULD fără discernămint în propoziții ca: "I could pass my examination ten years ago." "I could go to the country yesterday and had a good time," "I could visit my mother on Thursday," în locul formelor corecte: „I was able to pass my examination ten years ago.“, „I was able to go to the country yesterday...“, „I was able to visit my mother on Thursday.“

H.V. George adaugă²: "By 'I could furnish the house' foreign students understand 'I furnished the house.' The native speaker would say 'I was able (or managed) to furnish the house.' 'I could attend the lecture' refers to a lecture in the future (= aș putea). If you refer to a lecture in the past to which you were able to go, you say, 'I managed to go to the lecture.' If you were able to go but didn't, you say 'I could have gone to the lecture.' (= M-aș fi putut duce.)

În ceea ce privește condiționalul, H.V. George² scrie: "I could do it" (= aș § 1993
putea) is a modest alternative of "I can do it". "I couldn't do it" may refer to the future (= nu aș putea). Unlike "I could do it", however, it may refer to the past and mean "I tried to do it but I failed." (= Am încercat, dar n-am reușit s-o fac.)

Pentru a rezuma și completa constatările celor doi autori menționați § 1994
mai sus:

(a) I could do it (condițional afirmativ) este o „modestă” afirmație (= aș putea s-o fac), nuanța de ezitare, nesiguranță sau „modestie” fiind introdusă de modul condițional și referindu-se așadar la viitor, nu la trecut.

(b) "I could do it" nu poate exprima trecutul simplu afirmativ decât în § 1995
situații excepționale, impuse în special de corespondența timpurilor (Vezi „Stilul indirect”: § 2904, unde "I could do it" înlocuiește prezentul CAN). Trecutul simplu din afirmația "I can do it" este "I was able to do it" (§ 2005) și nu "I could do it."

(c) Negativa "I couldn't do it" se menține, fără modificarea formei, în am- § 1996
bele cazuri următoare — pe care să le numim 1 și 2 —, modul și timpul verbului însă schimbându-se conform cerințelor funcției pe care o îndeplinește în situația respectivă. Astfel: I couldn't do it poate fi: (1) condițional negativ (= Nu aș putea s-o fac) referindu-se la viitor sau (2) indicativ trecut simplu negativ (= Am încercat s-o fac, dar n-am reușit), referindu-se la trecut. Contextul, și deci intenția vorbitorului, indică funcția aleasă pentru forma COULD în cazul în speță.

¹ W. Stannard Allen, *Living English Structure*.

² H. V. George, *101 Substitution Tables for Students of English Teachers' and Advanced Students' Guide*.

§ 1997

CAN/COULD
ȘI
ÎNLOCUITORII RESPECTIVI

Modalul CAN, avînd, după cum s-a văzut, multiple și subtile utilizări și numai două forme pentru a le exprima sau sugera, este folosit în principal conform considerațiilor expuse pînă aici.

Pentru a se înlătura însă ambiguitățile care survin datorită similitudinii formelor verbale, atunci cînd contextul nu le poate lămuri se recurge la sinonime ale modalelor CAN/COULD sau la alte modalități asemănătoare celor de mai jos:

- (A) BE ABLE TO (= a fi în stare, a reuși)
- (B) MANAGE TO (= a reuși, a izbuti)
- (C) USED TO (tradus în limba română cu imperfectul verbului lexical dependent)
- (D) TO GET (= a izbuti, a reuși)
- (E) MARCA ZERO (= trecutul simplu sau prezentul perfect al verbului principal)
- (F) ZERO CAN/COULD
- (G) BE SUPPOSED TO
- (H) Imperativul politeții.

Aceste sinonime, prin adăugarea sau substituirea propriului lor înțeles, aduc o mare bogăție de subtilități, lămurind în același timp confuziile posibile în context.

§ 1998

(A) BE ABLE TO

Întrebuințarea acestui auxiliar este **obligatorie** în următoarele cazuri:

§ 1999

1) la înlocuirea modurilor *impersonale* ce lipsesc modalului CAN. Astfel:

infinitivul { *prezent* = to be able
 { *perfect* = to have been able

participiile { *prezent* = being able
 { *trecut* = been able
 { *perfect* = having been able

gerundivul (sau *-ing Form*) — being able

Dinny used *to be able* (= infinitiv) to do crossword puzzles at lightning speed.

Her *being able* (= gerundiv sau “*-ing form*”) to help him in his work was her greatest accomplishment.

§ 2000

A t e n ț i e !

Construcții ca:

He's sorry not *to can come* to see you

sînt eronate, CAN neavînd infinitiv care să ajute la formarea timpurilor compuse (§ 1944).

N o t ă

(a) BE ABLE TO are foarte rar, sau chiar deloc, forme continui ori pasiv. Construcții ca “*I am being able to go home*” sînt eronate.

(b) Eronată este și construcția: *I can/could be able to...* deoarece este pleonastică.

§ 2001

2) la formarea timpurilor compuse (§ 1946);

§ 2002

3) la înlăturarea ambiguității create uneori de multiplele accepțiuni ale formei COULD:

(a) cind timpul trecut este indicat de un complement de timp precis (*yesterday, two days ago, last week, at 5 o'clock, then* (= atunci), *when she saw them* etc., care ar face întrebuințarea modalului COULD (= trecut) pleonastică, deci inutilă: § 2003

Jon *was able* to have a picnic on Friday last.

cf. în contrast cu:

Jon *could* have a picnic on Friday last (permisiune).

Notă

§ 2004

Could exprimă întotdeauna *trecutul* cind sensul lui este = *permisiune*.

(b) cind se referă la o realizare în trecut ca rezultat al unei capacități § 2005
continue, al unui efort sau al unei serii de eforturi:

CAN = capacitate continuă fără limite temporale

COULD = capacitate continuă în trecut

WAS ABLE TO = o realizare sau mai multe, datorate unui efort sau unei serii de eforturi.

Exemple:

It was sleeting, but I *was able* to reach my office in time by running most of the way.

She *could* speak English and so *was able* to direct the stranger to his hotel.

Daisy climbed up the ladder and *was able* to hang up the picture.

During the day I *couldn't* lie down in the camp tent because of the heat in it, but I *was able* to sleep at night out in the open.

From the window of his room he *could* see as far as the lake. (posibilitate) (Simplă descriere fără efort pentru atingerea unui țel.)

cf. în contrast:

He *went up on* to the roof of the motel and *was able* to see the lake in the distance.

Notă

Cind ambele verbe, CAN și BE ABLE TO, pot fi întrebuințate în aceeași § 2006
situație, în limba vorbită este preferat CAN, forma BE ABLE TO, dacă nu este obligatorie, fiind considerată mai formală și deci folosită mai mult în limba scrisă, și rar în cea vorbită.

(B) MANAGE TO
(= A REUȘI, A IZBUTI)

§ 2007

Este adesea întrebuințat pentru a reda, *mai accentuat și cu mai mult efect*, aceeași noțiune de dificultate învinsă ca și BE ABLE TO:

We all shouted our heads off to spur Jim on, but Nigel¹ put his heart into it, sprinted the last few metres² and *just*³ *managed* to win the race in the teeth of Jim's supporters, leaving the other competitors simply nowhere.

(C) USED TO

§ 2008

În locul celor două forme de trecut COULD și WAS/WERE ABLE TO, este preferat în genere modalul USED TO, chiar atunci cind din context se înțelege clar sensul precis de trecut al formelor înlocuite. Nu trebuie uitat însă că USED TO adaugă două noțiuni noi: (a) se referă, dacă este cazul, la

¹ *Nigel* ['nɪdʒl]. prenume masculin.

² *metre* (= metru) ortografiat astfel în engleza britanică, dar *meter* în americană, pronunția rămânând aceeași în ambele cazuri ['mɪ:tə]; cf. *theatre* (Anglia), *theater* (SUA); *centre* (Anglia), *center* (SUA) etc.

³ *just* (= abia) adverb.

o acțiune sau o stare care constituie un *obicei* ori este *frecventă* în trecut; și (b) exprimă *întotdeauna* o acțiune sau o stare trecută *care nu mai există în momentul vorbirii*.

Preferința pentru modalul USED TO se datorește faptului că acest verb aduce mai multă claritate și este mai colocvial decât BE ABLE TO, care e mai formal:

Before the war Alec *used* to write his letters in beautiful Romanian, but his Romanian has now got rusty and needs a brush-up.

S-ar putea întrebuința și formele:

Alec *wrote* his letters...

Alec *could* write...

Alec *was able* to write...

dar forma USED TO este cea preferată în vorbire în speșial.

[Pentru USED TO (detalii), vezi § 2166]

§ 2009

(D) TO GET

Adăugat la oricare din modalele de mai sus (CAN, COULD, BE ABLE TO, MANAGE TO), accentuează și mai mult ideea dificultății de realizare:

"Oh, hullo! How did 'you manage to get in?' (= Tu cum ai reușit să intri?)"¹

"Jenny let me in. The door was on the latch², and she had her latchkey."²

Can you get distant stations on your transistor?

(= Reușești să prinzi posturi depărtate la tranzistorul tău?)

§ 2010

(E) MARCA ZERO (ZERO MARKER)

Un alt procedeu pentru exprimarea unei reușite în trecut este simpla întrebuințare a trecutului simplu sau a prezentului perfect:

She's (= has) *decided* to marry me *at last*.

At the time of the phon(e)y war³, there *was* a need for more hands in a drought-stricken area, but young and old *came* to the rescue, and the battle was thus won.

Această relatare simplă a faptelor, fără întrebuințarea vreunui verb, MANAGE sau BE ABLE TO, pentru marearea existenței unei dificultăți, învinse, este numită în gramatica actuală ZERO MARKER (MARCA ZERO).

Existența adverbului contribuie însă la accentuarea ideii.

§ 2011

(F) ZERO CAN/COULD

Modalele CAN/COULD își pierd uneori conținutul noțional, devenind astfel, din semiauxiliare simple, auxiliare cu rolul de MARCA ZERO,⁴ fapt ce se reflectă în traduceriile corespunzătoare din alte limbi, inclusiv limba română, în care CAN/COULD trebuie omise. Această situație apare în genere atunci când modalele CAN/COULD sint urmate de verbe care se referă la simțuri, activități cerebrale, percepții senzoriale, stări afective etc. și are scopul de a

¹ Accentuarea ideii unui obstacol depășit este realizată în aceste exemple, pe lângă GET, și prin alte procedee: accentul pe 'you', verbele MANAGE, let me in; (door) on the latch, latch keys; adj. distant.

² latch = broască (de ușă) sistem yale; (door) on the latch = ușa nu era încuiată.

³ the phon(e)y war, termen american intrat în limba română prin franceză "la drole de guerre" (= războiul ciudat), poreclă dată începutului celui de-al doilea război mondial (1939—1945).

⁴ Vezi § 429, 1081, 1906 etc.

marca prezentul în momentul vorbirii, în contrast cu prezentul numit indeobște *Etern*:

I can't understand what you are talking about.
(Nu înțeleg ce vrei să spui.)

Modalul COULD se comportă în același mod, cu deosebire că momentul vorbirii, pe care îl marchează, este localizat în trecut:

I asked myself if he could see (= understand) what I meant.

(G) BE SUPPOSED TO

§ 201

You are not supposed to (= *you cannot/must not*) poate fi una dintre cele mai subtile interdicții intraductibile ale limbii și moralei engleze, sugerarea politicoasă a unui blam dur. spre exemplu, adresat unui intrus la intrarea fără carnet de membru într-un parc pe a cărui poartă stă scris: "For Members Only".

Alte exemple:

How am I supposed to do all this work at such short notice? (= how can I...)
I am not supposed to do it:

- (a) nu intră în atribuțiile mele; nu este sarcina mea;
- (b) (mai îngăduitor) de fapt nu eu trebuie s-o fac. dar....

(II) IMPERATIVUL POLITEȚII

§ 201:

G.N. Leech, în *Meaning and the English Verb*, pag. 71, semnalează o accepție specială a modalului CAN (= posibilitate), foarte frecvent folosită în limba vorbită pentru a se sugera, cu tact și pe un ton împăciuitor, acțiuni viitoare. Construcția cu modalul CAN evită tonul peremptoriu, dictatorial, inherent imperativului direct și viitorului volitiv, prea vetust (= *shall* la pers. a 2-a și a 3-a), care au fost și sint soluțiile gramaticale în asemenea situații.

Exemple se află pretutindeni: în lumea sporturilor, a ceranului mic și mare, în birouri, în familii în special etc.:

(Pentru evitarea unui refuz)

"We can see about that tomorrow."

(Indicații scenice)

"Ted¹ and Fran², you can be going up those stairs there, while Babs³ could come in by door left."

Întrebuințarea condiționalului COULD în locul viitorului CAN introduce și mai multă politețe, invitând indirect asentimentul interlocutorului prin nehotărîrea și ezitarea politicoasă pe care o sugerează în genere modul condițional.

În limba vorbită, tonul, ajutat și de mimică, ar putea însă deveni din ce în ce mai reprobator, făcînd implicațiile condiționalului (nu și ale formei CAN) să oscileze de la o extremă la alta: tact, neutru, reprobator, dictatorial:

You could get that report done before going home, couldn't you?

De fapt, același fenomen se întâlnește și în limba română vorbită, modul condițional avînd și aici aceeași flexibilitate caracteristică.

¹ **Ted** [ted], **Teddy** ['tedi], *abbrev.* prenume masculin (= Edward; Edmund; Theodore) ['edwəd]; ['edmənd]; ['θədə:]

² **Fran** [fræn], *abbrev.* prenume feminin (= Frances) ['frɑ:nsis]. cf. **Francis**: *abbrev.* Frank [fræŋk], prenume masculin ['frɑ:nsis]; SUA ['frænsis].

³ **Babs** [bæbz] *abbrev.* prenume feminin (= Barbara) ['bɑ:brə]

CONCLUZIE

- § 2014 1) COULD, *trecutul modalului CAN în anumite limite, nu poate fi întrebuințat ca trecut al indicativului decât atunci când exprimă:*
- (a) *permisiune în trecut (întotdeauna)* § 1963.
 - (b) *posibilitate, sau negativ imposibilitate* (frecvent, în special în exclamații) § 1952.
 - (c) *capacitate caracteristică, nativă sau dobândită, (deci de durată) în trecut* § 1964.
 - (d) *putință intelectuală, fizică, morală (nativă sau câștigată), în trecut* § 1950.
 - (e) *= a ști, a cunoaște (= germ. kennen) în trecut* § 1951.
 - (f) *prezentul indicativului (împus de corespondența timpurilor, în special în stilul indirect)* § 1957 g.
 - (g) *COULD negativ: COULD NOT/COULDN'T — este folosit în toate propozițiile negative cu verbul principal la trecut* § 1970.
 - (h) *COULD interogativ și interogativ-negativ este folosit în toate propozițiile interogative cu verbul principal la trecut* § 1970.
- § 2015 2) Relația COULD — BE ABLE TO § 1962.
- § 2016 3) COULD exprimă și *viitorul față de trecut după indicațiile contextului* și deci conform intenției vorbitorului § 1957 c.
- § 2017 4) COULD exprimă și *condiționalul, după indicațiile contextului (marchează o acțiune sau stare contrară realității):*
- a) *condiționalul independent* § 1957 e.
 - b) *condiționalul corelat cu subjonctivul (în if-clause)* § 1957 f.
 - c) *condiționalul urmat de infinitivul perfect* § 1957 b.
- § 2018 5) COULD exprimă și *subjonctivul, conform indicațiilor din context* § 1957 f.
- § 2019 *A se reține în mod special:*
- 1) Dacă în context nu există nici o indicație în privința înțelesului formei COULD, se consideră că aceasta are sensul de *permisiune* (§ 1963), *deci în nici un caz de trecut simplu.*
 - 2) Dacă în context lipsește indicația în privința *modului* formei COULD, acesta se consideră a fi un *condițional* § 1982.
 - 3) Patternul “*I can do it*” are, ca trecut simplu afirmativ, “*I was able to do it.*” § 1995.
 - 4) Negația respectivă “*I couldn't do it*” rămâne însă valabilă ca *trecut simplu negativ* atât pentru COULD, cât și pentru “*I was able to*” § 1996.
 - 5) Când timpul nu este precizat, în special când verbul se referă la o acțiune sau o stare care *constituie un obicei*, COULD este preferat § 1964.
 - 6) Dimpotrivă, când în propoziție există un *adverb de timp trecut precis*, TO BE ABLE este preferat. § 1972

(III) MAY/MIGHT

§ 2020

AUXILIARE MODALE DEFECTIVE

CONSIDERAȚII GENERALE

§ 2021

§ 2022

- 1) *Forme.* — Modalul MAY (= a putea) are numai două forme: MAY și MIGHT.

MAY [meɪ] (toate persoanele)¹, este forma de *prezent*: a) întrebuințată ca *prezent* și cu referire la *viitor*; b) ajută și la formarea unui *echivalent subjonctival* al unor verbe lexicale, precum și al propriului său verb, MAY.

¹ *may(e)st* [meɪst], formele pentru pers. a 2-a indicativ prezent sint arhaice.

MIGHT [mait] (toate persoanele) este forma de *trecut*, putînd exprima, în anumite limite, *trecutul*, *viitorul față de trecut*, *condiționalul*, precum și *subjonctivul verbului MAY* și al unor *verbe lexicale dependente*.

Ambele forme pot fi urmate de *infinitivul incomplet* al verbului lexical dependent.

(Pentru conjugarea acestor verbe vezi § 1934.)

2) **Modurile unipersonale și impersonale. Formele compuse.** — Modalele MAY și MIGHT nu au imperativ, infinitiv, participii, nici gerundiv. Ca atare, nu pot avea nici forme compuse. Acestea, împreună cu modurile personale care le lipsesc, sînt împrumutate de la sinonimele respective:

a) (BE) ALLOW(ED)/PERMIT(ED) (permisiune);

b) și, mai rar, *it is/was possible that* (posibilitate) (Vezi și § 2031, 2032)

Înlocuirea modalelor MAY și MIGHT cu sinonimele lor nu poate fi făcută decît atunci cînd există sinonimie absolută.

3) **Interogația și negația.** — Formele de interogație și de negație sînt următoarele: § 2024

a) *may I* (you, he, she, it, we, you, they)?

b) *I* (you, he, she, it, we, you, they) *may not/mayn't* — formă contrasă, rar întrebuințată și atunci numai în engleza britanică:

a) *might I* (you, he, she, it, we, you, they)?

b) *I* (you, he, she, it, we, you, they) *might not/mightn't*.

4) MAY, MIGHT și (BE) ALLOW(ED) TO sînt întrebuințate și coloc-vial în limba engleză modernă. § 2025

MAY

§ 2026

Funcții. — MAY poate fi:

§ 2027

1) *auxiliar modal al unor verbe lexicale*, în care caz își păstrează propria noționalitate indicată mai jos (§ 2030), echivalentă în genere, în limba română, cu verbul „a putea” sau cu o construcție în care să intre adverbul „poate”;

§ 2028

2) *simplu auxiliar al subjonctivului unor verbe lexicale*, precum și al *propiului său verb MAY*, pierzîndu-și în această situație propria noționalitate. § 2029

Întrebuințare

1) Ca auxiliar modal, MAY + un *infinitiv prezent* exprimă:

§ 2030

a) *permisiune* acordată sau acceptată în prezent sau în viitor (ton politeos, oarecum formal); (interogativ) *solicitarea unei permisiuni*; (negativ) *refuz sau interzicere* (întrebuințat în special în interdicțiile legale):

§ 2031

You *may* go in: the boss has asked after you.

The doctor says Dave¹ *may* get up: it was nothing but a chill.

If I *may* say so,² you were rather rash.

I'll let you know my answer in twenty-four hours, if I *may*. (ton foarte manierat și formal)

“*May* I use your phone?” “Of course you *can* (r a r *may*).” s a u “Sorry! You *cannot/may not*: I'm expecting an urgent trunk call.” s a u “You *can't*. It's out of order.”

¹ Dave [dæv], abreviație a prenumelui masculin David.

² If I *may* say so (= dacă îmi este permis să vă spun...), formulă politicoasă curentă care precedă exprimarea unei critici sau adeseori a unui compliment, în Anglia considerîndu-se orice observație personală ca o indiscreție pentru care trebuie, dacă ești bine crescut, să ceri voie a o face sau să te scuzi dacă ai făcut-o.

Anunțuri oficiale (ton foarte formal, impersonal):

No one *may* cross here (s a u *walk/sit* on the grass; s a u *scurt*: *No parking. Garage.*)
 The castle grounds *may not* be visited by the public. (*cf. in contrast cu... can/may* be visited...)
 Dogs *may* be taken into the park only on leash.

§ 2032 b) *posibilitate* în prezent, viitor sau trecut¹, *presupunere*:

That *may* or *may not* be true. (Prezent)
 He *may* be away. Why worry? (Prezent)
 Who *may* you be? (= Cine oi fi tu?) (Subjonctivul *may*, accentuând incertitudinea în contrast cu *prezentul* verbului).
 The weather forecast says it *may* snow tomorrow. (Viitor)
 Where *may* I find him? (Viitor)
 I'm told he *may* be here any time now. (= ...poate sosi din clipă în clipă.) (Viitor).

§ 2033 2) Ca *simplu auxiliar* întrebuințat la formarea unui *echivalent al subjonctivului* unor verbe lexicale, MAY exprimă speranță, o dorință, temere, un scop, o urare, un blestem etc., adică *irealitatea*:

I hope you *may* be right.
 We all wish our school *may* have a schoolbus of its own.
 Aren't you afraid you *may* miss your plane if you tarry so?
 Hurry up that you *may* be in time!
May the best man win!
May you be happy in your son!
May you live to repent your attitude! (blestem)
May you live to regret the day you were born! (blestem foarte dur)

(Vezi și § 1591)

Atenție!

A se observa la traducerea exemplelor precedente:

a) lipsa înțelesului propriu modalului MAY (acesta neavînd aici decît rolul unui *simplu auxiliar*);

b) *marca subjonctivului* (conjuncția „să” din limba română) la traducerea verbului dependent din engleză.

Cu puține excepții, construcțiile în care subjonctivul apare însoțit de auxiliarul MAY aduc o notă de formalism ce displace astăzi, motiv pentru care sînt în genere evitate în engleza actuală, eu excepția stilului formal.

§ 2034 3) Trecut. —

§ 2035 a) Forma de trecut MIGHT (= posibilitate), neputînd exprima trecutul decît în anumite limite², acesta se realizează introducîndu-se, după MAY, *infinitivul perfect* al verbului dependent:

They *may have gone* to a night club³ to dance to discomusic. (Trecut)
 She *may have heard* your proposal⁴ for greater efficiency in your department. (Trecut)
 Ada *may have gone* to Zürich⁵; she was talking of going. (Posibilitate în trecut)

A se observa că înțelesul astfel obținut este de *trecut* al verbului regent și nu de *perfect*, adică nu de anterioritate⁶.

¹ Vezi § 2045.

² Vezi § 2040—2043.

³ *night club* = bar de noapte.

⁴ *proposal* = a) propunere; b) cerere în căsătorie.

⁵ *Zürich* — pronunția engleză ['zjuərɪk]; germană ['tsyrix]; numele unui canton, al capitalei acestuia și al unui lac din Elveția.

⁶ Formele de perfect exprimă *anterioritatea* față de alte forme verbale precedente în frază, cu excepția *infinitivului perfect plasat după un modal*, situație în care, modalul neputînd reda timpul, perfectul exprimă numai trecutul.

b) MAY + *infinitivul perfect* exprimă posibilitate, probabilitate sau presupunere referitoare la trecut, afirmativă sau negativă, nu însă și permisiune cu referire la trecut: § 2036

I *may have missed* the broadcast hosted by Ralph.¹
(Se poate să-mi fi scăpat emisiunea prezentată de Ralph.)
She *may not have gone* to bed yet. Why not give her a ring?
(Poate să nu se fi culcat încă. De ce nu-i telefonezi?)

MAY / MIGHT

§ 2037

1) **Funcții.** — Ca și MAY, MIGHT este auxiliar modal defectiv sau simplu auxiliar al subjonctivului modalului MAY, în acest din urmă caz pierzându-și cu totul propria noționalitate ca orice simplu auxiliar și neapărând nici în traduceri în limba română cu sensul *ce-i este propriu ca modal*. § 2038

Ca auxiliar modal sau ca simplu auxiliar al subjonctivului, MIGHT poate fi: § 2039

1) forma de *trecut* al modalului MAY (§ 2035) exprimând ca atare: § 2040

(a) *permisiune în trecut* (negativ: MIGHT NOT): § 2041

No one *may smoke* while Grannie is here. (... nu are voie ...) (Prezent)
No one *might smoke* while Grannie *was* there. (... nu avea voie ...) (trecut subînțeles: bunica nu mai este)

None of the children *may be* noisy in her presence. (... nu are voie ...) (Prezent)
None of the children *might be* noisy in her presence. (... nu avea voie ...) (trecut subînțeles ca mai sus)

(b) În FRAZĂ, MAY este întrebuințat atunci când verbul din propoziția regentă este la timpul *prezent* sau *viitor*; MIGHT când verbul din propoziția regentă este subînțeles sau exprimat la *trecut*. § 2042

În consecință, MIGHT este întrebuințat în special în stilul indirect (§ 2878) și în genere în cadrul *corespondenței timpurilor*, dar foarte rar în afara acestuia: § 2043

I asked the captain of the team if I *might* (= pot) / *might not* (= nu pot) play in the motor ball² game on Tuesday next. He said I *might/might not*.

[*Permisiune în trecut cu referire la viitor* (= viitor față de trecut). *Might* reproduce aici forma *may* aflată în dialogul la care se referă. ("May I?" "You may." "You may not.") din stilul direct; redă adică *prezentul*³, conform regulii *corespondenței timpurilor*.]

2) COULD = MIGHT. — Cu excepția cazurilor expuse la punctele (a) și (b) precedente, în limba engleză actuală *trecutul simplu* al modalului MAY (=permisiune) nu este de obicei MIGHT, ci locul acestuia este luat de COULD, care însă, din cauza înțelesului propriu, nu poate exprima în această situație decât *permisiune*, nu și *posibilitate*: § 2044

"I see you are at a loose end. You *might* play my TV for a change." "Could I? Oh, thanks!"

3) MIGHT = condițional. —

a) MIGHT + un infinitiv prezent exprimă, ca și MAY, *posibilitate în prezent sau viitor*, dar, în comparație cu MAY, aducând în plus o nuanță de *incertitudine* — de *improbabilitate* chiar: § 2045

How old *may/might* she be?

(Ce vîrstă *poate/ar putea* avea?)

The guest star⁴ *may/might* not come after all.

¹ *to host* = a prezenta (melodie, piesă, evenimente sportive etc.) pe scenă, la TV sau la Radio etc.; *host* (substantiv masculin) = prezentator; substantivul feminin corespunzător este *hostess*. *Ralph* [rælf], prenume masculin.

² *motor ball* = joc cu mingea, asemănător cu fotbalul, mingea fiind însă lovită, nu cu piciorul, ci cu roata din față de la motocicletă.

³ Vezi § 2838.

⁴ *guest star* = oaspete de onoare (într-un film, spectacol etc.).

b) Pentru exprimarea condiționalului perfect, MIGHT, ca și MAY, este urmat de *infinitivul perfect* al verbului *dependent*:

b') You *may have asked* her what she *is/was* up to.
(*Puteai s-o întrebi ce are/avea de gând să facă.*)

b'') You *might have asked* her what she *was/is* up to.
(*Ai fi putut s-o întrebi ce avea/are de gând să facă.*)

Aceste fraze pot exprima simple afirmații cu privire la acțiuni trecute sau pot conține în plus un *blam* adresat interlocutorului, mai puternic accentuat în (b') decît în (b''), unde apare numai ca o sugestie, conform intenției vorbitorului.

§ 2016 4) Propoziția ipotetică (*the if-clause*), o variantă care conține în limba engleză *subjonctivele* MIGHT sau COULD, este o propoziție secundară a cărei regentă are verbul la modul *condițional*.

Patternul acestei construcții este deci următorul:

limba engleză	{	în propoziția principală (regentă): condiționalul
		în propoziția secundară (= <i>if-clause</i>): subjonctivul
limba română		ambele propoziții se construiesc cu <i>condiționalul</i>

A t e n ț i e !

§ 2017 Și în afara situației expuse mai sus, adică atunci cînd subjonctivul englez este independent, el se traduce în genere cu condiționalul în limba română:

If Jerry *might/could* be in the Chair, we'd get the right disc jockey¹ for our show.
(*if-clause*)

You *might* for once come early tomorrow. It's Dicky's birthday. (Subjonctiv independent)

§ 2018 5) MIGHT = Viitor față de trecut (*Future in the Past*). — MIGHT poate exprima și viitorul față de trecut atunci cînd acesta este cerut de un trecut precedent în cadrul corespondenței timpurilor:

She *knew* she *might* return whenever she *liked*.

(*Știa că se va putea întoarce oricînd va dori.*)

He *said* he *might* sit for the State Examination in the Autumn.

(= se va putea prezenta) (permisiune; posibilitate; intenție)

§ 2019 MUST ÎN CONTRAST CU MAY

§ 2050 1) Ambele modale pot exprima „presupunere“, dar ele diferă prin nuanțele opuse pe care le aduc acestui concept:

MAY exprimă „presupunere“, sugerînd *nesiguranță*, în vreme ce MUST sugerează *probabilitate certă*:

She usually keeps late hours: she *may* still be at her work. (*Presupunere incertă*)
(= poate să fie)

She never goes to bed before midnight because she has a lot of work to get through. She *must* still be at it now, it's² only eleven. (*Presupunere certă*) (= trebuie să fie)

§ 2051 2) În propozițiile negative, atît MAY cît și MUST pot exprima *interzicere*. MAY este însă foarte rar folosit astăzi în acest sens. Locul lui a fost luat

¹ *disk jockey* = prezentator de programe de discuri la radio sau televiziune.

² „only“

de modalele CAN¹ și MUST, care sînt aproape întotdeauna întrebuițate în mod curent în răspunsurile la întrebările unde apare MAY:

"May I take Julie out this evening?" "No, you *can't* (s a u *mustn't*). She's² got a bad cold coming. She'd³ better keep in bed."

"Doe please! My leg's⁴ practically healed. May I go skiing?" "No, you *can't* (s a u *mustn't*). It's much too risky."

(IV) MUST

§ 2052

Acest verb face parte din categoria auxiliarelor defective modale. (§ 1940)

1) **Formă.** — Auxiliarul MUST are o singură formă, MUST (= a trebui, § 2053 trebuie), folosită la prezent, uneori și la trecut sau la viitor:

She is studying hard because she *must*. (Prezent)

(Studiază serios pentru că *trebuie*.)

You *must* be here within the week. (Viitor)

[*Trebuie* (= *ea trebui*) să fii aici înainte de sfîrșitul săptămîinii.]

He did not trouble to study harder than he *must*. (Trecut)

(Nu își dădea/nu și-a dat osteneala să studieze mai mult decît *trebuia/a trebuit*.)

He knew that in three days they *must* leave for the seaside. (Viitor față de trecut)

(Știa că peste trei zile *vor trebui/trebuie* să plece la mare.)

I guessed he *must* have seen you. (Trecut perfect)⁵

[Am bănuț că (el) *trebuie* să te fi văzut.]

Atenție!

Modalul MUST, neputînd exprima decît prezentul, nu poate fi întrebuițat la trecut sau la viitor decît numai atunci cînd din context (verb sau adverb) reiese clar că este vorba de aceste timpuri:

He *went* to the hall where he *must* put up *next week's* wall-gazette. (Viitor față de trecut)

(*S-a dus* în sala unde *trebuia* să afișeze gazeta de perete a săptămîinii următoare.)

Yesterday at the party he *must* talk to me about his innovation.

(*Ieri*, la petrecere, a *stăruit* să-mi vorbească despre inovația lui.)

La *timpul trecut*, modalul MUST este întrebuițat în special în stilul indirect, în sensul larg al acestui termen, cu alte cuvînte, în stilul care reproduce ceea ce rostește, *ori/și numai gîndește*, vorbitorul sau scriitorul. § 2054

2) **Formele compuse.** —

§ 2055

a) Forma de trecut și formele verbale compuse sînt împrumutate de la sinonimele *to HAVE* (sau *to BE OBLIGED*) + un infinitiv complet: § 2056

I *had to go* there. (Trecut)

(*A trebuit* să mă duc acolo.)

I *shall have to stay* at home. (Viitor)

(*Va trebui* să rămîn acasă.)

If I had been in, I *should have been obliged to see* him. (Condițional)

(Dacă aș fi fost acasă, *ar fi trebuit* să-l primesc.)

TO BE OBLIGED TO înlocuiește verbul MUST numai atunci cînd acesta exprimă *obligație*, *HAVE TO* atunci cînd MUST exprimă *necesitate* sau *obligație*.

¹ Vezi § 1953.

² s = has

³ 'd = had (subjunctivul)

⁴ s = is

⁵ Timp trecut exprimat printr-un infinitiv trecut.

- § 2057 b) Condiționalul modalului MUST este redat de obicei prin modalele OUGHT TO sau SHOULD (la toate persoanele) (§ 2085) + infinitivul prezent, pentru a se exprima prezentul verbului lexical, sau plus infinitivul perfect al acestuia, pentru exprimarea trecutului:

You *ought to/should* speak to her. (Condițional prezent)

(Ar trebui să-i vorbești.)

She *ought to/should* have listened to you. (Condițional perfect)

(Ar fi trebuit să te asculte.)

- § 2058 3) Interogația și negația. — Formele de interogație și de negație sînt următoarele:

Must I/you/he/she/it/we/you/they?

I/you/he/she/it/we/you/they must not (mustn't).

I mustn't miss my train, must I?

- § 2059 4) Pronunțare. — MUST se pronunță: accentuat sau înaintea unei vocale [mast]; neaccentuat [məst, məs, mət, ms].

- § 2060 5) Funcții. — MUST exprimă:

a) *necesitate, datorie, obligație absolută* (= a trebui, trebuie, a fi necesar):

In England traffic *must* keep to the left.

I *must* keep my word.

You *must* see her because she is ill.

We *mustn't* leave before saying good-bye to everybody.

Must I dress for dinner?

Cu această accepție, *forma negativă sau interogativă a verbului MUST* este uneori¹ *NEED not* sau *don't/doesn't NEED*, cu deosebirea că, în acest caz, ideea de necesitate sau obligație nu este absolută:

You *mustn't* say that again, but you *needn't* look so rotten about it.

"I *must* fly!" "Need you really?"¹ "Yes, I *must*. I'm late for my gym."

b) MUST mai poate exprima și *probabilitate, presupunere, concluzie logică*:

She isn't in — she *must* be at school.

They left at once — they *must* have been in a hurry.

It *must* have been Friday night when I last saw him.

Forma negativă în acest caz este *can't/cannot*:

If she isn't at school, she *must* be at home. She *can't* be anywhere else.

I *must* have seen him on Friday. It *can't* have been any other day.

c) MUST este verbul cel mai uzitat pentru a exprima *ordine, interziceri, interdicții și prohibiții oficiale*:

You *must* fetch the doctor at once, she's been taken ill.

You *must* never come here again.

He simply *must* not wear that shabby-genteel coat of his.

(The) lights *must* be on before dark.²

Caravans *must not* park here.

d) MUST este întrebuințat în propozițiile afirmative sau negative și pentru a se exprima *solicitare* cînd se dau sfaturi sau se fac invitații pe un ton stăruitor:

You haven't been to the "Tate"?³ But you *must* go, you *simply must*.

And you *mustn't miss* the Shakespeare play that's on at the *Everyman Theatre* in Liverpool when you are there.

¹ Vezi NEED, § 2145.

² Articolul THE nu este întrebuințat decît dacă este vorba numai de luminile unei anumite mașini.

³ "The Tate" = "The Tate Gallery", celebră galerie de artă modernă de la Londra, fondată de Sir Henry Tate (1819—1899), filantrop englez, al cărui nume îl poartă.

6) **Must zero (abreviație).** — Această formă *arhaică*¹ constă în elipsa unui § 2061
verb ca *go, get* sau alte verbe similare care se înțeleg ușor din context, ca:
we must away = we must go away.

7) **MUST NEEDS = trebuie neapărat,** expresie în care **MUST** este verbul § 2062
modal defectiv (= trebuie), iar *needs* (= „neapărat“) e un adverb.

MUST ÎN CONTRAST CU HAVE TO

§ 2063

a) **Sinonimia** acestor două verbe explică întrebuintărea auxiliarului § 2064
HAVE TO ca înlocuitor al verbului **MUST** în cazul *tuturor formelor verbale*
*care îi lipsesc acestuia*²:

To go to England she *had to cross* the Channel in very rough weather. (Trecut)
You *didn't have to cross* against the lights. Why the rush? (Trecut negativ)
Did she have to pay a fine for exceeding the speed limit? (Trecut interogativ)
Ted *will have to have* the combine *mended* by tomorrow. (Viitor pasiv)
I don't like the idea of *having to live* in a boarding-house. (-ing form) (Participiu)
To *have to apologize* to him is the limit³. It's not fair. (Infinitiv)

b) **MUST** și **SHALL/WILL HAVE TO.** — Între aceste două auxiliare § 2065
și înlocuitorii lor s-au creat cu timpul — cum era și normal — deosebiri se-
mantice cu nuanțe foarte subtile.

SHALL HAVE TO diferă sensibil de **MUST** prin nuanța de neplăcere pe
care o sugerează obligativitatea ori necesitatea acțiunii sau stării pe care o
exprimă:

I *shall have to work* all night to get my paper done. [*Subînțelegînd*: “but oh! how
I wish I could go to bed instead!”]
I *must work* all night to get my work done. (O simplă declarație necolorată, cu referire
la viitor.)
They will/shall *have to buy* me a new dress for New Year's Eve [whether they like it
or not.]
They (simply) *'must buy* me new shoes . . . (O declarație imperativă)

c) Forma **HAVE (GOT) TO** este în genere obligatorie cînd se referă la § 2066
o singură ocazie viitoare, în contrast cu o acțiune permanentă, obișnuită:

Have you got time to play a game of badminton with me tonight?
“*Have you (got) time* for sports generally or are you much too busy?”

d) **HAVE (GOT) TO** și **MUST.** — Formele construite cu **HAVE TO** § 2067
sugerează adeseori obligație externă, în vreme ce **MUST** exprimă *obligație*
din partea vorbitorului:

“What happened about the atlas I gave you to return to the library?”
“You *have to* go and clear up things tomorrow. I *can't*, I *must* go home, I have an
appointment and I can't put it off.”

MUST ÎN CONTRAST CU NEED

§ 2068

Un alt auxiliar foarte util ca înlocuitor al modalului **MUST** este **NEED**.
Acest verb, avînd două conjugări paralele (§ 2146), are și două sensuri care
diferă, deci și comportări diferite.

¹ *Arhaic* nu înseamnă *perimat* în gramatica engleză, ci numai o *formă învechită*, totuși
întrebuințată în literatură sau dialectal etc.

² Vezi și § 2056.

³ *to be the limit* = a întrece măsura, a fi insuportabil.

a) Ca verb lexical regulat, NEED înseamnă *a avea nevoie de, a necesita* și, posedând toate modurile și timpurile unui verb regulat, poate exprima unele nuanțe care lipsesc modalului MUST:

Need that child work so hard? "Yes, he *must*. He *has got to* pass a very difficult exam."
[În acest exemplu, *must* este înlocuit de două ori de două auxiliare diferite: *need* (= este obligat) și *has got to* (= trebuie).]

"It's getting late. I *must* be off." "You really *need* go?" "Oh yes, I *must*. I've *got to* see my barber at five sharp — my beard *needs* trimming — very important as you see."

b) Ca auxiliar modal, NEED înseamnă *a fi obligat* și este lipsit, ca orice verb defectiv, de unele forme ale modalului pereche to NEED (vezi § 2153).

Trebuie însă insistat și aici asupra unei particularități care nu aparține decît modalului NEED și nici unui alt verb:

NEED, ca verb modal, *nu poate fi întrebuințat în propozițiile afirmative*, deși apare în propozițiile interogative și negative. Pentru acest motiv, în propoziția interogativă confirmativă, în răspunsul scurt afirmativ, ea și în propozițiile afirmative, este înlocuit cu MUST, sau cu înlocuitorii acestuia: HAVE TO, SHOULD, OUGHT:

"Need you go?" "Yes, I *must*." (nu I *need*)
"She *needn't* come, but 'he *must*."

Este însă întrebuințat în propozițiile afirmative în care se află seminegații ea: *no one, scarcely, hardly, never, none* etc.:

I never need tell her what to do, she is so efficient.

(Vezi și § 2162)

§ 2068a

(V) OUGHT

Acest verb face parte din categoria auxiliarelor defective modale.

1) **Formă.** — OUGHT are o singură formă, *ought* (= ar trebui), folosită la prezent. Pentru a exprima ideea de trecut, *ought* este fie precedat de un verb la trecut, fie urmat de un infinitiv perfect:

Sean¹ *ought* to know better.
She *was* told she *ought* to sing.
He *ought to have gone* home by now.

2) **Interogația și negația.** — Formele de interogație și de negație sînt următoarele:

Ought I/you/he/she/it/we/they?
I/you/he/she/it/we/they *ought not (oughtn't)*.

3) **Înțeles.** — *Ought* exprimă:

a) *obligație morală* fără constringere [sinonim cu *should*² (= ar trebui)]:

You *ought* to do this quickly.
You *should* do this quickly.
It *ought* not to be allowed.
It *should* not be allowed.
He *ought* to have told me before.
He *should* have told me before.
Ought they not/*Oughtn't* they to have gone up to college?
Should they not/*Shouldn't* they have gone up to college?

¹ Sean, nume propriu masculin irlandez pronunțat [ʃɒn]. (= Sean ar trebui să fie mai prevăzător /să aibă mai multă minte.)

² *Ought not*, sugerînd un stil formal, este adesea înlocuit în limba vorbită cu sinonimul lui, *should not*.

Observație

Urmat de un infinitiv perfect, verbul *ought* arată că o acțiune sau o stare nu a avut loc:

The proofs *ought* to have been corrected long ago.

b) probabilitate:

That *ought* to do.

Your son *ought* to have been here by now.

4) **Ought. Must.** — a se compara contrastiv:

must (= trebuie) exprimă o obligație imperativă sau o necesitate logică, firească;

ought (= ar trebui) exprimă o obligație morală, determinată de simțul datoriei ori de conștiință, sau o concluzie logică dar nu certă:

Must { You *must* go to work at once.

{ We *must* organize work so as not to let machinery run idle.

Ought { It is late and I *ought* to go home (but maybe I won't)

{ After so many lessons I *ought* to be a good driver (and I am that/I am not).

ALTE VERBE DEFECTIVE

§ 2069

Tot defectivă sint și următoarele forme verbale menite să atragă atenția:

1) **BEWARE** (be + wary = prudent adj.) = Fiți atenți! Băgați de seamă! Aveți grijă! § 2070

Beware of pickpockets! (= Păziți-vă de hoții de buzunare!)

Verbul este întrebuințat numai la imperativ, persoana a 2-a.

2) **MESEEMS** (= it seems to me) arhaic (= după cit mi so pare mie). § 2071

3) **METHINKS** (= I think) arhaic (= după cum gîndesc eu). § 2072

4) **QUOTH** (= said), întrebuințat numai la persoana 1 și a 3-a, indicativ trecut, precedă subiectul: "quoth I", "quoth he". Perimat. § 2073

(VI) SHALL

§ 2074

Acest verb face parte din categoria auxiliarelor defectivă modale (§ 1940).

A. **Formă.** — Verbul *shall* are două¹ forme:

shall — prezent (toate persoanele)

should — trecut, condițional și subjonctiv (toate persoanele)

B. **Interogația și negația.** — Formele de interogație și de negație sint următoarele: § 2077

Shall I/you/he/she/it/we/you/they?

I/you/he/she/it/we/you/they shall not (shan't).

Pronunția: vezi § 1866—1868.

C. **Funcții.** — *Shall* (+ infinitivul incomplet) poate fi verb auxiliar sau verb modal. § 2078

1) Ca verb auxiliar formează viitorul pur (necolorat modal): § 2079

a) *viitorul* și *viitorul perfect* (persoana 1 sg. și pl.) (§ 1496, 1501):

Tomorrow I *shall* start training for the tennis championship. (Viitor)

(Mîine voi începe antrenamentul pentru campionatul de tenis.)

Next June I *shall have been* a student (for) three years. (Viitor perfect)

(În iunie se împlinesc trei ani de cînd sint student.)

¹ (*Thou*) *shalt* (prezent, persoana a 2-a sg.) și (*thou*) *shouldst* (trecut, persoana a 2-a sg.) sint forme arhaice, întrebuințate în engleza contemporană numai în stilul poetic sau în literatura veche (Shakespeare, de exemplu).

b) *viitorul volitiv* (toate persoanele) (§ 1507) (colorat modal):

I tell you I *shall break* the speed record. (Hotărîre)

(Îți spun că sînt hotărît să bat recordul de viteză.)

She *shall do* it if I say so. (Ordin)

(Trebuie s-o facă dacă spun eu.)

If you are naughty, you *shan't go* roller-skating. (Amenințare)

(Dacă nu ești cuminte, nu te duci să patinezi pe rotile.)

You *shall get* good marks if you work hard. (Promisiune)

(Vă făgăduiesc să căpătați note bune dacă lucrați serios.)

These rules *shall be* in force till June. (Obligație legală)

(Acest regulament rămîne în vigoare pînă în iunie.)

If you look through that book, you *shall find* the data you want. (Previziune certă)

(Dacă vei răsfoi cartea aceea, vei găsi datele de care ai nevoie.)

c) *subjonctivul* (§ 2122).

§ 2080 2) Ca verb modal este întrebuințat în limba engleză contemporană în special sub forma *should* (§ 2081).

§ 2081

(VII) SHOULD

§ 2082

Funcții. — *Should* poate fi auxiliar sau verb modal.

§ 2083

1) Ca verb auxiliar formează:

a) *viitorul față de trecut* și *viitorul perfect față de trecut* (persoana 1 sg. și pl.) (§ 1502) (necolorat modal):

I knew I *should see* him. (Viitorul față de trecut)

(Știam că îl voi vedea.)

We said we *should have returned* by five o'clock. (Viitorul perfect față de trecut)

(Am spus că ne vom întoarce pînă la ora cinci.)

b) *viitorul volitiv față de trecut* (toate persoanele § 1514) (modal):

I told you you *should answer* for your carelessness. (Hotărîre)

(Îți-am spus că sînt hotărît să te trag la răspundere pentru neglijența ta.)

He threatened his boys they *should get* no dessert if they were naughty. (Amenințare)

(Și-a amenințat băieții că nu vor căpăta desert dacă nu vor fi cuminiți.)

She was told she *should go* for a swim if she finished her tasks. (Promisiune)

(I s-a făgăduit că se va duce la scîldat dacă își va termina temele.)

He gave orders the dispatch service *should send* off the goods at once. (Ordin)

(A dat dispoziții ca serviciul de expediții să expedieze marfa imediat.)

They read the scholastic year *should be divided* into three terms. (Obligație legală)

(Au citit că anul școlar va fi împărțit în trei trimestre.)

c) *condiționalul* (persoana 1 sg. și pl.) (§ 1618—1619):

I *should go* visit the Danube Delta if I were you. (Cond. prezent)

(M-aș duce să vizitez Delta Dunării dacă aș fi în locul tău.)

We *should have spoken* hadn't we been so shy. (Cond. perfect)

(Am fi vorbit dacă nu am fi fost atît de timide.)

d) *un echivalent pentru subjonctiv* (§ 1583, 1593):

It is good that they *should know* it. (Completivă directă)

(Este bine s-o știe.)

He didn't look at her, lest she *should feel* self-conscious. (Finală)

(Nu se uita la ea ca să nu se simtă intimidată.)

If he *should publish* his findings, I would let you know. (Condițională)

(Dacă ar fi să-și publice cercetările, ți-aș da de știre.)

That she *should have known* about his promotion and not said a word! (Exclamativ)

(Să fi știut ea despre avansarea lui și să nu sufle o vorbă!)

Why *should you find fault* with him? (Retoric)

(De ce să fii ne mulțumit de el?)

"Is Daniel gone to Cluj-Napoca?" "How *should* I know?" (Exclamativ)
 (A plecat Daniel la Cluj-Napoca? — De unde să știu eu?)
 (Vezi și § 1597—1599)

2) Ca **auxiliar modal** are toate persoanele și următoarele întrebări: § 2084

a) (= *trebuie*, *ar trebui*), sinonim cu *ought*, dar cu înțeles mai slab, este § 2085
 folosit adeseori cînd se dau sau se cer sfaturi, și constituie mai degrabă o recomandare decît o obligație. *Should* (= *ar trebui*) este mai puțin categoric ca *shall* (= *trebuie*):

You *'shall do* your duty. (Obligație absolută)
 [Ai să-ți faci (= *trebuie să-ți faci*) datoria.]
 You *should do* your duty. (Obligație morală)
 (Ar trebui să-ți faci datoria.)
 They *should not laugh* so loud.
 (Nu ar trebui să rîdă atît de tare.)
 All is as it *should be*.
 [Totul este bine (= cum *trebuie*).]
Should he go up to (the) university next term?
 (Să se înscrie la universitate în trimestrul viitor?)

Should + *infinitivul perfect* exprimă o obligație sau o recomandare care § 2086
 nu a fost îndeplinită:

She *should have talked* to him.
 (Ar fi trebuit/trebuia să-i vorbească.)

Should + o *negație* + *infinitivul perfect* arată dezaprobarea față de o ac- § 2087
 țiune săvîrșită în trecut:

They *shouldn't have come* so late.
 (Nu ar fi trebuit să vină așa de tîrziu.)

b) exprimă o *presupunere* sau o *probabilitate*:

They *should be* in by now.
 [Ar trebui să fie (*probabil* că sînt) acasă acum.]
 Are you looking for your coat? It *should be* in the hall.
 (Îți cauți haina? *Probabil* că e în antreu.)

(VIII) WILL

§ 2088

Acest verb face parte din categoria auxiliarelor defective modale (§ 1940).

A. **Formă.** — Verbul *will* are două¹ forme:

§ 2089

will — prezent (toate persoanele)

would — trecut (toate persoanele)

B. **Interogația și negația.** — Formele de interogație și de negație sînt ur- § 2090
 mătoarele:

will I/you/he/she/it/we/you/they?
 I/you/he/she/it/we/you/they *will not (won't)*.

Pronunțare. — Vezi § 1866—1868.

C. **Funcții.** — *Will* poate fi verb principal, verb auxiliar sau verb modal. § 2091

1) Ca **verb principal**, *will* poate fi defectiv sau regulat:

§ 2092

a) *verb defectiv* (= a voi, a dori, a-i plăcea):

§ 2093

It shall be as you *will*.
 (Va fi așa cum vei voi.)

¹ (*Thou*) *wilt* (prezent persoana a 2-a sg.) și (*thou*) *would(e)st* (trecut persoana a 2-a sg.) sînt forme arhaice aflate actualmente numai dialectal sau în stilul poetic.

Come when you *will*!

(Vino cînd vrei!)

Say what he *will*, I can't believe he did right.

(Spună el ce-o vrea, nu pot crede că a procedat just.)

- § 2094 *b) verb regulat.* conjugat ca orice verb regulat la toate modurile, timpurile și persoanele, și urmat de infinitivul complet cînd este cazul:

b') = a vrea:

Willing and wishing are not the same.

(A dori nu e același lucru cu a voi.)

You must *will* to get better.

(Trebuie să vrei pentru ca să te faci bine.)

He who *wills* success is half way to it. (Proverb)

(Cel care vrea cu adevărat să izbîndească a și izbutit pe jumătate.)

b'') = a lăsa prin testament:

He *willed*¹ his children everything he possessed.

(A lăsat prin testament copiilor săi tot ce avea.)

- § 2095 2) Ca verb auxiliar:

- a)* formează viitorul și viitorul perfect (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.) (§ 1496, 1501):

You *will see* him tomorrow. (Viitor)

(Îl vei vedea mîine.)

He *will have learnt* the news by then. (Viitor perfect)

(Probabil că va fi aflat știrea pînă atunci.)

- b)* formează viitorul volitiv (toate persoanele) (§ 1507):

I *will go* to the theatre tonight. (Intenție)

(Am intenția să mă duc la teatru astă-seară.)

If that's what you *want*, I'll be there tomorrow. (Permisivune.)

(Dacă asta vrei, am să fiu mîine acolo.)

I *won't go* to bed, I am not sleepy. (Hotărîre)

(Nu vreau să mă duc la culcare, nu mi-e somn.)

We *will see* to the luggage, don't (you) worry! (Promisiune)

(Vom avea grijă de bagaje, nu-ți fie teamă!)

She *'will go* out, whatever you say. (Persistență)

(Ea tot va ieși din casă, orice i-ai spune.)

- c)* ajută la construirea prezentului formei frecventative (toate persoanele) (§ 1827):

On Sunday mornings, he *will* often go to the philharmonic concerts.

[Duminica dimineața (el) se duce adeseori la concertele filarmonicii.]

- § 2096 3) Ca auxiliar modal:

- § 2097 *a)* păstrează ideea de „perseverență” chiar în cazurile în care noțiunea de viitor a dispărut:

I *'will drop* things when people sleep.

[(Orice aș face) întotdeauna îmi cad lucrurile din mîină cînd lumea doarme.]

You *'will have* your own way.

(Persiști să faci ce vrei. / Întotdeauna faci ce vrei.)

There are people who *'will come* late to the theatre.

(Sînt oameni care nu vor să se lase de obiceiul de a veni tîrziu la teatru.)

Why *'will* you never *listen* to what I say?

(De ce persiști să nu asculți niciodată ce spun?)

¹ *a will* = un testament.

b) Unele propoziții construite cu verbul *will* au devenit adevărate zicători: § 2098

Boys *'will* be boys. (Ce să-i faci? Așa sînt băieții!)

Murder *'will* out! [Adevărul / crima sîrșește prin a fi descoperit(ă).]

Truth *'will* out! (Adevărul sîrșește prin a ieși la lumină.)

Accidents *'will* happen. (Se întimplă! N-ai ce-i face.)

Quality *'will* tell in the end. (Sămînța bună incolțește pînă la urmă.)

Blood *'will* tell. (Rudenii nu se dezmințe. Surcica nu sare departe de pom etc.)

(Vezi și § 1511)

c) este întrebuințat și la formularea unei invitații sau a unei cereri politice (persoana a 2-a), *would* accentuînd și mai mult nuanța de politețe: § 2099

Will you come this way? *Will* you pass the sugar, please?
(Vreți să veniți pe aici?) (Vă rog, vreți să-mi dați zahărul?)

Won't you sit down?
(Nu vreți să luați loc?)

sau și mai politicos:

Would you kindly pass the sugar?
(Ați vrea să fiți atît de amabil să-mi dați zahărul?)

d) în propozițiile condiționale viitoare, *will* este întrebuințat, cu înțelesul de „a voi“, pentru a introduce o cerere (§ 2116, 2761): § 2100

If you *will* lend me your pen, I will return it in ten minutes.
(Dacă vrei să-mi împrumuți tocul, ți-l voi restitui peste 10 minute.)

If she *will* look after my son, I shall be able to do my shopping.
(Dacă va voi să aibă grijă de fiul meu, voi putea să-mi fac cumpărăturile.)

e) exprimă probabilitatea (vezi și § 2117): § 2101

The hotel porter *will* know where that street is.
[Portarul hotelului trebuie să știe (probabil că știe) unde este strada aceea.]

This *will* be the North Station, I suppose.
(Probabil că aceasta este Gara de Nord.)

Will that be the house Shelley lived in?
(Este oare aceasta casa în care a trăit Shelley?)

You *will* have met him.
(Probabil că l-ați cunoscut.)

f) în unele cazuri, verbul *will*, pierzînd cu totul nuanța de viitor, are valoarea de *prezent*: § 2102

That *will* do.
(Ajunge! E de ajuns!)

That *will* be enough.
(E de ajuns.)

Ice *will* float because it is lighter than water.
(Gheața plutește pentru că este mai ușoară decît apa.)

(IX) WOULD

§ 2103

Funcții. — *Would* poate fi verb principal, verb auxiliar sau verb modal. § 2104

1) Ca verb principal defectiv (toate persoanele) are înțelesul de „a dori“, „a-i place (cuiva)“ (*trecut, viitor față de trecut, subjonctiv sau condițional*): § 2105

He asked me to lend him a novel, but I *wouldn't*. (Trecut)
(Mi-a cerut să-i împrumut un roman, dar n-am vrut să i-l dau.)

He said it should be as we *would*. (Viitor față de trecut)
(El spuse că va fi așa cum vom voi.)

This is the place where I *would* spend a holiday. (Subj. cond.)
(Acesta este locul unde aș vrea să petrec o vacanță.)

You are miserable. I *wouldn't* be you.
 (Ești nefericită. N-aș vrea să fiu în locul tău.)
Would it were true!¹ (Subj. cond.)
 (De-ar fi adevărat!)
Would that there were everlasting peace!¹ (Subj. cond.)
 (De-ar fi pace veșnică!)
*Would*² now the tall swift mists *could* lay
 Their wet grasp on my hair.³ (Subj. cond.)
 She can't attend properly. What *would* you? She is too young. (Subj. cond.)
 (Nu poate fi atentă cum trebuie. Co vrei? E prea mică.)

- § 2106 2) Ca verb auxiliar (+ infinitivul în complet) formează:
- § 2107 a) viitorul față de trecut și viitorul perfect față de trecut (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.) (§ 1502):
- Ho promised he *would work* harder this year. (Viitorul față de trecut)
 (Și-a luat angajamentul că va lucra mai mult anul acesta.)
 I knew he *would have got* home by the time you went there. (Viit. perf. față de trec.)
 (Știam că va fi ajuns acasă/va ajunge pînă să te duci tu acolo.)
- § 2103 b) viitorul volitiv față de trecut (toate persoanele) (§ 1514) (colorat modal):
- I promised I *would see* him. (Promisiune) (Viitorul față de trec.)
 (Am făgăduit că îl voi primi.)
 We said we *would have written* the letter by the time he came. (Intenție) (Viit. perf. față de trec.)
 (Am spus că vom fi scris scrisoarea pînă la venirea lui.)
 He *wouldn't sing* in spite of our insistence. (Hotărîre)
 (Nu a vrut să cînte, cu toată stăruința noastră.)
 She *would practise* her violin when I wanted to sleep. (Persistență)
 (Persista să studieze la vioară cînd voiam să dorm.)
- § 2109 Toate implicațiile arătate la § 2095—2102 pentru verbul *will* sînt valabile și pentru forma *would*, transpuse însă la trecut, iar pentru ilustrarea lor pot servi aceleași exemple, cu verbul la trecut (*would* în loc de *will*). Astfel:
- I *wouldn't* go to bed, I wasn't sleepy. (Hotărîre)
 (Nu am vrut să mă duc la culcare, nu mi-era somn.)
 We asked her not to worry, because we *would see* to the luggage. (Promisiune)
 (I-am spus să nu aibă grijă pentru că ne vom ocupa noi de bagaje.)
 When you were ill you *would go* out whatever I said. (Perseverență)
 (Cînd erai bolnav stăruiai să ieși din casă orice aș fi spus eu.)
- § 2110 c) condiționalul (persoana a 2-a și a 3-a sg. și pl.) (§ 1618—1619):
- You *would help* us with the work if you could. (Cond. prez.)
 (Ne-ai ajuta în muncă dacă ai putea.)
 It *would have been* better if you had come here. (Cond. perf.)
 (Ar fi fost mai bine dacă ai fi venit aici.)
- § 2111 d) un condițional cu implicațiile viitorului volitiv (toate persoanele):
- I *would say* this: you have improved a great deal lately.
 [Trebuie să mărturisesc (= aș vrea să spun aceasta) că ai progresat foarte mult în ultima vreme.]
 I *would have given* you the ticket in any case. (Intenție)
 (Aveam de gînd să-ți dau în orice caz biletul.)
- § 2112 e) a se compara în contrast întrebuințarea verbului *want* = *vreau* — indicativ prezent) cu aceea a modalului *would* (= *aș vrea* — condițional):
- "You don't *want* to." "I *would* if I could, but I can't."

¹ Propozițiile eliptice completate: "I *would* that it *were* true." "I *would* that there *were*..."

² Propoziție eliptică: "I *would* now that the tall... mists *could* lay..."

³ Lascelles Abercrombie, *Margaret's Song*.

A se compara:

I *should* have paid for the damage. (2 înțelesuri: simplu condițional sau = *ought*)
(Aș fi plătit daunele.) sau (Ar fi trebuit să plătesc eu daunele.) (cu accentul pe *I*)

I *would* have paid for the damage. (Intenție) (Viitor volitiv)
[Aș fi plătit daunele. (= aveam intenția s-o fac)]

He *should* have been here. (= *ought*). (Verb modal)
[(El) ar fi trebuit să fie aici.]

He *would* have been here. (Simplu condițional)
[(El) ar fi fost aici.]

(Vezi și § 2086)

f) ajută la construirea trecutului formeii frecventative (toate persoanele) § 2113
(§ 1827):

They *would* often go hiking.
(Făceau adeseori excursii pe jos.)

For many days he'd (= *would*) not speak to us.
[Zile întregi nu vorbea (s-a u nu voia să vorbească) cu noi.]

Would poate fi simplu auxiliar sau auxiliar modal (= voia).

3) Ca auxiliar modal (+ infinitivul incomplet): § 2114

a) alcătuiește construcția cu *would*, forma de ofertă sau cerere polito- § 2115
coasă prin excelență:

Would you care for a cup of tea?
(Ai dori o ceașcă de ceai?)
Would you mind posting this for me?
(Fii te rog bun și pune aceasta la poștă.)
(Te-ar deranja să...)

(Vezi și § 2099)

b) întrebunțat în propozițiile condiționale cu sensul de „a voi”, intro- § 2116
duce o cerere (§ 2100, 2761):

If you *would* coach me for my exam, I might get through this time.
(Dacă ai vrea să mă meditezi pentru examen, s-ar putea să-l iau de data aceasta.)

c) (toate persoanele) exprimă *probabilitatea*: § 2117

Mother went to work when I was a baby. I *would* be three at the time.
(Mama a început să lucreze cind eram mic. Să tot fi avut eu trei ani pe atunci.)

I don't know who it *would* be.
(Nu știu cine ar putea fi.)

I thought he *would* have written.
[Am crezut că (probabil) scrisese.]

"I never spend money on books." "No, you *wouldn't*."
[Niciodată nu cheltuiesc bani pe cărți. — Nu, probabil că nu (așa cum te știu, indife-
rent la tot ce este cultură).]

SHALL (SHOULD), WILL (WOULD) § 2118

Alte întrebunțări

1) În propozițiile condiționale¹, *should* (la toate persoanele), tradus cu § 2119
„dacă ar fi să...”, formează un echivalent al subjonctivului, sugerind improbabi-
litatea în mai mare măsură decât subjonctivul verbului respectiv (§ 2771):

If the postman *should* bring the parcel I ordered by post, my sister would let me have
it at once.

(Dacă factorul mi-ar aduce cumva coletul pe care l-am comandat prin poștă, sora mea
ar face să-mi parvină imediat.)

¹ Propoziția condițională este o subordonată care exprimă o condiție (§ 2752).

You had better take the poem to show it to the editor in case he *should be in*.
 (Mai bine ai lua poezia să i-o arăți redactorului dacă s-ar întâmpla să fie acasă.)
Should you happen (if you should happen) to need me, give me a ring.
 (Dacă ar fi să ai cumva nevoie de mine, telefonează-mi.)
 I shall tell him my plans for the holidays *should* the occasion *arise*.
 (Îi voi împărtăși proiectele mele pentru vacanță dacă s-ar ivi cumva prilejul.)

A se compara:

She would let me know if Ann *called*. (Subjunctivul verbului *call*)
 [(Ea) mi-ar da de știre dacă Ana ar veni.]

She would let me know if Ann *should call*. (Improbabilitate accentuată) (Subjunctiv accentuat)

[(Ea) mi-ar da de știre dacă s-ar întâmpla ca Ana să vină.]

§ 2120 2) În propozițiile condiționale, concesive, relative și temporale, *shall*, întrebuințat la toate persoanele, dă ideea de viitor pur (§ 2860).

§ 2121 3) *I would like*. — În gramatica tradițională, verbele *to like, to care, to prefer, to be glad, to be inclined, to find it hard* etc., aflate adeseori la persoana 1 în propozițiile condiționale, nu pot avea auxiliarul *would*, ci *should*. *I would like, I would care, I would prefer, I would be glad, I would find it hard to say* etc. sînt pleonasme. Se va spune deci gramatical corect: *I should like, I should care, I should prefer, I should be glad, I should find it hard to say* etc.

În stilul colocvial însă, *I would like, I would prefer* etc. sînt întrebuințate în mod curent, construcția aceasta pătrunzînd chiar în corespondența oficială a unei edituri ca "Oxford University Press".

§ 2122 4) Completivele directe introduse prin "that". — Aceste propoziții cer subjunctivul, adică *shall* sau *should* (la toate persoanele) în loc de *will*, respectiv *would*, după verbe care sugerează o influență asupra rezultatului acțiunii verbului, de exemplu după cuvintele *to be anxious* (= a dori foarte mult), *to demand, to desire, to expect, to intend (intention), to order* etc. (+ *that*):

I am anxious that the right man shall be selected for the job.
We demanded that our children should be well looked after.
We expect that you shall overfulfil your pledge.
It is intended that a new building shall be put up on the site.
It was intended that a new building should be put up on the site.
The organizer ordered that they should be provided with food for the excursion.
The architects recommend that classrooms should be larger.

Observație

În propozițiile următoare, verbele *to hope, to fear, to expect*, nesugerînd influențarea rezultatului, se construiesc cu auxiliarul *will*:

I hope (that) you will come.
I fear (that) it will rain.
We expect (that) she will get through her exam.

A se compara:

I expect (that) you shall overfulfil your pledge.
 (*To expect* are aici influență asupra rezultatului. = Aștept de la tine să-ți depășești angajamentul.)

We expect (that) she will get through her exam.
 (*To expect* nu are aici nici o influență asupra rezultatului. = Probabil că va reuși la examen.)

§ 2123 5) Propozițiile finale conțin uneori formele verbale *should* sau *would*:

We divided the cake equally, so that no one should complain. (Echivalent subj. ...pentru ca nimeni să nu se plîngă.)
She put some flowers on your table so that you would feel at home when you came.
 (Echivalent subj. — Viitorul față de trecut) (... ca să te simți ca la tine acasă cînd vei veni.)

(X) TO DARE

§ 2124

Forme. Funcții. — Verbul *to dare* are două conjugări paralele după funcțiile pe care le îndeplinește. El este: § 2125

1) *verb lexical regulat*, tranzitiv sau intransitiv; sau:

2) *auxiliar defectiv modal* din grupa verbelor anormale (*Anomalous Finites*).

1) Ca *verb lexical regulat* are înțeles mai accentuat decât forma sa paralelă, adică are sensul: „a îndrăzni“, „a risca“, „a înfrunța“, „a sfida“, „a desființa“, „a brava“, „a provoca“ și *se comportă ca toate verbele regulate*: § 2126

a) are infinitivul precedat de particula *to* — *to dare, to have dared*; § 2127

b) are sufixul *-s* la persoana a 3-a singular indicativ prezent — *dares*: § 2128

She dares to walk in the woods by herself.

c) are trecutul regulat terminat cu sufixul *-ed* — *dared*: § 2129

Nobody dared (to) say anything when he came in. (= a îndrăzni)

They dared me to repeat what I had said. (= a desființa, a provoca)

d) are participiul trecut regulat terminat cu sufixul *-ed* — *dared* — și formele compuse construite după patternul oricărui verb regulat: § 2130

He has/had/won't have/dared to approve of such (a) merciless resolution.

e) formele compuse ale verbului *to dare* pot fi urmate atât de infinitivul complet, cât și (mai rar) de infinitivul incomplet: § 2131

No one had ever dared (to) talk to him about the son he (had) lost.

Shall I dare (to) tell her the truth?

She wouldn't dare not to keep her word.

He was dared to drive in the storm.

f) este conjugat cu auxiliarul *DO* la formele de interogație și de negație: § 2132

How do you dare (to) come here?

They did not dare (to) climb up to the top of the mountain.

Why did he dare (to) say such a thing?

g) primește auxiliarul de întărire *DO* și ca înlocuitor pentru evitarea unei repetiții: § 2133

You said he wouldn't, but he 'did dare me to write that letter, didn't he?

He dares to swim to the island, and so do I.

I don't dare to swim to the island, nor does he.

2) Ca *verb defectiv modal*, tranzitiv sau intransitiv, are înțelesul mai slab decât forma sa paralelă, și anume: „a îndrăzni“, „a avea curajul“, „a se încumeta“, (negativă) „a se teme“, și prezintă caracteristicile auxiliarelor defective modale: § 2134

a) are o singură formă — *dare*, uneori și *dared* la trecut, dar atunci se comportă ca un defectiv; § 2135

b) nu are infinitiv, participii, nici imperativ; § 2136

c) nu are sufixul *-s* la persoana a 3-a singular indicativ prezent, indicativul prezent fiind așadar: § 2137

*I dare
you dare
he, she, it dare, dared*

*we dare
you dare
they dare*

Atenție!

(a) Forma fără sufixul *-s* la persoana a 3-a singular este *preferată*, pentru concizia ei, în propozițiile *interogative*, *negative* sau în *răspunsul scurt*, și adeseori după *how*: § 2138

How dare you contradict him?

He dare not/daren't answer me.

§ 2139 (b)) *Daren't* este forma abreviată a negativului *dare not* și poate fi întrebuințată pentru a exprima orice timp: *present*, *trecut* sau *viitor*.

§ 2140 c) Forma vetustă *durst* — trecutul și subjonctivul prezent la toate persoanele — este evitată în limba engleză modernă, cu excepția stilului livresc și în vorbirea persoanelor vîrstnice, unde este întrebuințată în special în propozițiile negative sau condiționale:

He *durst* not come, but I did. (Trecut)

If she *durst* write, she would do it. (Subjonctiv)

În limba engleză actuală, *durst* este înlocuit în mod curent cu *dare* sau *dared* la indicativul trecut și la subjonctivul prezent:

How *dare* you come in when I was out? (Trecut)

Mother had read my school report, but *dare(d)* not tell Father. (Trecut)

They *dare(d)* not speak to him. (Trecut)

If he *dared* answer, he would do it. (Subjonctiv)

§ 2141 d) Modalul *DARE* nu este conjugat cu auxiliarul *DO* la formele interogative și negative, ci prin inversiune în propoziția interogativă, sau cu adăugarea unei negații în propoziția negativă:

Dare she say so?

How *dare* you write such trash?

He *dare not/daren't* open your letter.

§ 2142 e) este urmat de infinitivul incomplet:

He *dare* not go home now.

You *dare say*¹ you are right?

(Îndrăznești să spui că ai dreptate?)

§ 2143 f) este repetat în interogațiile confirmative și în răspunsurile scurte:

"He *daren't* send that wire, *dare* he?" "Oh yes, he *dare*."

§ 2144 g) este urmat imediat de adverbele de timp neprecis *always*, *never*, *sometimes* (§ 2299) și de adverbele asimilate cu acestea (*almost*, *hardly*, *scarcely* etc.), nu precedat de ele, cum este cazul celorlalte verbe:

She *dare never* call again.

We *dared not often* cross the street by ourselves.

They *dare hardly* breathe for fear of waking him.

Observație

Dare defectiv este întrebuințat în special în propozițiile interogative, negative, condiționale sau dubitative (datorită prezenței subjonctivului), inclusiv în cele care conțin negații ca: *hardly*, *never*, *nobody*, *no*, *no one* etc. Într-o propoziție afirmativă se găsește în genere ca răspuns la o întrebare sau cînd este repetat (§ 2143). Nu poate însă fi folosit în patternul: *So can I*, *Neither can you* etc.

A se compara:

She *dare not* take out the boat in this rain. (Defectiv modal)

[Nu îndrăznește (= se teme) să scoată barca pe ploaia aceasta.]

She *does not dare* to take out the boat in this rain. (Tranz. regulat)

[Nu îndrăznește (nu are curajul) să scoată barca pe ploaia aceasta.]

She *dares* me to take out the boat. (Tranz. regulat)

(Mă desfide să scot barca.)

She *dares (to)* take out my boat in this rain. (Tranzitiv regulat)

(Îndrăznește să-mi scoată barca pe ploaia aceasta.)

(Vezi și § 2165)

¹ Aceste două verbe scrise împreună — *daresay* — = probabil, poate (adverb).
I *daresay* say he is right. (= Probabil că are dreptate.)

(XI) TO NEED

§ 2145

1) **Forme. Funcții.** — Ca și *to dare*, *to need* are două conjugări paralele: § 2146
to need este verb lexical tranzitiv regulat sau auxiliar defectiv modal și ca
 atare este întrebuințat atât în propozițiile pozitive, cât și în cele negative sau
 interogative.

2) Ca verb lexical tranzitiv regulat, *to need* are înțelesul: „a avea nevoie § 2147
 de“, „a-i trebui cuiva ceva“, „a necesita“, „a fi necesar“ și prezintă toate carac-
 teristicile tuturor verbelor regulate:

a) are sufixul -s la persoana a 3-a singular a indicativului prezent: § 2148

She *needs* the help of her fellow students.
 They *need* an incentive to study.
 The case *needs* firm handling.

b) trecutul are forma regulată *needed* la toate persoanele: § 2149

The work *needed* great care.
 We *needed* sleep before anything else.
 She *needed* to be reminded to do it.

c) participiul trecut este *needed*, participiul prezent *needing*, iar partici- § 2150
 piul perfect *having needed*:

Her help was urgently *needed*.
 It had been a much *needed* lesson.
Needing a doctor, we sent for John.
Having needed an operation, he had been operated on in Vienna.

d) este conjugat cu auxiliarul DO la formele interogativă, negativă și § 2151
 accentuată (*Emphatic DO*):

Do you *need* me now?
 He doesn't *need* any airmail envelopes.
 They *didn't need* to follow my advice, *did* they?
 Her attitude *needs* no comment, *does* it?
 He *'does need* a good talking to, *doesn't* he?

e) este urmat de un substantiv, de echivalentul acestuia (pronume, ge- § 2152
 rundiv, substantiv verbal) sau de infinitivul complet, deci și formele compuse
 ale acestui verb sint urmate de infinitivul complet:

I *need* rest.
 Don't you *need* her?
 The poem *needed* rewriting.
 He *needs to be* looked after.
 She *needs to* study.
 Will he *need to* go back?

3) Ca auxiliar defectiv modal, NEED este întrebuințat în special în *pro-* § 2153
pozițiile interogative și negative, are înțelesul *mai impersonal*: „a fi nevoie“,
 „a fi necesar, obligatoriu“, „a trebui“ și prezintă caracteristicile verbelor defec-
 tive modale:

a) nu are sufixul -s la persoana a 3-a singular a indicativului prezent, § 2154
 conjugarea acestei forme fiind:

I need	we need
you need	you need
he, she, it <i>need</i>	they need

He *need* not trouble himself to come.

b) trecutul are forma *need* la toate persoanele: § 2155

I *told* him he *need* not fear a rebuff.
 All that we *need* say was "yes" or "no".

c) nu are *infinitiv, participii, nici imperativ*; § 2156

§ 2157 d) nu este conjugat cu auxiliarul *DO* la formele de interogație și negație:

You *needn't* go yet, *need* you?
Need you speak now?
 Why *need* she stay home for the holidays?
 He *need not/needn't* stop long.
 We *need not/needn't* pay for it now.

Forma negativă contrasă este *needn't*.

§ 2158 e) este urmat de *infinitivul incomplet*:

"*Need* you leave for the country today?"
 "No, I *needn't*." ("Yes, I *must*."¹)
 I *needn't* tell you how happy we felt over the result of our experiment.
 She *need hardly* be helped in her studies now.
 You *needn't have hurried* so.

§ 2159 f) este repetat în *interogațiile confirmative*:

She *needn't* give an immediate answer, *need* she?
 We *needn't* translate the whole article, *need* we?

§ 2160 Cînd însă verbul *NEED* este sinonim cu *MUST* și *HAVE TO*, acesta (must) îl înlocuiește în propoziția interogativă confirmativă:

"You *needn't* go to the library to read that book, *must* you?" "Oh yes, I *must*."

§ 2161 g) este repetat în *răspunsurile negative scurte*:

"*Need* you work tonight?" "We *needn't*."

În răspunsurile *afirmative* scurte se întrebuițează însă *MUST*:

"*Need* she lecture tomorrow?" "Yes, she *must*."
 (Nu se spune "She *need*")

[Vezi și § 2063 a)]

§ 2162 h) este urmat imediat de adverbele de timp neprecis *always, often, never* (§ 2299) și de adverbele asimilate cu acestea (*almost, hardly, scarcely* etc.):

I *need hardly* tell you how lucky I was.
 She *need never* know exploitation again.
 You *need hardly* have written. (= Nu era nevoie să scrii.)

§ 2163 i) *NEED* are ca sinonime verbele *to want* (= a avea nevoie), *to require*, *to be in need of*:

§ 2164 DARE și NEED

Două verbe care se comportă identic

(a) Propoziție (+ auxiliar DO)	(b) Verbe regulate	(c) Auxiliare modale
Afirmație	{ He <i>dares/needs</i> to call. ² She <i>dared/needed</i> to go.	
Interogație	{ <i>Does</i> he <i>dare/need</i> to call? <i>Did</i> she <i>dare/need</i> to go?	<i>Dare/need</i> he call?
Negație	{ He <i>doesn't dare/need</i> to call. She <i>didn't dare/need</i> to go.	He <i>daren't/needn't</i> call.
Accentuare	{ He <i>does dare/need</i> to call. She <i>did dare/need</i> to go.	
Înlocuire	{ { He <i>dares/needs</i> to call, <i>doesn't</i> he? She <i>didn't dare/need</i> to go, <i>did</i> she? { He <i>dares/needs</i> to call and so <i>does</i> she. She <i>doesn't dare/need</i> to go, nor <i>does</i> he.	

¹ Nu se poate spune: "Yes, I *need*."

² *to call* are și înțelesul de „a vizita”, „a trece pe la” etc.

Concluzie

DARE și *NEED* fac parte din grupul *verbelor anormale (Anomalous Finites)*¹, de care se deosebesc intrucitva prin comportarea lor, aceeași la ambele verbe:

— în toate situațiile indicate în coloana (a), aceste două modale sint *verbe lexice regulate* [coloana (b)], cu caracteristicile acestora și conjugate cu auxiliarul DO:

— ca *auxiliare defectiv modale* [coloana (c)], au o singură formă, cea comună², aceeași pentru prezent și trecut, fără sufixul -s la persoana a 3-a sg. indicativ prezent, și nu sint întrebuințate în mod obișnuit decât în propozițiile interogative și în cele negative, fără intervenția auxiliarului DO, interogația făcându-se prin inversiune, iar negația cu adăugarea unei negații sau seminegații:

— din anchetele făcute de specialiști³, a rezultat o *preferință marcată a publicului pentru formele regulate* ale verbelor *DARE* și *NEED*;

— ca *verbe lexice*, *DARE* și *NEED* au toată tăria conținutului lor lexical:

DARE (= a avea îndrăzneala, curajul; a desfide)

NEED (= a avea nevoie).

— ca *verbe defectiv*, au un înțeles mai slab (*DARE*), sau mai impersonal (*NEED*):

DARE (= a îndrăzni; a se încumeta)

NEED (= a fi nevoie, necesar; trebuie).

(XII) USED TO

1) **Formă.** — Auxiliarul modal *USED TO* este cel mai neregulat dintre *verbele anormale (Anomalous Finites)*. El are o singură formă, aceea de trecut, la toate persoanele, urmată de infinitivul complet⁴ al unui verb lexical:

I *used to see* them very often.
(îi vedeam foarte des)

Atenție!

Pentru a se deosebi participiul trecut *used* [ju:zd] al verbului tranzitiv regulat *to use* [tə'ju:z] (= a întrebuința) de auxiliarul modal pronunțat [ju:st], se obișnuiește ca acesta din urmă să fie menționat întotdeauna împreună cu particula *to* a infinitivului dependent, astfel: *USED TO* ['ju:stu].

2) **Timp.** — Auxiliarul *USED TO* neavînd decât forma de indicativ trecut, pentru exprimarea indicativului prezent se întrebuințează prezentul verbului dependent⁵ în construcția *USED TO* + infinitiv:

I *used to learn* English last year, but I *learn* French now.
Rob doesn't *practise* his piano as much as he *used to* [*practise*].

¹ Vezi § 1853.

² Vezi § 1864, formă numită de unii autori și *stem* (= tulpină).

³ R. Quirk, *Essays on the English Language...* Papers 9, 44 etc.

⁴ *Infinitivul complet* este precedat de particula *to* — *to call*; fără particulă este *incomplet* — *call* (§ 1642).

⁵ Verbul dependent în *used to learn* este *to learn*, indicativul prezent al acestui verb fiind deci *learn*.

- § 2169 3) **Înțeles. Traducere.** — Modalul *USED TO* se traduce, în limba română, cu imperfectul, uneori (în funcție de context) cu perfectul compus:

He *used to* skip lunch to go boating.
(Adeseori nu *mîncea* la prînz ca să se ducă la canotaj.) (Imperfect)
Our club has monthly outings, or rather *used to*.
(Clubul nostru face o excursie pe lună, mai bine zis *făcea*.) (Imperfect)
They *used to* work here.
(*Au lucrat* aici.) (Perfect compus)
Father *used* always to tell me that if a thing is worth doing, it is worth doing well.
(Tata *îmi spunea* mereu că, dacă un lucru merită să fie făcut, merită să fie făcut bine.)²
(Perfect compus sau imperfect)

În genere modalul *USED TO* are *trei* semnificații de care trebuie să se țină seama în traduceri:

- § 2170 a) exprimă în trecut acțiuni (stări etc.) repetate sau **obiceiuri care nu mai sînt actuale** în momentul vorbirii. În această situație, *USED TO* este sinonim cu trecutul formeii frecventative², pe care îl înlocuiește în limba vorbită (și chiar în scris dacă scriitorul consideră că forma frecventativă are o sonoritate prea livrescă):

As a child, I *used to dream* of far-off lands. (= I *would dream* of far-off lands.)
(În copilărie *visam* la ținuturi îndepărtate.) (Imperfect)
When in the country, you *used to* go to bed very early. (= *obicei*)
Mother *used to* tell me stories to put me to sleep. (= *a obișnui*)

- § 2171 b) exprimă acțiuni (stări etc.) continue, atenția fiind îndreptată asupra trecutului, cu sau fără un indicator de timp trecut, deoarece *USED TO* sugerează el însuși lipsa de actualitate a acțiunii infinitivului dependent:

I *used to know* her.
(Ne cunoșteam *pe vremuri*.)
At Oxford he *used to live* in digs.³
(La Oxford, locuia cu chirie în oraș.)
Ava ['ɑ:və] *used to be* a sweet child.
[Ava era un copil încântător — fie că nu mai e copil, sau nu mai e încântătoare, ori în viață, sau nu mai știm nimic despre ea. Afirmția se referă *numai* la un moment (sau o perioadă) din trecut.]

(Vezi și în comparație cu trecutul simplu și prezentul perfect § 1461)

- § 2172 c) atenția este îndreptată asupra **prezentului în contrast cu trecutul**, fără prezența unui adverb de timp trecut în textul englez, dar necesar în cel românesc:

He feels better than he *used to*.
(Se simte mai bine decît *înainte*.)
Things aren't what they *used to be*.
(Lucrurile nu mai stau ca *pe vremuri*.)
"They *used to be* great friends (once)." "Used?"
(Erau foarte buni prieteni *pe vremuri*. — *Pe vremuri?*)

¹ Sfat adresat fiului său de celebrul diplomat și om de stat Philip Dormer Stanhope, Conte de Chesterfield, 1694—1773 (*Letters*, publicate în 1744 și 1890).

² Forma frecventativă are la trecut auxiliarul WOULD + *infinitiv* la toate persoanele, sg. și pl.: I *would call* etc. (§ 1827). Este o formă literară, pe cînd USED TO poate fi și colocvială.

³ La *Oxbridge* (abrev. = universitățile din Oxford și Cambridge), majoritatea studenților locuiesc în garsoniere în incinta colegiului cărui aparțin. *Oxbridge*, cuvînt nou, în contrast cu *Redbrick* (= de cărămidă roșie) *Universities*, nume dat universităților moderne, al căror profil diferă de cel al universităților vechi (cu profil clasic) printr-un accent pus asupra orientării lor tehnice.

În seris, datorită excesivei simplificări gramaticale și abundenței construcțiilor idiomatică¹ — care se pretează atât de bine jocurilor de cuvinte mult gustate de englezi — o declarație poate apărea adeseori ambiguă, foarte posibil chiar contrară intenției scriitorului. În vorbire însă, există un întreg joc subtil axat pe implicații, intonație, mimică, gestică, priviri, umor, care sugerează sensul așa-numitelor *overtones*, ce dau limbii engleze caracterul fascinant al unui „*crossword puzzle*”².

Spre exemplu, în textul de mai sus, intonația exclamației „*Used?*” poate fi: „*Used?*” (surpriză, protest etc.) sau „*Used!*” (sarcasm; satisfacție perfidă: lămurirea unei nedumeriri etc.) sau „*Used?*” (uimire, îndoială etc.).

Este de observat că, pentru a se marca lipsa de actualitate a faptului comentat, nu adverbul de timp trecut *once* este menționat în exclamație. — el fiind pleonastic și deci superfluu, intrabușinat numai pentru accentuare sau echilibrarea propoziției — ci auxiliarul *USED* care trebuie tradus în românește cu adverbul de timp trecut, chiar dacă acesta lipsește din propoziția engleză.

4) Interogația și negația. —

§ 2173

a) Interogația. Ambele forme, cu sau fără auxiliarul *DO*, sînt în circulație atât la interogație, cît și la negație:

§ 2174

Used you [ˈjuːstju] to call there?
Did you use to [ˈjuːstə] call there?
Used [juːst] *Nick* to have a shaggy³ dog?
Did Nick use to [ˈjuːstə] have a shaggy dog?
Used there to be a tiny cottage here?
Did there use to [ˈjuːstə] be a cottage here?
 “I used to write home every other day.” “*Used you?*” sau “*Did you?*”

b) Negație.

§ 2175

You *used* [juːzd] *not* to call there.
 [rostit cu o imperceptibilă pauză după *used* pentru ca *not* să aparțină grupului infinitivului următor.]
 You *use(d)n't* [ˈjuːsnt] to call there.
Colocv. You *didn't use* [juːz] to call there.
 There *use(d)n't* [ˈjuːsnt] to be a tiny cottage here.
 There *used* [juːzd] *not* to be a cottage here.
Colocv. There *didn't use* to be a cottage here.
 Michael *used to* [ˈjuːstu] enjoy life, *use(d)n't* he? sau mai frecvent
didn't [ˈdɪdnt] și [ˈdɪdn] (cînd nu e final) he?

Quirk (3.21) semnalează, fără comentariu, și prezența formei *didn't used to*. După Quirk, construcția interogativă *used he to* se întâlnește mai mult în engleza britanică; *did he use to* atât în engleza britanică, cît și în cea americană.

Concluzie.

§ 2176

DO, folosit ca auxiliar al auxiliarului modal *USED to*, a fost condamnat pînă la al doilea război mondial ca o dovadă de incultură. Ulterior, a apărut în gramatici și dicționare cu etichete succesive: „familiar”, „popular”, „sub-standard”, „cam sub-standard”⁴, pentru ca să capete prin contaminare, în engleza (colocvială)⁵ actuală, precădere asupra tuturor celorlalte forme, datorită ariei sale de răspîndire foarte extinsă.

¹ Un gramatician englez afirma că 90% din lexicul limbii engleze este idiomatic.

² = cuvinte încrucișate.

³ *shaggy* = flocoș.

⁴ Expresia *a little sub-standard* (= cam incultă).

⁵ Unii autori nici nu mai menționează că forma *USED TO*, conjugată cu auxiliarul *DO*, este *colocvială*.

În numeroase cazuri se evită acest punct nevralgic înlocuindu-se negația cu adverbul *never*:

You *never* used to speak good English, or *did* you?

There *never* used to be a cabin on that rock, or *was* there?

USED TO

(în interogația confirmativă și cu DO auxiliar de accentuare — *Emphatic DO*)

You '*did* use to like your meat well done'. use(d)n't you/(colocv.) *didn't* you?

There use(d)n't to be a castle on top of that hill, *used* there/(colocv.) *did* there?

(în fraza dublă)

You used to write good English and so used I/(colocv.) so did I.

You use(d)n't to speak sloppy English, nor used/(colocv.) nor did Alf and Kay.

"There used to be a tiny cabin on top of that rock."

"Oh, used there!/(colocv.) did there!"

§ 2177

Atenție!

A nu se confunda modalul USED TO ['ju:stu] cu:

a) trecutul sau participiul trecut *used* ['ju:zd] ale verbului *to use* [tu ju:z] (= a întrebuința):

"Have you *used* ['ju:zd] my biro?² How do you like it?" "It's all right. I *used* it yesterday."

(Ai folosit pixul meu? Cum îți place? — E bun. L-am întrebuințat ieri.)

b) adjectivul *used to* ['ju:stu] în: *to be used to* = a fi obișnuit cu: *to get used to* = a se obișnui cu:

"I can't *get used to* my room-mate. I'm *not used to* his American-English." — "Never mind! You'll soon *get used to speaking* American English yourself."

(Nu mă pot acomoda cu tovarășul meu de cameră. Nu sînt obișnuit cu engleza lui americană. — Nici o grijă! Ai să te obișnuiești curînd să vorbești americana și tu.)

§ 2178

5) Pronunțare. — *Used* (auxiliar modal) se pronunță

used to { ['ju:stu] cînd stă singur sau înaintea unei vocale
['ju:stə] înaintea unei consoane

She *used to* go there.

use(d)n't ['ju:snt] negativ.

used ['ju:zd] — trecut și participiu trecut al verbului lexical regulat *to use* [tu 'ju:z] = a întrebuința:

I have *used* your phone to talk to Clive.

used ['ju:st], *rar* ['ju:zd] *adj.* = accustomed³ (= obișnuit):

He is not *used to* the noise and flurry of cities. (= obișnuit cu)

§ 2179

III. VERBELE REFLEXIVE (REFLEXIVE VERBS)

§ 2180

1) Definiție. — Verbele reflexive sînt verbe tranzitive sau intransitive la a căror formă activă s-a adăugat pronumele reflexiv acordat în număr și persoană cu subiectul.

¹ = bine friptă.

² Pentru *biro*, vezi pag. 595, nota 1.

³ *used to* (adj.) (= obișnuit cu) întrebuințat mai ales în limba vorbită, *accustomed to* mai formal.

Pronumele reflexiv arată că subiectul, care îndeplinește acțiunea, suferă și efectele acesteia:

I dress myself. (Mă îmbrac)
He washes himself. (Se spală)

În gramatica limbii române — ca, dealtfel, și în gramatica limbii engleze — sint însă cuprinse sub numele de verbe reflexive și unele verbe care nu corespund definiției de mai sus, adică nu sint strict reflexive, deși se conjugă cu pronumele reflexiv (a se uita¹) sau cu dativul (a-și aminti¹).

Spre deosebire de limba română, în limba engleză se tinde spre omiterea pronumelui reflexiv acolo unde acesta nu este necesar pentru claritatea înțelesului; din această cauză verbele reflexive englezești sint foarte puține la număr.

2) Traducerea din limba română. — Verbele reflexive² din limba română § 2181 se traduc de obicei în limba engleză după cum urmează:

a) (rar) prin *verbe reflexive*: a se afla. a se găsi = *to find oneself*; a se folosi = *to avail oneself*; a se gândi. a reflecta = *to bethink oneself* (literar); a se servi (la masă) = *to help oneself to*; a se mindri = *to pride oneself on etc.*:

S-au distrat admirabil.
 (= *They enjoyed themselves thoroughly.*)
M-am întrebat dacă aveam dreptate.
 (= *I asked myself whether I was right.*)
În țarc, copilașul nu are să se lovească.
 (= *In its pen, the baby won't hurt itself.*)
(Ea) se infurie din ce în ce mai mult.
 (= *She worked herself into a rage.*)
Servește-te cu gem!
 (= *Help yourself to (some) jam!*)
(El) s-a tăiat cu foarfecele.
 (= *He cut himself with the scissors.*)
(El) s-a strîns pe coate.
 (= *He worked himself along on his elbows.*)

b) prin *verbe intransitive cu formă alternativă reflexivă*: *to bathe (oneself)*. § 2183
to behave (oneself), *to dress (oneself)*, *to hide (oneself)*, *to overeat (oneself)*, *to oversleep (oneself)*, *to rest (oneself)*, *to spread (oneself)*, *to twine (oneself)*, *to wash (oneself) etc.*

Formele intransitive: *I dress, you shave, he washes etc.* (mă îmbrac, te spală etc.) sint preferate formelor reflexive, *I dress myself, you shave yourself, he washes himself etc.*, atunci cînd nu există ambiguitate.

c) prin *verbe intransitive fără alternativă reflexivă*: a se abține = *to abstain*; a se amesteca = *to meddle*; a se bucura = *to be glad, to rejoice*; a se căsători = *to marry*; a se dizolva = *to dissolve*; a se îngriji = *to look after (oneself)*, *to take care of (oneself)*; a se întîlni = *to meet*; a se întreba = *to wonder*; a se împotmoli = *to stick*; a se mira = *to wonder (at)*; a se mișca = *to move*; a se ocupa = *to attend*; a se retrage = *to retire, to withdraw*; a se revărsa = *to overflow*; a se stabili = *to settle*; a se supune = *to submit etc.*:

Ne-am dus la plimbare.
 (= *We went for a walk.*)
Trăsura s-a împotmolit în noroi.
 (= *The carriage got stuck in the mud.*)

¹ În limba engleză, aceste verbe nu sint reflexive.

² Calificarea verbelor reflexive este făcută conform Gramaticii limbii române, Ed. Acad. R.S.R.

Se lăuda cu succesul ei.
(= She *boasted* of her success.)

Se simțea inutil.
(= He *felt* useless.)

Eu povestesc basmul și ochii copilului *se umplu* de lacrimi.
(= I tell the story and the child's eyes *fill* with tears.)

Ne-am urcat până în vîrf.
(= We *climbed* up to the top.)

§ 2185 d) verbele reflexive *eventive* din limba română — adică acelea care arată că în starea subiectului se produce o schimbare — se traduc în genere în limba engleză prin verbe intransitive sau prin *to get*, *to grow*, *to become* sau *to be* + adjectivul respectiv:

a se dezgheța = *to thaw* (intr.)
a se îngălbeni = *to pale* (intr.)
a se înroși = *to blush*, *to redden* (intr.)
a se ofili = *to fade* (intr.)
a se schimba (despre noroc, vînt etc.) = *to turn* (intr.)
a se îngrașa = *to become / get / grow / be fat*
a se întrista = *to become / get / grow / be sad*
a se întuneca = *to become / get / grow / be dark*
a se pregăti = *to get / make ready: to prepare* (intr.)
a i se face (cuiva) foame, sete, somn etc. = *to become/get/grow/be hungry, thirsty, sleepy.*

§ 2186 e) verbele reflexive cu *pronumele în dativ* în limba română sînt foarte rar reflexive în limba engleză, fiind în genere intransitive, tranzitive, prepoziționale sau însoțite de un dativ:

a-și face rău = *to harm oneself* (reflexiv)
a-și face griji = *to worry* (intransitiv)
a-și aminti = *to remember* (tranzitiv)
a-și închipui = *to fancy, to imagine, to think* (tranz.)
a-și cere voie = *to ask leave/permission* (tranzitiv)
a-și bate joc = *to laugh at, to jeer at* (verb prepozițional)
a-și spune, = *to say to oneself* (verb cu dativ prepozițional)

Pronumele reflexiv neaccentuat în cazul *dativ posesiv* din limba română se traduce în limba engleză printr-un adjectiv posesiv:

a-și pune mănușile = *to put on one's gloves*
a-și scălda copilășul = *to bathe one's baby*
a-și scoate copiii la plimbare = *to take one's children for a walk*
a-și scoate pălăria = *to take off one's hat*
a-și tăia degetul = *to cut one's finger*

§ 2187 f) verbele reflexive *pasive* din limba română se traduc în genere în limba engleză cu pasivul sau cu verbe intransitive cu înțeles pasiv (§ 1774, 1792):

Cartea *s-a găsit*. = The book *has been found*.
Se construia o casă. = A house *was being built*.
Prăvălia *se deschide* la ora 4. = The shop *opens* at four o'clock.
Iată o stofă care *se croiește* (se taie) ușor. = Here is a cloth that *cuts* easily.
Capacul *nu se închide*. = The lid *won't shut*.

§ 2188 g) verbele reflexive *impersonale* din limba română se traduc în genere în limba engleză printr-un pasiv sau printr-un verb avînd ca subiect unul din pronumele nehotărîte *it, you, one, they* etc. (§ 857, 1167—1168, 1787):

Se spune că este în oraș.
[= He *is said* to be in (the) town.] (Pasiv)
Se pare că e aici.
[= It *appears* that he is here.] (Pron. nehotărît)

Nu *se ştie* niciodată.
 (= *You never can tell.*)
Se crede că a fost filmat în Scoția.
 (= *They think it was filmed in Scotland.*)

h) verbele reflexive *reciproce* se traduc cu verbe intransitive singure sau § 2189
 însoțite de pronume reciproce (§ 931—932):

Membrii familiilor Montague și Capulet *se luptau* ori de câte ori *se întâlneau*.
 (= *The Montagues and the Capulets fought whenever they met.*)
Se ceartă și *se împacă* toată ziua.
 (= *They quarrel and make it up all day.*)
 Ciinele și pisica mea *se urau* de moarte.
 (= *My dog and (my) cat hated each other like poison.*)
 În familia noastră *ne iubim* cu toții.
 (= *In our family we all love one another.*)

Alte verbe reflexive din limba română cărora, în limba engleză, le corespund verbe intransitive sau tranzitive: § 2190

a se aprinde	= to take/catch fire
a se apropia	= to approach, to come up to
a se așeza	= to sit down
a se bate	= to fight
a se bucura	= to be glad, to rejoice
a se despărți	= to part, to separate
a se duce	= to go
a se folosi de	= to make use of
a se gândi	= to think
a se grăbi	= to hurry up, to make haste
a se hotărî	= to resolve, to determine, to decide, to make up one's mind
a se informa	= to inquire
a se îmbăia	= to bath
a se îndepărta	= to move away, to leave
a se înșela	= to be mistaken
a se întâlni	= to meet
a se mișca	= to move
a se opri	= to stop
a se plimba	= to take a walk
a se plinge	= to complain
a se pregăti	= to get/make ready, to prepare
a se retrage	= to retire, to withdraw
a se scălda	= to bathe
a se scuza	= to apologize
a se stabili	= to settle
a se teme	= to fear, to be afraid, etc.

3) Alte verbe reflexive în limba engleză. — Alte exemple de verbe reflexive § 2191
 în limba engleză sînt: *to cry oneself* to sleep (= a plinge pînă ce te cuprinde somnul); *to oversleep (oneself)* (= a dormi prea mult); *to overwork (oneself)* (= a munci prea mult); *to please oneself* (= a face după voia sa); *to shout oneself hoarse* (= a striga pînă ce răgușești); *to teach oneself* (= a învăța singur) etc.:

Having bought a TV set, he entertains a lot; he can't *help himself*.
 (De cînd și-a cumpărat televizor îi vin foarte mulți musafiri; nu are ce să facă.)
 She *made herself ill* overfeeding like that.
 (Singură s-a îmbolnăvit miucînd atît de mult.)
 He *slept himself* sober.
 (A dormit pînă ce i-a trecut starea de beție.)
 She *talked herself hoarse*, but not ineffectually.
 (A vorbit pînă ce a răgușit, dar nu fără rezultate satisfăcătoare.)
 They are *worrying themselves* to death over their baby's illness.
 (Sînt teribil de îngrijorați din cauza bolii copilășului lor.)

§ 2192

IV. VERBELE COMPLEXE¹
(COMPOUND VERBS)

§ 2193 1) Verbele complexe cu particulă adverbială. — În limba engleză există o legătură strinsă între unele verbe și adverbele² care le urmează, asemenea verbe fiind considerate, pentru acest motiv, *verbe complexe* (§ 2208—2210):

He was tired and *gave up* climbing any further.
We *got on* at Ploiești and *got off* at Breaza.
Speak up, I can't hear you.
The curtain *went up* and the lights *went down*.
Watch out! It's slippery.

§ 2194 Unele verbe construite cu particulă adverbială pot fi urmate totodată și de prepoziții:

She *came down* (adv.) *with* (prep.) high fever.
We *looked up* (adv.) *to* (prep.) him as a father.
They *looked down* (adv.) *on* (prep.) us because we had failed.
He *got up* (adv.) *off* (prep.) the sofa.
I *made up* (adv.) *to* (prep.) them for my mistake.
Use the chair for *putting* things *down* (adv.) *on* (prep.).
She is bad-tempered and difficult *to put up* (adv.) *with* (prep.).
The window *looks out* (adv.) *on to* (două prep.) the landing stage.
We *went out* (adv.) *on to* (două prep.) the veranda.

§ 2195 2) Verbele prepoziționale (*Prepositional Verbs*). — O categorie aparte este formată din unele verbe atât de strins unite cu prepoziția condiționată³ care le urmează încît, în anumite situații (la conjugarea pasivă, spre exemplu)⁴, prepoziția își pierde funcția ca atare și face parte integrantă din verb. Chiar și ca pronunție, prepoziția apare ca un sufix al verbului:

My luggage had been *attended to* when you arrived.
The room had been *lived in*.
She was nice *to look at*.
He likes *to be listened to*.

Aceste verbe sînt numite *verbe prepoziționale*.
(Vezi și § 2278)

§ 2196

V. VERBELE IMPERSONALE SAU UNIPERSONALE
(IMPERSONAL OR UNIPERSONAL VERBS)

§ 2197 1) Verbele impersonale sau unipersonale au pronumele *it* ca subiect. (§ 855):

<i>it</i> drizzles	<i>it</i> lightens	<i>it</i> sleets
<i>it</i> freezes	<i>it</i> rains	<i>it</i> snows
<i>it</i> hails	<i>it</i> dews	<i>it</i> thunders

§ 2198 2) Unele verbe unipersonale sînt urmate de un substantiv sau de un pronume personal în cazul acuzativ sau dativ, care este subiectul (în cazul nominativ deci) verbului personal corespunzător:

It shames me (ac.) to have behaved so badly. (Verb unipersonal)
[= *I* (nom.) am ashamed to have behaved so badly.] (Verb personal)
It behoves her (dat.) to explain herself. (Verb unipersonal)
[= *She* (nom.) ought to explain herself.] (Verb personal)

¹ Vezi § 1325, 2278, 2391.

² Numite și particule adverbiale (§ 2277—2278, 2275—2281).

³ Uneori și cu prepoziții necondiționate. (Vezi § 2393)

⁴ Vezi § 1782—1783.

3) *Me seems, methinks*, desuete. lit. (= îmi pare): *me seemed, methought* § 2199
 = îmi părea) trecut simplu, sint verbe unipersonale, pronumele *me* aflându-se
 în cazul dativ, iar subiectul *it* nefiind exprimat. (Vezi și § 2071—2072)
 Ambele exemple menționate la (2) și (3) sint desuete.

VI. VERBE CARE SE CONFUNDĂ

§ 2200

O atenție specială trebuie dată următoarelor verbe, care se confundă adeseori:

to arise (intr. neregulat) (= a se ivi, a se isca):

Circumstances *arose* which rendered my presence indispensable.

to rise (intr. neregulat) (= a se scula, a se ridica; a răsări):

She *rose* slowly from her chair.

The sun *rose* behind a cloud.

to raise (tranz. regulat) (= a ridica)

He *raised* his hand to his eyes.

to assure (= a asigura pe cineva prin cuvinte):

I *assure* you that everything is all right.

to ensure [= a (se) asigura luând măsuri]:

To *ensure* success of the cure you must go to Bath.

to insure (= a asigura la o societate de asigurări):

I've *insured* my life against all risks.

to borrow (= a lua cu împrumut):

I want *to borrow* a novel from him.

to lend = (a da cu împrumut):

I *have lent* him a novel.

to do [= a face (sens generic, concret)]:

How do you *do*? — To *do* nothing.

To *do* one's task. — To *do* one's hair.

"Lend me 50p!" "Nothing *doing*!"

to make [= a face, a confecționa (sens concret)]:

To *make* a cake/a hat/a dress.

Make hay while the sun shines! (Proverb)

It's going to rain. We'd better *make for* home.

to expect (= a se aștepta la) [*an attitude of the mind*]:

to wait for (= a aștepta) [*an attitude of the body*]:

I shall *expect* you tomorrow, but I won't *wait* for you if you are late.

to flee (= a fugi, în genere de o primejdie):

They *fled* before the coming storm.

to fly = a zbura (despre pasăre, avion etc.: (fig.) a zbura, a fugi repede, a se repezi):

The bird *flew* away when I went near.

He *flew to* Londonderry.¹

It's getting dark: I must *fly*.

He *flew at* me in a rage.

¹ *Londonderry*, comitat și reședința respectivă în Irlanda de Nord.

to flow = a curge (despre o apă):

The Danube *flows* into the Black Sea.

to learn (= a învăța de la cineva):¹

I know little English because I have *learnt* the language only three months.

to teach = [a învăța (pe cineva), a preda (o materie)]:

Our teacher has been *teaching* us English (for) a year now.

to lie (intr.) *lay, lain* (= a se culca, a sta întins):

He always *lies* down after lunch.

We went to her where she *lay* on the couch.

to lay (tranz.) *laid, laid* (= a pune, a așeza etc.):

The hen *lays* eggs.

Who *laid* the table?

to lose [lu:z] (= a pierde):

I can't find my wallet: I must have *lost* it.

to loose [lu:s] (= a dezlega, a da drumul; a slăbi (un șurub prea strâns) etc.):

Loose your belt a little: it is much too tight!

(*to loosen* ['lu:sn] este preferat.)

to remember (= a-și aminti):

to remind (= a aminti cuiva):

If I don't *remember* to write, please *remind* me!

to sew [səu] (= a coase):

I was *sewing* ['səuɪŋ] a shirt.

to sow [səu] (= a semăna):

The sower was *sowing* the seed.

to saw [sɔ:] (= a tăia cu ferăstrăul):

They *sawed* [sɔ:d] the tree with the greatest difficulty.

to sit (= a sta jos):

She was *sitting* on a chair. (intransitiv)

She *sat* him between the two boys on the settee. (tranz.)

(L-a așezat între cei doi băieți pe canapea.)

to stand (= a sta în picioare):

He was too weak *to stand* after his illness.

to stay (= a sta, a rămâne):

He is *staying* at the Lido Hotel.

They *stayed* with us late.

I didn't want *to stay*, but they insisted.

to seat (tranzitiv) (a așeza)

Please, *be seated*!

Our library *seats* two hundred readers.

to speak = a vorbi (în sens larg)

a) a vorbi (persoana sau persoanele cealalte ascultînd):

(La telefon) Jones *speaking*. (= Aici e Jones)²

Speak to him, he will help you.

He *spoke* at length on cooperation.

¹ *I'll learn her how to behave!* (vulgar) = Am să-i dau eu o lecție cum să se poarte!

² Formulă întrebuințată cînd Jones face apel telefonic. Cînd răspunde la un apel, răspunde în genere numai: "*Speaking*", dacă i s-a pronunțat numele.

b) a vorbi (= a articula cuvinte):

He could not *speak* for laughing.

She *was speaking* breathlessly.

They *speak* English well.

to talk (= a vorbi)

a) a vorbi cu cineva, a conversa:

We were *talking* of this and that.

I couldn't find anyone to *talk* to.

b) a vorbi despre un subiect unui auditoriu:

He *talked* to us on the subject of the collectivization of agriculture. (= to speak)

c) a birfi:

She will *talk*, whatever you do.

to tell¹ (= a spune)

a) *întotdeauna* urmat de un *complement indirect*² exprimat sau subînțeles:

He *told* the children he was taking them for a walk.

He *told* (us, them etc.) the news of Toby's arrival.

b) introduce foarte rar un citat.

to say³ (= a spune, a zice)

a) nu are complement indirect în vorbirea indirectă:

He *said* he was a worker.

b) este verbul cel mai des întrebuințat, cu sau fără complement indirect⁴, pentru a introduce cuvintele rostite de cineva:

He *said*: "I am Nick's brother".

He *said to me*: "I am Nick's brother".

A se compara cu:

He *said* he was Nick's brother. (Stil indirect)

He *told me* he was Nick's brother. (Stil indirect)

to suit (= a-i sta cuiva bine):

Shorts *suit* you.

to become (= a-i veni cuiva bine):

Red *becomes* her.

Your hat is very *becoming*⁴.

to fit = a se potrivi, a-i veni cuiva bine (ca măsură):

The coat doesn't *fit*; it is too tight.

That coat is a perfect *fit*. (substantiv)

No *fitting* is necessary. (= probă)

to want (= a vrea):

I *want* to talk to you.

¹ Ambele verbe au și alte înțelesuri, care nu intră însă în cadrul problemei sinonimiei lor tratate aici.

² Complementul indirect răspunde la întrebarea „cui?”

³ Complementul indirect al verbului *to say* este precedat de prepoziția *to*, spre deosebire de complementul indirect al verbului *to tell*, care nu are prepoziție când vine imediat după verb.

⁴ Participiu prezent devenit adjectiv.

to will (regulat) (= a voi, a-și exercita voința):

As we *will* the end we must *will* the means. (Proverb)

will (principal defectiv) (= a voi) (§ 2093):

He that *will* not when he may, when he *will* he shall have nay. (Proverb)

to wish (= a dori):

I *wish* I knew who she was!

to wonder ['wʌndə*]

a) + *at* (= a se minuna, a se mira de):

I *wonder* at your courage — this is dangerous climbing.
That isn't to be *wondered at*.

b) (tranz. *fără prepoziție*) (= a se întreba):

I *wonder* why they aren't coming.
She *wondered* what his name was.

to wander ['wɒndə*] (= a rătăci); (*from*) a se îndepărta:

They *wandered* about aimlessly.
He *wandered from* the subject.

FORMAREA VERBELOR

§ 2201

(FORMATION OF VERBS)

În limba engleză, verbele s-au format după procedeele obișnuite expuse în capitolele consacrate celorlalte părți de vorbire. În consecință, se constată existența următoarelor categorii de verbe:

§ 2202

1) **verbele primare** sint chiar rădăcinile verbelor provenite din limbile care au stat la baza lexicului limbii engleze:

to come *to give* *to look* *to pay*, etc.

§ 2203

2) **verbele derivate**, formate:

§ 2204

a) cu ajutorul prefixelor sau sufixelor (**afixație** = *Affixation*), dintre care principalele sint următoarele:

prefixe:

ab-¹, ac-, ad-¹, be-¹, en-, em-, im-, for, ex-¹, re-:

to abduct, *to abstain*, *to acknowledge*, *to adjudge*, *to beguile*, *to befriend*, *to entrust*, *to embitter*, *to impart*, *to imbue*, *to forbid*, *to forget*, *to excavate*, *to extract*, *to reinforce*, *to renew*, etc.;

out-¹, over-¹, under-¹, up-¹, with-¹:

to outdo, *to outlast*, *to outnumber*, *to overcome*, *to overhang*, *to oversleep*, *to underbid*, *to underestimate*, *to underfeed*, *to uphold*, *to uproot*, *to upset*, *to withdraw*, *to withhold*, *to withstand*, etc.;

* = r final din cuvânt este pronunțat r înaintea unei vocale și mul înaintea unei consoane.

¹ Acestea sint de fapt adverbe sau prepoziții întrebuințate ca prefixe. *ab-*, *ad-*, *de-*, *ex-* sint prefixe în limba latină, iar *be-* în limba engleză veche.

antonimice:**de¹, dis-, un-, mis-:**

to *decode*, to *deface*, to *deflect*, to *deform*, to *deplane*, to *dislike*, to *disown*, to *dispel*, to *unbutton*, to *uncover*, to *undo*, to *miscarry*, to *mistake*, to *mistrust*, etc.

sufixe:

-en: to *blacken*, to *gladden*, to *heighten*, to *lengthen*, to *lessen*, to *widen*, etc.;

-ly: to *clarify*, to *exemplify*, to *Frenchify*, to *mummify*, to *speechify*, to *verify*, etc.;

-ize: to *brutalize*, to *cockneyize*, to *generalize*, to *monopolize*, etc.;

-ate, -esce, -cr, -le, -se, -sh: to *exacerbate*, to *acquiesce*, to *glimmer*, to *sparkle*, to *cleanse*, to *punish*, etc.

b) prin modificarea vocalei rădăcinii (apofonie = *Vowel Gradation*): § 2205

sing — song

strike — stroke

(Vezi și § 382)

c) prin derivare regresivă (*Back-Formation*), formindu-se verbe noi § 2206
din cuvinte cărora li s-a suprimat o parte eronat privită ca un sufix:

to baby-sit	baby-sitter	to housekeep	housekeeper
to burgle	burglar	to laze	lazy
to diagnose	diagnosis	to peddle	peddler
to edit	editor	to reminisce	reminiscence
to grovel	grovelling	to vamp	vampire

3) verbele compuse, formate din două (rareori mai multe) cuvinte scrise împreună sau unite prin cratimă: § 2207

to backfire	to deadlock	to slowaway
to backspace	to gainsay	to straphang
to broadcast	to nosedive	to tiptoe
to buttonhole	to seesaw	to waylay
to crossexamine	to safeguard	to whitewash
	to streamline	

4) verbele complexe, formate dintr-un verb urmat de o particulă, adverb la origine, sau de o prepoziție, scrise separat, dar alcătuind un tot indisolubil ca înteles (*a lexical item*): § 2208**a) verb + adverb (particulă adverbială) (§ 2193):**

§ 2209

to bring about	to keep on	to stand by
to call up	to listen in	to take off
to draw in	to ring off	to take away
to fade out	to set out	to tune in
to get on	to size up	to turn out

b) verb + prepoziție condiționată (verb prepozițional) (§ 2195):

§ 2210

to charge with	to listen to	to rely on
to come by	to live in	to remind of
to depend on	to look after	to talk about
to laugh at	to object to	to think of

¹ de- este de fapt prepoziție întrebuințată ca prefix. (Vezi pag. 453, nota 1).

§ 2211 5) **locuțiunile verbale**, adică echivalenții verbali formați din verbe urmate de alte părți de vorbire, cu care alcătuiesc un tot indisolubil ca înțeles, întreaga construcție putând fi în genere înlocuită printr-un verb simplu:

to catch hold of = to seize
 to come to naught = to fail
 to get the better of = to defeat, to outwit
 to have a joke = to joke
 to take a dislike to = to dislike
 to take to task = to rebuke, etc.

§ 2212 6) **Schimbară categoriei gramaticale (Conversion)**. — Un fenomen caracteristic, foarte răspândit în limba engleză, este trecerea unei părți de vorbire dintr-o categorie gramaticală în alta. Cea mai frecventă este întrebuințarea aceleiași forme atât ca substantiv, cât și ca verb:

<i>Substantive comune</i>	<i>Nume de animale</i>	<i>Părți ale trupului</i>	<i>Alte părți de vorbire</i>
(to) baby	(to) ape	(to) back	(to) dry
(to) doctor	(to) badger	(to) eye	(to) idle
(to) man	(to) dog	(to) finger	(to) yellow
(to) mother	(to) fox	(to) head	(to) double
(to) motor	(to) hare	(to) skin	(to) down
(to) park	(to) hog	(to) stomach	(to) further
(to) power	(to) hound		(to) near
<i>Nume proprii</i>			
(to) shoe	(to) monkey	(to) boycott ¹	(to) out
(to) shop	(to) mouse	(to) hector ²	(to) shanghai
(to) sight	(to) rat	(to) lynch ³	(to) shush

§ 2213 Tendința aceasta este atât de puternică încât și astăzi sint continuu create ad-hoc verbe noi:

She *was hosting* on a plane bound for South Africa. (= to act as a hostess)
 I intend to *taxi* to my flat. (= to go by taxi)
 We decided to *hotel* it, and *inn* it, and *pub* it when it was wet⁴. (= to sleep at hotels and inns, and dine at pubs.)
 I asked her to marry me. She *right-koed*. (= to say all right.)
 Whenever we meet, he *my-dear-fellows* me patronizingly. (= to keep saying "my dear fellow".)
 It *out-herods* Herod.⁵ He *out-zolaed* Zola.
 "Nay, *but* me no buts, offer me no objections."⁶
 "Here you are, Mr. Griffiths", he said to Clyde, who was rather pleased with this *mistering*.⁷
 The doctor wanted to help her, but she *up* and *away*. (= got up and went away)
 She *was Adaing*⁸ away. I'll *away out* then. (= I'll go away)
 Don't you *Lizzie* me.⁹

¹ *to boycott* (= a boicota) < Căpitanul Boycott, prima persoană „boicotată” în Irlanda pentru faptul că era intendent asupritor al moșiei unui englez.

² *to hector* = a tiraniza < Hector, fiul lui Priam și soțul Andromacăi.

³ *to lynch* = a linșa < Judecătorul Lynch, încă neidentificat, ale cărui sentințe ar fi prevăzut pedeapsa cu linșarea.

⁴ J. K. Jerome, *Three Men in a Boat*.

⁵ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

⁶ M. Twain, *A Connecticut Yankee in King Arthur's Court*.

⁷ Th. Dreiser, *An American Tragedy*.

⁸ R. Llewellyn, *None But the Lonely Heart*. Verbul *Adaing* sugerează mersul legănat al eroinei *Ada*.

⁹ Serial TV „Familia Palliser” — „Nu-ți dau voie să-mi spui pe nume!”

Adesea asistăm la o încercare de diferențiere între substantiv (uneori § 2214
adjectiv) și verb, încercare ce merge de la o schimbare de accent sau o pronunție
diferită, deși ortografia rămâne aceeași, până la modificări de formă din ce
în ce mai accentuate.

Schimbare de accent

§ 2215

(Substantivele și adjectivele = accent pe prima silabă)

(Verbele = accent pe a doua silabă)

<i>Substantiv</i>	<i>Verb</i>	<i>Adjective</i>	<i>Verb</i>
'accent	— to ac'cent	'absent	— to ab'sent
'conduct	— to con'duct	'abstract	— to ab'stract
'contrast	— to con'trast	'compound	— to com'pound
'digest	— to di'gest	'frequent	— to fre'quent
'discount	— to dis'count	'present	— to pre'sent
'record	— to re'cord	'subject	— to sub'ject
'transport	— to trans'port	'suspect	— to sus'pect

Modificare de pronunție — Ortografia neschimbată

§ 2216

(Consoana finală este surdă la substantiv sau adjectiv și sonoră la verb)

<i>Substantiv</i>	<i>Verb</i>
abuse [ə'bju:s]	— to abuse [ə'bju:z]
close [klaʊs] {adj.}	— to close [klaʊz]
excuse [ɪks'kju:s]	— to excuse [ɪks'kju:z]
grease [gri:s]	— to grease [gri:z]
house [haus]	— to house [haʊz]
mouse [maʊs]	— to mouse [maʊz]
mouth [maʊθ]	— to mouth [maʊð]
refuse [ɪ'refju:s]	— to refuse [rɪ'fju:z]
use [ju:s]	— to use [ju:z]
truth [tru:θ]	— to betroth [brɪ'traʊð]

Modificarea ortografiei redă modificarea pronunției

§ 2217

(Sonorizarea consoanei finale)

advice [s]	— to advise [z]	calf	— to calve
device [s]	— to devise [z]	half	— to halve
choice [s]	— to choose [z]	belief	— to believe
		grief	— to grieve
life	— to live	relief	— to relieve
safe	— to save	shelf	— to shelve
strife	— to strive	thief	— to thieve
wife	— to wife (archaic)	proof	— to prove
bath/bɑ:θ/	— to bathe/beɪð/	sheath/fi:θ/	— to sheathe/fi:ð/
breath/breθ/	— to breathe/bri:ð/	teeth/ti:θ/	— to teethe/ti:ð/
cloth/klɒθ/	— to clothe / klouð/	wreath/ri:θ/	— to wreath/ri:ð/
	glass/gla:s/ — to glaze/gleɪz/		
	grass/gra:s/ — to graze/greɪz/		
	loss/ɒs/ — to lose /lu:z/		

7) Verbele imitative. — Numărul verbelor care imită sunetele (onoma- § 2218
topee — *Onomatopoeia*) este foarte mare în limba engleză:

to babble	to crunch	to grunt	to squelch
to bang	to fizz	to hiccup	to tinkle
to click	to giggle	to shish	to titter
to chatter	to gobble	to sizzle	to whack
to croak	to gurgle	to splutter	to yap

sau, prin reduplicarea sunetului:

to clip-clop	to jug-jug	to see-saw
to haw-haw	to pooh-pooh	to tic(k)-toc(k)
to hee-haw	to puff-puff	to tut-tut

O altă categorie de verbe imitative este aceea a verbelor care sugerează anumite mișcări:

to bob up	to hop about	to pop in/out
to dandle	to throb	to wobble

sau, prin reduplicare:

to hurry-scurry, to shilly-shally etc.

Crearea de cuvinte noi imitative dă stilului un pitoresc de o mare expresivitate:

A horse *fluffed* down its nose.¹

A big yellow light *whoomfed* up.¹

She went out "letting the door *wimwam* behind her."¹

§ 2219 8) **Reducerea** (*Shortening or Clipping*). — Omiterea unei părți dintr-un cuvânt este foarte frecventă în limba engleză, în special în zilele noastre:

to fend	< to defend	to bike	< bicycle
to mend	< to amend	to perm	< permanent wave
to sport	< to disport	to photo	< to photograph
		to type	< typewriter

§ 2220 9) **Verbele telescopate** (*Portmanteau Words or Blends*) (§ 401). — Ca verbe, aceste cuvinte sînt mai rare în limba engleză:

to chortle (snort + chuckle)
to flurry (flutter + hurry)
to electrocute (imitat după *execute*)
to televise (derivat de la *television*)
to galumph (gallop + triumph)

§ 2221 10) **Verbele noi**, intrate relativ recent în limba engleză, sînt *regulate*: trecutul simplu și participiul trecut terminate în *-ed* și sufixul *-s* la persoana a 3-a sg., iar formele de interogație și negație se construiesc cu auxiliarul *DO*. Ele sînt supuse regulilor ortografice care privesc verbele regulate:

to radio, radio(e)s, radioing, radioed;
to motor, motors, motoring, motored;
to scooter (v. to motor);
to televise, televises, televising, televised;
to xerox, xeroxes, xeroxing, xeroxed;
to OK², OKs, OKed, to okay, okays, okaying, okayed.

(Vezi și § 1841)

¹ Cuvintele scrise cursiv, din aceste exemple, nu există în vocabularul englez consacrat, ci reprezintă creații ale autorului R. Llewellyn, în *None but the Lonely Heart*.

² OK [əu'keɪ] = bine, corect; pl. OKs [əu'keɪz] = „de acord“, „se aprobă“; *OKed* [əu'keɪd]: a fost de acord, a aprobat; *OKing* [əu'keɪŋ] = participiu prezent; gerundiv (aprobare etc.) (Ortografiat și *okay*) adj., adv., verb tranzitiv, substantiv.

ADVERBUL

	§	pag.
I. DEFINIȚIE	2222	459
II. CLASIFICAREA ADVERBELOR	2224	459
Clasificare după formă	2225	459
Clasificare după înțeles	2231	460
III. FORMAREA ADVERBELOR	2246	462
Adverbele derivate	2247	462
Origine	2248	462
Formare	2249	462
Sufixul “-ly”	2250	462
Ortografie	2252	462
Modificări de ortografie	2253	463
Alte sufixe, Prefixe	2254	463
Adverbele compuse	2255	464
IV. CATEGORII SPECIALE DE ADVERBE		464
Adverbul și adjectivele predicative	2256	464
Adverbe cu aceeași formă ca și adjectivele sau substantivele corespunzătoare	2257	464
Adjectivele cu două forme adverbiale	2258	465
Adverbele pronominale	2263	467
Definiție	2264	467
Clasificare	2265	468
Adverbe compuse	2274	468
Particula adverbială	2275	468
Definiție	2276	468
Particula adverbială în contrast cu particula prepozițională	2278	468
Ordinea cuvintelor în propoziție și accentuarea lor	2279	469
Alte categorii de particule adverbiale	2281	469
V. COMPARAȚIA ADVERBELOR	2283	470
Formă	2283	470
Ortografie	2284	471
Două comparative	2285	471
VI. LOCUL ADVERBELOR	2288	471
Adverbele calificative	2289	471
Adverbe care determină verbe	2291	472
<i>Adverbele de timp</i>	2292	472
Adverbele de timp neprecis	2295	472
Adverbele de timp precis	2301	473
<i>Adverbele de mod</i>	2303	473
Plasare	2304	473
Adverbe de mod care precedă verbul	2310	474
Adverbe care caracterizează un participiu trecut	2317	475
Influența deplasării adverbului asupra înțelesului acestuia	2318	475
<i>Adverbele de loc</i>	2321	476
Propozițiile cu mai multe adverbe	2323	476
Locul altor categorii de adverbe	2329	477
Adverbele negative	2330	77
Adverbele introductive	2331	77
Adverbele incidente	2332	478

	\$	pag.
Adverbele de întărire	2333	478
Particula adverbială	2334	478
Adverbele care determină infinitive	2342	479
Infinitivul cu adverb intercalat		479
<i>Recapitulare</i>	2343	479
Accentuarea adverbilor	2344	480
Locul citorva adverbe speciale	2350	481
<i>Also</i>	2351	481
<i>Else</i>	2352	481
<i>Enough</i>	2353	481
<i>Generally</i>	2354	481
<i>Only</i>	2355	482
<i>Too</i>	2357	483
<i>Well</i>	2358	483
VII. ADVERBE CU VALOAREA ALTOR PĂRȚI DE VORBIRE	2359	483
VIII. CÎTEVA ADVERBE SPECIALE	2360	483
<i>Ago. Since</i>	2361	483
<i>Before. In front of</i>	2362	484
<i>Besides. Beside</i>	2363	484
<i>But</i>	2364	484
<i>Directly</i>	2365	484
<i>Hardly... when...</i>	2366	485
<i>Just now</i>	2367	485
<i>No sooner... than</i>	2368	485
<i>Still. Yet</i>	2369	485
<i>The</i>	2370	485
<i>There</i>	2371	485
<i>Too</i>	2374	486
<i>Very. Much</i>	2377	487

ADVERBUL

(THE ADVERB)

I. DEFINIȚIE

§ 2222

Adverbul este partea de vorbire care determină sau caracterizează un *verb*, un *adjectiv* sau un alt *adverb*:

We'll *have* some tennis **this afternoon**. (Verb)
Her school-report is **highly satisfactory**. (Adj.)
He speaks English **very well**. (Adv.)

Locuțiunile adjectivale sau adverbiale, precum și alte părți de vorbire cu valoare de adjectiv sau de adverb pot fi de asemenea determinate sau caracterizate de un adverb:

She was **literally** out of breath. (Locuțiune adjectivală)
He saw me **almost** to the door. (Locuțiune adverbială)
Only one boy in our class had to be helped on with his work. (Numeral cu valoare de adj.)
He went **straight** home. (Subst. cu valoare de adv.)

Adverbul mai poate determina:

a) un *substantiv* sau un *pronume*:

Only Ann was absent. (Subst.)
"Even *thou*, Brutus!" (Pron. personal)
The initiative was **mostly** *hers*. (Pron. posesiv)
Practically everyone had come. (Pron. nehotărît)

b) un *participiu* sau un *gerundiv*:

She addressed them in a few **well-chosen** words. (Part. trecut)
I have always known him for a **slow-speaking** youth. (Part. prezent)
Driving dangerously is his favourite pastime. (Gerundiv)

c) un *infinitiv*:

She wanted **to start** work immediately.
They expected **to find** me here.
I never could **dance** gracefully.

d) o *propoziție* sau o *parte de propoziție*:

Perhaps *she will be here*. (Propoziție)
It rolled **almost** under my foot. (Parte de propoziție — compl. circ.)

Notă

§ 2223

Adverbele care nu caracterizează verbe, ci alte părți de vorbire (adjective, adverbe, participii sau substantive § 2222, 2584 i) sînt numite *adverbe calificative*.

II. CLASIFICAREA ADVERBELOR

Adverbele pot fi clasificate după *formă* sau după *înțeles*.

§ 2224

1) *Clasificare după formă*. — După formă, adverbele se împart în: adverbe primare (sau simple), adverbe derivate, adverbe compuse și locuțiuni adverbiale.

§ 2225

§ 2226 a) *Adverbele primare* sînt forme simple:

late	fast	in	far	enough
now	hard	out	not	often
soon	well	up	so	round

§ 2227 b) *Adverbele derivate* provin din diferite părți de vorbire (§ 2249—2254), cărora li s-a adăugat un prefix sau un sufix:

along	between	brokenly	firstly
asleep	beyond	smilingly	lately
awry	downwards	perfectly	weekly

§ 2228 c) *Adverbele compuse* sînt formate din două sau mai multe părți de vorbire contopite (§ 2255):

always	however	outside	heretofore
henceforth	indoors	sometimes	thereinto
hereby	nowhere	yesterday	therewithal

§ 2229 d) *Locuțiunile adverbiale* sînt grupe de cuvinte cu valori de adverb:

after all, at all, at best, at first, at large, at least, at length, at most, at present, at random, by all means, by no means, by the way, by turns, for long, head foremost, in fact, in full, in future, in general, in particular, in short, in vain, not at all, of course, of old, on high, to be sure, topsy-turvy, upside down; by and by, here and there, hither and thither, in and out, (every) now and then, off and on, there and then, to and fro, up and down, etc.

§ 2230 e) *Construcții adverbiale*. — Funcția adverbială poate fi îndeplinită și de unele construcții prepoziționale formate cu gerundivul, cu infinitivul sau cu alte părți de vorbire:

On seeing the notice, I went in.
She wrote to ask for advice.
He came in out of the rain.
Come and sit close to me!

§ 2231 2) *Clasificare după înțeles*. — După înțeles, adverbele se impart în:

§ 2232 a) *adverbe de timp (Adverbs of Time)*, care arată timpul cînd se petrece o acțiune sau cînd există o stare, o însușire etc. și care răspund la întrebarea *when?* (= cînd?)

after, afterwards, ago, already, before, daily, directly, early, ever, first, formerly, generally, immediately, instantly, late, lately, last, lastly, meanwhile, never, now, occasionally, often, once, presently, rarely, recently, seldom, since, sometimes, soon, still (= încă), then, today, tomorrow, weekly, when, yet, yesterday; a month/week/year, etc. ago, last month/week/year, etc., this day month, today week, yesterday fortnight, a month yesterday, tomorrow week; in a week or so, in a year or two, etc.;

§ 2233 b) *adverbe de mod (Adverbs of Manner)*, care arată modul în care se petrece o acțiune sau în care există o stare, o însușire etc. și care răspund la întrebarea *how?* (= cum?):

badly, certainly, deliberately, easily, fast, kindly, prettily, slowly, so, somehow, surely, thus, unusually, well, willingly, etc.;

§ 2234 c) *adverbe de loc (Adverbs of Place)*, care arată locul unde se petrece o acțiune sau unde există o stare, o însușire etc. și care răspund la întrebarea *where?* [= (de) unde?]:

above, abroad, away, before, behind, below, between, by (= lângă), downstairs, upstairs, far, near, hence, thence, whence, here, there, hither, thither, whither, in, out, inside, outside, over, under, within, without, backwards, downwards, upwards, eastward(s), westward(s), northward(s), southward(s), homeward(s), onward(s), seaward(s), where, wherever, anywhere, elsewhere, everywhere, nowhere, somewhere, etc.;

d) adverb de cauză sau de scop (Adverbs of Cause, Reason or Result). § 2235
care arată cauza sau scopul unei acțiuni, stări sau însușiri și care răspund la întrebarea *why?* (= de ce?):

consequently, hence, for that, for that reason/purpose, on purpose, so, so that, that is why, therefore, etc.;

e) diverse alte adverb: § 2236

adverb de concesie (Concessive Adverbs):

however (= totuși), still, yet, etc.;

adverb de frecvență sau repetiție (Adverbs of Frequency and Repetition):

once, twice, three times, etc.; first (of all), firstly, secondly, thirdly, lastly; again, alone (= only), etc.;

adverb interogative (Interrogative Adverbs):

how? when? whence? where? wherefore? whither? why?, etc.

Adverbele de mod se subîmpart în: § 2237

a) adverb de calitate (Adverbs of Quality): § 2238

badly, beautifully, excellently, fairly, fluently, kindly, nicely, perfectly, well, etc.;

b) adverb de cantitate sau grad (Adverbs of Amount or Degree): § 2239

about (= cam), almost, any, altogether, as, but (= only), completely, enough, entirely, even, exceedingly, extremely, far (= cu mult), half, hardly, largely, little, less, least, much, more, most, mostly, nearly, only, partly, pretty (= destul de), quite, rather, scarcely, so, somewhat, sufficiently, too (= prea), utterly, very, well, wholly, etc.;

c) adverb de afirmație, de probabilitate sau de negație (Adverbs of Affirmation, Probability or Negation): § 2240

yes, indeed, doubtless(ly), undoubtedly, certainly, truly, verily, etc.; maybe, peradventure¹, perchance¹, perhaps, possibly, probably, etc.; nay², no, not, never, etc.; hardly, scarcely, etc.;

d) adverb de precizare sau întărire (Intensive Adverbs): § 2241

also, especially, even (= chiar), evidently, exactly, just (= tocmai), only, particularly, precisely, quite, really, simply, surely, too (= also), at least, at most, etc.;

e) adverb restrictive (Restrictive Adverbs): § 2242

only, but (= only), just (= only), etc.;

f) adverb explicative (Explanatory Adverbs): § 2243

as, namely, such as, that is (to say), etc.;

g) adverb exclamative (Exclamatory Adverbs): § 2244

how! what!, etc.

So what!³ What does it matter?

What with storms and sickness his return was delayed.⁴

h) adverb introductiv (Introductory Adverbs): § 2245

accordingly, consequently, in consequence, however, therefore, at any rate, in any case, of course, etc.

¹ arhaic.

² *nay* = nu (arhaic); = (retoric) „nu numai atât, dar chiar...” “*I guessed, nay, I was positive, that she was gone.*”

³ *So what?* (= Ei și ce?) sau (Și ce-i cu asta?)

⁴ Hamlyn, Encyclopedic World Dictionary. “*What.*”

§ 2246

III. FORMAREA ADVERBELOR

§ 2247

A. ADVERBELE DERIVATE

§ 2248

1) **Origine.** — Adverbele derivate provin din diferite părți de vorbire:a) din *substantive*:

<i>across</i>	<i>besides</i>	<i>bodily</i>	<i>backwards</i>
<i>away</i>	<i>betimes</i>	<i>daily</i>	<i>sideways</i>

b) din *pronume*:

<i>here</i>	<i>hence</i>	<i>hither</i>
<i>there</i>	<i>thence</i>	<i>thither</i>
<i>where</i>	<i>whence</i>	<i>whither</i>

c) din *adjective*:

<i>aloud</i>	<i>below</i>	<i>clearly</i>
<i>anew</i>	<i>behind</i>	<i>mostly</i>

d) din *numerale*:

<i>once</i>	<i>firstly</i>	<i>doubly</i>
<i>twice</i>	<i>secondly</i>	<i>singly</i>

e) din *participii*¹:

<i>admittedly</i>	<i>brokenly</i>	<i>appraisingly</i>
<i>supposedly</i>	<i>drunkenly</i>	<i>knowingly</i>

f) din alte *adverbe*:

<i>before</i>	<i>lately</i>	<i>foreward</i>
<i>beyond</i>	<i>nearly</i>	<i>outwards</i>

§ 2249

2) **Formare.** — Adverbele derivate se formează prin adăugarea unui *sufix* sau a unui *prefix*.

§ 2250

Sufixul "-ly". — Cele mai multe adverbe de mod și câteva de timp (*daily*, *weekly*, *monthly*, *yearly*, *presently* etc.) se formează prin adăugarea sufixului *-ly*.*Atenție!*

§ 2251

Cuvintele terminate în *-ly* nu sînt întotdeauna adverbe, unele fiind și adjective, în special atunci cînd sufixul este adăugat unui substantiv (§ 792):

<i>a daily paper</i>	<i>a friendly gesture</i>
<i>monthly accounts</i>	<i>a lonely road</i>
<i>a weekly magazine</i>	<i>a timely hint</i>
<i>yearly payments</i>	<i>a wily old man</i>

§ 2252

OrtografieSufixul *-ly* este adăugat majorității cuvintelor fără nici o modificare a formei lor inițiale. Se atrage în special atenția asupra a două categorii de cuvinte de obicei ortografiate greșit:a) adjectivele terminate în *-e* (cu excepția terminației *-le* precedate de o consoană) păstrează acest *-e* final:

<i>complete</i> — <i>completely</i>	<i>pure</i> — <i>purely</i>
<i>fine</i> — <i>finely</i>	<i>sincere</i> — <i>sincerely</i>

b) adjectivele terminate în *-l* precedat de o vocală au consoana *l* dublă la forma adverbială, un *l* fiind finalul adjectivului, iar cel de-al doilea făcînd parte din sufixul *-ly*:

<i>equal</i> — <i>equally</i>	<i>general</i> — <i>generally</i>
<i>faithful</i> — <i>faithfully</i>	<i>legal</i> — <i>legally</i>

¹ Majoritatea acestor participii au devenit adjective.

Modificări de ortografie suferă următoarele cuvinte:

§ 2253

a) adjectivele terminate în *-le* precedat de o consoană pierd această terminație înaintea sufixului *-ly*:

probable — *probably* simple — *simply*

Cînd însă terminația *-le* este precedată de o vocală, *-e* mut final se menține:

pale — *palely* sole — *solely*

Excepție: whole — *wholly*.

b) adjectivele terminate în *-ue* pierd vocala finală *-e* înaintea sufixului *-ly*:

due — *duly* true — *truly*

c) adjectivele terminate în *-ll* pierd un *l* înaintea sufixului *-ly*:

dull — *dully* full — *fully*

d) cuvintele terminate în *-y*, oricare ar fi sunetul precedent, schimbă pe *-y* în *i* înaintea sufixului *-ly*:

day — *daily* merry — *merrily*
gay — *gaily* pretty — *prettilly*

Excepții:

coy — *coily* wry — *wryly*

Au ambele forme:

dry — *drily* și *dryly*
shy — *shily* și *shily*

e) Adjectivele terminate în *-ly*, ca *friendly*, *lonely*, *timely*, *wily* etc., nu pot forma adverbe prin adăugarea sufixului *-ly*¹ din motive fonice², *timelily*, sau *lonelily* fiind excluse. Ele au deci adverbe formate prin adăugarea unui cuvînt, astfel:

in a friendly way at a timely moment

Adjectivele terminate în *-ly*, care formează adverbe de timp, păstrează aceeași formă:

adjective { a *daily* paper adverb { He came *daily*.
 a *weekly* paper She wrote twice *weekly*.

Alte sufixe. Prefixe. — Adverbele mai pot fi formate și prin adăugarea § 2254
altor sufixe sau a unor prefixe:

Sufixe :	-long headlong sidelong	-ward(s) outwards westward(s)	-way(s) straightway sideways	-wise lengthwise likewise	-s, etc. needs nowadays
Prefixe :	a- again afoot aflame	be- before beneath beyond	to- today tomorrow together		

¹ Se aude însă uneori (rar) *friendlily*, *wilily*, forme preferabil evitate.

² Combinația sunetelor fiind dezagreabilă.

§ 2255

B. ADVERBELE COMPUSE

Adverbele pot fi formate și prin compunere din diferite părți de vorbire:

<i>Adj. + Subst.</i>	<i>Adv. + Subst.</i>	<i>Prep. + Subst.</i>
meantime	outside	indeed
meanwhile	oftentimes	offhand
midway		perhaps
next door		beforehand
<i>Adj. + Adv.</i>	<i>Adv. + Adv.</i>	<i>Adv. + Prep.</i>
everywhere	forthright	hereby
somewhere	henceforward	hereof
anywhere	hereabouts	therefrom
	throughout	thereupon
		wherewith
<i>Prep. + Adv.</i>	<i>Adv. + Prep. + Adv.</i>	
within	heretofore	

IV. CATEGORII SPECIALE DE ADVERBE

§ 2256

ADVERBUL ȘI ADJECTIVELE PREDICATIVE

Unele verbe intransitive sint urmate de un adjectiv și nu de un adverb (§ 767—768, 2517):

to *feel* cold/hard/painful/rough/soft, etc.
 to *look* awful/fine/pretty, etc.
 to *smell* sweet¹/nasty/sour/strong, etc.
 to *sound* good/beautiful/perfect/strange, etc.
 to *taste* bitter/delicious/good/sour, etc.

§ 2257

ADVERBE CU ACEEAȘI FORMĂ CA ȘI ADJECTIVELE SAU SUBSTANTIVELE CORESPUNZĂTOARE

Unele adverbe au aceeași formă ca și adjectivele sau substantivele corespunzătoare:

<i>Adjective</i>	<i>Adverbe</i>
an <i>early</i> bus	They came <i>early</i> .
a <i>far</i> bank	We didn't go <i>far</i> .
a <i>fast</i> train	Don't walk so <i>fast</i> .
<i>ill</i> effects	It will go <i>ill</i> with him.
a <i>long</i> face	I can't stay <i>long</i> .
a <i>straight</i> back	She went <i>straight</i> back.
He is <i>well</i> ² now.	His work is very <i>well</i> done.
<i>Substantive</i>	<i>Adverbe</i>
a nice <i>home</i>	We went <i>home</i> .
my present <i>needs</i>	You must <i>needs</i> obey your parents.
the <i>east</i> of England	They travelled <i>east</i> .

¹ *sweet* nu înseamnă numai „dulce”, ci și „parfumat”, „înmiresmat”.

² *Well*, ca adjectiv, este numai predicativ. A se compara: “My baby is *well*.” (= ...este bine sănătos, s-a făcut bine) și “My baby is *good*.” (= ...este cuminte).

ADJECTIVE CU DOUĂ FORME ADVERBIALE

§ 2258

Unele adjective au două forme adverbiale, una identică cu aceea a adjectivului, cealaltă formată din adjectiv prin adăugarea sufixului *-ly*:

<i>Adjective</i>	<i>Adverbe</i>
hard	— hard, hardly
last	— last, lastly
late	— late, lately
near	— near, nearly

La unele adverbe din această categorie, între cele două forme nu există deosebire de înțeles, ci numai de întrebuintare, forma simplă fiind adeseori preferată cînd înțelesul este concret, propriu sau figurat, la gradul comparativ sau superlativ, în cuvintele compuse și în expresiile consacrate sau idiomatice, iar forma în *-ly* folosindu-se atunci cînd înțelesul este abstract:

To sit <i>close</i> to the door (= foarte aproape). (Concret)			
<i>Close</i> my shirt but <i>closer</i> my skin. (Concret). (Proverb)			
To watch <i>closely</i> . To go <i>closely</i> into the matter. (Abstract)			
To be <i>closely</i> concerned in it (= indeaproape). (Abstract)			
<i>close-fitting</i>	<i>close-shaven</i>	<i>close-shut</i>	
Still waters run <i>deep</i> . (Concret) (Proverb)			
To work <i>deep</i> into the night. (Figurat)			
To drink <i>deep</i> . (Figurat)			
<i>Deeply</i> concerned. <i>Deeply</i> interested. (Abstract)			
To go <i>deeply</i> into the matter. (Abstract)			
<i>deep-drawn</i>	<i>deep-laid</i>	<i>deep-lying</i>	<i>deep-seated</i>
<i>Easier</i> said than done. (Comparativ)			
<i>Easy</i> come, <i>easy</i> go. (Idiomatic) (Proverb)			
Take it <i>easy</i> ! (Idiomatic)			
We did it <i>easily</i> . ¹			
<i>easy-going</i>	<i>easy-flowing</i>	<i>easy-spoken</i>	
As <i>quick</i> as possible. (Idiomatic)			
Run <i>quicker</i> ! It's the <i>quickest</i> I can go. (Comparativ, superlativ)			
Honours <i>quickly</i> ² followed.			
<i>quick-acting</i>	<i>quick-growing</i>	<i>quick-setting</i>	

Alte adverbe din aceeași categorie sînt: *dear, dearly; new, newly; plain, plainly; slow, slowly; thick, thickly; thin, thinly; tight, tightly; wrong, wrongly* etc.

Observație

Cînd între cele două forme adverbiale nu există deosebire de înțeles, adverbele calificative³ au în genere forma terminată în *-ly*:

deeply interested, easily understood, newly married, dearly beloved, thickly clad, etc.

La alte adverbe din această categorie, deosebirea de înțeles dintre cele două forme adverbiale este însă atît de mare, încît unele dintre ele ajung să exprime chiar sensuri contrarii (*hard, hardly*). Formele terminate în *-ly* sînt

§ 2259

¹ Cu excepția cazurilor arătate, *easy* întrebuintat ca adverb dă, în limba engleză contemporană, o notă de lipsă de cultură. Adverbul folosit întotdeauna este *easily*.

² În afară de cazurile arătate, adverbul *quickly* este forma cea mai frecvent întrebuintată.

³ Vezi § 2289.

în general întrebuințate cu sens figurat sau mai abstract, și sint mai depărtate, ca înțeles, de adjectivul corespunzător:

They dispatched the TV set *direct* to the workers' club (= direct).
 The school is *directly* opposite (= exact).¹
 I'm coming *directly* (= imediat).¹
Directly she said it, she knew she had been right. (= îndată ce)
 He always plays *fair* (= corect).
 He treated me *fairly* (= echitabil, just).
 Your work is *fairly* good (= destul de).
 He could work *hard* (= foarte mult, din greu).
 He could *hardly* work (= abia, deloc).
 The plane was flying *high* (= sus).
 It was *highly* interesting (= foarte).
 Just here, *just* by the door (= chiar, imediat).
 It is *just* the book I want (= tocmai).
 Just once, *just* a little (= numai).
 To deal *justly* with somebody (= just, drept).
 He was *justly* punished (= pe drept).
 He came *last* (= la urmă).
Firstly they moved to a newly-built flat, *secondly* they bought new furniture, and *lastly* they purchased a refrigerator on easy terms (= în fine). (Enumerare).
 It was *late* in the afternoon (= târziu).
 I have not seen her *lately* (= în ultima vreme).
 He was travelling *light* (= fără bagaje).
 He has always treated things *lightly* (= ușor).
 She stood *near* the fire (= aproape, lângă). (Adv. de loc.)
 She *nearly* broke down when she saw us (= aproape). (Adv. de mod)
 He is *pretty*² clever (= *colocv.* strașnic, grozav de...)
 She sings so *prettily* (= drăguț).
 I went *right* to the bottom (= drept, direct).
 You judged *rightly* (= bine).
 He turned *short* (= brusc).
 They will be here *shortly* (= foarte curînd).

Alte adverbe din această categorie: *clean, cleanly* (*to wash clean; a cleanly-dressed child*); *sharp, sharply* (*2 o'clock sharp; to turn sharp; to speak sharply*); *true, truly* (*to sing true; truly grateful*); *wide, widely* (*to open wide; to travel widely; widely known*) etc.

Atenție!

§ 2260 Se atrage în special atenția asupra următoarelor adverbe, dintre care unele menționate la § 2258 — adesea eronat înțelese de începători — deoarece unele forme în *-ly* diferă cu totul ca sens de cele simple:

<i>directly</i> (= imediat)	<i>lately</i> (= recent)
<i>fairly</i> (= destul de)	<i>likely</i> (= probabil)
<i>hardly</i> (= abia, deloc)	<i>presently</i> (= îndată, numaidecît)
<i>highly</i> (= foarte)	<i>pretty</i> (= destul de; <i>colocv.</i> strașnic, grozav de)

shortly (= curînd, în scurt timp)

Notă

Directly este pronunțat [dɪˈrɛktli, dər-, dar-, ˈdrekli], forma [ˈdrekli] nefiind utilizată cu sensul de *direct, straight* (= rom. direct, drept), ci în mod frecvent cu sensul de *at once* (= rom. imediat) și încă și mai

¹ Vezi § 2260 pentru deosebirea de pronunție dintre aceste trei adverbe.

² Unul dintre rarele exemple în care forma identică cu aceea a adjectivului este mai depărtată ca înțeles.

frecvent cu sensul de *as soon as* (= rom. îndată ce).¹ Astfel, în limba engleză vorbită, semantica acestui adverb este indicată, și deci înțelegerea ci ușurată, și de pronunțarea lui.

Observații

a) În cuvintele compuse se întrebuințează de cele mai multe ori forma § 2261 simplă a adverbului:

a quick-growing plant	new-discovered territory
a quick-forgotten remark	Newfoundland
a thick-sown field	new-laid eggs
loud-spoken praise	new-made coat
a loud-ticking clock	<i>dar</i> : newly-elected members
a clear-ringing voice	a newly-shaven chin
a flat-footed person	a newly-wedded couple

b) Pentru o mai mare fluentă în stil, tot forma simplă este întrebuințată § 2262 adeseori și pentru gradele de comparație ale acestor adverbe, chiar atunci când forma gradului pozitiv este terminată în *-ly*:

Easier said than done.
 I can't speak any *plainer*.
 The dog barked *louder*.
 We went *slower*.
 You run *quicker* than Fred.
 Couldn't you put your case *clearer*?
 He shouted *loudest*.
 We walked *quickest* (or *slowest*) between here and the park.
 His motor-bike came *slowest* of all.

Prin extensiune, se întrebuințează în limba engleză vorbită formele de comparativ și superlativ ale adjectivului respectiv chiar și în cazul adverbilor care nu au decît forma în *-ly*:

He writes *cleverer* than he talks.²

ADVERBELE PRONOMINALE (PRONOMINAL ADVERBS)

§ 2263

Rădăcina pronominală	Loc			Time	Mod
	Stare pe loc	Miscare spre	Miscare dinspre		
<i>Personal</i> : he	here	hither	hence	—	—
<i>Demonstrativ</i> : the	there	thither	thence	then	thus
<i>Relativ</i> : who	where	whither	whence	when	how
<i>Interrogativ</i> : who?	where?	whither?	whence?	when?	how?

1) Definiție. — Adverbele din această grupă sint numite „pronominale“, § 2264 deoarece prin originea, funcția și înțelesul lor se aseamănă cu pronumele:

a) provin din rădăcinile pronominale *he*, *the* și *who*;

b) țin locul unui cuvînt (adverb), al unui complement circumstanțial sau al unei propoziții, și leagă propoziția subordonată de regentă:

He went *abroad* (adv.), *where* he was sent as an exchange student.
 Let's meet at 12 o'clock (compl. circ.), *when* the mannequin parade is over.
 He put up his hand (propoziție), *thus* stopping the traffic.

¹ Vezi, pentru ilustrare, exemplele de la § 2259.

² H.W. Fowler, *A Dictionary of Modern English Usage*, -er and -est, 3.

c) arată modul, locul și timpul în mod relativ:

thus indică modul în funcție de situația rezultată din context etc.

here și *there* (ca și pronumele demonstrativ *this* și *that*) arată locul în raport cu persoana care vorbește; aceeași întrebuintare o au și adverbele demonstrative *hither*, *hence*, *this* și *that*:

thither, *thence*, *whither*, *whence* arată locul în raport cu un alt loc menționat;

then arată timpul în funcție de un moment trecut sau viitor.

§ 2265 2) Clasificare. — Asemenea pronumelor, adverbele pronominale se împart în următoarele categorii:

§ 2266 a) *adverbe demonstrative*: *here*, *there*, *then*, *this*, *that*, *thus*.

Notă

În stilul colocvial, *this* și *that* sint adverbe demonstrative atunci cînd sint urmate de un adjectiv sau de un adverb care exprimă cantitatea:

this (sau *that*) *high* *this* (sau *that*) *far*, etc.

I know *this* much, that he won't be there.

The water was *that* high.

§ 2267 b) *adverbe relative*: *how*, *when*, *where*

§ 2268 c) *adverbe interrogative*: *how?* *when?* *whence?* *where?* *whither?* *why?*

§ 2269 Asemenea adverbilor, în funcție de raportul pe care îl exprimă, adverbele pronominale se împart în următoarele categorii:

§ 2270 a) *adverbe de timp*: *now*, *then*, *when*

§ 2271 b) *adverbe de loc*: *here*, *there*, *where*, *hither*, *thither*, *whither*, *hence*, *thence*, *whence*

§ 2272 e) *adverbe de mod*: *how*, *thus*

§ 2273 d) *adverbe de grad sau cantitate*: *this*, *that*.

§ 2274 3) *Adverbe compuse*. — Unele adverbe pronominale, combinate cu prepoziții sau cu alte adverbe, formează adverbe compuse:

here: *hereabout(s)*, *hereafter*, *hereby*, *herein*, *hereto*, *heretofore*, *hereupon*, *herewith*, etc.

there: *thereabout(s)*, *thereafter*, *thereby*, *therefore*, *therefrom*, *therein*, *thereof*, *thereon*, *thereto*, *thereupon*, *therewith*

where: *whereabout(s)*, *whereby*, *wherefore*, *wherein*, *whereof*, *whereon*, *whereto*

hence: *henceforth*, *henceforward*

thence: *thenceforth*, *thenceforward*

hither: *hitherto*

§ 2275 PARTICULA ADVERBIALĂ (THE ADVERBIAL PARTICLE)

§ 2276 1) *Definiție*. — Particulele care însoțesc *verbele complexe* (§ 1782) sint de fapt adverbe, deoarece ele determină verbe. Aceste instrumente gramaticale sint numite mai precis *particule adverbiale*.

§ 2277 Adverbele care servesc cel mai frecvent drept particule adverbiale sint: *about*, *away*, *back*, *down*, *in*, *off*, *on*, *out*, *over*, *up* etc.

§ 2278 2) *Particula adverbială în contrast cu particula prepozițională*. — Aceleași particule pot avea uneori și funcție de prepoziție¹ (§ 2195), legînd verbul de complementele lui și stabilînd astfel anumite relații² între verb și complementele acestuia. Ele sint în acest caz numite particule prepoziționale.

¹ *Away*, *back* și *out* sint numai adverbe.

² Vezi § 2382.

A se compara:

Adverbe

Come *in*!
Put *on* your hat!
I looked *up* her address.
They went *down* to dinner.
She put *off* her trip.

Prepoziții

He came *into* the room.
Put your hat *on* the table!
She looked *up* the street.
They went *down* the hill.
This is *off* the point.

Verbele din coloana stângă sint *verbe complexe* construite cu *particule adverbiale*; verbele din dreapta sint *urmate de prepoziții* ce introduce *locuțiuni prepoziționale*.

În coloana stângă, cuvintele *in, on, up, down, off* determină verbul formind un tot cu el: *to come in, to put on, to look up, to go down, to put off* pot fi înlocuite cu alte verbe sinonime (*to enter, to cover one's head, to seek, to descend, to postpone*). Ele nu leagă verbul de cuvintele următoare pentru a forma cu acestea o construcție prepozițională: *on your hat, up her address, down to dinner, off her trip* nu au nici un sens ca atare. Așadar aceste forme sint considerate *adverbe*.

În coloana din dreapta însă, prepozițiile *into, on, up, down, off* leagă verbul de complementele lui, formind cu acestea construcții prepoziționale inteligibile: *into the room, on the table, up the street, down the hill, off the point*. Prin urmare aceste forme sint *prepoziții*.

3) **Ordinea cuvintelor în prepoziție și accentuarea lor.** — Acestea sint § 2279
alte două criterii care contribuie la stabilirea diferențelor dintre particulele adverbiale și cele prepoziționale.

Legătura strinsă dintre *particula adverbială* și verbul ei se constată în special în vorbire, unde *particula adverbială*, pusă *după* verb, se pronunță fie ca silabă finală a acestuia, fie *urmată de o scurtă pauză* înaintea cuvântului următor. *Particula adverbială poate deci sta și la sfârșitul propoziției, cu acentul final pe verb*:

The plane 'takes off 'at five.
'Switch on 'the light.
The fire 'is out.
Are you going to 'ring up?
When will he 'be in?

Particula prepozițională este însă strins legată de *substantivul* sau *pronumele* pe care îl determină, pe care îl *precedă*, și care este *accentuat* chiar cînd prepoziția se află la sfârșitul propoziției, conform uzanței stilului colocvial: § 2280

We are going home *by* 'bus.
She bought that coat *for* '10 pounds.
The house you are looking 'at is a beauty.
Wonderful picture! Who was it 'painted *by*?
That man you are talking *about* isn't in. What do you want him *for*?
(Vezi și § 2195.)

Majoritatea particulelor adverbiale au aceeași formă ca și prepozițiile corespunzătoare, cu excepția următoarelor adverbe care nu au și forme prepoziționale:

away, back, out, backward(s),
downward(s), forward(s) și upward(s)

4) **Alte categorii de particule adverbiale.** — Uneori particulele adverbiale § 2281
repetă ideea verbului corespunzător înălărind prin acest procedeu pleonastic înțelesul verbului respectiv:

to climb up	to sink in	to stand up
to fall down	to sit down	to turn over
to lie down	to spread out	to turn round, etc.

Alteori însă, particula adverbială adaugă verbului o noțiune nouă, care diferă adesea de sensul verbului de bază:

to come in	to go away	to let in	to take off
to give back	to knock out	to put on	to write down

Numeroase particule adverbiale schimbă cu totul înțelesul verbului:

to come about (a se întâmpla)	to do down (a înșela)	to look on (a considera)	to put up (a găzdui)
to come off (a avea loc, a se întâmpla)	to give out (a se termina)	to look out (a fi atent)	to ring up (a telefona)

§ 2282 Foarte interesante combinații se obțin cînd unele particule adverbiale sînt urmate și de una (chiar și de două) prepoziții:

to put *up at* a hotel, to give *up for* lost, to get *off at* a stop, to get *off cheap(ly)* (2 adverb), to come *round to* our way of life (verb + adverb + prepoziție), to climb *up on to* the roof (verb + adverb + 2 prepoziții)

§ 2283

V. COMPARAȚIA ADVERBELOR

1) Formă. — Unele adverb, în special adverbele calitative, au grade de comparație ca și adjectivele. Comparația adverbilor se face în modul următor:

a) adverbele monosilabice, precum și adverbul *early*, primesc terminațiile *-er* la comparativ și *-est* la superlativ:

near — nearer — nearest	late — later — latest
early — earlier — earliest	

b) adverbele terminate în *-ly*, precum și *seldom*, formează comparativul cu ajutorul adverbului *more*, iar superlativul cu *most*:

cleverly — more cleverly — most cleverly
nicely — more nicely — most nicely
seldom — more seldom — most seldom

Notă

Adverbul *often* are ambele forme de comparație:

often	{ oftener, oftenest
	{ more often, most often

c) unele adverb formează comparativul și superlativul neregulat, ca și adjectivele corespunzătoare (§ 666):

Pozitiv	Comparativ	Superlativ
well	better	best
badly } ill }	worse	worst
far (fore)	{ farther further	{ farthest furthest
near	nearer	{ nearest next
little	less	least
much	more	most
late	later	{ latest last

Explicațiile formelor de comparativ și superlativ sînt aceleași ca la adjective (§ 672—720).

Example:

The critics valued his poetry *more* than they did yours.
 You gave me one periodical *less*.
 She was *least* brave when alone.
 Your idea was *most* satisfactory.
 I like this drawing *best* of all.
 Yet *louder, higher, stronger*, bard! Yet *farther, wider* cleave!¹

2) **Ortografic.** — Regulile de ortografie sînt aceleași ca și pentru adjective § 2284
 tive (§ 661).

3) **Două comparative.** — Ca și în cazul adjectivelor, uneori o propoziție § 2285
 conține același comparativ repetat, cele două forme fiind unite prin conjuncția
and. Această construcție se traduce prin „din ce în ce mai...“:

I feel the cold *more and more*.
 (Simt frigul din ce în ce mai mult.)
 We like his attitude *less and less*.
 (Atitudinea lui ne place din ce în ce mai puțin.)

Alteori, două comparative diferite, precedate de adverbul *the*, se găsesc § 2286
 în două propoziții despărțite prin virgulă, cite un comparativ în fiecare propo-
 ziție. Această construcție se traduce prin „cu cît mai ... cu atît mai...“:

The *farther* we walk, the *later* we'll be back.
 (Cu cît mergem mai departe, cu atît ne vom înapoi mai tîrziu.)
 The *less* he thinks about his illness, the *better*.
 (Cu cît se gîndește mai puțin la boala lui, cu atît este mai bine.)
 (Cf. § 735—739)

În unele cazuri un singur adverb în gradul comparativ, precedat de adver-
 bul *the*, este întrebuițat idiomatic (= și mai..., cu atît mai...):

He held the ruby to the light *the more* to enjoy its perfect colour.
 [(El) ridică rubinul în dreptul luminii ca să-l înciuc și mai mult cu admirabila-
 culoare]

If he was modest and shy, they liked him all *the better* for it.
 (Dacă era modest și timid, era cu atît mai iubit.)

Atenție!

A se evita *dublul comparativ* (*more nicer, less nearer*), greșeală frecventă § 2287
 la începutul studiului limbii engleze.

VI. LOCUL ADVERBELOR

§ 2288

A. ADVERBELE CALIFICATIVE

§ 2289

Adverbele calificative determină alte părți de vorbire decît verbele.
 Aceste adverbe *precedă* în genere adjectivele, adverbele, participiile trecute
 sau substantivele pe care le caracterizează:

She is *perfectly ridiculous* to cry. (Adj.)
 I had seen her *quite recently*. (Adv.)
 They were *well spoken* of. (Part. trecut)
 He is *only* a boy. (Subst.)

Excepție: adverbul *enough*, care se pune *după* cuvîntul pe care îl § 2290
 determină (§ 2353, 2683).

¹ Walt Whitman, *Drum-Taps*.

§ 2291 B. ADVERBELE CARE DETERMINĂ VERBE

§ 2292 ADVERBELE DE TIMP

Pentru stabilirea locului pe care îl ocupă adverbele de timp în propoziție este necesar să le împărțim în:

§ 2293 1) adverbe care dau o idee *neprecisă* despre timp (adverbe de timp neprecis):

always, ever, never, frequently, often, seldom, rarely, generally, usually, once, sometimes, soon, etc.;

§ 2294 2) adverbe care arată *precis* timpul (adverbe de timp precis):

yesterday, today, tomorrow, tonight, at night, last night/week/month/year, etc.; the next day/evening/week, etc.; in the morning/afternoon/evening, etc.

§ 2295 1) Adverbele de timp neprecis sînt puse:

§ 2296 a) *înainte*a verbului, cînd acesta are o *formă simplă*, cu excepția verbului *to be*, pe care îl urmează:

We *often* go skating in the winter.
They *soon* learnt the way.
She is *never* in.
He was *soon* tired.

Excepție:

Cînd verbul *to be* este accentuat, adverbul de timp neprecis îl precedă:
"She is in." "She *always* 'is in in the evenings."

§ 2297 b) *după primul auxiliar* (inclusiv al verbului *to BE*), cînd verbul are o formă compusă:*un auxiliar:*

We shall *never* forget you.
They had *often* attended the evening classes.
I have *rarely* been to a first night.
We are *always* seeing them.

două sau trei auxiliare:

They shall *soon* have heard about the new satellite.
He has *seldom* been seen in our club.
My son will *then* have been going to university (for) a year.

§ 2298 *Excepție*

Cînd auxiliarul trebuie *accentuat*, adverbul de timp îl precedă:

You say I have *never* given her a thought, but I *always* 'have looked after her.

§ 2299 c) *după un verb defectiv modal:*

He can 'never go to sleep without first reading for half an hour.
You may 'often meet her on your way to school.

Observații

Verbul CAN poate fi și precedat de adverbele din această categorie, ceea ce atrage după sine accentuarea ideii:

I *never* 'could recite anything.
You *always* 'can tell when he is happy: he sings at the top of his voice.
You *never* 'can tell what may happen next.

Adverbele *now, then, sometimes, soon* nu urmează întotdeauna regulile § 2300 precedente, ci pot fi puse și la sfârșitul propoziției (accent slab), sau, pentru o accentuare mai puternică, la începutul ei:

I shall <i>now</i> explain the lesson. (Neaccentuat)	He <i>sometimes</i> comes on Tuesday. (Neaccentuat)
I shall explain the lesson <i>now</i> . (Slab accentuat)	He comes on Tuesday <i>sometimes</i> . (Slab accentuat)
<i>Now</i> , I shall explain the lesson. (Accentuat puternic)	<i>Sometimes</i> he comes on Tuesdays. (Accentuat puternic)
I <i>then</i> knew the truth. (Neaccentuat)	We shall <i>soon</i> see you again. (Neaccentuat)
They were <i>then</i> living in the country. (Neaccentuat)	We shall see you again <i>soon</i> . (Slab accentuat)
I knew the truth <i>then</i> . (Slab accentuat)	<i>Soon</i> we shall see you again. (Accentuat puternic)
<i>Then</i> I knew the truth. (Accentuat puternic)	

2) Adverbele de timp precis, precum și *late* și *early*, sint plasate de obicei § 2301 la sfârșitul propoziției:

She returned home <i>yesterday</i> .	See you <i>at five</i> !
Let's go to the pictures <i>tonight</i> .	I haven't seen him <i>this morning</i> .
I shall meet her <i>tomorrow</i> .	They didn't reach the lab <i>late</i> .
	He is leaving <i>early</i> for school today.

Notă

Cînd sint accentuate, aceste adverbe se pun la începutul propoziției: § 2302

Today the rehearsal went off remarkably well.
Tomorrow he will be here, I am sure.
Late at night he was still hard at his books.

ADVERBELE DE MOD

§ 2303

1) Adverbele de mod sint puse:

§ 2304

a) *după verb*:

§ 2305

He drank *slowly*.
 I had walked *fast*.
 I know she can sing *beautifully*.

b) *după complement*, cînd verbul are un complement scurt în cazul § 2306 obiectiv¹:

I used that word *deliberately*.
 Father had talked to her *kindly*.

Cînd însă *acest complement este prea lung*, pentru evitarea eventualelor § 2307 confuzii adverbul este pus *înainte* sau *după verb*:

He *silently* watched the game break cover.
 They had written *carefully*.

Notă

Verbul nu trebuie despărțit de *complementul său direct* (§ 2599):

§ 2308

He speaks English *fluently*.
 și nu:
 He speaks *fluently* English.

Despărțirea verbului de complementul direct este justificată atunci cînd un *complement direct foarte lung* ar ține prea departe de verb un adverb care nu îl poate preceda¹ (§ 2601):

The action of guerilla fighters had exposed *to certain destruction* the Nazi tanks passing on the road.

¹ Vezi § 194.

² Pentru detalii vezi H.W. Fowler, *op.cit.*, *Position of Adverbs*.

A t e n Ț i e !

- § 2309 Adverbele calitative (*badly, beautifully, excellently, fluently, kindly, nicely, well, etc.*), în special *very well* și *very much*, care de cele mai multe ori despart verbul de complementul direct în limba română, se pun după complementul direct scurt în limba engleză. Se va spune deci:

She does her work *very well* (s a u *badly*).
 He had rendered the piece *beautifully*.
 They speak English *fluently*.
 I know English *very well*.
 I like your house *very much*.

Se va evita următoarea versiune incorectă, curentă la studenții români, care sînt influențați de locul acestor adverbe în limba maternă:

I know *very well* English.
 I like *very much* your house.
 They speak *fluently* English.

- § 2310 2) Adverbele de mod precedă verbul:
 § 2311 a) cînd complementul în cazul obiectiv este lung sau cînd constă dintr-o propoziție:
 I *fully* agreed to the terms set down in the contract.
 They *persistently* assured me that they would be on time.
 § 2312 b) cînd complementul direct este un infinitiv sau o construcție infinitivală:

The child *gratefully* promised to study.
 I *particularly* asked him to be careful.
 They *certainly* knew what to do.
 You *simply* must go now.

N o t ă

- § 2313 Unele adverbe de mod al căror loc este, în general, după verb sau după un complement scurt în cazul obiectiv, pot preceda verbul, conformîndu-se în acest caz și celorlalte reguli valabile pentru toate adverbele puse în mod obișnuit înaintea verbului (§ 2293, 2295—2299, 2316). În acest caz însă, adverbele sînt neaccentuate și pierd din importanță, fiind întrebuințate ca din întâmplare, în treacăt, fără semnificație specială, și putînd chiar lipsi fără ca înțelesul propoziției să fie prea mult schimbat. Același adverb pus la locul lui obișnuit, după verb sau după complement, face parte integrantă din propoziție, arătînd explicit și categoric modul în care este îndeplinită acțiunea verbului și nepuținînd lipsi din propoziție fără a-i schimba înțelesul. Accentul tonic cade în acest caz pe adverb.

A se compara:

You can <i>easily</i> imagine her joy.	We <i>thoroughly</i> disliked the picture.
You can imagine her joy <i>easily</i> .	We disliked the picture <i>thoroughly</i> .
I <i>strongly</i> object to it.	I <i>well</i> know what you went through.
I object to it <i>strongly</i> .	I know <i>well</i> what you went through.

- § 2314 Adverbele de mod *almost, fully, hardly, little, nearly, probably, quite, really, scarcely, strongly, truly* precedă verbul (vezi și § 2316):

He *almost* forgot the poem.
 He was *hardly* strong enough for a footballer.
 Our children shall *little* know the hardships we suffered at their age.
 I *quite* agree with you.
 I must *really* go now.
 I *truly* believe you are right.

Observații

Pentru *accentuare*, aceste adverbe sînt puse la începutul propoziției: § 2315

Really, his arrogance is more than I can stand.
Hardly had he come in, when I rang up.
Truly, I don't know what to say.
Little did they realize his devotion to his children.

Adverbele de mod care precedă verbul (§ 2307, 2314) se conformează § 2316
 întru totul regulilor adverbilor de timp neprecis (§ 2293, 2295—2299). Cu alte
 cuvinte, ele precedă verbul în forma lui simplă, dar sînt așezate după verbul
 to BE, după primul auxiliar sau după defectivale modale.

3) *Adverbele care caracterizează un participiu trecut* și eare, împreună § 2317
 cu acesta, sugerează un substantiv determinat de un adjectiv, precedă parti-
 cipiul:

She was *heartily* congratulated on her success.
 It may be *earnestly* hoped that our amateur choir will soon come into being.
 Their attitude would have *greatly* influenced our decision.

Heartily congratulated, earnestly hoped, greatly influenced sugerează *heartily*
congratulations, earnest hope, great influence, ceea ce arată legătura strînsă
 dintre adverb și participiu¹.

4) *Influența deplasării adverbului asupra înțelesului acestuia.* (Adverbele § 2318
 de mod și de timp).

a) Unele adverbe își schimbă înțelesul după poziția pe care o ocupă: § 2319

She *simply* (= pur și simplu) smiled at my words.
 She smiled *simply* (= cu simplitate) at my words.
 We *generally* (= în general) like them.
 We like them *generally* (= aproape pe toți).
 I received urgent orders and *accordingly* (= așadar) acted at once.
 I received urgent orders and acted *accordingly* (= conform lor).
Naturally (= firește) he laughed.
 He laughed *naturally* (= cu naturalețe).
 I would go *sooner* (= mai devreme). (Adv. de timp)
 I would *sooner* (= mai degrabă, prefer) go. (Adv. de mod)
 It is *too* (= prea) cold.
 It is cold *too* (= totodată).
 I *very much* want to sing! (= doresc foarte mult).
 I want to sing *very much* (= să cînt foarte mult).

Atenție!

Pentru a se evita eventualele confuzii, este foarte important ca adverbul
 să fie pus la locul lui, mai ales atunci cînd în frază se găsesc mai multe cuvinte
 pe care adverbul le-ar putea determina:

My aunt who had been ill *recently* (adv. de timp) came up to town.

Nu este clar la care cuvînt se referă *recently*. Trebuie spus sau:

My aunt, who had *recently* been ill, came up to town.

să u

My aunt, who had been ill, came up to town *recently*.

b) În limba vorbită, *almost, nearly, hardly, scarcely, just, merely* și *only* § 2320
 sînt foarte adesea puse încorect în propoziție. Ele trebuie să precedă cuvîntul

¹ Pentru detalii, vezi Fowler, *op.cit.*, *Position of Adverbs*, 4.

pe care îl determină (§ 2314), dar se aud adeseori în engleza colocvială construcții ca:

He showed me the finest school I *almost* ever saw.
 (pentru: He showed me *almost* the finest school I ever saw.)
 I *nearly* threw the whole water in the jug.
 (pentru: I threw *nearly* the whole water in the jug away.)
 We *scarcely* (or *hardly*) have anything to say in the matter.
 [pentru: We have *scarcely* (or *hardly*) anything to say...]
 I *just* did it for a joke.
 (pentru: I did it *just* for a joke.)
 We *merely* hoped to catch sight of her.
 (pentru: We hoped *merely* to catch sight of her.)
 I *only*¹ want to buy some milk.
 (pentru: I want to buy *only* some milk.)

Only și *at least* pot să și urmeze cuvintele pe care le determină, cu condiția ca înțelesul să fie clar:

One word *only*, and I am off.
 Entrance for season tickets *only*.
 Ten pounds *at least* is the price.

§ 2321

ADVERBELE DE LOC

Adverbele de loc sint puse după verbul intransitiv (în forma lui simplă ori compusă) sau după un complement direct ori indirect scurt:

He went *below*.
 They can't have gone *far*.²
 We used to meet them *here*.
 I was talking to mother *downstairs*.

Când însă complementul este prea lung, în lipsa unei soluții mai bune, mai ales atunci când adverbul este scurt, acesta stă între verb și complement:

She had sent *home* the books given her by her mother.
 We used to meet *here* all the girls in our class.

Notă

§ 2322

Pentru accentuare, adverbele de loc se pun la începutul propoziției:

Here, we used to meet daily.
At home everyone is happy.

§ 2323

PROPOZIȚIILE CU MAI MULTE ADVERBE

§ 2324

a) Într-o propoziție cu două adverbe, unul de loc și altul de timp precis, adverbul de loc precedă pe cel de timp:

I am going *back* (loc) *tomorrow* (timp).
 We went *home* (loc) *last week* (timp).
 She sent her son *to her mother's* (loc) *yesterday* (timp).

§ 2325

b) Când însă adverbul exprimă neprecis timpul, el este urmat de adverbul de loc:

You will *never* (timp) come *here* (loc) again.
 We *then* (timp) went *within* (loc).
 They are *always* (timp) *away* (loc).

¹ Vezi § 2355—2356.

² *he was far gone* = (cu ordinea cuvintelor inversată) beat mort sau pe moarte.

c) Adverbele de *timp precis* sînt puse întotdeauna *la sfîrșitul propoziției* , § 2326
 chiar atunci cînd sînt însoțite de un alt adverb de timp, care în acest caz le
 precedă:

Uncle Ben is due to arrive *some time* (timp neprecis) *tomorrow* (timp precis).
 I wish you had come *early* (timp neprecis) *in the morning* (timp precis).
 She always sits up working *late* (timp neprecis) *into the night* (timp precis).

d) Cînd propoziția conține *două* adverbe de timp precis, cel cu sfera § 2327
 noțiunii mai restrînsă îl precedă pe celălalt:

Let's meet at *two o'clock* (sferă restrînsă) *tomorrow* (sferă mai largă).
 We shall come down from university *in June* (sferă restrînsă) *next year* (sferă mai
 largă).
 Didn't you see him *on the 24th* (sferă restrînsă) *last month* (sferă mai largă)?

e) Cînd propoziția conține *trei* adverbe (de loc, de mod și de timp precis), § 2328
 acestea sînt puse în următoarea ordine:

1) adverbul de loc; 2) de mod; 3) de timp.

She went *home* (loc) *gladly* (mod) *last night* (timp).
 We shall work *there* (loc) *willingly* (mod) *tomorrow* (timp).

Cînd adverbul de timp este *neprecis* , ordinea adverbelor este:

1) adverb de timp; 2) de loc; 3) de mod.

We *always* (timp) returned *home* (loc) *gladly* (mod).
 The students *often* (timp) worked *there* (loc) *willingly* (mod).

LOCUL ALTOR CATEGORII DE ADVERBE

§ 2329

1) Adverbele negative. —

§ 2330

a) Adverbele negative se supun regulilor adverbelor de timp neprecis,
 adică *precedă verbul* în forma lui simplă, dar vin *după to BE* , după *auxiliare*
 sau *defectivele* modale:

She *never* wired so that we could meet her train.
 They were *never* on the stage.
 I do *not* know what you mean by these words.
 They have *hardly* seen me yet.
 The children could *scarcely* be at school now.
 She may *never* reconsider her decision.

b) Adverbul negativ *precedă* infinitivul, participiile și imperativul:

My parents asked me *not* to go in for skiing. (Infinitiv)
 Never being able to do his job properly, he was rightly censured. (Part. prezent)
 His proposal was *neither* accepted, *nor* declined, but is under consideration. (Part.
 trecut)
 Never let the child out of your sight! (Imperativ)

2) Adverbele introductive. — Locul acestor adverbe este la *începutul* § 2331
 sau foarte aproape de începutul propoziției. Cînd nu se găsesc aici, ele sînt
 puse fie *după subiect* , fie după *verbul lexical, auxiliar sau defectiv* :

Consequently (sau *in consequence*), you must work hard for a degree.
 However , he took up a technical career.
 Of course , you know she has never repeated her mistakes.
 The boy, *however* , forgot to lock the door.
 You called me, *therefore* I came.
 There is, *in any case* , no news yet.
 They would, *therefore* , criticize the negative aspects of the case.
 I can, *at any rate* , stop there for the night.

- § 2332 3) **Adverbele incidente** se despart de restul propoziției prin virgule și sint puse fie *după subiect*, fie *după verb* (eind acesta are o formă simplă), *după auxiliare* sau *defective*:

We, *therefore*, accepted their terms.
 The French railwaymen's strike, *however*, caused a great stir.
 She was, *at any rate*, a hard worker.
 They had, *in any case*, contributed a great deal to the success of the performance.
 We may, *consequently*, discuss the controversy now.

- § 2333 4) **Adverbele de întărire** se pun *lingă* cuvintele pe care le determină:

Even children know this.
 He never *even* spoke to me.
 She suspects *even* me of having misunderstood her.
 It's *even* worse to lie about it.
Even then you wouldn't be on time.
Also Fred saw it, s a u: Fred saw it *also*.
 They came *also* in the morning. s a u: They came in the morning *also*.
 She *also* composed the music to the song.
 It should *also* be known that he is out of town.
 It is *exactly* five.
 He always carries out his duties *exactly*.

Observație

Adverbul de întărire fiind un adverb de mod, atunci eind determină un verb se conformează în genere regulii adverbilor de mod.

- § 2334 5) **Particula adverbială**. — Verbele complexe (§ 2192, 2208, 2629) sint exemple de verbe cu particulă adverbială:

to go by, to knock out, to put on, to ring up, to send away, to take off, to work out, etc.

- § 2335 a) Particula adverbială a unui verb complex tranzitiv stă *după* complementul direct atunci cind acesta este un *pronume personal*:

Here is your hat: put it *on*!
 Let him *in* when he comes!
 She drove them *out*.

- § 2336 b) Cind însă complementul direct este o *altă parte de vorbire* decât pronumele personal, particula adverbială îl poate *preceda* sau *urma*, fără nici o schimbare de înțeles:

Let <i>in</i> the children!	s a u	Let the children <i>in</i> !
I'll put <i>on</i> my hat.	s a u	I'll put my hat <i>on</i> .
Take <i>off</i> yours!	s a u	Take yours <i>off</i> !
Clear <i>away</i> those things!	s a u	Clear those things <i>away</i> !

Notă

- § 2337 "Let the children *in*!" etc. este forma cea mai uzitată. În genere, cind particula adverbială poate fi prepoziția unei construcții prepoziționale următoare sau atunei cind nu formează împreună cu verbul pe care îl însoțește un verb complex, particula, care este în acest caz un adverb, se pune la sfîrșitul propoziției:

I brought the child *in* (= *into* the room).
 I asked the visitors *up*.
 ["To ask up" nu este un verb complex și deci nu se poate spune: "I asked *up* the visitors".]

c) Cînd complementul direct este *prea lung* sau atunci cînd este însoțit de un atribut lung, particula adverbială *precedă* complementul: § 2338

We looked *up* his name and address.
Write *down* a few names.
She sent *off* the greeting cards written that morning.

d) Dacă verbul are *două complemente*, ordinea lor este următoarea: § 2339

d') sau complementul indirect, fără prepoziția *to*, desparte verbul de particula adverbială, complementul direct venind în acest caz după particulă:

He'll write you (compl. indir.) *out* a prescription (compl. dir.).

d'') sau complementul direct, pus după particula adverbială, precedă complementul indirect, care are forma prepozițională (§ 2618):

He'll write *out* a prescription (compl. dir.) for you (compl. indir.).

e) Pentru a se da mai multă vioiciune stilului printr-o construcție exclamativă sau glumeață și familiară, particula adverbială este pusă la începutul propoziției: § 2340

e') <i>Up</i> you go!	e'') <i>Up</i> climbed the cat!
<i>Down</i> he went on all fours!	<i>Down</i> went baby on all fours!
<i>Off</i> it came!	<i>Off</i> came the button!

Observație

Cînd subiectul este un pronume personal, el *precedă* verbul, vezi exemplele de la punctul (e'); iar cînd subiectul este o altă parte de vorbire, locul lui se află *după* verb [vezi exemplele de la punctul (e'').] § 2341

Uneori verbul poate chiar lipsi:

<i>Down</i> with the traitors!	<i>Off</i> with your boots!
<i>Out</i> with it!	<i>Away</i> with care!

6) Adverbele care determină infinitive. — Adverbul stă în genere *înaintea* infinitivului: § 2342

I used *always* to go and see her.
She decided *never* to smoke again.
You ought *really* to speak English in class.

Regula trebuie însă aplicată cu atenție, deoarece adverbul determină uneori un alt cuvînt decît infinitivul și trebuie pus atunci *înaintea* cuvîntului determinat. Acesta este în special cazul verbului *to BE* + un participiu trecut sau un adjectiv:

The English *partially* unemployed workmen asked to be *fully* employed.
We knew him to be *wholly* absorbed in his work.
He did not expect you to be so *deeply* interested in his poetry.

7) Infinitivul cu adverb intercalat (*Split Infinitive*). — (Vezi § 1666).

RECAPITULARE

§ 2343

Adverbul *precedă* în genere cuvîntul pe care îl determină (adjectiv, adverb, participiu, verb sau substantiv).

Excepții:

a) *enough* este pus după adjectiv, adverb sau verb;

b) *to BE*, *auxiliarele* și *defectivele modale* sînt urmate de majoritatea adverbilor;

c) adverbele de *loc* și de *mod* stau după verb sau după complementul direct sau indirect scurt ; precedă sau urmează însă verbul cînd complementul este lung;

d) adverbele de *timp precis* (*today, tomorrow, yesterday, last night, the next evening, in the morning, at night* etc.), precum și *late* și *early*, sînt puse la sfîrșitul propoziției;

e) particula adverbială a *verbelor complexe tranzitive* poate preceda sau urma complementul direct cînd acesta este un substantiv, dar îl urmează întotdeauna cînd este pronume personal.

§ 2344

ACCENTUAREA ADVERBELOR

Făcîndu-se abstracție de adverbele calificative¹, care, cu excepția lui *enough*, precedă întotdeauna cuvîntul calificat, înțelesul majorității adverbelor ce determină verbe este influențat de locul ocupat în propoziție de adverb.

Schimbarea locului pe care îl ocupă în mod obișnuit un adverb, ca de pildă trecerea acestuia de la sfîrșitul propoziției la începutul ei sau din poziție postverbală în poziție preverbală, are ca rezultat *accentuarea* ideii exprimate de adverb².

Astfel, pentru accentuare:

§ 2345

a) *adverbele de timp neprecis* și de *mod*, puse obișnuit înaintea verbelor, trec fie la începutul propoziției, fie înaintea subiectului și sînt accentuate în propoziție:

Never had he yet realized how much his work meant to him. (Adv. de timp)

If *ever* you want to see me, I am in in the afternoons. (Adv. de timp)

Little did she know what she was in for. (Adv. de mod)

§ 2346

b) *adverbele de timp neprecis*, care în mod obișnuit stau după *to BE*, după un auxiliar sau după defectivul CAN, COULD, trec înaintea acestor verbe, accentul schimbîndu-se de pe adverb pe verb sau pe auxiliar, întonație specifică limbii engleze, prin care ideea este puternic reliefată:

There is *'never* any salt on the table.

There *'never* 'is any salt on the table.

It was done as it should *'always* be.

It was done as it *'always* 'should be.

He could *'never* write poetry.

He *'never* 'could write poetry.

She was running as though she would *'never* stop.

She was running as though she *'never* 'would stop.

They are *'always* in.

They *'always* 'are in.

§ 2347

c) *adverbele de loc*, de *timp precis* etc. se pun la începutul propoziției, primind în felul acesta accentul:

At *'home* (loc), I always felt happier than in any other place.

'Here (loc), everything is all right.

'Yesterday (timp precis) father told me the news of your marriage.

'Then (timp) he can go home.

'Perhaps (probabilitate) the result is good.

¹ Adverbele care califică adjective, adverbe, participii și substantive (§ 2289).

² Fac excepție unele adverbe de mod (§ 2313).

d) particula adverbială se pune la începutul propoziției, accentul căzînd § 2318 puternic pe particulă, ceea ce dă o mare vigoare și vioiciune stilului:

'Down went the flag and *'off* we all started.
'Out you get now!
'Up and *'down* he went.

N o t ă

Cînd, pentru accentuare, adverbul trece la începutul propoziției, adeseori § 2349 are loc și inversiunea verbului cu subiectul:

Never had he seen anything like it.
There stood the boy brave and determined.
Out of the house rushed a little girl.
Thus must you behave and not otherwise.

LOCUL CÎTORVA ADVERBE SPECIALE

§ 2350

1) **Also.** — *Also* se pune înaintea cuvîntului pe care îl determină: § 2351

He is *also* a teacher.
 "Every simile ought *also* to include an excellence of description." (O. Goldsmith)

Există însă foarte multă libertate la întrebuintarea acestui adverb, nu numai în vorbirea obișnuită, ci și la marii scriitori, libertate care crează adeseori ambiguități. (Vezi și alte adverbe similare § 2355.). Se spune în mod eurent:

It should *also* be added that he is a man of great practical experience.
 [Ar trebui să mai adăugăm că el este un om cu multă experiență (practică).]
 They *also* enjoyed it who came later.
 (Le-a plăcut și acelor care au întîrziat.)

A m b i g u i t ă ț i :

I *also* discovered that he was an old friend of mine.
 [*Also* se poate referi la pronumele I (= și eu am descoperit) sau la verbul *discovered* (= am descoperit de asemenea).]

2) **Else.** — *Else*, adverb sau adjectiv, este pus în genere *după* substantivul, § 2352 pronumele sau adverbul determinat:

When the door opened, I could see many things *else*.
 There was nothing *else* we could do.
 Who *else* was there?
 Where *else* may I go?

3) **Enough.** — *Enough* se pune *după* adjectiv, adverb sau verb: § 2353

This isn't a good *enough* reason.
 You are not near *enough* to hear well.
 Curiously *enough*, no one was there.
 It is hardly baked *enough*.

(Vezi și § 2683)

4) **Generally.** — *Generally* poate fi: *a)* adverb calificativ; *b)* adverb de § 2354 timp neprecis; *c)* adverb de mod. După funcția pe care o îndeplinește, se conformează regulii adverbelor respective:

a) fiind este adverb *calificativ* înseamnă „în general“ (= aproape de către toți etc.) și precedă cuvîntul pe care îl caracterizează:

a writer *generally* esteemed

b) când este *adverb de timp neprecis*, înseamnă „în general“ (= de cele mai multe ori, de obicei, îndobâște) și este pus înaintea verbului dacă acesta are formă simplă, după *to BE* ori după auxiliare sau defective:

They *generally* call here on Sunday.

We are *generally* in on weekdays.

I can *generally* understand spoken English.

'Generally, I know my lesson. (Accentuat)

'Generally speaking, the new documentary films are very (much) appreciated. (Accentuat)

c) când este *adverb de mod*, înseamnă „în general“ (= din punct de vedere general, în mod general, în total, în ansamblu; opusul expresiei „în special“) și este pus după verb, după complementul direct scurt sau la sfârșitul propoziției:

She helps (me) *generally* in the house.

The pupils knew the lesson *generally*.

A se compara:

She helps *generally* in the house. (Adv. de mod)

(Ajută eam la toate în casă.)

She *generally* helps in the house. (Adv. de timp)

(De obicei ajută în casă.)

§ 2355 5) **Only.** — Conform regulilor gramaticale, în stilul formal, adverbul *only* trebuie să preceadă cuvântul pe care îl determină sau să stea cit mai aproape de el. Propoziția își va schimba deci înțelesul după poziția ocupată de adjectivul sau adverbul *only*:

Only we looked at your painting (= numai noi, nimeni altcineva).

We *only* looked at your painting (= nu am și atins tabloul).

We looked *only* at your painting (= ne-am uitat numai la tabloul tău, nu și la altceva).

We looked at your *only*¹ painting (= la singurul tău tablou).

În stilul formal sau literar, această regulă este încă respectată actualmente.

Engleza antebelică nu cerea însă ca *only* să preceadă neapărat cuvântul la care se referea. Această libertate persistă și astăzi în limba vorbită, unde *only* este pus în genere *înaintea* verbului principal sau *după* un substantiv sau pronume, înțelesul propoziției fiind arătat prin accentuarea cuvântului la care se referă *only*:

'We only looked at your painting (= numai noi, nimeni altcineva).

We *only* 'looked at your painting (= n-am și atins tabloul).

We *only* looked at 'your painting (= nu la tabloul altcuiva).

We *only* looked at your 'painting (= nu și la gravuri).

We looked at your 'painting *only* (= nu și la altceva).

Construcția din limba vorbită este adoptată adeseori și în limba scrisă. Gramaticianul englez H.W. Fowler considera că propoziția construită cu *only* conform regulilor gramaticale moderne este de cele mai multe ori nenaturală și pedantă, și recomandă respectarea ordinii prescrise de gramatica modernă numai atunci când construcția din limba vorbită nu este clară în scris. Se va spune deci: "He *only* came a week ago."; "I *only* asked the question from habit."; "The address to be written on this side *only*." etc.

¹ Cuvântul *only* este aici adjectiv.

Since, adverb, prepoziție sau conjuncție¹, se referă la o *perioadă* de timp socotită pornind din trecut spre prezent:

We met her last year, but have not seen her *since*. (Adv.)
 I haven't seen her *since* Monday. (Prep.)
 It is three weeks *since* the new plant started work. (Conj.)

Since este foarte adesea însoțit de adverbul *ever*, care accentuează ideea de durată:

Ever since we first met we have been the closest friends.

§ 2362 2) **Before. In front of.** — *Before* se referă atât la timp, cât și la spațiu și înseamnă „până atunci“, „înainte“:

I hadn't seen him *before*. (Timp)
 (Nu-l mai văzusem până atunci.)

At the landing-stage, there were boats both *before* and behind our motor-boat. (Spațiu)
 (La debarcader erau bărci și în fața și în urma bărcii noastre cu motor.)

In front of (locuțiune prepozițională) se referă la spațiu și înseamnă „în față“:

There was a tree *in front of* the house.
 (Era un pom în fața casei.)

§ 2363 3) **Besides. Beside.** — *Besides* (adverb și prepoziție) înseamnă „pe lângă (aceasta)“, „în afară de (aceasta)“, „în plus“, „cu excepția“, și nu trebuie confundat cu *beside* (prepoziție), care înseamnă „lângă“, „alături“:

In the larder there was meat and cheese, and nothing *besides*. (Adv.)
 (În cămară era carne și brinză, și nimic altceva.)

Besides Fred and Jack, nobody else came. (Prep.)
 (În afară de Fred și de Jack, nu a mai venit nimeni.)

Come and sit *beside* me! (Prep.)
 (Vino de stai lângă mine!)

§ 2364 4) **But.** — *But*, pronume relativ, conjuncție și prepoziție² are și funcție de adverb când este sinonim cu *only*, *except* (= abia, numai, decit):

He is *but* a fresher.
 (Este student în primul an abia.)

Had I *but* seen her!
 (Numai de-aș fi văzut-o!)

She is nothing *but* a silly girl.
 (Nu-i decit o fată prostuță.)

§ 2365 5) **Directly.** — *Directly* este adverb de mod sau de timp.

Mod:

a) = direct, drept:

He went *directly* [di'rektlɪ] to the point.

b) = exact:

The house was *directly* [di'rektlɪ] opposite.

Timp:

c) = imediat:³

Leave the parcel there: I will open it *directly*. [ˈdrekli] colocvial.

În limba vorbită, *directly* [ˈdrekli] poate fi și conjuncție (= de îndată ce):

I will ring him up *directly* [ˈdrekli] I've finished my lessons.

¹ *Since* mai are și înțelesul de „deoarece“: „*Since* you are here, nothing else matters”. (conjuncție)

² Vezi § 1097, 2404, 2428—2429, 2436.

³ Vezi și deosebirea de pronunție dintre a), b) și c) § 2259—2260.

- 6) **Hardly... when...** — A se observa următoarea construcție: § 2366

Hardly had he finished, *when* his father came.

Hardly... este urmat de adverbul *when*, nu de construcția *that* sau *than*, cum se construiește uneori în mod eronat în frază.

- 7) **Just now.** — *Just now* are două înțelesuri (§ 1469): § 2367

a) = actualmente, în acest moment, chiar acum, tocmai (construit cu prezentul și cu prezentul perfect):

In England prices *are* going up *just now*.
I *can't* come with you *just now*; won't you wait for me?
We *have just now seen* him.

b) = adineauri (construit cu trecutul simplu):

I saw her *just now*.

- 8) **No sooner... than.** — *No sooner*, fiind un comparativ, este urmat în § 2368 frază de conjuncția *than* (sau de adverbul *when*) și nu de conjuncția *that*:

No sooner had I started talking *than* (sau *when*) I realized that the audience was listening to my speech with the closest attention.

- 9) **Still. Yet.** — Atit *still* cit și *yet* sint adverbe de timp, care se traduc § 2369 prin „încă”. Deosebirea dintre ele este următoarea:

Still exprimă durată, continuare:

I am <i>still</i> hungry.	You <i>still</i> owe me five p. ¹
(Mi-e încă foame.)	(Tot mai îmi datorezi cinci pence.)

yet (= încă, până acum sau până atunci) se referă la un moment:

You have five minutes <i>yet</i> .	I hadn't met her <i>yet</i> .
(Mai ai încă cinci minute.)	(Nu făcusem cunoștință cu ea încă.)
By the time you get there, they won't have had lunch <i>yet</i> .	
(Până ce vei ajunge/ajungi acolo, nu vor fi luat încă masa.)	

A se compara:

He is <i>still</i> here. (= continuare)
He hasn't gone <i>yet</i> . (= până în prezent)

- 10) **The.** — *The* este uneori întrebuințat ca adverb atunci când însoțește § 2370 un adjectiv sau un adverb în gradul comparativ (§ 737):

The sooner, *the* better.
So much *the* worse.
I was all *the* less surprised as I had expected it.

- 11) **There.** — *There* este: § 2371

a) *particulă introductivă*² neaccentuată, pronunțată în forma ei slabă § 2372 [ðə, ðr] și întrebuințată la începutul unei propoziții când subiectul urmează predicatul. Nu se traduce în limba română:

*There*³ is an errand boy at the door.
(Este un comisionar la ușă.)
There are two buttons missing on your coat.
(Îți lipsesc doi nasturi la haină.)

¹ five p (pronunțat [pi:]) = cinci pence. Vezi § 1315 tabelul.

² Forma cu particula introductivă *there* este preferată formei fără *there* ("An errand boy is at the door." etc.), care nu este idiomatică.

³ La origine considerată adverb introductiv (§ 2331).

There only remains for me to try again.
 (Nu-mi rămâne decît să încerc din nou.)
In the little house *there* lived an old woman.
 (În căsuță locuia o bătrînă.)
 Through the door, *there* entered a little boy.
 (Pe ușă intră un băiețel.)
There shall come an epoch when man shall conquer interplanetary space.
 (Va veni o epocă în care omul va cuceri spațiile interplanetare.)
There happens to be a doctor in the audience hall.
 (Din întîmplare, există un doctor în sală.)
 (Vezi și § 2502, 2505—2507, 2658c)

§ 2373 *b)* *adverb de loc*, accentuat, pronunțat în forma tare și tradus în limba română prin „acolo“ etc.:

We found it *'there*. *'There's* gratitude for you!
 (I-am găsit acolo.) (Asta-i recunoștință!)
'There she comes!
 (Ial-o că vine!)

A nu se confunda cele două forme:

'There's ['ðeəz] your 'bag'. (Adv. de loc)
 (Iată-ți geanta acolo!)
There's [ðəz] a 'bag on the 'table. (Particulă introductivă)
 (Este o geantă pe masă.)
'There ['ðeə] 'comes a little 'girl! (Adv. de loc)
 (Iată acolo venind o fetiță!)
There [ðə] 'comes a little 'girl. (Particulă introductivă)
 (Vine o fetiță.)

There poate fi întrebuințat cu ambele sensuri în aceeași propoziție:

There ['ðeə] (adv. de loc), *there* are ['ðəə] (particulă introductivă) woods.
 (Acolo sînt păduri.)
There are [ðəə] (particulă introductivă) 'two dogs *'there* ['ðeə] (adv. de loc)
 (Sînt doi cîini acolo.)

§ 2374 12) *Too*. — Adverbul *too* are trei înțelesuri:

§ 2375 *a)* = „de asemenea“ și sinonim cu *also*, *too* fiind însă mai familiar:

He *too* had joined the football team.

§ 2376 *b)* = „prea“, în care caz este supus aceluiași reguli ca și adverbul *very* (§ 2377):

b') este întrebuințat cu un adjectiv sau un adverb:

She is *too* busy to come. (cu un adj.)
 It is *too* far to go. (cu un adv.)

b'') înaintea unui participiu trebuie să fie însoțit de *much* sau de un adverb similar, cu *greatly*, *highly* etc.:

He was *too* greatly admired not to take notice.
 They were *too* much appreciated.

(Vezi și § 740—741, 2357)

c) = încă, pe deasupra:

He was very active for an old man, and a sick one *too*.

13) **Very. Much.** — *Very* însoțește singur numai adjectivele în gradul § 2377 pozitiv și superlativ, participiile trecute întrebuințate atributiv și adverbele:

She is *very nice*. (Adj. grad. pozitiv)
 They are the *very closest* friends. (Adj. grad superlativ)
 He gave me a *very surprised* look. (Part. trecut atributiv — Adj.)
 You speak *very clearly*. (Adv.)

Cu comparativul și cu participiile trecute întrebuințate predicativ, **very** este însoțit sau înlocuit de *much* sau de un alt adverb care exprimă gradul, ca *far, greatly, highly, quite* etc.:

She felt (*very*) *much better*. (Comparativ)
 Lena is *much more enterprising* than Ada. (Comparativ)
 His cold is *far worse* today. (Comparativ)
 I should be (*very*) *much surprised* if he came. (Part. trecut predicativ)
 He was *greatly irritated*. (Part. trecut predicativ)
 They were *highly praised*. (Part. trecut predicativ)
 He was *quite interested*. (Part. trecut predicativ)

A se compara:

He is *very celebrated*. (Adj.)
 Her beauty was (*very*) *much celebrated* by minstrels. (Part.)

A t e n Ț i e !

Cînd substantivul sau pronumele la care se referă participiul trecut suferă acțiunea verbală denumită de acesta, participiul este însoțit de *much* sau de *greatly*:

They were *much* (s a u *greatly*) *surprised* at the news of her marriage.
 He seemed (*very*) *much annoyed*.
 The horses were (*very*) *much annoyed* by flies.

În caz contrar, *very* însoțește singur participiul trecut:

His expression was *very surprised*.
 Her tone was *very annoyed*¹.

N o t ă

De fapt, multe participii întrebuințate atributiv au devenit adjective și § 2378 sînt considerate ca atare. Astfel sînt și adjectivele următoare:

aggrieved, amused, annoyed, celebrated, determined, interested, pleased, satisfied, surprised, tired, upset, worried, etc.;

amusing, crying, dazzling, irritating, limiting, loving, obliging, tiring, trying, worrying, etc.

Se va spune deci:

He is a *very obliging* person. (Adj. atributiv)
 It is *very obliging* of you. (Adj. predicativ)
 We are *much obliged* to you. (Part. trecut)
 I should be *greatly obliged* if you would. (Part. trecut)
 He was *very pleased* to see me. (Adj.)
 I am *very tired*. (Adj.)

În rezumat, cînd participiul trecut are funcție de adjectiv, este însoțit de adverbul *very*; cînd are funcție de verb, este însoțit de adverbul *much* sau *greatly*.

¹ Vezi H.W. Fowler, *op. cit.*, *Very*.

§ 2379 *Afraid, alone, aloof*, precum și alte adjective pur predicative¹ sint însoțite de adverbele *very much*:

I am *very much afraid* it is true.
She was *very much alone*.

§ 2380 *Notă*

Very poate fi și adjectiv (§ 773, 1070):

This is the *very* singer I heard yesterday.
(Acesta este chiar cântărețul pe care l-am auzit ieri.)

His *very* name has been forgotten.
(Chiar și numele lui este uitat.)

§ 2381 Ca atare, are și superlativ:

The *veriest* fool could tell you that.
(Cel mai mare netot ți-ar putea spune aceasta.)

¹ Vezi § 763—764.

PREPOZIȚIA

	<u>§</u>	<u>pag.</u>
Definiție	2382	491
Prepoziție, conjuncție sau adverb.....	2383	491
Formă	2384	492
Două prepoziții.....	2386	492
Cazul și forma cuvintului precedat de prepoziție	2387	492
Locul prepoziției	2390	493
Prepoziția condiționată	2393	494
Prepozițiile uzuale.....	2395	494
Întrebuințarea prepozițiilor.....	2396	494
Exemplificare	2397	495
Prepoziții și adverbe omonime uzuale.....	2401	496
<i>ABOUT</i>	2402	496
<i>AT</i>	2403	497
<i>BUT</i>	2404	497
<i>BY</i>	2405	497
<i>FOR</i>	2406	498
<i>FROM</i>	2407	500
<i>IN</i>	2409	500
<i>INTO</i>	2410	501
<i>IN, INTO</i>	2411	501
<i>IN, OUT</i>	2412	501
<i>OF</i> ..	2413	502
<i>OFF</i>	2414	503
<i>ON, UPON</i>	2415	503
<i>OUT</i>	2417	505
<i>OUT OF</i>	2418	506
<i>OVER</i>	2419	506
<i>THROUGH</i>	2420	507
<i>THROUGH, ACROSS</i>	2421	507
<i>TO</i>	2422	507
<i>UP</i>	2425	508
<i>UP, DOWN</i>	2426	510
<i>WITH</i>	2427	510

PREPOZIȚIA (THE PREPOSITION)

1) **Definiție.** — Prepoziția este partea neflexibilă de vorbire care stabilește anumite relații (de poziție, de direcție, de timp etc.) între termenii unei propoziții, ea însăși neavând un rol sintactic independent. Prepoziția se întrebuințează numai ca element de legătură și nu constituie o parte de propoziție decât împreună cu alte părți de vorbire: § 2382

The clock is *on* my desk. (Poziție)
I walk *to* my office in the morning. (Direcție)
The examination is *in* five days. (Timp)

Cuvintele *on*, *to* și *in* sint prepoziții: ele arată raportul dintre *clock* și *desk*, *walk* și *study*, *is* și *five days*, și nu sint părți de propoziție, ei fac parte din sintagmele: *on my desk*, *to the study*, *in five days*, care sint complemente.

Cuvintele pe care le leagă prepoziția sint:

a) cuvintul de care depinde și eare o precedă;

b) cuvintul care depinde de ea (numit în gramatica engleză *the Complement¹ of the Preposition*) și care este precedat de propoziție:

He spoke *to* the men.

Verbul *spoke* este cuvintul de care depinde prepoziția *to*, iar *men* cuvintul care depinde de ea.

Cuvintul care precedă prepoziția poate fi un substantiv, un adjectiv, un verb sau un adverb, iar cuvintul precedat de propoziție este un substantiv sau echivalentul acestuia.

2) **Prepoziție, conjuncție sau adverb.** — Există adesea confuzie între prepoziții, conjuncții și adverbe, cu atât mai mult cu cât unele din aceste părți de vorbire au aceeași formă. Pentru a le deosebi, trebuie să analizăm rolul lor în propoziție: § 2383

I met her *before* the door. (Prepoziție)
We met *before* I went on my holiday. (Conjuncție)
We have met *before*. (Adverb)

Prepoziția arată raportul dintre doi termeni ai unei propoziții care nu au aceeași funcție sintactică (un substantiv și atributul lui, un adjectiv sau un adverb și complementul respectiv, un verb și complementul său etc.).

Conjuncția leagă două părți de propoziție de același fel, sau două propoziții.

Adverbul determină un singur termen și anume: un verb, un adjectiv sau un alt adverb²:

We met her *after* lunch. (Prep.)
We went to the theatre *after* you left us. (Conj.)
We left a short time *after*. (Adv.)
I arrived *before* her. (Prep.)
She laughed at me *before* I said a word. (Conj.)
We had never seen him *before*. (Adv.)

¹ *Complement* în gramatica engleză = completare, complinire. Vezi și § 2592—2593.

² Cîteva adverbe determină și un substantiv sau echivalentul acestuia, ori o propoziție sau o parte de propoziție (§ 2222).

There was no one there *but* me. (Prep.)
 The engine was old *but* working beautifully. (Conj.)
 She was *but* an amateur. (Adv.)
 I had not been there *since* the spring. (Prep.)
 I must go *since* you are sleepy. (Conj.)
 They have never heard of her *since*. (Adv.)

§ 2384 3) **Formă.** — Prepozițiile pot fi simple, derivate, compuse, complexe sau locuțiuni prepoziționale:

a) *prepoziții simple:*

at	for	of	over	to	through
by	from	on	under	up	with

b) *prepoziții derivate:*

along	before	beside	between
-------	--------	--------	---------

c) *prepoziții compuse:*

into	underneath	upon	throughout	within
------	------------	------	------------	--------

d) *prepoziții complexe:*

according to	as to	instead of	round about
along with	because of	out of	up to

e) *locuțiuni prepoziționale:*

at the back of	in lieu of	on account of
by means of	in opposition to	on behalf of
by the side of	in spite of	with a view to
for the sake of	in the event of	with reference to
in front of	in the middle of	with regard to

§ 2385 f) *prepoziții prescurtate:*

o'clock [ə' (= of)]	ashore [ə (= on)]
akin [ə (= of)]	afoot [ə (= on)]
four shillings a [ə = on] day	

§ 2386 4) Două prepoziții sint întrebuințate uneori *pe lângă același cuvânt* atunci când una singură este insuficientă pentru a reda ideea:

The bus passed and I jumped *on to* the platform.
 They extracted the furniture *from under* the ruins.
 She shouted *from among* the trees.
 There were hedges *round about* him.
 The tables on the terrace were close to each other but I squeezed *in between* them.
 The cottage looked out *on to* a garden. (Verb complex + 2 prep.)
 (Vezi și § 2628)

§ 2387 5) **Cazul și forma cuvintului precedat de prepoziție.** — Cuvintul precedat de prepoziție stă în cazul acuzativ dacă este substantiv sau pronume, sau în forma gerundivului dacă este verb¹:

Let us talk *to* your wife!
 She was looking *at* me.
 You are fond *of* singing.

§ 2388 Unele prepoziții contribuie la formarea altor cazuri. Astfel, prepoziția *of* formează genitivul prepozițional (§ 281), iar prepozițiile *to*, *for*, *of*, *from* formează cazul dativ prepozițional (§ 307, 308, pag. 76, nota 2):

The cover *of the book* was a sensation. (Genitiv prepozițional)
 Give it *to him*! (Dativ prepozițional)

¹ Face excepție prepoziția *to*, când este particula infinitivului, care este urmată de un infinitiv.

He brought the flowers *for Mary*. (Dativ prepozițional)
 He took the rucksack¹ *from her* and put it on his back. (Dativ prepozițional)
 Stop that row, I *beg of you!* (Dativ prepozițional)

Cînd are această întrebuintare, prepoziția și-a pierdut conținutul noțional și a devenit o simplă particulă casuală întrebuintată în locul vechilor terminații dispărute cu vremea.

Observație

Și în această situație, cuvintele precedate de prepoziții — și anume § 2389 *book, him, Mary, you, her* — sînt în cazul acuzativ.

6) **Locul prepoziției.** — În limba scrisă, în stilul oficial sau formal și § 2390 în vorbirea gramatical corectă, prepoziția trebuia să preceadă imediat partea de vorbire sau locuțiunea pe care o introducea. În engleza actuală însă, cu toată opoziția puriștilor, în propozițiile interogative sau atributive în care prepoziția introduce un pronume ori adverb interogativ sau relativ (§ 1109), exprimat sau nu, prepoziția este pusă în mod curent la sfîrșitul propoziției respective, nu numai în stilul informal, ci și în stilul formal vorbit, uneori chiar și scris:

The child (*that*) I looked *after* was a friend's.
 The man (*who*) I was telling you *about* (= about whom) has come.
 Salt is *what* we can't do *without* (= that without which)
Who is this book *by* (= by whom)?
What is this *for* (= for what)?
Where is she *from* (= from where)?

Locul prepoziției nu poate fi decît la sfîrșitul propoziției relative sau după verbul acesteia în următoarele cazuri:

a) cînd însoțește pronumele relativ *that* (§ 1064, 1078—1079) sau *as* (§ 1094):

The house *that* we looked *at* was a museum.
 This is the same village *as* we rode *by* in July.

b) în propozițiile în care pronumele relativ este subînțeles:

That is the factory section [that] you were sent *to*.
 The woman [who] I was looking *for* is the works manager.

Unele prepoziții condiționate sînt atît de strîns legate de verbul precedent, § 2391 numit *verb prepozițional* (§ 2195), încît nu mai pot fi considerate ca elemente de legătură care precedă cuvîntul introdus. În această situație, unii gramaticieni consideră că ele primesc de fapt un caracter adverbial și sînt privite ca particule verbale puse *după* verbul cu care fac corp comun.

Ținînd seama de poziția acestor prepoziții, unii autori au propus, în cazul de față, înlocuirea numelui de „prepoziție” cu acela de „postpoziție”.

Strînsa legătură dintre verbul precedent și prepoziție apare în special la diateza pasivă, prepoziția fiind așezată în acest caz la sfîrșitul propoziției sau imediat după verbul respectiv (§ 1782—1783):

His promise is not *to be depended on*.
 The motion was *agreed upon*.
 Take away the television set² and have it *seen to*!
 He was *being made fun of*.
 She was *talked about* a lot.
 Baby loves *being read to*.

¹ = *knapsack* (termen generic pentru toți sacii pentru cărat lucruri în spinare, *rucksack* ['raksæk] fiind pentru excursii).

² Colocvial, televizorul este numit „the box”.

- § 2392 În unele cazuri, prepoziția care apare la sfârșitul propoziției a rămas astfel datorită faptului că pronumele personal care urma nu mai este exprimat în limba engleză modernă, pentru a se evita repetiția:

This is a house comfortable to live *in* [it].
 Were the historic documents worth wasting time *over* [them]?
 She is good to look *at* [her].
 Were the children difficult to take care *of* [them]?
 I need something to look forward *to* [it].

- § 2393 7) Prepoziția condiționată. — Majoritatea verbelor din limba engleză, ca *to put*, *to sing* etc., pot fi urmate de orice prepoziție cerută de complementul următor:

To put *on* the table, *under* the chair, *in* the cupboard, *over* the bed, etc.
 to sing *in* English, *on* the stage, *to* the public, *for* somebody, etc.

- § 2394 Există însă o categorie numeroasă de verbe, adjective și unele substantive etc., urmate numai de anumite prepoziții care nu pot fi înlocuite cu altele. Astfel de prepoziții condiționate sînt:

to aim <i>at</i>	proof <i>against</i>	a motive <i>for</i>
to long <i>for</i>	absent <i>from</i>	resentment <i>against</i>
to prevent <i>from</i>	qualified <i>for</i>	the reverse <i>of</i>
to remind <i>of</i>	successful <i>in</i>	sympathy <i>with</i>
to insist <i>on</i>	dependent <i>on</i>	with regard <i>to</i>
to consent <i>to</i>	partial <i>to</i>	with a view <i>to</i>

(Vezi și § 770)

- § 2395 8) Prepozițiile uzuale:

aboard	beside(s)	near	till
about	between	of	to
above	beyond	off (= from)	toward(s)
across	but (— except)	on	under
after	by	opposite	underneath
against	concerning	outside	until
along(side)	despite	over	unto
amid(st)	down	past	up
among(st)	during	per	upon
around	except(ing)	plus	versus
at	for	regarding	via [varia]
before	from	respecting	with
behind	in, into	round	within
below	inside	since (= de la, din)	without
beneath	minus	through(out)	

- § 2396 9) Întrebuințarea prepozițiilor. — Întrebuințarea prepozițiilor în limba engleză este o chestiune foarte dificilă și subtilă. Se zice: “to abound *in* refined expressions”, dar “to abound *with* fishes”; “annoyed *about* a matter”, “dar *at* intrusion, *with* applications, *by* complaints”; “to arrive *in* Paris” (un oraș mare), dar “*at* Dover” (o localitate mică), “*at* Richmond (o suburbie a Londrei), “astonished *at* his daring”, dar “*by* his deed”; “to belong *under* the heading, *in* a book”, dar “*to* somebody”; “to burst forth *into* song”, dar “to burst *out* laughing, *into* tears, *with* rage”; “to complain *about* a thing”, dar “*of*” sau “*against* a person, *for* an act”; “to die *from* (sau *of*) a wound”, dar “*of* grief”, “*through* neglect”; “displeased *at* a thing”, dar “*with* a person”, “glad *at* the tidings”, dar “*of* the fact”; “object *against* the appointment”, dar “*to* his words”; “to talk *about*” sau “*of* a person”, dar “*on* a subject”, “*over* a matter”; “*in* the circumstances” (referindu-se numai la situație) și “*under* the circumstances” (referindu-se la un lucru îndeplinit); “to compare one thing or person *to* another” (pentru o simplă afirmare a asemănării), „*with* another” (pentru a face o comparație mai amplă, stabilind asemănări și, în special, deosebiri).

De cele mai multe ori, întrebuiţarea prepoziţiilor în limba engleză nu corespunde întrebuiţării pe care o au în limba română.

10) **Exemplificare.** — Există verbe, ca *to get*, *to go*, *to look* etc., al căror § 2397 înţeles este complet schimbat de prepoziţiile sau particulele adverbiale care le urmează.

(Pentru o tratare contrastivă, în acelaşi timp mai completă şi mai metodică a chestiunii, în paginile următoare se va arăta atit înţelesul adverbial, cit şi cel prepoziţional al cuvintelor citate. Exemplele fără menţiune specială conţin prepoziţii.)¹

To get:

§ 2398

to get into the house [= a intra în casă (cu dificultate)]
to get into the train (= a se urca în tren)
to get in a word (adv.) (= a spune, a introduce un cuvânt)
to get off the grass (= a pleca de pe iarbă)
to get off a train/a bus (= a coborî din tren/autobuz)
to get off a horse (= a descăleca)
to get off easily (adv.) [= a scăpa uşor (dintr-o situaţie critică)]
to get on the platform (= a coborî pe peron)
to get on well together (adv.) (= a se înţelege bine împreună)
to get on (adv.) in an office etc. [a-i merge bine (sau rău), a avansa într-o slujbă etc.]
 How are you *getting on*? (= ce mai faci? cum îţi merge?)
to get out of the house [= a ieşi din casă (cu dificultate, cu violenţă)]
to get out of the train (= a coborî din tren)
to get out of trouble (= a scăpa de necaz, din încurcătură)
to get over a difficulty (= a învinge o dificultate)
to get over a task (adv.) (= a sfîrşi o temă; a îndeplini o sarcină)
to get over a surprise (= a-şi reveni dintr-o surpriză)
to get over an illness (= a se însănătoşi)
to get round a prohibition (= a eluda o interdicţie)
to get round a person (= a convinge pe cineva prin abilitate)
to get through (work, etc.) [= a termina (lucrul etc.)]
to get through (an exam) (= a reuşi la examen)
to get through (of a bill) (adv.) [= a trece prin parlament, a fi votat (despre un proiect de lege)]
to get through time (= a-şi trece timpul)
to get to business (= a se apuca de treabă)
to get together (persons, things) (adv.) [= a (se) aduna, a (se) stringe (persoane, lucruri)]
to get up (a tree etc.) [= a se urca, a se căţăra (într-un copac etc.)]
to get up (adv.) (= a se scula)
to get up on a stool (adv.) (= a se urca pe un scaun)
to get up a play (adv.) (= a pune în scenă o piesă)

To go:

§ 2399

to go about one's work (= a-şi vedea de treabă)
to go at a person (= a se repezi cu furie la cineva)
to go by (adv. şi prep.) [= a trece (pe lângă)]
to go down (of a ship) (adv.) (= a se scufunda)
to go down something (= a coborî)
to go in (adv.), *into* (= a intra)
to go in for something (adv.) (= a se apuca de un lucru/ceva)
to go off (adv.) (= a pleca; a se vinde)
to go off (the stage etc.) [= a părăsi (scena etc.)]

¹ Adverbele şi prepoziţiile date în continuare sînt numai exemplificări. Ele nu epuizează chestiunea, ceea ce ar fi imposibil în cadrul acestei lucrări.

to *go on* (adv.) (= a continua)
 to *go on* (adv.) for nineteen (= a se apropia de 19 ani, a merge pe 19 ani)
 to *go out* (adv.) (= a ieși; a se stinge)
 to *go out of* (= a ieși)
 to *go out of fashion* (= a se demoda)
 to *go over* (a house etc.) [= a vizita, a examina (o casă etc.)]
 to *go over* a speech (= a revedea, a repeta o cuvîntare)
 to *go over* (adv.) to the enemy (= a trece la inamic)
 to *go through* a part [= a-și îndeplini (*sau* juca) rolul]
 to *go through* (a ceremony etc.) [= a lua parte la, a suporta (o ceremonie etc.)]
 to *go through* a piece (= a executa o bucată)
 to *go under* (adv.) (= a se scufunda; a decădea)
 to *go with* one's views (= a se potrivi cu vederile cuiva)
 to *go without* (= a se lipsi de)

§ 2400

To look:

to *look at* (= a privi)
 to *look about* one (= a se uita împrejur; a examina situația, a se mai gîndi înainte
 de a decide)
 to *look after* somebody (= a privi în urma cuiva, după cineva; a îngriji de, a avea
 grijă de cineva)
 to *look for* (= a căuta)
 to *look in* (adv.) (= a face o vizită scurtă, a trece pe la)
 to *look into* (= a examina, a cerceta)
 to *look off* (a book etc.) [= a-și ridica ochii (de pe o carte etc.)]
 to *look on* (= a considera)
 to *look on* (adv.) (= a asista la)
 to *look out* (adv.) (= a fi atent, a băga de seamă)
 to *look out of* (a window etc.) [= a privi (pe fereastră etc.)]
 to *look over* [= a măsura pe cineva cu privirea, a examina; a vizita (o casă etc.);
 a verifica]
 to *look through* (= a privi pe, prin)
 to *look to* (= a avea grijă de, a îngriji de, a supraveghea; a se bizui pe cineva; a
 apela la cineva)
 to *look up* (adv.) (= a privi în sus, a-și ridica ochii de pe o carte etc.; a căuta,
 a vizita)
 to *look up* (a word, an address) (adv.) [= a căuta (un cuvînt în dicționar, o adresă
 în cartea de telefon etc.)]
 to *look upon* (= a considera)

§ 2401

PREPOZIȚII ȘI ADVERBE OMONIME UZUALE

At arată starea pe loc (§ 2403, 2424).

To arată direcția (§ 2423).

In arată starea sau mișcarea într-un loc (§ 2409, 2411—2412).

Into arată direcția dinafară înăuntru sau transformarea (§ 2410—2411).

§ 2402

ABOUT

He laughed **about** it.
 (El rise de acesta.)

She looked **about** her.
 (S-a uitat în jur.)

Bob has spoken; well, *what about you?*
 (Bob a vorbit. Ei bine, tu ce faci?)

Come tomorrow **about** this time!
 (Vino mîine cam pe la ora asta.)

They rowed **about the lake**.
 (Au vîslit pe lac.)

He was **about to speak**.
 (Era pe punctul de a vorbi.)

Have you any money **about** you?
 (Ai bani la tine?)

He had **about 2,000 books**. (Adv.)
 (Avea vreo 2 000 de cărți.)

It *came about* in this way... (Adv.)
 (S-a întîmplat astfel...)

They took duty **day about**. (Adv.)
 (Făceau de serviciu alternativ, cîte unul
 în fiecare zi.)

AT^a

§ 2403

Verbe și adjective urmate de prepoziția at:

to aim, to arrive, to bark, to be surprised, delighted, to gaze, to grumble, to jeer, to knock, to laugh, to look, to rejoice, to shoot, to stay, to throw, to wonder.

Locuțiuni adverbiale cu prepoziția at:

at first, at last, at once, at the same time, one at a time, not at all, at present, at all events.

Idiomatic:

at night, at sea, at war, at a loss, at the top, at the centre, at play.

Example:

We stopped at York².
(Ne-am oprit la York.)

Justin joined me in a snack at a snack-bar.³
(Justin a mers cu mine la un bar să luăm o gustare împreună.)

Meet me at the station!
(Ia-mă de la gară!)

I am at a loss what to do.
(Nu știu ce să fac.)

She is good at her books.
(Este studioasă.)

There is a house at the back.
(Este o casă în spate.)

BUT

§ 2404

1) = *cu excepția* (prep., conj.)

He was last but one.
(Era penultimul.)

But for her help, he would have drowned.
(Fără/dacă n-ar fi fost ajutorul ei, s-ar fi înecat.)

I cannot but sing for joy. (Conj.)
(Nu pot să nu cînt de bucurie.)

2) = *numai* (adv.):

He came but once.
You say there were two, I saw but one.

3) = *care să nu* (pron. relativ negativ)

There is no one but knows of her achievements.

4) = *dar* (conj).

You asked me to come, but I couldn't.

BY

§ 2405

1) = *de* (precedă complementul de agent)

It was written by my sister.

2) (cu un participiu prezent) (complement instrumental):

She won good marks by working hard.
(A căpătat note bune lucrînd foarte serios.)

I excused myself by saying...
(Mi-am cerut iertare, spunînd...)

¹ Vezi § 2401.

² York = capitala comitatului Yorkshire, în NE Angliei, vechiul *Eboracum* și capitala provinciei britanice romane. Universitate. Catedrală celebră pentru vitraliile ei.

³ snack [snæk]-bar = bufet cu gustări.

3) = *lângă*:He sat **by** *the fire*.They stood **by** *her* through her misfortune.4) = *după*:What time is it **by** *your watch*?I could tell who he is **by** *the friends* he has.5) = *cu* (cu nume de măsură):I am taller than he **by** *a foot*.¹To buy flour **by** *the pound*.¹To die **by** *inches*² [= a se stinge (= a muri) cu încetul].6) = *pe la* (aproximație) (compl. circ. de timp):I shall be back **by** *nine o'clock*.7) = *cu, pe, prin* (cu denumiri care se referă la mijloace de locomoție și la mediul prin care se călătorește):to travel (or go) **by** *train, by car, by land, by sea, by air*, etc.8) = *pe lângă*:She went **by** *me* without a look.9) = *pe acolo* (adv.):She went **by** *humming* an air.The new stadium was somewhere *near by* (= prin apropiere).10) *idiomatic*:How did you *come by* this money?

(Cum ai ajuns să ai banii aceștia?)

One by one they got up and left the hall.

(Unul câte unul s-au sculat și au părăsit sala.)

I lived **by myself**.

(Trăiam singur.)

Of all the actresses cast for the part of Ophelia she was **by far** the most touching.

(Dintre toate actrițele distribuite în rolul Ofeliei, ea a fost cu mult cea mai emoționantă.)

§ 2406

FOR

Verbe urmate de prepoziția for:

to ask, to blame, to care, to compensate, to exchange, to leave, to long, to look, to send, to set out, to start, to wait.

1) = *pentru, de*:Write this **for** *next time*!I'll *trouble* you **for** some bread.*What's* that thing **for**?The exhibits are **for sale**.Tortoise-shell is *used* **for** making combs.The World Council **for** *Peace*.2) = *dativ prepozițional*:Mary sent this book **for** *me*.¹ *foot, pound* și *inch* = unități de măsură desființate (vezi § 1315), totuși prezentând un interes livresc pentru cititori.

3) = *la* (destinație):

He *left for Jassy* this morning.
 (A plecat la Iași astăzi dimineață.)
Are you for Bucharest?
 (Mergeți la București?)

4) referitor la *timp și distanță* (= *de* sau *netradus*):

He was in there *for* about *two hours*.
 She had been preparing her exam *for weeks*.
 I haven't seen you *for a long time/for ages*.
For miles around, we couldn't see a tree.

5) = *in ciuda, cu toate acestea, totuși* (introduce un compl. circ. concesiv):

She was a good child¹, *for all her little tricks*.
For all that, he should have addressed himself to me.
For all you say, we feel sure there will be an improvement in his conduct.

6) = *de, din cauza* (introduce un compl. circ. de cauză):

She was weeping *for joy*.
 The little girl couldn't see *for tears*.
 We couldn't go to sleep *for laughing*.
 He can't sleep *for the noise* of the rain on the windows.

7) = *drept, ca fiind*:

I took him *for a doctor*.
 He was *condemned for a thief*.

8) după o *interjecție*:

Hurrah for the holidays!
Splendid for you!
Oh, for a glass of water!

9) cu un *comparativ*:

"Do you feel any *the better for* his medicine?"
 "Oh no, I am *the worse for* it."
 It was a change *for the better* (sau *the worse*).

10) + *substantiv* (sau *pronume*) + *infinitiv* (ac. cu inf. § 1674).:

There was no toy *for Ann to play* with.
 It is impossible *for her to go* there.
 It was quite plain *for everyone to see*.
 It is (not) *for him to decide*.
For her not to work hard now, before the exams, would be a mistake.

11) *but for* (= *dacă n-ar fi sau n-ar fi fost*):

But for her (sau *were it not for her*) we should have preferred the seaside.

12) = (cît) *despre*:

As for him, he chose to become a stunt man (= *cascador*).
As for that, we'll talk about it later on.
 You may see *for yourself* (= *singur*).
For myself, for my part (= *întrucît mă privește*).

13) *idiomatic*:

for instance (= *de exemplu*)
for this purpose (= *în acest scop*)
word for word (= *cuvînt cu cuvînt*)

¹ = un copil *cumințe*.

§ 2407

FROM

Verbe și adjective urmate de prepoziția from:

to deter; to die (from a wound), to differ¹, to divide, to escape, to fall, to guard, to part², to prevent, to protect, to recover, to suffer; free **from**.

Exemple:

1) (proveniență) = *de la*:

I got a letter **from** him.

The wind blew **from** the west.

= *din*:

I am talking **from** experience.

She poured water **from** the jug.

= *după*:

He was called Jack-of-all-trades **from** the nature of his occupation.

§ 2408

2) *from... to* (= *de la... la*)³:

He walked **from** the door **to** the window.

They counted **from** one **to** fifty.

3) = *împotriva*:

The veil *protected* her **from** the sun.

They were *safe* **from** inquisitive passers-by.

4) *împ*:

From *that time* she stopped writing.

From *now on* we will do our best to catch up with the others.

§ 2409

IN

1) = *în, la; cu*:

There is wine **in** my glass.

She lives **in** Bucharest.

They arrived **in** Bucharest⁴.

He was dressed **in** a pair of trousers and a shirt.

2) (cu obiecte de studiu) = *de*:

a lesson **in** English, **in** mathematics, etc.

a lecturer **in** physics

3) = *la* (o universitate etc.):

a professor of English **in** the University of Leeds.⁵

¹ to differ *from* a person, *on / about* something.

² to part *from* a person, *with* a thing; *to part* one's hair [a-și face o cărare (în păr)] (= *a parting*).

³ Vezi și § 2423.

⁴ Vezi § 2396.

⁵ *Leeds* [li:dz] oraș în comitatul Yorkshire ['Jɔ:kʃɪə], în West Riding ['raɪdɪŋ], Anglia. Are Universitate fondată în 1907 (din categoria *redbrick**).

* *redbrick universities or colleges*, universități sau colegii comparativ recente, cu profil tehnic, cu fațada din cărămidă aparentă, de unde calificativul; în contrast cu vestitele universități de la Oxford, Cambridge, King's College (Strand) Londra etc. cu profil umanistic și construite din piatră.

4) *idiomatic*:

in English (= pe englezește)
 (to be) in sight (= a se vedea)
 in time¹ (= la vreme)
 in the country (= la țară)
 in the morning (= dimineața)
 in the evening (= seara)
 in the street (= pe stradă)
 in the sky (= pe cer)
 in warm weather (= cînd e cald)
 in my opinion (= după părerea mea)
 in all probability (= după toate probabilitățile)
 in the reign of... (= sub domnia lui...)
 to take an interest in (= a se interesa de)
 to keep in (= a ține în casă; a ține la arest) (Adv.)
 The train is in. (Trenul e în gară) (Adv.)
 She is in. (E acasă) (Adv.)

§ 2410

INTO

Verbe urmate de prepoziția into:

to change, to divide, to import, to make, to pour, to shape, to translate, to turn
(= a transforma).

Fără prepoziție: to enter (sens concret)²:

to enter the Army/the Navy
 He entered the room in a terrible state.
 The train entered a tunnel.
 Where did the sword enter his breast?

§ 2411

IN. INTO

In arată stare pe loc sau mișcare în același loc.

Into arată mișcare din afară înăuntru sau transformare.

There is no wine in your glass.
 Ann was walking in the room,
 from the window to the door.
 She told me to come in. (Adv.)
 Her letter was in English.
 The carpenter drove in a nail. (Adv.)
 There are stars in the sky.
 The house was in sight.
 I shall be in tomorrow. (Adv.)
 The cotton was in threads.

Pour some wine into your glass.
 I walked into the dining-room.

I came into the room.
 I translated it into Romanian.
 He drove a nail into the wood.
 The lark soared up into the sky.
 The hounds soon came into sight.

Spin cotton into threads!
 Weave it into calico!

§ 2412

IN. OUT³

Out (adv.) este contrariul lui *in* (adv.).

Out of este contrariul lui *into*.

She was in when I called. (Adv.) Evelyn is out. (Adv.)
 Go in! (Adv.) Bring it in! (Adv.) Go out (Adv.)! Bring it out! (Adv.)
 Come in! (Adv.) Come out! (Adv.)
 She went into the room. I came out of the room.

¹ dar se zice to be on time = fix la ora hotărîită; to be in plenty of time = a sosi mult mai devreme.

² Se spune însă (cu sens abstract): to enter into an agreement, into business, into a contract, into explanations, into relations with somebody, into details etc.

³ Vezi *Out* (§ 2417).

§ 2413

OF

Verbe, adjective și substantive urmate de prepoziția of:

to acquit, to consist¹, to die², to judge, to remind, to speak, to suspect, to take care, to think, to treat, to warn³, capable, careful, desirous, independent, oblivious, susceptible⁴; possessed of; in search of, etc.

1) *genitiv prepozițional* (§ 281):

The door **of** the hall was ajar.
She is the wife **of** a doctor.

2) *la date* (precedă numele lunilor):

The 10th **of** September.
On the first **of** the month.

3) = *din partea* (după adjective):

It was very kind **of** her to come.
How cruel **of** him!

4) = *de* (după adjective):

to be proud **of**, fond **of**, guilty **of**, tired **of**, afraid **of**, etc.

5) = *de, cu* (cu nume de materii, de elemente componente, sau referitoare la conținut etc.):

Othello had a cape **of** gold on.
It was a box **of** cardboard.
It all came down like a house **of** cards.
Give me a cup **of** coffee!
Her eyes were full **of** tears.
His glass was full **of** sherry.

6) = *în* (după titluri academice):

Bachelor **of** Arts.⁵
Master **of** Science.⁶
Doctor **of** Medicine.

7) = *de*:

I had an opportunity **of** telling him my mind.
He was a man **of** sixty. (vîrstă)
Instead **of** supper, they had high tea.⁷

8) = *de la* (proveniență):

I borrowed a few shillings **of** him.
"Of all chemists." (= „La toate farmaciile”.)

9) = *dintre*:

He became one **of** the regular evening students.
The tallest **of** the boys is my son.
She, **of** all women, to behave in such a way!

¹ *to consist of* = a consta din; *to consist in* = a consta în.

² Vezi § 2396.

³ Se poate spune în același sens și *to warn against*.

⁴ Vezi și § 2422.

⁵ *B.A.* titlu universitar echivalent cu *Licențiat în litere* (= *Bachelor of Arts*).

⁶ *M.Sc. (Master of Science)* al doilea grad universitar (după *B.Sc.*) în Anglia, este fără echivalent în alte țări. *D. Litt. (Lat. Doctor Literaturum)* = *Doctor of Literature*, corespunde mai degrabă titlului de *Docent* din celelalte țări.

⁷ *high tea* = (în Anglia) masă compusă din pește, carne, ceai, luată tirziu după-amiază, când familia, întoarsă de la muncă, se adună în jurul unei mese consistente, calde, care ține și de cină și de ceai.

10) *pentru accentuare*:

The three of us went by bus.
Come on, *all of you*!

11) *idiomatic*:

He *came of* age¹ last month. What has become *of her*?
The noise *stopped all of a sudden*. She is *of no account*.
What do you do *of a Sunday*? It was *of no import*.
The cat came *of itself*.

OFF

§ 2414

1) *depărtare (adv.)*:

It is a *long way off*.
The village is *two miles off*.

2) *despărțire*:

He <i>cut off</i> a sample. (Adv.)	He <i>pulled off</i> his boots. (Adv.)
She <i>tore off</i> the page. (Adv.)	You mustn't <i>look off</i> your book.
The leaves <i>fell off</i> the trees.	I <i>shook</i> the man <i>off</i> . (Adv.)
<i>Take off</i> your hat! (Adv.)	I <i>knocked him off</i> his chair.
She <i>took off</i> her coat. (Adv.)	<i>Switch off</i> the light! ² (Adv.)
Here is your orange — <i>take off</i> the peel! (Adv.)	<i>Turn off</i> the water, the radio, the TV! (Adv.)

3) = *away* (= de aici):

The thief <i>made off</i> . (Adv.)	<i>Off</i> they <i>run</i> ! (Adv.)
(Hoțul a fugit.)	(Pleacă în goana mare.)
<i>Be off! Off</i> with you! (Adv.)	The kite <i>carried off</i> a chicken. (Adv.)
(Pleacă de aici! Hai, pleacăți!)	(Uliul răpi un pui.)
My son <i>carried off</i> several prizes. (Adv.)	
(Fiul meu a luat mai multe premii.)	

4) *diverse*:

Leave off talking! (Adv.)
(Taci, nu mai vorbi!)

The gun would not go *off* and the hare ran away. (Adv.)
(Pușca nu a luat foc și iepurele a fugit.)

The play *is off*. (Adv.)
(Piesa nu se mai joacă.)

To be *well-off*. (Adv.)
(A fi cu dare de mână.)

ON. UPON

§ 2415

Prepoziția *on* este sinonimă cu prepoziția *upon*, prin care poate fi înlocuită în aproape toate accepțiunile sale. Alegerea uneia sau a celeilalte este dictată de eufonie sau de uzanță, *upon* fiind forma mai rară, întrebuințată mai ales în limba scrisă și în anumite construcții idiomatice, în care este forma consacrată și de neînlocuit:

upon my word!
Once *upon* a time... (= a fost odată...)

Prepoziția *upon* este compusă din *up* (în sus) și *on* (pe):

She got *upon* a stool and reached out for the vase on the shelf.

¹ *to come of age* = a deveni major(ă).

² Vezi pag. 505, nota 1.

- 4) + *un gerunziu sau un substantiv* (nu se traduce):

On hearing the noise, I jumped out of bed.
Upon further inquiry, more facts came to light.

- 5) = *asupra, despre*:

He spoke *on the subject* of working women.

- 6) *continua*:

Go on! Speak on! Keep on! (Adv.)
Later on. Read on that passage! (Adv.)
Get on with your work! (Adv.)

- 7) exprimă o *acțiune în curs*¹:

The play *is still on*. (Adv.)
 The lights *are on*. (Adv.)
 The fire *is on* in the dining-room. (Adv.)
 I've *put on* the fire in my bedroom. (Adv.)
 Switch *on* the light! (Adv.)

- 8) *idiomatic*:

on foot (= a merge) cu piciorul (= to walk)
on horseback (= călare) (= to ride)
on fire (= în flăcări). The house *is on fire*. (= Casa arde.)
on the way (= pe drum)
on the other side of the road (= de partea cealaltă a drumului)
on purpose (= dinadins)
on the whole (= în general, luat în ansamblu)
on the contrary (= dimpotrivă)
on condition that (= cu condiția ca)
on the right, on the left (= la dreapta, la stînga)
 straight *on* (Adv.) (= drept înainte).

OUT

§ 2417

(ADVERB)

- 1) Mother *was out*.²

(Mama nu era acasă.)

I *went out* when I saw him enter the room.
 (Am ieșit cînd l-am văzut intrînd în odaie.)

My book *is out*: it *came out* yesterday.
 (Cartea mea a apărut ieri.)

- 2) Lanes *branched out* in all directions.

(Drumuri de țară se ramificau în toate direcțiile.)

- 3) Blow *out* the candle!³

(Stinge luminarea!)

Put *out* the light!³

(Stinge lumina!)

The lights *were out*.³

(Luminile erau stinse.)

Turn *out* the lights!

Turn *out* the gas-fire!

¹ Contrariul este exprimat prin adverbul *off* sau *out*: "The play *is off*." "Switch *off* the light!" "The lights *are out*." "The fire *is out*." "I've *put out* the fire." (Vezi și § 2414, 2417).

² A se compara: "She *is out*." (E în oraș.) cu: "She *is away*." (E plecată. E plecată din oraș.)

³ Vezi și § 2414 și § 2416.

Rub out this sentence!
 (Șterge cu guma această frază!)

Cross out that line!
 (Taie rîndul acela!)

My coat is *worn out*.
 (Haina mi-e uzată.)

I am *worn out*.
 (Sînt epuizat.)

- 4) *Write out* this dictation!
 (Transcrie această dictare!)
- I can't *make out* this word.
 (Nu pot desluși/înțelege acest cuvînt.)
- Speak out*!
 [Vorbește (cu voce) tare!]
- Look out*!
 (Bagă de seamă! Fii atent!)

§ 2418

OUT OF

- 1) = (*afară*) *din*:
 He ran **out of** the house.
 Metals are dug **out of** the earth.
 His violin has got **out of** tune.
- 2) = *de*, *din*:
 She agreed to it **out of** kindness.
- 3) = *dîntre*:
 I chose two pictures **out of** twenty.

§ 2419

OVER

Verbe urmate de prepoziția și particula adverbială **over**:

blow **over**, give **over** (= give up), look **over**, etc.
 The carriage was *blown over* by the storm. (Adv.)
 (Trăsura a fost răsturnată de furtună.)

I had no more patience: I *gave over* waiting for her. (Adv.)
 (Nu am mai avut răbdare: am renunțat să o mai aștept.)

Look over your lesson again!
 (Revezi-ți lecția!)

- 1) = *deasupra*, *asupra*, *peste*:
 The ceiling is **over** my head.
 He jumped **over** the path.
- Beethoven's *superiority over* his contemporaries was established only by posterity.
- 2) = *mai mult de*, *peste* (o cifră):
 The old woman was **over** seventy.
 There were **over** two hundred people in the hall.
- 3) = *terminat*:
 The play *was over*. (Adv.)
 My patience with her *is over*. (Adv.)
- 4) = *încolo*, *încolo*:
 Won't you come **over** to see the Bicăz dam? (Adv.)
 Hand it **over** to that man! **Over** there. (Adv.)

THROUGH

§ 2420

She looked **through** (sau **out of**) *the window*.
(Privi pe fereastră.)

They travelled **through** *the countryside*.
(Călătoriră la țară.)

to travel **through** *the air*
(= a călători pe calea aerului.)

I *got* easily **through** my work.
(Mi-am terminat ușor lucrul.)

He *read* the book **through**. (Adv.)
(Citi cartea de la început până la sfârșit.)

He came *wet* **through** with the rain. (Adv.)
(A venit ud de ploaie până la piele.)

I *am* **through** with it. (Adv.)
(Am sfârșit cu aceasta.)

I *am* **through** with you. (Adv.)
(Am terminat cu tine.)

THROUGH. ACROSS

§ 2421

{	across	He <i>went</i> across the road to the house opposite.
	(= peste)	<i>to go</i> across (adv.) (= a traversa)
{	through	They rowed across <i>the lake</i> and walked through <i>the forest</i> .
	(= prin)	<i>to row</i> across (adv.) (= a traversa vizind)

TO¹

§ 2422

Verbe și adjective urmate de prepoziția to:

to adapt, to agree², to attach, to belong³, to bind, to compare⁴, to consent, to contrast, to correspond, to fasten, to go, to hasten, to listen, to object, to pay attention, to point, to prefer, to reconcile, to reply, to sentence, to speak, to tie, to turn, to write; adequate, averse, inferior, preferable, suitable, suited, susceptible⁵, superior.

Exemple:

- 1) = *la* (direcție, cu verbe de mișcare):

§ 2423

We drove **to** town.
They brought it **to** the barn.

- 2) *from... to* (= de la ... la)⁶:

She had her lecture **from** seven **to** eight. (Timp)
It is two hundred metres **from** my house **to** yours.
(Distanță)

- 3) *dativ* prepozițional:

Give it **to** Ken.⁷
A statue was raised **to** *the memory* of the poet.

- 4) = *cu* (după un adjectiv):

Be *kind* **to** her!
He *is* *cruel* **to** everybody.

¹ Vezi și § 2401.

² To agree *to* a thing, *with* a person.

³ To belong *to* = a aparține; to belong *in* = a face parte din ("the file the wire belonged *in*"). (§ 2396).

⁴ Vezi § 2396.

⁵ Susceptible *to* infection, *to* a disease, *to* flattery, *of* proof, *of* various interpretations.

⁶ Vezi și § 2408.

⁷ *Ken* [ken] diminutiv masculin de la *Kenneth* ['kenɪθ].

5) = *spre, după* (precedă un substantiv):

To his surprise, Liza¹ was unable to answer him.
She sang **to her satisfaction**.
To my mind this is a highly instructive picture-book.

6) = *după* (muzică etc.):

They danced **to the music** of the orchestra.

7) arată *poziția* (indicind direcția):

Ireland lies **to the west** of England.

8) *idiomatic*:

She was drenched **to the skin**.
(A fost udată pină la piele.)
He was burnt **to death**.
(A murit din pricina arsurilor.)
It was **to no avail**.
(N-a servit la nimic.)
Baby cried itself **to sleep**.
(Copilașul a plins pină a adormit.)

She **woke to** a new life.
(Se deșteptă la o viață nouă.)
Shall I **help you to** some soup?
(Să te servesc cu puțină supă?)
I told her **to her face**.
(I-am spus în față.)
Ten to one she will come.
(Mă prind că va veni.)

Fără prepoziție:

to obey orders.
to tell somebody a story,
to answer a question,
to approach a person, a place (dar to approach to perfection,
green approaching to blue)

§ 2424

Notă:

Înaintea substantivului *home*, prepoziția **to** nu este exprimată:

to go home

to write home

At se menține însă:

to be at home

to stay at home

§ 2425

UP

1) = (*in*) *sus*:

The cat got **up the tree**.
We walked **up the hill (uphill)**.²
He rowed **up the river**.
I ran **up the stairs (upstairs)**.²
She went **up-stage**.²
We want stockings which **come up to** our knees. (Adv.)
She **looked up** and saw the carved ceiling. (Adv.)
He **lifted up** his eyes. (Adv.)
She **held up** her glass. (Adv.)

2) *exprimă apropiere*:

I **walked up** to the booking-office. (Adv.)
The car **drove up** to the main entrance. (Adv.)

3) = *către oraș, capitală, universitate*:

I am going **up to town**. (Adv.)
She went **up to London**. (Adv.)
His son is going **up to (the) university** in September. (Adv.)
an **up-train**, the **up-line** (Adv. adjectival)

¹ Liza ['lɪzə] diminutiv feminin de la Elizabeth ['ɪlɪzəbəθ].

² În adverbele compuse: *upstairs*, *uphill*, *up-stage*, cuvântul *up* este prepoziție: *up (the) stairs*, *up (the) hill*, *up (the) stage*.

4) (+ *well*) = *cunoscător, versat, bine pregătit*:

He is *well up* in English. (Adv.)

5) = *terminat, complet, totul, de tot*:

Time is *up*! Everything is *up*! (Adv.)

(Ora a trecut! E ora de închidere!) (Totul s-a sfârșit.)

The game is *up*! (Adv.)

(Nu mai e nimic de făcut. S-a descoperit totul.)

to drink *up*, to eat *up*, to cut *up*, to root *up* (Adv.)

[= a bea totul, a mânca totul, a lăia (cu) totul, a smulge din rădăcină]

6) *verbe + up*:

to get *up*, to stand *up*, to jump *up* (Adv.)

(= a se scula, a se ridica în picioare, a sări în sus)

to be *up* till late (Adv.)

(= a sta târziu noaptea)

to pick *up* something (Adv.)

(= a ridica ceva căzut)

I gave *up* my ticket. (Adv.)

(Am dat biletul conductorului.)

to give *up* for lost (Adv.)

(= a renunța la o persoană sau la un obiect, socotindu-l pierdut.)

Pack *up* your things! (Adv.)

(Împachetați-vă lucrurile!

sa u Faceți-vă bagajele.)

to root *up* plants (Adv.)

(= a dezrădăcina plante)

to dig *up* out of the earth (Adv.)

(= a scoate din pământ săpînd)

to stir *up* the fire (Adv.)

(= a ațîța focul)

to speak *up* (Adv.)

(= a vorbi mai tare)

7) *A se compara*:

I cut my finger.

(M-am lăiat la deget.)

He cut *up* the meat into small pieces. (Adv.)

(A lăiat toată carnea în bucățele mici.)

I filled the jug.

(Am umplut cana.)

I filled *up* my glass. (Adv.)

(Mi-am umplut paharul pînă sus.)

Horses feed on grass.

(Cali se hrănesc cu iarbă.)

I am fed *up* with so much light music. (Adv.)

(Sînt sătul de atîta muzică ușoară.)

We use coal to heat the rooms.

(Întrebuițăm cărbuni pentru a încălzi odăile.)

All the coal in the cellar will be soon used *up*. (Adv.)

(Toți cărbunii din pivniță vor fi în curînd terminați.)

I ate bread and butter for breakfast.

(Am mîncat pîine cu unt de dimineață.)

I ate *up* the bread on the table. (Adv.)

(Am mîncat toată pîinea de pe masă.)

8) *Diverse*:

She came yesterday morning (= a veni).

She came *up* to me and started talking (= a se apropia) (Adv.).

She came *up* with me near the bus stop (= a ajunge din urmă) (Adv.).

He brought a basket when he came (= a aduce).

He has been very nicely brought *up* (= a fi bine crescut) (Adv.).

He brought *up* the rear (= a merge la urmă) (Adv.).

I took a piece of chalk and wrote (= a lua).

I took *up* singing (= a se apuca de) (Adv.).

He made a mistake and she took him *up* sharply (= a corecta) (Adv.).

I shan't keep her long (= a reține).

The roof is kept *up* by pillars (= a susține) (Adv.).

She kept *up* appearances (= a păstra aparențele) (Adv.).

§ 2426

UP, DOWN

Down este contrariul lui up:

Go **up!** (Adv.) Upstairs¹.
He went **up** the hill. Uphill¹.
up the river
to go **up** to London (Adv.)
an **up-train** (= care merge spre capitală)
(Adj.)
Stand **up!** (Adv.)
to go **up** [to (the) university] (adv.) = a
se duce la universitate, a deveni student;
a reîncepe cursurile (în funcție de
context.)

He *looked up* at the sky. (Adv.)
Take **up** your pencils! (Adv.)
Pick up the book! (Adv.)

Go **down!** (Adv.) Downstairs.²
It rolled **down** the hill. Downhill.²
down the river
I go **down** to Clovelly. (Adv.)
a **down-train** (= care pleacă din capitală)
(Adj.)
Sit **down!** (Adv.)
to go **down** (from the university) (adv.)
= a părăsi universitatea; a termina uni-
versitatea; a pleca în vacanță (în funcție
de context)
to *be sent down* (= a fi exmatriculat)
(Adv.)
He *looked down* at his feet. (Adv.)
Take **down** what I say! (Adv.)
Put it down on your desk! (Adv.)

§ 2427

WITH

Adjective, substantive și verbe urmate de prepoziția with:

to agree³, to charge (**with crime**)⁴, to compare⁵, to compete, to confer (= a se sfătui), to
cover, to differ⁶, to do, to fill, to part⁶, to put up, to reconcile, to be satisfied, to supply,
to surround, to vote; angry⁷, concerned, content, identical, pleased, suffocated, synony-
mous, weary **with**; wet **with** blood, perspiration, tears; sympathy **with**:

stiff with cold	red with rust
(= țeapăn de frig)	(= roșu de rugină)
pale with fright	wild with happiness
(= palid de spaimă)	(= nebun de fericire)

The dog *barked with* joy.
(Câinele lătră de bucurie.)

The lane was *sweet with* the scent of acacia.
(Aleea era înmiresmată de parfumul salcîmilor.)

The decision *lies/rests with* him.
(El hotărăște.)

It is *pouring with* rain.
(Plouă cu găleata.)

Colin *is staying with* father.
(Colin stă la tata.)

He has *been with* us (for) ten years.
(Este la noi de zece ani.)

She is a secretary **with** a firm of lawyers.
(Este secretară la o firmă de avocați.)

I left a message **with** the porter.
(Am lăsat vorbă/un bilet la portar.)

Giles *parted company with* his friends and went home.
[Giles se despărți de prietenii lui (sau nu fu de acord cu ei) și plecă acasă.]
With all her cheerfulness, she is a child at times difficult to *put up with*.
(Cu toată veselie ei, este un copil uneori greu de suportat.)

¹ Vezi pag. 508, nota 2.

² În adverbele compuse **downstairs**, **downhill**, **down-stage**, cuvîntul **down** este prepo-
ziție: **down (the) stairs**, **down (the) hill**, **down (the) stage**.

³ Vezi § 2422, 2396.

⁴ *crime* (= delict); *murder* (= asasinat, crimă).

⁵ *differ from* (= a se deosebi de; a nu fi de acord cu); *differ with* (= a nu fi de acord cu).

⁶ *part with* a thing, *from* a person.

⁷ *angry with* a person, *at* a thing.

CONJUNCȚIA

	§	pag.
Definiție	2428	513
Formă	2429	513
Funcție și clasificare	2433	513
<i>Conjuncțiile coordonatoare</i>	2434	514
<i>Conjuncțiile sau locuțiunile subordonatoare</i>	2440	514
Alte părți de vorbire cu valoare de conjuncție	2454	515
Conjuncția, adverbul și prepoziția	2457	516
Cuvintele de legătură urmate de „forma în -ing“	2458	516
Locul conjuncției	2459	516
<i>CONJUNCȚII SPECIALE</i>		516
<i>Like, As</i>	2462	516
<i>If. Whether</i>	2463	517
<i>Till. Until</i>	2464	517
<i>That</i>	2465	517
<i>Not...nor/or</i>	2466	517

C O N J U N C Ţ I A

(THE CONJUNCTION)

1) **Definiție.** — Conjuncția leagă două cuvinte sau sintagme, cu aceeași § 2428
funcție sintactică, sau două propoziții dintr-o frază. Conjuncțiile sint invariabile:

Father *and* mother are at home. (Două cuvinte)
To be *or* not to be, that is the question. (Două sintagme)
She came *but* could not see me. (Două propoziții)
I should be happy *if* I could only speak English well. (Două propoziții)

Conjuncția nu poate uni decât propoziții care au o legătură de idei între ele. Nu se poate spune:

Father is at home *and* I learn English.

2) **Formă.** — Conjuncțiile pot fi: § 2429

a) *simple (Simple)*:

after, and, as, but, else, if, till, when, while, why, etc.

I hear *that* you are well again.

We came early *since* you asked us to.

To know *when* to keep silent is a gift.

b) *compuse (Compound)* din două sau mai multe părți de vorbire scrise § 2430
într-un cuvânt:

however, notwithstanding, otherwise, unless,
whenever, whereas, etc.

She cannot sing in the choir *because* she has no voice to speak of.

Ho was there, *therefore* he could recount, for our benefit, the proceedings at the conference.

No one could stand her, *although* she was quite pretty.

c) *corelative (Correlative)*, formate din două conjuncții, între care sint § 2431
introduse propoziții sau părți de propoziție:

if	then	as	as
either	or	both	and
neither	nor	not only	but also
whether	or	so	as

His letter was *both* affectionate *and* kind.

The opera is not *so* interesting as it is well sung.

No sooner had he left than I arrived.

d) *locuțiuni conjuncționale (Conjunctive Phrases)*, formate din dife- § 2432
rite părți de vorbire, combinate cu conjuncții sau cu alte părți de vorbire,
întreaga expresie avînd valoare de conjuncție:

as well as	so long as	as if
but then	or else	so as
for that reason	in order to	let us say
on that account	that is why	for instance

I was ill, *that is why* I came late.

She laughed *as though* she didn't care.

3) **Funcție și clasificare.** — După funcția lor, conjuncțiile pot fi coordo- § 2433
natoare sau subordonatoare.

- § 2431 α) *Conjuncțiile coordonatoare*
(*Coordinate or Coordinating Conjunctions*) leagă două părți de propoziție, cu același rol sintactic¹, sau două propoziții coordonate.¹
Conjuncțiile coordonatoare pot fi:
- § 2435 a) *copulative sau cumulative (Copulative or Cumulative)*, cînd la o noțiune se adaugă o alta:
and, besides, further, furthermore, as well as, no less than, and... as well, both... and, neither... nor, nor... either, not... neither (sau nor), not... or, not only... but also/ but too, etc.
I got up *and* walked off.
He did not know, *neither* could he guess, the reason of our attitude.
- § 2436 b) *adversative (Adversative)*, cînd exprimă un contrast:
but, but then, whereas, while, etc.
Mary is intelligent *but* lazy.
One of the statues was of marble, *whereas* the other was a wood carving.
- § 2437 c) *disjunctive (Disjunctive)*, cînd exprimă o alternativă:
or, else, or else, otherwise, either... or etc.
Run home at once, *else* you will be late.
Either father *or* mother will be here tomorrow.
- § 2438 d) *conclusive (Illative)*, cînd exprimă o concluzie:
accordingly, consequently, hence, so², so then², then², therefore, for that reason, on that account, that is why, etc.
I forgot to return the magazine, *hence* her displeasure.
You are not ready: *then* you aren't coming?
- § 2439 e) *explicative (Explanatory)*, cînd servesc la explicarea unei declarații prin alta:
as (= cum, deoarece), for (= căci), because, namely (= și anume), or for example, for instance, let us say, say, such as (= ca de pildă), to wit, that is³, that is to say (= și anume; adică), viz.⁴, etc.
I work hard *because* I want to get a degree.
You'll have to give a good deal of your time, *say* a fortnight, to this task.
- § 2440 β) *Conjuncțiile sau locuțiunile subordonatoare*
(*Subordinate or Subordinating Conjunctions or Phrases*) leagă propoziția subordonată de regenta ei⁵.
Conjuncțiile și locuțiunile subordonatoare sînt:
- § 2441 a) *de timp (of Time)*, cînd introduc propozițiile temporale:
after, (al)though, as, before, directly, (ever) since, till, until, when, whenever, while, the first time, all the time, as long as, as soon as, the (very) moment, by the time, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2717)
- § 2442 b) *de loc (of Place)*, cînd introduc propozițiile circumstanțiale de loc:
whence, where, wherever, whither, as far as, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2722)
- § 2443 c) *de mod (of Manner)*, cînd introduc propozițiile modale:
as, as if, as though, so far as, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2724)

¹ = de același fel.² Adverbe cu funcție de conjuncție coordonatoare (§ 2434).³ Scris abreviat *i.e.* = *id est* (din limba latină) (= adică).⁴ *viz.* = *videlicet* (din limba latină) (= și anume).⁵ Pentru definiția propoziției subordonate sau a celei regente, vezi § 2703.

- d) de cauză (of Cause)*, cînd introduc propozițiile cauzale: § 2444
so, because, for, now (that), seeing (that), since, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2730)
- e) de scop (of Purpose)*, cînd introduc propozițiile finale: § 2445
in order that, for fear, lest, so as, so that, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2731)
- f) comparative (of Comparison)*, cînd introduc propozițiile comparative: § 2446
than, as if, as... as, not so/as...as, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2724—2729)
- g) concessive (of Concession)*, cînd introduc propozițiile concessive: § 2447
(al)though, even if, however much (sau well), in spite of (the fact that), notwithstanding (that), etc.
(Pentru exemple, vezi § 2735)
- h) condiționale (Conditional)*, cînd introduc propozițiile condiționale: § 2448
as long as, if, if only, on condition (that), provided (that), providing, suppose, supposing, unless, etc.
(Pentru exemple, vezi § 2752—2753)
- i) consecutive (of Result)*, cînd introduc propozițiile consecutive: § 2449
(so...) that, such... that
(Pentru exemple, vezi § 2733)
- j) relative (Relative)*, cînd introduc propozițiile relative: § 2450
(*pronume relative*) that, which, who, as
(*adjective relativ*) whose
(*adverbe relative*) as, when, where, why
(Pentru exemple, vezi § 2740—2741)
- k) subiective (Subject Clause Conjunctions)*, cînd introduc propozițiile subiective: § 2451
that (= că)
(Pentru exemple, vezi § 2706)
- l) complementive (Object Clause Conjunctions)*, cînd introduc propozițiile complementive directe: § 2452
that (= că)
(Pentru exemple, vezi § 2709)
- m) atributive (Attributive Clause Conjunctions)*, cînd introduc propozițiile atributive: § 2453
that (= că)
(Pentru exemple, vezi § 2708)
- 4) Alte părți de vorbire cu valoare de conjuncție. — Printre conjuncțiile subordonatoare se află și unele părți de vorbire (pronume, adjective sau adverbe) cu valoare de conjuncție. Acestea sînt: § 2454
- a) adjectival și pronumele interogative-relative:* § 2455
that, which, who, whose, whom, what
(Pentru exemple, vezi § 2700, 2740)

- § 2456 *b)* toate adverbele interogative-relative:
as, how, when, where, why
(Pentru exemple, vezi § 2741)
- § 2457 5) **Conjuncția, adverbul și prepoziția.** — Pentru deosebirea dintre aceste părți de vorbire, vezi § 2383.
- § 2458 6) **Cuvintele de legătură urmate de „forma în -ing”¹.** — Aceste părți de vorbire se situează, ca funcție, între conjuncții și prepoziții:
after, before, (ever) since (= de cînd,) till, until, when, while, etc.
After shopping today, I went for a walk in the park.
Before going out, I rang you up.
I decided to read *while waiting* for you.
- § 2459 7) **Locul conjuncției.**
- § 2460 *a)* **Conjuncția și locuțiunile conjuncționale** trebuie puse între cuvintele pe care le unesc²:
Go *and* talk to her!
(Du-te și-i vorbește!)
- I saw Fred *as well as* Alec.
(L-am văzut atît pe Fred, cit și pe Alecu).
- I, *as well as* Alec, saw Fred.
(Atît eu, cit și Alecu l-am văzut pe Fred.)
- The mother, *no less than* the son, wanted Jane to come home.
(Atît mama, cit și fiul voiau ca Ioana să vină acasă.)
- The mother wanted Jane to come home *no less than* the son.
(Mama voia tot atît de mult să vină Ioana acasă cit ținea ca să vină și fiul ei.)
- § 2461 *b)* **Conjuncțiile corelative.** — Ambii termeni trebuie așezați înaintea cuvintelor care au aceeași funcție sau funcții similare:
- They *not only* were intelligent, *but* gifted students of physics. (*Incorrect*)
They were *not only* intelligent *but* gifted students of physics. (*Correct*)
- We helped *both* to bring them up *and* advised them. (*Incorrect*)
We *both* helped to bring them up *and* advised them. (*Correct*)

CONJUNCȚII SPECIALE

- § 2462 1) **Like. As.** — Aceste două cuvinte nu se pot înlocui reciproc.
Like, adjectiv și prepoziție, arată asemănarea între noțiuni sau obiecte³ exprimate prin *părți de vorbire diferite*, și nu poate fi urmat de un verb:
- She is *like her mother*. (Adj.)
I feel *like you*. (Prep.)
He worked *like mad*. (Prep.)
- As*, conjuncție, arată asemănarea între acțiuni sau stări exprimate prin verbe⁴ și este, deci, întotdeauna urmată (nu neapărat imediat) de un verb:
- I *feel as I did* when a student. (Conj.)
He *behaved as if he were* a child. (Conj.)

¹ Pentru explicarea formei în -ing, vezi § 1689.

² Pentru locul altor conjuncții și locuțiuni conjuncționale, vezi exemplele de la § 2428—2454, 2458.

³ Sens gramatical (§ 2).

⁴ Această explicație nu se aplică conjuncțiilor corelative *as... as*.

2) **If. Whether.** — *If* este întrebuințat într-o propoziție condițională, *whether* într-o propoziție interogativă indirectă¹, unde se presupune o alternativă: § 2463

If he obtains good marks, he shall be made a Young Pioneer.
 You didn't tell us *whether* he was an air-pilot (or not).

Adeseori însă conjuncția *if* este întrebuințată și în locul conjuncției *whether*.

3) **Till. Until.** — Între aceste două conjuncții nu există diferență de înțeles. Întrebuințarea uneia în locul celeilalte este dictată de eufonie și de uzanță. § 2464

4) **That.** — Conjuncția *that* în genere nu este exprimată, ei numai subînțelegă, cu deosebire în limba vorbită: § 2465

You told me [*that*] he was here.
 I think [*that*] he is a great singer.

5) **Not... nor/or.** — Într-o frază compusă din două propoziții negative coordonate, a doua conține de obicei negația *nor*. Uneori însă, când părțile negative sint scurte și, deci, ideea de negație din prima parte persistă și în cea de-a doua, se folosește și conjuncția *or*: § 2466

He does *not* speak, *nor* does he read English.
 I did *not* see *or* hear anyone.

În mod obișnuit însă, corelația se face între conjuncții asemănătoare, ambele negative sau ambele pozitive:

neither (s a u not)... nor either...or

¹ Vezi § 1026.

INTERECȚIA (THE INTERJECTION)

1) **Definiție.** — Interjecția este o exclamație imitativă sau cu un puternic conținut emoțional, de obicei introdusă fără legătură gramaticală cu restul propoziției. § 2467

Interjecția este urmată de o virgulă sau de semnul exclamării.

2) **Formă.** — Interjecția poate fi: § 2468

a) un strigăt (sau mai multe) care exprimă sentimente, senzații etc., sau care se adresează unei alte persoane ca un îndemn, un salut etc.; § 2469

Ah! Oh! Ouch! Pooh! Bah! Ugh! Heigh!
Alas! Hullo! Hush! Hip, hip, hurrah!

b) unul sau mai multe cuvinte (onomatopee) care imită sunete sau zgomote — sunetele care însoțesc unele acte fiziologice (tusea, risul, fluieratul etc.), strigățul animalelor sau zgomote din mediul înconjurător; § 2470

Hem! Ha-ha! Whew! Phew!
Bow-wow! Baa! Miaow! Buzz! Cuckoo!
Bang! Boom! Click! Ding-dong! Rat(-a)-tat! Whirl!

c) o altă parte de vorbire care, pierzindu-și valoarea lexicală, a păstrat numai o valoare afectivă. Substantivele, pronumele, verbele (la imperativ) și adverbele întrebuințate ca interjecții sint de obicei numite *substantive, pronume etc. exclamative* (*Exclamatory nouns, pronouns, adjectives, verbs or adverbs*); § 2471

Nonsense! What! Good! Too bad! Fancy! Fie! For shame!
Well! Well, well, well! Well and good! Indeed! Why!
Good-bye! Farewell!

d) o propoziție cu caracter exclamativ, în genere eliptică; § 2472

Look here! I say! What a shame!¹
What a pity!¹ Well, I never!

*Notă*²

Unele interjecții sint specifice unui limbaj exclamativ, emotiv și ca atare sint folosite în special de femei; § 2473

Oh, dear! Oh dear!	Goodness!
Dear me! Dear me!	How nice!
Oh bother!	Well, I never!
Oh my!	

¹ *What a pity! What a shame!* înțelesul cel mai curent nu este cel mai evident pe care i-l dă substantivul, ci acela de regret: „Ce păcat!”

² H.E. Palmer *A Grammar of Spoken English*, § 445.

SINTAXA
(SYNTAX)

SINTAXA PROPOZIȚIEI

	§	Pag.
CONSIDERAȚII GENERALE		527
Definiția propoziției.....	2474	527
Propoziția nominală.....	2475	527
Clasificarea propozițiilor după înțeles.....	2476	527
Propoziția enunțiativă.....	2477	527
Propoziția optativă.....	2478	527
Propoziția interogativă.....	2479	527
Propoziția dubitativă.....	2480	527
Propoziția imperativă.....	2481	527
Propoziția exclamativă.....	2482	527
PĂRȚILE PROPOZIȚIEI	2483	528
I. CONSIDERAȚII GENERALE		528
Clasificarea propozițiilor după structură.....	2484	528
Propoziția simplă	2485	528
Propoziția dezvoltată	2488	528
II. PĂRȚILE PRINCIPALE ALE PROPOZIȚIEI.....	2496	529
Subiectul	2497	529
Procedee de exprimare	2498	529
Subiect compus.....	2499	530
Subiect dublu	2500	530
Subiect gramatical și subiect logic.....	2501	530
Subiect eliptic	2502	530
Subiectul formelor verbale nepredicative.....	2504	531
<i>There is</i>	2505	531
Cazul subiectului.....	2508	532
Predicatul	2509	533
Moduri predicative. Moduri nepredicative.....	2510	533
Verbe predicative. Verbe nepredicative.....	2511	533
Structura predicatului.....	2512	533
<i>Predicatul verbal</i>	2513	533
<i>Predicatul nominal</i>	2514	534
Verbele copulative	2515	534
Numele predicativ	2520	535
Definiție	2521	535
Procedee de exprimare.....	2522	535
Caz	2523	536
Numele predicativ subiectiv	2524	537
Numele predicativ obiectiv	2526	537
Numele predicativ și subiectul.....	2528	537
Numele predicativ și complementul circumstanțial.....	2529	538
<i>Predicate of Result</i>	2530	538
Definiție	2531	538
Procedee de exprimare.....	2532	538
Acord	2533	539
Diateza verbului determinat.....	2534	539
Corespondența în limba română.....	2535	539
<i>Predicate Appositive</i>	2536	539

	<u>§</u>	<u>pag.</u>
Acordul predicatului cu subiectul.....	2537	540
Subiecte cu verbul atît la singular, cît și la plural	2539	540
Subiecte cu verbul numai la singular.....	2554	543
Subiecte cu verbul numai la plural	2561	545
Subiecte compuse.....	2566	545
III. PĂRȚILE SECUNDARE ALE PROPOZIȚIEI.....		
Atributul.....	2582	548
Definiție	2583	548
Procedee de exprimare.....	2584	548
Apoziția	2586	549
Definiție	2587	549
Clasificare	2588	549
Acord	2589	550
Construcții apozitionale	2590	550
Complementul	2591	551
<i>Complementul direct.....</i>	2594	551
Definiție și caracteristici.....	2595	551
Procedee de exprimare.....	2597	551
Traducere	2598	551
Locul în propoziție.....	2599	551
Complementul intern	2603	552
Complementul direct reținut.....	2604	552
Verbe cu două complemente directe	2605	553
Verbe cu două complemente: direct și indirect.....	2618	553
<i>Complementul indirect.....</i>	2606	553
Definiție și caracteristici.....	2607	553
Procedee de exprimare.....	2609	553
Formă și întrebuințare.....	2610	553
Verb cu două complemente.....	2618	555
Complementul reținut.....	2620	556
<i>Complementul prepozițional.....</i>	2621	556
Definiție	2622	556
Complementul prepozițional și complementul circumstanțial.....	2623	556
Întrebuințare	2625	557
Caz	2626	557
Complemente cu două prepoziții.....	2628	558
Verbe complexe cu particula verbală de origine adverbială.....	2629	558
Verbele prepoziționale.....	2631	558
Complementul de agent și instrumental.....	2632	559
<i>Complementul circumstanțial</i>	2633	559
Definiție	2634	559
Procedee de exprimare.....	2635	559
Clasificare	2636	560
<i>Alte chestiuni referitoare la complemente.....</i>		561
Alte categorii de complemente.....	2644	561
Complementul compus	2645	562
Complementul complex	2646	562
IV. ORDINEA CUVINTELOR ÎN PROPOZIȚIE.....	2647	562
Regulă generală	2648	562
Accentuare	2650	563
Ritm	2651	563
Ordinea cuvintelor	2652	563
<i>Tabele.....</i>	2654	564
Locul subiectului și al predicatului.....	2656	566
Subiect + predicat	2657	566
Predicat + subiect	2658	566

	<u>§</u>	<u>pag.</u>
Locul atributului	2665	568
<i>I. Locul atributului adjectival</i>	2666	568
Adjectivul atribut al pronumelui.....	2667	568
Adjectivul atribut al substantivului.....	2668	568
Participiul	2670	569
Substantivul cu mai multe calificative.....	2675	570
Tabel.....	2676	570
Cazuri speciale	2680	571
<i>II. Locul atributului substantival</i>	2684	571
<i>III. Locul atributului pronominal</i>	2687	572
<i>IV. Locul atributului exprimat prin alte părți de vorbire</i>	2688	572
Locul complementului	2691	572
Complementul direct	2594	572
Complementul indirect	2606	572
Verb cu două complemente: direct și indirect.....	2692	572
Locul complementului circumstanțial	2694	572

SINTAXA PROPOZIȚIEI

(SYNTAX OF THE SIMPLE SENTENCE)

CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiția propoziției.** — Propoziția (*The Sentence, The Simple Sentence*) § 2474
este o comunicare în care există *un singur verb* la un mod predicativ (§ 2511):

- a) He *works* in a factory.
- b) We *had* never *met* before.
- c) I *cannot* go home now.
- d) Do you *want* to take part in the debate?
- e) After dining, they *went* to bed.

Se atrage atenția asupra faptului că verbele *met* (în exemplul *b*), *go* (în exemplul *c*), *want* și *take* (în exemplul *d*), sau *dining* (în exemplul *e*) nu sînt verbe la moduri predicative: primul este un participiu, următoarele trei sînt infinitive, iar ultimul este un gerundiv. Ca atare, aceste forme verbale, singure, nu pot forma propoziții.

2) **Propoziția nominală.** — În unele propoziții, verbul poate lipsi: § 2475

Darkness. Quiet. No movement, no sound, no light anywhere.
Perfect blessed stillness.

(Vezi și § 2825)

3) **Clasificarea propozițiilor după înțeles.** — După înțeles, propoziția poate fi: enunțiativă, optativă, interogativă, dubitativă, imperativă și exclamativă. § 2476

a) **Propoziția enunțiativă** (*The Declarative Sentence*) conține enunțarea § 2477
unui fapt, o declarație etc.:

I must get up now. (Pozitivă)¹
Dick did not come yesterday. (Negativă)

b) **Propoziția optativă** (*The Optative Sentence*) exprimă o urare sau o dorință: § 2478

May you have a long and happy life! (Pozitivă)
If only the fine weather didn't break just now! (Negativă)

c) **Propoziția interogativă** (*The Interrogative Sentence*) conține o întrebare: § 2479

Where did you work before? (Pozitivă)
Doesn't she understand what I say? (Negativă)

d) **Propoziția dubitativă** (*The Dubitative Sentence*) exprimă o îndoială: § 2480

I may see them today. (Pozitivă)
Perhaps the train isn't in yet. (Negativă)

e) **Propoziția imperativă** (*The Imperative Sentence*) exprimă un ordin, § 2481
o rugăminte, un sfat etc.:

Go home now! (Pozitivă)
Don't be so selfish! (Negativă)

f) **Propoziția exclamativă** (*The Exclamatory Sentence*) exprimă o stare § 2482
afectivă:

The newly built school-house was such a lofty building! (Pozitivă)
Now, wasn't that kind of her! (Negativă)

¹ *Pozitiv* = care nu conține o negație; contrariul negativului. Vezi pag. 202, nota 1.

§ 2483

PĂRȚILE PROPOZIȚIEI

(PARTS OF THE SENTENCE)

I. CONSIDERAȚII GENERALE

§ 2484 Clasificarea propozițiilor după structură. — Ca structură, propoziția poate fi *simplă* sau *dezvoltată*:

Teddy was singing. (Propoziție simplă)

It is cold. (Propoziție simplă)

In the park today a small boy was lustily singing a little song to his mother. (Propoziție dezvoltată)

It is too cold for a long walk this morning. (Propoziție dezvoltată)

§ 2485 1) Propoziția simplă (*The Simple Sentence*) constă numai din două părți, numite *părțile principale* ale propoziției. Acestea sînt *subiectul* și *predicatul*.

§ 2486 a) *Subiectul* (*The Subject*) este partea de propoziție care arată cine săvîrșește acțiunea ori se află în starea exprimată prin predicatul verbal, sau cui i se atribuie însușirea ori caracteristica exprimată prin numele predicativ. Subiectul poate fi aflat prin întrebările *who?* (= cine?) sau *what?* (= ce?) introduse înaintea predicatului.

În exemplele de la § 2484, cuvintele "Teddy" și "It" sînt subiectele propozițiilor simple respective.

§ 2487 b) *Predicatul* (*The Predicate*) este partea de propoziție care atribuie subiectului o acțiune, o stare sau o însușire. Predicatul poate fi aflat prin întrebările *ce face?*, *ce este?* sau *cum este?* subiectul. În exemplele de la § 2484, cuvintele "was singing" și "is cold" sînt predicatele propozițiilor simple respective.

§ 2488 2) Propoziția dezvoltată (*The Complex Sentence*) conține, pe lângă subiect și predicat, și *părțile secundare* ale propoziției. Acestea sînt *atributul* și *complementul*.

§ 2489 a) *Părțile principale ale propoziției dezvoltate*.

Subiectul și predicatul au în genere aceeași structură în propoziția dezvoltată ca și în propoziția simplă (vezi § 2484). În exemplele de propoziții dezvoltate de mai sus (§ 2484) și anume:

In the park today a small boy was lustily singing a little song to his mother.
It is too cold for a long walk this morning.

cuvintele "boy" și "It" sînt subiecte, iar "was singing" și "is cold" sînt predicate.

§ 2490 Numeroși autori englezi consideră însă drept subiect și predicat niște forme mai complexe, numite *subiect dezvoltat*, respectiv *predicat dezvoltat*, spre deosebire de subiectul propriu-zis și predicatul propriu-zis expuse mai sus. Structura acestor forme este următoarea:

§ 2491 a') subiectul dezvoltat (*The Complete Subject*) constă din subiectul propriu-zis (*The Subject, The Simple Subject*), arătat mai sus (§ 2489), împreună cu atributele sale.

În primul exemplu de propoziție dezvoltată citat (§ 2489), subiectul dezvoltat este format din cuvintele "a small boy", spre deosebire de subiectul propriu-zis, care constă din substantivul "boy". În al doilea exemplu de propoziție dezvoltată citat (§ 2489), subiectul este simplu, "It";

§ 2492 a'') *Predicatul dezvoltat* (*The Complete Predicate*) cuprinde tot restul propoziției, adică tot ceea ce nu este subiectul însoțit de eventualele lui atri-

bute¹. Predicatul dezvoltat este format din predicatul propriu-zis (*The Predicate, The Simple Predicate*) (§ 2489), împreună cu eventualele lui complemente (direct, indirect, prepozițional, circumstanțial).

În primul exemplu de propoziție dezvoltată (§ 2489), predicatul dezvoltat este "in the park today was lustily singing a little song to his mother", spre deosebire de predicatul propriu-zis "was singing".

În al doilea exemplu (§ 2489), predicatul dezvoltat este "is too cold for a long walk this morning", spre deosebire de predicatul propriu-zis "is cold".

b) *Părțile secundare ale propoziției dezvoltate.* § 2493

b') *Atributul* este partea de propoziție care califică sau determină un substantiv sau un echivalent al acestuia. § 2494

În prima propoziție dezvoltată (§ 2489), adjectivele "small", "little" și "his" sint atribute, "small" calificând substantivul "boy", "little" calificând substantivul "song", iar "his" determinând substantivul "mother". Chiar și articolele "the" și "a" sint considerate atribute, pentru că determină primul substantivul "park" iar al doilea — o dată substantivul "boy" și altă dată substantivul "song".

În a doua propoziție dezvoltată citată (§ 2489), adjectivul "long" și articolul nehotărît "a" sint atributele substantivului "walk", iar adjectivul demonstrativ "this" este atributul substantivului "morning".

b'') *Complementul* este partea de propoziție care determină un verb (la un mod predicativ sau nepredicativ), un adjectiv sau un adverb. § 2495

În prima propoziție dezvoltată citată (§ 2489), cuvintele "in the park", "today", "lustily", "a little song" și "to his mother" sint complemente. În a doua propoziție dezvoltată (§ 2489), "too" este complementul adjectivului "cold", iar "for a long walk" și "this morning" complementele predicatului "is cold".

II. PĂRȚILE PRINCIPALE ALE PROPOZIȚIEI (PRINCIPAL PARTS OF THE SENTENCE)

§ 2496

SUBIECTUL (THE SUBJECT)

§ 2497

1) *Procedee de exprimare.* — Subiectul este exprimat printr-un substantiv sau printr-un echivalent al acestuia: § 2498

a) substantiv:

That *girl* is very diligent.
Boys generally show great aptitude for technics.

b) un pronume:

She came yesterday.
Everybody was watching the solar eclipse.
Who is that man?
The man *who* came skiing with us is a fellow-worker.

c) un adjectiv:

The *blind* have sharp ears.

d) un numeral:

Two only came.
The *first* stopped before the door.

¹ Pentru detalii vezi H.E. Palmer, *A Grammar of Spoken English*, Cambridge, 1928, § 453, 456, 464—504, și G. Curme, *English Grammar*, New York, 1956, § 49, 53—55.

e) un gerundiv (*Gerund*) sau un substantiv verbal:

Smoking is considered harmful. (Gerundiv)

The *readings* of modern poetry were well attended. (Subst. verbal)

f) un participiu trecut:

The *fallen* covered the battlefield.

g) un infinitiv:

To wash in cold water is good for the health.

To run away from responsibility is cowardice.

h) orice alt cuvânt întrebuințat ca substantiv:

"Up" is the contrary of "down".

"A1" means "first-class", "excellent".

i) o construcție cu un infinitiv sau un gerundiv:

How best to depict the new life is the main object of present-day writers in our country.

Showing tourists the sights of the city is her job.

His having cooperated in our work has meant much to us.

§ 2499 2) Subiect compus (*Compound Subject*). — Două sau mai multe substantive (sau echivalentele acestora) unite prin *and*, *as well as*, *or* etc. formează un subiect compus:

John and Fred are my friends.

Physics, chemistry, arithmetic, as well as the practical applications of these sciences, are being taught at this Institute.

To be or not to be is Hamlet's problem.

§ 2500 3) Subiect dublu (*Double Subject*). — În stilul poetic, domeniul tuturor licențelor, se întâlnește uneori o formă de subiect numită *subiect dublu*. Acesta constă în repetarea, sub formă pronominală, a unui subiect substantival:

And *this maiden she* lived with no other thought

Than to love and be loved by me.

But *our love it* was stronger by far than the love

Of those who were older than we².

Se atrage în special atenția asupra acestei forme, care este considerată *incorectă* în proza scrisă sau vorbită, și care se întâlnește ca o greșală frecventă la începutul studiului limbii engleze.

§ 2501 4) Subiect gramatical (sau formal) și subiect logic (*Grammatical or Formal Subject and Logical Subject*). — Unele propoziții conțin două subiecte:

a) subiectul *gramatical* sau *formal*, care este subiectul propoziției considerat din punctul de vedere al construcției gramaticale, și:

b) subiectul *logic*, adevăratul subiect al propoziției:

It is dangerous *to dive here*.

[“It” este subiectul gramatical sau formal, iar “to dive here” este subiectul logic.]

(Vezi și § 864)

§ 2502 5) Subiect eliptic. — Spre deosebire de limba română, unde subiectul este adeseori subînțeles, în limba engleză subiectul nu poate lipsi din propoziție. Această tendință este atât de puternică încât, în unele construcții în care su-

¹ A1 ['eɪ'wʌn] cu această accepție este întrebuințat colocvial în orice ocazie. La origine, cea mai înaltă calificare acordată navelor la *Lloyd's*, renumită societate londoneză de asigurări maritime.

² E.A. Poe, *Annabel Lee*.

biectul este mutat de la locul lui, s-a recurs la o particulă introductivă pentru a-i suplini lipsa la începutul propoziției. În acest mod s-a ajuns la întrebuintărea construcției *there is (there are)* în cazurile în care subiectul se află după verbul predicat (§ 2505).

Există însă unele situații excepționale în care subiectul este subînțeles. § 2503 uneori chiar împreună cu verbul respectiv:

a) în propoziția care conține un imperativ (persoana a 2-a) (§ 1625):

Go home! Speak louder!

b) în unele expresii concise din care lipsește pronumele *it* (§ 863):

I will write to her *as (it) follows*.
You are later *than (it is) usual*.
She stayed there longer *than (it) was¹ necessary*.
He needn't worry *as (it) regards his exam*.
Speak to him *as soon as (it is) possible*.

c) cînd două predicate unite prin conjuncțiile *and, but, neither... nor* sau *either...or* au același subiect, acesta nefiind repetat în a doua propoziție:

We went in *and (we) sat down*.
He knocked at the door *but (he) didn't come in*.
She will *neither lie down nor (will she) call in a doctor*.
Whenever I call, *you are either practising your violin or (you are) going to*.

d) în limba vorbită (§ 848, 2825):

Hope to see you soon. (= *I hope to...*)
Never even heard about it. (= *I never even heard...*)
See? (= *You see?*)
Nervous! Don't know the word. (= *I don't know...*)

6) Subiectul formelor verbale nepredicative. — Subiect pot avea nu numai verbele la un mod predicativ, ci și formele verbale nepredicative, cum este infinitivul sau participiul: § 2501

We (subiect — nom.) worked hard *to cut* (inf. prezent) costs.
Peter (subiect — nom.) was sorry *not to have seen* (inf. perfect) you before.
I should like her (subiect — ac.)² *to go in* (inf. prezent) for archeology.
He (subiect — nom.) *being* (part. prezent) away, no one answered the bell.
Having tidied (part. perfect) her desk, Mary (subiect — nom.) locked it and went home.
I saw her (subiect — ac.)² *going out* (part. prezent).

7) *There³ is*. — În unele cazuri, în care subiectul se află după verb, propoziția respectivă este introdusă de expresia impersonală *there is (there are)* [= este (sînt), se găsește, se află], în care verbul *to be* nu este copulativ: § 2505

There is a woman at the door.
There are three novels there, on the shelf.

[“A woman” și “three novels” sînt subiecte. “is” și “are” sînt predicate simple, “there” (cînd precedă verbul) este particulă introductivă, iar “at the door”, “there” (adverb) și “on the shelf” sînt complemente circumstanțiale de loc.]

¹ Și verbul *was* poate lipsi din această construcție: “...longer than necessary.”

² Acest subiect al formei verbale nepredicative îndeplinește în propoziție funcția de complement direct.

³ Particula introductivă *there* a fost la origine adverbul de loc *there*, care pierzîndu-și înțelesul de demonstrativ, face acum parte organică din construcția *there is*. Ca atare, poate fi întrebuintat împreună cu adverbele demonstrative *there* și *here*: “*There is* no one *there* [s a u *here*]”.

Accastă construcție este întrebuințată de obicei cu verbul *to be*, uneori și cu verbe ca: *to come, to fall, to happen, to lie* (= a sta culcat etc.), *to live, to occur, to remain, to sit, to stand* etc., atunci când subiectul se află după verb:

There should be only a glassful of wine in the bottle.
There was held a ball that same week.
There comes a time when age tells.
There fell a hush on nature.
There lived an old woman there.
There had occurred nothing to prevent his coming.
There remains nothing else for you to do.
At present at Wimbledon there is taking place a tournament.

Atenție!

Se face adeseori confuzie între construcțiile:

§ 2506
§ 2507

- a) *there is* și *it is*
 b) *there are* și *they are*.

Pentru construcțiile de la § 2506, vezi § 856.

Construcțiile de la § 2507 sint adeseori confundate între ele când se găsesc la începutul unei propoziții deoarece amândouă se traduc în limba română prin forma verbală „sint”:

- { Ai văzut copiii? *Sint* în parc.
 (= Have you seen the children? *They are* in the park.)
Sint copii în parc. (= *There are* children in the park.)

În primul exemplu de mai sus, înaintea verbului „sint” se subînțelege subiectul „copiii”, menționat în propoziția anterioară. În al doilea exemplu de mai sus, subiectul propoziției este exprimat în propoziția însăși și se află după predicatul lui, această inversare a ordinii obișnuite necesitând, în limba engleză, folosirea particulei introductive *there*. *Sint* (predicat) *copii* (subiect) în parc. [= *There are* (predicat) *children* (subiect) in the park.]

Prin urmare, ori de câte ori verbul „sint” are subiectul subînțeles „ei/ele” exprimat într-o propoziție anterioară, construcția întrebuințată în traducerea engleză va fi *they are*; când însă verbul „sint” este urmat de subiectul său, construcția din limba engleză va fi *there are*:

- (*Ele*) (subiect subînțeles) *sint fete* silitoare (nume pred.).
 [= *They* (subiect) *are diligent girls* (nume pred.)]
Sint fete (subiect) silitoare în clasa mea.
 [= *There are* diligent girls (subiect) in my class.]

În primul exemplu de mai sus, subiectul „ele” nu se poate subînțelege înaintea verbului „sint” așa cum se subînțelege în al doilea exemplu de mai sus.

§ 2508

8) Cazul subiectului. — Subiectul unui verb la un mod predicativ stă în cazul *nominativ*. În limba engleză există însă unele construcții alcătuite cu modurile nepredicative (infinitiv sau participiu), al căror subiect poate sta și în *acuzativ* — spre exemplu în construcțiile „acuzativ cu infinitiv” (§ 1667) și „acuzativ cu participiu” (§ 1716) — sau în *genitiv*, când este subiectul unui gerundiv¹:

- I heard him* (ac.) *go* (inf.).
They will be delighted for her (ac.) *to call* (inf.).
She saw me (ac.) *going* (part. prezent) away.
I can rely on them (ac.) *being* (part. prezent) hard-working.
We were sure of its (gen.) *being* (gerundiv) too late.
Fred's (gen.) *coming* (gerundiv) home for the holidays was celebrated as an event.

¹ Vezi și § 1725.

PREDICATUL
(THE PREDICATE)

§ 2509

1) **Moduri predicative. Moduri nepredicative.** — Modurile personale (§ 1337—1338) sînt predicative, adică pot forma singure predicatul unei propoziții. Modurile impersonale (§ 1339) sînt nepredicative, adică nu pot forma predicatul unei propoziții.

Sînt predicative următoarele *moduri*: indicativul, subjonctivul, condiționalul și imperativul; sînt nepredicative infinitivul și participiul.

2) **Verbe predicative. Verbe nepredicative.** — Nu orice verb la un mod predicativ (adică personal) poate forma singur predicatul unei propoziții. Din acest punct de vedere, verbele se împart în predicative și nepredicative:

a) sînt **predicative** (*Verbs of Complete Predication*) verbele care, fiind la un mod personal, pot forma, împreună cu subiectul lor (cînd sînt intransitive), sau împreună cu subiectul și complementul lor direct (cînd sînt tranzitive), o propoziție cu înțeles deplin:

The bird *sings*. (Verb intransitiv)
She *is reading* a novel. (Verb tranzitiv)

b) sînt **nepredicative** (*Verbs of Incomplete Predication*) verbele care, deși la un mod personal, nu pot forma împreună cu subiectul lor (sau împreună cu subiectul și complementul lor direct) o propoziție cu înțeles deplin:

His fellow-workers *proved* very helpful.
The article *set* Elgar among the great composers.

Unii autori consideră verbe nepredicative și verbele tranzitive, acestea avînd nevoie de un complement pentru a forma predicatul cu înțeles deplin.

(Vezi și § 2515)

3) **Structura predicatului.** — După structură, predicatele se împart în două clase mari: predicate verbale și predicate nominale.

PREDICATUL VERBAL
(THE VERBAL PREDICATE)

§ 2513

Predicatul verbal constă dintr-un verb predicativ, care poate sta singur sau poate fi însoțit de complementele sale (direct, indirect, prepozițional, circumstanțial):

Lions *roar*. (Verb predicativ singur)
Hasn't she *come*? (Verb predicativ singur)
You *must not drink wine*. (Verb + compl. dir.)
I *spoke to the manager*. (Verb + compl. indir. prepozițional)
He *was reading me a letter*. (Verb + compl. indir. + compl. dir.)
Lena *forwarded the parcel to her brother*. (Verb + compl. dir. + compl. indir. prepozițional)
We *arrived yesterday*. (Verb + compl. circ. de timp)
They *sing beautifully*. (Verb + compl. circ. de mod)
Our team *are playing in Wales*. (Verb + compl. circ. de loc)

§ 2514

PREDICATUL NOMINAL
(THE NOMINAL PREDICATE)

Predicatul nominal constă dintr-un verb nepredicativ, numit verb copulativ sau copulă, și un nume predicativ.

§ 2515

Verbele copulative

[*Link(ing) Verbs, Copulative Verbs or Copulas*]

Verbul copulativ este un verb care, pierzindu-și total sau parțial conținutul noțional, nu poate forma predicatul unei propoziții decât cu ajutorul unui nume predicativ pe care îl leagă de subiect. Prin urmare, verbul copulativ nu este de sine stătător, ci are numai funcția de verb de legătură între subiect și numele predicativ.

În gramatica engleză, sfera noțiunii de predicat fiind mai largă decât în gramatica română, și numărul verbelor copulative este cu mult mai mare.

Astfel, pot servi drept verbe copulative:

a) **to be** — verbul cel mai întrebuințat cu această funcție — și sinonimele lui: *to fall* (flat, ill, a prey, a victim, etc.), *to hold* (aloof, fast, good, guiltless, true, etc.), *to lie* (helpless, low, etc.), *to make* (friends, good, sure, etc.), *to prove* (correct, false, priceless, right, useless, valuable, etc.), *to rank* (high, low, etc.), *to rest* (assured, etc.), *to sit* (quiet, tight, etc.), *to stay*, *to stand* (alone, by somebody, corrected, fast, firm, etc.), etc.;

b) **to become** cu sinonimele lui: *to come* (short, true, etc.), *to get* (angry, dark, hungry, rusty, thirsty, tired, etc.), *to go* (bad, crazy, dry, mad, etc.), *to grow* (dark, old, threatening, etc.), *to run* (low, dry, riot, short, etc.), *to turn* (pale, red, sour, yellow, etc.), *to turn out* (fine, splendid, a fine fellow, etc.), etc.

c) **to continue** cu sinonimele lui: *to go on*, *to hold*, *to keep (on)* (fine, fit, laughing, sober, etc.), *to remain* (sober, standing, true, etc.), *to stay* (fine, sober, true, etc.), etc.;

d) **to seem** cu sinonimele lui: *to appear*, *to look* (difficult, fine, ill, interesting, well, etc.), *to loom* (large, menacing, etc.), etc.;

e) **diferite verbe**: *to call* (cousin, darling, difficult, silly, etc.), *to consider* (beautiful, clever, an expert, a ninny, etc.), *to find* (ajar, dead, easy, open, downstairs, in good condition, etc.), *to happen*, *to hold* (dear, guiltless, in esteem, etc.), *to leave off*, etc.

A t e n Ț i e !

§ 2516 **To be**, cînd este verb principal (= a exista, a se afla, a se găsi, a avea loc etc.) (§ 1874), poate forma *singur* predicatul *verbal*:

Ports *have been* (= au existat) (pred. verbal) and *are* (= există) (pred. verbal).
They *were* (= se aflau) (pred. verbal) *on the teaching staff* (compl. circ. de loc).
Can you tell me *where* (compl. circ. de loc) I *am* (= mă găsesc) (pred. verbal)?
There *will be* (= va avea loc) (pred. verbal) *a concert* (subiect) *tomorrow* (compl. circ. de timp).

Our exam *is* (= are loc) (pred. verbal) *next Friday* (compl. circ. de timp).

Asemenia verbului *to be*, aproape toate verbele copulative pot fi și verbe principale, în genere cu înțelesul schimbat, și în acest caz pot forma *singure* predicatul verbal, adică pot fi predicative:

Such manners do not *become* a young girl.
Everything *grows* very fast in the jungle.
The noise *went on* for hours.
My head *turns* when I get up.
He *was* running faster and faster.

f) câteva verbe intransitive — în special cele care exprimă percepţii senzoriale — deşi predicative în mod obişnuit, sînt uneori însoţite de un adjectiv, considerat în acest caz nume predicativ deoarece, alături de semnificaţia verbului respectiv, se subînţelege unul dintre verbele *to be*, *to become* sau *to seem*:

The bed *feels very hard* (= is hard when felt).
That steak *smells good* (= seems good when smelt).
His description of a slag hunt *sounds too good to be true* (= seems too good by the sound of it).
The wine in that cask *tastes sour* (= is sour when tasted).
A breeze *blows cool* (= is cool as it blows).
The ink in my ballpen *dries blue* (= is blue when it dries).
The sun *shines hot* (= is hot when it shines).

A se compara:

She felt *a ninny*. (Nume pred.)
She felt my *knee* (compl. dir.) to see if it was all right.
The lilac *smells sweet*. (Nume pred.)
He *smells the flowers*. (Compl. dir.)
This syrup *tastes nasty*. (Nume pred.)
He who *tastes everything* (compl. dir.) tires of everything. (Proverb)

Observaţii

a) Verbele copulative şi verbele asimilate cu ele sînt construite cu forma § 2518
adjectivală şi nu *adverbială*, a unui cuvînt:

The air *smells sweet* (nu *sweetly*).
He was *well* (adj. nu adv.) (vezi § 2257)
The water ran *cold* (nu *coldly*).
The wind blew *hot* (nu *hotly*).
Her breath came *deep and heavy* (nu *deeply and heavily*).

b) Verbul copulativ este *acordat cu subiectul* lui şi nu cu numele § 2519
predicativ:

Their greatest preoccupation at this moment is their exams.
The least of her cares was her plans for the holidays.
The most interesting part of the programme was the lions.
The first item on the agenda is the planned improvements.
The reason for my silence is the affection and esteem I have for you.

Numele predicativ

§ 2520

(*Complement, Predicate Complement, Predicative Complement or Predicative*¹)

1) **Definiţie.** — Numele predicativ este partea de propoziţie care, împreună cu un verb copulativ, formează predicatul unei propoziţii: § 2521

The lift *was* (mod pred.) *out of order* (nume pred.).
Who *is* (mod pred.) *to take the floor* (nume pred.)?

Numele predicativ poate sta pe lingă un verb copulativ la un mod nepredicativ:

To be (mod nepred.) *a graduate* (nume pred.) *was* one of the requirements.
Being (mod nepred.) *tired* (nume pred.), she went to bed.

2) **Procedee de exprimare.** — Numele predicativ poate fi un substantiv, un adjectiv sau un adverb (ori un echivalent al acestora), împreună cu determinantele respective: § 2522

¹ În acest caz, "*predicative*" este *substantiv* şi nu *adjectiv* ca în "*Predicative Complement*".

a) un substantiv:

He is a *scholar*.
She called me *her friend*.

b) un pronume:

It is *I/me*.
We consider the mistake *yours*.
She turned out to be *somebody interesting*.

c) un adjectiv:

He had grown *old*.
I found it *dull*.

d) un numeral:

She looks *twenty*.
He was *fourth* in the line.

e) un adverb:

It is getting *late*.
We found Billy *in*.
It must be *today or tomorrow*.

f) un pronume sau adverb interogativ:

Who is it?
What were they?
How are you today?
How old is your son?
How much is this tape-recorder?

Notă

În propozițiile: "When is your birthday?" "Where was Jenny?" etc., predicatul *to be* fiind verb principal (= a avea loc, a se afla), adverbele *when* și *where* sint componente circumstanțiale de timp, respectiv de loc, și nu nume predicative.

g) un infinitiv:

His greatest pleasure is *to paint*.
She stands *to win*.
They appear *to understand*.

h) un gerundiv sau un participiu:

His hobby is *photographing*. (Gerundiv)
She went on *singing*. (Part. prezent)
Your cheek looks *swollen* (Part. trecut)

i) o construcție cu infinitivul sau cu gerundivul:

It is *for you to begin*.
The lucky thing was *my finding the right answer*.

j) o locuțiune sau o construcție prepozițională:

She was *by herself*.
I felt him *out of sorts*.
Judy had grown *into a fine girl*.

§ 2523

3) Caz. — Numele predicativ stă în același caz cu subiectul pe al cărui predicat îl formează. Subiectul respectiv poate fi în cazul nominativ sau obiectiv, deci numele predicativ se poate afla în două situații și anume: poate fi nume predicativ subiectiv sau nume predicativ obiectiv.

a) *Numele predicativ subiectiv (Subjective Complement sau Subjective Predicate)*. — Numele predicativ care formează predicatul împreună cu un verb nepredicativ *intransitiv activ* sau *transitiv pasiv* se referă la subiectul verbului și ca atare stă în cazul nominativ:

It (subiect) *is I/me*¹ (nume pred. subiectiv).
You (subiect) *look a wonder* (nume pred. subiectiv).
Is Ralph (subiect) *her uncle* (nume pred. subiectiv)?
The poem (subiect) *was not yours* (nume pred. subiectiv).
It (subiect) *is getting dark* (nume pred. subiectiv).
He (subiect) *seems clever* (nume pred. subiectiv).
I (subiect) *feel hungry* (nume pred. subiectiv).
The rain (subiect) *kept falling* (nume pred. subiectiv).
George (subiect) *is considered (as) our best worker* (nume pred. subiectiv).

Notă

Numele predicativ raportat la un subiect care se află în cazul *genitiv* poate sta în nominativ în funcție de context: § 2524

Fred's (subiect) *is the best work* (nume pred. subiectiv).
 He was certain of *its* (subiect) *being she/her*² (nume pred. subiectiv).

[În primul exemplu, subiectul este numai aparent în cazul genitiv, el fiind de fapt constituit din substantivul "work" (= "Fred's work"), care stă în nominativ. În al doilea exemplu, gerundivul "being", având caracterul unui substantiv, este însoțit în mod normal de un adjectiv posesiv]

b) *Numele predicativ obiectiv (Objective Predicate sau Objective Complement)*³. — Numele predicativ care formează predicatul împreună cu un verb nepredicativ *transitiv* se referă la un complement care stă în cazul *obiectiv*⁴ și ca atare se află în același caz cu acesta: § 2526

I found Ann (compl. dir.) *ill* (nume pred. obiectiv).
He supposed it (compl. dir.) *empty* (nume pred. obiectiv).
We think of her (compl. prepozițional) *as a darling* (nume pred. obiectiv).
Get the children (compl. dir.) *ready* (nume pred. obiectiv)!
Couldn't you make it (compl. dir.) *cheaper* (nume pred. obiectiv)?
I thought Helen (compl. dir.) *to be him* (nume pred. obiectiv).

Notă

Genitivul predicativ poate fi nume predicativ atât subiectiv, cât și obiectiv, cu alte cuvinte se poate referi atât la subiectul verbului predicat, cât și la un complement în cazul obiectiv: § 2527

The play (subiect) *was Shaw's* (nume pred. subiectiv).
The bowl (subiect) *was of jade* (nume pred. subiectiv).
I won't take what (compl. dir.) *is yours, Mary's or anybody else's* (nume pred. obiectiv).
He believed his son (compl. dir.) *to be of great intelligence* (nume pred. obiectiv).

4) *Numele predicativ și subiectul*. — Deosebirea dintre numele predicativ și subiect este uneori greu de făcut, deoarece numele predicativ poate fi tot atât de bine subiect, iar subiectul nume predicativ: § 2528

Eve (subiect) *is my dearest friend* (nume pred.).
My dearest friend (subiect) *is Eve* (nume pred.).
Her only wish (subiect) *is to become a teacher* (nume pred.).
To become a teacher (subiect) *is her only wish* (nume pred.).

¹ "It is me", formă întrebuințată curent în stilul colocvial, constituind o abatere de la regula gramaticală expusă la § 2524 și respectată numai în stilul formal.

² Vezi analogia cu situația expusă în nota 1 subsol de mai sus.

³ În această categorie sînt cuprinse și complinirile predicative ale unor verbe, adeseori cauzative, după care se înțelege verbul *to be*. Ex. "He supposed it *to be* empty." "We think of her as *being* a darling." etc. (Cf. și § 2517) G. Curme, *op. cit.*, G. Müller, *op. cit.* etc.

⁴ Vezi § 194.

Pentru acest motiv se obișnuiește să se considere *subiect* partea de propoziție care precedă verbul copulativ, și *nume predicativ* partea de propoziție care îl urmează.

§ 2529 5) **Numele predicativ și complementul circumstanțial.** — Uneori numele predicativ poate fi confundat cu complementul circumstanțial:

Vicky was sitting *at table*. (Nume pred.)

[Verbul *was sitting* nu redă singur ideea, ci, în această situație, este înțeles înim cu verbul "to be", căci Vicky nu „stătea jos“, ci „era la masă“. Așadar locuțiunea "at table" este indispensabilă pentru redarea înțelesului, deci îndeplinește funcția de nume predicativ, verbul *was sitting* nefiind în cazul de față predicativ.]

Vicky was sitting *at the table*. (Compl. circ. de loc.)

[Verbul "was sitting" (= stătea jos) poate forma aici singur predicativul „Unde stătea?“ „La masă“. "At the table" este prin urmare complementul circumstanțial de loc.]

She is *at home* on any subject touching children. (Nume pred.)

[Verbul "to be" nefiind aici predicativ, căci înțelesul predicatului nu este „a fi“, ci „a cunoaște" (= "to be at home"). "at home" este nume predicativ, iar "to be" verb copulativ.]

She is always *at home* in the evening. (Compl. circ. de loc.)

[Verbul "to be" (= a se afla, a se găsi) poate, în acest caz, să formeze singur predicatul. "At home" este acum complement circumstanțial de loc, deoarece răspunde la întrebarea „unde se găsește ea?“]

§ 2530

PREDICATE OF RESULT

§ 2531 1) **Definiție.** — Numele de *Predicate of Result* este dat complinirii care arată consecințele acțiunii verbului determinat de ea, complinire care se consideră că face parte din predicatul dezvoltat¹:

The well *had gone dry*.²

(Fântina nu avea apă pentru că *secase*.)

The writing desk *was broken open*.

(Biroul a fost spart de hoji.)

The tailor *has made* your jacket *too tight*.

(Jacheta ta este prea strâmtă pentru că așa a făcut-o croitorul.)

We'll *have* her *come here*.

(Ea are să vină aici pentru că o vom aduce noi.)

§ 2532 2) **Procedee de exprimare.** — Așa-nunitul *Predicate of Result* este exprimat printr-un substantiv, un adjectiv (sau un echivalent al acestora), un verb, un infinitiv, un participiu etc.

He was appointed *manager* of the works. (Subst.)

She gave them to you: that makes them *yours* now. (Pron.)

Will you, please, boil the eggs *soft*. (Adj.)

We gathered our friends *together*. (Adv.)

She put her gloves *on*. (Particulă adverbială.)

I asked them *to dinner*. (Locuțiune prepozițională)

He placed the documents *in the safe*. (Locuțiune adverbială)

¹ Vezi § 2490, 2492.

² Cuvintele tipărite cu caractere aldine sînt *Predicates of Result*.

He was obliged *to listen*. (Infinitiv)
That set him *thinking*. (Part. prezent)
I don't like to be kept *waiting*. (Gerundiv)
We'll have the engine *attended to*. (Part. trecut)

3) **Acord.** — *The Predicate of Result* poate fi raportat la subiect (*Subjective Predicate of Result*) sau la un complement direct (*Objective Predicate of Result*):

His knee had grown **stiff**.¹ (Subiectiv)
The speaker soon ran **dry**. (Subiectiv)
Age had turned *his hair* **white**. (Obiectiv)
The headache drove *her* **frantic**. (Obiectiv)

4) **Diateza verbului determinat.** — Verbul determinat de un *Predicate of Result* poate fi activ, pasiv sau reflexiv: § 2534

Verb activ:

You had better *open* the door wide.
What *makes* her so late?
This coat will *keep* you warm.

Verb pasiv:

We couldn't *be made* more comfortable.
Why *was* my canary **set free**?
He *was driven out of his mind* by the noise.

Verb reflexiv:

You'll *make yourself* hoarse shouting encouragement to our footballers.
Better let him *sleep himself* sober.
John *ate himself* sick.

5) **Corespondența în limba română.** — În gramatica română, complementul circumstanțial consecutiv corespunde în oarecare măsură, ca idee, acestui *Predicate of Result*, cu deosebirea că sfera noțiunii legate de termenul englez este mult mai largă, deoarece numele de *Predicate of Result* este dat unor părți de propoziție cu funcții sintactice foarte diferite. Astfel, după cum reiese și din exemplele citate până aici, *Predicate of Result* poate fi în gramatica română nume predicativ, complement direct, complement circumstanțial de loc, de mod etc., circumstanțial consecutiv, și, împreună cu verbul determinat poate fi tradus cu un verb tranzitiv sau intransitiv etc.: § 2535

He made her *his wife*. (Nume pred.)
I'll ask him *to come*. (Compl. dir.)
We took her *home*. (Compl. circ. de loc)
The shutters had been painted *blue*. (Compl. circ. de mod)
He worried himself *to death* about his illness. (Compl. consecutiv)
She *got* the room *ready* (= a pregăti). (Verb tranz.)
He *took* his coat *off* (= a scoate). (Verb tranz.)
You *are growing* thinner and thinner (= a slăbi). (Verb intr.)

PREDICATE APPOSITIVE

§ 2536

Unele verbe *predicative* au o complinire numită *Predicate Appositive* (un substantiv, un adjectiv, o locuțiune prepozițională etc., adeseori precedate de conjuncția *as*, alăturată ca apozitie verbului predicat. Acest *Predicate Appositive* arată, în principal, starea în care se află, s-a aflat sau se va afla subiectul în momentul împlinirii acțiunii verbului:

He has a job *as gardner*.
She died *an old woman*.
Sarah came in *happy and expectant*.
She was going to be engaged *as nurse to a sick child*.
He was born *with a silver spoon in his mouth*.²

¹ Cuvintele tipărite cu caractere aldine sint *Predicates of Result*.

² = sortit să fie bogat.

§ 2537

ACORDUL PREDICATULUI CU SUBIECTUL
(AGREEMENT OF VERB AND SUBJECT)

§ 2538

Regulă generală. — Ca și în limba română, în limba engleză verbul predicat se acordă cu subiectul în număr și persoană:

The <i>boy</i> goes home.	I am a girl.
The <i>boys</i> go home.	We are girls.

Numărul substantivului cu rol de subiect *nu se consideră însă în funcție de formă, ci de înțeles*, deoarece în limba engleză există substantive cu formă de singular (*people, cattle* etc.), dar cu înțeles de plural, și invers, substantive cu formă de plural (*news, physics* etc.), dar cu înțeles de singular.

Aceste categorii de subiecte se împart în:

- a) subiecte care pot avea verbul predicat atât la singular, cât și la plural;
- b) subiecte cu formă de plural și cu verbul numai la singular;
- c) subiecte cu formă de singular și cu verbul numai la plural.

Verbul predicat se va acorda deci cu subiectul nu după forma, ci după înțelesul acestuia.

§ 2539

Subiecte cu verbul atât la singular, cât și la plural

- 1) Substantivele colective (*club, crew, family, party* etc.) (§ 14).
- 2) Cîteva denumiri de animale (inclusiv păsări și pești) (§ 32, 158—162).
- 3) Unele substantive cu formă de plural *terminate* în -s atât la singular, cât și la plural (*barracks, means, works* etc.) (§ 156).
- 4) Cîteva substantive *terminate* în -ies sau -s atât la singular, cât și la plural (*series, forceps* etc.) (§ 108).
- 5) Substantivele care arată *naționalitatea* sau *proveniența regională* (§ 157).
- 6) Numeralele cu înțeles de plural: *hundred, thousand, million* etc. (§ 1230—1233); *brace, couple, dozen, fathom, gross, head, pair, score, team, yoke* etc. (§ 1282).

§ 2540

- a) *hundred, thousand, million* etc., cînd sînt numerale, deși neterminate în -s, au înțeles de plural și deci verbul la plural:

There were about a *hundred people* on the beach.
Three *hundred men* were coming to the meeting.
A (*few*) *thousand* have answered the call.
In that town were a *million people*.

§ 2541

- b) Cuvintele *couple, dozen, gross, pair, score*, deși numai singulare ca formă, cînd sînt numerale au verbul la plural; cînd sînt substantive (*couple, pair* etc.), au verbul la singular sau la plural în funcție de înțeles:

A *couple* of the women were textile workers.
There are a *dozen* handkerchiefs here.
Of the hats, *two dozen* were spoilt in the dyeing.
I counted the apples: a *score* were rotten.
This is a happy *couple*. (Subst.)
The *two pairs* were dancing. (Subst.)

§ 2542

- 7) **Fracțiile.** *Half.* — Fracțiile au verbul acordat cu substantivul pe care îl determină:

Half the land is hilly.
Half of the puppies were black.
"Nine-tenths of English speech is idiomatic."¹
Two thirds of the flowers were faded.

¹ H.E. Palmer and F.G. Blandford, *Everyday Sentences in Spoken English*.

Notă

Pentru orice număr care depășește unitatea, fie chiar inferior numărului „doi”, se întrebuițează pluralul dacă numeralul precedă (în întregime) substantivul:

I paid **one and a half** lei for it.

Se spune însă:

I paid **one leu and a half** for it.

8) **Number.** — Acest substantiv are verbul la singular sau la plural: § 2543

a) la *singular* cind are înțeles de singular:

The number of workers is on the increase.

[“The number” este aici subiectul la *singular*: „numărul” este în creștere. În acest caz, substantivul “number” este precedat de articolul hotărît “the” și verbul este la *singular*.]

b) la *plural* cind are înțeles de plural:

A number of workers have joined the reading club.

[Predicatul este la *plural* deoarece nu „numărul” (sg.), ci „muncitorii” (pl.) sint acei care s-au înscris la cercul de lectură. În acest caz, substantivul “number” este precedat de articolul nehotărît “a”.]

9) **Majority**¹. — Substantivul *majority* poate avea *trei* înțelesuri și deci § 2544
verbul respectiv la singular sau la plural în funcție de înțeles. Astfel, *majority* poate însemna:

a) (*sens abstract*) = număr superior de voturi — *verbul la singular*:

The majority was sufficient for the passing of the bill.

b) (*sens concret*) = cei mai mulți, cele mai multe [fără ideea de „grupuri opuse” ca la punctul (c)] — *verbul la plural*:

A majority of the girls were going up to the University.
The greatest majority have agreed to his proposal.

c) (*sens concret colectiv*) = cel mai numeros dintre două sau mai multe grupuri opuse — *verbul la singular sau la plural*, după cum subiectul denumește grupul sau membrii acestuia²:

The majority of the people at the rest home consists of workmen.
The majority were for the verdict.

10) **Part. Rest. Remainder.** — Substantivele *part* (= parte din), *rest* și § 2545
remainder au verbul acordat cu substantivul care reprezintă *întregul*:

Part of the house has been demolished.

A great part of it is pure invention.

(A) *part of the goods have reached us.*

The rest/remainder of the novel was exciting because of its end.

The rest/remainder of the musicians have not received their music score yet.

11) **A great (sau a good) deal. A great (sau a good) many.** — *A great (sau* § 2546
a good) deal, referindu-se la cantitate, are verbul la singular, pe cind *a great*
(sau *a good) many*, referindu-se la un număr plural, are verbul la plural:

A great (sau a good) deal of the maize was of the best quality.

There is a good deal of truth in what you say.

A great deal of time and pains is necessary for the study of English.

A great many of the children were present.

(Vezi și § 692, 1303—1304)

¹ Vezi pentru detalii. H.W. Fowler, *op. cit.*, “Majority”.

§ 2547 12) **More than. Most.** — Aceste cuvinte pot avea verbul la singular sau la plural:

a) *la singular*, cind ele precedă o fracție sau un cuvînt care nu are formă de plural:

More than *nine-tenths* of the glass *was* broken.
This *is* more than *enough* for me.
Most of the *two-thirds* *was* mildewed.
Most of the *cargo* *was* lost at sea.

b) *la plural*, cind sînt urmate de un plural:

There *is* (sau *are*) *more than one* to blame you.
More than *twelve* men *are* needed here.
Most *men* *smoke*.

§ 2548 13) **Heaps. A Lot. Lots. Plenty.** — Aceste cuvinte — primele trei fiind întrebuițate numai în limba vorbită, cu înțelesul de „o mulțime“ — au verbul la *singular* cînd sînt urmate de un cuvînt cu sens de singular, și verbul la *plural* cînd sînt urmate de un cuvînt cu sens de plural. Atît la singular, cît și la plural substantivele determinative sînt precedate de prepoziția *of*:

There *is* heaps of *food* in the larder. There *is* lots to *see* in this town.
Heaps and heaps of *children* *were* on the beach that day. Lots of *people* *come* here every day.
There *is* a lot of *paper* in my drawer. There *is* plenty of *money* in the safe.
There *are* a lot of *things* I can do. Plenty of *them* *are* going to the seaside.

§ 2549 14) **There is/are. Here is/are.** — Aceste locuțiuni, cînd sînt urmate de două sau mai multe cuvinte legate prin *and*, se acordă de obicei cu *primul* cuvînt din enumerație:

There *is* a *bottle*, a *plate* and two *glasses* on the table.
There *remains* only a *melon* and three *tomatoes* in the larder.
Here *is* the *rug* and your *pictures*.
There *are* *books* and a *pencil* on my desk.
Here *are* the *flowers* and the *vase*.

Cînd însă substantivele din enumerație constituie *un ansamblu*, se recomandă pluralul verbului, chiar cînd enumerația începe cu un singular:

There *were* a *table* and two *chairs* on the porch.¹
Here *are* his *coat* and *pants*.
There *are* no *bed*, no *mattress*, no *pillows*.

§ 2550 15) **Pronumele interogativ-relative².**

§ 2551 a) *Pronumele interogativ*. — Pronumele *who*, *which* și *what* pot avea verbul atît la singular, cît și la plural.

În întrebări, *who* este de obicei construit cu *singularul*:

"*Who* *is* coming to see us today?" "The Smiths."
"*Who* *was* at the party?"

Rareori, dar din ce în ce mai frecvent în special în limba vorbită, întîlnim și forma de *plural*:

"*Who* *sit* on the branches?"³
"*Who* *are* at the table?"

Construcția cu verbul la plural după pronumele *who* este însă în genere evitată, fie întrebîndu-se o altă construcție cu același înțeles, fie introdu-

¹ Pentru alte detalii, vezi H.W. Fowler, *op. cit.*, "Number", 7.

² Pentru alte detalii, vezi H.W. Fowler, *op. cit.*, "Number"; "What."

³ W. Ripman, *First English Book*.

cîndu-se un cuvînt care să justifice întrebuiţarea pluralului, fie folosindu-se singularul:

What do you see on the branches?
Who are the people at the table?
Who is at the table?

Desigur însă că, în cazurile asemănătoare celui următor, pluralul este singurul număr care poate fi întrebuiţat, deoarece este cerut de substantivele ce urmează:

Who are that woman and the girl with her?

Pronumele **which** şi **what** au verbul acordat în număr cu substantivul sau pronumele pe care îl înlocuiesc:

You want your coat; which is it?
Which are those who want to take part in the race?
What comes after the title?
What are your reasons for behaving as you do?
"What are in the fields?" "Cows, horses and sheep."

b) Pronumele relative. — Verbul propoziţiei relative este acordat în număr şi persoană cu antecedentul pronumelui relativ: § 2552

She is the girl who was staying at the seaside villa where we spent our summer vacation.

The vegetables which are to be grown on the farm have already been planted.

Peasant women in their Sunday clothes, which¹ is one of the finest sights, were standing about.

It is she who comes here every week.

She is one of the girls that have had piano lessons.

What makes² it surprising is the omissions in the work.

The doctors recommend a diet on what seem to them justifiable grounds.

16) Pronumele nehotărîte.

§ 2553

a) Pronumele *all* şi *some* pot avea verbul la singular sau la plural, în funcţie de înţelesul de singular ori de plural pe care îl au în frază, sau pot avea verbul acordat cu determinantul lor:

All of it was rotten.
All are agreed that the play was a success.
Some of the paper was spoilt.
Some of the flowers were faded.

b) *Everybody, everyone, somebody, someone, anybody, anyone, nobody, no one* (vezi § 1144, 1149—1150).

Subiecte cu verbul numai la singular

§ 2554

1) *Either, neither³, each one, every, every one⁴, many a* au verbul la singular chiar dacă fac parte dintr-un subiect compus: § 2555

Either of the babies is fine and healthy.
Neither of the toys belongs to him.
Each one of the boys is flying a kite.
Every man is there on the lawn.

¹ Antecedentul pronumelui *which* este întregul grup de cuvinte precedent: "Peasant women in their Sunday clothes."

² Verbul care însoţeşte pronumele *what* arată numărul pronumelui.

³ Pentru detalii vezi H.W. Fowler, *op. cit.*, "Neither", 3.

⁴ A nu se confunda *every one* (= toţi fără excepţie), tratat aici şi scris în două cuvinte, cu *everyone* (= fiecare, toţi, toată lumea), menţionat mai sus (§ 2553 b) şi scris într-un singur cuvînt.

Every one of them is a beauty.
Many a poet has sung the dignity of work.
Every boy and every girl was out in the fields.
Every flower, every tree, every blade of grass was aware of spring.

- § 2556 2) Substantivele cu formă de plural și înțeles de singular:
 a) *mews, news, shambles, summons* și *whereabouts* (§ 128);
 b) numele de științe și obiecte de studiu terminate în *-ics* (*astronautics, athletics, electronics, mathematics, phonetics* etc.) (§ 130 c, 124);
 c) numele de jocuri cu formă de plural (*draughts, ninepins* etc.) (§ 130 a, 123);
 d) două nume de boli cu formă de plural (*measles, mumps*) (§ 130 b, 120).
- § 2557 3) Substantivele cu formă de plural care fac parte dintr-un grup considerat ca un *tot*, ori formînd un nume sau un titlu de carte, au verbul la singular:

Three shillings a yard is a fair price.
Two cups of tea is not enough for me.
The Wars of the Roses is the struggle between the houses of Lancaster and York.
 Tchaplina's "*Our Inarticulate Friends*" is a favourite of Alan's.
 Turgenev's "*A Hunter's Sketches*" has won world-wide fame.

N o t ă

Numele de cărți care cuprind cuvinte ca: *Tales, Stories, Sketches, Notes* etc. pot fi construite și cu verbul la plural:

Turgenev's "*A Hunter's Sketches*" have won world-wide fame.
 Lamb's "*Tales from Shakespeare*" make pleasant reading.
 Shakespeare's "*Sonnets*" are a favourite book of hers.
 Dickens's "*American Notes*" are among the new reprints.
 Chaucer's "*Canterbury Tales*" are delightful.

- § 2558 4) Numeralesle și numele de măsuri cu formă de plural. — Unele numeralesle și nume de măsuri cu formă de plural sînt privite ca un *tot* și au verbul la singular:

Two is company, three is none.
Five pounds is too much for this.
This last few days all by myself has been very lonely.
A most interesting two months has passed.
There was still two hours before the show.
It is a good ten miles to the next village.
An agreeable three hours passes quickly.
Do give us another ten minutes!

(Vezi și § 2557, 541, 956)

- § 2559 5) *It is* + un plural. — Pronumele *it* întrebuințat ca subiect care anunță și accentuează numele predicativ, fiind un singular, are verbul la *singular* chiar atunci cînd numele predicativ este un plural:

It's the Vikings!
It is my children who look after me when I am ill.
It is twenty kilometers to the next town.
It was the holidays that they were waiting for.
It was Father and Mother who were ringing the bell.
It was you all who were there before the others.

(Vezi și § 861, 2519)

- § 2560 6) *More than one*. — Locuțiunea *more than one*, deși cu înțeles de plural, are verbul la singular prin atracție, *one* avînd înțeles de singular:

Of his pupils, more than one has taken up a technical career.
More than one combine was working that day.

Subiecte cu verbul numai la plural § 2561

1) Substantivele cu formă de singular și înțeles de plural. § 2562

a) *Folk* (= lume, persoane, familie) (§ 148) și *people* (=lume, persoane, familie) (§ 149).

b) *Fish. Fruit*. Când aceste substantive cu formă de singular au înțeles de plural (= pești, fructe), ele se construiesc cu pluralul (§ 162, 147):

Are the fish fresh?
The fruit were green.

c) Substantivele *cannon, foot, horse, sail* (= artilerie, infanterie, cavalerie, marină), deși cu formă de singular, se construiesc cu pluralul deoarece au sens (colectiv) de plural (§ 147, 110)

2) Adjectivele și participiile devenite substantive colective cu sens de plural fără schimbarea formei au verbul la plural (§ 750): § 2563

The English have a special sense of humour.
The missing were few.
The married were present in great numbers.

3) None. — Când pronumele nehotărît *none* se referă la un substantiv cu înțeles de singular, el are verbul la singular: § 2564

"Is there any salt left in the salt-cellar?" "No, there is none."
None of those women was the one he was looking for.
None but the bravest man deserves the name of hero.

Când însă pronumele *none* se referă la un substantiv cu sens de plural, în limba engleză modernă se ține ca verbul acordat cu pronumele *none* să fie la plural, chiar dacă singularul ar fi mai logic:

None of the boys are here.
There were none of my friends present.
"As among the ladies there are none ugly, so among the men there are none old."
 (Goldsmith)

4) One or Two. — Locuțiunea *one or two* (= vreo doi) are întotdeauna verbul la plural: § 2565

Only one or two of the men are against the proposal.
There are one or two things we should like to buy.

Atenție!

Locuțiunea *a + substantiv + or two* are adeseori verbul la singular:

A word or two is sufficient to convince him.

Subiecte compuse § 2566

1) Subiecte unite prin "and". § 2567

a) Două substantive cu formă de singular unite prin conjuncția *and* au verbul la plural: § 2568

Both Tim and Nick have exceeded the work norm per tractor.
The boy and girl were waiting to cross the street.

b) Două substantive cu formă de singular, unite prin conjuncția *and*, referindu-se la aceeași ființă ori la același lucru, sau atât de strins unite ca înțeles încît sugerează un singur obiect, au verbul la singular: § 2569

The well-known musician and painter has left.
Bread and butter is what I prefer for tea.

[Cuvintele “musician” și “painter” se referă la aceeași persoană. Dacă articolul ar fi fost repetat, cele două substantive se refereau la persoane deosebite și verbul era la plural: “*The well-known musician and the painter have left.*”]

- § 2570 c) *Gerundivele și substantivele verbale coordonate prin conjuncția “and”* se conformează aceluiași reguli (§ 2567—2569):

Reading and writing are taught in the elementary school. (Gerundive.)
The reading and correcting of the papers is finished. (Subst. verbale)

- § 2571 d) *Infinitivele coordonate prin conjuncția “and”* au însă verbul la singular:
To sit up late, read till all hours, and get up at six has worn him out.

- § 2572 e) *Substantivul cu formă de singular precedat de două sau mai multe adjective* ori substantive întrbuințate adjectival, corelate prin conjuncția “and”, poate avea verbul:

e') la *singular*, dacă ideea este de singular

e'') la *plural*, dacă ideea este de plural:

A red and white scarf *was* for sale. (O eșarfă)

A red and a white scarf *were* for sale. (Două eșarfe)

The cutting and threshing machine *was* out of order. (O mașină)

The cutting and the threshing machine *were* out of order. (Două mașini)

[Noțiunea de plural este indicată prin repetarea articolului: “a red and a white scarf”, “the cutting and the threshing machine”. Substantivul nu poate fi pus la plural, în primul exemplu din pricina articolului nehotărît, care însoțește numai un substantiv cu sens de singular, iar în al doilea exemplu pentru că întrebuințarea pluralului “machines” ar produce ambiguitate, nefiind clar dacă este vorba de două sau de mai multe mașini de treicrat și secerat.]

- § 2573 f) *Cînd verbul precedă subiectele unite prin conjuncția “and”,* dacă primul substantiv este la singular se întrbuințează foarte adesea *singularul* în locul pluralului, în special în propozițiile interogative:

Is father and the boy going out today?

There was a noise and a commotion that woke us up.

Pluralul este însă de asemenea foarte mult uzitat:

Here are your bag and umbrella.

(Vezi și § 2549)

- § 2574 2) *Două subiecte alternative.* — Două subiecte unite prin conjuncția *or* au verbul acordat cu subiectul *cel mai apropiat*¹:

Doris or Bob is coming.

Emma or her sisters are here.

Is he or his sisters in there?

Are the parents or the son to come?

Notă

Locuțiunile *one or two* și *a word or two* nu sînt subiecte alternative, ci simple expresii, și aparțin deci unui alt capitol (§ 2565).

- § 2575 3) *Două subiecte legate prin “either... or”, “neither... nor”.* —

- § 2576 a) *Cînd ambele subiecte sînt la singular,* verbul este tot la *singular*:

Either Ann or Leslie is going to join in the amateur theatricals.

Neither Jean nor Jim knows very much about art.

¹ Vezi H. W. Fowler, *op. cit.*, “Number”, 2.

b) Când un subiect este la *plural* și celălalt la *singular*, subiectul cu formă § 2577
de plural se pune înaintea verbului, care se acordă cu el:

Either she or the other girls have decided to swap experiences.
Neither Louis nor my boys are children in kindergarten.

c) Când subiectele nu reprezintă aceeași persoană, verbul se acordă cu § 2578
subiectul cel mai apropiat:

Either you or Mike has carried off the prize.
Neither Mark nor we have carried off the prize.

Este preferabil însă să se repete verbul:

Either you have the prize, or else Dora has it.
Neither Dora has the prize, nor have we.

4) Subiectele urmate de construcții introduse prin cuvintele: § 2579

as well as, besides, in addition to, like, likewise, together with, with, and
not, except, but (= cu excepția), *but not, no less than* au verbul acordat în număr
și persoană cu primul subiect, aceste construcții fiind, de fapt, incidente:

Paul, as well as Helen, is well up in chemistry.
You, as well as he, are first-rate swimmers.
No one besides them was in the fields.
A book of poems, in addition to my flowers, was sent to Daphne.
Harriet, like her parents, is spending her holidays in the mountains.
The mother, likewise the children, was out.
Toby, together with his friends, is having English lessons.
Dan with his brothers has left for the country.
All but he (sau him) were great walkers.
Agnes, but not her sisters, was to be blamed.
The manager, no less than the clerks, arrives at the office prompt to the minute.

Este însă preferabil să se repete verbul în unele cazuri, iar în altele să se
treacă lângă verb subiectul cu care acesta este acordat:

You are a first-rate swimmer, and so is he.
The mother was out, and so were the children.
Dan has left for the country, and so have his brothers.
Maud was to be blamed, but her sisters were not.

sau:

In addition to my flowers, a book of poems was sent to Martha.
Like her parents, Grace is spending her holiday in the mountains.
Leo is having English lessons together with his friends.
Dan has left for the country with his brothers.
No less than the clerks, the manager arrives at the office prompt to the minute.

5) Două subiecte legate prin "not only... but..." au verbul acordat cu su- § 2580
biectul cel mai apropiat:

Not only I, but the teacher thinks it right to help you.
Not only he, but his friends have decided to take part in the competitions for the badge.

Este însă preferabil să se repete verbul:

Not only I think it right to help you, but so does the teacher.
Not only he has decided to take part in the competitions for the badge, but so have
his friends.

6) Calculele aritmetice. — În calculele aritmetice se întrebuințează atât § 2581
singularul, cât și *pluralul*, limba modernă avînd tendința spre plural acolo unde
există alternativă, spre exemplu în primele două exemple de mai jos:

Two and two is (sau are) four.
Ten times four makes (sau make) forty.
Six is four and two

Eight *is* twice four.
 Two from six *leaves* four.
 Three *is* contained in six twice.
 Ten divided by five *is* two.
 How much *is* seven times ten?
 What *are* twice three?

III. PĂRȚILE SECUNDARE ALE PROPOZIȚIEI (SECONDARY PARTS OF THE SENTENCE)

§ 2582

ATRIBUTUL (THE ATTRIBUTE)

§ 2583 **Definiție.** — Atributul este partea de propoziție care determină un substantiv sau un substitut al lui.

§ 2584 **Procedee de exprimare.** — Atributul este exprimat printr-un adjectiv sau printr-un echivalent al acestuia:

a) un adjectiv calificativ:

There was a *fine* painting on the wall.
 I have met the *loveliest* child.

b) un adjectiv pronominal:

This is *my* mother.
 Every woman has *her own* work.

c) un articol:

There will be *an* eclipse shortly.
 I can see *the* sun behind *the* clouds.

d) un numeral:

He has been away *five* days.
 I like the *third* act better.

e) un gerundiv sau un participiu:

He wanted some *writing* materials. (Gerundiv)
 The *charging* bull stopped at the gate. (Part. prezent)
 The *fallen* leaves look splendid. (Part. trecut)

f) un substantiv cu valoare adjectivală:

A *mass* meeting was called.
 That's how the *evening* classes started.

g) un substantiv în cazul genitiv:

Our *country's* output of tractors has grown to a great extent.
 The door *of the office* was open.

h) un infinitiv:

She was the last person *to leave*.
 Have you nothing *to say* for yourself?

i) un adverb:

The village *there* is my birthplace.
 The man *next door* has been awarded the State Prize.

j) o apozitie:

An edition of Professor *Jones's* Phonetic Dictionary was brought out in the Soviet Union some time ago.

"Popeye, *The Sailorman*,"¹ is a well-known film character.

¹ *Popeye* ['pəpaɪ] (= cu ochii bulbucați).

k) o locuțiune prepozițională sau adverbială:

The room *on the right* is the study.
This is an *out-of-the-way* place.

l) o construcție cu participiul prezent (= o propoziție relativă eliptică § 1712):

The girl (who is) *knocking at the door* is pretty.
There are weeds (that are) *growing everywhere*.

m) o propoziție sau o frază considerată ca un tot unitar:

She did her work in a *happy-go-lucky* way.
Catch-as-catch-can wrestling is brutal.
He looked round with a *here-I-am-and-aren't-you-glad-to-see-me* sort of air.

N o t ă

Un substantiv poate avea mai multe atribute:

§ 2585

Some broken old furniture lay in one corner.
My little four-year-old girl is very naughty.

APOZIȚIA (THE APPPOSITION)

§ 2586

1) Definiție. — Apozitia este atributul substantival¹ care se referă la aceeași ființă sau lucru ca și substantivul determinat. § 2587

„Între apozitie și substantivul determinat nu există de obicei un raport de subordonare; ele stau pe același plan și numai locul fiecăruia îi determină calitatea de determinat sau determinant”².

În cazul apozitiei, determinatul precedă de obicei determinantul, deci al doilea substantiv (sau echivalentul acestuia) reprezintă în genere apozitia.

2) Clasificare. — Apozitia poate fi simplă sau dezvoltată.

§ 2588

a) *Apozitia simplă* (*The Close Apposition*) este alcătuită dintr-un substantiv (sau două), strins legat ca înțeles de substantivul determinat și neavînd el însuși nici un determinant:

Graham Greene	Comrade Jackson
Uncle Sam	Miss Kelly
my sister-in-law Bess	Prof. Daniel Jones
Daddy Longlegs	Sir Laurence Olivier
a fellow creature ³	the name of Caesar ⁴
	the River Thames
	the Crosskeys Inn ³
	number six
	the adverb never
	the city of London ⁴

b) *Apozitia dezvoltată* (*The Loose Apposition*) constă dintr-un substantiv însoțit de atributele lui, și este de fapt echivalentă cu o propoziție relativă explicativă eliptică:

Barnes, (who is) *the machine-room foreman*, has only just been appointed to his job.
Martin, (who is) *our former coach*, is an old man now.
Byron, (who was) *the famous English romantic poet of the 19th century*, fought for the freedom of Greece.

¹ Exprimat printr-un substantiv (sau un echivalent al acestuia), cu determinările respective cînd acestea există.

² *Gramatica limbii române*, Editura Academiei R.P.R., vol. II, 273.

³ Exemple de apozitii care, în mod excepțional, *precedă* substantivul pe care îl determină (§ 2587).

⁴ Construcție numită „genitiv apozitiv” (§ 218).

§ 2589 3) Acord. —

a) *Gen. Număr.* — Apoziția se acordă în gen și număr cu cuvântul determinat:

June and Olivia (subiect fem. pl.), *my sisters* (apoziție fem. pl.), have not reached school-age yet.

We (subiect pl.), *Romanians* (apoziție pl.), have greatly developed our industry.

b) *Caz.* — Spre deosebire de gramatica română, unde apoziția este întotdeauna în cazul nominativ, unii gramaticieni englezi consideră că apoziția se acordă în caz cu substantivul determinat¹. Astfel:

Admiral (subiect nom.) *Nelson* (apoziție nom.) defeated Napolcon at Trafalgar.

The young runaway boy became *Shakespeare* (nume pred. nom.), the great *dramatist* (apoziție nom.).

She bought the meat at *Johnson the butcher's* (apoziție genitiv)².

I sent my *cousin* (compl. indir. dat.) *Ida* (apoziție dat.) the parcel.

I sent the parcel *to Ida* (compl. indir. prepozițional ac. sau dat. prepozițional), my *cousin* (apoz. ac. sau dat. prepozițional)³.

Farther on we saw the *hotel* (compl. dir. ac.), a large white *building* (apoziție ac.)⁴.

Această interpretare păcătuiește însă prin lipsă de logică și de consecvență. Apoziția, reprezentând o propoziție relativă eliptică, nu poate sta decît în cazul nominativ și în limba engleză, în mod cu totul excepțional, în cazul genitiv. Acest lucru se vede clar dacă, reluînd exemplele de mai sus, se completează propoziția relativă cu părțile care lipsesc:

I sent *Ida* (compl. indir. dat.), (who is) my *cousin* (apoziție nom.), the parcel.

I sent the parcel *to Ida* (compl. indir. prepozițional, ac. sau dat. prepozițional), (who is) my *cousin* (apoziție nom.)

Farther on we saw the *hotel* (compl. dir. ac.), which was a large white *building* (apoziție nom.).

§ 2590 4) Construcții apoziționale. — Prin extensie, gramatica engleză folosește expresia „în apoziția lui...” și pentru alte părți de propoziție sau chiar pentru propoziții. În această expresie, cuvîntul „apoziție” are înțelesul de „raport sintactic între construcții, de obicei consecutive, care au aceeași funcție și stau în același raport cu alte elemente din propoziție sau din frază, a doua construcție determinînd și completînd pe prima”⁵:

He gave us his *promise* (compl. dir.) *to write* (infinitiv în apoziția complementului direct *promise*).

It (subiect gramatical) is kind of him *behaving like that* (construcție gerundivală, subiect logic în apoziția lui *it*).

It (subiect gramatical) was usual for him *to spend his holidays hiking* (construcție infinitivală, subiect logic în apoziția subiectului gramatical *it* introductiv).

She thought *it* (compl. dir.) a pity *that she had missed such an opportunity* (completivă directă în apoziția complementului direct *it* introductiv).

(Vezi și § 864—866, pag. 178, nota 1, § 2816)

¹ H.W. Fowler and F.G. Fowler, *The King's English*; J.C. Fernald, *English Grammar Simplified* etc.

² În genere, semnul genitivului (*'s*) se adaugă numai la apoziție, deoarece se consideră că aceasta formează un tot cu substantivul determinat: „at Johnson the *butcher's*” (§ 252—253). Vezi și alte exemple la § 252—253.

³ Cazul apoziției complementului indirect prepozițional este susceptibil de două interpretări: el poate fi acuzativul dacă apoziția este considerată acordată cu complementul fără prepoziție, sau dativul dacă complementul este luat împreună cu prepoziția. Vezi alte exemple la § 333.

⁴ Vezi alte exemple la § 341.

⁵ *The American College Dictionary*, „Apposition”.

COMPLEMENTUL § 2591

Terminologie. — Partea de propoziție numită în gramatica română „complement“ are două denumiri în gramatica engleză: *Object*, pentru complementul direct, indirect și prepozițional, și *Adverbial* pentru complementul circumstanțial. § 2592

Atenție!

Denumirea *Complement* din gramatica engleză nu înseamnă „complement“ în limba română, ci „nume predicativ“ sau „complinire predicativă“. § 2593

A. COMPLEMENTUL DIRECT (THE DIRECT OBJECT) § 2594

1) **Definiție și caracteristici.** — Complementul direct este partea de propoziție asupra căreia trece sau se exercită direct acțiunea verbului determinat. Pentru acest motiv numai verbele tranzitive pot avea complement direct. § 2595

Complementul direct nu are prepoziție, stă în cazul acuzativ și răspunde la întrebarea *whom?* (= pe cine?) sau *what?* (= ce?): § 2596

Have you had *tea* yet?
I saw *her* yesterday in the street.
They admitted *the sick* to the hospital.
Of the three pounds you gave her she has only *two* left.
They wanted *to go* to a show.
She began *talking* volubly.
He knew *the oppressed* in Africa to be fighting for their rights.

2) **Procedee de exprimare.** — După cum se vede din exemplele de mai sus, complementul direct poate fi exprimat printr-un substantiv sau printr-un echivalent al acestuia (pronume, adjectiv substantival, numeral, infinitiv, gerundiv sau participiu trecut etc.) § 2597

3) **Traducere.** — Complementul direct din gramatica engleză corespunde complementului direct din gramatica română, deci stă în acuzativ. Numai în cazul câtorva verbe [*to address, to answer, to approach, to become* (= a-i șede bine cuiva), *to befall, to displease, to escape, to oppose, to please, to reproach, to resemble, to resist, to succeed* (= a urma), *to thank* etc.] corespunde și complementului indirect, deci și cazului *dativ* din limba română: § 2598

I saw *him*. (Ac.)
(*L-am văzut.*) (Ac.)
He never answered *them*. (Ac.)
[(El) nu *le-a* răspuns deloc (niciodată).] (Dat.)
Black becomes *you*. (Ac.)
(Culoarea neagră *îți* șade bine.) (Dat.)
His answer didn't please *you*. (Ac.)
(Răspunsul lui nu *îi-a* plăcut.) (Dat.)

4) **Locul în propoziție.** — Complementul direct se pune *după* verbul pe care îl determină și de care nu poate fi despărțit decât în mod excepțional: § 2599

He made (verb) *his speech* (compl. dir.) on the spot.

Între complementul direct și verb pot interveni:

a) un complement indirect:

We send (verb) *Andrew* (compl. indir.) our love¹ (compl. dir.).
Give (verb) *her* (compl. indir.) my best regards¹ (compl. dir.).

§ 2600

¹ Părțile de propoziție sînt considerate aici ca fiind alcătuite din cuvîntul care constituie nucleul părții de vorbire, împreună cu determinanții lui, spre exemplu: *our love* = *love* (nucleu), *our* (atribut).

- § 2601 *b)* un complement prepozițional sau circumstanțial, ori "a Predicate of Result", atunci cînd complementul direct este lung sau determinat de un atribut ori de o propoziție relativă, sau cînd constă dintr-un infinitiv:

I know he wrote (verb) *to everyone in his office* (compl. indir. prep.) a postcard (compl. dir.) with a few words of greeting (atribut).

I put down (verb) *on the table* (Predicate of Result) the box (compl. dir.) taken from the boy (atribut).

We spoke about planting (verb) *in the garden* (compl. circ. de loc) the flowers (compl. dir.) which had been tended in the greenhouses through the winter (propoziție relativă).

The factory was hiring (verb) *at intervals* (compl. circ. de timp) *by ones and twos* (compl. circ. de mod) girls (compl. dir.) not in their teens (atribut).

He kissed (verb) *with cold lips* (compl. instrumental) his son's cheeks (compl. dir.).

He decided (verb) *in his heart of hearts* (compl. circ. de loc) to make up (compl. dir.) for lost time.

Această intercalare a unor părți de propoziție, chiar foarte lungi, este necesară în special pentru evitarea eventualelor confuzii:

We accepted (verb) *with the greatest pleasure* (compl. circ. de mod) the invitation (compl. dir.) sent by the publishing house (atribut).

As I came in, he gave (verb) me, *with an expression of joy which made him look years younger* (compl. circ. de mod + propoziție relativă), the letter (compl. dir.) just brought by the messenger (atribut).

Dacă complementul circumstanțial, cu subordonata lui, nu ar fi fost intercalat între verbul predicat și complementul direct al acestuia, frazele de mai sus ar fi avut cu totul alt sens:

We accepted the invitation sent by the publishing house *with the greatest pleasure*. (Complementul de mod determină în acest caz verbul *sent*.)

He gave me the letter just brought by the messenger *with an expression of joy which made him look years younger*. (Complementul de mod determină aici verbul *brought*.)

- § 2602 *c)* particulele adverbiale care intră în compunerea verbelor complexe (§ 2208, 2275—2281):

He knocked out (adv.) the ashes (compl. dir.) from his pipe.

Ring up (adv.) the telephone exchange (compl. dir.).

- § 2603 5) Complementul intern (*The Cognate Object or Accusative*). — Unele verbe *intransitive* pot avea un complement direct din aceeași rădăcină cu verbul (uneori dintr-o rădăcină diferită), complement care repetă ideea verbului. Această parte de propoziție este numită „complement intern” (*Cognate object or Accusative*), iar verbul respectiv este considerat în acest caz verb tranzitiv:

I dreamed a lovely dream.

She fought a hard fight.

They lived a long and happy life.

Delia sang a fine song.

They smelled a terrible smell of burnt oil.

Baby smiled her sweetest smile.

It was raining with big drops.

This is a memorial to the soldiers who died a glorious death.

She always goes her own way.

He was fighting a losing battle against her.

They ran a swift race.

(Vezi și § 1326)

- § 2604 6) Complementul direct reținut (*Retained Direct Object*). — Vezi § 1784—1785, 2620.

7) Verbe cu două complemente directe. — Citeva verbe pot avea două § 2605
complemente *directe*, ceea ce constituie o dificultate pentru studenții români, datorită faptului că, în limba română, unul din aceste două complemente este adeseori indirect. Asupra acestor verbe gramaticienii nu cad de acord; se consideră însă în genere că următoarele verbe aparțin acestei categorii: *to answer, to entreat, to envy, to forgive, to hear, to request, to save, to strike, to teach*¹ etc.:

We answered *them* (compl. dir.) *many questions* (compl. dir.)
[*Le* (compl. indir.) -am răspuns la multe *întrebări* (compl. indir.).]
He envied *you* (compl. dir.) *your success* (compl. dir.).
[*Îți* (compl. indir.) invidia *succesul* (compl. dir.).]
We forgave *Jane* (compl. dir.) *her rudeness* (compl. dir.).
[*I* (compl. indir.) -am iertat *Ioanei* (compl. indir.) *nepolitețea* (compl. dir.).]
She taught *me* (compl. dir.) *the alphabet* (compl. dir.).
[(*Ea*) *m* (compl. dir.) -a învățat *alfabetul* (compl. dir.).]

8) Verbe cu două complemente „direct și indirect”. — Vezi § 2618.

B. COMPLEMENTUL INDIRECT (THE INDIRECT OBJECT)

§ 2606

1) Definiție și caracteristici. — Complementul indirect este partea de § 2607
propoziție asupra căreia se răsfrânge în mod indirect acțiunea verbului, în sensul că această acțiune i se adresează sau este îndeplinită pentru el.

Complementul indirect stă în cazul *dativ* și răspunde la întrebările (*to*) § 2608
whom? for whom? of whom? to what? etc. (= cui? pentru cine? de la cine? pentru ce?). El poate determina verbe tranzitive sau intransitive, substantive, adjective (sau echivalentele respective) și interjecții:

We bought *Sandy* a watch.² (Compl. indir. fără prep.)
Why doesn't she speak *to them*? (Compl. indir. prepozițional)
I can't see all the applicants now: I'll only talk *to one*. (Compl. indir. prepozițional)
He came to Glasgow as *apprentice to a carpenter*. (Compl. indir. prepozițional)
I have brought a *drawing for you*. (Compl. indir. prepozițional)
The doctor was talking *to the sick and the injured*. (Compl. indir. prepozițional)
He is always *polite to everyone*. (Compl. indir. prepozițional)
Hurray for the holidays! (Compl. indir. prepozițional)

2) Procedee de exprimare. — După cum se vede din exemplele de mai sus, § 2609
complementul indirect poate fi exprimat printr-un substantiv sau printr-un echivalent al acestuia (pronume, adjectiv substantivat, numeral, participiu trecut substantivat etc.).

3) Formă și întrebuințare. — Complementul indirect are două forme în § 2610
limba engleză;

a) complementul indirect fără prepoziție;

b) complementul indirect prepozițional (construit cu prepoziția *to*, rareori *for*, *on* sau *of*).

a) Forma fără prepoziție este cea mai frecventă și se întrebuințează atunci § 2611
când complementul se află imediat după verb:

She gave *Jane* her tea a moment ago.
I will send *him* a wire.

¹ Verbul „a învăța” (= *to teach*) are și în limba română două complemente *directe*.

² În exemple, cuvintele tipărite cu aldine reprezintă complementul indirect, iar cele tipărite cu litere cursive cuvântul determinat de complementul indirect respectiv.

Citeva verbe nu au decît complementul indirect fără prepoziție¹. Printre cele mai obișnuite se află:

to do a favour / an honour / a service, etc.; to play somebody false / fair, etc.; to reach;
to save; to spare expense / labour / money / trouble, etc.

Do *Jane* a favour, will you?

Reach *me down* that vase, please!

This has saved *him* needless expense.

Can you spare *her* a few moments?

- § 2612 *b)* Forma prepozițională a complementului indirect este întrebuițată:
b') cînd complementul indirect determină un substantiv, un adjectiv sau un pronume (§ 324—326, 330, 332);
b'') cînd nu există complement direct în propoziție:

Will you speak *to Lucy* now?

On her holidays she wrote *to me* every day.

- b''')* cînd complementul indirect se află la începutul propoziției:

To Danny everyone speaks kindly.

To whom did they apply? (*Who* did they apply to?)

For him are all the praises.

- b''''*) cînd complementul indirect este precedat de cel direct:

I sent *it* (compl. dir.) (*to*) *her* (compl. indir. prepozițional) at once.

Mother brought the guidebook (compl. dir.) *for me* (compl. indir. prep.).

Excepție

- § 2613 Complementul indirect pronominal precedat de complementul direct *it* poate avea și forma fără prepoziție:

Don't worry about your text-book! They will give *it you* when they are through with it.

I haven't seen their new house yet: they are showing *it me* today.

He insists on having his microgroove record back: give *it him* and have done with it!

My hat is in the hall: go and fetch *it me*, please!

- § 2614 *b''''')* în cazul unor verbe care sînt urmate întotdeauna de complementul indirect prepozițional, oricare ar fi locul acestuia. Printre cele mai obișnuite verbe din această categorie se află următoarele:

to accustom	to consign	to mention	to resign
to administer	to convey	to observe	to reveal
to announce	to deliver	to post	to say
to appear	to describe	to prescribe	to secure
to ascribe	to devote	to propose	to seem
to attribute	to explain	to prove	to speak
to beckon	to impute	to relate	to submit
to belong	to introduce	to repeat	to suggest
to communicate	to leave	to reply	to swear
to confide	to listen	to represent	to translate
			to yield

Won't you explain *to her* how you did it?

I introduced *to you* all the friends I had.

Will you post *to the publishing house* the letter I left on my desk?

They said *to me*: "Come here!"

We suggested *to him* a new leading line in plastics.

Translate *for them* the article you have just read.

¹ Forma prepozițională este întîlnită eu totul excepțional în aceste cazuri; spre exemplu: "to play a trick *on somebody*" (= a juca o festă *cuiiva*).

Notă

Complementul indirect este întotdeauna precedat de prepoziție cînd nu este însoțit de un complement direct (vezi în special verbele *to listen*, *to seem* și altele similare, care nu au complement direct). § 2615

Complementul indirect al următoarelor verbe este așezat de obicei după complementul direct: § 2616

to arrange	to finish	to say
to begin	to introduce	to speak
to describe	to post	to start
to drive	to pronounce	to suggest
to explain	to propose	to translate, etc.

He will arrange *things* (compl. dir.) *for you* (compl. indir.).
 Won't you describe your *trip* (compl. dir.) *to us* (compl. indir.)?
 Who will drive your *motor-bout* (compl. dir.) *for you* (compl. indir.)?
 I finished her *essay* (compl. dir.) *for her* (compl. indir.).
 Won't you introduce your *brother* (compl. dir.) *to her* (compl. indir.)?
 She never said a *word* (compl. dir.) *to him* (compl. indir.).
 Who suggested this *answer* (compl. dir.) *to you* (compl. indir.)?

Cînd însă complementul direct este lung ori este determinat de un atribut sau de o propoziție atributivă, complementul indirect îl precedă (vezi și exemplele de la § 2614, unele verbe din acel grup făcînd parte și dintre cele enumerate la § 2616): § 2617

I finished *for her* (compl. indir.) the *essay* (compl. dir.) given by the teacher (atribut).
 Won't you introduce *to Helen* (compl. indir.) the *girl* (compl. dir.) you were talking to (propoziție atributivă)?
 Who suggested *to you* (compl. indir.) the *answer* (compl. dir.) you gave us (propoziție atributivă)?

(Vezi și § 319—326)

4) Verb cu două complemente: *direct și indirect*. — Verbele tranzitive au adeseori două complemente, unul direct și celălalt indirect: § 2618

I lent *him* (compl. indir.) my *mackintosh* (compl. dir.).
 John sent *word* (compl. dir.) *to his brother and sister* (compl. indir. prepozițional) to come and see him.

a) Complementul indirect este pus imediat după verb:

I'll tell *John* (compl. indir.) the *truth* (compl. dir.).
 Won't you keep *me* (compl. indir.) *company* (compl. dir.)?

b) Complementul indirect este precedat de complementul direct în următoarele cazuri:

b') cînd complementul direct este pronume personal:

Give *it* (compl. dir.) *(to) him* (compl. indir. prepozițional).
 We sent *them* (compl. dir.) *to our friends* (compl. indir. prepozițional).

b'') cînd complementul indirect (prepozițional) este lung sau însoțit de atribut:

They sent *wedding-cards* (compl. dir.) *to all their friends* (compl. indir. prepozițional).
 He owes his *life* (compl. dir.) *to the new treatment* (compl. indir. prepozițional) prescribed by the doctor.

b''') pentru accentuarea complementului indirect:

I sent the *note* (compl. dir.) *to him* (not *to you*) (compl. indir. prepozițional).
 She brought these *flowers* (compl. dir.) *for me* (not *for my sister*) (compl. indir. prepo-

§ 2619 Printre verbele cel mai des însoțite de două complemente, direct și indirect, se află următoarele:

to allow	to grant	to owe	to send
to bring	to hand	to pay	to show
to deny	to leave	to promise	to tell
to fetch	to lend	to refuse	to wish
to give	to offer	to sell	to write

(Vezi și § 2692)

§ 2620 5) Complementul reținut (*Retained Object*). — Când un verb activ cu două complemente (direct și indirect) este transformat în verb pasiv, se pot prezenta două situații:

a) sau complementul indirect devine subiect, complementul direct rămânând cu aceeași funcție și fiind numit în acest caz *A Retained Direct Object* (complement direct reținut):

(Activ) *They* (subiect) told *me* (compl. indir.) the *truth* (compl. dir.).
 (Pasiv) *I* (subiect) was told the *truth* (*Retained Direct Object*).

b) sau complementul direct devine subiect, complementul indirect rămânând cu aceeași funcție și fiind numit în acest caz *A Retained Indirect Object* (complement indirect reținut):

(Activ) *I* (subiect) brought *it* (compl. dir.) (*to*) *her* (compl. indir. prepozițional).
 (Pasiv) *It* (subiect) was brought (*to*) *her* (*Retained Indirect Object*) (*by me*).

(Vezi și § 1784—1785)

§ 2621

C. COMPLEMENTUL PREPOZIȚIONAL (THE PREPOSITIONAL OBJECT)

§ 2622 1) Definiție. — Complementul prepozițional este complementul precedat de prepoziție când răspunde la o întrebare care cuprinde prepoziția respectivă + pronumele *whom* sau *what*:

He glanced *through the paper*.
 (*Through what did he glance? — colocv. What did he glance through?*)

His son was good *at geography*.
 (*At what was his son good? — colocv. What was his son good at?*)

They were accompanied *by their sister*.
 (*By whom were they accompanied? — colocv. Who were they accompanied by?*)

We were talking *of you*.
 (*Of whom were we talking? — colocv. Who were we talking of?*)

She was a kind wife *to him*.
 (*To whom was she a kind wife? — colocv. Who was she a kind wife to?*)

§ 2623 2) Complementul prepozițional și complementul circumstanțial. Complementul prepozițional (*Prepositional Object*) nu trebuie confundat cu complementul circumstanțial exprimat printr-o locuțiune prepozițională (*Prepositional Adverbial*). Deosebirea dintre aceste două complemente constă în faptul că circumstanțialul arată circumstanța de mod, timp, loc, cauză etc., în care se petrece o acțiune (§ 2634), deci răspunde la întrebările puse pentru aflarea complementelor circumstanțiale. Aceste întrebări, spre deosebire de cele arătate la § 2622 (pentru complementul prepozițional), constau, în cazul complementului circumstanțial, dintr-un *adverb* sau

o locuțiune adverbială *how? when? where? why? etc.* (cum? cînd? unde? de ce? etc.):

He was talking *with his students*. (Compl. prepozițional)
 (With whom was he talking? — *colocv.* Who was he talking with?)
 He was talking *with great ease*. (Compl. circ. de mod)
 (How was he talking?)
 On the eve of exams we pored *over our books* all day. (Compl. prepozițional)
 (Over what did we pore? — *colocv.* What did we pore over?)
 Come and stay with us *over the weekend*. (Compl. circ. de timp)
 (Come and stay with you when?)

A t e n Ț i e !

Acceasi construcție prepozițională, în același context, poate fi considerată § 2624
 uneori complement prepozițional (*Prepositional Object*), alteori complement
 circumstanțial (*Prepositional Adverbial*), în funcție de interpretarea ce i se
 dă, prin urmare în funcție de întrebarea la care răspunde. Spre exemplu, în
 propoziția:

They dined with the Smiths.

locuțiunea prepozițională *with the Smith* poate fi:

a) „complement prepozițional“ dacă interesează „la cine au luat masa“,
 întrebarea fiind deci: „With whom did they dine?“ (*colocv.* Who did they dine
 with?)

b) complement circumstanțial de loc dacă interesează „unde au luat
 masa“ („Where did they dine?“).

În același mod, în propoziția:

He is on the “Daily Worker.”

locuțiunea prepozițională *on the “Daily Worker”* poate fi:

a) complement prepozițional („On what paper is he?“) sau (*colocv.*
What paper is he on?)

b) circumstanțial de loc [„Where is he (working)?“].

3) **Întrebuintare.** — Complementul prepozițional determină verbe intran- § 2625
 zitive, tranzitive sau reflexive, substantive, adjective și interjecții:

I walked with them round the lake. (Verb intr.)
That dress was made by Kitty. (Verb tranz.)
He helped himself to some more cream. (Verb reflexiv)
*She had no hood to her mac.*¹ (Subst.)
Romania is rich in coal. (Adj.)
She was pleased with his words. (Participiu adjectivat)
Good-bye to the holidays! (Interj.)

4) **Caz.** — Complementul prepozițional este considerat *fără prepoziție* § 2626
 și ca atare stă în cazul acuzativ (§ 892).

N o t ă

Complementul direct, prin însăși natura lui, nu poate fi complement pre- § 2627
 pozițional, deoarece el este „partea de propoziție asupra căreia acțiunea ver-
 bului se exercită *direct, nemijlocit*“, deci nu prin intermediul unei prepoziții
 (§ 2594, 1319a, 1325).

¹ *mac* (*colocv.* abreviație) = *mackintosh* (haină de ploaie impermeabilizată cu cauciuc).

§ 2628 5) **Complemente cu două prepoziții.** — Unele complemente sint introduse de două prepoziții:

I took the book *from off* the shelf.
Our sitting-room looked out *on to* the fields.

A se compara:

They *went on* reading. (Verb complex cu particulă adverbială)
They *went on the supposition* that she was in town. (Verb + compl. circ. cu o prep.)
They *went on with their work*. (Verb complex + compl. prepozițional)
They *went on to the deck*. (Verb + compl. circ. cu 2 prep.)
They *went on up to their knees* in water. (Verb complex + compl. circ. cu 2 prep.)

(Vezi și § 2386)

§ 2629 6) **Verbele complexe cu particulă verbală de origine adverbială¹.** — Complementul pus imediat după particulă nu este considerat complement prepozițional, ci *complement direct*, deoarece particula adverbială nu este în acest caz o prepoziție, ci un adverb care face parte integrantă din verb și care transformă un verb intransitiv într-unul tranzitiv:

He sent *in the letter of introduction*.
She put off *seeing that year's Salon* because she was too busy at the time.

“*in the letter of introduction*” și “*seeing that year's Salon*” sint complemente directe, deoarece “*in*” și “*off*” nu sint prepoziții, ci adverbe care fac parte organică din verbele “*sent in*” și “*put off*”.

A se compara cu:

He sent the snapshots *in a letter* which he forgot to address.
[(El) a trimis instantaneele într-o scrisoare pe care a uitat să scrie adresa.]
She put me *off my plan*.
[(Ea) m-a convins să renunț la proiectul meu.]

[“*In a letter*” și “*off my plan*” sint complemente prepoziționale, “*in*” și “*off*” fiind în acest caz prepozițiile care introduc complementul².]

§ 2630 **Verbele complexe pot avea, la rindul lor, un complement prepozițional:**

He put up *with all the difficulties* inherent to a beginning.
The room looks out *on the garden*.
She looked about *for her children*.
We went on *to the next item* on the agenda.

[“*Put up*”, “*look out*”, “*look about*” și “*went on*” sint verbe complexe construite cu adverbele “*up*”, respectiv “*out*”, “*about*” și “*on*” și au complementele prepoziționale “*with the difficulties*”, respectiv “*on the garden*”, “*for her children*” și “*to the next item*”, construite cu prepozițiile “*with*”, respectiv “*on*”, “*for*” și “*to*”].

(Vezi și § 2208)

§ 2631 7) **Verbele prepoziționale.** — Unii gramaticieni³, considerînd că prepoziția condiționată face parte integrantă din verbul de care depinde (§ 1325), nu privesc complementul precedat de o astfel de prepoziție ca pe un complement prepozițional, ci ca pe un *complement direct*. De exemplu:

Mary is too old *to look after the children*.
Why should you laugh *at somebody else's failings*?
We talked *over the matter*.

¹ Vezi § 2208—2209.

² Vezi și § 2383.

³ G. Curme, *op. cit.*, § 63 B 1, etc.

[Cuvintele "the children", "somebody else's failings", "the matter" sînt *complementele directe* ale verbelor prepoziționale "to look *after*", respectiv "laugh *at*", talked *over*", și nu se consideră că sînt complementele prepoziționale ale verbelor "to look", respectiv "laugh" și "talked", de care sînt legate prin prepozițiile "after", respectiv "at" și "over".]

8) Complementul de agent și instrumental (*The Adverbial of Agency and Instrument*) arată de cine este săvîrșită acțiunea verbului sau mijlocul prin care se îndeplinește ea. El răspunde la întrebarea *by whom* (colocv. *who by?*) (= de cine?) sau *by what means?* (= cu ce?):

The rose bushes had been planted *by my father*. (Compl. de agent)
They fenced *with swords*. (Compl. instrumental)
We went home *by car*. (Compl. instrumental)
The jumper was made *by hand*. (Compl. instrumental)

D. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANȚIAL

§ 2633

(THE ADVERBIAL. THE ADVERBIAL MODIFIER OR ADJUNCT)

1) Definiție. — Complementul circumstanțial este partea secundară de propoziție care determină un *verb*, un *adjective* sau un *adverb*. § 2634

Ca determinant al verbului, complementul circumstanțial arată *în ce împrejurări* (de loc, timp, mod etc.) se îndeplinește o acțiune sau are loc o stare, iar ca determinant al adjectivului, al verbului sau al echivalențelor acestora, complementul circumstanțial arată *cum se prezintă o însușire*:

He landed *at Dover*. (Verb + compl. circ. de loc)
The meeting started *at nine*. (Verb + compl. circ. de timp)
They laughed *uproariously*. (Verb + compl. circ. de mod)
It was *hardly true*. (Compl. circ. de mod + adj.)
We are *nearly there*. (Compl. circ. de mod + adv.)
There are *only five* left. (Compl. circ. de mod + numeral)
We arrived *almost on time*. (Compl. circ. de mod + locuțiune prepozițională)

Complementul circumstanțial poate determina și o întreagă propoziție:

He came to see us *simply because he felt like it*.

2) Procedee de exprimare. — Complementul circumstanțial poate fi exprimat printr-un adverb sau printr-un echivalent al acestuia: un substantiv cu sau fără prepoziție, un acuzativ adverbial¹, un infinitiv sau o construcție cu infinitivul, un participiu, o construcție absolută², o locuțiune adverbială sau prepozițională etc.: § 2635

They worked *hard*. (Adverb)
She went *home*. (Substantiv)
He walked *to school*. (Substantiv cu prep.)
I ran *all the way*. (Acuzativ adverbial)
She stood up *to go*. (Infinitiv)
To go to that first-night performance, you must have an invitation. (Construcție infinitivală)
Having knocked off work, he went home. (Participiu perfect)
The flat being restored, he moved in at once. (Nominativ absolut)
One after the other, we looked through the microscope. (Locuțiune adverbială)
She was waiting *in the draughty hall*. (Locuțiune prepozițională)

¹ Vezi și § 343.

² O construcție absolută este o construcție de sine stătătoare, spre exemplu „nominativul absolut“ (§ 1723).

§ 2636 3) **Clasificare.** — După natura împrejurării pe care o arată, complementul circumstanțial poate fi:

- a) complement circumstanțial de loc
- b) complement circumstanțial de timp
- c) complement circumstanțial de mod și comparativ
- d) complement circumstanțial de cauză
- e) complement circumstanțial de scop/final
- f) complement circumstanțial de condiție sau presupunere
- g) complement circumstanțial concesiv

§ 2637 a) *Complementul circumstanțial de loc (The Adverbial of Place and Movement)* arată locul unde se petrece o acțiune, sau punctul de plecare, direcția și limita unei acțiuni sau stări. El răspunde la întrebările: *where? from where? how far?* (= unde? încotro? de unde? până unde?):

He was *in the country*.
 They are going *to Mogoșoaia*.
 She went *from home* yesterday, on the Bucharest plane.
 We could walk *as far as the station*.

§ 2638 b) *Complementul circumstanțial de timp (The Adverbial of Time)* arată timpul în care se petrece o acțiune sau există o stare. El răspunde la întrebările: *when? since when? till when? (for) how long?* (= când? de când? până când? pe când? cit timp?):

He arrived *yesterday*.
 They have been here *since Monday*.
 We worked *till late at night*.
 The meeting was adjourned *to the following day*.
 He was here (for) *a fortnight*.
 They have come to Bucharest *for a week*.

§ 2639 c) *Complementul circumstanțial de mod (The Adverbial of Manner)*, în categoria căruia intră și *circumstanțialul (de mod) comparativ (The Adverbial of Comparison)*, arată modul în care se îndeplinește o acțiune, are loc o stare sau apare o însușire. El răspunde la întrebările: *how? how much? how many times?* (= cum? cit? de câte ori?):

She was smiling *happily*.
 He speaks English *like an Englishman*.
 Tom escaped uninjured *by the skin of his teeth*.
 We thanked him *very much*.
 They came here *many times*.

§ 2640 d) *Complementul circumstanțial de cauză (The Adverbial of Cause)* arată cauza unei acțiuni sau a unei stări. El răspunde la întrebarea *from what cause?* (= din ce cauză?):

She could hardly speak *for tears*.
 We were stiff *with cold*.
 I said nothing *because of you*.

§ 2641 e) *Complementul circumstanțial de scop sau final (The Adverbial of Purpose)* arată scopul unei acțiuni sau al unei stări. El răspunde la întrebarea *what for? for what purpose?* (= în ce scop?):

He wrote *for fame*.
 I am here *to talk to you*.
In order to make a good impression, he was on his best behaviour.

f) *Complementul circumstanțial de condiție sau presupunere* (*The Adverbial of Condition or Supposition*) arată condiția în care se săvârșește o acțiune sau are loc o stare. El răspunde la întrebarea *on what condition?* (= cu ce condiție?):

I cannot go anywhere *without asking my father's permission*.
She never writes letters *unless compelled by circumstances*.
With luck, I shall get there in time.

Circumstanțialul de condiție se recunoaște prin aceea că poate fi înlocuit cu o propoziție introdusă de conjuncția *if*. Propozițiile citate mai sus ca exemple pot fi înlocuite astfel:

I cannot go anywhere *if I don't ask my father's permission*.
She never writes letters *if she is not compelled by circumstances*.
If I am lucky, I shall get there in time.

g) *Complementul circumstanțial concesiv* (*The Adverbial of Concession*) arată un obiect¹ sau o situație care nu a reușit să împiedice realizarea acțiunii verbului predicat. El răspunde la întrebarea: *in spite of what person (or circumstance)?* [= în ciuda cărei persoane (sau împrejurări)?]:

I went to the ice-hockey match *in spite of my wife who was afraid of the cold*.
However busy, they call here every week.
Notwithstanding his intelligence, he can't see his mistake.
Though tired, she insisted on playing Bach² for us.
Whatever her faults, she is very helpful.

E. ALTE CESTIUNI REFERITOARE LA COMPLEMENTE

1) Alte categorii de complemente. — Ca și în gramatica română, la categoriile de complemente arătate până aici se pot adăuga subîmpărțiri, în special ale complementului circumstanțial de mod, care să exprime: o relație, asocierea, consecințele, diferite mărimi ca, spre exemplu: grad, dimensiune, distanță, greutate, valoare etc.:

She was good *at her books*. (Compl. de relație)³
I worked at it *with my son*. (Compl. sociativ)³
The well had been pumped *dry*. (Compl. consecutiv — *Pred. of Result*)⁴
The temperature of the room had gone up *two degrees*. (Grad)⁵
The place measured *two square miles*. (Dimensiune)⁵
They drove *for miles* through wooded country. (Distanță)⁵
He carried a knapsack weighing *fifty pounds*. (Greutate)⁵
Turner's picture was worth *a small fortune*. (Valoare)⁶

¹ Sens gramatical (§ 2).

² *Bach*, numele celebrului compozitor german este pronunțat în engleză [bɑ:k] sau [bɑ:x, bax] (semnul fonetic [x] redând sunetul [h] românesc, rostit foarte gutural ca în germană).

³ În limba engleză aceste complemente sînt prepoziționale (§ 2621).

⁴ Vezi § 2530.

⁵ Aceste categorii de complemente sînt subîmpărțiri ale circumstanțialului de mod.

⁶ *Joseph Mallord Turner* (1775—1851), pictor englez renumit.

- § 2645 2) Complementul compus (*The Compound Adverbial*). — Uneori complementul poate fi dublu sau multiplu:

Shall we put it *here* or *there*? (Compl. circ. de loc)
 He was turning *faster* and *faster*. (Compl. circ. de mod)
 Is he coming *today, tomorrow* or *next week*? (Compl. circ. de timp)

- § 2646 3) Complementul complex (*The Complex Object*). — „Complementul complex” este denumirea dată de câțiva gramaticieni¹ construcțiilor formate din complementul direct sau prepozițional, împreună cu:

a) infinitivul, participiul prezent sau gerundivul în construcțiile „acuzativ cu infinitiv” (§ 1667—1673) sau „acuzativ cu participiu” (§ 1716—1720):

My teacher expected *me to talk* English to her.
 We heard *her stop* at the gate.
 I can see *Fred working* in his study.
 Can I rely *on his being* early today?
 You don't mind *my smoking*, do you?

b) numele predicativ obiectiv (§ 2526):

We considered *him a very interesting old man*.
 Do you like *your milk hot*?

c) *Predicate of Result* (§ 2530):

I washed *the saucepan clean*.
 He closed *the lid tight*.

§ 2647 IV. ORDINEA CUVINTELOR ÎN PROPOZIȚIE (TOPICA) (ORDER OF WORDS)

- § 2648 1) *Regulă generală*. — Spre deosebire de limba română, unde ordinea cuvintelor în propoziție este foarte elastică, înțelesul desprinzându-se cu ușurință datorită formelor flexionare ale limbii, în limba engleză, care este o limbă analitică², ordinea cuvintelor este foarte rigidă, raporturile sintactice dintre cuvinte fiind indicate în mare măsură de locul acestora.

- § 2649 *Regula generală*, care trebuie în genere respectată, prevede ca *părțile de propoziție strâns legate prin înțeles să nu fie despărțite*. Ordinea cuvintelor în propoziție este deci, în linii mari, următoarea:

- a) *subiectul* cu atributele lui (atributul adjectival³ precedându-l, atributul substantival⁴ urmându-l);
 b) *verbul predicat*, precedat de complementul de timp neprecis și urmat de complementul indirect și de cel direct;
 c) *complementele circumstanțiale* (de loc, de mod, de timp precis).

¹ M. Ganshina and N. Vasilevskaia, *op. cit.*, 1954, p. 305 etc.

² *Limbă analitică* = limbă în care multe dintre caracteristicile gramaticale sînt exprimate prin cuvinte separate și nu prin schimbări de terminații. *Limbă sintetică* = limbă în care raporturile gramaticale se exprimă cu ajutorul sufixelor și al desinențelor. (*Dicționarul limbii române contemporane*, vol. I, Ed. Acad. R.P.R., București, 1956).

³ În această categorie intră, în afară de adjectiv sau numeral, și substantivul adjectivat împreună cu substantivul în cazul genitiv saxon.

⁴ *Atributul substantival* = apozitia și substantivul în cazul genitiv prepozițional.

Orice schimbare care intervine în această ordine modifică raporturile sintactice și, deci, și înțelesul propoziției.

2) **Accentuare.** — Accentuarea unei părți de propoziție se face în genere § 2650 prin schimbarea locului ocupat de ea în mod obișnuit¹.

3) **Ritm.** — Ritmul specific limbii engleze, prin influența pe care o are § 2651 asupra accentuării cuvintelor, determină în mare măsură și ordinea acestora în propoziție.

Astfel, un cuvânt mai scurt — cum este pronumele personal — tinde să ocupe un loc mai spre centrul propoziției, în vreme ce elementele mai lungi — substantivul sau un grup de cuvinte — tind să fie așezate spre sfârșitul propoziției, pentru echilibrarea acesteia²:

She put on <i>her</i> coat.	Off <i>we</i> go!
She put <i>it</i> on.	Off go <i>the</i> horses!
"Come here", <i>he</i> said.	
"Come here", said <i>the</i> man.	

4) **Ordinea cuvintelor.** — În detaliu, ordinea cuvintelor în propoziția § 2652 enunțiativă este în genere următoarea³:

a) complementul accentuat; b) atributul adjectival (inclusiv substantivul adjectivat și substantivul în cazul genitiv saxon); c) subiectul; d) atributul substantival (apozitia și atributul în cazul genitiv prepozițional); e) complementul de timp neprecis⁴ sau de mod; f) verbul predicat; g) complementul indirect (fără prepoziție); h) complementul direct; i) numele predicativ; j) Predicate of Result; k) complementul indirect prepozițional; l) alte complemente prepoziționale; m) complementul circumstanțial de loc; n) complementul circumstanțial de mod; o) complementul circumstanțial de timp (durată); p) complementul circumstanțial de timp precis.

(Vezi § 2649)

În propoziția interogativă intervine o modificare numai în poziția subiectului, care este inversat cu verbul predicat, ordinea celorlalte părți de propoziție rămânând aceeași ca mai sus. Astfel, în general, ordinea cuvintelor în propoziția interogativă este următoarea: § 2653

a) cuvântul interogativ; b) auxiliarul sau verbul principal *to be* și uneori *to have*; c) atributul adjectival; d) subiectul cu atributele sale (așezate în ordinea arătată mai sus); e) complementul circumstanțial de timp neprecis; f) verbul la un mod nepredicativ (infinitivul sau participiul verbului principal); g) complementul indirect (fără prepoziție) etc. (În continuare, vezi mai sus ordinea cuvintelor în propoziția enunțiativă.)

¹ Vezi § 2652—2655.

² M. Deutschbein, *Syntax der neuenglischen Sprache*, Leipzig, 1931; L. Vinokurova, *Difficulties of English for Russians*, Moscow, 1948.

³ Regulile expuse în acest capitol nu sînt valabile pentru stilul poetic, unde fantezia autorului nu cunoaște îngrădiri.

⁴ Locul complementului de timp neprecis este în funcție de natura verbului predicat (§ 2295—2300).

ORDINEA CUVINTELOR PROPOZIȚIA

§ 2654

Complement accentuat (a)	Atribut adj. (b)	Subiect (c)	Atribut subst. (d)	Compl. circ. de timp neprecis sau de mod (e)	Verb predicat (f)	Compl. indirect (g)	Compl. direct (h)
With <i>thrilling</i> ¹ (atribut) details (circ. de mod)	gallant (adj.)	Captain	Cook (apozitie)	sometimes (circ. de timp)	described	—	his (atrib.) adventures
In Ireland (circ. de loc) <i>this</i> (atribut) year (circ. de timp)	my (adj.) half (atrib. adj.)	sister	Helen (apozitie)	often (circ. de timp)	asked	Father	to take her ²
Surely (circ. de mod)	Fred's (gen. saxon)	daughter	Rita (apozitie)	—	did look	—	—
At <i>the</i> (atribut) meeting (circ. de loc) today (circ. de timp)	the (art.)	manager	of <i>our</i> (atribut) works (gen. propozițional)	—	was elected	—	—
—	—	She	—	most (circ. de mod) certainly (circ. de mod)	did not leave	—	anything

¹ Cuvintele tipărite cu litere cursive sînt atribuite determinînd substantivului pe care le precedă.² Pronumele "her" este aici complement direct al infinitivului "to take".

ORDINEA CUVINTELOR PROPOZIȚIA

§ 2655

Cuvînt interogativ (a)	Auxiliar sau <i>Be, Have</i> (b)	Atribut adj. (c)	Subiect (d)	Atribut subst. (apozitie) (d)	Compl. circ. de timp neprecis sau mod (e)	Verb la mod nepredicativ (f)
—	Is	young	Fred	Jones (apoz)	ever (circ. de timp)	going
—	Has	Dan's	fiancé	—	positively (circ. de mod)	sent
What time	shall	—	I	—	—	send
Where	can	the	Smiths	—	—	find
When	does	my	cousin	in Jassy	really (circ. de mod)	mean
Who	is	—	—	—	—	—
Why	have	the	Scotch	—	—	—

ÎN PROPOZIȚIE
ENUNȚIATIVĂ

Nume predicativ (i) (j)	Compl. prepozițional (k) (l)	Circ. de loc (m)	Circ. de mod (n)	Circ. de timp (durată) (o)	Circ. de timp preels (p)
—	to an <i>interested</i> (atribut) audience (compl. indir. prep.)	in the <i>hotel</i> (atribut) lounge (circ. de loc)	—	—	after dinner.
—	with him (compl. sociativ)	up into <i>the</i> (atribut) mountains	almost	—	every (atribut) Sunday.
unwell	to me (compl. indir. prep.)	—	—	for a long (atribut) time	last (atribut) year
chairman	by <i>unanimous</i> (atribut) vote. (compl. instr.)	—	—	—	—
—	for you	he e	—	—	early yesterday morning.

ÎN PROPOZIȚIE
INTEROGATIVĂ

Compl. indirect (g)	Compl. direct (h)	Nume predicativ (i) (j)	Complement prepozițional (k) (l)	Complement circumstanțial (m)
—	—	to speak	to his ¹ (atribut) friend (compl. indir. prep.) about me (compl. prep.)?	yet (circ. de timp)? tomorrow (circ. de timp)?
Jane	no (atribut) news	—	of herself	at five (circ. de timp) o'clock (atribut) today (circ. de timp)?
her	this (atribut) parcel	—	—	here (circ. de loc)?
—	you	—	with the (atribut) secretary	in his (atribut) office (circ. de loc) this (atribut) morning (circ. de timp)?
—	to come	—	—	everywhere (circ. de loc) in spite of frequent (atribut) cases (circ. conesiv) of generosity (atribut)? ²
—	—	—	—	—
—	a (atribut) reputation (compl. dir.) for thrift (atribut)	—	—	—

¹ Cuvintele tipărite cu litere cursive sînt atribute determinînd substantivele pe care le precedă.
² Complementul concesiv cuprinde și atributul "of generosity".

§ 2656

A. LOCUL SUBIECTULUI ȘI AL PREDICATULUI

§ 2657 1) **Subiect + predicat.** — În mod normal, subiectul precedă verbul predicat în următoarele situații:

a) în propozițiile afirmative și negative:

She (subiect) *was walking* (predicat) in the park.
Neither side (subiect) *scored* (predicat) a goal.

b) în propozițiile interogative care încep cu un cuvânt interogativ (*who*, *which*, *what*, *how much*, *how many* etc.) în nominativ (§ 1028);

c) în propozițiile interogative indirecte (§ 2893, 2951).

§ 2658 2) **Predicat + subiect.** — Verbul predicat precedă subiectul în următoarele cazuri:

a) în propozițiile interogative (cu excepția celor de la § 2657 b și 2657 c):

Was (verb predicat) *she* (subiect) on the terrace?
Did (auxiliar) *he* (subiect) *hold* (infinitiv) a degree?

b) în propozițiile care conțin o urare sau o exclamație:

Long may (defectiv modal) *you* (subiect) *live* (infinitiv) to enjoy it! (Urare)
How short seemed (verb predicat) *the hours* (subiect)! (Exclamație)

c) când verbul este precedat de particula introductivă *there* (§ 2505—2508):

There is (verb) *something* (subiect) in what you say.
There remains (verb) *nothing* (subiect) to be done before the concert.

N o t ă

În propozițiile de tipul: "In the garden [there] were flowers", particula introductivă *there* este subînțelcasă. Expresia este însă neidiomatică.

d) când subiectul este urmat de o propoziție atributivă lungă:

Here go (verb) *the English women* (subiect) *who had decided to organize a demonstration for the banning of nuclear weapons* (propoziție atributivă).

In front of me rose (verb) *a clump* (subiect) of trees, *the only ones that I could see for miles* (propoziție atributivă).

e) în propozițiile condiționale în care conjuncția *if* este omisă (§ 2787):

Were (verb) *she* (subiect) here, she would solve the problem.
Had (auxiliar) *Steve* (subiect) *met* (infinitiv) me before, he would have told me there was a seminar today.

f) în propozițiile care conțin un imperativ negativ al cărui subiect este exprimat (stil colocvial) (§ 1636):

Don't (auxiliar) *you* (subiect) *dare* (infinitiv) say a word to him!
Don't (auxiliar) *you* (subiect) *believe* (infinitiv) such a thing!

g) când, pentru a se da o mai mare vioiciune și mai mult relief stilului, alte părți de propoziție sînt luate de la locul lor și aduse la începutul propoziției, obținîndu-se astfel accentuarea lor:

Lucky is the man who has such a wife!
Such were the words our teacher addressed to us.
So kind was he that everyone loved him.
Hardly/scarcely had he seen us when he hurried to our side.
Down went the flag and off they started.¹

¹ Inversarea verbului complex (§ 2193) cu subiectul se face numai atunci cînd subiectul este un substantiv, în acest caz ordinea cuvintelor fiind: particula adverbială + verb + subiect. Cînd însă subiectul este un pronume, inversarea lui cu verbul nu se produce, ordinea cuvintelor fiind cea normală: particula verbală + subiect + verb.

With this play began his glorious career.
Beyond the village extends a track of land.
 He had planned to get a degree, and *get a degree he would.*
 We were afraid she'd never recover, but *recover she did.*

Observații

g') Auxiliarul de întărire DO este întrebuințat adeseori în aceste cazuri § 2659
 de inversiune, atunci când în propoziție se folosește indicativul prezent sau
 trecut (cu excepția verbelor *to be*, *to have*¹ și a defectivelor modale):

No sooner did he see us than he came out to greet us.
 He hasn't left for Scilly Isles², *neither does he mean to.*
Little do we imagine the stupendous discoveries that research in the cosmos will bring
 about.
Well did he know his shortcomings.
Go to bed he did in the end.

g'') Când propoziția începe cu adverbele *here*, *there*, *now*, *then*, inversarea § 2660
 verbului predicat cu subiectul se face numai dacă acesta este un substantiv,
 pronumele neputând fi inversat cu verbul:

<i>Here is the news!</i>	<i>Here it is!</i>
<i>There stands our flag!</i>	<i>There they come!</i>
<i>Now comes the overture.</i>	<i>Now you see?</i>
<i>Then began his vicissitudes.</i>	<i>Then he went.</i>

h) În vorbirea directă, unde ritmul frazei cere adeseori inversarea subiec- § 2661
 tului cu verbul de declarație³:

"Yes", *said he*, "for though I've never seen it, I know others who have."
 "What a very selfish dog!" *exclaimed one* of the oxen.
 "Then what is the smallest quantity you can cut?" *inquired the doctor.* "A penny-
 worth," *replied the grocer.*
 "Most certainly", *said the youth.*
 "What", *said Sheridan*, "can't any of you see why...?"
 "No, no", *was the reply* on all sides.

Excepție

Inversarea predicatului cu subiectul nu se poate face când verbul de § 2662
 declarație este într-o formă compusă:

"Yes", *he had said*, "for though I've never seen it..."
 "What a very selfish dog!" *one of the oxen had exclaimed.*

i) în declarațiile cumulative (§ 2954):

§ 2663

"The children are hungry." "So *am I.*"
 We must go now, and so *must John.*
 "They didn't leave early." "Nor *did Bill.*"
 I haven't written the letter, neither *do I intend to.*

Excepție:

Când subiectul celor două propoziții *afirmative* este aceeași ființă sau § 2664
 același lucru, inversarea verbului cu subiectul nu se produce:

"*He is* rather early today," said the man. "So *he is*," said the girl.
 "It is getting dark." "So *it is*."

¹ Verbul *to have* constituie o excepție numai în anumite cazuri (§ 1905—1909).

² *Scilly Isles*, un grup de vreo 140 insule mici, la sud vest de Land's End, având capitala *Hugh Town*.

³ Vezi § 2881, 2883. Exemplele date sînt pasaje din aneedotele cuprinse în D. Jones, *Phonetic Readings in English*.

§ 2665

B. LOCUL ATRIBUTULUI

§ 2666

I. LOCUL ATRIBUTULUI ADJECTIVAL

§ 2667

1) **Adjectivul atribut al pronumelui.** — În limba engleză, adjectivul este plasat *după* pronume, cu excepția pronomelor personale:

There was *somebody* gifted there.
He said *something* very witty.
Did *anything* exciting happen?
Those well-behaved were praised by their elders.

E x c e p Ț i e

Lucky you!

She looked so furious that it was useless for *poor me* to say anything in my defence.

§ 2668

2) **Adjectivul atribut al substantivului.** — În limba engleză, spre deosebire de limba română, adjectivul *precedă* substantivul pe care îl califică:

the *nice* girl a *fine* evening *pretty* children

E x c e p Ț i i

§ 2669

Adjectivul este pus *după* substantivul calificat:

a) în unele titulaturi:

Attorney General	Minister Plenipotentiary
Governor-General	Notary Public
Lieutenant-General	President Elect
Major-General	heir apparent
Postmaster General	heir presumptive
Solicitor-General	knight-errant
Secretary-General	Poet Laureate
Envoy Extraordinary	cousin-german ¹

b) în câteva denumiri și expresii consacrate:

account current	first person singular
price current	third person plural
court-martial	"Captains Courageous"
letters patent	"Paradise Lost"
lion rampant	Asia Minor
proof positive	Ursa Major (sau Minor)
sum total	Jones minor (sau major)
honour due	A major (muz.)
point blank	B minor (muz.)
the adjective proper	C flat (muz.)

c) pentru a scoate în relief adjectivul:

mother dear	on Sunday last
all things necessary	on Thursday next
things eternal	the only remedy possible
from times immemorial	the best interpretation probable.

There are moments *unforgettable*.

"How well they agreed over things *Greek!*"

It was flattery *pure and simple*.

"Those musketeers of publicity, *cheap and silly*."²

d) cind adjectivul este o porcelă:

Peter the *Great* Charles the *Fair* Ivan the *Terrible*

¹ Văr primar sau vară primară; văr sau vară; pl. *cousins-german*.

² R. Aldington, *Death of a Hero*.

e) cînd adjectivul este format cu prefixul *a-* (*afame, afraid, agape, aghast, alive, asleep, awake* etc.) (§ 791):

With eyes *agape* the child looked on.
The woman *aghast* dared hardly breathe.
In the setting sun I saw a face *aglow* at a window.

f) cînd adjectivul este nume predicativ, în care caz este pus după verb sau după complementul direct, dacă acesta există:

The crop *was fine*.
They considered *the play dull*.
Paint *the table white!*
She made *the dress too long*.
I found *the children asleep*.

g) cînd adjectivul însoțește un substantiv care denumește o măsură (dimensiune, timp, un număr etc.):

The room was ten *feet¹ high*.
We saw a building fifty *yards² long*.
The columns were *centuries old*.
They came to the meeting *two thousand strong*.

h) cînd adjectivul are un complement:

a teacher *kind to all*
a man *worthy of the name*
a pupil *anxious to learn English*
a woman *fine to look at*
a house *large enough to hold several families*

i) cînd atributul este o locuțiune adjectivală:

The woman *in there* is our secretary.
Ask the man *at the desk*.

3) Participiul. —

§ 2670

a) Participiul precedă substantivul cînd are valoare adjectivală, dar îl urmează cînd este verb, adică atunci cînd se referă la acțiunea însăși: § 2671

She took away the *crying* baby. (Adjective)
The woman, *crying*, told me her story. (Verb)
She wore an *amused* expression. (Adjective)
The crowd, *amused* by the monkeys, laughed delightedly. (Verb)

b) Participiul urmează substantivul în câteva expresii consacrate³, unde păstrează încă, în mare măsură, caracterul său verbal: § 2672

generations <i>unborn</i>	on the day <i>appointed</i>
wealth <i>untold</i>	on the night <i>following</i>
the prize <i>won</i>	for the time <i>being</i>
the letters <i>received</i>	the vision <i>splendid</i>

c) Participiul pus după substantiv, ca și adesea adjectivul în aceeași poziție, este echivalent cu o propoziție relativă: § 2673

I remember a spring morning, *sunlit and fragrant* (= which was sunlit and fragrant).
It was a sentiment too *compelling and wonderful* for words (= which was too compelling and wonderful...)
He told me about the scene *described* in his book (= which was described in his book).

¹ a foot = măsură de lungime (desființată) = 12 inches = 30,479 cm.

² a yard = măsură de lungime (desființată) = 0,9144 m.

³ În unele dintre aceste exemple, în care participiul urmează substantivul numai pentru a fi pus în relief, participiul poate să îl și precedă; de exemplu, se poate spune și "untold wealth", "on the following night" etc.

Observație

§ 2674 A se observa că plasarea participiului după substantiv (§ 2672—2673), ca și așezarea adjectivului propriu-zis în aceeași poziție (2669), servește adeseori la scoaterea în relief a calificativului.

§ 2675 4) Substantivul cu mai multe calificative. — Când un substantiv are mai multe calificative, adjectivul cel mai legat, ca înțeles, de substantiv, stă imediat *înaintea* acestuia. celelalte îndepărtându-se treptat, după gradul de apropiere al înțelesului lor de înțelesul substantivului.

Pentru determinarea ordinii în care adjectivele precedă substantivul calificat nu există reguli absolute, de aceea următorul tabel nu poate da decât sugestii.

§ 2676 Substantiv cu mai multe calificative

Determinanți	Însușire	Nimen-siune	Formă	Vîrstă	Culoare	Naționalitate	Adj. verbal Subst. Gerundiv	Substantiv
A	very (adv.) valuable	small	square	ancient	—	Burmese	wrought-silver	box.
A woman's	beautiful	—	—	modern	seagreen	Chinese	flowing silk	robe.
A few	sweet	large	—	—	and red	—	cooking	apples.
Her	best	long	—	—	black	—	evening	dress.
Three	keen	tall	—	young	—	Indian	girl	students.

Grupele de două-trei adjective care precedă un substantiv — combinațiile cele mai frecvente în limba engleză — se încadrează în genere în tabelul de mai sus:

Mr. Smith is a *funny little* man.
 The house was a *large old* building.
 These are *lovely autumn* days.
 We are having very *cold winter* weather.
 This is an *actual¹ ancient* Egyptian ring.
 She had a *new blue chintz* frock on.
 There was a *black marble fire-place* in the parlour.
 Jack is a *bald-headed little old* man now.

§ 2677 Când un substantiv are mai multe calificative, acestea pot preceda sau urma substantivul, sau un calificativ poate preceda substantivul, celelalte urmîndu-l, în funcție de intenția scriitorului:

a) She is a *nice, clever and amusing* woman.
 sau: b) She is a woman *nice, clever and amusing*.
 sau: c) She is a *nice woman, clever and amusing*.
 d) Into the stadium poured the children *festive and happy, noisy and unrestrained*.

Observație

§ 2678 Adjectivele plasate după substantiv sînt echivalente cu o propoziție relativă eliptică², iar poziția lor contribuie la scoaterea lor în relief.

§ 2679 Când două sau trei adjective se află, ca înțeles, în același grad de apropiere de substantivul calificat, cel mai scurt sau mai simplu stă de obicei mai departe, iar cel mai lung sau mai complicat stă lîngă substantiv:

There was a *bright and starry* sky.
 The shop-window held a display of *fine tasteful* linen.
 They attended courses of education *political, technical and physical*.

¹ *actual* = autentic.

² b) = "... a woman *who is nice, clever and amusing*."

c) = "... a nice woman, *who is clever and amusing*."

d) = "...children *who were festive and happy, noisy and unrestrained*."

5) Cazuri speciale. —

a) Adjectivele *all* și *both* se conformează regulii adverbelor de timp § 2680 neprecis, adică sînt puse *înaintea* verbului (dacă acesta are o formă simplă), dar *după to be*, *auxiliare* și *defective*:

The tourists *all climbed* up to the peak.
 We *both attended* the end-of-term ceremonial.
 They *are all* proficient in history.
 My girls *were both* keen on Chopin.
 The kids¹ *had all* seen the new puppet show.
 We *may both* join the children round the Winter Tree now.

Cînd subiectul este un substantiv, adjectivele *all* și *both* pot să îl și precedă:

All our kids had seen the new puppet show.
All (the) tourists climbed up to the peak.
Both my girls are keen on Chopin.

N o t ă

A se observa întrebuițarea prepoziției *of* pentru accentuare: § 2681

Her plans for the holidays fill *all of her mind*.
All of them had gone home.
 Be quiet, *both of you*!
Both of these possibilities must be considered.

b) **Present.** Acest adjectiv își schimbă înțelesul după locul pe care îl ocupă în propoziție: § 2682

We were shown over the Institute by two of the *present students* (= studenții actuali).
 All the *students present* (= studenții prezenți) go in for sports.

c) **Enough.** Acest adjectiv precedă sau urmează substantivul: § 2683

He hasn't got *enough experience* (s a u *experience enough*) for the task entrusted to him.
 There isn't *enough wine* (s a u *wine enough*) to go round, you should buy some more.
 (Vezi și § 2353)

II. LOCUL ATRIBUTULUI SUBSTANTIVAL § 2684

1) Următoarele atribute *precedă* substantivul determinat: § 2685

a) substantivul adjectival:

a *wood* fire (= un foc de lemne)
fire wood (= lemne de foc)
 a *glass* eye (= un ochi de sticlă)
 an *eye-glass* (= un monoclu)

b) substantivul în cazul genitiv saxon:

Our *country's* output of machinery is growing steadily.
 The *students'* hostel has been housed in a new building.

2) Următoarele atribute *urmează* substantivul determinat: § 2686

a) apozitia:

Uncle *John* left early today.
 Jones, *our new apprentice*, is a jolly character.
 Read from Act *One*, Scene *Two*, paragraph number *three*.

b) substantivul în cazul genitiv prepozițional:

The window *of her room* was closed.
 He was awarded the Order *of Labour*.

¹ *kid* = puști; *the kids* = puștimea.

§ 2687

III. LOCUL ATRIBUTULUI PRONOMINAL

Atributul pronominal, fiind un adjectiv, este pus în limba engleză *înaintea* substantivului determinat:

<i>my</i> life	<i>such</i> phrases
<i>our</i> impression	<i>some</i> silver
<i>this</i> (sau <i>that</i>) lesson	<i>what</i> joy
the <i>former</i> (sau the <i>latter</i>) words	<i>which</i> day

§ 2688

IV. LOCUL ATRIBUTULUI EXPRIMAT PRIN ALTE PĂRȚI DE VORBIRE

§ 2689

1) Următoarele atribute *precedă* substantivul determinat:

a) articolul:

She received a micro-groove record as *a* present.
The self-service stores were open on Sundays.

b) numeralul adjectival:

He finished his work in *five* days.
This was the *second* day-nursery built in the village.
Have you a *double* bedroom vacant?

§ 2690

2) Construcțiile echivalente cu o propoziție relativă atributivă *urmează* substantivul determinat:

That boy [who is] *there* is a prize-winner.
The first man *to speak* (= who spoke) was the chairman.
The pictures [that are] *in this gallery* are all portraits.
I don't know of anyone [who was] *staying up late* last night.

§ 2691

C. LOCUL COMPLEMENTULUI

1) Complementul direct. — Vezi § 891, 2599—2602, 2618—2619.

2) Complementul indirect. — Vezi § 891, 2618—2619.

§ 2692

3) Verb cu două complemente: direct și indirect. — Când un verb are două complemente, unul direct și celălalt indirect, oricare din aceste complemente poate fi pus înaintea celuilalt (§ 2618—2619, 314—318):

a) când complementul direct *precedă* complementul indirect, acesta are forma prepozițională:

I gave *a present* (compl. dir.) *to your boy* (compl. indir. prepozițional).
I bought *a satchel* (compl. dir.) *for him* (compl. indir. prepozițional).

b) când complementul indirect *precedă* complementul direct, prepoziția este omisă:

I gave *the boy* (compl. indir.) *a present* (compl. dir.).
I bought *him* (compl. indir.) *a satchel* (compl. dir.).

N o t ă

§ 2693

Când unul din cele două complemente este un *pronume personal*, locul său este *imediat după* verb:

He showed *her* (compl. indir.) *the baby* (compl. dir.).
We showed *it* (compl. dir.) *to the photographer* (compl. indir.).

Când amindouă complementele sint pronume personale, complementul direct îl *precedă* de obicei pe cel indirect:

We showed *it* (compl. dir.) *(to) him* (compl. indir.).

§ 2694

D. LOCUL COMPLEMENTULUI CIRCUMSTANȚIAL

Pentru locul complementelor exprimate prin adverbe, vezi § 2288.

SINTAXA FRAZEI

		<u>§</u>	<u>pag.</u>
I.	CONSIDERAȚII GENERALE		575
	Definiția frazei	2695	575
	Raportul de coordonare și de subordonare	2696	575
	Elementele frazei	2701	575
II.	CLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR SUBORDONATE PRIN ANALOGIE CU PĂRȚILE DE VORBIRE	2704	576
	Propoziția substantivală	2705	576
	Propoziția adjectivală	2711	577
	Propoziția adverbială	2714	578
	Propoziția temporală	2717	578
	Propoziția circumstanțială de loc	2722	579
	Propoziția circumstanțială de mod. Propoziția comparativă	2724	579
	Propoziția causală	2730	580
	Propoziția finală sau de scop	2731	580
	Propoziția consecutivă	2733	581
	Propoziția concesivă	2735	581
	Propoziția relativă	2740	582
	Propoziția determinativă	2742	582
	Propoziția explicativă	2743	583
	Propoziția condițională	2752	584
	<i>Fraza condițională</i>	2754	584
	Structură	2755	584
	Cuvintele introductive ale propoziției condiționale	2756	584
	Modurile întrebuințate	2758	585
	Cazuri speciale	2764	586
	Condiționalul și propoziția subordonată	2768	587
	Subjonctivul cu valoare de condițional în propoziția principală.....	2776	588
	Înțelesul subjonctivului în propoziția condițională	2777	588
	Timpul în fraza condițională.....	2781	588
	Ordinea propozițiilor	2785	589
	Propoziția condițională independentă	2786	589
	Inversiunea în propoziția condițională	2787	589
	Propoziția condițională eliptică.....	2788	590
	<i>As if</i>	2790	590
	Alte construcții condiționale	2791	590
	Fraza condițională dezvoltată	2792	590
	Propoziția condițională și propoziția temporală	2793	590
	Propoziția condițională și propoziția concesivă.....	2794	591
III.	CLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR SUBORDONATE PRIN ANALOGIE CU PĂRȚILE PROPOZIȚIEI	2795	591
	Propoziția subiectivă	2797	591
	Propoziția predicativă	2801	592
	Propoziția atributivă	2805	592
	Propoziția completivă directă	2809	593
	Propoziția circumstanțială	2817	594
	Propoziția prepozițională	2818	594
IV.	STRUCTURA FRAZEI	2819	594
	Propoziția independentă	2824	595
	Fraza complexă	2827	596
	Fraza dublă	2828	596
	Fraza multiplă	2829	596

	§	pag.
Analiza frazei	2830	597
<i>Exemplificare</i>		598
<i>Fraza complexă</i>	2831	598
<i>Fraza dublă</i>	2832	598
<i>Fraza multiplă</i>	2833	599
V. CORESPONDENȚA TIMPURILOR	2834	600
Regula I	2836	600
Regula II	2837	600
Regula III	2838	600
<i>Cazuri speciale</i>		601
Stilul narativ	2846	601
Acțiuni simultane sau consecutive în trecut	2847	602
Acțiune anterioară alteia	2848	602
Acțiune viitoare	2849	602
Viitorul în propoziția subordonată	2850	603
Tabel	2858	604
Condiționalul	2873	608
Stilul direct și indirect	2876	608
Concluzie	2877	608
VI. STILUL DIRECT ȘI INDIRECT	2878	610
Definiție	2879	610
Transformarea stilului direct în stil indirect	2885	610
<i>Cazuri speciale</i>		611
Propoziția interogativă	2891	611
Propoziția exclamativă	2894	612
Trecut urmat de prezent	2895	612
<i>Shall-Will</i>	2896	612
Verbele defective modale	2904	614
Modul imperativ	2905	614
<i>Yes și no</i>	2906	614
<i>Say și tell</i>	2907	614
Vocativele	2908	615
Noțiunea de viitor	2909	615
VII. INTEROGAȚIA ȘI NEGAȚIA	2911	615
Introducere		615
Interogația	2913	616
Verbele lexicale	2914	616
Auxiliarele defective modale și auxiliarele BE, HAVE, DO, LET	2918	616
Negatia	2920	617
Verbele lexicale	2921	617
Verbele to BE, to HAVE, DO, LET și defectivele modale	2923	617
<i>Alte probleme referitoare la negație</i>		618
Cuvintele de negație	2928	618
Dubla negație	2930	618
Seminegațiile	2933	619
Verbul "to do"	2936	620
Interogația negativă	2937	620
<i>Some. Any. No. None</i>	2938	620
Regulă generală		620
<i>Somebody. Someone. Something. Somewhere</i>	2943	621
<i>Nobody, no one, nothing, nowhere</i>	2947	621
Alte forme de propoziții afirmative, interogative sau negative	2949	622
Interogația directă și indirectă	2951	622
Interogația confirmativă	2952	622
Interogația retorică	2953	623
Declarația cumulativă	2954	623
Declarația disjunctivă	2955	624
Răspunsul scurt	2956	624

SINTAXA FRAZEI

(SYNTAX OF THE SENTENCE)

I. CONSIDERAȚII GENERALE

1) **Definiția frazei.** — Fraza (*The Sentence*) este o îmbinare de propoziții § 2695 care exprimă o gândire completă într-un tot unitar.

a) I nodded and smiled at her.

b) "I know there is a sea of time to rise one day, before which all who wrong us or oppress us will be swept like leaves."¹

c) From his bedroom, which was on the first floor, he could not see what the children did in the garden when they went out to play.

2) **Raportul de coordonare și de subordonare.** (*Coordination and Subordination*). — Propozițiile din frază pot fi: § 2696

a) *coordonate* (*Coordinate*), când, aparținând aceleiași categorii, se află § 2697 în raport de egalitate între ele;

b) *subordonate* (*Subordinate*) unele altora, când nu fac parte din aceeași § 2698 categorie.

Atit coordonarea, cit și subordonarea se fac formal fie prin *juxtapunere* § 2699 (*Juxtaposition*)¹, adică prin alăturarea propozițiilor fără introducerea unui cuvânt de legătură, fie cu ajutorul unui *cuvânt care le unește*.

Cuvintele de legătură pot fi: conjuncțiile coordonatoare sau subordona- § 2700 toare, locuțiunile conjuncționale, pronumele sau adjectivele interogative ori relative, și adverbele relative sau adverbele cu valoare de conjuncție:

I came, I saw, I conquered. (*Juxtapunere*)

We all liked him: he was so kind! (*Juxtapunere*)

They met *and* talked till late. (*Conj. coordonatoare*)

He didn't go to the pantomime *because* he had already seen it. (*Conj. subordonatoare*)

She asked me *who* the man was. (*Pron. interogativ*)

They told me the story *that* I had forgotten. (*Pron. relativ*)

We wondered *whose* paper had been read. (*Adj. interogativ*)

I don't know *where* the secretary has gone to. (*Adv. relativ*)

Coordonarea se poate face atit între propozițiile principale, cit și între subordonatele de același fel care depind de aceeași regentă².

3) **Elementele frazei.** — Elementele din care se compune fraza se numesc: § 2701

a) propoziții principale

b) propoziții secundare.

a) *Propoziția principală* (*The Principal or Main Clause*) este propoziția § 2702 care conține verbul principal din frază. Ea poate avea sau nu un înțeles deplin.

b) *Propoziția secundară* (*The Subordinate Clause*) este subordonată unei § 2703 propoziții numită *regentă*, care poate fi principala sau o altă propoziție secundară. Ea îndeplinește funcția unei părți de propoziție a regentei sau întregeste înțelesul acesteia ori al unei părți de propoziție din regentă:

He spoke slowly when his speech was broadcast.

¹ Ch. Dickens, *The Chimes* (*Three Christmas Tales*).

² Vezi § 2703.

[*'He spoke slowly'* este propoziția principală cu înțeles deplin; *'when his speech was broadcast'* este propoziția subordonată cu funcție de complement circumstanțial de timp al regentei.]

We did not ask if he was a good sport.¹

[*'We did not ask'* este propoziția principală, al cărei înțeles trebuie întregit de subordonata *'if he was a good sport'*, care este o completivă directă.]

Finding that he had forgotten to take his coat, he returned home to fetch it.

[*'He returned home to fetch it finding'* este principală; *that he had forgotten to take his coat* este subordonată cu rol de complement direct al verbului *finding* din principală.]

§ 2704 II. CLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR SUBORDONATE PRIN ANALOGIE CU PĂRȚILE DE VORBIRE

În gramatica engleză, propozițiile subordonate sînt numite după partea de vorbire a cărei funcție o îndeplinesc. Astfel, ele se împart în:

A. *propoziții substantive* (*Noun Clauses*) — subordonatele care îndeplinesc funcția unui substantiv;

B. *propoziții adjective* (*Adjective Clauses* sau *Adjectival Clauses*) — subordonatele care îndeplinesc funcția unui adjectiv;

C. *propoziții adverbiale* (*Adverb Clauses* sau *Adverbial Clauses*) — subordonatele care îndeplinesc funcția unui adverb.

§ 2705 A. PROPOZIȚIA SUBSTANTIVALĂ (THE NOUN CLAUSE)

Subordonata care îndeplinește funcția unui substantiv poate fi:

§ 2706 1) *subiectul* unui verb din regentă (propoziție subiectivă):

What you do is no concern of mine.
Whatever she says is wise.
That you should say so is surprising.

§ 2707 2) *nume predicativ* în propoziția regentă (propoziție predicativă);

He is *what I shall never be*.
She made me *what I am*.

§ 2708 3) *apozitie* (propoziție atributivă apozitională):

The news *that he was awarded the State Prize* came as an agreeable surprise.
There was a general laugh *as if they had understood her joke*.
I don't think it likely *that he will be there*.

§ 2709 4) *complement direct* (propoziție completivă directă):

I told him *(that) I wanted to do my part*.
He knew *what I had said*.

§ 2710 5) *complement prepozițional* (propoziție prepozițională):

He thought *of what his fellow-workers had told him*.
They listened *to what I had to say*.

¹ *to be a (good) sport* = a înțelege de glumă; a fi un bun camarad.

B. PROPOZIȚIA ADJECTIVALĂ (THE ADJECTIVE CLAUSE OR ADJECTIVAL CLAUSE)

§ 2711

Subordonata care are valoarea unui adjectiv, și care determină prin urmare un substantiv sau un pronume, îndeplinește funcția de atribut și este o propoziție *atributivă* (§ 2805).

Ea este introdusă printr-un:

- a) pronume relativ [*that, who, whom, which, what, as, but* (= *that...not*)];
- b) adjectiv relativ (*whose*);
- c) adverb relativ (*when, where, why*).

Propoziția adjectivală este o propoziție relativă¹ *determinativă*².

Atenție!

Propoziția adjectivală este adeseori confundată cu alte subordonate:

- a) **Propoziție adjectivală sau propoziție substantivală.** — Unele propoziții substantivale pot fi confundate cu propozițiile adjectivale: § 2712

The promise *that we had remembered so late* was now useless.

[*'that we had remembered so late'* este o propoziție adjectivală care determină substantivul *'the promise'*, de care este legată prin pronumele relativ *that*.]

The promise *that they were going to help her* revived her hopes.

[Subordonata scrisă cu litere cursive este o propoziție substantivală, deoarece se află în apozitia substantivului *the promise*, de care este legată prin conjuncția *that*.]

Notă

Pentru a deosebi propoziția adjectivală de cea substantivală este suficient să observăm ce funcție are cuvântul de legătură dintre subordonată și regentă: dacă acest cuvânt este un *pronume relativ*, un *adjectiv* sau un *adverb relativ*, subordonata este o propoziție adjectivală; dacă este *conjuncția that*, subordonata este o propoziție substantivală.

- b) **Propoziție adjectivală sau propoziție adverbială.** — În frazele care urmează: § 2713

We visited Sinaia, *which is our favourite resort*.
Mary, *who is a diligent girl*, always gets good marks.
We sent a delegate, *who should stand up for our Institute*.

propozițiile scrise cu litere cursive nu sînt adjectivale explicative cum s-ar părea, ci propoziții *adverbiale*, primele două *cauzale*, deoarece arată *cauza* sau *motivul* acțiunii din principală, iar ultima, *finală*, deoarece arată *scopul* acțiunii din principală.

Propoziția adjectivală este numai *determinativă*, pe cînd propoziția adverbială este *explicativă*.

¹ Vezi § 2740—2741.

² Vezi § 2742.

§ 2714

C. PROPOZIȚIA ADVERBIALĂ
(THE ADVERB CLAUSE OR ADVERBIAL CLAUSE)

§ 2715 Propoziția adverbială este o subordonată care îndeplinește funcția de adverb. Ea corespunde propoziției *circumstanțiale* din gramatica română.

§ 2716 Ca și adverbele, propozițiile adverbiale se împart în următoarele categorii principale:

- 1) propoziția temporală
- 2) propoziția circumstanțială de loc
- 3) propoziția circumstanțială de mod sau comparativă
- 4) propoziția cauzală
- 5) propoziția finală sau de scop
- 6) propoziția consecutivă
- 7) propoziția concesivă
- 8) propoziția relativă
- 9) propoziția condițională

§ 2717 1) Propoziția temporală (*The Adverbial Clause of Time*) răspunde la întrebările *when? since when? till when? (for) how long? etc.* (= cînd? de cînd? pînă cînd? cît timp? pentru cît timp?). Ea este introdusă în genere prin: *after, before, as, directly, once, since, till, until, when, whenever, while, whilst, now (that), as (sau so) long as, as soon as, hardly... when, scarcely... when, no sooner... than etc.*

- a) I shall go to the pictures *when I have finished work*.
He shall not come here *while I am away*.
As long as you want to work, you won't feel useless.
- b) I should talk to him *as soon as I saw him*, if I were you.
- c) *Hardly had he come home when* he was recalled.
They had scarcely finished dressing when the guests arrived.
No sooner had I spoken to him than I regretted my words.

Observații asupra exemplelor

§ 2718 a) Cînd verbul din regentă este la *viitor*, verbul propoziției temporale este la *indicativul prezent* pentru acțiunile sau stările simultane, sau la *prezentul perfect* cînd acțiunea sau starea din subordonată este anterioară aceleia din regentă.

(Vezi și § 2850—2853, 2860—2861)

§ 2719 b) Cînd verbul din regentă este la *condițional*, verbul propoziției temporale este la *subjonctiv*. (Vezi și § 2838)

§ 2720 c) *Hardly* și *scarcely* sînt urmate de *when*; *no sooner*, fiind un comparativ, este urmat de *than*.

Cînd *hardly*, *scarcely* sau *no sooner* se află la începutul propoziției temporale, verbul este inversat cu subiectul.

În acest tip de frază [exemplificat la punctul (c)], subordonata cuprinde ambii membri ai locuțiunii:

- he was recalled (propoziție principală)
Hardly had he come home *when* (subordonată temporală)
 the guests arrived (propoziție principală)
 They had *scarcely* finished dressing *when* (subordonată temporală)
 I regretted my words (propoziție principală)
No sooner had I spoken to him *than* (subordonată temporală)

A t e n Ț i e !

A se compara:

- a')* *The day we had met* he had talked to me about his interest in football. (Temporală). § 2721
The moment she began lecturing, she realized it was the profession for which she had a vocation. (Temporală)
b') The day (*on which*) *we had met* was his last at the summer camp. (Atributivă)
c') The moment (*when*) *she began lecturing* was a turning point in her life. (Atributivă)

[În exemplul de la punctul (*a'*), subordonatele răspund la întrebarea *when?* și sînt, prin urmare, temporale. În exemplul de la punctul (*b'*), subordonata determină substantivul "the day" și este adjectivală (atributivă), principala fiind: "The day was his last at the summer camp." În exemplul de la punctul (*c'*), subordonata scrisă cu litere cursive determină substantivul "the moment" și este adjectivală (atributivă), principala fiind "the moment was a turning point in her life".]

2) **Propoziția circumstanțială de loc** (*The Adverbial Clause of Place*) § 2722
 răspunde la întrebările *where? how far? from where?* (= unde? încotro? pînă unde? de unde?). Ea este introdusă prin cuvintele *where, whence, whither, wherever, wheresoever* etc.:

I can't take you *where I'm going*.
 I come across him *wherever there is a concert*.

A t e n Ț i e !

Where nu introduce numai propoziții circumstanțiale de loc, ci și propoziții substantive, adjectivale și principale: § 2723

Where he works is a pleasant place. (Propoziție substantivală subiectivă)
 Tell me *where the file is*. (Propoziție substantivală completivă directă)
 I can't remember the place *where he lives*. (Propoziție adjectivală atributivă)
 We went to the theatre, *where we saw a comedy*. (Propoziție principală)

3) **Propoziția circumstanțială de mod. Propoziția comparativă.** (*The Adverbial Clause of Manner or Comparison*) § 2724
 răspunde la întrebările *how? how much? how many? how many times?* etc. (= cum? cit? de cite ori?)

a) **Propoziția comparativă** conține al doilea termen al unei comparații stabilite de regentă. Ea este introdusă prin cuvintele *as, as if, as though, than, the +* un comparativ, *so far as, as... as* etc.: § 2725

As it was with him, so it was with her.
 She smiled *as if she were/was¹ enjoying herself*.
 They looked at me *as though they had never seen me*.
 They danced better *than they sang*.
The less she hears about it, the better it is.

b) **Conjunția *than*** este precedată de un comparativ care se află în regentă. § 2726
 (Vezi penultimul exemplu de mai sus.)

Conjunția *as* poate fi precedată în regentă de cuvintele *as, so, such* sau *the same*:

She is *as clever as she is pretty*.
 It is not *so/as important as you think*.
 There was *such laughter as there had never been before*.
 She spoke in the *same quiet way as she had always done*.

¹ Se spune curent în limba engleză vorbită "as if she *was* enjoying herself", formă considerată însă substandard chiar și de aceia care o întrebuințează. (Vezi § 1555). *Were* este forma gramatical corectă, adică *subjunctivul* după *if*, care indică o supoziție.

- § 2727 c) *Elipsa verbului în propoziția comparativă.* Verbul din propoziția secundară care constituie al doilea termen al unei comparații poate adeseori lipsi:

He is more generous *than she* [is].
 His parents are *as old as mine* [are].
 I don't speak as good English *as you* [do].
 They are more intelligent *than* [they are]¹ *wise*.
 Alec is feeling better today *than* [he was]¹ *last week*.

În unele cazuri, elipsa verbului poate crea ambiguități, care trebuie înlăturate prin repetarea lui, în special în scris, unde lipsesc mijloacele orale de lămurire a înțelesului: accent, intonație, plus gestică etc.

- § 2728 Propoziția comparativă eliptică este cea mai frecventă formă de comparativ:

He is more industrious *than you* [are].
 They play as well *as we* [play].
 It is less dark *than* [it was] *an hour ago*, the sun is coming out.
The sooner [it is], *the better* [it is].
The more [we are], *the merrier* [it is].

Verbul din propoziția comparativă eliptică nu poate însă lipsi decât în cazul când este *to be*² sau când atât în regentă cât și în subordonată se află același verb.

(Vezi și § 882—883)

- § 2729 d) *Înlocuirea propoziției comparative.* Propoziția comparativă introdusă prin conjuncția *than* poate fi uneori înlocuită printr-o construcție cu infinitivul, care este preferată ca fiind mai scurtă:

You couldn't do better *than leave* her alone³ now (= *than if you left* her alone now).
 There was nothing the child disliked more *than to stay* at home by himself (= *than when he stayed* at home by himself).

- § 2730 4) Propoziția cauzală (*The Adverbial Clause of Cause or Reason*) răspunde la întrebările *why* (= for what reason)? *from what cause?* (= de ce? din ce cauză?). Ea este introdusă prin *as*, *because*, *since*⁴, *whereas*⁵, *in that*, *not that*, *for the reason that*, *on the ground that*, *considering that*, *seeing that*⁶:

I didn't go to the boat race *because I was tired*.
Since my efforts have not been successful yet, I shall persist.
*Considering*⁶ *that he never takes exercise*, how can he feel well?

- § 2731 5) Propoziția finală sau de scop (*The Adverbial Clause of Purpose*) răspunde la întrebările *why* (= what for)? *for what purpose?* (= în ce scop?). Ea este introdusă de *that*⁷, *so that*, *in order that*, *lest*, *for fear* etc.:

I got up early *that*⁷ *I may be in time for school*.
 She left at once *so that she might keep her appointment*.
 The villagers wouldn't let us start without a guide, *for fear we should get lost in the wood*.

¹ În această propoziție lipsește atât verbul predicat, cât și subiectul.

² Puriștii recomandă elipsa verbului numai atunci când acesta se află în același timp și mod în ambele propoziții. În limba curentă însă această recomandare nu este respectată (§ 883).

³ *to leave alone* = a lăsa în pace.

⁴ *since* = deoarece.

⁵ În stilul oficial și juridic.

⁶ *considering, seeing that...* = dat fiind că.

⁷ *that* = ca să.

Verbul din propoziția finală este în genere la modul subjonctiv (§ 1575). § 2732
De cele mai multe ori însă, o construcție cu *infinitivul* este preferată propoziției finale, deoarece dă mai multă concizie stilului:

I get up early *to be* in time for school.

She left at once *to keep* her appointment.

We weren't let to start without a guide, *not to get lost* in the wood.

6) Propoziția consecutivă (*The Adverbial Clause of Result or Consecutive Clause*) arată consecința sau rezultatul acțiunii din regentă. Ea este introdusă prin *that*, *so that*, (*so*¹...) *that*, (*such*¹...) *that*, *but*: § 2733

Never a week goes by *that she doesn't come to see us*.

At last morning came, *so that we were able to continue our journey*.

The acting was *so*¹ good *that we went to see the play again*.

His memory was *such*¹ *that he remembered a face once seen*.

I never pass the University Library *but*² *remember the old librarian*.

Atenție!

So, fiind adverb, determină un *adjectiv* sau un *adverb* din regentă; *such*, § 2734
fiind adjectiv, determină un *substantiv* din regentă.

7) Propoziția concesivă (*The Adverbial Clause of Concession or Concessive Clause*) arată împrejurarea care nu a izbutit să împiedice acțiunea sau starea din regentă. Această propoziție este o secundară introdusă prin: (*al*)*though*, *albeit*³, *as*⁴, *but*, *even if*, *even though*, *for all*, *in spite of*, *if*, *however*, *whoever*, *whichever*, *whatever* etc.: § 2735

Though she is no friend of mine, I have a high regard for her. (Indicativ)

*Handsome as*⁴ *she is*, few people like her. (Indicativ)

I'll come on the O.N.T. tour with you *even if I don't feel all right*. (Indicativ)

For all you say, I shall do as I think fit. (Indicativ)

She couldn't be selfish *if she tried*. (Subjonctiv)

However busy he may be, he always finds time for a new book. (Subjonctiv).

I won't apologize, *whatever you may say*. (Indicativ + Subjonctiv)

I have known her for years, *but we are no friends*.

Propoziția concesivă nu este introdusă întotdeauna de o conjuncție sau de un pronume compus: § 2736

She might be plain, but she was liked by everybody.

*Let my sons prove ever so ungrateful*⁵, I shall always be a kind mother to them.

Inversarea verbului cu subiectul poate de asemenea exprima idcea concessivă: § 2737

*Be that as*⁶ *it may* (= however that may be), I am going skating on Sunday. (Subjonctiv prezent cu referire la viitor)

Be it ever so hard, there is a soft spot in every woman's heart. (Subjonctiv prezent)

*Run as*⁶ *she might*, she couldn't be there in time. (Subjonctiv trecut)

Observație

Verbul întrebunit în propoziția concesivă este la modul *indicativ*⁷ când § 2738
se referă la o situație reală, sau la modul *subjonctiv* (prezent, forma veche sau construcțiile cu *should*, *may* ori *might*⁸) când conține implicația de problematică,

¹ *so* și *such* se află în regentă, *that* în subordonată; a nu se confunda cu locuțiunea *so that* (= astfel că) aflată în subordonată (vezi cel de-al doilea exemplu).

² *but* = fără să.

³ *albeit* = deși (stil formal).

⁴ Propoziția concesivă care conține *as* (= deși) nu începe cu această conjuncție, ci cu un substantiv, un adjectiv, un verb sau un adverb.

⁵ Stil formal (conține subjonctivul cu LET).

⁶ *as* = oricum, oricât + subjonctivul (cf. nota 4 de mai sus).

⁷ Vezi și exemplele la § 2735.

ireal sau o presupunere. În limba română indicativul se traduce prin indicativ, iar subjonctivul și construcțiile cu *should* și *may (might)* se traduc cu condiționalul. Prezența subjonctivului dă stilului un ton formal, literar, desuet chiar, atunci când subjonctivul nu are forma modernă sau nu e înlocuit cu indicativul:

Though she *lacks* experience, she is very competent. (Indicativ)
(Deși îi *lipsește* experiența, este foarte competentă).
Be he ever so stern, he is your father. (Subj. forma veche) (formal, literar)
(Oricit *ar fi* de sever, este tatăl tău.)
Even though the house *were* on fire, he would sleep through it all. (Subj. prezent)
(Chiar dacă *ar lua* foc casa, el nu s-ar deștepta.)
You must do your task even though you *should find* it hard. (Subjonctiv)
(Trebuie să-ți îndeplinești sarcina chiar dacă *ar fi să ți se pară* grea.)
Whatever you *may (or might)* say, he isn't right. (Subjonctiv)
Orice *ai spune* (sau *ai putea spune*), nu are dreptate.

- § 2739 Elipsa în propoziția concesivă. Când propoziția concesivă are același subiect cu regenta, subiectul și predicatul ei pot lipsi:

Though [he was] *crippled*, he was leading a useful life.
However *unlikely [it were]*, the thing happened.
The weather was pleasant, [even] *if [it was] cold*.

- § 2740 8) Propoziția relativă (*The Relative Clause*) este introdusă de un pronume, un adjectiv sau un adverb relativ, exprimat sau subînțeles.

- § 2741 Cuvintele care introduc propoziția relativă sint:
pronume relative — who, whom, which, what, that, as;
adjective relative — whose, which, what;
adverbe relative — when, where, why.

There goes the man *who is one of our ablest coaches*.
I can't answer for a child [*that* sau *whom*] *I hardly know*.
He has a name *which is famous*.
She did *what* (= that which) *she could to help*.
You may take such steps *as you think fit*.
That was the house *whose tenant had been Smetana*.
Last year, *when* (= in which) *I was ill*, I had to keep in bed.
That corner *where* (= in which) *we put the piano* is very damp.
That is *why* (= the reason for which) *he couldn't attend* the meeting.

Pronumele, adjectivul și adverbul relativ fac parte din propoziția relativă:

- a) We photographed the actor *who had been chosen for the leading part in the picture*.
b) The actor (*whom*) *you have chosen* is very good in the leading part.

[În ambele exemple, "the actor", antecedentul pronumelui relativ, face parte din propoziția principală, în care este complement direct (exemplul a) sau subiect (exemplul b). Pronumele relativ face parte din propoziția subordonată, în care este subiect (exemplul a) sau complement direct (exemplul b).]

Propoziția relativă poate fi *determinativă* sau *explicativă*¹.

- § 2742 Propoziția determinativă (*The Restrictive Relative Clause*) este numită astfel pentru că „determină” antecedentul său, identificându-l; cu alte cuvinte, ea servește pentru a deosebi, de alte obiecte² similare, obiectul denumit de antecedent. Fiind absolut necesară înțelesului, nu poate lipsi din frază și, ca atare, nu este despărțită prin virgulă de rest:

The doctor *that you rang up in the morning* has come to see you.
She has seen the land *where orange-trees blossom*.

¹ Propoziția *determinativă* este numită de unii autori propoziție *restrictivă*, deoarece restrânge înțelesul antecedentului, iar propoziția *explicativă* este uneori numită *descriptivă* sau *continuativă*.

² Sens gramatical: altă ființă, altă lucruri (§ 2).

Propoziția determinativă este esențialmente atributivă.

Propoziția explicativă (*The Descriptive or Continuitive Clause*) „explică” § 2743
 înțelesul antecedentului, adăugind o lămurire care nu este indispensabilă sensului frazei și care, având caracterul unei paranteze, se intercalează între virgule sau este despărțită prin virgulă de restul frazei. Deoarece informația ce aduce nu este subordonată înțelesului propoziției în care se află antecedentul cuvintului de legătură, ci are aceeași importanță ca și aceasta, propoziția explicativă are caracterul propoziției în care se află antecedentul și cu care este coordonată:

My wife, who is coming tomorrow, will be pleased to see you.

A. — Propoziție principală: *My wife will be pleased to see you*, coordonată cu B;

B. — Propoziție relativă principală, coordonată cu A: *who is coming tomorrow*.

I passed through Prague, where I spent a delightful week.

A. — Propoziție principală: *I passed through Prague*;

B. — Propoziție relativă principală, coordonată cu A: *where I spent a delightful week* (= and there I spent...).

Notă

Pronumele relativ restrictiv *that* introduce numai propoziții determinative; § 2744
who, whom, which, what, as, precum și *adverbele relative*, introduc atât propoziții determinative, cât și propoziții explicative.

Pronumele *which* (= ceea ce) poate înlocui o întreagă propoziție precedentă, în care caz introduce o propoziție coordonată cu antecedentul lui¹: § 2745

We sang and danced, which was very pleasant.
He fell ill, which made us very unhappy.

[Propozițiile scrise cu litere cursive înscamnă de fapt “and it was very pleasant” și “and it made us very unhappy”, de aceea sînt propoziții principale coordonate cu antecedentul.]

Propoziția relativă poate fi:

- a) *principală*, cînd este explicativă sau introdusă prin pronumele relativ § 2746
which, care înlocuiește o întreagă propoziție precedentă (§ 1060 f); § 2747
- b) *adjectivală* (atributivă), cînd este determinativă (§ 2711); § 2748
- c) *substantivală*: § 2749

What he did was right. (Subiectivă)

He was now what he had always wanted to be: a teacher. (Predicativă)

They told me what they had done. (Completivă directă)

We thought of what music she liked and gave her a Mozart Concerto as a birthday present. (Completivă prepozițională)

d) *adverbială* (circumstanțială): § 2750

I always avoided Jane, who is a scandal monger. (Cauzală)

I asked down a friend, who should keep me company over the weekend. (Finală)

[Aparent atributive în (d), propozițiile relative scrise cu litere cursive sînt circumstanțiale, prima arătînd cauza acțiunii din principală, iar a doua scopul ei.]

¹ ... propoziția la care se referă un pronume, adjectiv

- § 2751 În limba engleză, spre deosebire de limba română, propoziția relativă poate sta uneori departe de cuvântul pe care îl determină, dacă această despărțire nu duce la interpretări eronate (cf. § 1108) și punctuația este cea adecvată:

"They met some *people* after they had got inside, *who* said they had been there for three quarters of an hour."¹

Henry VIII married *Anne Boleyn*, a lady of the family of Howard, *to whom he had long been attached*.

A friend had come *whom I had known as a boy*.

(Pentru alte detalii asupra propoziției relative, vezi *Pronumele relative*, § 1037).

- § 2752 9) **Propoziția condițională** (*The Adverbial Clause of Condition or Conditional Clause*) arată condiția de a cărei îndeplinire depinde acțiunea din regentă. Propoziția condițională răspunde la întrebarea *in what case?* (= în ce caz?).

- § 2753 Verbul din propoziția condițională poate fi la modul indicativ sau subjonctiv:

Indicativul în propoziția condițională

If you won't take my advice, don't come to me when things go wrong.

You may stay *provided you keep quiet*.

Unless you stop laughing, I can't continue.

Subjonctivul în propoziția condițională

I should start studying *if I were you*.

If you had a son, you would understand boys.

Had it not been so windy, he would have gone for a walk.

I don't know what I should have done *if you hadn't been*.

[Pentru detalii vezi în continuare *Fraza condițională* (§ 2754—2794)]

§ 2754

FRAZA CONDIȚIONALĂ (THE CONDITIONAL SENTENCE)

- § 2755 1) **Structură.** — Fraza condițională, în forma ei simplă, este o „frază complexă”², care constă din două părți:

a) o propoziție *regentă* conținând un verb legat de o condiție;

b) o propoziție *subordonată* care exprimă condiția de a cărei îndeplinire depinde realizarea acțiunii din regentă. Această subordonată este numită *propoziție condițională* (§ 2752).

- § 2756 2) **Cuvintele introductive ale propoziției condiționale.** — Propoziția care conține condiția este introdusă prin următoarele cuvinte: *if*, *if only*, *in case*, *on condition (that)*, *provided* (sau *providing*) (*that*), *suppose*, sau *supposing (that)*, *unless*, *as long as*, *so long as*, *whether ... or etc.*:

If you know him, why don't you say so?

If only she had been there, I should have felt happier.

In case you should want me, you'll find me at home.

I'll let Lily go *provided/providing/on condition that she is back by nine*.

Suppose/supposing he did it, will he admit³ it?

They won't meet my train on Sunday *unless they get my wire by then*.

You may come *as long as you won't take up too much of my time*.

We want to go to the concert *whether he comes with us or no(t)*.

¹ J.K. Jerome, *Three Men in a Boat*.

² Cu o singură principală (§ 2827).

³ *to admit* = a recunoaște.

Notă

Uneori propoziția condițională nu este introdusă de cuvintele arătate § 2757 mai sus, ci poate avea și forma unei propoziții necondiționale:

Don't keep him waiting (= if you don't keep him waiting) and he won't grumble.

[Principală coordonată prin conjuncția *and* cu altă principală.]

She would have come with me to see you, *only someone called at the last moment* (= if someone had not called...). [Principală coordonată prin conjuncția *only* cu altă principală.]

3) **Modurile întrebuițate.** — Modurile verbelor întrebuițate în fraza § 2758 condițională sint: *indicativul*, *imperativul*, *condiționalul* și *subjonctivul*. Întrebuițarea acestor moduri depinde de caracterul real sau ireal al acțiunii verbului.

Între modurile și timpurile verbelor predicat din cele două propoziții există de obicei concordanță.

a) *A cîi u n e a r e a l ă*. — Cînd verbul din propoziția condițională § 2759 exprimă o acțiune *reală* sau *probabilă*, modurile întrebuițate în genere sint, ea și în limba română, *indicativul* în subordonată, *indicativul* sau *imperativul* în regentă.

Cu excepția viitorului, care de obicei nu se folosește în propoziția (subordonată) condițională, verbul predicat, atît în regentă cît și în subordonată, poate fi la orice timp cerut de înțeles:

If he *isn't* here, he *must* be ill. (Prezent + prezent)

If he *enjoys* so much consideration, he *earned* it by hard work. (Prezent + trecut)

If I *find* him at home, everything *will be settled*. (Prezent + viitor)

If you *have seen* him, you *know* how much better his health is. (Prezent perfect + prezent)

If he *didn't receive* my letter, how can he *answer* me? (Trecut + prezent)

If he *was* ill, he *wanted* a doctor. (Trecut + trecut)

If she *asked* you to call, she *will* certainly *be in*. (Trecut + viitor)

If you *know* English, please *translate* this title for me. (Prezent + imperativ)

If he *wasn't* here yesterday, *ring* him up now! (Trecut + imperativ)

If he *hadn't finished* practising at six, he *is* probably still at it now. (Trecut perfect + prezent)

If Joan *hadn't lunched* before your arrival, she *will* probably *join* us in the dining-room now. (Trecut perfect + viitor)

Aproape toate exemplele de mai sus conțin implicația că acțiunea verbului este considerată ca reală prin faptul că a fost raportată ca atare de interlocutor sau de o altă persoană:

If he *enjoys* so much consideration (as people or you say)...

If you *have seen* him (as you say)...

If he *didn't receive* my letter (as Jane says)...

Notă

Viitorul neputînd fi întrebuițat într-o propoziție subordonată (§ 2850), § 2760 propoziția condițională nu poate conține un viitor; acest timp este redat prin prezentul indicativului sau prin prezentul perfect (§ 2852—2853):

If you *work* hard, you will come out top.¹

(Dacă *vei lucra* serios, *vei reuși* întîiul la examen.)

She will get the prize if she *has answered* all the questions set by the examiners.

(Va obține premiul dacă *ea fi răspuns* la toate întrebările puse de examinatori.)

¹ *to come out top* = *to come out (at the) top (of the list of successful candidates)* (= a reuși primul/prima la concurs).

- § 2761 Propozițiile condiționale construite cu verbul *will* nu constituie de fapt excepții la regula de mai sus, dat fiind că *will* nu este aici auxiliarul viitorului, ci are înțelesul său de verb modal „a voi“:

I shall be grateful if you *will* coach me.

(Îți voi fi recunoscător dacă *vei* să mă meditezi.)

If you *will* only stay a little longer, you will hear the broadcast concert.

(Dacă *vei* să mai stai puțin, vei auzi concertul radiodifuzat.)

- § 2762 b) *Acțiune ireală*. — Când verbul din subordonată exprimă o acțiune ireală, dorită sau închipuită numai, modurile întrebuințate sînt *condiționalul* în regentă și *subjonctivul* în subordonată, astfel:

condițional prezent (regentă) — *subjonctiv prezent* (subordonată)

condițional perfect (regentă) — *subjonctiv perfect* (subordonată)

You *would* accept at once if you *knew* what it was all about. (Cond. prez. + subj. prez.)

You *would have accepted* at once if you *had known* what it was all about. (Cond. perf. + subj. perf.)

A se compara contrastiv:

She will come if you ask her. (Acțiune reală)

She would come if you asked her. (Acțiune imaginară)

She would have come if you had asked her. (Acțiune nerealizată)

[Indicativul exprimă o acțiune reală, subjonctivul prezent o acțiune presupusă, subjonctivul perfect o acțiune nerealizată.]

A tenție!

- § 2763 Indicativul trecut și subjonctivul prezent, avînd aceeași formă¹, dar înțelesuri diferite, nu trebuie confundate între ele. În genere, forma verbală din subordonată este indicată de modul verbului din regentă:

If she *said* so, it *was* a slip. (Indicativ trecut + indicativ trecut)

(Dacă *a spus* aceasta, *a fost* din neatenție.) (Acțiune reală)

If she *said* so, it *would be* a slip. (Subj. prez. + cond. prez.)

(Dacă *ar spune* aceasta, *ar fi* din neatenție. (Acțiune ireală)

[Subordonata conține în ambele cazuri aceeași formă, dar nu și același mod, în primul caz verbul fiind la *indicativul trecut*, în al doilea la *subjonctivul prezent*. Înțelesul diferă, deci, în funcție de modul întrebuințat în regentă, în primul caz regenta fiind construită cu indicativul, în al doilea cu condiționalul.]

Cazuri speciale

- § 2764 Concordanța modurilor și timpurilor din fraza condițională (§ 2762), deși respectată în majoritatea cazurilor, nu se menține în unele situații speciale:

- § 2765 a) Subjonctivului *perfect* din subordonată îi corespunde uneori condiționalul *prezent* în regentă, mai ales atunci cînd este însoțit de un adverb cu sens de prezent, ca: *now*, *still*, *at present* etc.:

If I *hadn't lost* my watch, I *should now have* one.

He *would be* here if I *hadn't asked* him not to come!

- § 2766 b) Verbele din fraza condițională pot exprima o acțiune reală în regentă și ireală în subordonată, deci pot fi la indicativ în regentă și la subjonctiv în subordonată. Acesta este în special cazul subjonctivelor construite cu auxi-

¹ Cu excepția verbului *to be* (§ 1553).

liarele *would* (cînd exprimă voința, intenția¹) și *should* cînd exprimă o presupunere ori o improbabilitate accentuată sau cînd este sinonim cu verbul *ought*²:

I *want* to talk to you if you *would* call tomorrow.
He *can* visit the museum if he *would* like to.
If she *should*³ call here, she *will* find us glad to see her.
If you *should*⁴ go home now, why *don't* you say so?

c) Verbele din fraza condițională pot exprima o acțiune *ireală* (prin condițional) în regentă și o acțiune *reală* (prin indicativ) în subordonată: § 2767

I *should like* to go by myself at once if you *say* you are not coming.
If you *knew* what she *is* like!

4) Condiționalul și propoziția subordonată. — Spre deosebire de limba română, unde modul condițional este întrebuițat atît în regentă, cit și în subordonata unei fraze condiționale, în limba engleză condiționalul nu poate fi întrebuițat decît cu totul excepțional în subordonata care exprimă o condiție, și este înlocuit, după cum am văzut mai sus (§ 2762), prin *subjonctiv*, acesta fiind modul care exprimă acțiuni ireale. Astfel, în subordonată: § 2768

condiționalul prezent este înlocuit prin *subjonctivul prezent*
condiționalul perfect este înlocuit prin *subjonctivul perfect*

Pentru același motiv, unele propoziții relative care sugerează o condiție au verbul la subjonctiv și nu la condițional: § 2769

Imagine being interested in a book that *were* (= if it were) third-rate!
(Închipuiește-ți să te intereseze o carte care să fie submediocră!)

Observații

a) Propozițiile subordonate condiționale construite cu *should* și *would*, după cum urmează, nu constituie excepții la această regulă: § 2770

Should

§ 2771

a') If you *should* meet him (which is highly improbable), tell him to come home at once!

If she *should* be free (which I very much doubt on a weekday), I will ask her to tea.
Should you find it necessary to call me, I *should/would* gladly come.

[*Should*, întrebuițat aici la persoana a 2-a și a 3-a într-o propoziție subordonată condițională, este *subjonctivul* verbului *shall* și sugerează o situație foarte puțin probabilă sau o presupunere improbabilă pentru viitor (= dacă s-ar întîmpla să...) (§ 2419).]

a'') If you *should* (= ought) not sit up so late, why do you do it? § 2772

[*Should*, sinonim aici cu *ought* (= ar trebui sau trebuie) este *subjonctivul* verbului modal *shall* (§ 2085).]

Would

§ 2773

a') I *should* be grateful if you *would* expound your findings in an article.
(V-aș fi recunoscător dacă ați *voi* să expuneți într-un articol concluziile cercetărilor d-voastră.)

If you *would* just step into this office!
[(Dacă ați *voi*) vă rog să intrați o clipă în acest birou.]

If she *would* only have stayed in, her cold would have got better.
(Dacă ar fi *voit* numai să nu iasă din casă, răceala i-ar fi trecut.)

¹ Vezi § 2773.

² Vezi § 2085.

³ = dacă ar fi să ne facă o vizită, ... (improbabilitate accentuată).

⁴ = dacă trebuie să te duci acum acasă, ... (= ought).

[În aceste propoziții excepția este numai aparentă, deoarece aici nu este vorba de auxiliarul *would* al condiționalului, ci de *subjonctivul* verbului *will* cu înțelesul pe care îl are acesta ca auxiliar modal (= a voi). De aceea această construcție este considerată drept forma de politețe prin excelență (§ 2115—2116).]

§ 2774 a'') Propoziția condițională construită cu viitorul constituie un caz analog (§ 2100, 2761).

§ 2775 b) Propoziția completivă directă poate avea un condițional independent¹:

I must inquire if it *wouldn't be* better to have a holiday now.
He asked me *would I care* to remain with him as assistant.
My chief said he *would wish* me to learn typewriting.

§ 2776 5) Subjonctivul cu valoare de condițional în propoziția principală. — Subjonctivul este uneori întrebuințat cu valoare de condițional și într-o propoziție principală:

"Happy man *were I* (= should I be) could I achieve this cure."²
"One step farther and he *had been* (= would have been) a dead man."³
"Were things not right — if there were no meringues, no mushroom savouries... — the party *had* (= would be) better not be given at all."⁴

§ 2777 6) Înțelesul subjonctivului în propoziția condițională. —

§ 2778 a) Subjonctivul *present* în propoziția condițională exprimă o acțiune sau o stare imaginară, realizabilă sau nu în prezent ori viitor (§ 1554—1557):

If they asked for you, would you see them? (Realizabil)
I should be kinder than you if I were a woman. (Irealizabil)

§ 2779 b) Subjonctivul *perfect* exprimă o acțiune nerealizată în trecut (§ 1561):

Had he sat for the scholarship, he would have won it.
(Dacă ar fi candidat la bursă, ar fi obținut-o).

§ 2780 c) Forma *veche* a subjonctivului (§ 1542) este întrebuințată în propoziția condițională în limbajul juridic, ziaristic, parlamentar, oficial, în stilul literar și poetic, în știință și tehnică etc. Ea exprimă o acțiune sau o stare *presupusă* sau *inexistentă*, dar *realizabilă* (§ 1544—1549) și dă un ton formal stilului:

If it *be* so, let them do their best to win your approval.

§ 2781 7) Timpul în fraza condițională. —

§ 2782 a) Propoziția *regentă*. Condiționalul prezent se referă la o acțiune sau o stare prezentă sau viitoare, condiționalul perfect la o acțiune sau o stare trecută:

If I were you, I *should be* in bed now. (Prezent)
You *would finish* by five o'clock if you began at once. (Viitor)
Had you spoken the truth, they *would have believed* you. (Trecut)

§ 2783 b) Propoziția *subordonată*. Luându-se ca exemplu verbul *to be* persoana I, subjonctivul exprimă astfel timpul în propoziția subordonată:

prezentul { I *were* (subj. prezent) (limba scrisă și vorbită)
exprimat prin: { I *was* (indicativ trecut) (limba vorbită)⁵
 { I *be* (subj., forma veche) (poezie, literatură, știință, tehnică etc.)

¹ = de sine stătător, fără a depinde de o condiție exprimată de obicei de al doilea membru al frazei condiționale (*if*-clause), care în acest caz lipsește.

² K. Winsor, *For Ever Amber*.

³ Webster's *New International Dictionary of the English Language*, "And".

⁴ K. Winsor, *op. cit.*

⁵ Înlocuiește subjonctivul (§ 1556—1557).

viitorul exprimat prin:	{	I <i>were</i> (subj. prezent) (limba scrisă și vorbită)
		[I <i>was</i> (indicativ trecut) (limba vorbită)] ¹
trecutul exprimat prin:	{	I <i>should be</i> (<i>should</i> la toate persoanele) (limba scrisă și vorbită)
		I <i>were to be</i> (subj. prezent + infinitiv) (limba scrisă și vorbită)
	{	I <i>had been</i> (subj. perfect) (limba scrisă și vorbită)

Observație

Întrebuințarea timpurilor și modurilor în propoziția condițională diferă § 2784
în limba engleză de limba română în următoarele cazuri:

Limba română

viitor: dacă voi fi
viitor perfect: dacă voi fi fost
cond. prezent: dacă aș fi
cond. perfect: dacă aș fi fost

Limba engleză

= indic. prezent: if I *am* (§ 2759)
= prezent perfect: if I *have been* (§ 2760)
= subj. prezent: if I *were* (§ 2762)
= subj. perfect: if I *had been* (§ 2762)

8) **Ordinea propozițiilor.** — În fraza condițională, propoziția regentă § 2785
poate preceda sau urma subordonata ei. Când regenta precedă, aceasta fiind
ordinea normală a precedenței, cele două propoziții nu se despart prin virgulă.
Când, însă, pentru accentuare, subordonata este deplasată astfel ca să preceadă
ea regenta, se desparte de aceasta printr-o virgulă:

You wouldn't meet her if you left now.
If you left now, you wouldn't meet her.

9) **Propoziția condițională independentă.** — Oricare dintre cele două pro- § 2786
poziții care alcătuiesc fraza condițională poate fi întrebuințată și independent:

Principală:

He *would like* to see "Hamlet".
Would you *mind* opening the window?
I *would have done* anything for you.

Subordonată (exprimind o dorință):

If I *could* only ski again!
If Geo *would* only hear you!
If he *had* only been here!

10) **Inversiunea în propoziția condițională.** — Conjunția *if* poate lipsi § 2787
din propoziția condițională, în care caz ideea de condițional este redată prin
inversarea ordinii cuvintelor, subiectul venind după verb (când acesta este la
un timp simplu) sau după auxiliar:

if he <i>were</i> here	devine	<i>were</i> ² he here
if she <i>had</i> a rose	"	<i>had</i> she a rose
if we <i>could</i> come	"	<i>could</i> we come
if it <i>should</i> rain	"	<i>should</i> it rain
if I <i>had</i> seen him	"	<i>had</i> I seen him
if I <i>came</i> here	"	<i>did</i> I come here

Această inversiune se poate face numai atunci când propoziția introdusă
de conjunția *if* conține unul dintre verbele *to be*, *to have*, *could* sau *should*.
În lipsa acestor verbe se întrebuințează auxiliarul *did*:

This would have no importance *were it* not that he knew the regulations.
How fine the landscape would be *were she* seeing it for the first time!
Were he to write, would you answer?

¹ Înlocuiește subjonctivul (§ 1556–1557).

² Inversarea subjonctivului *were* cu subiectul este rară în limba vorbită, iar inversarea
indicativului *was* (§ 1556) nu este întrebuințată.

Had they a tent, they could camp out.

Had they known English well, they would have been able to read Shaw in the original.

Could she come with us, would you take her on our excursion?

Should you come across him, please let me know at once.

Did I know French, I could read this poem.

- § 2788 11) **Propoziția condițională cliptică.** — Din propoziția condițională introdusă de conjuncția *if* poate lipsi verbul (dacă acesta este *to be*) și subiectul (dacă se referă la regentă sau este același ca și în regentă). Se obține astfel o construcție cliptică:

I should like to have the picture *if* [it is] *possible*.

They say everything is all right; *if* [this is] *so*, they don't need me now.

Do everything you can, *if* [it is] *necessary*.

If [it proved] *unsatisfactory*, the camera might be exchanged for a better make.

- § 2789 În propoziția negativă chiar conjuncția *if* poate fi înlocuită pentru a se da mai multă concizie frazei:

But for you (= if it hadn't been for you), I should have been lost.

Without her father (= if it hadn't been for her father) she would never have sat for all her exams in the autumn.

Unless (= if it is not) *confirmed* by practice, theory is valueless.

- § 2790 12) **As if.** — Ca și conjuncția *if*, locuțiunea *as if* cere subjonctivul și acesta este tradus în limba română cu condiționalul. Propoziția respectivă este însă **comparativă** (§ 2724) și nu condițională:

They look as if they *had* toothache.

You behave as if you *were* mistress of the house.

She ate as if she *had* not *had* a meal for several days.

- § 2791 13) **Alte construcții condiționale.** — Condiția mai poate fi exprimată în limba engleză și prin urinătoarele construcții:

If you *should* (happen to) see him, tell him to ring me up!

(Dacă s-ar întâmpla să-l vezi, spune-i să-mi telefoneze!)

If you *were to see* him, tell him to ring me up!

(Dacă ar fi să-l vezi, spune-i să-mi telefoneze!)

Aceste construcții sugerează o situație mult mai puțin probabilă decât subjonctivul.

- § 2792 14) **Fraza condițională dezvoltată.** — Oricare dintre cele două părți ale unei fraze condiționale (§ 2755) poate avea și alte subordonate¹, sau întreaga frază condițională poate fi înglobată într-o frază dublă² sau multiplă³:

If I had the money which I lost yesterday as I was going to school, *I could buy myself the coat* I need. (Frază complexă dezvoltată)

Had he trained when he first came to Bucharest, *he would now have been in form and gone in for the championship*. (Frază dublă)

She tried to minimize your achievement, but I know *you couldn't have obtained your degree*, when you were at college, *if you hadn't worked hard*, and I do appreciate your effort. (Frază multiplă)

- § 2793 15) **Propoziția condițională și propoziția temporală.** — Aceste două propoziții pot fi uneori confundate dacă se ține seama, în mod superficial, numai de cuvintele care le introduc:

My little girl didn't mind being reprimanded *so long as no one else was present*. (Condițională)

Nothing can be done about it *so long as* she lives. (Temporală)

¹ Formind în acest caz o frază complexă cu o singură principală (§ 2827).

² Cu două principale coordonate (§ 2828).

³ Cu trei sau mai multe principale coordonate. (§ 2829).

If you came now, you might meet him. (Condițională)
If he met her, he suffered agonies of shyness, if he didn't, he was sorry he hadn't seen her. (Temporală)

16) Propoziția condițională și propoziția concesivă. — *If* nu introduce § 2794
 numai propoziția condițională sau temporală, ci și pe cea concesivă:

If she had little beauty, she was so kind that everyone liked her. (Concesivă)
Everyone was in agreement with her advancement, for if she was too young, she proved very able. (Concesivă)

III. CLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR SUBORDONATE PRIN ANALOGIE CU PĂRȚILE PROPOZIȚIEI § 2795

O altă clasificare a propozițiilor subordonate are drept criteriu funcția § 2796
 pe care acestea o îndeplinesc în frază, corespunzătoare funcției părților propoziției într-o propoziție. Există astfel:

- 1) propoziția subiectivă
- 2) propoziția predicativă
- 3) propoziția atributivă
- 4) propoziția completivă directă
- 5) propoziția circumstanțială
- 6) propoziția prepozițională

Recunoașterea caracterului propozițiilor subordonate se face cu ajutorul aceluiași întrebări folosite la aflarea părților propoziției.

1) Propoziția subiectivă (*The Subject Clause*) § 2797

a) Propoziția subiectivă este o propoziție substantivală (§ 2705—2706) § 2798
 care îndeplinește funcția de subiect al predicatului din propoziția principală, din care cauză aceasta din urmă, fără prima, nu are înțeles deplin:

What she thought of it c&l remains a mystery.
How he did it is a secret.

Propozițiile scrise cu litere cursive sînt propoziții subiective: “remains a mystery”, “is a secret” sînt propoziții principale care nu au înțeles deplin.

b) Propoziția subiectivă este introdusă prin: § 2799
 conjuncții (*if, that, whether, whether...or*)

pronume și adjective relative și compuse (*who, which, what, whoever, whatever* etc.)

adverbe cu valoare de conjuncție (*how, when, where, why*):

Whether he was there or not proved immaterial.
Which part he should play was not decided.
Why he had behaved in such a way became the irritating query.

c) Cînd propoziția subiectivă se află după verbul din regentă, ea este § 2800
 introdusă de pronumele *it*, subiectul formal al regentei, în apozitia căruia se găsește¹. Propoziția subiectivă este considerată în acest caz adevăratul subiect (*subiectul logic*) al principalei, *it* fiind *subiectul gramatical* (sau formal)².

It is impossible that he should have been there.
It is very important whether you have failed or not.
It was immaterial if you didn't come.

¹ Pentru explicarea acestui termen, vezi § 2587, 2590.

² Pentru definiția subiectului logic sau gramatical, vezi § 2501, 864.

Această construcție este folosită în limba engleză actuală mai mult decât cea de la punctul (b), mai ales în limba vorbită. Astfel, frazele citate la punctul (b) sînt întîlnite mai des sub forma:

It proved immaterial whether he was there or not.

It was not decided which part he should play.

It became the irritating query why he had behaved in such a way.

§ 2801 2) Propoziția predicativă (*The Complement or Predicative Clause*).—

§ 2802 a) Propoziția predicativă este o propoziție substantivală sau adjectivală care îndeplinește funcția de *nume predicativ*¹ al verbului din regentă. Verbul regentei este un verb copulativ² care, împreună cu propoziția predicativă, alcătuiește predicatul subiectului din principală:

That is what he said.

It seemed that the river banks were flooded.

It looked as if she hadn't been there at all.

[Propozițiile principale sînt: "that is", "it seemed", "it looked". Nici una dintre principale nu are sens deplin. Propozițiile predicative sînt: "what he said", "that the river banks were flooded", "as if she hadn't been there at all."]

§ 2803 b) Propoziția predicativă este introdusă prin:

conjunții (*as, as if, if, that, whether*)

pronume și adjective relative cu valoare de conjuncții (*who, which, what*)

adverbe cu valoare de conjuncții (*how, when, where, why*):

It looks as if they were sleeping.

We considered them what parents should be.

The moment I like best is when I go to bed at night with an interesting book to read.

That is why I never call on him.

§ 2804 c) Distincția între propozițiile subiective și cele predicative fiind uneori dificilă, se obișnuiește să se considere propoziție subiectivă subordonată care precedă verbul copulativ, iar propoziție predicativă propoziția care îl urmează:

What I like about her (subiectivă) is how she sings (predicativă).

That she never dreamed of getting such a nice flat (subiectivă) is what she says (predicativă).

["How she sings", "what she says" pot fi tot atât de bine propoziții subiective dacă se inversează ordinea propozițiilor în frază:

How she sings (subiectivă) is what I like about her (predicativă)

What she says (subiectivă) is that she never dreamed of getting such a nice flat (predicativă).]

(Cf. § 2528)

§ 2805 3) Propoziția atributivă (*The Attributive Clause*).—

§ 2806 a) Propoziția atributivă îndeplinește funcția de *atribut* pe lingă un substantiv sau un pronume din propoziția regentă. Cuvîntul determinat de propoziția atributivă este numit *antecedentul* ei:

Every tourist who came last week put up at that hotel.

The news that he has such an interesting innovation spread like wildfire.

["Every tourist" și "the news" sînt antecedentele propozițiilor atributive respective scrise cu litere cursive].

§ 2807 b) Există două categorii de propoziții atributive:

propozițiile *adjectivale*, care sînt propoziții atributive relative;

propozițiile *substantivale*, care sînt propoziții atributive apozitionale, adică apozii.

Pentru propozițiile atributive adjectivale, vezi § 2711, 2740.

¹ Pentru numele predicativ, vezi § 2521.

² Pentru verbul copulativ, vezi § 2515.

*Propozițiile atributive substantivale*¹ sînt apozitii² pe lingă un substantiv § 2808 sau pe lingă un echivalent al acestuia:

The reason *why I did it* is no concern of yours.
The Order of Labour was awarded to Peter, the man *whose life and activity were an example to everyone*.

Propozițiile atributive apozitionale sînt introduse în general prin cuvintele *how, that, when, where, whether, why* etc.:

Her account of *how the Winter Tree party had gone off* was very funny.
His excuse *that he had no time* was flimsy.
We have no idea *when they intend to go on their trip*.
She came to the place *where I had first met her*.
The problem *whether to speak or write to them* has worried her all day.
The reason *why I suppose him to be ill* is clear.

4) Propoziția completivă directă (*The Object Clause*). —

a) Propoziția completivă directă are funcția de complement direct al unui verb la un mod personal sau impersonal: § 2809 § 2810

I don't know *who the man was*.³ (Mod personal)
They wanted to see *whether he was there or not*. (Mod impersonal)
She kept saying [that] *they were a happy couple*. (Mod impersonal)

b) Propoziția completivă directă este introdusă prin: § 2811
conjuncții [*if, that* (= că), *whether*]
pronume și adjective cu valoare de conjuncție (*who, whose, whom, which, what*)
adverbe cu valoare de conjuncții (*how, when, where, why*):

He wondered *if it was necessary for him to speak to the manager*.
I already knew *what she had to say*.
They couldn't tell *how the thing was done*.
She asked me *when I had come*.
I don't understand *why she doesn't agree with him*.

Notă

Cînd introduce propoziții complementive directe, conjuncția *that* este în genere neexprimată, în special în stilul familiar: § 2812

I hoped [that] *he would see me*.
They were convinced [that] *she was right*.

Acesta este îndeosebi cazul după verbele: *to believe, to hear, to imagine, to know, to presume, to remember, to say, to see, to suppose, to think, to understand*.

Conjuncția *that* nu este niciodată exprimată după *I wish, I'd rather, I'd sooner, it is time* (locuțiuni urmate de un subjonctiv):

I wish [that] I had not been out of cigarettes just now!
I'd sooner/I'd rather [that] I talked to her myself.
It is time [that] we started photographing Baby.

c) În stilul indirect, propoziția care conține comunicarea este o completivă directă subordonată verbului de declarație și poate fi însoțită sau nu de subordonate: § 2813

She said *she was going home*.
Why didn't you inquire *where the little girl was, what she had done and who were the other pupils who had been punished?*

¹ Propoziția substantivală este subordonată care îndeplinește funcția unui substantiv (§ 2705).

² Pentru definiția apozitiei, vezi § 2587.

³ În exemple, verbele sînt tipărite cu aldine, iar propozițiile complementive cu caractere cursive.

[*Exemplul I:* comunicarea reprodusă este o completivă directă.

Exemplul II: comunicarea reprodusă constă din trei propoziții complete directe și o atributivă.]

- § 2814 În stilul direct, propoziția care conține comunicarea este o principală coordonată cu propoziția care conține verbul de declarație:

“Look here, why don’t you speak up?” [Două propoziții coordonate juxtapuse.]
 “I don’t know him,” she answered, “and I don’t care.” [Trei propoziții principale coordonate, primele două juxtapuse și a treia coordonată cu prima prin conjuncția *and*.]

Atenție!

- § 2815 A nu se face confuzie între propozițiile complete directe în stilul indirect și propozițiile incidente sau adăugate la sfârșitul unei fraze, fără legături sintactice cu restul frazei:

I know you have a son.
 [O propoziție principală + o completivă directă.]
 You have a son, I know.
 [Propoziție independentă + o propoziție adăugată, fără legătură sintactică cu prima.]
 “These, I believe, were his actual words.”
 [“These were his actual words” (propoziție independentă); “I believe” (incidentă, fără legături sintactice cu prima).]

- § 2816 *d)* Propozițiile complete directe sînt uneori anunțate de pronumele “it introductiv” (*Preparatory or Introductory “It”*) cu funcție de „complement provizoriu” (*Provisional Object*) (§ 864—866), propoziția completivă directă fiind astfel în apozitia pronumelui *it* (§ 2590):

We don’t think it likely that he was an actor.
 They will see to it that you get your due.
 You may rely on it that we shall take part in the sports demonstration.

- § 2817 5) Propoziția circumstanțială (*The Adverbial Clause*). — Această propoziție este o subordonată care îndeplinește funcția de complement circumstanțial.

(Pentru detalii, vezi § 2634)

- § 2818 6) Propoziția prepozițională (*The Prepositional Clause*). — Propoziția subordonată introdusă de o prepoziție are rolul unui complement prepozițional (§ 2622).

Propozițiile prepoziționale aparțin următoarelor categorii:

I didn’t look at what she had brought. (Completivă prepozițională.)
 They sent invitation cards to whoever wanted to attend the festivity. (Completivă indirectă)
 The boy you were talking to (= to whom you were talking) is my son. (Atributivă relativă)
 She has no idea of how to do it. (Atributivă apozitională).

§ 2819

IV. STRUCTURA FRAZEI

- § 2820 **Introducere și terminologie.** — Pentru cunoașterea acestei chestiuni, este necesară lămurirea terminologiei engleze, care, prin analogia ei cu termenii gramaticali românești, asemănători ca formă dar cu înțeles diferit, poate induce în eroare pe cei ce doresc să studieze acest capitol al sintaxei.

Phrase nu înseamnă „frază”, ci „locuțiune”, „sintagmă”, „grup de cuvinte” § 2821
(care nu cuprinde un verb la un mod personal):

to my joy	for mixing cocktails	last year
one day	from the ceiling	in a red coat

Nu se poate aplica numele de „phrase” propoziției eliptice care conține un verb subînțeles (§ 846, 1131, 2825 etc.)

Clause se numește propoziția ca element al frazei — *the Main or Principal* § 2822
Clause fiind propoziția principală, iar *the Secondary or Subsidiary Clause* propoziția secundară sau subordonată. Cuvântul *clause* întrebuintat singur, fără calificativ, înseamnă „propoziție secundară”.

Sentence este numele dat atît propoziției independente (adică propoziției § 2823
care nu face parte dintr-o frază), cit și frazei înseși. În funcție de structura frazei, gramatica engleză cunoaște următoarea clasificare:

1) *the Simple Sentence*, pe care o vom numi în limba română „propoziția independentă”;

2) *the Complex Sentence*, căreia îi vom da numele de „frază complexă”;

3) *the Double (or Compound) Sentence*, pe care o vom numi „frază dublă”;

4) *the Multiple Sentence*, căreia îi vom spune „frază multiplă”.

1) **The Simple Sentence** (*Propoziția independentă*) cuprinde un singur § 2824
verb la un mod predicativ:

I smiled at her.
John and I went to a show yesterday.
He will buy paper and a biro.¹

Uneori verbul și chiar subiectul sint subînțelese:

§ 2825

<i>“Who’s this for?” “Me.”</i>	<i>Happy New Year!</i>
<i>English spoken.</i>	<i>“Waitress!” “Coming!”</i>
<i>Standing room only.</i> (La cinema, teatru etc.)	<i>“Any more fares, please?”</i> (Conducătorul în autobuz)
<i>“May I speak to George?” “Speaking.”</i> (La telefon)	<i>“I know some whisky. Put you right in no time.”</i>

Completate, aceste propoziții eliptice ar fi:

<i>It is for me.</i>	<i>I wish you a Happy New Year.</i>
<i>English is spoken here.</i>	<i>I am coming.</i>
<i>There is standing room only.</i>	<i>Are there any more fares to pay, if you please?</i>
<i>George is speaking.</i>	<i>It will put you right in no time.</i>

Limba engleză vorbită constă în special din asemenea propoziții eliptice, preferate pentru rapiditatea și vioiciunea pe care o dau stilului. Iată o conversație caracteristică², în care nu există nici o singură propoziție completă și nici un verb la un mod personal:

“You leaving?”
“Yes.”
“When?”
“About noon.”
“In whose car?”
“John’s.”
“Well, nice trip.”
“Thanks. See you next week.”

¹ *biro* [ˈbarəu] substantiv numerabil (pl. -s) = (un fel de stilou cu pastă < marca de fabricație).

² H. Shefter, *Short Cuts to Effective English*, New York, 1955, pag. 15.

- § 2826 Propoziția independentă poate cuprinde și verbe la moduri nepredicative, sau părți de propoziție dezvoltate:

"The rank and file want *to establish* socialism, *utilizing* for this purpose all the democratic means and possibilities *won* by the previous struggle of the people."¹

- § 2827 2) The Complex Sentence (*Fraza complexă*) este fraza compusă dintr-o propoziție principală și una sau mai multe subordonate;

"Every Party Conference agenda reveals that the demand for socialism, fighting socialism, springs up ever anew from the rank and file."²

[Propoziția principală: "Every Party Conference agenda reveals"]

Propoziția subordonată: "that the demand for socialism, fighting socialism, springs up ever anew from the rank and file"². (Propoziție completivă directă determinind verbul "reveals").

From his desk, which was raised on a dais, he could see what every student did in his seat when the lecture was on.

[Propoziția principală: "From his desk he could see"]

Propozițiile subordonate: "which was raised on a dais" (propoziție atributivă determinind substantivul "desk"); "what every student *did* in his seat" (propoziție substantivală completivă directă, determinind verbul "see"); "when the lesson *was on*" (propoziție circumstanțială de timp determinind verbul "did").

- § 2828 3) The Double or Compound Sentence (*Fraza dublă*) este fraza cu două propoziții principale coordonate. Coordonarea se poate face prin juxtapunere sau printr-o conjuncție: copulativă (*and, not, not only... but, also, neither... nor, now, then* etc.), disjunctivă (*or, else, otherwise, either... or*), adversativă (*but, however, nevertheless, still, yet*), cauzală (*for*) sau conclusivă (*accordingly, so, then, therefore*):

He now had his degree, the future opened before him. (Juxtapunere)

We sat down *and* waited. (Copulativă)

You must go now *or* you'll be late. (Disjunctivă)

We called last Monday, *but* you were out. (Adversativă)

Don't go yet *for* I'm coming with you. (Cauzală)

I'm getting hungry, *so* you'll have to feed me now. (Conclusivă)

Ambele propoziții principale dintr-o frază dublă pot avea subordonate:

When he understood my meaning, John winked at me and laughed, as if he had never thought of it himself.

["John winked at me" și "(he) laughed" sînt propoziții principale coordonate cu ajutorul conjuncției copulative "and"; "When he understood my meaning" este o propoziție circumstanțială de timp determinind verbele "winked" și "laughed" din principale; "as if he had never thought of it himself" este o propoziție circumstanțială de mod determinind verbele "winked" și "laughed" din principale.]

- § 2829 4) The Multiple Sentence (*Fraza multiplă*) este fraza cu trei sau mai multe propoziții principale coordonate, care pot avea fiecare subordonatele lor:

a)

He had come into the lecture hall and was looking for his wife, but she had already left.

¹ *Labour Monthly*, April 1957.

² *the rank and file* = masele.

[Frază cu *trei* propoziții principale legate prin conjuncțiile *and* și *but*:

- A. — "He had come into the lecture hall";
 B. — "(he) was looking for his wife";
 C. — "she had already left".]

b)

The day I met her, she wanted to book seats for "King Lear", and was going to the theatre to see if she could get any, but I asked her to come instead to a concert, which a friend of mine was giving that evening, and which was supposed to be the best of the season, brilliant as the latter had been so far.

[Frază cu *trei* propoziții principale coordonate și *cinci* propoziții subordonate:

A. — *Propoziție principală*: "she wanted to book seats for King Lear",

a') *Propoziție subordonată*: "The day I met her", (propoziție circumstanțială de timp, care determină verbul "wanted"¹ din principala A).

B. — *Propoziție principală*: "(she) was going to the theatre to see" (coordonată cu principala A prin conjuncția "and").

b') *Propoziție subordonată*: "if she could get any" (propoziție substantivală cu rol de complement direct al verbului "to see", numită propoziție completivă directă).

C. — *Propoziție principală*: "I asked her to come instead to a concert" (coordonată cu principalele A și B, și legată de B prin conjuncția "but").

c') *Propoziție subordonată*: "which a friend of mine was giving that evening" (propoziție adjectivală, cu rol de atribut al substantivului "a concert", numită propoziție atributivă).

c'') *Propoziție subordonată*: "which was supposed to be the best of the season" (propoziție adjectivală, cu rol de atribut al substantivului "a concert", numită propoziție atributivă, coordonată cu subordonata c' prin conjuncția "and").

c''') *Propoziție subordonată*: "brilliant as the latter had been so far." (propoziție adverbială cu rol de complement circumstanțial concesiv, numită propoziție concesivă, subordonată propoziției secundare c'').]

ANALIZA FRAZEI

§ 2830

Pentru a se analiza o frază, se procedează în modul următor:

a) se subliniază verbele din frază care sînt la modurile predicative; fiecare verb la un mod predicativ aparținînd unei propoziții, numărul verbelor subliniate va indica numărul propozițiilor;

b) se despart propozițiile din care fac parte verbele subliniate;

c) se găsesc propozițiile de sine stătătoare și se intitulază *propoziții principale* (nu trebuie uitat că unele propoziții principale nu au înțeles deplin și că subordonatele întregesc înțelesul lor); cînd fraza cuprinde mai multe propoziții principale, se arată raportul dintre ele — dacă sînt legate prin juxtapunere (alăturare imediată) sau cu ajutorul unei conjuncții coordonatoare;

d) se cercetează pe rînd *subordonatele* și se raportează fiecare dintre ele la cuvîntul din regenta respectivă pe care îl determină; se stabilește astfel funcția pe care o îndeplinesc și deci caracterul și denumirea lor: propoziții substantivale, adjectivale sau adverbiale, cu rol de subiect, nume predicativ, atribut, complement direct, indirect sau prepozițional, circumstanțial (propoziție subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, indirectă sau prepozițională, circumstanțială de timp, de mod, de loc etc.); se arată modul în

¹ Propoziția (a') determină în același timp și verbele "was going" și "asked" din celelalte două principale coordonate cu prima.

care se face subordonarea față de regentă sau coordonarea între subordonate — prin juxtapunere sau prin cuvinte de legătură; se indică natura acestora — dacă sint adjective relative sau interogative, adverbe relative sau conjuncții etc.; se arată caracterul restrictiv sau explicativ¹ al acestor pronume, adjective sau adverbe etc.

e) se arată numărul și natura propozițiilor, precum și felul frazei — complexă, dublă sau multiplă.

EXEMPLIFICARE

§ 2831

1. FRAZA COMPLEXĂ (THE COMPLEX SENTENCE)

Să analizăm următorul exemplu:

If I am free next Friday, I can go with you to that friend of yours whose library I so much want to see.

Analiza acestei fraze se va face în modul arătat mai sus, astfel:

a) **Verbele la un mod predicativ:** *am, can, want* — trei verbe la un mod predicativ, deci trei propoziții în frază.

b) **Propozițiile:**

- (1) *If I am free next Friday,*
- (2) *I can go with you to that friend of yours*
- (3) *whose library I so much want to see.*

c) **Propoziția principală:**

I can go with you to that friend of yours

d) **Propozițiile subordonate:**

- (1) *If I am free next Friday,* (propoziție adverbială condițională, introdusă de conjuncția *if* și determinind predicatul *can go* din principală);
- (2) *whose library I so much want to see* (propoziție adjectivală atributivă, determinind substantivul *friend* din principală, de care este legată prin adjectivul relativ restrictiv *whose*).

e) Fraza cuprinde o propoziție principală cu două subordonate. Este deci o frază complexă.

§ 2832

2. FRAZA DUBLĂ (THE DOUBLE OR COMPOUND SENTENCE)

Se va analiza acum următorul exemplu:

However little sunshine we had that summer, we loved the tiny cabin by the lake, and left it only when our holiday came to an end.

a) **Verbele la un mod predicativ:** *had, loved, left, came* — patru verbe la un mod predicativ, deci patru propoziții în frază.

b) **Propozițiile:**

- (1) *However little sunshine we had that summer,*
- (2) *we loved the tiny cabin by the lake,*
- (3) *and (we) left it*
- (4) *only when our holiday came to an end.*

¹ Vezi pag. 582, nota 1, § 2742—2743.

c) Propozițiile principale !

A. — *we loved the tiny cabin by the lake* (coordonată cu B);B. — *(we) left it* (coordonată cu A prin conjuncția copulativă *and*).

d) Propozițiile subordonate :

d') *However little sunshine we had that summer*, (propoziție adverbială concesivă, introdusă prin adverbul *however* și determinind verbul predicat *loved*¹ din principala A);d'') *only when our holiday came to an end* (propoziție adverbială temporală introdusă prin adverbul cu valoare de conjuncție *when* și determinind verbul *left* din principala B).

e) Fraza cuprinde două propoziții principale cu subordonatele respective. Este prin urmare o frază dublă.

3. FRAZA MULTIPLĂ
(THE MULTIPLE SENTENCE)

§ 2833

Se va analiza exemplul următor:

Wherever we went, the peasants, being told we were folklorists, welcomed us, and sang and danced such interesting folk dances that we could hardly record all the material we had come upon, seeing that we were too few for the unexpected wealth of our discovery.

a) Verbele la un mod predicativ: *went, were, welcomed, sang, danced, could, had come upon, were* — opt verbe, deci opt propoziții în frază.

b) Propozițiile :

- (1) *Wherever we went,*
- (2) *the peasants, being told, welcomed us,*
- (3) *(that) we were folklorists,*
- (4) *(they) sang,*
- (5) *(they) danced such interesting folk dances*
- (6) *that we could hardly record all the material*
- (7) *(that) we had come upon*
- (8) *seeing that we were too few for the unexpected wealth of our discovery.*

c) Propozițiile principale :

A. — *the peasants, being told, welcomed us* (principală coordonată cu B și C);B. — *(they) sang* (principală coordonată cu A și C, și legată de C prin conjuncția copulativă *and*);C. *(they) danced such interesting folk dances* (principală coordonată cu A și B, și legată de B prin conjuncția *and*).

d) Propozițiile subordonate :

d') *Wherever we went* (propoziție adverbială de loc, introdusă prin adverbul *wherever* și determinind verbul *welcomed* din A)²;d'') *(that) we were folklorists* [propoziție completivă directă introdusă prin conjuncția subordonatoare *that* (subînțeleasă) și determinind verbul *being told* din A];

¹ Această subordonată determină în același timp și verbul *left* din principala B, coordonată cu A.

d''') *that we could hardly record all the material* (propoziție adverbială consecutivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *that* și determinînd verbul *record* din C)¹;

d'''') *(that) we had come upon* [propoziție adjectivală atributivă, subordonată prin juxtapunere (pronumele relativ restrictiv *that* fiind subînțeles) și determinînd substantivul *material* din *d'''*];

d''''') *seeing that we were too few for the unexpected wealth of our discovery* (propoziție adverbială cauzală, introdusă de locuțiunea conjuncțională subordonatoare *seeing that* și determinînd predicatul *could record* din *d'''*).

c) Fraza este formată din trei propoziții principale coordonate și cinci propoziții subordonate. Este prin urmare o frază multiplă.

§ 2834

V. CORESPONDENȚA TIMPURILOR (SEQUENCE OF TENSES)

§ 2835 În limba engleză, timpul verbului din subordonată este, în genere, în strînsă dependență de timpul verbului din regentă. Această dependență, numită „corespondența timpurilor“ (*Sequence of Tenses*), a fost reglementată de reguli rigide la origine, astfel:

§ 2836 **Regula I.** — Cînd verbul din propoziția regentă este la *prezent* sau la *prezentul perfect*, verbul din subordonată poate fi la *orice timp* (prezent, trecut sau viitor):

I see that you are a good girl.

We want to know what you did then.

I think I shall take a holiday next week.

I have told you that he was holding a professorship in the University of Leeds.

We have just learnt that she is (sau was) in her office and will see you as soon as she is disengaged.

§ 2837 **Regula II.** — Cînd verbul din propoziția regentă este la *viitor*, verbul din subordonată poate fi la *orice timp afară de viitor* (§ 2850—2857):

She will cry if we punish her.

I shall tell her what we have done (sau did).

Pentru excepțiile la această regulă vezi § 2859—2872.

§ 2838 **Regula III.** — Cînd verbul din propoziția regentă este la *trecut*, sau *are formă de trecut*, verbul din subordonată, dacă stă în legătură temporală cu el, trebuie să aibă tot *formă de trecut*:

I watched them while they were playing chess.

[*Îi urmăream (cu privirea) pe cînd jucau șah.*]

I thought you had told her what you knew.

[*Credeam că i-ai spus ce știi.*]

She understood that she might be recommended for the prize.

[*I s-a dat a înțelege că s-ar putea să fie propusă pentru premiu.*]

We told them she would be there.

[*(Noi) le-am spus că (ea) va fi acolo.*]

I promised I would come if I knew you needed me.

[*Ți-am făgăduit că voi veni dacă voi ști că ai nevoie de mine.*]

I decided I would try to see you before I went on my holiday.

[*(Eu) am hotărît că voi încerca să te văd înainte de a pleca / să plec în vacanță.*]

¹ Această propoziție determină în același timp și verbul *sang* din principală B, coordonată cu C.

Important!

a) Prin termenul „*formă de trecut*” se înțelege în acest caz nu numai indicativul trecut și trecutul perfect (cu formele de aspect continuu corespunzătoare), ci și orice timp sau mod cu *formă de trecut*, avînd cu alte cuvinte *auxiliarul la trecut*, ca viitorul față de trecut, subjonctivul prezent și condiționalul prezent, *independent de înțeles*: § 2839

called	should/would call
had called	should/would have called

b) A nu se uita că termenul „perfect” este un adjectiv care înseamnă „antecedent altui timp” — prezent, trecut sau viitor — și că **nu** are sensul termenului „trecut”. § 2840

Excepții la Regula III

a) Cînd propoziția subordonată introduce un fapt indeobște cunoscut, științific sau universal valabil, verbul ei este pus la *prezent* sau *viitor*: § 2841

He *read* in the paper that new free states *are* constantly appearing on the map of the world.

We *were told* that the atomic energy used in science *shall change* the face of the earth.
I *knew* that a friend in need *is* a friend indeed.

b) Cînd, în propoziția subordonată, timpul acțiunii este independent de timpul acțiunii din regentă, verbul subordonatei poate fi pus la *prezent* sau la *viitor*: § 2842

I *didn't* get on with her because she *isn't* reliable.
She *told* me that her father always *comes* home early.
I *liked* her so much that I *shall* never forget her.

c) Propoziția atributivă are verbul la *orice timp* cerut de înțeles: § 2843

I gave the seminar the dictionaries that *had been left* me by my former teacher, whom I *loved* so well and *shall* always remember because I *am* so grateful to her for the stimulus I *have* always found in her example.

d) Într-o propoziție comparativă legată de principală prin *as*, *than*, *as much as*, *as well as*, verbul poate fi pus la *orice timp* cerut de înțeles: § 2844

She *loved* her sister more than she *loves* or *will ever love* me.
She *loved* her sister as much as she *loves* or *will ever love* me.

e) Cînd fraza condițională exprimă o *situație reală*, atât verbul din regentă, cât și cel din subordonată pot fi puse la orice timp cerut de înțeles, fără a se ține seama de regulile de corespondență a timpurilor. § 2845

(Pentru exemple vezi § 2759).

Face excepție *viitorul*, care, în genere, nu poate fi întrebuințat într-o propoziție subordonată (§ 2850—2857).

CAZURI SPECIALE

1) Stilul narativ. — În stilul narativ, toate acțiunile care se desfășoară simultan sau consecutiv sînt la același timp gramatical. § 2846

a) Toate acțiunile prezente:

She *enters* the exhibition room and *writes* down her appreciation in the book which *is* on the table.

She looked round, saw Ann, who was sitting by the fire, went up and spoke to her.

c) Toate acțiunile viitoare:

I shall go to Bucharest, register as a student, attend lectures and get a degree.

Excepție: Flexibilitatea limbii, v. prezent după trecut § 2841—2845.

§ 2847

2) Acțiuni simultane sau consecutive în trecut. — În limba engleză, acțiunile petrecute simultan sau consecutiv în trecut sînt exprimate toate prin *indicativul trecut*, spre deosebire de limba română, unde, în aceeași situație, trecutul alternează cu prezentul:

When I met him I told him you were ill.

(Cînd l-am întîlnit i-am spus că ești bolnavă.)

I knew you were here.

(Știam că ești aici.)

I asked her but she said Martin was asleep.

(Am întrebat-o dar mi-a spus că Martin doarme.)

§ 2848

3) O acțiune anterioară alteia se exprimă:

a) prin *prezentul perfect*, dacă verbul din propoziția regentă este la prezent sau la viitor:

I see that she has gone.

I shall go to the theatre and find the performance has already begun.

b) prin *trecutul perfect*, dacă verbul din regentă este la *indicativul trecut*:

We arrived when the curtain had risen.

When I came home, she had been reading for an hour.

Totuși, cînd există două sau mai multe acțiuni simultane, anterioare unei acțiuni trecute, numai primul verb este la *trecutul perfect*, celelalte fiind la *indicativul trecut*:

Alice dared not tell me they had called and were looking very angry.

She believed she had seen him training once when he was at Predeal the previous year and was going in for the winter sports competition.

[Dacă în loc de “were looking” în prima propoziție, “was at Predeal” și “was going in”, în a doua, s-ar fi întrebuițat *trecutul perfect* pentru considerentul că acțiunile acestea erau simultane cu cele exprimate prin *trecutul perfect*, înțelesul ar fi fost nu de simultaneitate, ci de anterioritate, și anume că (în prima propoziție) „ei arătaseră supărați” înainte de a veni în vizită (ceea ce ar fi fost un nonsens) și (în a doua propoziție) că „el fusese la Predeal” și că luase parte la competiția sporturilor de iarnă înainte de a fi fost întîlnit.]

c) prin *viitorul perfect* (respectiv *viitorul perfect față de trecut*), cînd o acțiune viitoare este anterioară unui moment dat viitor (vezi § 1501—1502, 2853, 2856).

§ 2849

4) O acțiune viitoare față de alta se exprimă¹:

a) prin *viitor*, cînd verbul din regentă este la prezent:

I hope I shall see you again.

She knows she will have to attend the graduation festivity tomorrow.

¹ În propozițiile secundare în care poate fi întrebuițat *viitorul* (§ 2850, 2859—2872).

b) prin *viitorul față de trecut* cînd verbul din regentă este la trecut:

We understood they would ring us up.

She had thought she would be required to attend the festivity on the following day.

5) **Viitorul în propoziția subordonată.** — Spre deosebire de limba română, § 2850 în limba engleză, în afară de unele excepții arătate mai jos¹, *verbul nu poate avea formă de viitor într-o propoziție subordonată*, oricare ar fi timpul sau modul din regentă: viitor, imperativ, condițional etc.

Verbul din subordonată se află:

Acțiunea viitoare față de prezent :

§ 2851

a) la *indicativul prezent* (tradus cu *viitorul* în limba română) pentru a exprima o acțiune viitoare în raport cu momentul *present* în care se vorbește:

I shall never forget her as long as I live.
(Nu o voi uita cît *voi trăi*.)

Ring me up when the play ends.
(Telefonează-mi cînd *se va termina* piesa.)

I should like to see him if he comes next week.
[Aș dori să-l văd dacă *va veni* (s a u *vine*) săptămîna viitoare.]

b) la *prezentul perfect* (tradus cu *viitorul anterior*² în limba română) cînd acțiunea viitoare din subordonată este anterioară aceleia din regentă:

§ 2853

I shall make my report when I have completed my lab(oratory) work.
[Voi face referatul după ce îmi *voi fi terminat* (s a u *voi termina*) lucrarea de laborator.]

Let me know as soon as you have received an answer.
[Anunță-mă îndată ce *vei fi primit* (s a u *vei primi*) răspuns.]

I should stay till she has finished her meal.
[Aș sta pînă ce *își va fi terminat* (s a u *va termina*) masa.]

Acțiune viitoare față de trecut:

§ 2854

a) la *indicativul trecut* (tradus cu *viitorul* în limba română) pentru a exprima o acțiune viitoare în raport cu un timp *trecut*:

§ 2855

We understood (principală) we should see³ him (regenta) as soon as he came to the Institute (subordonată).⁴

(După cît înțelegeam, îl *vom vedea* îndată ce *va veni* la Institut.)

The letter with the wrong address had been detained (regenta) until an inquiry was made (subordonată).

(Scrisoarea cu adresa greșită fusese reținută pînă cînd se *va interesa* cineva de ea.)

I was going to ask him to play his new sonata (regenta) the next time I called (subordonată).

(Aveam de gînd să-l rog să-mi cînte noua lui sonată data viitoare cînd *voi veni* la el.)

¹ Vezi § 2859—2872.

² Vezi § 1475 c și pag. 284, nota 1.

³ Viitorul față de trecut poate fi întrebuințat în această propoziție secundară pentru că ea este o completivă directă (§ 2864).

⁴ Cuvintele tipărite cu *aldine* reprezintă forma verbală întrebuințată în subordonată în locul viitorului, iar cuvintele tipărite cu litere cursive determină timpul acestei forme conform corespondenței timpurilor.

- § 2856 *b)* la *trecutul perfect* (tradus cu *viitorul anterior*¹ în limba română) când acțiunea viitoare din propoziția subordonată este anterioară acțiunii din regenta ei:

Ann *hoped* (principală) she *would go*² to the pictures (regenta) when she **had done** her homework (subordonată).

(Ana spera că *se va duce* la cinematograful când *își va fi terminat* lecțiile.)

I *knew* (principală) they *would come in*³ (regenta) if they **had seen** my light on (subordonată).

(Știam că *vor intra* dacă *îmi vor fi văzut* lumina aprinsă.)

- § 2857 Următorul tabel comparativ, referitor la întrebuintarea viitorului în propoziția subordonată, prezentind unul dintre aspectele aplicării principiului care stă la baza construcției frazei engleze, trebuie studiat în legătură cu schema din Fig. 2 (§ 1356), unde acest principiu se află expus.

T a b e l

- § 2858 Viitorul în propoziția subordonată

(după *if, till, until, when, as long as, as soon as* etc.)

FAȚĂ DE PREZENT	FAȚĂ DE TRECUT
<p><i>a)</i> Indicativ prezent (= viitor)</p> <p>I <i>know</i> I <i>can</i> never forget her as long as I live. (Știu că nu <i>voi putea</i> s-o uit cît <i>voi trăi</i>.)</p> <p><i>b)</i> present perfect (= viitor perfect)</p> <p>I <i>tell</i> you I <i>will go</i> only when I have seen you. (Îți <i>spun</i> că <i>voi pleca</i> numai după ce te <i>voi fi văzut</i>.)</p>	<p><i>a)</i> indicativ trecut (= viitor față de trecut)</p> <p>I <i>knew</i> I <i>could</i> never forget her as long as I lived (Știam că nu <i>voi putea</i> s-o uit cît <i>voi trăi</i>.)</p> <p><i>b)</i> trecut perfect (= viitor perfect față de trecut)</p> <p>I <i>told</i> you I <i>would go</i> only when I had seen you. (Ți-<i>am spus</i> că <i>voi pleca</i> numai după ce te <i>voi fi văzut</i>.)</p>

- § 2859 *Excepții*

Viitorul față de prezent

- a)* Propoziția *completivă directă* poate avea verbul și la viitor:

You tell me you *shall go*³ to the concert.
(Îmi spui că te *vei duce* la concert.)

I expect that you *shall*⁴ do your duty.
(Aștept de la voi să *vă faceți* datoria.)

I wonder if she *will have*⁵ the minute(s) ready.
(Mă întreb dacă va avea procesul-verbal gata.)

She doesn't know when she *will be*⁵ back.
(Ea) nu știe cînd se va întoarce.]

¹ Vezi § 1475 c și nota respectivă.

² Viitorul față de trecut poate fi întrebuintat în această propoziție secundară pentru că ea este o completivă directă (§ 2864).

³ Vezi § 2896—2897 — "I *shall go*" în stilul direct.

⁴ Vezi § 2122 — "We *shall do our duty*" în stilul direct.

⁵ Vezi § 2901—2902.

b) Propozițiile *condiționale, concesive, relative și temporale* pot avea verbul la viitor, *shall* fiind auxiliarul folosit în acest caz (la toate trei persoanele) pentru exprimarea ideii de viitor pur: § 2860

- If he shall come to the office tomorrow, I will let you know at once.* (Condițională)
(Dacă el va veni mâine la birou, te voi anunța imediat.)
Even if she shall get a failure mark, she shan't be scolded. (Concesivă)
(Chiar dacă ea nu va obține notă de trecere, nu va fi muștrată.)
She will return the books which she has read and which shall then be lent to other readers.
(Relativă)
(Ea va restitui cărțile pe care le-a citit și care vor fi apoi împrumutate altor cititori.)
Whatever proposal their experts shall make, shall be submitted for discussion. (Relativă atributivă)
(Orice propunere vor face experții lor va fi supusă discuțiilor.)
They want to wait here until the snow shall stop. (Temporală)
(Vor să aștepte aici până ce va înceta ninsura.)

În propozițiile din această categorie se folosește viitorul ori de câte ori este nevoie să se evite ambiguitatea creată prin înlocuirea acestuia cu alte timpuri, conform regulilor de la § 2850—2857¹. De obicei însă, cînd confuzia nu este posibilă, viitorul este înlocuit și aici, potrivit regulilor generale, cu timpurile arătate la § 2850—2853:

- If he comes to the office tomorrow, I will let you know at once.* (Condițională)
(Dacă el va veni mâine la birou, îți voi da de știre imediat.)
Even if she gets a failure mark, she shan't be scolded. (Concesivă)
(Chiar dacă nu va obține notă de trecere, nu va fi muștrată.)
From now on, whatever you want you shall have. (Relativă completivă directă.)
(De acum înainte îți făgăduiesc că vei avea tot ce vei voi.)
I shall get to work as soon as the doctor has been. (Temporală)
(Mă voi apuca de lucru de îndată ce va fi fost doctorul.)²

Întrebuințarea viitorului (cu auxiliarul *shall* la toate persoanele) în propozițiile de la § 2850—2851, atunci cînd nu este impusă de necesitatea lămuririi înțelesului, dă în genere stilului o nuanță de pedanterie.

A se compara din acest punct de vedere, cele două versiuni ale exemplului al doilea:

- Even if she shall get a failure mark, she shan't be scolded.* (Stil pedant)
(Chiar dacă ea nu va obține notă de trecere, nu va fi muștrată.)
Even if she gets a failure mark, she won't be scolded. (Stil familiar)
(Chiar dacă nu obține notă de trecere, n-are să fie muștrată.)

c) Cînd verbul *will* are înțelesul de „a voi” sau cînd alcătuiește forma de politețe³, el poate fi întrebuințat în propoziția subordonată: § 2862

- I shall be grateful if you will take the trouble.*
(Îți voi fi recunoscător dacă vei avea amabilitatea să-ți dai această osteneală.)
I shall meet her train if she will let me.
(Mă voi duce s-o iau de la gară dacă îmi va permite.)

A se compara:

- If you will send her to me, I will explain everything to her.* (Formă de politețe)
(Dacă vei fi atât de amabil să mi-o trimiți, îi voi explica totul.)
If you shall send her to me, I will explain everything to her. (Viitor pur)
(Dacă o vei trimite la mine, îi voi explica totul.)

¹ Exemplu de propoziție în care viitorul este obligatoriu, aplicarea regulii generale avînd drept rezultat modificarea înțelesului: “He tells me he comes here daily.” (Îmi spune că vine aici zilnic.) “He tells me he has come here daily.” (= ... că a venit aici...) “He tells me he shall come here daily.” (= ... că va veni aici...).

² Vezi pag. 284, nota 1.

§ 2863

Viitorul față de trecut

Aceleași excepții sint valabile și în cazul viitorului față de trecut, cu rezervele făcute la § 2867—2872.

§ 2864

a) Propoziția completivă directă și propoziția relativă pot avea verbul și la viitorul față de trecut:

You told me *you should¹ go to the concert.* (Completivă directă)
(Mi-ai spus că ai să te duci la concert.)

I expected (*that*) *you should² do your duty.* (Completivă directă)
(Așteptam de la voi să vă faceți datoria.)

I wondered if *she would³ have the minutes ready.* (Completivă directă)
(Mă întrebam dacă (ea) *va avea* procesul-verbal gata.)

She didn't know *when she should (sau would³) be back.* (Completivă directă)
[(Ea) nu știa cind *se va înapoi.*]

He was full of plans of *what we would do in the summer.* (Relativă atributivă)
[(El) avea tot solul de proiecte în legătură cu felul în care *ne vom petrece* vara.]

I had called the porter *who would see to the luggage.* (Relativă finală)
(Chemasem hamalul, care *urma să se ocupe* de bagaje.)

She said she would return the books which she had read and *which should then be lent to other readers.* (Relativă finală)
(Ea a spus că va restitui cărțile pe care le-a citit și care *vor fi* apoi împrumutate altor cititori.)

We assured them we would submit for discussion whatever proposal *their experts should make⁴.* (Relativă atributivă)
[(Noi) i-am asigurat că vom pune în discuție orice propunere *ne vor face* experții lor.]

§ 2865

b) Propozițiile *condiționale*, *concesive* și *temporale* pot avea verbul și la viitorul față de trecut:

I told you I would let you know at once *if he should⁵ come to the office the next day.* (Condițională)

[Ți-am spus că te voi anunța imediat *dacă / în caz că* el va veni a doua zi la birou.]

We decided that *even if she should⁵ get a failure mark*, she shouldn't be scolded. (Concesivă)
(Noi am hotărît, chiar dacă nu va obține notă de trecere, să nu fie mustrată.)

They wanted to wait there *until the snow should⁵ stop.* (Temporală)
(Voiau să aștepte acolo pînă ce va sta ninsoarea.)

He made up his mind to stay there *until he should⁵ be sent for.* (Temporală)
[(El) se hotărî să stea acolo pînă ce vor trimite după el.]

§ 2866

c) Cînd verbul *would* are înțelesul de „a voi” sau cînd alcătuiește „forma de politețe”⁶, el poate fi întrebuițat cu *sens de viitor* în propoziția condițională (§ 2773):

I thought I should⁷ meet her train if *she would* let me.
(M-am gîndit că mă voi duce s-o iau de la gară *dacă îmi va permite.*)

I said I should⁷ be grateful if *you would* come.

(Am spus că voi fi recunoscător *dacă veți avea amabilitatea să veniți.*)

¹ Vezi § 2896—2897.

² Vezi § 2122.

³ Vezi § 2901—2902.

⁴ *Should*, care dă aici ideea de viitor pur (cf. § 2849), poate fi înlocuit, prin simplificare, cu *would* (§ 2901).

⁵ Vezi și § 2849.

⁶ Vezi § 2099—2100.

⁷ *Should*, exprimînd aici ideea de viitor pur, poate fi înlocuit prin *would* dacă, pe lângă ideea de viitor, se exprimă și “intenție” sau “promisiune” (§ 1507—1516).

Observație

Numărul propozițiilor în care poate apărea viitorul față de trecut este § 2867
foarte mult redus prin faptul că forma de viitor pur construită cu *should* la
toate persoanele poate fi confundată cu:

- a) un echivalent al subjonctivului;
- b) *ought* + infinitiv.

Pentru acest motiv, în cazurile de ambiguitate, se folosesc alte construcții
care să lămurască înțelesul, după cum se va vedea în continuare.

În unele dintre exemplele citate la § 2864—2865, forma de viitor con-
struită cu *should* la toate persoanele ar putea fi și:

a) un echivalent al subjonctivului cu valoare de condițional, care să accen- § 2868
tueze ideea de improbabilitate (§ 1601):

We assured them that we would submit for discussion whatever proposal their experts
should make.

(Noi i-am asigurat că vom pune în discuție orice propunere *ar fi să facă* experții lor.)

I told you I would let you know at once if he *should come* to the office the next day.

(Ți-am spus că te voi anunța imediat dacă el *ar fi să vină* a doua zi la birou.)

We decided that even if she *should get* a failure mark, she shouldn't be scolded.

(Noi am hotărât să nu fie muștrată chiar dacă *s-ar întâmpla să nu obțină* notă de tre-
cere.)

They wanted to wait there until the snow *should stop*.

[Voiau să aștepte acolo până ce *(ar fi) să stea* ninsoarea.]

He made up his mind to stay there until he *should be sent* for.

[(El) se hotărî să stea acolo până ce *(ar fi) să se trimită* după el.]

Pentru acest motiv, în cazurile de ambiguitate de acest fel este preferabil § 2869
ca *should* să fie înlocuit, la persoana a 2-a și a 3-a, cu *would* cînd verbul prin-
cipal are înțeles de viitor pur:

We assured them we would submit for discussion whatever proposal their experts
would make (= orice propunere vor face). (Viitor pur)

I told you I would let you know at once if he *would come* to the office the next day
(= dacă *va veni*). (Viitor pur)

We decided that even if she *would get* a failure mark, she shouldn't be scolded (= *dacă*
nu va obține). (Viitor pur)

They wanted to wait there until the snow *would stop* (= până ce se *va opri*). (Viitor
pur)

He made up his mind to stay there until he *would be sent* for (= până ce se *va trimite*
după el). (Viitor pur)

Notă

Înlocuirea formelor de la § 2864—2865 (construite cu *should*) prin sub- § 2870
jonctivul cu valoare de condițional¹ dă propozițiilor respective nuanță de con-
dițional²:

We assured them we would submit for discussion whatever proposal their experts
made.

(I-am asigurat că am pune în discuție orice propunere *ar face* experții lor.)

I told you I would let you know at once if he *came* to the office the next day.

(Ți-am spus că ți-aș da imediat de știre dacă el *ar veni* a doua zi la birou.)

We decided that even if she *got* a failure mark, she shouldn't be scolded.

(= ... chiar dacă *nu ar obține* o notă de trecere, să nu fie muștrată.)

They wanted to wait there until the snow *stopped*.

(= ... până ce *ar sta* ninsoarea.)

He made up his mind to stay there until he *were* (sau *was*) sent for.

(= ... până ce *s-ar trimite* după el.)

¹ Vezi § 1568.

² Vezi § 2762, 2777—2780.

A se compara:

I told you I *would let* you know if he *would come*. (Viitor volitiv + viitor pur sau volitiv)

[(= ... te *voi anunța* dacă *va veni*¹ (sau *va voi*² să *vină*) sau (condiționalul + subjonctiv-condițional) (= ... *te-aș anunța* dacă *ar voi*³ să *vină*.)]

I told you I *would let* you know if he *should come*. (Viitor volitiv + un echivalent al subjonctivului accentuând improbabilitatea) (= ... te *voi anunța* dacă *ar fi* să *vină*.)

I told you I *would let* you know if he *came*. (Condițional volitiv + subjonctiv cu valoare de condițional (= ... *te-aș anunța* dacă *ar veni*.)

§ 2871 b) = *ought* + *infinitiv* (§ 2085):

You told me you *should go* to the concert.

(Mi-ai spus că *ar trebui* să te duci la concert.)

She said she would return the books she had read and which *should then be lent* to other readers.

[(Ea) a spus că va restitui cărțile pe care le citise și care *vor trebui*⁴ să fie apoi *împrumutate* altor cititori.]

§ 2872 În această situație, *should* putînd avea și înțelesul de „ar trebui“, „trebuie“ (sinonimi cu *ought*), este preferabil să fie înlocuit la persoana a 2-a și a 3-a cu *would* atunci cînd verbul principal exprimă ideea de viitor pur:

You told me you *would go* to the concert.

(Mi-ai spus că *te vei duce* la concert.)

She said she would return the books she had read and which *would then be lent* to other readers.

[(Ea) a spus că va restitui cărțile pe care le citise și care *vor fi* apoi *împrumutate* altor cititori.]

§ 2873 6) Condiționalul.

§ 2874 a) Pentru întrebuintarea condiționalului în fraza condițională care exprimă o situație ireală vezi § 2762—2769.

§ 2875 b) *Condiționalul independent*. Verbul subordonatei unei regente care conține un condițional independent se pune la o formă de trecut (indicativ trecut, viitor față de trecut etc.):

I *wouldn't know* which of them *was* here.

(Nu *aș ști* care dintre ei *este* aici.)

I *should think* it *sounded* convincing.

(*Aș crede* că *sună* convingător.)

(Do you think they are gifted?) "I *wouldn't say* they *were*."

(Crezi că *sînt* talentați? — Nu *aș spune* că *sînt*.)

Do you mean you *would* rather I *didn't fetch* a nurse?

(Vrei să spui că ai *prefera* să nu *aduc* o soră?)

She said she *would be* the right educator to look after the children when they *came* to school.

[(Ea) a spus că *ar fi* educatoarea indicată pentru copii atunci cînd *vor merge* la școală.]

§ 2876 7) Stilul direct și indirect. — Regulile de mai sus se aplică și la transformarea stilului direct în stil indirect:

(Dir.) She said: "I am sorry I *have not bought* the watch (that) I *shall need*."

(Indir.) She said she was sorry she *had not bought* the watch (that) she *would need*.

(Vezi și § 2901—2902)

§ 2877 8) Concluzie. — Conjugarea engleză desfășurîndu-se pe două axe paralele (§ 1356, 1359), a se observa perfectul paralelism între utilizarea indicativului prezent la redarea întîmplărilor prezente și întrebuintarea indicativului trecut la

¹ Vezi § 2901—2902.

² Vezi § 2896, 2898.

³ Vezi § 2773.

⁴ *Should* poate fi interpretat aici și ca formînd un echivalent pentru subjonctiv (§ 1593) (= ... care să fie apoi *împrumutate*...).

redarca întâmplărilor trecute, ambele timpuri gramaticale avînd același rol pentru momente diferite și aflîndu-se în aceleași raporturi temporale cu celelalte timpuri gramaticale din grupa respectivă. Corespondența timpurilor va fi deci urmărită în schema din Fig. 2 (§ 1356), în genere utilizîndu-se, pentru relatarea întâmplărilor localizate în prezent, timpurile din grupa prezentului (coloana din stînga), iar pentru relatarea întâmplărilor localizate în trecut timpurile din grupa trecutului (coloana din dreapta), între cele două grupe existînd o demarcație netă și, în principiu, nici un raport temporal, deci nici concordanță (cu corectivul pe care îl aduc regulile de la § 2836—2837, 2841—2845):

Prezent

I tell you I shall start training only when spring comes.

(Îți spun că voi începe antrenamentul numai cînd va veni primăvara.)

She says she won't go on her holiday before she has seen you.

(Spune că nu va pleca în vacanță decît după ce te va vedea.)

He is sure that his picture, when it is finished, shall bring him the success he has been looking forward to.

(Este sigur că tabloul lui, cînd va fi terminat, îi va aduce succesul pe care îl așteaptă cu nerăbdare.)

Whenever I call on her, she is working, and says I shall be a great artist when I get older. I shall then reap my reward if I have worked as hard as she does.

(Ori de cite ori mă duc la ea o găsește lucrînd și îmi spune că voi fi un mare pictor cînd voi crește mare. Îmi voi cîpăta atunci răsplata dacă voi fi lucrat tot atît de serios cum lucrează ea.)

Trecut

I told you I should start training only when spring came.

(Ți-am spus că voi începe antrenamentul numai cînd va veni primăvara.)

She said she wouldn't go on her holiday before she had seen you.

(A spus că nu va pleca în vacanță decît după ce te va fi văzut.)

He was sure that his picture, when it was finished, should bring him the success he had been looking forward to.

(Era sigur că tabloul lui, cînd va fi terminat, îi va aduce succesul pe care îl aștepta (s-a u-
il așteaptă) cu nerăbdare.)

Whenever I called on her, she was working, and used to say I should be a great artist when I got older. I should then reap my reward if I had worked as hard as she did.

(Ori de cite ori mă duceam la ea o găseam lucrînd și îmi spunea că voi fi un mare pictor cînd voi crește mare. Îmi voi cîpăta atunci răsplata dacă voi fi lucrat tot atît de serios cum lucra ea.)

Alte exemple tipice de corespondența timpurilor:

"I didn't know you were here." "Of course I was."

(„N-am știut că ești aici.“ — „Firește că sint.“)

He thought of the responsibility that would devolve on him when he entered upon his new duties.

(El) se gîndi la răspunderea care îi va reveni cînd va lua în primire noua sa sarcină.]

*"Sometimes she worried (indicativ trecut — trecut istoric) for fear the book would be lost (viitorul pasiv față de trecut) and she'd (= would) never be able (viitorul față de trecut) to read it again. She had once started (trecut perfect — anterioritate) copying the book. She wanted (indicativ trecut — trecut istoric) to own a book so badly and she had thought (trecut perfect — anterioritate) the copying would do (viitorul față de trecut) it. But she had given (trecut perfect — anterioritate) it up... (vowing) that when she grew (indicativ trecut în locul viitorului față de trecut în subordonată) up, she would work (viitorul față de trecut) hard and buy every single book that she liked (indicativ trecut în locul viitorului față de trecut în subordonată)."*¹

(Uneori se frîntea de teamă că se va rătăci cartea și că nu va mai putea s-o citească niciodată. Începuse odată să o copieze. Voia atît de mult să aibă o carte a ei și crezuse că, dacă o va copia, își va realiza dorința. Dar renunțase... jurîndu-și solemn că, atunci cînd va crește mare, va munci mult și va cumpăra absolut toate cărțile care îi vor plăcea.)

¹ Betty Smith, *A Tree Grows in Brooklyn*.

§ 2878

VI. STILUL DIRECT ȘI INDIRECT (DIRECT AND INDIRECT STYLE)

§ 2879 1) Definiție. — Cuvintele altei persoane pot fi reproduse de vorbitor în două moduri:

§ 2880 a) fie sub forma unui citat, întocmai cum au fost rostite:

The little boy said: "*Father never forgets a promise.*"

§ 2881 b) fie sub forma unei propoziții subordonate direct unui verb ea: *to say, to tell, to speak, to observe, to remark, to argue, to maintain, to assert, to declare, to state, to announce, to inform, to acknowledge, to admit, to agree, to command, to direct, to instruct, to ask, to demand, to inquire, to query, to question, to answer, to think* etc.

The little boy said that his father never forgot (sau forgets) a promise.

§ 2882 Reproducerea cuvintelor cuiva în forma inițială se numește *stil direct* sau *vorire directă*. Transpunerea lor într-o propoziție subordonată se numește *stil indirect* sau *vorire indirectă*.

§ 2883 Verbul care introduce citatul (§ 2881) se numește *verb de declarație*.

§ 2884 În *stilul direct*, cuvintele reproduse sînt independente de verbul de declarație. În *stilul indirect* însă, cuvintele reproduse depinzînd de verbul care le introduce, verbul sau verbele citatului se conformează regulilor corespondenței timpurilor.

§ 2885 2) Transformarea stilului direct în stil indirect se face în modul următor: ghilimelele dispar și se introducee conjuncția *that*, care este adeseori numai subînțeleasă, în special în limba vorbită;

pronumele personale, posesive și reflexive, precum și adjectivele posesive, sînt înlocuite cu formele corespunzătoare de persoana 1, a 2-a sau a 3-a, în funcție de înțeles.

§ 2886 Cazul I. — Cînd verbul de declarație este *la prezent*, timpul verbelor din frazele reproduse rămîne neschimbat. Tot neschimbate rămîn și adjectivele demonstrative sau adverbele din frază:

(Dir.) He says to my sister: "I want to see you."

(Indir.) He tells my sister that he wants to see her.

(Dir.) The librarian says: "I will now give you this book to read here."

(Indir.) The librarian says that he will now give me this book to read here.

§ 2887 Cazul II. — Cînd verbul de declarație este *la trecut*, timpurile verbelor din frazele reproduse sînt înlocuite cu formele corespunzătoare ale trecutului. Astfel:

<i>call</i>	<i>devine</i>	<i>called</i>
<i>called</i>	<i>devine</i>	<i>has called</i> sau <i>called</i>
<i>am</i> (sau <i>is</i>) <i>calling</i>	<i>devine</i>	<i>was calling</i>
<i>are calling</i>	<i>devine</i>	<i>were calling</i>
<i>have</i> (sau <i>has</i>) <i>called</i>	<i>devine</i>	<i>had called</i>
<i>have</i> (sau <i>has</i>) <i>been calling</i>	<i>devine</i>	<i>had been calling</i>
<i>had called</i>	<i>rămîne</i>	<i>had called</i>
<i>shall</i>	<i>devine</i>	<i>should</i> sau <i>would</i>
<i>will</i>	<i>devine</i>	<i>would</i> sau <i>should</i>
<i>can</i>	<i>devine</i>	<i>could</i>
<i>may</i>	<i>devine</i>	<i>might</i>
<i>must</i>	<i>devine</i>	<i>had to</i> sau <i>must</i>
<i>ought</i>	<i>rămîne</i>	<i>ought</i>

¹ Vezi și § 2813—2814.

Adjectivele demonstrative și *adverbele* care exprimă *apropierea* sint înlocuite § 2888
cu altele care arată *depărtarea*. Astfel, se înlocuiește:

<i>today</i>	cu	<i>that day</i>	<i>now</i>	cu	<i>then</i>
<i>yesterday</i>	cu	<i>the previous day</i>	<i>here</i>	cu	<i>there</i>
<i>last night</i>	cu	<i>the day before</i> <i>the previous night</i>	<i>hither</i>	cu	<i>thither</i>
			<i>hence</i>	cu	<i>thence</i>
<i>tomorrow</i>	cu	<i>the next day</i> <i>the following day</i>	<i>this, these</i>	cu	<i>that, those</i>
			<i>thus</i>	cu	<i>so</i>
			<i>ago</i>	cu	<i>before</i>

Exemple:

(Dir.) Father said: "John is coming *now*."

(Indir.) Father said that John was coming *then*.

(Dir.) The librarian said: "They will read *this* book *here*."

(Indir.) The librarian said that they would read *that* book *there*.

(Dir.) He said to Helen: "I cannot go with you *tomorrow*."

(Indir.) He told Helen (that) he could not go with her (on) *the following day* (sau *the next day*).

Toate demonstrativele și adverbele arătate aici se mențin însă dacă înțelesul lor este același *față de prezent*:

(Dir.) In the country last week he said: "I want to leave *here today*."

(Indir.) He said he wanted to leave *there that day*.

(Dir.) Today he said while here in the town: "I want to leave *here today*."

(Indir.) He said he wanted to leave *here today*.

(Dir.) A fortnight ago he said: "We didn't see her *yesterday* and shan't see her *tomorrow*."

(Indir.) He said they hadn't seen her *the day before* and wouldn't see her *the next*.

(Dir.) Today he said: "We didn't see her *yesterday* and shan't see her *tomorrow*."

(Indir.) He said they hadn't seen her *yesterday* and wouldn't see her *tomorrow*.

Notă

Indicativul trecut se menține în stilul indirect cînd între verbul citatului și § 2889
verbul de declarație nu există un raport de anterioritate:

(Dir.) He said: "Chaucer was the best writer of his time."

(Indir.) He said that Chaucer was the best writer of his time.

(Dir.) She said: "My work was done in two days."

(Indir.) She said that her work was done in two days.

Cazul III. — Cînd verbul de declarație este la *viitor*, timpurile verbelor ră- § 2890
min *neschimbate*:

(Dir.) He will say: "I can speak English well because I have worked hard."

(Indir.) He will say that he can speak English well because he has worked hard.

CAZURI SPECIALE

1) **Propoziția interogativă** devine, în stilul indirect, o subordonată legată § 2891
de regentă prin *if* sau *whether* cînd citatul nu începe cu un cuvînt interogativ,
iar verbul *to say*, care o introducea, este înlocuit cu *to ask*, *to inquire* sau *to*
want to know. Auxiliarul *to do* se omite:

(Dir.) The coach said to the oarsmen: "Won't you do what I tell you?"

(Indir.) The coach asked the oarsmen *if* they wouldn't do what he told them.

(Dir.) I said to him: "Do you want to meet John?"

(Indir.) I asked him *whether* he wanted to meet John.

- § 2892 Cînd propoziția interogativă începe cu un pronume, adjectiv sau adverb interogativ, acesta se menține în stilul indirect, conjuncția *if* sau *whether* nemaiînd întrebuințată:

(Dir.) I said to myself: "Where are the children?"

(Indir.) I wondered where the children were.

(Dir.) We said: "Who(m) did you talk to at the match?"

(Indir.) We inquired who(m) you had talked to at the match.

(Dir.) She said to the little girl: "What form are you in?"

(Indir.) She wanted to know what form the little girl was in.

(Vezi și § 2653, 1026)

Observație

- § 2893 În stilul direct, verbul propoziției interogative precedă subiectul, ca în orice propoziție interogativă. În stilul indirect însă, propoziția subordonată nemaînd interogativă, subiectul precedă verbul. (Vezi și § 2951).

- § 2894 2) Propoziția exclamativă. — Cînd propoziția reprodusă este exclamativă, verbul de declarație este înlocuit cu un altul care să cuprindă înțelesul indicat de exclamație:

(Dir.) She said to them: "Splendid! Let's go for a walk!"

(Indir.) With an exclamation of joy, she agreed to go for a walk with them.

(Dir.) "What a nice room!" she exclaimed.

(Indir.) She admired my nice room.

- § 2895 3) Trecut urmat de prezent. — Cînd comunicarea făcută în stilul direct conține un fapt indeobște cunoscut, științific, universal valabil, sau constituind un obicei ori o caracteristică a subiectului (§ 2841), indicativul prezent din comunicare se menține în stilul indirect, pentru accentuarea ideii de valabilitate în prezent:

(Dir.) The lecturer said: "The electronic brain never makes mistakes."

(Indir.) The lecturer said the electronic brain never made mistakes.

[Formă utilizată în special în limba engleză literară, dacă vrem să reproducem întocmai gândul vorbitorului în *acel moment*.]

(Indir.) He said the electronic brain never makes mistakes.

[Formă întrebuințată în special în limba vorbită, accentuînd valabilitatea faptului în *prezent*.]

- § 2896 4) Shall. Will. — Conform regulilor gramaticale stricte, în propozițiile care redau, în stilul indirect, cuvintele sau gândul cuiiva, se întrebuințează, indiferent de persoana la care se referă, auxiliarul folosit de autorul cuvintelor în stilul direct. Timpul respectiv se conformează însă regulilor corespondențe timpurilor.

Stil direct

Stil indirect

§ 2897

Viiitor pur

She says: "I shall not hear from my son for another week."

I said: "I shall play the piano and you will sing."

He thought: "I shall ask her to marry me."

She said: "You will be tired."

He said: "She will have gone home."

She says she shall not hear from her son for another week.

I said I should play the piano and you would sing.

He thought he should ask her to marry him.

She told me I would be tired.

He said she would have gone home.

Stil direct

Stil indirect

Viitor volitiv

§ 2898

I said to her: "I *won't* forget to write."
She said: "If you *will* help me, I *will* tell you the fairy tale you want to hear."

I promised her I *wouldn't* forget to write.
She told me that if I *would* help her, she *would* tell me the fairy tale I wanted to hear.

He said: "You *shall* hear from me before long."

He said I *should* hear from him before long.

They said: "She *shall* be rewarded!"

They said she *should* be rewarded.

Conditional

§ 2899

He said: "I *would* come if you *should* ask me."

He said he *would* come if I *should* ask him.

Interogativ

§ 2900

He asked me: "Shall I speak to her?"

He asked me if he *should* speak to her.

I asked: "Won't you have a drink with me?"

I asked them if they *wouldn't* have a drink with me.

Tendința actuală de simplificare intervine însă și aici, ca și la întrebuințarea auxiliarelor *shall* și *will* în întrebări (§ 1834). Ea nu aduce modificări în cazul viitorului volitiv, unde utilizarea auxiliarelor *shall* și *will*, expusă mai înainte conform regulilor gramaticale stricte (§ 2896), este conformă cu tendințele limbii actuale. În cazul viitorului pur însă, auxiliarele acestuia sînt întrebuințate în stilul indirect în modul obișnuit — adică *shall* la persoana 1, *will* la persoana a 2-a și a 3-a — indiferent de auxiliarul întrebuințat în stilul direct. Astfel, pentru a relua exemplele de mai sus, în limba engleză actuală, în special în limba vorbită, se întrebuințează în mod curent următoarele forme:

§ 2901

Stil direct

Stil indirect

Viitor pur

§ 2902

(*shall* la persoana 1, *will* la persoana a 2-a și a 3-a)

She says: "I *shall* not hear from my son for another week."

She says she *will* not hear from her son for another week.

I said: "I *shall* play the piano and you *will* sing."

I said I *should* play the piano and he *would* sing.

He thought: "I *shall* ask her to marry me."

He thought he *would* ask her to marry him.

She said: "You *will* be tired."

She told me I *should* be tired.

He said: "She *will* have gone home."

He said she *would* have gone home.

They thought: "We *shall* soon be going on a tour of inspection."

They thought they *would* soon be going on a tour of inspection.

Viitor volitiv

(*shall* la toate persoanele¹; *will* la toate persoanele²)

Shall în stilul direct rămîne *shall* în stilul indirect.

Will în stilul direct rămîne *will* în stilul indirect.

Se va ține însă seama de regulile de corespondență a timpurilor.

Exemplele de la § 2898 rămîn, deci, neschimbate.

¹ Vezi § 1507—1508, 1514—1515.

² Vezi § 1507, 1513—1515.

- § 2903 Construcțiile rezultate din dorința de simplificare au însă dezavantajul de a fi uneori ambigue și, pentru acest motiv, sînt condamnate de puriști:

(Dir.) They say: "We *shan't* have lunch now." (Simplu viitor)

(Indir.) They say they *won't* have lunch now.

[*Will* întrebuițat în acest caz poate sugera un viitor volitiv: „nu *vor* să ia prinzul acum“.]

(Indir.) They say they *shan't* have lunch now.

[Folosirea auxiliarului *shall* clarifică situația: acum se înțelege că este vorba de un viitor pur.]

Tot astfel:

(Dir.) She says: "I *shall* not hear from my son."

(Indir.) She says she *will* not hear from her son.

[*Will not*, întrebuițat în acest exemplu în locul formei *shall not* impusă de regulile gramaticale stricte, poate avea și aici înțelesul volitiv: „nu *vea* să mai aibă vești de la fiul ei“.]

- § 2904 5) Verbele defective modale. — Verbele defective modale se conformează aceluiași reguli de mai sus:

Stil direct

He said: "You *can* come with me if you like."

She thought: "He *may* be right."

I said: "You *must* work if you want to go up to (the) university."

I said: "You *must* do your homework."

I said: "She *ought* to know."

Stil indirect

He said I *could* come with him if I liked.

She thought he *might* be right.

I said he *must* work if he wanted to go up to (the) university.

I said he *must* / *was to* do his homework.

I said she *ought* to know.

Verbele *must* și *ought* rămîn neschimbate la transpunerea în stilul indirect, forma de prezent servind adeseori și pentru trecut.¹

- § 2905 6) Modul imperativ. — Modul imperativ devine *infinitiv* în stilul indirect, iar verbul de declarație este înlocuit cu un altul care să exprime un ordin, o rugămintă, un sfat:

(Dir.) She said to us: "Go and never come back again!"

(Indir.) She ordered us to go and never to come back again.

(Dir.) Helen said to me: "Come and have an ice!"

(Indir.) Helen asked / invited me to have an ice with her.

(Dir.) Teacher said to her: "Don't go yet! You'd better finish your paper now."

(Indir.) Teacher advised her not to go yet but rather to finish her paper then.

- § 2906 7) Yes și no sînt înlocuite cu verbe de afirmare (*to accept, to agree, to assent, to answer in the affirmative* etc.), respectiv de negare (*to deny, to refuse, to reject, to answer in the negative* etc.):

(Dir.) They said: "Yes, we are coming."

(Indir.) They agreed to come.

(Dir.) We said: "No, we have not been there."

(Indir.) We denied having been there.

- § 2907 8) Say și tell. — Cînd verbul *to say*, care introduce citatul, are un complement indirect, el este înlocuit cu *to tell*:

(Dir.) She said to me: "I want you to sing for me."

(Indir.) She told me that she wanted me to sing for her.

¹ Verbele *must* și *ought* sînt de fapt vechi subjonctive trecute, devenite astăzi indicative prezente. (G. Curme, *op. cit.*, § 41 B4).

9) Vocativele "*Comrades*", "*Ladies and Gentlemen*", "*my friends*" etc. sint § 2908 de cele mai multe ori înlocuite prin cuvinte care redau ideea respectivă:

(*Dir.*) The speaker said: "*Comrades*, I want to show you an exhibit."

(*Indir.*) The speaker told *the audience* that he wanted to show them an exhibit.

(*Dir.*) "*Look here, John*," said I, "don't upset her!"

(*Indir.*) I asked John, in a *friendly way*, not to upset her.

10) Noțiunea de viitor exprimată prin *prezent* în propoziția secundară § 2909 (§ 2852) este redată, conform regulilor de mai sus, prin indicativul *trecut* dacă verbul din declarație este la trecut:

(*Dir.*) He said: "I shall see them when they *come* home."

(*Indir.*) He said he should (s a u would) see them when they *came* home.

(*Dir.*) He said: "If you *don't* work, you shan't get a scholarship."

(*Indir.*) He said if I *didn't* work I shouldn't get a scholarship.

Atenție!

Trebuie acordată atenție în special întrebuirii pronumelor de persoana § 2910 a 3-a singular, care dau adeseori loc la confuzii. Pentru a se evita aceasta, se folosește un substantiv adecvat sau pronumele *latter*, care să clarifice înțelesul, ori un substantiv lămuritor în paranteză:

(*Dir.*) John said: "Last year my brother went to the Isle of Man,¹ where *he* met a friend of mine whom I like a lot."

(*Indir.*) John said that the previous year his brother had been to the Isle of Man, where *he* had met a friend of *his*, whom *he* liked a lot. (*Incorrect* — ambiguu)

John said that the previous year his brother had been to the Isle of Man, where *he* had met a friend of *John's*, whom *John* liked a lot. (*Correct*)

(*Dir.*) She said to her sister: "You are happy to have such an interesting career."

(*Indir.*) She told her sister that the *latter* was happy to have such an interesting career.

(*Dir.*) Fred said to him: "I had better go home."

(*Indir.*) Fred told him that he (*Fred*) had better go home.

VII. INTEROGAȚIA ȘI NEGAȚIA

§ 2911

INTRODUCERE

(Pentru un studiu complet al acestui capitol a se consulta „Indicele alfabetic“, pagina 629).

Pentru formarea interogației sau negației, verbele se împart în trei cate- § 2912 gorii:

A. Verbe *lexicale*, cu funcție de verbe principale, care alcătuiesc marea majoritate a verbelor limbii engleze.

B. Verbe *anomale*, numite și verbe speciale (*The Anomalous or Special Finites*²), care sint *auxiliare defective modale*.

C. a) Patru verbe din categoria A (TO BE, TO HAVE, TO DO și TO LET) funcționează și ca *auxiliare*.

b) Două verbe din categoria B (DARE și NEED) au și funcție de *verbe principale regulate*.

¹ *Isle of Man* ['aɪl əv 'mæn], una dintre insulele britanice în Marea Irlandei. Capitala *Douglas* ['dɒɡləs].

² Verbele *anomale* § 1930, 1855.

INTEROGAȚIA

(THE INTERROGATIVE FORM)

§ 2913

§ 2914 **A. Verbele lexicale.** — Aceste verbe formează interogația cu ajutorul formelor auxiliarului DO, urmate de infinitivul incomplet al verbului de conjugat.

§ 2915 Ordinea cuvintelor în propoziție este următoarea: *do* (*does* sau *did*) + subiect + infinitivul (fără *to*) al verbului de conjugat:

I <i>write</i> a sonata.	— <i>Do</i> you write a sonata?
Jack <i>reads</i> his score.	— <i>Does</i> Jack read his score?
You <i>went</i> to a football match.	— <i>Did</i> they go to a football match?
My sister <i>spoke</i> Japanese.	— <i>Did</i> your sister speak Japanese?

Formele întrebunțate sînt: *do* (la indicativul prezent, toate persoanele cu excepția persoanei a 3-a sg.), *does* (la indicativul prezent persoana a 3-a sg.) sau *did* (la indicativul trecut toate persoanele) + infinitivul incomplet în toate cazurile. Numai auxiliarul DO se conjugă, verbul la infinitiv rămînînd neschimbat:

§ 2916

Do I <i>call</i> ?	Do I <i>do</i> my hair now?
Does he <i>call</i> ?	Does she <i>do</i> her tasks daily?
Did she <i>call</i> ?	Did they <i>do</i> their room themselves?

Pentru întrebunțarea auxiliarului DO după pronumele și adjectivele interogative, vezi § 1028—1029.

§ 2917

În stilul poetic se întrebunțează încă uneori forma veche de interogație obținută prin inversarea verbului cu subiectul, fără intervenția auxiliarului DO, procede care aduce în plus o notă subtilă desuetă:

"Madam, how *like* you this play?"¹
 "Saw you my lord?"²
 "Where *died* she?"³
 "What *fear* you? Think you this a lion's den?"⁴
 "For if she be not for me,
 What *care* I for whom she be?"⁵
 "Ends all our month-long love in this?"⁵

§ 2918

B. și C. Auxiliarele defective modale și auxiliarele BE, HAVE, DO, LET.
 — La forma interogativă, aceste verbe se *inversează* cu subiectul lor după cum urmează:

B. Auxiliarele defective modale

<i>Pozitiv</i>	<i>Interogativ</i>
I <i>can</i> come with you.	— <i>Can</i> I come with you?
He <i>might</i> notice it.	— <i>Might</i> he notice it?
You <i>must</i> put it down.	— <i>Must</i> you put it down? ⁶
She <i>ought</i> to have known.	— <i>Ought</i> she to have known?
We <i>shall</i> speak to her.	— <i>Shall</i> we speak to her?
She <i>would</i> have listened.	— <i>Would</i> she have listened?
I see they <i>dare</i> come in.	— How <i>dare</i> you come in?

¹ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.

² W. Shakespeare, *Anthony and Cleopatra*.

³ G.G. Byron, *Don Juan*.

⁴ George Wither, *What care I?*

⁵ R. Bridges, *I Will Not Let Thee Go*.

⁶ Sau "Need you put it down?" (cînd verbul MUST exprimă necesitate, fiind deci sinonim cu NEED.) Vezi § 2160.

C. Auxiliarele BE, HAVE, DO, LET

§ 2919

Be

Pozitiv

Interogativ

I am at home.
They were Romanian.
He is going away for a week.
You were given a medal.

— *Am I* at home? (Principal)
 — *Were they* Romanian? (Copulă)
 — *Is he* going away for a week?
 (Auxiliar — formează conjugarea continuă)
 — *Were you* given a medal? (Auxiliar — formează pasivul)

Atenție!

Pentru următoarele verbe cu regim special vezi:
 HAVE § 1894—1910, DO § 1914—1916, LET § 1923—1928, DARE § 2125—2134, NEED § 2145—2153.

NEGAȚIA

§ 2920

(THE NEGATIVE FORM)

I. Verbele lexicale formează negația cu ajutorul auxiliarului DO¹, care stă imediat după subiect și este urmat de infinitivul incomplet² al verbului de conjugat. Ordinea cuvintelor în propoziția negativă este următoarea: subiect + auxiliarul DO + negația *not* + infinitivul incomplet:

I write a sonata.
Jack turns on the TV.
You went to Iceland.³
My sister tidied things up.

I do not/don't write a sonata.
Jack does not/doesn't turn on the TV.
You did not/didn't go to Iceland.
My sister did not/didn't tidy things up.

Forma veche de negație, alcătuită fără intervenția auxiliarului DO, se menține încă în stilul poetic:

“Those ills that *we know not of*.”⁴
 “*I speak not, I trace not, I breathe not thy name*.”⁵
 “Who thou art I *know not*.”⁶
 It *matters not* who he is.
 “*Fail not* our feast.”⁷

Construcțiile negative *I expect not, I hope not, I think not* etc. nu sînt excepții, ci propoziții cliptice, adverbul *not* aparținînd unei propoziții subînțelese: “I expect / hope / think *this is not so*.”

II. Verbele to BE, to HAVE, DO, LET și defectivele modale.

§ 2923

a) Verbul to BE și defectivele modale. — Propozițiile care conțin verbul *to BE* și defectivele modale devin negative dacă se introduce negația după verb:

§ 2921

Verbul to BE

Pozitiv

Negativ

I am at home.
They were Romanian.
He is going for a walk.
You were given a medal.

I am not at home.
They were not/weren't Romanian.
He is not/isn't going for a walk.
You were not/weren't given a medal.

¹ Vezi § 1917.² Fără particula *to*.³ *Iceland* [ˈaɪslənd] = Islanda, insulă în Atlanticul de Nord. A aparținut Danemarcei pînă în 1944, cînd a devenit republică independentă.⁴ W. Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*.⁵ G.G. Byron, *Poems*.⁶ H. Hemps, *Poems*.⁷ W. Shakespeare, *The Tragedy of Macbeth*.

§ 2925 *b) Verbele defective modale*

I <i>can</i> come with you.	I <i>cannot/can't</i> come with you.
He <i>might</i> notice it.	He <i>might not/mighn't</i> notice it.
I <i>must</i> jot it down.	I <i>must/mustn't</i> jot it down ¹ .
He <i>ought</i> to have known.	He <i>ought not/oughtn't</i> to have known.
We <i>shall</i> speak to her.	We <i>shall not/shan't</i> speak to her.
She <i>would</i> have listened.	She <i>would not/wouldn't</i> have listened.

§ 2926 2) Verbul „to HAVE“ are un regim special (§ 1905—1912).

§ 2927 3) Locul negației. — Negația se pune după primul auxiliar, dar înaintea modurilor impersonale:

He *would not* have left work undone had he not felt ill.
Not having seen her yet, I believed her to be still away.
Not knowing your name, I didn't realize you were a relative.
Never broadcast before, the melody had been little known.
 I wanted you *never to smoke* again.

ALTE PROBLEME REFERITOARE LA NEGAȚIE

§ 2928 1) Cuvintele de negație. — Cea mai frecventă negație este adverbul *not*. Când după verb se află un substantiv, adverbul negativ *not* este urmat de adjectivul nehotărît *any*, când este cazul, sau este înlocuit cu adjectivul negativ *no* (= *not any*):

We have *no* children (sau *not any* children).
 There are *no* flowers on your desk (sau *not any* flowers).

Alte negații sint: *never*, *no one*, *none*, *nothing*, *nowhere*, *without*, *neither... nor*, *not ... nor* etc.

Atenție!

§ 2929 În propozițiile care conțin alte negații decât adverbul *not* nu se folosește auxiliarul *DO* la construirea formei negative a verbului predicat:

She wants *no* encouragement to stand up and recite.
 I *never* see her nowadays.
Nobody/no one of that name ever worked in our office.
 We heard *nothing* from them for two days.
 The passbook was *nowhere* to be found.
 He left the party *without* saying anything to anyone.

Această regulă se aplică și în cazul seminegațiilor (§ 2933).

§ 2930 2) Dubla negație.

a) Spre deosebire de limba română, în limba engleză nu se poate întrebuința decât o singură negație într-o propoziție negativă. Din această cauză adverbul *not* este omis ori de câte ori în frază există o altă negație, fie aceasta adjectiv, pronume sau adverb, verbul rămânând în forma sa afirmativă:

You do *not* know anything about chemistry.
 There has been *no* train since the 2.30.
 I shall *never* behave like this again.
 He did *not* find anybody in.
 He found *nobody* (sau *no one*) in.
 She *never* said anything either.
 Children I had *none*.
 Many people can *neither* sing *nor* dance.

¹ Sau „I *need not / needn't* jot it down”. (atunci când verbul *must*, exprimând necesitatea, este sinonim cu *need* și când întrebarea este formulată ca la pag. 616, nota 6).

Construcțiile cu mai multe negații reprezintă în genere o formă de exprimare incultă. A se compara cu exemplele de mai sus următoarele propoziții incorecte, utilizate adeseori și de studenții începători români, ele reproducând fidel construcția negativă din limba română: § 2931

You don't know *nothing* about chemistry. (*Incorrect*)
(Nu știi nimic din chimie.)

There hasn't been *no* train since the 2.30. (*Incorrect*)
(Nu a mai fost nici un tren după trenul de la 2.30.)

He did *not* find *nobody* in. (*Incorrect*)
(Nu a găsit pe nimeni acasă.)

She *never* said *nothing* *neither*. (*Incorrect*)
[(Ea) nici nu a mai spus niciodată nimic.]

Many people can't *neither* sing *nor* dance. (*Incorrect*)
(Multă lume nu știe nici să cante, nici să danseze.)

b) Cuvintele *neither... nor*, *not... nor* sint negații corelative care pot apărea împreună în aceeași propoziție: § 2932

He had *neither* wife *nor* children. (*Correct*)
Not a bus, tram, *nor* taxi was in sight. (*Correct*)

c) Seminegațiile. Propozițiile care conțin cuvinte cu înțeles oarecum negativ, ea adjectivele *little* și *few* (neprecedate de articolul nehotărît *a*), conjuncția *but* (= deei), adverbele *hardly*, *scarcely*, sau construcția *it is a long time since*, nu pot avea verbul la forma negativă și se construiesc, când este cazul¹, cu adjectivul *any* și cu formele compuse ale acestuia: § 2933

He *little* knew how to talk to *anyone*, do *anything* exciting or go *anywhere* interesting. (*Correct*)

There were *few* people in our boarding-house, who went for walks *anywhere* or did *anything* else *but* bathe in the sea and lie on the sand. (*Correct*)

I didn't *hardly* know what to say. (*Incorrect*)
(Nu știam *deloc* ce să spun.)

I *hardly* knew what to say. (*Correct*)

I can't help *but* laugh when I see the child. (*Incorrect*)
(Nu pot să *nu* rid când văd copilul.)

I can't help laughing when I see the child. (*Correct*)

They won't *scarcely* listen to you now. (*Incorrect*)
(Nu vor asculta *deloc* de tine acum.)

They will *scarcely* listen to you now. (*Correct*)

There is *a long time* since I haven't seen you any more. (*Incorrect*)
(E mult timp de când nu te-am mai văzut.)

It is *a long time* since I saw you last. (*Correct*)

A se compara în contrast cu limba română:

Niciodată nu a venit *nimeni*. (Trei negații)

No one ever came. (O negație)

N-avem să mai dăm *nimănui* *nimic* *niciodată*. (Patru negații)

We will *never* give anybody anything again. (O negație)

d) În rare cazuri, în funcție de înțeles, o propoziție poate conține și în limba engleză mai multe negații, dar atunci sau înțelesul acestora devine „pozitiv”², o negație anulând-o pe cealaltă, sau construcția servește la accentuarea sensului negativ al verbului: § 2934

He couldn't *not* have known. (= He must have known.)

At *no* season of the year was there *not* at least one flower in a vase. (= At all seasons of the year there was at least one flower in a vase.)

¹ Vezi § 2928.

² Contrariul negativului.

You mustn't *not* have him here for the holidays. (= You must certainly have him here for the holidays.)

I can't swear *nobody* took it.¹

"And he exclaimed, giving us an example of the emphatic use of the negative: 'And don't *none* of you *never* come back *no* more.'"

- § 2935 e) Există totuși o formă de dublu negativ, foarte frecventă în limba engleză, care este echivalentă cu o afirmație, și anume o construcție în care negația este urmată de un adjectiv sau adverb format cu un prefix negativ:

It is *not impossible* (= it is possible) to get there by nightfall.

Pretty women are *not uncommon* (= are quite common) in the country.

He had a *not unreasonable* (= quite reasonable) desire to go to bed.

- § 2936 3) Verbul "to do". — Verbul *to do* este atât auxiliar, cât și verb principal. Așadar, la forma interogativă și la cea negativă, verbul principal *to do* este conjugat cu ajutorul auxiliarului DO, ca oricare verb principal din grupa I (§ 2921)²:

I *do* my work.
She *does* her room.
He *did* his tasks.

Do (auxiliar) I *do* (principal) my work?
Does (auxiliar) she *do* (principal) her room?
Did (auxiliar) he *do* (principal) his tasks?

§ 2937

INTEROGAȚIA NEGATIVĂ (THE INTERROGATIVE-NEGATIVE FORM)

În propozițiile interogativ-negative, negația se pune *înaintea subiectului* când acesta este un substantiv, însă *după subiect* când acesta este un pronume:

Myra is *not* clever.

{ Is *not/Isn't* Myra clever?
Is *she not/Isn't* she³ clever?

Tom has *not* gone home.

{ Has *not/hasn't* Tom gone home?
Has *he not/hasn't* he³ gone home?

Baby does *not* speak yet.

{ Does *not/doesn't* Baby speak yet?
Does *it not/doesn't it*³ speak?

Bob and Jean cannot come today

{ Cannot/can't *Bob and Jean* come?
Can *they not/can't they*³ come?

Why should *not/shouldn't Lucy* know?

Why should *she not/shouldn't she*³ know?

§ 2938

SOME. ANY. NO. NONE

1) Regulă generală. — În linii generale, se întrebuințează:

- § 2939 a) *some* (= niște, ceva) în propozițiile afirmative:

He has *some* experience of teaching.

- § 2940 b) *any* (= niște, ceva), sinonim cu *some*, în propozițiile care conțin o interogație sau o presupunere:

Have you bought *any* fresh cream today? (Interogație)

If I had *any* fresh cream, I would give you *some*. (Presupunere)

¹ În acest exemplu cele două negații se găsesc în propoziții diferite.

² Cf. și cu DO accentuat (Emphatic DO), care se află în aceeași situație.

³ Întrebuințarea formelor contrase atrage după sine o schimbare în poziția negației după pronumele subiect.

⁴ Forma lungă necontrasă (*Does it not speak? Do they not read?*) nu este obișnuită.

c) *not any, no* (= nici un, nici o), *none* (= nici unul, nici una) în propozițiile negative: § 2941

I haven't *any* sisters.
I have *no* sisters.
Sisters, I have *none*.

Notă

Any, în afară de înțelesul pe care îl are ca sinonim al lui *some* în propozițiile care conțin o interogație, o presupunere sau o negație, mai are un înțeles al său propriu (= orice, oricare). Cu această accepție este întrebuințat și în propozițiile afirmative: § 2942

Any apprentice could do this.
(Orice ucenic ar putea face aceasta.)
Give me *any* of the novels on that shelf.
(Dă-mi oricare din romanele de pe raftul acela.)
Might *any* sculptor have carved this statue?
(Ar fi putut oricare sculptor să sculpeze această statuie?)

2) **Somebody. Someone. Something. Somewhere.** — Asemenea cuvintelor *some, any, no* se comportă și formele lor compuse. § 2943

a) Cuvintele *somebody, someone, something, somewhere* sint întrebuințate în propozițiile afirmative: § 2944

*Somebody/someone*¹ knocked at the door.
He brought me *something* new.
I shall find it *somewhere*.

b) Cuvintele *anybody, anyone, anything, anywhere* sint întrebuințate atit în propozițiile interogative, după o negație în cele negative, cit și în propozițiile care conțin o presupunere: § 2945

Did *anybody/anyone* knock at the door?
He didn't bring me *anything* new.
If you can find it *anywhere*, send it (to) me at once.

Notă

Întocmai ca și adjectivul *any* (= orice, oricare) (§ 2942), pronumele nehotărâte compuse cu acest cuvint au înțelesul lor propriu: *anybody* și *anyone* (= oricine), *anything* (= orice), *anywhere* (= oriunde). Cu această accepție sint întrebuințate și în propozițiile afirmative: § 2946

Anybody/anyone could have foretold the consequences of your carelessness.
She'd do *anything* for you.
We can take a walk *anywhere* you like.

3) Formele **nobody, no one, nothing, nowhere**, sint întrebuințate în propozițiile negative: § 2947

Nobody/no one knocked at the door.
He brought me *nothing* new.
I shall find it *nowhere*, I am afraid.

Observație

Cind cuvintele *some, somebody, someone, something, somewhere* se află la începutul unei propoziții, negația nu se formează decit cu antonimele lor § 2948

¹ *somebody* (colocvial); *someone* (mai formal).

(*no*¹, *none*¹, *nobody*, *no one*, *nothing*, *nowhere*), cea de-a doua formă de negație, construită cu *not any*, neputînd fi întrebuințată:

<i>Some</i> neighbours came.	<i>No</i> neighbours came.
<i>Some</i> of the neighbours came.	<i>None</i> of the neighbours came.
<i>Somebody/someone</i> knocked at the door.	<i>Nobody/no one</i> knocked at the door.
<i>Something</i> was missing.	<i>Nothing</i> was missing.

(Pentru detalii asupra întrebuințării acestor cuvinte, vezi § 1176—1205)

§ 2949 ALTE FORME DE PROPOZIȚII AFIRMATIVE, INTEROGATIVE SAU NEGATIVE

§ 2950 **Regulă generală.** — La baza tuturor formelor de la acest capitol stă regula generală a patternului construcțiilor interogative și negative:

I. *to BE*, *to HAVE*, *DO* și defectivele modale sînt repetate.

II. celelalte verbe sînt înlocuite, cînd este cazul, cu auxiliarul *DO* la același timp și mod.

§ 2951 1) **Interogația directă și indirectă** (*The Direct and Indirect Question*). — (Vezi § 1026—1027, 2653, 2655, 2891—2893)

Se atrage în mod special atenția asupra ordinii cuvintelor, care, în interogația indirectă, *nu este inversată* ca în interogația directă:

We don't know who *these men are* (și *not who are these men*).
 They inquired against what proposals *the board had raised* objections.
 She asks how much a pound *the flour is*.
 Tell me what *their name is* and how old *they are*.

§ 2952 2) **Interogația confirmativă** (*The Confirmative Question*)². — Interogația confirmativă este o formă interogativă care corespunde în oarecare măsură următoarei construcții din limba română:

Compunerea este a ta, *nu-i așa?*
 = The essay is yours, *isn't it?*

Ea constă dintr-o frază cu două propoziții: prima propoziție este o *constatare*, a doua o *întrebare*.

a) *Constatarea* este întotdeauna în contrast cu întrebarea: cînd constatarea e afirmativă, întrebarea e negativă, și invers, cînd constatarea e negativă, întrebarea e afirmativă:

You have a son, *haven't you?*
 You have no son, *have you?*
 She is in, *isn't she?*
 She isn't in, *is she?*

b) *Întrebarea* este alcătuită numai din verbul predicat, subiect (un pronume) și o negație cînd e cazul.

Subiectul este întotdeauna un *pronume* corespunzător subiectului din prima propoziție:

That girl is a beauty, *isn't she?*
Daniel wasn't ill, *was he?*
Your class didn't collect enough scrap iron, *did it?*
It is still raining, *isn't it?*
Many of the workers go to evening classes, *don't they?*

¹ *No* adj. și *none* pron. sînt formele negative ale cuvîntului *some* (adj. și pron. nehotărît).

² Acest tip de propoziție interogativă, ca și unele tipuri ce urmează, poartă nume diferite la diverși autori. Foarte răspîndit este numele de *Tag Question* pentru interogația confirmativă.

Exception : particula introductivă *there*, care se menține în ambele propoziții:

There are no fast down-trains in the morning, are there?

Predicatul corespunde verbului din prima propoziție, și anume:

a) verbele *to BE*, *to HAVE*, *DO* și defectivele modale din prima propoziție se repetă întocmai în întrebare; infinitivul sau participiul verbului principal rămân însă neexprimate:

Steve is a physician, isn't he?
Lena was not studying when we came in, was she?
You haven't received my letter, have you?
This boy had a Savings Book, hadn't he?
I must start work now, mustn't I?
Your family didn't sail for Yalta, did they?

Verbul *to have* are un regim special (§ 1905—1912).

b) Celălalte verbe sint înlocuite cu auxiliarul *DO* la modul și timpul respectiv (*do* sau *does* la indicativul prezent, *did* la indicativul trecut):

You write a book, don't you?
Dan speaks English, doesn't he?
They went to a show, didn't they?

(Cf. § 2911)

3) Interogația retorică (*The Rhetorical Question*)¹ constă dintr-o propoziție interogativă care nu așteaptă de fapt răspuns, fiind numai exclamativă (tradusă cu „Așa?“, „Adevărat?“). Această propoziție are o nuanță afectivă pronunțată, exprimând bucurie, nemulțumire, surprindere, amenințare etc., în funcție de intonație, gestică etc. § 2953

Întrebarea retorică este afirmativă dacă propoziția precedentă e afirmativă, și negativă dacă propoziția precedentă e negativă:

“Jack is here.” “*Is he?* I ‘am glad.” (Bucurie)
 “She won’t eat.” “Oh! she won’t eat, *won’t she?*” (Surprindere. Amenințare)
 “You look very nice.” “*Do I?*” (Plăcere. Surprindere)
 “He doesn’t know anything.” “Oh, he doesn’t, *doesn’t he?*” (Nemulțumire. Amenințare)
 “You’ve had some tea, *have you?*” (Interes politicos)
 “I called at Tom’s today.” “*Did you?* I thought you two had fallen out.” (Surpriză)

4) Declarația cumulativă (*The Cumulative Sentence*) constă dintr-o frază dublă². § 2954

Afirmația: cele două propoziții sint unite prin cuvintele (*and*) *so* (+ verbul inversat cu subiectul):

a) *I am to blame, and so is she* (= și ea).
Harry has an interesting book, and so have they (= și ei).
 b) “*She must go home.*” “*So must we*” (= și noi).
 “*You understood French.*” “*So did Jack*” (= și Jack).

Observație

Cele două propoziții pot fi întrebunțate de aceeași persoană, în acest caz fiind unite prin conjuncția *and* [vezi exemplele de la punctul (a)], sau sint rostite de două persoane diferite, conjuncția *and* nefiind atunci exprimată [vezi exemplele de la punctul (b)].

(Vezi și 2663—2664)

¹ H.E. Palmer, în *A Grammar of Spoken English*, Cambridge, 1928, § 585, o numește *a Commentative Question*.

² O frază compusă din două propoziții principale (§ 2828).

Negația: cele două propoziții sint unite prin *not... nor* (+ verbul inversat cu subiectul):

They *are not in*, nor *is she* (= nici ea).
 They *don't know me*, nor *do I* them [= nici eu pe ei (sau ele)].
 If he *doesn't come*, we *won't come either*. (Timp schimbat)
 (Dacă el nu vine, nu vom veni nici noi.)
 Neither you *have seen it*, nor *have I* (= nici eu).
 Neither Julia *can speak English*, nor *can Tom* (= nici Tom).

§ 2955 5) **Declarația disjunctivă** (*The Disjunctive Sentence*) constă dintr-o frază dublă¹, cele două propoziții fiind unite prin conjuncțiile corelative *either... or*:

Either she *is to blame* or you *are*.
 Either you *can do it* or you *can't*.
 Either you *speak now* or Mary *does*.

§ 2956 6) **Răspunsul scurt** (*The Short Answer*). — În mod obișnuit, adverbul afirmativ sau negativ (*yes, no*) nu este întrebuitat singur în răspunsul scurt; el este urmat de un subiect (întotdeauna un pronume personal sau o particulă introductivă) și de un verb, însoțit eventual de negația *not*. *To BE, to HAVE, DO* și verbele defective modale sint *repetate singure* în răspuns, infinitivul sau participiul *verbului principal* fiind *omis*.

§ 2957 a) Răspuns cu adverbul afirmativ sau negativ:

"Is it five o'clock?"	{ "Yes, <i>it is</i> ." "No, <i>it isn't/is not</i> ."
"Hasn't he seen them?"	{ "Oh, yes ² , <i>he has</i> ." "No, <i>he hasn't/has not</i> ."
"Must there be an interval?"	{ "Yes, <i>it/there must</i> ." "No, <i>it/there mustn't/must not</i> ."
"Could Helen go now?"	{ "Yes, <i>she could</i> ." "No, <i>she couldn't/could not</i> ."
"Shall I meet Steve there?"	{ "Yes, <i>you will</i> ." "No, <i>you won't/will not</i> ."
"Would you like to see a play?"	{ "Yes, <i>we would/should</i> , very much." "No, <i>we wouldn't/shouldn't</i> , we're busy."
"Don't Michael and Jack know him?"	{ "Oh! yes ² , <i>they do</i> ." "No, <i>they don't/do not</i> ."
"Does this (sau that) belong to you?"	{ "Yes, <i>it does</i> ." "No, <i>it doesn't/does not</i> ."

§ 2958 b) Două subiecte cu acțiuni diferite:

"Are the Browns nice?" "She *is*, but he most emphatically *isn't*."
 "Will Nick and Tom go to the meeting?" "Nick *will* but Tom *won't*."
 "Did your father and mother leave for the seaside yesterday?"
 "Father *did*, but Mother *wouldn't*."

§ 2959 c) Răspuns scurt la propoziții care încep cu un pronume sau un adjectiv interogativ:

"Who *was* at the lecture?" "Steve (*was*)."
 "Who *must* take over?" "I *must*."
 "Whose outfit have you already packed?" "Fred's."

¹ O frază compusă din două propoziții principale (§ 2228).

² Cînd răspunsul este afirmativ la o întrebare negativă, adverbul *yes* este precedat de interjecția *Oh* (*Oh yes* = Ba da); tot astfel, cînd răspunsul este negativ la o întrebare afirmativă, adverbul *no* este precedat de interjecția *Oh* (*Oh no* = Ba nu).

"Who *doesn't* speak English?" { "We *don't*."
 { We all *do* a little.
 { "Julia (*doesn't*)."
 "Which one of these students *sorted* out the exhibits?"
 "That one (*did*)."

d) Răspuns care exprimă asentimentul sau dezacordul:

§ 2960

"Your *sister* is doing well." { "Yes, *she is*."
 { "No, *she isn't*."
 "Bill *has* got the prize, *hasn't* he?" { "Yes, *he has*."
 { "I am afraid *he hasn't*."
 "You *don't* understand him." { "I *don't*."
 { "But *I do*."
 "You *do* like it, *don't* you?" { "Of course *I do*."
 { "I am sorry, *I don't*."
 "Won't Dan turn up?" { "Most certainly *he will*."
 { "I don't think *he will*."
 "Shall we go now?" { "(Do) let's!"
 { "Don't let's!"
 "The harvesting season *has* begun." { "So *it has*."
 { "No, *it hasn't*."
 "I mentioned the matter last week." { "So *you did*."
 { "But *you didn't*."
 "The Meeting's (= *is*) on Monday." "No, *it's* on Thursday."
 "He's too old for the job, *isn't* he?" "Yes, and *so am I*, aren't I?"¹
 "It *must've* (= *have*) been Nicky *who's* (= *has*) locked the cat in the pantry. *It's*
 just like him to do a crazy thing like that."
 "There *are* taxis on the rank." { "So *there are*."
 { "No, *there aren't*."
 "He *likes* to be popular." { "Who *doesn't*?"

(Vezi și § 2663)

¹ Pentru *aren't I*? vezi § 1863, 1889 (a).